

Ημῶνται μεμπά εἰσέχουσιν
 οὐ διεγνώσκουσιν

- συγκρίν

Ευαγγελιστῶν ἀποστολῶν
 οὐκ ἔστιν οὐδὲ ὑμῶν

καὶ διὰ ἀποστολῶν
 φράσας ἡ. ἡ. ἡ.

ἐννοεῖται εἰδὼς ὅτι

ἐννοεῖται ἀναγνῶν ἐννοεῖται
 ὁνομαζόμενον

ὡς ἐννοεῖται οὐδὲ δι' ἑνὸς
 ὁνομαζόμενον ὅτι.

Παραβας 1³
 = Παραβας νομ. 1468
 με. 54

α) κρδ. # 3 c.d.f.
 « α λιπαι' ηνυλο. ρωγατο
 δια κατανεωωη αυτς' εκλεγομεν»

ελευρος

Η λιπαι' ηνυλομεν δια νομ.
 - οχι παραβας
 ποτασμου

Παραβας 2⁹
 = Παραβας νομ. 1468
 κρδ. 152

Σὺ γὰρ οὐ σφύζου
εὖρον

(τοῦτο = παραθεῖς ἡδονῆς
 259 H. N.)

καὶ οὐ διόλκων DEH.

Τὸ δὲ ποῖον λεγεῖν
ἐνδοκίμων

ἀνθρώπων ἐς μολογίαν
 ἀπορώτων ἔργων ὅτι οὐ
 καὶ ἰσχυρίζου ἐξ ἑαυτοῦ ὅτι

καὶ οὐκ (ἐν ἐνδοκίμῳ)
 ὅτι οὐ καὶ καὶ οὐκ ἀνδοκίμων
 καὶ οὐκ

Τραπεζίτης έγγυος

Προσφορά της
πυρόλης

1) Καταβόλες γενικού
Αγρόβα ες την Βογιν
16-1-61 (Κιτόνι)

2) Μεταστροφή δυνάμεων
ες Νεογγο

Μεταστροφή ες Κιτόνι
Γινέας φιλίας

(Το γινέας εννοείται Τραπεζ.
22/6/62 ες την Βογιν)

3) TBoor behavon to fyvris
 wole as "Tayvopozoi" Kabayy
 apouay i Yaphu u. Topoz_{in}

4) Alch hu Luyowon
 yobowon in Adun
 (~~the vadowy gabuyoyt~~
~~was oniofeyvny~~
 vopoz di'ou awele
Siouma O E H.

Tpyyph uaboyunlu
 ve yyyph oh apyeph
 coobner u' kutryuass
 woi inco to ytyfo

~~×~~

1) Tractatus cap. 259
 articulo docto
 " Tractatus in articulo
 articulo de medicina
 u. l. y.

Enne docto cap. 259
 u. articulo docto u.
docto u. docto

2) articulo cap. 259

3) docto cap. 259

4) docto cap. 259

articulo cap. 259
 articulo

Δούλος *

Σε Καραμανλίν

υποφωτισ γυφου
 με κορυφή παρκα
 αρσενικοφθινου
 Σε παρκα

Το παρκα του ιδιου
ως με παρκα

Καμνη ενδονη βασ
 νοτον αρ. ΦΤΙ ΕΤ

[Hepudion]

Ofen voh ueluporix
 sprossadlow d'schewen
evagin Wf. - Forer - S. E.
Kob-Eole.

Der cyp.
verpawlich low

Der usgoguden ge' tui
 woglichen low

Der pootu u low upier

Der oh ~~der~~ a ge'
woglichen Superselun
 kufe
d'schewen wogt porot

μετὰ ὑποδυνασίου καὶ ὑποδυνασίου
 = ολογισμὸς ἀπολογισμῶν
 = ολογισμὸς ἐκδοχῶν ἀπολογισμῶν

Οἱ ἄλλοι τὸν - ὑποδυνασίου
καὶ τὸν ὑποδυνασίου
ὡς δὲ ἐκδοχῶν

ὡς ἐκδοχῶν: ἐκδοχῶν
ἐκδοχῶν ἐκδοχῶν
 αἱ δὲ αἱ ἐκδοχῶν
 αἱ ἐκδοχῶν ἐκδοχῶν
 αἱ ἐκδοχῶν
ὡς δὲ ἐκδοχῶν

ἡ βὺ σὰν αἰ' ἀπρ
σάραβας μενιμορτο
μενιμορτα;

Κυνο σαρκετα

x

Γυνήμας ἀρδ. 1 γ 2 & εδγ. 1
 Ἀρσενό ἀρδ. 2 εδγ. 2
 "Ὡ' δὲ ~~αὐτὸς~~ ^{αὐτὸς}
 σάραβας μενιμορτα ^{μενιμορτα}
 αὐτ
 α) αὐτὸς, ἐν ἀρδ. 1
 β) ἐν αὐτῷ ἀρδ. 1
 Εὐρυ. 1

Εξαιτίας) δια του αφών
 του αυτοαυτοδιδόντος αφών
 αυτών

2) δια του αυτοδιδόντος
 εφ. Aluminium αυτο

Ομο αυτο αυτο
 ομο αυτοαυτοδιδόντος

(αυτοαυτο αυτο ...)

Και ες τα αυτοαυτο
 αφορ αυτο αυτο αυτο
 εφ. αυτοαυτο

~~Материал~~ Aluminium
устройство с устройством
портла

характер устройства устройства
устройства - устройства
 Аולי и устройства устройства

устройства устройства устройства
устройства устройства - устройства
устройства устройства устройства
устройства устройства устройства

устройства (в устройства
устройства устройства)
 X

O u. des Vorposten
Strom der Dejalon
geologischen anatomie
 der napoleon

*
 Δυσ' αὐτοῦ
οὐκ ἐνδοκίμου ἔργου

ἑξῆς αὐτοῦ

Μουσῶν

ἀναμνηστικῶν ἔργων

ἱστορικῶν ἔργων

πρὸς τὴν ἀνάμνησιν

ἐκείνων ἀναμνηστικῶν

(ἱστορικῶν ἀναμνηστικῶν)

οὐκ ἐνδοκίμου

ἐκείνων ἀναμνηστικῶν

ἀναμνηστικῶν

Ti' volo Nepos mēdōr
 a zā m. o. i.

*

Ti' dā upwēh
Ti' dēv

Sev dā upwēh oopwēh
 l'a - kubēv.

lū upwēh mē o. i.
 e. o. o. p. l. o. p. w. e. h
 v. o. p. w. e. h k. u. b. ē. v. a. s

se dē dōwōd vā dēwēh
 d'ēvōh

See people in our:

- « Hapilun' voly chyni
- « la' vyperovs by Europol.»
- « Tm ndyna u Koberu.
- « Tm uhdusuu

Apoto asorynelu dolo
haby u godricu

Ocolpa: enouli onouq

He ~~app~~ dypa voly
uabyela quodro apiluz

Kadr myovos vserofu
da nedyn ony u parovos

~~Apff~~ Ed^o (cu loulou)
undorwoye uale sarporo

Eyuploody jea unbrun-
tun 'soylun

a) da sarporu jea
soluor

b) da alumininun

lyode ne jea -

solu & 'soylun lyode

epi unlyopoye:

lyopoye oh ed-

du ed- soylun
-du solu

Kai oon oostunok
 cwywos i' suachy
 der oiraka in' ~~duapady~~
~~yeyfa~~ hu oqelumi
~~etor na as~~
 etor na as

— Eppo oqelumo ena
 eppo vozodluy fowoz

3is wolum hu ogyun
 der nod vozodluy fowoz
 — nod suachum fowoz

Anafis as epi oapaka
duapadus fowoz

~~foras~~

επιστολὴν ὡς συμπληρω-
μένην ἐν ἐργασίᾳ νόμου
ἐς τὸ μέγας

νομογραφία

συμπληρὴν ὁ νόμος
ὡς ἐμπληρὴς αὐτῇ ἐν ἐργασίᾳ
νόμου ἀπὸ τοῦ ἀντιγράφου

✱

Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς
ἐν τῇ ἀρχῇ οὐκ ἔστι
να θεωρηθῇ ἐς τὸν
πᾶν ἀνθρώπον

1) Ընդունել է կարո
յա արտադրել
անձանկի արտադրել,
հանդիմանել այս
խորհրդի յա յուրա

2) Ընդունել է հանդիմանել
այս արտադրել

Ընդունել է
 արտադրել. այս
 արտադրել հանդիմանել այս
արտադրել
արտադրել

Ka. da mu o
ouyo ou de ououououou
is mu ou ouououou
ou ououou ououou
ouououou
ou ououou ououou

Tolo ou (ouououou)
is ou ououou ououou
ou ououou ououou
ou ououou ououou

App looto de de la
gela

liposoz de co co
muclunio

Tur oguluni
cu lo dyelo ogulun
hu arebayozu di'eyoh
ohu de arebayozu
ay is muclunio
ay is oguluni oya

Η διεξαγωγή των εργασιών

αρχαίων ~~στη~~ ~~στη~~

και οι εργασίες στο χώρο

και ύψους των έργων

περίπου

Ο ύψους των έργων

από την κοίτη των

Η κοίτη των έργων

του έργου στην περιοχή

απομακρύνεται από την κοίτη

απομακρύνεται από την κοίτη

και απομακρύνεται από την κοίτη

στην περιοχή των έργων

απομακρύνεται από την κοίτη

και απομακρύνεται από την κοίτη

στην περιοχή των έργων

απομακρύνεται από την κοίτη

και απομακρύνεται από την κοίτη

και

ε/ αναίτητον ε' προτιμω

αυτων η γ' αυτων προτιμω
 αναίτητον η' ε' διαίτητον

η' η' η' ~~αναίτητον~~ η' η'
 αναίτητον η' η' η' η'

δε περιεβι' εν η' η' η' η'
 διαίτητον η' δε διαίτητον

προτιμω. Ε' ε' η'

η' η' η' η' η' η' η'

αυτων εκ η' η' η' η'

η' η' η' η' η' η' η'

η' η' η' η' η' η' η'

και η' η' η' η' η' η'

η' η' η' η' η' η' η'

αυτων η' η' η' η'

η' η' η' η' η' η' η'

η' η' η' η' η' η' η'

η' η' η' η' η' η' η'

η' η' η' η' η' η' η'

η' η' η' η' η' η' η'

η' η' η' η' η' η' η'

η' η' η' η' η' η' η'

η' η' η' η' η' η' η'

η' η' η' η' η' η' η'

η' η'

3

[illegible]

Έκ τῆς διαγραφῆς
 τῆς μορφῆς
 τῆς (δοκίμης)
 ἐκρίθησαν
 τῆς αὐτῆς τῆς ποσῆς
 κρίσεως δὲ δυνάμει
 τῆς αὐτῆς αὐτῆς
 (αὐτῆς) ἐκρίθησαν τῆς
 τῆς διαγραφῆς ἐκρίθησαν
 (αὐτῆς) δὲ 1 ἐκρίθησαν τῆς
 αὐτῆς ἐκρίθησαν
 αὐτῆς δὲ δυνάμει
 αὐτῆς τῆς αὐτῆς
 ἐκρίθησαν αὐτῆς

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΚΟΙΝΩΝ. ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

5

Τοις ἐκδοχῇ
 οὐδὲν τῇ ἐργασίᾳ
 πρὸς τὸν ἐν 190-
 τισιν. 4/ ἀκέραιον
 ἐν δυνάμει τῆς

Ο 4. Αρ. 329-~~330~~ ἐν τῇ 2
 κρινεῖν τὴν γὰρ αὐτὴν
 Εὐσθ. Εὐσθ. (Αρ. Οἰκονομ.
 αὐτὴν τὴν αὐτὴν
 ἐργασίαν τὴν αὐτὴν
 καὶ ἰσχυρὰ τὴν ἰσχυρὰ
 πρὸς τὴν γὰρ

ελπίσιν αὐτῶν
 ἡ διστακτικὴ. Τρεφὼν
 οὐ γὰρ. Αρεβαντ : "4
 " θεωρεῖ αὐτὴν ὡς κ.
 " Εὐχαριστῶντας ἔκκα.
 " εὐχαριστῶντας καὶ ἀνδρῶν.
 " πρὸς τὴν ἰδέαν κατέστη
 " ἡ συνεισφορά αὐτῶν
 " δὲ καὶ καὶ αὐτῶν,
 " πρὸς τὴν ἰδέαν

ΠΟΡΙΣΜΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ (Δ.Ε.Η.)

ΑΡΘΡΟΝ 2 Ν. Δ. 4230)1962

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ :

Είσαγωγή	σελ.	3
Κεφ. Α' 'Επιστολαί Φιλαρέτου	»	3
Κεφ. Β' Προμήθεια 5 % επί του κυρίου μηχανικού εξοπλισμού Μέγδοβα	»	27
Κεφ. Γ' Λάθος 50 εκατομμυρίων Γαλλικών φράγκων ...	»	30
Κεφ. Δ' Προμήθεια κυρίου μηχανικού εξοπλισμού Μέγδοβα	»	34
Κεφ. Ε' 'Ασφαλίσεις	»	40
Κεφ. ΣΤ' Έργα Μέγδοβα εκτελεσθέντα άπολογιστικώς παρά τής OL - CO	»	44
Κεφ. Ζ' 'Εκτέλεσις και υπερβάσεις έργου Μέγδοβα	»	53
Κεφ. Η' Προμήθεια ηλεκτρολογικού ύλικού εγκαταστάσεων διανομής επί τη βάσει των γαλλικών πιτώσεων	»	66
Κεφ. Θ' Οικονομικά άνωμαλία κατά τας μεταφοράς ...	»	78
Κεφ. Ι' Σύμβασις 25.6.1960 παροχής ηλεκτρικής ένεργείας εις Βιομηχανίαν ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ	»	90
Κεφ. ΙΑ' 'Υδροηλεκτρικόν Έργον Κρεμαστά 'Αχελώου ..	»	102
Κεφ. ΙΒ' 'Εξαγοραί 'Ηλεκτρικών 'Επιχειρήσεων	»	110
Κεφ. ΙΓ' Δαπάναι τής Δ.Ε.Η. διά δημοσιεύσεις και συνδρομάς εις τόν τύπον	»	119
Κεφ. ΙΔ' Διάφορα θέματα	»	122
Προσθήκη	»	125
Τελικά συμπεράσματα	»	127

ΠΟΡΙΣΜΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ (Δ.Ε.Η.)

ΑΡΘΡΟΝ 2 Ν. Δ. 4230)1962

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ :

Είσαγωγή	σελ.	3
Κεφ. Α' Έπιστολαί Φιλαρέτου	»	3
Κεφ. Β' Προμήθεια 5 % επί του κυρίου μηχανικού εξοπλισμού Μέγδοβα	»	27
Κεφ. Γ' Λάθος 50 εκατομμυρίων Γαλλικών φράγκων ...	»	30
Κεφ. Δ' Προμήθεια κυρίου μηχανικού εξοπλισμού Μέγδοβα	»	34
Κεφ. Ε' Ασφαλίσεις	»	40
Κεφ. ΣΤ' Έργα Μέγδοβα εκτελεσθέντα απολογιστικώς παρά της OL - CO	»	44
Κεφ. Ζ' Εκτέλεσις και υπερβάσεις έργου Μέγδοβα	»	53
Κεφ. Η' Προμήθεια ηλεκτρολογικού υλικού εγκαταστάσεων διανομής επί τη βάσει των γαλλικών πιστώσεων	»	66
Κεφ. Θ' Οικονομικαί ανωμαλίες κατά τας μεταφοράς ...	»	78
Κεφ. Ι' Σύμβασις 25.6.1960 παροχής ηλεκτρικής ενέργειας εις Βιομηχανίαν ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ	»	90
Κεφ. ΙΑ' Υδροηλεκτρικόν Έργον Κρεμαστά Άχελώου ..	»	102
Κεφ. ΙΒ' Έξαγοραί Ήλεκτρικων Έπιχειρήσεων	»	110
Κεφ. ΙΓ' Δαπάναι της Δ.Ε.Η. διά δημοσιεύσεις και συνδρομάς εις τόν τύπον	»	119
Κεφ. ΙΔ' Διάφορα θέματα	»	122
Προσθήκη	»	125
Τελικά συμπεράσματα	»	127

ΠΟΡΙΣΜΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ (Δ. Ε. Η.)

“Αρθρ. 2 Ν. Δ. 4230)1962

1. Η Έπιτροπή Έκτακτου Έλέγχου τής Δ.Ε.Η., συγκροτηθείσα κατά τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Ν. Δ. 4230)1962 ἀπὸ τοῦς Γεώργ. Χαρμοπούρη, Σύμβουλον Έπικρατείας, Κων. Παπαϊωάννου Ἀρεοπαγίτην καὶ Γ. Σακελλαρίου Σύμβουλον τοῦ Έλεγκτικοῦ Συνεδρίου, κατόπιν ὑποδείξεως ἐνὸς ἐκάστου ἐξ αὐτῶν ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τοῦ Συμβουλίου Έπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Έλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἀντιστοιχῶς καὶ σκοποῦσα τὴν ἔρευναν «περὶ τῶν τυχόν γενομένων παραβάσεων τῶν διεπόντων τὴν Δ.Ε.Η. νόμων καὶ Κανονισμῶν ἢ περὶ τυχόν γενομένων διαχειριστικῶν ἀνωμαλιῶν» θεωρεῖ χρήσιμον πρὶν ἢ προβῇ εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ διατύπωσιν τῶν ἐκ τῆς ἐρεύνης ταύτης προκύψαντων πορισμάτων, νὰ διευκρινίσῃ προεισαγωγικῶς ὅτι:

α) Ἡ προαναφερθεῖσα ἔρευνα, ἀναφέρεται εἰς πολλὰ καὶ ποικίλα ἔργα ἀξίας πολλῶν ἐν συνόλῳ δισεκατομμυρίων δραχμῶν καὶ εἰς πολυπληθεῖς διοικητικὰς καὶ διαχειριστικὰς πράξεις τοῦ μεγαλυτέρου μετὰ τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον Οἰκονομικοῦ Ὁργανισμοῦ καὶ δὴ μίᾳς περίπου δεκαετίας. Διὰ τοῦτο δὲν ἦτο δυνατόν νὰ περατωθῇ ἐντὸς τοῦ διαρρευσαντος χρόνου τῶν 22 μηνῶν περίπου, ὡς ἐκ τῆς φύσεως καὶ τοῦ ὄγκου τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς, ἐν ᾧ μάλιστα καὶ τοῦ γεγονότος, ὅτι τὰ μέλη τῆς Έπιτροπῆς καὶ τὰς ἀπαιτούμενας δι' ἓνα τοιοῦτον τεράστιον ἔλεγχον τεχνικοοικονομικὰς γνώσεις δὲν διέθετον καὶ εἰς τὰ κύρια καθήκοντα τῆς Ὑπηρεσίας αὐτῶν δὲν ἔπαυσαν νὰ ἀσχολῶνται, ἐὰν δὲν κατεβάλλοντο ἐπηρξημένα καὶ ἐντατικά προσπάθειαι καὶ ἐπὶ πλέον δὲν ἐγένετο μετὰ τῶν μελῶν τῆς Έπιτροπῆς κατανομή τῶν ἐξεταστέων θεμάτων καὶ ἰδίᾳ ἐὰν δὲν ἐνετοπίζετο ὁ ἔλεγχος εἰς τὰ σημεῖα ἐκεῖνα ὡς πρὸς τὰ ὁποῖα διετυπώθησαν πρὸ ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐρεύνης οἰαιδήποτε κατηγορίαι, ὑπόνοιαι ἢ ἀμφιβολίαι εἴτε οἰκοθεν εἴτε καὶ κατόπιν τῆς δημοσιευθείσης εἰς τὰς Ἐφημερίδας σχετικῆς προσκλήσεως τῆς ἡμετέρας Έπιτροπῆς.

β) Ὡς ἐκ τούτου τὸ μὲν καθίσταται φανερόν, ὅτι οὔτε τὰ ἐν τῇ ἐκθέσει ταύτῃ ἀναφερόμενα θέματα, οὔτε αἱ ὡς πρὸς αὐτὰ σημειούμεναι παραβάσεις καὶ ἀνωμαλίαι ἐξαντλοῦσιν ὅλας τὰς ἀπειραρίθμους πράξεις καὶ παραλείψεις τῶν Ὁργάνων καὶ Ὑπαλλήλων τῆς Δ.Ε.Η. Ἡ ἐπισήμανσις ὅμως αὐτῶν ὡς κυριωτέρων διαφωτίζει ἐπαρκῶς τὸν τρόπον καὶ τὰ μέσα μὲ τὰ ὁποῖα ἐγένοντο ἡ ὅλη διοίκησις τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ὅλαι αἱ ἐπὶ μέρους διοικητικαὶ καὶ διαχειριστικαὶ πράξεις, καὶ γ) τὸ δὲ ἐξηγεῖται διατὶ ἐπὶ ἐκάστου θέματος συνετάχθησαν παρ' ἐνὸς ἐκάστου ἐκ τῶν μελῶν τῆς Έπιτροπῆς ἰδιαι Εἰσηγητικαὶ ἐκθέσεις, αἱ ὁποῖαι ἐν συνδυασμῷ καὶ μὲ τὰς ἐγγράφους παρατηρήσεις τῶν λοιπῶν μελῶν, ὅσας ἐκρίθησαν αὐταὶ ἀναγκαῖαι, ἀπετέλεσαν τὴν βάσιν τῶν συζητήσεων αὐτῆς καὶ ὅπερ τὸ σπουδαιότερον θὰ διευκολύνωσι τὴν κατὰ τὸ δυνατόν συνοπτικὴν διατύπωσιν τῶν συμπερασμάτων αὐτῆς, τοῦ ἐπιθυμοῦντος δυναμένου νὰ ἀνατρέξῃ διὰ πλείονας λεπτομερείας εἰς αὐτάς καὶ ἰδίᾳ τὰς μνημονευόμενας κατὰ παραπομπὴν σελίδας τῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΦΙΛΑΡΕΤΟΥ

(Εἰσηγ. Ἐκθέσεις Κ. Παπαϊωάννου Βιβλ. Γ' Κεφ. Α' καὶ Β' σ. 1—162).

1. α) Θὰ ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὰς ἐπιστολάς τοῦ Φιλαρέτου, ἡ δημοσίευσίς τῶν ὁποίων προεκάλεσε πολλὴν θόρυβον καὶ μεγάλην ἀναταραχὴν ἐν τε τῇ Βουλῇ καὶ ἐν τῷ τύπῳ καὶ ἀπετέλεσε τὴν κυριωτέραν ἀφορμὴν τῆς ἀντικατάστασεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η. καὶ τῆς συστάσεως τῆς ἡμετέρας Έπιτροπῆς.

Καὶ θὰ ἐκθέσωμεν ἐν ἀρχῇ μετὰ τῆς μεγαλυτέρας δυνατῆς συντομίας τὰ προηγηθέντα τῆς ἐν λόγῳ δημοσιεύσεως. Ὁ Γ. Πεζόπουλος μετὰ τριακονταετῆ συζυγικὸν βίον ἐγκατέλειπε περὶ τὰ τέλη Μαΐου 1958 τὴν σύζυγόν του Δώραν καὶ ἤγειρεν ἀγωγὴν διαζυγίου. Ἐκ τῆς ἀφορμῆς ταύτης καὶ τῆς ἐπακολουθησάσης δίκης περὶ διατροφῆς ἐξητάσθη ὁ παρ' αὐτοῦ τοῦ ἐν διαστάσει ζεύγους καὶ παλαιὸς δημοσιογράφος Σ. Λεωτσάκος ἐνώπιον τῶν Συμβολαιογράφων Ἀθηνῶν Μ. Ἀφεντάκη καὶ Μ. Λέζου κατὰ τὴν 13.6.58 καὶ ἐβεβαίωσεν ἐνὸρκως, ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐπέδωκε τὸ διαζύγιον, διότι ἤθελε νὰ νυμφεθῇ μίαν Ἑλληνορωσίδα Τατιάναν διὰ τὴν ὁποίαν κατελήφθη ἀπὸ σφοδρὸν ἔρωτα. Ἐπὶ τῇ μηνύσει τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἐδικάζοντο, μετὰ διακοπὴν τῆς συζητήσεως ἐκ τῆς προηγουμένης, τὴν 9.3.1960 εἰς τὸ Τριμελὲς Πλημμελειοδικεῖον Ἀθηνῶν ὁ μὲν Σ. Λεωτσάκος ἐπὶ ψευδορκίᾳ, ἡ δὲ Δώρα Πεζοπούλου ἐπὶ ἡθικῇ αὐτοσυγκρίσει εἰς αὐτήν. Ἡ τελευταία κατὰ τὴν ἀπολογίαν τῆς ἐδήλωσεν, πρῶτον μὲν, ὅτι ἡ μνησθεῖσα Τατιάνα τῇ ἐπρότεινεν ἀποζημιώσιν διὰ νὰ συναινέσῃ εἰς τὸ διαζύγιον ἐκ 10.000 χρυσῶν λιρῶν, τὰς ὁποίας θὰ ἐξέυρισκεν ὁ Γ. Πεζόπουλος ἀπὸ τὰς προμηθείας τοῦ ἐκ τῆς Δ.Ε.Η., δεύτερον, δέ, ὅτι εἶχεν εἰς χεῖρας τῆς ἐπιστολάς, τὰς ὁποίας μάλιστα καὶ ἐπέσειεν ἐν πρωτοτύπῳ ἢ φωτοτυπῳ, βάζει τοῦ περιεχομένου τῶν ὁποίων θὰ ἔπαυεν «ἀπὸ αὐρίων» νὰ εἶναι ὁ σύζυγός της ὅχι μόνον Γενικὸς Διευθυντῆς ἀλλὰ καὶ καὶ ἡγετῆς τοῦ Πολυτεχνείου. Ἀμφότεραι αἱ δηλώσεις εἶναι ἀναμφισβήτηται καὶ παρ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Γ. Πεζοπούλου ὁμολογημένα. Εἰς διακοπὴν γενομένην κατ' ἄλλους μὲν (Βασιλάτος, Γανώσης) μετὰ τὴν πρώτην καὶ πρὸ τῆς δευτέρας δηλώσεως, κατ' ἄλλους δὲ (Λεωτσάκος, Βαρβιτσιώτης) μετ' ἀμφοτέρας, ἐγένεν ἐντὸς τοῦ κατεμέστου ἀκροατηρίου ζωνηρότατον ἐπιστάδιον μετὰ τοῦ Γ. Πεζοπούλου καὶ τοῦ δικηγόρου Εὐαγγ. Βαρβιτσιώτη, καθ' ὃ ὁ δεύτερος ἔπτυσσε κατὰ πρόσωπον τὸν πρῶτον, κατὰ τρόπον προκαλέσαντα διὰ ρινομάκτρον ἀπόμαξιν τῶν ὑπολειμμάτων τοῦ ἐμπυρμού καὶ ἐπὶ πλέον ἐξύβρισε αὐτὸν διὰ βαρείας ὕβρεως. Ὁ Γ. Πεζόπουλος, ὁ ὁποῖος μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης, ἐνεφανίζετο ὡς καὶ εὐερέδιστος καὶ διεξῆγε τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα κατὰ τοὺς προηγηθέντας 22 μῆνας μὲ πρωτοφανὲς πείσμα καὶ ἀκαμπτον ἀδιαλλαξίαν, προκαλέσας σω-

ρείαν μηνύσεων κατά της συζύγου του, των μαρτύρων της και αὐτῶν τούτων τῶν δικηγόρων της (δρα παρ. 10 σελ. 28 και ἐπ.) μόλις ἤκουσε τὴν προαναφερθεῖσαν περὶ τῶν ἐπιστολῶν ἀπειλὴν ἀπώλεσε τὴν φωνήν του καὶ ὄχι μόνον ἠνέχθη ἀδιαμαρτυρητῶς τὸν δημόσιον ἐμπυσμὸν του, ὅπερ ἐφάνη «παράδοξον» καὶ εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν ἐμπύσαντα δικηγόρον, ἀλλὰ καὶ ἄφησεν ἐκτεθειμένην τὴν δημοσίως σπιλωθεῖσαν ὑβληγὴν του, οὐδὲν πράξας καὶ οὐδὲν εἰπὼν διὰ τὰς ἐπισεισμένους ἐπ' ἀκροατηρίῳ ἐπιστολάς καὶ τὴν γενομένην ἐν πληθούσῃ συνεδριάσει ἀπειλὴν τῆς λόγῳ τοῦ περιεχομένου των ἀμέσου («ἀπὸ αὐρίου») ἀπολύσεώς του ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ τε Γεν. Διευθυντοῦ καὶ τοῦ καθηγητοῦ. Καὶ οὐ μόνον τοῦτο ἀλλ' ἐπὶ πλέον ἔλαβε καὶ στροφὴν 180 μοιρῶν εἰς τὴν δίκην τοῦ διαζυγίου, ἐπιδιώξας εὐθὺς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης (δρα σελ. 30 καὶ ἐπ.) τὸν συμβιβασμὸν, ὃν καὶ ἐπέτυχε κατὰ τὸν Εὐάγγ. Βαρβιτσιώτην «διὰ τῆς πλήρους ὑποχωρήσεως ἐφ' ὅλων τῶν σημείων» καὶ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἀπὸ 12.4.1960 σχετικοῦ ἰδιωτικοῦ συμφωνητικοῦ. ὁδηγήσαντος εἰς τὴν παραίτησιν τῆς παλαιᾶς ἀγωγῆς τοῦ 1958, τὴν ἔγερσιν νέας ἀπὸ 14.4.1960 καὶ τὴν μετὰ ἑνα μῆνα λύσιν τοῦ γάμου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9221)14.5.1960 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (δρα παρ. 4 σελ. 7 καὶ ἐπ.). Ἡ παραλαίψις τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ὅπως ζητήσῃ τὴν κατάσχεσιν τῶν ἐμφανισθεῖσάν ἐπιστολῶν ἢ ἐξηγήσεις ἐπὶ τῆς ἀπειλουμένης ἐξ αὐτῶν ἀπολύσεως του καὶ ἐπὶ πλέον, ὅπως ἐκστομίσῃ ἑστῶ καὶ μίαν λέξιν διαμαρτυρίας, ἀποδοκιμασίας ἢ καὶ ἀρνήσεως μιᾶς τοσοῦτον βαρείας κατηγορίας καὶ πρὸ πάντων ἡ αἰφνιδία, ὅσον καὶ ἀπότομος καὶ κατεσπυσμένη μεταβολὴ τῆς στάσεως αὐτοῦ εἰς τὴν δίκην τοῦ διαζυγίου καὶ τὰς συναφεῖς πρὸς αὐτὴν ποινικᾶς δίκης εἰς χρόνον μάλιστα, καὶ ὃν λόγῳ τοῦ δημοσίου ἐμπυσμοῦ του καὶ τῆς δημοσίας κατασπλώσεως τῆς τιμῆς του, ἐπεβάλλετο κατὰ γενικὴν ὁμολογίαν (δρα σελ. 31) ἀντὶ «τῆς ὑποχωρήσεώς του ἐφ' ὅλων τῶν σημείων», ἢ ἐξέγερσις καὶ ἀδιαλλαξία του, δὲν δύναται νὰ ἐξηγηθῇ λογικῶς ἄλλως παρὰ μόνον ἐὰν δεχθῶμεν, ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐγνώριζε τὸ περιεχόμενον τῶν ἐπιστολῶν καὶ εἶχε συνείδησιν τῶν ἐξ αὐτῶν εὐφυνῶν του, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καὶ πιστεύομεν καὶ ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐπομένων.

β) Τὴν 16.3.1960 ὁ Νεολόγος Πατρῶν ἐδημοσίευσεν, ὑπὸ ἐντυπωσιακοῦς τίτλους, μακρὰν ἀνταπόκρισιν ἐξ Ἀθηνῶν, καθὼς καὶ ἀθρίδιον διὰ τὰ πρωτοφανῆ, ὡς χαρακτηρίζονται, ἐπεισόδια τῆς προαναφερθείσης δίκης ἐν σχέσει μὲ τὸν ἐμπυσμὸν καὶ τὰ λεχθέντα περὶ ἐπιστολῶν καὶ ἄφ' ἐνὸς μὲν καυτηριάζεται ὁ Γ. Πεζόπουλος, διότι ἂν καὶ ἔμεινε «διανασίμως ἐκτεθειμένος», ἐσιώπησε προφανῶς «ἀπὸ τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἐνοχῆς του» ἀφ' ἐτέρου δὲ τονίζεται, ὅτι «προεκληθῇ ἡ δὴ δημόσιον σκάνδαλον, δι' ὃ καὶ ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς θὰ πρέπει νὰ διατάξῃ τὴν ἄμεσον κατάσχεσιν καὶ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἐπιστολῆς κατὰ τὰ νόμιμα». Τὴν 22.3.60 ἡ αὐτὴ Ἐφημερίς εἰς νέον σχόλιον ἐρωτᾷ διατὶ «ἐν ᾧ αἰφῆμα ὁ ῥιζοῦς δὲν δίδεται πρὸς τὴν δημοσιότητα ἢ Ἐπιστολὴ Φιλαρέτου πρὸς Πεζόπουλον» (δρα σελ. 3 καὶ 4). Τὴν ἰδίαν ἡμέραν καὶ πιθανώτατα μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τοῦ δευτέρου τούτου δημοσιεύματος καὶ ἰδίᾳ μετὰ τὴν ἱκανοποιητικὴν ἐξέλιξιν τῶν ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας τῶν ἐπεισοδίων (9.3.62) ἀρξαμένων, ὡς ἐρρέθη, διαπραγματεύσεων περὶ συμβιβασμοῦ, ὁ Γ. Πεζόπουλος ὑπέβαλε πρὸς τὸν Εἰσαγγελεᾶ Ἐφετῶν τὴν ἀπὸ 22—3—60 αἰτησίαν του «ὅπως ἐνεργήσῃ κατὰ νόμον, διατάσσων ἀνάκρισιν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ ἀνωτέρω δημοσιεύματος (ἐννοεῖ προφανῶς τὸ τῆς 16.3.1960) καὶ ἐπιβολὴν ἐν καιρῷ τῶν νομίμων κυρώσεων κατὰ παντὸς ὑπευθύνου καὶ οὐ ἢ καὶ ὄν», ἐπεφυλάχθη οὗτος «παντὸς ἐν γένει δικαιώματος του». Εἰς τὴν αἰτησίαν ταύτην ὁ Γ. Πεζόπουλος ὁμολογεῖ, ὅτι τὸ ἐν λόγῳ δημοσίευμα θίγει «ἐν ᾧ καὶ ἐν ἐξοφάλλῳ ἀναληθείᾳ (διατὶ, ἀφοῦ τὰ γραφέντα ἔλαβον πρᾶγματι χώραν;) τὴν τιμὴν του ὡς καθηγητοῦ τοῦ Πολυτεχνείου καὶ Γενι-

κοῦ Διευθυντοῦ τῆς Δ.Ε.Η.» καὶ ὅτι ἀνέμενε τὴν καθαρογραφὴν τῶν πρακτικῶν διὰ νὰ ὑποβάλῃ τὴν ἐν λόγῳ αἰτησίαν. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐπιχείρημα, ὅπερ ἐπικαλεῖται καὶ εἰς τὸ ἀπὸ 30—1—63 ὑπόμνημά του (δρα καὶ ἀπὸ 11—3—63 κατὰθεσίν του), εἶναι τελεσίως ἀβάσιμον, καὶ ὅσον, τῆς δηλώσεως περὶ ἐπιστολῶν οὐσης ἀναμφισβητήτου, οὐδεμία ἀνάγκη ὑφίστατο διὰ τὰ πρακτικά, τὰ ὁποῖα ἄλλως τε κατὰ παράδοξον τρόπον οὐδὲν ἀνέγραψαν ὡς πρὸς αὐτὰς, ἀρκεσθέντα μόνον εἰς τὴν μνείαν τῆς προτάσεως τῆς Τατιάνας διὰ τὰς 10.000 χρυσᾶς λίρας καὶ διὰ τὰς προμηθείας τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἐκ τῆς Δ.Ε.Η., περὶ ὧν ἐν τούτοις περιέργως οὐδὲν ἢ αἰτησις διέλαθεν (σελ. 37—39). Σημειωτέον, ὅτι ἡ κατὰ τὴν 30—3—1960 ἐξετασθεῖσα Δώρα Πεζοπούλου ἐπεκαλέσθη τὸ ἄρθρον 222 Κ.Π.Δ., κατόπιν βεβαίας συμβουλῆς δικηγόρου καὶ πιθανῆς προσυνηγορήσεως μετὰ τοῦ μεθ' οὗ διεπραγματεύετο συζύγου της, διὰ νὰ ἀρνηθῇ ἢ ἀπανήσῃ «ἂν ὑπάρχῃ τοιαύτη ἐπιστολὴ καὶ ἂν ὑπάρχουσα εὐρίσκειται εἰς χεῖρας της ἢ ἀλλοῦ καὶ περὶ τοῦ τι περιεχόμενον ἔχει». Ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰς τὴν ἀπὸ 28—4—60 ἐνορκον κατὰθεσίν του, ἦτοι μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ περὶ συμβιβασμοῦ ἐγγράφου τῆς 14—4—1960 ἐξήγησεν, ὅτι «τὸ νόημα τῆς ἀπὸ 22—3—60 αἰτήσεώς του ἦτο, ὅπως ἡ Εἰσαγγελεὶς καὶ ἀρχὴ ἀνεύρη τὴν ἐπιστολὴν, περὶ ἧς ἡ αἰτήσις του, ἵνα λάβῃ γνώσιν τοῦ περιεχομένου ταύτης», πρᾶγμα, ὡς εἰκός, ἀκατόρθωτον, ἐν ᾧ τῆς γνωστῆς καὶ προσυμφωνημένης, ἴσως, ἀρνήσεως τῆς συζύγου του. Οὕτω καθίσταται ἀναμφίβολον, ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος δὲν ἐπεδίωκεν οὕτε ἐπεθύμει, πρᾶγματι, ὡς ὥφειλε τὴν δικαστικὴν ἐρευναν ἐπὶ τῶν δημοσίων εἰς τὸ ἀκροατήριον καταγγελλθέντων. Παρὰ ταῦτα μετὰ τὴν δημοσιευθεῖσαν κατὰ τὴν 27—3—1960 εἰς τὸν Νεολόγον νέαν ἀνταπόκρισιν ἐξ Ἀθηνῶν, καὶ ἢ ὁ Γ. Πεζόπουλος εὐρίσκειτο πρὸ τοῦ ἀδεῖξέ οὐ ἢ νὰ παραιτηθῇ ἢ νὰ ζητήσῃ τὴν κατάθεσιν εἰς τὸ δικαστήριον τῆς γνωστῆς ἐπιστολῆς, ἐδημοσίευσεν εἰς τὴν Ἐφημερίδα ταύτην τὴν 31—3—1960 ἢ ἀπὸ 26—3—60 ἐπιστολὴν τοῦ ἰδίου, δι' ἧς ἀνεκκίνου ψευδῶς, ὅτι διὰ τῆς ὡς ἂν πρὸς τὸν Εἰσαγγελεᾶ αἰτήσεώς του ἐζήτησε «τὴν διενέργειαν τῶν κατὰ τὴν κρίσιν του ἐνδεικνουμένων πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ἀληθείας ἢ μὴ τῶν διατυπωθεισῶν κατ' αὐτοῦ κατηγοριῶν (σελ. 7, 37 καὶ 38).

γ) Τὴν 18—5—1960, ἦτοι 3 ἡμέρας μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀποφάσεως περὶ διαζυγίου, ἐπανελήφθη ἢ κατὰ τὴν 9—3—1960 ἀναβληθεῖσα ἐπὶ ψευδορκίᾳ δίκῃ καὶ ἡθωώθησαν οἱ Σ. Λεωτσάκος καὶ Δώρα Πεζοπούλου κατόπιν ἐνόρκου ἐξετάσεως τοῦ Γ. Πεζοπούλου. Οὗτος, ἀνακαλῶν ὅσα ἐνόρκως εἶπε τὴν 9—3—1960 (δρα πρακτικὸν 4639)60) περὶ τοῦ ὅτι εἶναι βέβαιον, ὅτι «ὁ Λεωτσάκος ἀπὸ κακότητος, κατέθεσεν αὐτὰ τὰ ψέμματα», ὅτι δηλαδὴ εἶχε σχέσεις μὲ τὴν Τατιάναν, ὑπεστήριξεν ἐπίσης ἐνόρκως, (δρα πρακτ. 9407)18.5.60), ὅτι «ἔλα αὐτὰ πού κατέθεσεν ὁ Λεωτσάκος εἶναι ἀναληθῆ», ὅμως «τὰ ἄκουσε καὶ τὰ κατέθεσε καλῇ τῇ πίστει». Ἐν τούτοις τὴν 29—5—60, ἦτοι μετὰ 11 ἡμέρας ἀπὸ τῆς δευτέρας καταθέσεώς του, ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐτέλει τοὺς γάμους του ἐν Παρίσι μετὰ τῆς Τατιάνας Σακελλαρίδου, τὰς μετὰ τῆς ὁποίας σχέσεις του ἠρνήθη ἐπανειλημμένως ἐνόρκως καὶ οὕτω ἐπεβεβαίωσε τὴν ἰδίαν του ψευδορκίαν καὶ ἐνταυτῷ ἔδωσε τὸ μέτρον τῆς εὐθύτης, τῆς ἐντιμότητος καὶ τῆς εὐσυνειδήσιας του, ἐν γνώσει ἄλλων εἰς τὰ Δικαστήρια ἀδίκους ὡς ψευδορκούς καὶ ἀναμεινύων μάρτυρας εἰς ἀναληθείας, δεδομένου ὅτι ἀντικείμενον τῆς ποινικῆς δίκης ἦτο τὸ ἂν ὁ Γ. Πεζόπουλος εἶχεν ἢ δὲν εἶχεν ἀισθηματικὸν δεσμόν μετὰ τὴν Τατιάναν.

Τὴν 22—5—1960 ὁ Νεολόγος Πατρῶν δημοσιεύει νέαν μακρὰν ἀνταπόκρισιν ἐξ Ἀθηνῶν, εἰς ἣν ἐπαναλαμβάνεται τὸ ἱστορικὸν τῆς δίκης ἐπὶ ψευδορκίᾳ καὶ τῆς δίκης τοῦ διαζυγίου καὶ γίνεται ἡ καταπληκτικὴ διαπίστωσις, ὅτι μόλις ἐρρίφθη ἢ ἀπειλὴ περὶ ἐνοχοποιητικῶν ἐπιστολῶν, ὁ πανίσχυρος Γ. Πεζόπουλος ἐσταμάτησε τὰς δίκας..... καὶ κατέ-

βάλε πολλὰς χιλιάδας λιρών διὰ τὰ ἐπιτύχη ἄραγε τὸ διαζύγιον ἢ τὴν σιωπὴν;» (δρα σελ. 8 ἕως 10). Ἡ γενομένη βάσει τῆς ἀπὸ 22—3—60 αἰτήσεως προκαταρκτικὴ ἐξέτασις, περιορισθεῖσα εἰς μόνην τὴν ἐκτεθεῖσαν τυπικὴν ἔρευναν, ἐτέθη εἰς τὸ ἀρχεῖον βάσει τοῦ ἀρθροῦ 43 Κ.Π.Δ. Ὁ Γεν. Διευθυντὴς τῆς Δ.Ε.Η. καὶ καθηγητὴς τοῦ Πολυτεχνείου κατεδέχθη τὴν ζήτησιν διὰ τῆς ἀπὸ 5—9—60 αἰτήσεως τοῦ πιστοποιητικὸν «ἐξ οὗ νὰ ἐμφαίνεται, ὅτι ἐπὶ ἐνεργηθείσης αὐτεπαγγέλτου ποιν. διώξεως κατ' αὐτοῦ.....δὲν προέκυψαν ἐνδείξεις παραπομπῆς του», πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐγνώριζεν, ὅτι δὲν ἦτο ἀληθές, ἀφοῦ οὔτε αὐτεπάγγελτος διώξις ἢ ἔρευνα τῆς οὐσίας τῶν καταγγελλέντων ἐνηργήθη, οὔτε αὐτὸς ἐζήτησε τοιοῦτον τι, ἀρκεσθεῖς, ὡς ἐρρέθη, εἰς τὴν ἐκ τῶν προτέρων γνωστὴν ὡς ματαίαν προσπάθειαν ἀναζητήσεως τῆς ἐν λόγῳ ἐπιστολῆς (δρα σελ. 38 καὶ 39).

δ) Ὁ Νεολόγος τῶν Πατρῶν ἐδημοσίευσε μετὰ τῆς 26 Ἰουνίου 1961 καὶ τῆς 16—7—61 19 πολὺστηλα ἄρθρα, δι' ὧν καταγγέλλοντο εἰς τὴν κοινὴν γνώμην «τὰ ἀπίστεύτως σκανδαλώδη κατ' ὁρὴν ὡς ματαίαν τῶν ἰθύνοντων τὴν Δ.Ε.Η.», τὰ ἀναγόμενα ἰδίᾳ εἰς «τὸ σκάνδαλον Ἰαλξάνου» καὶ τὰς παραφράδας του, ὑπεμνησκοντο τὰ δημοσιεύματα περὶ ἐπιστολῶν καὶ ἐπεσημαίνετο τὸ γεγονός, ὅτι οἱ καταγγελλόμενοι «προετίμησαν ἢ μᾶλλον ἐυφρόνησαν εἰς τὴν ἀδήριτον ἀνάγκην νὰ σιωπήσουν». Εἰς τὸ ἄρθρον τῆς 14.7.61 ὁμιλεῖ ὁ συντάκτης περὶ φακέλλου «τῆς κακοποιῶν ἐπιχειρηματικῆς δράσεως τῆς ΟΛ-ΣΟ καὶ τῶν ἐνόχων σχέσεώς αὐτῆς μετὰ τῆς Διοικήσεως τῆς Δ.Ε.Η.» καὶ περὶ τῶν ἐδοθέντων εἰς τὴν δημοσιότητα «ἡλεγκμένων καὶ ἀδυναμισθέντων στοιχείων», τὰ ὁποῖα «ὑπερκαρκοῦν διὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς δεούσης περὶ Δ.Ε.Η. αἰσχύσεως γενικῆς γνώμης» καὶ διὰ τὴν παραπομπὴν καὶ καταδίκην τῶν ἐνόχων διὰ τὰ ἀπαλλαγῇ ὁ τόπος «τοῦ νέου ληστρικοῦ κύματος» καὶ «τῶν σημερινῶν ληστῶν», οἷους ἐννοεῖ, προφανῶς, τοὺς ἰθύνοντας τὴν Δ.Ε.Η. καὶ πρὸ πάντων τὸν Γ. Πεζόπουλον. Ἐν τέλει προαναγγέλλεται, ὅτι «θὰ ἀφιερωθῶσι καὶ μερικά γραμματὰ εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς μαφίας τοῦ λεγομένου Ἐξηλεκτρισμοῦ». Τὴν ἐπομένην 15—7—61 εἰς τὴν πρώτην σελίδα καὶ ὑπὸ τοὺς πηχιαίους τίτλους «ΘΑ ΠΡΕΠΗ ΝΑ ΠΑΥΘΗ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ Δ.Ε.Η. ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΝ. Αἱ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΤΟΥ Δ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ. Γ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΝ», ἐκτίθενται τὰ γνωστὰ περὶ ἐπιστολῶν γεγονότα, τὰ ὁποῖα συσχετίζονται πρὸς τὸ διαζύγιον, ἢ παρατιθεμένη σύντομος ἱστορία τοῦ ὁποίου χαρακτηρίζεται ὡς «ικανὴ νὰ παράσχη μίαν ἀμυδρὰν πάντοτε—ἰδέαν τῶν διαστάσεων τῆς ἡθικῆς ἀναξιοτήτος τοῦ Γ. Πεζόπουλου». Οὗτω προπαρεσκευάσθη ἡ γενομένη τὴν 17.7.—61 ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὡς ἂν πηχιαίους τίτλους δημοσίευσιν φωτοτυπῶν τῶν ἀπὸ 17—8—57 καὶ 11—5—58 ἐπιστολῶν τοῦ Δ. Φιλάρτου, καθὼς καὶ τῆς δευτέρας σελίδος τῆς ἀπὸ 9—8—57 ὁμοίας. Τὸ συνταρακτικὸν τοῦτο δημοσίευμα μὲ τὰς φωτοτυπίας καὶ τὰ συναφῆ δριμύτατα σχόλια κατέλαβεν ὅλην κληρὸν τὴν τρίτην σελίδα τῆς ἡμερησίας ταύτης Ἐφημερίδος καὶ σημαντικὸν μέρος τῆς τετάρτης. Τὰ ὡς πρὸς αὐτὸ καὶ τὰ προηγηθέντα δημοσιεύματα ἐκτίθενται εἰς τὰς παραγράφους 5 καὶ 6 (σελ. 10—17) τοῦ Κεφ. Α τῆς εἰσηγ. ἐκθέσεως Κ. Παπαϊωάννου. Ἐνταῦθα ἀρκεῖ νὰ προστεθῇ, ὅτι σχολιάζονται εἰρωνικώτατα ἀλλὰ καὶ καυστικώτατα αἱ φράσεις τῶν ἐπιστολῶν «ὁ Γιῶργης νὰ ζητήσῃ ὅτι δικαιῶται» «Ἰταλογαλλικὸς Σύνδεσμος Ἀγελώου μετὰ μελέτης σπουδαῖος. . . . θέλω νὰ μιλήσωμεν καὶ δι' ἀλουμίνιον καὶ Σὲ ἐνημερώσω. Ὁ Λαμπρόπουλος μοῦ εἶπεν, ὅτι Σοὺ ἐζητήθη μελέτη» «Υψίστης πρακτικῆς σημασίας κατάστασις LIVRAISON ὑλικοῦ». «Ἡ μελέτη τοῦ Ἀγελώου θὰ ἦτο πακτωλός. Θὰ χάσωμεν πολλὰ ἐξ ἀσυνεννοησίας». «Αἱ εὐκαιρίαι εἶναι TALENT» «Χρησιμοποιήτῃ μιᾷ βραδυᾷ ἐξοχικῇ Α ΤΡΟΙΣ». Καὶ ἐν κατακλείδι ζητεῖται ἡ ἐπέμβασις τοῦ Εἰσαγγελέως, καθ' ὅσον, ὡς προστίθεται, «πολλὰ ἀδικήματα κολαζόμενα ὑπὸ τοῦ κοινοῦ Ποιν. δικαίου δὲν ἔχουν παραγραφῇ καὶ ὅσα

ἔχουν παραγραφῇ συνιστοῦν πάντως ἡθικὸν στίγμα, ἐπαρκὲς διὰ τὰ ἀπαλλάξαι τὸν τόπον τῶν ὑπερσειῶν μερικῶν ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΤΗΣ ΚΑΚΟΗΘΕΙΑΣ, ΤΗΣ ΑΙΣΧΡΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΠΛΟΥΤΙΣΜΟΥ».

ε) Ἡ καταπληκτικὴ ἐντύπωσις, ἣν ἐδημιούργησαν τὰ δημοσιεύματα τοῦ Νεολόγου καὶ ἰδίᾳ αἱ δημοσιευθεῖσαι ἐπιστολαί, ἐξεφράσθη εἰς ἀρθρίδιον τῆς Ἑστίας τῆς 22.7.61, εἰς δ' ὑπὸ τὸν τίτλον «ΕΝΟΧΟΣ ΣΙΩΠΗ», στηλιτεύεται ἡ «νεκρικὴ σιγή» τῆς ΔΕΗ εἰς τὰς «τόσον βαρεῖας μορφῆς κατηγορίας ὥστε νὰ φαίνωνται ἀπίστευτοι», «παρ' ὅλην τὴν ἀφθονίαν τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ (ὀνόματα, ἀριθμοί, ἡμερομηνίαι, φωτοτυπία κλπ.)». Καὶ συνιστᾶται εἰς τὴν προϊσταμένην τῆς ΔΕΗ ἀρχὴν «νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς διοικήσεως τῆς ἐπὶ τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης μιᾶς ἀμέσου καὶ δι' ἐξ ἴσου συγκεκριμένων στοιχείων διαψεύσεως τῶν ἐν λόγῳ δημοσιευμάτων, ἅμα δὲ καὶ τῆς ὑποβολῆς σχετικῆς μηνύσεως. Ἄλλως θὰ πρέπει πλέον νὰ ἐπέμβῃ ἀμέσως καὶ δραστηρίως ἡ Εἰσαγγελικὴ Ἀρχή». Τῆς ἐνόχου ὁμωσ σιωπῆς συνεχισθείσης, ὁ Νεολόγος τῶν Πατρῶν ἐπανήλθεν ἐπ' αὐτῆς διὰ κυρίου ἀρθροῦ τῆς 29.8.61, εἰς δ' ἀπεριφράστως πλέον ὁμιλεῖ διὰ τὴν «μοιρασίαν» μετὰ τῶν Πεζοπούλου, Φιλάρτου καὶ Παπαϊωάννου ἑκατομμυρίων δολλαρίων «διὰ τὰ ὁποῖα ἐγγράφησαν καὶ περὶ τὰ ὁποῖα ἐστρέφοντο αἱ ἐπιστολαί» καὶ διὰ τὰ ἀπίστευτα καὶ ἀπίθανα περιστατικά, τὰ ὁποῖα, ἀναφερόμενα ἐν αὐταῖς, ἀπετέλουν δυστυχῶς τὴν πραγματικότητά, ἀφοῦ οὔτε ὁ Φιλάρτος διέψευσε τὴν ἀποστολὴν τῶν ἐπιστολῶν οὔτε ὁ Πεζόπουλος ἐθεώρησεν ὑποχρεώσιν του νὰ ἀμφισβητήσῃ, ὅτι ἦτο ὁ ἀποδέκτης, ὁ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ἀναφερόμενος «Γιῶργης» ὁ ὁποῖος θὰ πᾶρῃ «ὅ, τι δικαιῶται». Ἀξιοσημείωτον εἶναι, ὅτι ψέγεται ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ καὶ ἡ σιωπὴ τῆς Κυβερνήσεως «πρὸ τῶν πρωτοφανῶν αὐτῶν καταγγελιῶν» καὶ συνδυάζεται αὕτη μὲ ἀγνώστους «τεραστίαις ὑπηρεσίαις» τοῦ Γ. Πεζοπούλου πρὸς αὐτήν, ἐξ ὧν μνημονεύει «τοὺς ἀγῶνας τοὺς ὁποῖους ἔκαμεν ὁ τελευταῖος διὰ τὰ παρὰ τὴν ἀρχὴν εἰς τὴν Πεσινὴ καὶ τὸν κ. Νιάρχον ἢ παραγωγὴ τοῦ Ἀγελώου εἰς τὴν ἐξευτελιστικὴν τιμὴν τῶν 9 λεπτῶν κατὰ ΚWH». (δρα περὶ αὐτοῦ σελ. 17—21).

στ) Παρὰ ταῦτα οὔτε οἱ ὑπεύθυνοι ἐτόλμησαν νὰ ὁμιλήσωσιν, οὔτε ἄλλος τις ἐθεώρησεν χρέος του νὰ τοῖς ὑπομνήσῃ τὴν ἐκδηλὸν ἀνάγκην τῆς ἐκκαθάρίσεως τοῦ δημιουργηθέντος τεραστίου ἡθικοῦ θέματος. Εἶναι βέβαιον, ὅτι τοιαῦτα δημοσιεύματα μὲ τοσοῦτον σφαῖς καὶ ἀποκαλύπτους, ὅχι πλέον ὑπαινιγμούς, ἀλλὰ κατηγορίας, συνδεομένους μὲ ποινικῶς κολαζόμενα καὶ μάλιστα τοσοῦτον ἀτιμωτικά ἀδικήματα, δὲν θὰ ἐγίνοντο ἀνεκτὰ καὶ δὲν θὰ ἔμενον ἀναπάντητα ὅχι μόνον ἀπὸ τὸν διαχειριζόμενον ἑκατομμύρια δολλαρίων δημοσίῳ χρήματι Πενικὸν Διευθυντὴν τῆς ΔΕΗ καὶ καθηγητὴν ἅμα τοῦ Πολυτεχνείου Γ. Πεζόπουλον, ἀλλὰ καὶ ριζοθήποτε ἄλλον ἀφανὴ χωρικὸν ἢ ἄσχημον ἰδιώτην. Δὲν εἶναι δυνατόν διὰ τὰ ἐπικρατοῦντα ἐν Ἑλλάδι ἡθικὰ νὰ δεχθῇ τις ἀδιαμαρτυρήτως νὰ ὀνομάζῃται δημοσίως καὶ κατὰ τρόπον σκανδαλίζοντα χιλιάδας ἀναγνωστῶν, «ἡθικῶς ἀνάξιος», «ληστής», ἀσυγκρίτως φεβρώτερος καὶ ἐπικινδυνώδεστερος «διὰ τὸ Δημόσιον Ταμεῖον» ἀπὸ ἐκείνου τοῦ Δήλεσι, ἀρχηγὸς «τῆς μαφίας τοῦ λεγομένου Ἐξηλεκτρισμοῦ», ἐνοχὸς πολλῶν ἀδικημάτων, «κολαζόμενον ὑπὸ τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ δικαίου» καὶ πάντως συνιστάντων «ἡθικὸν στίγμα ἐπαρκὲς διὰ τὰ ἀπαλλάξαι τὸν τόπον τῶν ὑπηρεσιῶν μερικῶν ἐθελοντῶν τῆς κακοῦ θείας, τῆς αἰσχροτήτος καὶ τοῦ παρὰ νόμου πλουτισμοῦ». Ἡ κοινὴ λογικὴ μᾶς ἀναγκάζει νὰ δεχθῶμεν, ὅτι ὁ κλείων τὰ ὦτα, τοὺς ὀφθαλμούς καὶ τὸ στόμα εἰς τοιαύτην ἐξοφθαλμον ἀνὰ τὸ Πανελλήνιον δυσφήμισιν καὶ ἐκδηλὸν διαπόμπειν τῆς τιμῆς καὶ ὑπολήψεως αὐτοῦ φοβεῖται πολὺ μεγαλύτερον κακὸν ἐκ τυχόν δικαστικῆς ἐρεύνης τοῦ θέματος τῶν περιφύμων ἐπιστολῶν καὶ τῶν συναφῶν πρὸς αὐτάς ἀδικημάτων, δι' ὅ καὶ ἡ σιωπὴ τοῦ Γ. Πεζοπούλου θά εἰσῶρεται καὶ εἰς τὴν αἰσιν εἰς μίαν ἐμμεσοσὶ ἀλλὰ καὶ εἰς σφαῖς ὁμολογία τῆς ἐνοχῆς του. Τὸ συμπέρασμα τοῦτο ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ, ὅτι οὗτος εἰς τὴν σελ. 7β τοῦ ἀπὸ 30.1.

1963 υπομνήματός του και την 11ην από 4.3.63 κατάθεσιν του αφήνει σαφώς να υπονοηθῇ, ὅτι κατ' οὐσίαν ἔλαβε γνώσιν τοῦ περιεχομένου τῶν ἐπιστολῶν μετὰ διετίαν καὶ πλέον ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν 9.3.60 ἀνακινήσεως τοῦ θέματος αὐτῶν καὶ ἄλλοτε μὲν ἀγνοεῖ ἢ ἐλημένας τὴν δημοσίευσιν ἐνὸς σπουδαίου μέρους αὐτῶν εἰς τὸν Νεολόγον τῆς 16.7.61, ἄλλοτε δὲ ἰσχυρίζεται ὡς ψευδῶς, ὡς δύναται δι' ἐνὸς μόνον βλεμματος ἐπὶ τῶν δημοσιευσιῶν φωτοτυπιῶν εὐχερέστατα νὰ διαπιστωθῇ, ὅτι τὸ δημοσιευθὲν περιεχόμενον «ἦτο δυσανάγνωστον καὶ δυσδιάκριτον» (ὅρα 2αν κατάθεσιν 12.2.63). Ἀλλὰ ποίαν σημασίαν θὰ εἶχε καὶ τὸ τυχόν δυσανάγνωστον ἢ δυσδιάκριτον, ἀφοῦ τὸ κείμενον αὐτῶν ἐδημοσιεύετο εἰς τὸ αὐτὸ φύλλον ἰδιαιτέρως καὶ ἀνελύετο λεπτομερῶς τὸ περιεχόμενον με δριμύτατα σχόλια; Καὶ ἀφοῦ μέχρι τῆς 16.7.61 ἐδικαιολόγει τὴν σιωπὴν του μετὰ τὸ ἐπιχείρημα, ὅτι ἐξητήθησαν καὶ δὲν ἀνευρέθησαν αἱ ἐπιστολαὶ (ὅρα υπομνήματα 21.3.63 καὶ 22.4.63 Π. Γουναράκη), τοῦθ' ὅπερ ἀπετέλει ἀπλοῦν πρόσχημα, δοθέντος, ὅτι ἡ μὴ ἐμφάνισις τῶν ἐπιστολῶν οὐδὲλως ἡμπόδιζεν, ἀλλὰ τούναντίον ἐπέβαλλε τὴν δικαστικὴν ἀποκατάστασιν τῆς καριέρας διγίσεως τιμῆς του, πῶς μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς 16.7.61 ἐπεκάλειτο, κατὰ τὸν Π. Γουναράκην (ἀπάντησις 22.4.63), ὅτι ἡ διεξαγομένη διὰ τὰς ὑποθέσεις Στυλιωτοπούλου ἀνακρίσις, εἶχεν «ἐπιληφθῇ καὶ τῆς ὑποθέσεως τῶν καταγγελιῶν τοῦ Νεολόγου» ὅπερ ψευδὲς καὶ ἀνυπόστατον; Καὶ πῶς ἐστηρίζετο εἰς τὴν ἀναπόδεικτον ἄλλως τε «κατάπτωσιν τοῦ ἡθικοῦ ἐπιπέδου» τοῦ Νεολόγου, δεδομένου, ὅτι τὸ μὲν αἱ περὶ ἐπιστολῶν κατηγορίαι ἐξετοξεύθησαν καὶ εἰς δημοσίαν συνεδρίαν Δικαστηρίου· τὸ δέ, ὡς παρατηρεῖ καὶ ὁ Π. Γουναράκης «εἶναι ἄλλο πρᾶγμα ἢ ἡθικὴ ὑπόστασις τοῦ καταγγέλλοντος καὶ ἄλλο πρᾶγμα τὰ γεγονότα τὰ ὁποῖα δημοσιεύει οὗτος καὶ ἐκεῖνον ποῦ ἐνδιαφέρει προφανῶς εἶναι τὸ ἂν τὰ καταγγελλόμενα εἶναι ἀληθῆ ἢ ὄχι;» Καὶ ἂν ὡς ἰσχυρίζεται εἰς τὴν κατάθεσιν του τῆς 4.3.63, ἐθεώρει σκοπιμώτερον τὴν σιωπὴν ἀπὸ τὸν θόρυβον, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον, ὡς εἴπομεν, ἦτο ἀπαράδεκτον διὰ τὴν προκειμένην περίπτωσιν καὶ τὰς προεκτεθείσας περιστάσεις (ὅρα σελ. 36ε, 36στ καὶ 37, καθὼς καὶ σχετικὰς παρατηρήσεις Γ. Χαρμπούρη), διατὶ τότε ἐπὶ θέματος ἀσυγκρίτως μικροτέρας σημασίας, τυχόντος ἐλαχίστης δημοσιότητος, ἐπέβαλε μήνυσιν αὐτὸς οὗτος ὁ Γ. Πεζόπουλος καὶ κατὰ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς αὐτῆς ἐφημερίδος Παν. Παπανδρόπουλου; Ἐπρόκειτο περὶ δυσφημίσεως γενομένης δι' υπομνήματος πρὸς Πταισματοδίκην. Τὸ παράδοξον ὅμως εἶναι, ὅτι ἀνεκάλεσε καὶ τὴν μήνυσιν αὐτὴν καὶ οὕτω ἐνεφάνισε τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21009) 14.11.61 ἀποφάσεως τοῦ Δ' Πλημμελειοδικείου Ἀθηνῶν πιστοποιούμενον ὀλιβερόν καὶ ἀξιοβρόχην τοῦ νὰ ἐγκαταλείπῃ ἐκθετον τὴν δεινῶς τραυθεῖσαν τιμὴν του, ἀφοῦ τὴν ἀνάκλησιν δὲν τὴν συνεδύασε τοῦλάχιστον με αἵτησιν συγγνώμης ἢ ἐκδήλωσιν μετανόας τοῦ κατηγορουμένου, ὁ ὁποῖος ὄχι μόνον δὲν ἐχαλάρωσεν ἀλλὰ τούναντίον ἠῤῥησε τὰς κατὰ τοῦ Γ. Πεζοπούλου δημοσιογραφικὰς ἐπιθέσεις του, δεδομένου, ὅτι εἰς τὸν μεταξὺ τῆς ἀνακλήσεως καὶ τῆς ἀποφάσεως χρόνον ἐδημοσιεύθησαν αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἂν ἄρθρα. Μένει ἐμβρόντητος ὁ ἀναγνώσκων εἰς τὴν μνησθεῖσαν ἀπόφασιν τὰ δι' ἃ ἡ ἀνάκλησις δυσφημηστικὰ γεγονότα. Οὕτως μεταξὺ ἄλλων ἔγγραφον εἰς τὸ ἀπὸ 10.3.1959 ὑπόμνημά του πρὸς τὸν 5ον Πταισματοδίκην ὁ μὴ ἀνακαλέσας Π. Παπανδρόπουλος ὅσα περιελήφθησαν καὶ εἰς τὸ διατακτικὸν τῆς ὡς ἂν ἀποφάσεως, ἥτοι, ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος «ἀφ' ἧς διωρίσθη διευθυντὴς τῆς ΔΕΗ ἀπέκτησεν ἀπεριόριστον πολιτικὴν δύναμιν καὶ ἀπίθανα οἰκονομικὰ μέσα... Ὡς δώση λόγον τῆς ἀναλγητοῦ σπατάλης τοῦ ὑπὲρ ἡμετέρας τοῦ Ἑλληνικοῦ... ἵνα καταδειχθῇ εἰς ποῖον βορβορώδες περιβάλλον ζῇ οὗτος... μὴ διστάζων πρὸ οὐδεμιᾶς ἀτιμίας, μὴ ἐξων χαλινὸν ἀλλὰ πρῶτοφανῇ ἐκτραχηλισμὸν... εἶναι ἀδίστακτος σκευρὸς, μέγας ψευδολόγος, ταπεινὸς συκοφάντης, ἀχάριστος καὶ ἀγνώμων, βλέπω νὰ ἀποβάλῃ πᾶν ἔχνος ἐντροπῆς... εἰς οὐδὲν ὠφελεῖ νὰ κλείσω τὴν ρίνα εἰς τὰς ἀναδιδό-

μὲνας ἀναθυμιάσεις...». Ἀποτελεῖ δυστυχῶς καὶ τοῦτο μίαν νέαν ἀπόδειξιν, ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος εἶχε λόγους νὰ τρέμῃ τὸ ἀκροατήριον διὰ τὸ ἀποφεύγει μετὰ ταύτας ἐξουθενωτικὰς διὰ τὴν τιμὴν τοῦ θυσιᾶς. Ἄν ὅμως ἐξηγῆται ἡ στάσις τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἀπὸ τὸν ἐν λόγῳ πανικόν του, μένει ἀνεξηγήτων δι' ἡμᾶς πῶς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς ΔΕΗ ἠνέχθη μίαν τοιαύτην ἡθικῶς ἀπαράδεκτον κατὰστασιν.

ζ) Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀπολύσεως τοῦ Γ. Στυλιωτοπούλου καὶ τῶν γενομένων μετ' αὐτὴν πολιτικῶν καὶ ποινικῶν δικῶν, ἠγέρθη νέος δημοσιογραφικὸς θόρυβος καὶ ἐξαπελύθη νέα ἐπιθέσις κατὰ τῆς ΔΕΗ καὶ τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ἰδίᾳ ἀπὸ τὴν Ἑλευθερίαν, ἡ ὁποία εἰς κύρια ἄρθρα τῆς 11.5.62, τῆς 6.6.1962 καὶ τῆς 13.6.1962 θίγει μεταξὺ ἄλλων καὶ τὸ θέμα τῶν ἐπιστολῶν. Τέλος τὴν 17.6.62 με ἐντυπωσιακοὺς τίτλους καὶ δριμυτάτην ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ καὶ ἐν τῇ ἀναλύσει τοῦ περιεχομένου τῶν κριτικῶν ἐδημοσιεύοντο εἰς τὴν αὐτὴν ἐφημερίδα τὰ κείμενα καὶ ἐν μέρει αἱ φωτοτυπία τῶν ἐπιστολῶν (ὅρα λεπτομερεῖας προηγηθέντων καὶ ἐπακολουθούσων δημοσιευμάτων εἰς παρ. 8 καὶ 9 Κεφ. Α' σελ. 21—28).

2. Ἡ ἀποστολὴ τῶν ἐπιστολῶν τούτων ἀπὸ τὸν Δ. Φιλάρετον πρὸς τὸν Γ. Πεζόπουλον· καθὼς καὶ ἡ γνησιότης τοῦ περιεχομένου αὐτῶν, πολλαπλῶς θεβαιωθείσα καὶ παρ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Δ. Φιλάρετου ἐπανειλημμένως ἐπιβεβαιωθείσα, ἀνεγνωρίσθη τελικῶς καὶ ἀπὸ τὸν Γ. Πεζόπουλον εἰς τὴν ἀπὸ 14.2.1963 τετάρτην κατάθεσιν του. Ἠμφισβητήθη καὶ ἀμφισβητεῖται παρ' αὐτοῦ ἡ λήψις καὶ ἀνάγνωσις αὐτῶν. Ἐκ τῶν πέντε ἐπιστολῶν παρεδόθησαν ὑπὸ τῆς ἄλλοτε συζύγου τοῦ Γ. Πεζοπούλου καὶ νῦν Δώρας συζ. Κ. Ἀθανασιάδου εἰς τὴν τρίτην κατάθεσιν αὐτῆς ἀπὸ 27.9.62 τὰ πρωτότυπα μόνον τῶν 4, ἐξ ὧν τὰ 3 προέρχονται ἐξ ἀνασυγκολλήσεως ἐσχισμένων τεμαχίων, τινὰ τῶν ὁποίων μάλιστα δὲν ἦσαν πλήρη. Τὸ πρωτότυπον τῆς ἀπὸ 11.5.58 δὲν παρεδόθη, πιθανῶς μετὰ τὴν ἀντίληψιν, ὅτι μόνον δι' αὐτὴν δὲν εἶχε παρέλθει ἡ πενταετής παραγραφή. Εἰς τὴν παρ. 1 τοῦ Κεφ. Β' καὶ εἰς τὰς σελ. 40—51 ἐκτίθενται οἱ λόγοι (ὅρα καὶ σχετικὰς παρατηρήσεις Γ. Χαρμπούρη σελ. 1—5), ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος ἔλαβε καὶ ἀνέγνωσε τὰς ἐν λόγῳ ἐπιστολάς. Ἐν συνόψει συνίστανται οὗτοι εἰς τὸ ὅτι: α) ἡ Δώρα Πεζοπούλου - Ἀθανασιάδου ἐκθέτει πειστικωτάτως λεπτομερεῖας, ἐπιβεβαιούμενας, ὡς πρὸς μὲν τὴν ἀποστολὴν τῶν δι' ἐνὸς ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου ἀπὸ τοῦ Δ. Φιλάρετον καὶ Βαρβάραν Κωνσταντᾶκη ὡς πρὸς δὲ τὸν τρόπον τῆς ἀνευρέσεως ἀπὸ τοῦ Σ. Λεωτσάκον καὶ Ε. Βαρβιτσιώτην, οἵτινες ἔλαβον ἐκτοτε γνώσιν σχετικῶν ἐκμυστηρευτέων τῆς καὶ τῇ συνέστησαν τὴν εἰς θυρίδα τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῶν ἀνευρεθεισῶν ἐπιστολῶν. β) Ὁ Δ. Φιλάρετος ἰσχυρίζεται, ὅτι ὁ μεταφορεὺς τῶν ἐπιστολῶν εἶχεν ἐντολὴν νὰ τὰς ρίπτῃ ἐντὸς τοῦ διαμερίσματος τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ἐὰν δὲν ἀνευρίσκετο ἐνοικίος τις, κάτωθεν τῆς θύρας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐξηγεῖ τὴν ἀνεύρεσιν μιᾶς, πιθανῶς τῆς 11.5.58, ὑπὸ τὸν τάπητα καὶ μάλιστα μετὰ τηλεφωνικὴν ἀναζήτησιν τῆς ἀπὸ τὸν ἴδιον Δ. Φιλάρετον συμφωνεῖ μετὰ τὴν Δώραν καὶ τὴν Κωνσταντᾶκη ὡς πρὸς τὸ ὅτι ἀπέστειλε καὶ ἄλλας πολλὰς, ἐκτὸς τῶν πέντε, ἐπιστολάς, ἐξ ὧν ἀνεζήτησε καὶ παρέλαβεν ὁ ἴδιος προσωπικῶς μίαν ἢ δύο κλειστάς ἐν φακέλλῳ, ἀποσταλείσας μετὰ τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ συζυγικοῦ οἴκου ὑπὸ τοῦ Γ. Πεζοπούλου· καὶ ὅπερ τὸ σπουδαιότερον ἠναγκάσθη ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν ἐρωτημάτων μας νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι «συνέπεσε νὰ ἀντιληφθῇ ἐκ τηλεφωνημάτων ἡ ὁμιλίᾳ του μετὰ τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ὅτι τὰς ἔλαβε τὰς ἐπιστολάς (καὶ ὅτι δὲν ἀμφέβαλλε ποτέ), ὅτι ὁ τελευταῖος «ἐλάμβανε τὰς ἐπιστολάς του (Φιλάρετου) κατ' οἶκον». γ) Ἡ Βαρβάρα Κωνσταντᾶκη, ἡ ὁποία ἐχρησιμοποίηθη ὡς μάρτυς τοῦ Γ. Πεζοπούλου εἰς τὰς κατὰ τῆς συζύγου του δίκας καὶ ἐμηνύθη παρὰ τῆς τελευταίας ἐπὶ ψευδορκίᾳ, θεβαίει κατηγορηματικῶς, ὅτι ἡ παρ' ἐλάβε καὶ ἡ παρ' ἐδώσε νῆ ἰδίᾳ εἰς τὸν Γ. Πεζόπουλον καὶ οὐ καὶ εἰς τὸν Φιλάρετον καὶ εἶχεν εἶδει νὰ σχίξῃ μερικὰς «μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν» καὶ δ) αὐτὸ τοῦτο τὸ περιεχόμενον τῶν ἐπιστολῶν, ἀναφερόμενον εἰς τρέχοντα ζητήματα τῆς ΔΕΗ, ἐμπι-

στευτικής και κατεπειγούσης φύσεως, εις προτεινομένης άμέσους συναντήσεις και συνεννοήσεις και άλλας τοιαύτας προηγούμενες, άποκλειεί λογικώς την περίπτωση της μη περιελεύσεως αυτών εις τον Γ. Πεζόπουλον, εκτός εάν δεχθώμεν, ότι ο Δ. Φιλάρετος, του όποιου την ευστροφίαν και ικανότητά έξείρει και ό Γ. Πεζόπουλος εις την 2αν από 12.2.63 κατάθεσιν του, δεν είχε σώας τας φρένας διά να άποστέλλη τοιαύτης σπουδαιότητος και σημασίας επιστολάς, να προτείνη μυστικάς συναντήσεις και συνεννοήσεις και να λαμβάνη τά όια εκθέτει μέτρα διά την ασφαλή άποστολήν των, χωρίς να πείθεται, ότι τουλάχιστον παραλαμβάνονται και άναγιγνώσκονται από τον άποδέκτην. Τό τελευταίον όμως τουτο διαψεύδεται τό μέν από τό ότι ο Δ. Φιλάρετος άνεκάλυψεν άμέσως την μη παράδοσιν της διολισθησάσης υπό τον τάπητα και επί πλέον έζητήσε και ανέλαβε τάς μη παραδοθείσας τό δε από την προκύπτουσαν εκ της από 11.5.1958 επιστολής προφορικήν συνεννόησιν άποστολέως και παράληπτου (αόταν σου είπαν). "Αν όμως ή Δώρα Πεζοπούλου κατεκράτει, ως ισχυρίζεται ό πρώτος σύζυγός της και άπέκρυπτε τάς επιστολάς πρό της άναγνώσεως των από αυτόν, πράγμα τό όποιον ασφαλώς θά άπεκαλύπτετο, διατί να σχίση τινάς εξ αυτών και να τάς άνασυνθέσῃ δι' άνασυγκολλήσεως των τεμαχίων των και μάλιστα έλλιπώς;

Διερωτώμεθα περαιτέρω αν και κατά τί θά ώφελείτο ό Γ. Πεζόπουλος, τυχόν θεωρουμένου αληθοῦς του άπιθάνου και λογικώς άπαραδέκτου ισχυρισμού του, ότι δεν έλήφθησαν παρ' αυτού αί επιστολαί, άφού αυτή και μόνον ή άποστολή και πρό παντός τό περιεχόμενον των άποδεικνύει τάς άθεμίτους μετά του Δ. Φιλάρετου συνεννοήσεις και συναλλαγάς του. "Ο ισχυρισμός ούτος θά ήδύνατο λογικώς να σταθῇ μόνον εάν έγίνετο δεκτόν, ότι έγράφησαν αί επιστολαί από τον Δ. Φιλάρετον κατά τά 1956 και 1957, διά να χρησιμοποιοῦσιν από την Δώραν Πεζοπούλου εις την άνύπαρκτον τότε δίκην μετά 30 ή 40 και πλέον μήνας. Τούτο όμως, άποκρουόμενον και εκ του ότι ό Δ. Φιλάρετος δεν ήτο δυνατόν να προπαρασκευάσῃ την δίωξιν και καταδίκην του, παρ' οὐδένος ύποστηρίζεται, οὐδέ παρ' αυτού τούτου του Γ. Πεζοπούλου.

Καταχωρούμεν κατωτέρω τάς έν λόγω επιστολάς κατά χρονολογικήν σειράν εκάστην έν προσιμίῳ της άσχολουμένης με αυτήν παραγράφου.

Είς τό τέλος του παρόντος κεφαλαίου επισυνάπτονται φωτοτυπία των επιστολών τούτων.

3. Προς διευκόλυνσιν του άναγνώστου εις την έρμηνείαν και κατανόησιν των τε επιστολών και των έπακολουθούντων υπό εκάστην σχολίων, κρίνομεν σκόπιμον να προτάξωμεν εισαγωγικάς τινάς διευκρινήσεις, αναφερομένας εις τά διαλαμβανόμενα έν αυτάις θέματα και τά έμπλεκόμενα προς αυτά πρόσωπα.

α) Κατόπιν του ύπογραφέντος έν Πρισίσις μεταξύ της Έλληνικής και Γαλλικής Κυβερνήσεως πρωτοκόλλου της 15—10—53, συμπληρωθέντος και τροποποιηθέντος διά των ανταλλαγισών μεταξύ των συμβαλλομένων από 26—7—54 και 3—8—54 επιστολών, ύπεγράφη έν Αθήναις ή από 2—11—53 συμφωνία μεταξύ της Έλληνικής Κυβερνήσεως και των Γαλλικών Έταιρειών OMNIUM LYONNAIS ET COTECI, αίτινες είναι γνωσταί υπό τά αρχικά γράμματα OL—CO, δι' ής αί δεύτεραι ανέλαβον την ύποχρέωσιν «να θέσωσιν εις την διάθεσιν της Έλληνικής Κυβερνήσεως τεχνικάς ύπηρεσίας μηχανήματα και ύλικά αξίας 5,5 δισεκατομμυρίων Γαλλικών φράγκων επί πιστώσει», προβλεφθείσης της αύξήσεως αυτών μέχρι 6 ή και 6,5 δισεκατομμυρίων Γαλλικών φράγκων διά της από 6—7—54 συμπληρωματικής συμφωνίας Έλληνικού Δημοσίου—OL—CO. Έπηκολούθησε προκήρυξις διεθνούς διαγωνισμού κατά Νοέμβριον 1953 εκ μέρους της Έλληνικής Κυβερνήσεως διά την χρηματοδότη-

σιν και κατασκευήν του Έξορηλεκτρικού Έργοστασίου Μέγδοβα, μετέπειτα ονομασθέντος Ταυρωπού και έν συνεχείᾳ ύπεγράφη μεταξύ της Έλληνικής Κυβερνήσεως και της OL—CO, άναδειγθείσης τελευταίας μειοδότηδος ή από 7—7—1954 συμφωνία. Διά των ύπ' αριθ. 369)31.3.1954 και 1335)14—8—54 πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου, κυρωθείσων διά του Νόμου 3307)1955, έξουσιοδοτήθη ή Δ. Ε.Η., όπως κάμη χρήσιν των ως άνω Γαλλικών πιστώσεων και διαπραγματευθῇ μετά της OL—CO την συνομολόγησιν σχετικών συμβάσεων τόσον διά την προμηθειαν ύλικών διανομής, όσον και διά την κατασκευήν του έργου Μέγδοβα.

β) Η διαχείρισις των Γαλλικών πιστώσεων άνετέθη διά της ύπ' αριθ. 24)9—2—54 αποφάσεως του Διοικ. Συμβουλίου της Δ.Ε.Η. εις τον εκτοτε προοριζόμενον και βραδύτερον αναλαβόντα ως Γεν. Διευθυντήν και μέλος του Διοικ. Συμβουλίου αυτής Γ. Πεζόπουλον (όρα άποφ. 207)53), αί δε σχετικαί συμβάσεις προμηθείας ύλικού και μηχανημάτων ύπέκειντο εις την προηγούμενην έγκρισιν των τριών Υπουργών Συντονισμού, Οικονομικών και Βιομηχανίας (ύπ' αριθ. 389)54 πράξις του Υπουργ. Συμβουλίου). Τό Διοικ. Συμβούλιον της Δ.Ε.Η., τό όποιον έξαιρέσει του Γ. Πεζοπούλου, άντετίθετο εις την χρησιμοποίησιν των Γαλλικών πιστώσεων, διά προμηθειαν ύλικών διανομής, διά της ύπ' αριθ. 91)8—4—55 αποφάσεως του περιώρισε αυτάς μέχρι του ένδς και ήμίσεος δισεκατομμυρίου Γαλλικών φράγκων και καθώρισεν, ότι περί του εύλόγου των τιμών θά έκρινεν έν διαφωνία τό Πολυτεχνείον της Ζυρίχης ή ό παρ' αυτού ύποδεικνύμενος διαιτητής. Του τελευταίου τούτου όρου δεν έγίνετο χρήσις διά τά ύλικά ταύτα. Κατά την σύμβασιν της 2—11—53 (άρθρον 6 παράγρ. 2, 7 και 8) αί σχετικαί παραγγελίαι θά έγίνοντο εις Γαλλικά φράγκα με τό δικαίωμα της άναθεωρήσεως βάσει των τιμών της παραδόσεως, των προμηθευτών παρατηθέντων της αξιώσεως χρησιμοποίησεως του δολαρίου ως λογιστικής μονάδος. Παρά ταύτα διά της ύπ' αριθ. 317)17—2—56 πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου, μη κυρωθείσης διά νόμου, έπετράπη ή χρησιμοποίησις της λίρας στερλίνας ως λογιστικής μονάδος διά τάς από 1—10—55 ύπογραφείσας συμβάσεις, άπαγορευθείσης δι' αυτάς της άναπροσαρμογής τιμών. Η αύξησις και επέκτασις των Γαλλικών πιστώσεων, έπεδιώχθη πεισιμόνως υπό των Γάλλων, αλλά παρ' όλην την ύποστήριξιν του Π. Γουανράκη και την έπιθυμίαν του Γ. Πεζοπούλου, δεν έπετεύχθη τελικώς, έπικρατησάσης της άπόψεως του διεθνούς διαγωισμού, ως του μόνου ασφαλούς τρόπου διακρίβώσεως των εύλόγων τιμών.

γ) Η έπεξεργασία του σχεδίου της συμβάσεως διά τό Έξορηλεκτρικόν Έργον του Μέγδοβα «κατά τό τεχνικόν αυτού μέρος» άνετέθη διά της ύπ' αριθ. 187)23—7—54 αποφάσεως του Διοικ. Συμβουλίου της Δ.Ε.Η. εις τον Μηχανικόν Διον. Παπαλεονάρδον (τόν «Νιόνιον» των επιστολών της 26—8—56 και 9.8.57), ό όποιος ανέλαβε και την διεύθυνσιν της συσταθείσης Έπιμελείας έλέγχου υπό τον τίτλον «ΥΕΚΕΜ» και μετά την μετονομασίαν του ποταμού Μέγδοβα εις Ταυρωπόν «ΥΕΚΕΤ». Κατά την άπόφασιν ταύτην ό Δ. Παπαλεονάρδος θά συνειργάζετο με τον ασκούντα τότε καθήκοντα Γεν. Διευθυντού Γ. Πεζοπούλου και με τον έχοντα την ευθύνην της νομικής διατυπώσεως Νομικόν Συμβουλον Θ. Μακρήν. Είς τάς παραταθείσας μέχρι της ύπογραφής της συμβάσεως της 5—5—1955 σχετικές διαπραγματεύσεις έλαβον μέρος από της πλευράς των Γάλλων οι RUMILLY, MARTY, DELEHAYE, Γ. Παππας, μηχανικός και Δ. Φιλάρετος, οικονομολόγος. Ο DELEHAYE είναι ή έν Αθήναις Διευθυντής και έπομένως έπίσημος εκπρόσωπος της OL—CO. Οι δύο τελευταίοι εμφανίζονται ως μόνιμοι συνεργάται της OL—CO, αν και δεν είναι άπολύτως διηυκρινισμένα, ιδία ως προς τον τελευταίον, ούτε τό είδος, ούτε ή άμοιβή της συνεργασίας. Μετά την ως άνω σύμβασιν ήρχισαν αί διαπραγματεύσεις διά την άνάθεσιν εις

τὴν OL—CO τῆς ἀπολογιστικῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων πολιτικοῦ μηχανικοῦ, εἰς ἃς ἔλαβον ἐνεργὸν μέρος ἀπὸ τῆς πλευρᾶς μὲν τῆς OL—CO οἱ προαναφερθέντες DELEHAYE, Γ. Παππᾶς καὶ Δ. Φιλάρετος, ἀπὸ τῆς πλευρᾶς δὲ τῆς Δ.Ε.Η. ὁ Γ. Πεζόπουλος καὶ μέχρις ἐνὸς σημείου οἱ Δ. Παπαλεονάρδου καὶ Θ. Μακρῆς.

Κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις ἀνεφύησαν διάφοροι δυσκολίαι, ἀναγκάσθησαν εἰς τὸ ποσοστὸν τῆς ἀμοιβῆς, εἰς τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸν μισθὸν τῶν χρησιμοποιοιθησομένων Γάλλων ἐργοδηγῶν, ὁρισθέντων κατ' ἐλάχιστον ὅριον εἰς 12 καὶ τὸ συμφωνηθὲν δι' αὐτοὺς κατ' ἀποκοπὴν ποσὸν (FORFAIT), εἰς τὰς δικλείδας (VANNES) κλπ. Τελικῶς ὑπεγράφη ἡ σύμβασις περὶ ἀπολογιστικῶν τῆς 15.10.56, τοῦ κατ' ἀποκοπὴν ποσοῦ ὁρισθέντος εἰς 80.000.000 Γαλλικὰ φράγκα διὰ τοὺς Γάλλους ἐργοδηγούς, πληρωτέα εἰς 40 μηνιαίας δόσεις. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἐμειώθη ἀναλόγως διὰ τὴν περίοδον, καθ' ἣν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐργοδηγῶν ἦτο κατώτερος τῶν 12. Ἐξ ἄλλου αὐξηθεῖσιν τῶν δόσεων πληρωμῆς τῆς ἀμοιβῆς τοῦ ἀναδόχου ἐκ τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως τῆς 5.5.55 ἀπὸ 49 εἰς 64 λόγῳ ἐπιμηκύνσεως τοῦ χρόνου παραδόσεως, κατέστη ἀναπόφευκτος ἡ μείωσις τοῦ ποσοῦ ἐκάστης. Ἡ μείωσις ὅμως αὕτη δὲν ἔγινεν ἐγκαίρως, ἐξ οὗ παρέστη ἀνάγκη παρακρατήσεως τῶν ἐπὶ πλέον εἰσπραχθέντων παρὰ τῆς OL—CO, καὶ

δ) Κατὰ παρέκκλισιν ἐκ τῆς συμβάσεως τῆς 5.5.55 ἀπεφασίσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27)15.2.56 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὅπως περὶ τοῦ εὐλόγου τῶν προσφερομένων διὰ τὰ κύρια μηχανήματα τοῦ ἔργου Μέγδοβα τιμῶν ἀποφαίνεται τὸ Πολυτεχνεῖον Ζυρίχης, ὁ καθηγητὴς τοῦ οὐλοῦ BAUER ἔκρινε μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τὰς τιμὰς τῆς ALSTHOM διὰ τὰς γεννητρίδας (ALTERNATEURS) ὡς κανονικὰς. Ἡ καταρτισθεῖσα ὑπὸ τῆς ΔΕΗ Ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν ὑπερβολικὰς τὰς τιμὰς διὰ τὰ περισσότερα ἐκ τῶν μηχανημάτων, καθὼς καὶ διὰ τὰς γεννητρίδας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον προσκάλεσε πολλὰς συζητήσεις καὶ ἰδίᾳ τὰς μετὰ τὴν ALSTHOM καὶ NEYRPIG (διὰ τὴν πρὸς τὴν ὁποίαν παραγγελίαν ἐγενήθη τὸ ζήτημα τῆς προμηθείας τοῦ 5ο) ο περιπλοκάς. Διὰ τὰ παραγγελθέντα μηχανήματα, ἔδει νὰ ἀποσταλῇ εἰς τοὺς προμηθευτὰς τὸ 20ο) ο τῆς ἀξίας ὡς προκαταβολὴ (AVANCE), ἥτις ἀντιδιαστέλλεται πρὸς τὰς συναλλαγματικὰς τῶν ἀπολογιστικῶν ἔργων (REGIE).

Ὁ Ἡλ. Κρανίδης, ἦτο Προϊστάμενος τῆς Ταμιακῆς Ὑπηρεσίας τῆς ΔΕΗ.

4. Πρώτη Ἐπιστολὴ 26-8-1956, (δρα σελ. 57—62) ἐκδίδει Κ. Παπαϊωάννου καὶ σχετικὰς συμφωνίας παρατηρήσεις Γ. Χαρμπόρη σελ. 1—3).

Τὸ ἥδη (ἐκ τῶν μετὰ τὴν συγκόλλησιν ἀπομεινάντων κειμένων) ὑπάρχον γραφικὸν κείμενον ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Κυριακὴ 26-8-1956

Ἀγαπητὴ Γιώργη,

Ἐμελαγχόλησα χθὲς νὰ εἶμεθα ὅλοι καθηλωμένοι ἄκου... αὐμένο τὸ Νιόνιο, ὁ ὁποῖος δὲν ὑπ... τί ζημίαν ἔχει συσσωρεύσει καὶ πόσῃν ἀπ... διώκων ἀσυγκρίτως... τοὺς μέσει μετὰ τὴν ἀπώλει... ου.

Αἱ διαφορ... μισθῶν Γάλλων ἐργοδηγῶν, VANNES κλπ... γίαν συνοψίζονται τὸ πολὺ καὶ καλῶ... 2 μηνῶν καθυστέρησιν τοῦ ἔργου. Ἡ... τὰ ἔργα πρόκειται νὰ γίνωνται μετὰ πλᾶ νὰ δημ... ἐργοδότη καὶ ἐργολάβου αὐτῇ ἡ L... ὁποῖαν λέγει καὶ ἦν ἐξ ἄστου... πείσμονος ἰδιοσυγκρασίας εἶναι ἀνίκανος νὰ δημιουργήσῃ ἔτοιμος εἰς τὸ κάθε τι νὰ ὑποπτεύσῃ ὑπερβολὰς κλπ.

Εἶμαι φοβισμένος ὅτι ἄγει καὶ φέρει τὸ συμβούλιον μετὰ τὴν χονδρὴν φωνὴν του, τὰ περὶ ὑπερεντιμότητος κλπ.

Σὲ παρακαλῶ αὐριο Δευτέρα ἢ Τρίτῃ πρὶν φύγῃς νὰ ἰδωθῶμε οἱ δύο μας κάπου ἤσυχα δι' ὀλίγην ὥρα, ὥστε νὰ ἀνταλλάξωμεν σκέψεις ἐπὶ τοῦ συμβιβαστικοῦ ποσοστοῦ, πού θὰ σοῦ προτείνωμεν κατὰ τὴν ἐπάνοδόν σου ἂν συμφωνήσουν στὰς διευκρινίσεις.

Ἀναγνωρίζω πολλὰς ἐκ τῶν μεθόδων σου, ἀλλὰ δὲν μᾶς πέρνει ὁ καιρὸς οὐδὲ ἡμέρας ἀναβολὴν πλέον πρὸ χειμῶνος ἐκεῖ ψηλά.

Ὁ Σὺς Δ.Φ.

ΤΗΛΕΦΩΝΗΣΕ ΜΟΥ

α) Ἡ ἀναφορὰ τῆς ἐπιστολῆς εἰς σύσκεψιν τῆς προηγουμένης, καθ' ἣν παρέστησαν τόσον ὁ Γ. Πεζόπουλος ὅσον καὶ ὁ Δ. Φιλάρετος ἀποτελεῖ μίαν καταγώγῃ διάψευσιν τῶν ὧσιν ἐπανειλημμένως ὁ πρῶτος εἰς τὰς καταθέσεις του καὶ ὁ Γ. Παππᾶς εἰς τὴν ἀπὸ 30.1.63 ὁμοίαν τοῦ ὑπεστήριξαν περὶ τοῦ ὅτι ὁ Δ. Φιλάρετος ὄχι μόνον δὲν ἀνέμειχθη εἰς τὰς διαπραγματεύσεις τῆς συμβάσεως ἀπολογιστικῶν, ἀλλὰ καὶ δὲν ἐγένετο ἔκτοτε δεκτὸς οὔτε ἀπὸ τὸν Γ. Πεζόπουλον, οὔτε ἀπὸ τὴν Δ.Ε.Η. Ἐπιθεωρήσιν τῆς ἐπιστολῆς καὶ πλήρῃ ἀνατροπὴν τῶν ὑπὸ τῶν Γ. Πεζοπούλου καὶ Γ. Παππᾶ λεχθέντων ἀποτελοῦσιν τόσον αἱ ἐνορκιοὶ καταθέσεις τῶν Δ. Παπαλεονάρδου καὶ Δ. Φιλάρετου, ὅσον καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. Ε. 2273)31.8.1956 ἔγγραφο τοῦ πρώτου πρὸς τὸν Γ. Πεζόπουλον, ὅπερ ρητῶς παραπέμπει εἰς ἣν καὶ ἡ ἐπιστολὴ σύσκεψιν τῆς 25.8.1956 καὶ ρητῶς διαλαμβάνει, ὅτι ἐγένετο αὕτη ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Γ. Πεζοπούλου, παρισταμένου ἐκ μέρους τῆς OL—CO τῶν Παππᾶ, Φιλάρετου, DELEHAYE. Εἰρήσθω, ὅτι καταπίπτει καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ὅτι οὗτος δὲν εἶχεν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὰς διαπραγματεύσεις ταύτας.

β) Κατόπιν τῆς ἐπιστολῆς ταύτης καὶ τῶν πικροχόλων σχολίων της εἰς βάρος τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου, ὅστις πράγματι, ὡς ὑπογραμμίζεται εἰς τὸ οἰκεῖον κεφάλαιον, ἀπετέλει τὸ μοναδικὸν ἐμπόδιον εἰς τὰς ὑπερβολικὰς καὶ ἀπαραδέκτους ἀξιώσεις τῆς OL—CO, ὁ τελευταῖος οὗτος ἔπαυσε νὰ καλεῖται ἀπὸ τῆς 22-9-1956 εἰς τὰς σχετικὰς συσκέψεις, ἂν καὶ ὡς ὁμολογεῖται ἀπὸ τὸν Γ. Πεζόπουλον, εἶχεν ἐπιφορτισθῇ οὗτος (Παπαλεονάρδου) ἀρχῇθεν μετὰ τὴν ἐμπόπτουσαν ἄλλως τε εἰς τὴν ἀρμοδιότητά του διεξαγωγῆν τῶν διαπραγματεύσεων τούτων ἀπὸ τεχνικῆς πλευρᾶς. Τὸ ἀπίστευτον τοῦτο μέτρον ἀποδεικνύει, ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος ἦτο παιδὴνιον ὄργανον τοῦ Δ. Φιλάρετου καὶ ἐγνώριζε νὰ παρακάμπῃ τὰ παρεμβαλλόμενα εἰς τὰς ἀξιώσεις τῶν αὐθεντῶν του ἐμπόδια, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐπισημαίνεται καὶ ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴν ταύτην διὰ τῆς φράσεως περὶ ἀναγνωρίσεως πολλῶν ἐκ τῶν μεθόδων του.

γ) Πρέπει νὰ προστεθῇ, ὅτι εἰς τὸ μεσολαβήσαν μετὰ τῆς 26.8.56 καὶ 22.9.56 χρονικὸν διάστημα ἐσημειώθη στασιμότης καὶ ἀδράνεια, λόγῳ τῆς ὁμολογουμένης εἰς τὴν ἀπὸ 20.2.63 πέμπτην κατάθεσιν τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἀπουσίας του εἰς τὸ ἐξωτερικόν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύει οὐ μόνον τὴν ἀκρίβειαν καὶ ὡς πρὸς τοῦτο τῆς ἐπιστολῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀκρίβῃ προσημερίωσιν τοῦ Δ. Φιλάρετου ἐπὶ πάσης κινήσεως καὶ ἐνεργείας τοῦ Γ. Πεζοπούλου («Αὐριο Δευτέρα ἢ Τρίτῃ πρὶν φύγῃς νὰ ἰδωθῶμε οἱ δύο μας κάπου ἤσυχα»).

δ) Τὸ καταπληκτικώτερον ἀλλὰ καὶ ἐπιβαρυντικώτερον κατὰ γενικὴν ἐντύπωσιν διὰ τὸν Γ. Πεζόπουλον στοιχεῖον τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, δὲν εἶναι τὸ ὅτι ὁ Δ. Φιλάρετος, ἀπευθυνόμενος εἰς τὸν Γεν. Διευθυντὴν τῆς Δ.Ε.Η., κατεριωνεύεται ἐνα ὀνόματι ὑπάλληλον αὐτῆς («τὸν καὶ μὲν τὸν Νιόνιο»), τὸν χαρακτηρίζει ὑδριστικῶς ὡς πείσμονα καὶ ἀνίκανον καὶ τὸν χλευάζει («διὰ τὰ ὑπερεντιμότητος κλπ.») ἀλλὰ κυρίως καὶ πρὸ πάντων τὸ ὅτι τὸν καλεῖ εἰς μυστικὴν συνάντησιν («Νὰ ἰδωθῶμε κάπου οἱ δύο μας ἤσυχα») διὰ νὰ ἀνταλλάξουν σκέψεις ἐπὶ τοῦ συμβιβαστικοῦ ποσοστοῦ, τὸ ὁποῖον δὲ ἐπρότεινεν ἡ OL—CO εἰς τὴν Δ.Ε.Η. μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του. Ὑπενθυμίζομεν ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 205)22.8.56 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶχεν ἐξουσιοδοτηθῇ ὁ Γ. Πεζόπουλος, ὅπως διαπραγματευθῇ τὸ ποσοστὸν τῆς ἀμοιβῆς ἐντὸς τῶν ὁρίων 20—24ο)α. Ἐπομένως τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ Γ. Παππᾶ εἰς τὴν ἀπὸ 31.1.63 κατάθεσίν του, ὅτι δὲν ἦτο δυνατός ὁ τοιοῦτος καθορισμὸς ἀνευ συγχρόνου συμφωνίας περὶ τῆς παγίας ἀμοιβῆς καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ὅρων τῆς συμβάσεως διαψεύδονται ἐκ τῶν πραγμάτων. Εἶναι ἀληθές, ὅτι καὶ ὁ Γ. Παππᾶς καὶ ὁ Γ. Πεζόπουλος εὐρέθησαν εἰς λίαν δυσχερῆ

θέσιν, όταν ήρωτήθησαν επί του θέματος τούτου και προσεπάθησαν να δικαιολογήσων τα άδικαιολόγητα. Δι' ό και ό Γ. Πεζόπουλος ήρκέσθη εις τό να εκφράσθ (την λύπην του) διότι έρωτάται «επτά δλοκλήρη έτη» διά τή γραφέντα τό όποία θεωρεί «έντελώς φαντασιώδη και άνεδαφικά». Καί όμως όλα τά σημεία τής έπιστολής είναι άπολύτως ακριβή και άνταποκρίνονται εις τά θέματα των διαφωνιών OL—CO και Δ.Ε.Η., εις ά περιελαμβάνοντο και τά μνημονεύόμενα έν αύτή τοιαύτα των «μισθών Γάλλων έργοδηγών VANNES κλπ.», ό Γ. Πεζόπουλος έ γνώριζε τάς άπόψεις των Γάλλων και του Δ. Φιλάρετου από την γενομένην ύπό την προεδρίαν του σύσκεψιν τής προηγουμένης, ώστε να μη χρειάζεται νέα συνάντησις, ή όποία άν ήτο άβολος ήδύνάτο και έπρεπε να γίνη εκ του έμφανους και παρόντων των άρμοδίων υπάλληλων τής Δ.Ε.Η. και όχι έν κρυπτώ (κάπου ήσυχά οι δύο μας) μεταξύ των δύο. Τό κυριώτερον όμως, όπερ άποτελεί και έν των σοβαρώτερων στοιχείων των άποδεικνύντων την άδέμιτον συναλλαγήν μεταξύ των Γ. Πεζόπουλου και Δ. Φιλάρετου είναι τό ότι ό τελευταίος δέν ζητεί μόνον ανταλλαγήν άπόψεων επί του συμβεβαστικού ποσοστού αλλά συνεννόησιν και συμφωνίαν επί του ποσοστού εκείνου τό όποιον ή OL—CO θά έμφανισθ ή προτείνουσα προς τον Γ. Πεζόπουλον. Η συμπαγινία καθίσταται έντεθθεν σαφής (ίδε και ειδικόν σημείωμα Γ. Χαμπούρη επί των εις σελ. 62 εκθέσεως Κ. Παπαϊωάννου άναφερομένων). Τό κατατιθέμενον ύπό του Γ. Πεζόπουλου, ότι «Η OL—CO ουδέ κατά καρίαν υπεχώρησεν εις τάς προτάσεις της αλλά επέμεινεν άνενδότως επί των άπόψεών της με άποτέλεσμα να έξανγκισθ ή Δ.Ε.Η. να άποδεχθ ή τελικώς τό ύψηλότερον ποσοστόν (30ο)» δέν άποδεικνύει και μάλιστα «άναψεύστως», ως έν τη παραζάλη του, ύπεστήριξεν ούτος, την άγνοϊαν του Δ. Φιλάρετου περί των προθέσεων των Γάλλων, αλλά τούναντίον την άποτελεσματικότητά της προταθείσης συναντήσεως και την κατ' αύτήν συμφωνίαν της μετέπειτα έπιμονής και σκληρόνσεως της OL—CO.

ε) Η συνάρτησις του θαυμασμού και τής άναγνωρίσεως του Δ. Φιλάρετου προς «πολλάς εκ των μεθόδων» του Γ. Πεζόπουλου με την προστεθείσαν έν συνεχεία φράσιν «άλλά δέν μάς πέρνει ό καιρός ουδέ ήμέρας πλέον αναβολήν πρό χειμῶνος εκεί ψηλά» άποκαλύπτει, ότι μία από τάς μεθόδους ταύτας, ήτο και ή σκόπιμος επιβρόδυνσις των από του Μαρτίου 1956 άρξαμένων και επί 71)2 μηνάς άδικαιολογήτως παρατεινόμενων διαπραγματευσών, ήτις, ως θά ίδωμεν ήσκησεν άποφασιστικήν επίδρασιν εις την ύπό την πίεσιν τής ανάγκης τής ενάρξεως των άπολογιστικών έργων πρό του χειμῶνος άποδοχήν των υπερβολικών αξιώσεων της OL—CO.

5. Δευτέρα Έπιστολή 15)7 (σελ. 62—71).

Τό διά τής συγκολλήσεως των τεμαχίων πλήρως άποκατασταθέν γραφικόν κείμενον τής ως άνω έπιστολής έχει ως έπεται:

Άγαπητέ μου.

15)7

Θά σε παρεκάλουν έπειδή ό DELAH με ρωτά έν άπουσία του Παππά και πέραν των όσων του έξηγήσας περί έπεξεργαζομένης έκκρεμοϋς διακηρύξεως ALTERNATEURS τί έννοϊαν έχουν τά μεταφερθέντα αύτῷ υπό CHARP—F. FAUR ότι ό Χέμης τοϋς είπεν ότι είπας ότι κάποιος δικός σου είδε τον BAUER όστις παρεδέχθη ότι ό ALET ήτο 30ο)ο επάνω (άπό τί);, να μου κάμης την προσωπικήν χάρι να μου πής περί τίνος ακριβώς πρόκειται.

Ζήτημα προσωπικού μου γοήτρου άπέναντι των Γάλλων άν μπορώ ή δέν μπορώ να έχω μίαν έμπιστ. διευκρίνισιν από σένα. Όμως τό γοήτράν μου αύτό δέν είναι άχρηστον να ύπάρχη.

Κατά τά άλλα σχεδιάζεις άδειαν; Πότε;

Ό Σός Δ.Φ. Πολλά άνάβάλλει ή ζέστη.

Μία άντακόπησις μας στην έξοχή θά ήτο γόνιμη.

Τί γίνεται με τάς LIVRAISONS;

Θάλω βοηθείάν σου προς έξυπνέτησιν έν άμοιβαίῳ συμφέροντι. (Έπί τής δευτέρας σελίδος τής αύτής έπιστολής).

Ήρπει να εβρωμεν μηχανισμόν διά τάς πιστώσεις.

Ό Πύληγ μου είπε ρητῶς, ότι θέλει FORMULE προς χρησιμοποίησιν των. Αυτό θέλει περίπατο ως και τό Ιταλικό—Γαλλικό σχέδιον.

Έλήφθη ή έγγραφική BNCI διά την REGIE.

τοχόν άπιαστος;) (άπόντος; άπιαστος; άπτόητος;) Παπα. Μα;;) Μās ξεθέωσαν άμφότεροι. Δ.

α) Άποδεικνύεται και από την έπιστολήν ταύτην, άναφερομένην προφανώς εις τό 1957, ότι είναι ψευδής, ό ισχυρισμός των Γ. Πεζόπουλου και Γ. Παππά, ότι οι Γάλλοι είχαν άπαγορευτεί εις τον Δ. Φιλάρετον (άπό του φθινοπώρου ή του τέλους του 1955) πᾶσαν άνάμειξιν επί ζητημάτων τής OL—CO Δ.Ε.Η., άφού ό DELEHAYE άνέθεσεν εις τον τελευταίον την έν τη έπιστολή άναφερομένην «έμπιστευτικήν διευκρίνισιν». Σημειωτέον, ότι, ως θά εκτεσθ ή κατωτέρω, πράγματι την έποχήν εκείνην έδημιουργήθη ζήτημα διά τάς γεννητριάς και διά την σκανδαλώδη γνωμοδότησιν του BAUER περί του εϋλόγου τής τιμής εις ήν προστεφέρθησαν ύπό τής ALSTHOM.

β) Ό Δ. Φιλάρετος δέν ήσθάνθη ουδεμίαν δυσκολίαν να ζητήσθ την ένίσχυσιν «του προσωπικού του γοήτρου άπέναντι των Γάλλων», επί μειώσει προφανώς του Γενικού Διευθυντού τής Δ.Ε.Η., άφού ούτος θά ένεφανίζετο εις τά όμματα των ως όργανον του Δ. Φιλάρετου, δεδομένου, ότι θά παρείχεν εις αυτόν «έμπιστευτικάς» και έπομένως άνεπιτρέπτους διευκρινίσεις, μη δοθείσας εις τοϋς έπισήμους εκπροσώπους τής OL—CO.

γ) Η έν τη έπιστολή προσθήκη, ότι «Ίσως τό γ ό η τ ρ ό ν μου αύτό δέν είναι άχρηστον να ύπάρχη», άφίνει σαφώς να έννοηθ ή, ότι ή ένίσχυσις του προσωπικού γοήτρου αναλώμασι του Γεν. Διευθυντού τής ΔΕΗ θά απέβαινε προς όφελος και του Γ. Πεζόπουλου, ως προσώπου, λόγω υπεσχημένων πιθανώτατα ανταλλαγματών τής έκμεταλλεύσεως και έμπορίας του ύφισταμένου μεταξύ Γ. Πεζόπουλου και Δ. Φιλάρετου μυστικού δεσμού.

δ) Η εις τό περιθώριον και τό άνω μέρος τής πρώτης σελίδος ύπάρχουσα ύστερόγραφος προσθήκη καθιστά, ως νομίζομεν σαφές, ότι ή ζητηθείσα «άντακόπησις στην έξοχή των πολλῶν», τά όποια άνέβαλλεν ή ζέστη, «θά ή τ ο γ ό ν ι μ η», διά τοϋς Γ. Πεζόπουλον και Δ. Φιλάρετον προσωπικώς. Καθ' όσον οϋτε ό Δ. Φιλάρετος ήτο ό άνδρωπος ό όποιος θά έσπατάλα τον χρόνον του, ύπό την άφόρητον του Ίουλίου θερμοκρασίαν, εις έξοχικάς περί των «πολλῶν» ζητημάτων τής OL—CO και ΔΕΗ συζητήσεις, αί όποια ήδύναντο εύχερέστερον και άποτελεσματικώτερον να διεξαχθῶσιν εις τά γραφεία τής ΔΕΗ, έν όψει των οικείων φακέλων και παρά των άρμοδίων εκάτέρωθεν παραγόντων. Οϋτε ό Γ. Πεζόπουλος θά έδέχετο, άνευ προσωπικού συμφέροντος, να κάμη μίαν τοιαύτην γενικήν, εις έπίπεδον Γεν. Διευθυντού, άνασκόπησιν με ένα ιδιώτην, ό όποιος όχι μόνον δέν είχε θέσιν ή έξουσιοδότησιν, επιτρέπουσαν εις αυτόν τοιαύτας συζητήσεις, αλλά και ως εκ του παρελθόντος του (νόμος περί μεσαζόντων) έδημιούργει ύπονοίας και παρεξηγήσεις, επαυξανόμενας και εκ των συνθηκών τής συναντήσεως. Τό συμπέρασμα τοϋτο ένισχύεται και από την έπίκλησιν του άμοιβαίου συμφέροντος διά την παροχήν τής ζητηθείσης προσωπικής από τον Γ. Πεζόπουλον βοηθείας προς έξακρίθωσιν των LIVRAISONS, διά τάς όποιας, ως μνημονευόμενας και εις άλλας έπιστολάς, θά ασχοληθῶμεν έν ιδιαίτερά παραγράφῳ.

ε) Η μία εκ των δύο ύστερογράφων περικοπῶν του όπισθίου μέρους τής έπιστολής άναφέρεται εις τά θέματα «των νέων πιστώσεων» και του «Ιταλο-γαλλικού σχεδίου», τά όποια, άναφερόμενα και εις άλλας έπιστολάς, θά έξετασθῶσιν ιδιαιτέρως. Έμποιεϊ πάντως αίσθησιν τό γεγονός, ότι ό πολυπράγμων οϋτος ιδιώτης κατωρῶνας να συνεργάζεται με Ύπουργούς και να γίνηται κοινῶνός των σκέψεων και

αντιλήψεων αὐτῶν κατὰ τρόπον ὥστε νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ τὰς μετὰ φέρῃ ἐμπιστευτικῶς εἰς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τῆς Δ.Ε.Η., ὁ ὁποῖος ἦτο ὁ φυσικὸς σύμβουλος καὶ συνεργάτης τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοιούτων ζητημάτων. Δι' ὃ καὶ ὁ Γ. Πεζόπουλος θεωρεῖ τοῦτο «ἀκτανόητον» (σελ. 66). Ὁ ζητούμενος ἐξοχικὸς περίπατος διὰ τὰ θέματα ταῦτα καὶ τὴν ἀνασκόπησιν, παρείχεν εἰς τὸν Δ. Φιλάρετον, ὡς φαίνεται, μεγαλυτέραν ἀνέσιν καὶ ἡρεμίαν διὰ τοιαύτας συζητήσεις καὶ πιθανώτατα μεγαλυτέραν ἐγγύησιν μυστικότητος, ἀπὸ τοὺς τοίχους ἐνὸς δωματίου τῆς πόλεως, οἱ ὁποῖοι ἐνίοτε, κατὰ τὴν λαϊκὴν σοφίαν, ἐμφανίζονται μὲ ὧ τ.α. Εἰς τὸ συναφές 16ον εἰδικὸν ἐρώτημα ὁ Γ. Πεζόπουλος δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀπαντήσῃ ικανοποιητικῶς καὶ

στ) Ἡ τελευταία ἐπίσης ὑστερόγραφος περικοπή, ἂν καὶ δυσανάγνωστος ἐκφράζει τὴν δυσφορίαν τοῦ ἐπιστολογράφου διὰ τὴν καθυστέρησιν τῆς ἐγγυητικῆς ἐπιστολῆς τῆς BNCI (BANQUE NATIONALE DE COMMERCE ET DE L'INDUSTRIE, συνεργαζομένης μετὰ τῆς OL—CO) καὶ παρέχει τὴν πληροφορίαν τῆς ἀποστολῆς τῆς, ἥτις καὶ πράγματι ἐπραγματοποιήθη τὴν 12.7.1957, ἀποδεικνυομένης καὶ ἐν τούτῳ τῆς ἀξιοθαυμάστου ἐνημερότητος τοῦ Δ. Φιλάρετου.

6. Τρίτη Ἐπιστολὴ 9.8.1957 (σελ. 71-147)

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη, ἥτις εὐρίσκεται ἀνεκράϊα ἀνευ οἰασθῆποτε ἀποκοπῆς ἢ συγκολλήσεως, ἔχει, ὡς ἐξῆς:

Ἐδέησε νὰ ὑπογράψῃ καὶ ὁ τρίτος ὑπουργὸς τὴν κατακύρωσιν μηχανημάτων Μεγδ. Ἀνάγκη πᾶσα νὰ διατάξῃς Κρανίδην νὰ στείλῃ πάραυτα τὰς συν)κάς τῆς AVANCE 200)ο. 9.8.1957

Φρόντισε ραντεβοῦ μας γεῦμα ἢ περὶ πᾶτον ἐξοχικόν. Δι' ὅλα.

Ἀγαπητέ μου Γεώργη,

Ἀκόμη βασανίζομεθα νὰ φύγουν αἱ συν)καὶ τῆς REGIE. Ἰσως αὔριο. Ἄλλ' ἔδραλε ἄλλα παλοῦκι ὁ Νιόνιος. Μείωσιν τοῦ FORFAIT δι' ἐργοδηγούς, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχομεν τοὺς 12. Ἀλλὰ θὰ τοὺς ὑπερβούμε! Καὶ τὸ FORFAIT εἶναι FORFAIT. Φόβος μὴ δὲν δεχθῶν οἱ γάλλοι καὶ πάλιν δὲν ἐμβάσουν τὰ περίφημα ψιλὰ.

Πρέπει νὰ μιλήσωμε διὰ Νιόνιον. Χρειάζεται κάποιον Φάρμακον. Μοῦ τοὺς ἔλεγε κακόπιστους διότι ἔπερναν ὅσα τοὺς δύναιτε κατὰ μῆνα διὰ τὰ ἔργα Μεγδ. (λανθασμένα). Τρόμαξα νὰ καταλάβῃ, ὅτι ἡ καθυστέρησις κολοσσικῆς AVANCE REGIE ἐπὶ μῆνας τοὺς δικαιολογεῖ οὐσιαστικῶς τόσῳ μάλλον, ὅσῳ ἡ σύναψις ἔλλην. ἀσφαλείων προδήλως! σημαίνει προμήθειαν κάποιου ὑπαλλήλου Σας. Ὁ Νιόνιος εἶναι μαρτύριο. Ἐπίτηδες (!).

Ἡ ἐνδεχομένως ἐπικειμένη DEVALUATION φράγκου (εἰς ὄφελός σας διὰ τὰ εἰς φράγκα ὀφειλόμενα ὑλικά) θὰ ξεσπάσῃ στὴν καμπύρα μας ἂν δὲν προφθάσῃ ἡ OMNIUM νὰ εἰσπράξῃ τὸ κέρδος τῆς καὶ τὰς ἡμετέρας ἀμοιβὰς πού πληρώνεται μετὰ ἐκκαθ. παραλαβῆς καὶ πληρωμῆς τῶν κατασκευαστῶν ὑπὸ B.N.C.I.

Καθίσταται λοιπὸν ὑφίστου ἐνδιαφέροντος νὰ ἐπισπεύσῃς ὅτι ἀπὸ σᾶς ἐξαρτᾶται πρὸς δικτατονισμὸν συναλλαγματικῶν σταλέντος ὑλικοῦ καὶ νὰ πάρῃς καὶ μᾶς δώσης εἰκόνα ἀκριβῆ τῆς θέσεως τῶν ἐκτελέσεων συμβολαίων ὑλικῶν καὶ ἀντιστοίχων πληρωμῶν.

Ἡ ἐραδύτης νὰ σοῦ τὰ δώσουν τὰ στοιχεῖα αὐτὰ φανερώνει ἀταξίαν ἢ ἀνυπακοήν. Ἀλλὰ τώρα χρειάζεται — ἐπαναλαμβάνω — νὰ ἴδωμε πού βρισκόμεθα ὥστε καὶ ὁ Γεώργης νὰ ζητήσῃ ὅτι δικαιοῦται.

Ἡ πρώτη Σεπτ. ἐγγίζει. Ἀνάγκη νὰ ἴδωθούμε.

1) διὰ τὰ τῶν πληρωτῶν ὡς ἄνω (καὶ λύσιν A.L.S.—THOM).

2) διὰ στάσιν σου διὰ νέα CREDITS WALL ἐκ συμφώνου μὲ Παπαλήχ. (νὰ προτείνῃ ὁ Πα. συμφωνηθησομένην FORMULE).

3) ἐξεταστὸς ἰταλογαλλ. συνδυασμὸς Ἀχελώου μετὰ μελέτης σπουδαῖος. Δὲν ἐλλέπω νὰ προχωροῦν μονομερῶς οἱ Ἴταλοι. Θέλω νὰ μιλήσωμε καὶ δι' ἀλουμίνιον νὰ Σὲ ἐνη-

μερώσω. Ὁ Λαμπρούκος μοῦ εἶπε ὅτι σοῦ ἐζητήθη μελέτη. Ἡ προοπτικὴ ἀλουμινίου θὰ παραλύσῃ καὶ κάθε δισταγμὸν ἐξαγορᾶς POWER πιστεύω ἂν ὑφίσταται.

Ὁ Σὺς Δ. Φιλάρετος

α) Προκειμένου νὰ ἐξετάσωμεν τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, ἥτις εὐρέθῃ ἀνεκράϊα, λησμονηθεῖσα πιθανῶς μετὰ τὴν ἀνάγνωσίν τῆς ἐντὸς τοῦ συρταρίου τοῦ γραφείου τοῦ Γ. Πεζόπουλου κατὰ τὰ λεγόμενα τῆς συζύγου του, καὶ παρουσιάζει ὡς ἐκ τούτου καὶ μάλιστα ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς τὴν μεγαλυτέραν σπουδαιότητα, ἐπιβάλλεται νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς ὅσα καταπληκτικὰ καὶ ἐν εἰδῇ προεισαγωγῆς εἰς τὴν ἐπακολούθησάν ἡλετομερῇ ἀνάλυσιν καὶ ἐρμηνείαν τῶν ἐπιστολῶν καὶ δὴ τῆς ὑπὸ ἐξέτασιν ὅλως αὐθορμήτως καὶ πρὸ πάσης εἰδικῆς ἐρωτήσεως ὑπηγόρευσε ὁ Δ. Φιλάρετος καὶ ἐγράφησαν εἰς τὴν ἀπὸ 7.12.1962 πρώτην ἐνορκον κατάθεσιν του. Εἶπεν οὗτος μεταξὺ ἄλλων, ὅτι «ἐτέλει μὲ τὴν ἐντύπωσιν», ὅτι ἄγνωστα εἰς αὐτὸν πρόσωπα «εἶχαν ὑποσχεθῇ εἰς τὸν Γ. Πεζόπουλον ἀπὸ τοῦ 1953 ὠριμένην ἀμοιβήν», ἀγνώστου εἰς αὐτὸν ποσοστοῦ, τὴν ὁποίαν ὅμως «κατὰ τὰς πληροφορίας του» δὲν εἶχε δεχθῇ ὁ Γ. Πεζόπουλος. Ἐπὶ πλέον ἐγνώριζεν, ὅτι «κατὰ τὴν περίοδον καθ' ἣν ἐγράφησαν αἱ περιφημοὶ ἐπιστολαὶ ὁ Γ. Πεζόπουλος εἶχε μίαν αἰσθηματικὴν περιπέτειαν, ἡ ὁποία εἶχε προκαλέσει τὴν διάστασιν μετὰ τῆς συζύγου του». Πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἐπιτύχῃ «μίαν» φιλικὴν διευθέτησιν» ὁ Δ. Φιλάρετος ἐπρότεινε εἰς τὴν Δώραν τότε

Πεζοπούλου, ἡ ὁποία συνεδέετο μὲ αὐτοῦ φιλικῶς καὶ τὸν ἐπισκέπτετο «καὶ εἰς τὴν οἰκίαν του διὰ διάφορα ζητήματα μὴ ἀφορῶντα τὴν Δ.Ε.Η.», μίαν «ἀποζημίωσιν εἰς τὸ διηνεκὲς δρχ. 5.000-6.000 μηνιαίως». Αὕτη ὅμως τὸν ἐθεώρησε «τρόπον τινὰ ἀφελῆ», διότι ἐνόμισεν «ὅτι εἰς αὐτὸ τὸ ποσὸν περιορίζονται αἱ οικονομικαὶ δυνατότητες τοῦ Γ. Πεζοπούλου». Ὡς ἐκ τῆς ἀφορμῆς τῆς διαστάσεως ταύτης τοῦ ζεύγους ἐκέφθη ὁ Δ. Φιλάρετος, «ὅτι θὰ ἀπετέλει διέξοδον διὰ τὸν Πεζόπουλον νὰ λάβῃ ὅσα τοῦ εἶχον ὑποσχεθῇ οἱ Γάλλοι», πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καὶ ἐπρότεινε εἰς αὐτόν, «ἀλλ' οὕτως δὲν ἤθελε νὰ ἀκούσῃ τοιοῦτον πρᾶγμα». Καὶ καταλήγει ὁ Δ. Φιλάρετος «Ἀὐτὴν τὴν ἀμοιβὴν ὑπαινίσσονται καὶ αἱ ἐπιστολαὶ μου, ὅπου ἀναφέρονται εἰς «ψιλὰ» ἢ «εἰς ὅ,τι δικαιοῦται». Εἰς τὴν ἀπὸ 10.12.1962 τρίτην κατάθεσιν του ὁ Δ. Φιλάρετος ἐπαναλαμβάνει σαφέστερον καὶ κατηγορηματικώτερον, ὅτι αἱ φράσεις τῆς ἐπιστολῆς τῆς 9.8.1957 περὶ «ψιλῶν» καὶ «ἡμετέρων ἀμοιβῶν» συνδέονται μὲ ὁμιλίαν Γ. Πεζοπούλου καὶ Δ. Φιλάρετου, καθ' ἣν ὁ δεύτερος «ἐξηκολούθει νὰ ἐπιμένῃ, ὅτι κατ' οὐδὲν ἐπρόδιδεν ὁ Γ. Πεζόπουλος τὰ συμφέροντα τῆς Δ.Ε.Η., ἂν ἐδέχετο τὴν ἀρχικὴν προσφορὰν τῶν Γάλλων ἐπὶ συντελεσμένης πλέον ἐργασίας». Παραδόξως ὅμως ὁ Δ. Φιλάρετος εἰς τὴν τρίτην ταύτην κατάθεσιν του ὑποστηρίζει, ἡ φράσις «ὥστε καὶ ὁ Γεώργης νὰ ζητήσῃ ὅτι δικαιοῦται» «δὲν ἀφορᾷ τὸν Γ. Πεζόπουλον ἀλλ' ἐν μέλῳ τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς OL—CO». Σημειωτέον, ὅτι κληθεῖς νὰ δικαιολογήσῃ τὴν προφανῆ παλινωδίαν του, κατέθεσεν ἀρχικῶς, ὅτι κατὰ τὴν πρώτην ἐξέτασιν δὲν εἶχεν ὑπ' ὄψιν του τὸ κεῖμενον τῆς ἀπὸ 9.8.1957, τοῦθ' ὅπερ ψευδές, ἀφοῦ αὕτη εἶχε δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐλευθερίαν τὴν 17. 6.1962 καὶ ἐπὶ πλέον εἰς τὸν Νεολόγον τῆς 16.7.1961 κατὰ τὸ ἀφορῶν τὴν ἐπίμαχον φράσιν τμήμα αὐτῆς. Εἰς ἐρώτησιν πόθεν ἠρύσθη τότε τὰς φράσεις «περὶ ψιλῶν», «περὶ ἡμετέρων ἀμοιβῶν» καὶ περὶ «ὅ,τι δικαιοῦται», αἱ ὁποῖαι μόνον εἰς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἀναφέρονται, δὲν κατῴρθωσε νὰ δικαιολογήσῃ τὰ προδήλως ἀδικαιολόγητα (δρα (σελ. 74). Ὁ Δ. Φιλάρετος εἰς τὰς προηγηθείσας ἐνώπιον τοῦ Εἰσαγγελέως Ἀθηνῶν ἀπὸ 7.4.1960 καὶ τοῦ Ἀνακριτοῦ τοῦ 3ου Τμήματος Ἀθηνῶν ἀπὸ 11.4.1962 οὐδὲν ἀνέφερε περὶ ὑπεσχημένων ἀμοιβῶν. Εἰς τὴν ἐπακολούθησάν ὅμως ἀπὸ 22.6. 1963 ὁμοίαν του ἐνώπιον τοῦ Ἀνακριτοῦ τοῦ 4ου Τμήματος Ἀθηνῶν βεβαίωσεν ἐνόρκως, ὅτι «εἶναι γεγὼνός, ὅτι αἱ Γαλλικαὶ Ἐταιρεῖαι διὰ τὴν σύντομον κατὰ τὸ δυνατόν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀπὸ ἀπόψεως ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων ἐκ μέρους τῆς Δ.Ε.Η. εἶχον κάμει πρὸ τᾶς εἰς

είς τὸν Πεζόπουλον διὰ παροχὴν πρὸς αὐτὸν ἀμοιβῆς, ὥς ὅμως γνωρίζω καὶ δηλῶ τοῦτο κατηγορηματικῶς, ἀρχήθεν ἀπέκρουσε τὰς τοιαύτας προτάσεις τῶν Γαλλικῶν Ἑταίρειων. Περαιτέρω ἀναγνωρίζει, ὡς σφάλμα του, «ὅτι γνωρίζω τὰς κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην οἰκονομικὰς δυσχερείας τοῦ Πεζοπούλου ἐξ ἀφορμῆς τῶν μετὰ τῆς συζύγου του διεξόδων... εἰς τινὰς τῶν ὡς ἂν ἐπιστολῶν καίτοι ἐγνώριζε τὴν ἄρνησιν τοῦ Πεζοπούλου καὶ νομίζων, ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου θὰ ἐξήρχετο ἐκ τοῦ οἰκονομικοῦ ἀδιεξόδου τοῦ ἑκαμὲς νύξιν περὶ τῶν Γαλλικῶν προτάσεων».

β) Ὁ Δ. Φιλάρετος ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐπεθύμει, ὡς ἦτο φυσικόν, νὰ διευκολύνῃ τὸν φίλον καὶ συνεργάτην του εἰς τὸ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν περιπλοκὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνεπλάκη, ἐξ αἰτίας τῶν ἐπιστολῶν του, ἀδιόφορον ἂν τὸν ἐθεώρει ὑπεύθυνον διὰ τὴν ἀποκάλυψιν των, ὡς ἐκ τῆς ἀπροσέκτου διαφύλαξεως, δι' ἣν δὲν ἀπέκρουσε τὴν δυσφορίαν του (σελ. 48) εἰς τὴν πέμπτην ἀπὸ 13.12.1962 κατάθεσίν του, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀγνοῇ, ὅτι ἐὰν προκύπτωσιν ποινικαὶ ἢ ἔστω καὶ ἡθικαὶ εὐθύναι ἐξ αὐτῶν, ἐν σημαντικὸν μέρος τούτων κατ' ἀνάγκην θὰ ἐβάρυνε καὶ αὐτόν. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον εἶναι εὐεξήγητος ἡ προσπαθειὰ του, ὅπως δικαιολογήσῃ κατὰ τὸ δυνατόν τὸ περιεχόμενον τῶν ἐπιστολῶν. Παρὰ ταῦτα ἂν καὶ ἐπεβάρυνε τὴν θέσιν του, ἀντελήφθη, ὅτι δὲν θὰ ἀπέφευγε τὴν γελοιοποίησιν, ἐὰν δὲν ἀνεγνώριζεν, ὅτι ὠρισμέναι φράσεις τῶν ἐπιστολῶν συνδέονται πρὸς τὰς Γαλλικὰς προτάσεις περὶ ἰδιαιτέρων προσωπικῶν ἀμοιβῶν τοῦ Γ. Πεζοπούλου. Ἐξ ἀποσπασμάτων περὶ ἀποκρούσεως τῶν προτάσεων καὶ περὶ συσχετίσεως τῶν ἐπιληψίμων φράσεων μὲ αὐτὰς ἐν ὅψει τοῦ δημιουργηθέντος ἐκ τῆς διαστάσεως, ἀδιεξόδου, τοποθετοῦνται μὲν εἰς τὰ πλαίσια τῆς προαναφερθείσης ἐπιθυμίας καὶ προσπάθειας τοῦ Δ. Φιλάρετου, δὲν παύουσιν ὅμως νὰ εἶναι πικαραρτώδη καὶ αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ παράλογα. Καθ' ὅσον πρῶτον μὲν, ὅταν ἐγράφησαν αἱ ἐπιστολαὶ (Αὐγούστου 1957) δὲν ὑφίστατο ζήτημα διαστάσεως ἢ διαπραγματεύσεων διὰ τὸ διαζύγιον, τὸ ὁποῖον ἐδημιουργήθη αἰφνιδίως κατὰ τὰ τέλη Μαΐου 1958, ἀφοῦ ἐν τῷ μεταξύ ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐμίσθωσε κατὰ Σεπτέμβριον 1957 τὴν ἐπὶ τῆς οδοῦ Δημ. Σούτσου 5 νέαν συζυγικὴν κατοικίαν καὶ ἠγόρασεν ἐπ' ὀνόματι τῆς συζύγου του Δώρας τὴν 16.1.1958 αὐτοκίνητον, ὡς καὶ ὁ ἴδιος ὁμολογεῖ εἰς τὴν ἀπὸ 13.1.1963 τρίτην κατάθεσίν του. Δεύτερον δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Δ. Φιλάρετος παραδέχεται εἰς τὴν ἀπὸ 7.12.1962 πρώτην κατάθεσίν του, ὅτι τὰς σχετικὰς μὲ τὴν ἀποζημίωσιν συζητήσεις ἔκαμεν «ὅτι ἐν πλείον ὁ Γ. Πεζόπουλος εἶχε παύσει νὰ συνοική μετὰ τῆς συζύγου του», ἥτοι μετὰ τὸ τέλος τοῦ Μαΐου 1958. Καὶ τρίτον πῶς ἦτο δυνατόν ὁ Δ. Φιλάρετος νὰ ἐπανεέλθῃ ἐπὶ τῶν Γαλλικῶν προτάσεων περὶ ἀμοιβῶν, ἀφοῦ ἀπερρίφθησαν αὐταί, καὶ μάλιστα μετὰ μίαν ὀλόκληρον τετραετίαν ἀπὸ τῆς ἀπορρίψεως καὶ δὴ ἂν ἐξουσιοδοτήσεως ἢ συνεννόησεως μὲ τοὺς Γάλλους, οἱ ὅποιοι θὰ ἐπλήρωσαν; Καὶ ἂν πράγματι συνεζήτησε περὶ τούτου μετὰ τοῦ Γ. Πεζοπούλου καὶ οὗτος «δὲν ἤθελε νὰ ἀκούσῃ τοιοῦτον πᾶράγμω», πῶς ἔγραψε τὰς φράσεις αὐτὰς κατὰ τρόπον ἐξ ὑπακούοντα, ὅτι θὰ συμμετεῖγεν ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰς «τὰ περίφημα ψιλὰ» «εἰς τὰς ἡμετέρας ἀμοιβὰς» καὶ εἰς «αὐτὰς δικαιούται», χωρὶς οὐδὲ νύξιν νὰ κάμνῃ περὶ ἀποδοχῆς ἢ συζητήσεως ἐκκρεμουσῶν περὶ αὐτῶν προτάσεων; Καὶ ἂν ὁ Δ. Φιλάρετος ἤθελε νὰ πείσῃ τὸν Γ. Πεζόπουλον νὰ δεχθῇ τὰς ἀνυπάρχουσας μετὰ τὴν ἀπόρριψιν των πρὸς τετραετίαν προτάσεις, πῶς ἦτο δυνατόν νὰ τὰς ἀναμίξῃ μὲ τὰ συγκεκριμένα θέματα τῶν ἐπιστολῶν καὶ μάλιστα νὰ ζητήσῃ ἐν ὀνόματι: «τῶν ψιλῶν καὶ τῶν ἡμετέρων ἀμοιβῶν», καθ' ὅσον ἐζήτησεν ἰταμόν τὸν τρόπον τὰς ἐπὶ τῶν θεμάτων τούτων ἀξιωμαθείας καὶ ὡς θὰ ἴδωμεν παρασχεθείσας ἐκδουλεύσεις;

γ) Ἡ εἰς τὴν πρώτην σελίδα τῆς κριτολογουμένης ἐπιστολῆς ὑπερέγραφος προσθήκη τοῦ Δ. Φιλάρετου ἔχει ἐνδιαφέρον κατὰ τὸ ὅτι δεικνύει τὴν ἐνημερότητα τοῦ Δ. Φιλάρετου ὡς πρὸς τὴν ὑπογραφεῖσαν τὴν προηγούμενην 8.8.1957 Ὑπουργικὴν ἐγκρίσιν ὑπ' ἀριθ. 50756)10709 τῆς προμηθεύσεως τῶν κυρίων μηχανημάτων τοῦ Ὑδροηλεκτρικοῦ Στα-

θμοῦ Μέργδοβα πλὴν τῶν γεννητριῶν. Ἐπὶ πλέον περιέχει ἀπαράδεκτον διὰ τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τῆς Δ.Ε.Η. ἐντολήν («ἀνάγκη πᾶσα νὰ διατάξῃς Γρανίδην νὰ στείλῃ παρυστα...»), ἥτις ἀναφερομένη εἰς ἐξυπηρέτησιν τῶν προμηθευτῶν καὶ τῆς OL-CO, ἐπιθανολόγει ἰδιαιτέρον συμῆρον δι' αὐτὴν τοῦ πε ἀποστολέως καὶ ἀποδέκτου, ἂν μὴ καὶ ἐξάρτησιν τοῦ δευτέρου ἐκ τοῦ πρώτου. Καὶ ζητεῖ ἐν τέλει ραντε-βου εἰς «γεῦμα ἢ περίπατον ἐξοχικόν. Δι' ὅλα», ἐπιβεβαιῶσα οὕτω καὶ τὰς τακτικὰς ἰδιαιτέρας συναντήσεις ἀμφοτέρων καὶ τὴν ὑπαρξίν πολλῶν ζητημάτων δικαιολογούντων τὸ κοινὸν ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἀπὸ κοινού ἀντιμετώπισιν αὐτῶν.

δ) Τὰ μνημονεύμενα ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπιστολῆς θέματα τῆς καθυστέρήσεως τῶν συναλλαγματικῶν REGIE καὶ AVANCE-REGIE καὶ τῆς μειώσεως τοῦ FORFAIT ἀνταποκρίνονται εἰς ἀναφεύγντα κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀντίστοιχα προβλήματα (σελ. 81-87). Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον ἔχει βαρύνουσαν σημασίαν, εἶναι τὸ ὅτι ἡ κατὰ πάντα νόμιμος καὶ δεδικοιολογημένη μείωσις τῆς κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβῆς τῆς OL-CO, ἡ ἐπιβληθεῖσα ἐκ τῆς ἀδότησεως τῆς συμβατικῆς αὐτῆς ὑπογραφέσεως, ὅπως διατηρῇ ἐπὶ τόπου τῶν ἔργων τοῦλάχιστον 12 ἐξέτους ἐργοδηγούς, δι' οὓς κυρίως ἐδίδοτο τὸ FORFAIT, ἐξώργισε τὸν Δ. Φιλάρετον. Καὶ μάλιστα ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ ζητῇ εἰς ὕψος προστακτικόν, προσιδιάζον εἰς «ἀφεντικὰ», ἀπευθυνόμενα εἰς «ὕπατακτικούς των», ὅπως οὗτος, ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς ἐλεγχομένης OL-CO, συζητήσῃ μετὰ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς ἐλεγχούσης Δ.Ε.Η., τὴν λήψιν μέτρων κατὰ τοῦ διεξάγοντος τὸν ἑλεγχον Δ. Παπαλεονάρδου («χρειάζεται κάποιο φάρμακον»), ἀποβλεπόντων προφανῶς εἰς τὸν τρόπον ἀποφυγῆς ἢ περιορισμοῦ τοῦ ἐλέγχου τούτου καὶ ἐπὶ πλέον νὰ ρίπτῃ ἀνοικτίως διὰ τῆς συνοδευομένης ἀπὸ ἐρωτηματικῶν καὶ θαυμαστικῶν λέξεως «Ἐπίτηδες!» ὑπανιγμόν, θίγοντα τὴν τιμὴν τοῦ τελευταίου, ὄντος πανθολογούμενης ἐντιμότητος καὶ εὐσυνειδήσιας. Τὸ περίεργον εἶναι, ὅτι συνεζήτηθησαν καὶ ἐλήφθησαν τῇ πρωτοβουλίᾳ τῶν Γ. Πεζοπούλου καὶ Π. Γουναράκη μέτρα καὶ λαρώσεως τῆς αὐστηρότητος τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου, ὡς ἐξηγεῖται εἰς τὰς σελ. 85-87 Κεφ. Β' ἐκθέσεως Κ. Παπαϊωάννου. Ἐτι σοβαρώτερον εἶναι τὸ περιστατικόν, ὅτι ὁ Δ. Φιλάρετος διὰ νὰ ἐφελευσῇ περισσότερον τὴν προσοχὴν τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἐπὶ τῆς ἀνάγκης, ὅπως ἐξευρεθῇ τὸ ὑπογραμμισθὲν «διὰ τὸν Νίονιον φάρμακον», ἐξέφρασε τὸν φόβον «μὴ δὲν δεχθούν οἱ Γάλλοι καὶ πάλιν δὲν ἐυβάσουν τὰ περίφημα ψιλὰ». Ὁ Δ. Φιλάρετος εἰς τὴν ἀπὸ 10.12.1962 κατάθεσίν του ἐπαναλαμβάνει ὅσα καὶ εἰς τὴν πρώτην του ἀπὸ 7.12.1962 κατέθεσεν, ὅτι δηλ. «Πρόκειται περὶ τῶν ὅσων εἶχον ἐκδηλώσει οἱ Γάλλοι τὴν πρόθεσιν νὰ συλλάβουν ὑπὲρ τοῦ Πεζοπούλου εἰς τὸ τέλος τῶν ἔργων καὶ τὰ ὁποῖα οὗτος εἶχεν ἀποποιήσῃ. Ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰς τὰς ἀπὸ 12ης καὶ 27ης Φεβρουαρίου 1963 δευτέραν καὶ ἐβδόμην καταθέσεις του, καθὼς καὶ τὸ ἀπὸ 30.1.1963 ὑπόμνημά του προσπαθεῖ ματαίως, ἐνισχυόμενος καὶ ἀπὸ τὴν ἀπὸ 31.1.1963 κατάθεσιν τοῦ εὐυγχαριζομένου πρὸς αὐτόν Γ. Παπαῆ, νὰ ἐξηγήσῃ τὴν περικοπὴν περὶ τῶν ψιλῶν μὲ τὴν ἀνάγκην τῆς ἀποστολῆς ἐκ Γαλλίας ἐμβασμάτων διὰ τὴν κάλυψιν τῶν εἰς δραχμῶν ἐξόδων τῆς OL-CO. Τὸ ζήτημα ὅμως τῆς ἐλλείψεως δραχμῶν διὰ τὴν OL-CO ἀνέκυψε πολὺ βραδύτερον, ὡς προκύπτει ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 3133)22.10.57 σημείωμα τοῦ Γ. Πεζοπούλου εἰς ὃ οὗτος, ὑποστηρίζων τὰς ἐγκριθείσας πρὸς τὴν OL-CO προκαταβολὰς ἐτόνισεν, ὅτι «εἶναι δυνατόν νὰ εὐρεθῶμεν πρὸ ἰσχυρισμῶν τῶν ἀναδόχων Ἑταπειτῶν, ὅτι λόγω ἐλλείψεως δραχμῶν δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ προχωρήσουν ταχέως εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ἔργου». "Ἄρα μέχρι τῆς 22.10.1957, ἥτοι 73 ἡμέρας μετὰ τὴν ἐπιστολὴν τῆς 9.8.1957, δὲν εἶχε προβλῆθῃ τοιοῦτος ἰσχυρισμός, ὁ ὁποῖος πάντως ἦτο τελείως διάφορος ἀπὸ τὴν ἀπειλὴν τοῦ νὰ μὴ ἐμβαδουν τὰ περίφημα ψιλὰ. Κατὰ μέζονα λόγον ἀπεκλείετο εἰς τὸ θέμα τοῦτο ὅμοιον προηγουμένον, ὅπερ προϋπέθετεν ἡ φράσις «καὶ πάλιν». Σημειωτέον, ὅτι ὡς ὑπεστήριξεν ὁ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Π. Στουπάκης εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 6.11.1957 ἡ OL-CO δὲν εἶχεν ἀνάγκην δραχμῶν, δεδομένου,

ὅτι ἐκτὸς τῆς προκαταβολῆς τῶν 6.000.000 εἰσέπραττεν ἀνελιπῶς εἰς δραχμὰς καὶ 800.000 δρχ. μηνιαίως. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τούτου θὰ ἦτο ἀκατανόητον ἡ OL-CO νὰ πιεζῇ τὴν Δ.Ε.Η. μὲ ἀπειλὴν, ὅτι δὲν θὰ πληρώσῃ τοὺς ἐν Ἑλλάδι Γάλλους ὑπαλλήλους τῆς, οὗς κυρίως θὰ ἀφείρων ἐνδεχόμενα καὶ πάντως οὐδαμῶθεν θεβαιωθέντα ἐκ Γαλλίας ἐμβάσματα, δεδωμένου, ὅτι πᾶσαι αἱ λοιπαὶ δαπάναι ἐγίνοντο ἀπολογιστικῶς καὶ ἐπληρώνοντο ἀπὸ τὴν Δ.Ε.Η. Δὲν θὰ ἦτο λογικώτερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον ἀντὶ τῆς τοιαύτης ἀπειλῆς, ἡ πραγματοποίησης τῆς ὁποίας θὰ ἐδημιούργει δι' αὐτὴν δυσχερείας καὶ ζητήματα ἐναντὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς, νὰ εἴπῃ, ὅτι δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργον, πράγμα τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀντιμετωπισθῇ, ὡς ἐρρέθη, ὅχι ὡς συμβᾶν, ἀλλ' ὡς ἐνδεχόμενον νὰ συμβῇ μετὰ τὴν 22.10.1957; Ἀλλὰ καὶ τούτων παραβλεπομένων, παραμένει ἀναπάντητον, διατὶ τὰ ἀναμενόμενα φιλά ἐξακτινίσθησαν «περίφημα», ὁ ὅρος ὁ ὁποῖος ὡς γνωστὸν χρησιμοποιοῖται εἰς τὴν καθομιλουμένην διὰ νὰ διαδηλωθῇ ἀνυπόμονος ἀναμονὴ ἐκτάκτου τινὸς οικονομικῆς ἐνισχύσεως. Τὴν ἀτράνταχτον αὐτὴν λογικὴν ἡναγκάσθησαν νὰ ἀναγνωρίσωσι καὶ οἱ Γ. Παππᾶς καὶ Γ. Πεζόπουλος. Ὁ πρῶτος εἰς τὴν ἀπὸ 31.1.1963 ἔννοχον κατάθεσίν του, ὑπαναχωρῶν προηγουμένης δηλώσεώς του, κατόπιν σχετικοῦ ἐρωτήματος, ἐδειώρῃσε πιθανώτερον τὸν συνδυασμὸν αὐτῆς μὲ ἀμοιβὴν τοῦ Δ. Φιλάρτου ἐκ τῶν ὑλικῶν διανομῆς. Καὶ ὁ δευτέρος ἀπαντῶν εἰς τὸ 19ον εἰδικὸν ἐρώτημα παρεδέχθη, ὅτι «δικαστικῶς καὶ μὲ τὰ χαρτιά ἐστὶ εἶναι ὅπως διατυπώνονται εἰς τὸ ἐρώτημα». Ὁμολογουμένως ὁ Γ. Πεζόπουλος, ὑπῆρξε σοφώτερος, ὅταν δημοσιογραφῶν εἰς τὸ Βῆμα, ἡγνήθησε τὴν περὶ φιλῶν φράσιν, ἂν καὶ βραδυτέρον δὲν ἡδυνήθη νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τοῦ ἐπιστημονθέντος ἐντυπωσιακοῦ τούτου τμήματος σιωπῇ του.

ε) Ἀπὸ τῆς ἀποδείξεως θὰ διηγήσωμεν ἐν ἰδιαιτέρῳ κεφαλαίῳ. Ἐνταῦθα σημειοῦμεν, ὅτι ἡ κατὰ τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου 16 τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως 5.5.1955 μετὰθεσις τῆς πρωτοβουλίας τῆς συνάψεως αὐτῶν ἀπὸ τῆς OL-CO εἰς τὴν Δ.Ε.Η. ἀπετέλει παραχώρησιν συνδεομένην εἴτε μὲ τὰς δεδομένας κατὰ παράδοσιν ὑπὸ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν προμηθειᾶς, εἴτε μὲ «τὴν συνηθεστάτην ἐπιστροφὴν ἀσφαλίστρου» (ᾧρα σελ. 140-141). Πάντως γεγονὸς εἶναι, ὅτι ὁ Δ. Φιλάρτος, συνεπῆς πρὸς τὸν ρόλον του ὡς «ἀσφαλιστικὸς» δὲν διστάζει νὰ εἴπῃ ἀποκαλύπτως, ὅτι «ἀποστολὴν ὑπὸ τῆς OL-CO τοῦ Πεζοπούλου εἰσπράττει «προδήλως» προμήθειαν ἀπὸ τὰς ἀποκλίσεις. Αὐτὸ τὸ «προδήλως» ἀποτελεῖ αἰγλήν καὶ κατὰ τοῦ Γ. Πεζοπούλου ὁ ὁποῖος ἡ ἐπρεπε νὰ διατελῇ ἐν γνῶσει τῆς προδήλου ἀπιστίας τοῦ ὑφισταμένου του, ὅποτε θὰ ἦτο τὸ ὀλιγώτερον συνεργὸς αὐτοῦ. Ἡ θὰ ἐφωρᾶτο ἀνίκανος νὰ ἐλέγῃ «τὰ πρόδηλα», ὅποτε θὰ ἀπεδεικνύετο ἀνεπαρκὴς διὰ τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν κατεῖχε. Τὸ πρῶτον πιθανολογεῖ ἡ ἀδιαφορία καὶ ἡ ἀδράνεια τοῦ Πεζοπούλου ἐναντὶ μιᾶς τοσοῦτον σαφούς καταγγελίας. Ἀξίσημιώτον, ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Πεζόπουλος εἰς τὴν 8ην ἀπὸ 28.2.1963 κατάθεσίν του ὁμολογεῖ ἐκ τῆς ἀφορμῆς τῆς καταγγελίας ταύτης, ὅτι αἱ ἐπιστολαὶ Φιλάρτου περιέχουσιν «ἀπαράδεκτα πράγματα εἰς ἀπαράδεκτον τόνον καὶ ὕψος» καὶ ἐκφράζει τὴν λύπην του, διότι ἡ ἀπόκρυψις τῶν ἐπιστολῶν «ἐπὶ τόσα ἔτη» δὲν τοῦ ἐπέτρεψε νὰ ἐξακριβώσῃ τὸ περιεχόμενον των. οὐδὲ νὰ λάβῃ «τὰ δυνατὰ νόμιμα μέτρα κατὰ τοῦ Δ. Φιλάρτου». Ἀσπέντως ὅμως πρὸς τὸ ὅτι εἰς τὰ δημοσιευθέντα εἰς τὸ Βῆμα ἄρθρα τοῦ Γ. Πεζόπουλος οὐδεμίαν ἐδειξεν ὡς πρὸς τοῦτο εὐθιξίαν, διατὶ οὗτος δὲν ἔλαβε μέτρα κατὰ τοῦ Δ. Φιλάρτου, μετὰ τὸν τόσον θόρυβον περὶ τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ καὶ τὴν δημοσίευσιν σημαντικοῦ μέρους αὐτῶν εἰς τὸν Νεολόγον τῆς 16.7.1961 καὶ διατὶ ἀκόμη μετὰ τὴν δημοσίευσιν εἰς τὴν Ἑλευθερίαν τῆς 17.6.1962 δὲν ἐτόλμα νὰ ὑποβάλλῃ μῆνυσιν κατ' αὐτοῦ. (ᾧρα Κεφ. Α' σ. 36δ καὶ 36ε). Ἀλλὰ ἀκόμη πόθεν ἦντλεϊ τὴν δύναμιν καὶ τὸ θάρρος ὁ Δ. Φιλάρτος νὰ φράσῃ «ἀπαράδεκτα πράγματα εἰς ἀπαράδεκτον ὕψος καὶ τόνον»; Ἡ φράσις τῆς ἐπιστολῆς «Ἡ βραδυ-

της νὰ Σοῦ τὰ δώσωσι τὰ στοιχεῖα αὐτὰ φανερώσει ἀταξίαν ἢ ἀνυπακοήν», ἐκφράζει παρατήρησιν ἢ ἔστω ὑπόδειξιν καὶ ἐν ταύτῃ δυσαρέσκειαν Προϊσταμένου πρὸς Ὑφιστάμενον.

στ) Τὰ περὶ τῆς συμβάσεως τοῦ Ἀλουμινίου ἐξετάζονται εἰς ἐπόμενον κεφάλαιον. Εἰς τὴν ὑπ' ὅψιν ἐπιστολὴν ἐμφανίζεται ὁ Δ. Φιλάρτος ὡς κηδεμονεύων τὸν Γ. Πεζόπουλον καὶ εἰς τὸ σημαντικώτατον τοῦτο θέμα, διὰ τὸ ὁποῖον ὅχι μόνον εἶχε πλήρως ἐνημερωθῇ, ἀλλὰ ἦτο καὶ εἰς θέσιν νὰ ἐνημερώσῃ τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν, μεταφέρον εἰς αὐτόν, ὡς ἀφίνει νὰ ὑπονοηθῇ, τὰς ἂς εἶχε μετὰ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Συντονισμοῦ Λαμπροῦκου Ἰωάννου συζητήσεις. Εἶναι ἄδηλον διατὶ θὰ ἐπρεπε τὰ διαμειφθέντα νὰ εἶναι ἀγνωστα εἰς τὸν Γ. Πεζόπουλον, ὥστε νὰ δικαιολογητῇ ἡ ἐνημερωτικὴ παρεμβολή του. Ὅπως δὲποτε ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐπεδύρνε τὴν θέσιν του μὲ τὴν διαψευδομένην ἐξ ἀναμφισβητήτων στοιχείων δηλώσιν του, ὅτι α) οὔτε αὐτὸς οὔτε ἡ Δ.Ε.Η. εἶχον ἄμεσον ἀνάμειξιν εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο, β) μόνον κατὰ τὴν ἄνοιξιν τοῦ 1960 ἐζητήθησαν καὶ ἐδόθησαν σχετικὰ στοιχεῖα καὶ γ) εἶναι ἀκατανόητος ἡ σύνδεσις αὐτοῦ μὲ τὴν ἐξαγορὰν τῆς Πάουερ (ᾧρα σελ. 145 καὶ 146, καὶ ὡς καὶ Α' Κεφ. Εἰσηγητικῆς Ἐκθέσεως Κ. Παπαϊωάννου ἐπὶ Ἀλουμινίου σελ. 3-28). Καὶ ζ) Ὁ Γ. Πεζόπουλος ὑποστηρίζει, ὅτι ἡ φράσις «ὥστε καὶ ὁ Γιώργης νὰ ζητήσῃ ὅτι δικαιούται» ἀφορᾷ τὸν Γ. Παππᾶν (σελ. 113 καὶ ἐπ.). Ὁ τελευταῖος ὅμως ἀρνεῖται τοῦτο καὶ ἰσχυρίζεται ὅτι τὸ μὲν ἐλάμβανεν ἀπὸ τοὺς Γάλλους μηνιαίον μισθὸν δρχ. 8.000 καὶ οὐχὶ ποσοστὰ καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν ὑλικῶν διανομῆς διὰ τὰ ὁποῖα οὐδεμίαν εἶχεν ἀνάμειξιν καὶ εἰς τὰ ὁποῖα, ὡς θὰ εἴπωμεν ἐν συνεχείᾳ, ἀναφέρεται ἡ ὡς ἄνω περιεκτικὴ τὸ δὲ οὐδέποτε ἐξουσιοδότησε τὸν Δ. Φιλάρτον νὰ τὸν ἀντιπροσωπεύσῃ εἰς τὴν διεκδικήσιν ἢ ὑποστήριξιν τυχόν τοιούτων δικαιωμάτων του, πράγμα τὸ ὁποῖον ὁμολογεῖ ρητῶς καὶ ὁ τελευταῖος εἰς τὴν ἀπὸ 7.12.1962 πρώτην κατάθεσίν του. Θὰ ἦτο ἄλλως τε παράλογον νὰ ἐπικαλεῖται ὁ Δ. Φιλάρτος τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ὅχι καὶ τόσον ἀφόγων δικαιωμάτων τοῦ Γ. Παππᾶ διὰ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Γ. Πεζόπουλον νὰ καταποντῇ τὰς ὑπηρεσίας τῆς Δ.Ε.Η. μὲ τὴν συγκέντρωσιν πολυπλόκων, ὡς θὰ ἴδωμεν στοιχείων, δεδομένου μάλιστα, ὅτι οὗτε ὕψιστοτο ἰδιαιτέρον φιλικὸν ἐνδιαφέρον τοῦ Γ. Πεζοπούλου πρὸς τὸν Γ. Παππᾶν κατὰ τὴν θεβαιώσιν ἀμοτέρων, οὔτε ὁ Δ. Φιλάρτος εἶχεν, ὡς ἐδήλωσε, λόγους νὰ ὑποπτεύηται τοιούτον. Εἰρήσθω, ὅτι ἡ μὲν λέξις «Γιώργης» ἀνταποκρίνεται καὶ εἰς τὴν χρησιμοποιουμένην εἰς τὰς ἐπιστολάς τῆς 26.8.1956 καὶ αὐτὴν ταύτην τῆς 9.8.1958 προσαγόρευσιν τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ἐν ἀντιθέσει μὲ τὸν Γ. Παππᾶν, ὁ ὁποῖος, ὅπου μνημονεύεται ὑπὸ τοῦ Δ. Φιλάρτου, καθορίζεται μὲ τὸ ἐπώνυμόν του, ὡς εἰς τὰς ἀπὸ 15.7.1957, 9.8.1957, 17.8.1957 καὶ 11.5.1958 ἐπιστολάς, καὶ ὡς καὶ τὸ εὐχετήριον τοῦ 1958, περὶ οὗ θὰ κάμωμεν ἐν τέλει λόγον ἢ δὲ χρήσις τοῦ τρίτου προσώπου ἀντὶ τοῦ δευτέρου δὲν εἶναι ἀήθης εἰς τὴν καθομιλουμένην, προκειμένου νὰ διατυπωθῇ φιλικὸν πείραγμα διὰ τὰ αἰσθητά, τὰς ἀδυναμίας καὶ τὰς ἀποκομιζόμενας ἢ προσδοκώμενας ἐκτάκτους ὠφελείας του (ᾧρα καὶ Γ. Χαρμοῦρη ἀπόψεις σελ. 24).

7. Τετάρτη Ἐπιστολὴ 17.8.1957

(Εἰσηγητικὴ Ἐκθεσις Κ. Παπαϊωάννου Κεφ. Β' σελ. 147-150).

Καὶ ἡ ἐπιστολὴ αὕτη συνηρμολογήθη διὰ συλλογῆς τεμαχίων, μετὰ τὸν τεμαχισμόν αὐτῆς. Ἐλλείπου δὲ τοῖς τμήμασι ἦτοι τὰ δύο ἐν τῷ μέσῳ καὶ τὸ μικρὸν εἰς τὸ κάτω καὶ δεξιὰ ἄκρον τοῦ χάρτου.

Τὸ κείμενον τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἤδη ἔχει ὡς ἔπεται:

17.8.1957

Ἀγαπητέ μου,

Δὲν φαντάζομαι κανεὶς νὰ σὲ ἐλέγη δυσκολώτερα ἀπὸ μᾶς. Ἐπαναλαμβάνω χρησιμοτάτη μιὰ βραδυὰ ἐξοχικὴ Α ΤROIS. Διάλεξε ἡμέραν καὶ εἰδοποίησέ με, τηλεφώνησε ... ἐντὸς ἡμερῶν. Ὑψίστης πρακτικῆς σημα...

κατάστασις LIVRAISONS υλικού.....

άντιστίχων πληρωμών.

Περαιτέρω να λεχθῇ ὅτι παρὰ τὴν προώθησίν μου πρὸς πάντας συνεχῆ, ἀκόμη δὲν ξεκόλλησαν αἱ συν(καὶ τῆς REGIE (αἱ μειωθείσαι, ὑπὸ Παπαλεονάρδου) ἀπὸ τὰ γέρια τοῦ Κρανίδου διὰ τὴν Τράπεζαν. Ποῖος σάδισμός σε ὁδηγεῖ νὰ ὀρθώνης τόσες δυσκο... τὸ τελείωμα τοῦ ALSTHOM.

ὡς πρὸς τὴν... κύρωσιν μηχανημάτων, ἂν δώσης... καθήμενός (Μακρήν, Παπαλεονάρδον, Κρανίδην) μόνον ἀπὸ τῆς λήψεως τῶν συν(καὶ)ων Σας πρὸς (Σημ. Πραγμ. καὶ ὑπὸ ταύτην εὐρίσκεται μόνη ἡ λέξις «παραδόσεως»)... ρισίους ἀρχεται ἡ προθεσμία παραδόσεως. Πᾶσα ἡμέρα γραφειοκρατικῆς καθυστέρησεως σὰς στοιχίζει κατὰ πᾶσαν ἐπιβράδυνσιν ἐνάρξεως ἐκμεταλλεύσεως 10.000 \$ ἡμερησίως. "Εἴδει νὰ κρεμάσης σ' ἄλλα τὰ γραφεῖα τῆς Δ.Ε.Η. «TIME IS MONEY». Ἀλλὰ καὶ αἱ εὐκαιρίαι εἶναι TALENT. Ἡ ὑποτίμησις ἡ γαλλικὴ εἶναι στιγμὴ μοναδικὴ νέας συνάψεως παραγωγeliών πρὶν ἀκριβήνῃ ὁ τιμάρθριμος ἐν Γαλλίᾳ.

Ὁ Σδς

Δ. Φ.

Ἡ μελέτη Ἀγγελώου θὰ ἦτο Πακτωλός. Θὰ χάτωμεν πολλὰ ἐξ ἀσυνεννοήσιας.

α) Τὰ θέματα LIVRAISONS, ALSTHOM, νέων παραγωγeliών καὶ Ἀγγελώου, μνημονεύμενα καὶ εἰς ἄλλας ἐπιστολάς, θὰ ἐξετασθῶσιν, ὡς ἐρρέθη, εἰς ἰδιαιτέραν παράγραφον. Τὰ λεγόμενα περὶ τῆς ἐπιβράδυνσεως τῶν συναλλαγματικῶν, περὶ κυρώσεως τῶν μηχανημάτων καὶ περὶ τῆς ἐκ γραφειοκρατικῆς καθυστέρησεως ζημίας, ἀναφέρονται εἰς ἐπικαίρα ζητήματα καὶ ἀποδεικνύουσι τὰς ἰδιαιτέρας σχέσεις Γ. Πεζοπούλου, Δ. Φιλάρτου, αἵτινες ἐπέτρεπον εἰς τὸν δευτέρον νὰ παρουσιάζηται ὡς ἐπόπτης, καθοδηγητὴς καὶ τιμητὴς τοῦ πρώτου. Ἡ ἀποτίμησις τῆς ζημίας εἰς 10.000 δολ. ἡμερησίως γίνεται «κατὰ Παππᾶν» καὶ οὐχὶ «κατὰ πᾶσαν», ὡς ἐσφαλμένως δέχεται ἡ ἀπὸ 8.10.1962 ἐκθεσίς γραφολογικῆς ἐξετάσεως. Πρὸς αὐτὴν συναρτᾶται καὶ ἡ φράσις «TIME IS MONEY», ἥτις διὰ τοῦτο δὲν φαίνεται ὑποπτος.

Καὶ β) Τὸ ἐν ἀρχῇ διατυπούμενον παράπονον διὰ τὴν δυσκολίαν μὲ τὴν ὁποίαν τὸν ἔβλεπον ὁ Δ. Φιλάρτος καὶ οἱ συνεταῖροί του, ἀφορᾷ προφανῶς τὴν μυστικὴν συνάντησιν Δ. ΤΡΟΙΣ, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ἐζήτησε δι' ἄλλης ἐπιστολῆς του, μὴ περιλαμβανομένης εἰς τὰς πέντε, ἀφοῦ εἰς οὐδεμίαν ἐξ αὐτῶν γίνεται λόγος περὶ τριῶν. Τοῦτο προκύπτει ἀπὸ τὴν λέξιν «Ἐπαναλαμβάνω», ἥτις ἄλλως δὲν θὰ εἶχε νόημα. Τὸ τρίτον πρόσωπον, τὸ ὁποῖον θὰ συμμετεῖχεν εἰς τὴν «χρησιμωτάτην» ἐξοχικὴν βραδυά, ἦτο κατὰ τοὺς Δ. Παπαλεονάρδον, Α. Δημητρακόπουλον καὶ Π. Γουναράκην ὁ Γ. Παππᾶς, μεθ' οὗ, ὡς προκύπτει καὶ ἀπὸ τὸ εὐχέτηριον 1958, ὑφίστατο ἡ ἀδέμιτος συνεργασία. Διὰ ποῖον θὰ ἀπέβαινε χρησιμωτάτη ἡ τριπλὴ συνεννόησις εἶναι περὶ τὸν νὰ προσδύσωμεν.

8. Πέμπτη Ἐπιστολὴ 11.5.1958 (σελ. 150-152)

Τὸ γραφικὸν περιεχόμενον τῆς ὡς ἄνω ἐπιστολῆς ἔχει ὡς ἑξῆς:

Κυριακὴ 11.5.1958

Ἀγαπητέ μου,

Ὁ Διευθυντὴς (τεχνικός) τῆς MAURER Μονάχου (μειοδοσία χαλυβδίνων πύργων) ἔρχεται ἀπόψε.

Ἀφοῦ βεβαιωθῶ ὅτι φέρει ἐνδιαφέροντα (τιμῶν καὶ πιστώσεων) ὡς ὑπεσχέθη ἐγγράφως (εἰς χεῖρας σου ἀντίγραφον καὶ πρωτότυπον) θὰ σοῦ ζητήσω νὰ μᾶς δεχθῇς..

"Εστὼ καὶ ὡς μέσον βελτιώσεως τῶν Ἰταλῶν, θὰ σοῦ εἶναι γοήτιον. Ἀλλὰ δὲν βλέπω καὶ γιατί νὰ δώσης εἰς τὴν SAL δουλειὰ ἂν ἐξουδετερώσῃ ἡ MAURER τὴν διαφορὰν τιμῶν καὶ δώσῃ ἐνδιαφερούσας πιστώσεις. Ἐάν οἱ Ἰταλοὶ ἀφίνουν ὑπονοούμενον τυχόν ὅτι ἐκ τῶν ὑστέρων θ' ἀπελευθερωθῶν αἱ ἐπανορθώσεις ἀπὸ τὴν περιπλοκὴν Βλαστοῦ, θὰ εἶναι πολὺ ὠφελιμώτερον νὰ τίς χρησιμοποίησῃς πρὸς παραγωγὰς τοῦ Ἀγγελώου.

Πάντως διὰ τοῦ γαλλοῦταλ. συνδυασμοῦ Παππᾶ (προ-

χωρήσαντος) θὰ σοῦ ἀποδοθῶν αἱ ἐπανορθ. κατὰ συνδυασμὸν ἐξαίρετικῆς ὠφελιμότητος.

Θὰ ἔχῃς δὲ ἐν τῷ μεταξὺ κάμη μὲ τὸν γερμανὸν τοῦσι Πύργους ὧν ἔχω — ὡς ἀπ' εὐθείας ὑπεύθυνος — ἐξασφαλίσει: ἄμεσον ἀποτελεσματικότητα, οἶαν σοῦ εἶπα.

Ὁ Σδς

Δ. Φιλάρτος

Ὁ διαγωνισμὸς διὰ τοὺς χαλυβδίνους πύργους ἐγένετο τὴν 26.3.1958 καὶ ἡ κατακύρωσις τὴν 25.6.1958 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 195)1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, κατόπιν τῶν ὑπ' ἀριθ. 1918)18.6.58 καὶ 1935)24.6.58 εισηγήσεων τοῦ Γ. Πεζοπούλου. Ἐκ τῶν τελευταίων τούτων προκύπτει, ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος πρὸς χάριν προφανῶς τοῦ MAURER ἐδέχθη ἀντικανονικῶς καὶ νεωτέρας τῆς 26.3.1958 προσφοράς, τοῦ MAURER ὑποβιάσαντος τὰς τιμὰς ἀπὸ 2.400.000 δολ. εἰς 1.816.000 καὶ ἐπὶ πλεον βελτιώσαντος τοὺς πιστωτικὸς ὅρους. Μὴ ἐξουδετερωθείσης ὁμῶς τῆς ὑπὲρ τῆς SAE ὑφισταμένης διαφοράς (1.686.866 ἔναντι 1.816.000 δολ.) ἡ κατακύρωσις ἐγένετο πρὸς αὐτήν, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τῆς προσαρμογῆς τῆς εἰς τοὺς πιστωτικὸς ὅρους τοῦ MAURER. Οὕτω τὸ ἐπιδιωχθὲν ὑπὸ τοῦ Δ. Φιλάρτου ἀποτέλεσμα τῆς ἀποδοχῆς νέων προσφορῶν καὶ τῆς χρησιμοποίησεως τῶν προτάσεων MAURER (ἔστω καὶ ὡς μέσου βελτιώσεως τῶν Ἰταλῶν) ἐπετεύχθη. Παρεξηγήσιμος εἶναι ἡ περικοπὴ «ὧν ἔχω, — ὡς ἀπ' εὐθείας ὑπεύθυνος — ἐξασφαλίσει ἄμεσον ἀποτελεσματικότητα, οἶαν σοῦ εἶπα» καθ' ὅσον κατὰ τοὺς Δ. Παπαλεονάρδον (καταθ. 19.10.1962) καὶ Ἀναρ. Δημητρακόπουλον (καταθ. 16.10.1962) γεννῶνται ὑπόνοιαι ὡς πρὸς τὸ εἶδος τῆς ἐξασφαλισθείσης ἀποτελεσματικότητος καὶ πρὸ παντὸς τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα ἀφεώρα αὕτη, δεδομένου, ὅτι ἀφίνει ὑπονοούμενα, ἢ τε ὑπογράμμισις φράσεως ὑπὸ τοῦ Δ. Φιλάρτου καὶ ἡ ὑπόμνησις σχετικῆς προφορικῆς συζητήσεως (ὅρα καὶ σχετικὸν σημείωμα Γ. Χαρμπούρη). Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἀποδεικνύει τὰς συναντήσεις τοῦ Δ. Φιλάρτου καὶ Γ. Πεζοπούλου καὶ τὰς συνεννοήσεις αὐτῶν περὶ δημοπρασιῶν καὶ προμηθειῶν τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ἀποστομῶναι τὸν δευτέρον ὁ δ' ἐπ' αὐτῇ ἐστὶν ἡ ἐξέλιξις τῆς ὑπεράσπισίς του εἰς τὸ ψεῦδος, ὅτι δὲν εἶχεν ἐπαφὰς μὲ τὸν Δ. Φιλάρτον.

9. Θέματα ἀναφερόμενα εἰς πλείονας Ἐπιστολάς.

α) Τὸ θέμα τῶν καταστάσεων υλικῶ ἀναφέρεται εἰς τὰς ἀπὸ 15.7.57, 9.8.57 καὶ 17.8.57 ἐπιστολάς καὶ συνδέεται μὲ τὰς Γαλλικὰς πιστώσεις, διὰ τὰς ὁποίας ἀσχολεῖται ἡ Εἰσηγητικὴ Ἐκθεσίς Κ. Παπαϊωάννου εἰς τὸ Κεφ. Β τοῦ Βιβλ. Γ σελ. 91—128, καὶ ἰδίᾳ ἡ εἰδικὴ δι' αὐτὰς συνταχθεῖσα ὁμοία τοῦ Γ. Χαρμπούρη. Ἐκ τῶν ἐκτιθεμένων εἰς ἀμφοτέρας καθίσταται σαφές καὶ βέβαιον, ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐδοήθητεν, ἀποτελεσματικῶς τὴν OL—CO εἰς τὸ νὰ λάβῃ παραγγελίας υλικῶ διανομῆς βάσει τῶν Γαλλικῶν πιστώσεων. Ἀρχικῶς διὰ τῆς ἀπὸ 6.2.54 ἐκθέσεως ὑπεστήριξε «τὴν περίεργον» κατὰ Δημητρακόπουλον θεωρίαν, ὅτι τὴν Δ.Ε.Η. συμφέρουν αἱ ἐπενδύσεις διὰ βραχυπροσέδμων πιστώσεων, καὶ τοῦτο ἔπραξε διότι αἱ Γαλλικαὶ πιστώσεις ἦσαν διετούς περίπου προθεσμίας (σελ. 103). Ἐπειτα ἠτοίμασε κατάλογον υλικῶ διανομῆς τῆς τάξεως 3.250.000.000 F.F. Τὴν 25.9.54 τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἐνέκρινε νὰ ζητηθῇ κοστολόγησις ἀπὸ τὴν OL—CO ἄνευ δεσμεύσεως. Ἐν συνεχείᾳ ὁ Γ. Πεζόπουλος διεβεβαίωσε ψευδῶς τὸν τότε Πρόεδρον τοῦ Διοικ. Συμβουλίου Ἀναρχ. Δημητρακόπουλον, ὡς διατείνεται οὗτος, ὅτι προητοίμαζε διαγωνισμὸν. Ἐνῶ, ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῶν ὑστέρων, ἐζήτησεν ἀπλῶς τὴν ὑποβολὴν προσφορῶν κατὰ τρόπον προκαλέσαντα τὴν ἀπὸ 24.12.1954 διαμαρτυρίαν τοῦ Γερμανικοῦ Οἴκου SIEMENS πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Συντονισμοῦ καὶ δημιουργήσαντα τὴν ἐντύπωσιν κατὰ Ἀν. Δημητρακόπουλον (Κεφ. 3 στοιχ. Ε σ. 5), «ὅτι δὲν ἐπρόκειτο οὐδὲ περὶ ἀνεπισήμου μορφῆς διαγωνισμοῦ». Τὴν

27.12.54 αἰφνιδιαστικῶς καὶ ἀπροειδοποιητῶς ἐξήγησε ὁ Γ. Πεζόπουλος τὴν ἐκτακτὸν σύγκλησιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου καὶ τὴν ἐγκρισιν παραγγελιῶν 200 ἐκατομμ. Γαλλ. φράγκων. Εἰς τὴν ἀπορριπτικὴν ἀπόφασιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐμειοψήφισε μόνον 5 αὐτὸς. Ὁ Φλαμπουριάδης, καθηγητὴς τοῦ Πολυτεχνείου καὶ μέλος τότε τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐκαστηρίασε τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου στάσιν τοῦ συναδέλφου τοῦ Γ. Πεζοπούλου διὰ τῶν ἀπὸ 20.1.55 καὶ 31.1.55 ἀναφορῶν του πρὸς τὰ Ὑπουργεῖα Συντονισμοῦ καὶ Βιομηχανίας καὶ ἐβεβαίωσεν, ὅτι ἀπὸ πρόχειρον ἐξέτασιν, τὴν ὁποίαν ἔκαμε, προέκυπτεν, ὅτι αἱ Γαλλικαὶ τιμαὶ τὰς ὁποίας εἰσηγγέτο ὁ Γ. Πεζόπουλος πρὸς ἐγκρισιν ἦσαν κατὰ 14 ο) ο ἀνώτεροι τῶν ὁμοίων Γερμανικοῦ οἴκου καὶ οὐχὶ 12ο) ο ὡς ψευδῶς εἶπεν ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον. Τὸ ποσοστὸν τοῦτο τῶν 14ο) ο θὰ ᾤξανεν ἐτι μᾶλλον ἐν σχέσει μὲ τὰς τιμὰς αἱ ὁποιαὶ θὰ ἐπετυγχάνοντο εἰς δημοπρασίαν. Σημειωτέον, ὅτι, ὡς ἀπεκάλυψεν ὁ τότε ἐντεταλμένος σύμβουλος τῆς Δ.Ε.Η. Καραβίδας..., «οἱ πιστωτικοὶ ὄροι τοῦ Οἴκου SIEMENS ἦσαν καλλίτεροι τῶν Γαλλικῶν πιστώσεων». Μετὰ τὴν ἀπορριπτικὴν ὑπ' ἀριθ. 361) 27.12.54 ἀπόφασιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐξήγησε τὴν σύγκλησιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου διὰ τὴν 29.12.54, καθ' ἣν ἀπερριφθῆσαν καὶ πάλιν νεώτεροι προτάσεις τῆς OL—CO, τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐμμένοντος εἰς τὴν ἀποψιν τοῦ διαγωνισμοῦ. Τὴν 31.12.54, παραμονὴν τοῦ νέου ἔτους 1955, τὸ Διοικ. Συμβούλιον κληθὲν καὶ πάλιν τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ἐνέκρινε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 364) ἀποφάσεώς του παραγγελίαν μετασχηματιστῶν 44.625.000 Γαλλικῶν φράγκων ἐναντι τοῦ ζητηθέντος ἀπὸ τὴν OL—CO ποσοῦ τῶν 198.613.800 καὶ τοῦ προταθέντος ὑπὸ τοῦ Γ. Πεζοπούλου τῶν 138.388.950. Εἶναι ἄξιον ἐξάρεσεως τὰ περιστατικὰ ὅτι: 1) Ὁ ἐντεταλμένος σύμβουλος Καραβίδας εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 29.12.54 ἐχαρκτηήρυσεν «ὡς σημαντικὴν ἀποκάλυψιν, ἄγνωστον μέχρι τοῦδε εἰς αὐτόν, ὅτι ὁ Κασάλης ἐπρότεινε διαγωνισμὸν μετὰ ξὺ Γερμανικῶν, Γαλλικῶν καὶ Ἰταλικῶν Οἴκων καὶ αὐτὸς θὰ ἐφρόντιζε διὰ πιστώσεις. Ὁ ἴδιος ὁ κ. Παπαληγοῦρας ἤρχισε νὰ καταφέρει τὰ κατὰ τῶν Γαλλικῶν πιστώσεων». Τοῦτο περιέχει σαφὴ ὑπαινιγμὸν κατὰ τοῦ Γ. Πεζοπούλου διὰ σκόπιμον ἀπόκρουσιν. 2) Εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 31.12.54 ὁ μὲν Ι. Φλαμπουριάδης διέψευσε τὰ ὑποστηριζόμενα ὑπὸ τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἐν σχέσει μὲ τὸ δεδικαιολογημένον τῶν ζητουμένων τιμῶν δηλώσας κατηγορηματικῶς: «Ἐγὼ θγάω ἄλλα πράγματα», δι' ὃ καὶ ἐπαύσατο νὰ εἶναι μέλος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η. ἀπὸ τῆς ἐπομένης 1.1.1955. ὁ δὲ Δ. Γαλάνης ἐσημείωσε καὶ οὗτος, ὅτι: «αἱ τιμαὶ εἶναι ὑψηλότεραι ἀπὸ τὰς τοῦ τελευταίου μειοψηφίου» καὶ ἐπὶ πλέον ὅτι «καλούμεθα νὰ παραγγείλωμεν πράγματα ἀπὸ τὰ ὁποία ἔχομεν εἰς τὰς ἀποθήκας μας ἤδη» καὶ τὰ ὁποία κατὰ τὸν Γ. Πεζόπουλον «πιθανῶς νὰ παραδοθῶν κατὰ τὸ 1956». 3) Εἰς τὴν ἰδίαν συζήτησιν ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐδήλωσεν «Ἐγὼ βεβαίως θὰ μειοψηφίσω» καὶ ἐπεδίωξε καὶ ἐπέτυχε νὰ παραμείνῃ ἀνοικτὴ ἡ θύρα τῆς ἐπανεξετάσεως (ὅρα σελ. 105). Πράγματι τὸ Διοικ. Συμβούλιον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 91) 8.4.55 ἀποφάσεώς του ἠναγκάσθη νὰ δεχθῇ ὡς συμβιβαστικὴν λύσιν, κατόπιν παρεμβάσεως τῆς Γαλλικῆς Πρεσβείας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἐνισχυθείσης προφανῶς ἀν μὴ καὶ ἐμπευσθείσης ἀπὸ τὸν Γ. Πεζόπουλον, καθ' ἣν θὰ ἐγένετο ἄνευ διαγωνισμοῦ προμήθεια ὑλικῶν διανομῆς μέχρις ἁξίας ἐνὸς καὶ ἡμίσεος δισεκατομμυρίου Γαλλικῶν φράγκων, ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅπως ἀποφαίνεται περὶ τοῦ εὐλόγου τῶν τιμῶν ἐν διαφωνίᾳ τὸ Πολυτεχνεῖον τῆς Ζυρίχης. Ὁ ὅρος οὗτος, τοῦ ὁποίου οὐδέποτε ἐγένετο ἐπικλήσις καὶ ἐφαρμογὴ, ὡς ἐκ τῶν δυσχερειῶν τὰς ὁποίας παρουσίαζε, ἀπέτελεσε μίαν παραίτησιν τῆς Δ.Ε.Η. ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τὸ ὁποῖον εἶχεν, ὅπως κρίνῃ ἢ ἰδίᾳ τὸ εὐλόγον τῶν τιμῶν. 4) Κατὰ τὰς γενομένας συζητήσεις διεπιστώθη κατὰ τρόπον ἀναμφισβήτητον ἐν ε-

γὼς ἀν ἀμειξίς εἰς τὸ ζήτημα τῶν παραγγελιῶν τῶν ὑλικῶν διανομῆς ἐκ τῶν Γαλλικῶν πιστώσεων τῶν Δ. Φιλάρ-
ετου καὶ Γ. Παπαπ., διαψευθέντων παταγωδῶς τῶν περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμῶν τῶν Γ. Παπαπ. καὶ Γ. Πεζοπούλου καὶ 5) Οἱ Γάλλοι, γλυκαθέντες ἀπὸ τὰ ἀνέλεγκτα κέρδη τῶν ἄνευ διαγωνισμοῦ προμηθειῶν ἐπεδίωξαν βραδύτερον, εἴτε διὰ τοῦ ἀφιχθέντος πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐν Ἑλλάδι ἀπεσταλμένου τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως WAHL, εἴτε διὰ τοῦ ἐκμαυθέντος ταξιδίου εἰς Γαλλίαν τοῦ Π. Γουναράκη ἢ τῶν πιέσεων τῆς Γαλλικῆς πρεσβείας, νὰ αὐξήσωσι τὰς Γαλλικὰς πιστώσεις κατὰ ἑτερα 2 δισεκατομμύρια Γαλλικὰ φράγκα, ἀκόμη δὲ καὶ νὰ ἐπεκτείνωσιν αὐτὰς εἰς 8.500.000, 12.500.000 ἢ καὶ 20.000.000 δολλ. Αἱ ἐκτιθέμεναι σχετικαὶ λεπτομέρειαι εἰς τὰς σελ. 115—128 τῆς Ἐκθέσεως Κ. Παπαϊωάννου καὶ σελ. 23—30 τῆς Εἰσηγγ. Ἐκθέσεως Γ. Χαρμπούρη ἐπὶ τῶν Γαλλικῶν πιστώσεων διὰ τὴν προμήθειαν ὑλικῶν ἀποδεικνύουσι μίαν ὑποπτον καὶ πάντως παρεξηγηθεῖσαν ἀνάμειξιν τοῦ Π. Γουναράκη ὑπὲρ τῶν Γαλλικῶν πιστώσεων καὶ ἐπὶ πλέον μίαν ἀντίδρασιν τῶν Γ. Πεζοπούλου καὶ Π. Παπαληγοῦρας εἰς τὴν πρωτοβουλίαν αὐτήν. Ἀμφοτέρων ὑποστηριζάντων τὴν διεθνῇ δημοπρασίαν ὡς τὸν συμφερότερον διὰ τὴν Δ.Ε.Η. τρόπον προμηθειῶν καὶ μοναδικὴν ἐγγύησιν ἐξακριβώσεως τοῦ εὐλόγου τῶν τιμῶν.

β) Ὑπὸ τὸ φῶς τῶν προεκταθέντων καὶ τοῦ ἐντεῦθεν ἀποδεικνυμένου ἐκδήλου ἐνδιαφέροντος τοῦ Γ. Πεζοπούλου διὰ τὰς Γαλλικὰς πιστώσεις καὶ διὰ τὴν ἐγκρισιν ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλυτέρων παραγγελιῶν ὑλικῶν διανομῆς βάσει αὐτῶν, εὐχεραίνεται ἡ ἐρμηνεία καὶ κατανόησις τόσον τῶν ὑπὸ τοῦ Δ. Φιλάρετου κατατεθέντων ἐν σχέσει μὲ τὰς Γαλλικὰς προτάσεις δι' ἀμοιβὴν τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ὅσον καὶ τῶν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς παρ' αὐτοῦ γραφόμενων περὶ ἀναμενόμενων «ψιλῶν», «ἡμετέρων ἀμοιβῶν», «ἀμοιβαίων συμφερόντων» καὶ «νὰ ζητήσῃ ὁ Γιώργης ὅ,τι δικαιούται». Πράγματι πρὸς μὲν τὴν αἰτουμένην διὰ τῆς ἀπὸ 15.7.57 ἐπιστολῆς βοήθειαν πρὸς ἐξακριβώσιν τοῦ «τί γίνεται μὲ τὰς LIVRAISONS» συναρτᾶται ἡ φράσις αὐτῆς «ἐν ἀμοιβαίῳ συμφέροντι». Πρὸς δὲ τὴν ζητουμένην διὰ τῆς ἀπὸ 9.8.57 ὁμοίας «ἀκριβῆ εἰκόνα τῆς θέσεως τῶν ἐκτελέσεων συμβολαίων ὑλικῶν καὶ ἀντιστοίχων πληρωμῶν» συνάπτονται αἱ φράσεις αὐτῆς περὶ «ἡμετέρων ἀμοιβῶν» καὶ «ὁ Γιώργης νὰ ζητήσῃ ὅ,τι δικαιούται». Ἡ τοιαύτη ἀλληλεξάρτησις καθίσταται ἀναμφίβολος ἐκ τῆς γραμματικῆς καὶ συντακτικῆς διατυπώσεως καὶ ἰδίᾳ τῆς ἐξ αὐτῆς καὶ τῆς σειρᾶς τῆς καταχωρήσεως των βεβαιουμένης ἀμοιβαίας συνδέσεως των. Οὕτω ἡ χρησιμοποίησις τοῦ συμπερασματικοῦ συνδέσμου «λοιπὸν» εἰς τὴν περίοδον περὶ τοῦ «ὠψίστου ἐνδιαφέροντος» διὰ τὸν διακανονισμὸν συναλλαγματικῶν σταλέντος ὑλικοῦ (τὴν τελευταίαν λέξιν ἢ πραγματογνωμοσύνην ἐσφαλμένως ἐρμηνεύει διὰ τῆς λέξεως «λογαριασμοῦ» ὅρα σελ. 106 Εἰσηγγ. ἐκθ.) ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ περίοδος αὕτη ἀποτελεῖ συνέχειαν τῆς προηγούμενης, καθ' ἣν «ἡ ἐπικειμένη DEVALUATION τοῦ φράγκου», ἀν καὶ θὰ ἀπέβαιεν εἰς ὄφελος τῆς Δ.Ε.Η. (διὰ τὰ εἰς φράγκα ὀφειλόμενα ὑλικά, θὰ ἔσπαρσεν τὴν καμποῦρα μας ἀν δὲν προφθάσῃ ἡ OMNIUM νὰ εἰσπράξῃ τὸ κέρδος τῆς καὶ τὰς ἡμέτερας ἀμοιβὰς πού πληρώνεται μετὰ ἐκκαθάρισιν παραλαβῆς καὶ πληρωμῆς τῶν κατασκευαστῶν ὑπὸ B.N.C.I.). Διὰ νὰ ἐξάρῃ δὲ τὴν ἀνάγκην τῆς προσωπικῆς ἐπεμβάσεως τοῦ Γ. Πεζοπούλου (νὰ ἐπισπένδῃ... νὰ πάρῃ καὶ νὰ δώσῃ) ὁ Δ. Φιλάρετος ὑπενθυμίζει τὴν βραδύτητα «ἣ ὁποία φανερῶναι ἀταξίαν καὶ ἀνυπακοήν», ἐννοῶν προφανῶς, ὅτι παρ' ὅλον ὅτι ἐξητήθη ἡ βοήθειά του διὰ τῆς ἀπὸ 15) 7 ἐπιστολῆς ἀκόμη δὲ ἐδόθησαν τὰ ζητηθέντα στοιχεῖα. Ἐγκαταλείπων ὅμως τὰς μεμψιμοιρίας διὰ τὸ παρελθὸν ἐπανερχεται εἰς τὸ παρὸν διὰ νὰ τονίσῃ καὶ πάλιν τὴν ἀνάγκην («Ἀλλὰ τώρα χρειάζεται—ἐπαναλαμβάνω—) «νὰ ἰδοῦμε πὺ βρισκόμεθα ὥστε καὶ ὁ Γιώργης νὰ ζητήσῃ ὅ,τι δικαιούται». Αὐτὸ τὸ τελευταῖον ἐχρησιμοποιήθη ὡς κίνητρον διὰ τὴν ἐκδήλωσιν τοῦ προσωπικοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ἀκριβῶς ὅπως καὶ εἰς τὴν ἀπὸ 15) 7 ἐπιστολὴν ὑπεμνήσθη τὸ ἀμοιβαῖον συμ-

φέρων διά τήν βοήθειαν ἡ ὁποία τῷ ἐξητήθῃ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν. Εἶναι ὡς ἐκ τούτου αὐταπόδεικτος ἡ ἀδιάσπαστος ἐνότης τῶν ζητουμένων στοιχείων πρὸς τὰ γραφόμενα περὶ «ἡμετέρων ἀμοιβῶν» καὶ περὶ τοῦ «ὁ Γιώργης νὰ ζητήσῃ ὅ,τι δικαιούται», πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὑποδηλοῦται καὶ διὰ τοῦ συμπερασματικοῦ συνδέσμου «ὥστε». Ὁλοφάνερο ἐπίσης εἶναι, ὅτι αἱ ἀμοιβαὶ δὲν ἀφεώρων μόνον τὸν Δ. Φιλάρετον ἀλλὰ καὶ «τὸν Γιώργην», τοῦ ὁποῖου τὴν ταυτότητα καθορίζει ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ ἡ ἐν ἀμοιβαίῳ συμφέροντι ζητηθεῖσα βοήθεια τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ἡ ἐξυπακούουσα κατ' ἀνάγκην τὴν ἀνταπόδοσιν καὶ ἐπομένως καὶ τὴν ἐξυπηρέτησίν του.

γ) Οἱ Δ. Φιλάρετος, Γ. Παππᾶς καὶ Γ. Πεζόπουλος περιήλθον εἰς ἀντιφάσεις πρὸς ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ ἐν γένει εἰς πολὺ στενόχωρον θέσιν προκειμένου νὰ ἐρμηνεύσωσι τὰς ὡς ἄνω περιγραφὰς τῶν ἐπιστολῶν (δρα σελ. 109—115). Ὁ πρῶτος ἐδέχθη τελικῶς, ὅτι αἱ «ἡμέτεροι ἀμοιβαὶ» καὶ τὰ «περίφημα ψιλὰ» ἀφορῶσι καὶ τὸν Γ. Πεζόπουλον προσωπικῶς ὑπὸ τὴν πλασθεῖσαν καὶ οὐδαμῶθεν διαφαινομένην προϋπόθεσιν τῆς ἀποδοχῆς τῶν συναφῶν Γαλλικῶν προτάσεων. Ὁ δεῦτερος μετὰ πολλὰς δολιχοδρομίας παρεδέχθη, ὅτι δὲν ἀποκλείεται αἱ φράσεις αὗται νὰ ἀναφέρονται εἰς ἀμοιβὰς τοῦ Δ. Φιλάρετου καὶ ἄλλων. Καὶ ὁ τρίτος ἠναγκάσθη νὰ ἀναγνωρίσῃ, ἀνακαλῶν τὰ ὅσα ἀντίθετα εἶπεν, ὅτι τὰ ζητηθέντα στοιχεῖα δὲν ἔχρειαζόντο εἰς τὴν OL—CO, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀπὸ ὅλους ἀνεξαίρετως τοὺς ἐξετασθέντας ἐθεδαίωθη, γελοιοποιηθέντων τῶν περὶ τοῦ ἐναντίου ἀρχικῶν ἰσχυρισμῶν τῶν Γ. Παππᾶ καὶ Γ. Πεζοπούλου. Εἶναι ἐκτὸς πάσης ἀμφισβήτησεως καὶ παρ' ὅλων ἀνεξαίρετως ἀνεγνωρισμένον, ὅτι δὲ καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ Γ. Πεζοπούλου ὁμολογημένον, ὅτι καὶ ἡ Δ.Ε.Η. καὶ ἡ OL—CO αἱ ὁποῖαι κατ' ἀνάγκην παρηκολούθουν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν συμβολαίων καὶ παραγγελιῶν, δὲν εἶχον ἀνάγκην τῶν ζητηθέντων στοιχείων, τὰ ὁποῖα ὡς ἐκ τούτου ἐνδιέφερον ἀτομικῶς τὸν Δ. Φιλάρετον. Δὲν θὰ ἐτόλμα ὅμως οὗτος νὰ τὰ ζητῇ μὲ τὴν ἐπιμονὴν καὶ θρασυτητα καὶ νὰ ἀπασχολῇ τὸν Γ. Πεζόπουλον καὶ τὰς ὑπηρεσίας του, ἐὰν δὲν ἐγνώριζεν ὅτι τοῦτο ἐξυπηρετεῖ καὶ τὸ ἀτομικὸν συμφέρον τοῦ Γ. Πεζοπούλου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καὶ ἀπὸ ἄλλας φράσεις σαφῶς, ὡς εἴπομεν ἀποδεικνύεται. Πρέπει νὰ προστεθῇ, ὅτι ἡ ὑποτίμησις τοῦ Γαλλικοῦ φράγκου, περὶ ἧς ἐγίνετο τυζήτησις ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, θὰ ἐπηρεάζε τὰς ἐκ τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεις τῆς Δ.Ε.Η. τὸν 360.000.000. Γαλλικῶν φράγκων, αἵτινες δὲν μετετράπησαν εἰς λίρας Ἀγγλίας, ὡς αἱ ἐκ τῶν ἀπολογιστικῶν τοιαῦται καὶ δὴ ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ἀντιστοίχῳ ζημίᾳ τῆς OL—CO, ὡς δέχεται καὶ ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰς τὴν ἀπὸ 12.2.63 κατάθεσίν του, ἀποδεικνυμένου ψευδοῦς ἂν μὴ καὶ κακοπίστου τοῦ ἀντιθέτου ἰσχυρισμοῦ τοῦ Γ. Παππᾶ (σελ. 112 καὶ 113).

δ) Ἀπὸ τοῦ τέλους Ἀπριλίου 1956 ὁπότε ἀφίχθη εἰς Ἑλλάδα ὁ WAHL, μέχρι τέλους τοῦ Ἰουνίου 1957, ὁπότε ἐπανῆλθεν ἐκ Γαλλίας ὁ Π. Γουναρᾶκης συνεζητεῖτο τὸ θέμα τῆς ἐπεκτάσεως ἢ αὐξήσεως τῶν περιορισθεισῶν μέχρι τοῦ ἐνὸς καὶ ἡμίσεος δεσκατομμυρίου Γαλλικῶν φράγκων Γαλλικῶν πιστώσεων. Εἰς τοῦτο ἀναφέρονται αἱ φράσεις «διὰ νέας πιστώσεις» τῆς ἀπὸ 15.7.57 ἐπιστολῆς, «διὰ νέα GREDITS WAHL» τῆς ἀπὸ 9.8.57 καὶ διὰ «νέαν σύναψιν παραγγελιῶν» τῆς 17.8.57. Τόσον εἰς τὴν πρώτην ὅσον καὶ εἰς τὴν δευτέραν ἐπιστολὴν ὁ Δ. Φιλάρετος ἀφίνει σαφῶς νὰ υπονοηθῇ, ὅτι εἶχε προσυνηνοηθῇ μὲ τὸν τότε Ὑπουργὸν Π. Παπαληγούραν καὶ εἶχε συμφωνήσει μετ' αὐτοῦ, ὅπως οὗτος προτείνῃ συμφωνηθεῖσαν FORMULE. Εἰς τὴν πρώτην ἀναφέρει «ὁ Παπαληγούρας μοῦ τὸ εἶπε ρητῶς, ὅτι θέλει FORMULE πρὸς χρησιμοποίησίν των». Εἰς τὴν δευτέραν γίνεται σαφέστερος: «Ἀνάγκη νὰ ἰδωθῶμεν . . . 2) διὰ στάσιν σου διὰ νέα GREDITS WAHL ἐκ συμφώνου μετὰ Παπαληγούρα». Καὶ διὰ νὰ μὴ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία τις ὡς πρὸς τὸν ρόλον τοῦ τελευταίου, προσθέτει ἐν παρενθέσει, ὅτι οὗτος θὰ πρὸς εἶνε τὴν «συμφωνηθεῖσαν FORMULE», ὁ-

περ σημαίνει, ὅτι ὁ Π. Παπαληγούρας θὰ ἀνελάμβανε νὰ ὑποστηρίξῃ, ἐφ' ὅσον συνεφώνει, ὅτι ἐν κρυπτῷ, ἤτοι εἰς τὸν προταθέντα περίπατον, θὰ συνεφώνουν (συμφωνηθεῖσαν) οἱ Δ. Φιλάρετος καὶ Γ. Πεζόπουλος. Καὶ ὅμως ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 3) 15.5.57 ἐμπιστ. πρὸς τὸν Π. Γουναρᾶκην σημειώμα του διατυπώνει τὴν γνώμην, ἣν, ὡς προσέθεσεν καὶ ἐν καιρῷ θὰ εἰσηγγεῖτο, ὅτι «τὸ ζήτημα . . . τῶν προμηθειῶν δὲν θὰ εἶναι δυνατόν νὰ προωθηθῇ ἄνευ προσφυγῆς «εἰς διείκνῃ δημοπρασίαν», λησμονήσας, φαίνεται, ὅτι τὰ ἐντελῶς ἀντίθετα ὑπεστήριξε πεισμόνως εἰς τὴν προμήθειαν τοῦ Κυρίου Μηχανικοῦ Ἐξοπλισμοῦ τοῦ Μέγδοβα καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν προμήθειαν τοῦ ὕλικου διανομῆς τῶν Γαλλικῶν πιστώσεων. Τὸν περιορισμὸν τοῦτον τοῦ διεθνoῦς διαγωνισμοῦ εἰς τὴν περαιτέρω χρησιμοποίησιν τῶν Γαλλικῶν πιστώσεων ἔθεσεν εἰς τὸν Π. Γουναρᾶκην καὶ ὁ Π. Παπαληγούρας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1090) 16.5.57 Ἐμπιστ. ἐγγράφου του. Καθίσταται ὡς ἐκ τούτου ἀπορίας ἄξιον πῶς οἱ Δ. Φιλάρετος καὶ Γ. Πεζόπουλος θὰ ἡσχολοῦντο μὲ ἀναζήτησιν τύπου, ἀποκλείοντος ἀναμφιδόλως τὸν διαγωνισμόν, ὁ ὁποῖος δὲν συνέφερεν οὔτε τοὺς Γάλλους, οὔτε τοὺς ἀλλοεθνoῦς τὸν Δ. Φιλάρετον. Ἡ ἀντίφασις αἱρεται, ἐὰν δεχθῶμεν, εἴτε ὅτι ὁ Δ. Φιλάρετος δὲν ἐγνώριζε «τί τοῦ ἐγίνετο» καὶ ἐπλασεν εἰς τὴν φαντασίαν του τὰ ὅσα ἐγγραφον, ὅτι τῷ εἶπε «ρητῶς» ὁ Παπαληγούρας. Εἴτε ὅτι τὰ ὅσα ἐγράφοντο εἰς Π. Γουναρᾶκην ἐσκόπουν ἀπλῶς νὰ παρεμποδίσωσι ἢ καὶ νὰ περιορίσωσι τὴν ἣν οἱ Παπαληγούρας καὶ Πεζόπουλος ἐφοβοῦντο ἢ δὲν ἐπεθύμουν πρωτοβουλίαν καὶ ἀνάμειξιν αὐτοῦ εἰς τὸ θέμα τοῦτο, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δημιουργεῖ εὐλόγους παρεξηγήσεις καὶ ὑπονοίας (δρα ὡς ἄνω Κων. Παπαϊωάννου σελ. 124 καὶ ἰδιῶν ἐπ' αὐτοῦ σημ. Γ. Χαρμπούρη, σ. 5). Τὸ πρῶτον δὲν συμβιβάζεται μετὰ τὴν πολλαχόθεν ἐξαρθεῖσαν εὐφύϊαν καὶ θαυμαστὴν ἐνημερότητα τοῦ Δ. Φιλάρετου. Δὲν ἀπομένει παρὰ τὸ δεύτερον.

ε) Τὰ συνδεόμενα μετὰ τὴν ALSTHOM ζητήματα ἀναλύονται εἰς τὰς σελ. 141—143 τῆς περὶ ἐπιστολῶν ἐκθέσεως τοῦ Κ. Παπαϊωάννου, ἰδίᾳ δὲ εἰς τὰς σελ. 21—34 τῆς ὁμοίας περὶ τοῦ Κυρίου Μηχανικοῦ Ἐξοπλισμοῦ τοῦ Ὑδροηλεκτρικοῦ Ἐργοστασίου Μέγδοβα. Ὅταν διὰ τῆς ἀπὸ 9.8.57 ἐπιστολῆς ἐξήτει ὁ Δ. Φιλάρετος «νὰ ἰδωθῶν» μετὰ τὸν κ. Πεζόπουλον «εἰς γεῦμα ἢ περίπατον ἐξοχικόν» ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ «διὰ λύσιν ALSTHOM», κατὰ τὴν γενομένην δι' ἐρυθρᾶς μελάνης προσθήκην εἰς τὰ συζητητέα θέματα, εἶχεν ἀποφασισθῇ τρεῖς ἡμέρας ἐνωρίτερον, ἤτοι τὴν 6.8.57 ἢ κατὰ ὑπόθεσιν τῶν γεννητηριῶν εἰς αὐτὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 227 ἀποφάσεως μὲ μείωσιν τῶν τιμῶν κατὰ 150)ο περίπου ἂν εὐ τοῦ προταθέντος ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ποσοστοῦ μειώσεως τῶν 570)ο, τοῦ ἀρχικῶς περιορισθέντος ὑπὸ τοῦ Γ. Πεζοπούλου εἰς 27.50)ο. Μετὰ 3 ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς, ἤτοι τὴν 12.8.57 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 229 ἀποφάσεως ἐγίνετο νὰ ἀπαρᾶδεκτοε παραχώρησις πρὸς τὴν ALSTHOM 32.000 δολλ. δηλαδὴ ἐνὸς περίπου ἐκατομμυρίου δραχμῶν. Καὶ τέλος τὴν 26.10.57 ἐπεδεικνύετο νέα εὐνοία πρὸς τὴν OL—CO διὰ τῆς διευκολύνσεως τῆς κατὰ 200)ο πριμοδοτήσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως. Πιθανώτατα ὁ Δ. Φιλάρετος νὰ μὴ κατάρθωσεν νὰ ἐπικοινωνήσῃ ἐκείνας τὰς ἡμέρας μετὰ τὸν Γ. Πεζόπουλον, δι' ὃ καὶ παραπονεῖται, ὅτι «κανεὶς δὲν Σέ βλέπει δυσκολώτερα ἀπὸ μᾶς». Ἀληθές ἐπίσης εἶναι, ὅτι ἡ ALSTHOM προσέβαλε τοσοῦτον ὑπερβολικᾶς καὶ παραλόγους ἐν πολλοῖς ἀξιώσεις καὶ ἐτήρει τοιαύτην ἱταμίην καὶ θρασείαν στάσιν, ὥστε προσέκλεσε καὶ αὐτὴν τὴν ἀντίδρασιν τοῦ συνηγόρου τῆς Γ. Πεζοπούλου. Αὐτὴν ὑπαινίσσεται ὁ Δ. Φιλάρετος, ὁμιλῶν περὶ σαδισμοῦ καὶ περὶ ὁρθώσεως τῶσιν δυσκολιῶν «εἰς τὸ τελείωμα τοῦ ALSTHOM». Γεγονὸς πάντως εἶναι, ὅτι ἡ ἐπιτευχθεῖσα λύσις ὑπῆρξε λίαν εὐνοϊκὴ διὰ τὴν ALSTHOM καὶ ὅτι εἰς αὐτὴν συνετέλεσεν ἀποφασιστικῶς ὁ ὅλος χειρισμὸς τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ὁ ὁποῖος ἡκολούθει πολλὰς μεθόδους διὰ νὰ ὑπερνικήσῃ τὰ παρεμβαλλόμενα ἐμπόδια. Εἰς αὐτὰς ἀνάγεται

και η εν μερει ἄλλως τε ἀπόκρουσις τῶν ἀξιώσεων τῆς ALSTHOM, ἐν ὅψει μάλιστα καὶ τῆς προκληθείσης ἐξ αὐτῶν ἀγανακτήσεως τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Καὶ στ) Τὸ ζήτημα τοῦ Ἀχελώου μνημονεύεται καὶ εἰς τὰς τέσσαρας ἐκ τῶν πέντε ἐπιστολῶν καὶ δὴ εἰς τὰς ἀπὸ 15.7.57, 9.8.57, 17.8.57 καὶ 11.5.58, πρῶτον τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύει τὸ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον, ὅπερ παρουσιάζει τοῦτο διὰ τὸν Δ. Φιλάρετον καὶ τοὺς συνεταίρους του. Τὰ περὶ αὐτοῦ ἐκτίθενται εἰς σελ. 128—139 ἐκθέσεως Κ. Παπαϊωάννου. Ὁ Γ. Πεζόπουλος, θέλων νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ περὶ αὐτῆς τῆς τῶν κερδῶν τῆς σχεδίων τῆς προστατευομένης του καὶ ἐν αὐτῷ πάτρωνός του OL—CO, ἐτάχθη μὲ τὴν πρότασιν αὐτῆς περὶ 2ου φράγματος τοῦ Μέργοβα καὶ ἀπέκρουσε τὰς περὶ μελέτης τοῦ Ἀχελώου ἀπόψεις τοῦ συναδέλφου του ἐν τῷ Πολυτεχνεῖῳ I. Ρωμάκη, τὰς ὁποίας υἱοθέτησαν ὅλα τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐκτὸς τοῦ Π. Γουναράκη, ἀποκλίναντος μᾶλλον ὑπὲρ τῶν τοιούτων τοῦ πρώτου. Τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἀποφασίσαντος κατὰ τὰς συνεδριάσεις τῆς 31.1.56 καὶ 13.3.57 τὴν ἐγκατάλειψιν πάσης ἰδέας περὶ 2ου φράγματος καὶ τὴν ἐξέτασιν τῆς ἀξιοποιήσεως τοῦ Ἀχελώου, ὁ Γ. Πεζόπουλος μετέβαλεν ἐκτοτε ἀντιλήψεις καὶ ἤρχισε περὶ Ἀχελώου συνεννοήσεις. Τὸν Αὐγούστου 1957 ἐδημοσιεύοντο εἰς τὸν τύπον σχετικαὶ δηλώσεις τοῦ W. GLELER, τὴν 20.12.57 ἐγίνοντο σύντομοι ἀνακρινώσεις τοῦ Π. Γουναράκη εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον καὶ τὴν 17.5.58 ὑπεγράφητο τὸ γνωστὸν πρωτόκολλον ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῷ Γαλλο-Ἰταλικῶν Ὁμίλων ἀφ' ἐνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοὺς Γ. Πεζόπουλον καὶ Π. Γουναράκη. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο ἀπέβλεπεν εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τῶν Ἰταλικῶν ἐπανορθώσεων καὶ ἰδίᾳ τὴν ἄνευ διαγωνισμοῦ ἀνάληψιν ὑπὸ τοῦ Ἰταλογαλλικοῦ Ὁμίλου τῆς ἐκπονήσεως προμελέτης, προσχεδίου καὶ προϋπολογισμοῦ τῶν ἔργων τοῦ Ἀχελώου, εἰς τὰς ἐπακολουθήσασα τὴν ὑπογραφήν τοῦ πρωτοκόλλου συνεδριάσεις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς 21ης καὶ 23ης Μαΐου 1958 ἐτηρήθη περίεργος σιγή. Εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 28.5.58, ἀνακινηθέντος τοῦ θέματος ὑπὸ τοῦ Περματζόγλου, ὁ Π. Γουναράκης παρέσχε γενικὰς τινὰς πληροφορίας περὶ τῶν προτάσεων χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ περὶ τοῦ πρωτοκόλλου. Τοῦ τελευταίου τούτου ἔλαβε γνῶσιν τῇ αἰτήσει τοῦ ὁ Ἀνδρ. Δημητρακόπουλος ὡς Προεδρεύων τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Π. Γουναράκη, μόλις τὴν 14.6.58, ἥτοι μετὰ ἓνα μῆνα περίπου. Εἶναι ὡς ἐκ τούτου βέβαιον καὶ παρὰ τῶν Γ. Παπᾶ (ὑπόμνημα 29.1.63) καὶ Δ. Φιλάρετου (κατάθεσις 8.12.62) ὁμολογημένον, ὅτι ὅταν ὁ τελευταῖος ἐζήτει διὰ τῆς ἀπὸ 15.7.57 ἐπιστολῆς του «περίπατον» διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Ἰταλογαλλικοῦ σχεδίου, εἶχον ἀρχίσει αἱ περὶ αὐτοῦ διαπραγματεύσεις, μὲ τὰς ὁποίας καὶ συνεδέοντο αἱ περὶ Ἀχελώου φράσεις. Σαφὲς καὶ εὐγλωττος εἶναι ἡ περικοπὴ τῆς ἐπιστολῆς τῆς 9.8.57, καθ' ἣν εἰς «τὸ γεῦμα ἢ περίπατον ἐξοχικόν», διὰ τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ φροντίσῃ ὁ Γ. Πεζόπουλος, κατὰ τὴν γενομένην δι' ἐρυθρᾶς μελάνης προσθήκην εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, θὰ συνεζητεῖτο ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ «ἐξεταστέος Ἰταλογαλλικὸς Συνδυασμὸς Ἀχελώου μετὰ μελέτης σπουδαίου». Δὲν ἐλέπετο νὰ προχωροῦν μονομερῶς οἱ Ἰταλοί. Ἡ τριπλὴ υπογράμμισις ὑπὸ τοῦ Δ. Φιλάρετου τῆς λέξεως σπουδαῖος δὲν ἐξαίρει μόνον τὴν σπουδαιότητα τοῦ συνδυασμοῦ τούτου, ἀλλὰ φανερώνει καὶ διὰ ποίους θὰ ἦτο σπουδαῖος, οἱ ὁποῖοι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εἶναι ἄλλοι ἀπὸ ἐκείνους οἵτινες ἦτο «ἀνάγκη νὰ ἰδωθῶν» καὶ οἱ ὁποῖοι ἐνδιαφέροντο διὰ «τὰ περίφημα ψιλὰ», «τὰς ἡμετέρας ἀμοιβάς», καὶ δι' ὅτι δικαιούται νὰ ζητήσῃ ὁ Γιώργης». Ἡ φράσις περὶ μελέτης ἐξειδικεύει καὶ ἐντοπίζει εἰς αὐτὴν τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν σπουδαιότητα τοῦ Ἰταλογαλλικοῦ Συνδυασμοῦ καὶ τῶν πρὸς αὐτὸν συνηρητημένων ἀνόμων συμφερόντων τῆς ἀλληλογραφούσης καὶ συστατομένης εἰς γεῦματα καὶ ἐξοχὰς θυάδος. Εἰς τὴν ἀπὸ 17.8.57 ἐπιστολὴν τοῦ ὁ Δ. Φιλάρετος γίνεται περισσότερον σαφὲς καὶ κατηγορηματικὸς διὰ τῆς γραφείσης εἰς τὸ περιθώριον, ἀλλὰ καὶ δι' ἐρυθρᾶς μελάνης πρὸς ἐφέλκυσιν τῆς ἰδιαίτερας προσοχῆς τοῦ Γ. Πεζοπούλου φράσεως: «Ἡ μελέτη τοῦ Ἀχελώ-

ου θὰ ἦτο παχτωλὸς. Θὰ χάσωμεν πολλὰ ἐξ ἀσυνεννοησίας». Δὲν ἐνδιαφέρει τὸν ἐπιστολογράφον τὸ ἔργον, ἀλλὰ ἡ μελέτη τοῦ Ἀχελώου, ἡ ὁποία θὰ ἀνελαμβάνετο ἄνευ διαγωνισμοῦ καὶ θὰ ἀπέδιδε πολλὰ καὶ βέλαια κέρδη, ἐν ὅψει τῆς ἀξίας τοῦ ἔργου, ἥτις θὰ ὑπερέβαινε τὰ πενήντα ἑκατομύρια δολάρια. Εἶναι φανερόν, ὅτι ὁ χρυσόρροος παχτὸς τῆς Λυδίας δὲν θὰ ἐκδύκετο χρυσὸν διὰ τὴν Δ.Ε.Η., ἡ ὁποία θὰ ἐπλήρωνε διὰ τὴν μελέτην, ἀλλὰ δι' αὐτοῦς οἱ ὁποῖοι θὰ ἐπλήρωνον τὸ γενναῖον ὁμολογῶν δι' αὐτὴν, ἀσχετῶς ἀποτελέσματος καὶ ἐπομένως καὶ δι' ἐκείνους οἱ ὁποῖοι θὰ διηνοκλύνον καὶ θὰ ὑπεβοήθουν τὴν περιπόθητον ἀνάληψιν τῆς ἐκπονήσεως τῆς μελέτης. Εἶναι πάντες σύμφωνοι, ὡς πρὸς τὸ ὅτι ἡ προπαρατεθείσα φράσις δὲν ἀφορᾷ τὴν Δ.Ε.Η. Αὐτὸς οὗτος ὁ Γ. Πεζόπουλος, ὁ ὁποῖος ἀρχικῶς ἠρνήθη οἰανδήποτε ἀνάμειξιν αὐτοῦ ἢ τῆς Δ.Ε.Η. εἰς τὸν Ἰταλογαλλικὸν Συνδυασμὸν (ὅρα κατὰθεσιν 9ην τῆς 1.3.1963, 3ον ἄρθρον εἰς «Βῆμα» 12.9.1963 καὶ ἀπὸ 30.1.1963 υπόμνημα Γ. Πεζοπούλου) καὶ περιπεσὼν εἰς ἀντιφάσεις καὶ ἀνακριθείας δὲν κατάρθωσε νὰ δώσῃ ἱκανοποιητικὰς ἀπαντήσεις εἰς τὰ σχετικὰ ἐιδικὰ ἐρωτήματά μας ὑπ' ἀριθ. 28, 30, 38 καὶ 39, ἣν ἀγνώστῳ νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι ἡ φράσις «θὰ χάσωμεν πολλὰ ἐξ ἀσυνεννοησίας», «εἶναι ἐπιδεκτικὴ τοῦ λάχιστον ποσὶν κατ' αὐτοῦ διώξεως ὡς ἀποτελοῦσα ἐνοχον ὁμολογίαν του». Σημειωτέον, ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀποδώσῃ τις εἰς τὸν Δ. Φιλάρετον τὴν πρόθεσιν, ὅπως ταυτίσῃ τὸν ἑαυτὸν του μὲ τὴν Δ.Ε.Η., ὥστε νὰ κόπτεται διὰ τὰ συμφέροντα αὐτῆς μέχρι σημείου νὰ ζητῇ ἐπιμόνως συνεννόησιν εἰς γεῦμα, ἢ περίπατον δι' ἀποτροπὴν ἀπειλούμενης ἐξ ἀσυνεννοησίας ζημίας τῆς. Τοῦτο ἀποκλείεται καὶ ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι ὅπου ὁ Δ. Φιλάρετος ἤθελε νὰ ὁμιλήσῃ διὰ τὴν Δ.Ε.Η. ἐχρησιμοποίησεν, ὡς ἦτο ἄλλως τε φυσικόν, τὸ δεύτερον πρόσωπον εἴτε τοῦ ἐνικού, ὡς εἰς τὴν ἐπιστολὴν τῆς 26.8.56 («θὰ σοῦ προτείνωμεν») καὶ τῆς 11.5.58 («θὰ σοῦ εἶναι χρήσιμον» ἀνὰ τῆς χρησιμοποίησιν) «θὰ σοῦ ἀποδοθῶν» «θὰ ἔχῃς δὲ ἐν τῷ μεταξύν» εἴτε καὶ τοῦ πληθυντικοῦ, ὡς εἰς τὴν ἐπιστολὴν τῆς 9.8.57 («ἀποιοῦ ὑπαλλήλου Σας» «εἰς ὄφελός Σας διὰ τὰ εἰς φράγματα ὀφειλόμενα ὑλικά») καὶ τῆς 17.8.57 («σὰς στοιχίζει»). Εἰς τὸν Γαλλοῖταλικὸν Συνδυασμὸν ἀναφέρεται καὶ ἡ ἐπιστολὴ τῆς 11.5.58 ἡ ὁποία ἀποδεικνύει τὴν ἐνημερότητα τοῦ Δ. Φιλάρετου ὡς πρὸς τὴν προώθησιν τῶν σχετικῶν διαπραγματεύσεων καὶ τὸ περιεχόμενον τοῦ μετὰ ἐπταήμερον ὑπογραφέντος πρακτικοῦ («θὰ σοῦ ἀποδοθῶν αἱ ἐπανορθώσεις κατὰ συνδυασμὸν ἐξαιρετικῆς ὀφελιμότητος»). Οὕτω ἐμφανίζεται ὁ Δ. Φιλάρετος γνωρίζων ὅσα ἔμαθεν ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η. μετὰ ἓνα καὶ πλέον μῆνα (14.6.58) καὶ μετὰ δύο περίπου μῆνας (17.6.58) ὁ Ὑπουργὸς τῆς Βιομηχανίας. Δὲν γεννᾶται, νομίζομεν, μετὰ τοῦτο ἀμβιβολία τις ὡς πρὸς τὴν στενὴν συνεργασίαν Δ. Φιλάρετου καὶ Γ. Πεζοπούλου καὶ ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου.

10. Πέραν τοῦ ὡς ἄνω ἀναλυθέντος περιεχομένου τῶν περὶ δὴν πρόκειται ἐπιστολῶν, ὅπερ καὶ ἰδίᾳ αἱ φράσεις αὐτῶν διὰ τὰ «περίφημα ψιλὰ», «τὰς ἡμετέρας ἀμοιβάς», «τὸ ἀμοιβαῖον συμφέρον», «θὰ χάσωμεν πολλὰ ἐξ ἀσυνεννοησίας», «ὥστε νὰ ζητήσῃ καὶ ὁ Γιώργης ὅτι δικαιούται», ἀποδεικνύουσι τὴν ἐνοχλήν τοῦ Γ. Πεζοπούλου κατὰ τὸ πρόπον ἀποστομωτικὸν δι' αὐτόν, ὁμιλεῖ περὶ αὐτῆς καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ ὕψος καὶ ὁ τόπος τοῦ γράφοντος, εἴτι δὲ ἡ ὅλη διατύπωσις καὶ φρασσεολογία τῶν ἐπιστολῶν μὲ τὰς προσθήκας εἰς τὰ περιθώρια καὶ τὴν ἐναλλαγὴν κυανῆς καὶ ἐρυθρᾶς μελάνης. Ὅλοι οἱ ἐξετασθέντες μάρτυρες δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀποκρύψωσι τὴν ἐντεῦθεν προκληθείσαν ἐκπληξίν των. Ἀμυδρὰν ὡς πρὸς τοῦτο εἰκόνα μᾶς παρέχουσιν, ὅσα κατέθεσαν, εἰς ξένος πρὸς τὰς ὑποθέσεις τῆς Δ.Ε.Η. καὶ τὰ συνδεόμενα μὲ αὐτὰς μεγάλᾳ συμφέροντα ἡμεδαπῶν καὶ ἀλλοδαπῶν προσώπων καὶ συνασπισμῶν, ὁ ἔγκριτος γράφολόγος καὶ δικηγόρος Ἀριστ. Που-

λατζίας· και εις στενός συνεργάτης του Γ. Πεζοπούλου, ο άλλοτε Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Η. Π. Γουνάρακης, ο οποίος, υποστάς την αυτήν με εκείνον τύχη της αποπομπής εκ της Δ.Ε.Η., καθώς και την δυσμενή επίδρασιν εκ του περι αυτήν βορβού, θά είχε πάντα λόγον να ευχεται και να θέλη, όπως αποδειχθώσιν άσύστατοι πάσαι αί κατά του πρώτου διατυπωθείσαι κατηγορίαι, τσούτω μάλλον καθ' όσον φυσικόν είναι να τόν θίγωσιν έξ άντανακλάσεως και άν άκόμη δέν τόν επιβαρύνωσιν εύθέως.

Ούτω ο πρώτος ήθάνθη τοιαύτην εξέγερσιν από όσα «εκπληκτικά, έξοργιστικά έτι δέ και όπωσδήποτε άνεπίτρεπτα», άνέγνωσεν, ώστε έδωόρησε καθήκον του ως τιμίου ανθρώπου να ζητήση όλως αύθορμήτως και έξ ιδίας πρωτοβουλίας να έξετασθή και να καταθέσθ ένόρκως (κατάθεσις 11.10.1962) μεταξυ άλλων, ότι «δέν θά άπετόλμα ποτέ, ο Δ. Φιλάρετος, όσονδήποτε φίλος και άν ήτο του Πεζοπούλου, προκειμένου να έξυπηρετήσθ μόνον ιδικά του συμφέροντα ή τοιαύτα της έπιχειρήσεως, ήν έξεπροσώπει ούτος να γράψη κατά τοιούτον πρόχειρον και ίσαμόν τρόπον και εις ύφος οίοναι προστατευτικόν και έπιτιμητικόν», «άν δέν συνέδεεν αύτούς ιδιαιζόντως στενή οίκονομική σχέσις, προϋποθέτουσα έξάρτησίν τινα του Πεζοπούλου από του Φιλάρετου». Έξ άλλου ο Π. Γουνάρακης εις την από 3.4.1963 κατάθεσίν του λέγει: «Δι' έμέ άρκει τό γεγονός, ότι εις τάς τεθείσας ύπ' όψιν μου έπιστολάς περιέχονται αί φράσεις τάς όποιάς έχαρακτήρισα, ως άνωτέρω έπιληψίμους. Τούτο είναι, κατ' έμέ, θλιβερόν και μικρότερον έχει σημασίαν δι' έμέ άν περιήλθον εις τόν Πεζόπουλον αί έπιστολαί αύται, ως ίσχυρίσθη τούτο και εις έμέ. "Αν αί έπιστολαί έχουν τάς σημειωθείσας φράσεις, αίτινες κρίνονται ως έπιληψίμοι, τούτο σημαίνει πλέον, ότι εις αύτόν τόν τόπον δέν μένει τίποτε όρθιον, άφού ένας καθηγγητής Πολυτεχνείου και Γενικός Διευθυντής της μεγαλυτέρας παρ' ήμιν δημοσίας έπιχειρήσεως, ο όποιος επί 20 έν όλω έτη προσέφερε τάς ύπηρεσίας του διά τόν "Ελληλεκτρισμόν της Ελλάδος, είναι άδυνατόν να έπεςε χαμηλά, ώστε να συναλλάσσεται ιδιοτελώς μετ' α του Φιλάρετου εις βάρος της Δ.Ε.Η. της όποιας έτύγχανε Γενικός Διευθυντής». Είναι πρόδηλον, ότι ο Π. Γουνάρακης παρ' τόν έπισκεπτή χαρρακτηρισμόν ώρισμένων φράσεων των έπιστολών ως έπιληψίμων, δέν ήδυνήθη εις τό τέλος να μη δεχθή, ότι έξ αύτών προκύπτει μία ιδιοτελής συναλλαγή του Γ. Πεζοπούλου μετά του Δ. Φιλάρετου εις βάρος της Δ.Ε.Η. Άλλά τότε διατί δέν άντέδρασεν αναλόγως, ως ώφειλεν υπό την ιδιότητά του ως Πρόεδρου του Διοικ. Συμβουλίου, όταν κατά την 16.7.61 ο Νεολόγος Πατρών έδημοσίευσέ μέρος των έπιστολών με πολλά άπό τάς έπιληψίμους φράσεις. Και διά να μη ύποσθ, ότι ή εκ της δημοσιεύσεως εκείνης δημιουργηθείσα έντύπωσις δέν ύπέρξε ζωηρά, μεταφέρουμεν ένταύθα, όσα ο "Ανάρχυρος Δημητρακόπουλος, "Αντιπρόεδρος τότε του Διοικ. Συμβουλίου της Δ.Ε.Η., έγγραφε κατά Δεκέμβριον 1961 εις τό Κεφ. 29 του ήμερολογίου του «... ο Γ. Πεζόπουλος «σαν να ήταν άδελφωμένος με τόν Δ. Φιλάρετον στις οίκονομικές δραστηριότητες του δευτέρου γύρω στη Δ.Ε.Η., έφαγε δημοσία ένα κτύπημα από μια έφημερίδα. Άλλά οί έπιστολάς του Δ. Φιλάρετου ήταν ένα σκληρό άτσάλι που δέν κτύπησε τόν Γ. Πεζόπουλον. Έπρεσε πράγματι στο κεφάλι του λαού. Και τό κεφάλι του λαού έρέσθηκε σκληρότερο από τό άτσάλι και δέν έννοίωσε τίποτε». Τόσο κατεπλάγη από τό δημοσιευθέν κείμενον των έπιστολών ο λευκός και έντιμος ούτος πρεσβύτες, ώστε, έξέφρασε την δυσφορίαν και διαμαρτυρίαν του διά τό θλιβερόν και άπογοητευτικόν τώ όντι γεγονός της άδιαφο-

ρίας και έλλείψεως συγκινησεως και άντιδράσεως του λαού εις τοιαύτης φύσεως και εκτάσεως δημόσια σκάνδαλα (όρα πλείονα εις σελ. 36α—36ε). Πρέπει να προστεθί συναφώς, ότι και αύτός ο Γ. Πεζόπουλος εις την 8ην από 28.2.63 κατάθεσίν του, αναγνωρίζει, ότι αί έν λόγω έπιστολαί περιέχουσιν «άπαράδεκτα παράγματα εις άπαράδεκτον τόνον και ύφος».

11.—α) "Ιδιαιτέρην βαρύτητα και σημασίαν έχει και τό προσφάτως ανακαλυφθέν και έγχειρισθέν υπό της τέως συζύγου του Γ. Πεζοπούλου Δώρας νυν "Αθανασιάδου εύχτηρίον του Δ. Φιλάρετου προς αύτόν επ' ευκαιρία του νέου έτους 1958. Εις τό εύχτηρίον τούτο, όπερ φέρει τό όνοματεπώνυμον και την διεύθυνσιν του Δ. Φιλάρετου εις έντυπα κεφαλαία, Γαλλικά γράμματα («D. N. PHILARETOS, 7 CAPLALON»), ανεγράφησαν ιδιοχείρως από αύτόν κατά την από 15.10.63 ένορκον κατάθεσίν του τά εξής:

«Αγαπητέ Γιώργη, Καλώς ήλθες. Έγκαρδίους εύχάς διά τό 58 εις τό βαθύ Σου έργον. Ο Παππας έπιστρέφει κομιστής. Θά πρέπει να ιδωθώ μεν άμέσως σπíti του έν άρχή νομίζω. Σου στέλνω την είσφοράν μου εις άθρον εις τάς κοινάς εύχάς να άποβή γόνιμον—ά αρραλέα—τό 58, με επίγνωνσιν εύκαιρίων εύδείας. Ασπασμούς. Έπογραφή».

Μετά του εύχτηρίου τούτου συναπεστάλη και άπόκομμα του ύπ' άριθ. 3879 της 28.12.1957 φύλλου της Έφημερίδος «Βήμα», περιέχον άρθρον του Δ. Φιλάρετου υπό τόν τίτλον «Η ΒΡΑΔΥΠΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΕΩΣ. ΔΕΝ ΔΙΑΡΚΟΥΝ ΠΟΛΥ ΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΑΙ ΟΠΩΣ ΑΙ ΣΗΜΕΡΙΝΑΙ. ΑΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΙΣΘΩΜΕΝ ΑΠΟ ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ». Είρησθω, ότι έξ έπισήμων στοιχείων έπιβεβαιούται ότι ο Γ. Πεζόπουλος ανεχώρησε διά τό έξωτερικόν την 22.12.57 και επέστρεψε την 3.1.58.

β) Εις τό άρθρον τούτο, όπερ ανάλγεται λεπτομερέστερον εις σελ. 157—159 της εκδόσεως Κ. Παπαϊωάννου, ο Δ. Φιλάρετος καυτηριάζει «την έλλειψιν συνεργασίας του Κράτους με τό έπιχειρηματικόν πνεύμα τό ξένον και τό έντόπιον», «τάς άδιαβλήτους άποκληθείσας γραφειοκρατικές διατυπώσεις» και «τά τρία τέρατα» της εύθυνοφοβίας, της συκοφαντίας και καρκινοβασίας τά όποια κατ' αύτόν «περισφίγουν σήμερον την άνασυγκρότησίν μας» και είναι «προϊόντα της άκολουθουμένης περιδεούς και μυωπικής κακής μεθόδου». Έν τέλει συνιστά «να παραδειγματισθώμεν από τό ιστορικόν προηγούμενον» της μετά την Μικρασιατικήν καταστροφήν έποχής, καθ' ήν έφηρμόσθη «άλλη μέθοδος φωτισμένης και θαραλέας δημιουργίας, ή της άπ' εύθείας εκλογής καταλλήλων ξένων άναδόχων δια την όλοκληρωτικήν ανάληψιν εκάστου παραγωγικού έργου ύπευθύτως». Και ύπενθυμίζει, ότι «χρονικά ευκαιρία, οία ή σημερινή, δέν διαρκούν επ' άπειρον». Είναι νομίζουμεν, διαφανής ο επιδιωχθείς υπό του άρθρογράφου σκοπός, έπισημανθείς και διά της ύπογραμμίσεως ώρισμένων σημείων αύτου δι' έρυθράς μελάνης, ήν έχρησιμοποίησιν συνήθως ούτος και εις την άλληλογραφίαν του, όπου ήθελε να έπισύρη ιδιαιτέρως την προσοχήν του αναγνώστου. Ο σκοπός ούτος συνίστατο εις τό να ενισχύση την καταβαλλομένην τότε προσπάθειαν, όπως άφ' ένός μεν αύξήθωσιν αί Γαλλικά πιστώσεις, πραγματοποιουμένης της έπιθυμητής διά τόν γράφοντα συνεργασίας με τό ξένον έπιχειρηματικόν πνεύμα· άφ' έτέρου δέ άνατεθί ή άνευ διαγωνισμού εις τούς ξένους ή εκπόνησις της μελέτης του "Αχελώου, ή όποία «θά ήτο πακτωλός» κατά τά προεκτεθέντα διά τόν Δ. Φιλάρετον και τούς συνεργάτας του. Επ' πλέον δέ απέβλεπεν εις τό να έξουδετερώσθ πάντα εύλογον δισταγμόν και πάσαν νόμιμον διατύπωσιν προς έπίσπευσιν των σκοπουμένων άποτελεσμάτων, έτι δέ και να έθαρρύν ή τάς προς την κατεύθυνσιν ταύτην πρωτοβουλίας του Γ. Πεζοπούλου.

γ) Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐκφράζει ἡ δευτέρα περίοδος τοῦ ἐν τῷ εὐχετηρίῳ ἰδιοχείρου σημειώματος, ἥτις καθ' ὃν τρόπον διετυπώθη, καθιστᾷ σαφές, ὅτι τὸ ἄρθρον ἀποτελεῖ «εἰσφορὰν» τοῦ γράφοντος «εἰς τὰς κοινὰς ἐπιδιώξεις αὐτοῦ καὶ τοῦ Γ. Πεζοπούλου» («κοινὰς εὐχάς»), ὅπως τὸ 1958 «ἀποβῇ γόνιμον» προφανῶς δι' ἀμφοτέρους, ὡς προκύπτει καὶ ἀπὸ τὸ ὅλον περιεχόμενον καὶ ἀπὸ τὴν ὅλην ἱστορίαν τοῦ Δ. Φιλάρετου καὶ τῶν ἐνόχων σχέσεων αὐτοῦ μετὰ τοῦ Γ. Πεζοπούλου. Ἄλλως τε αἱ γενικώτεροι εὐχαί, αἱ ἀναγόμεναι εἰς «τὸ βαρὺ ἔργον» τοῦ Γ. Πεζοπούλου, περιελήφθησαν ἐν ἀρχῇ τοῦ σημειώματος, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ ὑφίστατο ἀνάγκη ἐπαναλήψεως αὐτῶν καὶ εἰς τὸ τέλος, ἀνευ μάλιστα συσχετίσεως πρὸς τὰς πρώτας ἢ πρὸς τὴν γενικωτέραν ἀποστολὴν αὐτοῦ ἢ τῆς Δ.Ε.Η. Σημειωτέον, ὅτι ὁ Δ. Φιλάρετος τὴν πραγματοποιήσιν τῆς ἀναμενόμενης δι' ἀμφοτέρους γονιμότητος τοῦ 1958 ἐξήρτησεν ἀπὸ τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ὅτι αἱ εὐκαιρίαι εἶναι φευγαλέαι καὶ ἀπαιτοῦσι θάρρος καὶ ἐτοιμότητα πρὸς ἐκμετάλλευσιν αὐτῶν, ὅποτε θὰ ἐπέλθῃ καὶ ἡ «καλοκαιρία», πρὸς ἣν, ἀνταποκρίνεται ἡ τελευταία λέξις, παρὰ τὴν ἀνορθογραφίαν τοῦ «ει» αὐτῆς, τῆς ὑπὸ τοῦ Δ. Φιλάρετου ὑποστηριζομένης εὐδείας μὴ συμβιβάζομένης μὲ τὸ λοιπὸν περιεχόμενον.

Καὶ δ) Ἡ σημαντικωτέρα περικοπὴ τοῦ σημειώματος εἶναι ἡ ἀναφερομένη εἰς τὴν προαναγγελίαν, ὅτι «ὁ Παππᾶς ἐπιστρέφει κομιστῆς». Ἡ πρότασις τοῦ Δ. Φιλάρετου, ὅπως —ἰδωθῶν καὶ οἱ τρεῖς «ἀμέσως σπίτι» του ἐν ἀρχῇ» φανερώνει ἀνυπομονησίαν διὰ τὴν ἄμεσον παραλαβὴν τῶν κομιζομένων καὶ ἐν ταύτῃ δυσπιστίαν τινὰ ὡς πρὸς τὸν κομιστὴν. Ὁ Δ. Φιλάρετος εἰς τὴν ἀπὸ 15.10.1963 κατάθεσίν του καὶ ὁ Γ. Παππᾶς εἰς τὴν ἀπὸ 21.4.64 ὁμοίαν του προσπαθοῦσι νὰ μᾶς πείσωσιν, ὅτι τὰ κομιζόμενα ἦσαν προτάσεις σχετικαὶ μὲ τὸν Ἱταλογαλλικὸν Συνδυασμὸν διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ Ἀχελώου. Τὸ ζήτημα ὅμως τοῦτο, ὡς εἵπομεν, ὑφίστατο πρὸ τῆς ἐπιστολῆς τῆς 15.7.57, αἱ δὲ

ἔκτοτε ἀρξάμεναι συνεννοήσεις ἤχθησαν εἰς πέρας τὴν 17.5.1958, ὅταν ὑπεγράφη τὸ σχετικὸν πρωτόκολλον. Κατὰ ποίαν λογικὴν ὅμως θὰ ἀδεήμιουργεῖτο τοιαύτη σπουδὴ καὶ ἀνυπομονησία ἐπὶ θέματος, οὕτινος ἡ ἐκκρεμότης ἤρχισεν ἕξ μῆνας ἐνωρίτερον καὶ παρετάθη ἐπὶ ἄλλους τόσους βραδύτερον, ὅταν μάλιστα οὐδεμία ὑπάρχῃ ἐνδείξις, ὅτι ἐσημειώθη ἐκείνην τὴν ἐποχὴν οἰαδήποτε ἀναζωπύρησις ἢ ἐξαρσις τῶν σχετικῶν συνεννοήσεων ἢ ἐπαφῶν;

Ποία ἡ ἐπείγουσα ἀνάγκη νὰ ἀναμείνωσι τόσον ἐναγωνίως οἱ Δ. Φιλάρετος καὶ Γ. Πεζόπουλος τὴν ἀφίξιν τοῦ Γ. Παππᾶ καὶ πῶς ἐπληροφορήθησαν τοῦτο, ἀφοῦ ὁ τελευταῖος οὐδὲν σχετικὸν τοῖς ἐτηλεφώνησεν ἢ ἔγραψεν, ὡς καταθέτει; Εἶναι, νομίζομεν, ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας, ὅτι ἐκείνο, τὸ ὁποῖον θὰ προεκάλει τοσοῦτον ἐνδιαφέρον τῶν Γ. Πεζοπούλου καὶ Δ. Φιλάρετου ἦσαν τὰ κατὰ τὴν ἀπὸ 9.8.57 ἐπιστολὴν ἀναμενόμενα ἐκ Γαλλίας «περίφημα ψιλὰ», «αἱ ἡμέτεραι ἀμοιβαὶ» καὶ «ὅ,τι ὁ Γιῶργης δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ». Διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ ἡ ἄλλως ἀκατάληπτος καὶ γριφώδης διατύπωσις «ὁ Παππᾶς ἐπιστρέφει κομιστῆς». Ἄν δὲν ἐπρόκειτο περὶ τοῦ φλέγοντος καὶ ἐννοήτου διὰ τὸν Γ. Πεζόπουλον ζητήματος τοῦτου τῶν «περιφίμων ψιλῶν» ἀσφαλῶς ὁ Δ. Φιλάρετος θὰ ἐξεφράζετο κατὰ ὁμαλώτερον καὶ φυσικώτερον τρόπον καὶ πρὸ παντός θὰ διηυκρίνιζε τί θὰ ἐκόμιζεν ὁ Γ. Παππᾶς, προσθέτων μίαν λέξιν περὶ τοῦ Ἱταλογαλλικοῦ σχεδίου ἢ τοῦ Ἀχελώου, ὡς ἔπραξεν εἰς τὰς ἀπὸ 15.7.57, 9.8.57, 17.8.57 καὶ 11.5.58 ἐπιστολάς του, ὅταν ἠθέλησε νὰ θίξῃ τὸ θέμα τοῦτο. Ἴσως δὲν εἶναι ἄσχετος πρὸς τὴν ὡς ἄνω ἀληθῆ ἐννοίαν τῶν κομιζομένων «ψιλῶν» καὶ ἡ ἐμφάνισις τοῦ ἀποσταλέντος ἁρθροῦ ὡς εἰσφορᾶς, δεδομένου, ὅτι ὁ ὅρος προσιδιάζει πρὸς τὴν ἐταιρικὴν μορφήν τῆς συνεργασίας τῶν 2 ἢ καὶ 3 καὶ πορσαρμύζεται πρὸς τὸν ἐπιφυλαχθέντα εἰς τὸν Δ. Φιλάρετον πρόσθετον ρόλον τῆς δημοσιογραφικῆς ὑποστηρίξεως τῶν ἐταιρικῶν συμφερόντων.

2/ Kadrlake žurni i fialor i vdrapiralo na
icrnecny o le avo of fplatar wpo do
dauaronipa tofmir bagrilo i juu i va
wapiu i pē do dnu iicora iupibu le
dēnu tar ruly i d w. arbozariu ijuu
i aruolixar wpuarpu.

- H bca dty va o le do dnu la dloxyk
ata fapiradu atafian i avo dnuu.
Aja lary xce fplu - iwarapikadu - na
i dnu i avo bceupida dda i o turya i
fulum o le dnuu dnu.

H opdm Sed. i ppeu dnuu na dnuu
1/ data tar wpuarpu i avo
2/ da dnu o le na cudo dnu i avo
fpuu i dnuu i opdm i dnu. oppeu dnu
ropu dnu fpuu

3/ i dnuu dnuu. avo dnuu dnuu
fela pely o dnuu. dnu dnuu i oppeu
dnu ppeu dnu i dnu.

dnu na ppeu dnu i dnuu dnu i
le i dnuu dnu. dnuu dnuu i dnuu dnu i dnuu
pely. H opdm dnuu i dnuu dnu i dnuu
dnuu dnuu. dnuu dnuu, dnu dnuu.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document. The text is written on a piece of paper that is heavily stained and discolored, with large black ink blotches obscuring parts of the writing. The script is dense and difficult to decipher, but appears to be a form of historical or religious text. The text is written in a cursive script, likely a historical document. The text is written on a piece of paper that is heavily stained and discolored, with large black ink blotches obscuring parts of the writing. The script is dense and difficult to decipher, but appears to be a form of historical or religious text.

Handwritten text in Greek, likely a list or inventory, written on a piece of paper pasted onto a larger sheet. The text is written in a cursive script and includes various words and phrases, some of which are difficult to decipher due to the handwriting. The text is organized into several lines, with some words appearing to be part of a larger sentence or list. The paper is aged and shows signs of wear, including creases and discoloration.

Handwritten text in Greek, likely a certificate or official document, written on a piece of paper pasted onto a larger sheet. The text is written in a cursive script and includes various words and phrases, some of which are difficult to decipher due to the handwriting. The text is organized into several lines, with some words appearing to be part of a larger sentence or list. The paper is aged and shows signs of wear, including creases and discoloration.

Δ. Γεωργίου

Πράξις ἐκτελεσθεῖσα
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ 27.9.1962 -
ἡ ἐκτελεσθῆσα ἡ ἐκτελεσθῆσα

Κίρια Γ. Νεφωόγας

Προσώπων

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ 500 ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΑΙΣΜΟΥ ΜΕΓΑΘΑ

(Είσηγητ. Ήλθεσις Γ. Σακελλαρίου, σελ. 1—23
και Σημείωμα Γ. Χαρχπούρη)

1. α) Πρὸς τὸ θέμα τῶν ἐπιστολῶν συναρτᾶται καὶ τὸ ὁμοῖον περὶ τῆς προμηθείας τοῦ 500, καθ' ὅσον ἡ ἐξ ἐκείνων βεβαιουμένη ἀδέμιτος κατὰ τὰ προεκτεθέντα συναλλαγὴ τοῦ Γ. Πεζοπούλου μετὰ τῆς OL—CO ἀποδεικνύει τὴν ἀκρίβειαν καὶ τῶν περὶ τοῦ δευτέρου λεχθέντων, ἐπερχομένης οὕτω ἐκ τῆς ἀμοιβαίας διασταυρώσεως μιᾶς ἐπὶ πλέον ἐπαληθεύσεως ἀμφοτέρων.

β) Ὁ ἐν Λυὼν τῆς Γαλλίας Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος καὶ μηχανικὸς Ραούλ Παπαδόπουλος ἀπέστειλεν ἐκεῖθεν πρὸς τὸν παλαιὸν συμμαθητὴν καὶ φίλον τοῦ Ἑμμ. Βιδάλην, μηχανικὸν ἐπίσης καὶ μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Δ.Ε. Η., τὰς ἀπὸ 22.9.56 καὶ 1.10.56 ἐπιστολάς του. Ἐκ τούτων ἀποκαλύπτεται, ὅτι οὗτος ἐκπληρῶν «τὴν ἀποστολήν, ἥτις τῷ ἀνετέθη τὸν παρελθόντα Αὐγουστον» ἀπὸ τοῦ Γ. Πεζοπούλου καὶ Ἑμμ. Βιδάλην, διὰ δευτέραν φοράν εἰς GRENOBLE καὶ εἶχε «δευτέραν συνομιλίαν» μετὰ τὸν MILLION, βοηθὸν Γεν. Διευθυντὴν καὶ MISSON, Μηχανικὸν Διευθυντὴν ἐκμεταλλεύσεως τῆς NEYRPIE. Κατ' ἀρχὴν ἐπληροφόρηθη παρ' αὐτῶν «ὅτι αἱ ὁδηγίαι τῆς OMNIUM LYONNAIS, αἱ ἀφορῶσαι τὸν τρόπον καθ' ὃν αἱ προσφοραὶ δεόν νὰ ἐγχειρισθῶν, ἀντιφάσκουν πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς ἀποστολῆς, ἥτις ἀνετέθη εἰς τὸν Παπαδόπουλον ἀπὸ τὸν Γ. Πεζόπουλον, καθ' ὅσον «ἐνῶ ἀνετέθη εἰς αὐτὸν νὰ συστήσῃ εἰς αὐτοὺς νὰ προσφέρουν τοὺς καλλιτέρους ὅρους τῶν, ἵνα ἀπορροφῇ ἀκριβῶς ἡ διατιθεσί, ἡ OMNIUM LYONNAIS αἰτήσῃ τῆς Δ.Ε.Η. (ἐπιστολὴ Γ. Πεζοπούλου 7.2.56) ἐπιβάλλει ἐξ ἀρχῆς τὴν διατίθησιν», πρᾶγμα τὸ ὁποῖον, ὡς ἐξηγεῖ κατέστησε τὴν θέσιν τοῦ κολίγον τι λεπτῆς, δι' ὃ καὶ ζητεῖ, ὅπως «δι' ἐπιστροφῆς τοῦ ταχυδρομείου» τῷ παράσχῃ ὁ Ἑμμ. Βιδάλης «παῖσαν ἀναγκασίαν ἐξήγησιν». Περαιτέρω ὁ Ρ. Παπαδόπουλος ἐκθέτει εἰς τὴν ἐπιστολήν του, ὅτι ἡ Διεύθυνσις τῆς NEYRPIE, καὶ προφανῶς τὰ προαναφερθέντα πρόσωπα, εἶχον ἐντολήν τῆς OMNIUM — LYONNAIS «νὰ ἀυξήσουν τὰς τιμὰς τῶν κατὰ 500, ὅπερ θὰ ἀντεστοίχει εἰς προμήθειαν, προοριζομένην εἰς τὴν OL—CO διὰ τὰς δαπάνας τῆς καὶ διὰ τὴν ἀμοιβὴν ὀρισμένων μεσολαβήσεων ἐν Ἑλλάδι», πρᾶγμα τὸ ὁποῖον «ἀποτελεῖ βασικὸν ἐμπόδιον εἰς τὴν προσπάθειάν τῆς περαιτέρω συμπίεσεως τῶν τιμῶν». Εἰς ἐρώτησιν τοῦ Ρ. Παπαδόπουλου «ποῖα εἶναι αἱ ἐν Ἑλλάδι μεσολαβήσεις, ἃς ἀφαιώωρᾳ ἡ προμήθεια τοῦ 500» ὁ MILLION ἀπήντησεν, ὅτι εἰς τὴν τηλεφωνικὴν συνδιάλεξιν, ἣν εἶχε μετὰ τοῦ BILLARD ὁ τελευταῖος «διηυκρίνισεν, ὅτι μέρος τοῦ 500 τούτων προορίζεται δι' αὐτὸν τοῦτον τὸν κ. Πεζόπουλον». Ὁ Ρ. Παπαδόπουλος, προσθέτων, ὅτι παρετήρησεν εἰς τὸν MILLION «ὅτι τοῦτο ἦτο ἀδύνατον διότι τὸ πρόσωπον τοῦ κ. Πεζοπούλου εἶναι ὑπεράνω πάσης ταιαύτης σκέψεως» καταλήγει: «Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἔκρινα, ὅτι εἶναι καθήκον μου νὰ σὲ πληροφορήσω σχετικῶς ἐμπιστευτικῶς, διότι τοιαῦται διευκρινίσεις, διατυπώμεναι ἀδιστάκτως καὶ μὲ κρυφότητα ὑπὸ προσώπων κατεχόντων ὑψηλὰς θέσεις ἐν τῇ OMNIUM LYONNAIS δὲν δύνανται παρὰ νὰ προξενήσουν ἡθικὴν βλάβην ἐν ἀγνοίᾳ Ἰμῶν».

γ) Ὁ Ραούλ Παπαδόπουλος εἰς τὴν ἀπὸ 9.3.1963 ἔνορκον κατεθέσιν του προσθέτει τὴν οὐσιώδη λεπτομέρειαν, ὅτι ὁ MILLION διὰ νὰ τὸν κάμῃ νὰ πιστεύσῃ ὅσα ὡς ἄνω περὶ Πεζοπούλου τῷ εἶπεν «ἐπῆρεν ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ εἰς τὸ τηλεφῶνον τὸν κ. BILLARD» καὶ τῷ

ἔδωκε συγχρόνως ἐν ἀκουστικόν. Πράγματι ὁ τελευταῖος, ὡς ἤκουσε προσωπικῶς ὁ Ρ. Παπαδόπουλος ἀπὸ τηλεφῶνου, ἀπήντησε καταφατικῶς καὶ μάλιστα δις εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ MILLION «ἐὰν μεταξὺ τῶν μεσολαβητῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα, οἵτινες θὰ ἐλάμβανον ἐν μέρος τοῦ 500, ἦτο καὶ ὁ Πεζόπουλος». Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἴδιος λέγει, ὅτι οὐδεμίαν ἀπάντησιν ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Βιδάλην καὶ ἐκφράζει τὴν βεβαιότητα, ὅτι οὗτος δὲν ἀνεκρίνωσε τὴν ἐπιστολήν ταύτην εἰς τὸν Πεζόπουλον, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καὶ ὁ πρῶτος τῷ ἐγνώρισε κατ' Αὐγουστον τοῦ 1957, ὅταν συνητηθήσαν εἰς Ἀθήνας, ὅποτε εἰς τὸ γραφεῖον του (Ἑμμ. Βιδάλην) καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἀπεκαλύφθησαν ὅλα τὰ ἀνωτέρω εἰς τὸν Γ. Πεζόπουλον. Τὸ ὅτι ὁ Ἑμμ. Βιδάλης ἐσιώπησεν ἐπὶ ἐν ἑτοῖς περίπτου «ἐκ αὐτοῦ ἐντύπωσιν» εἰς τὸν Ρ. Παπαδόπουλον καὶ ἀποδίδεται παρ' αὐτοῦ εἰς «λαπτὸτήτα». Ἀντιθέτως ὁ Ἑμμ. Βιδάλης ἐβεβαίωσεν ἐνόρκως τὴν 10.8.62, ὅτι δὲν ἐνθυμείται ἂν ἔλαβε τὴν ὡς εἴρηται ἐπιστολήν καὶ ἂν τὴν ἀνεκρίνωσε καὶ πότε εἰς τὸν Πεζόπουλον, θεωρεῖ ὅμως «πιθανώτερον», ὅτι θὰ τὴν ἔλαβε καὶ ὅτι ἂν τὴν ἔλαβε τὸ πιθανώτερον εἶναι ὅτι θὰ τὴν ἔφθεσεν ὑπ' ὄψιν τοῦ Γ. Πεζοπούλου».

2. α) Ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰς τὴν Συνεδρίασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς 12.8.57 πρὸ τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀνεκρίνωσεν ὅσα κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπεκαλύφθη ὁ Ρ. Παπαδόπουλος καὶ προσέθεσε τὴν ἀνακρίβειαν, ὅτι παρεκάλεσε σχετικῶς τὸν Ρ. Παπαδόπουλον «πρὸ μηνός», ἐνῶ ὡς εἶδαμεν ἡ παράκλησις ἐγένετο πρὸ ἐνός ἑτοῦς, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὁμολόγησε καὶ ὁ ἴδιος εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 13.11.57. Ἀνακριβὲς ἐπίσης εἶναι καὶ τὸ παρὰ τοῦ Γ. Πεζοπούλου λεχθέν, ὅτι «ὄντως ἡ NEYRPIE ἔδωκε καλὰς τιμὰς». Εἰς τὴν ἐπακολουθήσαν συζητήσιν ἐγένετο δεκτὴ ἡ πρότασις τοῦ Προέδρου Π. Γουνιάρρη, ὅπως «ζητήσωμεν εἰς ὕψος αὐστηρόν, ἀπὸ τῆς OL—CO ὅπως διευκρινίσῃ αὐτὸ τὸ ζήτημα», καθὼς καὶ «τὴν περικοπὴν τοῦ 500» καὶ δὴ «ἐπὶ ὅλων τῶν παραγγελιῶν» κατὰ τὴν προσθήκην τοῦ Ἀναρχ. Δημητράκοπούλου. Ὁ μόνος ἐκ τῶν συμβούλων, ὅστις διετύπωσε διάφορον ἄποψιν εἶναι ὁ Π. Στουπάκης, ὅστις εἶπεν, ὅτι «ἡ OL—CO θὰ εὖρη καὶ ὁποῖον τρόπον νὰ ἐξοφῇ», δι' ὃ καὶ λέγει «μὴπως αὐτὰ τὰ πράγματα θὰ ἔπρεπε νὰ καταστοῦν γνωστὰ εἰς τὸν Γάλλον Πρεσβευτὴν». Ἀπεκρούσθη ὅμως ἀπὸ τὸν Πρόεδρον, ὁ ὁποῖος ἐπατήλησεν εἰς τὴν ὡς ἄνω «συγκριμένην» πρότασιν του, ὡς ἐπίσης καὶ ἀπὸ τὸν Ἀναρχ. Δημητράκοπουλον, ὁ ὁποῖος ἐθεώρησεν αὐτὴν ὡς «τὸν καλύτερον τρόπον διότι, ἐὰν ἀναμειξώμεν, ὡς εἶπε, τὴν Γαλλικὴν Πρεσβεῖαν, ὅπως εἶπεν ὁ κ. Στουπάκης, εἶναι δυνατὸν αὕτη νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ δώσῃ ἐξηγήσεις καὶ οὕτω νὰ ἐμποδισθῶμεν εἰς τὰς ἐνεργείας μας», τὰς ἀφορώσας προφανῶς τὴν περικοπὴν τοῦ 500. Ἀξιοσημείωτον εἶναι, ὅτι ὁ μὲν Πρόεδρος ἐξῆρε «τὸ συγκριμένον γεγονός, ὅτι ὁ Ἑλλήν Πρόξενος διὰ τοῦ δευτέρου ἀκουστικοῦ ἤκουσεν ὅλα αὐτὰ» ὁ δὲ Ἑμμ. Βιδάλης ἐξήγησεν, ὅτι «τότε ποὺ ἡ OL—CO ἔκαμε τὰς γνωστὰς φασαρίας (ἐννοεῖ προδήλως τὰς συζητήσεις διὰ τὴν διατιθεσίαν BAUER), ἐγὼ εἶχα εἰπῇ, ὅτι ὁ σκοπὸς ὅλων αὐτῶν τῶν ἱστοριῶν ἦτο ἀκριβῶς διὰ νὰ ἀυξήσῃ τὰς τιμὰς τῆς. Καὶ ἐπειδὴ ἐγὼ τὸ εἶχα προβλέψει, ἐξήγησα πληροφορίας ἀπὸ ἑνα Αὐστριακὸν Οἶκον καὶ εἶχα κατατοπισθῇ περὶ τοῦ εὐλόγου ὕψους τῶν τιμῶν». (Τότες λοιπόν), ὡς προσθέτει, ἔγραψε καὶ εἰς τὸν Ρ. Παπαδόπουλον κατ' ἐντολήν τοῦ Γ. Πεζοπούλου. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐπαγέλασεν ὁ Ἑμμ. Βιδάλης καὶ εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς 6.11.57 καὶ 13.11.57 μὲ

τὴν προσθήκην, ὅτι: «Τοῦ ἀπαντήσαμεν, (τοῦ Παπαδούκα), ὅτι, ἐὰν ἡ OL—CO ἐπιμένῃ νὰ λάβῃ τὴν προμήθειάν της, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ μᾶς ὑποβάλῃ ἡ NEYRPIC ἀπ' εὐθείας προσφοράς διὰ νὰ τὰς ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν εἰς τὸν νέον διαγωνισμόν». Μάλιστα εἰς τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν τῆς 13.11.57 ἐξηγήσας περαιτέρω τὸ μὲν, ὅτι «ὄντως ἔλαβε τὰς τιμὰς τῶν Αὐστριακῶν Οἰκῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπετέλεσαν τὸ στοιχιστὸν κρίσεως τῆς συσταθείσης Ἐπιτροπῆς ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξηκρίβωσε τὰς ὑψηλὰς τιμὰς τῶν Γάλλων». τὸ δέ, ὅτι «πράγματι ἐλήφθη προσφορά τῆς NEYRPIC μὲ πολὺ χαμηλὰς τιμὰς, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ΜΑΛΙΣΤΑ ΕΚΑΜΕΝ ΑΙΣΘΗΣΙΝ». Ταῦτα ἐλέγχθησαν εἰς ἐπήκοον τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ὁ ὁποῖος δὲν τὰ διέψευσε.

β) Περιέργως τὰ ἐπίσημα καὶ ὄχι τὰ ἐστενογραφημένα πρακτικὰ περιέχουσιν ἐν τέλει τὴν προσθήκην, ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀνέθεσεν εἰς τὸν Πρόεδρον αὐτοῦ, «ὅπως ἐπικοινωνήσῃ μετὰ τοῦ ἐν Ἑλλάδι Πρέσβους τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας εἰς ὃν νὰ ἀναφέρῃ τὰ γεγονότα ταῦτα καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν παρέμβασίν του διὰ τὴν παρογὴν ἐξηγήσεων ἐκ μέρους τῆς OL—CO». Ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων ὁμῶς παρεμβολὴ τῆς προσθήκης ταύτης δὲν ἀποδεικνύεται μόνον ἀπὸ τὸ ἀντίθετον περιεχόμενον τῶν ἐστενογραφημένων πρακτικῶν καὶ τὰς κατηγορηματικὰς περὶ τοῦ ἐναντίου ἀπὸ 13.8.62 καὶ 14.8.62 ἐνόρκους καταθέσεις τῶν παραστάντων εἰς τὴν Συνεδρίασιν ἐκείνην καὶ λαβόντων ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν συζήτησιν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἀναργ. Δημητρακοπούλου καὶ Π. Στουπάδη, σοβαρῶς ἐνισχυομένας καὶ ἀπὸ τὴν ὁμοίαν ἀπὸ 10.8.62 τοῦ Σ. Κιτριλάκη, ἀλλὰ ἰδίᾳ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2569)550 τῆς 29.8.57 ἐπιστολῆς τοῦ Γ. Πεζοπούλου εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Εἰς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἀναγράφονται μετὰξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς: «Θεωρῶν, ὅτι ἡ καλυτέρα ἐν προκειμένῳ ἐνέργεια εἶναι ἡ ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις Γαλλικὴν Πρεσβείαν καταγγελία τῆς συκοφαντίας, ὡς προσερχομένης ἀπὸ Γάλλον ὑπήκοον, διαβιβάζω Ὑμῖν συνημμένως σχέδιον ἐπιστολῆς πρὸς τὴν Γαλλικὴν Πρεσβείαν καὶ παρακαλῶ, ὅπως ἀποσταλῇ αὕτη ἀρμδιῶς. Τὰ ἀνωτέρω ἀνέφερα εἰς τὸν κύριον ἐπὶ τῆς Βιομηχανίας Ὑπουργόν, ὅστις καὶ συνέστησεν, ὅπως ἀπευθυνθῶμεν εἰς τὴν Γαλλικὴν Πρεσβείαν ἐκθέτοντες τὸ δλον θέμα καὶ ζητοῦντες ἐξηγήσεις». Εἶναι φανερόν, ὅτι ἡ πρωτοβουλία τῆς κατὰ παράσιν τῶν ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀποφασισθέντων ἀπευθύνσεως πρὸς τὸν Γάλλον Πρεσβευτὴν καὶ μάλιστα πρὸς παρὰ τὴν ἐξηγήσεων καὶ ὄχι πρὸς περικοπήν τοῦ 5ο)ο, ὡς ἀπεφασίσθη, τὴν εἶχεν ὁ Γ. Πεζόπουλος, ὁ ὁποῖος καὶ ὁμολογεῖ, ὅτι αὐτὸς ἐθεώρησε τὴν ἐνέργειαν αὐτὴν ὡς καλυτέραν. Τὸ γεγονός ὅτι οὐδὲν ἀναφέρεται εἰς ἀνάλογον ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὅποτε θὰ ἦτο περιττὸς καὶ ὁ παρ' αὐτοῦ χαρακτηρισμὸς τῆς πρακτικῆς ἐνεργείας ὡς καλυτέρας, ἐνῷ ἐπικαλεῖται, προφανῶς πρὸς κάλυψιν του, σύμφωνον σύστασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας, παρέκλυσαν εἰς τὴν περίπτωσιν ἐκτελέσεως ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, οὐδεμίαν ἀφίνει περὶ τοῦτου ἀμφισβολίαν. Τὸ ὅτι τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὑπέγραψαν τὰ ἐπίσημα πρακτικὰ τῆς 12.8.57 καὶ ἐπὶ πλέον οὐδὲν ἀντέδρασαν εἰς τὴν γενομένην κατὰ τὰς ἐπακολουθήσας συνεδριάσεις δῆλωσιν τοῦ Προέδρου, ὅτι ἡ πρὸς τὸν Γάλλον Πρεσβευτὴν ἐπιστολὴ ἀπεστάλη εἰς ἐκτελέσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, δὲν ἀποδεικνύει ἄλλο τι εἰ μὴ ὅτι, ἡ ὑπογραφή τῶν πρακτικῶν ἐγένετο ἄνευ ἐλέγχου τοῦ περιεχομένου

αὐτῶν, πρᾶγμα ἄλλως τε πολλάκις παρατηρούμενον εἰς τὰ Νομικὰ πρόσωπα.

3. α) Ὁ Ἀνάργυρος Δημητρακόπουλος μετὰ τὴν εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 18.9.57 ἀνακοίνωσιν τοῦ Προέδρου τῆς πρὸς τὸν Γάλλον Πρεσβευτὴν ἀπευθυνθείσης ὡς ἄνω ἐπιστολῆς καὶ ἐξ ἀφορμῆς τῆς κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 23.10.57 συζητήσεως νέων παραγγελιῶν πρὸς τὴν NEYRPIC ἐπανεξήτασε τὸ θέμα καὶ διεπίστωσεν, ὡς σαφῶς ἀναφέρει εἰς τὸ ἐπιθεβαιωθὲν ἐνόρκως ὑπ' ἀριθ. 136908 τῆς 10.10.1962 ὑπόμνημά του καὶ τὸ ἀπὸ 29.1.58 ὑπὸ Κεφ. 41 ἡμερολογιακὸν του σημείωμα, μίαν πλήρη ἀντίθεσιν ἐστενογραφημένων καὶ ἐπιστημῶν πρακτικῶν ἀλλοιωθείσης εἰς τὰ τελευταῖα τῆς ἐκ τῶν πρῶτων προκυπτούσης γνώμης τοῦ Διοικ. Συμβουλίου περὶ μὴ προσφυγῆς εἰς τὸν Γάλλον Πρεσβευτὴν ἀλλὰ ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν OL—CO. Κατόπιν τούτου, παρακάμπτων τὸ ζήτημα τῆς ἀλλοιώσεως, ἀπὸ τὴν ἀνακίνησιν τοῦ ὁποίου οὐδὲν θὰ προέκυπτε κατὰ τὴν γνώμην του, ἐξήγησε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 706863)25.10.1957 προτάσεως του τὴν ἐπαναζήτησιν τοῦ δλου θέματος τοῦ 5ο)ο. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, ἀνακοινῶν τὴν πρότασιν ταύτην, παρεμπιπτόντως εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 6.11.57, ἐξέφρασε τὴν γνώμην, «ὅτι πρέπει νὰ ἀναμείνωμεν τὴν ἀπάντησιν τοῦ Γάλλου Πρέσβους». Ὁ Π. Στουπάδης πρὸς ὃν συνεφώνησε καὶ ὁ Ἑμμ. Βιδάλης εἶπεν ὅτι «τώρα μὲ τὸ νὰ κάμωμεν ἐπιστολὰς ἐπὶ ἐπιστολῶν καὶ νὰ λέμε, ὅτι ὁ κ. Παπαδούκας μᾶς εἶπεν αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν νομίζω ὅτι θὰ ἐπιτύχωμεν τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ νὰ μείνῃ μία συκοφαντία, εἰς βάρος τοῦ κ. Παπαδούκα, ὁ ὁποῖος ἐντίμως καὶ ἐμπιστευτικῶς, ἐνδιαφερόμενος διὰ τὰ Ἑλληνικὰ συμφέροντα, ἔκαμεν, ὅτι ἔκαμε». Χαρακτηριστικὸν τῆς δυσμενοῦς ἀτμοσφαιρᾶς, ἥτις ἐδημιουργήθη διὰ τὴν πρὸς τὸν Γάλλον Πρεσβευτὴν ἐνέργειαν εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι δις ὁ Πρόεδρος, οἷονεῖ ἀπολογούμενος, ἐπεκαλέσθη πρὸς δικαιολογίαν αὐτῆς τὴν ἀνύπαρκτον, ὡς εἶπομεν, ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Τὴν συζήτησιν τὴν ἐτερομάτισεν ὁ Ἀνάργ. Δημητρακόπουλος, ὅστις ἐδήλωσεν, ὅτι θὰ ὁμιλήσῃ «ὅταν ἐγγραφῇ εἰς ἡμερησίαν διάταξιν τὸ θέμα, ὥστε νὰ ἀποτελέσῃ καὶ ἀντικείμενον ἀποφάσεως».

β) Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 13.11.57 οἱ Π. Γουνάρκης καὶ Γ. Πεζόπουλος προσεπάθησαν νὰ δημιουργήσωσιν τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι τὸ 5ο)ο «προωρῶντο ὡς προμήθεια τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ αὐτῆς», πρᾶγμα τὸ ὁποῖον διέψευσεν ὁ Ἑμμ. Βιδάλης ἰσχυρισθείς, ὅτι «τὸ 5ο)ο εἶναι προμήθεια τῆς OL—CO καὶ κατὰ μέγα μέρος τοῦ Γεν. Δ)ν τοῦ τῆς Δ. Ε.Η. Ἐκ τῶν συζητήσεων προέκυψαν τρία βαρυσημάντα γεγονότα. Πρῶτον, ὅτι ὅλα σχεδὸν τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐθεώρουν τὴν πρὸς τὸν Γάλλον Πρεσβευτὴν ἐνέργειαν ἄσκοπον, διότι κατὰ μὲν τὸν Δ. Γαλλίαν «ἡ γραφειοκρατία τῆς Γαλλικῆς Πρεσβείας καὶ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως ἀσφαλῶς θὰ ρίψῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὰς καλὲν δας» κατὰ τὸν Ἀναργ. Δημητρακόπουλον «φυσικὸν εἶναι ὁ Γάλλος Πρεσβευτὴς νὰ θελήσῃ νὰ καλύψῃ μίαν Γαλλικὴν Ἐταιρείαν καὶ νὰ δώσῃ διέξοδον εἰς τὴν ὑπόθεσιν μὲ τὴν δικαιολογίαν, ὅτι πρόκειται περὶ παρεξηγήσεων, αἱ ὁποῖαι συμβαίνουν εἰς αὐτὰς τὰς περιπτώσεις» καὶ κατὰ τὸν Π. Στουπάδην πρὸς ὃν συνεφώνησε καὶ ὁ Ἑμμ. Βιδάλης «δὲν θὰ γίνῃ τίποτε ἄλλο ἀπὸ νὰ συνεννοηθῶν ὅλοι οἱ Γάλλοι μετὰξὺ τῶν (καὶ τῆς OL—CO καὶ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως) καὶ νὰ ἀρνηθῶν ὅλας τὰς κατηγορίας, διαρρηγνύοντες τὰ ἱμάτιά των» καὶ ρίποντες «ὅλο τὸ βάρος εἰς τὸν κ. Παπαδούκα, τὸν ὁποῖον ἡμπορεῖ κι' ὅλας νὰ μὴ νύσουν ἐπὶ συκοφαντίᾳ. Ἀποτελεῖ καὶ τοῦτο μίαν ἐπιθεβαίνωσιν τῆς ἀλλοιώσεως τῶν πρακτικῶν, ἀφοῦ ἡ πλειοψηφία τοῦλάχιστον τοῦ Συμβουλίου ἐνέμενεν εἰς τὴν ἐκ τῶν ἐστενογραφημένων πρακτικῶν προκύπτουσαν ὡς ἄνω ἀπόφασιν. Πρόσθε-

τον ενίσχυσιν τῆς ἐκδοχῆς ταύτης συνιστῶσι τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ὁ ὁποῖος ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν Π. Γουναραάκη, ὁ ὁποῖος εἶπεν «Καὶ ἐὰν ἀκόμη ἐρίνετο δεκτὴ ἡ ἀπόφαις τοῦ κ. Βιδάλη, ὅτι κ.κ. ὡς ἐστὶ ἀληθὴ ἢ ἐν λόγῳ ἐπιστολὴ πρὸς τὴν Γαλλικὴν Πρεσβείαν, παρ' ὧν, ὅτι ἡ ἀποστολὴ τῆς ἡτορ συμμόρφωσις πρὸς ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου, εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι ἐστὼ καὶ ἐκ λάθους ἐστὶ ἀληθὴ πλὴν ἡ ἐπιστολὴ», ἐπεκαλέσθη τὴν γνώμην τοῦ Ὑπουργοῦ ὁ ὁποῖος τοῦ εἶπεν, ὅτι «ἡ OL-CO ὁπωσδήποτε θὰ ἀρνηθῇ καὶ ἐπειδὴ κυρίως τὴν Δ.Ε.Η. καὶ ἐν γένει τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἐνδιαφέρει ἡ συνέχισις τῶν Γαλλικῶν πιστώσεων, σκοπιμώτερον θὰ ἦτο νὰ ἀπευθυνθῇ ἡ Δ.Ε.Η. εἰς τὸν Γάλλον Πρεσβευτὴν. Βεβαίως ὁ μολογῶ, ὅτι δὲν ἔχεται ἡ πείρα νὰ πιστώσῃ τὸν κ. Πρόεδρον ἀλλὰ καὶ ὁ κ. Πρόεδρος καὶ ἐγὼ ἀντελήφθημεν ὅτι εἴμεθα ἐκτεθειμένοι». Οὕτω ἀπὸ τὴν τελευταίαν ταύτην περικοπὴν καθίσταται ἀναμφίβολον, ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἀπεστάλη κατόπιν συνεννοήσεως Γ. Πεζοπούλου καὶ Π. Γουναραάκη, ἐν ὅψει τῆς Ὑπουργικῆς συστάσεως, ἀν' ἡ περὶ αὐτῆς διαβεβαίωσις τοῦ Γ. Πεζοπούλου εἶναι ἀκριβής. Δεύτερον οἱ Π. Γουναραάκης καὶ Γ. Πεζόπουλος προσεπάθησαν νὰ δημιουργήσωσιν ἀμφιβολίας, ὡς πρὸς τὴν ἀκρίβειαν τῶν λεχθέντων παρὰ τοῦ Ρ. Παπαδούκα, πρῶτον τὸ ὅτι ὁποῖον ἠνάγκασε τὸν Ἀναρχ. Δημητρακόπουλον νὰ εἴπῃ εἰς τὸν πρῶτον, ὅτι «τὰς πληροφώρας ὅμως τοῦ κ. Παπαδούκα τὰς πιστοποιεῖ καὶ ὁ Διευθυντὴς τῆς NEYRPIC. Ἐὰν δὲν πιστεύετε μίαν φοράν τὸν κ. Παπαδούκα, δὲν πρέπει νὰ πιστεύετε ἐκ αὐτὸν φοράς τὸν πρῶτον Πρεσβευτὴν τῆς Γαλλίας». Τρίτον καὶ σημαντικώτερον εἶναι ἡ ἀποκάλυψις, ὅτι κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Γ. Πεζοπούλου «εἶχεν ἀποσταλῇ προσωπικῶς εἰς τὸν κ. Βιδάλην πρὸ ἔτους περίπου ἐπιστολὴ» (προφανῶς ἡ τῆς 1.10.1956), τὴν ὁποῖαν ὅμως δὲν εἶδεν οὕτως. Τοῦτο, ἐπιβεβαιωθὲν καὶ ἀπὸ τὸν Ἑμμ. Βιδάλην, ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸν Π. Γουναραάκην νὰ κάμῃ τὴν ἐξῆς ἐπιτιμητικὴν παρστήρησιν «Σήμερον ὅμως ἐκ τῶν ὧν εἶπεν ὁ κ. Βιδάλης προηγουμένως προκύπτει καὶ ἐν νέον στοιχείον. Ὅτι τὸσον ὁ κ. Βιδάλης ὅσον καὶ ὁ κ. Πεζόπουλος ἐγνώριζαν τὴν ὑπόθεσιν πρὸ πολλοῦ καιροῦ. Διατῆλοιπόν, ἐφ' ὅσον ὑπῆρχεν ἐπιστολὴ τοῦ κ. Παπαδούκα δὲν τὴν ἐδώσατε εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον;». Εἰς τὴν εὐλογον ὅμως ταύτην ἐρώτησιν οὐδεμία ἐδόθη ἀπάντησις! Ἡ σιωπὴ ὅμως τοῦ Γ. Πεζοπούλου δὲν δύναται λογικῶς νὰ ἐρμηνευθῇ ἄλλως εἰ μὴ ὡς ἀποδοχὴ τῆς διατυπωθείσης καὶ κατ' αὐτοῦ κατηγορίας, ὅτι ἐγνώριζε τὴν ὑπόθεσιν τοῦ 5ο) οὐκ ἐκ τῆς ἐπιστολῆς Παπαδούκα (πρὸ πολλοῦ καιροῦ). Πρέπει νὰ προστεθῇ, ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος ἀνεγνώρισεν, ὅτι εἰς τὸν Βιδάλην εἶπε νὰ γράψῃ εἰς Παπαδούκαν (νὰ μεσολαβήσῃ εἰς τὴν NEYRPIC διὰ τὴν μείωσιν τῶν τιμῶν τῆς καὶ ἐὰν ἡ ἐνδεχομένη παρεμβολὴ τῆς OL-CO τοῦς ἡμῶν διείξῃ νὰ μᾶς ἐκκαμνῇ ἀπ' εὐθείας προσφοράς). Ἐντεῦθεν καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἴδιος ὠμίλησε περὶ καλῶν τιμῶν τῆς NEYRPIC, ἐπαλήθευται ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ Ε. Βιδάλη περὶ ἀπ' εὐθείας προσφορῶν τῆς NEYRPIC «μετὰ πολὺ χαμηλὰς τιμὰς ὅσον ἀφορᾷ τὰς τουρμπίνας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον μάλιστα ἐκκαμνῇ αἰσθησιν», τοσοῦτον μᾶλλον καὶ ὅσον ὁ Γ. Πεζόπουλος δὲν διέψευθεν οὔτε τὸ συγκεκριμένον τοῦτο περιστατικόν, οὔτε τὴν συναφὴν δήλωσιν τοῦ Σ. Κιτριλάκη, καὶ ἢ «Ἡ NEYRPIC ὑπέβαλεν εἰς τὴν Δ.Ε.Η. ΑΠ' ΕΥΘΕΙΑΣ προσφοράς ἰδίᾳ τῆς πρωτοβουλίας καὶ συνεπῶς ὁ κ. Παπαδούκας δὲν ἔκαμε καὶ τίποτε ἄξιον λόγου», ἀν καὶ δὲν ἐξηκριβώθη ἐκ τῆς γενομένης ἐρεύνης, ὅτι ὑπάρχει τοιαύτη προσφορὰ (ὅρα σημείωμα Γ. Χαρμπόρη). Παρὰ τὴν ἐπιμονὴν ἰδίᾳ τοῦ Δ. Γαλάνη, ὅτι πρέπει νὰ κάμωσιν σχετικὴν ἐπιστολὴν πρὸς τὴν OL-CO καὶ παρὰ τὴν ὑπόμνησιν, ἣν ἔκαμε πρὸς τὸν Γ. Πεζόπουλον «ὅτι αὐτὸς μόνος τοῦ ἐπρεπε νὰ ζητήσῃ νὰ δοθῶν ἐξ ηγήσει», τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἀπεφάσισε, μειοψηφούντων τῶν Δημητρακοπούλου καὶ Γαλάνη, «νὰ μὴ

γείνη ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως οὐδεμία ἄλλη ἐνέργεια πλὴν τῆς ἀποστολῆς ἐπιστολῆς πρὸς τὸν Γάλλον Πρεσβευτὴν, διὰ τῆς ὁποίας νὰ τοῦ ὑπομνησκώμεν τὸ ζήτημα». Ὅπως δὲ ἐξήγησεν ὁ Π. Γουναραάκης δὲν εἶχε «καμμία» ἀντίρρηση νὰ γείνη αὐτὸ τὸ ὁποῖον λέγουσιν οἱ κ.κ. Δημητρακόπουλος καὶ Γαλάνης, ἀλλ' ἀφοῦ ἐξαντλήσωμεν τὴν πρώτην μας ἐνέργειαν... Εἰς τὴν σκέψιν μου ἔχω καὶ ἐγὼ μόλις λάβωμεν τὴν ἀπάντησιν τοῦ Γάλλου Πρεσβευτοῦ νὰ στραφῶμεν δριμεῖς κατὰ τῆς OL-CO». Τὰ αὐτὰ περίπου ὑπεστήριξαν καὶ οἱ Σ. Κιτριλάκης, Ε. Βιδάλης καὶ Π. Στουπάκης. Οὕτω ἀπερρίφθη ἡ πρότασις τοῦ Ἀναρχ. Δημητρακοπούλου καὶ ἔμεινεν ὁ μὲν Δ. Γαλάνης μὲ τὴν ἀνικανοποίητον ἀπορίαν «κατὰ τὴν ἐπεδείκνυνε τὴν κατὰστασιν ἡ πρὸς τὴν OL-CO ἐπιστολὴ» ὁ δὲ Γ. Πεζόπουλος μὲ τὸν κομπασμόν, ὅτι πάντως αὐτὸς «δὲν ἐδέχετο ποτὲ νὰ γείνη συζήτησις περὶ τῆς τιμιότητός του, διηλαδὴ νὰ ἀμφισβητηθῇ αὕτη».

4. α) Αἱ ὑπομνήσεις πρὸς τὴν Γαλλικὴν Πρεσβείαν ἐγένοναν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 1382)30.12.57 καὶ 272)13.2.58 ἐγγράφων τοῦ Π. Γουναραάκη πρὸς αὐτήν. Πλὴν καὶ εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον δὲν συνεζητήθη ἐκτοτε ἡ περὶ λήγτος ὑπόθεσις τοῦ 5ο), τῶν Γ. Πεζοπούλου καὶ Π. Γουναραάκη σκεφθέντων σοφῶς, ὅτι ἡ τοποθετικώτερος ἀλήθεια ἀπὸ τὴν ἐκ νέου ἀνακίνησιν αὐτῆς. Ὁ Π. Γουναραάκης διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 80)14.1.58 ἐγγράφου πρὸς τὸν Γ. Πεζόπουλον κατέστησε γνωστὸν εἰς αὐτόν, ὅτι ὁ ἐμπορικὸς ἀκόλουθος τῆς Γαλλικῆς Πρεσβείας ἐπεξήγησεν, ὅτι «ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις θεωρεῖ τὸσον ἀδάσιμον καὶ ἀστεῖαν τὴν ὅλην αὐτὴν ὑπόθεσιν, ὥστε ἐνόμισεν, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ δώσουν συνέχειαν εἰς αὐτὴν λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου εἶναι ἀνώτερα πάσης ὑπονοίας». Προσέθεσεν ἐπὶ πλέον ὁ ἴδιος, ὅτι «τὰ καταγγελλόμενα εἶναι δυσἀποδεκτὰ καὶ κατέληξεν εἰς τὸ νὰ εἴπῃ, ὅτι ὅλη αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις ὁφείλεται εἰς τὸν ἐν GRENOBLE ἄμισθον Ἑλληνα Πρόξενον, ἡ δὲ Γαλλικὴ Κυβέρνησις θὰ εὐρεθῇ εἰς δυσκολίαν νὰ δημιουργήσῃ διπλωματικὸν ζήτημα. αἰτοῦσα τὴν ἀνάγκησιν τοῦ κυρίου τούτου, ἀν βεβαίως ἀποδειχθῶν ἀδάσιμοι αἱ καταγγελίαι». Περαιτέρω ἐκθέτει, ὅτι ἐφ' ὅσον «εἰσέπει ἐπιμένοντα τὸν Π. Γουναραάκην, ὅπως καὶ τὸ Διοικ. Συμβούλιον εἰς τὸ νὰ δοθῇ μία ἀπάντησις» θὰ συνίστα διὰ τοῦ Πρέσβους «εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν τὴν διεξαγωγὴν ἐρεύνης πρὸς τὸν σκοπὸν ἐξακριβώσεως τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ὡς ταῦτα κατηγγέλθησαν». Εἶναι ἀξιοπαρατήρητον, ὅτι ὁ Π. Γουναραάκης δὲν ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκην νὰ ἐννημερώσῃ σχετικῶς καὶ τὸ Διοικ. Συμβούλιον.

6) Ὁ Π. Γουναραάκης ἄμα τῇ ἀποχωρήσει τοῦ ἐκ τῆς Δ.Ε.Η. τὴν μεσημβρίαν τῆς 30.6.1962 κατέθεσεν εἰς τὴν Γραμματεῖαν τὰ φυλασσόμενα μέχρι τότε εἰς τὸ Ἀρχεῖον τοῦ ἀπρωτοκόλλητα ἀπὸ 29.1.1958 καὶ 13.2.1958 ἐγγράφα τῶν Γαλλικῶν Ἐταιρειῶν NEYRPIC καὶ OMNIUM LYONNAIS πρὸς τὸ Γαλλικὸν Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, δι' ὧν ὡς ἦτο ἐπόμενον καὶ ὡς προσβλέφθη διαψεύδεται ὁ Ρ. Παπαδούκας. Ἐρωτᾶται αὐτὴ ἡτο ἡ ἐρευνα, ἣν ἤθελε τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς Δ.Ε.Η. καὶ διεξήγαγε τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν καὶ διατί τὰ ἐγγράφα ταῦτα ἐτάφησαν εἰς τὸ ἀρχεῖον ἐπὶ 41)2 περίπου ἔτη; Καὶ ὅμως τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἀναμείνει εἰσέτι τὴν ἀπάντησιν τῆς Γαλλικῆς Πρεσβείας διὰ νὰ προβῇ εἰς τὰς ὑποσχεθείσας ὑπὸ τοῦ Π. Γουναραάκη δριμείας κατὰ τῆς OL-CO παρατηρήσεις!

γ) Ἡ περὶ διαιτησίας ἀπόφασις ὑπ' ἀριθ. 27 ἐλήφθη τὴν 15.2.1956. Τὴν 17.10.1956 ὁ Γ. Πεζόπουλος ἀπηρνήθη εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Πολυτεχνείου Ζυρίχης, ὅστις ὑπέδειξε τὸν BAUER τὴν 26.11.1956. Τὴν 8.11.1956 ὑπεβλήθη πρὸς τὸν τελευταῖον ἡ προσφορὰ τῆς NEYRPIC. Ἡ γνωμοδότησις τοῦ BAUER, δι' ἧς ἐκρίνοντο εὐλογοὶ αἱ τιμαὶ τῆς NEYRPIC ἐστάλη τὴν 15.2.1957. Οἱ ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Ραυτόπουλος, Μαλαγαρδῆς, Κουτρούβης, Ἀληφαντῆς καὶ Ἀργυρόπουλος εἰς τὸ ἀπὸ 15.5.1957 πρακτικὸν τῶν ἐκρίναν, ὅτι «τὰ στοιχεῖα δὲν εἶναι ἐ-

παρκή και δὲν ἐκφέρουν γνώμην ἐπὶ τῆς ἐν τῇ προσφορᾷ τῆς NEYRPIC αἰτοῦμένης τιμῆς». Ἐν τούτοις ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 1640)20.6.57 εἰσηγητικόν του πρὸς τὸ Διοικ. Συμβούλιον σημείωμα ἀναφέρει ΨΕΥΔΩΣ: «Ἡ ἐπιτροπὴ συνεφώνησεν ἐπὶ τῆς αἰτηθείσης τιμῆς τῶν δολ. 484.000 διὰ δὲ ὑδροστροφίλους. Συμφωνῶ μετὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ προτείνω, ὅπως ἐγκριθῇ», ὅπως καὶ πράγματι ἐνεκρίθη ἀπὸ τὸ ἀνύποπτον Διοικ. Συμβούλιον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 173)20.6.57 ἀποφάσεώς του. Οὕτω μετὴν ψευδῆ ταύτην διαβεβαίωσιν καὶ μετὴν σπουδῇ του, ὅπως ἐπιτύχῃ τὴν ἐγκρίσιν τῆς παραγγελίας τῶν ὑδροστροφίλων ὁ Γ. Πεζόπουλος μᾶς ἔδωκε μίαν νέαν ἀπόδειξιν περὶ τῆς ἀκριθείας τῆς καταγγελθείσης προμηθείας τοῦ 5οο.

5. Ἐκ τῶν προεκτεθέντων δικαιολογεῖται τὸ συμπέρασμα ὅτι:

α) Τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ Ρ. Παπαδόπουκα ἐν σχέσει μετὴν προμήθειαν τοῦ 5οο εἶναι ἀπολύτως ἀκριβῆ. Οὐδένα λόγον εἶχεν οὗτος, ὅπως δημιουργήσῃ φανταστικὴν ἱστορίαν μετὰ τὸς χαρὰς χαρὰς ριςτικὰς λεπτομερείας μετὰ μόνην τὴν προσδοκίαν νὰ γείνη δυσάρεστος πρὸς τὸν Γ. Πεζόπουλον καὶ τοὺς Γάλλους, ἀνμὴ καὶ νὰ ἐκτεθῇ εἰς δικαστικὰς περιπετείας.

β) Ἡ ἐπιστολὴ τῆς 1.10.1956 τοῦ Ρ. Παπαδόπουκα περιῆλθεν ἔκτοτε εἰς γνώσιν τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ὡς ὑποστηρίζεται ἀμέσως μὲν ἀπὸ τοὺς Ἀναρ. Δημητράκοπουλον, Ἐμ. Ζαννὴν καὶ Σ. Κυτριλάκη, ἐμμέσως δὲ ἀπὸ τὸν Ἐμ. Βιδάλην. Δὲν ἦτο δυνατόν οὕτε ὁ τελευταῖος νὰ ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην τῆς σιωπῆς ἐπὶ ἐνὸς τόσον σοβαροῦ ζητήματος, ἐν ᾧ μάλιστα καὶ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἀπεστάλη εἰς ἐκτέλεσιν ἐντολῆς τοῦ Γ. Πεζοπούλου καὶ ἐπὶ πλέον ἐξήτει ἀπάντησιν «δι' ἐπιστροφῆς τοῦ ταχυδρομείου» οὕτε ὁ Γ. Πεζόπουλος νὰ κατ' ἐξουσίαν τὴν ἀπάντησιν, ἢ νὰ ἀνέμεινε κατόπιν τῆς ἐντολῆς τοῦ δεδομένου μάλιστα, ὅτι ἀνέκυψαν ζητήματα διὰ τὰς τιμὰς καὶ τὴν γνωμοδότησιν BAUER.

γ) Ἡ τοιαύτη γνώσις ἐξυπακούεται καὶ ἀπὸ τὸ βεβαιούμενον ἀπὸ τὸν Ἐμ. Βιδάλην γεγονός, ὅτι ἐξητήθησαν καὶ ὑπεβλήθησαν ἀπὸ τὴν NEYRPIC ἀπ' εὐθείας προσφοραὶ μετὰ προξενήσας αἰσθησὶν πολὺ χαμηλὰς τιμὰς. Θὰ ἐπρεπε νὰ εἶναι πολὺ εὐφάνταστος, ὁ Ἐμ. Βιδάλης διὰ νὰ πλάσσῃ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ἐνα τοιοῦτον μῦθον, ὁ ὁποῖος ἐν πάσῃ περιπτώσει ἂν δὲν ἀνταποκρίνετο εἰς τὴν πραγματικότητά αὐτὴ ἀπεκρούετο ἀπὸ τὸν Γ. Πεζόπουλον αὐθωρεί.

δ) Τὰ πρακτικὰ τῆς 12.8.56 ἡλλοιώθησαν ἐκ τῶν ὑστέρων καὶ ὁ Γ. Πεζόπουλος καὶ Π. Γουναράκης ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου καὶ ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας ἀπεφάσισαν τὴν προσφυγὴν εἰς τὴν Γαλλικὴν Πρεσβεῖαν καὶ ὅχι εἰς τὴν OL—CO, ὡς ἀπεφάσισε τὸ Διοικ. Συμβούλιον, τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Γ. Σακελλαρίου διατυπώσαντος τὴν γνώμην ὅτι: «Τοιαύτη ἀλλοίωσις ἐκ τῶν ὑστέρων τῶν πρακτικῶν συνεδριάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η. τῆς 12.8.1957 δὲν ἔλαβε χώραν πειθόμενος εἰς τοῦτο, ἐκ τοῦ ὅτι τὰ ἀνω πρακτικὰ, διεβιβάσθησαν ὑπὸ τοῦ Γραμματέως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου πρὸς ἐπικύρωσιν διὰ τῆς ὑπογραφῆς τούτων, εἰς τὸ οἰκτεῖον δὲ μέρος τοῦ διαδιδασκτικοῦ ἐγγράφου ὑπάρχουσιν αἱ ὑπογραφαὶ τῶν παραστάτων μελῶν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου Γουναράκη, Δημητράκοπουλου, Στουπάκη, Βιδάλη, Κυτριλάκη. Εἰς τὴν ἀποψιν ταύτην ἐνισχύεται ἐπίσης καὶ ἐκ τοῦ ὅτι εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς 34ης συνεδριάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς 9 Ὀκτωβρίου 1957 εἶχεν ἀναγραφῇ ὡς θέμα ἡ ἐπικύρωσις τῶν πρακτικῶν τῆς 32ας συνεδριάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς 12.8.57. ἤτις καὶ ἐγένετο κατὰ τὴν ἀνω συνεδρίαν. Εἰς τὴν ἀνω ἀποψιν ὡσαύτως ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι εἰς μεταγενεστέρως συνε-

δριάσεις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, ἦτοι εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς 18.9.1957 καὶ 13.11.1957 ἀφορώσας τὸ αὐτὸ θέμα ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου Π. Γουναράκης εἶπεν κατ' ἐπαλήθεϊν ὅτι συμφορῶμενος πρὸς τὴν ἀνω ἀπόφασιν τῆς 12.8.1957 διεβίβασε σχετικὴν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Γάλλον Πρέσβην, καὶ οὐδὲν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἔφεραν ἀντίρρησην τινὰ. Διὰ τοὺς ἀνω λόγους τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου Κυτριλάκης, Βιδάλης, ἐξετασθέντα νομίμως, ἐκφράζουσιν διαταγμούς ὡς πρὸς τὸ ποῖα ἀπόφασις κατὰ τὴν ἀνω συνεδρίαν ἐλήφθη. (Ἰδετε τὴν ἀπὸ 10.8.1963 καταθέσιν Κυτριλάκη, τὴν ἀπὸ 10.8.1963 καταθέσιν Ἐμ. Βιδάλη, ἴδτε ὡσαύτως καὶ τὴν ἀπὸ 9 Αὐγούστου 1963 καταθέσιν τοῦ Π. Στουπάκη ὡς καὶ τὰς ἀπὸ 13.8.1963 καταθέσεις τοῦ Θ. Μακρή καὶ τοῦ παραστάτος κατὰ τὴν ἀνω συνεδρίαν Γραμματέως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου Α. Κίτσου). Εἶχον φαίνεται λόγοις νὰ φοβούνται τὴν δυσαρέσκειαν τῆς OL—CO καὶ ἐπὶ πλέον νὰ ἐπιθυμῶσι τὴν ταχέειν συγκάλυψιν. Δι' αὐτὸ καὶ ἀντέδρασαν εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 13.11.57 εἰς τὴν πρότασιν τῆς αἰτήσεως παρὰ τῆς OL—CO σχετικῶν ἐξηγήσεων καὶ ἐπὶ πλέον ἐκάλυψαν τὸ ζήτημα μετὰ πέπλον σιγῆς, ἀποκρύψαντες καὶ τὰ ὡς εἴρηται ἐγγράφα.

ε) Εἶναι βέβαιον, ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος συνεφώνησε μετὰ τῆς OL—CO προμήθειαν ἐπὶ τοῦ κυρίου μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ τοῦ Μέγδοθα. Δὲν εἶναι ὁμοῦ γνωστὸν, ἂν καὶ τότε ἔλαβε προμήθειαν καὶ ποῖαν. Ὁ Π. Γουναράκης ἐτήρησεν εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν πολλαπλῶς ἐλεγκτὰς στάσιν, προκαλέσαντες εὐλόγους παρεξηγήσεις καὶ σχόλια.

στ) Αἱ ἀποκαλύψεις τοῦ Ρ. Παπαδόπουκα ἀνταποκρίνονται πλήρως πρὸς τὴν ἐκ τῶν ἐπιστολῶν Δ. Φιλαρέτου ἀποδειχθεῖσαν ἀθέμιτον τοῦ Γ. Πεζοπούλου μετὰ τῆς OL—CO συναλλαγῇ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΛΑΘΟΣ 50 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΓΑΛΛΙΚΩΝ ΦΡΑΓΚΩΝ (Εἰσηγητ. Ἐκθέσεις Κ. Παπαϊωάννου σελ. 1—42 καὶ ἐπ' αὐτῆς ἀπόψεις Γ. Χαρμπούρη σελ. 1—8)

1. Εἰσερχόμενοι εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν διαπιστωθεῖσων παραβάσεων καὶ ἀνωμαλιῶν θὰ ἀρχίσωμεν μετὰ τὰ συνδεόμενα μετὰ τὸ περιεχόμενον τῶν ἐπιστολῶν θέματα καὶ δὴ τὰ ἐξ αὐτῶν ἀναφερόμενα εἰς τὸ Ὑδροηλεκτρικὸν Ἐργοστάσιον Μέγδοθα (Ταυρωποῦ), ἐν οἷς περιλαμβάνεται καὶ τὸ περίφημον λάθος τῶν 50 ἐκατομμυρίων Γαλλικῶν φράγκων.

α) Ὡς προελέχθη κατόπιν διαγωνισμοῦ ὑπεγράφη ἐν Παρισίοις μετὰξὺ Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ OL—CO ἡ ἀπὸ 7.7.1954 συμφωνία διὰ τὴν χρηματοδότησιν καὶ κατασκευὴν τοῦ Ὑδροηλεκτρικοῦ Ἐργοστασίου Μέγδοθα, ἥτις ἐστηρίχθη εἰς τὰς ἀπὸ 26.12.53, 28.1.54, 15.3.54 καὶ 30.3.54 σχετικὰς προσηλώσεις αὐτῆς. Ἐπικυρώθησαν αἱ κυρωθεῖσαι διὰ τοῦ νόμου 3307)1955 ὑπ' ἀριθ. 369)31.3.54 καὶ 1335)14.8.54 πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ὁποίων ἀντηλλάγησαν μετὰξὺ Δ.Ε.Η. καὶ OL—CO αἱ ἀπὸ 28.8.54 καὶ 3.9.54 ἐπιστολαί, δυνάμει τῶν ὁποίων συνεφωνήθη ἡ ἄμεσος ἐναρξίς τῶν ἐργασιῶν τοῦ ὑπὸ κατασκευὴν Ἐργοστασίου Μέγδοθα ἐν ἀναμονῇ τῆς τελικῆς συμβάσεως, ἥτις ἔδει νὰ ὑπογραφῇ μέχρι τῆς 10.1.1955, παραταθείσης δι' ἄλλεπαλλήλων συμφωνιῶν μέχρι τῆς 30.4.55. Ἡ Δ.Ε.Η. περιέλαβε εἰς τὴν πρώτην τῶν ἐπιστολῶν καὶ ἡ OL—CO ἀπεδέχθη διὰ τῆς δευτέρας ἐξ αὐτῶν μετὰξὺ τῶν ἄλλων καὶ τὸν ὅρον, καὶ ὅτι: «Ἐξυπακούεται, ὅτι διὰ τὰς ἐπηρεάςας τὰς ὁποίας θὰ προσφέρῃ ἡ OL—CO εἰς τὴν Δ.Ε.Η. διὰ τὴν χρηματοδότησιν, τὴν μελέτην καὶ τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Ὑδροηλεκτρικῆς ἐγκαταστάσεως ἐπὶ τοῦ Μέγδοθα καὶ τὰς ἀρδεύσεις τῆς πεδιάδος Καρδίσης, ὡς ἐπίσης διὰ τὴν ἐπὶ ἐξάμηνον διεύθυνσιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ Ὑδροηλεκτρικοῦ Ἐργοστασίου θὰ ἀποζημιωθῇ (ἡ OL—CO) διὰ τοῦ κατ' ἀποκοπὴν ποσοῦ τῶν 425 ἐκατομμυρίων φράγκων. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου 300 ἐκατομμύρια θὰ ὀφείλωνται εἰς Γαλλικὰ φράγκα καὶ 125 ἐκατομμύρια φράγκα εἰς δραχμάς». Τὸ ποσὸν τοῦτο τῆς κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβῆς τοῦ ἀναδόχου ἀπετέλεσε βασικὸν ὅρον

της από 15.3.54 προσφοράς της OL—CO και της ανακη-
ρύξεως αυτής ως τελευταίας μειοδοσίας, δι' ἣν καὶ ἐμνημο-
νεύθη ἰδιαίτερος εἰς τὸ διὰ τῶν μνησθεισῶν ἐπιστολῶν κα-
ταρτισθὲν ὡς ἄνω μεταξὺ Δ.Ε.Η. καὶ OL—CO προσύμφω-
νον, ἂν καὶ ἐγίνετο ρητὴ παραπομπὴ εἰς τὴν περιλαμβανου-
σαν αὐτὸν προσφορὰν τῆς 15.3.54. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύ-
την ἀναλύεται τὸ ἐν λόγῳ ποσὸν τῶν 425 ἐκατομμυρίων Γαλ-
λικῶν φράγκων εἰς α) 375 ἐκατομμύρια Γαλλικὰ φράγκα
«διὰ τὴν ἐκπόνησιν τῆς μελέτης, διευθύνσιν τῆς κατασκευῆς
καὶ ἐπὶ ἐξάμηνον διεϋθύνσιν λειτουργίας τοῦ ἐργοστασίου
Μέγδοβα» καὶ β) 50 ἐκατομμύρια Γαλλικὰ φράγκα «διὰ τὴν
ἐκπόνησιν τῆς μελέτης καὶ τὴν διευθύνσιν τῆς κατασκευῆς
τῶν ἄρδευσιν κατὰ τὴν τετραετὴ χρονικὴν περίοδον τῆς
κατασκευῆς τοῦ ἐργοστασίου».

β) Κατὰ τὰς ἐπακολουθησάσας μακρὰς διαπραγματεύσεις,
τῶν ὁποίων τὴν ἐποπτείαν καὶ εὐθύνην εἶχε κατὰ τὴν ὑπ'
ἀριθ. 187)23.7.54 ἀπόφασιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, ὡς ἦτο
ἄλλως τε φυσικὸν καὶ ἐπόμενο, ὁ Γενικὸς Διευθυν-
τῆς Γ. Πεζόπουλος μετὰ κυρίους συμβούλους καὶ βοη-
θούς του τὸν Δ. Παπαλεονάρδον διὰ τὴν ἐπεξεργα-
σίαν τῶν τεχνικῶν ὁρῶν τῆς συμβάσεως καὶ τὸν Θ.
Μακρῆν, νομικὸν Σύμβουλον, διὰ τὴν νομικὴν
διατύπωσιν αὐτῆς, ἐθεωρήθησαν ὡς δεδομέ-
νοι καὶ θεμελιῶντες οἱ ὅροι περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς
κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβῆς τῶν 425 ἐκατομμυρίων Γαλλικῶν
φράγκων καὶ τῶν καλυπτομένων δι' αὐτῆς ἔργων, εἰς τρόπον
ὥστε δὲν ἐγεννήθη οὐτε ἡ τοῦ δυνατὸν νὰ γε-
νηθῇ, ὡς εἰκόσ, σκέψις τροποποιήσεως
αὐτῶν. Δι' ἣν καὶ εἰς τὸ πρῶτον προσχέδιον τῆς συμβάσεως
περιλήφθη ἐν μὲν τῷ ἄρθρῳ 3, ὅπερ ἀνεφέρετο εἰς τὰ ὑπὸ
ἐκτέλεσιν ἔργα, καὶ μετὰ τὸ ἐδ. η τῆς πρώτης παραγράφου
αὐτοῦ ἡ μνεία, ὅτι «ἐλλείπει περιγραφῆς ἐγγειο-
δοτικῶν τμημάτων», μετὰ τὴν παρ' αὐτὴν ἐπε-
ξηγηματικὴν τῆς OL—CO προσδήκην «114.000 STR» ἐν
δὲ τῷ ἄρθρῳ 30 (νῦν 29) ὁ καθορισμὸς τῆς κατ' ἀποκοπὴν
ἀμοιβῆς εἰς 300 ἐκατομμύρια Γαλλικὰ φράγκα καὶ ἐπὶ πλέον
εἰς 10.750.000 δραχ., ἀνταποκρινόμενας εἰς τὰ ὑπόλοιπα
125 ἐκατομ. φράγκα κατὰ τὰ συμφωνηθέντα ὡς ἄνω. Εἰρή-
σθω, ὅτι ἡ συνάρτησις τῆς κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβῆς τοῦ ἀνα-
δόχου πρὸς τὴν παρ' αὐτοῦ ἐκπόνησιν τῆς μελέτης καὶ ἐπι-
δελφιν τῆς κατασκευῆς τῶν ἄρδευτικῶν ἔργων δὲν ἐπεβάλλε-
το μόνον ἀπὸ τὰς προσφορὰς αὐτοῦ καὶ ἰδίᾳ τὴν τελικὴν
τῆς 15.3.54, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰς ἀνταλλαγείσας μεταξὺ
Δ.Ε.Η. καὶ OL—CO ὑπὸ τύπον προσυμφώνου ἐπιστολάς· ἀλ-
λὰ καὶ πρεδλέπετο καὶ ἀπὸ τῆς ἐφ' ἧς ἐστηρίχθησαν αὗται
προμελέτην KNAPPEN καὶ ἐπὶ πλέον ἐπεβεβαιώθη ἀπὸ τὴν
ἀπὸ 10.12.54 εἰσηγητικὴν ἐκθεσιν τοῦ Γ. Πεζόπουλου πρὸς
τὸ Διοικ. Συμβούλιον εἰς ἣν ἐκθέτει οὗτος, ὅτι ἕνα ἀπὸ τὰ ἐκ-
κρεμῆ θέματα δι' ἃ ἐχρειάζετο προσυνεννόησις Δ.Ε.Η. —
OL—CO ἦτο «ἡ συνοπτικὴ περιγραφὴ τοῦ ἐγγειοδολεωτι-
κοῦ τμήματος τοῦ ἔργου» καὶ ἐπομένως οὐχὶ ἡ ἀναμεισθί-
τητος ὑποχρέωσις τῆς OL—CO πρὸς μελέτην καὶ ἐπίδελ-
ψιν τοῦ προσθέτου τούτου ἔργου διὰ τῆς αὐτῆς κατ' ἀποκο-
πὴν ἀμοιβῆς.

γ) Διαρκουσῶν τῶν διαπραγματεύσεων τὸ Ὑπουργεῖον
Γεωργίας ἐξήτησεν, ὅπως ἡ μελέτη καὶ ἐπίδελψις τῶν ἄρδευ-
τικῶν ἔργων ἀποσπασθῇ ἀπὸ τοῦ ἔργου Μέγδοβα προκειμένου
νὰ γίνωσι ταῦτα ἀπ' εὐθείας παρὰ τοῦ Δημοσίου. Οὕτω εἰς
τὸ δεύτερον προσχέδιον τὸ ἐδ. θ τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 3
ἡ ἀρχικὴ διατύπωσις, «διώρυγα φυγῆς καὶ ἀνάχωμα ἀνασχε-
σεως τοῦ ὕδατος δι' ἄρδευσιν», ἀντικατεστάθη διὰ τῆς ἀκο-
λούθου: «διώρυγα φυγῆς καὶ ἐπαναρρυσμι-
στικὸν ἔργον ἀπορροῆς», ἥτις καὶ περιώ-
ρισε τὸ ἀντικείμενον τῆς συμβάσεως εἰς
μόνον τὸ ὑδροηλεκτρικὸν ἔργον, οὗτινος
ὑποχρεωτικὸν τμήμα ἀποτελεῖ τὸ ἐπαναρρυσμι-
στικὸν φράγμα κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2663)22.10.56 ἐμπιστευτι-
κὴν ἀναφορὰν τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου πρὸς Γ. Πεζόπουλον.

δ) Ἄν καὶ εἶναι ἀναμεισθήτητον, ὅτι ἡ OL—CO ἀπηλ-
λάγη ὑποχρεώσεως διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὁποίας συνεφω-
νήθη ὡς ἄνω βάζει τῶν προσφορῶν τῆς ἰδιαίτερα κατ' ἀπο-

κοπὴν ἀμοιβῆς 50 ἐκατομμυρίων Γαλλικῶν φράγκων, ἐνσωμά-
τωθέντων εἰς τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν 425 ἐκατομμυρίων Γαλ-
λικῶν φράγκων, δὲν ἔγινεν, ὡς ἔπρεπεν, εἰς τὴν συνιολο-
γηθεῖσαν τὴν 5.5.1955 σύμβασιν ἀνάλογος μείωσις τοῦ τε-
λευταίου ποσοῦ, παραμείναντος ἀδίκτου τοῦ σχετικοῦ ἄρθρου
29 παραγρ. 1 ἐν τῇ συμβάσει, ὡς ἀρχικῶς διευκρινήθη ὑπὸ
τὴν συμφωνηθεῖσαν καὶ βραδύτερον ματαιωθείσαν προϋπόθε-
σιν τῆς μελέτης καὶ ἐπίδελψεως τῶν ἄρδευτικῶν ἔργων.

2. α) Τὸ λάθος ἀνεκαλύφθη ἀπὸ τὸν Δ. Παπαλεονάρδον
τὴν 6.10.56 καὶ ἀνεγνωρίσθη ἐν συνεχείᾳ καὶ ἀπὸ τὸν Θ.
Μακρῆν. Ἀμφότεροι κατέστησαν κοινωνοὶ τῆς ἀνεκαλύψεως
τῶν τῶν Γ. Πεζόπουλον τὴν 9.10.56, ὅταν ἐπέστρεψεν ἐκ τοῦ
εἰς Πτολεμαῖδα ταξιδίου του. Τὴν ἐπομένην εἰς τὸ σχετι-
κὸν μετὰ τὴν ὑπὸ σύναψιν σύμβασιν τῶν ἀπολογιστικῶν ὑπ' ἀριθ.
2613)10.10.56 ἐμπιστευτικὸν ἔγγραφον τοῦ πρὸς τὸν Γ. Πε-
ζόπουλον ὁ Δ. Παπαλεονάρδος τονίζει μεταξὺ ἄλλων καὶ τὴν
ἀνάγκην, ὅπως «ἐξετασθῇ πῶς θ' ἀρυσθῇ τὸ ζή-
τημα τῆς μελέτης καὶ ἐπίδελψεως τῆς κατα-
σκευῆς τοῦ πέραν τοῦ ἐπαναρρυσμιστικοῦ φράγματος
(δι' ἣν ἐγίνετο εἰς τὴν ἰσχύουσαν σύμβασιν λόγος) ἔργου διὰ
τὴν ἄρδευσιν 114.000 στρεμμάτων, ἡ ὁποία τελικῶς
ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας». Ὁ Γ.
Πεζόπουλος ὅμως, ὅλως παραδόξως οὐδὲν ἀνεκρί-
νωσεν εἰς τὰς ὑπ' ἀριθ. 34)10.10.56 καὶ 35)12.10.56 συνε-
δριάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, κατ' ἃς ἀπεφασίσθη
μετὰ δυσφορίας ἡ κατὰ τὴν 15.10.56 γενομένη ὑπογραφή τῶν
σχετικῶν πρὸς τὰ ἀπολογιστικὰ ἔργα ἐπιστολῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον
ὅπως «παρὰ κληθῇ ὑπὸ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ ἡ
OL—CO νὰ ἐλεγήσῃ τὰ λάθη σοβαρῶς ὑπ' ὅψιν
τὰς ὑποδείξεις του ἐν τῇ συναισθησίᾳ, ὅτι
ἐκ αὐτοῦ (τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η.) παρὰ χωρή-
σεις πέραν τῶν συνήθων ὁρίων» (δρα
πρακτ. 12.10.56). Πληροφορηθεὶς τοῦτο ὁ Δ. Παπαλε-
ονάρδος ἐπεσκέφθη ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας καὶ κατετόπισε
σχετικῶς τὴν μὲν 14.10.56 τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου
Π. Στουπάτην καὶ Ἀνάργ. Δημητρακόπουλον, τὴν δὲ 8ην
πρωΐαν τῆς 15.10.56 πρὸς τῆς ὑπογραφῆς τῶν ἐπιστολῶν
τὸν Πρόεδρον τοῦ Διοικ. Συμβουλίου Π. Γουναράκη.

β) Ὁ Π. Γουναράκης, ὡς ὁμολογεῖ εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 610)
17.10.56 ἔγγραφον τοῦ πρὸς τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου
ἐνημέρωσε πρὸς τῆς ὑπογραφῆς τῶν ἐπιστολῶν τὰ μέλη τοῦ
Διοικ. Συμβουλίου καὶ ἔλαβε παρ' αὐτῶν τὴν σαφὴ ἐντιμα-
λήν, ὅπως διακανονίσῃ τὸ ἀνακύψαν ζήτημα πρὸς τῆς
ὑπογραφῆς ταύτης. Δι' ἣν καὶ ὑπέγραψε τὴν καταρτι-
σθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Θ. Μακρῆ σχετικὴν ἀπὸ 15.10.56 ἐπιστολὴν
πρὸς τὴν OL—CO, ἣν ὅμως, ὡς ἰσχυρίζεται, ἠρέσθη ἀπλῶς
νὰ ἀναγνώσῃ πρὸς τοὺς ἐκπροσώπους αὐτῆς, συμφωνήσας τε-
λικῶς παρὰ τὴν ἐντολήν, ἣν εἶχεν ἀπὸ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου,
ὅπως ὑπογραφῶσιν αἱ περὶ τῶν ἀπολογιστικῶν ἐπιστολαὶ πρὸ
τῆς ἐκκαθάρισεως τοῦ λάθους. Ἐπεφυλάχθη
ὅμως ρητῶς, ὅπως μὴ ζητήσῃ τὴν κώσιν τῆς συμβάσεως
ταύτης ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων κατὰ τὰ προαναφερθέντα τριῶν
Ὑπουργῶν, «ἐὰν ἐκ τῆς διεξαχθῆσιν ἐπὶ πλῆ-
ρους ἐρεῦνης τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν
ἀπεδεικνύετο τὸ βέβαιον τῆς διαπιστώ-
σεως τῶν Θ. Μακρῆ καὶ Δ. Παπαλεονάρ-
δου».

3. α) Εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον συνεζήτηθη διὰ μακρῶν
τὸ θέμα τοῦ λάθους τὸ πρῶτον εἰς τὴν συνεδρίαν 38 τῆς
31.10.56 μετὰ κοινοποιήσιν πρὸς τὰ μέλη τοῦ τῶν ὑπ' ἀριθ.
2663)22.10.56 καὶ 5897)23.10.56 συναφῶν ἐμπιστευτικῶν
ἐκθέσεων τῶν Δ. Παπαλεονάρδου καὶ Θ. Μακρῆ. Ἀμφότε-
ροι οἱ τελευταῖοι οὗτοι ὑπῆρξαν σαφεῖς, κατηγορηματικοὶ καὶ
ἀνεπιφύλακτοι ὡς πρὸς τὴν ὑπαρξίν τοῦ λάθους καὶ ἐξέθε-
σαν ὅχι μόνον τὰς συνθήκας ὑφ' ἃς ἔγινε καὶ ἀνεκαλύφθη τοῦ-
το, ἀλλὰ καὶ τοὺς λόγους δι' οὓς καὶ ἰστᾶται αὐτὰ
πὸ δεῖκτον.

β) Ἐντύπωσιν προκαλεῖ τὸ γεγονός, ὅτι εἰς τὴν θυελλώδη
συζήτησιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, ἐνῶ ὅλα τὰ λοιπὰ
μέλη αὐτοῦ ἀνεγνώρισαν τὸ λάθος καὶ ἐξηγέρθη-
σαν κατὰ τῆς OL—CO ἀπὸ τὴν ἀποκάλυψιν καὶ διαπίστω-

σιν του, μόνον οί Π. Γουναράκης και Γ. Πεζόπουλος, ευθυγραμμισθέντες, ανέλαβον άποκκαλύπτωσ την υπεράσπισιν αυτής και υπεστήριξαν σταθερώς και πεισμύως τάς άπόψεις της (OL—CO), δημιουργήσαντες ούτω παραφωνίαν εις την γενικήν κατ' αυτής κατακρυφήν. Έν άρχή προσεπάθεισαν να άποσείσωσι την κατηγορίαν, ότι ή OL—CO εγνώριζε το λάθος και σκοπίμως το άπεσιώπησε. Είτα ήθέλησαν να κλονίσωσι την έμπιστοσύνην του Διοικ. Συμβουλίου προς τους Δ. Παπαλεονάρδον και Θ. Μακρήν, άμφισβήτησαντες την αντικειμενικότητα ιδία του πρώτου, καθ' ού και έπετέθησαν διά την άπ' ευθείας μετά μελόν του Διοικ. Συμβουλίου επικοινωνίαν του. «Οί άριθμοί του Παπαλεονάρδου εις τον ύπολογισμόν των όποιών τον έβόηθησαν και ό βοηθός μου Άποστολάκης, είπεν ό Γ. Πεζόπουλος (σελ. 18 πρακτικών), νομίζω, ότι δεν ανταποκρίνονται εις την πραγματικότητα». Είς την περί του έναντίου διαβεβαίωσιν όμως του Μηχανικού Π. Στουπάδη, ήναγκάσθη να όμολογήσῃ, ότι «όρθοί είναι άλλα τά σημεία από τά όποία ξεκινούν είναι διαφορετικά». 'Ο Π. Γουναράκης υπεστήριξε, ότι ό Δ. Παπαλεονάρδος «έχει πάθει ψύχωση εν τή άξιεπαίνω, προσπαθεία του να μή χάσῃ τίποτε ή Δ.Ε.Η.», δι' ό και ήμφισβήτησε τά εν τή εκθέσει του αναφερόμενα στοιχεία και γεγονότα με την ανακριβή δήλωσιν, ότι πρόκειται περί κρίσεων και με την εκδηλωθείσαν περίεργον γνώμην, ότι δεν έχει το δικαίωμα «οιοσδήποτε κύριος Παπαλεονάρδος ή βοηθός Γεν. Διευθυντού ή Διευθυντής να λέγη άνεπιστήμως, ότι δεν λέγει έπιστήμως ό Γεν. Διευθυντής». Δέον όμως να παρατηρηθῇ, άφ' ενός μέν, ότι ό Δ. Παπαλεονάρδος ούτε «οιοσδήποτε κύριος» ήτο, άφου κατ' έξουσιοδότησιν του Διοικ. Συμβουλίου άνεμίχθη ενεργώς εις τάς διαπραγματεύσεις και την επεξεργασίαν της συμβάσεως της 5.5.1955, ούτε μόνον κρίσεις εξέφερε και δη άνεπιστήμως, άφου υπέβαλε την μνησθείσαν έμπεριστάτως «έκθεσιν του» άφ' ετέρου δέ, ότι αν το Διοικ. Συμβούλιον ήκουε και υπήκουεν εις όσα μόνον έλεγεν ή υιοθετεί ό Γεν. Διευθυντής, χωρίς να λαμβάνη παντάπασιν ύπ' όψιν τάς άντιθέτους εισηγήσεις ή και καταγγελλίας, ως εν προκειμένω, των άρμοδίων Διευθυντών, θά ήτο περιττόν και άχρηστον. 'Ο Γ. Πεζόπουλος προσεπάθει να καταποτήσῃ τά μέλη του Διοικ. Συμβουλίου με την βεβαίωσιν, ότι «αν ύπάρχῃ λάθος» διά τουτο βαρύνονται όλοι εξαιρουμένου του Άναρχ. Δημητρακοπούλου «και ό Γενικός Διευθυντής και τή ύπηρεσία και τή Διοικητικόν Συμβούλιον», ώμολόγησεν, ότι δεν ενδιαφέρθη «να έξετάσῃ και αναλύσῃ τή ποσόν των 425 εκατομμυρίων Γαλλικόν φράγκων», όποτε θά άπεκαλύπτετο άμέσως το λάθος και ότι τῷ εφάνη «περίεργον» «πώς δεν έπρόσεξαν τίποτε τότε». Καί άνεγνώρισεν «ότι θά ήμπορούσαμεν να κερδίσωμεν 50 εκατομμύρια Γαλλικά φράγκα άσκοῦντες πίεσιν επί της OL—CO» (δρα σελ. 29 πρακτικά), πράγμα το όποιον εξυπακούει την ύπαρξιν του λάθους, όπερ έξηκολούθει να άμφισβητῇ, αν και με μικροτέραν της άρχικῆς έπιμονήν. «Εγώ, προσέθεσεν, ως Γενικός Διευθυντής δεν συνάγω θετικώς και άνατιρητήτως, ότι έγινε λάθος». 'Ο Π. Γουναράκης, άφου υπεστήριξε, ότι «δεν πρέπει να γεννηθῇ καὶ ν ζήτημα» και έδήλωσεν, ότι ή OL—CO όχι μόνον ήρνήθη την προταθείσαν διαιτησίαν και παροχήν οίωσδήποτε εξηγήσεων ή έστω και άπλην συζήτησιν ως προς το λάθος, αλλά ήξίωσεν, επί άπειλή ή καταγγελλίας της συμβάσεως, την άρσιν πάσης ως προς αυτό άμφισβολίας, ήτοι κατ' ουσίαν δήλωσιν μετανοίας της Δ.Ε.Η. διά την άνακίνησιν του ζητήματος. Ένώ δέ απέκρουσεν έντόνως την πρότασιν του Σ. Κιτριλάκη, όπως άνακοινωθῇ το άνακῦψαν ζήτημα εις τή Προϊστάμενον Ύπουργείον, με την καταπληκτικήν δικαιολογίαν, ότι «θά ήτο λάθος» να λάβῃ γνώσιν αυτό «τοιούτου μικροζήτηματος», όπερ όμως, ως προσφυώς παρετήρησεν ό Κιτριλάκης, άφεώρα ζημίαν της Δ.Ε.Η. τριών εκατομμυρίων δραχμών επανήλθεν εις την έπιμονον αλλά και ματαιάν προσπάθειαν να κλονίσῃ την

εκδηλωθείσαν αλλόνητον πεποίθησιν του Διοικ. Συμβουλίου περί του λάθους. «Δεν ύπάρχουν, είπε, μόνον αί δύο εκθέσεις των Μακρή και Παπαλεονάρδου. Ύπάρχουν και ό Γεν. Διευθυντής και ό Πρόεδρος του Διοικ. Συμβουλίου οί όποιοί Σας λέγουν, ότι εξέτασαν τή ζήτημα και δεν προέκυψεν ούδαμόθεν κατ' αυτούς, ότι πρόκειται περί λάθους και συνεπώς να αφήσωμεν κατὰ μέρος τή ζήτημα και να προχωρήσωμεν». Το περίεργον είναι, ότι ήξίωσε συγχρόνως όπως το Διοικ. Συμβούλιον παμψηφεί άρνηθῇ το λάθος με τήν παράδοξον θεωρίαν, ότι ή Δ.Ε.Η. δεν ήτο ιδιωτική επιχείρησις «διά να κλείσῃ τά μάτια εις μίαν άτιμίαν ή όποία έγινε», εις «τοιούτα δέ ζητήματα δεν επιτρέπονται να λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν αποφάσεις».

γ) Τών λοιπών μελόν του Διοικ. Συμβουλίου μή πειθόμενων να άρνηθώσι το αὐταπόδεικτον λάθος, ό Γ. Πεζόπουλος επενόησε και υπεστήριξε (δρα σελ. 16 και 19 των πρακτικών) την άφελή άποψιν, ότι και αν έγινε το λάθος «ή Δ.Ε.Η. δεν έζημιώθη αλλά τούτων αντίον ώφεληθῇ κατὰ τι», διότι, ως ανέπτυξεν «ή OL—CO εις την ουσίαν κατὰ την ύπογραφήν της τελικῆς συμβάσεως δεν κατέληξε να λάβῃ ποσοστόν μεγαλύτερον . . . εκείνου το όποιον είχε ζητήσει εν έτος ένωρίτερον βάσει της προμελέτης KNAPPEN». Το επιχείρημα τουτο έσπευσε να το υιοθετήσῃ και ό Π. Γουναράκης, ό όποιος μάλιστα το ένεφάνισε και έντονώτερον με την έξῆς έρώτησιν προς τά άνθιστάμενα εισέτι εις την προσπάθειαν της συγκαλύψεως του λάθους λοιπά μέλη του Διοικ. Συμβουλίου «Τό ό τι υπερεβέβαιώθη, ότι δεν προέκυψε κανέν κέρδος διά την OL—CO δεν Σας άρκεῖ; Διότι άποδείκνύεται, ότι ή OL—CO διά της μεγεθύνσεως και αυξήσεως του έργου όχι μόνον δεν λαμβάνει περισσότερα από όσα άρχικώς υπελόγησεν, ότι θά κερδίσῃ αλλά έσως και όλιγώτερα». Προκαλεῖ τῷ όντι κατάπληξιν το γεγονός πως άνθρωποι της εύφυίας και ικανότητος των Π. Γουναράκη και Γ. Πεζόπουλου όχι επέστρεψαν, διότι δεν ήτο δυνατόν να πιστεύσωσιν, αλλά άπετόλμησαν να ύποστηρίξωσι θεωρίαν, ή όποία όχι μόνον ήτο νομικώς και λογικώς άπαραδέκτος, αλλά και προσέβαλλε και αὐτήν ταύτην την στοιχειώδη νοημοσύνην των προς οὗς άπηυθύνετο συμβούλιον. Διότι, εάν κατὰ λάθος ως είναι βέβαιον και ως διεπιστώθη κατόπιν προσεκτικῆς μελέτης όχι μόνον των διεξαγαχόντων τάς σχετικὰς διαπραγματεύσεις Δ. Παπαλεονάρδου και Θ. Μακρή, ως άνακριβώς έπεκαλέσθη ό Π. Γουναράκης, αλλά και των συμβούλων και μηχανικόν Άναρχ. Δημητρακοπούλου και Π. Στουπάδη, έτι δέ και του βοηθού του Γ. Πεζόπουλου Γ. Άποστολάκη (δρα εκθεσιν Κ. Παπαϊωάννου σελ. 16), άνεγράφῃ ως άμοιβή της OL—CO τή ποσόν των 425 εκατομμυρίων Γαλλικόν φράγκων αντί των 375 τοιούτων πώς είναι δυνατόν να μή προκύπτῃ έντεῦθεν —ώφέλεια της OL—CO και αντίστοιχος ζημία της Δ.Ε.Η. κατὰ τή προστεθειέν τούτο ποσόν των 50 εκατομμυρίων Γαλλικόν φράγκων, όπερ κατὰ Άναρχ. Δημητρακοπούλου (δρα ύπ' αριθ. Α) 1028) 31.10.56 έμπιστ. σημειώμα του προς τά μέλη του Διοικ. Συμβουλίου) αυξάνεται με τάς συμβατικὰς άναπροσαρμογὰς εις έξήκοντα εκατομμύρια Γαλλικά φράγκα; 'Ο Π. Στουπάδης εις την σελ. 17 των πρακτικόν απήντησεν ως εξής: «. . . . και αν άχόμῃ είπούν (οί Γάλλοι), ότι έπειδή προστεθήσαν και άλλα εις την τελικὴν σύμβασιν έμεῖς θέλομεν 425 εκατομμύρια δι' έμέ τουτο δεν είναι άρκετόν. Διότι εις την έπιστολήν των (Έννοεῖ την προσφοράν της 15.3.54) άναφέρουν 375 εκατομμύρια φράγκα δι' έπίβλεψιν κ.λ.π. όλων των άλλων έργων πλὴν των άρδευτικών, διά τή όποία έζητούν 50 εκατομμύρια φράγκα. Δεν ήμπορουν λοιπόν να περιλάβουν και τή Έργον αυτό, διότι ήτο κερχωρισμένον τούτο και κερχωρισμένως άνεγράφετο και ή αἰτουμένη άμοιβή». Καί όμως ό Γ. Πεζόπουλος προσποιεῖται, ότι δεν εξέτασεν ή δεν άντελήφθη τή βασικόν τούτο ζή-

τη μ.κ. Παρεκτός όμως τούτου αί μνησθείσαι αναλυτικαί εκθέσεις των Δ. Παπαλεονάρδου και Θ. Μακρή απήντων άποστομωτικώς εις την στηριζομένην επί της αύξησεως των έργων επιχειρηματολογίαν με την άπλην άλλα και συντριπτικήν ύπόμνησιν, ότι το άρθρον 29 της συμβάσεως της 5.5.1955 προέβλεπεν εις την παράγρουν 5 αυτού διά πάσαν οίκανδήποτε επέκτασιν των έργων την αύξησιν της άμοιβής των 425 εκατομμυρίων Γαλλικών φράγκων μόνον κατ'άετερα 60 εκατομμύρια Γαλλικά φράγκα. Είναι νά διαπορή τις τόσον διατάξ παραδοξότητας, όσον και διατάξ άνακριθείας τας όποιας ύπεστήριξεν ο Γ. Πεζόπουλος συναφώς εις την ύπ' αριθ. 5732)2.11.56 έμπιστευτικήν έκθεσιν του και υίοφείτησεν ο Π. Γουναράκης διά της ύπ' αριθ. 679)3.11.56 όμοίας του. Ός προς αυτές παραπέμπομεν εις τας σελ. 30—40 της εκθέσεως Κ. Παπαϊωάννου. Ένταύθα άρκούμεθα νά παρατηρήσωμεν μετά λύπης μας, ότι ούδεις εκ των μελών του συμβουλίου άνεστύχασε τας άνακριθείας ταύτας, ούδ' απέκρουσε τας παραδόξους γνώμας και θεωρίας των Π. Γουναράκη και Γ. Πεζόπουλου, πράγμα τό όποϊον άποτελεεί μίαν απόδειξιν, ότι δυστυχώς την μοναδικήν, περί του ότι τά μέλη του Διοικ. Συμβουλίου είτε δέν είχον τό άπειτούμενον ένδιαφέρον προς ένήμερωσιν των, είτε δέν εύρισκον ανθρώπους προθύμους νά τά ένήμερώσωσι και τοίς παράσχουσιν τά επιβαλλόμενα διαφωτιστικά στοιχεία. Τιμητικήν εξαίρεσιν απέτέλεσεν ο Άναργ. Δημητρακόπουλος, ό όποιος α) εις τό ύπ' αριθ. 22 της 8.1.55 σημείωμά του επί του πρώτου προσχεδίου της συμβάσεως έπεσήμανε την άνάγκην του περιορισμού της άμοιβής των 425 εκατομμυρίων Γαλλικών φράγκων μετά την άνάληψιν των ύδραυλικών έργων υπό του Υπουργείου (σελ. εκθέσεως Κ. Παπαϊωάννου 38), πράγμα τό όποϊον ήνάγκασε τον Γ. Πεζόπουλον νά εξαίρεση αυτόν από την βαρύνουσαν όλα τά μέλη του Διοικ. Συμβουλίου ευθύνην διά τό λάθος «έν ύπαρξη» και β) εις την σύνταξιν και κοινοποίησιν εις τά μέλη του Διοικ. Συμβουλίου των ύπ' αριθ. Α)1028)31.10.56 και 1177)28.12.56 έμπιστευτικών σημειωμάτων του, εις τό δεύτερον των όποιων παραθέτει συγκριτικούς πίνακας και ύπολογισμούς, άποδεικνύοντες την ζημίαν της Δ.Ε.Η. άκόμη και διά τους ακολουθούντας τους λογικώς άκατανόητους και νομικώς άστηρίκτους συλλογισμούς των Γ. Πεζόπουλου και Π. Γουναράκη.

4.— α) Οί Γ. Πεζόπουλος και Π. Γουναράκης δέν κατώρθωσαν εις την συνεδρίαν της 31.10.56 νά κάμψωσι την έρρωμένην, πράγματι, αντίστασιν των μελών του Διοικ. Συμβουλίου, τά όποια όχι μόνον ήνοούντο νά συγκαλύψωσι τό κατ'ά τον Άναργ. Δημητρακόπουλον (όρα σημείωμα 17.7.1963) «ανάμφισήτητον και οίοναι αυτόφωρον λάθος», αλλά ήσαν και έτοιμα νά άκυρώσωσι την σύμβασιν των άπολογιστικών. Δι' ό και ο Π. Γουναράκης ως Πρόεδρος άνέβαλε την συνεδρίαν διά την 3ην Νοεμβρίου 1956 με τήν σφ ή άπειλήν της πρακτικής σεως αυτού, εάν έν τώ μεταξυ δέν μετεπειθόντο τά μέλη του Διοικ. Συμβουλίου (όρα σελ. 29 έν τέλει εκθέσεως Κ. Παπαϊωάννου). Εις την νέαν συζήτησιν της 3.11.56 μετεβλήθη ή άτυμφοαιρα, είτε από την άπειλήν της πρακτικής σεως, είτε από άγνώστους παράγοντας, δράσαντας, άγνωστον πώς και πότε, κατ'ά τό μεσολαθήσαν τριήμερον. Νέα στοιχεία και νέα επιχειρήματα δέν προσεκομίσθησαν. Αντιθέτως ο Δ. Γαλάνης ύπεγράμμισεν, ότι «έχομεν έν α συμβαλλόμενον, ό όποϊος νομίζει, ότι ύπάρχει άσυδοσίαν». Ο Π. Στουπάλης ετόνισεν, ότι την άπόφασιν περί της άνάθεσεως εις την OL—CO της άπολογιστικής εκτελέσεως των έργων ήν άγκάσθησαν νά την λάβωσιν από τό φόβητρον του χρόνου». Τοῦτο έδέχθη και ο Π. Γουναράκης (σελ. 10 πρακτικών), ό όποιος νομίζει «ότι δέν θά ήτο σοφόν διά τό συμβούλιον νά άποστή της συμβάσεώς του». Έν τούτοις διαφωνών τό πρώτον προς τον Γ. Πεζόπουλον ύπεστήριξεν, ότι «δέν ήτο όμαλή

ή σκέψις και ένέργεια της OL—CO», νά διεκδική αύξησιν την όποιαν δέν έζήτησε. Και αυτός ούτος ο Γ. Πεζόπουλος εις την σελ. 11 των πρακτικών παρεδέχθη την ορθότητα της παρατηρήσεως του Προέδρου και προσέθεσε: «Όρα όμως ύστερα από διάρκεια 11)2 έτους δέν επιτρέπεται, ούτε έχομεν δικαίωμα νά καταγγείλωμεν την σύμβασιν επειδή βρήκαμεν αυτήν την άνωμαλίαν, διότι δέν θά είμεθα σοβαροί άνθρωποι. Πάντως θεωρώ, ότι όλη αυτή ή ύπόθεσις είναι μεγάλη άμέλεια της OL—CO».

β) Γεγονός είναι πάντως, ότι όλα τά μέλη του Διοικ. Συμβουλίου έντός του Άναργ. Δημητρακόπουλου, ό όποιος άπεμονώθη, άν και άνεγνώρισαν τό λάθος, έδέχθησαν νά μη κάμωσι λόγον περί αυτού, αλλά και νά εγκρίνωσι την άνάθεσιν των άπολογιστικών εις την OL—CO διά δύο κυρίους λόγους. Πρώτον μόν διότι έθεώρουν ως έλλειψιν σοβαρότητος την ύπαναχώρησιν διά λάθος άνακαλυφθέν μετά 11)2 έτος και δεύτερον διότι ή δημοπρασία θά επεδράζυνεν έτι περαιτέρω τό ήδη καθυστερηθέν έργον. Ερωτάται όμως διατί τότε ύπεγράφη την 15.10.56 ή σύμβασις πρό της έκκασής της ως τοῦ λάθους κατ'ά παράθεσιν της άντιθέτου έντολής του Διοικ. Συμβουλίου, έν όψει μάλιστα του γεγονότος, ότι ή έκκαθάρισις αυτή ήτο δυνατή και εύχερης έντός τριών ή τό πολύ πέντε ήμερών; Και ποίαν έννοιαν είχεν ή κατ'ά τας επανειλημμένας προφορικάς και έγγραφους δηλώσεις του Π. Γουναράκη ύπογραφής της έπιστολής της 15.10.56 υπό την άνάβλητικήν ήρεσιν της διαπιστώσεως, ότι δέν έγινε τό λάθος, αφού ο ίδιος επέβαλε τελικώς την άντιφάσκουσαν προς τοῦτο άντίληψιν, ότι δέν θά ήτο ορθόν, ούδ' θά συνεβιάζετο με την σοβαρότητα του συμβουλίου ή ύπαναχώρησις; Επί πλέον παραμένει άναπάντητον πώς ο Γ. Πεζόπουλος απέκρουεν από τό Διοικ. Συμβούλιον τό ανακοινωθέν εις αυτόν από της 9.10.56 λάθος, διατί δέν τό έχρησιμοποίησεν, ως ή δυνατό κατ'ά την όμολογίαν του, προς βελτίωσιν των όρων της συμβάσεως περί άπολογιστικών έργων, θεδομένου μάλιστα, ότι οί όροι οῦτοι ήσαν βαρύτατοι διά την Δ.Ε.Η. Και άκόμη πώς τό ήρνήθη και διατί επεκαλέσθη προς δικαιολογίαν του άνακριδή και άστηρίκτα στοιχεία και επιχειρήματα. Διά τον Π. Γουναράκη γεννάται προσθέτως τό ζήτημα διατί δέν απέστειλε προς την OL—CO την παρά του Θ. Μακρή συνταχθείσαν από 15.10.56 έπιστολήν, λαμβανομένου μάλιστα ύπ' όψιν, ότι κατ'ά τό λεχθέν εν τώ ύπό του Γ. Πεζόπουλου εις την συνεδρίαν της 31.10.56, ο Γ. Παπαΰς τώ έδήλωσεν ότι «ή OL—CO δέν έλαβε καμμίαν έπίσημον έπιστολήν επί του ζήτηματος». Ειρήσθω, ότι διά τό λάθος δέν έζητήθησαν παντάπασιν ευθύναι από τους Γ. Πεζόπουλον, Δ. Παπαλεονάρδον και Θ. Μακρήν, άν και ή άνάγκη αύτη ύπεγραμμίσθη ιδιαιτέρως από τους Δ. Γαλάνην και Σ. Κιτριλάκην.

5.— Έν συμπεράσματι δεχόμεθα ότι:

α) Το λάθος είναι άναμφισήτητον ή δέ εξ αυτού ζημία της Δ.Ε.Η. επί άντιστοίχω όφελεία της OL—CO άνέρχεται εις 3.500.000 δραχ. περίπου (όρα έντός άλλων και ένόρκους καταθέσεις Δ. Παπαλεονάρδου 17 και 18 Όκτωβρίου 1962, καθώς και ύπ' αριθ. 44)21.5.63 και 57)17.7.1963 άπαντήσεις του). Αξιοσημείωτον είναι, ότι ο μόν Π. Γουναράκης εις την από 30.3.63 κατάθεσιν του όμολογεί όψίμως, ότι «Βεβαίως άν έγινε τό λάθος άναμφισήτητως ύπ' ήν ήρεσιν άντίστοιχος ζημία της Δ.Ε.Η.». Ο δέ Γ. Πεζόπουλος, έπιφυλαχθείς νά άπαντήσει εις τό σχετικόν ύπ' αριθ. 43 έρώτημά μας (όρα 11ην κατάθεσιν του της 4.3.63) άποφεύγει εις την από 30.3.63 έκθεσιν του νά εξηγήση τά άλλως τε άνεξηγήτα, άρκούμενος εις τό νά παραπέμψη εις τά πρακτικά της 31.10.1956 και 3.11.1956, χωρίς μάλιστα νά επικαλήται την πλήρη άνακριθειών και άστηρίκτων επιχειρημάτων ως άνω 5732)2.11.56 έκθεσιν του.

β) Οί Γ. Πεζόπουλος και Π. Γουναράκης δέν έπί-

στευον εις την ην υπεστηριζον ανυπαρξίαν του λάθους, διότι και ανεγνώρισαν τουτο εμμέσως και δεν ήτο δυνατόν μόνοι αυτοί εναντι άδιαψεύστων άριθμών και γεγονότων και όλων των άλλων παραγόντων να πιστεύωσιν εις όσα παράδοξα, αντιφατικά, παράλογα και ανακριβή ειπον.

γ) Οι ίδιοι προέβησαν εις πράξεις (εμφάνισις ανακριδών στοιχείων, υπογραφή επιστολής 15.10.56 πρό τακτοποιήσεως λάθους κ.λπ.) και υπέπεσαν εις παραλείψεις (άποκρυψις λάθους από Διοικ. Συμβούλιον και Υπουργείον, μη άποστολή σχετικής επιστολής εις OL—CO κ.λπ.) τοιαύτας, ώστε να καθίσταται εκδηλον το ένδειχφρον αυτών προς συγκάλυψιν του λάθους. Και διά μέν τον Γ. Πεζόπουλον το ένδειχφρον τουτο όφείλεται εις την βεβαιουμένην εκ των επιστολών άθεμίτον συναλλαγήν αυτού μετ' ατής OL—CO και την εσπραξιν ή προσδοκίαν των υπεσχημένων παρ' ατής άμοιβών. Διά δε τον Π. Γουναράκη: δεν δικαιολογείται επαρκώς καθ' ήμάς από την επιθυμίαν τής επισπεύσεως των έργων, του φόβου τής δημιουργίας σκανδάλου, όντος άσπρήκτου δι' αυτόν, ως μη βαρυνόμενον με την ευθύνην του λάθους.

δ) Το λάθος αυτό καθ' έαυτο βαρύνει τους προς τιμήν των αποκλυσφαικας αυτό Δ. Παπαλεονάρδον και Θ. Μακρήν, οτινες προφανώς εξ άμελείας δεν εσκέφθησαν μετ' ατίν άφάρισιν εκ τής συμβάσεως τής 5.5.1955 των άρδευτικώνών να περικόψωσι και την αντίστοιχούσαν εις αυτά άμοιβήν των 50 εκατομμυρίων Γαλλικών φράγκων. Η άμέλεια είναι άσφαλώς βαρεία, ως αναγομένη εις βασικόν τής συμβάσεως σημείον. Η ως προς τουτο όμως ευθύνη του Γ. Πεζοπούλου είναι κατά πολυ μεγαλυτέρα, δεδομένου, ότι ούτος, ών εκ των πραγμάτων υποχρεωμένος να παρακολουθή και να ελέγχη όχι μόνον τας διαπραγματεύσεις, αί όποίαι ανά παν βήμα λόγω των παρουσιαζόμενων δυσχερειών απήτουν την παρέμβασίν του, αλλά και την νομικήν και τεχνικήν διατύπωσιν των όρων τής συμβάσεως, ήδύνατο και ώφειλεν από τής γενικωτέρας σκοπίας του υπευθύνου Γεν. Διευθυντού να διαπιστώσῃ άμέσως το λάθος, τοσούτω μάλλον καθ' όσον συνεδέετο τουτο με τας σχετικές, με τ' άρδευτικά έργα, μετ' ατς Κυβερνήσεως συνεννοήσεις, ως μόνος αυτός, ως εκ τής θέσεώς του, έπρεπε να διεξαγάγη. Διά τον λόγον τουτον και τον πρόσθετον τής βεβαιωθείσης συναλλαγής έτι δε και διά την προεκτεθείσαν ανεξήγητον στάσιν του μετ' ατίν ανακάλυψιν του λάθους δυσκολοεύμεθα να πιστεύωμεν δι' αυτόν την έλλειψιν δόλου.

ε) Είναι βέβαιον και παρ' αυτού του Γ. Πεζοπούλου ώμολογημένον, ότι εάν ήσκειτο πίσις επί τής OL—CO ή Δ.Ε.Η. και δη εγκαίρως θ' επανέντα τ' άπωλεσθέντα 50 εκατομμύρια Γαλλικά φράγκα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΥΡΙΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΜΕΓΑΘΑ

(Εισηγητ. Έκθεσις Κ. Παπαϊωάννου Βιβλίον Α Κεφ. Γ Μέρος Α σελ. 1—28 και Μέρος Β σελ. 1—38. Η παραπομπή εις άμφότερα θ' άγίνηται διά μνείας μόνον των στοιχείων Α ή Β Συμπληρ. σημείωμα Γ. Χαμπούρη επί τής εισηγητικής ταύτης έκθέσεως).

1.— α) 'Ως προκύπτει εκ των πρακτικών 9γ) 8.3.55 και 20) 11.4.55 του Διοικ. Συμβουλίου τής Δ.Ε.Η. όλα τ' α μέλη αυτού, εξαίρεσει του Γ. Πεζοπούλου, έπεδιώξαν πεισμόνως, όπως ή προμήθεια του ηλεκτρομηχανικού εξοπλισμού του υπό κατασκευήν 'Υδροηλεκτρικού Έργοστασίου του Μέγδοβα γείνη διά διεθνούς διαγωνισμού το μεν διότι, ως παρ' πάντων ανεγνωρίσθη μόνον διά του τρόπου τουτου θ' επετυχάνοντο μικρότεροι και συμφερώτεροι τιμαί: το δε διότι ή OL—CO «έδωσε τιμάς μεγαλυτέρας κατά 1500» και επί πλέον «παραδείγματα (εμνημονεύθησαν από τον έντεταλμένον σύμβουλον Ι. Καραβίδαν αί περιπτώσεις των έργων του Λούρου και τής

διανομής του ηλεκτρικού ρεύματος), τ' όποια δεν είναι εποικοδομητικά» και αποδεικνύουν «ότι δεν είναι καλής πίστεως και τείνει να δώσῃ τιμάς μεγαλυτέρας» (όρα σελ. 38 9γ πρακτικών). Κατ' ατίν πρώτην συνεδρίαν διεπιστώθη, ότι ό μεν Αριστ. Πρωτοπαπαδάκης «είπε σαφέστατα, ότι ό καλύτερος τρόπος διακριβώσεως των τιμών είναι ό διεθνής διαγωνισμός» ό δε Αθ. Καψάλης εδήλωσεν, ότι ή Δ.Ε.Η. ήδύνατο να στραφή προς «όλους τας αγοράς», υπό την έννοιαν, ότι ήτο εξησφαλισμένη εις αυτός ή παροχή πιστώσεων, τουλάχιστον όμοίων προς τας Γαλλικάς, αν και εις την συνεδρίαν τής 11.4.55 άπεκλύφθη, ότι ή Κυβέρνησις και ό Δ. Γαλλάνης εθεώρουν τους Γαλλικούς πιστοδοτικούς όρους ως οικονομικώς άσυμφόρους (Α σελ. 5 και 6).

Αξιοσημείωτον είναι, ότι ό Γ. Πεζόπουλος είναι ό μόνος, όστις ανέλαβε και πάλιν την υπεράσπισιν τής OL—CO (Α σελ. 2 και 3) και υπεστήριξεν, ως πάντοτε, τας Γαλλικάς πιστώσεις.

και β) 'Αν και το Διοικ. Συμβούλιον τής Δ.Ε.Η. διά τής υπ' αριθ. 46) 8.3.55 αποφάσεως του ετάχθη υπέρ τής προμήθειας του ηλεκτρομηχανικού εξοπλισμού «δι' α διεθνούς δημοπρασίας, τής Δ.Ε.Η. διατηρούσης την ευχέρειαν να παραγγείλῃ τον εξοπλισμόν τουτον και εις άλλας χώρας εκτός τής Γαλλίας» και επί πλέον οι αντιπρόσωποι ατής εις κοινήν σύσκεψιν των μετ' ατίν Γάλλων, γενομένην, υπό την προεδρίαν του Υπουργού Συντονισμού την 19.3.55, κατά το από τής ατής σημείωμα του Ι. Καραβίδα, κατ' ατίν όσαν να διατηρήσουν διά την Δ.Ε.Η. «έλευθερίαν εις την προμήθειαν του κυρίου εξοπλισμού του έργου Μέγδοβα διά διεθνούς δημοπρασίας επί ίσοις πιστωτικοίς όροις» ή όριστική διατύπωσις τής σχετικής παραγράφου 4 του άρθρου 8 τής συμβάσεως τής 5.5.1955 άπεμακρύνετο από την αποφασισθείσαν αρχήν του έλευθέρου και άπεριορίστου διά την Δ.Ε.Η. διεθνούς διαγωνισμού. Καθ' όσον ό τελευταίος ούτος θ' άγίνετο μόνον, εάν ή Δ.Ε.Η. θ' άκρινε «κατ' ατίν μη υποκειμένην εις διαίτησίαν έλευθέραν ατής κρίσιν, ότι αί τιμαί του συνόλου ή μέρους των προμηθευτών των Γαλλικών οίκων δεν είναι σύμφωνοι προς τας τιμάς τής παγκοσμίου αγοράς, όποτε ό διεθνής διαγωνισμός θ' διεξήγηση μετ' ατίν δύο τουλάχιστον Γαλλικών οίκων και ανά δύο τοιούτων των 'Ηνωμένων Πολιτειών, τής Γερμανίας, 'Ιταλίας και Έλβετίας και ενός εξ εκάστης χώρας τής Αγγλίας και Αυστρίας «υπό τους ατίν τουλάχιστον όρους Τραπεζιτικών έγγραψεων», τους προβλεπομένους εν τή συμβάσει, και τον πρόσθετον τοιούτον, ότι «επί ίσοις όροις θ' α προτιμώνται οι Γάλλοι προμηθευταί», λαμβανομένου υπ' όψει του χρόνου παραδόσεως.

2.— α) Παρ' τας γενομένας σημαντικάς προς τους Γάλλους ως άνω παραχωρήσεις ή Δ.Ε.Η. επέτυχε να διατηρήσῃ το δικαίωμα, όπως κρίνη μονομερώς και έλευθέρως, τής κρίσεως ατής μη υποκειμένης εις έλεγχόν τινα ή διατηρίαν, περί του ότι αί προσφοραί των Γάλλων δεν είναι σύμφωνοι προς τας τιμάς τής παγκοσμίου αγοράς, όποτε ό διεθνής διαγωνισμός θ' ήτο διά τον ανάδοχον υποχρεωτικός και αναπόφευκτος. Πλήν και το δικαίωμα τουτο, το διά πολλών, μακρών και επιμώχθων άγώνων, χάριν των συμφερόντων τής Δ.Ε.Η., εξησφαλισθέν, εφρόντισεν ό Γ. Πεζόπουλος να άπεμπολήσῃ, εισηγηθείς διά του από 4.1.56 σημειώματός του προς τον Πρόεδρον του Διοικ. Συμβουλίου, όπως γίνη δεκτή ή πρότασις τής OL—CO, καθ' ήν περί των τιμών θ' αποφαινεται το Πολυτεχνείον τής Ζυρίχης.

β) 'Επηκολούθησε συζήτησις εις τας συνεδριάσεις του Διοικ. Συμβουλίου τής 31.1.56 και 15.2.56. Εις άμφοτέρας εξεδηλώθη έντονος ή αντίδρασις πάντων των λοιπών μελών του Διοικ. Συμβουλίου εκτός των Γ. Πεζοπούλου και Π. Γουναράκη, οτινες όμως εκμεταλλεύμενοι το ίδιον πάντοτε επιχείρημα τής οικονομίας χρόνου, κατ' ατίν βαθυμιαώς άλλα και μεθοδικώς να κάμψωσι την αντίστασιν και να μεταβάλωσιν υπέρ των άπόψεων ατίν την σαφώς αντίθετον γνώ-

μην των. Πάντες μηδὲ αὐτοῦ τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἐξαίρουμένου ἀνεγνώρισαν, ὅτι αἱ καλύτεραι διὰ τὴν Δ.Ε.Η. τιμαὶ θὰ ἐπιτυγχάνοντο μόνον διὰ τῆς δημοπρασίας. Οἱ περισσότεροι, ὡς διεπίστως καὶ ὁ Π. Γουνάρκης (σ. 14) θεωροῦσι τὴν πρότασιν τῆς OL—CO ὡς παρέκκλινεν ἐκ τῆς συμβάσεως τῆς 5.5.1955. Οἱ Δ. Γαλάνης καὶ Σ. Κιτριλάνης ὑπενθυμίζουσιν, ὅτι οἱ Γάλλοι «ἔχουν ταλαιπωρήσει πολὺ καὶ πράγματι τυραννίσαι» τὴν Δ.Ε.Η. μὲ τὰς ἀλληλοδιδόχους ὑπαναχωσεῖς των. Οἱ Ἀναργ. Δημητρακόπουλος καὶ Ε. Βιδάλης ἐκφράζουσιν ἀμφιβολίας ὅχι μόνον ὡς πρὸς τὴν ἐμπειρίαν καὶ τὴν τεχνικὴν ἐπάρκειαν διὰ τοιούτου εἰδούς γνώμοδοτήσεις τοῦ Πολυτεχνείου τῆς Ζυρίχης, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ διὰ τὸ ἀνεπηρέαστον καὶ τὸ ἀδιάβλητον τῆς κρίσεως αὐτοῦ (Α 13, 14 καὶ 17). Τοῦτο ἐξηνάγκασε τὸν Πρόεδρον Π. Γουνάρκην νὰ ἐπικαλεσθῇ «τὴν διενεργηφῆμεν του» (Α 14) καὶ ἐπὶ πλέον νὰ δηλώσῃ (Α 16), ὅτι «ἡμπορεῖ βεβαίως νὰ ὑπάρχῃ, ἔνας καὶ ἡγεγῆτης κακός, ἀλλὰ τὴν γνώμην θὰ τὴν δώσῃ τὸ Πολυτεχνεῖον τῆς Ζυρίχης καὶ ὅχι MEMORANDUM οἱ καὶ ἡγεγῆται του» (Α 16). Θὰ ἴδωμεν ὅμως περαιτέρω, ὅτι καὶ ἡ τελευταία αὕτη ὑπόσχεσις ἐλησμονήθη, ὅπως καὶ τόσαι ἄλλαι, ἐξ οὗ πιθανολογεῖται ὅτι ἐχρησιμοποιήθη ὅπως καὶ ἄλλοτε ἄλλαι, μόνον πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐξουδετερώσεως τῆς ἀντιδράσεως τῶν συμβούλων. Μάλιστα ὁ μὲν Ἀναργυρος Δημητρακόπουλος προσέθετε, ὅτι «ἔχουν ὑπὸν μου τὴν πρότασιν των καὶ παρατηρῶν ὀρισμένους ἀριθμοὺς σχηματίζω τὴν γνώμην, ὅτι δὲν ὑπάρχει καμία ἐγγύησις, ὅτι δὲν θὰ ἐξογκώσουν τὰς τιμὰς των οἱ Γάλλοι» (Α 14). Ὁ δὲ Ε. Βιδάλης εἶπεν τὰ ἐξῆς χαρακτηριστικὰ «Καὶ ἄλλως τε μὴ λησμονεῖτε, ὅτι ἐξικινήσαμεν μὲ 12 ἐκατομμύρια δολλάρια καὶ ἐφθάσαμεν ἤδη τὰ 19», τὰ ὅποια δυστυχῶς ἡ ὑξήθησαν, ὡς θὰ εἴπωμεν ἐν συνεχείᾳ, καὶ περαιτέρω καὶ μάλιστα σημαντικῶς, ἥτοι κατὰ ἕτερα 12 ἐκατομμύρια καὶ πλέον.

καὶ γ) Πρέπει ἐνταῦθα νὰ ἐπισημανθῇ ἡ γενομένη εἰς τὴν Συνεδρίαν τῆς 31.1.56 ὑπὸ τῶν Γ. Πεζοπούλου καὶ Π. Στουπάκη διπλῇ διαπίστωσις, ὅτι τὸ μὲν ἡ ἀξία τῶν προμηθευτέων μηχανημάτων ἀνῆρχετο εἰς 4 ἐκατομμύρια δολλάρια, τὸ δὲ ὅτι αἱ τιμαὶ αὐτῶν ὡς «ὀλίγον πολὺ γνωστὰι» δὲν ἦτο δυνατόν «νὰ πηγαινούν ἀπὸ 100» (κατὰ Στουπάκη) καὶ 3 ἢ 50 (κατὰ Πεζόπουλον) πάνω ἢ κάτω. Καὶ ὅμως ὡς θὰ ἐκθέσωμεν κατωτέρω τὸ μὲν κόστος ὑπερέβη τὰ ἐξ ἐκατομμύρια δολλάρια (191.234.250 Δρ.) ἡ δὲ ὑπέρβασις ἐφάσεν εἰς τινὰς περιπτώσεις καὶ τὸ 570), ἀν καὶ τὰ μηχανήματα «δὲν ἦσαν «καρὺδι» κατὰ τὴν προσφορὰ ἐκφράσιν τοῦ Π. Στουπάκη (Α 9 καὶ ἰδίᾳ 13).

3.— α) Τὸ κυριότερον ἐπιχείρημα, ὅπερ ἐπεκαλέσθη ὁ Γ. Πεζόπουλος καὶ υἱοθέτησεν ὁ Π. Γουνάρκης διὰ τὴν διαίτησιν τοῦ Πολυτεχνείου τῆς Ζυρίχης συνίστατο εἰς τὸ ὅτι θὰ ἐκέρδιζτο χρόνος 3 ἢ 4 μηνῶν ἰδίᾳ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ OL—CO θὰ ἔσπευδεν ἐν ἀποδοχῇ τῆς προτάσεώς της νὰ ὑποβάλῃ τὰς προσφοράς της καὶ πρὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 παρ. 4 τῆς συμβάσεως 5.5.1955 τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. ἐγκρίσεως τῶν χαρακτηριστικῶν τῶν προμηθευτέων μηχανημάτων. Ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰς τὸ μνησθὲν ὑπ' ἀριθ. 2022) 4.1.56 σημείωμά του ζητεῖ, ὅπως ταχέως τὸ Συμβούλιον ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεώς του, δεδομένου, ὅτι «ἡ ὑπηρεσία ἡμῶν (Δ.Ε.Η.) κακώρισε κατόπιν προτάσεως τῆς OL—CO τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν μηχανῶν τοῦ Ἐργοστασίου καὶ ὡς ἐκ τούτου λίαν συντόμως ὁ γενικὸς ἐργολάβος θὰ πρέπει νὰ μᾶς ὑποβάλῃ τὰς τιμὰς προμηθείας τῶν εἰδῶν τούτων». Πλὴν τοῦτο ἦτο

ἀνακριβές, καθ' ὅσον τὰ σχετικὰ ὑπεβλήθησαν τὸ πρῶτον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4373) 18.1.56 ἐπιστολῆς τῆς OL—CO, ἥτοι 15 ἡμέρας μετὰ τὸ σημείωμα, ἐπεστράφησαν μὲ παρτηρήσεις τῆς Δ.Ε.Η. τὴν 8.3.56 κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 5419) 10.3.56 ἐπιβεβαιωτικὴν ἐπιστολὴν τῆς OL—CO ὑπεβλήθησαν ἐκ νέου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6774) 19.5.56 ὁμοίας καὶ ἐνεκρίθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1319) 3.8.56 ἐπιστολῆς τῆς Δ.Ε.Η. Αἱ προσφοραὶ εἶχον ἡμερομηνίαν 26.11.56. Ἐντεῦθεν ἀποδεικνύεται, ὅτι καὶ εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν ὡς καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας ὁ Γ. Πεζόπουλος τὸ μὲν δὲν ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον, τὸ δὲ ἐνεθυμῆτο «τὸν παράγοντα χρόνον» καὶ αὐτὸς καὶ ὁ Π. Γουνάρκης μόνον ὅσakis ἤθελον, ἐπισείοντες αὐτὸν ὡς φόβητρον, νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ὑποταγὴν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου εἰς τὰς ἀπαράδεκτους ἀξιώσεις τῆς OL—CO. Πάντως οὔτε κατὰ τὸ προηγηθὲν ὀκτάμηνον, οὔτε κατὰ τὸ ἐπακολουθήσαν μετὰ τὸ σημείωμα ἐνδεκάμηνον ἐνδιεφέρθη τις διὰ τὴν ἐπίσπευσιν. Σημειωτέον ὅτι ἡ OL—CO ὑπερέβη καὶ τὴν ὡς ἄνω τριμήνην προθεσμίαν, τὴν ὁποίαν ἐπρόκειτο νὰ κερδίσῃ ἡ Δ.Ε.Η. μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς «πολύ ἐννοικίης» διὰ τὴν OL—CO καὶ κατὰ Γ. Πεζοπούλου ὡς ἄνω προτάσεως (Α. 9). Ἐξ ἄλλου ἡ διαδικασία τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ BAUER ἀπῆλθε καὶ ἐν ἄλλο εἰσέτι ἐπτάμηνον.

β) Ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐν τῇ προσπαθείᾳ του, ὅπως παρασύρῃ τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου εἰς ἀποδοχὴν τῆς προτάσεως τῆς OL—CO ὑπεστήριξε καὶ ἐν ἄλλο ψεύδος. Ὅτι δηλαδὴ δὲν παραβιάζεται ἡ σύμβασις, διότι ὡς εἶπεν, (Α 10) «τὸ 7μῆλές Διοικ. Συμβούλιον διὰ νὰ σχηματίσῃ μίαν γνώμην περὶ τοῦ εὐλόγου ἢ μὴ τῶν τιμῶν ζητεῖ τὴν κρίσιν τοῦ Πολυτεχνείου τῆς Ζυρίχης», ὅπερ «θὰ τῷ εἰσηγηθῇ ὡς νὰ ἦτο ὁ Γενικὸς Διευθυντής του» (Πρακ. 31.1.56 σελ. 23—25). Ἀλλὰ ἀπαντῶν κατὰ τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως εἰς σχετικὴν ἐρώτησιν τοῦ Π. Στουπάκη (Α 15 σελ. Πρακ. 32) ἀποκαλύπτει, ὅτι «ἡ ἀφοφασίς τῆς Ζυρίχης θὰ εἶναι ὑποχρεωτικὴ μόνον διὰ τὴν Δ.Ε.Η.», ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἀπλῆς γνώμης ἢ εἰσηγήσεως ὁμοίας πρὸς ἐκείνην τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ, ἣν κατὰ τὸ δοκοῦν δύναται νὰ ἀπορρίψῃ ἢ νὰ δεχθῇ τὸ Διοικ. Συμβούλιον, ἀλλὰ περὶ ὑποκαταστάσεως αὐτοῦ εἰς τὴν κυρίαρχον κρίσιν του. Τὸ περίεργον εἶναι, ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος, ἀν καὶ ὑπεστήριξε πεισμῶνως τὰς ἀπόψεις τῆς OL—CO καὶ ἐπὶ πλέον, ὡς ἐξ ἐπαγγέλματος συνήγορός της, ἀπέκρουσε διὰ λογαριασμόν της ὅλας τὰς κατ' αὐτῆς αἰτιάσεις, ἐδήλωσεν ἐν ταύτῳ εἰς ἀμφοτέρας τὰς συνεδριάσεις, ὅτι «δὲν λαμβάνει θέσιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος» (Α 12 καὶ 25), πράγμα τὸ ὅποιον δὲν ἐξηγεῖται ἄλλως εἰμὴ ἀπὸ τὴν συναισθητικὴν τῆς εὐθύνης διὰ τὴν νὰ ἀνπρὸς τὴν OL—CO μεγάλην παραχώρησιν καὶ ἀπὸ τὴν συνήθη τακτικὴν του, ὅπως καλύπτεται ἀπὸ τὸ Συμβούλιον, τὸ ὅποιον κατὰ κανόνα εἰς τοιαύτας περιπτώσεις ἐκαλεῖτο νὰ ἀποφασίσῃ κατεσπευσμένως καὶ ἀφῆνε το σκοπὶ μὴ ἀνῆμῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ παρῆλάντο. Ἀνεξήγητος εἶναι καὶ ἡ ἐκδηλος προσπάθεια τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ὅπως δημιουργήσῃ ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὴν δυνατότητα τῆς ἐγκαίρου διεξαγωγῆς διεθνούς δημοπρασίας καὶ τῆς ἐξουδετερώσεως ὁμοίων πρὸς τὰς Γαλλικὰς πιστώσεων (Α 11, 20 καὶ 21), ἐπανερχόμενος ἐπὶ θεμάτων τὰ ὅποια εἶχον ἤδη ἐξαντλητικῶς συζητηθῇ καὶ ὀριστικῶς λυθῇ κατὰ τὴν ἐγκρίσιν τῆς συμβάσεως. Μεταξὺ πολλῶν ἄλλων ὑπεστήριξε καὶ τὴν παράδοξον γνώμην, ὅτι ὁ διεθνὴς διαγωνισμὸς ἔπρεπε νὰ ἀποφευχθῇ, διότι θὰ ἀντέδρων εἰς αὐτὸν οἱ Γάλλοι καὶ ἐπὶ πλέον θὰ ἡυξάνον τὰς τιμὰς «λόγω τῶν πιστωτικῶν διευκολύνσεων τὰς ὁποίας παρέχει ἡ σύμβασις» (Α 21). Καὶ ὅμως ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον τοῦτο ὁ ἴδιος ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 8.3.55 καὶ εἰς τὴν σελ. 42 τῶν πρακτικῶν φέρεται εἰπὼν ὁρθῶς, ὅτι αἱ τιμαὶ «δὲν συνδέονται μὲ τὴν χρηματοδότησιν ἢ πιστοδότησιν, δι' ἣν θὰ πληρώνονται ἰδιαιτέρος

τόκος» (Α 23). 'Επὶ πλέον ανέπτυξε καὶ τὴν παράλογον θεωρίαν, ὅτι «δὲν θὰ εἴμεθα ἐν τάξει ἀπὸ ἡθικῆς πλευρᾶς, ἐὰν ἀρχίσωμεν νὰ βάζωμεν τὰς πιστώσεις (Γαλλικὰς καὶ Γερμανικὰς) νὰ ἐρίζουν μεταξὺ τῶν» (Α 12). Ὅθ' ἔπρεπε λοιπὸν κατὰ Πεζόπουλον χάριν τῆς ἡθικῆς νὰ ἀφεθῶσιν ἀνενόγητοι οἱ ἱάλλοι διὰ νὰ κερδίσουσιν ἀπὸ τὰ μηχανήματα, ἐκτός τῶν τόκων διὰ τὰς πιστώσεις ὅσα ἤθελον ἀπὸ τὴν αὐξήσειν τῶν τιμῶν. Καὶ τὸ ἐπιχειρήμα τὸ ἐπεσήμηνεν ὡς σοβαρὸν ὁ Πρόεδρος Π. Γουναρράκης (Α 12), ὁ ὁποῖος εἰργάσθη ἐξ ἴσου φιλοτίμως μετὰ τὸν Γ. Πεζόπουλον διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῶν ἀπόψεων τῆς OL—CO, σταθεῖς κυρίως ἐπὶ τοῦ «παράγοντος χρόνου» καὶ τῶν δυσκολιῶν τῆς ἐξευρέσεως «ἄλλου τύπου πιστοδοτήσεως».

καὶ γ) 'Εντύπωσιν προκαλεῖ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Νομικὸς σύμβουλος τῆς Δ.Ε.Η. Θ. Μακρῆς εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀπὸ 15.2.56 γνωμοδότησίν του ἀσχολεῖται διὰ μακρῶν μετὰ τὸ συνομολογηθὲν μεταξὺ Γαλλικῆς καὶ Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως πρωτόκολλον τῆς 15.10.53 καὶ τὰς βάσει αὐτοῦ συναφθεῖσας συμφωνίας τῆς 2.11.53 καὶ 6.7.54 διὰ νὰ καταλήξῃ εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι «εἶναι προφανές, ὅτι ἡ Δ.Ε.Η. πρέπει νὰ καθορίσῃ εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὴν διαδικασίαν ἐλέγχου τῶν προσφερομένων αὐτῇ τιμῶν ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς ρυθμίσεως τῶν ὡς ἀνωτέρω συμφωνιῶν». Περί τοῦ ἐκ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 8 τῆς συμβάσεως τῆς 5.5.1955 παρεχομένου εἰς αὐτὴν δικαιώματος, ὅπως κρίνῃ μονομερῶς καὶ ἀνελέγκτως περὶ τῶν τιμῶν τούτων, δὲν μνημονεύει οὐτε λέξιν! Καὶ ὅμως οὗτος παρηκολούθησε τὴν γιγαντιαίαν προσπάθειαν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, ὅπως ἐξασφαλίσῃ τὴν προμήθειαν τῶν μηχανημάτων διὰ διεθνoὺς διαγωνισμοῦ ὑπὸ ἀναλόγους πρὸς τὰς Γαλλικὰς πιστώσεις πιστοδοτικούς ὅρους. Ὅθ' ἡδύνατό τις εὐλόγως νὰ ἀναμένῃ παρ' αὐτοῦ, ὅπως ὑπογραμμίσῃ τὴν πρὸς ὅπως τῆς OL—CO ἐπερχομένην ἐν τούτῳ οὐσιώδη τροποποίησιν τῆς συμβάσεως τῆς 5.5.1955, ἐν ᾗ μάλιστα τῆς ὑποστηρικθείσης παρὰ τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἀντιθέτου γνώμης καὶ τῶν ἐντεῦθεν δημιουργηθεῖσων ἀμφιβολιῶν ἢ τοῦλάχιστον νὰ ὑποδείξῃ, ὅτι ἀφοῦ ἡ OL—CO δὲν ἀνελάβαν ἐδεσμεύσεις διὰ τὴν κρίσιν τοῦ Πολυτεχνείου τῆς Ζυρίχης κατὰ μερίζονα λόγον, ἔδει νὰ ἀποφύγῃ τοῦτο ἡ Δ.Ε.Η., ἥτις εἶχε καὶ τὸ προαναφερθὲν συμβατικὸν δικαίωμα.

4.— α) Τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς Δ.Ε.Η. ἔλαβε τελικῶς τὴν ὑπ' ἀριθ. 27)15.2.56 ἀπόφασιν καθ' ἣν τὸ Πολυτεχνεῖον τῆς Ζυρίχης θὰ ἀποφαίνεται «περὶ τοῦ ἐὰν αἱ τιμαὶ τῆς OL—CO εἶναι εὐλογοὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς συγκρίσεως τῶν μετὰ τὰς παγκοσμίας τιμὰς ὁμοειδῶν ὑλικῶν», ἡ δὲ τοιαύτη ἀπόφασίς του θὰ ἦτο μόνον διὰ τὴν Δ.Ε.Η. ὑποχρεωτική.

β) Διαπορεῖ τις καὶ ἐκπλήσσεται διὰ τὴν εὐκολίαν καὶ τὰς δικαιολογίας μετὰ τὰς ὁποίας τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς Δ.Ε.Η. ὑποκίνηθ' ἐν αὐτῇ νὰ μὴ καὶ πιστωθῇ καὶ ὑπὸ τινὰ ἐποψίν παρὰ πλάνηθ' ἐν ὑπὸ τῶν Γ. Πεζοπούλου καὶ Π. Γουναρράκη καὶ ἰδίᾳ τοῦ πρώτου, ἐγκατέλειπεν ἐν ὁχυρόν, ὅπερ ἐξασφαλισθὲν εἰς τὴν σύμβασιν κατόπιν πολλῶν ἀγώνων καὶ θυσιῶν, ἡδύνατο ἀποτελεσματικῶς νὰ χρησιμοποιηθῇ πρὸς υπεράσπισιν τῶν συμφερόντων τῆς Δ.Ε.Η. ἡ ἔστω καὶ πρὸς ἄμυναν κατὰ τῆς ἑκτοτε πανθ' ομολογουμένης κακοπιστίας καὶ δολιότητος τῆς OL—CO. Ἡ ἐκπλήξις καθίσταται ἀκόμη μεγαλύτερα ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι ἡ σκανδαλώδης αὕτη ἀπεμπόλησις ἐνὸς τοσοῦτον σημαντικοῦ διὰ τὴν Δ.Ε.Η. δικαιώματος, ὅχι μόνον ἐγένετο ἄνευ λόγου καὶ ἀνταλλάγματος, ἀλλὰ καὶ κατὰ τρόπον δημιουργοῦντα τὴν δεικαιο-λογηματὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ἡ Δ.Ε.Η. ἡλεούερωσε τὰς χεῖρας τῆς OL—CO ἀπὸ τὰ δεσμά τοῦ κατὰ τὴν σύμβασιν ἐκ τῆς μονομεροῦς θελήσεως τῆς ἐξαρτωμένου διεθνoὺς διαγωνισμού καὶ προσέφερε τὰς ἰδικὰς τῆς εἰς τὴν ἰδίαν διὰ νὰ τὰς δέσῃ, ὅπως τὰς ἔδεσε

μὲ τὴν ὑποχρεωτικὴν μόνον δι' αὐτὴν ἀπόφασιν τοῦ ὡς ἄνω Πολυτεχνείου καὶ οὕτω ἡ δευτέρα πλήρῃ τὴν πρώτην ἀσφαλῶς καὶ ἀνενοχλήτως! Ἰσχυρίζεται ὁ Γ. Πεζόπουλος καὶ τὸ Διοικ. Συμβούλιον υἱοθέτησε τὸν ἰσχυρισμὸν του, ὅτι ὑπῆρχε δυσχέρεια διὰ τὴν ἐξακριβωσιν τῶν τιμῶν (Α 21). Πλὴν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι οὕτω κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ ἰδίου θὰ διηκολύνετο ὁ διεθνὴς διαγωνισμός, ὁ ὁποῖος ἐπιμύωνως ἐπεζητεῖτο ὡς τὸ μόνον ἀσφαλὲς μέσον διακριβώσεως ἀλλὰ καὶ βελτιώσεως τῶν τιμῶν, τί τοὺς ἡμπόδιζε νὰ ζητήσωσι τὰς τιμὰς ἄλλων ἐργοστασίων πρῶτα τὸ ὅποιον, ὡς εἶπεν, ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 31.1.56 (σελ. 28 πρακτικῶν) θὰ ἔπραττεν ἐὰν ἦτο εἰς τὴν θέσιν τοῦ Πολυτεχνείου Ζυρίχης; Διὰτὶ ἀκόμη νὰ μὴ ζητήσωσιν, ἐν καὶ οὐδόλως θὰ ἦτο ἀπαραίτητον, τὴν γνώμην καὶ αὐτοῦ τοῦ Πολυτεχνείου Ζυρίχης ἢ καὶ οἰοῦδήποτε ἄλλου παραγματογνώμονος ὡς ἀπλήν, μὴ ὑποχρεωτικὴν γνώμοδότησιν, ὅποτε θὰ προελαμβάνοντο πολλὰ περιπέτεια καὶ περιπλοκαί, μεγάλη ἀπώλεια χρόνου καὶ σπατάλη πολλῶν ἑκατομμυρίων δραχμῶν; Τὸ πρᾶγμα εἶναι τοσοῦτον ἀπλοῦν, ὥστε δὲν εἶναι δυνατόν νὰ δεχθῇ τις ὅτι δὲν διήλθεν ἀπὸ τὴν σκέψιν τοῦλάχιστον τῶν Π. Γουναρράκη, Γ. Πεζοπούλου καὶ Θ. Μακρῆ. Ἡ ἄρνησις τῆς OL—CO νὰ δεχθῇ ὅχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑποχρεωτικότητά τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πολυτεχνείου δι' ἀμφοτέρω τὰ μέρη, ἦν προέβαλε καὶ ἐδικαιολόγησε ὁ Γ. Πεζόπουλος (Α 18) μὲ τὸ ἀόριστον ἐπιχείρημα, ὅτι «ἔχουν δεσμεύσεις», ἦτο ἄνευ σημασίας, δεδομένου, ὅτι ἡ Δ.Ε.Η. οὐδεμίαν εἶχεν ὑποχρέωσιν νὰ τὴν ἐρωτήσῃ. Εἶναι πιθανόν ὅτι ἐπὶ τῆς κρίσεως τῶν μελῶν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐπέδρασε καὶ ἡ σκέψις ὅτι ἡ παρεμβολὴ τῆς γνωματεῦσεως θὰ ἀπῆλλασεν αὐτὴν ἀπὸ τῆς εὐθύνης νὰ κρίνωσιν περὶ τοῦ εὐλόγου τῶν τιμῶν (βλ. σημ. Γ. Χαρμπούρη σελ. 2 ἐπομ.).

καὶ γ) 'Εκ τῶν ἀνωτέρω διαπιστοῦται τὸ θλιβερόν ἀλλ' ἀληθὲς γεγονός, ὅτι ἡ Δ.Ε.Η. πάντοτε παρεκάλει καὶ συχνάκις προέβαινεν χωρὶς λόγον εἰς χαριστικὰς πρὸς τὴν OL—CO παραχωρήσεις, ἐνῶ ἡ τελευταία πάντοτε ἡξίωνε καὶ διαρκῶς ἐκέρδιζεν ἔδαφος καὶ δικαιώματα τὰ ὁποῖα δὲν εἶχεν.

5.— α) Ὁ Γ. Πεζόπουλος ἀπέστειλε τὴν ἀπὸ 17.10.56 ἐπιστολήν του πρὸς τὸ Πολυτεχνεῖον Ζυρίχης, μετὰ 8 περίπου μῆνας ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως καὶ 45 καὶ πλέον ἡμέρας ἀπὸ τῆς ὀριστικοποιήσεως τοῦ καθορισμοῦ τῶν χαρακτηριστικῶν τῶν μηχανημάτων ('Επιστολὴ 1319)3.8.56 ΓΕΚΕΜ πρὸς OL—CO), κατὰ πλήρη παραγνώρισιν τῆς ἀνάγκης τῆς ἐξοικονομήσεως τοῦ χρόνου, ἐν ὀνόματι τῆς ὁποίας ἐπεβλήθη ἡ ἀπόφασις αὕτη κατὰ τὰ προεκταθέντα. Δι' αὐτῆς ἀνέθετε τὴν ἐντολήν εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον τοῦτο, ὅπως ἀποφανθῇ περὶ τῶν τιμῶν ἄνευ οἰοῦδήποτε εἰδους δικαιολογίας, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ἐγγυήσεων καὶ χρηματοδοτήσεως. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἀπετέλει νέαν χαριστικὴν ὑπὲρ τῆς OL—CO ἐκδηλώσιν τοῦ Γ. Πεζοπούλου, τοσοῦτω μᾶλλον ἀξιοπρόσεκτον, καθ' ὅσον οὗτος εἶχεν ὑποστηρίξει καὶ ὀρθῶς (σελ. 42 πρακτ. 9η 8.3.55) ὅτι «αἱ Εὐρωπαϊκαὶ τιμαὶ δὲν συνδέονται μετὰ τὴν χρηματοδότησιν» δι' ἣν ἐπληρώνοντο τόκοι. Οὕτε εἶχε σημασίαν τὸ περιστάτικόν, ὅτι ἡ ἐνδεχομένη διεθνὴς δημοπρασία θὰ διεξήγματο ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους, ἀφοῦ ἡ σύγκρισις θὰ ἐγίνετο πρὸς τὰς τιμὰς τῆς παγκοσμίου ἀγοράς» καὶ οὐχὶ τῆς δημοπρασίας. Αὐθαίρετος ὑπῆρξε καὶ ἡ ἀπαλλαγὴ τοῦ Πολυτεχνείου ἀπὸ «οἰοῦδήποτε εἰδους δικαιολογίας», ἐκ πρωτοβουλίας τοῦ Γ. Πεζοπούλου.

β) Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Πολυτεχνείου τῆς Ζυρίχης διὰ τῆς ἀπὸ 26.11.56 ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν Γ.

Πεζόπουλον ἀνεκρίνωσεν, ὅτι ἀνέθεσεν οὗτος τὴν ὡς ἄνω πρᾶγματογνώμοσύνην εἰς τὸν καθη-
γητὴν τῆς Ἐφηρμοσμένης Ἡλεκτροχημείας καὶ Ἡλεκτρι-
κῆς Οἰκονομίας BRUNO BAUER, ὅστις καὶ ὑπέβαλε τὴν
ἀπὸ 5.2.57 σχετικὴν γνωμοδότησιν του. ἀνακοινώθεισαν εἰς
τὸ Διοικ. Συμβούλιον διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 403)13.2.57 σημειώ-
ματος τοῦ Γ. Πεζόπουλου καὶ συζητηθεῖσαν εἰς τὴν συνε-
δρίασιν τῆς 20.2.57. Ἀξιωματικῶς εἶναι, ὅτι εἰς τὸ ἐν
λόγῳ σημειώματι τοῦ Γ. Πεζόπουλου τονίζεται, ὅτι εἶναι
ὑποχρεωτικὴ διὰ τὴν Δ.Ε.Η. «ἡ ὡς ἄνωτέρω ἀπο-
φασίς τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Ἑλβετικοῦ Πολυτεχνείου» καὶ ὅτι
εἰς αὐτὴν, ὡς ἄλλως τε καὶ εἰς ὅλα τὰ ἀνταλλαχθέντα ἔγγρα-
φα, ἀκόμη δὲ καὶ εἰς τὰς συζητήσεις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου,
συνοπίμως ὁμιλεῖ περὶ ἀποφάσεως τοῦ Ὁ-
μοσπονδιακοῦ Ἑλβετικοῦ Πολυτεχνείου.
ἔνω ἐπρόκειτο περὶ τοιαύτης μόνον τοῦ καθηγητοῦ
BAUER. Διαπιστωθεῖσης ἐν τῷ συμβουλίῳ καὶ ἐν ταῖς
ἀρμοδίαις Ὑπηρεσίαις τῆς Δ.Ε.Η. τῆς ἐλλείψεως οἰασθῆ-
ποτε αἰτιολογίας καὶ οἰουδῆποτε στοιχείου, ὁ Γ. Πεζόπου-
λος ἤναγκάσθη ὑπὸ τὴν πίεσιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου
(B παρ. 7. σ. 12) νὰ ζητήσῃ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15576)27.
2.1956 ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Πολυτεχνείου
ἐκτὸς τῶν ἄλλων διευκρινίσεων καὶ «ἐκθεσιν αἰτιολο-
γοῦσαν λεπτομερῶς» τὴν ἐν τῇ πρᾶγματογνώμοσύνῃ γνώ-
μην του. Μετὰ ἀκαρπον ἀνταρσίαν 40 ἡμερῶν ἀπέστειλε τὴν
ὑπ' ἀριθ. 22291 ὑπομνηστικὴν πρὸς τὸν αὐτὸν Πρόεδρον
ἐπιστολὴν του, δι' ἧς ἐξήτει ἀνακοινώσιν τῶν τιμῶν τῶν
Γαλλικῶν προσφορῶν, διὰ νὰ ἀνοιγῶσι καὶ αἱ φάκελλοι τῶν
ὑποβληθεῖσων ὁμοίων πρὸς τὴν Δ.Ε.Η. διὰ τὴν σύγκρισιν.
Διὰ νὰ καθησυχάσῃ δὲ προφανῶς τὸν BAUER ὡς πρὸς τὴν
ζητηθεῖσαν λεπτομερῆ αἰτιολογίαν ἔσπευσε νὰ δηλώσῃ, ὅτι
αὕτη ἡδύνατο νὰ σταλῇ καὶ ἀργότερον καὶ εἶχε «πληροφο-
ρικὰ ὅλα ἡ ἀναγκαῖα μόνον».

καὶ γ) Ὁ BAUER πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὡς ἄνω ἐπιστολὴν
ἀπῆλθεν εἰς τὴν πρώτην διὰ τῆς ἀπὸ 28.3.57 ὁμοίας του
εἰς ἐπιτιμητικὸν ὕψος, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Γ.
Πεζόπουλου εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 31.5.57, παραπονόμε-
νος κυρίως διὰ τὸ ὅτι τῷ ἐξητοῦντο δικαιολογίαι, ἀπὸ τὰς
ὁποίας ἐκ τῶν προτέρων εἶχε ἀπαλλαγῇ (B 7—9). Εἰς ταύ-
την ὁμολογεῖ, ὅτι οὐδεμίαν πληροφορίαν ἀπὸ
Ἐργαστασίου ἐζήτησεν ἢ ἔλαβεν, ὡς ἤθελε καὶ
ἐπίστευσεν ὁ Γ. Πεζόπουλος καὶ τὸ Διοικ. Συμβούλιον, διότι
τοῦτο, ἀπαιτοῦν «μικροτάτας προθεσμίας» καὶ «υπερογκον
ἐργασίαν». «εἶναι ἔργον ἀνῆκον προδοτῆς ὡς εἰς
τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἐργοδότου καὶ οὐχὶ
τοῦ διατιθετοῦ». Ὑποδεικνύει οὕτω εὐθὺς ὅτι ὠ-
φείλε καὶ παρέλπει νὰ πράξῃ ὁ Γ. Πεζόπουλος.

6.— α) Ὁ Γ. Πεζόπουλος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 839)3.4.57
ἔγγραφου του συνέστησε τριμελὴ ἐπιτροπὴν μὲ τὴν περιορι-
σμένην ἐντολήν, ὅπως ἀνοίξῃ τοὺς φακέλους τῶν πρὸς τὴν
Δ.Ε.Η. Γαλλικῶν προσφορῶν (B 9). Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν
ὑπ' ἀριθ. 47 καὶ 54 ἀπαντήσεων τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου, ἐκ
τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, οὗτος μετὰ τὸ ἀνοίγμα τῶν φα-
κέλων ἐζήτησε προφορικῶς καὶ ἐγγράφως διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ.
E 4381)6.4.57 ἔγγραφου του τὴν συγκρότησιν Ἐπιτροπῆς
ἐλέγχου, κατόπιν διαπιστώσεως, «ἐκ προχείρου συγκρίσεως
δι' ἀντιπαραβολῆς πρὸς τιμὰς μονάδων πρᾶγματικῶν τοῦ
παρελθόντος, ὅτι αἱ προσφερόμεναι τιμὰς ἦσαν
ὑψηλαί, καίτοι ἐκρίθησαν ὑπὸ τοῦ BRUNO BAUER ὡς
ἀποδεκταί».

Εἶναι ἐπομένως ἀνακρίβες τὸ ὑποστηριζόμενον
εἰς διάφορα ὑπομνήματα τοῦ Γ. Πεζόπουλου, ὅτι ἡ σχετι-
κὴ πρωτοβουλία προήλθεν ἀπὸ αὐτοῦ
(B 10 καὶ 11).

β) Τὰ συμπεράσματα τῆς ἀπὸ 15.5.57 ἐκθέσεως τῆς πρῶ-
της ὑπὸ τὸν καθηγητὴν τοῦ Πολυτεχνείου Γ. Ραυτόπουλον Ἐ-
πιτροπῆς ἐπεβεβαίωσαν τὰς περὶ τῶν ὑψηλῶν
τιμῶν φήμας καὶ διέψευσαν τὰς διαβεβαιώ-
σεις τοῦ Π. Γουναράκη περὶ τῶν διασφαλίσεων ἃς παρείχεν
ἡ παρεμβολὴ τοῦ Πολυτεχνείου τῆς Ζυρίχης. Ὁ Γ. Πεζόπου-
λος, ὁ ὁποῖος ἦτο ὁ κυριώτερος υπεύθυνος διὰ τὴν διατιθησάν

BAUER, ὑπεχρεώθη ἐκ τῶν πραγμάτων νὰ ἀναλάβῃ τὸν ἀχά-
ριστον ρόλον νὰ διαπιστώσῃ ὁ ἴδιος τὰ ὀλέθρια
ἀποτελέσματα τῆς προμνημονευθείσης
τακτικῆς του. Τόσον ἐγγράφως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ.
1363)17.5.57 εἰσηγήσεώς του, ὅσον καὶ προφορικῶς κατὰ
τὴν ἐνημερωτικὴν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου συζήτησιν τῆς 31.5.
1957. Τὰ περὶ τούτου ἐκτίθενται λεπτομερῶς εἰς τὰς σελ.
11—18 τοῦ Β μέρους τῆς ἐκθέσεως Κ. Παπαϊωάννου. Ἐν-
ταῦθα ἀρκούμεθα νὰ μνημονεύσωμεν ὅτι: Πρῶτον ὁ Γ. Πε-
ζόπουλος ὑποπίπτει εἰς ἀνακρίβειαν λέγων,
ὅτι ὁ BAUER ὠρίσθη ἀπὸ τὸ Πολυτεχνεῖον Ζυρίχης. Δεύτε-
ρον διεπιστῶθη σημαντικὴ παρέκκλισις τῶν Γάλλων εἰς τὰς
προδιαγραφάς, εἰς τοὺς οικονομικοὺς ὅρους καὶ εἰς τὰς τι-
μὰς, αἵτινες εἰς ἐν εἶδος εἶναι ἀκριβώτεραι κατὰ
560)ο, ὑπολογισθείσης τῆς ἐντεῦθεν προκυπτούσης ζημίας,
κατὰ τὴν δοθεῖσαν πρὸς τὸν Δ. Γαλλάνην ἀπάντησιν, εἰς
1.200.000 δολλ. ἤτοι εἰς 36 ἑκατομύρια δραχμάς. Διὰ τὸν
ἀγωγὸν ὑπὸ πίεσιν ἀξίας 2.800.000 ἢ Ἐπιτροπὴ ὑπελόγησε
τὴν ζημίαν εἰς 20)ο ἤτοι εἰς 560.000 δολλ. ἢ δραχμάς
16.800.000. Κατὰ τὸν Γ. Πεζόπουλον ἡ ὑπέρβασις ὡς πρὸς
τὸν τελευταῖον περιορίζεται εἰς 5—6)ο καὶ εἶναι βεβαί-
οι τὰ τῇ ἡ διαφορά διὰ τὰς γεννητρίδας, ἣν κατεβίβασεν
εἰς 500)ο ὁ Γ. Πεζόπουλος προσθέσας, ὅτι ἡ σύγκρισις
ὡς πρὸς αὐτὰς ἐγένετο μὲ προσφοράς ἄλ-
λων ἐξοίκων, κατὰ 200)ο μικροτέρας τῶν Γάλλων (B.
13 καὶ 16). Τρίτον οἱ Γάλλοι εἰς τὰς ζητηθείσας ἐξηγήσεις
τῶν «ἄφησαν κενὰ σημεία σημαντικά». Καὶ τέταρτον εἶναι
δυνατὴ ἡ νομικὴ ἀπόκρουσις τῆς διατιθησάσης
BAUER κατὰ Γ. Πεζόπουλον καὶ Θ. Μακρῆν (B. 14 καὶ
16) καὶ ἐπιβάλλεται κατ' αὐτὸν ἡ προκήρυξις διε-
γνοῦς διαγωνισμοῦ δι' ὅσα μηχανήματα, ἰδίᾳ διὰ τὰς γεννη-
τρίδας δὲν θὰ ἐπετυγχάνετο συμβιβασμὸς μὲ τοὺς Γάλλους.
Πρέπει νὰ προστεθῇ, ὅτι ὁ Δ. Γαλλάνης ἐχαράκτησε τὴν
παραπομπὴν τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον τῆς Ζυρί-
χης ὡς «ἀποτυχία» ἐκτάσεως σοβαρᾶς. Ὁ Ι. Φλαμ-
πουριάρης εἶπεν, ὅτι «ἡ ἐκθεσις BAUER» δὲν ἦτο ἐκθεσις
ἐπιστήμονος. Καὶ ὁ Ε. Βιδάλης, ὅτι «τὴν ἐποχὴν πού ἐλά-
βομεν ἀπόφασιν διὰ προσφυγὴν εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον Ζυρίχης
ἐζήτησα ἀπὸ τὴν Αὐστρίαν νὰ μοῦ στείλουν κατάλογον τιμῶν
δι' αὐτὰ τὰ ὑλικά» τὰ ἔθετα ὑπ' ὄψιν τοῦ Γ. Πεζόπουλου καὶ
ἀπὸ ἐκεῖ ἐγαίνει ὅτι εἶναι ὁρθὴ ἡ κρίσις τῆς Ἐπι-
τροπῆς».

καὶ γ) Εἶναι ἄξιον ἰδιαιτέρας ἐξάρσεως τὸ γεγονός, ὅτι
ὁ Γ. Πεζόπουλος, εἴτε διότι, τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν ποιού-
μενος, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἔλθῃ ἀντιμέτωπος πρὸς τὴν γενι-
κὴν ἀγανάκτησιν καὶ κατακραυγὴν, εἴτε διότι συνηρθάνθη
τὰς εὐθύναις του καὶ ἠθέλησε νὰ τὰς μετριάσῃ, ἀνεσκεύασεν
ἐν πρὸς ἐν ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα μὲ τὰ ὁποῖα ὁ ἴδιος ἐπεδίωξε
καὶ ἐπέτυχε τὴν παράδοξον διατιθησάν. Οὕτω παρεδέχθη
τώρα, ὅτι «αἱ Γαλλικαὶ πιστώσεις δὲν μᾶς ὠφελοῦσι», δεδο-
μένου, ὅτι «ἡ προθεσμία παραδόσεως τῶν μηχανημάτων θὰ
διαρκέσῃ 3 ἔτη». Οἱ Γάλλοι προσέθεσε «δὲν μᾶς χά-
μνουν καμμίαν ἰδιαιτέραν πίστωσιν, οὐτε
μᾶς ἐμποδίζουσι διὰ τὴν προκήρυξιν τῆς
δημοπρασίας, ἡ ὁποία προβλεπέται ἀπὸ τὴν
σύμβασιν καὶ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΤΟ ΙΣΧΥΡΩΤΕΡΟΝ
ΟΪΛΟΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΑΛΛΩΝ». Ἐπὶ πλέον ὁμολογεῖ
νῦν, μετὰ τὴν ἀπόλειαν 15 περίπου μηνῶν
ἀπὸ τῆς ἀπαφάσεως 27)15.2.56 καὶ δέκα καὶ
πλέον ἀπὸ τῆς ὀριστικοποιήσεως τῶν χα-
κτηριστικῶν τῶν μηχανημάτων (3.8.56), ὅτι
«ὑπῆρχε πιθανὸν τῆς νὰ κερδίσωμεν ἀντὶ τῆς
ἀπολέσεως χρόνον». Οὕτε ὁμῶς αὐτὸς ἐνε-
δυμήθη οὐτε ἄλλος τις τῶν ὑπέμνησεν, ὅτι
ὁ ἴδιος ἐπέτυχεν τὴν διατιθησάν μὲ ἐντελῶς
ἀντίθετα ἐπιχειρήματα, τὰ ὁποῖα κατέπει τώρα
χωρὶς οὐδεμίαν ἐξηγήσιν, ἀποδεικνύουν οὕτω τρανώτατα, ὅτι
ἦτο κακὸ πιστός, ἀλλὰ καὶ Κρόνος καὶ ὄχι «Ζεὺς»
ὃς ἡρέσκειτο νὰ αὐτοαποκαλεῖται (B 18).

7.— Ὁ Π. Γουναράκης, ἀπαντῶν ἐκ Παρισίων, ὅπου με-
τέβη μετὰ τὴν ἀποκάλυψιν τῶν ὑψηλῶν τιμῶν τῆς γνωμοδο-

τήσεως BAUER εις τηλεγραφικήν παράκλησιν του Γ. Πεζοπούλου, όπως ενεργήσῃ διὰ τὴν ἀποστολὴν ἐκ μέρους τῶν Γάλλων ἀντιπροσώπων διὰ «τὴν συζήτησιν καὶ ρύθμισιν» τοῦ ζητήματος, ὅπερ ἀνέκυψεν ἐκ τῆς διαπιστώσεως ὅτι «παρὰ τὴν γνώμην BAUER αἱ προσφερόμεναι τιμαὶ εἶναι ἀδικαιολογήτως ὑψηλαὶ ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς ἐπιτευχθείσας κατὰ προστάτους διαγωνισμοὺς δι' ἄλλα ἔργα Δ.Ε.Η.», κατέβαλε μίαν περίεργον προσπάθειαν, εἰς τὴν ἀπὸ 1.6.57 ἐπιστολὴν του, ὅπως ἐξασφαλίσῃ τὴν ὑποχώρησιν τῆς Δ.Ε.Η. Πρὸς τοῦτο ὑπεστήριξεν, ὅτι «μὰλλον πρέπει νὰ ἀποκλεισθῇ, ὅτι ὁ BAUER δὲν ὑπῆρξεν ἐντιμος εἰς τὴν κρίσιν του» ἀν καὶ εἶχεν ὑπ' ὄψιν του, ὅτι ἐκρίθησαν παρ' αὐτοῦ εὐλόγοι τιμαί, ὑπερβαίνουσαι τὰς κανονικὰς κατὰ 570ο! Καὶ διερωτήθη «πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἀμφισβητηθῶν αἱ γνωμοδοτήσεις BAUER», ἐκτὸς ἐὰν «καταδειχθῇ ἀναντιρρήτως ἐκ τῶν πραγμάτων, ὅτι τὸ δίκαιον εὐρίσκεται μὲ τὸ μέρος τῆς Ἐπιτροπῆς». Ἐν συνεχείᾳ ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ Θ. Μακρῆ καὶ παρακαλεῖ τὸν Γ. Πεζόπουλον, ὅπως χειρισθῇ «προσωπικῶς τοιαύτης ὁλκῆς καὶ λεπτῆς φύσεως ζήτημα». Καὶ ὅπερ τὸ σπουδαιότερον ἐξέφρασε ἐν ὑστερογράφῳ τῆς ἀνησυχίαν του διὰ τὴν καθυστέρησιν τῆς περαιώσεως τοῦ ἔργου καὶ διὰ τὰς ἐντεῦθεν ἀπειλουμένας ζημίας. «Υπομνήσκω, προσέθεσεν, ὅτι τὸ Δ.Σ. ἀπεφάτισε πέρυσι νὰ ἀναθέσῃ ἀπολογιστικῶς τὴν ἐκτέλεσιν ὠρισμένων ἔργων, παρὰ τοῦς κινδύνους, οὓς ἐνεῖχε τὸ σύστημα τοῦτο MONON KAI MONON διότι, σταθμίσαν τὸ συμφέρον τῆς ἐπιχειρήσεως ἔκρινεν, ὅτι προεῖχεν ἡ ἐμπρόθεσμος ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου». Δι' ὃ καὶ συνέστησεν ἐν τέλει, ὅπως κατὰ τὴν σύσκεψιν τῆς 6.6.1957 ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ «ἡ ἀνωτέρω βασικὴ σκέψις» τοῦ συνήθους ἐπιστρατευομένου εἰς τὰς δυσκόλους περιστάσεις παράγοντος χρόνου. Ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰς τὴν ἀπὸ 5.6.57 πρὸς τὸν ἐν Παρίσιος Π. Γουναρράκην ἐπιστολὴν του γνωστοποιεῖ τὴν ἀπὸ 4.6.57 ὁμοίαν τῆς Ὑπηρεσίας τῆς Δ.Ε.Η. πρὸς τὴν OL—GO, πρὸς ἣν, ὡς λέγει, «δὲν ἔχει λόγους νὰ διαφωνήσῃ». Οὕτω ἀποκαλύπτει, ὅτι τὴν πρωτοβουλίαν εἰς τὰς κατὰ τῶν προσφερόμενων τιμῶν ἀντιρρήσεις εἶχεν ἡ Ὑπηρεσία τῆς Δ.Ε.Η. ὁ δὲ Γ. Πεζόπουλος ἡναγκάζετο ἐκὼν ἄκων νὰ συμφωνῇ πρὸς αὐτήν, ἐν ὅψει τοῦ δημιουργηθέντος θορύβου καὶ τῆς συναίσθησώς τῆς εὐθύνης του ἐκ τῆς προηγουμένης στάσεώς του.

8.— α) Ἐπηκολούθησαν διαπραγματεύσεις μετὰ τῶν Γάλλων καὶ μετ' αὐτὰς αἱ ὑπ' ἀριθμ. 1640 καὶ 1642 ἀπὸ 20.6.57 εισηγήσεις τοῦ Γ. Πεζοπούλου. Εἰς ταύτας ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἀνακρίβεια, ὅτι τὸν DAUER ὥρισε τὸ Ἐλβετικὸν Ὁμοσπονδιακὸν Πολυτεχνεῖον καὶ ἀποκαλύπτει, ὅτι δὲν ἐστάλησαν εἰς αὐτὸν (BAUER) «αἱ ἐγκριθεῖσαι προδιαγραφαὶ τῶν καθ' ἑκάστον μηχανημάτων». Τὸ καταπληκτικὸν τοῦτο γεγονός ἀφῆσεν ἀσυγκίνητον τὸν Γ. Πεζόπουλον, ὁ ὁποῖος, χωρὶς νὰ τὸ σχολιάσῃ, τὸ ἐπεκαλέσθη μόνον διὰ νὰ δικάσιολογήσῃ τὰς παρὰ τὴν ἐπίστασιν διαφοράς μετὰ τῶν κριθείσων ὑπὸ τοῦ BAUER προσφορῶν καὶ «τῶν τεχνικῶν προδιαγραφῶν, τῆς γενικῆς συγγραφῆς ὑποχρεώσεων καὶ τῶν συμβολαίων παραγγελιών». Διὰ τὰς τιμὰς εισηγήθη ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐκτὸς ἄλλων, ὅπως γείνη μείωσις 1) εἰς τὸν ἀγωγὸν πτώσεως 50ο ἀντὶ τοῦ προταθέντος ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς 250ο, περιοριζομένης τῆς ζητηθείσης καὶ ἐγκριθείσης ὑπὸ τοῦ BAUER τιμῆς τῶν 2.623.000 εἰς 2.460.000 δολλ., πρῶγμα τὸ ὅποιον ἐσχολιάσθη ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν, ἥτις, ὡς ἀνεκοίνωσεν αὐτὸς οὗτος ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰς τὴν Συνεδρίαν τῆς 28.6.57 (B 25) «φοβάται, ὅτι εἶναι κατὰ ἐν ἐκ αὐτομύριον δολιχὰ καὶ ἀκριβέστερος». Καὶ 2) εἰς τὰς γεννητρίδας 27,6ο ἀντὶ τοῦ 57ο, ἥτοι δολλ. 420.000 δι' ἐκάστην ἀντὶ τῶν ἐγκριθέντων ὑπὸ τοῦ BAUER 580.000 καὶ τῶν προταθέντων ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς 375.000.

β) Εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 20.6.57 τὸ Διοικ. Συμβούλιον

παρὰ τὴν γνώμην τοῦ Ἀναρχ. Δημητρακοπούλου, εὐρόντος τὴν διαφορὰν τοῦ 280ο «ὡς ἐρμείως ὑψηλὴν» καὶ τὴν πρότασιν τοῦ I. Φλαμπουράρη, ὅπως γείνη «διδῶν ἢ δὲ ἡμοπρασία διὰ τὴν προμήθειαν ὧλων ἀνεξαρτέτως τῶν εἰδῶν», καθ' ὅσον, ὡς προσέθεσεν «Αὐτὸ τὸ ὅποιον συνέβη μὲ τὴν γεννητρίαν μᾶς διείδει ἐκὼν αὐτοῦ πνεύματος τὸ ὅποιον ἐπεκράτησεν εἰς τὰς προσφοράς ταύτας», ἐδέχθη τὴν εισηγήσιν τοῦ Γ. Πεζοπούλου καὶ ἐνέκρινε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 173) 20.6.57 ἀποφάσεως του τὴν προμήθειαν τῶν λοιπῶν εἰδῶν μὲ μείωσιν τῶν τιμῶν τοῦ ἀγωγοῦ πτώσεως 3,50ο ἀντὶ τῶν 250ο καὶ ἀνέθεσεν εἰς τὸν Γεν. Διευθυντὴν «νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀμεσονπροκήρυξιν διείκων διὰ τῶν ἐκτελεστέων διὰ τὰς γεννητρίδας.

καὶ γ) Ἐντύπωσιν προκαλεῖ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος ἀνέλαβε τὴν εὐθύνην νὰ ἀγνοήσῃ τὰς προτάσεις τῆς 7 μελοῦς Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἀπὸ δύο καθηγητῶν τοῦ Πολυτεχνείου καὶ 5 Διευθυντῶν, μεγαλυτέρας ἀπὸ αὐτὸν εἰδικότητος καὶ ἐμπειρίας καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει περισσότερον ἀπὸ αὐτὸν ἀσχοληθέντας μὲ τὰς περὶ ὧν πρόκειται τιμὰς, χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ τὴν ἀνάγκην, ὅπως τὰ πρόχειρα καὶ αὐθαίρετα συμπεράσματά του ἐνισχύσῃ διὰ νέας ἐγγράφους γνωμοδοτήσεως εἴτε τῆς αὐτῆς εἴτε ἄλλης Ἐπιτροπῆς.

9.— α) Εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 22.6.57 ὁ Γ. Πεζόπουλος ὁμολόγησεν, ὅτι ἀπεδέχθη παρὰ τὴν γνώμην τῶν τεχνικῶν ὅλας τὰς προσαυξήσεις τὰς ὁποίας ἐζήτησεν ἡ ALSTHOM λόγω τεχνικῶν διαφορῶν, ἀλλὰ δὲν ἐδέχθη, «ὅτι ἡμποροῦν νὰ αὐξήσουν τὴν τιμὴν τῆς μηχανῆς διότι τὴν πωλοῦν ἐπὶ πιστώσει», ἀφοῦ, ὡς παρετήρησεν ὁ Δ. Γαλάνης (B 24), «διὰ τὰς πιστώσεις αὐτὰς λαμβάνουσι τόκον καὶ ἡ ὑξήμενον μάλιστα». Εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 28.6.57 συνεζητήθη νέα πρότασις τῆς ALSTHOM περὶ μειώσεως τῆς τιμῆς τῶν γεννητρίδων ἀπὸ 50ο, ὡς εἶχε δεχθῇ ἀρχῇ, εἰς 90ο καὶ εἰς 120ο «ἐὰν γίνουιν νέαι Γαλλικαὶ πιστώσεις». Δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι ὁ Π. Γουναρράκης διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 541) 27.6.57 σημειώματος του ἐφρόντισεν νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου «ἐπὶ τῆς ἀπόψεως τοῦ οἴκου ALSTHOM, καθ' ἣν οὐτοὶ ἐπιμένει ἐπὶ τῆς γνωματεύσεως τοῦ καθεστημένου BAUER...», πρᾶγμα τὸ ὅποιον, ὡς εἶκός, διηρυκλύνει τὴν ἐπιβολὴν τῶν ἀπόψεων τῆς ALSTHOM, τὸ Διοικ. Συμβούλιον ὅμως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 186α) 28.6.57 ἀποφάσεώς του ἀπέκλεισε τὸν συσχέτισμόν τῶν νέων Γαλλικῶν πιστώσεων καὶ ἐνέμεινεν εἰς τὴν ἀπόφασιν 173) 20.6.57 περὶ διείκων διὰ τῶν ἐκτελεστέων, τοῦ Γ. Πεζοπούλου διαβεβαίωσαντος ἐκ νέου, ὅτι τὸ ποσοστὸν μειώσεως τοῦ 27,50ο, εὐρίσκει «πολὺ καλὸ ἐν ἀντιτοῦ 50ο» (διὰ τὸ ὅχι 57ο)· τὸ ὅποιον ἐζήτησεν ἡ Ἐπιτροπὴ.

β) Ὁ Δ. Παπαλεονάρδος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. E 5654) 18.7.57 ἐγγράφου του ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸν Γ. Πεζόπουλον, ὅτι «ἦσαν ἐτοιμα ὅλα τὰ σχετικὰ διὰ τὴν προκήρυξιν τῆς δημοπρασίας» τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπὸ τῆς 20.6.57 ἀποφασισθείσης καὶ παρεκάλει διὰ τὴν ἐπίσπευσιν αὐτῆς «πρὸς ἀποφυγὴν περαιτέρω καθυστερήσεων».

γ) Μετὰ πολὺήμερον σιωπὴν καὶ ἀδράνειαν τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἐγένετο σύσκεψις ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας Π. Παπαληγοῦρα, καθ' ἣν παρέστη καὶ ὁ Γάλλος πρέσβυς καὶ ἐγένοντο δεκταὶ διαφοροὶ συμβιβαστικαὶ λύσεις, αἵτινες συνεζητήθησαν ὑπὸ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς 3ης καὶ 6ης Αὐγούστου 1957 βάσει τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2193) 3.8.57 Εισηγητικοῦ σημειώματος Γ. Πεζοπούλου. Ἀξιόσημώτατον εἶναι, ὅτι ὁ Π. Γουναρράκης ἐκηρύχθη ὑπὲρ τῆς προταθείσης συμβιβαστικῆς λύσεως διότι ὡς εἶπεν: α) «Ἡ Κυβέρνησις ἐξεδήλωσε τὴν ἐπιθυμίαν, χωρὶς νὰ ἐπιδιώκῃ νὰ μᾶς ἐπιβάλῃ τὰς ἀπόψεις τῆς, ὅπως εὐρωμὲν τρόπον συμβιβασμοῦ» καὶ β) διότι δὲν ἐπέσθη ἀπολύτως περὶ τῆς ὁρμότητος τῆς γνώμης τοῦ Θ. Μακρῆ, ὅτι «ἐὰν ἐπηγάιν αμὲν εἰς τὴν διαίτησίαν τὰ ἐπιχειρήματα μᾶς θὰ εἰγόντο

δεκτά», ὡς πρὸς τὴν δέσμευσίν των ἐκ τῆς διαιτησίας BAUER. Ἐν τέλει τὸ Διοικ. Συμβούλιον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 227)6.8.57 ἀποφάσεως ἐνέκρινε τὴν προμήθειαν δύο γεννητριῶν ἀντὶ δολλ. 964.840 καταβλητέων κατὰ 100)ο ἅμα τῇ ὑπογραφῇ, κατὰ 100)ο μετὰ ἐν ἔτος, κατὰ 100)ο ἅμα τῇ παραλαβῇ καὶ κατὰ 700)ο εἰς 10 ἐξαμηνιαίας δόσεις μὲ τὸ κανον 6)ο ἀντὶ τοῦ ἰσχύοντος διὰ τὸ ἔργον Μέρ-δοκ 4 1)20)ο. Ἡ διαφορά ἐκ τοῦ ἐπιτοκίου, τῶν πιστωτικῶν ὄρων καὶ τῶν λοιπῶν ἐπιβαρύνσεων ὑπελογίσθη κατὰ τὴν συζήτησιν εἰς 111.396 δολλ. ἀρι. Οὕτω τὸ γενόμενον δεκτὸν ποσὸν τῶν 964.840 ἀὐξάνεται, εἰς 1.075.876 ἐναντὶ τῶν 1.160.000 τῆς ἀρχικῆς προσφορᾶς. περὶ οἷσιν εἰρήσῃς οὕτω τῆς συνολικῆς μειώσεως εἰς ποσοστὸν κατώτερον τοῦ 90)ο, ὅπερ, ὡς εἶδομεν, ἀπέκρουσεν ὁμοφώνως καὶ κατηγορηματικῶς τὸ Διοικ. Συμβούλιον. Οὕτω ὁ παράγων χρόνος τοῦ ὁποίου τὴν κατάχρησις ἐγένετο ἐκ μέρους τῶν Γ. Πεζοπούλου καὶ Π. Γουναράκης, ἐχάλαρώσε βαθμιαίως καὶ ἐν τέλει ἐξουδετέρωσε τὴν ἀντίστασιν τῶν μελῶν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου.

δ) Μετὰ 6 ὅμως ἡμέρας ἐξεδίδετο ἡ ὑπ' ἀριθ. 229)12.8.57 ἀπόφασις, ἥτις μὲ τιμητικὴν μειώσιν φέρον τοῦ Ἀναρ. Δημητρακοπούλου ἐτροποποιεῖ τοὺς πιστωτικοὺς ὄρους κατὰ τρόπον ὠφελούντα τὴν ALSTHOM καὶ ζημιούντα ἀντιστοίχως τὴν Δ.Ε.Η. κατὰ ἔτερα 31.827 δολλ. ἀρι. Κατὰ τὴν συζήτησιν οἱ Γ. Πεζοπούλος καὶ Π. Γουναράκης ἀνεκοίνωσαν, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς Βιομηχανίας Π. Παπαληγούρας ἂν καὶ ἀνεγνώριζεν, ὅτι «εἶναι φανερόν ὅτι καὶ ἐκ τῆς πρὸ θείσεως» τῶν Γάλλων «δὲν εἶναι διατεθειμένους διὰ 32.000 δολλ. ἀρι. νὰ χαλάσῃ τὴν ὑπόθεσιν». Ὁ Γ. Πεζοπούλος, ἀναφερόμενος εἰς «χαμερπεῖς συνομιλίας», αἱ ὁποῖαι συνδέοντο μὲ τὴν προταθείσαν ἐκπτώσιν τοῦ 57,50)ο προσπαθεῖ νὰ δικαιολογήσῃ τὸ 270)ο τῆς εἰσηγήσεώς του, ὡμολόγησεν, ὅμως, ὅτι «τὸ παρέθεσεν ἀδικαιοσύνη» καθ' ὅσον δὲν ἠδυνήθη «νὰ τὸ ὑπολογίσῃ». Ἐν τέλει ἐπρότεινε «νὰ δεχθῶμεν νὰ χάμωμεν καὶ αὐτὴν τὴν ὑποχώρησιν ἐκείτ' πού ἐφάσκαμεν ἀτυχῶς! Ὁ Π. Γουναράκης ἐδέχθη ἐπηρεαζόμενος ἀπὸ «τὸν παράγοντα χρόνον» καὶ ἀπὸ «τὴν Ὑπουργικὴν σύστασιν». Καὶ ὁ Π. Στουράνης, ἀφοῦ ἐχαράκτηρισεν ὡς «καταπληκτικὰς» τὰς ἀνακοινώσεις τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ καὶ ὑπεγράμμισεν, ὅτι οἱ Γάλλοι «κατ' ὁρμὴν μὲ τὸν τρόπον των νὰ μάς ἔχουν ὑπὸ συνεχὴ ἐκβίασμόν», ἔδωκε τὴν ψήφον του, ἀφοῦ καὶ ὁ Γεν. Διευθυντὴς τὸ συνιστᾷ, ἀλλὰ «μὲ πολλὴν ἀγανάκτησιν καὶ ψυχικὴν διάθεσιν ἄνευ προηγουμένου». Οὕτω ἔμεινε μόνος ὁ Ἀνάρχυρος Δημητρακόπουλος εἰς τὴν ὁρμὴν ἀποφιν, ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ἀπορριφθῇ τὸ νέον αἴτημα τῆς ALSTHOM, ἀντιμετωπιζομένου καὶ τοῦ ἐνδεχομένου ὅχι μόνον τῆς διαιτησίας ἀλλὰ καὶ τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀναδόχου, καθ' ὅσον, ὡς εἶπεν «αὐτὸ θὰ εἶναι ἡ τελευταία περὶ πέτεια ἐνσχέσει πρὸς ὅσας ἀντιμετωπίσαμεν μέχρι τοῦδε καὶ θὰ ἀντιμετωπίσωμεν ἀκόμη τίς οἶδε ἀπὸ ἐν ἀνάδοχον ὁ ὁποῖος ἀντὶ νὰ ὑποστηρίξῃ τὰ συμφέροντα τοῦ ἐργοδότη τοῦ ὑποστηρίξει τὰ συμφέροντα ἐνὸς ἄλλου».

καὶ ε) Αἱ παραχωρήσεις πρὸς τὴν ALSTHOM παρ' ὅλην τὴν ἐκραγείσαν κατ' αὐτῆς ὡς ἄνω ἀγανάκτησιν δὲν ἐσταμάτησαν. Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 317)26.10.57 ἀποφάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἀπεδέχθη τὴν ὑπ' ἀριθ. 3068)22.10.57 εἰσηγήσιν τοῦ Γ. Πεζοπούλου καὶ ἐτροποποίησε τὴν προδεδωμένην μετατροπὴν «τῶν ὡς νομίματος συναλλαγῆς χρησιμοποιομένων λιρῶν στερλινῶν», ἄνευ μὲν ζημίας τῆς Δ.Ε.Η. ἐπὶ σημερινῇ ὁμολογίᾳ τῆς ALSTHOM, ἡ ὁποία θὰ εἰσέπραττεν 200)ο ἐπὶ πλέον ἐπὶ ἐκάστης λίρας ὡς προμεινόμεναι τοῦ Γαλλικοῦ Δημοσίου. Γεννᾷται ὅμως τὸ εὐλογον ἐρώτημα διὰ τὸ Γεν. Διευθυντὴς καὶ τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἐδέχθησαν τροποποίησιν, ἡ ὁποία δὲν ἦτο ἡ ἴσως ἀψόγος ἐναντὶ τοῦ Γαλλικοῦ Δημοσίου, χωρὶς νὰ ζη-

τήσῃ τὸ ὑλάχιστον τὰ 32.000 δολλ. ἀρι, τὰ ὅποια, ὡς ἀνεγνωρίσθη παρὰ πάντων, κατὰ ἐκβίαστικὸν τρόπον ἢ ALSTHOM ἐπέτυχεν εἰς βάρος τῆς Δ.Ε.Η.;

10. Εἶναι ἐκτὸς πάσης ἀμφισβήτησεως, ὅτι ὁ διοικητὴς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑποκαταστήσῃ ἄλλον εἰς τὸ ἀνατεθὲν αὐτῷ ἔργον λόγῳ τῆς πρὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐμπιστοσύνης, ἣν ἐξυπακούει ἡ ἐκλογή του (Οἶκον. Διαδᾶς Ἐγγειρ. παρ. 160 σημ. 1) Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἀποκλείεται καὶ ὑποκατάστασις τῶν πραγματογνομόνων, οἵτινες ἀντικαθίστανται μόνον ὑπὸ τῶν διορισάντων αὐτούς. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει κατὰ τὰ ἀρθρα 651, 684 καὶ 715 τοῦ Α.Κ. καὶ ἐπὶ μισθώσεως ὑπηρεσιῶν ἢ ἔργου, καθὼς καὶ ἐπὶ ἐντολῆς, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχῃ ἀντίθετος συμφωνία ἢ ἐπιβάλλεται τοῦτο ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἀνατεθέντος ἔργου. Ὡς προεξέθεσamen ὅμως τὸ Διοικ. Συμβούλιον, κατόπιν πολλῶν ἀντιρρήσεων, τὴν περὶ τῶν τιμῶν κρίσιν ἐνεπιστεύθη εἰς ὁλόκληρον τὸ Πολυτεχνεῖον τῆς Ζυρίχης καὶ οὐχὶ εἰς μεμονωμένους καθηγητάς, τοὺς ὁποίους ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ Π. Γουναράκης ἀπέκλεισεν ὡς ἐνδεχομένως «κακούς». Ὁ τοιοῦτος ἀποκλεισμός συνάγεται κατ' ἀντιδιαστολὴν καὶ ἐκ τοῦ ὅτι τὸ Διοικ. Συμβούλιον δὲν ἐπέτρεψε τὴν ὑποκατάστασιν, ὡς ἔπραξεν εἰς ἀνάλογον περίπτωσιν διὰ τὰ ὕλικά διανομῆς, ὁρίσαν ρητῶς τοῦτο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 91)8—4—55 ἀποφάσεώς του, οὐδέποτε ἐφαρμοσθείσης. Πέραν ὅμως τῶν ἀνωτέρω καὶ ἂν ὑφίστατο δικαίωμα ὑποκαταστάσεως, τοῦτο ἀνῆκεν εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον Ζυρίχης καὶ ὅχι εἰς τὸν Πρόεδρον αὐτοῦ ὅστις μόνος ἐπέδειξε τὸν BAUER. Εὐλόγως ὡς ἐκ τούτου παραξενεύεται τις καὶ διαπορεῖ πῶς οὐδεὶς ἀντελήφθη τὴν ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀκυρότητα τῆς πολυδουλήτου γνωμοδοτήσεως BAUER, ὅποτε θὰ ἀπεφύγουντο πολλὰ περιπέτεια καὶ ἐμπλοκαὶ καθὼς καὶ μεγάλη ζημία τῆς Δ.Ε.Η. Εἶναι δύσκολον νὰ πιστεύσῃ τις, ὅτι Νομικοὶ ὡς οἱ Θ. Μακρῆς καὶ Π. Γουναράκης θὰ προέβλεπον ἀμελήτως ἐν τοσοῦτον κεφαλαιῶδες ζήτημα, ἐν ᾧ μάλιστα καὶ τῶν γενομένων συζητήσεων καὶ προσπαθειῶν πρὸς ἐξουδετέρωσιν τῆς προφανῶς ἀνεπίστου κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν ὡς ἄνω γνωμοδοτήσεως. Ὁ Γ. Πεζοπούλος, καθ' ἡμᾶς, ἂν καὶ μὴ νομικός, ἀντελήφθη τὸ ἐλάττωμα τοῦτο, διότι ἄλλως δὲν ἐξηγεῖται πῶς ἡγνῶει τὸν BAUER καὶ ἀπηρῶντο, ὡς ἐρρήθη, ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸ Πολυτεχνεῖον, ὅπερ καὶ ἐνεργάζετο ὡς ὑποκαταστήσαν αὐτόν. Νομίζομεν μάλιστα, ὅτι ἐπίγνωσιν αὐτοῦ εἶχεν καὶ ἡ ALSTHOM, ἀφοῦ ἂν καὶ σκληροτράχηλος, ἐδέχθη τὴν μείωσιν ἔστω καὶ τοῦ 90)ο περίπου.

11. Ἐκ τῶν προεκτεθέντων συνάγεται κατὰ λογικὴν ἀνάγκην τὸ ἀναπόφευκτον συμπέρασμα, ὅτι ὁ Π. Γουναράκης καὶ ἰδίᾳ ὁ Γ. Πεζοπούλος ἐβοήθησαν ἐνσυνειδήτως τὴν OL—CO, ὅπως ἀνατρέψῃ τὸν περὶ προμήθειας τῶν κυρίων μηχανημάτων ὅρον τοῦ διεθνοῦς διαγωνισμοῦ τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως καὶ ἐπιτύχῃ τὴν διὰ τῆς σκανδαλώδους διαιτησίας BAUER ἐπιβολὴν τιμῶν, ὑπερβαίνουσῶν τὰς ἐπιτευχθείσας διὰ συμβιβασμοῦ τοῦλάχιστον κατὰ 20—250)ο. Τοῦτο ἐπιβεβαιούται τὸ μὲν ἐκ τοῦ ὅτι, δι' ὅσα μηχανήματα ἐγένετο διεθνὴς διαγωνισμός, αἱ τιμαὶ ὑπῆρξαν κατώτεραι κατὰ 24.40)ο, 34.60)ο, 45.40)ο καὶ 53.60)ο κατὰ τὸν προσηρτημένον εἰς τὴν ἐκθεσιν Κ. Παπαϊωάννου Β' πίνακα. Τὸ δὲ ἐκ τοῦ ὅτι τὰ προμηθευθέντα εἶσαι τῆς γνωμοδοτήσεως BAUER μηχανήματα ἐκόστισαν δραχ. 191.234.205 (ὅρα συνημμένον εἰς τὴν αὐτὴν ἐκθεσιν Β' πίνακα) ἐναντὶ τῶν 120.000.000 δραχ. (4 ἐκατομμύρια δολλ. ἀρι). εἰς ἃ ὑπελόγισθη ἀρχικῶς ἡ ἀξία των μὲ προσέγγισιν 3—100)ο τὸ πολὺ, κατὰ τὰ προαναπτυχθέντα. Ἡ ἐνεῦθεν προελθούσα ζημία ἀναεὶβάξεται εἰς 40 τοῦλάχιστον ἐκατομμύρια δραχ., μὴ συνυπολογιζομένη καὶ τῆς ἐκ τῆς καθυστέρησεως τοιαύτης. Ἡ τελευταία πρέπει νὰ εἶναι σημαντικὴ, δεδομένου, ὅτι ἀντὶ τῶν 3 μηνῶν οὗς ἠθέλον οἱ Γ. Πεζοπούλος καὶ Π. Γουναράκης νὰ κερδίσωσι μὲ τὴν διαιτησίαν, κατεσπαταλήθησαν δέκα ὀκτὼ μῆνες μὲν ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως (15—2—56) μέχρι τῆς ἐγκρίσεως τῶν γεννητριῶν, 12 δὲ τοι-

οὗτοι ἀπὸ τῆς κατ' Αὐγούστου 1956 ὁριστικοποιήσεως τῶν προδιαγραφῶν.

Τὸ πλέον χαρακτηριστικὸν εἶναι ὅτι εἰς δύο περιπτώσεις ἀπεδείχθη ὅτι αἱ ὑπὸ τῶν Γαλλικῶν οἰκῶν ὑποβληθεῖσαι τιμαὶ δὲν ἦσαν μόνον ὑψηλαί, ἀλλὰ εἶχον ἠθελημένως ἐξογκωθῆ. Οὕτω α) ἡ προσφορὰ τοῦ οἴκου COGELEX διὰ τὸν ἐξωτερικὸν ὑποσταθμὸν Ταυρωποῦ, κριθεῖσα καὶ ὑπὸ τοῦ O. BAUER ὡς ὑψηλή, ἀπεκλείσθη καὶ ἐγένετο δημοπρασία κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ αὐτὸς οἶκος COGELEX ὑπέβαλε προσφορὰν κατωτέραν κατὰ 45.40σ (ποσὸν κατωτέρον κατὰ δολλ. 116.423 περίπου) καὶ ἀνεκηρύχθη τελευταῖος μειοδότης καὶ β) ἡ προσφορὰ τοῦ οἴκου SAVOISIENNE διὰ τρεῖς σχετικῶς μικροὺς μετασχηματιστὰς (μὴ ὑποβληθεῖσα εἰς τὴν κρίσιν τοῦ BAUER), κριθεῖσα ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας ὑψηλή, ἀπεκλείσθη καὶ ἐγένετο δημοπρασία κατὰ τὴν ὁποίαν τελευταῖος μειοδότης ἀνεκηρύχθη ὁ αὐτὸς οἶκος SAVOISIENNE μὲ προσφορὰν κατὰ 24.40σ κατωτέραν (ποσὸν κατωτέρον κατὰ δολ. 3.255 περίπου). Τὸ γεγονός ὅτι αἱ προσφοραὶ αὗται ἐγένοντο ὑπὸ τὸν ὅρον πληρωμῆς τοῖς μετρητοῖς δὲν δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν διαφορὰν ταύτην.

Αἱ περιπτώσεις αὗται δὲν εἶναι δυνατόν νὰ θεωρηθοῦν ὡς μεμονωμέναι ἀλλ' ὡς ἐνδεικτικαὶ τῆς γενικωτέρως συμπεριφορᾶς τῶν μέσῳ τῆς OL—CO ὑποβαλλόντων τὰς προσφορὰς τῶν Γαλλικῶν οἰκῶν καὶ διερωτᾶται τις δικαίως, πῶς εἶναι δυνατόν ἡ ἐτέρα προσφορὰ τοῦ αὐτοῦ οἴκου SAVOISIENNE διὰ τοὺς μεγάλους μετασχηματιστὰς ἀξίας λιρ. 95.500 νὰ ἦτο, ὡς ἐθεωρήθη, εὐλογος, οὐδεμιᾶς γενομένης μειώσεως ἐπὶ τῆς προταθείσης καὶ εὐλόγου ὑπὸ τοῦ BAUER κριθείσης τιμῆς.

Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι παρὰ τὴν περιπέτειαν αὐτὴν διὰ τὴν προμήθειαν τῶν πρώτων μονάδων, ὅταν ἀπεφασίσθη ἡ προσθήκη καὶ τρίτης μονάδος εἰς τὸν Ταυρωπὸν κατ' Αὐγούστου 1958 ὁ Γ. Πεζόπουλος ἀπηρνήθη πρὸς τὴν OL—CO καὶ ἐζήτησε προσφορὰς τῶν οἰκῶν οἱ ὁποῖαι εἶχον προμηθεύσει τὰς ἀρχικὰς μονάδας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ οἶκος NETPIC διὰ τὸν ὁποῖον τόσος εἶχε γίνεαι λόγος. Ἡ ἱστορία ἐπανελήφθη. Ὑπεβλήθησαν μέσῳ τῆς OL—CO προσφοραί, ἐκρίθησαν παρ' Ἐπιτροπῆς ὑψηλαί, οἱ Γάλλοι κατόπιν διαπραγματεύσεων ἐδέχθησαν ὠρισμένας μειώσεις καὶ τελικῶς ἡ προμήθεια ἀνετέθη εἰς τοὺς αὐτοὺς Γαλλικοὺς οἰκούς.

Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ ALSTHOM ἐζήτησεν ἀρχικῶς ποσὸν £ 181.418/., ὅπερ ἀναπροσαρμοζόμενον θὰ ἐφθάνεν εἰς £ 199.500/.. Ἀκολουθῶς ὑπέβαλε νέαν τιμὴν λιρ. 180.000/.. Τὴν πρότασιν ταύτην εἰσηγγήθη ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον ὅπερ ἐνέκρινε ταύτην, λόγω ἐπιμονῆς ὅμως τοῦ Ε. Βιδάλη, ὑποστηρίζοντος ὅτι ἐναντι τῆς ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς προταθείσης μειώσεως 27,5% ἡ ALSTHOM ἐδέχθη μείωσιν μόνον 10% καὶ ἐπιμένοντος ἡ τιμὴ νὰ φθάσῃ εἰς £ 171.000/.. τὸ Διοικ. Συμβούλιον διετύπωσε τὴν εὐχὴν νὰ γίνῃ τοιαύτη προσπάθεια καὶ πράγματι ἡ ALSTHOM ὑπεχώρησεν εἰς λιρ. 174.600/.. αἵτινες καὶ τελικῶς ἐνεκρίθησαν.

Ἡ παραγγελία τῶν τρίτων μονάδων εἰς τοὺς αὐτοὺς οἰκούς ἐδικαιολογεῖτο ἐκ τῆς ἀνάγκης ὁμοιομορφίας τοῦ ὕλικου (οὕτω καὶ ὁ Ι. Φλαμπουριάρης κατὰ τὰς συζητήσεις), ἐν τούτοις ἐν ὅψει τῶν προηγηθέντων ἡ Δ.Ε.Η. ὥφειλε νὰ ζητήσῃ προσφορὰς ἀνευ δεσμεύσεως διότι ἐν οὐσίᾳ διεφορεῖται δὲν ἀπεκλείετο νὰ ἐγκατασταθοῦν μονάδες ἄλλων οἰκῶν.

Σημειωτέον ὅτι ἐνῷ ἡ ὅλη διαπραγματεύσις ἐγένετο μέσῳ τῆς OL—CO τελικῶς ἡ προμήθεια ἐγένετο ἐκτὸς αὐτῆς, τῆς OL—CO ἀρνήθεισης νὰ μετάρχῃ εἰς τὴν κατάρτισιν τῶν σχετικῶν συμβάσεων καὶ εἰς τὴν ἐποπτείαν τῆς τοποθετήσεως διότι ἐθεώρησεν ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο δὲν περιλαμβάνετο εἰς τὴν συμφωνίαν τῆς 5.—5—1955 (ἐγγρ. 98.00 τῆς 8—12—1959). Ἐν τούτοις ἴσως ἐπειδὴ αἱ προτάσεις εἶχον ὑποβληθῇ μέσῳ τῆς OL—CO καὶ προέβλεπον πιστοδότησιν κατὰ τὴν δικδικασίαν τῶν γαλλικῶν πιστώσεων, αἱ ὑπογραφεῖσαι συμβάσεις ἀναφέρονται εἰς τὴν μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ OL—CO σύμβασιν τῆς 2.11.53 περὶ πα-

ροχῆς ὑπὸ τῆς τελευταίας ὑπηρεσιῶν καὶ ὕλικῶν μολονότι εἶχον πρὸ πολλοῦ παρέλθει αἱ σχετικαὶ προθεσμίαι ἐφαρμογῆς τῆς. Ἡ τυπικὴ ἀνωμαλία αὕτη τῶν ὑπογραφεισῶν συμβάσεων δὲν ἐπέφερε ζημίαν τινα τῆς Δ.Ε.Η. οὐδὲ ὠφέλειαν τῆς OL—CO, ἡ ὁποία ὅμως ἀσφαλῶς θὰ ἀπεκόμισεν ὠφέλειαν ἐκ τῆς παρεμβολῆς τῆς εἰς τὴν ὑποβολὴν τῶν προσφορῶν, ἐφ' ὅσον ὡς ἔχει προκύψει αἱ μέσῳ αὐτῆς ὑποβαλλόμεναι προσφοραὶ ἐπεβαρύνοντο μὲ ὠρισμένον ὑπὲρ αὐτῆς ποσόν.

Παρατηρηθεῖσης ἀποκλίσεως ἀπὸ τῶν προδιαγραφῶν κατὰ τὸν ἔλεγχον 3 ἐναλλακτικῶν κατασκευασθέντων ὑπὸ τῆς ALSTHOM καὶ ἐπιζητηθείσης τῆς συμβιβαστικῆς λύσεως τῆς διαφορᾶς τὸ Διοικ. Συμβούλιον καθώρισε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 44)24—1—1962 ἀποφάσεώς του τὴν καταβλητέαν ὑπὸ τῆς ALSTHOM ἀποζημίωσιν εἰς 100.000 νέα Γαλλικὰ φράγκα, ὅπερ καὶ ἀπεδέχθη ἀνευ ἀντιρρήσεων. Ἐν τούτοις ὁ Γ. Πεζόπουλος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 675)22—1—62 σημειώματός του εἰσηγγήθη τὸ ποσὸν τῶν 55.000 Γαλλικῶν φράγκων, ἐναντι τῶν 34.000 τῆς προτάσεως τοῦ Διευθυντοῦ Ἐκμεταλλεύσεως Ματθ. Νιτσιώτα καὶ τῶν 223.333 τοιούτων τῆς ὁμοίας τοῦ Διευθυντοῦ Μελετῶν Εὐθ. Μαλαγαρδῆ, δικαιολογούντος τὰς ἀπόψεις του εἰς τὴν ἀπὸ 11—11—61 τρισέλιδον ἐκθέσιν του.

Τέλος ἐκθέτομεν ἐνταῦθα μίαν ἄλλην περίπτωσιν ἀφορῶσαν τὴν ALSTHOM μὴ σχετιζομένην ὅμως μὲ τὰ ἔργα Ταυρωποῦ ἡ ὁποία προσκάλεσε δυσμενῆ σχόλια.

Παραθέτομεν ἐνταῦθα ἐν περιλήψει ὅσα ὁ ἄλλοτε Ἀναπληρωτὴς Γεν. Διευθυντῆς καὶ καθηγητῆς Ι. Φλαμπουριάρης ἀναφέρει εἰς τὴν ἀπὸ 4—4—1964 ἔνορκον κατάθεσιν του καὶ τὸ ἀπὸ 4—12—63 ὑπόμνημά του: «Κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις τῆς προμηθείας τῆς 2ας Μονάδος Πτολεμαίδος πρὸς περαιτέρω αὔξησιν τῆς γενομένης μειώσεως ἐκ 2.500.000 δολλαρίων κατὰ τὰς ἀπόψεις τοῦ ἀναπληροῦντος τὸν ἀπουσιάζοντα Γ. Πεζόπουλον Ι. Φλαμπουριάρη, ἡ ALSTHOM ἀπέκρουσε τὴν προταθείσαν ἀπὸ τὸν προεδρεύσαντα σχετικῆς συσκέψεως Ὑπουργὸν Συντονισμοῦ Ἀριστ. Πρωτοπαπαδάκην διεκδικῶν δικαιοσύνην καὶ ἀντεπρότεινε διὰ τοῦ ἐμπορικοῦ ἀκολουθοῦντος τῆς Γαλλικῆς Πρεσβείας FAURE συμβιβασμόν, προϋποθέτοντα ὑποχωρήσεις ἐκ μέρους τῶν Γάλλων. Τοῦ Ἀριστ. Πρωτοπαπαδάκη ὅμως ἀρνήθέντος αὐτόν, ἡ ALSTHOM περιέριψε, μετὰ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Γ. Πεζόπουλου, ἐδέχθη Ἑλληνικὴν δικαιοσύνην καὶ αὕτη μὲν ἐπέτυχεν νὰ δικαιωθῇ ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὰς ἀπόψεις τῆς, ὁ δὲ δικαιοσύνης καὶ Γεν. Διευθυντῆς τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας Βλαχόπουλος νὰ λάβῃΓὰλ. παράσχημον καὶ διορισμόν εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον».

Ἐπὶ τῆς υποθέσεως ταύτης ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἠδυνήθη νὰ συγκεντρώσῃ περισσότερα στοιχεῖα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

Α) Ἐργα Μέγδοβα

(Ἐκθέσεις Κ. Παπαϊωάννου Βιβλ. 2ον σελ. 1—53.

Παρατηρήσεις Γ. Χαρμπούρη σελ. 1—3).

1. α) Ἡ ἀνάγκη τῆς ἐξετάσεως τοῦ θέματος τούτου ἀνεκυφεν ἐκ τοῦ περιεχομένου εἰς τὴν ἀπὸ 9.8.57 ἐπιστολὴν Δ. Φιλαρέτου ὑπαινιγμοῦ καὶ δὲν «ἡ σύναψις Ἑλληνικῶν ἀσφαλειῶν προδήλως σημαίνει προμήθειαν κάποιου ὑπαλλήλου σας». Πράγματι κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τῆς ἀπὸ 5.5.1955 συμβάσεως ἡ OL—CO εἶχε τὴν πρωτοβουλίαν ἀλλὰ καὶ τὴν εὐθύνην τῆς συνολομολογήσεως ἀπασῶν τῶν κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Δ.Ε.Η. ἀναγκαίων ἀσφαλίσεων πρὸς κάλυψιν αὐτῆς «κατὰ παντὸς κινδύνου» καὶ διὰ τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἁρθροῦ 13 διαγωνισμοῦ. Παρὰ ταῦτα ἡ ἀσφάλισις τῶν ἔργων Μέγδοβα ἐγένετο ἀπ' εὐθείας παρ' αὐτῆς, χωρὶς νὰ προκύπτῃ ἐξ ἐπισήμου τινὸς στοιχείου, ὡς ὁμολογεῖ καὶ ὁ ἀρμόδιος ἐπὶ τῶν

ασφαλίσεων υπάλληλος της Δ.Ε.Η. Τ. Χρυσαφίδης εις τὸ ἀπὸ 16.10.63 ὑπόμνημά του, ὅτι διὰ τὴν τοιαύτην παρέκκλισιν ἐκ τῆς συμβάσεως ἀντηλλάγησαν σχετικαὶ μετὰ τῆς OL—CO ἐπιστολαὶ ἢ προηγμένη ἐγκρίσις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου. Πιθανολογεῖται ἐντεῦθεν, ὅτι τοῦτο ἐγένετο κατόπιν προφορικῆς συμφωνίας μεταξὺ OL—CO καὶ Γ. Πεζοπούλου πρὸς διευκόλυνσιν τῆς περὶ ἧς ὁ ὑπαινεγμὸς προμηθείας, ἥτις κατὰ παράδοσιν παρέχεται εἰς τὰς ἀσφαλίσεις, ἐναντί τῆς οἰκίας ποίωσιν πρὸς τὴν OL—CO ἀνταλλάγματων καὶ παρὰ χωρὶς σεσων. Πάντως καὶ ἡ OL—CO παρέσχε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 98) 106) 7007) 29.5.56 ἐπιστολῆς τῆς τὰ ζητηθέντα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον στοιχεῖα καὶ τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς Δ.Ε.Η. ἐνέκρινεν, ὡς θὰ ἴδωμεν, τὸ οἰκεῖον ἀσφαλιστήριον.

β) Ἐκ τῶν 12 ὁρῶν τῆς ἀπὸ 30.6.56 σχετικῆς διακηρύξεως δέον νὰ μνημονευθῶσιν ἰδιαιτέρως ὁ 5ος, καθ' ὃν «προσφοραὶ γίνονται δεκταὶ μόνον ἀπὸ ὁμίλους ἀποτελουμένους ἐκ 5 τοῦλάχιστον ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν ἐγνωσμένης Οἰκον. Ἐπιφανείας» καὶ ὁ 12ος, καθ' ὃν ἡ Δ.Ε.Η. ἐπεφύλαξεν εἰς αὐτὴν τὸ δικαίωμα νὰ ἀναθέσῃ τὴν ἀσφάλισιν εἰς τὸν ὁμίλον, τὸν παρέχοντα «κατὰ τὴν ἀπὸ λυτον κρίσιν τῆς» τὰ περισσότερα ἐχέγγυα ἐπαρκεῖς οἰκον. ὑποστάσεως. Ὁ 5ος προεκάλεσε τὴν ἔγγραφον ἀπὸ 12.7.56 διαμαρτυρίαν τῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας «Ἀστήρ» ὡς κατὰ πειστικὸς καὶ ἀντίθετος πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς Δ.Ε.Η.). Ὁ Τ. Χρυσαφίδης εἰς τὴν ἀπὸ 17.7.56 σχετικὴν πρὸς τὸν Π. Γουναράκη ἀναφορὰν του παραδέχεται, ὅτι ἐν τῇ διαμαρτυρίᾳ ἐκτιθεμένη διαδικασία ἀσφαλίσεως καὶ ἀντασφαλίσεως εἶναι μὲν «κατ' ἀρχὴν καὶ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ὁρθή», δὲν ἐφαρμόζεται ὅμως εἰς τὰς μεγάλας ἐργασίας.

γ) Ἡ συσταθεῖσα παρὰ τοῦ Γ. Πεζοπούλου τριμελὲς Ἐπιτροπὴ διὰ τοῦ 23.7.56 πρακτικῶς τῆς διεπίστωσεν, ὅτι αἱ ὑποβληθεῖσαι τρεῖς προσφοραὶ τοῦ ἐκπροσωπούμενου ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας Ὁμίλου Ἑλλήν. Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν, τοῦ τοιοῦτου τῶν Ἀγγλικῶν Ἑταιρειῶν (Ἐκπρόσωπος Ε. Ι. Χίλλ καὶ Σία) καὶ τῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας «Ἀστήρ» εἶναι καθ' ὅλα τὰ ὑπόσημοι, τοῦ ζητηθέντος παρ' ὧν ἀσφαλιστροῦ 3,150)00, ὄντος κατὰ 630)00 μικροτέρου «τοῦ ἐπὶ τῆς Ἀμερικανικῆς Διοικήσεως ἐπιτευχθέντος πρὸ 31)2 ἐτῶν διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἔργων Ἀλιβερίου, Ἀγρὰ καὶ Λούρου». Ἡ μόνη διαφορὰ, ἥτις ὑπάρχει εἰς τὰς προσφοράς, εἶναι ἡ προταθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς «ἀλληλέγγυος καὶ ἀδιαίρετος ἐνοχή» ὧν τῶν Ἑλλήνων Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν, περὶ ἧς ὅμως, μὴ περιλαμβανομένης εἰς τὴν προσφορὰν τοῦ Ἀγγλικοῦ ὁμίλου, οὐδὲνα λόγον κάμνει ἡ Ἐπιτροπὴ, ὃν καὶ ὁ ὅρος οὗτος ἦτο εὐνοϊκός, προφανῶς διὰ τὴν Δ.Ε.Η. Ἐν τέλει ἡ Ἐπιτροπὴ ὑπέδειξε τὴν κατακύρωσιν κατὰ 55)00 εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Ὁμίλον καὶ 45)00 εἰς τὸν Ἀγγλικόν, ἀποκλεισθείσης τῆς μεμονωμένης συμμετοχῆς τοῦ Ἀστέρος.

δ) Εἰς τὴν Συνεδρίσιν τῆς 8.8.56 συνεζητήθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 45556) 6.8.56 εἰσήγησις τοῦ Γ. Πεζοπούλου, δι' ἧς προέτεινεν οὗτος τὴν κατακύρωσιν κατὰ 50)00 εἰς τὸν Ἑλληνικὸν ὁμίλον, 40)00 εἰς τὸν Ἀγγλικόν καὶ 10)00 εἰς τὸν Ἀστέρα. Κατὰ τὴν συζήτησιν διεμόρφωσε τὰ ποσοστὰ εἰς 75)00 ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ ὁμίλου, ἐξ ὧν 15)00 ὑπὲρ τοῦ Ἀστέρος καὶ 25)00 ὑπὲρ τοῦ Ἀγγλικοῦ, τοῦδ' ὅπερ καὶ ἐνέκρινεν ὁμοφώνως τὸ Διοικ. Συμβούλιον. Ἡ ἀπόφασίς ὅμως (ὑπ' ἀριθ. 197) 1956) παραδόξως καθώρισε τὸ ποσοστὸν διὰ τὰς Ἑλληνικὰς Ἑταιρείας (εἰς τὸ 70—75)00), πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἔδωσε τὸ δικαίωμα εἰς τὸν Γ. Πεζόπουλον νὰ καταβιβάσῃ εἰς 70)00, τὸ ποσοστὸν τῶν Ἑλληνικῶν Ἑταιρειῶν, ἐπὶ ἀντιστοίχῳ ὠφελείᾳ τοῦ Ἀγγλικοῦ ὁμίλου καὶ

ε) Τὸ ἀσφαλιστήριον ὑπεγράφη τὴν 6.9.56 καὶ τὸ 70)00 τῶν Ἑλληνικῶν Ἑταιρειῶν κατενεμήθη μεταξὺ αὐτῶν «συμφώνως πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν» τοῦ Γ. Πεζοπούλου κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 22551) 30.8.56 ἔγγραφον τῆς Ἑθνικῆς, ἐξασφαλισθείσης τῆς προνομιακῆς μεταχειρίσεως

τοῦ Ἀστέρος, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἐξεδηλώθη ἐντονὸν τὸ ἐνδιαφέρον αὐτοῦ (σελ. 6), δοθέντος μάλιστα, ὅτι καὶ ἡ προσφορὰ του ἦτο ὡς μεμονωμένη ἀπαράδεκτος καὶ τὸ ἀπονεμηθὲν εἰς τοῦτον 15)00 δυσανάλογον πρὸς τὴν οἰκονομικὴν δυναμικότητα αὐτῆς κατὰ τὸ ἀπὸ 22.9.55 σημείωμα τοῦ Τ. Χρυσαφίδου (δρα ὑπ' ἀριθ. 254) 55 ἀπόφ. Διοικητικοῦ Συμβουλίου). Ἐξ ἄλλου ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἀντικατεστάθη ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸν Ὁμίλον ἡ «Ἰονικὴ» διὰ τῆς Ἀσπίδος—Προνοίας καὶ παρελήφθη ἀπὸ τὸν Ἀγγλικὸν Ὁμίλον ἡ LONDON GUARANTEE AND ACCIDENT Co LTD.

2. α) Τὴν 13.11.56 ὑπεγράφη τὸ ὑπ' ἀριθ. 1 πρόσθετον σύμφωνον μεταξὺ τῶν ὡς ἄνω Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν καὶ τῶν ὑπάλληλων, ἀλλὰ ὅχι ἐξουσιοδοτημένων ἐκπροσώπων τῆς Δ.Ε.Η. Ι. Τσιμπούκη καὶ Ι. Κρανίδη καὶ ἐμονογραφηθῇ ἐπὶ πλέον ἀπὸ τὸν προαναφερθέντα ἀρμόδιον ἐπὶ τῶν ἀσφαλίσεων Τ. Χρυσαφίδην, χωρὶς προηγούμενως νὰ ἐγκριθῇ ἢ οὐδὲ καν νὰ γνωστοποιήθῃ εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐτηρήθη μυστικόν. Εἰς τὰς σελ. 7—10 τῆς ἐκθέσεως Κ. Παπαϊωάννου καταχωροῦνται τὸ τε συμφωνητικὸν τοῦτο καὶ οἱ δι' αὐτοῦ τροποποιηθέντες οὐσιώδεις ὅροι τοῦ ἀρχικοῦ ἀσφαλιστηρίου. Ἐνταῦθα σημειοῦται, ὅτι διὰ τῆς νέας συμφωνίας, τῆς μὴ δεσμευτικῆς διὰ τὴν μὴ συμμετασχούσαν εἰς αὐτὴν διὰ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῆς Δ.Ε.Η., ἐκαλύφθησαν ἄνευ προσθέτου ἀσφαλιστροῦ καὶ τὰ ρητῶς ἐξαίρεθέντα διὰ τοῦ ἄρθρου 3α τοῦ ἀσφαλιστηρίου «ἐλαττώματα κατασκευῆς», εἰς ἃ ρητῶς ὑπὸχθησαν «τὰ σφάλματα (λάθνη) διαχειρίσεως, ἐπιβλέψεως, ἐκτελέσεως, εἴτε ταῦτα τυγχάνουσιν ἀποδοτέα εἰς τοὺς ἐργολάβους εἴτε εἰς τοὺς μηχανικοὺς ἢ τοὺς ἐξουσιοδοτημένους αὐτῶν ὡς καὶ ἐλαττώματα τῶν ὑλικῶν. Τὰ σφάλματα τῶν μηχανικῶν τὰ καλυπτόμενα διὰ τοῦ παρόντος συνίστανται εἰς λάθη σχεδιάσεως, προγραμματισμοῦ καὶ μελέτης», Ἐπὶ πλέον οἱ Ἀσφαλισταὶ παρητήθησαν ἄνευ ἀνταλλάγματος τοῦ δικαίωματος ἀναγωγῆς, ὅπερ εἶχον ἐκ τοῦ ἀσφαλιστηρίου κατὰ τῆς OL—CO καὶ τῶν ὑπεργολάβων τῆς (σελ. 13) καὶ

β) Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 162) 20.6.57 ἀποφάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐνεκρίθη συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 1490) 25.5.57 εἰσήγησιν τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἡ γενομένη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42003) 1.7.57 ἐπιστολῆς αὐτοῦ πρὸς τὴν OL—CO, ἀποδεχθείσαν ταύτην, χαριστικῇ διὰ τὴν τελευταίαν ἀπαλλαγὴν τὸσον αὐτῆς, ὅσον καὶ τῆς ἐγγυητέρας τῆς Τραπεζῆς Β.Ν.Κ.Ι. ἀπὸ τῶν ἐκ τῶν ἄρθρ. 11, 16 καὶ 27 παρ. 1 ἐδ. γ' τῆς συμβάσεως τῆς 5.5.1955 ἀπορρεουσῶν ὑποχρεώσεων των, ὁρισθέντος, ὅτι «ἡ Δ.Ε.Η. δὲν θὰ δύναται νὰ καταστήσῃ ὑπεύθυνον τὴν Β.Ν.Κ.Ι. διὰ τὰ ἀτυχήματα ἢ ζημίας πού ἀντιστοιχοῦν εἰς τοὺς κινδύνους τῶν ὁποίων ἡ κάλυψις προβλέπεται ὑπὸ τῶν διαφόρων ἀσφαλίσεων», διὰ τὰς ὁποίας τὸ πρῶτον ἀνεγνωρίσθη, ὅτι θὰ συνήπτοντο «ἀπ' ἐυθείας ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ἐργοδότη». Οὕτε εἰς τὴν εἰσήγησιν οὕτε εἰς τὴν συζήτησιν ἐφίγη τὸ ζήτημα τῆς ὡς ἄνω ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως. Ὁ Π. Γουναράκης ἀπαντῶν εἰς σχετικὴν ἐρώτησιν τοῦ Δ. Γαλάνη ἐδήλωσεν, ὅτι «δὲν ὑπάρχουν περικτώσεις τὰς ὁποίας νὰ μὴ ἀσφαλισωμεν». Εἰς παρατήρησιν δὲ τοῦ ἰδίου, ὅτι «τὶ θὰ συμβῇ ἀν' σπᾶσιν τὸ φράγμα» δεδομένου, ὅτι «δὲν ἀσφαλίζεται ὅ,τι τεχνικῶς δὲν ἐγινε καλὰ», προσέθεσε «Δὲν ὑπάρχει κανεὶς κίνδυνος δι' αὐτό». Ἡ τελευταία αὐτῇ διαβεβαίωσις, ὡς ἄλλως τε καὶ αὐτὴ αὐτῇ ἡ τροποποίησις, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν ἀναγκαίαν συνέπειαν τῆς γενομένης ὡς ἄνω διευρύνσεως τῆς ἀσφαλίσεως, δημιουργοῦσι τὴν εὐλογον ὑπόνοιαν, ὅτι τὸσον ὁ Π. Γουναράκης, ὅσον καὶ ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐτέλουν ἐν γνώσει τῆς τελευταίας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον πιθανολογεῖται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι δὲν θὰ ἀπετόλμουν ἄνευ τῆς τοιαύτης γνώσεως οἱ Ι. Τσιμπούκης, Ι. Κρανίδης καὶ Τ. Χρυσαφίδης τὴν ὡς ἄνω οὐσιώδη μεταβολὴν τοῦ ἀσφαλιστηρίου, χωρὶς μάλιστα νὰ συμβουλευθῶσι προηγουμένως τὴν Νομικὴν Ὑπηρεσίαν διὰ τὰς ἐνδεχομένας

ὡς πρὸς τὴν Δ.Ε.Η. συνεπείας. Τὸ ὅτι προεκρίθη ἡ παρ' ἀναρμοδιῶν προσώπων ὑπογραφή καὶ πρὸ παντὸς τὸ ὅτι ἀπεκρύφθη τοῦτο ἐπιμελῶς ἀπὸ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου καὶ ἀπὸ τὰς ἀρμοδίας Ὑπηρεσίας τῆς Δ.Ε.Η., πρὸς ἃς δὲν ἐκοινοποιήθη ὡς ἔδει, ἀποτελεῖ μίαν σοβαρὰν ἐνδειξὴν περὶ τοῦ ὅτι τὰ γενόμενα ὑπέκρυπτον συναλλαγήν ἀθέμιτον, ἢ ὁποία, ὡς εἰκός, φοβεῖται τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας καὶ ἐπιλέγει τὴν σκολιάν ἀντὶ τῆς κανονικῆς ὁδοῦ.

3. α) Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 8010)30.12.57 ἐγγράφῳ τοῦ Διον. Παπαλεονάρδου ἀναφερομένης κακοτεχνίας ἐνὸς καταρρεύσαντος τοίχου ἀντιστηρίξεως καὶ τῶν περὶ αὐτῆς καὶ τῆς ἐξ αὐτῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως ἐγερθεῖσιν ἀμφισβητήσεων ἀπεκαλύφθη τυχαίως τὸ μυστικὸν συμφωνητικόν, ὅπερ ἡ ΥΕΚΕΤ ἐξηκολούθει νὰ μὴ γνωρίζῃ, ἐξ οὗ ἐδημιουργήθη θόρυβος, ὅστις ἠνάγκασε τὸν Γ. Πεζόπουλον νὰ συγκροτήσῃ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. Ε. 270)16.6.58 ἐγγράφου τοῦ ἐπιτροπῆν ἐκ τῶν Κ. Κυριακίδη, Γ. Κοζυράκη καὶ Παν. Μιχαηλίδη πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη διὰ τοῦ ἀπὸ 4.9.58 πορίσματος τῆς παρεδέχθη ἐκτὸς ἄλλων (σελ. 13—15), ὅτι ἡ γενομένη τροποποίησις τοῦ ἀσφαλιστηρίου «εἰς οὐσιώδη σημεία τοῦ» εἰς οὐδεμίαν τῶν ἀρμοδιῶν ὑπηρεσιῶν κοινοποιηθεῖσα, ἐγένετο «ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς Γεν. Διευθύνσεως, ἄνευ αἰτήσεως τῆς ἀρμοδίας ἐν προκειμένῳ ΥΕΚΕΤ, ἄνευ γνώμης τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας καὶ ἄνευ ἐλέγχου τοῦ τμήματος ἐλέγχου», εὐνοεῖ μόνον τὴν ΟΛ—ΟΟ καὶ οὐχὶ τὴν Δ.Ε.Η. (σ. 14). Παρὰ ταῦτα ἡ Ἐπιτροπὴ πρὸς τὸν ἐκδηλον σκοπόν, ὃν ἄλλως τε ἐπέδωκε καὶ πᾶσα ἄλλη ἐπιτροπὴ, ὑπὸ τὸν Γ. Πεζόπουλον, καταρτιζομένη, συνήδως ἐκ προσώπων τῆς εὐνοίας καὶ ἐμπιστοσύνης του, ὅπως συγκαλύψῃ ἢ περιορίσῃ τὸ σκάνδαλον, ἀπέδωσε τὰς παρατηρηθείσας σοβαρὰς πρᾶξεις καὶ παραλείψεις εἰς «ἀβλεψίαν», ἀποκλεισθέντων «οἰωνοτήτων ἐτέρον ἐλαττηρίων, δι' ἃ οὐδ' ἡ ἐλαχίστη ἐνδειξὴς προέκυψεν ἐκ τῆς γενομένης ἐρεύνης».

β) Ὁ Γ. Πεζόπουλος, ἂν καὶ ἀνεκινήθῃ τὸ ζήτημα ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 1957 καὶ ἐτέθῃ αὕτη ἐπισήμως διὰ τοῦ μνησθέντος ὑπ' ἀριθ. Μ. 290)24.1.58 ἐμπιστ. ἐγγράφου τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου, μὲν οὐκ ἐπέντε καὶ πλέον μῆνας κατήρτισε τὴν ὡς ἄνω ἐξεταστικὴν Ἐπιτροπὴν, οὐδὲν δὲ μέτρον ἔλαβε πρὸς ἐπιβολὴν τῶν παρ' αὐτῆς ὑποδείχθεισων κατὰ τῶν ὑπευθύνων πειθαρχικῶν κυρώσεων, ἔστω καὶ διὰ τὰς τυπικὰς κατ' αὐτὴν παραβάσεις καὶ παραλείψεις. Τὸ λεγόμενον παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. ΣΤ ἀπὸ 30.3.63 ἀπάντησιν του εἰς τὸ 22ον εἰδικὸν ἐρώτημά μας (κατάθεσις 8η 28.2.63), ὅτι ὁ Τ. Χρυσάφιδης ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Γραφείου ἀσφαλίσεως εἶναι ἀνακριβές, καὶ ὅσον, ὡς προκύπτει ἀπὸ τὸ ἀπὸ 17.1.63 ὑπόμνημά του, οὗτος ἀντικατέστη τὴν 3.2.61, ἡ τοῖς μετὰ τρία καὶ πλέον ἔτη καὶ πικρὰν ὥστα ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀσφαλίσεως τῆς 2ας Μονάδος Πτολεμαΐδος περὶ τῆς κατωτέρω. Ἀνακριβές ἐπίσης εἶναι καὶ τὸ ἐν τῇ αὐτῇ ἀπάντησιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Γ. Πεζόπουλου βεβαιούμενον, ὅτι τὸ ἐν λόγω ἀσφαλιστήριον ὑπεγράφη μετὰ δευτέραν δημοπρασίαν, καὶ ὅσον ἡ τελευταία ἀφορᾷ τὸ διάφορον θέμα τῆς ἀσφαλίσεως τῶν προιουσιακῶν στοιχείων τῆς Δ.Ε.Η. διὰ βλάβας μέχρι 50 οο.

γ) Ἡ ΥΕΚΕΤ (Δ. Παπαλεονάρδος) διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 2892)12.6.59, Μ. 2499)20.11.58, 5984)19.12.58 καὶ 520)23.2.59 ἐγγράφων τῆς πρὸς τὴν Διεύθυνσιν Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ τὸν Νομικὸν Σύμβουλον τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ὁ τελευταῖος διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 1300)3.2.59 καὶ 2482)2.3.59 ὁμοίων ἐζήτησαν, ὅπως καταλογισθῇ εἰς τὴν ΟΛ—ΟΟ τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν γενομένην ὑπὲρ αὐτῆς διεύρυνσιν τῆς ἀσφαλίσεως μέρος τοῦ ἀσφαλιστροῦ. Ἡ Διεύθυνσις Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 42221)18.4.59 ἐγγράφου τῆς ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν Ἑθνικὴν Ἀσφαλιστικὴν Ἑταιρείαν σχετικὰς διευκρινίσεις «διὰ λόγους καμάρω πλῆρω φορῆς», ὡς προσέδωκεν ὁ Ι. Τσιμπούκης προφανῶς πρὸς καθυσχύσιν τῆς. Ἡ Ἑθνικὴ ἀπήντησε μετὰ 40 καὶ πλέον ἡμέρας, διὰ τῆς ἀπὸ 5.

6.59 ἐπιστολῆς τῆς, ὅτι «οὐδεμία ἀπόσχισις ποσοστοῦ ἀσφαλιστροῦ δύναται νὰ γίνῃ» δεδομένου, ὅτι τοῦτο «δὲν ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ ἀθροίσματος τῶν καθ' ἕκαστον καλυπτομένων κινδύνων». Ὡς ὅμως προκύπτει ἀπὸ αὐτὰς ταύτας τὰς προσφορὰς τῶν ἐν τῷ ἀσφαλιστηρίῳ ὁμίλων, προστείνεται μετ' ὡμὲνον ἀσφάλιστρον 3 οο διὰ τὴν περίπτωσιν καὶ ἢν θὰ ἐξήρουντο ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως ὡρismένοι κίνδυνοι ἐκ στάσεων, ἀπεργιῶν κ.λ.π.

δ) Ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας «Ἰονικῆς» Θ. Βελιμέζης κατέθεσεν ἐνόρκως, ὅτι «Ἐὰν ἡ ἐπέκτασις ἐγένεν ἄνευ προσθέτου ἀσφαλιστροῦ, τοῦτο θὰ σημαίνῃ, ὅτι τὸ ἀρχικὸν ἀσφάλιστρον, ἐκρίθη ἀπὸ τοὺς ἀσφαλιστὰς καὶ ἀντασφαλιστὰς, ὡς παρὲχον περὶ θώρα διὰ τὴν τοιαύτην ἐπέκτασιν τῆς καλύψεως» (σ. 18). Ἐπίσης ὁ Ἀλέξ. Ταμπουράς, Διευθυντὴς τῆς Ἀσπίδος—Προνοίας εἰς τὴν ἀπὸ 8.3.63 ἐνόρκον κατάθεσιν τοῦ βεβαιῶν, ὅτι «κατόπιν ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΩΝ ΠΑΡΑ ΤΗ Δ.Ε.Η. ἐπετύχameν νὰ συμπεριληφθῶμεν καὶ ἡμεῖς μετ' ἡμῶν ποσοστὸν» εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ἑργικοῦ Μεγδόβα.

ε) Ἀν καὶ κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου Θ. Μακρῆ ἡ Δ.Ε.Η. ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως καταβάλλῃ εἰς τὴν Ἀσφαλιστικὴν Ἑταιρείαν Χίλλ τὸ χαρτόσημον τὸ ὁποῖον τυχὸν θὰ ἐπλήρωνε παρὰ τὴν γνωμοδότησιν, ἐν τούτοις δὲν ἀφῆρέθη ἀπὸ τὸ οἰκτεῖον ἀσφάλιστρον τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸ χαρτόσημον τοῦτο ποσοστὸν, προκυψάντος ἐντεῦθεν κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Τ. Χρυσάφιδου (Σημείωμα 17.1.63) ζημίας τῆς Δ.Ε.Η. δρχ. 85.000, ὧν ἐζητήθη καὶ ἐπετεύχθη ἐσχάτως ἡ ἐπιστροφή καὶ

στ) Τὸ ὅλικον ἀσφάλιστρον, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ ἀσφαλιζομένης ἀξίας 16.000.000 δολλ. ἀνῆλθεν εἰς 50.400 δολλ., δὲν περιελάμβανε καὶ τὸν ἠλεκτρομηχανικὸν ἐξοπλισμὸν λειτουργίας (ἐξαίρεσις γερανογεφύρας), ἡ ἀσφάλισις τοῦ ὁποίου, βαρύνουσα κατὰ τὸ ἄρθρον 19 τῆς Γενικῆς Συγγραφῆς Ὑποχρεώσεων τοὺς ὑπεργολάβους καὶ προμηθευτὰς, ἐγένετο ἀπ' εὐθείας παρὰ τῆς ALSTHOM παρὰ τῇ Γερμανικῇ Ἀσφαλιστικῇ Ἑταιρείᾳ «ALLIANZ» δι' ἀξίαν δραχμῶν 189.000.000 καὶ ἐπὶ ἀσφαλιστρῶ 3,53 οο (σελ. 19).

Β) Ἡ ἠλεκτρομηχανικὸς Ἐξοπλισμὸς 2ας Μονάδος Α.Η.Σ. Πτολεμαΐδος.

4. α) Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 51 παρ. 3 τῆς ἀπὸ 19.11.58 συναφθείσης μεταξὺ Δ.Ε.Η. καὶ ALSTHOM συμβάσεως διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς 2ας μονάδος τοῦ Α.Η.Σ. Πτολεμαΐδος, ἡ δευτέρα συνεφώνησε διὰ λογαριασμὸν τῆς Δ.Ε.Η. ἄνευ διαγωνισμοῦ μετὰ τῆς ἐν Παρισίοις ALLIANZ τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἠλεκτρομηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ τῆς ἐν λόγω 2ας μονάδος ἀπὸ 1.12.60 μέχρι 1.11.62 ἐπὶ ἀσφαλιστρῶ 5,95 οο δι' ἀξίαν δρχ. 460 ἑκατομμυρίων (δραλοῖς δρους σελ. 24 καὶ 25). Ὁ Γ. Πεζόπουλος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6401)10.11.60 εἰσηγήσεως του ζητεῖ, ὅπως ἐγκριθῇ ἡ ἀσφάλισις αὕτη εἰς τὴν προσεχῇ εἰδυνάτον συνεδρίᾳ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου καὶ ἐκθέτῃ μετὰ ξὺ ἄλλων τὸ μὲν ὅτι, ἡ τοῖς πρᾶκτικῶς ἀνέφικτος ἡ διενέργεια ἀ διαγωνισμοῦ, λόγῳ τοῦ, ὅτι εἶναι ἐλάχιςται αἱ Ἀσφαλιστικαὶ Ἑταιρεῖαι αἰτίνας ἀναλαμβάνουσι τὴν κάλυψιν τοῦ κινδύνου ἐκ μηχανικῶν βλαβῶν (BRIS DE MACHINE)· τὸ δὲ ὅτι τὸ ἐπιτευχθὲν ἀσφάλιστρον 5,95 οο, συγκρινόμενον μετὰ 3,53 οο τῆς ἀναλόγου ἀσφαλίσεως παρὰ τῇ αὐτῇ Ἑταιρείᾳ τοῦ ἀντιστοίχου μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ τοῦ Ὑ.Η.Σ. Μεγδόβα Εἶναι Ἐλ Οὐ Γον, «λαμβανόμενης ὑπ' ὄψιν τῆς σημειωθείσης ἐσχάτως ἐπὶ διεθνούς ἐπιπέδου σημαντικῆς αὐξήσεως τῶν ἀσφαλιστρῶν, τῆς ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀντιστοιχοῦν ἀσφάλισιν τοῦ ἠλεκτρομηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ τοῦ Ὑ.Η.Σ. Ταυρωποῦ κατὰ 6 μῆνας μακροτέρας χρονικῆς διαρκείας τῆς ἀσφαλίσεως (23 μῆνες ἔναντι 17) καὶ τῶν μεγαλύτερων κινδύνων εἰς τὴν ὑπὸ κρίσιν περίπτωσιν, λόγῳ τῆς πλέον πολυπλόκου μορφῆς, ἣν ἐμφανίζει ὁ ἠλεκτρομηχανικὸς ἐξοπλισμὸς ἀτμοηλεκτρικοῦ Σταθμοῦ» καὶ

β) Κατὰ τὴν ἐπακολούθησάν συνζήτησιν τῆς 24.11.1960 ὁ Π. Γουναράκης ἐδικαιολόγησε τὴν τε παραλείψιν τῆς δημοπρασίας καὶ «τὸ αἰσιθητὸς ὑψηλότερον», ὡς

παρεδόχθη, ασφάλιστρον του 5,95 ο)οο έναντι του ως εἴρηται: 3,53 ο)οο, με τὰ αὐτὰ ἐπιχειρήματα, ἅτινα ἐπεκαλέσθη ὁ Γ. Πεζόπουλος, σὺν τῇ προσθήκῃ, ὅτι ἂν ἀπεφασίζετο ἡ δημοπρασία ἀπὸ τὸ Διοικ. Συμβούλιον, θὰ ἐδημιουργεῖτο μία περιπλοκή (διότι ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἀρχίσουν νὰ καταφθάνουν εἰς τὸ ἐργοστάσιον τμήματα τοῦ ἐξοπλισμοῦ). Διὰ κακὴν ὁμῶς τύχην τῆς ALLIANZ, τῆς ALSTHOM καὶ τῶν ἐκδύμων συνηγρόρων τῶν Π. Γουναράκη καὶ Γ. Πεζοπούλου, εὐρέθη εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον ὁ ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ καὶ Διευθυντῆς τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος Μίνως Λεβῆς, εἰς ὃν κατὰ τὴν ἀπὸ 5.4.63 ἐναρξον κατάθεσιν τοῦ ἐπροξένησεν ἐντύπων πρῶτον μὲν τὸ ασφάλιστρον, τὸ ὁποῖον ἐθεώρησεν «ὕψηλόν», «δεδομένου μάλιστα, ὅτι ἡ πληρωμὴ αὐτοῦ θὰ ἐγίνετο ἀπὸ τῆς ἐν ἀρχῇ τῆς ἀσφαλίσεως τῆς ἀσφαλίσεως ἐκ δρχ. 460.000.000 περίπου, ἂν καὶ ἡ παρὰ τοὺς αὐτῶν θὰ ἐγίνετο βαθμιαία καὶ τμηματικῶς»· δευτέρον δὲ τὸ γεγονός, ὅτι δὲν ἔγινε δημοπρασία... Τρίτον, ὅτι... δὲν προσβλέπετο εἰς τὴν ἀσφάλισιν ταύτην ἐπιστροφὴ μέρους τῶν ἀσφαλιστρῶν εἰς τὴν Δ.Ε.Η. (RISTOURNE)», ὡς ἐγίνετο εἰς πᾶσαν ἀσφάλισιν κατὰ τὴν ἐκ τῆς ἐν τῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος ὑπηρεσίας του κτηθείσαν πείραν. Καὶ τέταρτον ἠγόρευσε διατὶ δὲν ἐκλήθησαν εἰς συναγωνισμόν αἱ Ἑλληνικαὶ ἀσφαλιστικαὶ Ἑταιρεῖαι, ὁποῦτε καὶ «μικρότερον ἀσφάλιστρον» θὰ ἐπιτυγχάνετο καὶ «ἐν ταύτῃ θὰ ἀπεφεύγοντο κατὰ ἐν τμήμα καὶ ἡ ἐξαγωγὴ συναλλαγμάτων». Ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐπεκαλέσθη δύο νέα ἐπιχειρήματα κατὰ τῆς δημοπρασίας, ἥτοι τὸ μὲν, ὅτι «ἦτο ἀδύνατος ἡ διεξαγωγὴ δημοπρασίας», ἀφοῦ, ὡς ἐπείσθη «ἐκ τῶν συζητήσεων τὰς ὁποίας ἔκαμε μὲ τὸν Νομικὸν Σύμβουλον ἦτο ἀδύνατος ὁ διαχωρισμός» τῆς ἀσφαλίσεως διὰ τὴν περίοδον «μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ ἐξοπλισμοῦ εἰς τὸ ἐργοτάξιον», δι' ἣν αἱ δαπάναι ἐβάρυνον τὴν ALSTHOM καὶ τοὺς οὗς ἀντεπροσώπευε προμηθευτὰς καὶ διὰ τὴν ἀπὸ τῆς ἀφίξεως ταύτης μέχρι τῆς παραλαβῆς τοῦ ἔργου τοιαύτην, δι' ἣν τὴν εὐθύνην ἔφερον ἡ Δ.Ε.Η.· τὸ δέ, ὅτι καὶ μετὰ τὴν δημοπρασίαν «δὲν θὰ ἐπετυγχάνετο καλὸν ἀσφάλιστρον». Ἐκ τῆς περαιτέρω ἐξελιχθείσης ὑποθέσεως ἀπεδείχθη πόσον ἐλάχιστα σοβαρὰ ἦσαν καὶ τὰ ἐπιχειρήματα ταῦτα. Τὸ ἴδιον ἐπιχείρημα τῆς ἀδυναμίας τοῦ διαχωρισμοῦ ἀντέταξεν ὁ Γ. Πεζόπουλος καὶ εἰς τὴν ἑλλειψὶν συμφωνίας ἐπιστροφῆς ἀσφαλιστροῦ, τὴν ὁποίαν ὡς προσέθεσεν «ἀσφαλῶς» ἡ ALSTHOM θὰ ἐπεδίωξε δι' ἴδιον λογαριασμόν. Εἰς τὴν ἐρώτησιν διατὶ δὲν ἐκλήθησαν αἱ Ἑλληνικαὶ ἀσφαλιστικαὶ Ἑταιρεῖαι ἀπήντησε ὁ Θ. Μακρῆς, ὅτι: «Ἐλάχισται Ἀσφαλιστικαὶ Ἑταιρεῖαι ἀναλαμβάνουν ἀνὰ τὸν κόσμον κάλυψιν κινδύνου μηχανικῶν βλαβῶν». Εἰς δευτέραν ἐρώτησιν, ποῖαι εἶναι αὗται, ἠναγκάσθη ὁ ἴδιος νὰ δεχθῇ, ὅτι «ἐπρεπε νὰ ἐξακριβωθῇ αὐτὸ τὸ ὁποῖον λέγει ὁ κ. Π. Λεβῆς». Εἰς τὴν ἰδίαν δύσκολον θέσιν περιήλθον καὶ οἱ Π. Γουναράκης καὶ Γ. Πεζόπουλος, ὁ μὲν πρῶτος διότι ὑποστηρίζας, ὅτι ἂν ἐκ τῆς συμβάσεως προέκυπτεν, ὅτι ἡ ἀσφάλισις ἔπρεπε νὰ εἶναι ἐνιαία τότε ἡ Δ.Ε.Η. ὥφειλε νὰ ἐγκρίνῃ τὴν σύμβασιν, ἀπεστομώθη μετὰ τὴν ἐρώτησιν «ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τί ἀπομένει νὰ κρίνῃ τὸ Διοικ. Συμβούλιον». Ὁ δὲ δευτέρος, διότι ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι τὸ Διοικ. Συμβούλιον «δὲν καὶ οὐταὶ νὰ ἀπορρίψῃ τὸ ὕψηλόν ἀσφάλιστρον» καὶ ἐπὶ πλέον, ὅτι εἰς τὰ θέματα τῶν ἀσφαλίσεων αἰσιθάνεται ἐαυτὸν μείονεκτοῦντα. Ἐν τέλει ἀνεβλήθη ἡ συζήτησις «διὰ νὰ διευκρινισθοῦν» ὅλαι αἱ παρατηρήσεις τοῦ κ. Λεβῆ.

5. α) Εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 25-1-1961, ἣν ἐξήγησε κατεστειμένως ὁ Γ. Πεζόπουλος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 550)24-1-1961 σημειώματός του, «διὰ νὰ λάβῃ τὸ Διοικ. Συμβούλιον σχετικὴν ἀπόφασιν, ἥτις κατέστη ἡδὴ πολὺ ἐπείγουσα», συνεζητήθη ἡ ἀπὸ 23-1-61 προσφορὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας «Ἀσπίς—Πρόνοια», δι' ἣς ἀνε-

λάμβανεν αὐτὴ τὴν ἐν λόγῳ ἀσφάλισιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὑφ' οὓς καὶ ἡ ALLIANZ ὄρους με ἀντασφάλισιν κατὰ 99 ο)ο ἀπὸ ἑνδεκα ἀλλοδαπὰς Ἑταιρείας καὶ ἀσφάλιστρον 5.40 ο)οο, συνεπαγόμενον ὡφελειαν διὰ τὴν Δ.Ε.Η. 250.000 δρχ. κατὰ τὴν συζήτησιν διεπιστώθη, ὅτι τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὴν εὐθύνην διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἀνακρίβη διαθεβαίωσιν, ὅτι αἱ Ἑλληνικαὶ Ἀσφαλιστικαὶ Ἑταιρεῖαι δὲν ἀνέλαμβανον τὴν κάλυψιν τοῦ κινδύνου ἐκ μηχανικῶν βλαβῶν, εἶχε ὁ Θ. Μακρῆς (σελ. 36), ὁ ὁποῖος καὶ διὰ τοῦτο ἔσπευσε νὰ εἰσηγηθῇ τὴν ἀνάθεσιν τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὴν μειοβότειαν Ἑταιρείαν «Ἀσπίς—Πρόνοια». Τοῦτο δὲν ἀπεδέχθη ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐκ τοῦ φόβου τῶν σχολίων, τὰ ὁποῖα θὰ ἐδημιουργοῦντο λόγῳ τῆς ἀναθέσεως τῆς ἀσφαλίσεως εἰς μίαν Ἑλληνικὴν ἀσφαλιστικὴν Ἑταιρείαν ἄνευ διαγωνισμοῦ. Τὰ σχόλια ταῦτα θὰ ἀπεφεύγοντο κατ' αὐτὸν εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀναθέσεως τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὴν ALLIANZ, διότι «ὕποτίθεται», ὅτι ἡ ALSTHOM, ἥτις εἶχε ἐκ τῆς συμβάσεως τὴν πρωτοβουλίαν, «ἠρευνήσεν ὅλας τὰς ἄλλας περιπτώσεις ἐν Γαλλίᾳ». Ὁ Π. Γουναράκης διετύπωσε τὴν γνώμην, ὅτι δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ μεταβῇ ἡ σύμβασις μετὰ τῆς ALLIANZ «διὰ μίαν τὸσον μικρὰν χρηματικὴν διαφοράν», δεδομένου ὅτι αἱ περαιτέρω διαπραγματεύσεις θὰ ἐπέφερον ἀπώλειαν χρόνου, «ὁ ὁποῖος εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν εἶναι πολὺτιμος». Τὴν πρότασιν τοῦ Μ. Λεβῆ, ὅπως κληθῶσιν αἱ Ἑλληνικαὶ Ἀσφαλιστικαὶ Ἑταιρεῖαι, ὅπως ὑποβάλωσιν ἐν τῷ 5 ἡμέρων τὰς προσφοράς των ἀπερρίψεν ὁ Γ. Πεζόπουλος, μετὰ τὴν ἀστείαν δικαιολογίαν, ὅτι κατὰ τὴν σύμβασιν τὴν πρωτοβουλίαν τὴν εἶχε ἡ ALSTHOM, ἀπὸ τῆς ὁποίας καὶ ἔπρεπε νὰ ζητηθῇ «νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς διαπιστώσεις, αἵτινες προέκυψαν ἐκ τοῦ ἐλέγχου». Τοῦτο καὶ ἐδέχθη τὸ Διοικ. Συμβούλιον, συμφωνῶντος καὶ τοῦ Μ. Λεβῆ, ὅστις καὶ συνώψισε τὰ συμπεράσματα τῆς συζητήσεως μετὰ τὴν καυστικὴν δέλωσιν «Πάντως οἰαδήποτε λύσις καὶ ἂν προταθῇ θὰ τὴν δεχθῶ, διότι προσπάθεια ἦτο νὰ ἀποδειχθῇ, ὅτι ἡ ALSTHOM ὥφειλεῖτο προσωπικῶς ἀπὸ τὴν ὑπόθεσιν, ΠΡΑΓΜΑ ΤΟ ΟΠΟΙΟΝ ΑΠΕΔΕΙΧΘΗ».

β) Ὁ Γ. Πεζόπουλος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 905)3-2-61 σημειώματός του ἀνεκίνωνεν εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, ὅτι ἡ ALLIANZ ἐδέχθη τὴν ἐπιστροφὴν (RISTOURNE) 150 ο)ο τοῦ ἀσφαλιστροῦ «ἐν περιπτώσει μὴ ἐπελεύσεως ζημίας» καὶ ἐπὶ πλέον ἐμείωσε τὸ ἀσφάλιστρον ἀπὸ 5.950 ο)οο εἰς 5.350 ο)οο. Ἐξ ἄλλου, ὡς προσέθεσεν, «ἐν τῷ μεταξὺ ἐξεδηλώθη ἐνδιαφέρον ἐκ μέρους καὶ ἄλλων Ἑλληνικῶν ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν».

γ) Εἰς τὴν συζήτησιν τῆς 8.2.1961 ὁ Πρόεδρος Π. Γουναράκης ἀνεγνώρισεν, ὅτι: Πρῶτον μὲν «ἡ ALSTHOM δὲν ἔκανε καλῶς τὴν δουλειά της, διότι ἐὰν ἀρχῇθεν ὑπερήσπιζε τὰ συμφέροντα τῆς Δ.Ε.Η., ἀσφαλῶς ἡ ALLIANZ θὰ ἐδίδο τὴν RISTOURNE ἐγκαίρως καὶ θὰ ἀπεφεύγετο ἡ ταλαιπωρία», δι' ἣ καὶ παρεκάλει τὸν Γεν. Διευθυντὴ «νὰ τὸ σημειώσῃ ΜΕΤΑΞΥ ΠΟΛΛΩΝ ΑΛΛΩΝ τὰ ὁποῖα ἀσφαλῶς ἔχει σημειώσῃ» εἰς βάρους τῶν Γάλλων. Δεύτερον «ἐὐρισκόμεθα ἐλαφρῶς ἐκτεθειμένοι ἐναντι τῆς Ἀσπίδος—Πρόνοιας, ἡ ὁποία ὑπεβλήθη εἰς κόπους καὶ ἔξοδα...». Καὶ «τέλος δὲν ἐπράξαμεν πᾶν ὅ,τι θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν ἴσως πράξει» καλοῦντες «καὶ τοὺς ἄλλους Ἑλλήνας ἀσφαλιστάς». Ἐφ' ᾧ καὶ πρότεινε τὴν ἀνάθεσιν τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὴν Ἀσπίδα—Πρόνοιαν, ἡ ὁποία ὡς ἀπεκαλύφθη, ἐβελτίωσε περαιτέρω τοὺς ὄρους τῆς διὰ τῆς ἀπὸ 7.2.1961 ἐπιστολῆς τῆς καὶ νυκτερινῆς τηλεγραφήματος, αὐξήσασα τὴν RISTOURNE ἀπὸ 10 εἰς 15 ο)ο καὶ μειώσασα τὸ ἀσφάλιστρον ἀπὸ 5.40 εἰς 5.30 ο)οο. Ὁ Γ. Πεζόπουλος δὲν εὗρεν ἄλλο τι νὰ εἴπῃ εἰ μὴ, ὅτι ἀντικανονικῶς ἡ Ἀσπίς—Πρόνοια ὑπέβαλε τὴν

προσφοράν της τήν τελευταίαν στιγμήν καὶ εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον προεκάλεσε τὴν ὑπόμνησιν τοῦ Μ. Λεβή, ὅτι καὶ ἡ παράλειψις τῆς Δ.Ε.Η. νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὴν Ἀσπίδα—Πρόνοιαν τὴν βελτίωσιν τῶν ὁρῶν τῆς προσφοράς τῆς AL-LIANZ ἀπετέλει «ἀνωμαλίαν». Ἐκ τῆς ἀφορμῆς τῶν ἐπακολουθησάντων διαξιφισμῶν, ὁ Μ. Λεβὴς ἠρώτησε σαφῶς τὸν Νομικὸν σύμβουλον ἂν ὑπάρχῃ διατάξεις ἐπιβάλλουσα τὴν πρόσκλησιν τῶν Ἑλληνικῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν. Τούτου καὶ τοῦ Γ. Πεζοπούλου, τηρησάντων σώφρονα σιγήν, ἀπήντησεν ὁ Π. Γουναράκης μὲ ἐν κατηγορηματικὸν ἀλλὰ καὶ ἀπερίσχεπτον «ὄχι», συγκρούμενον μὲ τὰς ἐντελῶς ἀντιθέτους διατάξεις τῶν παραγράφων 5 τοῦ ἄρθρου 32 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ νόμου 1023)1917 «περὶ ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως ἀσφαλίσεως», ὡς διεμορφώθησαν ἡ πρώτη διὰ τοῦ Ν. Δ. 20)26 Νοεμβρίου 1925, τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀναγκ. νόμου 800)1937 καὶ 5 τοῦ Ν. Δ. 403)41 καὶ ἡ δευτέρα διὰ τοῦ Ν.Δ. 20)26 Νοεμβρίου 1925, κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 3761)1929. Ἡ ἀγνοία τῶν ἀποκλεισῶν ἐπὶ ἀπειλῇ ποινικῶν κυρώσεων τὴν συναψιν ἀσφαλίσεων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ «κατὰ κινδύνων ὑποκειμένων ἐν ὄλῳ ἢ ἐν μέρει εἰς πραγματοποίησιν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ» θεωρεῖται καὶ εἶναι ἀσυγχώρητος, ἂν μὴ ἀπίστευτος καὶ ἡθελημένη, διὰ τοῦ νομικοῦ Π. Γουναράκη καὶ Θ. Μακρῆν καὶ ἰδίᾳ διὰ τὸν δευτέρον, ὁ ὁποῖος κατ' ἀνάγκην ἐμελέτησε τὸ ζήτημα, ἐν ὅψει τῶν ἐκ τῆς θέσεώς του ὡς νομικοῦ συμβούλου ἀπορρεόντων καθήκοντων του καὶ μάλιστα τοῦ δημιουργηθέντος ἐπὶ τοῦ προκειμένου θορύβου. Ἀξιοσημείωτον εἶναι, ὅτι ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν πραγμάτων ὁ μὲν Γ. Πεζόπουλος, λησμονῶν ὅσα ἀρχικῶς ὑπεστήριξεν, ἐδέχθη νῦν, ὅτι δὲν ἀποκλείεται ἡ ἀνάθεσις εἰς τὴν Ἀσπίδα—Πρόνοιαν, ἄνευ νέας εἰδοποιήσεως τῆς AL-STHOM καὶ τῆς ALLIANZ. Ὁ δὲ Π. Γουναράκης ἀνεγνώρισεν, ὅτι ὡς διηκρινίσθη, δὲν ἔχει σημασίαν «τὸ ἐναιῖον» τῆς ἀσφαλίσεως, ὑπὲρ τοῦ ὁποῖου εἶχε ταχθῇ ἀρχικῶς. Τελικῶς ἀπεφασίσθη νέα ἀναβολὴ διὰ τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἄλλων Ἑλληνικῶν προσφορῶν.

6. Εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 15.2.61 ἠνοίχθησαν αἱ ἐν τῇ μεταξὺ ὑποβληθεῖσαι 4 προσφοραὶ Ἑλληνικῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν καὶ ἀνεδείχθη τελευταία μειοδότης ἡ Ἀσπίς—Πρόνοια ἀντὶ ἀσφαλιστροῦ, 4,150)00, ἄνευ ὅμως ἐπιστροφῆς ἀσφαλιστροῦ. Ἡ ἐντεῦθεν προκύψασα ὑπὲρ τῆς Δ.Ε.Η. ὠφέλεια, δὲν περιωρίζετο, ὡς ἀνακριβῶς εἶπεν εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον ὁ Π. Γουναράκης, εἰς δρχ. 250.000 ἀλλὰ ἀνῆρχετο εἰς δρχ. 828.000, ὡς προκύπτει ἀπὸ τὰς ἀπὸ 1.4.63, 8.3.63 καὶ 5.4.63 ἐνόρκους καταθέσεις τῶν Τ. Χρυσοφίδη, Ἀλεξ. Ταμπουρά καὶ Μίνως Λεβή. Ὁ 1ος καταθέτει, ὅτι «πολλοὶ ἀσφαλισταὶ διημαρτυρήθησαν ἐντόνως τόσον ἐγγράφως ὅσον καὶ προφορικῶς διὰ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ἔγεινεν ὁ ὡς ἄνω διαγωνισμὸς (ἐξαήμερος προθεσμία πρὸς ὑπόθεσιν προσφορῶν καὶ δὴ δι' ἀσφάλισιν ἀντικειμένου 460.500.000 περίπου κλπ.) καὶ καταλήγει ἐν συμπεράσματι εἰς τὸ, ὅτι «ἡ ὅλη ἐν προκειμένῳ ἐνέργεια τῆς Δ.Ε.Η. ἐσχοιλιάσθη θυσμενέστατα ὑπὸ τῆς Ἀσφαλιστικῆς ἀγορᾶς». Καὶ ὁ τρίτος ἐκφράζει τὴν ἐκπληξιν καὶ τὴν ὀλίφην του, δι' ὅσα «περίεργα» καὶ ἐνίοτε «μὴ ἀνταποκρινόμενα πρὸς τὰ πράγματα» ἐλέγχθησαν ἀπὸ τοῦ Γ. Πεζόπουλου, Π. Γουναράκη καὶ Θ. Μακρῆν (ὅρα πλεονα εἰς σελ. 37—50) καὶ ἐν τέλει δηλοῖ: «τὰ ὅσα ἐξέδεσα νομίζω, ὅτι δὲν χρειάζονται περαιτέρω σχόλια. Τὰ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΟΜΩΣ εἶναι δυνατόν νὰ δικάσῃ λογίσουν παρεξήγησιν». Περισσότερον εὐγλωττος ὑπῆρξεν ἡ κατὰ τὸ τέλος τῆς συνεδριάσεως τῆς 15.2.61 ὑποβληθεῖσα ἐπίμονος ἀλλὰ καὶ εἰρωνική ἐρώτησις τοῦ Μ. Λεβὴ πρὸς τὸν Γ. Πεζόπουλον «ἐὰν ἐπαυσε ἰσχύουσιν ἡ εἰρήνησις τοῦ τελευταίου περὶ ἀναθέσεως τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὴν ALLIANZ».

7. Ἐκ τῶν προαναπτυχθέντων προκύπτουσι τὰ ἐξῆς συμπεράσματα:

α) Δὲν διεξήχθη πραγματικὸς διαγωνισμὸς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἔργων Μεγδοβ, ἂν καὶ ὡς ἀπεδείχθη, ἦτο καὶ ἐφικτὸς καὶ ἐπιβεβλημένους καὶ δὴ καὶ μεταξὺ μεμονωμένων Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν. Ἡ διεξαγωγή του θὰ ἐξησφάλιζε σημαντικῶς κατώτερον ἀσφαλιστρον, δεδομένου, ὅτι διὰ προχείρου συναγωνισμοῦ ἐπὶ τῆς ἀσφαλίσεως Πτολεμαίδος ἐπετεύχθη μείωσις τοῦ συνολικοῦ ἀσφαλιστροῦ τῶν δρχ. 2.700.000 κατὰ 828.000, ἦτοι κατὰ 30)σ περίπου. Ἐπὶ πλέον δὲ καὶ τὴν περίφημον RISTOURNE, ἥτις δὲν ἀπεκλείετο, ἀλλ' ἦτο συνήθης καὶ ἐπὶ μεγάλων ἔργων.

β) Ἡ ἀνώμαλος ὅσον καὶ ὑποποτος ἐπέκτασις τῆς ἀσφαλίσεως ἐξυπακούει εἴτε μυστικὴν συμφωνίαν πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἀρχικοῦ ἀσφαλιστηρίου, εἴτε περιθώρια τοῦ ἀσφαλιστροῦ διακαιολογώμενα τὴν γενομένην χαρυστικὴν πρὸς τὴν OL-CO παραχώρησιν τῶν Ἀσφαλιστῶν. Τὸ πρῶτον πιθανολογεῖται τὸ μὲν ἐκ τοῦ ἀνωμάλου καὶ οἰονεῖ συνωμοτικοῦ τρόπου τῆς ὑπογραφῆς καὶ ἀποκρύψεως τοῦ προσθέτου συμφώνου· τὸ δὲ ἐκ τοῦ πασιδῆλου γεγονότος, ὅτι εἰς τὸ ἐμπόριον δὲν συνεβίβονται αἱ δωρεαί, οὐδ' ἐπομένως καὶ αἱ ἀσφαλίσεις ἄνευ ἀνταλλαγμάτων, προκειμένου μάλιστα περὶ καλύψεως κινδύνων ἐκ κακοτεχνιῶν, ὅντος προφανῶς πιθανωτέρου ἀλλὰ καὶ εὐρυτέρου παντὸς ἄλλου ὑπὸ ἔσποψιν ἐκτάσεως ἐνδεχομένων συνεπειῶν. Ἐξ ἄλλου ἡ ἐπέκτασις αὕτη δὲν συνέφερε τὴν Δ.Ε.Η., καὶ ὁ ὅσον οὐδεὶς ἐμπιστεύεται ἐργολάβον, ὁ ὁποῖος οὐδὲν θὰ εἶχε νὰ φοβῇ ἢ ἀπὸ τὰ πιθανὰ ἀσφάλματα του.

γ) Οἱ Γ. Πεζόπουλος καὶ Π. Γουναράκης ἐν μέρει, ὅχι μόνον δὲν ἐφρόντισαν, ὅπως διὰ δημοπρασίας ἐπιτύχῃσι συμφερότερα διὰ τὴν Δ.Ε.Η. ἀσφάλιστρα, ἀλλὰ καὶ πᾶρι ἐλπίσαν νὰ ἐνημερώσωσιν ἐγκρίτως τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου καὶ ὅπερ σπουδαιότερον, παρέρσχον ἐν πολλοῖς ἀνακριβείας εἰς αὐτὰ πληροφορίας, ὡς περὶ τοῦ ὅτι δὲν ἐκάλυπτον αἱ Ἑλληνικαὶ Ἀσφαλιστικαὶ Ἑταιρεῖαι τὸν κίνδυνον ἐκ μηχανικῶν βλαβῶν, δὲν ὑπῆρχε νόμος καθιστῶν ὑποχρεωτικὰς τὰς εἰς αὐτὰς ἀσφαλίσεις, δὲν ἦτο δυνατός ὁ διαγωνισμὸς οὐδὲ θὰ ἐπέφερε διάφορα ἀποτελέσματα, δὲν ἦτο δυνατός ὁ διαχωρισμὸς ὡς πρὸς τὸ βαρύνον τὴν Δ.Ε.Η. τμήμα τῆς ἀσφαλίσεως, δὲν συνηθίζετο εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν RISTOURNE κ.λ.π. Διὰ τὰς παραλείψεις καὶ ἀνακριβείας ταύτας εἶναι ἐν μέρει ὑπεύθυνος καὶ ὁ Θ. Μακρῆς.

δ) Οἱ Γ. Πεζόπουλος καὶ Π. Γουναράκης ἐνδιεφέρθησαν ὁ πρῶτος περισσότερον, ὑπὲρ τῆς ALSTHOM καὶ τῆς ALLIANZ κατὰ τρόπον δημιουργήσαντα παρεξήγησεις καὶ σχόλια. Καὶ ἐνῶ ἡρνήθησαν τὴν χορήγησιν τῆς ζητηθείσης πένθιμῆς προθεσμίας πρὸς διεξαγωγὴν ἐνὸς ὑποτυπώδους διαγωνισμοῦ, συνεζήτητο τὸ θῆμα ἐπὶ 83 ἡμέρας!

ε) Εἶναι λίαν πιθανόν, τῆς διαταχθείσης καὶ ἐνεργηθείσης πραγματογνωμοσύνης οὐδὲν ὑποπτον στοιχεῖον ἐκ τῶν οἰκείων βιβλίων διαπιστώσας, ὅτι καὶ εἰς τὰς ἀσφαλίσεις τῆς Δ.Ε.Η. ἐτηρήθη «ἡ συνηθεστάτη παράδοσις» τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν τῆς χορηγήσεως προμήθειας. Αἱ σχετικαὶ ὑπόνοιαι βαρύνουσι τοὺς Γ. Πεζόπουλον, Π. Γουναράκη, Ι. Τσιμπούνην καὶ Γ. Χρυσοφίδην. Πάντως καὶ τυχὸν μὴ ἀποδεικνυμένου τοῦ δόλου, εἶναι ὑπεύθυνοι οἱ δύο πρῶτοι διὰ τὴν ἐκ βαρυτάτης ἀμελείας τῶν ἀπειληθεῖσαν εἰς βάρος τῆς Δ.Ε.Η. ζημίαν τῶν δραχμῶν 828.000, ἡ ὁποία ἀσφαλῶς θὰ ἀνῆρχετο ἄνευ τῆς παρεμβάσεως τοῦ Μ. Λεβή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

ΕΡΓΑ ΜΕΓΔΟΒΑ ΕΚΤΕΛΕΣΘΕΝΤΑ ΑΠΟΔΟΤΙ-ΣΤΙΚΩΣ ΠΑΡΑ ΤΗΣ OL-CO.

(Ἐκθεσις Κ. Παπαϊωάννου βιβλ. Α' κεφ. Γ' Μέρος Α' σελ. 22 καὶ Μέρος Β' σ. 72. Καὶ σχετικαὶ παρατηρήσεις Γ. Χαρμπούρη ἐπὶ τοῦ Α' καὶ Β' μέρους).

Μέρος Α'. Σύμβασις 5.5.1955.

1. α) Εύθως ἐξ ἀρχῆς ἡ OL-CO ἐπεδίωξεν, ὅπως διὰ τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως τῆς 5.5.1955 ἀναλάβῃ τὴν ἀπολογιστικὴν κατασκευὴν (ιδιαιτέρως σπουδαιότητος τμημάτων τοῦ ἔργου εἰδικῶς καθοριζομένων, ὡς ἰδίως τοῦ φράγματος καὶ τοῦ ἀγωγοῦ ὑπὸ πίεσιν), πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὑπεστήριξε καὶ ὁ Γ. Πεζόπουλος διὰ τῆς ἀπὸ 10.12.54 ἐπὶ τοῦ πρώτου σχεδίου Εἰσηγήσεώς του. Ἀντιθέτως ὁ τότε Πρόεδρος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου Ἀνάργυρος Δημητρακόπουλος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 22)8.1.55 ἐγγράφου του καὶ ὁ τότε ἐντεταλμένος σύμβουλος Ι. Καραβίδας διὰ τῶν ἀπὸ 22.12.54 καὶ 12.1.55 ὁμοίων του ἐκηρύχθησαν ὑπὲρ τοῦ συστήματος «μὲ τιμὰς μονάδας», ὅπερ καὶ ἡ διακήρυξις «σαφῶς» προέβλεπε καὶ ἀπέκλεισαν «ἀπολύτως καὶ κατηγορηματικῶς» τὸ ἀπολογιστικὸν σύστημα, ὅπερ ἡ OL-CO ἤθελε «διὰ τὴν αὐτὴν ἡσυχίαν πρὸς τὸν κίαν τῶν κερδῶν τῆς», καθ' ὅσον κατ' ἀμφοτέρους θὰ ἐδημιουργεῖτο «ἀδικαιολόγητον ὑψηλὸν κόστος», δεδομένου, ὅτι «ὁ ἀνάδοχος ἐν τῇ προσπάθειά του τῆς ἀκόπου καὶ ἀπαάνου δι' αὐτὸν διαφασίστως καλῆς ποιότητος καὶ ταχύτητος θὰ ἀποδοθῇ ἢ ἀφελήτως εἰς μεγάλαν σπατάλαν, τὰς ὁποίας δὲν θὰ εἶναι εὐκόλουν νὰ περιστέλλῃ ὁ ἔλεγχος, ἐπωμιζόμενος τὰς εὐθυίας τῆς ποιότητος καὶ τῆς ταχύτητος, τὰς ὁποίας ἐκαστοτε ὁ ἀνάδοχος θὰ προβάλῃ καὶ συνεχίῃ θὰ εἶναι αἱ διενέξεις». Εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ Β. Σχεδίου ὁ Γ. Πεζόπουλος δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ὡς ἄνω παρατηρήσεις εἰμὴ μόνον «ἐφ' ὅσον αὐταὶ ἦσαν σύμφωνοι πρὸς τοὺς ὅρους τῆς διακηρύξεως τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως διὰ τὸ ἔργον Μέγδοβα, τὴν ἀντίστοιχον προσφορὰν τοῦ ἀναδόχου καὶ τὰς γνώμας τῆς ὑπηρεσίας καὶ ΗΜΟΝ ἐπὶ τῆς δυνατότητος καὶ τοῦ σκοπίμου αὐτῶν», ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι ἐπεφύλασσαν εἰς ἑαυτὸν τὴν τελικὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν, τοῦθ' ὅπερ προεκάλεσε σχετικὰ πικρόχολα σχόλια τοῦ Ι. Καραβίδα εἰς τὰς ἀπὸ 14.2.55 ἐπὶ τοῦ Β. σχεδίου παρατηρήσεις του (σελ. 4). Εἰς αὐτὰς καθὼς καὶ εἰς τὰς ὑπ' ἀριθ. 794)6.3.55 ὁμοίας τοῦ Ἀναργ. Δημητρακοπούλου ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἀντίθεσις αὐτῶν πρὸς τὸ ἀπολογιστικὸν σύστημα, καθὼς καὶ πρὸς τὸ γεγονός, ὅτι «κύριοι τινες ὅροι τοῦ συμβολαίου μένουσιν ἀκαθόριστοι», πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὡς ἐξηγεί ὁ Ι. Καραβίδας θὰ ἀναγκάσῃ τὴν Δ.Ε.Η. νὰ δεχθῇ τοὺς ὅρους τοὺς ὁποῖους θὰ ὑπαγορεύσῃ ὁ ἀνάδοχος ἐκ τῶν ὑστέρων (σελ. 5). Ὁ Ἀναργ. Δημητρακόπουλος θεωρεῖ σκόπιμον τὴν δι' ὀρισμένα ἔργα εἰδικῆς ἐμπειρίας ὑποχρέωσιν τῶν Ἑλλήνων ὑπεργολάβων εἴτε πρὸς σύμπραξιν μετὰ ἀλλοδαπῶν Οἰκῶν, εἴτε τὴν ἐνίσχυσιν τῶν μὲ κατὰλληλα ἐπιτελικά στελέχη. Καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ Διόν. Παπαλεονάρδος, ὅστις εἶχεν ἐπιφορτισθῇ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 187)23.7.54 ἀποφάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου «μὲ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ σχεδίου τῆς συμβάσεως κατὰ τὸ τεχνικὸν αὐτοῦ μέρος», εἰς τὸ ἀπὸ 1.3.55 σημείωμά του ἐτάχθη ὑπὲρ τοῦ σχεδίου, «δοθέντος, ὅτι παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν μας, ὅπως τὸ ἔργον ἐκτελεσθῇ ἐν τῷ συνόλῳ τοῦ ὑπεργολαβικῶς δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ ἀποκλεισώμεν «τὰ ἀπολογιστικὰ» ὡς δεικνύει τὸ ἔργο δότου καὶ ὑποχρεώσιν τοῦ ἀναδόχου» διὰ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν τοῦτο θὰ ἐκρίνετο ὡς ἐξυπηρετοῦν τὰ συμφέροντα τῆς Δ.Ε.Η.

β) Ἀμφότερα τὰ Α καὶ Β σχέδια συνεζητήθησαν εἰς τὰς ὑπ' ἀριθ. 9α)21.2.55, 9β)22.2.55 καὶ 9γ)8.3.55 ἀλλεπαλληλούς συνεδριάσεις, καθ' ἃς ἐξεδηλώθη σαφῶς τὸ μὲν ἡ δυσπιστία τοῦ Διοικ. Συμβουλίου πρὸς τὴν OL-CO καὶ τὴν καλὴν τῆς πίστεως τὸ δὲ ἡ ἐντονος ἐπιθυμία αὐτοῦ, ὅπως χρησιμοποιηθῶσιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου Ἑλληνικαὶ ὑπεργολάβοι, τῆς OL-CO περιρριζομένης εἰς τὸν ῥόλον τοῦ ἐπιβλεπόντος καὶ οὐχὶ τοῦ κατασκευαστοῦ. Ἐν τέλει τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἔλαβε τὴν ὑπ' ἀριθ. 46)8.3.55 ἀπόφασιν, καθ' ἣν, εἰς περίπτωσιν ἀναθέσεως τῆς ἐκτελέσεως τμήματος τοῦ ἔργου εἰς Γαλλικοὺς ἐργοληπτικούς οἰκούς ἢ τῆς ἀπολογιστικῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ εἰς τὴν OL-CO, θὰ ἐπεβάλλετο εἰς αὐτοὺς ἡ οὐσιαστικὴ συνεργασία «μετὰ ἐμπείρου Ἑλληνικοῦ οἰκοῦ».

2. α) Ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰς τὸ μνησθὲν ὑπ' ἀριθ. 523)8.2.1955 σημείωμά του ὁμολογεῖ εὐθιῶς, ὅτι «ὁ ἀνάδοχος εἶχε προτείνει νὰ ὀρισθῇ ἀπὸ τοῦδε ποῖα ἔργα θὰ εἶναι δυνατόν νὰ ἀναθέσωμεν ἀπολογιστικῶς εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον (Καὶ εἶχε ζητήσῃ τὰ σπουδαιότερα ἔργα νὰ τεθῶσιν εἰς τὴν κατηγορίαν αὐτήν), δεχόμενος ὡς ἀντάλλαγμα ἀπὸ τοῦδε... νὰ ὀρισθῶν τὰ ποσοτὰ τῆς ἀμοιβῆς του κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ποσοτὰ, τὰ ὁποῖα εἶχε ζητήσῃ διὰ τῆς ἐτέρας του προσφορᾶς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Συντονισμοῦ, ἡ ὁποία ἀνεφέρετο εἰς ἀνάληψιν τοῦ ἔργου Μέγδοβα ἀπολογιστικῶς». Παρὰ ταῦτα, ὡς προσθέτει, «παρὰ τὸ ἐνδεχόμενον ὄφελος... λόγῳ τοῦ ἐκ τῶν προτέρων καθορισμοῦ τῶν ἀμοιβῶν τοῦ ἀναδόχου» ἐκρίνετο «σκόπιμον τὴν ἐν τῷ σχεδίῳ Β γενικωτάτην διατύπωσιν, ἐκ τῆς ὁποίας οὐδόλως προκύπτει συγκεκριμένη πρόθεσις καὶ συνεπῶς ἡ θιγὴ τις εὐθιῶν τῆς Δ.Ε.Η. νὰ ἀναθέσῃ ἀπολογιστικῶς τμήματα τοῦ ἔργου εἰς τὸν ἀνάδοχον». Οὕτω ἀποδεικνύεται, ὅτι μὲ τὴν ὁμολογουμένην πρωτοβουλίαν τοῦ Γ. Πεζόπουλου ἐτροποποιήθη ἡ ἐν τῷ Α' σχεδίῳ τῆς συμβάσεως διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 30 παρ. 7 καθ' ἣν, ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ἐργολάβου διὰ τὰ τυχόν ἀνατεθνήσκοντα εἰς αὐτὸν ἔργα ἀπολογιστικῶς κατὰ τὸ ἄρθρον 9 παρ. 3 θὰ συνίστατο εἰς «τμῆμα τοῦ ποσού τῶν 320.100.000 Γαλλ. Φράγκων, ἀνάλογον πρὸς τὴν σχέσιν εἰς τὴν ὁποίαν θὰ τελῇ ἡ προϋπολογιζομένη δαπάνη τοῦ τμήματος τούτου τοῦ ἔργου ἐν σχέσει πρὸς τὴν κατ' ἄρθρον 4 παρ. 2 τῆς παρούσης συμβάσεως προϋπολογιζομένην δαπάνην τοῦ ὅλου ἔργου».

β) Εἶναι πολλαπλῶς δεδαιωμένον, ὅτι οἱ Δ. Παπαλεονάρδος, Θ. Μακρῆς, Ἀναργ. Δημητρακόπουλος καὶ Ι. Καραβίδας, ὅχι μόνον ἤθελον καθεωρεσμένην ἐκ τῶν προτέρων ἀμοιβὴν διὰ «τὰ τυχόν ἀνατεθνήσκοντα ἀπολογιστικῶς εἰς τὸν ἐργολάβον ἔργα», ἀλλὰ καὶ ἐπέκριναν τὴν ὡς πρὸς τοῦτο ἀοριστίαν τοῦ Β. σχεδίου. Οὕτω ὁ πρῶτος διὰ τοῦ ἀπὸ 1.3.1955 ὑπομνηματός του συνέστησε ρητῶς τὴν ἐπάνοδον «εἰς τὴν ἀρχικὴν διατύπωσιν τοῦ σχετικοῦ ὅρου, καθορίζοντες ἀπὸ τοῦδε θέσει τῆς ὑφισταμένης προσφορᾶς τοῦ ἀναδόχου καὶ τὴν κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἀμοιβὴν του, οὕτως ὥστε νὰ ἐπωφεληθῶμεν τοῦ ὑπάρχοντος ἐν τῇ προσφορᾷ τοῦ ἀνωτέρω ὁρίου ἀμοιβῆς, ἀντὶ τὴν μείνωμεν ἀνοικτοὶ ἐναντι ὑπερβολικῶν τυχόν ἀπαίτησεων εἴτε αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀναδόχου, εἴτε τοῦ νέου μειοδότου». Ὁ δευτερός εἰς τὴν σελ. 8 τοῦ 9γ)8.3.55 πρακτικοῦ ὑπενηθίμisen, ὅτι οἱ Γάλλοι ἐπρότειναν, ὅπως ἀναλάβωμεν εἴτε τὴν ἀπολογιστικὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ἀντὶ 695 ἐκατομμυρίων Γαλλ. Φράγκων, εἴτε τὴν προκριθεῖσαν μελέτην καὶ ἐπίβλεψιν ἀντὶ 425 ἐκατομμυρίων Γαλλ. Φράγκων. Νῦν, ὡς ἐδήλωσε, δέχονται καὶ ἀπολογιστικὴν ἐκτέλεσιν τμήματος τοῦ ἔργου καὶ «νὰ πᾶρουν τὴν ἀναλογίαν ἐπὶ τῆς συνολικῆς ἀμοιβῆς, πλην τῆς ἀμοιβῆς ποὺ ἐδήλωσαν διὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἔργου». «Αὐτὸ, συνεπέραιεν, εἶναι ἐναπλεονέκτημα τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ χάσωμεν». Τὸ πλεονέκτημα τοῦτο ὑπεγράμμισαν εἰς τὴν αὐτὴν συζήτησιν ὁ Ι. Καραβίδας (σελ. 8 πρακτ. 9γ), ὁ Δ. Παπαλεονάρδος (σελ. 15 καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ Γ. Πεζόπουλος, ὅστις λησμονῶν ὅσα ἔγραφεν εἰς τὸ ρηθὲν ὑπόμνημά του, συνώψισεν εἰς τὴν σελ. 13 τοῦ πρακτικοῦ τὰς ἀποφύσεις Δ. Παπαλεονάρδου καὶ Θ. Μακρῆ, ὅτι «ὑπάρχει καὶ ἡ OL-CO ἡ ὁποία μὲ προσθήκην 300 ἐκατομ. δέχεται νὰ τὸ ἐκτελέσῃ (ἀπολογιστικῶς ὅλον τὸ ἔργον). Ὡστε νὰ μὴ ἐπωφεληθῶμεν, χωρὶς νὰ δεσμευθῶμεν καὶ νὰ τὴν ἀφίσωμεν νὰ φύγῃ;» Ὁ Ι. Καραβίδας ὅχι μόνον διὰ τῶν ἀπὸ 14.2.1955 ὡς ἄνω ἐπὶ τοῦ Β σχεδίου παρατηρήσεών του ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν σελ. 21 τῶν πρακτ. 9β)22.2.55 συνιστᾷ ἐντόνως, ὅπως «ληφθῇ πρόνοιαν διὰ τὴν ἀμοιβὴν» εἰς περίπτωσιν ἀπολογιστικῆς ἐκτελέσεως ἔργων. Τέλος ὁ Ἀναργ. Δημητρακόπουλος, τότε Πρόεδρος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου εἰς τὴν σελ. 10 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 20)11.4.55 πρακτικοῦ ἐπικρίνει ὡς ἐξῆς τὴν γενομένην ὡς ἄνω ἀόριστον διατύπωσιν «Οὐδὲν προβλέπεται περὶ ἀμοιβῆς καὶ γενικῶν ἐξόδων τοῦ ἀναδόχου διὰ τὰ ἀναληφθῆσκάμενα παρ' αὐτοῦ ἀπο-

λογιστικῶς ἔργα, ἀφινόμενου τοῦ διακανονισμοῦ τούτου εἰς κοινήν συνεννόησιν ἐργασίου καὶ ἀναδόχου, ἐνῷ πρόκειται περὶ θεμελιώδους ζητημάτων, ὅπερ ἔπρεπε νὰ καθορισθῇ». Εἰς οὐδὲν ἐκ τῶν πρακτικῶν τῶν σχετικῶν συζητήσεων ἀναγράφεται ἀντίθετος ἢ ἑστὼ καὶ διάφορος γνώμη, ὡς πρὸς τὴν ἀνάγκην τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω καθορισμοῦ ἐκ τῶν προτέρων τῆς ἀμοιβῆς. Ἀντιθέτως ἐκ τῆς ἀναγνώσεως αὐτῶν καθίσταται πλεον ἢ σαφέες, ὅτι εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου περὶ προβλέψεως τῆς δυνατότητος τῆς ἀναθέσεως εἰς τὴν OL-CO τῆς ἀπολογιστικῆς ἐκτελέσεως ὀρισμένων ἔργων, ἐναντίον τῆς ὁποίας ἐξεδηλώθη, ὡς εἶδομεν, ἔντονος ἀντίδρασις, συνετέλεσεν ἀποτελεσματικῶς τὸ ἐπικληθὲν καὶ παρ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἐπιχείρημα τοῦ νὰ ἐπωφεληθῇ ἡ Δ.Ε.Η. ἀπὸ τὴν προσφορὰν OL-CO ἀπολογιστικῆς ἐκτελέσεως ὅλων τῶν ἔργων μὲ προσθήκην μόνον 300 ἑκατομ. Γαλλ. Φράγκων.

γ) Δὲν εἶναι θεαίως δυνατόν νὰ υποστηριχθῇ ὅτι τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐνέχρηναν τὴν σύμβασιν χωρὶς νὰ ἔχωσι γνώσιν τῆς διατυπώσεως, τὴν ὁποίαν πιθανώτατα ἐπέβαλον τελικῶς οἱ Γάλλοι διὰ τῆς μεθόδου τῶν κοινῶν ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ Π. Παπαληγούρα συσκέψων. Π. λ. ἡν εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἡ πρώτη σχετικὴ ἔγγραφος πρότασις προήλθεν ἀπὸ τὸν Γ. Πεζοπούλου, ὁ ὁποῖος καὶ ἐπεκαλέσθη πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὴν ἀβάσιμον καὶ λογικῶς ἀπαράδεκτον δικαιολογίαν τοῦ νὰ μὴ ἀναληφθῇ ἐναντι τῆς OL-CO ἡθικὴ δέσμευσις περὶ ἀναθέσεως εἰς αὐτὴν ἀπολογιστικῶν ἔργων. Καθ' ὅσον, ἀφοῦ καὶ ἡ OL-CO ἐδέχετο, ὅπως ὁρισθῶσι τὰ ἔργα «τὰ ὁποῖα θὰ ἦτο δυνατόν» καὶ ὅχι ὑποχρεωτικὸν διὰ τὴν Δ.Ε.Η. νὰ ἀνατεθῶσιν ἀπολογιστικῶς καὶ ἀφοῦ ἐπὶ πλεον ὠρίσθησαν ταῦτα κατὰ τρόπον προκαλέσαντα τὴν διαμαρτυρίαν τοῦ Ι. Καραβίδα, εἰπόντος εἰς σελ. 16 τοῦ 9α πρακτικοῦ «Αὐτὸ εἶναι φοβερὸ διότι περιλαμβάνει, ὅλας σχεδὸν τὰς ἐργασίας». πῶς ἦτο δυνατόν νὰ δεσμευθῇ «ἡθικῶς» ἡ Δ.Ε.Η. ἐκ τοῦ ὅτι διὰ τὴν δυνήτικὴν ταύτην περιπτώσιν θὰ καθορίζετο ἐκ τῶν προτέρων ἡ ἀμοιβὴ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Δ.Ε.Η. Ἐπειτα πῶς ὁ Γ. Πεζοπούλος, ὁ ὁποῖος ἐκηρύχθη διὰ τῆς ἀπὸ 10.12.1954 εισηγήσεως του ὑπὲρ τῆς ἀπολογιστικῆς ἐκτελέσεως ὀρισμένων ἔργων, ἐλάμβανε μέτρα, ἀποκλείοντα ἔστω καὶ ὑποθετικὴν ἡθικὴν δέσμευσιν ὡς πρὸς αὐτά;

3. α) Ἐπηκολούθησαν συσκέψεις ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Βιομηχανίας, καθ' ἃς, μὲ τὴν συμμετοχὴν ἐκτὸς τῶν ἀντιπροσώπων τῆς OL-CO καὶ τοῦ Γάλλου Πρέσβειος καὶ Ἐμπορικοῦ Ἀπολόγου, ἡρθισαν αἱ ὑφιστάμεναι ἐπὶ ἄλλων ὅρων, κυρίως οἰκονομικῶν διαφοραί κατὰ τὰ ἀπὸ 18.3.1955 καὶ 19.3.1955 σημειώματα τοῦ Ι. Καραβίδα καὶ τὰ ἀπὸ 8.4.1955 καὶ ὑπ' ἀριθ. 1427)26.4.1955 ὁμοία τοῦ Γ. Πεζοπούλου.

Εἰς τὸ δεύτερον ἐμφανίζεται ὡς κατόρθωμα τῶν ἐκπροσώπων τῆς Δ.Ε.Η. Ι. Καραβίδα, Γ. Πεζοπούλου καὶ Δ. Γαλάνη τὸ γεγονός, ὅτι οὐδεμία ἀνελήφθη ὑποχρέωσις ὡς πρὸς τὰ ἀπολογιστικὰ ἔργα. Διὰ τοῦ τρίτου ὁ Γ. Πεζοπούλος ὑπέβαλε τὸ τελικὸν σχέδιον τῆς συμβάσεως ὑπὸ στοιχείον Γ., ὅπερ καὶ συνεζητήθη εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς 11.4.1955, 27.4.1955, 3.5.1955 καὶ 4.5.1955, ἐγκριθείσης τελικῶς τῆς ὑπογραφείσης συμβάσεως τῆς 5.5.1955 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 114)5.5.55 ἀποφάσεως.

β) Εἶναι δυστυχῶς βέβαιον, ὅτι οἱ Γάλλοι καὶ εἰς τὴν προκειμένην, ὡς ἄλλως τε καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας, περιπτώσεις, ἐχρησιμοποίησαν διὰ τὴν ἐπιβολὴν τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐπὶ τῆς Δ.Ε.Η. τὴν ἐνταῦθα Γαλλικὴν Πρεσβείαν καὶ μέσω αὐτῆς τὴν Κυβερνητικὴν παρέρμβασιν. Χαρακτηριστικὰ εἶναι ὅσα εἶπεν ὁ τότε Πρόεδρος Ἀναρ. Δημητράκοπουλος εἰς τὴν σελ. 16 τῶν πρακτικῶν τῆς 11.4.1955: «Ἀπὸ πολλοῦ εὐρισκόμενος εἰς μίαν περίεργον κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἤμπορεῖ κανεὶς ΝΑ ΟΜΙΑΝΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΩΣ. Θὰ ἴδῃ τὴν ἐπομένην δημόσιεῦμα ἢ ὅτι εἶναι κατὰ τῶν Γαλλικῶν πιστώσεων ἢ ὅτι συντελεῖ εἰς τὴν καθυστέρησιν ἢ καὶ ματαίωσιν τοῦ ἔργου Μέγδοβα». Σχετικῇ

εἶναι καὶ ἡ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 794)6.3.55 σημειώματι τοῦ ἰδίου ὀρθοτάτη παρατήρησις, ὅτι ἐὰν τὸ Κράτος ἐφρόνει, ὅτι: «ἡ πλευρά, τῆς ταχύτητος ἀπαιτεῖ ὑποχρεώσεις εἰς τὰς βασικάς πλευράς, εἰς αὐτὸ ἀπόκειται ἡ εὐθύνη τῶν ὑποχωρήσεων τούτων», δι' ὃ καὶ δέον ἂν εὐθιείας «νὰ συνάψῃ τοῦτο κατὰ τὴν πλήρη πρωτοβουλίαν τοῦ καὶ τὴν ὀριστικὴν σύμβασιν», τῆς Δ.Ε.Η. μὴ δυναμένης νὰ πραγματοποιήσῃ σύμβασιν «ἀνευ τῶν ἐπιβαλλομένων πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν συμφερόντων τῆς ὁρώων». Ἀλήθεια ἡ ὁποία πολλάκις, ὅπως καὶ νῦν ἐν συνειδήτῳ ἡ γνότηθῃ! Τὰ αὐτὰ περίπου ἐπανελάθεν οὗτος καὶ εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 27.4.1955, ὑποστηρίξας, ὅτι πρέπει ἡ ἡ Δ.Ε.Η. «νὰ διεκδικήσῃ μέχρις ἐσχάτων μίαν σύμβασιν κανονικὴν» ἢ «νὰ ἀφίσῃ τὴν Κυβερνήσιν νὰ διαπραγματευθῇ τὰς ἀξιώσεις τῆς OL-CO». Εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 11.4.1955 ἐλήφθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 93 ἀπόφασις, ὅπως «μετὰ μίαν τελικὴν προσπάθειαν πρὸς ἀποδοχὴν ὑπὸ τῆς OL-CO ὀρισμένων ἀποφάσεων, τεθῇ ἡ σύμβασις ὑπ' ὄψιν τῆς Κυβερνήσεως...» λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ γεγονότος, ὅτι «αὕτη εἶναι ἀπόρροια Κυβερνητικῶν συμφωνιῶν» καὶ ὅτι τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἀποβλέπει «εἰς περιορισμὸν τῶν Γαλλικῶν πιστώσεων καὶ προσφυγὴν εἰς διεθνεῖς διαγωνισμοὺς διὰ τὴν ἀναζήτησιν προμηθευτῶν καὶ ὑπεργολάβων τοῦλάχιστον εἰς χώρας εἰς τὰς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις διαθέτει συναλλαγ. πιστώσεις», ἥτοι εἰς Γαλλίαν, Γερμανίαν καὶ Ἰταλίαν κατὰ τὴν ἀποκαλυφθεῖσαν καὶ θεβαιωθεῖσαν εἰς τὴν σελ. 10 τοῦ 9α, σελ. 27 καὶ 30 τοῦ 9β καὶ σελ. 41 τοῦ 9γ πρακτικοῦ δὴλωσιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ Θ. Καψάλη. Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Γ. Χαρμπούρη ἡ δὴλωσις αὕτη τοῦ ἄλλοτε Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ Θ. Καψάλη γενομένη κατὰ Σεπτ. 1954 δὲν ἀντεπεκρίνετο πλέον εἰς τὴν ἐκ πλείστον στοιχείων προκύπτουσαν Κυβερνητικὴν τάσιν χρησιμοποίησεως τῶν γαλλικῶν πιστώσεων (βλ. σελ. 36 ἐπομ. σημειώματός του). Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 1427)26.4.57 ἐμπιστευτικὸν ὑπόμνημα τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἐκτίθενται αἱ ἐπιτευχθεῖσαι εἰς σύσκεψιν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας Π. Παπαληγούρα, δι' ὑποχωρήσεων τῆς Δ.Ε.Η., συμφωνίαι ἐπὶ διαφόρων ὅρων μετὰξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἐπὶ τῆς τελικῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου 14 παρ. 3 καθ' ἣν, ἐπὶ χρησιμοποίησεως ἐπὶ τῶν ἔργων εἰδικῆς ἐμπειρίας ξένων οἰκῶν, ἐπεβάλλετο ὁ διαγωνισμὸς μόνον μετὰξὺ τῶν Γαλλικῶν Τεχνικῶν Οἰκῶν. Τοῦτο ὡς καὶ ἡ ἀοριεσία ὡς πρὸς τὴν ἀμοιβὴν διηκούλουν τὴν OL-CO εἰς τὸ νὰ ἐπιβάλῃ ἐκ βίας τὴν ἣν ἐπέδιωκεν ἀπολογιστικὴν κατασκευὴν ὀρισμένων ἔργων ὑπὸ βαρυτάτους διὰ τὴν Δ.Ε.Η. ὁρους. Εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 3—5—55 διεπιστώθη ὑπαναχώρησις τῆς OL-CO εἰς οὐσιώδη οἰκονομικὸν ὅρον ἀπὸ τὰ ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ συμφωνηθέντα, πρῶτα τὸ ὅσοιον ὑπεχρέωσε τὸν Δ. Γαλάνην νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι «πᾶσα περαιτέρω ὑποχώρησις ἐνδέχεται νὰ ἔχῃ ὡς συνέπεια καὶ νέω τέρας ἀπαιτήσεως τῆς OL-CO. Ἀκόμη καὶ εἰς τὴν τελικὴν συνεδρίαν τῆς 4—5—55 ἐπετεύχθη ἡ ἔγκριστις μὲ νέαν ὑποχώρησιν τῆς Δ.Ε.Η., ἀποφασισθεῖσαν κατόπιν τῆς δηλώσεως τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ὅτι «ὁ Ὑπουργὸς Βιομηχανίας διὰ τοῦ κ. Βλαχοπούλου ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, ὅτι εἶναι ἀνάγκη ταχείας ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως διὰ γενικωτέρους λόγους, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως δὲ αὐτῆς ἐζήτησε πληροφορίας ὁ Ὑπουργὸς Συντονισμοῦ καὶ ὁ Γεν. Γραμματεὺς κ. Καλλίνσκης». Συναφῆ εἶναι καὶ ὅσα φέρεται εἰπὼν ὁ Δ. Παπαλεονάρδος εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 11—4—55 (ὅρα σελ. 33 καὶ 39 πρακτικῶν) καθ' ἃ: «ὁ κ. Παπαληγούρας ἔδωκε τὴν αὐξήσιν τῆς ἀμοιβῆς τῶν» συνεφώνησαν ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι τὴν διατύπωσιν ὀρισμένων ἄρθρων τὴν ἔχει ζητήσει ὁ κ. Παπαληγούρας».

4. Ὑπὸ τοιαύτην ἀτμόσφαιραν καὶ ψυχολογικὴν κατάστασιν καθ' ἣν τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου εἶχον τὴν συναίσθησιν, ὅτι δὲν ἠδύναντο νὰ ψηφίσωσι ἐλε-

θέρωσ, υπεγράφη ή σύμβασις τής 5—5—1955, αν και πολλοί και ουσίως δροι αὐτῆς ἐκρίθησαν ὅχι μόνον ἀσύμφοροι διὰ τήν Δ.Ε.Η., ἀλλὰ και ἀντι-κανονικοί ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ἐπιβαλλομένους συνήθως τοιοῦτους «εἰς τὰς προπολεμικὰς συμβάσεις τοῦ Κράτους διὰ μεγάλην ἔργαν» (σελ. 5 και 18 ἐκδόσεις Κ. Παπαϊωάννου). Τὸ παράδοξον εἶναι, ὅτι και ἐδῶ ὅπως και εἰς ἄλλας περιπτώσεις ἐχρησιμοποιήθη πρὸς ἀποτελεσματικὴν πίεσιν ἂν μὴ και ἐκθείασιν τῶν μελῶν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου «ὡς παράγων χρόνος», ὁ ὁποῖος ἐν τούτοις ἐλθισμονήθη, ὡς συνήθως, εἰς τὰς ἐνεαμήνους διαπραγματεύσεις, ἐν πολλοῖς ἀνέκτους και ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς OL—CO παρελκυστικᾶς, δεδομένου, ὅτι τῆς τεχνικῆς και νομικῆς διατυπώσεως οὗτης γνωστῆς κατὰ τὸ πλείστον ἀπὸ ἄλλας παρομοίας συμβάσεις τοῦ ἡμετέρου ἢ ἄλλου Κρατῶν, αἱ ὑφιστάμεναι οὐσιαστικαί μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων διαφωνοῦναι ἐπὶ ὀρισμένων θεμάτων ἠδύναντο και ἔπρεπε νὰ ἀρθῶσιν εἰς περιωρισμένον ἀριθμὸν κοινῶν συσκέψεων και συζητήσεων, ἔστω και κατεσθυσμένων ἀπὸ τήν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν και τήν Γαλλικὴν Πρεσβεΐαν, ὡς πράγματι συνέβη, ἂν και δύναται νὰ ἡμολογῇ ὅτι αἱ εἰδικαὶ συνθήκαι ὑφ' ἃς συνομολογήθη ή σύμβασις αὕτη παρουσίασαν εἰδικὰς δυσχερεΐας λόγω ἰδίως τοῦ ὅτι ὁ ἀνάδοχος εἶχεν ἤδη ἐγκατασταθῇ και ἀρχίσει τὰς προπαρασκευαστικὰς ἐργασίας. Πάντως ἂν ἐγίνετο δεκτὸς ὁ παρὰ τῆς OL—CO προταθεὶς προκαθορισμὸς τῆς ἀμοιβῆς τῆς διὰ τὰ ἐκτελεσθέντα ἀπολογιστικὰ ἔργα, ὅ ἀ ἐπ' ἡρχετο οἰκονομία τῆς Δ.Ε.Η. κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 58)8—8—63 ἀπάντησιν τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου δραχμῶν δεκατριῶν ἑκατομμυρίων ὀκτακοσίων δεκατεσσάρων χιλιάδων πεντακοσίων εἴκοσι (13.814.520), μὴ ὑπολογιζομένης τῆς ἀμοιβῆς τῆς OL—CO, διὰ τὸ ξένον ἐπιστατικὸν προσωπικὸν ἐκ δραχμ. 6.623.400, οὐδὲ τῆς προκυστάσης ἀπὸ τὴν ἀδικαιολόγητον παράτασιν τῶν διαπραγματεύσεων και τὴν ἐντεῦθεν ἐπιβουῶσαν καθυστέρησιν τοῦ ἔργου πολὺ σημαντικωτέρας ζημίας.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Σύμβασις 15—10—56.

5. α) Τὴν 1—3—56 ἢ OL—CO, εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 328)22—2—56 ἐπιστολῆς τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου, Προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας Ἑλέγχου κατασκευῆς Ἐργῶν Μεγδοβα (YEKEM, 239)9—9—54 και 341)8—12—54 ἀποφάσεις Διοικ. Συμβουλίου) περὶ ὑποβολῆς τοῦ κατὰ τὸ ἀρθρον 7 παρ. 6 ὀριστικοῦ προγράμματος κατασκευῶν και ἀντὶ ἐξηκολούθει κανονικῶς ἢ προετοιμασία τῆς προκηρῦξεως τῶν δημοπρασιῶν διὰ τὴν ὑπεργολαβικὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων κατὰ τὰ ἐν τῇ συμβάσει προβλεπόμενα, ὑπέβαλε προτάσεις περὶ ἀπολογιστικῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων μὲ τὸ ἐπιχειρήμα τῆς κατὰ ἐξ μὴνας ταχυτέρας περατώσεως τοῦ ἔργου. Ἀποφασισθεΐσης τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὑπὸ τοῦ Γ. Πεζοπούλου τῆς ὑπὸ τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου διεξαγωγῆς διαπραγματεύσεων ὑπὸ τὴν ἄμεσον παρακολούθησιν και ἐνημέρωσιν τοῦ πρώτου, ὁ δεύτερος ὑπέβαλε τὸ ὑπ' ἀριθ. 457)2—3—56 σημείωμά του, δι' οὗ κρίνει ὡς μὴ «ἀσφαλές» τὸ ἐπιχειρήμα τῆς ταχυτέρας περατώσεως ὑποστηρίζει, ὅτι «ὠρισμένα ἔργα, ὡς τὸ φράγμα ἰδίως και ὁ ἀγωγὸς πτώσεως, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐκτελεσθῶσι δι' Ἑλλήνων ὑπεργολάβων, οὐδὲ ὑπὸ ξένων τοιοῦτων θάσει τιμῶν μονάδος» ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλλα, δι' ἃ και «διὰ τὴν σύραγμα ἀκόμη θὰ ἠδύνατο νὰ προκηρῦγῃ Ἑλλήνων ἐργολάβων» και τέλος θεωρεῖ «συμπεριότερον τὸ μικτὸν σύστημα», ἥτοι τὴν ἀπολογιστικὴν ἐκτέλεσιν ὀρισμένων εἰδικῆς ἐμπειρίας ἔργων και τὴν δι' ὑπεργολάβων Ἑλλήνων μὲ τιμὰς μονάδος ἐκτέλεσιν τῶν λοιπῶν πρὸς ἐπιτεῦξιν «συμπερονοῦν τιμῶν κατὰ τὰς... δημοπρασίας».

β) Ἀντηλλάχθησαν ἐν συνεχείᾳ μεταξὺ OL—CO και Παπαλεονάρδου διάφορα διευκρινιστικὰ τῶν ἐκατέρωθεν ἀπόψεων ἔγγραφα και ὑπεβλήθησαν ἀπὸ τὸν δεύτερον πρὸς τὸν Γ. Πεζοπούλου πολλὰ κατατοπιστικὰ σημειώματα, ἐξ ὧν ἰδιαίτερας

μνείας χρῆζονται τὰ ὑπ' ἀριθ. 617)20—3—56, 752)5—4—56, 885)20—4—56 και 1511)20—6—56. Διὰ τοῦ πρώτου κρίνονται «ὑπερβολικαί και ἀπαράδεκτοι» αἱ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5456)12—3—56 ἐπιστολῆς τῆς OL—CO διατυπωθεῖσαι ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀπολογιστικὴν ἐκτέλεσιν ἐπατησεις αὐτῆς. Εἰς τὸ δεύτερον ἐκτίθενται αἱ προετοιμασίαι διὰ τὴν προκηρῦξιν τῶν δημοπρασιῶν «χωρὶς καμμίαν ἐκ τῆς Δ.Ε.Η. καθυστέρησιν» και προτείνονται δύο λύσεις μὲ βάσιν πάντοτε τὴν δημοπρασίαν, ἀκόμη και εἰς περίπτωσιν ὑπεργολαβικῆς ἐκτελέσεως τῶν σοβαρῶν ἔργων κατὰ τὸ ἀπολογιστικὸν σύστημα» ὁπότε ὅμως οἱ μειοδῶται θὰ ἔπρεπε «νὰ προτείνωσι και τρόπον κατοχυρώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τὸν ὁποῖον θὰ ὑποβάλλωσιν». Εἰς τὸ τρίτον τονίζεται, ὅτι «τὸ σύστημα τῆς ἀπολογιστικῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων διὰ τῆς OL—CO δὲν μᾶς ἐξασφαλίζει τὴν (κατὰ ἐξ μὴνας) ταχυτέραν ἐκτέλεσιν τῶν, δεδομένου, ὅτι ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ὁλοκληρῶσιν τῆς μελέτης τοῦ φράγματος, ὅ ἀ ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἢ προκηρῦξις τοῦ διαγωνισμοῦ διὰ τὴν ὑπεργολαβικὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων και ἢ ἀνάδειξις τοῦ μειοδότη», ἐφ' ᾧ και διαπιστωθέντος, «ὅτι δὲν ἔχομεν νὰ κερδίσωμεν χρόνον» προτείνεται, ὅπως «ἐξετασθῇ μόνον τὸ τεχνικὸς και οἰκονομικὸς συμφέρον τῆς προσφορᾶς τῆς OL—CO». Ἐν συνεχείᾳ προστίθεται, ὅτι «ἐφ' ὅσον ἐξ αἰτίας αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀναδόχου παραμερίζεται ὀριστικῶς ἡ λύσις τῆς διὰ τούτου ἀπολογιστικῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῇ πλέον ὡς ΜΟΝΗ ΛΥΣΙΣ ὑπὸ τῆς συμβάσεως προβλεπομένην ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΔΙ' ὙΠΕΡΓΟΛΑΒΙΩΝ». Ἐν τέλει ὑπογραμμίζεται, ὅτι ἀπὸ ὅσα ἐξετέθησαν εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 617 και 752 ὡς ἄνω σημειώματα, καθὼς και ἀπὸ ὅσα ἐξέθεσεν ὁ εἰδικὸς σύμβουλος τῆς Δ.Ε.Η. και καθηγητῆς STUCKY εἰς τὸ ἀπὸ 16—4—56 πρακτικὸν τῶν μετ' αὐτοῦ συζητήσεων τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου «προκύπτει τὸ συμπέρασμα, ὅτι προσφορώτερος τρόπος ἐκτελέσεως τῶν ἔργων εἶναι ὁ προταθεὶς ἤδη (Γβ Η τοῦ ὑπ' ἀριθ. 752 σημειώματος), ἥτοι διὰ προκηρῦξεως δημοπρασίας θάσει τιμῶν μονάδων, ἀλλὰ συγχρόνως και μὲ ὑποχρέωσιν τῶν μειοδότην, ὅπως δώσωσι προσφορὰς και διὰ τὴν ἀπολογιστικὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων μὲ ἐγγύησιν ὅμως τῆς ἀποδόσεως (REGIE COINTERESSEE), ἀποκλεισμένου τοῦ ἀπλοῦ ἀπολογιστικοῦ συστήματος, ὡς ἀσυμφόρου κατὰ STUCKY. Περισσότερον ἐνδιαφέρον ἀπὸ πολλῶν ἀπόψεων εἶναι τὸ ὑπ' ἀριθ. 1511)20—6—56 σημείωμα. Καθ' ὅσον εἰς αὐτὸ ὁ Δ. Παπαλεονάρδος ὑπολογίζει τὸ παρὰ τῆς OL—CO ζητούμενον ποσοστὸν ἀμοιβῆς εἰς 38ο) οὗ και κρίνει τὰς ἀπατησεις αὐτῆς «ὑπερβολικὰς και ὡς ἐκ τούτου ἀπαράδεκτους». Δηλοῖ, ὅτι «εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ προβῶμεν εἰς προκηρῦξιν δημοπρασιῶν», ἂν και ἐκφράξῃ τὸν φόβον, ὅτι ἐνδεχομένως θὰ «ὑπάρχῃ ἀλληλεγγύη ἢ και συνεννόησις ἀκόμη τῶν κληθισμένων εἰς τὴν δημοπρασίαν Γαλλικῶν οἰκῶν μετὰ τοῦ ἀναδόχου», δεδομένου, ὅτι κατὰ τὴν γενομένην «ἀτυχῶς τὴν τελευταίαν στιγμήν» τροποποίησιν τοῦ σχετικοῦ ἀρθρου (14 παρ. 3) μόνον Γαλλικοί ἀντὶ τῶν ἀρχικῶς προβλεπομένων ἁλλοδαπῶν οἰκῶν δικαιοῦνται νὰ συμμετάσχουσιν εἰς τὴν δημοπρασίαν. Καὶ ὅπερ τὸ σπουδαιότερον ἀποκαλύπτει, ὅτι «ἐνασκειται ἓνα εἶδος ἠθικῆς θίας μὲ τὰς εἰς θάρος τοῦ κρίσεις τῶν ἀκαταποπίστων και μὲ τὸν ἰσχυρισμὸν, ὅτι ἐνεκα τοῦ ἐλέγχου ἀργεῖ νὰ γίνῃ τὸ ἔργον και οὕτω θὰ χάσῃ ἢ Δ.Ε.Η. τόσα και τόσα ὠραῖα κιλῶματα». «Ὅπως εἶδομεν ἐν τούτῳ προηγουμένως και ὅπως ἐν ταῖς ἐπομέναις θὰ διαπιστωθῶμεν, μὲ τὴν ἀπειλήν τοῦ κινδύνου νὰ μεταιωθῇ ἢ νὰ καθυστερῇ τὸ ἔργον, ἢν τεχνικῶς ἐχρησιμοποιῶν ἐκάστοτε ἢ OL—CO και οἱ ἄνθρωποι τῆς, πολλὰ διεπράχθησαν και περισσότερα πα-

ρελήφθησαν ἐπ' ὠφελείᾳ αὐτῆς καὶ ἀντιστοίχῳ ζημίᾳ τῆς Δ.Ε.Η.

6. α) Ὁ Γ. Πεζόπουλος ἔθεσεν ὑπ' ὄψει τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τὰς ἀπὸ 1—3—1956 ἀρξάμενας ὡς ἄνω διαπραγματεύσεις μόνον μετὰ πεντάμηνον διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4541)550)6—8—56 σημειώματός του, μὴ προκύπτοντος τοῦ ἐναντίου, οὔτε ἐξ αὐτοῦ οὔτε ἐξ ἄλλου ἐπισήμου τινὸς στοιχείου. Εἰς τὸ σημείωμα τοῦτο ἀναφέρει οὗτος ψευδῶς τὸ μὲν, ὅτι «μέχρι σήμερον δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ προκήρυξις δημοπρασίας διὰ τὰ ἀνωτέρω κύρια ἔργα πολιτ. μηχανικοῦ κυρίως διότι αἱ τελικαὶ γενικαὶ μελέται τῶν ἔργων δὲν ἔχουν συμπληρωθῇ ἰδίως τοῦ φράγματος καὶ τοῦ ἐργοστασίου» τὸ δέ, ὅτι «θὰ προέκυπτε μία ἐπίσπευσις τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ ἔργου κατὰ 6—8 μῆνας», ἂν καί, ὡς εἶδομεν, ὁ διεξάγων τὰς διαπραγματεύσεις Δ. Παπαλεονάρδος, τὸν εἶχε διαβεβαιώσῃ ρητῶς περὶ τοῦ ἀντιθέτου. Ἐπὶ πλεόν ἰσχυρίζεται ἡ ἀντιθέτως, ὅτι «διὰ τὰ ἔργα πολιτ. μηχανικοῦ ἔχει προβλεφθῇ ἐπίσης ὅπως γίνεται δημοπρασία μετὰ ξὺ κατὰ λήλων Γαλλικῶν οἰκῶν», ἐνῶ κατὰ τὰ ἄρθρα 9 παρ. 3 καὶ 14 παρ. 3 τῆς συμβάσεως τῆς 5—5—1955 δικαίωμα εἶχε ὁ ἐργοδότης καὶ οὐχὶ ὑποχρέωσιν, ὅπως εἴτε ἀναθέτῃ εἰς τὸν ἀναδόχον τὴν ἀπολογιστικὴν ἐκτέλεσιν, εἴτε χρησιμοποιοῖ ὡς ὑπεργολάβους Γαλλικοὺς τεχνικοὺς οἰκοὺς, εἰς ἀμφοτέρως τὰς περιπτώσεις μόνον διὰ τὰ ἀπαιτοῦντα εἰδικὴν ἐμπειρίαν (φράγμα, ἀγωγός, σύραξι) καὶ οὐχὶ δι' ἅπαντα τὰ ἔργα Πολ. Μηχανικοῦ, ὡς ὑπεστηρίζει ὁ Γ. Πεζόπουλος. Σημειωτέον, ὅτι τότε ὁ τελευταῖος εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ ὑπ' ἀριθμ. 457)2—3—56 ἔγγραφον τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου, καὶ ὁ «ἐπὶ προϋπολογισμοῦ τῆς OL—CO πάντων τῶν ἔργων πολιτικοῦ Μηχανικοῦ ἐκ δολλ. ἀρίων 5.270.000 εἰς τὴν ὀριστικὴν προμελέτην αὐτῆς τοῦ 1955, τὰ 2.527.000 δολλ. ἀρία ἀφαιρῶν ἔργα εἰδικῆς ἐμπειρίας, ἥτοι τὸ φράγμα, τὸ σύστημα ὑδροληψίας, τὸν ὑδατοπυργόν, τὴν σύραγγα καὶ τὴν ὑποδομὴν τοῦ ἀγωγοῦ πώσεως», ἀδιάρκον ἂν ἐκ τῶν ὑστέρων τὰ τελευταῖα ἐκάλυψαν τὸ 86,50) τοῦ συνόλου τῶν ἀπολογιστικῶς ἐκτελεσθέντων ἔργων (ἔρα ὑπ' ἀριθ. 48 καὶ 49 ἀπαντήσεις τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου), πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὀφείλεται τὸ μὲν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ὑπεργολαβικῶς ἔργων ἀξίας 73.137.335,30 (ἀπαντήσεις Παπαλεονάρδου 51 καὶ 59), ἐκτὸς τῶν μικρῶν ἀπολογιστικῶν ἐκ δρ. 5.967.508,05 (ἀπάντησις 31) τὸ δὲ εἰς τὰς γενομένας μεταγενεστέρως ἐπεκτάσεις καὶ ἀναπροσαρμογὰς, ἐπὶ πλεόν δὲ καὶ εἰς τὰς σημερινὰς εἰσας ὡς πρὸς αὐτὸ ὑπερβάσεις, περὶ ὧν κατωτέρω. Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ὁ κ. Γ. Χαριμπούρης ἔχει διάφορον γνώμην θεωρῶν ὅτι διὰ τοὺς λόγους οὗς ἐπεξήγησεν εἰς εἰδικὸν σημείωμά του τὰ κύρια ἔργα πολιτικοῦ μηχανικοῦ ἀπετέλουν καὶ κατὰ τὸν ἀρχικὸν προϋπολογισμόν τῆς OL—CO τὸ 850)ο τῶν ἔργων πολιτικοῦ μηχανικοῦ. Τέλος ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐπρότεινεν «ὅπως εἰς τὰ προσφερόμενα ὑπὸ τοῦ κ. Π. Παπαλεονάρδου 1.400.000 δολλ. ἀρία (200)ο προστεθῶσιν ἔτερα 400.000 δολλ. ἥτοι 1.800.000 ἀντιστοιχοῦντα εἰς ποσοστὸν 250)ο ἐπὶ προϋπολογισμοῦ 7.000.000 δολλ.».

β) Ὁ Δ. Παπαλεονάρδος ὑπέβαλε πρὸς τὸ Διοικ. Συμβούλιον τὴν ἀπὸ 16—8—56 ἔγγραφον γνώμην του, καὶ ἦν δέχεται «τὸ γένον ἔχον ὡς προτιμωτέραν λύσιν» τὴν ἀνάθεσιν τῆς ἀπολογιστικῆς ἐκτελέσεως εἰς τὴν OL—CO, «ἂν καὶ εἶναι ἐν τῷ συνόλῳ τῆς μὴ ἀποδεξιγμένης κατασκευαστικῆς ἰκανότητος», τοῦθ' ὅπερ ἐπιβάλλον (ἰδιαιτέραν προσσχὴν καὶ ἐπιφυλακτικὴν ἐκτίμησιν, διεπίστωσεν ἐν Παρισίοις καὶ ὁ ρηθεὶς STUCKY, ὅστις διὰ τούτου «θὰ ἐδέχετο ὡς ἱκανοποιητικὴν λύσιν συνδιασμὸν τῆς OL—CO μὲ κατασκευαστικὸν οἶκον διαυέτοντα τὴν ἀπαιτούμενην ὀργάνωσιν»). Τὴν τοιαύτην ὁμοῦ γνώμην τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου ἐξαρτᾷ ἀπὸ τὴν τήρησιν τῶν ἐσθάρων προϋποθέσεων, ἥτοι τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἁρθρῶν 29 καὶ 30 τῆς συμβάσεως 5.5.1955, τὴν παροχὴν θετικωτέρων ἐγγυήσεων ὡς πρὸς τε

«τὸ ἐπιτευχθῆσόμενον κόστος» καὶ «τὴν ἀποφυγὴν πάσης καθυστέρήσεως» ἐν τῇ ἀποπερατώσει τῶν ἔργων καὶ τέλος τὸν καθορισμὸν τῆς ἀμοιβῆς εἰς 190)ο περίπου «ἐπὶ τῆς ἀξίας μόνον τῶν ὑπὸ τῆς OL—CO ἀπολογιστικῶς ἐκτελεσθησόμενων ἔργων».

7.—α) Κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς 22.8.56, εἰς ἣν κληθεῖς παρέστη καὶ ὁ Δ. Παπαλεονάρδος, ἐξεφράσθη ἡ δυσπιστία πολλῶν μελῶν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, ἰδίᾳ τῶν Π. Στουπάκη καὶ Δ. Γαλάνη ὡς πρὸς τὰς κατασκευαστικὰς ἰκανότητας τῆς OL—CO (σ. 12 καὶ 16) καὶ ἀνεγνωρίσθη, ὅτι τὸ 300)ο περιλαμβανομένου καὶ τοῦ 100)ο ἐκ τῆς γενικῆς ἀμοιβῆς τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως «δὲν εἶναι μικρὸν ποσό», εἶναι ὅμως «εὐλογον» διὰ κόσμον ξένον ὁ ὁποῖος θὰ ἔλθῃ εἰς ξένον τόπον», ἐν ὄψει καὶ τοῦ ὅτι τὰ ἔργα πολιτικοῦ μηχανικοῦ συνιστῶσι τὸ 50)ο τῶν ὅλων ἔργων. Ὁ Π. Γουναράκης καὶ πάλιν συνεφώνησε «πλήρως μὲ τὴν εἰρηγήτησιν τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ», καὶ ἐπανελάβε τὸ προσφιλές του ἐπιχείρημα τοῦ μεγάλου ρόλου τὸν ὁποῖον «παίζει ὁ παράγων χρόνος». Ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐπηρσεζόμενος, ἀπὸ τὴν ψευδῇ ὑπόθεσιν, ὅτι θὰ ἐκερδίζοντο ὁκτώ μῆνες μὲ τὴν ἀπολογιστικὴν ἐκτέλεσιν (αἱ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 4541)6.8.56 σημειώματί του ὑπολογισμοὶ τοὺς καταβιβάζουν εἰς 4 μὲ 5 μῆνας), καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν ἀδικαιολόγητον προσθήκην εἰς τὸ 19 ἢ 290)ο τοῦ Παπαλεονάρδου ποσοστοῦ 20)ο δι' ἀναπροσαρμογὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκτελέσεως, περιλαμβανομένην ὅμως καὶ εἰς τὸ 170)ο τῆς ἀρχικῆς προσφοράς τοῦ 1954 (σελ. 14) «προτείνει τὸ 24(34)οο προστιθεμένης τῆς γενικῆς ἀμοιβῆς εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν θὰ ἐπιτύχωμεν τὸ 20—(300)ο», πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐχαρκτηρίσεν ὁ Δ. Γαλάνης ὡς «μεγάλην ὑποχώρησιν τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ» (σελ. 17). Πρέπει νὰ προστεθῇ, ὅτι ὑπεγράμμισθησαν, ἰδίᾳ ἀπὸ τοὺς Ἀναρχ. Δημητρακόπουλον, Π. Στουπάκην καὶ Ε. Βιδάλην οἱ κίνδυνοι ἐκ τῆς δημοπρασίας μετὰ ξὺ μόνον Γαλλικῶν οἰκῶν καὶ τῆς φυσικῆς προσπαθείας τῆς OL—CO νὰ ἀυξήσῃ «τὰ περιθώρια τῶν κερδῶν τῶν ὑπεργολάβων τῆς χώρας τοῦ αὐτοῦ τῆς», πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸν πρῶτον νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὰς ἐπικρίσεις του ὡς πρὸς τὴν ἔλλειψιν καθορισμοῦ ἐκ τῶν προτέρων τῆς ἀμοιβῆς καὶ τὴν μονοπώλησιν τῶν ἔργων εἰς τοὺς Γάλλους ὑπεργολάβους. Παρὰ ταῦτα ὁ Δ. Παπαλεονάρδος εἰς ἐρώτησιν τοῦ Δ. Γαλάνη, ἂν οἱ Γάλλοι ἔχουσι τὴν δυνατότητα τῆς ἐκβιβάσεως τῆς Δ.Ε.Η. ἀπέντησεν «Ὁχι, θὰ κάμωμεν δημοπρασίαν». Τοῦτο ἀποδεικνύει, ὅτι ἐκτοτε ἦσαν ὅλα ἔτοιμα δι' αὐτήν. Ἐν τέλει ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 205)22.8.56 ἀπόφασις δι' ἧς ἐξουσιοδοτήθη ὁ Γ. Πεζόπουλος, ὅπως διαπραγματευθῇ τὸ ποσοστὸν ἀμοιβῆς «μετὰ ξὺ 200)ο καὶ 240)ο (30—ἢ 340)ο κατ' ἀνώτατον ὅριον τῆς ἀξίας αὐτῶν».

β) Ἐπηκολούθησαν συζητήσεις μετὰ τῆς OL—CO εἰς κοινὰς συσκέψεις τῆς 25, 27, 28 καὶ 29 Αὐγούστου 1956 ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Γ. Πεζοπούλου, εἰς ἃς ἔλαβον μέρος ἐκτὸς ἄλλων καὶ οἱ Δ. Παπαλεονάρδος καὶ Δ. Φιλάρετος, ὡς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. Ε2273)31.8.56 σημείωμα τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου πρὸς Γ. Πεζόπουλον, διαψευθέντων οὕτω ἐξ ἐπισήμων στοιχείων τῶν ἀντιθέτων ὡς πρὸς τὴν συμμετοχὴν τοῦ Δ. Φιλάρετου ἰσχυρισμῶν τοῦ δευτέρου (σελ. 19). Τὰς ὑποβληθείσας παρὰ τῆς OL—CO ἀλληλοδιαδόχους πέντε ἐν συνόλῳ προσφοράς ἀπέκρουσεν ὁ Δ. Παπαλεονάρδος διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. Ε. 2273)31.8.56, 2319)6.9.56, 2393)14.9.56, 2456)20.9.56 καὶ 2469)21.9.56 σημειωμάτων του πρὸς Γ. Πεζόπουλον, (σελ. 18—27).

8. α) Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 2319)6.9.56 διαπιστοῦται προσπάθεια τοῦ ἀναδόχου ὅπως ἀγνοήσῃ «ἀπάσας τὰς προσστατευσάσας τὰ συμφέροντα τῆς Δ.Ε.Η. διατάξεις», περὶ ὧν ἔμειναν σύμφωνοι εἰς τὰς συσκέψεις καὶ αὐξήσῃ διὰ τῆς μεθόδου «τῶν Ἐπιστατῶν» τὸ φαινομενικῶς ζητούμενον ποσοστὸν 25,50)ο. Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 2393)14.9.56 γίνεται δευτέρως ὁ Δ. Παπαλεονάρδος,

καθ' ὅσον ὡς ἀναφέρει, «ἐσχηματίσει τὴν πεποί-
θησιν», ὅτι ἡ OL—CO πιστεύουσα, ὅτι ἡ Δ.Ε.Η. «ἔχει
ἀπόλυτον ἀνάγκην τῶν προσθέτων ὑπηρεσιῶν τῆς» εἰς τὰ ἀπο-
λογιστικά, εὔρε «τὴν εὐκαίριον νὰ τὴν πιέσῃ
διὰ νὰ μὴ μεταχειρισθῇ βαρυτέραν ἐκ-
φρασιν», ὅπως δεχθῇ αὕτη (Δ.Ε.Η.) ΑΣΥΝΗΘΩΣ δυ-
σμενεῖς καὶ ἀντισυμβατικοὺς ὁρους» «ΥΠΕ-
ΧΩΡΗΣΑΜΕΝ καὶ ΥΠΕΧΩΡΗΣΑΤΕ» ἐπιλέγει. «Νο-
μίζω ὅμως, προσθέτει ΟΤΙ ΔΕΝ ΔΥΝΑΜΕΘΑ ΝΑ ΥΠΕΡ-
ΒΩΜΕΝ ΚΑΙ ΩΡΙΣΜΕΝΑ ΟΡΙΑ, πλὴν τῶν ἄλλων καὶ δι'
αὐτὴν τὰύτην τὴν τεχνικὴν σοβαρότη-
τα τῆς Δ.Ε.Η. καὶ τῶν ὑπηρεσιῶν Σας. Ἐφ' ὃ καὶ
προτείνει κατὰ καθήκον, ὡς τεχνικὸς σύμβουλος «νὰ στρα-
φῶσι πρὸς ἄλλην λύσιν τοῦ προβλήματος καὶ δὴ
ΑΜΕΣΩΣ, ἐφ' ὅσον δὲν γίνονται δεκτοὶ
οἱ βαρύνοντες ὁροι», ὑφ' οὗς ἐκρίθη διὰ τοῦ
ἀπὸ 16-8-56 ἐγγράφου τοῦ προτιμωτέρας ἢ
ἀπολογιστικῆς ὑπὸ τῆς OL—CO ἐκτελέσεως.

β) Τὸ ὑπ' ἀριθ. Ε 2469) 21.9.56 ἀναφέρεται εἰς τὴν πέμ-
πτην τελικὴν προσφορὰν τῆς OL—CO καὶ ἀσχολεῖται με-
θ' αὐτῆς, οὔτινες τελικῶς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 48Δ ἀπάντησιν τοῦ
Δ. Παπαλεονάρδου ἐγείναν θύματα. Εἰς τοῦτο ὁ τελευταῖος
«σημειοῖ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς», ὅτι ὁ ἀνάδοχος ἐνὼ ἐπωφελεῖτο
«καὶ τὴν εἰς τὸν ἀνὴρ τὸν βαρύνον» ἀπὸ «πά-
σας τὰς συζητήσεις κατὰ τὰς ἀπὸ τῆς 27.8.56 διαπραγμα-
τεύσεις ἀπατήσεις τοῦ «ΗΓΝΟΕΙ» ἐξ ὁλοκλήρου»
ἀναλόγους ἀπατήσεις καὶ ἐξασφαλίσεις τῆς Δ.Ε.Η.. αἱ ὁποῖαι
ἐκ παραλλήλου τεθεῖσαι ἀπετέλουν «ἐν ἐνστάσει σύνο-
λον ἀμοιβῶν παραχωρήσεων» εἰσερχόμενος περαι-
τέρω εἰς λεπτομερείας ΔΙΑΠΙΣΤΩΝΕΙ, ὅτι «ὁ ἀνάδοχος ὅχι
μόνον δὲν περιορίζει τὰς ἀξιώσεις του ἀλλὰ ἐν παντί τὰς
αὐτῆς ἀνέει καὶ ΦΑΝΕΡΩΣ ΚΑΙ ΣΥΤΚΕΚΑΛΥΜΜΕ-
ΝΩΣ». Ἀπὸ τὰς λεπτομερείας (περὶ ὧν ὅρα σελ. 22-26)
μνημονεύει τὰ ἐξῆς χαρακτηριστικά: «Μετὰ τοῦτο ὅμως ὁ
ἀνάδοχος ἐξασφάλισεν τὴν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω κατ' ἀρχὴν γνῶ-
μην μας, ἐπροχώρησε κατὰ τρόπον, τὸν ὁποῖον ἐπιτραπήτω μοι
νὰ χαρακτηρίσω ΩΣ ΜΗ ΕΥΘΥΝ εἰς τὴν προσπάθειαν νὰ
μᾶς φορτώσῃ μὲ γὰ μέρους τῶν γενικῶν τοῦ
ἐξ ὁδῶν, ὡς ἀνέφερα Ὑμῖν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 2456 πρὸς
Ὑμᾶς σημείωμά μου. Εἰς χρέμα τὸ τέχνασμα τοῦτο τοῦ
ἀναδόχου ἀντιστοιχεῖ εἰς 375.000 δολλ. ἡ τοῖς εἰς
5.200 ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἔργων». «Ἐν συνεχείᾳ ἀσχολούμε-
νος μετὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπιστατῶν ἐπιμένει ἐπὶ τῆς ἀνάγκης,
ὅπως ἐξασφαλισθῇ ἡ διαθήσις ἐπαρκοῦς βιὰ τὴν ἐπιβλέψιν
τῶν ἔργων ἀριθμοῦ, ἵνα μὴ ἐπαναληφθῇ τὸ γενόμενον εἰς τὰ
μικρὰ ἀπολογιστικά, «τὰ ὁποῖα ἡ OL—CO, ἀφίνει
σχέδον ἀνεὺ οὐσιαστικῆς ἐπιβλέψεως». Διὰ τὸ ποσοστὸν ὑποστηρίζει μετὰ ἀνάγκην ἀριθμῶν, ὅτι ἡ ἰδί-
α ἀπὸ 3800 τὸ ὁποῖον ἐξήτει ἀρχικῶς τὸ ἐφθασεν αἰσίως εἰς
40.300, παρ' ὅλον ὅτι τὸ συγκαλύπτει ὑπὸ
τὸ φαινόμενον 24 ἢ 24.700. Εἰς τὸ αὐτὸ ση-
μείωμα ὑπογράφει ὁ Δ. Παπαλεονάρδος τὸσον «τὸν κίνδυ-
νον ὅχι μόνον ὑπερβάσεις ἀλλὰ καὶ πολλαπλασια-
σμοῦ τοῦ κόστους, ὅσον καὶ τὴν ἀποφυγὴν τοῦ ἀνα-
δόχου «ὅπως ἐγγυηθῇ οὐσιαστικῶς τὸν χρόνον τῆς ἀπο-
περατώσεως τοῦ ἔργου», εἰς δὲ κυρίως ἀπέβλεψεν ἡ Δ.Ε.Η.
κατὰ τὴν ἀνάθεσιν τῶν ἀπολογιστικῶν εἰς τὴν OL—CO, πα-
ραμερίσασα «τὰ μειονεκτήματα τόσον αὐτῆς
ὅσον καὶ τοῦ συστήματος». Καὶ τέλος διατυπώ-
νει ὁ θάραλλος οὗτος μαχητὴς καὶ πανθομιλουμένως ἐν-
τιμος ὑπάλληλος τὰ ἀνέκδοτα συμπεράσματα καὶ πρότασιν:
«Ἐν συμπεράσματι ἐκ τῶν σημειῶν πρότασιν τοῦ ἀναδό-
χου ἐνισχυέσθαι ἐπὶ πλέον ἢ πεποίθησις
μου, ὅτι οὗτος ὑπερτιμῶν τὴν ἀξίαν καὶ τὴν ἱκανότητά του
καὶ πιστεύων εἰς ἀδυναμίαν μας πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς κα-
ταστάσεως μᾶς πιέζει, ὅπως δεχθῶμεν ΟΡΟΥΣ
ΗΤΤΗΜΕΝΟΥ. Τούτους τούτους βαρεῖς οἰκονο-
μικῶς, ἀσυνήθεις τεχνικῶς καὶ μὴ εἰλικρί-
νως διατυπουμενοὺς, κρίνω ἀπαράδεκτους καὶ
ὡς ἐκ τούτου ἀπορριπτέους. Ἐν συνε-
χείᾳ δὲ καὶ δεδομένου, ὅτι πρωτικῶς ἀπακλειώ λογίκευσιν
τοῦ ἀναδόχου, προτείνω ὅπως στραφῶμεν εὐθὺς

ἀμέσως πρὸς ἄλλην λύσιν τοῦ ζητήματος
καὶ ΕΣΤΕ ΒΕΒΑΙΟΙ, ὅτι θὰ εὐρεθῇ τοιαύτη». Εἰς
ἀνταμοιβὴν τοῦ θάρρους, τῆς ἐντιμότητος καὶ τῆς εὐσυνείδη-
σίας του, ἔπαυσεν ὁ Δ. Παπαλεονάρδος νὰ καλεῖται ἀπὸ τὸν
Γ. Πεζόπουλον εἰς τὰς μετὰ τὴν 22.9.56 συνεχιζομένης συ-
σκέψεις καὶ συζητήσεις κατὰ τὴν ἀπὸ 18.10.1962 ἐνορκον
κατάθεσιν του.

9. α) Ὁ Γ. Πεζόπουλος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5438) 55 Δ.)
5.10.56 ἐπεξηγηματικῶς σημειώματός του ὑπέβαλε σχέδιον
ἐπιστολῆς τῆς Δ.Ε.Η. πρὸς τὴν OL—CO, περιέχον τούς ὁ-
ρους τῆς ἀπολογιστικῆς ἐκτελέσεως καὶ μονογραφηθὲν παρ'
αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐκπροσώπου τῆς OL—CO» ὑπὸ τὴν ἀρεσιν
τῆς ἐγκρίσεώς του ἀπὸ τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς Δ.Ε.Η. καὶ
τὴν ἐν Παρίσις Διοίκησιν τοῦ ἀναδόχου. Τὸ σχέδιον τοῦτο
ἐστηρίχθη εἰς τὰς ἀπορριφθείσας ὑπὸ τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου
(ἀριθ. 2469) 21.9.56 σημειώματός του) προτάσεις ἀπὸ 5.9.56
τῆς OL—CO, τροποποιηθείσας μόνον κατὰ
τούς ἐπιστάτας, δι' οὓς περιωρίσθη τὸ ζητούμενον
κατ' ἀποκοπὴν ποσὸν ἀπὸ 130 ἑκατομμύρια Γαλλικὰ φράγκα
εἰς 80 τοιαῦτα, μειωθείσης οὕτω τῆς ἐπιβαρύνσεως ἀπὸ
5.200 οἰς 3.170 οἰς. Διὰ νὰ ἐλαττωθῇ ὅμως τὸ συνολικὸν
ποσοστὸν περαιτέρω ὁ Γ. Πεζόπουλος ἠύξησεν αὐ-
θαίρετως καὶ ἀδικαιολογητῶς κατὰ τὴν
γνώμην τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου τὴν ἀξίαν τῶν ἀπολογιστικῶν
ἔργων ἀπὸ 7.000.000 δολλάρια τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4541) 6.8.56
πρώτου σημειώματός του εἰς 7.900.000 δολλάρια καὶ
οὕτω κατεβίβασε τὸ ποσοστὸν εἰς 27.260 οἰς, δι' ὃ καὶ ἐστη-
ρεῖται, ὅτι «τὸ ἐπιτευχθὲν ἀποτέλεσμα δύναται νὰ συ-
ζητηθῇ ἐνεκα ἀκριβῶς τῶν γινωστῶν εἰς Ὑ-
μᾶς πλεονεκτήματων τοῦ ἀπολογιστικοῦ συστή-
ματος».

β) Ἀκριβῶς δὲ διότι τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ Γ. Πεζόπουλου
ἦσαν ἐπὶ τοσοῦτον ἀσθενῆ, ὥστε νὰ μὴ τολμᾷ οὔτε ὁ ἴδιος νὰ
προτείνῃ εὐθέως τι πλέον «τῆς συζητήσεως τοῦ ἐπιτευ-
χθέντος ἀποτελέσματος» ἐκρίθη ἀναγκάσιον, ὅπως
ἐλθῇ εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ ὁ Πρόεδρος Π. Γουναράκης, ὅστις
συνέταξε καὶ ἐκονοποίησε πρὸς τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβου-
λίου ἴδιον εἰσηγητικὸν σημείωμα, ὑπ' ἀριθ. 576 Δ) 8.10.56.
Εἰς τοῦτο ἀποκλείει τὴν χρησιμοποίησιν Ἑλλήνων ὑπεργολά-
βων «δι' ἑλλειψιν ἐμπειρίας καὶ τεχνικῶν καὶ οἰκονομικῶν
προσόντων»: θεωρεῖ τὴν λύσιν «τῆς διακηρύξεως δημοπρα-
σιῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ» ὡς ἐγκυμονοῦσαν «σημαντικὴν
ἐπιβράδυνσιν τοῦ χρόνου περατώσεως
τῶν ἔργων, πρᾶγμα ὅπερ δέον πάσῃ φύσει νὰ
ἀποτραπῇ» ἐξαίρει «τὸ πλεονέκτημα» τῆς «ἀνευ δια-
σπορᾶς ἀρμοδιότητων» ὑπὸ «ἰδίου φορέως» ἐξακολουθήσεως
τοῦ ἔργου καὶ ἀποδέχεται «τὴν προτεινομένην ἀνάθεσιν
ὑπὸ τούτοις ὁρους τῆς ἐν σχέδιῳ Ἐπιστολῆς, δεδομένου
ὅτι ἐνδεχομένως θὰ ἀντιμετωπιζομένη τὴν
καταβολὴν καὶ μεγαλυτέρας ἐπὶ τῆς καθορι-
σθείσης ἀμοιβῆς εἰς τὸν ἀνάδοχον, ἐὰν καὶ
ἐφ' ὅσον ἡ Δ.Ε.Η. ἐξησφάλιζε τοιοῦτότρόπως δι' αὐτὴν τὴν
ἱκανοποιητικὴν ἀπὸ οἰκονομικῆς καὶ τεχνικῆς ἀπόψεως ὡς
καὶ τὴν ἐγκαίριον ἐκτέλεσιν τοῦ ὅλου ἔργου. «Ἐν μόνον, προσ-
θέτει, σημείον ὀφείλομεν νὰ ἐξετάσωμεν. Μήπως οἱ προβαλ-
όμενοι ἐκ μέρους τοῦ Ἀναδόχου ὁροι εἶναι ἡθικῶς
ἀπαράδεκτοι καὶ καταφανῶς ἀσύμφοροι
διὰ τὴν Δ.Ε.Η., ἐκ δὲ τῶν στοιχείων τῆς εἰσηγήσεως δὲν φαί-
νεται νὰ συμβαίνει τοιοῦτόν τι». Διὰ νὰ ἀνακρούσῃ δὲ καὶ δια-
βάλλῃ τὴν σαφῶς ἀντίθετον ἀλλὰ καὶ πιστικὴν ἐπιχειρηματο-
λογίαν τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου εἶπεν «εἶναι δύνατον ἀ-
πόψεως τινέ εἰς τῶν Ὑπηρεσιῶν αὐτῶν καὶ
ἐαυτῶν νὰ εἶναι ὁρθαί, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λησμο-
νῇται, ὅτι τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἔχει νὰ σταθμίσῃ τὰ γενι-
κώτερα συμφέροντα τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ἰδίως νὰ ἐρευνήσῃ εἰς
ποῖαν κατὰστασιν θὰ περιήγετο ἡ ἐπι-
χείρησις ἐὰν τὸ Ἔργον Μέγδοθα παρ' ἐλπίδα δὲν ἐτε-
λειούτο». Ἀς μὴ λησμονώμεν, ἐξηκολούθησεν, ὅτι ἡ μόνη
κατηγορία, ἥτις προσήφθη εἰς τοὺς Ἀμερικανούς εἶναι,
ὅτι τὰ παρ' αὐτῶν ἐκτελεσθέντα ἔργα «ἐστοίχισαν ἀ-
κριβῶς», πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν ἐνδιαφέρει καὶ πολὺ
τὸν Π. Γουναράκη. Τὸ κόστος ὅμως δὲν εἶναι

ἀμελητέος παράγωγον. Καθ' ὅσον ἔργον μᾶς συνε-
τῆς διοικήσεως δὲν εἶναι νὰ ἐκτελέσῃ «πάση ὁυσίαν» ἔργα,
ἀλλὰ ὑπὸ τούτοις καλλιτέροις τεχνικῶς καὶ οἰκονο-
μικῶς ὅροις. Ἀπαράδεκτον, ὡς βασικῶς ἐσφαλμένον,
εἶναι καὶ τὸ δίλημα ὅτι ἢ ὁ OL—CO ἀναλαμβάνει τὸ ἔργον
ὑπὸ οἰουσδήποτε ὅρους, ἀρκεῖ νὰ μὴ εἶναι ἡθικῶς ἀπαράδεκτοί
καὶ ΚΑΤΑΦΑΝΩΣ ΑΣΥΜΦΟΡΟΙ ἢ ματαιοῦται ἢ
ἐπιβραβεύεται τὸ ἔργον.

γ) Ὁ Δ. Παπαλεονάρδος κληθεὶς παρὰ τοῦ Γ. Πεζοπού-
λου ὑπέβαλε τὰς ὑπ' ἀριθ. Ε. 2613)10.10.56 παρατηρήσεις
του ἐπὶ τῶν διαμορφωθέντων διὰ τοῦ σχεδίου ἐπιστολῆς ὅρων
καὶ διαπιστώνει ὅτι: ἀντιτίθεται εἰς τὴν OL—CO ἢ ἀπολογι-
στική ἐκτέλεσις ὅχι μόνον τῶν ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 9 παρ. 3 προ-
βλεπομένων ἔργων εἰδικῆς ἐμπειρίας, ἀλλὰ πάντων τῶν
τοιούτων πολ. Μηχανικοῦ, εἰς ἃ μάλιστα καὶ
μετετέθησαν καὶ εἶδη τινὰ ἀνήκοντα κατὰ τὴν ἀπὸ 29.1.54
ἐπιστολῇ τοῦ ἀναδόχου εἰς τὸν ἡλεκτρομηχανικὸν ἐξοπλισμὸν
τῆς Δ.Ε.Η. στερουμένης τοῦ δικαιώματος, ὅπως ἐκτελεῖ «ὑ-
περγολαβικῶς καὶ τὰς ἀπλουστεράς ἀ-
κόμη ἐργασίας». «Παρὰ τὴν διατύπωσιν, ἥτις εἶχε
γίνει δεκτὴ ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τῶν
διαπραγματεύσεων, ἐπὶ ἐχθρῶν οὐσιῶδεις
μεταβολαί» ὑπὲρ τῆς OL—CO εἰς «τὸν ὑπολογισμὸν
τῶν ἐνοικίων ἢ ἀποσβέσεων τῶν μηχανημάτων», δι' οὗ ἡ Δ.Ε.Η.
ἐκτίθεται «εἰς σοβαροὺς κίνδυνους», εἰς
τὸ κατὰ τὰ ἀρθρα 15 καὶ 29 τῆς συμβάσεως 5.5.1955 δι-
καίωμα τῆς Δ.Ε.Η. ὅπως παρέχει εἰς τὸν ἀνάδοχον μηχανή-
ματα καὶ ἐργαλεῖα ἀνευ πληρωμῆς πρὸς τοῦτον ἀμοιβῆς καὶ
εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπιστάτων, ἐξ οὗ δημιουρ-
γεῖται «βέβαιος κίνδυνος ὅχι μόνον ὑπερ-
βάσεως ἀλλὰ καὶ πολλαπλασιασμοῦ τοῦ
κόστους τῶν ἔργων». Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἐρω-
τᾷ ὁ Δ. Παπαλεονάρδος: διὰ τί σήμερον ὁ ἀνάδοχος ἀρνεῖται
νὰ δεχθῇ τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐπιβλέψεως, τὴν ὁποίαν
αὐτὸς οὗτος ὥρισε νὰ εἰς τὴν προσφορὰν
τοῦ τῆς 12.3.56 καὶ μάλιστα ὅταν μετὰ τὴν συζητουμένην
συμφωνίαν πρόκειται νὰ ἐκτελέσῃ ἀκόμη περισσό-
τερα ἔργα καὶ ζητεῖ καὶ μεγαλυτέραν
ἀμοιβήν. Διὰ τὸ ποσοστὸν τῆς ἀμοιβῆς θεωρεῖ «αὐθαί-
ρετον» «τὸν ἀναδιδακμὸν τοῦ κόστους» εἰς 7.900.000 δολλ.
καὶ ὑπολογίζει αὐτὸ βάσει 7.200.000 εἰς 28.32ο) ἢ 38.32ο) ο
ὑπολογίζοντες καὶ τῆς ἐκ τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως ἀμοιβῆς
τοῦ 10ο) ο. Βεβαίως ἐν τέλει, ὅτι «πάντως οὐδεὶς ἐκ τῶν πε-
σάρων» ὅρων οἱ ὅποιοι ἀναφέρονται εἰς τὴν ἀπὸ 16.8.56 ἔγ-
γραφον γνώμην του, οὐσιαστικῶς πραγματοποιεῖται» καὶ ὅτι
οὐδεμία ἐγγύησις παρέχεται διὰ τὴν ἐγκαίρως περάτωσιν, δι'
ἣν καὶ μόνον «ἀπεβλέψαμεν εἰς τὴν διὰ τοῦ
ἀναδόχου ἀπολογιστικὴν ἐκτέλεσιν τοῦ
ἔργου» (ἢ ὑπογράμμισις εἶναι τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου),
καταλήγει εἰς τὸ ὅτι δὲν δύναται νὰ τροποποιήσῃ τὸ ὑπ' ἀριθ.
2469)21.9.56 σημείωμά του, δεδομένου ὅτι οἱ νεώτεροι ὅροι
ἐκτός τῆς ἐλλειψώσεως τοῦ ποσοῦ διὰ τοὺς ἐπιστάτας κατὰ
τὰ λοιπὰ εἶναι χειρότεροι διὰ τὴν Δ.Ε.Η. ἀπὸ τοὺς ἐφ' ὧν
τὸ σημείωμα τούτο.

δ) Εἰς τὴν συνεδρίσιν τῆς 10.10.56 ὁ Π. Γουναράκης
ἐπρότεινε τὴν ἀναβολὴν διὰ τὴν 12.10.56 καὶ συνέστησεν
εἰς τὰ μέλη ὅπως μελετήσωσι τὴν εἰσήγησιν τὴν ἰδικὴν του»
καὶ τοῦ κ. κατ' ἐξουσίαν τοῦ» χωρὶς νὰ κάμῃ λόγον διὰ τὰ
συναφῆ σημειώματα τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου, ὁ ὁποῖος ὑπε-
βύθως διαπραγματεύετο ἐπὶ ἐπτάμηνον τὰ ἀπολογιστι-
κά. Ἀντιθέτως ἀπέκρουσε πρότασιν τοῦ Ε. Βιδάλη, ὅπως
κληθῇ εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ὁ Δ. Παπαλεονάρδος μετὰ τὴν
ἀστείαν δικαιολογίαν, ὅτι «δὲν εἶναι σωστὸ νὰ συζητῶμεν με-
τὰ ἀλλήλους τῆς Δ.Ε.Η.

10. α) Μετὰ τὴν αὐτὴν τὴν καλλιεργηθεῖσαν ἰδίαν ὑπὸ τοῦ
Π. Γουναράκη φοβίαν τῆς ματαιώσεως ἢ ἐπιβραδύνσεως τοῦ
ἔργου ἤρχισεν ἡ συνεδρίασις τῆς 12.10.56, καθ' ἣν ὁ ἴδιος
ἀνέγνωσεν τὴν ρηθείσαν εἰσηγήσιν του καὶ ἐσπευσε νὰ συμπε-
ράνῃ ἐκ προοιμίων, ὅτι «ὁ κ. καθ' ἑαυτὸν δὲν ἠμπόρεσε νὰ
ἐπιτύχῃ τίποτε περισσώτερον ἀπὸ ὅσα ἐπέτυχεν». Καὶ διὰ τὰ δώ-
ση μεγαλύτερον κύρος καὶ βαρύτητα εἰς τὴν εἰσηγήσιν τοῦ Γ.

Πεζοπούλου, ἐξέειπεν τὸν προσηγόρευσε μετὰ τὸν
μὴ χρησιμοποιοῦμενον συνήθως, κατὰ τὰς συζητήσεις ἐν τῇ
Διοικ. Συμβουλίᾳ τίτλον «τοῦ κ. καθ' ἑαυτὸν» ἐντὸς εἰκοσιν
μόνον γραμμῶν μῖας σελίδος τοῦ πρακτικοῦ καὶ τὸν ἐκάλεσεν,
ὡς διεξαγαγόντα τὰς διαπραγματεύσεις
νὰ εἴπῃ («ἐὰν οἱ ὅροι εἶναι ἀποδεκτοὶ ἢ ἀπαράδεκτοι»). Ὡς ὁ-
μως ὡμολόγησεν εὐθὺς μετὰ ταῦτα ὁ Γ. Πεζοπούλος, οὗτος
«εἰς τὸ τελευταῖον στάδιον πρὸ 15 ἡμερῶν» ἀνέλαβεν ὁ ἴδιος
τὰς διαπραγματεύσεις, τὰς ὁποίας πρότερον ἐπὶ ἐπτάμηνον
διεξῆγεν ὁ Δ. Παπαλεονάρδος, ὅστις ἀπουσίαζεν ἀπὸ τὴν
συζήτησιν προφανῶς ὡς ἀνεπιθύμητον ἐμπόδιον εἰς
τὸν ἐπιδικώμενον πάση ὁυσίᾳ «σκοπὸν» τῆς ὑπογραφῆς τῆς
συμβάσεως. Ὁ Γ. Πεζοπούλος ἔρριπεν ὅλον τὸ βάρος τοῦ εἰς
τὴν ἐγκαίρως ἀποπεράτωσιν, ἥτις ὅμως, ὡς εἶδομεν, δὲν ἐξη-
σφαλίζετο, οὐδεμίαν παρέρχοντο ἐγγυή-
σεως. Ἐπὶ πλέον ἀνέγνωσεν ἀπὸ τὸ τελευταῖον σημείωμα
τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου τὸ ὅποιον, ὡς εἶπε («δὲν ἡδυνήθη
νὰ κοιννοποιήσῃ εἰς τὰ μέλη τοῦ Δ. Σ.»)
μόνον τὴν σχετικὴν μετὰ τοὺς ἐπιστάτας περικοπὴν καὶ παρέ-
λειψεν, ὡς νομίζομεν, σκοπίμως νὰ ἀνακοινώσῃ τὰς
λοιπὰς οὐσιώδεις ἐπιστάτας ἀλλὰ καὶ βασίμως τὰς
παρατηρήσεις αὐτοῦ. Ὁ Π. Στουπάκης ἐνδιαφέρεται ὡς
ἐξήγγησε «νὰ γείνηται τὸ ἔργον ἐντὸς τῆς προ-
θεσμίας καὶ οἰκονομικόν» ἐν ἀντιθέσει πρὸς
τὸν Π. Γουναράκη δηλώσαντα εἰς σελ. 9 πρακ. ὅτι «Ἐμένα
τὸ πρῶτον πράγμα πού με ἐνδιαφέρει εἶναι ἐὰν θὰ τελειώσω-
μεν ἐγκαίρως καὶ ὅχι τὸ οἰκονομικὸν μέρος». Ἡ ἐντὸς παρεμβάσεως προσθήκη εἰς τὸ πρακτικὸν τῆς φρά-
σεως «βεβαίως — καὶ τοῦτο με ἐνδιαφέρει» πιθανώτατα
ἐγένετο μετὰ τὴν διατύπωσιν. Ὁ Π. Στουπάκης ἐν συνεχείᾳ
ἐτόνισεν, ὅτι οἱ Γάλλοι τοὺς 42 μηχανικοὺς τῆς προσφορᾶς
τῶν τοῦ Μαρτίου 1956 περιώρισεν εἰς 22, ἐξ ὧν τὴν δαπάνην
τῶν 12 τὴν μετέθετον εἰς βάρος τοῦ κόστους τῶν ἔργων.
Οὕτως ὅμως προέκυπτεν ἐν σημαντικὸν κέρδος ὑπὲρ οὐτῶν, τὸ
ὅποιον «πρέπει νὰ μπῇ εἰς τὸ ποσοστὸν τὸ
ὅποιον τοὺς δίδομεν». Δοθέντος δὲ ὅτι ἡ δαπάνη
διὰ τοὺς 42 ἀνέρχεται εἰς 472 ἑκατ. Γαλ. φράγμα, τὸ ὄφελος
τῆς OL—CO ἀπὸ τοὺς 32 (μόνον τοὺς 10 ἐπὶ τῶν 22 θὰ
ἐπλήρωνε) συνίσταται εἰς 335 ἑκατομ. Γ. Φ.

Ὁ Π. Γουναράκης ὑπεστήριξε, ὅτι «τὸ ζήτημα τῆς ποιοτι-
κῆς ἐκτελέσεως καὶ τῆς μὴ ὑπερβάσεως» λύονται διὰ τοῦ
ἐλέγχου, δεδομένου, ὅτι «ἐὰν ἡμπορεῖ νὰ κατηγορηθῇ διὰ κατὰ
ὁ κ. Παπαλεονάρδος δὲν εἶναι ὅτι δὲν κάμνει
καλὰ τὴν ἐργασίαν τοῦ ἀλλὰ, ὅτι κάμνει τὸν
ἐλεγχον κατὰ τρόπον ἀσφυκτικόν.
Περαιτέρω ὁμολογεῖ, ὅτι «τὸ ὅτι ζητοῦν πολλὰ
οἱ Γάλλοι εἶναι γεγονός ἀΝΑΜΦΙΣΒΗΤΗ-
ΤΟΝ», ἐπικαλεῖται ὅμως πρὸς δικαιολογίαν τὸ καὶ ἄλλοτε
χρησιμοποιηθὲν ἐπιχείρημα, ὅτι δὲν δὲν τοὺς ἐδιόλεξεν ἡ
Δ.Ε.Η., ἀλλὰ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, πρᾶγμα τὸ ὅποιον
προεκάλυψε τὴν ἐντονον (τὰ ἀναιρῶ κ. Πρόεδρος) ὑπόμνησιν
τοῦ Π. Στουπάκη, ὅτι «ἡ σύμβασις ἐγένετο ἐντελῶς ἐπὶ ἁλ-
λων ὅρων ὅτι ἡ OL—CO θὰ ἦτο Γενικὸς ἀνάδοχος» καὶ
ὅχι κατασκευαστής. Ἀναληθὲς εἶναι καὶ τὸ ἐν συνεχείᾳ
λεχθὲν ἀπὸ τὸν Π. Γουναράκη (σελ. 8 πρακ.), ὅτι «ἡ σύμ-
βασις λέγει εἰς ἐμένα τὸν ἐργοδότην, ὅτι ὑποχρεοῦμαι νὰ
ἀναθέσω τὴν κατασκευὴν τῶν ἔργων αὐτῶν εἰς τὸν ἀνάδο-
χον, διότι δὲν ὑπάρχει ἐμπειρὸν ἐλληνικὸν προσωπικὸν καὶ
διότι πρέπει νὰ τελειώσῃ τὸ γρηγορώτερον». Καθ' ὅσον
δικαίωμα, καὶ οὐχὶ ὑποχρέωσιν εἶχε νὰ
Δ.Ε.Η. νὰ ἀναθέσῃ τὴν ἀπολογιστικὴν ἐκτέλεσιν εἰς τὴν
OL—CO καὶ μάλιστα ὅχι ὅλον τῶν ἔργων Πολ. Μηχανικοῦ
ἀλλὰ τῶν ἀπαιτούμενων εἰδικῶν ἐμπει-
ρίαν, τὰ ὅποια βάσει τῶν τότε γνωστῶν στοιχείων ἀπε-
τέλουν τὸ 50% αὐτῶν. Ἡ ἀνακρίβεια αὕτη εἶναι
τοσούτω μᾶλλον σοβαρά, καθ' ὅσον προήρχετο ἀπὸ τὸν Πρό-
εδρον τοῦ Δ.Σ., ὁ ὁποῖος καὶ γνωστὸς νομομαθὴς ἦτο καὶ
τὴν σύμβασιν, ὡς ἐκαυχῆθη (σελ. 8 πρακ.) «ἀπεπομε-
ρῶς ἐμελέτησε». Εἰς δὲ τῶν τοῦ Π. Στουπάκη ἀπαν-
τήσεων εἰς ἐρωτήσιν τοῦ Ε. Βιδάλη, ὅτι τὸ κράτος ἐπὶ ἀπο-
λογιστικῶν ἔργων ἐξασφαλίζεται διὰ τὸ κόστος «ἀπὸ ἑνα
ἐπίσημον τιμολόγιον καὶ ἀπὸ τὰς μεταβλητὰς βεβαίως τιμὰς»,
ἐπὶ τῇ

τάς όποιās έχει καθορίσει, ό Π. Γουναράκης, ένοχληθείς ήρώτησεν: «Αυτή ή σύμβασις λέγει: αυτά τά πράγματα πού λέτε Σεις; Έδω μάς έδωσαν την σύμβασιν και μάς λένε εφαρμόσατέ την». Απεστομώδη όμως από τον Ε. Βιδάλην, ό όποιος παρετήρησεν όρθώς, ότι διά τά άπολογιστικά χρειάζεται απόφασις του Δ.Σ. όπερ είναι έλεύθερον νά καθορίση τους όρους.

β) Η συζήτησις έξηκολούθησεν εις έριστικόν τόνον του Γ. Πεζοπούλου και ιδία του Π. Γουναράκη προσπαθούντων παν τοιότρόπως νά έξουδετερώσουν την εκδήλωθεισαν πείσμονα αντίδρασιν των Π. Στουπάδη, Ε. Βιδάλη, Άναργ. Δημητρακοπούλου και έν μέρει του Δ. Γαλάνη κατά της άπολογιστικής εκτελέσεως ύφ' ούς όρους ένεφανίζετο εις τό συζητούμενον σχέδιον της έπιστολής. (όρα σελ. 43—53 εκδόσεως Κ. Παπαϊωάννου). Ο Γ. Πεζόπουλος αντικρούων τους φόβους του Α. Δημητρακοπούλου έν σχέσει με τάς τιμάς και τό κόστος, δι' α' οι Γάλλοι «θά φελήσουν νά τηρήσουν πολύ ύψηλά περιθώρια», έδήλωσεν, ότι «όλα αυτά τά ανέλυσεν ό κ. Παπαλεονάρδος, όταν ήλθεν έδω και μάς ειπεν ότι συνιστά νά γίνη άπολογιστικώς τό έργον». Τό νά αποτολμήση ό Γ. Πεζόπουλος νά έπικαλεσθί υπέρ της άπολογιστικής εκτελέσεως ύπό τους περιεχομένους έν τώ σχεδίω όρους τόν φανατικώτερον άλλα και πειστικώτερον αντίπαλον των όρων τούτων, τό μέν έξηγεί διατί ό Δ. Παπαλεονάρδος δέν εκλήθη εις τό Συμβούλιον τό δέ αποδεικνύει, ότι δέν είχαν γνωστοποιηθί εις τά μέλη του Δ.Σ. τά προμνημονευθέντα σημειώματά του, άφού ταύτα, ως είδομεν, ήσαν αληθείς μύδροι κατά της OL—CO και κατά των υποστηριζομένων μετά φανατισμού παρά των Π. Γουναράκη και Γ. Πεζοπούλου απόψεων αυτης. Ο Π. Γουναράκης άπαντων εις τους έπιτιθεμένους συμβούλους Ε. Βιδάλην και Π. Στουπάδην, ειπε μεταξύ άλλων και τά εξής: «Λέτε λοιπόν όχι, άλλα αυτό τό όχι σημαίνει, ότι δέν γίνεσθαι τό έργον και πρόπει νά πάμεν εις άλλας λύσεις». Ήμπορύν νά έρωτήσω και Σας και τόν Στουπάδην ποία είναι ή γνώμη Σας επί του 26 ή 27% διότι σήμερον δι' αυτό ζητεΐται ή γνώμη Σας. Τό νά γίνη τό έργον άπολογιστικώς έχει αποφασισθί. Τό νά ανεβάσωμεν τό ποσοστόν από 20% εις 24% και αυτό έχει αποφασισθί. Ο κ. Γενικός όμως μάς λέγει, ότι δέν έδέχθησαν οι Γάλλοι τό 24% και έφθασαν εις 26 ή 27%. Επί αυτού λοιπόν ζητεΐται ή γνώμη Σας. Έσείς λέτε, ότι ενδιαφέρεσθε διά την έντεχνον και ποιοτικώς καλήν εκτέλεσιν του έργου και νά πάη παραπάνω τό έργον από ένα ώρισμένον ποσοστόν. Αύτά λύνεται από την σύμβασιν, έφ' όσον έχομεν ύπηρεσίαν έλέγχου». Έν πρώτοις παρατηρούμεν, ότι ό Π. Γουναράκης άκολουθεΐ την τώσον καυτηριασθεισαν από τον Δ. Παπαλεονάρδον, άλλα και λογικώς και νομικώς απαράδεκτον τακτικήν της OL—CO του νά κρατή από τά αποφασισθέντα ότι συμφωνεί με τάς απόψεις του και νά απορρίπτη τά λοιπά, τά όποια προφανώς απέτέλεσαν την προϋπόθεσιν της αποδοχής εκείνων. Έπειτα, ως παρετήρησεν ό Α. Δημητρακόπουλος, «έναντι του θεωρηθέντος ανωτάτου όρίου των 20% (30% με τό 10% της άρχικής συμβάσεως), τό όποιον ηύξησαμεν αναγκαστικώς εις 24% πρόσθιασάμιν ταχύτητος και οικονομικής εκτελέσεως» παρέχεται νυν 27.26% (κατ' αυτόν άκόμη μεγαλύτερον και κατά Δ. Παπαλεονάρδον 28.32%) όπερ είναι ύπερβολικόν, άνευ πραγματικής έγγυήσεως «διά την έμπρόθεσμον και οικονομικήν εκτέλεσιν των έργων», δι' ό και ούτος (Δημητρακόπουλος) προέτεινε «κατόπιν των εκδήλων τάσεων του άναδόχου» περί αύξήσεως του κόστους, όπως «εφαρμοσθί ή ισχύοντα σύμβασις, περιοριζομένων των εύθυνών του μόνον εις τάς ύποχρεώσεις της επιβλέψεως» και προκηρυσσόμενον διεθνούς διαγωνισμού διά τό φράγμα, άφού τά λοιπά κατ' αυτόν έργα δύνανται νά ανατεθώσιν εις «Έλληνας υπεργολάβους. Σχετικώς με τό τελευταίον τούτο εις την έπηκολουθήσαν συνεδρίαν της 17—10—56 ό Π. Στουπάδης έδήλωσεν, ότι έξαιρουμένων του φράγματος και

της σύραγγος, όλα τά άλλα δύνανται νά γίνωσι δι' Έλλήνων υπεργολάβων, οι όποιοι είναι βέβαιον 100% ότι θά πάρωσιν ένα ξένον ειδικόν διά νά τους βοηθήση εις τό έργον», άν χρειασθί (σελ. 54). Εις τό ζήτημα της μειώσεως των 42 μηχανικών επιβλέψεως ό Ε. Βιδάλης συνεφώνησε άπολύτως με τόν Π. Στουπάδην. Ο Δ. Γαλάνης συνώψισεν, ότι «εις τά ποσοστά συνεφωνήσαμεν, εις τό ζήτημα του προσωπικού είπαμεν, ότι θά τό διαπραγματευθί ό Γενικός ώστε νά έχωμεν κάποιαν κατοχύρωσιν. Τώρα είναι ζήτημα της εγκαίρου παραδόσεως του έργου και της οικονομικότητας». Διά τό πρώτον προέτεινε, συμφωνούντος του Γ. Πεζοπούλου «ένα περιθώριον 6 μηνών». Έλησμόνησαν όμως άμφότεροι, ότι τά άπολογιστικά άπεφασίσθησαν με την βεβαιότητα, ότι θά εκέρδιζον αυτό τό έξάμηνον. Διά νά μη φθάση δέ «τό έργον εις τό διπλάσιον, ως φοβείται ό κ. Βιδάλης» και δεδομένου, ότι, ως απέδειχθη από την πείραν των έργων Λάδωνος, Άγρα και Λούρου» τά μεγάλα έργα εις την Ελλάδα πηγάζουσιν επάνω και 60%, ειπε νά άφίσουν και εκεί «ένα περιθώριον», νά είπουν δηλαδή ότι είπον εις την WESTINGHOUSE, νά γίνουν «κάπως έλαστικοί εις τό οικονομικόν και τό εγκαίρον». Έν τέλει συνεφώνησαν νά τάξουν ένα όριον (10, 15, 20, 25%) πέραν του όποιου, δέν θά έλάμβανεν άμοιβήν ή OL—CO, άφού ως παρετήρησεν ό Π. Γουναράκης ή το ύπεύθυνος διά τόν προϋπολογισμόν τόν όποιον συνετάξεν και ό όποιος δέν θά είχεν άλλως καμμίαν αξίαν.

γ) Ο Γ. Πεζόπουλος έρωτηθείς από τον Α. Δημητρακόπουλον περί του πρακτέου εις ήν περίπτωσην δέν δεχθούν οι Γάλλοι απήντησεν εις την σελ. 26: «Φοβούμαι, ότι δέν θά δεχθούν... τό μεγάλο μειονέκτημα πού έχομεν σήμερον είναι ότι αυτήν την στιγμήν δέν ήμπορούμεν νά προκηρύξωμεν δημοπράσίαν, διότι θά μάς πάρη πολύν χρόνον». Ούτω όμολογεί έμμέσως, ότι ή Δ.Ε.Η. ήτο κατ' ουσίαν εις την διάθεσιν της OL—CO, ή όποία εύχερώς και άποτελεσματικώς ήδύνατο νά την εκβιάζη. Τους φόβους τούτους συνεμείσθη και ό Π. Γουναράκης. Έφ' ό και τό Διοικ. Συμβούλιον άπεφάτισεν, όπως ό Γεν. Διευθυντής «διαβιάσθι την παράκλησιν του Διοικ. Συμβουλίου νά φελήση σοβαρώς νά λάβη ύπ' όψει της τάς ύποδείξεις του, έν τη συναισθήσει, ότι εκάμε παραχωρήσεις πέραν των συνήθων όρίων». Εις αυτό τό κατάντημα περιήλθεν τό Δ.Σ. νά εκλιπαρή την OL—CO, όπως άπαλύνη πώς τους άύστηρούς όρους πού επέβαλεν εις αυτήν ως ήττημένην.

11. Ως προαναγγέλθη από τους Π. Γουναράκην και Γ. Πεζόπουλον και ως ήτο άλλως τε φυσικόν και έπόμενον, έν όψει του προεκτεθέντος άδιεξόδου της Δ.Ε.Η., ή OL—CO ούδεμίαν βασικήν ύποχώρησιν έδέχθη εις τους διατυπωθέντας έν τώ σχεδίω όρους «ήττημένου». Τούτο τονίζει ρητώς και κατηγορηματικώς ό Δ. Παπαλεονάρδος εις τάς επιβεβαιωθείσας ενόρκως ύπ' άριθ. 53, 65 και 68 άπαντήσεις του, όμολογεί δέ άπεριφράστως και ό Γ. Πεζόπουλος εις την από 20—2—63 κατάρθεσιν του. Οι όροι της κατοχυρώσεως του τε κόστους και της εγκαίρου αποπερατώσεως του έργου, άν και δέν είχαν διατυπωθί, είχαν άρχήθεν συζητηθί με άνάλογον έπίμονον αξίωσιν της Δ.Ε.Η. και με άδυναμίαν της OL—CO, όπως άρνηθί έξ ολοκλήρου οίανδήποτε ως πρὸς τούτο δέσμευσιν (όρα ιδία 68 Α άπάντησιν). Αντιθέτως ή περί του ύπολογισμού της δαπάνης άποσβέσεως μηχανημάτων, «του όριστικού προϋπολογισμού» και της αναθεωρήσεως αυτού «συμφώνως πρὸς τάς κρατούσας οικονομικάς συνθήκας» διατυπώσεως των άριθμων 5, 8 και 13, έγένητο κατὰ τούτον άόριστον και άσαφή τρόπον, ώστε έδημιούργησε πολλά ζητήματα και έπέφερεν, άλλως ήπειλήσε μεγάλας ζημίας διά την Δ.Ε.Η. (όρα ιδία 63 και 68 άπαντήσεις). Παρά ταύτα όφείλομεν νά προσθέσωμεν, ότι κατά την συζήτησιν επί του μονογραφηθέντος ύπό του Γ. Πεζοπούλου σχεδίου της έπιστολής της 5—10—1956 τό Διοικητικόν Συμβούλιον επέμεινεν εις την διατύπωσιν όρων κατοχυρούντων έν όριον εις τό κόστος του έργου, ωςάυτως δέ και χρονικόν όριον πέραν του όποιου ή OL—CO δέν θά έδικαιούται άμοιβής, πράγμα τό όποιον και έν μέρει έπετεύχθη παρά την πρόβλεψιν των Γ. Πεζο-

πούλου και Π. Γουναράκη ότι η OL—CO δεν θα δεχθῇ. Τοιούτοι ὅροι και ἂν εἶχον συζητηθῇ δὲν εἶχον ἐν τούτοις περιληφθῇ εἰς τὸ σχέδιον τῆς 5.10.56. Τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος ὁ ὁποῖος κατὰ τὸ τελευταῖον στάδιον διεξήγαγε προσωπικῶς τὰς μετὰ τῆς OL—CO διαπραγματεύσεις δὲν ἐπέδειξε τὴν ἀπαιτουμένην μέριμναν καὶ ἀντίστασιν καὶ δὲν ἐπέτυχε νὰ ἐξασφαλίσῃ ὑπὲρ τῆς Δ.Ε.Η. ὅτι ἡ OL—CO εὐρεθεῖσα πρὸ περισσότερον ἀποφασιστικῆς στάσεως ἀπεδέχθη. Σημειωτέον, ὅτι ἐὰν δὲν περιελαμβάνοντο καὶ αἱ ὡς ἄνω δεσμεύσεις ὡς πρὸς τὸ ποσόν, ἐφ' οὗ θὰ ὑπελογίζετο ἡ ἀμοιβὴ τοῦ 16% θὰ ἐπληθύνοντο ἐπὶ πλέον ἀπὸ τὴν Δ.Ε.Η. δι' ἀμοιβὴν τῆς OL—CO δολλ. 163.401.40. Ἀνεξήγητον παρὰ μὲν εἰ πῶς καὶ διατὶ ἡ ἐν τῷ σχεδίῳ τῆς ἐπιστολῆς διατύπωσης ὡς πρὸς τοὺς μηχανικοὺς καὶ τοπογράφους, ἐτροποποιήθη ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς OL—CO (δρα ἀπάντησιν 65 Δ). Εἶναι δὲ ἐπίσης περίεργον πῶς ὑπεγράφη ἡ σύμβασις τῆς 15.10.56 χωρὶς νὰ κληθῇ τὸ Δ.Σ., ὡς ὑπεσχέθησαν εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 12.10.1956 οἱ Π. Γουναράκης καὶ Γ. Πεζόπουλος, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἀπὸ τῆς 6.10.1956 εἶχεν ἀποκαλυφθῇ καὶ τὸ περὶ οὗ ἐγένετο λόγος λάθος τῶν 50 ἑκατομγ Γαλλικῶν φράγκων.

12. α) Ὁ Π. Γουναράκης ὁμολογεῖ εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 610)17—10—56 ἔγγραφόν του, ὅτι ἐνημερώσας τὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. περὶ τοῦ λάθους πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως ἔλαβε ρητὴν ἐντολὴν ἣν ὁμῶς παρήβη, ὅπως διακανόνισεν τοῦτο πρὸ αὐτῆς. Εἰς τὴν συζήτησιν τῆς 31—10—56 ὁ Ἀναργ. Δημητρακόπουλος ἀνεκάλεσε τὴν ψήφον του περὶ ἀπολογιστικῶν διότι ἀνεξαρτήτως τοῦ λάθους διεπίστωσεν, ὅτι ἡ OL—CO ἔχει μέσα τῆς «τὸ πνεῦμα τῆς ἀκαταστασίας καὶ τῆς σπατάλης» (σελ. 56). Ὁ Σ. Κιτριλάκης ὑπαναχωρεῖ καὶ οὗτος μὲ τὴν δικαιολογίαν, ὅτι, ὡς ἀπεδείχθη «ἐχομεν τὴν δυνατότητα νὰ κάμωμεν ἐν δημοπρασίᾳ», διότι, ὅπως προσέθετον, ὁ Δ. Παπαλεονάρδου «εἶχε κάμει ἀναφοράν, ὅτι ἦτο ἑτοιμος ἀπὸ τὸν Μάϊον». Τοῦτο ἡμφεσθέτησεν ὁ Γ. Πεζόπουλος μὲ τὴν ψευδῆ βεβαιώσιν, ὅτι ὁ Δ. Παπαλεονάρδου ἐδήλωσεν εἰς τὸ συμβούλιον κατὰ τὴν 22—8—56 «ὅτι δὲν ἠμποροῦμεν νὰ προκηρύξωμεν δημοπρασίαν». Ὡς ὁμῶς ἐλέγχθη οὗτος ἀποκρούων τὴν δυνατότητα ἐκδίσεως ἐδήλωσε «ὅτι κάμωμεν δημοπρασίαν». Ἐχρειάσθη νὰ ὑπομνησθῇ ἀπὸ τὸν Σ. Κιτριλάκη, ὅτι ἡ ἐτοιμότης πρὸς δημοπρασίαν ἀπεδεικνύετο καὶ ἀπὸ πρόσφατον ἔγγραφον τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου (τὸ ὑπ' ἀριθ. 2638)13.10.56), ὅπερ σκοπίμως ἐτηρήθη μυστικὸν διὰ νὰ μείνῃ βωβὸς ὁ Γ. Πεζόπουλος.

β) Εἰς τὸ κεφάλαιον περὶ λάθους εἶδομεν κατὰ ποῖον τρόπον μὲ τὴν ἀναβολὴν τῆς συζήτησεως καὶ τὴν ἀπειλὴν τῆς παραιτήσεως ὁ Π. Γουναράκης ἀπέφυγε τὴν ἀνάκλησιν τῆς περὶ ἀπολογιστικῶν ἀποφάσεως. Εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 3.11.56 ὁ Π. Στουπάκης ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ ἀπόφασις περὶ ἀπολογιστικῶν «ἐλήφθη διότι δὲν ὑπῆρχε πλέον διαφύσιμος χρόνος διὰ νὰ μελητηθῶν αἱ ἄλλα ἰλύσεις». Συνεφώνησε μετὰ τοῦ Α. Δημητρακόπουλου, ὅτι «ἡ μόνη ἐξασφάλισις τοῦ ἐργοδότη κατὰ τὸ ἀπολογιστικὸν σύστημα, εἶναι νὰ ὑπάρχουν ἐκ τῶν προτέρων καὶ ὁρισμένοι τιμηαὶ μὲν ἀδόξοι». Καὶ προσέθεσεν: «Αἱ διαπιστώσεις αἱ μέχρι σήμερον ἀνωμαλῖαι ἀφίνουν νὰ ἐννοηθῇ, ὅτι δυστυχῶς ἡ OL—CO δὲν ἀντελήφθη ἀκόμη τὴν σοβαρότητα τοῦ ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργου καὶ δὲν ἤρχισεν ἀκόμη τὴν ἐπιτελικὴν ὀργάνωσιν τῆς». «Τοὺς φόβους, οὓς ἐνέπνευσαν αἱ γνώμαι τοῦ κ. Στουπάκη εἰς τὰ μὴ τεχνικὰ μέλη» προσεπάθησε νὰ διασκεδάσῃ ὁ Π. Γουναράκης μὲ «τὰ δικαιώματα τοῦ ἐλέγχου ὅταν μάλιστα προΐσταται αὐτοῦ ὁ Παπαλεονάρδου» τοῦ ὁποίου ἡ αὐστηρότης καὶ αἱ ὑπερβολαὶ ἀκόμη εἶναι γνωσταί». Ἦ

γ) Ὅπως δὲποτε μετμητικὴν μειοψηρίαν τοῦ Α. Δημητρακόπουλου καὶ μὲ μοναδικὴν δικαιολογίαν, ὅτι δὲν ὑπῆρχε διαφύσιμος χρόνος διὰ δημοπρασίαν, ἐνεκρίθη ἡ σύμβασις τῆς 15.10.56, παρακαμφθέντος καὶ τοῦ λάθους τῶν 50 ἑκατ. Γαλλικῶν φράγκων, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 266)3.11.56 ἀποφάσεως.

13. α) Ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐψεύσθη πρὸς τὸ Δ.Σ. διαβεβαιώσας αὐτὸ ἐπανειλημμένως ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν ἡ προ-

κήρυξις τῆς δημοπρασίας καὶ δάσει τῆς ψευδοῦς ταύτης διαβεβαιώσεως ἀπέσπασε τὴν συγκατάθεσιν αὐτοῦ διὰ τὴν ἀνάθεσιν τῶν ἀπολογιστικῶν εἰς τὴν OL—CO, ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὰ μνησθέντα ὑπ' ἀριθ. 1511) 20.6.1956 καὶ 2638)13.10.56 σημειώματα τοῦ Διον. Παπαλεονάρδου. Εἰς τὸ δεύτερον ἰδίᾳ μνημονεύει ὅλας τὰς ἐπὶ μέρους ἐνεργείας τοῦ καὶ ὅλας τὰς ἀναγκάσεις λεπτομερείας, ἐξ ὧν δικαιολογεῖται τὸ παρὰ τοῦ ἰδίου ὑπογραμμισθὲν ἀκλόουθον συμπέρασμα. Ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Μαΐου ἐ. ἔ. ἦτοι ὅσον ἦτο δυνατόν ἐνωρίτερον, δοθείσης τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἀνάγκης συγκεντρώσεως καὶ μελέτης τῶν ἀποφάσεων τῶν παραγόντων (OL—CO, EBASCO, Διε Μελετῶν Κατασκευῶν Δ.Ε.Η.—Καθηγητῆς STUCKY—Νομικῇ Ὑπηρεσίᾳ), εἴμεθα ἑτοιμοὶ νὰ προβῶμεν εἰς τὴν διακήρυξιν δημοπρασιῶν διὰ τὴν ὑπεργολαβικὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων. Τοῦτο εἶναι γνωστὸν καὶ εἰς τὴν ΓΕΝΙΚΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ, ἀναγράφεται δὲ καὶ εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 1511) 20.6.1956 σημειώματός μας. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ φράγμα, κατὰ τὰ ὡς ἀνωτέρω ἀναφερόμενα ἡ διακήρυξις τῆς δημοπρασίας θὰ ἠδύνατο νὰ γίνη ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Αὐγούστου, ὅτε ἐλάβομεν τὰ συμπληρωματικὰ στοιχεῖα, παρὰ τοῦ κ. STUCKY. Ταῦτα ἐπιβεβαιοῦνται τῶν ἀπὸ τὰ προμνημονευθέντα ὑπ' ἀριθ. 752)5.4.56, 885)20.4.56, 2393)14.9.56 καὶ 2469) 21.9.1956 σημειώματα ὅσον καὶ ἀπὸ τὴν ὑπ' ἀριθ. 48 ἀπάντησιν τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου, εἰς ἣν ἐπαναλαμβάνεται ρητῶς, ὅτι ἦτο δυνατόν ἡ προκήρυξις τῆς δημοπρασίας ἀπὸ τοῦ Μαΐου 1956, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν κατέστη ἀπλῶς γνωστὸν ἀλλὰ καὶ ἐζητήθη ἀπὸ τὸν Γεν. Διευθυντὴν, προφορικῶς καὶ ἐγγράφως καὶ μάλιστα ἐπανειλημμένως.

β) Ὁ Γ. Πεζόπουλος πεισθεὶς ἀπὸ τὸ Δ.Σ. ὅπως ζητήσῃ εὐθύναν διὰ τὴν καθυστέρησιν τῆς προετοιμασίας τῆς δημοπρασίας, ἔσπευσε τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν ἐγκρίσιν τῶν ἀπολογιστικῶν νὰ ὑποβάλῃ τὸ ὑπ' ἀριθ. 5807)6.11.57 εἰσηγητικὸν τοῦ σημειώματός, εἰς ὃ, λησμονῶν ἡ ἀκριβέστερον βασιζόμενος εἰς τὴν λησμοσύνην τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. ὡς πρὸς ὅσα μέχρι τότε εἶπεν καὶ ἔγραφε συναφῶς, βεβαίῳ, ὅτι «ἡ ἐπεξεργασία τῶν προδιαγραφῶν ἀπὸ τεχνικῆς ἀπόψεως εἶχεν ἀποπερατωθῇ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ θέρους, ἡ νομικὴ ὁμῶς ἐπεξεργασία αὐτῶν δὲν κατέστη δυνατόν νὰ ἀποπερατωθῇ εἰμὴ τὸν παρελθόντα Αὐγούστου». Περαιτέρω προσπαθεῖ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν καθυστέρησιν τῆς νομικῆς ἐπεξεργασίας, ἀν καὶ ἐγνώριζεν, ὅτι οἱ μὲν τεχνικοὶ ὅροι ἐκπερνούσι τῆς ἀρμοδιότητος τῶν νομικῶν, οἱ δὲ νομικοὶ τοιοῦτοι, ὡς γνωστοὶ καὶ τυποποιημένοι, ἰδίᾳ μετὰ τὴν εἰς τὸ παρελθὸν ἐκτέλεσιν τῶν ἀναλῶγων ἔργων τοῦ Λάδωνος, Ἀγρα καὶ Λούρου, ἠδύνατο νὰ διατυπωθῶσι ἐντὸς μίᾳς τὸ πολὺ ἐβδομάδος, ἐν ὅψει καὶ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἡ Γενικὴ Διεύθυνσις ἀπέβλεπε τὴν σημασίαν εἰς τὴν ἐπίσπευσιν τῶν ἔργων ὥστε νὰ προκρίνῃ τὸ ἀπολογιστικὸν σύστημα, παρὰ τὰ σοβαρώτατα μειονεκτήματα αὐτοῦ μὲ τὸ ἐπιχειρήμα, ὅτι θὰ ἐκερδίζοντο 4 ἢ 5 μῆνες. Πῶς ἦτο δυνατόν νὰ ἀνέχηται ἐπὶ ἴσον χρόνιον διὰ τὴν ἡμᾶς ἀναμνηθῇ τῆς μελέτης τῶν νομικῶν, ἀφοῦ ἐζητήθη ἡ γνώμη τῶν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 887)21.4.56 ἔγγραφου τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου; Ἐπὶ πλέον διατὶ ἀπέκρυψε τὸ γεγονὸς τῆς δυνατότητος τῆς προκηρύξεως τῆς δημοπρασίας ἔστω καὶ ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου 1956 εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς 22.8.56, 12.10.56 καὶ 31.10.56, ἀκόμη δὲ καὶ τὸ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 2638)13.10.1956 σημειώματός τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου, τὸ ὁποῖον ἂν καὶ φέρεται ὡς διαβιβασθὲν παρ' αὐτοῦ ἔκτοτε εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Δ.Σ., ἐν τούτοις ἐζητήθη ἀπὸ τὸν τελευταῖον εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 31.10.56, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον προσέκαλεσε τὴν ἐνοχον σιγὴν τοῦ Γ. Πεζοπούλου;

γ) Εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 14.11.56 τῶν οἱ Π. Στουπάκης ὅσον καὶ ὁ Π. Γουναράκης, ἐπανελάβον ἀπαξ ἔτι: «ἀκριβῶς ἐπειδὴ δὲν ἔγινεν ἡ δημοπρασία ἡ νὰ γκιάσθησαν νὰ δώσουν τὸ ἔργον ἀπολογιστικῶς εἰς τὴν OL—CO». Ὁ δεύτερος τοποθετεῖ τὴν διαφωνίαν Πεζοπούλου—Παπαλεονάρδου εἰς τὸ ὅτι ἂν «ἦσαν ἑτοιμοὶ αἱ μελέται καὶ αἱ προδιαγραφαὶ» καὶ ὅχι εἰς τὸ ἂν εἶχε γίνῃ ἡ νομικὴ ἐπεξεργασία αὐτῶν. Τὸ περίεργον εἶναι, ὅτι ὁ Π.

Γουναράκης επιτίθεται κατά του Δ. Παπαλεονάρδου, διότι «ἀπεδείχθη ἐκ τῆς ἐξετάσεως τοῦ ζητήματος ἀπὸ τὸν Γεν. Διευθυντὴν», ὅτι δὲν ἦτο ἀκριβὲς τὸ λεγθὲν παρ' αὐτοῦ ὅτι «αἱ προδιαγραφαὶ ἰκαὶ μελέται ἦσαν ἑτοιμαὶ ἀπὸ τὸν Μάϊον». Καὶ ὅμως ἀπεδείχθη ἀκριβὲς τὸ ἀντίθετον, τοῦ Γ. Πεζοπούλου σαφῶς ἐπιβεβαιώσαντος τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου. Ὅπως δὲ ποτε τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου εἴτε πιστεύσαντα, εἴτε προσποιηθέντα, ὅτι ἐπίστευσαν τὴν ὁψιμον ἐπινοήσιν τοῦ ἐπὶ τετράμηνον «σκαλώματος» τῶν διακηρύξεων εἰς τὴν νομικὴν ὑπηρεσίαν, παρεδέχθησαν προθύμως τὴν ἀποφιν τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ὅτι οὐδεὶς πταίει, ἐκτὸς τοῦ φόρου τῆς ἐργασίας, εἰς ὃν ὡς ἀποδιοπομπαῖον τράγον ἐφόρτωσαν ὅλην τὴν εὐθύνην καὶ οὕτω ἐκλείσαν τὴν ἐνοχλητικὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν.

δ) Ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν προεκτεθέντων, ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος προσεπικουρούμενος ἀποτελεσματικῶς ἀπὸ τὸν Π. Γουναράκη, ἐπέτυχεν μὲ πολλὰς ἀνακριβείας, πίστες καὶ ἄλλα ἀνεπίτρεπτα τεχνάσματα, νὰ δώσῃ εἰς τὴν ἐκδήλωση προστατευομένων του OL—CO τὴν ἀπολογιστικὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ὑπὸ ὅρους δυσμενεῖς, τὴν ὁποίαν ἀνέκαθεν ἐπεδίωκε καὶ οὕτω ἐζημίωσεν τὴν Δ.Ε.Η. μὲ πολλὰ ἑκατομμύρια, τὰ ὁποῖα θὰ ἐκέρδιζεν αὕτη, ἐὰν ἐγίνετο δημοπρασία, ἐκτὸς ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἐζημιώθη ἀπὸ τὰς σπατάλας καὶ ὑπερβάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΚΑΙ ὙΠΕΡΒΑΣΕΙΣ

ΕΡΓΟΥ ΜΕΓΔΟΒΑ (ΤΑΥΡΩΠΟΥ)

(Ἐκθεσις Κ. Παπαϊωάννου σελ. 1—158)

1. α) Ἡ προμελέτη KNAPPEN τοῦ 1952 προέβλεπε δαπάνην τοῦ ὅλου Ὑδροηλεκτρικοῦ Ἐργοστασίου Μεγδοβα (Ταυρωπού) 11.335.000 δολλ. μὲ ἐγκατεστημένην ἰσχὺν 84.000 KW, πιστικὸν ἀγωγὸν μήκους 1500 μ. καὶ ὕψος φράγματος 50 μ. Ἡ τελικὴ προμελέτη τῆς OL—CO, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 249)16.9.55, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς αὐξήσεως τῆς ἐγκατεστημένης ἰσχύος, προὔπελόγισε τὴν δαπάνην εἰς 14 ἑκατομμύρια δολλάρια, μὲ ἐγκατεστημένην ἰσχὺν 100.000 KW τοῦ ὅλου φράγματος ὕψους 84 μ. καὶ πιστικὸν ἀγωγὸν μήκους 3.000 μ. Ἐκ τῶν ἐνεργησάντων τὸν ἔλεγχον τῆς προμελέτης ταύτης ὁ μὲν καθηγητὴς Ρωμαΐδης... ὑπελόγισε τὴν δαπάνην εἰς 18.000.000 δολλάρια διὰ τῆς ἀπὸ 1.8.1955 ἐκθέσεώς του ὁ MERRIL τῆς EBASCO εἰς 19.500.000 διὰ τῆς ἀπὸ 30.7.1955 ὁμοίας του καὶ ἡ YEKEM διὰ τῆς ἀπὸ 11.8.55 εἰς 19 ἑκατομ. δολλάρια. Εἰρήσθω, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 6 παρ. 5 καὶ 6 τῆς συμβάσεως τῆς 5.5.55, ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ προὔπολογισμοῦ τῆς προμελέτης τῆς OL—CO θὰ ἐξηρτάτο ἡ κρίσις τοῦ Δ.Σ. περὶ οἰκονομικότητος τοῦ ἔργου καὶ ἐπομένως περὶ τῆς σκοπιμότητος τῆς ὁριστικῆς ἀναθέσεως αὐτοῦ εἰς τὴν OL—CO δι' ὃ καὶ ἡ ὁνασύνταξις τοῦ προὔπολογισμοῦ τῆς δαπάνης τοῦ ἔργου ἔδει «ῥάσει τῆς μελλούσης νὰ ἐπακολουθήσῃ ὁριστικῆς μελέτης νὰ μὴ ὑφίσταται πέραν ὁρισμένου ποσοστοῦ τῆς ἀξίας ἥτις καθωρίσθη εἰς τοὺς προὔπολογισμοὺς τῆς τελικῆς προμελέτης» καὶ ὁ περ ποσοστὸν καὶ ὁρίσεν ἐκτοτε κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον ἡ ἀνάδοχος εἰς 50%. Τὸ Δ.Σ. διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 296)14.11.56 ἀποφάσεώς του ἐνέκρινε τὴν αὐξήσιν ἐγκατεστημένης ἰσχύος εἰς 120.000 KW μὲ ἀναβολὴν μόνον τῆς προμηθείας καὶ ἐγκαταστάσεως τῶν μηχανημάτων τῆς τρίτης μονάδος ἐκ 40.000 KW καὶ μὲ κατασκευὴν φράγματος ἀνταποκρινομένην εἰς μελλοντικὴν κατασκευὴν τῶν ἔργων Μεγδοβα.

β) Ὁ Π. Στουπάκης εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατεθείσης αὐτῷ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 266)56 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. ἐντολῆς ὑπέβαλε τὴν ἀπὸ 26.2.57 ἐκθεσίν του ἐν σχέσει πρὸς τὴν πορείαν τῶν ἀρξαμένων ἔργων ὑπογραφή τῆς συμβάσεως τῆς 15.10.1956 ἀπολογιστικῶν ἔργων καὶ καταλογίζει δι' αὐτῆς εἰς τὴν ἀνάδοχον διαφόρους παραλείψεις (μὴ ὑποβολὴ προγράμματος ἐκτελέσεως τῶν ἔργων, προὔπολογισμῶν, ἀναλύσεων τιμῶν, ἐπιμετρήσεων, μὴ πρόσληψις τῶν ἀναγκαίων ὑπαλλήλων κλπ.), αἵτινες «ἐμπνέουσι ποῖαν τινὰ ἀνησυχίαν» καὶ δημιουργοῦσι τὴν πεποίθησιν, ὅτι διὰ τῆς τη-

ρουμένης τακτικῆς τοῦ ἀναδόχου δὲν ἐξασφαλίζεται ἡ ἐπιτυχὴς ἐφαρμογὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως».

γ) Ἀντιθέτως ὁ Π. Γουναράκης, ἐπισκεφθεὶς ἐπὶ τόπου τὰ ἐκτελούμενα ἔργα, συντάξε καὶ ἐπέστειλεν πρὸς τὸν Γεν. Διευθυντὴν τὸ ὑπ' ἀριθ. 357)24.5.57 ἔγγραφόν του, εἰς τὸ ὁποῖον, χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ τι περὶ τῶν μνημονευομένων εἰς τὴν ἐκθεσὶν Στουπάκη παραλείψεων, παρατηρεῖ, ὅτι ὁ «ὁ ψηλὴς ἡθικῆς ὑποστάσεως καὶ ἀδιαμφισβητήτου ἐντιμότητος Δ. Παπαλεονάρδος φρενέται τόσον πολὺ μήπως τὸ ἔργον γίνῃ ἀκριβώτερον ἀπὸ ὅτι προὔπελογίσθη καὶ δὲν γίνῃ ἐντὸς τῶν συνολογῶν προδεσμιῶν ὥστε νὰ προκαλῇ διὰ τῶν συνεχῶν ὑποδείξεων του ἐκνευρισμὸν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναδόχου πρᾶγμα μὴ συντελεστικὸν τῆς καλλιτέρας ἀποδόσεως αὐτῶν», δι' ὃ καὶ κατὰ τὴν γνώμην του «ἐνδεῖκνυται», ὅπως ἀφ' ἐνὸς μὲν δοθῶν ὑπὸ τῆς Γεν. Διευθύνσεως αἱ δέουσαι ὁδηγίαι πρὸς τὸν πρῶτον καὶ ἀφ' ἑτέρου παρεμβαιῖν ὁ κ. Γεν. Διευθυντής, ὅσας διαισιστοῦται ὅξυνσις εἰς τὰς σχέσεις τῶν δύο τούτων παραγόντων. Οὕτω ἐξεδηλώθη καὶ ἐγγράφως ἡ ἐπιθυμία χαλαρώσεως τοῦ ἐλέγχου, περὶ ἧς ὁμιλεῖ σαφῶς ὁ Δ. Παπαλεονάρδος εἰς τὸ μνησθὲν ὑπ' ἀριθ. 1511)20.6.56 σημείωμά του καὶ ἥτις ἐπανελήφθη καὶ εἰς τὴν συνεδρίσιν τῆς 6.11.57, καθ' ἣν ὁ Π. Γουναράκης εἶπε τὰ ἐξῆς καταπληκτικὰ: «Γνωρίζομεν πλέον ὅλοι μας καλά, ὅτι ἡ OL—CO εἶναι αὕτη ποὺ εἶναι. Συνεπῶς ἡ θὰ δειξώμεν ἐλαστικότητα ἡ θὰ διακόψωμεν τὴν συνεργασίαν καὶ θὰ κυτάξομε νὰ βροῦμε κάποιον ἄλλον ἐργολάβον». Εἰς τὴν συνεδρίσιν ταύτην ὁ Γ. Πεζόπουλος ὁμολογεῖ, ὅτι κατόπιν προφανῶς καὶ τῶν ἐν λόγῳ ὑποδείξεων κατῳρίσθη «νὰ κάμῃ ἓνα συγκερασμὸν ἐνεργειῶν μὲ τὸν κ. Παπαλεονάρδον καὶ ἐκτοτε πλέον συνεργάζομεθα μὲ τὸν καλῦτερον τρόπον». Ὁ συγκερασμὸς ἐξυπακούει τοῦλάχιστον προστάθαι νὰ χαλαρώσῃ τὸ ἐλεγχον, ἥτις εἶναι τοσοῦτον μάλλον ἀξιόμιστος καθ' ὅσον ἀφώρᾳ ἀνάδοχον, τοῦ ὁποίου ἡ κακοπιστία ἦτο πανθιολογομένη κατὰ τὰ προεκτεθέντα καὶ ἐγένετο μετὰ τὰς κατ' αὐτῆς συντριπτικὰς τῶ ὄντι καταγγελίας τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου περὶ ὧν κατωτέρω.

2. α) Ὁ Δ. Παπαλεονάρδος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. Ε. 5948) 9.8.1957 ἔγγραφόν του πρὸς τὸν Γεν. Διευθυντὴν ἐκθέτει πολλὰς καὶ σοβαρὰς ἀτασθαλίας καὶ παραλείψεις τῆς OL—CO, τὰς ὁποίας καὶ καθορίζει λεπτομερέστερον εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. Ε. 6763)2.10.57 δεκαεξασέλιδον (ὅρα σελ. 6—19 ἐκθέσεως Κ. Παπαϊωάννου). Εἰς τὸ πρῶτον διαπιστοῦται: «ἐλλείψεις καλῆς πίστεως», πνεῦμα «ἀδικαιολογήτου σπατάλης καὶ περιφρονήσεως πρὸς τὴν ὀφειλομένην οἰκονομίαν τοῦ ἔργου», ἐγκατάλειψις «ὀλοκλήρων συνεργειῶν ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιβλέψεως», παράλειψις ὑποβολῆς «ἀπολογισμοῦ τῶν γεννηθέντων δαπανῶν μετὰ λεπτομερῶν ἐπιμετρήσεων» καὶ «αὐξήσεις τοῦ προὔπολογισμοῦ γεννῆ μὲν 1000)0 καὶ εἰς ὁρισμένα εἶδη ἐργασιῶν μέχρι καὶ ἄνω τῶν 5000)0», ἐξ ὧν δημιουργεῖται περίπτωσις κατὰ γίγληας τῆς συμβάσεως συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 40 παρ. 5 αὐτῆς (5.5.55). Εἰς τὸ δεύτερον μνημονεύει χαρακτηριστικὰς τινὰς περιπτώσεις προμηθειῶν, ὡς τὴν τῶν ἐνσφαιρῶν τριβῶν μὲ τιμολόγιον δραχ. 620 κατὰ τεμάχιον ἀντὶ τῶν δραχ. 465, δι' ἧς ἐγένετο βραδύτερον ἔγγραφος προσφορά τοῦ προμηθευτοῦ, τὴν τοῦ συγκροτήματος θραυστήρων, εἰς οὓς κατόπιν ἐπεμβάσεως τῆς Δ.Ε.Η. ἐπετεύχθη οἰκονομία 72336 δολλ. ἥτοι δρ. 2.170.080 καὶ τὴν δημοπρασίαν τῶν BLONDINGS, ἥτις κατακυρωθεῖσα, παρὰ τὰς προτάσεις τῆς OL—CO, εἰς τὸν τελευταῖον μειοδότην, ἐπέφερεν οἰκονομίαν 32510 δολλ. Καὶ ἐπισημαίνει «τὸν καταφανὲς σκόπον τοῦ ἀναδόχου, ὅπως καὶ παρὰ τὰ σφάλματά του ἐξασφάλισεν τὴν ἐμπρόθεσμον ἀποπε-

ράτωσιν τῶν ἔργων, διὰ σπατάλης καὶ εὐρυτάτου ἀλλὰ τεχνικῶς ἀδικαιολογίης του περιθωρίου μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ, ΕΠΑΓΕΛΟΝΤΟΣ ΕΜΜΕΣΩΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΜΟΙΒΗΝ ΤΟΥ». Συναφῶς παρατίθενται (μερικά σταχυολογούμενα) περιπτώσεις, αἱ ὁποῖαι μολαταῦτα ἀντιπροσωπεύουσι οἰκονομίαν διὰ τὸ ἔργον εἰς δολλάρια 207.450».

Περαιτέρω προσθέτει, ὅτι ἐπεκράτει « τὸ αὐτὸ πνεῦμα σπατάλης » καὶ δὴ εἰς μεγαλύτερον βαθμὸν κατὰ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ καὶ ἡ αὐτὴ ἀδιαφορία πρὸς τὰ συμφέροντα τοῦ ἐργασίου εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν ἀναγκαιούντων διὰ τὰ ἔργα μεταφορικῶν μέσων». Καὶ ἀναφέρει, ὅτι διετηροῦντο ἐν ἀργίᾳ καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν μὴ ἀνατρεπόμενα αὐτοκίνητα διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἐργασιῶν, ἐπιβαρυνομένου οὕτω τοῦ κόστους ἀδικαιολογίᾳ καὶ ἀξιομύην τῆς ἐκ τοῦ 160) ο ἀμοιβῆς: « ἐφορτῶνόντο ἐλλειπῶς τὰ ἐπὶ ἐνοικίῳ αὐτοκίνητα », χρησιμοποιοῦμένων τοιούτων τῶν 4 τόνων διὰ μεταφορὰς μικροτέρων τῶν 500 χιλιογρ. καὶ καταληφθέντων ἐπὶ αὐτοφόρῳ αὐτοπροσώπῳ (παρὰ τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου) ὁμοίων φορτωμένων μὲ ἡμισυ μόνον Μ3 ἄμμου». « Χαρακτηριστικόν, ὡς προσθέτει, τῶν τάσεων τοῦ ἀναδόχου πρὸς σπατάλην εἶναι καὶ τὸ γεγονός, ὅτι ἐνῶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς τελικῆς προμελέτης του προσέβλεπεν εἰς δαπάνας διὰ λειτουργίαν καὶ ἀπόβεσιν μηχανημάτων δραχ. 20 ἑκατομμύρια καὶ 4 διὰ τὰς βάσεις αὐτῶν, ἡτοι ἐν ὅλῳ 24 ἑκατομ. εἰς τὸν νέον προϋπολογισμὸν ζητεῖ δραχ. 75.668.890 ἡτοι ὑπερτριπλάσιον». Διὰ τὰς πρωτογενῆς ἐγκαταστάσεις διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13836) 12.257 ἐπιστολῆς τῆς ὀλ—CO ἡ ὕψις τῆς δαπάνης τῶν δραχ. 6.100.000 τῆς τελικῆς τῆς προμελέτης εἰς 27.331.800 καὶ τὸ κόστος εἰς 800 δραχ. ἀνά κ.μ., ὅσον δὲν κοστίζει ἐν Ἀθῆναις ἡ πολυτελεστέρας κατασκευῆς μόνιμος κατοικία. Μεταγενεστέρως καὶ κατόπιν παρατηρήσεων τῆς ΥΕΚΕΜ περιώρισε τὴν δαπάνην εἰς 23.666.800 δραχ. καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23573) 30.9.57 ἐπιστολῆς τῆς εἰς 13.275.000, ἀνδ' ὧν ἐνεκρίθησαν μόνον 6.457.000 ἡτοι τὸ τέταρτον περίπου τῶν ἀρχικῶς ζητηθέντων. Ἐν συνεχείᾳ ἐκθέτει ὠρισμένα « παραδείγματα » ἐλλείψεως εἴτε οἰασθῆποτε ἐπιβλέψεως τῶν ἔργων διὰ μηχανικῶν ἢ κατασκευῶν στελεχῶν, εἴτε ἀνεπαρκῶς τοιαύτης, πράγμα τὸ ὁποῖον, ὡς ἦτο φυσικόν, διηυκόλυνε τὰς σπατάλας καὶ τὴν αὔξησιν τοῦ κόστους. Ἐπίσης θίγει τὸ θέμα τῆς μὴ ὑποβολῆς ἀπολογισμῶν δι' οὐδὲν τρίμηνον « καίτοι συμπληροῦται μετὰ τινὰς ἡμέρας ἕτος ἀπὸ τῆς ἐνάξεως τῆς ἐκτελέσεως τῶν κυρίων ἀπολογιστικῶν ἔργων καὶ περισσώτερα τῶν 2 ἐτῶν, ἀφ' ἧς ἤρχισαν αἱ ἀπολογιστικαὶ ἐργασίαι » (μικρὰ ἀπολογιστικὰ ἔργα), δι' ὃ καὶ καθίσταται ἀδύνατος ὁ ἐπιβαλλόμενος ἔλεγχος τοῦ ἐπιτυχανομένου ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου κόστους. Ἐν σχέσει μετὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔργου διευκρινίζει ὁ Δ. Παπαλεονάρδος, ὅτι εἰς τὴν τελικὴν προμελέτην ὑπελογίζετο ἡ δαπάνη τῶν ἔργων Πολ. Μηχανικοῦ εἰς 161.105.560 δραχ., ὡς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14089) 6.3.57 ἡῦξεν εἰς δραχ. 321.350.541 « ἡτοι περίπου εἰς τὸ διπλάσιον », ἐξ ὧν δραχ. 286.679.541 περιελαμβάνοντο εἰς τὴν σύμβασιν τῆς 15.10.56. Τελικῶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23573) 30.9.57 ἐπιστολῆς τῆς ὀλ—CO περιώρισε τὸ ποσὸν τοῦ τοῦ εἰς δραχ. 288.401.762 διὰ τὰ ἔργα Πολ. Μηχανικοῦ καὶ 252.200.762 διὰ τὰ ἀπολογιστικά, ἀντὶ τῶν γενομένων ὑπὸ τῆς ΥΕΚΕΜ δεκτῶν τῶν δραχ. 202.938.477 καὶ 169.956.444. Εἰρηθῶ, ὅτι, ὡς ὑπογραμμίζει ὁ Δ. Παπαλεονάρδος, « ὁ ἴδιος ὁ ἀναδόχος κατὰ τὰς ἀρχὰς τῶν περιουσιῶν διαπραγματεύσεων ... προὑπελόγησε τὰ ἔργα ταῦτα εἰς δολλ. 4.540.000 ἡτοι δραχ. 136.200.000 περίπου ». Ἐντέλει ὁ Δ. Παπαλεονάρδος ἐξηγῶν, ὅτι περιωρίσθη « εἰς τὴν διατύπωσιν ὠρισμένων ἐκ τῶν πολλῶν παραλείψεων τοῦ ἀνα-

δόχου προσθέτει τὰ ἐξῆς: « Σὰς ἐπιστημαίνῳ ἐν συνεχείᾳ καὶ πάλιν τὸν κίνδυνον τὸν ὁποῖον διατρέχομεν ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐμπρόθεσμον καὶ οἰκονομικὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, ἐὰν συνεχισθῇ ἐκ μέρους τοῦ ἀναδόχου παρικοῖα, ὡς καὶ εἰς τὸ παρελθὸν τακτικῇ. Ἡ ὑπηρεσία μου ἔδειξε μέχρι σήμερον πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἔργου πᾶσαν δυνατὴν καὶ ἐπιτρεπομένην ἐπιείκειαν.... Περαιτέρω ὑποχωρήσεις θὰ εἶναι ἐπιζημία διὰ τὸ ἔργον καὶ τὴν Δ.Ε.Η. ».

β) Ἡ ἔντονος στάσις τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου καὶ ἡ παρ' αὐτοῦ (σ. 9) συνταχθεῖσα, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ὅτι ἔλαβε τὸν εἰδικὸν ἀριθμὸν τοῦ πρωτοκόλλου αὐτῆς Ε. 6264) 3.9.57, ὑπ' ἀριθ. 35864) 26.8.57 ἐξ ἴσου ἔντονος ἐπιστολῇ τοῦ Γ. Πεξοπούλου πρὸς τὴν ὀλ—CO, ἐπεισεν τὸν ἀνάδοχον « ὅτι ἡ Δ.Ε.Η. εἶναι ἀποφασισμένη νὰ τηρήσῃ τὴν σύμβασιν » δι' ὃ καὶ οὗτος « ἤρχισε νὰ συμμορφῶται πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις του », ἰδίᾳ ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου 1957, συμφῶνως πρὸς τὰ ὑπ' ἀριθμοὺς Μ. 946) 8.3.58 καὶ Μ. 3650) 17.7.59 ἔγγραφα τῆς ΥΕΚΕΜ.

3.— α) Παρὰ τὴν σημειωθείσαν ὡς ἄνω « οὐσιωδестаτήν βελτίωσιν τῆς καταστάσεως, ἡ ἀδιαφορία τοῦ ἀναδόχου ὡς πρὸς τὸ κόστος τῶν ἀπολογιστικῶν διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν ἢ προσπαθεῖα αὐτοῦ πρὸς αὔξησιν τούτου καὶ τῆς ἐξ αὐτοῦ ἐν πολλοῖς ἐξηραμένης ἀμοιβῆς του δὲν ἔπαυσε τελείως. Τοῦτο ἀποδεικνύεται τὸ μὲν ἀπὸ τὰς μνημονευόμενης κατωτέρω ἐνόρκους καταθέσεις τῶν ἐπιβλεπόντων τὰ ἔργα Μηχανικῶν τῆς ΥΕΚΕΜ, τὸ δὲ ἀπὸ τὰ ὑπ' ἀριθ. Μ. 5909) 22.9.60, Μ. 7326) 30.12.60, Μ. 236) 19.1.61 καὶ Μ. 321) 25.1.61 ἔγγραφα τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου. Εἰς τὰ τελευταῖα οὗτος ὁμιλεῖ περὶ παραμελήσεως « (ἔτι πλέον τῶν) ὑποχρεώσεων » τῆς ὀλ—CO... ἐπὶ ζημίᾳ καὶ καλῆς ἐκτελέσεως ἀλλὰ καὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ ἔργου » περὶ ὀλιγωρίας αὐτῆς « μίᾳ τῶν σοβαρωτέρων συνεπειῶν τῆς ὁποίας εἶναι, ὅτι ἐξακολουθεῖ τὸ κόστος τῶν ἀπολογιστικῶν ἔργων νὰ ὑπερβαίνει κατὰ μὴ εὐλογον ὅριον τὸ ἐκ τῆς ἀναλλύσεως τιμῶν προκύπτον » περὶ « διαφαινομένης ἐλλείψεως καλῆς ἐκτελέσεως καὶ ἐκτελέσεως ἐκ τῆς ἐκτελέσεως », δεικναιολογούσης τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 40 καταγγελλίαν τῆς συμβάσεως καὶ περὶ ἐγκαταλείψεως « ἐγκαταλείψεως τοῦ ἔργου » ἀνεπιβλέψεως καὶ « πλῆρους καὶ οὐσιαστικῆς διαλύσεως τῶν ὑπηρεσιῶν του (δρα λεπτομερείας εἰς σελ. 108—110).

β) Ὁ προϊστάμενος τῆς ΥΕΚΕΜ Καρδύσης μηχανικὸς Κ. Χρυστόπουλος εἰς τὰς ἀπὸ 20 καὶ 22 Ὀκτωβρίου 1962 ἐνόρκους καταθέσεις του (σ. 113—116) βεβαιῶ μεταξὺ ἄλλων, ὅτι: ἐπεκράτει κλίμα « ἐπεμβατικῶν ὑπερτῆς ὀλ—CO πολιτικῶν παραγόντων, οἱ ὁποῖοι ἐνδιέφεροντο διὰ τὴν πρόσληψιν καὶ χρησιμοποίησιν διαφόρων ἐργασιῶν » « διεπιστώθη ὑπερβάσις εἰς τὸ κόστος » ἐκ τοῦ ἐλέγχου τῶν τριμηνιαίων ἀπολογισμῶν, ἡ ὁποία εἰς μίαν περίπτωσιν ἔφθασε τὸ 80) ο. Ἡ ὑπερβάσις αὕτη ὁφείλεται « Ἀν εἰς τὴν μειωμένην ἀπόδοσιν τῶν ἐργασιῶν, οἱ ὁποῖοι προήρχοντο κατ' ἀνάγκην ἐκ τῆς περιφερείας τῶν ἔργων καὶ Βον εἰς τὴν μειωμένην ἐπιβλέψιν τῆς ὀλ—CO, ἡ ὁποία εἶχε συμφέρον νὰ αὐξάνῃ τὸ κόστος » πρὸς αὔξησιν τῆς ἐξ αὐτοῦ ἐπηρεαζομένης ἀμοιβῆς τῆς τοῦ 160) ο καὶ ἐπεκαλεῖτο πρὸς τοῦτο « τὴν δικαιολογίαν τῆς μὴ ἐμπροθέσμου κατὰ τὴν σύμβασιν ἐκτελέσεως τῶν ἔργων ». Καὶ καταλήγει ὁ ἴδιος εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι « Ἐὰν ἡ ὀλ—CO ἐξτελέει τὰ ἔργα μὲ τιμὴν μονάδος θὰ ἐδείκνυε περισσότερον ἐνδιαφέρον διὰ τὰς δαπάνας καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸ κόστος τοῦ ἔργου θὰ ἦτο μικρότερον ».

γ) Ὁ ἐκ τῶν τομεάρχων τοῦ ἐπιτοπίου ἐλέγχου μηχανικὸς Ἀγγελος Παπακυριακόπουλος κατέθεσεν ἐνόρκως τὴν 22.11.62, ὅτι « ὡς εἶναι φυσικόν εἰς ὅλα τὰ ἀπολογιστικά

έργα οί εργολάβοι επιδιώκουν την αύξησην του κόστους», τουδ' ὅπερ ἐπραξε καὶ ἡ OL—CO «ἡ ὁποία ἐπὶ πλέον ὡς Ἐταιρεία ξένη μᾶς ἐθελώρει τρόπον νινά ὡς ὑποαναπτύκτους. Πράγματι ἡ ἀπόδοσις σημαντικῶν ἀριθμῶν τῶν χρησιμοποιομένων ἐργατῶν, ὄντων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐστερημένων πείρας ΔΕΝ ἦτο ἡ ΠΡΟΣΗΚΟΥΣΑ».

δ) Ὁ ὑπομηχανικὸς Ἡλίας Παπαδόπουλος εἰς τὴν ἀπὸ 26.1.63 ἔνορκον κατάθεσιν του λέγει πλὴν ἄλλων ὅτι: «Ἡ OL—CO ἐπεδίωκε νὰ αὐξήσῃ τὰς δαπάνας τοῦ ἔργου» παρενέβαλλε μεγὰλα προσκόμματα εἰς τὸν ἐλεγχον καὶ ἐφεύρισκε διάφορα τεχνάσματα διὰ νὰ τὸν ἐξουδετερώσῃ. Ἦτο ἀδύνατον νὰ εἶναι ἀποτελεσματικὸς ὁ ἐλεγχος ἐν σχέσει μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐργατῶν, δεδομένου, ὅτι «τὸν ἐλεγχον ἐπὶ 1500 ἐργατῶν τὸν ἐκάμανα μὲν πέντε ἄτομα». Εἰς μίαν περίπτωσιν ἐλέγχου «εἰς ἐργασίας σκυροκονιάματος βάσεως ἀερογεφύρας τοῦ τομέως τοῦ φράγματος» διεπίστωσαν μετὰ τοῦ τομεάρχου Γ. Ρουσσὲν ὑπέρβασιν 30%), διὰ τὴν ὁποίαν ὁ τελευταῖος ἔμεινε «ἐυχαριστημένος, ἐν ὅφει τῆς κακοπιστίας τῆς OL—CO καὶ τῆς ἀπειρίας τοῦ χρησιμοποιοι-ηθέντος ἐργατικῶν προσωπικοῦ». Τὸ συμπέρασμα τοῦ μάρτυρος εἶναι ὅτι «ἐὰν τὰ ἔργα ἐγίνοντο μετὰ τὴν τιμὴν μονάδος θὰ ἐστοίχιζαν εὐθυσυότερον», τῆς ὑπερβάσεως «ὡπολογιζομένης προχέιρας εἰς 40%)».

ε) Κατηγορηματικώτερος ὑπῆρξεν εἰς τὴν ἀπὸ 19.10.62 ἔνορκον κατάθεσιν του ὁ Τομεάρχης Σπυρίδων Ταμπάκουλος (σ. 120—122). Οὗτος βεβαίως, ὅτι «ἦτο ἐκδηλος ἡ διάθεσις τῶν Γάλλων καὶ γενικῇ ἡ πεποίθῃσις ὅτι οὗτοι ἐπεδίωκον νὰ αὐξήσουν τὰς δαπάνας πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἐπιτύχουν μεγαλύτερον κέρδος», ὑπολογιζόμενον ἐπ' αὐτῆς. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον παρενέβαλλον εἰς τὸν ἐλεγχον παντοῖς εἶδους δυσχερείας καὶ προσκόμματα, ἐπικαλούμενοι πάντοτε τὸ ἐπιχείρημα, ὅτι τοὺς ἐμποδίζει «εἰς τὴν ταχείαν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον, ὡς ἦτο ἐπόμενον ἐπηρέαζε καὶ τοὺς προϊσταμένους μας καὶ ἡμᾶς τοὺς ἰδίους, δεδομένου, ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν καὶ ἡμερῖν ὡς νὰ δημιουργηθῶμεν ἐπείσοδια καὶ νὰ ἐρχώμεθα εἰς συγκρούσεις καὶ διενέξεις μετὰ τῶν Γάλλων. Οὕτω ἠρκούμεθα εἰς πολὺς τῶν περιπτώσεων εἰς συμβιβαστικὴν λύσιν. Δηλαδὴ ὅσας μὲν ἐξήτουν δι' ὠρισμένην ἐργασίαν, ὅπως προσληφθῶσιν 100 ἐπὶ παραδείγματι ἐργάται, ἐγὼ δὲ ἔκρινον, ὅτι θὰ ἤρουν 50, ἢ ναγκάζομεν συμβιβαστικῶς νὰ δεχθῶ 80. Ἡ αὕτη τακτικὴ ἐτηρείτο καὶ εἰς τὰς ἀπολύσεις. «Εἰρήσθω, ὅτι ὅλαι αἱ δαπάναι τῶν ἀπολογιστικῶν ἐπληρώνοντο ἀπὸ τὴν Δ.Ε.Η. καὶ ἐθάρυνον τὸ κόστος. Κατὰ τὴν πρώτην μάλιστα περίοδον τῶν ἔργων οἱ Γάλλοι «κατὰ τὴν συνήθειαν ἐκφράσιν μετεχειρίζοντο τοὺς Ἑλλήνας ὡς Ἀραβὰς» καὶ δὲν ἐγνώριζον «τὴν οἰκονομίαν» δι' ἧ καὶ εἰς πλείστας ὁσοὺς ἐλέγχους ἀπεδείχθη, ὅτι τὸ κόστος τῶν ἔργων συνεπεία τῆς τοιαύτης στάσεως τῆς OL—CO ὑπῆρξεν ὑπεράγαν ΑΚΡΙΒΟ. Δηλαδὴ ἐχρησιμοποιοῦν 100 ἐργάτας διὰ μίαν ἐργασίαν ἡ ὁποία ἦτο δυνατόν νὰ γείνη μετ' ἐξήκοντα». Ὡς «παράδειγμα τῆς γιγνομένης σπατάλης» ἀναφέρει ὁ μάρτυς τὴν περίπτωσιν ἐπικαλύψεως πλακὸς ὁροφῆς καθ' ἣν «ἀντὶ 200 κιλὰ τσιμέντου κατὰ κυβικὸν μέτρον, ἐχρησιμοποίηθησαν 300».

στ) Ὁ Τομεάρχης καὶ Μηχανικὸς Γεώργιος Ρουσσὲν ἐβεβαίωσε καὶ οὗτος ἐνόρκως εἰς τὰς 19.10.62 (σ. 122—125), ὅτι ἡ OL—CO «καθίστα δυσχερέστατον τὸν ἐλεγχον καὶ ἐπεδίωκε παντοιοτρόπως νὰ αὐξήσῃ τὸ κόστος πρὸς τὸ συμφέρον τῆς διὰ νὰ αὐξηθῇ καὶ τὸ ἐπ' αὐτοῦ ὑπολογιζόμενον ποσοστιαῖον κέρδος τῆς (16%)».... λόγῳ τῆς κακοπιστίας τῆς

καὶ τοῦ συμφέροντος ποῦ εἶχε νὰ αὐξήσῃ τὸ κόστος δι' ἡ συκρόλυνε τὴν τάσιν τῶν ἐργατῶν νὰ μὴ ἀποδίδουν ἢ νὰ μὴ ἐργάζωνται, ὅσον θὰ ἔπρεπε, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐδημιούργει ἐπανειλημμένας προστριβὰς τοῦ ἐλέγχου μετὰ τῆς OL—CO, κατὰ κανόνα ὁμῶς ἀνευ ἀποτελέσματος, ἐν ὅφει μάλιστα καὶ τοῦ μικροῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐλεγκτῶν. Ἀρκεῖ νὰ σημειώσω, ὅτι μόνον εἰς τὸν τομέα τὸν ἰδικόν μου εἰργάζοντο πλέον τῶν 1000 ἐργατῶν (ἐφθασαν καὶ τοὺς 1400), οἱ ὁποῖοι ἔπρεπε νὰ παρακολουθῶνται ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ ἐλέγχου ἀπὸ τρεῖς ἀνθρώπους». «Σοβαρὸν σημείον διὰ τὸ κόστος τοῦ ἔργου», θεωρεῖ ὁ ἐν λόγῳ καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς μελέτης, ἐφ' ἧς «ἀποφασιστικὴν γνώμην εἶχεν ὁ τεχνικὸς σύμβουλος τῆς Δ.Ε.Η. STUCKY, καθηγητῆς τοῦ Πολυτεχνείου τῆς Λαζάνης». Ὁ τελευταῖος οὗτος, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ μάρτυρος «δὲν ἐνῆργει πάντοτε ἀμερολήπτως καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Δ.Ε.Η. καὶ δὲν ὑπελόγιζε τὴν δαπάνην προκειμένου, ὡς ἔλεγε, νὰ ἦτο ἡσυχοῦς διὰ τὴν ἀσφάλειαν». Συναφῶς προσθέτω, ὅτι εἰς τὴν Ἑλβετίαν, ποῦ ἔχω σπουδάσει, ὁ συντελεστὴς ἀσφαλείας εἶναι δύο, ἥτοι τὸ διπλάσιον τοῦ ὑπὸ τῆς θεωρίας προβλεπομένου.

Ὁ STUCKY ἐφήρμοξε τὸ τετραπλάσιον ἢ καὶ πενταπλάσιον πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐπεβάρυε τὸ κόστος τοῦ ἔργου. Ἐπὶ πλέον, ὡς προσθέτει, ὁ ἐλεγχος δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐρευνηθῇ «ἐὰν ἐπεβάλλετο ἡ οὐκ ἐδικοπὴ τῆς λειτουργίας τῶν μηχανημάτων, οὐδὲ νὰ κρίνῃ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῶν» ἂν καὶ νομίζει «ὅτι καὶ εἰς τὸν τομέα αὐτὸν θὰ ἐτηρεῖτο ἐκ μέρους τῆς OL—CO ἡ αὐτὴ στάσις καὶ θὰ ἐπεδίωκετο ὁ αὐτὸς σκοπὸς τῆς αὐξήσεως πρὸς ὀφέλος τῆς τοῦ κόστους». Συνοψίζων ὁ μάρτυς συμπεραίνει: «Ἀντιμετωπίζαμεν ἕνα κακὸ πῖστον ἐργολάβον, εἰς τὸν ὁποῖον Εἶχαμε ΠΑΡΑΔΟΘΗ ΧΕΙΡΟΠΟΔΑΡΑ, δεδομένου, ὅτι διὰ πρώτην φοράν, ὡς γνωρίζω, συνέβη, ὥστε τὸ αὐτὸ πρόσωπον νὰ ἔχη τὴν μελέτην, τὴν ἐπιβλέψιν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου. ΑΣΦΑΛΩΣ ἐὰν ἐγίνετο μετὰ τιμὴν μονάδος ἡ ἀπὸ ἐργολάβον φειδόμενον περισσότερον ἀπὸ τὴν OL—CO τῶν συμφερόντων τῆς Δ.Ε.Η., θὰ ἐστοίχιζεν εὐθυσυότερον».

4.—α) Τὰ ὁμοίμορφα σχεδὸν πορίσματα περὶ σπαταλῶν καὶ ὑπερβάσεων τῶν παρακολουθησάντων ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰ ἀπολογιστικὰ μηχανικῶν ἐνισχύουσι καὶ αἱ ἔνοργοι καταθέσεις ἄλλων σοβαρῶν παραγόντων. Οὕτω ὁ Ἀναργυρος Δημητράκου εἰς τὴν ἀπὸ 10.10.62 ἔνορκον κατάθεσιν του, ἀναφερόμενος καὶ εἰς προηγουμένας ἐκθέσεις του καὶ ἡμερολογιακὰ σημειώματα (σ. 112 καὶ ἐπ.) βεβαίως, ὅτι «ἡ OL—CO κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀπολογιστικῶν ἔργων διεῖπετο ἀπὸ πνεῦμα ἀσυνδοσίας».

β) Ὁ καθηγητῆς Ρωμαϊκῆς Ἰωάννης ἀναφέρει εἰς τὴν ἀπὸ 13.11.63 ἔνορκον κατάθεσιν του, ὅτι «ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως, ὡς ἐπισκεφθεὶς ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ Τεχνικοῦ Συμβούλου τῆς Δ.Ε.Η. τὰ ἔργα Ταυρωποῦ καὶ ἐκ πληροφοριῶν τῆς ΓΕΚΕΤ καὶ ἰδίᾳ τοῦ προϊσταμένου αὐτῆς Δ. Παπαλεονάρδου, ἐσχημάτισε τὴν γνώμην, ὅτι ἡ OL—CO ἐπεδίωκε παντοιοτρόπως νὰ αὐξήσῃ τὸ κόστος τοῦ ἔργου διὰ νὰ αὐξήσῃ καὶ τὸ ἐπ' αὐτοῦ ὑπολογιζόμενον κέρδος τῆς». Ὡς παράδειγμα χαρακτηριστικὸν ἀναφέρει τὴν περίπτωσιν «καθ' ἣν ἡ OL—CO διετύπωσε τὴν παράλογον ἀξίωσιν νὰ ὀπισθῇ ἡ σήραγγα προσαγωγῆς διὰ βιπλοῦ σιδηροῦ ὀπλισμοῦ καὶ καθ' ὅλον τὸ μήκος τῆς, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θὰ ἀπῆτε: 2.500 τόννους περίπου σιδήρου», μειωθέντας κατόπιν ἐπιταπίου μεπαβάσεως τοῦ μάρτυρος εἰς 800 τόννους. ἥτοι εἰς τὸ ἐν τρίτον. Δὲν γνωρίζει οὗτος «ἐὰν καὶ κατὰ πόσον ὁ ἐλεγχος κατώρθωσε νὰ προλάβῃ ἡ καὶ νὰ περιορίσῃ τὰ ἀποτελέσματα τῆς βουλιμίας τῆς OL—CO περὶ ἐπιδιώξεως ὅσον τὸ δυνα-

τὸν μεγὰ λυτέρου κέρδους». Ἡ ἐντύπωσις του εἶναι, ὅτι δὲν ἔγινε «σκανδαλώδης σπατάλη», ἀν καὶ νομίζῃ ὅτι. «ἀν τὰ ἔργα ἐγίνοντο μὲ τιμὴν μονάδος ἢ ἀπὸ ἐργολάβου ὁ ὁποῖος θὰ ἐνδιεφέρετο περισσότερο διὰ τὰ συμφέροντα τῆς Δ.Ε.Η. πιθανόν τὸ ἔργον νὰ ἐστοίχιζεν εὐθὺν ὁύτερον». Εἰς τὴν κατάθεσιν ταύτην γίνεται λόγος περὶ τῆς ὑποστηρικτικῆς παρὰ τῶν Γ. Πεζοπούλου καὶ ἀσθενῶς καὶ τοῦ Π. Γουναιράκη προτάσεως τῆς OL—CO περὶ ἐκτελέσεως καὶ δευτέρου φράγματος εἰς τὸν Μέγδοβα ὕψους 100 μέτρων, ἥτις ἀπερρίφθη ὡς οἰκονομικῶς καὶ τεχνικῶς ἀσύμφορος (δραχ. 125 καὶ 126).

γ) Ὁ εἰδικὸς περὶ τὰ ὑδροηλεκτρικὰ ἔργα λόγῳ εἰδικῶν σπουδῶν καὶ πολυτοῦς προσωπικῆς πείρας Μηχανικὸς Ἑμμ. Βουγιούκαλος εἰς ὑπομνήματα, ἐκθέσεις καὶ καταθέσεις του (περὶ ὧν δραχ. 133—152) παρατηρεῖ τὰ ἑξῆς ἐν συνόψει. «Διὰ τοῦ ἀπολογιστικοῦ συστήματος καὶ μὲ τὴν καλλιτέραν ἀκόμη παρακολούθησιν τῶν ἔργων εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀποφευχθῶσιν οὐσιώδεις σπατάλαι καὶ παλυδάπανος παρακολούθησις τῶν ἔργων. Ἡ OL—CO ἐπέτυχε τροποποιήσεις τῆς μελέτης, πολλὰ πλῆσιάζουσας τὸ κόστος τῆς παραγωγῆς τοῦ ἔργου, χωρὶς νὰ ἐπιτυγχάνηται καὶ αὐξήσις τῆς παραγωγῆς ἐνεργείας. Ὁ χαρακτηρισμὸς ὡς ληστρικῶν ὁμίλων ὠρισμένων ξένων ἐπιχειρήσεων ὅπως π.χ. ἡ OL—CO καὶ ἡ ΠΕΣΙΝΕ πιστεύει, ὅτι δικαιολογεῖται πλήρως ἐκ τῶν ἀνωτέρω σπαταλῶν κλπ. τοῦ εἶχαν ὡς συνέπειαν τὸν τριπλασιασμὸν τοῦ κόστους τοῦ ἔργου Ταυρωποῦ. Ὁ Προϋπολογισμὸς τῆς OL—CO προέβλεπε δαπάνην 14 ἐκατομ. δολλαρίων. Ὁ ἰσολογισμὸς τοῦ 1961 παρουσιάζει πραγματοποιηθέν κόστος 36.434.333 δολ. ἢ δραχ. 1.093.031.000. Σημειωτέον, ὅτι προβλέπεται μὲν ἐγκατάστασις 120.000 KW ἰσχύος, ἐγινεν ὁμῶς πραγματικὴ ἐγκατάστασις διὰ 80.000 KW μὲ προοπτικὴν μελλοντικῆς προσθήκης ἐτέρων 40 χιλιάδων KW. Οὕτω ἐνθ' ὁ προϋπολογισμὸς τῆς OL—CO προέβλεπε δαπάνην 14 ἐκατ. δολλαρίων διὰ 100.000 KW, ἐδαπανήθησαν 36.434.333 δολλάρια διὰ 80.000 KW, πραγματοποιηθείσης οὕτω υπερβάσεως ἀδικαιολογήτου κατ' ἐμὲ βάσει τῶν ὑπ' ὄψει μου στοιχείων 25.234.333 δολ. Ἡ κολοσιαία αὐτὴ διαφορὰ μετὰ ξὺ προβλέψεως καὶ κόστους «οφείλεται κατὰ τὸν Ἑμμ. Βουγιούκαλον τοῦτο μὲν» εἰς τὸ ὅτι παρὰ τὴν ἀρχικὴν σύμβασιν καὶ κατὰ τροποποίησιν αὐτῆς ἀνετέθη εἰς τὴν OL—CO ἡ ἀπολογιστικὴ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων πολ. μηχανικοῦ ἀντὶ νὰ γίνῃ δι' ὑπερβολαθίων μὲ τιμὰς μονάδος. Τοῦτο δὲ «εἰς τὸ ὅτι ἀντὶ νὰ γίνῃ ἡ προμήθεια τοῦ κυρίου μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ διὰ διεννοῦς διαγωνισμοῦ, ὡς προβλέπετο ἀπὸ τὴν σύμβασιν, ἔγινε βάσει προσφορῶν Γαλλικῶν Οἰκῶν, τὸ εὐλογον τῶν τιμῶν τῶν ὁποίων ἐκρίθη ἀπὸ τὸν BAUER ὡς δικαιτηγόν». Ὅπου ἐγένετο διαγωνισμὸς ἐπετεύχθη τὸ ἥμισυ τῶν προσφερομένων τιμῶν. Ἐτερος λόγος δικαιολογῶν μέρος τῆς ὑπερβάσεως τῆς δαπάνης εἶναι τὸ ὅτι παρέστη ἀνάγκη νὰ αὐξηθῶν αἱ διαστάσεις τῆς σήραγγος, τοῦ πιστικοῦ σωλήνος καὶ τοῦ κυρίου τοῦ ἐργαστασίου, καθὼς καὶ τοῦ ὕψους τοῦ φράγματος, καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ αὐξήσις τῆς δαπάνης τῶν ἀπαιτοτήσεων. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι λόγοι κατ' ἐμὲ δικαιολογοῦν ὑπέρβασιν μέχρι 2.000.000 δολλαρίων περίπου». Περαιτέρω ἐξετάζων ὁ Ἑμμ. Βουγιούκαλος τὴν ἀρχικὴν σύμβασιν τῆς 5.5.55 εὐρίσκει, ὅτι «παρὰ τὰ ἄλλα μειονεκτήματα τῆς» περιεῖχε καὶ πρὸς βασικοὺς ὅρους: 1ον «ὅτι ἡ ἀμοιβὴ τῆς OL—CO ὠρίζετο σταθερά, πράγμα πού δὲν ἄφινε περιθώρια ὀφέλους τῆς ἐκ τῆς αὐξήσεως τῶν ποσοτήτων καὶ δαπανῶν τῶν ἔργων», 2ον «ὅτι ὅλα τὰ κύρια ἔργα θὰ ἐκτελεσθῶσιν μὲ τιμὰς μονάδος κατόπιν ἐπὶ

μέρους δημοπρασιῶν καὶ ὅτι οἱ τυχόν Γάλλοι θὰ συνεργάζοντο ὑποχρεωτικῶς μὲ Ἑλληνικὰς Τεχνικὰς ἐπιχειρήσεις», πράγμα τὸ ὁποῖον θὰ ἐξοφάλλετο καὶ μείωσιν τοῦ κόστους κατασκευῆς λόγῳ τῶν ἐκπτώσεων τῆς δημοπρασίας κάτω τοῦ συνολικοῦ ὕψους τῶν 14 ἐκατ. δολλ.» καὶ 3ον «ὅτι θὰ ἐδικαιοῦτο ἡ Δ.Ε.Η. νὰ προμηθευθῇ τὰ μηχανήματα διὰ διεννοῦς διαγωνισμοῦ». Οἱ τρεῖς οὗτοι βασικοὶ ὅροι ἀπετέλουν ὁχυρὸν τῶν συμφερόντων τῆς Δ.Ε.Η., τὸ ὁποῖον ἐὰν ἄφινον ἀπροστάτευτον (ὁ Γεν. Διευθυντὴς καὶ τὸ Δ.Σ.), θὰ ὑπέπιπτον εἰς «πρᾶξιν ἐσχάτης προδοσίας εἰς βάρος τῶν Ἑλληνικῶν συμφερόντων, διότι ἐὰν τὸ ἔρριπτον οἱ Γάλλοι κατακτηταὶ τῆς OL—CO θὰ ἠδύναντο νὰ λεηλατήσουν τὴν Δ.Ε.Η. ἀνενόχλητοι, ὡς ἐν τέλει τὸ ἐπέτυχον». Ἐν συνεχείᾳ θεωρεῖ «πράγμα πρωτεύουστον» τὴν αὐξήσιν τῆς ἀμοιβῆς τῆς OL—CO εἰς 30,30 ο) καὶ τὴν ἀπεμπόλησιν τοῦ δικαιώματος τῆς Δ.Ε.Η. (καὶ κρίνῃ ἡ ἰδία ἀντὶ Γαλλικαὶ προσφοραὶ μηχανημάτων εἶναι ὑψηλά). Οὕτω μὲ τὰς τροποποιήσεις αὐτὰς ἡ OL—CO ἀποθρασύνεται πλέον ἄνευ φραγμῶν καὶ σπαταλᾷ τὰ χρήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἀναθεωρεῖ τοὺς προϋπολογισμοὺς, παίρνει τὰς ἐγκρίσεις πού χρειάζεται ἀπὸ τὴν Διοίκησιν καὶ ἡ ὑπηρεσία ἐπιδίδεσθαι τῶν ἔργων, δεμένην χειροπόδαρα κατὰ τὸν ὁρῶν χαρὰ κτηρίσμον τοῦ Τ. Ρουσσέν, γίνεται διὰ τῶν τροποποιήσεων ἀνίσχυρος νὰ προστατεύσῃ τὰ συμφέροντα τῆς Δ.Ε.Η. ἐναντίον τῶν ληστρικῶν διαθέσεων τοῦ κατακτητοῦ». Ἐν τέλει δὲ συμπεραίνει: «Προεπάθησα νὰ εὕρω εἰς τοὺς φακέλλους ἕνα αἰτιολογικὸν τοῦλάχιστον εὐλογοφανὲς διὰ τὰς πρωτοφανεῖς παραχωρήσεις πρὸς τὸν ἐργολάβον καὶ ἀντ' αὐτοῦ εὐρίσκω νὰ ἐπισημαίνωνται οἱ κίνδυνοι ἐκ τῶν παραχωρήσεων πρὸς τοῦ ἀκόμη ἐνδύσῃ ἡ Διοίκησις. Αἱ ἐγκληματικαὶ αὐταὶ παραχωρήσεις πρὸς ἕνα θρασύτατον ἐργολάβον ἄνευ οὐδενὸς ἀνταλλάγματος ὑπὲρ τῆς Δ.Ε.Η., ἡ ὑξήσας ἐπὶ περισσότερον τὴν θρασύτητα τοῦ καὶ ἐδημιούργησαν τὴν ἀτμόσφαιραν φοβίας εἰς τὰς ὑπηρεσίας τῆς Δ.Ε.Η., ὥστε νὰ μὴ ἔχουν οὔτε τὸ θάρρος, οὔτε τὰ ὅπλα νὰ ἀντισταθῶσιν τελεσφόρως κατὰ τῶν σπαταλῶν καὶ τῶν ἀρπακτικῶν διαθέσεων τῆς OL—CO. Δι' ὃ καὶ ἐρωτᾷ «πόθεν ἤρθε το ἡ OL—CO τὴν θύναμιν ἐπιβολῆς ἐπὶ τῆς Διοικήσεως τῆς Δ.Ε.Η., ὥστε νὰ τὴν καταντήσῃ χωρὶς χωρὶς σκύλο καὶ τὸ διατὶ ἀνθρωποι, μὲ ἀρκετὴν προηγούμενην δράσιν καὶ μὲ ἡλικίαν οὐχὶ μικράν, ὑπέπεσαν εἰς τὸ ἀμάρτημα νὰ γίνων ὁργὰν ὑπηρετήσεως τῶν συμφερόντων τῆς OL—CO εἰς βάρος τῶν συμφερόντων τῆς Δ.Ε.Η. διὰ τὴν διαφύλαξιν τῶν ὁποίων τοὺς ἔταξεν ἡ Πολιτεία». Εὐλογον ἐρώτημα διὰ τὸ ὁποῖον καὶ ἡμεῖς δὲν εὐρίσκωμεν ἄλλην ἱκανοποιητικὴν ἀπάντησιν ἀπὸ τὴν ἀθήμετον συναλλαγὴν.

5. Τὰς ὡς ἄνω σπατάλας καὶ ὑπερβάσεις ἐπιρρωνύουσι ἐπὶ μᾶλλον καὶ τὰ πορίσματα τοῦ ἐλέγχου τῶν τριμηνιαίων ἀπολογιστικῶν πινάκων, τὰ ὁποῖα ἤρχισε νὰ ὑποβάλλῃ ὁ Δ. Παπαλεονάρδος πρὸς τὸν Γεν. Διευθυντὴν ἀπὸ τῆς 16.5.1959 λόγῳ τῆς σημειωθείσης μακρᾶς καθυστέρήσεως τῆς OL—CO εἰς τὴν ἀποστολὴν τῶν πινάκων τούτων (σελ. 127—132). Ἐξ αὐτῶν μνημονεύομεν τὸν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. Μ. 2029)28.6.61 ἐγγράφου τοῦ Δ. Παπαλεονάρδου, ὑποβληθέντα ἀπολογισμὸν τῶν ἀπολογιστικῶν ἔργων ἀπὸ τῆς ἐνάρεξως μέχρι τοῦ πέρατος αὐτῶν. Εἰς αὐτὸν καθορίζεται ἡ ὑπέρβασις διὰ μὲν τὰ κύρια ἀπολογιστικὰ ἔργα εἰς 31,40 ο), διὰ δὲ τὸ σύνολον αὐτῶν εἰς 28,80 ο), ἅτινα ἀντιπροσωπεύουσι ζημίαν διὰ τὴν Δ.Ε.Η. δραχ. 65.681.469,35.

Τὸ ποσοστὸν τοῦτο τῆς συνολικῆς υπερβάσεως 27,80)ο, ἐκρί-
νεν ὁ Δ. Παπαλεονάρδου» ὡς υπερβαίνει τὸ κατὰ τὴν σύμβα-
σιν (ἄρθρον 31) εὐλόγον ὄριον». Εἰρήσθω, ὅτι ὁ
Δ. Παπαλεονάρδου περιώρισε τοῦτο εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. Μ.
434)7.4.62 ἐγγράφον τοῦ πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Κουτσοκώ-
στα εἰς 230)ο, ἅτινα καταβιβάζουσι τὴν ζη-
μίαν εἰς 63.260.000.

6. α) Κατὰ τὸ ἄρθρον 31 παρ. 2 ἐδαφ. γ' τῆς συμβά-
σεως 5.5.1955 δὲν πρέπει ἡ δαπάνη τῶν ἀπολογιστικῶς ἐκ-
τελουμένων ἔργων νὰ ἀφίσταται, «πέραν εὐλόγου
ὀρίου τῆς προκυπτούσης ἐκ τῆς ἐπιμετρή-
σεως τῶν ποσοστῶν τοῦ ἔργου καὶ τῆς προσ-
ηρημένης εἰς τὴν ἐγκεκριμένην μελέ-
την ἀναλύσεως τιμῶν, εἰς τὴν ἀνάλυσιν ἐφαρμοσθή-
σονται αἱ κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατασκευῆς μέσα τιμαὶ ἡμε-
ρομισθίων καὶ ὑλικῶν». Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τῆς
ἀπὸ 15.10.56 συμβάσεως «ὁ ἀνάδοχος θέλει εἰσπράττει τὸ
ἐν ἄρθρῳ 7 προβλεπόμενον ποσοστὸν τῶν 16% ἐπὶ τῶν
πραγματικῶν δαπανῶν μέχρι τῆς στιγμῆς,
καθ' ἣν αὐταὶ θὰ ἔχουν φθάσει τὸ ποσὸν τοῦ
ὀριστικοῦ προϋπολογισμοῦ, ἡ ὑξήμενου κα-
τὰ 15% καὶ ὑπολογιζομένου ἐκ νέου συμφῶ-
νως πρὸς τὰς οἰκονομικὰς συνθήκας τῆς
στιγμῆς. Ἐπὶ πάσης δαπάνης υπερβαι-
νούσης τὸ ποσὸν τοῦτο οὐδεμία θέλει
ὑπολογισθῆ ἄμοιβή». Περαιτέρω τὸ τελευταῖον
τοῦτο ἄρθρον καθορίζει, ὅτι «Ἐν ἡ περιπτώσει τὸ ποσὸν τοῦ
προϋπολογισμοῦ τοῦτο, ἡ ὑξήμενου κατὰ 15)ο, θὰ ἦτο κατώτερον
τῶν 8.000.000 δολ. ὑπολογιζομένων συμφῶνως πρὸς τὰς κρα-
τούσας οἰκονομικὰς συνθήκας, τὸ τελευταῖον τοῦτο
θὰ ὑποκαθίστα αὐτὸ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐν
παραγρ. 1 τοῦ παρόντος ἁρθροῦ προβλεπομένων διατάξεων»,
εἰς τρόπον ὥστε τὸ ποσὸν τῆς ἐκ τοῦ 16% ἀμοιβῆς τῆς
OL—CO δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εἶναι κατώτε-
ρον τῶν 1.280.000 δολ. Σημειώτεον, ὅτι κατὰ τὸ ἄρ-
θρον 6 παράγρ. 6 τῆς συμβάσεως 5.5.1955 ὁ ὀριστικὸς προϋ-
πολογισμὸς τοῦ ἀναδόχου δὲν ἔπρεπε νὰ ἀπομακρυνθῇ «πέ-
ραν ὀρισμοῦ νέου ποσοστοῦ τῆς ἀξίας, ἥτις
καθωρίσθη εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῆς τελικῆς προμελέ-
της». Τὸ ποσοστὸν τοῦτο καθώρισε ἡ OL—CO, καθ' ἣν
ἦν εἶχεν ὑποχρέωσιν, ἅμα τῇ ὑποβολῇ τῆς
προμελέτης εἰς 5% (σελ. 27). Κατ' ἐφαρμογὴν τῶν
ἁρθρῶν τούτων ἡ YEKEM ἔλαβε μὲν ὑπ' ὄψιν τὴν
ἐπέκτασιν τῶν ἔργων, συνεπεία τῆς αὐξήσεως τῆς
ἐγκατεστημένης ἰσχύος καὶ τῶν ἐντεῦθεν ἐπιβληθεῖσων με-
ταβολῶν, καθ' ὧς ἐπίσης καὶ τὴν μέσσην τιμὴν
τῶν ἡμερομισθίων καὶ ὑλικῶν κατὰ τὸν
χρόνον τῆς κατασκευῆς, ἐθεώρει ὅμως ὡς δε-
δομένα τὰ ἀπαιτούμενα ἡμερομίσθια καὶ
ὕλικά δι' ἐκάστην μονάδα ἐργασίας βάσει τῆς προσηρη-
μένης εἰς τὴν τελικὴν προμελέτην ἀναλύσεως τιμῶν, π.χ.
δι' ἐν κυκλὸν σκυροδέματος πρὸς δέκα πέντε ἢ ἀνάλυσιν τιμῶν
εἰς τὸ ἄρθρον 224 αὐτῆς ἡμισέαν ὥραν ἐπιστάτου, μίαν ὥ-
ραν τεχνίτου, δύο ὥρας βοηθοῦ τεχνίτου, δύο ὥρας ἐργάτου,
20,5 κιλὰ τσιμέντου καὶ 1,40 μ³ ἀδρανῆ ὑλικά. Τὰ στοι-
χεῖα ταῦτα ἦσαν κατὰ τὴν σύμβασιν ἀπαράβιαστα,
ἀσχετῶς πρὸς τὸ ἐὰν ὑπερέβαινον ἢ ὑπολεί-
ποντο τῆς πραγματικότητος. Ὑπέκειντο μόνον
εἰς τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῶν τιμῶν ἡμερομισθίων καὶ ὑλικῶν
καὶ εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς οὕτω ἐξευρισκομένης συνολικῆς
ἀξίας τοῦ 5% (σελ. 27 καὶ 28).

β) Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ YEKEM ἀπορρίψακα διὰ τῆς
ὑπ' ἀριθ. 721)14.3.57 ἐπιστολῆς τῆς πρὸς τὴν OL—CO
τὸν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14.869)6.3.57 ὁμοίας τῆς τελευταίας
ὑποβληθέντος ὀριστικὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἔργων ἐκ δολλ.
9.555.985, συνέταξεν ἴδιον τοιοῦτον κατὰ τὰ ἀνωτέρω, δι'
ὅ ὡς καθ' ὅσον τὰ ἀπολογιστικὰ εἰς δολλ.
5.665.215, ἄτινα, ἀποκαλυφθέντος βραδύτερον λάθους, ἀνε-
βίβασε εἰς δολλ. 5.769.296, περιλαμβανομέ-
νης τῆς ἀναπροσαρμογῆς ἡμερομισθίων

καὶ ὑλικῶν καὶ τῆς αὐξήσεως τοῦ 5)ο. Τὸ πο-
σὸν τοῦτο, αὐξάνόμενον περαιτέρω κατὰ 15)ο,
ὑπελείπετο τῶν 8.000.000 δολλ. ἅτινα ὡς ἐκ
τοῦτου ἀνευ ἄλλης αὐξήσεως κατὰ 15)ο,
ἔδει ν' ἀποτελέσουν τὴν βάσιν διὰ τὸν ὑπο-
λογισμὸν τῆς ἀμοιβῆς 16)ο. Ἡ OL—CO δια-
φώνησας πρὸς τὰς ἀπόψεις ταύτας τῆς YEKEM ὑπέβαλε
νέον προϋπολογισμὸν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23573)30.9.57 ἐπι-
στολῆς τῆς διὰ δολλ. 8.406.692. Κατόπιν τούτου ὁ Γ.
Πεζόπουλος συνεχρότησε διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 66305)4.11.57
ἐγγράφου τοῦ μικτὴν ἐξ ἀντιπροσώπων τῆς
OL—CO καὶ τῆς ΔΕΗ Ἐπιτροπῆς, εἰς τὴν ἀνέ-
θεσε τὴν ἐντολήν, ὅπως «συντάξῃ τὸν προϋπολο-
γισμὸν τοῦ Ὑδροηλεκτρικοῦ Ἔργου Μ-
γδοβα βάσει τῶν παρόντων δεδομένων (SURLA BASE
DE FAITS ACTUELS) τόσον ἀπὸ ἀπόψεως πο-
σότητος ἐργασίας, ὅσον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως τῶν
τιμῶν τῶν ὑλικῶν καὶ ἐργασιῶν. Ὁ προανα-
φερθεὶς προϋπολογισμὸς θὰ χρησιμοποιοῖται ὡς
πλῶς καὶ μόνον πρὸς ἐνημέρωσιν μας, ἀνεξαρτήτως παν-
τὸς συμβατικοῦ δικαιώματος ἢ ὑποχρέσεως ἀντιστοίχως». Τῶν
μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς διαφωνησάντων, συνετάχθη-
σαν δύο προϋπολογισμοί, εἰς παρὰ τῶν ἀν-
τιπροσώπων τῆς OL—CO ἐκ δολλ. 19.770.492
διὰ τὸ ὅλκιον ἔργον καὶ 8.636.618 δολλ. διὰ τὰ
ἀπολογιστικὰ καὶ ἕτερος παρὰ τῶν τοιούτων
τῆς ΔΕΗ μὲ δολλ. 18.745.086 διὰ τὸ σύνολον
καὶ 7.927.875 διὰ τὰ ἀπολογιστικὰ.

γ) Ὁ Δ. Παπαλεονάρδου, ὑποβάλλων ἀμφοτέρους τοὺς
προϋπολογισμοὺς εἰς τὸν Γεν. Διευθυντὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ.
Μ. 3532)9.8.58 ἐγγράφου τοῦ, διεδήλωσε τὴν ἐμ-
μονήν του εἰς τὰς γνωστὰς ἀπόψεις τῆς
YEKEM, ἐπικαλεσθεὶς πρὸς ἐνίσχυσιν των ὡς «πρόσθε-
τον ἀλλὰ καὶ βασικὸν ἔρεισμα» τὸ ὅτι ὁ
προϋπολογισμὸς τῆς OL—CO τοῦ 1955 «εἶχε
λῆφθῃ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις
τοῦ 1956 (διεξαχθείσας, ὡς γνωστόν, ἐκ μέρους τοῦ Δ. Πα-
παλεονάρδου ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς ΔΕΗ) διὰ τὴν μετα-
τραπὴν τοῦ κατ' ἀποκοπὴν ποσοῦ, τὸ ὅποῖον
εἶχε ζητήσῃ ὁ ἀνάδοχος διὰ τὴν ἀπολογι-
στικὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, εἰς ποσοστὰ
ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἀντιστοιχῶν ἔργων πολ.
μηχανικοῦ». Ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἀντιπροσώπων τῆς
ΔΕΗ διέφερε τοῦ κατὰ Σεπτέμβριον 1957 παρὰ τῆς YEKEM
συνταχθέντος ἀνευ συμβατικῶν περιορισμῶν ἐκ δραχμῶν
26.000.000 δολλ. κατὰ τὰ ἐξῆς κονδύλια: α) ἀμοιβὴ ἀνα-
δόχου κατὰ σύμβασιν 5.5.1955 δολλ. 1.900.000, β) ἀμοιβὴ
τοῦ ἴδιου κατὰ σύμβασιν 15.10.56 δολλ. 1.796.428, γ) ἀπρό-
βλεπτα ἐξοδα δολλ. 2.508.486 καὶ δ) γραμμὴ μεταφορᾶς
ἕως Λαμίας, ἀναληφθεῖσα παρὰ τῆς Δ.Ε.Η.
δολλ. 1.050.000.

δ) Ὁ Γ. Πεζόπουλος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. Μ. 976 τῆς 22.
2.1960 ἐγγράφου τοῦ πρὸς τὴν YEKEM καθώρισε τὰ ὀφει-
λόμενα πρὸς τὴν OL—CO εἰς δραχ. ποσὰ μὲ βάσιν
συνολικοῦ προϋπολογισμοῦ «ἴσου πρὸς τὸ
ἰσόποσον 10.000.000 δολλ.». Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο ὡς
προσθίεται. «περιλαμβάνεται τὸ ποσοστὸν 15)ο τῆς κατὰ τὴν
συμφωνίαν ταύτην (15.10.56) ἀνωτάτης δυνατῆς υπερβάσεως
τοῦ εἰς τὸ ἰσόποσον δολλ. 8.000.000 ὑπολογισθέντος
προϋπολογισμοῦ καὶ εὐλόγως προσαυξή-
σις τοῦ ποσοῦ τοῦτο λόγω ἀναπροσαρμογῆς». Οὕτω ἐμμέσως
πλὴν σαφῶς υἱοθέτησεν ὁ Γ. Πεζόπουλος
τὰς ἀπόψεις τῆς OL—CO καὶ μάλιστα τὰς
ὑπερέβη καὶ αὐτὸν τὸν προϋπολογισμὸν
αὐτῆς τοῦ 1958, δεδομένου, ὅτι τὰ δολλάρια
8.636.616 προσαυξανόμενα κατὰ 15)ο
ἀποδίδοιεν δολλάρια 9.932.102. Μόλις
μετὰ 22 μῆνας ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς
τῶν δύο προϋπολογισμῶν τῆς μικτῆς ἐπι-
τροπῆς καὶ κατόπιν προφορικῶν καὶ ἐγγράφων πιέσεων τοῦ
Δ. Παπαλεονάρδου (δραχ. ὑπ' ἀριθ. Μ. 4175)11.6.60 ἐγγρά-

τὸν μηχανικὸν καὶ μέλος τοῦ Δ.Σ. Π. Στουπάθην Ἐπιτροπῆς (σελ. 89—107). Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη, ἀπεμακρύνθη αὐθαίρετως ἀπὸ τὰ κριτήρια τὰ ὁποῖα ὑποχρεωτικῶς ἔπρεπε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸ ἄρθρον 31 παρ. 2 ἐδ. β' τῆς ἀπὸ 5.5.55 συμβάσεως πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ παρ' αὐτοῦ προβλεπομένου «ἐξέτασις καὶ κόστους». Καθ' ὅσον ἀντὶ νὰ ἐξετάσῃ ποῖα ἦτο ἡ πραγματοποιηθεῖσα δαπάνη, ὡς πρὸς τὴν ὑπὲρ τὴν ἀμφοτεπληρούμενην, ἐδέχθη τὴν Σολομῶνσιν καὶ ἀντίθετον πρὸς τὴν σύμβασιν λύσιν τοῦ μέσου ὁροῦ, χωρὶς νὰ ἀσφαλίσῃ παντάπασιν τὴν παρουσιάζομένην διαφοράν. Τὸ πλέον περιεργον εἶναι, ὅτι εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν κονδυλίων τοῦ συμβατικοῦ κόστους δὲν ἐστηρίχθη ὡς θὰ ἔπρεπε μόνον ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῆς ἀναλύσεως τῶν τιμῶν, ἀλλὰ ἐχώρησε περὶ αὐτῶν εἰς τὴν ἀπαράδεκτον ὅσον καὶ πρὸς τὴν σκεψὶν τοῦ τί πλησιάζει περισσότερο εἰς τὴν πραγματικότητα, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐξέφυγε τῆς ἀρμοδιότητός της. Ἀκόμη παραδοξότερον εἶναι, ὅτι ἀνεγνώρισε σαφῶς, ὅτι τὸ γράμμα τῆς συμβάσεως ἦτο ἀντίθετον πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῆς. Τοῦτο ὑποδηλοῖ ἡ περικοπή «ἐκτὸς ἐάν θέλωμεν, ὁ χυρὸς μὲν εἰς τὸ γράμμα τῆς συμβάσεως νὰ κατηγορήσωμεν τὴν OL—CO, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῆς δὲν εἶναι ἀκριβής, ἢ ἐάν θέλωμεν νὰ ἐπιρρίψωμεν τὴν ἀθασάνιστον κατηγορίαν, ὅτι πιθανὸν νὰ ἔγιναν μερικαὶ σπατάλας», ἐξ οὗ παρέρπεται, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ οὐ μόνον ἠγνόησε τὴν σύμβασιν, εἰς τὴν καὶ μόνον ἔδει νὰ στηρίχθῃ, ἀλλὰ καὶ δὲν ἐξήτασε ποσῶς τὰς ἐνδεχομένας σπατάλας. Ἡ ἀπρὸ κράλυντος παραβίασις τῆς συμβάσεως ἀναγνωρίζεται παρ' αὐτῆς καὶ εἰς τὸ θέμα τῶν ἀποσβέσεων. Καθ' ὅσον ἀντὶ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν μόνον τὴν πραγματικὴν περίοδον τῆς χρησιμοποίησεως τῶν μηχανημάτων, ὡς δέχεται, ὅτι ὁ ρίξις ἡ σύμβασις, ὑπολογίζει δολοκλήρως τὴν τριετίαν καθ' ἣν ἐξτελοῦντο τὰ ἔργα, ἀσχετῶς χρησιμοποίησεως, τοῦ ὅπου ἀντίθετον εἶς τε τὴν σύμβασιν καὶ τὴν λογικὴν. Ἰδιαίτερον ἐντύπωσιν προκαλεῖ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ὅλως αὐθαίρετως καὶ χωρὶς οὐδεμίαν δικαιολογίαν προσέθετεν εἰς τὸ κονδύλιον τῆς ἀποσβέσεως καὶ λειτουργίας μηχανημάτων κατασκευῆς τῶν δολλάρων 1.092.389 καὶ δολλάρια 692.798, τὰ ὁποῖα καὶ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ μέσου ὁροῦ. Ἡ ὁμοῦς ὁ ὑπολογισμὸς τῆς Δ.Ε.Η. ἦτο ἐσφαλμένος ὁπότε θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξηγηθῇ κατὰ τί καὶ διατί ἦτο ὁ σύμφωνος μετὰ τὴν σύμβασιν ὁπότε δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ γίγῃ. Γεννάται ὁμοῦς ἡ ἀπορία, πῶς, ἀφ' οὗ ἡ ἐξέτασις καὶ ἀντισυμβατικῶς τὸ παρουσιαζόμενον ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. συμβατικὸν κόστος, τὸ διωρθωμένον καὶ ἠῤῥημένον ποσὸν παρεβλήθη μετὰ τὸ παρουσιαζόμενον ὑπὸ τῆς OL—CO ὡς συμβατικὸν κόστος χωρὶς νὰ γίνῃ ἀντίστοιχος ἔλεγχος καὶ διόρθωσις αὐτοῦ; Καὶ πῶς ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς ὡς ἄνω συνθέσεως υἱοθέτησε τὴν εὐκολον μὲν ἀλλὰ παράλογον καὶ ἐπικίνδυνον διὰ τὰ δημόσια ἔργα τακτικὴν τοῦ μέσου ὁροῦ, ἀνευ οὐδενοῦ ἐλέγχου τῶν προσδιοριστικῶν αὐτοῦ κονδυλίων.

Ἐν ὅψει τούτων καὶ τῶν λοιπῶν ἐν τῇ ἐκθέσει Κ. Παπαϊωάννου ἐκτιθεμένων ἡ κρίσις τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἐσημειώθη ὁ ἐπὶ β' α' μὲν 8.630 ο, ἢ ἐν εὐρίσκει εὐλογον, οὐδεμίαν ἀξίαν ἔχει ὡς πρὸς τὰς γενόμενας πράγματι καὶ ἐπερβάσεις, τοσούτω μᾶλλον καθ' ὅσον ἀπαντᾷ τὰ μέλη αὐτῆς ἀναγνώριζον ἐν ὁρώς, ὅτι οὐδένα ἔλεγχον ἐνήργησαν σχετικῶς μετὰ τὴν ἀκρίβειαν τῶν ἐμφανιζομένων παρ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν κονδυλίων, καὶ μετὰ τὸ ἐνδεχόμενον σπαταλῶν καὶ υπερβάσεων (σ. 103 καὶ ἐπ.).

Ἐπὶ τῆς διατυπώσεως τοῦ κεφαλαίου τούτου τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς γενομένης κατὰ τὴν κρατήσαν παρ' αὐτῇ

γνώμην δὲν συμφώνησεν ὁ ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Γ. Χαριπούρης τοῦ ὁποῖου ἡ γνώμη ἔχει ὡς κάτωθι:

Ἐξ ὅλων τῶν ὑπ' ὄψιν ἡμῶν τεθέντων στοιχείων καὶ τῶν ἐκ τῆς ἀνακρίσεως προκύψαντων συνάγεται ὅτι ἡ ἐπιλογή τῆς OL—CO ὡς γενικοῦ ἐργολάβου καὶ ἐν μέρει ἐκτελεστοῦ τοῦ ἔργου Μεγδοβα—Ταυρωποῦ ὑπῆρξεν ἐξαιρετικῶς ἀτυχῆς καὶ ἐπληθύυσαν οἱ φόβοι ἐκείνων οἵτινες ἐχαρκτηρίζον τὸν ρηθέντα Ὀμίλον ὡς ἀμφιβόλου ἐκτελεστικῆς ἱκανότητος.

Ἡ ἔλλειψις αὐτῆς ὁργανωτικῆς ἱκανότητος λόγῳ τοῦ τρόπου κατασκευῆς, ἦτοι κατὰ τὸ ἀπολογιστικὸν σύστημα, δὲν ἐπηρεάσεν εὐτυχῶς ἀπὸ τεχνικῆς ἀπόψεως τὸ ἀποτέλεσμα, διότι κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν (ἴδε μεταξὺ ἄλλων καταθέσεις Ἀν. Δημητράκου, Π. Στουπάθη καὶ Δ. Παπαλεονάρδου) τὸ κατασκευασθὲν φράγμα καὶ τὸ σύνολον τῆς ὑδροηλεκτρικῆς ἐγκαταστάσεως εἶναι ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἄρτια καὶ ἡ μέχρι σήμερον λειτουργία τῶν οὐδὲν ἐλάττωμα ἀπεκάλυφεν.

Ἡ ἔλλειψις ὁμοῦς ὁργανώσεως καὶ καλοπίστου διαχειρίσεως εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν παρ' ὅλας τὰς προσπάθειάς τῆς ἀρμοδίας διὰ τὸν ἔλεγχον ὑπηρεσίας τῆς Δ.Ε.Η. (YEKEM καὶ εἶτα YEKET) αὐξήσιν τῶν δαπανῶν, τὴν ὁποῖαν κατὰ τὰς σχεδὸν ὁμοφώνους μαρτυρικὰς καταθέσεις τῶν εἰς τὸν τόπον τῶν ἔργων ἐποπευόντων μηχανικῶν τῆς Δ.Ε.Η. ἐπεδίωκεν ἡ OL—CO μετὰ τὸ σκοπὸν νὰ αὐξήσῃ τὸ σύνολον τῆς δαπάνης καὶ κατ' ἀκολουθίαν καὶ τὸ καταβλητέον εἰς αὐτὴν διὰ γενικὰ ἔξοδα καὶ ἀμοιβὴν τῆς ποσόν, ὑπολογιζόμενον εἰς 16 ο)ο ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἔργου (ἐπὶ πλέον τοῦ παγίου ποσοῦ τῶν Γαλ. Φρ. 220 ἑκατ.).

Κατὰ τὴν πρόοδον τῆς ἀπολογιστικῆς ἐκτελέσεως ἐδημιουργήθη σειρά ἀμφισβητήσεων μεταξὺ τῆς YEKET καὶ τῆς OL—CO ὁφειλομένων εἴτε εἰς διάφορον ἐρμηνείαν τῶν ὁρῶν τῆς συμβάσεως, εἴτε εἰς τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως (ἡχοτεχνία κλπ.).

Ἡ σοβαρώτερα ὁμοῦς τούτων ὑπῆρξεν ἡ ἀφορώσα τὸ ποσὸν ἐπὶ τοῦ ὁποῖου θὰ ὑπελογιζέτο τὸ εἰς τὴν OL—CO καταβλητέον ποσὸν 16 ο)ο. Ἡ ἀμφισβήτησις αὕτη ἐδημιουργήθη λόγῳ διαφορῶν παρ' ἐκάστης πλευρᾶς ἐρμηνείας τῶν συμβατικῶν ὁρῶν καὶ διαφορῶν ἀντιλήψεως ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἐφαρμογῆς τῶν. Ἡ διαφορὰ αὕτη παρεπέμφθη μετ' ἄλλων εἰς διαιτησίαν, ἀλλὰ πρὸ τῆς ἐκδόσεως ἀποφάσεως ἐπὶ τῶν διαφορῶν τούτων ἐπῆλθε συμβιβασμὸς μεταξὺ OL—CO καὶ Δ.Ε.Η.

Ὡς εἰς ἄλλα σημειώματα ἐξετέθη, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν παρ. 4 καὶ 6 τοῦ ἄρθρου 6 τῆς συμβάσεως τῆς 5.5.1955 καὶ τὴν σχετικὴν δῆλωσιν τῆς OL—CO ὁ ὁριστικὸς προϋπολογισμὸς τοῦ ἔργου δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ υπερβαίῃ τὸ διὰ τοῦ ὑποβληθέντος μετὰ τῆς τελικῆς προμελέτης προσωρινοῦ προϋπολογισμοῦ προβλεπόμενον ποσὸν κατὰ ποσοστὸν ἀνώτερον τοῦ 5 ο)ο.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τῆς συμβάσεως τῆς 15.10.56 ὁρίσθησαν τὰ ἑξῆς: «Συνυπολογίζεται ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ εἰς τὸν Ἀνάδοχον περιερχομένου ποσοστοῦ ὑπόκειται εἰς τὰς κατωτέρω διατάξεις: Ὁ Ἀνάδοχος θέλει εἰσπράττει τὸ ἐν ἄρθρῳ 7 προβλεπόμενον ποσοστὸν τῶν 16 ο)ο ἐπὶ τῶν πραγματικῶν δαπανῶν μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν αὐταὶ θὰ ἔχουν φθάσει τὸ ποσὸν τοῦ ὁριστικοῦ προϋπολογισμοῦ, ἠῤῥημένου κατὰ 15 ο)ο καὶ ὑπολογιζομένου ἐκ νέου συμφώνως πρὸς τὰς οἰκονομικὰς συνθήκας τῆς στιγμῆς. Ἐπὶ πάσης δαπάνης υπερβαινούσης τὸ ποσὸν τοῦτο οὐδεμία θέλει ὑπολογισθῇ ἀμοιβή.

Ἐν ἡ περιπτώσει τὸ τελικὸν ποσὸν τῶν δαπανῶν θὰ ἦτο κατώτερον τοῦ ἐκ νέου ὑπολογισθέντος ὡς ἀνωτέρω ὁριστικοῦ προϋπολογισμοῦ, ὁ Ἀνάδοχος θὰ δικαιούται, συμπληρωματικῶς, τῆς ἐφαρμογῆς ποσοστοῦ 16 ο)ο ἐπὶ τῆς διαφορᾶς. Ἐν οὐδεμιᾷ ὁμοῦς περιπτώσει τὸ ποσὸν τῆς καταβολῆς ταύτης θέλει υπερβῇ τὸ ἰσόποσον τῶν 160.000 δολλ.

Ὁ περὶ οὗ ἀνωτέρω ὁριστικὸς προϋπολογισμὸς τυγχάνει ὁ εἰς τὸν ἐργοδότην ὑποβληθὴς συμφώνως πρὸς τοὺς ὁρους τῆς Βασικῆς Συμβάσεως. Ἐν τούτοις, ἐν ἡ περιπτώσει τὸ ποσὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου, ἠῤῥημένου κατὰ 15 ο)ο, θὰ ἦτο κατώτερον τῶν 8 ἑκατομμυρίων δολλ. ὑπολογιζομένων συμ-

φώνως πρὸς τὰς κρατούσας οικονομικὰς συνθήκας, τὸ τελευ-
παῖον τοῦτο θὰ ὑποκαθίστα αὐτὸ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν
ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπομένων δια-
τάξεων».

Ἐν ἐκ τῶν μᾶλλον ἐπιμάχων σημείων ἦτο ἂν καὶ μετὰ
τὴν συμφωνίαν τῆς 15.10.56 ἐξηκολούθει νὰ ἰσχύη ὁ ὑπὸ
τῆς συμβάσεως τῆς 5.5.1955 τεθείς περιορισμὸς καθ' ὃν ὁ
ὀριστικὸς προϋπολογισμὸς δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερβῇ ὡς πρὸς τὰ
ἀπολογιστικῶς ἐκτελούμενα ἔργα τὸ 5 ο)ο τῆς ἀρχικῆς προ-
μελέτης.

Ἡ ΥΕΚΕΤ ὑπεστήριξε τὴν ἰσχύν τοῦ περιορισμοῦ τούτου.
Κατὰ τὴν ἀποψιν ταύτην θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν
αἱ ἀποφασισθεῖσαι τροποποιήσεις τοῦ προβλεφθέντος ἔργου
(αὐξήσεις ἐγκατεστημένης ἰσχύος διὰ προβλεφθεῖς τοποθετή-
σεως τρίτης μονάδας, ἀνυψώσεις τοῦ φράγματος κλπ.) καὶ ἡ
ἀναπροσαρμογὴ λόγω μεταβολῆς τῶν οικονομικῶν συνθηκῶν
καὶ ἐπὶ τῇ βάσει πάντοτε τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1955 νὰ
καταρτισθῇ ὁ νέος προϋπολογισμὸς. Κατ' ἐφαρμογὴν τῶν
ἀπόψεων τούτων ἡ ΥΕΚΕΤ ὑπεστήριζεν ὅτι τὸ προκύπτον πο-
σὸν σὺν 15 ο)ο ἀνήρχετο εἰς δολλ. 7.400.819 — ὅποτε τοῦ
ποσοῦ τούτου ὑπολειπομένου τοῦ ὀρίου τῶν δολλ. 8 ἑκατ., δέον
ἦτο τὸ 16 ο)ο καταβληθῇ βάσει τοῦ τελευταίου τούτου πο-
σοῦ. Οὕτω ἡ ΥΕΚΕΤ ἀπέκλειε τὴν διὰ τοῦ ὑποβληθέντος
(κατὰ τὴν συμφωνίαν) προϋπολογισμοῦ νέαν ἀπ' ἀρχῆς ἐκτί-
μην τοῦ κόστους τοῦ ἔργου.

Ὡς ἐκτίθεται εἰς τὸ εἰρηγ. σημείωμα τοῦ κ. Κ. Παπα-
ϊωάννου τὸ ζήτημα ἐτέθη ἀπὸ τῆς ἀρχῆς σχεδὸν τῆς ἐφαρ-
μογῆς τῆς συμβάσεως τῆς 15.10.56 καὶ διευτυπῶντο ἀπ' ἀρ-
χῆς ἀντίθετοι προϋπολογισμοὶ ἐκ μέρους τῆς OL—CO καὶ
τῆς ΥΕΚΕΤ χωρὶς νὰ καταστῇ δυνατόν νὰ ἐπέλθῃ συμφωνία.

Τὸ βάσιμον τῆς ἀπόψεως ταύτης τῆς ΥΕΚΕΤ θεωροῦ-
μεν λίαν ἀμφίβολον. Ἐν πρώτοις ἐκ τῶν συνδεδασμένων δια-
τάξεων τῶν ὡς ἄνω παρ. α' καὶ γ' καταφαίνεται ὅτι ἡ
Δ.Ε.Η. ἀναγνωρίζει τὴν χορήγησιν ἰδιαιτέρως ἀμοιβῆς (PRI-
ME) εἰς τὴν OL—CO ἐφ' ὅσον ὁ ὀριστικὸς προϋπολογισμὸς
ἠυξημένος κατὰ 15% θὰ ἦτο κατώτερος τῶν δολλ. 8 ἑ-
κατ. ἀναπροσηρμοσμένων, ἐξ οὗ καταφαίνεται ὅτι
δὲν ἀπεκλείετο ὁ ὀριστικὸς οὗτος προϋπολογισ-
μὸς νὰ ἦτο καὶ ἀνώτερος, διὰ τοῦτο δὲ καὶ σπεύ-
δει ἡ Δ.Ε.Η. νὰ χορηγήσῃ PRIME εἰς κατορθωθῇ ἡ τελικὴ
διαμόρφωσις τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς σημείον κατώτερον τῶν
δολλ. 8 ἑκατ. Ἐξ ἄλλου δεδομένου ὅτι κατὰ τοὺς ὑπὸ τοῦ Διον.
Παπαλεονάρδου δοθέντας εἰς ἡμᾶς πίνακας, (σημ. 5.10.63)
κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τῆς τελικῆς προμελέτης τὰ ἀπολογιστικῶς
ἐκτελεσθέντα ἔργα ἀντεπροσώπευον ἀξίαν δολλ. 3.188.000, εἶναι προφανὲς ὅτι ἡ
συμφωνία τῆς 15.10.1956, ἀντιμετωπίζουσα τὴν δυνατότητα
καταρτίσεως ὀριστικοῦ προϋπολογισμοῦ δολλ. 8.000.000, εἶχεν
ἐγκαταλείψει τὸν περιορισμὸν τοῦ 5 ο)ο ὅστις προσδίδετο ὑπὸ
τῆς συμβάσεως τῆς 5.5.1955. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι εἶναι βε-
βαιωμένον ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διὰ τῆς τελικῆς προμελέτης ὑπο-
βληθεὶς ὑπὸ τῆς OL—CO προϋπολογισμὸς δι' ὅλον τὸ ἔργον
δολλ. 14 ἑκατ. εἶχε κριθῇ ὡς πολὺ κατώτερος τῆς πραγματι-
κότητος καὶ ἡ δαπάνη ὑπελογίζετο εἰς δολλ. 18—19,5 ἑκατ.
(ἴδε ἀνωτέρω σελ. 199) μετ' ἀναλόγου αὐξήσεως τοῦ εἰς τὰ
ἀπολογιστικῶς ἐκτελεσθέντα ἔργα ἀντιστοιχοῦντος ποσοῦ. Συ-
νεπῶς ἡ περικοπὴ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως «ὅ περὶ οὗ ἀνω-
τέρω ὀριστικὸς προϋπολογισμὸς τυγχάνει ὁ εἰς τὸν Ἐργοδότην
ὑποβληθέντος συμφωνίως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς Βασικῆς
Συμβάσεως» ἀναφέρεται εἰς τὸν τρόπον ὑποβολῆς αὐτοῦ οὐχὶ
δὲ εἰς τὸν ρηθέντα περιορισμὸν. Τοιαύτῃ διάταξις εἶναι ἡ τοῦ
ἄρθρ. 7 διὰ τῆς ὁποίας ὀρίζεται ὅτι μετὰ τῶν τμηματικῶς
ὑποβαλλομένων ὀριστικῶν μελετῶν ἐνεργεῖται, ἐφ' ὅσον συν-
τρέχει περίπτωσις, ἀναθεώρησις τοῦ μετὰ τῆς τελικῆς προ-
μελέτης ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔργου.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω θεωροῦμεν ὅτι ἦτο ἐν πάσῃ
περιπτώσει ἀμφίβολος ἡ ὁρθότης τῆς ὑπὸ τῆς ΥΕΚΕΤ ὑπο-
στηριζομένης ἀπόψεως, ἐτι δὲ μᾶλλον, καθ' ἡμᾶς, δὲν ἐνε-
φάνιζε ὑπολογισμὸν πιθανότητος ἐπιτυχίας ἢ ὑποστήριξις τῆς
ἀπόψεως ταύτης ἐνώπιον διεθνούς διαιτησίας.

Ἀλλὰ καὶ παραμεριζομένης τῆς ἀρχαίας ταύτης ἀπόψεως
τῆς ΥΕΚΕΤ παρέμενεν ἐτέρα οὐσιώδης ἀμφισβήτησις δημι-
ουργηθεῖσα ἐκ τῆς ἀσφαλείας τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ὡς πρὸς
τὴν ἔννοιαν τοῦ ὑπὸ τῆς OL—CO ὑποβληθέντος οὐ
εἰς τὸν ἐργοδότην ὀριστικοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀσφαλείας τὴν
ὁποίαν ἤδη ἐπεσημάναμεν εἰς τὴν ἐκθεσιν γνώμης ἡμῶν ἐπὶ
τῆς ἀναθέσεως τῆς ἀπολογιστικῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου διὰ
τῆς συμβάσεως τῆς 15.10.1956.

Ἡ σύμβασις τῆς 15.10.1956 ἀναφέρεται ρητῶς εἰς ὑπο-
βληθέντος οὐσιώδους προϋπολογισμὸν εἰς τὴν ἀνω-
τέρω παρατεθείσαν γ' παράγραφον τοῦ ἄρθρου 8 «ὅ περὶ οὗ
ἀνωτέρω ὀριστικὸς προϋπολογισμὸς τυγχάνει ὁ εἰς τὸν Ἐργο-
δότην ὑποβληθέντος οὐσιώδους συμφωνίως πρὸς τοὺς ὅρους
τῆς Βασικῆς Συμβάσεως». θὰ ἠδύνατο ὅμως νὰ ὑποβληθῇ
ὀριστικὸς προϋπολογισμὸς ἄνευ ὀριστικῆς μελέτης, ἤτοι ἄνευ
τελικῶν κατασκευαστικῶν σχεδίων; Τὸ ἐρώτημα τοῦτο εἶναι
οὐσιώδες διότι ἡ ὀριστικὴ μορφή τοῦ φράγματος Ταυρωποῦ
ἀπεφασίσθη μόλις τὸν Ἰούνιον 1958 (Ἀπαντητικὸν σημ. Δ.
Παπαλεονάρδου 20.3.1964) τὰ δὲ τελικὰ κατασκευαστικὰ
σχέδια κατηρτίζοντο προοίως τῆς ἐκτελέσεως. Τὴν ἀδυνα-
μίαν ταύτην ἐξεμεταλλεύθη ἡ OL—CO καὶ ἐπικαλουμένη
τὰς ὑφισταμένας ἐκκρεμότητας ἀπέφυγε τὴν ὑποβολὴν ὀρι-
στικοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὅρου τούτου, ἤτοι
προκαταβολικοῦ ὀριστικοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς ἀξίας ἐκτελεσθη-
σέμενου ἔργου, ἀλλὰ διὰ τῆς διαλογικῆς ὑποβολῆς, ὑπὸ ἐπι-
φύλαξιν πάντοτε, προϋπολογισμῶν, ἐλάμβανεν οὐσιαστικῶς ὑπ'
ὄψιν τὴν ἐν τῷ μεταξὺ πραγματοποιηθεῖσαν δαπάνην διὰ τὰ
ἤδη ἐκτελεσθέντα τμήματα. Οὕτω ἡ OL—CO κατέληξε νὰ
ὑποβάλῃ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 58251) 6.8.60 ἐγγράφου τῆς προϋ-
πολογισμὸν βιά ποσὸν δολλ. 10.943.001, διεκδικούσα οὕτω
διὰ τῆς προσθήκης τοῦ 15 ο)ο (περιθωρίου κατὰ τὴν σύμ-
βασιν τῆς 15.10.56) ἀμοιβὴν ἐπὶ ποσοῦ τὸ ὅποιον ἐφάνηεν τὰ
δολλ. 12.584.461.—

Ὅτι ἡ διάταξις τῆς παρ. 8 τῆς συμβάσεως τῆς 15.10.56
δὲν διευτυπώθη κατὰ τρόπον κατοχυροῦντα τὴν κατὰ τὴν συν-
εδρίασιν τῆς 12.10.56 ἐκδηλωθεῖσαν βούλησιν τῶν μελῶν
τοῦ Δ.Σ. ὅπως τεθῇ φραγμὸς εἰς τὴν ἀξίαν τῶν ἔργων ἐφ'
ὧν ὁ ἀνάδοχος θὰ ἐδικαιούτο ἀμοιβῆς, τοῦτο δὲ ἵνα περιορι-
σθῇ ἡ προβλεπομένη τάσις αὐτοῦ νὰ αὐξήσῃ τὴν δαπάνην, εἶ-
ναι ἀληθές, ἐξετέθη δὲ ἤδη τοῦτο εἰς τὸ ἐκφράζον τὴν γνώ-
μην ἡμῶν ἐπὶ τῆς συνομολογήσεως τῆς συμβάσεως τῆς 15.
10.56 σημειώματός μας. Δεδομένου ὅμως ὅτι ἡ διατύπωσις τοῦ
ὅρου τούτου ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον μεταγενεστέρων συνεν-
νοήσεων τοῦ Γ. Πεζοπούλου καὶ τῆς OL—CO τὰς ὁποίας
φαίνεται παρακολουθήσαν τὸ Δ.Σ., δὲν δυνάμεθα νὰ συναγά-
γωμεν οἰονδήποτε ἐρμηνευτικὸν ἐπιχείρημα ἀπὸ τὴν ὑπὸ τοῦ
Δ.Σ. ἐκφρασθεῖσαν τότε βούλησιν.

Καθ' ἡμᾶς καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἡ ἐρμηνεία τῆς
διατάξεως τῆς παρ. 8 τῆς συμβάσεως τῆς 15.10.56 εἶναι,
λόγω τῆς ἀσφαλείας αὐτῆς λίαν ἀμφίβολος. Δύναται νὰ θεω-
ρηθῇ, ὅτι οἱ συμβαλλόμενοι ἀπέδωκαν εἰς τὴν κατάρτισιν
ἐνὸς ὀριστικοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ περαιτέρω εἰς τὴν θέσπι-
σιν ἐνὸς ὀρίου 15 ο)ο πραγματοποιηθέντων πέραν τούτου
δαπανῶν πρὸς ἀποφυγὴν σπατάλης κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν, δια-
στελλομένου οὕτω τοῦ κατὰ θεωρητικὴν ὁρθολογιστικὴν ἐκ-
τίμησιν ὑπολογισμοῦ τοῦ κόστους ἀπὸ τῆς πραγματικῆς δαπά-
νης. Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς αὐτῆς ὁ προϋπολογισμὸς
πρέπει νὰ προηγηθῇ τῆς ἐκτελέσεως, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ καταρ-
τισθῇ πλήρης προϋπολογισμὸς, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου θὰ
εἶναι δυνατόν νὰ κριθῇ ἂν ἡ πραγματικὴ δαπάνη ὑπερβῇ τὸ
κατὰ θεωρητικὴν ἐκτίμησιν κόστος, ἀπαίτεται ὅπως ὑφίσταν-
ται ὀριστικὰ κατασκευαστικὰ σχέδια. Ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως
τούτων ἐγένετο, ὡς εἶπεν ὁ Ἀνάργ. Δημητρακόπουλος κατὰ
τὴν συνεδρίασιν τοῦ Δ.Σ. τῆς 11.4.62, διεκδικήθησαν εἰς
πρὸς τὰς πραγματικὰς δαπάνας τοῦτο δὲ ἄνευ ὑπεροβουλίας
τῆς OL—CO, ἀλλὰ λόγω τῆς ἐξελιχθεῖσης τῆς πραγματικῆς
καταστάσεως κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων. Ὁ Ἀν. Δημη-
τρακόπουλος ὑπῆρξε πάντοτε αὐστηρὸς κριτὴς τῶν ὑπερβα-
σιῶν τῆς OL—CO ὥστε ἡ ἀνωτέρω παρατήρησις του νὰ
βαρύνῃ ἰδιαιτέρως. Τὴν ἀδυναμίαν ταύτην ὡφέλιμον νὰ ἔχουν

ὕπ' ὅψιν οἱ συντάξαντες τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 8 καὶ νὰ περιφρουρήσουν καλλίτερον τὰ συμφέροντα τῆς Δ.Ε.Η.

Ἀλλὰ ἂν ἀφ' ἐνὸς ὑπάρχῃ ἡ ἀδυναμία αὐτὴ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς Δ.Ε.Η., ὑπάρχει ἀφ' ἐτέρου καὶ ἀδυναμία τῆς ἀπόψεως τῆς ΟΛ—CO ἐφ' ὅσον αὕτη ἄγει εἰς τὸ πλήρως ἀνεφάρμοστον τῆς διατάξεως τῆς παρ. 8 καὶ διότι ὑπὸ τὴν διπλὴν ιδιότητα τοῦ μελετητοῦ, γενικοῦ ἐργολάβου καὶ κατ' ἀπολογιστικὸν σύστημα ἐκτελεστοῦ ὤφειλε νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν ἐγκαίρως κατάρτισιν ὁριστικῶν σχεδίων εἰς βαθμὸν ἐπιτρέποντα τὴν κατάρτισιν ὁριστικοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἐξ ἄλλου ἐξετέθη ἐνώπιον τοῦ ἐγκρίναντος τὴν διατιθεσάν Διοικ. Συμβουλίου ὅτι αἱ ἀπόψεις τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ δὲν ἦσαν ἐννοήσιμαι διὰ τὴν ΔΕΗ ὡς πρὸς τὸ ἀνωτέρω θέμα, τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ ἐπηρεαζομένου ἀπὸ τὸ κόστος τοῦ ἔργου. Αἱ ἀπόψεις αὗται ἐνεφανίσθησαν ὡς μεταδοθεῖσαι παρὰ τοῦ ἐκ μέρους τῆς ΔΕΗ μετέχοντος ὡς διατιτητοῦ Γ. Κορωναίου, Καθηγητοῦ τοῦ Πολυτεχνείου. Διὰ τῆς κρατησάσης γνώμης (σελ. 220) ἐθεωρήθη ὅτι ὁ Γ. Κορωνάιος μᾶς δίδει διάφορον εἰκόνα. Θεωρῶ ὅτι ἡ ἀποψις αὕτη δὲν συμπίπτει πρὸς τὰ ὑπ' ὅψιν ἡμῶν στοιχεῖα.

Εἰς τὸ εἰσαγωγικὸν σημείωμα τοῦ Γ. Πεζοπούλου πρὸς τὸ Διοικ. Συμβούλιον ὑπ' ἀριθ. 99 τῆς 31.3.1962 ἀναγράφεται «ἡ θέσις τῆς Δ.Ε.Η. κατέστη ἐπὶ περισσώτερον ἐπισφαλὲς μετὰ τὴν ἐκ μέρους τοῦ προέδρου τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου, εἰς τὴν διεξχθέντα προκαταρκτικὴν συζήτησιν, διατύπωσιν τῆς ἀντιθέσεως αὐτοῦ πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ΔΕΗ ὑποστηριζομένην ἀποψιν περὶ καθορισμοῦ τοῦ προϋπολογισμοῦ...» (ἴδε σελ. 56 εἰς. ἐκθ. Κ. Παπαϊωάννου), κατὰ δὲ τὴν συνεδρίαν τῆς 6.4.62 ὁ Γ. Πεζόπουλος μετὰξὺ ἄλλων εἶπεν: «Γνώρίζων ἐξ ἀρχῆς τὰς δυσκολίας τῆς διατιθεσῆς, αἱ ὁποῖαι ἀτυχῶς ἐπεθεωρήθησαν ἀπὸ τὰς πληροφορίες τοῦ κ. Κορωναίου ὁ ὁποῖος ἀντελήφθη ὅτι ἡ ἀπόψις αὕτη καὶ τὸ κλῆμα εἶναι δυσμενές...» Ὁ Γ. Κορωνάιος εἰς τὴν ἐνώπιον τοῦ Κ. Παπαϊωάννου γενομένην ἐνορκον κατάθεσιν τῶν τῆς 23.12.1963 ἐκθέτει ὅτι κατὰ μίαν πρώτην ἀνταλλαγὴν ἀπόψεων εἰς τὸ Διαιτητικὸν Δικαστήριον ἐσχημάτισεν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἐκ πρώτης ὀψεως ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ «ἀπέκλινε πρὸς λύσεις ἐννοούσας τὰ πλεῖστα τῶν θεμάτων τῆς ΟΛ—CO. Ἐπιφυλάσσομαι ἵνα μετὰ μελέτην τοῦ οἰκείου φακέλλου καθορίσω λεπτομερεῖας ἐπὶ τοιαύτης ἐντύπωσός μου ἀπὸ τοῦδε ὅπως δύναμαι νὰ προσθέσω ὅτι ὁ ἐν λόγῳ Πρόεδρος ἀπέφυγεν ἐπιμελῶς νὰ διατυπώσῃ ὁριστικὴν γνώμην». Εἰς τὴν ὁμοίαν κατάθεσιν του τῆς 30.12.1963 ἀποσαφηνίζων τὴν πρώτην κατάθεσιν του ἐξέθεσεν ὅτι: «Ὁ Ἐπιδιαιτητὴς ἂν καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν πληρεστέρως μελέτης τῶν θεμάτων καὶ μετὰ τὴν δῆλωσιν ὅτι ἡ πρώτη του γνώμη οὐδὲν προδικάζει περὶ τῆς τελικῆς του ἀποφάσεως ἐτάχθη κατ' ἀρχὴν ὑπὲρ τῶν ἀπόψεων τῆς ΟΛ—CO ἐπὶ τῶν θεμάτων... γ) τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποσβέσεως τῶν μηχανημάτων καὶ δ) τοῦ καθορισμοῦ τοῦ ὕψους τοῦ προϋπολογισμοῦ μέχρι τοῦ ὁποῖου ἐδικαιούτο ἡ ΟΛ—CO τῆς ἀμοιβῆς τοῦ 16 οἱ. Ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦτο διευκρινίζων τὰς ἀπόψεις του προσέθεσεν ὅτι τὸ θέμα ποῖος εἶναι ὁ ἰσχύων προϋπολογισμὸς θὰ κριθῇ ἀπὸ τὸ Διαιτητικὸν Δικαστήριον τὸ ὅποιον δὲν δεσμεύεται ἀπὸ τὸν προϋπολογισμόν τῆς προμελέτης δοθέντος ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος ἡτὸνισε λόγῳ τῆς ριζικῆς μεταβολῆς τῶν δεδομένων τῆς προμελέτης...».

Κατὰ τὴν ἀντίληψιν ἡμῶν τὰ ὑπὸ τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἐκτεθέντα ἀνταποκρίνονται εἰς τὰ ἀνωτέρω κατατεθέντα διότι τὰ ὑπὸ τοῦ Γ. Πεζοπούλου λεχθέντα δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἔχουν τὴν ἐννοίαν, οὔτε νὰ δοθῇ εἰς αὐτὰ ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου ἐννοία ὅτι ὁ ἐπιδιαιτητὴς εἶχε διατυπώσῃ ὁριστικὴν γνώμην διότι ἐὰν τοῦτο εἶχε συμβῇ, ὅπερ ἀνύμνησε, ἡ ΟΛ—CO οὐδὲνα λόγον θὰ εἶχε νὰ προβῇ καὶ εἰς τὸν ἐλάχιστον συμβιβασμόν.

Πλὴν τοῦτου ὅμως αἱ ἀπόψεις τοῦ Γ. Κορωναίου μετεβίβασθησαν καὶ δι' ἄλλης ὁδοῦ εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον. Ἡ ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦτου συζήτησις κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 6.4.62 διεκλήθη κατόπιν τῆς δηλώσεως τοῦ Ἀντιπροέδρου Ἀναργ. Δημητρακοπούλου ὅτι δὲν ἦτο ὥριμος νὰ ψηφίσῃ.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 11.4.62 οὗτος εἶπεν: «Ἐξ ἄλλου, ἐκ τῶν πληροφοριῶν μου προκύπτει ὅτι ὁ ἐπιδιαιτητὴς, κατόπιν τῆς διαφορᾶς αὐτῆς, ἐπηρεάζεται πολὺ ἀπὸ τὸ πραγματικὸν κόστος τῶν ἔργων καὶ λέγει ὅτι ἐφ' ὅσον εἶναι εὐλογον τὸ κόστος τοῦ ἔργου, αὐτὸ πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὅψιν». Περαιτέρω ἀναφέρει καὶ τὰ εἰς αὐτὸν λεχθέντα περὶ τῶν σκέψεων τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ ἐπὶ ἄλλων ζητημάτων. Ἐξ ἄλλων περιπτώσεων ἔχομεν πεισθῇ ὅτι ὁ Ἀν. Δημητρακόπουλος εἰς τοιαύτας περιπτώσεις προέβαινεν εἰς ἐξονυχιστικὴν ἐρευναν πιστεύομεν δ' ὡς ἐκ τούτου ὅτι καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην αἱ «πληροφορίαι» ἦσαν ἐκ πρώτης πηγῆς καὶ ἀσφαλῶς ὅχι μέσω τῶν Γ. Πεζοπούλου, Π. Γουναράκη ἢ Θ. Μακρή.

Ἡ πρόχειρος αὕτη γνώμη τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ δὲν προεδικάζε βεβαίως τὸ ὁριστικὸν ἀποτέλεσμα ἀλλὰ ἐδικαιολογεῖ τὴν ὑπαρξιν συμβιβαστικῆς τάσεως.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἐκτεθέντων θεωροῦμεν ὅτι οὔτε αἱ ἀνακρινόμεναι πρὸς τὸ Διοικ. Συμβούλιον περὶ τοῦ διαμορφωμένου κλήματος εἰς τὸ Διαιτητικὸν Δικαστήριον ἦσαν ἀνακριβεῖς οὔτε ὅτι τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἐσχημάτισεν ἐσφαλμένην ἀντίληψιν.

Ἀσχετος πρὸς τὰ ἀνωτέρω εἶναι ἡ εἰς τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω σελίδα ἐκτιθεμένη ἀνάγκη πληρεστέρως θεμελιώσεως τῶν κατὰ τὴν διαιτησίαν προβληθέντων παρὰ τῆς Δ.Ε.Η. ἰσχυρισμῶν τὴν ὁποίαν ὑπὴνίχθη ὁ ἐπιδιαιτητὴς.

β) Ἐν συμπεράσματι, ἐν ὅψει τῶν σοβαρῶν ἀμφιβολιῶν αἰτινες ὑπῆρχον ὡς πρὸς τὴν πιθανότητα δικαίωσης τῆς Δ.Ε.Η. διὰ τῆς διατιθεσῆς δὲν εὐρίσκομεν τίποτε τὸ τρωτὸν εἰς τὸ ὅτι ἡ Δ.Ε.Η. προήλθεν εἰς συμβιβαστικὴν μετὰ τῆς ΟΛ—CO λύσιν τῶν διαφορῶν οὔτε διαπιστώνομεν ἐνεργείας αἱ ὁποῖαι νὰ δύνανται νὰ καταλογισθοῦν διὰ τὴν συμβιβαστικὴν λύσιν εἰς τοὺς Γ. Πεζόπουλον, Π. Γουναράκη καὶ Θ. Μακρὴν ἢ γενικώτερον τὸ Διοικ. Συμβούλιον.

Ὡς πρὸς τὸ ὕψος τοῦ συμβιβασμοῦ πᾶσα κρίσις θὰ ἦτο λίαν ἐπισφαλὴς ἐν ὅψει τῶν ἡδὴ ἐκτεθέντων. Τὸ γεγονός ὅτι πλὴν τῶν ἄλλων Συμβούλων ὁ τότε Προεδρεύων Ἀναργ. Δημητρακόπουλος μετὰ εἰδικὴν προσωπικὴν ἐρευναν συνεφώνησεν εἰς τὸν συμβιβασμὸν ἀποτελεῖ οὐσιώδες στοιχεῖον πιθανολογοῦν ὅτι δὲν ὑπῆρξε χαριστικός.

Ταῦτα βεβαίως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑφισταμένων ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦτο στοιχείων, διότι ἄλλαι, διαπιστωθεῖσαι παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς, περιπτώσεις ἐπιδείξεως σαφούς πρὸς τὴν ΟΛ—CO ἐννοίας δικαιολογοῦν πᾶσαν ἐπιφυλακτικότητα.

Δὲν δύναμαι τέλος νὰ θεωρήσω ὡς ἀδικαιολόγητον τὴν προσπάθειαν τοῦ Γ. Πεζοπούλου ὅπως, ἐν ὅψει τῶν ἀπόψεων τῆς Υ.Ε.Κ.Ε.Τ. ἐπιμενούσης εἰς τὸ ἀβάσιμον τῶν ἰσχυρισμῶν τῆς ΟΛ—CO, ἐπιτύχῃ τὴν ὁμόφωνον παρὰ τοῦ Δ. Συμβουλίου ἐγκρίσιν τοῦ συμβιβασμοῦ. Θὰ ἦτο δυνατόν νὰ προκαλέσῃ σχόλια ἡ λευκὴ ψῆφος τὴν ὁποίαν ὁ Ἀναργ. Δημητρακόπουλος ἠθέλησε νὰ δώσῃ κατὰ τὴν συνεδρίαν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς 6.4.62 καὶ τὴν ὁποίαν μετέτρεψεν εἰς ἀνεκδοκίματον καταφατικὴν ψῆφον μετὰ εἰδικωτέραν ἐρευναν τοῦ θέματος καὶ συλλογὴν πληροφοριῶν.

2. Εἰς τὸ σημείωμα ἡμῶν ἐπὶ τῆς συνομολογήσεως τῆς συμβάσεως τῆς 15.10.1956 καὶ ἀνωτέρω ἐξετέθη ὅτι αἰτία ὄλων τῶν περιπλοκῶν αὐτῶν ὑπῆρξεν ἡ ἀσάφεια τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ταύτης οἱ ὁποῖοι ὡς διευκρινίσθησαν δὲν ἀντεπεκρίνοντο εἰς τὰς ἐκδηλωθείσας κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 12.10.56 ἀπόψεις τῶν μελῶν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η.

Ὁ Ἀναργ. Δημητρακόπουλος κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 11.4.1962 ἐξήγησεν ὅτι τὸ ἀσθενὲς σημεῖον ὑπῆρξεν ὅτι ἀντὶ ἐνὸς συγκεκριμένου καὶ τυπικοῦ προϋπολογισμοῦ, καταρτιζομένου ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου καὶ ἀποτελοῦντος τὴν βάσιν τῶν περαιτέρω συζητήσεων, ἐγίνε διολίσθησις πρὸς τὰς πραγματικὰς δαπάνας καὶ περαιτέρω εἶπεν: «ἐὰν ἦτο ἐκ τῶν προτέρων γνωστὴ ἡ ποσὴ τῶν πραγμάτων, πιθανόν νὰ ἦτο καὶ ἡ διατύπωσις διαφορᾶς».

Εἰς τὰς πρώτας διαπιστώσεις τοῦ Ἀν. Δημητρακοπούλου δυνάμεθα νὰ συμφωνήσωμεν θεωροῦντες ὅτι ἡ ἀδυναμία ἐγκαίρου καταρτίσεως τῶν ὁριστικῶν κατασκευαστικῶν σχε-

δίων απέτελεσε την κυριωτέραν αίτίαν τῆς παρατηρηθείσης «διολισθήσεως», τὴν τελευταίαν ὅμως παρατήρησιν δὲν δε-
χόμεθα, διότι τὸ Δ.Σ. εἶχε ρητῶς ἀπαιτήσει νὰ ἐξασφαλισθῇ
ἐκ τῶν προτέρων ὁ περιορισμὸς ἐντὸς ὁρισμένου ὁρίου τοῦ
κόστους τοῦ ἀπολογιστικοῦ ἔργου, ὃ ἀπετέλει δὲ ἐνδείξιν
τοῦλάχιστον μεγάλης ἀνικανότητος ἢ διατύπωσης τῶν ὅρων
τῆς συμβάσεως κατὰ τρόπον μὴ ἐμποδίσαντα οὐσιαστικῶς τὴν
διαφυγὴν ἀπὸ τὸν περιορισμὸν τὸν ὁποῖον ἤθελε νὰ ἐπιβάλλῃ
τὸ Διοικ. Συμβούλιον. Οὕτε εἶναι δυνατόν νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἡ
ἐξέλιξις αὕτη ὑπῆρξεν ἀπρόβλεπτος. Ὁ Δ. Γαλάνης ὁ
ὁποῖος δὲν εἶναι τεχνικὸς ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τοῦ Διοικ.
Συμβουλίου κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 12.10.56. «Κοιτᾶμε μὴ-
πως αὐτὸν τὸν προϋπολογισμὸν τὸν ἔχουν ἀνοικτὸν» καὶ ἀκρι-
βῶς αὐτὸ δὲν ἀπεφύχθη. Παρατήρησιν διὰ τὴν ἀτυχῆ δια-
τύπωσιν τῶν ρηθέντων ὅρων διετύπωσε καὶ ὁ Μ. Λεβῆς κα-
τὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 6.4.59 εἰπών: «ἐκφράζω μόνον τὴν εὐ-
χὴν πρὸς τὸν Γεν. Διευθυντὴν, εἰς τὸ μέλλον τοῦλάχιστον, αἱ
συμβάσεις νὰ γίνωνται κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε νὰ μὴ
ἐμφανίζονται καὶ ἐν ἡμῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Γ. Πεζόπου-
λος ἀπῆλθην ὅτι «ἐὰν κανεὶς διαβάσῃ τὴν σύμβασιν τῆς
OL—CO θὰ ἴδῃ ὅτι εἶναι λαμπρότατον τὸ κείμενον. Ἡ ἐφαρ-
μὴ ὅμως πάντοτε δημιουργεῖ ζητήματα». Ἡ ἀπάντησις αὐ-
τῇ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς φρασθεῖς ἐφ' ὅσον ἐδόθη καθ' ὃν
χρόνον τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἡσχολεῖτο μὲ πρότασιν συμβίβα-
σμοῦ ἐπὶ διαφόρων ὀφειλομένων εἰς ἀμφισβητήσεις περὶ τῆς
ἐννοίας βασικῶν διατάξεων τῆς συμβάσεως. Ὑπενθυμίζομεν
ἔτι ὁ Γ. Πεζόπουλος προήλθε, κατόπιν τῆς ἐκδηλωθείσης
παρὰ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 12.10.
56 ἀπαιτήσεως ὅπως τεθῇ οἰκονομικὸς περιορισμὸς εἰς τὴν
ἐκτασιν τῆς δαπάνης, εἰς τὰς τελικὰς μετὰ τῆς OL—CO
συμπενοήσεις, τοῦτον συνεπῶς βαρύνει ἡ διατύπωσις τῶν ρη-
θέντων ὅρων. Ὑπόνοια γεννᾶται ὅτι οὗτος ἡνέχθη τὴν δια-
τύπωσιν τῶν σχετικῶν ὅρων κατὰ τρόπον ὁ ὁποῖος ἐνῶ ἐκ
πρώτης ὄψεως ἐφαίνετο κατοχυρώνων τὴν Δ.Ε.Η. καὶ ἐξ-
ασφαλίζων τὸν περιορισμὸν εἰς ὃν ἀπέβλεπε τὸ Διοικ. Συμβού-
λιον ἐν ταῦτοις παρουσίασε τὴν ἐπιθυμητὴν ἀδυναμίαν ὥστε
νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν «διολισθίναν». Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ προ-
σφῆκτις τῶν ὅρων τῆς παρ. 8 τῆς συμβάσεως τῆς 15.10.56,
παρὰ τὴν ἀτυχῆ διατύπωσιν τῶν, καὶ πάλιν ὠφέλησε διότι χά-
ρις εἰς τὴν σκληρὰν στάσιν τῆς Υ.Ε.Κ.Ε.Τ. ἐπικαλουμένης
καὶ ἀμφίβολου ἴσως βασιμότητος ἐπιχειρήματα ἐπετεύχθη τε-
λικῶς συμβιβασμὸς περιορίσας τὴν ἀμοιβὴν τῆς OL—CO ἐπὶ
ποσοῦ κατωτέρου τοῦ κόστους τῶν ἔργων, ἔστω καὶ ἂν δὲν
ἐπραγματοποιήθη ἡ πρόθεσις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἡ ἐκδη-
λωθεῖσα κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 12.10.56.

Πράγματι, ὡς τὸ σχέδιον τῆς 5.10.1956 προέβλεπε, τὸ
160)ο τῆς ἀμοιβῆς τῆς OL—CO ὑπελογίζετο ἐπὶ τῆς συνο-
λικῆς δαπάνης τῶν ἔργων. Κατὰ σημείωμα τῆς 6.5.1964 τοῦ
Πολιτ. Μηχανικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. Ἑμμ. Γυπαράκη τὸ παρὰ τῆς
Δ.Ε.Η. ἀναγνωρισθὲν ποσὸν δαπανῶν ἐφ' ὃν θὰ ὑπελογίζε-
το τὸ 160)ο ἀνῆλθεν (κατόπιν τῆς διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ ἐπι-
λύσεως ὁρισμένων ὡς πρὸς τὴν ἀναγνώρισιν πραγματικῶν δα-
πανῶν ἀμφισβητήσεων) εἰς δολλ. 11.615.624. (Ἐφίστατο δὲ
προσέτι, ἀπαιτήσεις τῆς OL—CO διὰ τὸν συνυπολογισμὸν δι'
ἐπὶ πλέον, τεχναρτὴν δαπάνην ἀποσβέσεως μηχανημάτων κα-
τασκευῆς τοῦ ἔργου μὴ ἐγκριθεῖσα ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. διὰ ποσὸν
δολλ. 357.459. Ἡ ἀμφισβήτησις αὕτη ὑπαχθεῖσα εἰς τὴν
διατηρίαν δὲν ἐπελύθη εἰδικῶς κατόπιν τοῦ συμβιβαστικῶς
καθορισθέντος ποσοῦ ἐφ' ὃ ὑπελογίσθη τὸ 160)ο Ἐὰν ἡ
ἀπαιτήσις αὕτη θὰ ἀναγνωρίζετο ὡς βᾶσιμος τὸ συνολικὸν
ποσὸν θὰ ἀνῆρχετο εἰς δολλ. 11.973.083).

Δεδομένου ὅτι κατὰ τὸν συμβιβασμὸν τὸ 160)ο ὑπελογίσθη
ἐπὶ ποσοῦ δολλ. 10.650.000.— ἡ Δ.Ε.Η. ἀπηλλάγη τῆς εἰς
τὴν OL—CO καταβολῆς ποσοῦ δολλ. 155.000.— ἡ (ὑπὸ
τὴν ἐκδοχὴν ἀναγνωρίσεως τοῦ ποσοῦ τῶν δολλ. 357.459.—)
δολλ. 211.693.—.

Αἱ ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαι ἐξελίξεις εἶχον βεβαίως ὡς ἀπο-
τέλεσμα τὴν αὐξήσιν τοῦ καταβληθέντος εἰς τὴν OL—CO
ποσοῦ δι' ἀμοιβὴν (τῆς λέξεως ταύτης χρησιμοποιομένης πε-
ριληπτικῶς ἀντὶ γενικῶς ἔξοδα καὶ ἀμοιβὴν) διὰ τὰ ἀπολο-

γιστικῶς ἐκτελεσθέντα ἔργα ἐν σχέσει πρὸς τὸ ποσὸν τὸ
ὁποῖον προέβλεπε τὸ Δ.Σ. κατ' Ὀκτώβριον 1956. Ἀπὸ ἀπό-
ψεως ὅμως ἀναλογίᾳς τοῦ καταβληθέντος ἐκ τοῦ λό-
γου τούτου ποσοῦ πρὸς τὸ σύνολον τῆς δαπάνης τῶν ἀπολογι-
στικῶς κατασκευασθέντων κατὰ τὴν σύμβασιν τῆς 15.10.56
ἔργων, λόγῳ τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἀμοιβῆς ἀφ' ἐνὸς μὲν εἰς
πάγιον ποσὸν (Γαλλ. Φρ. 220 ἑκατ. ἢ δολλ. 628.500 περί-
που) καὶ ἀφ' ἐτέρου εἰς ποσοστὸν (160)ο ἐπὶ τῆς πραγματο-
ποιηθησομένης δαπάνης, ἡ αὐξήσις τοῦ ποσοῦ τῆς συνολικῆς
δαπάνης ἐπέφερε μείωσιν τῆς ἀναλογίᾳς τῆς ἀμοιβῆς
πρὸς τὴν συνολικὴν δαπάνην εἰς ἐπίπεδον κατώτερον ἐκείνου
τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀντιμετωπίσει τὸ Δ.Σ. τῆς Δ.Ε.Η. κατ' Ὀ-
κτώβριον 1956, ὡς κατωτέρω ἐκτίθεται.

Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5438)5.10.1956 σημειώματός του ὁ Γ.
Πεζόπουλος ὑπολογίζων τὴν συνολικὴν δαπάνην διὰ τὰ ἀπο-
λογιστικῶς ἐκτελεσθέντα κατὰ τὴν σύμβασιν ἔργα εἰς δολλ.
7.900.000 προσδιώριζε τὸν ποσὸν τῶν Γαλλ. Φρ. 220 ἑκατ.
(τῆς παγίας ἀμοιβῆς) ὡς ἴσον πρὸς τὸ 7,960)ο ἐπὶ τῆς δα-
πάνης, προστιθεμένου δὲ καὶ τοῦ 160)ο τὸ σύνολον ἐκ τῆς
τοιαύτης ἐπιβαρύνσεως ὑπελογίζετο εἰς 23,960)ο καὶ προστι-
θεμένης καὶ τῆς ἐπιβαρύνσεως λόγῳ τῆς εἰδικῶς καταβαλλο-
μένης δαπάνης διὰ τοὺς γάλλους ἐργοδηγούς (Γαλλ. Φρ.
80.000.000) καὶ τῆς χορηγήσεως προκαταβολῆς τὸ σύνολον
εἰς ἀναλογία (ποσοστὸν) ἐφθανε τὸ 27,260)ο ἀντὶ ἐνὸς ὁρίου
24)ο, ὑπολογιζομένου ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἔργων, μέχρι τοῦ
ὁποῖου εἶχεν ἐξουσιοδοτηθῇ ὁ Γ. Πεζόπουλος νὰ διαπραγμα-
τευθῇ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 205)22.8.1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ.
τῆς Δ.Ε.Η. Ἡ ἀναλογία αὕτη θὰ ἦτο ἔτι ἀνωτέρα ἂν ὡς
βάσις ἐλαμβάνετο πρόβλεψις συνολικῆς δαπάνης τὸ ποσὸν
τῶν δολλ. 7 ἑκατομ. ὡς ἡ Υ.Ε.Κ.Ε.Τ. ὑπεστήριξε καὶ ὅχι
τῶν 7,9 ἑκατ. δολλ. ποσὸν τὸ ὁποῖον ἐπεκαλέσθη ὁ Γ. Πεζό-
πουλος.

Ἐὰν ἤδη λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸ ποσὸν τοῦ συμβιβασμοῦ ἦτοι
τὸ ποσὸν συνολικῆς δαπάνης δολλ. 10.650.000 παρατηροῦμεν
ὅτι ἡ πρὸς τοῦτο ἀναλογία τοῦ παγίου ποσοῦ τῶν δολ. 628.000
(Γαλλ. Φρ. 220 ἑκατ.) πίπτει ἀπὸ 7,96 εἰς 5,900)ο ἦτοι τὸ
σύνολον τῆς ἐκ τῆς καταβληθείσης ἀμοιβῆς δαπάνης ἀναλο-
γίας μειοῦται εἰς 21,900)ο. Ἀνάλογος μείωσις δέον νὰ ὑπο-
λογισθῇ καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀναλογία τῶν λοιπῶν ἐπιβαρύν-
σεων.

Ἐτι πλέον ἂν ἡ καταβληθεῖσα ἀμοιβὴ δολλ. 628.000 καὶ
δολλ. 1.700.000 (160)ο ἐπὶ δολλ. 10.650.000 συμβιβασμοῦ
ἦτοι σύνολον δολ. 2.328.000 ὑπολογισθῇ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῆς
κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα ἐγκριθείσης ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η.
(ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀμφισβητηθέντος ποσοῦ τῶν δολλ. 357.459)
ὡς πραγματοποιηθείσης συνολικῆς δαπάνης δολλ. 11.615.624
ἡ ἀναλογία περιορίζεται εἰς 20,040)ο καὶ προστιθεμένων καὶ
τῶν λοιπῶν ἐπιβαρύνσεων κατέρχεται ἀσφαλῶς κάτω τοῦ
240)ο.

Δέον ἐπίσης νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ αὐξήσις τοῦ συνολικοῦ κό-
στους τοῦ ἔργου Ταυρωποῦ ἐμείωσεν ἐπίσης τὴν ἀναλογία
(ποσοστὸν) ἐπιβαρύνσεως ἐκ τῆς κατὰ τὴν σύμβασιν τῆς 5.
5.1955 συμφωνηθείσης παγίας κατὰ βᾶσιν ἀμοιβῆς διὰ τὴν
μελέτην καὶ τὴν γενικὴν ἐργολαβίαν.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ὁ Ἀναρχ. Δημητράκοπουλος καὶ
ἄλλοι δέχονται ὅτι ἐκ τῶν ὑστέρων καὶ ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ συνο-
λικοῦ κόστους τὸ ποσοστὸν δὲν ὑπῆρξεν ὑψηλόν.

3.— α) Ὡς πρὸς τὴν ἀπαιτηθεῖσαν διὰ τὴν κατασκευὴν
τοῦ ὅλου ἔργου τοῦ Ταυρωποῦ δαπάνην, ἡ διαφορά μεταξὺ τῆς
ἀρχικῆς προβλέψεως (προσφορά 1953) καὶ τοῦ τελικοῦ κό-
στους ὑπῆρξε καταπληκτικὴ.

Ἐναντι δαπάνης δολλ. 11.335.000 τὴν ὁποίαν προέβλεπεν
ἡ κατὰ τὸ 1953 ὑποβληθεῖσα μελέτη ὑπὸ τοῦ Οἴκου KNAP-
PEN, ἡ προμελέτη τῆς OL—CO ἡ ὑποβληθεῖσα κατὰ τὴν
ὑπογραφὴν τῆς συμβάσεως τῆς 5.5.1955 (προβλέπουσα διά-
φορον κατασκευὴν) ἀνεβίβαζε τὸ κόστος εἰς δολλ. 14.000.000,
ἐκτοτε ὅμως τόσον ἡ Υ.Ε.Κ.Ε.Τ. ὥσον καὶ τρίτοι (καθηγη-
τῆς Ρωμαϊδῆς, MERRIL τῆς EBASCO) ὑπελόγησαν τὸ
πραγματικὸν κόστος εἰς 18 ἕως 19,5 ἑκατ. δολλ. Ἀπὸ τοῦ
Σεπτεμβρίου 1957 ἡ Υ.Ε.Κ.Ε.Τ. ἀνεβίβασε τὴν προβλεπομέ-

νὴν δαπάνην ἀπὸ 19 ἐκατ. εἰς 26 ἐκατ. δολλ. Ὡς προκύπτει ἀπὸ σχετικῆν κατάστασιν, τμήμα τῆς αὐξήσεως ταύτης ἐν δολλ. 4.290.493 ἦτο ἀποτέλεσμα τῆς αὐξήσεως τοῦ τιμαρίθμου, τῶν ἐν τῷ μεταξὺ ἀποφασισθεῖσων μεταβολῶν ὡς πρὸς τὸ ἐκτελεσθῆναι ἔργον (αὐξήσεις προβλεπομένης ἰσχύος) καὶ τῆς ἀμοιβῆς τοῦ ἀναδόχου, τὸ δὲ ὑπόλοιπον δολλ. 2.709.507 ὠφείλετο εἰς αὐξήσεις λόγῳ νεωτέρας ἐπανεκτιμήσεως τῆς προβλεπομένης δαπάνης ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τῷ μεταξὺ προκυφάντων δεδομένων.

Τελικῶς ὁ ἀπολογισμὸς ἐφθάσε κατὰ τὴν βεβαίωσιν τῆς ὑπηρεσίας τὸ ποσὸν τῶν Δρχ. 753.407.048,50 ἢ δολλ. 25.113.000 περίπου, εἰς τὸ ὅποιον ὅμως δέον νὰ προστεθοῦν δολλ. 2.600.000 περίπου δι' ἀπαλλοτριώσεις καὶ δολλ. 1.050.000 διὰ τὴν μὴ ἐκτελεσθεῖσαν ἀπὸ τὴν OL—CO γραμμὴν Ταυρωποῦ — Λαμίας ἥτοι σύνολον δολλ. 28.763.000.— Διὰ τὸν λογιστικὸν προσδιορισμὸν τοῦ συνολικοῦ κόστους τοῦ ἔργου ἡ Δ.Ε.Η. προσέθεσεν εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο τὰς ἀντιστοιχοῦσας εἰς τὸ ἔργον δαπάνας ἢ ἐπιβαρύνσεις διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ἐλέγχου (Υ.Ε.Κ.Ε.Τ.), τοὺς τόκους, τὰ γενικὰ ἐξόδα καὶ τὴν ἀναλογία τῶν δαπανῶν τῆς Γεν. Διευθύνσεως, κατ' ἀκολουθίαν δὲ τῶν προσηνικῶν τούτων τὸ συνολικὸν λογιστικὸν κόστος ἐφθάσε τὰ δολλ. 35.000.000 περίπου.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προϋπολογισμῶν, ὁ τῆς KNAPPEN δὲν πρέπει νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διότι τὸ κατὰ τὴν προμελέτην τῆς OL—CO προβλεπόμενον φράγμα ὑπῆρξε τελείως ἀφ' ὅρου τοῦ ὑπὸ τῆς KNAPPEN προβλεπομένου.

Περαιτέρω παρατηρεῖται ἡ βασικὴ διαφορὰ τοῦ ἀρχικοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς OL—CO πρὸς τὰς ὑπηρεσιακὰς ἐκτιμήσεις. Μεταξὺ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς OL—CO τῶν δολλ. 14 ἐκατ. καὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς Υ.Ε.Κ.Ε.Τ. τῶν δολλ. 19 ἐκατ. (τοῦ καθηγητοῦ κ. Ρωμαῖδου δολλ. 18 ἐκατ. καὶ τοῦ κ. MERRIL τῆς EBASCO δολλ. 19,5 ἐκατ.) ὑπάρχει διαφορὰ 350 ο) περίπου. Τὴν τοιαύτην διαφορὰν ἐκτιμήσεων καὶ τὴν ἀπόστασιν μεταξὺ τῆς κατὰ τοὺς εἰδικούς πραγματικότητας καὶ τῆς προβλέψεως τῆς OL—CO εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὸ Δ.Σ. τῆς Δ.Ε.Η. ὅταν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 249)1955 ἀποφάσεως τοῦ ἐνέκρινε τὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τελικῆς προμελέτης ἀνάθεσιν εἰς τὴν OL—CO τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου (ἐκτιμῶνται λεπτομερῶς εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 394)5.9.55 εἰσηγ. σημείωμα τοῦ Γ. Πεζοπούλου). Ἐν τούτοις δὲν ἐζητήθη νὰ διευκρινισθῇ τὸ θέμα τοῦτο ἐναντὶ τῆς OL—CO εἴτε διότι τὸ Δ.Σ. ἐπερασθὲν ἐκ τῆς σχετικῆς γνώμης τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἐθεώρησε τὰς ἐκτιμήσεις τῆς Υ.Ε.Κ.Ε.Τ. καὶ τῶν ἄλλων ὡς ὑπερβολικὰς εἴτε μὲ τὴν ἀπωτέραν ἴσως σκέψιν νὰ διατηρηθῇ ποιά τις δέσμευσις τῆς OL—CO, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν ἡδὴ μνημονευθέντα ὅρον τῆς συμβάσεως τῆς 5.5.1955 ὁ ὀριστικὸς προϋπολογισμὸς δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ υπερβαίνῃ πλεόν τοῦ 50 ο) τοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προμελέτης προϋπολογισμοῦ. Τὰ ἀποτελέσματα ἀπέδειξαν πόσον δικαιολογημένοι ἦσαν οἱ φόβοι τῆς ὑπηρεσίας καὶ πόσον ἀδικαιολογητῶς αἰσιόδοξος ὑπῆρξεν ὁ Γ. Πεζοπούλος.

Καθ' ἡμᾶς ἡ μὴ κατὰ τὸν χρόνον ἐκτελεσθῆναι ἀνακίνησις τοῦ ζητήματος τούτου ἀπετέλεσε βαρὺν σφάλμα τῆς Διοικήσεως τῆς Δ.Ε.Η. Διότι οὐδεμία ἐλπίς ἦτο δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ ὅτι ὁ Ἀνάδοχος θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ἔργον ἐν τῷ ὅριον τοῦ ἐκτὸς πραγματικότητος προϋπολογισμοῦ του. Ὅταν θὰ ἐφθάνεν ὁ χρόνος τῆς διενεργείας δημοπρασιῶν θὰ ἀπεδεικνύετο τὸ ἀνέφικτον τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ ὑπὸ τῆς OL—CO προϋπολογισθέντος κόστους καὶ Δ.Ε.Η. θὰ ὑπερχρεοῦτο τότε ἢ νὰ κύβητ τὴν κεφαλὴν ἢ ἐὰν ἤθελε νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν τήρησιν τοῦ ρηθέντος ὅρου νὰ καταγγεῖλῃ τὴν σύμβασιν (ἴσως δὲ ἂν καὶ καθ' ἡμᾶς λίαν ἀμφιβόλου ἀποτελεσματοκτικότητος, ν' ἀναζητήσῃ καὶ ἀποζημιώσιν δι' ἐξαπάτησιν). Εἶναι ὅμως κατὰ κοινὴν πείραν προφανές ὅτι ὅσον ἡ Δ.Ε.Η. ἐνεπλέκετο καὶ ἡ OL—CO ἐγκαθίστατο εἰς τὸ ἔργον, τόσο καθεστὸς δυσχερέστερον ν' ἀποφασισθῇ ἡ ἐκπτώσις τοῦ ἀναδόχου καὶ ἡ ἀναζήτησις ἐτέρου λόγῳ τοῦ ἀορίστου πάντως δὲ μακροῦ χρονικοῦ διαστήματος τὸ ὅποιον ἀναγκαστικῶς θὰ παρεμβάλλετο διὰ τὴν ἀποβολὴν τῆς OL—CO καὶ ἐξεύρσιν ἐτέρου ἀναδόχου, τῶν συνεπειῶν τῆς καθυστέρησεως ταύτης ἐπὶ τοῦ προγράμματος ἐξηλεκτρισμοῦ καὶ τοῦ ψυχολογικοῦ

καὶ πραγματικοῦ ἀντικτύπου τὸν ὅποιον θὰ εἶχεν ἡ κοινωνολογία τῆς ἐπ' ἀόριστον ἀναβολῆς τῆς πραγματοποίησεως τῆς κατασκευῆς τοῦ ἔργου. Πράγματι μολοντί ἡ Δ.Ε.Η. εἶχεν ἰδιαιτέρως ἐπιμείνει ὅπως ἡ OL—CO καθορίσῃ ἀπ' ἀρχῆς τὸ ποσοστὸν μέχρι τοῦ ὁποῦ θὰ ἦτο ἐπιτρεπτὴ ὑπέρβασις τοῦ ἀρχικοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἡ OL—CO εἶχε καθορίσῃ τὸ ποσοστὸν τοῦτο γενναιοφρόνως εἰς 50 ο) ἐν τούτοις ταχύπατα ὁ ὅρος οὗτος ἀπεδυναμώθη καὶ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ ἄλλως ἐφ' ὅσον ἀντικειμενικαὶ ἐκτιμήσεις καθώρριζον προκαταβολικῶς τὴν ὑπέρβασιν εἰς 35 ο) ο).

Ἡ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν τεχνικῶν ἔργων ὑπέρβασις τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι λίαν συνήθης εἰς τὴν προκειμένην ὅμως περίπτωσιν ὑπάρχει ἡ διαφορὰ ὅτι ὁ ἐργοδότης εἶχεν ἀπ' ἀρχῆς πλήρη ἀντίληψιν περὶ τῆς ἀνεπιτηδίας τῆς προτάσεως. Ἡ σιωπὴ τῶν διευκρινιστικῶν τῶν ΔΕΗ ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα ὅτι ἡ συνολικὴ ὑπέρβασις τοῦ κόστους ἐμφανίζεται κατὰ 5 ἐκατ. δολ. ἀνωτέρω τῆς πραγματικῆς καὶ δίδει εὐκλόνην ἐντυπωσιακὸν ὅπλον εἰς τοὺς κατηγορούμενους τῆς Δ.Ε.Η. διὰ νὰ ἐμφανίσουν τὴν παρατηρηθεῖσαν ὑπέρβασιν ἐπὶ μεγαλυτέραν τῆς πραγματικῆς ἥτις εἶναι ἡδὴ ἀρκούντως σοβαρά. Διότι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ χαρακτηρίσῃται ὡς πραγματικὴν ὑπέρβασιν κόστους τὸ ποσὸν κατὰ τὸ ὅποιον ὁ ἐργοδότης ἀπ' ἀρχῆς γνωρίζει ὅτι ὁ καταρτισθεὶς προϋπολογισμὸς ὑπολείπεται τῆς πραγματικότητος.

β) Ὑπέρβασις βεβαίως ἀποτελεῖ πᾶσα διαφορὰ μεταξὺ τῆς ἀρχικῆς προβλέψεως καὶ τῆς πραγματοποιηθείσης δαπάνης, προκειμένου ὅμως νὰ γίνῃ κρίσις περὶ τῶν προκαλεσάντων αὐτὴν κινήσεων δέον νὰ γίνωσιν ὠρισμέναι διακρίσεις. Διὰ τὸ ἔργον ἡμῶν δέον κυρίως νὰ γίνῃ διακρίσεις μεταξὺ τῶν αὐξήσεων τὰς ὁποίας προεκάλεσαν αἱ μεταγενέστεραι μεταβολαὶ τοῦ προβλεφθέντος ἔργου καὶ τῶν ὑπερβάσεων αἱ ὁποῖαι ἐδημιουργήθησαν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν.

Ἐλέγχον ἀνωτέρω ὅτι ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1957 ἡ Υ.Ε.Κ.Ε.Τ. εἶχε προσθέσει εἰς τὸν ἐκ δολ. 19 ἐκατ. προϋπολογισμὸν τῆς τὸ ποσὸν τῶν δολλ. 4.290.493 διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους:

Λόγῳ μεταβολῆς τοῦ τιμαρίθμου	Δολ.	1.260.256
Λόγῳ μεταβολῆς ποσοτήτων	»	2.470.237
Λόγῳ ἀμοιβῆς ἀναδόχου	»	560.000
	»	4.290.493

Αἱ αὐξήσεις αὗται δὲν δύναται ν' ἀποδοθῶσιν εἰς ὑπατιότητα τοῦ ἐκτελεστοῦ καὶ πρέπει νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ ποσὸν τῶν Δολ. 19 ἐκατ. Ὡστε καθ' ἡμᾶς τὸ ποσὸν τῶν Δολ. 23.290.493 δέον νὰ συγκριθῇ πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ τελικοῦ κόστους τῶν Δολ. 28.763.000 διὰ νὰ κριθῇ ἡ ὑπέρβασις διότι δὲν πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ διὰ τὴν ἐξεύρσιν τοῦ λογιστικοῦ κόστους γενομένη προσθήκη τῶν γενικῶν ἐξόδων τῆς Δ.Ε.Η. τὰ ὁποῖα ἦσαν ἀπ' ἀρχῆς ἐκτὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἀφ' ἐτέρου ἡ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν Δολ. 19 ἐκατ. γενομένη κατὰ Σεπτέμβριον 1957 προσθήκη ἐτέρων Δολ. 2.709.507 λόγῳ νεωτέρας ἐπανεκτιμήσεως τῆς προβλεπόμενης δαπάνης ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τῷ μεταξὺ προκυφάντων δεδομένων ἀφορᾷ τὴν ἐκτέλεσιν. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου Δολ. 493.000 ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς δαπάνης διὰ τὸν ἠλεκτρολογικὸν ἐξοπλισμὸν μολοντί ἡ ἐγκατεστημένη ἰσχύς εἶχε μειωθῇ εἰς 80.000 KW ἀντὶ τῶν ἀρχικῶς προβλεπομένων 100.000 KW. Διὰ τὴν αὐξήσιν ταύτην ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αἱ ἠυξημένοι τιμαὶ προμηθείας τῶν μηχανημάτων αἱ ὁποῖαι ὑπῆρξαν τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἐγένετο ἡ προμήθεια τοῦ ἠλεκτρολογικοῦ ἐξοπλισμοῦ καὶ ἰδίως τῆς ἀδικαιολογητῶς παρεμβληθείσης γνωμοδοτήσεως τοῦ Ἑλβετοῦ καθηγητοῦ BAUER. Τὸ θέμα τοῦτο ἤρουν ἡ καὶ ἐχαρακτηρίσθη εἰς ἄλλο εἰδικὸν κεφάλαιον.

Κατόπιν τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως ὁ ἠλεκτρομηχανικὸς ἐξοπλισμὸς ὑπολογίζεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν Δολ. 7.156.600 καὶ ἐφθάσε τελικῶς τὸ ποσὸν Δρχ. 225 ἐκατ. περίπου (ἴδε ἀπάντησιν Ἐμμ. Γυπαράκη τῆς 14.3.64) ἥτοι Δολ. 7.500.000. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ποσὸν συγκρινόμενον πρὸς τὸ ἀμέσως προηγούμενον δὲν παρουσιάζει μεγάλην διαφορὰν ἀλλὰ ὡς ἐλέγχον ἡ Δ.Ε.Η. εἶχεν ἤδη περιλάβει κατὰ τὴν σύστασιν

του προϋπολογισμού του Σεπτεμβρίου 1957 τας μέχρι τότε προκύψασας υπερβάσεις εκ των γενομένων κατόπιν της γνωμοδοτήσεως BAUER εις Γαλλικούς Οίκους παραγγελιών και ως εκ τούτου η περαιτέρω αύξησις πλησιάζουσα το 50ο είναι ουσιώδης. Όταν κατά την συνεδρίσιν της 31.1.1956 του Δ.Σ. συνεζητείτο η πρότασις του Γ. Πεζοπούλου διά την καθιέρωσιν της γνωματεύσεως του Πολυτεχνείου της Ζυρίχης, ο μὲν Γ. Πεζόπουλος εἶχεν εἶπει ὅτι αἱ διαφοραὶ πρόσφορῶν δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ εἶναι ἀνώτεραι τῶν 3 ἢ 50ο, ὁ δὲ Π. Στουπάκης ὅτι αὗται δὲν θὰ ἐφθάνον τὸ 10ο. Ἐν τούτοις χάρις εἰς τὴν ἀναληφθεῖσαν δέσμευσιν ἐκ τῆς κρίσεως τοῦ καθηγητοῦ BAUER καὶ ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἀδικαιολογήτου γνωματεύσεώς του αἱ τιμαὶ προμηθείας τοῦ ηλεκτρολογικοῦ ἐξοπλισμοῦ υπερβέθησαν κατὰ πολὺ τὰ κατὰ τοὺς Γ. Πεζόπουλον καὶ Π. Στουπάκην δυνατὰ ἀνώτατα ὅρια υπερβάσεως.

γ) Σοβαρώταται ἐπίσης υπερβάσεις ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἀρχικὰς προβλέψεις ἐσημειώθησαν εἰς τὰ ἀπολογιστικῶς, ὑπὸ τῆς OL—CO κατασκευασθέντα ἔργα.

Ἐξετάσθησαν ἤδη αἱ συνδῆκαι ὑπὸ τὰς ὁποίας ἀνετέθη εἰς τὴν OL—CO ἡ ἀπολογιστικὴ ἐκτέλεσις τῶν κυρίων ἔργων πολιτικοῦ μηχανικοῦ καὶ οἱ ὅροι τῆς υπογραφείσης τὴν 15.10.1956 σχετικῆς συμφωνίας.

Συμφώνως πρὸς τὸ ἀπὸ 9 Ἰουνίου 1964 σημείωμα τοῦ Ε. Γυπαράκη ἡ ἀξία τῶν ἔργων τῶν ὁποίων ἡ ἀπολογιστικὴ ἐκτέλεσις ἀνετέθη εἰς τὴν OL—CO ἀνῆρχετο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς OL—CO τοῦ 1955 (δολ. 14 ἐκατ.) εἰς δολ. 4.104.909, τὸ ποσὸν τοῦτο ἠυξήθη εἰς δολλάρια 4.587.824 κατὰ τὰς ἀρχικὰς προβλέψεις τῆς Δ.Ε.Η. (ἐσωτερικὸς προϋπολογισμὸς Δ.Ε.Η. δολ. 19 ἐκατ.) Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Δ.Ε.Η. τοῦ 1957 (δολ. 26 ἐκατ.) ἡ δαπάνη διὰ τὰ ἀπολογιστικῶς ἐκτελεστέα ἔργα ὑπελογίζετο εἰς δολ. 7.928.011 κατανενομένη ὡς ἐξῆς:

Ἀμεσοὶ δαπάναι (ἐργατικὰ καὶ ὕλικα)	Δολ. 4.293.058
Ἐμμεσοὶ δαπάναι	» 3.379.953
Ἡλεκτρομηχανικὸς ἐξοπλισμὸς	» 255.000
	» 7.928.011

Τελικῶς ἡ δαπάνη ἐφθασε κατὰ τὸ ἀπὸ 22 Μαΐου 1964 σημείωμα τοῦ αὐτοῦ Ἐμμ. Γυπαράκη εἰς δολ. 11.539.463 κατανενομένη οὕτω:

Ἀμεσοὶ δαπάναι	Δολ. 8.117.528
Ἐμμεσοὶ δαπάναι	» 2.963.985
Ἡλεκτρομηχανικὸς ἐξοπλισμὸς	» 457.950
	» 11.539.463

Ἐξετάζομεν ἐν πρώτοις τὰς ἀμέσους δαπάνας. Δεδομένου ὅτι διὰ τὴν ἀναγραφὴν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1957 τοῦ ποσοῦ τῶν δολ. 4.293.058 εἶχε ληφθῇ ὑπ' ὄψιν αὐξήσις δολ. 1.221.483 δι' αὐξήσιν τῶν ποσοτήτων τῶν ἔργων, ἦσαν δὲ τότε γνωσταὶ (Ε.6712)30.9.57 αἱ αὐξήσεις τῶν ποσοτήτων τοῦ ἔργου αἱ ὀφειλόμεναι εἰς τὴν ἐπέκτασιν τοῦ ἔργου καὶ χώρου μετασχηματιστῶν (λόγῳ προβλέψεως ἐγκαταστάσεως τρίτης μονάδος), τὴν υπερύψωσιν τοῦ φράγματος, τὴν αὐξήσιν τῆς διατομῆς στήραγγος καὶ διώρυγος, τὴν αὐξήσιν ἔργων ἀγκυρώσεως πιστικῶν σωλῆνος, τὴν αὐξήσιν ὀπλισμοῦ τῆς στήραγγος, τὴν αὐξήσιν διατομῆς τῆς διώρυγος φυγῆς κ.λ.π. ἐζητήσαμεν παρὰ τῆς ὑπηρεσίας ὅπως ἐξηγήσῃ πῶς ἐδικαιολογεῖτο ἡ πέραν τῆς προβλέψεως ταύτης αὐξήσις τῶν ἀμέσων δαπανῶν εἰς τὸ διπλάσιον. Προέκυπτεν ἐπίσης ὅτι ἡ ὑπερβάσις αὕτη ὠφέλειτο εἰς αὐξήσιν τῶν ποσοτήτων τῶν ἐκτελεσθέντων ἔργων, ἐκ τοῦ ὅτι ἠυξήθησαν ὅχι μόνον αἱ πραγματοποιηθεῖσαι ἄμεσοι δαπάναι ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπολογισθὲν συμβατικὸν κόστος τῶν ἐργασιῶν τούτων βάσει τιμῶν μονάδος. ("Ἰδε πῖνακας 7.4.1962 τῆς YEKET ὑποβληθέντα εἰς τὴν ὑπὸ τὸν Καθηγητὴν Κουτσοκώσταν Ἐπιτροπὴν διὰ τὴν σύγκρισιν μεταξὺ συμβατικοῦ κόστους καὶ πραγματοποιηθείσης δαπάνης ὅπου τὸ συμβατικὸν κόστος διὰ τὰς ἀμέσους δαπάνας ὑπολογίζεται εἰς δολλάρια 7.736.911).

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἐρωτήματος αὐτοῦ ἀπέστειλεν ἡμῖν ὁ Δ. Παπαλεονάρδος τὸ ἀπὸ 25.6.1964 σημείωμά του εἰς τὸ

ὁποῖον ἐκθέτει ὅτι καὶ κατὰ τὸ 1958 ἡ μελέτη τοῦ ἔργου εἶχε μὲν προχωρήσει ἀρκετὰ ὑπῆρχον ἀκόμη ὅμως, δεδομένου ἰδίᾳ ὅτι μολὶς τὸ 1958 ἀπεφασίσθη ἡ ὀριστικὴ μορφή τὴν ὁποίαν θὰ ἐλάμβανε τὸ φράγμα, πλείστα ἄγνωστα στοιχεῖα ἰδίως δὲ αἱ ποσότητες τῶν ἔργων ὑποδομῆς ὡς καὶ αἱ ἀφορώσαι τὴν ἀντισεισμικότητα τοῦ ἔργου στοιχεῖα ἐπὶ πλέον δὲ μεταγενεστέρως ἀπεφασίσθη ἡ κατασκευὴ τῆς διώρυγος ἀπαγωγῆς τῶν ὑδάτων ἀπορροῆς τοῦ ἔργου στασίου, μήκους 1.700 μ. καὶ εἰδικοῦ τεχνικοῦ ἔργου «διακομῆς».

Κατὰ τὰ διὰ τοῦ σημειώματος τούτου παρεχόμενα στοιχεῖα ἡ συν τῇ προόδῳ τῶν ἐργασιῶν προκύψασα σαφὴς τοῦ ἐδάφους ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ ἐγίνετο ἡ ἀγκυρώσεως τοῦ ἀγωγοῦ πτώσεως ἐπέβαλε τριπλασιασμὸν τοῦ ὅγκου ἐκσκαφῶν, ὑπερδιπλασιασμὸν τοῦ σκυροδέματος καὶ πενταπλασιασμὸν τοῦ ὀπλισμοῦ. Ἡμετὰ τὸ 1958 ἀπεφασίσθησαν ἱσχυρὰ ἀντισεισμικὴ κατασκευὴ τοῦ φράγματος καὶ ἔργου στασίου προεκάλεισε τὸν διπλασιασμὸν τοῦ ὀπλισμοῦ τοῦ φράγματος καὶ τὸν διπλασιασμὸν τοῦ σκυροδέματος καὶ τοῦ ὀπλισμοῦ τοῦ ἔργου στασίου.

Ὡς ἐκτίθεται ἀνωτέρω (σελ. 223) ἀνετέθη εἰς Ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πολυτεχνείου κ.κ. Κουτσοκώσταν καὶ Ρωμάδην καὶ τοῦ συμβούλου κ. Στουπάκη ὁ ἔλεγχος τῆς ἡ πραγματικῆς δαπάνης τῶν ἀπολογιστικῶς ἐκτελεσθέντων ἔργων ἀφίσταται πέραν εὐλόγου ὁρίου τοῦ καθ' ὑπολογισμὸν συμβατικοῦ κόστους ἐπὶ τῇ βάσει τιμῶν μονάδος αἱ ὁποῖαι ἀνεγράφοντο εἰς πῖνακα καταρτισθέντα ὑπὸ τῆς OL—CO καὶ ὑποβληθέντα μετὰ τὸ ἀρχικὸν προϋπολογισμὸν.

Ὡς ὁρῶνς παρατηρεῖται ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη, περιορίσθη εἰς γενικὰς σκέψεις καὶ κατὰ προσέγγισιν ἡ μᾶλλον κατὰ πιθανότητα ἐκτίμησιν τῶν διαφορῶν δαπανῶν τέμνουσα συνήθως εἰς τὸ μέσον τὰς μεταξὺ YEKET καὶ OL—CO διαφορὰς ἐκτιμήσεως. Τὰς ἀτελείας ταύτας ἀνεγνώρισαν τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς δικαιολογήσαντα ταύτας ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἀκριβέστερος ἔλεγχος θὰ ἀπῆτει μακρὸν χρόνον καὶ σοβαρὰς δαπάνας. Ἡ δικαιολογία αὕτη πιθανὸν νὰ εἶναι βάσιμος ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι ἡ γνωμαδότησις αὕτη πολὺ ὀλίγον διεφώτισε τὸ θέμα τοῦτο καὶ τὸ συμπέρασμά της οὐδεμίαν ἔχει ἀξίαν.

Εἰς τὸν ὑποβληθέντα ὑπὸ τῆς YEKET πρὸς τὴν ἀνωτέρω Ἐπιτροπὴν πῖνακα τῆς 7 Ἀπριλίου 1962 γίνεται διάκρισις μεταξὺ τῶν δαπανῶν δι' ὕλικά καὶ ἡμερομίσθια χρησιμοποιοῦντα διὰ τὰς κατασκευὰς καὶ τῶν λοιπῶν δαπανῶν (ἐμμέσων) εἰς τὰς ὁποίας περιλαμβάνεται κυρίως ὁ μηχανικὸς ἐξοπλισμὸς κατασκευῆς καὶ ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ἀσχοληθέντος με αὐτὸν προσωπικοῦ.

Ὡς πρὸς τὰ ὕλικά καὶ τὰ ἡμερομίσθια κατασκευῆς δὲν προκύπτουσι ἐκ τοῦ πῖνακος τούτου μεγάλαι διαφοραὶ. Ἡ YEKET εἶχε καταρτίσει πλήρεις ἐπιμετρήσεις τῶν ἐκτελεσθέντων ἔργων καὶ καθώρισε τὸ συμβατικὸν κόστος ὕλικων καὶ ἡμερομισθίων διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ἐπὶ τῶν ποσοτήτων τούτων τῶν τιμῶν μονάδος τῶν πινάκων τῆς OL—CO. Διὰ τῶν πινάκων τούτων καθωρίζοντο τὰ δι' ἐκάστην μονάδα κατασκευασθέντος ἔργου ἀπαιτούμενα ὕλικά, ἐργατικὴ ἀπασχόλησις καὶ ἡ ἀναγκαζοῦσα ἐμμεσὸς δαπάνη περαιτέρω δὲ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀντιστοίχων τιμῶν, ἡμερομισθίων κλπ., καθωρίζετο τὸ ἀνὰ μονάδα κατασκευασθέντος ἔργου συμβατικὸν κόστος. (Βλ. σχετικῶς σελ. 27—28 εἰσηγ. ἐκθέσεως Κ. Παπακώ-ἀνηου).

Τὸ οὕτω ἐξευρεθὲν συμβατικὸν κόστος εἶναι κατὰ τὴν OL—CO δολ. 7.901.372 καὶ κατὰ τὴν Δ.Ε.Η. δολλάρια 7.736.911 ἐνῶ ἐξ ἄλλου αἱ πραγματοποιηθεῖσαι δαπάναι κατὰ μὲν τὴν OL—CO δολ. 8.216.617 καὶ κατὰ τὴν Δ.Ε.Η. δολ. 8.018.439. Ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐλέγχου δὲν ἤλεγξεν οὕτω τὰς ὑπὸ τῆς YEKET γενομένας ἐπιμετρήσεις οὐτε τοὺς ὑπολογισμοὺς αὐτῆς. Περιορίσθη εἰς τὴν διαπίστωσιν ὅτι αἱ διαφοραὶ μεταξὺ τῶν ἐκδοχῶν OL—CO καὶ Δ.Ε.Η. δὲν εἶναι μεγάλαι καὶ ἔλαβε τὸν μέσον ὅρον. Πράγματι αἱ διαφοραὶ αὗται δὲν ἦσαν σοβαραὶ καὶ ὁ ἔλεγχος τῶν ἐπιμετρήσεων θὰ ἀπῆτει καὶ σοβαρὰν δαπάνην καὶ χρόνον πολύν, πιστεύομεν δ' ἐξ ἄλλου ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἠδύνατο νὰ στηριχθῇ εἰς τὰς γενομένας ἐπιμετρήσεις. Ὡφείλεν ὅμως νὰ ἐξετάσῃ ἔστω καὶ δειγματοληπτικῶς τὴν ὁρθότητα τοῦ τρόπου

έξοφρσσεως τού συμβατικού κόστους ύλικού και ήμερομισθίων ήτοι τόνον τήν αντικειμενικήν άκρίβειαν τού άριθμού των κατά τούς πίνακας τής OL—CO άναγκασιούτων ήμερομισθίων και ύλικών δι' εκάστην μονάδα έργου και ιδίως των τιμών μονάδος αϊ όποίαι μή προβλεπόμεναι υπό των πινακών προσδιορίσθησαν καθ' ύπολογισμόν, όσον και των τιμών ήμερομισθίων και ύλικών αϊ όποίαι έλήφθησαν ύπ' όψιν. Έτι μάλλον ώφειλε νά έπιστημάνη τούλάχιστον τούς λόγους των διαφορών μεταξύ των ύπολογισμών OL—CO και ΔΕΗ.

Έάν βασισθώμεν εις τούς ύπολογισμούς τής ΥΕΚΕΤ' ή προκύπτουσα από άπόψεως ήμερομισθίων και ύλικών ύπερβάσις δέν υπήρξε σοβαρά διότι και υπό τήν δυσμενέστεραν προϋπόθεσιν καθ' ήν δηλαδή θά ελαμβάνετο ύπ' όψιν τό συμβατικόν κόστος τής Δ.Ε.Η. δολ. 7.736.911 και ή κατά τήν OL—CO πραγματοποιηθείσα δαπάνη δολ. 8.216.617 τό ποσοστόν τής υπερέβασις φθάνει τό 0,062, ποσοστόν τό όποιον προκειμένου περί άπολογιστικής ιδία κατασκευής δύναται νά θεωρηθί ής χαμηλόν.

Η εκ των άνωτέρω όμως στοιχείων προκύπτουσα διαπίστωσις δέν δύναται νά θεωρηθί ής ίκανοποιητική. Η χρήσις των πινακών τής OL—CO προσέδωκε διά τόν καθορισμόν τού θεωρητικού κόστους μέ τό όποιον ό ανάδοχος ανέλαμβανε νά κατασκευάσθ τó έργον. Διά νά γίνη όμως δεκτόν ότι τό συμβατικόν τούτο κόστος ήτο και τό κανονικόν θά άπαιτείτο ής έλέχθη έλεγχος των τιμών μονάδος και των λοιπών χρησιμοποιηθέντων συντελεστών ό όποίος ής έξετεθεί δέν εγένετο. Είς έρώτημα ήμών άν οί χρησιμοποιηθέντες συντελεσταί ήσαν σύμφωνοι πρós τούς εις αναλύσεις τιμών άλλων έν 'Ελλάδι έργων όριζόμενους ή άπάντησις υπήρξε άρνητική διότι τοιαύται αναλύσεις δέν υπήρχον. (Απάντησις Έμμ. Γυπαράκη 28.5.1964). (Ίδε σχετικώς έπιστολήν Α. STUCKY 24.5.1957). Ως πρós τας γενομένας έπιμετρήσεις των κατασκευασθεισών ποσοτήτων έργων θεωρούμεν τάυτας ής κατ' άρχήν άσφαλείς.

Πάντως δημιουργεί ποιάν τινα δυσπιστίαν ή κατά τούς ύπολογισμούς τής ΥΕΚΕΤ' προκύψασα μικρά ύπερβάσις των άμέσων δαπανών έν όψει άπολογιστικής κατασκευής και μάλιστα υπό τούς εκτεθέντας όρους και παραμένει ής εκ τούτου ή βασική αμφιβολία ής πρós τήν άκρίβειαν των έφαρμοσθεισών τιμών μονάδος.

Ο άπ' άρχής επανέλεγχος τής όλης δαπάνης παρά τής ήμετέρας Έπιτροπής διά πραγματοποιημένων έχόντων πείραν τοιούτων έργων δέν εκρίθη τκόπιμος. Ασφαλώς θά συνήντα ούτος τας αυτάς δυσκολίας τας όποίας εφοδύθη ή υπό τόν Γ. Κουτσόκωστον Έπιτροπή, όσον δέ περισσότερος χρόνος παρέχεται τόνον καθίσταται δυσκολώτερος ό μετά θεαϊότητος προσδιορισμός των συντελεστών κατασκευής. Πλήν τούτων διά νά γίνη από πρόσωπα άνεγνωρισμένου κύρους θά άπότη: χρόνον και ιδίως σοβαράν δαπάνην, ύφίστατο δέ πάντοτε ό κίνδυνος και ή πραγματοποιησύννη αύτη νά μή καταλήξη εις σαφή, συγκεκριμένα και αντικειμενικά ασφαλή συμπεράσματα. Τό ούσιαστικόν όφελος θά ήτο μικρόν μή δικαιολογούν ούτε τήν προσπάθειαν ούτε προπάντων τήν δαπάνην.

Τεραστίας επίσης διαφοράς μεταξύ προβλέψεως και πραγματοποίησεως παρουσίασαν αϊ έμμεσοι δαπάναι.

Έξ αναλύσεως τού προϋπολογισμού τής Δ.Ε.Η. τού 1957 (συνόλου δολλ. 26 εκατομμ.) τήν όποιαν υπέβαλεν ήμίν ό Έμμαν. Γυπαράκης διά τού από 9.6.1964 σημειώματός του προκύπτει ότι εκ τού ποσού των δολλ. 3.379.953, εις τό όποιον ύπολογίζοντο αϊ έμμεσοι δαπάναι, ποσόν δολλαρίων 1.397.477 όφείλεται εις αύξησιν λόγω ύποτιμήσεως τής άναγκαίας δαπάνης εις τόν προϋπολογισμόν τού 1955. Κατά τήν εκτιμωμένην εις τό από 28.5.1964 σημειώμα του άποψιν τού Έμμαν. Γυπαράκη παρετηρήθη έν πρώτοις τεραστία αύξησις των διατεθέντων ποσών διά τήν προμήθειαν των απαιτούμένων μηχανημάτων κατασκευής, αύτη δέ όφείλεται όχι εις αύξησιν τού άριθμού των μηχανημάτων άλλ' εις τήν πολύ μεγαλύτεραν πραγματικήν αξίαν αυτών από τής εις τούς πίνακας τής OL—CO προβλεφθείσης. Ως σημειούται ή η-

ξημένη αύτη αξία προέκυψεν από διεθνείς δημοπρατίας αϊ όποίαι διεξήχθησαν καθ' όλους τούς καθιερωμένους τύπους υπό τόν έλεγχον τής Δ.Ε.Η.

Είς τό σημείωμα τούτο περιλαμβάνεται ό κατωτέρω πίναξ των μάλλον χαρακτηριστικών παραδειγμάτων:

	Κατά τήν 'Ανάλυσιν Τιμών τής OL—CO		Πραγματοποιηθείσαι τιμαί άγοράς κατό- πιν δημοπρασιών	
	Αριθ. τεμαχ.	Αξίας εις έκ.ατ. δρχ.	Αριθ. τεμαχ.	Αξίας εις έκ.ατ. δρχ.
1. Αυτοκίνητα φορτηγά	40	3,80	37	6,10
2. Βαγονέττα	50	0,20	109	1,05
3. Ηλεκτρικά μηχαναί έλξεως	5	0,70	6	1,15
4. Μηχανικά πύα	4	0,30	5	4,45
5. Θραυστήρες	2	1,50	2	10,80
6. Αναμικτήρες σκυροδ.	8	0,95	10	1,30
7. Γερανοί σκυρ.	2	3,00	2	7,97
8. Γερανοί	8	0,50	6	1,05

Επίσης ό πολιτικός μηχανικός τής Δ.Ε.Η. Παναγ. Μιχαηλίδης εις τήν από 3.6.64 ένορκον κατάθεσιν του εκθέτει ότι φορτηγά αυτοκίνητα 10—12 τόννων ήγοράσθησαν πρós 560.000 περίπου έκαστον έναντι προβλέψεως δρχισμών 100.000, επίσης δέ ότι μετά τήν αύξησιν τής διαμέτρου τής σήραγγος προσαγωγής εις 3,50 μ. από 2,70 μ. δέν ήτο πλέον δυνατή ή χρησιμοποίησις τού συγκροτήματος διασρώσεως σκυροδέματος τής σήραγγος τό όποιον είχεν ή Δ.Ε.Η. από τό έργον τού Λούρου και προέκυψεν ή άνάγκη άγοράς νέου, όπερ δέν είχε προβλεφθί.

Μεγάλην επίσης ύπερβάσιν παρουσίασεν ό λοιπός έξοπλισμός κατασκευής ής όδοί, άγωγοί ήλεκτρικού ρεύματος, ύδατος και πεπιεσμένου άέρος, τηλεπικοινωνία και ή διά τήν λειτουργίαν και συντήρησιν του απαιτούμένη δαπάνη. Τούτο αποδίδεται εις τήν μεγάλην απόστασιν μεταξύ των διαφόρων τμημάτων τού έργοταξίου. Κατά τόν Π. Μιχαηλίδην ή παρατηρηθείσα καθυστέρησις διά τήν λήψιν αποφάσεως περί τής όριστικής μορφής τού φράγματος επέβαλε τήν επιτάχυσιν των εργασιών κατασκευής μετά τό 1958 μέ αποτέλεσμα τήν έντονον χρησιμοποίησιν των μηχανών κατασκευής. Τούτο επέβεβαίωσε διά τής από 24.6.1964 καταθέσεώς του ό μηχανολόγος τής Δ.Ε.Η. Βογιατζόγλου, ό όποίος διετέλεσε προϊστάμενος τού ήλεκτρολογικού τομέως τού έργου, έγκατεστημένος εις τό έργοτάξιον.

Εκ τού πίνακος τής 7.4.1962 τού ύποβληθέντος εις τήν υπό τόν καθηγγητήν Κουτσόκωστον Έπιτροπήν (περί τού όποίου εγένετο ήδη λόγος) έκαμεν ήμίν έντύπωσιν τό εις αυτόν αναγραφόμενον ποσόν διά «συντήρησιν μηχανημάτων» τό όποιον άνήρχετο εις δολλ. 1.551.680. 'Ανάλυσιν τού λογαριασμού τούτου έδωσεν ήμίν ή ύπηρεσία (πίναξ 20.7.1964) έξ ου προκύπτει ότι κακώς περιελήφθησαν λογιστικώς υπό τόν τίτλον τούτον διάφορα κονδύλια άφορώντα ού μόνον τήν συντήρησιν αλλά και τήν λειτουργίαν, ήτοι και τήν άμοιβήν τού άναγκασιούτος προσωπικού, των μηχανημάτων κατασκευής και των προσωρινών εγκαταστάσεων. Επίσης εκ τού πίνακος τούτου προκύπτει ότι ποσόν δρχ. 5.743.000 ήτοι δολλ. 190.000 διετέθη δι' ώρισμένας μικράς συνήθως τεχνικάς κατασκευάς. Ο Α. Βογιατζόγλου θεωρεί έν τούτοις ότι τό ποσόν αυτό είναι άνώτερον τού πραγματικώς διατεθέντος διά τόν σκοπόν αυτόν αλλά ή εξακρίβωσις τού ισχυρισμού τούτου ήτο δυσχερής διότι θ' άπότη: τήν άναδρομήν εις έν έκαστον των σχετικών ένταλμάτων, άν δέ ό από μνήμης ύπολογισμός τού Α. Βογιατζόγλου είναι όρθός τούτο θά σημαίνη ότι λογιστικώς περιελήφθησαν υπό τόν τίτλον τούτον και άλλοι δαπάναι.

Μετά τό πέρας τής εκτελέσεως εγένετο εκτίμησις τού άπομείναντος έξοπλισμού κατασκευής και τό έξεφρεδέν ποσόν άφηρεθί από τήν αξίαν κτήσεως των μηχανημάτων πρós τόν

σκοπὸν νὰ ἐξευρεθῇ τὸ ποσὸν μὲ τὸ ὁποῖον ἡ ἀπεβαρύνετο τὸ ἔργον. Ἡ ἐπιβάρυνσις αὕτη καθωρίσθη εἰς δολλ. 598.238. (Ἰδε σσμ. Δ. Παπαλεονάρδου 25.6.1964). Δεδομένου ὅτι εἶναι ἀμφίβολος ἡ δυνατότης νέας χρησιμοποίησεως παρὰ τῆς OL—CO πολλῶν τῶν μηχανημάτων τούτων καὶ ὅτι ἡ πώλησις τούτων δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ τὰς βάσει μόνης τῆς φθορᾶς ὁρισθείσας ἀξίας, εἶναι φυσικὸν ὅτι ἡ Δ.Ε.Η. θὰ ὑποστῇ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ζημίαν ἢ ὁποία ὀρθολογιστικῶς θὰ πρέπει νὰ προστεθῇ εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ ἔργου.

Διὰ τὰς ἐμμέσους δαπάνας ἡ Ἐπιτροπὴ Κουτσουκώστα περιωρίσθη εἰς τὴν σκέψιν ὅτι ἡ πραγματοποίησις τῶν σχετικῶν δαπανῶν εἶχεν ἐλεγχθῇ παρὰ τῆς ΥΕΚΕΤ καὶ εἰς οὐδένα ἑλεγχον προήλθεν ὡς πρὸς τὰς εἰς τὸ σκέλος τοῦ συμβατικοῦ κόστους περιληφθείσας δαπάνας.

Εἰς τὴν αὐξήσιν τοῦ κόστους τοῦ ἔργου συνέβαλεν ἐπίσης ἡ διὰ τῆς συμβάσεως τῆς 15.10.1956 χορήγησις τῆς ἤδη ἐξετασθείσης μεγάλης ἀμοιβῆς εἰς τὴν OL—CO.

4.—α) Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων καταφαίνεται ὅτι ἡ ὑπερβολικὴ ὑπέρβασις τῆς ἀρχικῆς προβλέψεως ὀφείλεται πρωτευσόντως εἰς τοὺς ἐξῆς λόγους:

Α) Τὴν προσπάθειαν τῆς OL—CO (ἀλλὰ καὶ τῆς KNAPPEN) νὰ ἐμφανίσουν διὰ τῆς μελέτης τὸν δυνατόν χαμηλότερον προϋπολογισμόν ὥστε νὰ παρασύρουν τὸν κύριον τοῦ ἔργου εἰς τὴν ἐκτέλεσιν μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι ἀφ' ἧς ὁ ἀνάδοχος ἐγκατασταθῇ ἐπὶ τόπου ἡ ἀποβολὴ τοῦ εἶναι σχεδὸν ἀδύνατος. Εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων ὁ ἐγκατασταθεὶς ἀνάδοχος θὰ δυνήθῃ νὰ δημιουργήσῃ ἢ θὰ εὕρῃ εὐχερείας ἀναμορφώσεως τῆς προβλεφθείσης δαπάνης ἐπικαλούμενος τροποποιήσεις τοῦ ἀρχικοῦ σχεδίου ἢ ἀπροβλέπτους συνθήκας. Τοῦτο ἦτο πολὺ εὐκολώτερον λόγῳ τῆς ἀοριστίας τῆς ἀρχικῆς προκηρύξεως καὶ τῆς ρευστότητος τὴν ὁποίαν ἡ OL—CO ἐπέτυχε νὰ δώσῃ εἰς τὴν σύμβασιν τῆς 5.5.1955. Περὶ τῆς ἀτελείας τῆς συμφωνίας τῆς 15.10.1956 ὠμιλήσαμεν ἤδη ὑπενθυμίζομεν δὲ ὅτι τόσον ἀτυχῆς ὑπῆρξεν ἡ διατύπωσις τῆς ὥστε ἡ μόνη ἐπιδιωχθεῖσα ὑπὲρ τῆς Δ.Ε.Η. ἐξασφάλισις τῆς μὴ ὑπερβάσεως ὀρισμένου ὕψους τῆς δαπάνης ἐματαιώθη.

Β) Εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῶν ἀνωτέρω σκοπῶν τῆς OL—CO ἐβοηθήθη ἀπολύτως ἐκ τῆς ἑλλείψεως πλήρους μελέτης κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰς αὐτὴν ἀναδέσεως τοῦ ἔργου. Ἡ ἑλλειψις αὕτη δὲν δύναται νὰ καταλογισθῇ. Ἡ προκαταβολικὴ συμπλήρωσις τῆς μελέτης θὰ κατηνάλισκε χρόνον ὁ ὁποῖος δὲν ἦτο δυνατόν νὰ διατεθῇ ἐν ὄψει τῆς ἀνάγκης αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας.

Γ) Σοβαρὸν ποσοστὸν τῆς αὐξήσεως ὀφείλεται εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς προβλεπομένης ἐγκατεστημένης ἰσχύος εἰς 120.000 KV. ἐπίσης δὲ εἰς τὴν σὺν τῷ χρόνῳ ἐδραιωθείσαν ἀντίληψιν ὅτι λόγῳ τοῦ σεισμοπαθοῦς τῆς περιοχῆς δεόν νὰ γίνῃ ἰσχυρὰ ἀντικειμενικὴ κατασκευὴ.

Δ) Ὁ ἐκ τῶν ὑστέρων κρίνων τὰς ἐκτεθείσας ἐξελιξείας ὀφείλει νὰ μὴ παραβλέπῃ ὅτι διὰ πρώτην φοράν κατεσκευάζετο εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑδροηλεκτρικὸν ἔργον τοιαύτης ὀγκῆς καὶ εἶναι φυσικὸν καὶ λογικὸν αἱ ὑπηρεσίαι τῆς Δ.Ε.Η. νὰ ἐνεφάνισαν ἀδυναμίας κατὰ τὴν μελέτην καὶ κρίσιν τῶν προτάσεων KNAPPEN καὶ εἰτα τῆς OL—CO καὶ ἰδίως τὴν ἐγκρίσιν ἀντίληψιν περὶ τῆς ἀποστάσεως ἧτις ὑφίστατο μεταξὺ τῶν σχεδίων καὶ τῆς πραγματικότητος.

Ε) Ἡ ὑπὸ δυσμενεῖς ὁρους προμήθεια τοῦ κυρίου ἠλεκτρολογικοῦ ἐξοπλισμοῦ, ἀποτέλεσμα τῆς ἀδικαιολογήτου ἀποδοχῆς τῆς δεσμευτικῆς πραγματογνωμοσύνης καὶ τῶν ἀμφιβολῶν ἐνεργειῶν τοῦ Γ. Πεζοπούλου, καὶ τέλος.

ΣΤ) Ἡ κατὰ τὸ ἀπολογιστικὸν σύστημα κατασκευὴ τῶν κυρίων ἔργων πολιτικοῦ μηχανικοῦ ἧτις εἶναι καλλιτέρα ἀλλὰ πάντοτε δαπανηρότερα.

β) Πλέον τούτων ὑπῆρξε καὶ σπατάλη. Ἀντικειμενικὴ διαπίστωσις διὰ τῆς ἐρευνῆς τῆς διαθέσεως ἐκάστου κονδυλίου δὲν ἦτο δυνατόν. Ἀλλ' ἡ τᾶσις τοῦ ἀναδόχου πρὸς σπατάλην εἶναι συμφυῆς πρὸς τὸ σύστημα τῆς ἀπολογιστικῆς ἐκτελέσεως, ἰδίως ὅταν ἡ ἀμοιβὴ αὐτοῦ ἐπηρεάζεται ἐκ τῆς αὐξήσεως τῆς δαπάνης τοῦ ἐκτελουμένου ἔργου.

Ἡ τᾶσις αὕτη πρὸς αὐξήσιν τῆς δαπάνης δύναται νὰ ἐκδηλωθῇ εἰς τὴν μεταχειρίσιν περισσοτέρων τῶν ἀναγκαϊούτων ἐργατῶν καὶ μηχανικῶν μέσων ἢ τὴν μὴ πλήρη ἀπασχόλησιν τῶν, δύναται ὅμως νὰ λάβῃ καὶ τὴν μορφήν ἐπιδιώξεως κατασκευῆς ἔργων (ἰδίως βοηθητικῶν) μὴ ἀπαραιτήτων, ὅπερ εἶναι εὐκολώτερον ὅταν ἐν προκειμένῳ δὲν προηγήθῃ πλήρης μελέτη. Ὡς χαρακτηριστικὴν περίπτωσιν τῆς δευτέρας ταύτης κατηγορίας σημειοῦμεν τὴν παρὰ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Ε.Μ.Π. καὶ τεχνικοῦ συμβούλου τῆς Δ.Ε.Η. Ι. Ρωμάδου κατατεθείσαν παράλογον ἀξίωσιν τῆς OL—CO νὰ ὀπλισθῇ ἡ σήραγγα προσαγωγῆς διὰ διπλοῦ σιδηροῦ ὀπλισμοῦ καὶ καθ' ὅλον τὸ μήκος τῆς, ἧτις μνημονεύεται ἀνωτέρω. Εἶναι πιθανὸν εἰς ἄλλας περιπτώσεις ἢ προσπάθεια τῆς OL—CO νὰ ἐπέτυχε. Πραγματογνωμοσύνη ἢ ὁποία θὰ εἶχε σκοπὸν νὰ διαπιστώσῃ ἂν ἐγένοντο κατασκευαὶ αἱ ὁποῖαι θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἀποφευχθῶν, δι' Ἑλλήνων πραγματογνωμόνων, εἶναι δυσχερὲς τοσούτῳ μᾶλλον ὅσον τὴν κατασκευὴν παρηκολούθουν πλὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Δ.Ε.Η. οἱ τεχνικοὶ αὐτῆς σύμβουλοι καθηγῆται τοῦ Πολυτεχνείου καὶ ὁ θεωρούμενος ὡς αὐθεντία εἰς τὰ φράγματα Ἑλβετὸς καθηγητῆς κ. STUCKY.

Ἡ τᾶσις τῆς OL—CO ὅπως χρησιμοποιοῖ τὸ ἐργατικὸν καὶ τεχνικὸν προσωπικὸν καὶ τὸν μηχανικὸν ἐξοπλισμὸν κατασκευῆς ἄνευ φειδοῦς βεβαιούται ὑπὸ ὅλων τῶν τεχνικῶν τῆς Δ.Ε.Η. οἱ ὁποῖοι παρηκολούθησαν ἐπὶ τόπου τὴν κατασκευὴν. Ἄλλοι ἀποδίδουν τοῦτο κατηγορηματικῶς εἰς προσπάθειαν τῆς OL—CO νὰ αὐξήσῃ τὰς δαπάνας τῆς, ἄλλοι, ὀλιγώτεροι, εἰς ἀπλὴν ἑλλειψιν φειδοῦς.

Ἐκ τῶν ἐγγράφων, τῶν καταθέσεων, τῶν πληροφοριῶν καὶ τῶν εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον γενομένων συζητήσεων ἐσχηματίσαμεν τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ ὑπὸ τὸν Δ. Παπαλεονάρδον ὑπηρεσία (ΥΕΚΕΤ) καὶ οἱ ὑπ' αὐτὴν ἐπὶ τόπου ἐποπτεύοντες τεχνικοὶ τῆς Δ.Ε.Η. ἐχαλιναγωγήσαν ἀποτελεσματικῶς, ἐν τῷ μέτρῳ βεβαίως τοῦ δυνατοῦ ὑπὸ τὰς ἐκτεθείσας συνθήκας, τὴν ἀδίστακτον προσπάθειαν τοῦ ἀναδόχου. Ἀπετέλεσεν εὐτυχὴ σύμπτωσιν ὅτι ἐπὶ κεφαλῇ τῆς ΥΕΚΕΤ εἶχε τεθῇ ὁ Διον. Παπαλεονάρδου, ὁ ὁποῖος διὰ τῆς ἐντόνου ἀντιστάσεώς του, ὅχι ὁμως ὑπερβολικῆς ἢ ἀδικαιολογήτου (ἰδε πλὴν ἄλλων καταθέσεων Π. Στουπάκη), ἐπέτυχεν ὅπως ἡ δαπάνη μὴ ὑπερβῇ ἐν ὅριον τὸ ὁποῖον δὲν δύναται μὲν νὰ προσδιορισθῇ ἀλλὰ δὲν ὑπῆρξεν ἀπαράδεκτον καὶ ἀφ' ἑτέρου κατασκευασθῇ ἐν ἔργον τὸ ὁποῖον ἀπὸ πάσης ἀπόψεως θεωρεῖται ἄριστον.

Ὁ Γ. Πεζόπουλος καὶ ὁ Π. Γουνανάκης, ὁ δευτερός ἴσως παρασυρόμενος ἀπὸ τὸν πρῶτον, οὐ μόνον δὲν ἐβοηθήσαν τὸν Δ. Παπαλεονάρδον εἰς τὸ ἔργον αὐτό, ἀλλὰ πολλάκις προσεπάθησαν νὰ ἐμφανίσουν αὐτὸν εἰς τὸ Δ. Σ. ὡς ὑπερβολικῶς καὶ ἀδικαιολογητῶς αὐστηρὸν λόγῳ ὅμως τῆς κατὰ γεγνημένην ἀντίληψιν ἐντιμότητός του δὲν ἐτόλμησαν νὰ ἐμποδίσουν αὐτὸν νὰ ἀσκήσῃ τὸν προσήκοντα ἑλεγχον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΕΠΙΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΕΠΙ ΤΗ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΓΑΛΛΙΚΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

(Εἰσηγ. Ἐκθεσίς Γεωργ. Χαρμπούρη)

ΜΕΡΟΣ Ι.

Ἱστορικὸν παροχῆς πιστώσεων καὶ ἀπορρόφησης αὐτῶν.

1.—α) Διὰ πρωτοκόλλου ὑπογραφέντος ἐν Παρίσις τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1953 μεταξὺ τῆς Γαλλικῆς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, φέροντος τὸν τίτλον «Πρωτόκολλον περὶ ἐξηλεκτρισμοῦ τῆς Ἑλλάδος» προβλέπεται, ὅτι ἡ γαλλικὴ βιομηχανία θὰ συμβάλῃ εἰς τὸν ἐξηλεκτρισμὸν τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς παροχῆς ὑπηρεσιῶν καὶ διὰ πωλήσεως ὕλικου ἐπὶ πιστώσει. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θὰ ἀναθέτῃ εἰς τὰς γαλλικὰς ἐταιρείας μελέτας καὶ ἐργασίας συναφεῖς πρὸς τὸν ἐξηλεκτρισμὸν τῆς Ἑλλάδος. Τὰ ἐπὶ πιστώσει δυνάμενα νὰ ἀναληφθῶσι ποσὰ μέχρι συνόλου 5,5 δισεκατομμυρίων γαλλικῶν φράγκων, ἐκλιμακούντο μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1954—1958 ὁ δὲ χρόνος τῆς πιστώσεως ἐκυμαίνεται ἀπὸ

ένος μέχρι τριών έτών με τελικόν χρόνον εξοφλήσεως τὸ έτος 1960. Τὴν 2 Νοεμβρίου 1953 υπεγράφη ἐν Ἀθήναις νέον πρωτόκολλον μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν γαλλικῶν εταιρειῶν OMNIUM LYONNAIS καὶ COMMERCIALE TECHNIQUE ET INDUSTRIELLE διὰ τοῦ ὁποῖου αἱ ἐταιρεῖαι αὗται, (αἱ ὁποῖαι ἐν συνεχείᾳ θὰ ἀποκαλῶνται διὰ τοῦ συντεταγμένου ὀρου OL—CO) ἀνελάμβανον νὰ θέσουν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν διὰ μελέτας ἢ τεχνικὴν συνδρομὴν δι' ἔργα ἐξηλεκτρισμοῦ ἢ καὶ τὴν προμήθειαν τοῦ ἀναγκαζομένου ὑλικοῦ ἐπὶ πιστώσει κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ πρωτοκόλλου.

Οὐσιώδεις ὅροι τοῦ πρωτοκόλλου τούτου ὡς πρὸς τὸ ἐξεταζόμενον θέμα εἶναι οἱ ἑξῆς:

Α) Τὸ ἄρθρ. 4 κατὰ τὸ ὁποῖον «Τὸ εἶδος καὶ ἡ ποσότης τοῦ παραδοθσομένου ὑλικοῦ θὰ ὑπόκεινται εἰς τὴν ἐπιλογὴν καὶ τὴν ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος καὶ θὰ εἶναι σύμφωνα πρὸς τοὺς ἐν ἰσχύϊ κανονισμοὺς ἀσφαλείας. Αἱ τιμαὶ θὰ εἶναι σύμφωνα πρὸς τὰς τρεχούσας τιμὰς, αἱ ὁποῖαι ἰσχύουν εἰς τὰς διαφόρους εὐρωπαϊκὰς ἀγοράς, τὸσον διὰ τὰ σχέδια καὶ τὴν λοιπὴν τεχνικὴν συνδρομὴν ὅσον καὶ διὰ τὸ ὑλικόν». Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως ταύτης ἐδημιούργησε τὰ πλεῖστα τῶν ζητημάτων περὶ ὧν ἡ παρούσα ἐκθεσις.

Β) Αἱ διατάξεις τοῦ ἁρθρου 6 παράγραφοι 2 καὶ 6 κατὰ τὰς ὁποίας: α) Αἱ συμβάσεις, αἱ ὁποῖαι θὰ υπογραφοῦν ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς παρούσης συμφωνίας θὰ συνομολογηθοῦν εἰς γαλλικὰ φράγχα καὶ θὰ περιλαμβάνουν ρήτραν περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν τιμῶν. Ἡ ἐνδεχομένη διαφορὰ βασικῶν τιμῶν θὰ ὑπολογίζεται κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς παραδόσεως καὶ θὰ ἐνσωματωταί εἰς τὰς τιμὰς τοῦ τιμολογίου. β) Αἱ βάσει τῆς παρούσης συμφωνίας πραγματοποιούμεναι συναλλαγαὶ θὰ ὑπόκεινται εἰς τὰς ρυθμίσεις, αἵτινες διέπουν ἐν Γαλλίᾳ τὰς τραπεζιτικὰς πιστώσεις καὶ τὰς κρατικὰς ἐγγυήσεις πιστώσεων, ἰδίᾳ δὲ τὰς ἀναφερομένας εἰς τὴν χρονικὴν διάρκειαν τῶν πιστώσεων, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ παρασχεθοῦν εἰς τὰς διαφόρους κατηγορίας ὑλικῶν». Τὰ πρωτόκολλα ταῦτα ἐκονοποιήθησαν πρὸς τὴν Δ.Ε.Η. παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας (ἐγγρ. ἐμπ. 231/1.2.54) καὶ ἐζητήθη παρ' αὐτῆς ὅπως καταρτίσῃ τὸ ταχύτερον καὶ ὑποβάλλῃ πῖνακα τῶν ὑλικῶν, μηχανημάτων καὶ ὑπηρεσιῶν τῶν ὁποίων ἡ χρηματοδότησις εἶδει νὰ ἐπιδιωχθῇ διὰ τῶν γαλλικῶν πιστώσεων.

Τὴν διαχείρισιν τῆς Δ.Ε.Η. ἤσκει κατὰ τὸν χρόνον ἐκείνον ἡ EBASCO, τὸ Διοικητικὸν ὅμως Συμβούλιον τῆς Δ.Ε.Η. διὰ τῆς 24/9.2.1954 ἀποφάσεώς του ἐξῆρσε τὴν διαχείρισιν τῶν γαλλικῶν πιστώσεων ἀπὸ τὰς ὑπηρεσίας τῆς EBASCO καὶ ἀνέθεσεν αὐτὴν εἰς εἰδικὴν ὑπηρεσίαν ὑπὸ τὸν Γ. Πεζόπουλον, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἤδη ὀρίσθῃ ὅτι θὰ ἀνελάμβανε τὴν γενικὴν διεύθυνσιν μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῆς EBASCO.

Ἐπηκολούθησεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 369/31.3.54 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου διὰ τῆς ὁποίας ἀνετέθη εἰς τὴν Δ.Ε.Η. ἡ χρησιμοποίησις τῶν εἰρημένων πιστώσεων διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ προγράμματος ἐξηλεκτρισμοῦ τῆς Χώρας καὶ ὀρίζεται ὅτι «αἱ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν Ἑλληνογαλλικῶν συμφωνιῶν γενόμεναι ἐκάστοτε παρὰ τῆς Δ.Ε.Η. προμήθειαι ὑλικοῦ καὶ μηχανημάτων, ὡς καὶ ἡ ἀνάθεσις παρὰ ταύτης παροχῆς ὑπηρεσιῶν, ὑπόκεινται εἰς τὴν διὰ τῆς παρούσης πράξεως καθιερωμένην διαδικασίαν βιομηχανικῶν παραγγελιῶν ἐγγυήσε τοῦ Δημοσίου, ἥτοι εἰς προηγουμένην ἔγκρισιν τῶν Ὑπουργικῶν Συνταγισμῶν, Οἰκονομικῶν καὶ Βιομηχανίας».

β) Διὰ τὴν πραγματοποίησιν παραγγελιῶν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ρηθέντων πρωτοκόλλων ἡ OL—CO καὶ ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις ἤρχισαν ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου 1954 ἀσχοῦνται πῖσιν διὰ τῶν Κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν ὅπως ἡ Δ.Ε.Η. ὑποβάλλῃ πῖνακα τῶν ἀπαιτούμενων ὑλικῶν διὰ τὴν μελετωμένην συμπλήρωσιν τοῦ δικτύου διανομῆς ἵνα οἱ γαλλικοὶ οἴκοι προέλθωσιν εἰς σχετικὰς προσφοράς. (Εἰσηγ. ἐκθ. Γ. Χαρουπούση σελ. 4). Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ὅμως τῆς Δ.Ε.Η. ἐδίσταζε νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀποστολὴν τοῦ πῖνακος λόγω σοβαρῶν ἀμφιβολιῶν ὡς πρὸς τὴν ἐννοίαν τῶν διατάξεων τῶν

πρωτοκόλλων καὶ ἰδίως τῆς παραγρ. 4 τοῦ πρωτοκόλλου τῆς 2.11.1953 καὶ τοῦ φόβου ἀναλήψεως ὑποχρεώσεων, τοῦτο δὲ τὸσον ἀπὸ νομικῆς ὅσον καὶ ἀπὸ οὐσιαστικῆς ἀπόψεως. Ἀπὸ μὲν νομικῆς ἀπόψεως διότι τὸ διὰ τῶν πρωτοκόλλων τούτων προβλεπόμενον σύστημα ἀναθέσεως τῆς παροχῆς ὑπηρεσιῶν ὑλικῶν δὲν συνεδιβάζετο πρὸς τὴν διέπουσαν τὴν Δ.Ε.Η. νομοθεσίαν ἐπιβάλλουσαν τὴν ἐνέργειαν διαγωνισμοῦ. Τὸ νομικὸν τοῦτο ἐλάττωμα ἐθεραπεύθη μόνον ἀπὸ τῆς διὰ τοῦ μεταγενεστέρου Ν. 3307 τῆς 13/15 Ἰουλίου 1955 γενομένης κυρώσεως τῶν εἰρημένων πρωτοκόλλων. Ἀπὸ δὲ οὐσιαστικῆς ἀπόψεως λόγω τῆς δυσχερείας τὴν ὁποίαν θὰ ἐνεφάνιζεν ἡ κρίσις περὶ τοῦ ἀν' αἱ παρὰ τῶν Γάλλων προσφερομένου τιμαὶ θὰ ἦσαν αἱ τρέχουσαι τιμαί, αἱ ὁποῖαι ἰσχύουν εἰς τὰς διαφόρους Εὐρωπαϊκὰς ἀγοράς, ἥτοι ἀν' θὰ ἦσαν εὐλογοὶ κατὰ τὴν ἐννοίαν τῆς συμβάσεως.

Αἱ ἀπόψεις αὗται διατυπῶνται εἰς ἐγγράφον τῆς Δ.Ε.Η. πρὸς τοὺς Ὑπουργοὺς Συνταγισμῶν, Οἰκονομικῶν καὶ Βιομηχανίας τῆς 25.9.1954 εἰς τὸ ὁποῖον ρητῶς ἐκτίθεται ὅτι ἡ Δ.Ε.Η. θὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν αἰτησιν τιμολογήσεως παρὰ τῶν γαλλικῶν οἴκων καταλόγων ὑλικοῦ ἐφ' ὅσον, ὡς αὕτη θεωρεῖ, οὐδεμίαν ἐκ τῆς τοιαύτης αἰτήσεως θὰ ἔχῃ δέσμευσιν ὡς πρὸς τὸν τρόπον ἐξευρέσεως τῶν τιμῶν πρὸς τὰς ὁποίας θὰ συγκρίνῃ τὰς τιμὰς τῶν προσφορῶν καὶ ὅτι θὰ εἶναι ἐλευθέρᾳ νὰ μὴ χρησιμοποίησῃ τὰς ρηθείσας πιστώσεις ἐὰν αἱ ποσφερόμεναι τιμαὶ δὲν εἶναι συμφέρουσαι.

Παρὰ τὴν ἐπιφύλαξιν ταύτην ἡ δυσχέρεια ὡς πρὸς τὸν καθορισμὸν τῆς «εὐλόγου» τιμῆς παρέμενε. Διότι ὡς ἐκτίθεται εἰς τὸ ἀπὸ 21/2.1954 σημείωμα τοῦ Νομ. Συμβούλου τῆς Δ.Ε.Η. πρὸς τὸν Γ. Πεζόπουλον, ὡς «εὐλογος» τιμὴ δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἡ δυναμένη νὰ ἐπιτευχθῇ διὰ μειοδοτικῶν διαγωνισμῶν. Πράγματι εἰς μειοδοτικὸν διαγωνισμὸν εἶναι δυνατὴ ἡ συμπίεσις τῶν ποσοστῶν καὶ κάτω τῶν τρεχουσῶν, τοῦτο δὲ πολὺ μάλλον ἐφ' ὅσον οἱ διαγωνιζόμενοι θὰ εἶνον ὑπ' ὄψιν τοὺς ὅρους τοῦ πρωτοκόλλου, δύναται δὲ βασιμῶς νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ὡς «εὐλογος» τιμὴ ἡννοεῖτο ἡ συνήθης ἢ τοῦ ὅρου ἢ ὁποία δὲν συμπίπτει πάντοτε πρὸς τὴν κατωτάτην τιμὴν συναγωνισμοῦ. Ἐξ ἄλλου δὲν ἦτο ἐν τοῖς πράγμασι δυνατὴ ἡ προκήρυξις δημοπρασίας μόνον διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς δυναμένης νὰ ἐπιτευχθῇ κατωτάτης τιμῆς ἀνευ ὑποχρεώσεως ἀναθέσεως τῆς σνετικῆς προμηθεύσεως εἰς τὸν τελευταῖον μειοδότην. Λόγω τῆς ἀδυναμίας ταύτης ἐξευρέσεως ἀπαλοῦς βάσεως τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἐφοβέτο τὴν κατ' ἰδίαν ἐκτέλεσιν κοίσιν περὶ τοῦ εὐλόγου τιμῆς τινὸς ἐφ' ὅσον ὑφίστατο ὁ κίνδυνος ἐκ μεταγενεστέρας προσφοράς ἐτέρου οἴκου εἰς κατωτέραν τιμὴν νὰ ἐμσχανισθῇ ὡς διαβλητὴ ἡ κοίσις αὐτοῦ. Τελικῶς οἱ πῖνακες τῶν ἀπαιτούμενων ὑλικῶν διανομῆς παραδίδονται εἰς τοὺς ἀντιστοιχοῦντας τῆς OL—CO τὴν 27.9.1954 (αὐτόθι σελ. 5—6).

γ) Οἱ ἐνδιαφερόμενοι Γαλλικοὶ οἴκοι ὑπέβαλλον σχετικὰς προσφοράς ἀλλὰ λόγῳ τῶν ἥδη ἐκτεθέντων ἢ λήψις ἀποφάσεως παρὰ τῆς Δ.Ε.Η. καθυστέρησεν. Ἡ OL—CO καὶ ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις ἤρχισαν ἀσχοῦσαι ἐκ νέου πῖσιν. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ζητοῦσα τὴν ἐκδοσιν ἀποφάσεως εἴτε ἀποδεγομένης εἴτε ἀπορριπτέας τὰς προσφορὰς. Κατὰ τὰς Γαλλικὰς ἀπόψεις ἡ μὴ χρησιμοποίησις τοῦ διὰ τὸ 1954 προβλεπομένου τιμήματος τῶν 200 ἐκατ. γαλλ. σφάνων θὰ ἐπὶνέμετο τὴν ἀπώλειαν τῶν πιστώσεων, ἐθεωρεῖτο δ' ἐπίσης ὅτι ἡ Δ.Ε.Η. ὑπονοεῖτο νὰ κοίνην περὶ τοῦ εὐλόγου τῶν προσφορῶν. Ὑφίστατο ἐξ ἄλλου δῆλωσις τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας ἥτι ἡ Δ.Ε.Η. εἶναι ἐλευθέρᾳ νὰ ἀπορρίψῃ («Τὸς παρὰτ. Συμβ. Δ.Σ. 27.12.54 σελ. 6 Γ. Πεζόπουλος») ἐκτεῖτο ὅμως ὅπως λάβῃ πρὶν ἐν τῇ ἀπόφασιν φαίνεται δὲ ὅτι εἴτε κατ' ἐννομίαν τῆς συμβάσεως εἴτε ἐκ γενικωτέρας πολιτικῶν λόγων ἐθεωρεῖτο ὅτι ἡ Δ.Ε.Η. θὰ ἔπρεπε νὰ κοίνη ἐπὶ τοῦ εὐλόγου τῶν προσφορῶν.

Ἐπεὶ τὰ παραπάνω τῆς συνεδριάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς 27.12.1954 ἀναγράφεται δῆλωσις τοῦ Προέδρου αὐτοῦ κατ' ἣν «ὁ Γ. Πεζόπουλος μὲν ἀνεκνήμισε σήμερον ὅτι, ὁ Ὑπουργὸς Βιομηχανίας ἐπιθυμεῖ νὰ ἔγῃ ἐντὸς τῆς αὔριον τὴν ἀπόφασιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐπὶ τῆς χρησιμοποίησεως

των 200 εκατ. γαλλικών φράγκων εκ των Γαλλικών Πιστώσεων δια την προμηθειαν υλικών διανομής, καθ' όσον ή προθεσμία της χρησιμοποίησεως ή της μη χρησιμοποίησεως λήγει μέχρι τέλους του έτους αυτού (1954). Συγκεκριμένως δε ό Υπουργός επιθυμεί νά έχη και αναλυτικά έστενογραφημένα πρακτικά της σημερινής συνεδριάσεως επί του ζητήματος τούτου, διά νά γνωρίζη τάς απόψεις εκάστου μέχρι της 10ης πρωΐνης της αύριον).

Υπό τάς συνθήκας ταύτας ό Γ. Πεζόπουλος, υπό την ήν ανωτέρω καθορίσθη ιδιότητα αυτού, εισήγγηθη εις τό Διοικ. Συμβούλιον κατά την συνεδρίαν αυτού της 27ης Δεκεμβρίου την προμήθειαν καλωδίων έσωτερικών εγκαταστάσεων διά της χρησιμοποίησεως του πρώτου τμήματος των Γαλλικών πιστώσεων εκ 200 εκατ. Γαλλικών φράγκων. Τό Διοικ. Συμβούλιον όμως διά της 361) 1954 αποφάσεώς του, λαβόν υπ' όψιν ότι κατά την εισήγησιν διά τά προτεινόμενα καλώδια αξίας Γαλλικών φράγκων 176.584.000 είχαν υποβληθή παρά των Γερμανικών οίκων τιμαί 156 μέχρι 225 εκατ. Γαλλ. φράγκων, άπέρριψε την εισήγησιν ταύτην θεωρήσαν άσυμφόρους τάς τιμάς της προσφοράς, εις την άπόφασιν δε ταύτην έμειοψήγησε μόνον ό Γ. Πεζόπουλος. Ό Γ. Πεζόπουλος δέν ήρνήθη ότι εκ της διαφοράς τιμής ή Δ.Ε.Η. θά εξημιοῦτο 20 εκατ. Γαλλικά φράγκα άλλ' υπεστήριξεν ότι ή ώφέλεια εκ της ταχυτέρας πραγματοποίησεως της παραγγελίας θά υπερεκάλυπτε τό ανωτέρω ποσόν. Κατόπιν νέου αιτήματος του Υπουργού Συντονισμού όπως τό Συμβούλιον αποφανθή την 31.12.54 επί γαλλικής προσφοράς διά μετασχηματιστάς συνήλθε τότο την ήμέραν ταύτην. Ό Γ. Πεζόπουλος εισήγγηθη την έγκρισιν προμηθείας μετασχηματιστών αξίας 138.400.000 Γαλλικών φράγκων τό Διοικ. Συμβούλιον όμως λόγω και των γενικωτέρων ένδοιχασιών, οτινες ανωτέρω εξέτεθήσαν, πεισιωρίσθη εις την έγκρισιν προμηθείας μετασχηματιστών αξίας μόνον Γαλλικών φράγκων 44.625.000 διότι μόνον ως προς αύτους ήδυνήθη νά σχηματίση πεποίθησιν ότι ή προσφερομένη τιμή ανταποκρίνεται πράγματι προς τάς τρεχούσας τιμάς εν τή Ευρωπαϊκή αγορά.

δ) Έκ των πρακτικών των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και εκ σημειωμάτων του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και του Έντεταλμένου Συμβούλου Ι. Καραβίδα καταφαίνεται ότι έντός των κόλπων της Δ.Ε.Η. είχαν διαμορφωθή αντίθετοι απόψεις ως προς την ώφελιμότητα των Γαλλικών πιστώσεων. Ό Ι. Καραβίδας έχαρκτηρίζε τάς Γαλλικάς πιστώσεις ως σαφώς αντιοικονομικάς, τόσοι λόγω του βραχυπροθέσμου αυτών όσον και της αδυναμίας προκλητέως συναγωνισμού και την άποψιν ταύτην είχαν άνακρινώσαι προφορικώς και εις τούς άρμόδιους Υπουργούς. Η αντίθεσις μάλιστα αύτη άπόψεων μεταξύ των Ι. Καραβίδα και Γ. Πεζόπουλου έδωσε λαβήν εις ανταλλαγήν σημειωμάτων εις λίαν όξυ ύφος εις τά όποια έτίθετο και τό ζήτημα της άρμοδιότητος εκάστου διά την επικοινωνίαν με την Κυβέρνησιν. Θεωρούμεν λίαν πιθανόν ότι εκ του λόγου τούτου και τή ύποδείξει του Γ. Πεζόπουλου εζητήθη παρά του Υπουργού Βιομηχανίας νά λάβη γνώσιν της διατυπωθησμένης παρ' εκάστου μέλους άπόψεως κατά την συνεδρίαν της 27.12. 1954 (αυτόθι σελ. 8—9).

Έκ των αυτών πρακτικών και σημειωμάτων καταφαίνεται επίσης ότι ή Κυβέρνησις πιεζόμενη παρά της Γαλλικής Κυβερνήσεως πιέζει και αύτη την Δ.Ε.Η. ν' αποφανθή επί των υποβληθεισών προσφορών. Και δηλοῦται μόν ότι τό Διοικητικόν Συμβούλιον όφείλει νά αποφασίση κατά την ανεξάρτητον και έλευθεράν αυτού κρίσιν άλλ' εκ της άπαιτήσεως, όπως άναγραφή εις τά πρακτικά ή γνώμη εκάστου μέλους επιστημαίνεται τό ένδιαφέρον της Κυβερνήσεως και ή εύθύνη την όποιαν έκαστον μέλος θά φέρη διά την άπόρριψιν των προσφορών. Εις την ύπαρξιν έμμέσου πίεσεως πιστεύει και ό Άν. Δημητράκοπουλος ό όποιος εις τό από 1.1.55 ήμερολογιακόν του σημείωμα (Κεφ. 3 σελ. 8) αναγράφει: «Δέν ήγνόησα, ως συντελεστήν του έξαναγκασμού και τό γεγονός, ότι μετά τρεΐς ήμέρας έληγεν ή θητεία 2 μελών του Διοικητικού

Συμβουλίου και είχε τεθή ζήτημα άντικαταστάσεως των ή μη ποιούτης». Τάς αντίθετους ταύτας τάσεις άντικατοπτρίζει άφ' ένός μόν ή προσπάθεια του Γ. Πεζόπουλου νά επιτύχη την χρησιμοποίησιν των Γαλλικών πιστώσεων έστω και διά συμβολικής τιμης παραγγελίας άφ' έτέρου δε ή αντίδρασις του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. α) Άρχομένου του έτους 1955 ή αντίθεσις ως προς την έννοιαν των ειρημένων διατάξεων του πρωτοκόλλου κατέστη όξύτερα. Χαρακτηριστική είναι ή από 24 Φεβρουαρίου 1955 έπιστολή της OL—CO προς την Δ.Ε.Η. διά της οποίας αύτη άρνείται, τό δικαίωμα της Δ.Ε.Η. νά κρίνη περί του «εϋλόγου» των τιμών είτε βάσει διεθνούς διαγωνισμού είτε βάσει άλλων προσφορών υποβαλλομένων άνευ των διαποσών τάς γαλλικάς πιστώσεις όρων και επιφυλάσσεται παντός δικαιώματος διά την τυχόν προσγενηθσομένην εις αύτην ζήτησιν. Ός θεσπίζεται διά των προς τά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου από 18 και 19 Μαρτίου 1955 σημειωμάτων του τότε έντεταλμένου Συμβούλου (Ι. Καραβίδα) προς επίλυσιν της αντίθεσεως ταύτης υπό την πίεσιν της Γαλλικής Κυβερνήσεως έλαβον χώραν συσκέψεις υπό την Προεδρίαν του Υπουργού Συντονισμού εις τάς όποιας παρέστησαν εκ μέρους της Δ.Ε.Η. οι Ι. Καραβίδας, Δ. Γαλάνης και Γ. Πεζόπουλος, αντιπρόσωποι της OL—CO και ό άρμόδιος Σύμβουλος της Γαλλικής Πρεσβείας, εις την πρώτην δε τούτων και αύτός ό Πρέσβυς της Γαλλίας. Η Δ.Ε.Η. προσεπάθησε και επέτυχε νά περιορίσθ εις Γαλλ. φρ. 1,5 δισεκ. τάς παραγγελίας δι' υλικά διανομής. («Κατορθώσαμεν νά άπαχιστρώθωμεν εις τόν μέγιστον δυνατόν βαθμόν από των υποχρεώσεων τάς όποιας είχομεν αναλάβει έναντι των Γάλλων»). Επίσης ως αναγράφεται εις τό σημείωμα της 19.3.55: «Ό Υπουργός Συντονισμού προέτεινε και οι Γάλλοι έδέχθησαν όπως εις τό ζήτημα των τιμών συμφωνηθή άπλή διαιτησία ανατιθεμένη εις τό Πολυτεχνείον της Ζυρίχης».

β) Επηκολούθησεν ή ύπ' αριθ. 91) 8.4.55 άπόφασις του Διοικητικού Συμβουλίου διά της οποίας άφ' ένός μόν ένεκρίθη ή χρησιμοποίησις των Γαλλικών πιστώσεων διά την προμήθειαν υλικού διανομής αξίας 1,5 δισεκ. γαλλικών φράγκων έξαντλουμένης διά των προμηθειών τούτων της περαιτέρω προς τόν σκοπόν τούτον χρησιμοποίησεως των Γαλλικών πιστώσεων. άφ' έτέρου δε ένεκρίθη όπως «επί του συμφώνου των προσφερομένων υπό των Εταιρειών OMNIUM LYONNAIS και COTECI τιμών υλικού διανομής και μεταφοράς ήλεκτρικής ένεργείας προς τάς τρεχούσας τιμάς της ευρωπαϊκής αγοράς, εν περιπτώσει διαφωνίας, αποφαινεται τό Όμοσπονδιακόν Πολυτεχνείον της Ζυρίχης, ή ό ύπ' αυτού όρισθή σά μένος διαιτητής, ό όποιος δέον νά κέντηται την απαιτούμενην ειδίκευσιν και κύρος». Η τελευταία αύτη άπόφασις του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Η. ένεκρίθη διά της ύπ' αριθ. 31668) 30.4.55 αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού, Οικονομικών και Βιομηχανίας.

γ) Είναι προφανές ότι διά της λύσεως ταύτης άφ' ένός μόν άνεγνωρίζετο ή κατ' αρχήν υποχρέωσις της Δ.Ε.Η. όπως αγοράσθ τά εις εύλόγους τιμάς προσφερόμενα υλικά διανομής, τά περιλαμβανόμενα εις τόν πίνακα του αναγκαιούντος υλικού άφ' έτέρου δε παρέμενεν ή δυσχέρεια τόσοι των ληπτέων ύπ' όψιν κριτηρίων όσον και της συναγωγής ασφαλούς κρίσεως διά τό «εϋλογον» των τιμών.

Αί δυσχέρειαι εις τάς όποιας ένεπλέκετο ούτω ή Δ.Ε.Η. ήξάνοντο λαμβανομένου ύπ' όψιν ότι και αν αύτη έκρινε τάς προσφοράς ως άκρивоτέρας των τρεχουσών και άπέρριπτε ταύτας θά ήτο υποχρεωμένη νά άναμείνη την διαιτητικήν κρίσιν και μόνον μετ' αύτην (επιβεβαιούσαν τό μη εύλογον της τιμής) θά ήδύνατο νά προέλθη εις διεθνή διαγωνισμόν. Αντιθέτως διαιτητική άπόφασις άναγνωρίζουσα τό υπερβολικόν των τιμών ουδεμίαν έδημιούργει διά την OL—CO υποχρέωσιν, τό μόνον δε τό όποιον θά εκέρδιζεν ή Δ.Ε.Η. θά ήτο ή απαλλαγή της από της υποχρεώσεως νά προμηθευθή τά προσφερόμενα παρά της OL—CO υλικά. Άλλ' ή άνάγκη της συμπληρώσεως ή άναγεώσεως του δικτύου διανομής ήτο

επείγουσα και πλείστα των υλικών αναγκαία. Πρέπει όμως να έχει τις υπ' όψιν, ότι οι ανωτέρω διαπραγματεύσεις μετά της OL—CO συνεδάζοντο προς τας διαπραγματεύσεις δια την κατάρτιση της συμβάσεως της αναθέσεως εις την OL—CO του έργου Μέγδοβα. Τοῦτο ἰδιαίτερώς καταφαίνεται ἐκ τοῦ ὅτι ἡ σχετική πρὸς τὴν OL—CO ἐπιστολὴ ἐπεδόθη κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς ρηθείσης συμβάσεως ὡς βεβαιούται διὰ τοῦ υπ' ἀριθ. 1643 ἀπὸ 5.5.55 ὑπ.ρ. σημειώματος τοῦ Γ. Πεζοπούλου πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου διὰ τοῦ ὁποίου ἀναγγέλεται ἡ ὑπογραφή τῆς συμβάσεως καὶ προστίθεται: «συγχρόνως ἐπεδόθη εἰς τοὺς Γάλλους ἐκπροσώπους καὶ ἡ ἐπιστολὴ περὶ προμηθείας ὑλικῶν διανομῶν».

Ἐκ τῶν πρακτικῶν τῶν ἀνωτέρω μνημονευθησῶν δύο συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καταφαίνεται, ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἔλαβε τὰς ἀνωτέρω ἀποφάσεις ὑπεῖκον εἰς τὴν Κυβερνητικὴν ἀποφιν καὶ διότι ἐθεώρησε καὶ ὁρθῶς ὅτι τὸ ζήτημα ἐλάμβανε πολιτικὴν σημασίαν ἐφ' ὅσον εἶχε δημιουργηθῇ ἀμφισβήτησις μεταξὺ τῆς Γαλλικῆς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν τῶν διὰ τῶν πρωτοκόλλων ἀναληφθεισῶν ὑποχρεώσεων.

δ) Κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω ἡ Δ.Ε.Η. ἐζήτησεν ἐπίσης ἀπὸ τὸ Πολυτεχνεῖον τῆς Ζυρίχης νὰ ἀναλάβῃ τὴν συμφωνηθεῖσαν διαιτησίαν εἰς ἀπάντησιν δὲ ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τοῦ Πολυτεχνείου ἐπρότεινε ὡς διαιτητὴν τὸν BRUNO BAUER, καθηγητὴν τῆς ἐφαρμοσμένης ἡλεκτροτεχνικῆς. Ἡ Δ.Ε.Η. ἀπεδέχθη τὸν διορισμὸν αὐτὸν ἀλλὰ χρῆσις τῆς διαιτητικῆς ταύτης ρήτρας διὰ τὰ ὑλικά δαπάνης δὲν ἐγένετο.

3. Τὴν 15 Ἰουλίου 1955 ἐδημοσιεύθη ὁ Ν. 3307 διὰ τοῦ ὁποίου ἐκυρώθησαν τὸ ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1953 πρωτόκολλον περὶ παροχῆς τῶν πιστώσεων, ἡ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ OL—CO συμφωνία καὶ ὁρισμέναι σχετικαὶ πράξεις.

4. α) Κατόπιν τοῦ ἀνωτέρω διακανονισμοῦ ὑπεδλήθησαν παρὰ Γαλλικῶν Ὄγκων μέσω τῆς OL—CO διάφοροι προσφοραὶ τὸ εὖλογον τῶν ὁποίων ἐξετάσθη παρὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Δ.Ε.Η.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Δ.Ε.Η. ἐπελήφθη τὸ πρῶτον τῆς ἐξετάσεως τῶν προσφορῶν τούτων κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτοῦ τῆς 16.9.55 κατόπιν σχετικοῦ εἰσηγητικοῦ σημειώματος τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ Γ. Πεζοπούλου.

Διὰ τοῦ σημειώματος τούτου ὁ Γεν. Διευθυντὴς ὑπέβαλεν ἔκθεσιν ἐν ἣ ἐκτίθενται αἱ ὑποβληθεῖσαι προσφοραὶ καὶ ὡς ἐν αὐτῇ ἀναγράφεται (σελ. 4) ἐκ τῶν πινάκων λεπτομεροῦς ἀναλύσεως τῶν τιμῶν δι' ἕκαστον εἶδος εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ δεκτὸν ὅτι: Αἱ προσφερόμεναι τιμαὶ δι' ὁρισμένα ὑλικά εἶναι ἐπὶ ἐπιπέδου εὐρωπαϊκῶν τιμῶν (πίναξ Α'), δι' ἕτερα δὲ εἰς ἐπίπεδα κατὰ 5—38,6 οὐ ὑψηλότερα (πίναξ Β'), προτείνεται δὲ ὅπως παραγγελθεῶσιν ἀμέσως τὰ ὑλικά τὰ περιλαμβανόμενα εἰς τὸ πῖνακα Α', συνολικῆς ἀξίας Γαλλικῶν φράγκων 236.536.620.

Ὡς πρὸς τὰ ὑλικά τοῦ πίνακος Β' προτείνεται ὅπως ἐπιτραπῇ ἡ διαπραγματεύσις καὶ ἡ ἀνεῖς ἐτέρου παραγγελία ἐφ' ὅσον ὁ προτείνων οἶκος θὰ ἀπεδέχετο τὴν μείωσιν εἰς τὰς ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. κριθείσας τιμὰς, ἄλλως δὲ ἡ προσφυγὴ εἰς τὴν διαιτησίαν.

Τὴν εἰσήγησιν ταύτην ἐνέκρινε τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον διὰ τῆς υπ' ἀριθ. 250)16.9.55 ἀποφάσεώς του.

Ἐπικολούθησε σειρά ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου διὰ τῶν ὁποίων ὁμοφώνως ἐνεκρίθησαν καὶ ἄλλαι προμήθειαι κατόπιν βελτιστώσεως τῶν ἀρχικῶς προσφερθεισῶν τιμῶν. ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιτευχθεῖσα τιμὴ ἔστω καὶ μὴ φθάνουσα εἰς τὰ κατὰ τὴν ἀρχικὴν κρίσιν ἐπίπεδα ἐκρίνετο ὡς δυνατόν νὰ γίνῃ δεκτὴ καὶ μὴ δικαιολογούσα τὴν ταλαιπωρίαν καὶ ἀοριστίαν τῆς προσφυγῆς εἰς διαιτησίαν.

Συνήφθησαν οὕτω 19 ἐν συνόλῳ συμβάσεις χρησιμοποίησεως τῶν Γαλλικῶν πιστώσεων δι' ὑλικά διανομῆς (ὑπὸ στοιχεῖα C.F1—19). Ἐνεκρίθησαν ἐπίσης δύο ἀκόμη προμήθειαι (C.F. 20 καὶ 21) αἵτινες δὲν ἐπραγματοποιήθησαν. Διὰ τῶν γενομένων παραγγελιῶν ἀπερροφήθη τὸ 1,5 δισεκ. Γαλλικὰ φράγκα.

β) Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 παρ. 2 τοῦ πρωτοκόλλου τῆς 2 Νοεμβρίου 1953 «Αἱ συμβάσεις, αἱ ὁποῖαι θὰ ὑπογραφῶν ἐν τῷ

πλαίσίῳ τῆς παρούσης συμφωνίας, θὰ συνομολογηθοῦν εἰς Γαλλικὰ φράγκα καὶ θὰ περιλαμβάνουν ρήτραν περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν τιμῶν. Ἡ ἐνδεχομένη διαφορὰ βασικῶν τιμῶν θὰ ὑπολογίζεται κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς παραδόσεως καὶ θὰ ἐνσωματωταὶ εἰς τὰς τιμὰς τοῦ τιμολογίου», κατὰ δὲ τὴν παρ. 7 τοῦ αὐτοῦ ἁρθροῦ «ἐν πάσῃ περιπτώσει συνομολογεῖται, ὅτι αἱ Ἐπαρτεῖαι παρατιτοῦνται ρητῶς τῆς ἀξιώσεως χρησιμοποίησεως τοῦ δολλαρίου ὡς λογιστικῆς μονάδος». Ἐν τούτοις διὰ τῆς υπ' ἀριθ. 317 τῆς 17 Φεβρουαρίου 1956 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (Β' 79)2.3.56) ὥρισθη ὅπως αἱ συμβάσεις αἵτινες ἤθελον ὑπογραφῇ ἐν τῷ πλαίσιῳ τῆς ἀπὸ 2 Νοεμβρίου 1953 συμφωνίας συνομολογῶνται εἰς Γαλλικὰ φράγκα, ἐπιτροπυμένης τῆς χρησιμοποίησεως τῆς λίρας στερλίνιας ὡς λογιστικῆς μονάδος ἀπαγορευομένης εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἀρχικῶς συμφωνουμένων τιμῶν. ἡ διάταξις δὲ αὕτη εἶχεν ἐφαρμογὴν διὰ τὰς ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1955 ὑπογραφείσας συμβάσεις. Ἡ πράξις αὕτη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου προέβλεπε τὴν διὰ νόμου κύρωσιν αὐτῆς ἡ ὁποία ὅμως δὲν ἐπραγματοποιήθη. Πάντως κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐγένετο μετατροπὴ τοῦ νομίσματος τῶν συμβάσεων τῶν συνομολογηθεῖσων μετὰ τὴν 250)55 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἰς τινὰς δὲ περιπτώσεις αἱ συμβάσεις συνομολογήθησαν ἀπ' εὐθείας εἰς Λ.Α.

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν παρὰ τῆς Δ.Ε.Η. ἀνισχύρου τυπικῶς ἀποφάσεως ταύτης δὲν δυνάμεθα νὰ κατηγορήσωμεν τὴν διευθύνσιν αὐτῆς, λαμβανομένης ἰδίως υπ' ὅψιν τῆς παρατηρηθείσης κατὰ τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον συχνότητος τοῦ ἀνωμαλίου τούτου τρόπου θεσπίσεως κανονιστικῶν διατάξεων. Εἶναι ὅμως καὶ τοῦτο δείγμα τῆς παρατηρουμένης ἀταξίας εἰς τὰ τῆς διαχειρίσεως τῆς Δ.Ε.Η. καὶ τοῦ ὀλίγου σεβάσμου ὁ ὁποῖος ἐπεδείχθη διὰ τὴν νομότυπον διαχείρισιν. Σημειοῦμεν ὅτι εἰς πολλὰς περιπτώσεις ἡ μετατροπὴ ἐγένετο καὶ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως, ἐπὶ τῇ ἀπλῇ γνώσει τῆς ἐπελθούσης συμφωνίας (αὐτόθι σελ. 14).

5. α) Ἡ πίσις τῶν ἐκπροσώπων τῶν Γαλλικῶν συμφερόντων διὰ τὴν παρὰ τῆς Δ.Ε.Η. τοποθέτησιν καὶ νέων παραγγελιῶν ἐν Γαλλίᾳ καὶ δὴ διὰ τὴν ἀπορρόφησιν F. FR. 2.000 ἑκατομ. ἐκ τῶν Γαλλικῶν πιστώσεων δι' ὑλικά διανομῆς συνεξήθη, ἀφίχθη δὲ διὰ τὸν σκοπὸν τούτον εἰς Ἑλλάδα καὶ ὁ κ. WAHL, τοῦ Ὑπουργικοῦ Οἰκονομικῶν Ὑποθέσεων τῆς Γαλλίας. Ἡ προσπάθεια τῶν Γάλλων ἔτεινεν εἰς τὸ νὰ ὑποβάλῃ ἡ Κυβέρνησις ἡ ἡ Δ.Ε.Η. πῖνακα ἀναγκαίουτων υλικῶν, ὅποτε θὰ ἐδημιουργεῖτο νέα δέσμευσις.

Ἡ πίσις αὕτη ἐξεδηλώθη πρῶτον διὰ τῆς ἀπὸ 4.4.56 ἐπιστολῆς τοῦ Ἐμπορικοῦ Συμβουλίου τῆς Γαλλικῆς Πρεσβείας J. FELIX FAURE πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η. Π. Γουναράκη διὰ τῆς ὁποίας ἀνεκοινοῦτο μὲν παρὰ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως ἔγκρισις τῶν συμβάσεων CF 3 ἕως 14 ἀλλ' ὑπὸ βροῦς διαρκείας πιστοδοτήσεως δυσμενεστέρας τῶν εἰς τὰς συμβάσεις περιλαμβανόμενων, συγχρόνως δὲ ὑπεδεικνύετο ἡ ὑποβολὴ προγράμματος διὰ τὴν ἀγορὰν ἡλεκτρολογικῶν υλικῶν ἐν τῷ πλαίσιῳ τῶν Γαλλικῶν πιστώσεων διὰ νὰ καθορισθῇ ἡ διάρκεια τῆς διὰ ταύτην χρηματοδοτήσεως. Κατὰ τὴν συνεδρίαν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς 11.4.56, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν προκύπτει ὁ Π. Γουναράκης ἀνεκοίνωσεν ὅτι ὁ Ἐμπορικὸς Ἀκόλουθος τῆς Γαλλικῆς Πρεσβείας τὸν ἐπεσκέφθη καὶ τοῦ ἀνεκοίνωσεν ὅτι τὰ παρὰ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως καθωρισμένα χρονικὰ ὅρια πιστοδοτήσεως ἦσαν κατώτερα τῶν διὰ τῶν ρηθεισῶν συμβάσεων προβλεπομένων καὶ τὸν παρεκάλεσεν ὅπως ἡ Δ.Ε.Η. δεχθῇ τὰ κατώτερα ταῦτα ὅρια. Μνεία τῆς ἀπὸ 4.4.56 ἐπιστολῆς δὲν ἐγένετο. Ὁ Π. Γουναράκης προσέθεσεν ὅτι ἐπεφυλάχθη νὰ ἀπαντήσῃ ἀφοῦ προηγουμένως συνεννοηθῇ μετὰ τὸν Γεν. Διευθυντὴν. Εἰς τὰ ἐστ ἐνο γ ρ α φ η μ ὲ ν α μ ὶ ν ο ν πρακτικὰ ἀναγράφεται ὅτι ὁ τελευταῖος οὗτος παριστάμενος ἐδήλωσεν ὅτι δὲν ἦτο ἔτοιμος καὶ ὅτι ἐντὸς τῆς αὔριον θὰ ἠδύνατο νὰ ἀνακινῶσθαι πρὸς κατέληξιν ἡ ὑπηρεσία. Τὴν ἐπομένην 12.4.56 ὁ Π. Γουναράκης ἀπέστειλεν πρὸς τὸν Γάλλον Ἐμπορικὸν Ἀκόλουθον τὴν υπ' ἀρ. 20934 ἀπαντητικὴν ἐπιστολὴν διὰ τῆς ὁποίας ἀφ' ἐνός μὲν

έξήτει διάφορον καθορισμόν του χρόνου λήξεως των δόσεων άφ' έτέρου δέ έπεφυλάσσεται ως προς την τοποθέτησιν νέων πιστώσεων.

Κατά την συνεδρίασιν του Διοικητικού Συμβουλίου της 25 'Απριλίου 1956 κατά την όποιαν παρέστη και ο τότε Υπουργός Βιομηχανίας Π. Παπαληγούρας, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου (Π. Γουναράκης) εξέθεσεν και πάλιν ότι ο Έμπορικός Ακόλουθος της Γαλλικής Πρεσβείας του είχαν ανακοινώσει ότι ή Γαλλική Κυβέρνησις δεν δίδει την έγκρισίν της διά τα υπογραφέντα μεταξύ Δ.Ε.Η. και Γάλλων Βιομηχανών συμβόλαια προμηθείας ύλικών κατ' Ιανουάριον και Φεβρουάριον 1956, διά τον λόγον ότι αι συμφωνηθείσαι προθεσμίαι των πιστώσεων είναι πολύ μεγάλαι και ότι ή Γαλλική Κυβέρνησις θά ήτο διατεθειμένη νά δώση την έγκρισιν υπό τον όρον ή Δ.Ε.Η. νά άπορροφήσ η και τά υπόλοιπα 2.000 ένατ. Γαλλ. φράγκων δι' ύλικά διανομής. Ταύτα έπεβεβαίωσε και ο Υπουργός τον όποιον είχεν έπισκεφθή ο εκπρόσωπος της Γαλλικής Κυβερνήσεως. Το Διοικητικόν Συμβούλιον έκρινεν ότι τά δύο ζητήματα δέον νά διαχωρισθώσι και όπως άφ' ενός μόν ζητηθή από την Γαλλικήν Κυβέρνησιν νά δώση ρητήν άπάντησιν επί του θέματος της έγκρίσεως των πιστώσεων διά τας καταρτισθείσας συμβάσεις άφ' έτέρου δέ νά διατηρήσ η ή Δ.Ε.Η. πλήρη έλευθερίαν ως προς την περαιτέρω χρησιμοποίησιν των Γαλλικών πιστώσεων ήτοι νά ζητήσ η μόν προσφοράς τιμών από Γαλλικούς οίκους διά προμήθειαν ύλικών, μόνον δι' αν αύται ήθελον κρίν η συμφέρουσαι κατά την άπόλυτον κρίσιν του Διοικητικού Συμβουλίου θά έγέγοντο άποδεκταί διά χρησιμοποίησιν του ρηθέντος ποσού των Γαλλικών πιστώσεων (άποφ. 93/56). Υπό την έννοιαν ταύτην έστάλη παρά του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου Π. Γουναράκη το ύπ' άρ. 24496) 24738 της 27 'Απριλίου 1956 έγγραφον προς τον Γάλλον Έμπορικόν Ακόλουθον.

β) Κατηγορήθη ο Π. Γουναράκης ότι διά των άνωτέρω ενεργειών διευκόλυνε την προβολήν της γαλλικής αξιώσεως διά την άπορρόφησιν των 2 δισεκ. Γαλλικών φράγκων και ότι έπεδείξατο ευνοίαν ύπερ των Γαλλικών συμφερόντων, άπόκρυψιν έγγράφων από το Διοικητικόν Συμβούλιον και άπατηλήν εμφάνισιν γεγονότων.

Έκ των ύπ' όψιν ήμών στοιχείων δεν άπεδείχθη το βάσιμον της κατηγορίας ταύτης. Το μόνον όπερ προέκυψεν είναι ότι πράγματι ο Π. Γουναράκης δεν έθεσε άπ' αρχής ύπ' όψιν του Διοικητικού Συμβουλίου την από 4.4.56 έπιστολήν του Γάλλου Έμπορικού Συμβούλου άλλα περιωρίσθη ν' άναφέρ η την έπίσκεψιν αυτού. Η ουσία όμως του αιτήματος εξέτέθη ιδίως κατά την συνεδρίασιν της 25.4.56 τόσον παρά του Π. Γουναράκη, όσον και παρά του Υπουργού Βιομηχανίας έχοντας ιδίαν αντίληψιν του θέματος εκ της προς αυτόν έπισκέψεως του Έμπορικού Ακολουθού. Επίσης εκ των πρακτικών της αυτής συνεδρίασεως προκύπτει ότι κατά την συνεδρίασιν ταύτην έγένετο ρητή μνεία του από 12.4.56 έγγράφου της Δ.Ε.Η. προς την Γαλλικήν Πρεσβείαν, σταλέντος εις άπάντησιν της από 4.4.56 έπιστολής της.

Τέλος κατά την συνεδρίασιν της 12.5.56 ετέθη υπό συζήτησιν το σύμφωνον της διατυπώσεως της 93/56 αποφάσεως προς τά κατά την συνεδρίασιν αποφασισθέντα και ή απόφασις έθεωρήθη καλώς έχουσα, ανεγνώσθη δέ κατά την συνεδρίασιν ταύτην το από 27.4.56 έγγραφον της Δ.Ε.Η. και συνεζήτηθη το περιεχόμενον αυτού.

Υπεστηρίχθη προσέτι ότι ο τρόπος κατά τον όποιον ετέθησαν ύπ' όψιν του Συμβουλίου κατά τας άνωτέρω συνεδριάσεις τά γεγόμενα δεν επέτρεψεν εις τά μέλη νά αντιληφθώυν την ακριβή σημασίαν διότι άλλως θά εξέδηλουτό όξεία των μελών αντίδρασις. Άλλα το βάσιμον του ισχυρισμού τούτου, του όποιου έν πάση περιπτώσει ή άπόδειξις και μάλιστα μετά έξεστίαν έξεταζόμενου θά ήτο δυσχερές, δεν προέκυψεν εκ των ύπ' όψιν ήμών τεθέντων στοιχείων (αυτόδι σελ. 16—21).

6. Την 10 Μαΐου 1956 ή Γαλλική Πρεσβεία επανήλθεν ζητούσα την ύποβολήν προγράμματος χρησιμοποίησεως των Γαλλικών πιστώσεων. Κατόπιν συνεννοήσεων του μετά του Υπουργού Βιομηχανίας ο Πρόεδρος εισήγαγε το θέμα εις

το Διοικητικόν Συμβούλιον κατά την συνεδρίασιν της 6 Ιουνίου 1956 και έθεσεν ύπ' όψιν σχέδιον έπιστολής της Δ.Ε.Η. προς τους Γάλλους διά της όποιας άνελαμβάνοντο και πάλιν ώρισμένοι υποχρεώσεις. Ός έδήλωσεν είχε ζητήσει από τον Υπουργόν όπως μονογράψ η την έπιστολήν και έχαρακτήρισ η το ζήτημα ως καθαρώς κυβερνητικόν. Μετά συζήτησιν κατά την όποιαν διετυπώθη ή αντίληψις ότι ή Κυβερνητική εθύνη δεν καλύπτει την εθύνην του Διοικητικού Συμβουλίου και έγέγοντο ώρισμένοι τροποποιήσεις του σχεδίου της έπιστολής, ανεκρίθη τελικώς παρά του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Η. το κείμενον αυτής καταχωρισθέν όλόκληρον εις την ληφθείσαν ύπ' άριθ. 129/56 άπόφασιν.

Έν τη έπιστολή ταύτη άπευθυνομένη προς τον Γάλλον Έμπορικόν Ακόλουθον αναγράφεται πλήν άλλων ότι: «ή Δ.Ε.Η. θέλει προκηρύξει έντός του θέρους 1956, διεθνή δημοπρασίαν διά την προμήθειαν ώρισμένων ειδών αναλόγων προς τά αναγραφόμενα εις παραδιδόμενον πίνακα. Έφ' όσον δέ ή γαλλική βιομηχανία δεν μετάσχη της δημοπρασίας, τά άποτελέσματα αυτής θά ανακοινωθούν δι' ύμών, εις τους Γάλλους προμηθευτάς, προς τον σκοπόν όπως ούτοι γνωρίσουν εις την Δ.Ε.Η. εάν δέχονται νά τη προμηθεύσουν τας κατά την κρίσιν της Δ.Ε.Η. αναγκαίους αυτή ποσότητας εκ των έν λόγω ύλικών με τας τιμάς της δημοπρασίας.

Εάν οι Γάλλοι κατασκευασταί δεχθώυν τας τιμάς και τους ευνόικωτέρους πιστωτικούς όρους, οι όποιοι θέλωσιν ένδεχομένως έπιτευχθή έν τη δημοπρασία, ή Δ.Ε.Η. θά άναθέσ η εις αυτούς την προμήθειαν μέρους των ως άνωτέρω ύλικών, εις τας τιμάς του έπιλεγέντος παρ' αυτής μειοδότου και τους παρ' αυτού ένδεχομένως προφερομένους ευνόικωτέρους πιστωτικούς όρους. Η Δ.Ε.Η. έπιθυμεί έν τώ μεταξύ νά κατατοπισθή το ταχύτερον επί των πιστωτικών εύκολιών τας όποιας αι Γαλλικαί Αρχαί θά ήσαν διατεθειμένα νά παράσχουν διά τά διάφορα μηχανήματα και ύλικά, τά αναγραφόμενα έν τώ άποστελλομένω καταλόγω».

Σημειούται ότι κατά την γενομένην σχετικώς συζήτησιν ένώπιον του Διοικ. Συμβουλίου της Δ.Ε.Η., δεν προκύπτει εκ του περιεχομένου των πρακτικών εκδήλωσις ιδιαίτερου τινός ένδιαφέροντος του Γ. Πεζοπούλου ύπερ της παροχής της άνωτέρω εύχερείας εις τους Γάλλους προμηθευτάς. Άλλωστε το παρεχόμενον εύεργέτημα δεν ήτο ουσιώδες εφ' όσον και οι Γάλλοι θά ήσαν υποχρεωμένοι νά προσφέρουν εις τας έπιτευχθείσας διά διεθνούς διαγωνισμού τιμάς, ίσως δέ και διά τον λόγον τούτον δεν εφηρμόσθη, ως τουλάχιστον εκ των ύπ' όψιν ήμών τεθέντων στοιχείων προκύπτει. Έδημιούργει μόνον μίαν δέσμευσιν διά την Δ.Ε.Η. ή όποία θά έδυσχεραίνετο εις τον καθορισμόν των ποσοτήτων των ύλικών διά τά όποια θά προεκήρυσσε την δημοπρασίαν εφ' όσον δεν ήδύνατο νά προβλέψ η αν και οι Γάλλοι θά άπήτουν την εκτέλεσιν της προμηθείας.

Καθ' όλην αυτήν την φάσιν των διαπραγματεύσεων ο Π. Γουναράκης ανέλαβεν ώρισμένας πρωτοβουλίας τας όποιας όμως δεν δυνάμεθα νά χαρακτηρίσωμεν ως ένδεικτικάς ιδιαίτερου ένδιαφέροντος ύπερ της OL—CO. Νέος τότε Πρόεδρος του Διοικ. Συμβουλίου της Δ.Ε.Η. ήθέλησε νά αναλάβ η πρωτοβουλίαν διά συνεννοήσεις μεταξύ της Γαλλικής Πλευράς (Γαλλ. Κυβέρνησις—OL—CO), της Έλληνικής Κυβερνήσεως και της Δ.Ε.Η. και σχετικώς ενεργείας. Έκ της φάσεως όμως ταύτης του θέματος της χρησιμοποίησεως Γαλλικών πιστώσεων δι' ύλικά διανομής καταφαίνεται ή συνεχιζόμενη προσπάθεια της Έλληνικής Κυβερνήσεως νά μή δυσχεραστή η κατά τά δυνατόν την Γαλλικήν Κυβέρνησιν εις την προσπάθειάν της νά έπιτύχη την τοποθέτησιν εις Ελλάδα ήλεκτρικού ύλικού και επιρρωνύεται ή αντίληψις ότι τούτο ύπ ηρξ η το κίνητρον και των προηγούμενων πίεσεων της Έλληνικής Κυβερνήσεως επί της Δ.Ε.Η.

7.—α) Μία νέα προσπάθεια διά την παραχώρησιν παρά της Γαλλικής Κυβερνήσεως νέων πιστώσεων δι' έργα έξηλεκτρισμού έν Ελλάδα παρατηρείται το 1957.

Διά του ύπ' άριθ. 361 της 27.4.1957 σημειώματός του προς τά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ο Πρόεδρος του

Διοικ. Συμβουλίου ἀνήγγειλε τὴν πρόθεσίν του νὰ ἐπισκεφθῇ διαφόρους Ὁργανισμοὺς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν μεταξὺ δὲ τῶν σκοπῶν τοῦ ταξιδίου του περιέλαβε καὶ τὴν ἐξακριβώσιν περαιτέρω πιστωτικῶν δυνατήτων ὡς ἰσχυρίζεται ἡ OL—CO ὅτι θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐξασφαλίσῃ διὰ τὴν Ἐπιχείρησιν τὸ Γαλλικὸν Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν Ὑποθέσεων (QUAI BRANLY) ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν Γαλλικῶν Τραπεζιτικῶν καὶ Βιομηχανικῶν κύκλων.

Τὸ ταξίδιον τοῦτο συνεζήτηθη καὶ ἐνεκρίθη κατὰ τὴν 16ην) 30.4.1957 συνεδρίᾳ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου. Ἐκ τῶν σχετικῶν συζητήσεων προκύπτει ὅτι ὁ Π. Γουναράκης θὰ ἀπησχολεῖτο μόνον εἰς τὴν βολιδοσκοπήσιν καὶ τὴν διαπίστωσιν τῶν κρατούσων ἀντιλήψεων περὶ τῆς δυνατότητος χορηγήσεως νέων πιστώσεων καὶ τῶν ἐνδεχομένων ὅρων αὐτῶν.

Τὸ ταξίδιον ἐπραγματοποιήθη καὶ ὁ Π. Γουναράκης μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν ὑπέβαλε πρὸς τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τὸ ὑπ' ἀριθ. 522) 22.6.1957 σημείωμά του εἰς ὃ ἐκθέτει τὰ κατ' αὐτὸ ἐπιτευχθέντα.

Ὡς πρὸς τὰς βολιδοσκοπήσεις ἐν Γαλλίᾳ διὰ τὴν δυνατότητα πιστοδοτήσεως ἐκθέτει τὰ ἑξῆς:

«Αἱ σπουδαιότεραι ἐπαφαί τὰς ὁποίας εἶχον ἐν Γαλλίᾳ ἦσαν μετὰ τοῦ MINISTRE DES AFFAIRES ECONOMIQUES (QUAI BRANTY) καὶ τοῦ CENTRES POUR LE COMMERCE EXTERIEUR.

Εἰμαι εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ σᾶς ἀνακοινώσω τὰς ἐξῆς προτάσεις τοῦ MINISTRE DES AFFAIRES ECONOMIQUES: μᾶς προσφέρονται νέαι Γαλλικαὶ πιστώσεις τῆς τάξεως 3 δισεκατομμυρίων φράγκων (ἰσοποσόν 8.500.000 δολλαρίων) δυνάμεναι νὰ ἐξιχθῶν μέχρι καὶ τοῦ ποσοῦ τῶν 4,5 δισεκ. (ἰσοποσόν 12.855.000 δολλαρίων), εἰς ἣν περιπτώσιν ἐνεφανίζετο πρόγραμμα ἀναθέσεως εἰς τὴν Γαλλικὴν Βιομηχανίαν ὠλοκληρωμένων ἔργων ἐξηλεκτρισμοῦ ἐν Ἑλλάδι. Ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις θὰ ἦτο διατεθειμένη νὰ βοηθῇ καὶ εἰς περαιτέρω ἐπαύξησιν τοῦ ποσοῦ τούτου κατόπιν συνεννοήσεως τῶν δύο Κυβερνήσεων, μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 20.000.000 δολλαρίων.

Οἱ Γάλλοι ἀναμένουν μέχρι τοῦ τέλους τοῦ μηνὸς Ἰουλίου ἀπάντησιν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω προτάσεων τῶν, αἵτινες τὴν φερόν αὐτὴν διηκρινίσθησαν πλήρως. Τοὺς ἀπάντησα ὅτι θὰ θέσω τὰς προτάσεις τῶν ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η. καὶ τοῦ ἐποπτεύοντος αὐτῆς Ὑπουργοῦ τῆς Βιομηχανίας καὶ θὰ τοὺς δοθῇ μία ἀπάντησις.

Ἡ γνώμη μου εἶναι ὅτι, ἐφ' ὅσον ἐξασφαλισμὸν ἱκανοποιητικὸν τρόπον κρίσεως περὶ τοῦ ὅτι αἱ Γαλλικαὶ τιμαὶ δὲν εἶναι ὑψηλότεραι τῶν ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν, θὰ πρέπει νὰ σκεφθῶμεν ἐὰν ἐπιτρέπεται νὰ μὴ συζητήσωμεν σοβαρῶς τὰς Γαλλικὰς προτάσεις περὶ πιστωτικῶν διευκολύνσεων πρὸς τὴν Δ.Ε.Η., δεδομένου ὅτι ἀπὸ τὰς ἄλλας χώρας (Ἑλβετίαν καὶ Γερμανίαν) δὲν ἔχομεν ἀκόμη συγκεκριμένους προτάσεις περὶ χρηματοδοτήσεως».

Εἰς ἐπισυναπτόμενον σημείωμα ἐκτίθενται ἐπίσης τὰ ἑξῆς: «Ὡς πρὸς τὴν ἐξακριβώσιν τοῦ εὐλόγου τῶν τιμῶν τῶν Γάλλων κατασκευαστῶν ἀφίεται εἰς τὴν Δ.Ε.Η. ἡ πρωτοβουλία διὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς ὁρθῆς μεθόδου καὶ ὑποδεικνύεται πρὸς τοῦτο ἡ προσφυγὴ εἰς τὴν ELECTRICITE DE FRANCE ἢ ἡ σύστασις διεθνoῦς συμβουλίου ἐκ τριῶν ξένων τεχνικῶν ὁλκῆς οἵτινες θὰ ἀποφαίνωνται ἐκαστοτε».

β) Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως ταύτης δὲν φαίνεται νὰ ἐγένετο εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον. Ὁ Π. Γουναράκης ἐξέθεσεν ἐπίσης προφορικῶς τὰ τοῦ ταξιδίου του πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸν Ὑπουργὸν Βιομηχανίας καὶ Ἐμπορίου (Π. Παπαληγούρα) πρὸς οὓς καὶ ὑπέβαλεν ἀντίγραφον τῆς ἐκθέσεώς του δι' ἐγγράφων τῆς 22 Ἰουνίου 1957.

Ἐκ τῶν ἀρχείων τῆς Δ.Ε.Η. δὲν προκύπτει περαιτέρω συνέχεια ὡς δὲ κατέθεσεν ὁ Π. Γουναράκης ἡ ὑπόθεσις (ἔπεσε στὸ νερό).

γ) Αἱ ὑπὸ τοῦ Π. Γουναράκη κοιμισθεῖσαι προτάσεις ἀπέχλυσον καὶ πάλιν τὴν ἐνέργειαν διαγωνισμοῦ καὶ προσέβλεπον

τὴν πραγματοποιήσιν τῶν παρὰγγελιῶν εἰς εὐλόγου τιμὰς ὃ ἐλαγχος τῶν ὁποίων θὰ ἐγένετο κατὰ καθορισθεσμένην διαδικασίαν.

Ὑπὸ τοιοῦτους ὅρους αἱ κοιμισθεῖσαι προτάσεις δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνουσι δεκταὶ ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. πρῶτον μὲν λόγῳ τῆς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως κτηθείσης κακῆς πείρας καὶ δεύτερον διότι πρὸ ἥδη τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Π. Γουναράκη ὁ Ὑπουργὸς Π. Παπαληγούρας εἶχε καταστήσει γνωστὸν εἰς αὐτὸν ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶναι διατεθειμένη νὰ στέρξῃ εἰς τὴν χρησιμοποίησιν πιστώσεων τοῦ προηγουμένου τύπου ἀλλὰ μόνον ἐφ' ὅσον θὰ ἠκολουθεῖτο διαδικασία ἐξακριβώσεως τῶν τιμῶν διὰ διαγωνισμοῦ.

δ) Παρὰθέτομεν τέλος ὡς χαρακτηριστικὴν τὴν ἀπάντησιν τοῦ Π. Γουναράκη εἰς ἐρώτησιν ἡμῶν περὶ τῆς ἐντυπώσεως καὶ τῆς γνώμης τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἐπὶ τῶν κοιμισθεισῶν προτάσεων: «Ὁ Γ. Πεζόπουλος, ἄριστος τεχνικός, ἦτο ἐξαιρετικῶς ἐγωπαθὴς καὶ δὲν ἔδλεπε ποτὲ μὲ καλὸ μάτι κατὰ τὸν ἐπετυγχάνοντα διὰ τὴν ἐπιχείρησιν ὅχι ἀπὸ αὐτὸν ὡς Γεν. Διευθυντῇ, ἀλλ' ἀπὸ τὸ Διοικ. Συμβούλιον. Τοῦτο ἦτο ζήτημα ἀφορῶν τὸν χαρακτήρα τοῦ κ. Πεζοπούλου. Εἰδικότερον ὅταν μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν μου ἐπήγγα νὰ ἐπισκεφθῶ τὸν τότε Ὑπουργὸν Βιομηχανίας κ. Παπαληγούρα διὰ νὰ τοῦ ἐκθέσω τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ταξιδίου μου συνοδευόμεν ὑπὸ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ ὁ ὁποῖος οὔτε ἐνθουσιασμὸν ἔδειξε διὰ τὸ ἀποτέλεσμα οὔτε τὸ κατέκρινεν. Ἦκουσεν ἀπλῶς ὅτι ἐξέθεσα εἰς τὸν κ. Ὑπουργόν».

ε) Παρουσιάζεται ἐν τούτοις κατὰ τὰς συνεννοήσεις τοῦ 1957 μία ἀπόκρυψις ὠρισμένων ἐνεργειῶν καὶ στοιχείων ἀπὸ τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῶν ὁποίων τοῦτο ὄφειλε νὰ λάβῃ γνῶσιν.

Πρῶσταται ἔγγραφο τῆς 5.3.1957 τοῦ Ὑπουργείου Οἰκον. Ὑποθέσεων τῆς Γαλλίας διὰ τοῦ ὁποίου γίνονται προτάσεις διὰ τὴν παροχὴν νέων πιστώσεων. Τὸ ἔγγραφο τοῦτο διεβιβάσθη πρὸς τὸν Π. Γουναράκη διὰ τοῦ ἀπὸ 14.3.1957 ἐγγράφου τοῦ ἐν Ἀθήναις Γάλλου Ἐμπορικοῦ Ἀκολούθου. Ἀντίγραφα τῶν ἐγγράφων τούτων ὁ Π. Γουναράκης διεβίβασεν εἰς τὸν Γ. Πεζόπουλον διὰ σημειώματος τῆς 16 Μαρτίου 1957 καὶ συγχρόνως τὸ ἀνεκοίνωσε πρὸς τοὺς Κακρίδην καὶ Ι. Φλαμπουριάρη. Τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἀνεζητήθησαν καὶ ἀνευρέθησαν μόνον διότι ἐμνημονεύθησαν εἰς κατὰθεσιν τοῦ Γ. Παπᾶ.

Τὸ ἀνωτέρω ἔγγραφο τοῦ Ὑπουργείου Οἰκον. Ὑποθέσεων ἐστάλη κατόπιν, ὡς μνημονεύει, τῆς μετὰ τοῦ Γ. Πεζοπούλου γενομένης, κατὰ τὴν ἐκεῖ μετὰβασίν του, τὴν 10.1.1957 ἐξετάσεως τῆς δυνατότητος τῆς περαιτέρω χρησιμοποίησεως Γαλλικῶν πιστώσεων καὶ περιέχει σχέδιον παροχῆς νέων πιστώσεων διὰ τὴν προμήθειαν ὑλικῶν ἐπὶ τῇ βάσει διεθνῶν τιμῶν ἐξακριβουμένων διὰ δικαιοσύνης.

Δὲν εἶναι ἀπίθανον ὁ Π. Γουναράκης νὰ ἔθεσεν ὑπ' ὄψιν τοῦ Ὑπουργοῦ Π. Παπαληγούρα κατὰ τὴν συνάντησίν των τῆς 16 Μαΐου 1957 τὴν πρότασιν ταύτην καὶ εἰς τοῦτο ὀφείλεται ἴσως ἡ ἐκδηλωθεῖσα εἰς τὸ ἔγγραφο τῆς αὐτῆς ἡμερημίας τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας σαφὴς ἀντίθεσις τοῦ εἰς τὴν ἀποδοχὴν προμηθειῶν ἄνευ διαγωνισμοῦ.

Ἀνεξαρτήτως ἂν αἱ προτάσεις αὗται παρουσιάζουν ἢ οὐ πιθανότητα νὰ γίνουσι δεκταί, θεωροῦμεν ὅτι ὡς προσερχόμεναι ἀπὸ ξένην Κυβέρνησιν ἔπρεπε νὰ ἀχθῶν εἰς γνῶσιν τοῦ Δ. Συμβουλίου. Ἀλλ' ὅχι μόνον δὲν ἐτέθησαν ὑπ' ὄψιν ὡς ἔδει, ἀλλὰ καὶ σαφῶς ἀπεκρύβησαν. Διότι ὅταν προκειμένου ὁ Π. Γουναράκης νὰ ἀναχωρήσῃ διὰ τὸ ἐξωτερικὸν ἀπηύθυνε πρὸς τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η. τὸ ὑπ' ἀριθ. 361) 27.4.1957 σημείωμά του (ἴδε σελ. πρῶτοντος) ἐμνημόνευσε μόνον τὸν σκοπὸν τῆς ἐξακριβώσεως «περαιτέρω πιστωτικῶν δυνατοτήτων ὡς ἰσχυρίζεται ἡ OL—CO ὅτι θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐξασφαλίσῃ διὰ τὴν Ἐπιχείρησιν τὸ Γαλλικὸν Ὑπουργεῖον Οἶκον. Ὑποθέσεων», τοῦθ' ὅπερ πολὺ ἀπέχει ἀπὸ τῆς σαφοῦς ἐγγράφου προτάσεως τοῦ Γαλλικοῦ Ὑπουργείου.

Ὁ Π. Γουναράκης εἰς τὸν ὁποῖον ἐθέσαμεν διὰ σημειώματος σχετικὸν ἐρώτημα ἀπέφυγε νὰ δώσῃ συγκεκριμένην

ἀπάντησιν ἐπὶ τούτου λέγων ὅτι δὲν ἐνθυμεῖται ἂν εἴθετε τὸ ρηθὲν ἔγγραφο ὑπ' ὅψιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου.

Ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰς τὸ ἀπαντητικὸν ἐπὶ ἀναλόγου ἐρωτήματός μας σημειώμα του προσπαθεῖ νὰ διαστρέψῃ τὰ πράγματα. Θεωρεῖ τὸ ρηθὲν ἔγγραφο τοῦ Ὑπουργείου Οἴκου. Ὑποθέστων ὡς περιοριζόμενον εἰς τὰ θέματα τὰ ὁποῖα εἶχον τεθῆ ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. διὰ τῆς 31491)6.6.1956 ἐπιστολῆς τῆς (ἴδε σ. 279 παρόντος) καὶ προτείνουν τὴν διεξαγωγὴν συνεννοήσεων καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀνέμενον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου συζητήσεως τοῦ Π. Γουναράκη ἐν Παρισίοις καὶ τονίζει ὅτι τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Π. Γουναράκη ἐκομίσθησαν προτάσεις (διὰ τὴν ἀνάθεσιν εἰς τὴν Γαλλικὴν Βιομηχανίαν ὠλοκληρωμένων ἔργων ἐξηλεκτρισμοῦ ἐν Ἑλλάδι). "Ὅτι πράγματι τὸ ρηθὲν ἔγγραφο ἀναφέρεται εἰς τὴν προμήθειαν μόνον ὑλικῶν εἶναι ἀκριβές, ἀλλὰ τούτο δὲν αἶρει τὸ ἐρώτημα διατὶ τοῦτο δὲν ἐτέθη ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου. Ἰδίως προκειμένου ὁ Π. Γουναράκης νὰ μεταβῇ εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν διὰ τὴν διεξαγωγὴν συνεννοήσεων δὲν ἦτο ἀπαραίτητον ἐφ' ὅσον ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις εἶχε διατυπώσῃ ὠρισμένας ἀπόψεις νὰ τεθοῦν αὗται ὑπ' ὅψιν τοῦ Συμβουλίου εἰς τρόπον ὥστε ὁ μεταβαίνων πρὸς συνεννόησιν νὰ γνωρίζῃ τὰς σχετικὰς ἀπόψεις τοῦ Συμβουλίου; Ἀλλ' οὐ μόνον τοῦτο. Κατὰ τὴν συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ὠμίλησαν περὶ ἀπλῆς βολιδοσκοπήσεως ὡς ἐὰν οὐδὲμία νὰ ὑπῆρξε πρότασις. Ταῦτα ἀμφότεροι ἀποφεύγουν νὰ διευκρινίσουν.

Τὸ κίνητρον διὰ τὴν ἀπόκρυψιν ταύτην δὲν δύναται νὰ εἶναι ἄλλο εἰ μὴ ἡ προσπάθεια τῆς κατὰ τὸ δυνατόν διατηρήσεως τῆς πρωτοβουλίας χειρισμοῦ τῶν σχετικῶν θεμάτων, τοῦτο δὲ δύναται μὲν νὰ ὀφείλεται ἀπλῶς εἰς φιλοδοξίαν ἀλλὰ προκειμένου περὶ τόσον σοβαρῶν οἰκονομικῶν θεμάτων ἀφίνει πάντοτε τὴν σκιὰν τῆς ἀμφιβολίας καὶ ἐπιτρέπει τὴν διατύπωσιν σχολίων ὑπαινισσομένων τὴν προσπάθειαν προσωπικῆς ὠφελείας.

ΜΕΡΟΣ II.

Αἱ πραγματοποιηθεῖσαι προμήθειαι.

8.—α) Διὰ τῆς χρησιμοποίησεως τῶν γαλλικῶν πιστώσεων ἐγένοντο 19 ἐν ὅλῳ παραγγελίαι ὑλικῶν διανομῆς φέρουσαι τοὺς ἀριθμοὺς C.F. 1—19).

Ἐκ τούτων ἡ πρώτη, μεμονωμένη, ἐγένετο τὸν Δεκέμβριον 1954 (ἀνωτέρω σ. 267) καὶ ἀφώρᾳ 340 μετασχηματιστὰς ἀντὶ F.F. 44.625.000. Προμηθευτὴς ἡ ALSTHOM. Τὸ πλεῖστον τῶν παραγγελιῶν ἐπραγματοποιήθη τὸν Ἰανουάριον 1956 (C.F. 3—14) καὶ αἱ λοιπαὶ ἀπὸ τοῦ Μαΐου μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου 1956. Διὰ πάσας τὰς μετὰ τὴν C.F. I γενομένας συμβάσεις ἡ τιμὴ εἶτε συμφωνήθη ἀπ' εὐθείας εἰς Λ.Α. εἶτε συμφωνηθεῖσα ἀρχικῶς εἰς F.F. μετετράπη ἀργότερον εἰς Λ.Α. μετὰ τὴν ἀντιστοιχίαν τοῦ F.F. εἰς Λ.Α. κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως (ἀνωτέρω σελ. 273 ἐπομ.). Τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν προμηθειῶν ἀνῆλθεν εἰς Λ.Α. 1.460.000 περίπου ὑπερκαλυφθέντος οὗτω τοῦ ποσοῦ τῶν F.F. 1.5 δισεκατομμυρίου εἰς τὸ ὅποιον ἡ Δ.Ε.Η. εἶχε κατορθώσῃ μετ' ἀγῶνα νὰ περιορίσῃ τὸ διὰ ὑλικά διανομῆς χρησιμοποιοῦν ποσὸν (ἀνωτέρω σελ. 269). Παρὰ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐνεκρίθησαν τρεῖς ἀκόμη προμήθειαι (C.F. 21 καὶ 22) αἵτινες ὅμως τελικῶς δὲν ἐπραγματοποιήθησαν.

Τὰς προσφορὰς διὰ τὰς προμήθειας ταύτας ὑπέβαλεν ἡ OL—CO. Κατόπιν ἐπεξεργασίας ἀπὸ τὴν ἀρμοδίαν ὑπηρεσίαν ἡ εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν διὰ τὴν συναγωγὴν κρίσεως περὶ τοῦ εὐλόγου τῆς προσφερομένης τιμῆς (ἐὰν δηλαδὴ ἡ προσφερομένη τιμὴ εἶναι σύμφωνος πρὸς τὰς τρεχούσας τιμὰς αἱ ὁποῖαι ἰσχύουν εἰς τὰς διαφόρους εὐρωπαϊκὰς ἀγορὰς) ὁ Γ. Πεζόπουλος, ὡς Γεν. Διευθυντὴς τῆς Δ.Ε.Η. εἰσηγγέτο ἐνώπιον τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τὴν ἔγκρισιν τῆς προμηθείας ἢ ἐφ' ὅσον ἡ τιμὴ τῆς προσφορᾶς ἐθεωρεῖτο ὑψηλότερα τῆς τρεχούσης ἐξήτει ὅπως ἐξουσιοδοτηθῇ διὰ τὴν ἐνέργειαν περαιτέρω διαπραγματεύσεων. Αἱ διαπραγματεύσεις διεξήγοντο εἴτε μέσῳ τῆς OL—CO εἴτε κατ' εὐθείαν μετὰ τῶν

γαλλικῶν προμηθευτικῶν οἰκῶν καὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀντιπροσώπων τῶν.

β) Ἐξετέθη ἤδη (ἀνωτέρω σ. 267) ὅτι ἡ πρώτη σχετικὴ εἰσηγγίσις τοῦ Γ. Πεζόπουλου ἡ γενομένη τὴν 27.12.1954 διὰ τὴν προμήθειαν καλωδίων ἐσωτερικῶν ἐγκαταστάσεων ἀπερρίφθη παρὰ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου παρὰ τὴν ἐπιμονὴν τοῦ Γ. Πεζόπουλου ὁ ὁποῖος μόνος ἐμειοψήφισεν, ἡ δὲ ἐπομένη εἰσηγγίσις τοῦ τῆς 31.12.54 διὰ τὴν προμήθειαν μετασχηματιστῶν ἐγένετο δεκτὴ διὰ μέρος μόνον (1)3) αὐτῆς. Πλὴν τούτων ἀπερρίφθη ἐπίσης κατὰ Συν(σιν) τῆς 10.4.56 ἡ εἰσηγγίσις τοῦ Γ. Πεζόπουλου διὰ τὴν προμήθειαν διακοπτῶν καὶ ἄλλων σχετικῶν ὑλικῶν ἐσωτερικῶν ἐγκαταστάσεων περὶ τῆς ὁποίας θέλει γίνεαι ἀργότερον λόγος. Αἱ λοιπαὶ εἰσηγγίσεις τοῦ ἐγένοντο δεκταὶ ἀπὸ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου συνήθως ἄνευ συζητήσεων.

9.—α) Δὲν εἶναι εὐκολον νὰ ἐξακριβωθῇ ἀν αἱ τιμαὶ εἰς ἃς ἐπληρώθησαν εἰς τοὺς Γάλλους προμηθευτὰς τὰ ὑλικά διανομῆς ὑπῆρξαν εὐλογοὶ ὑπὸ τὴν ρηθεῖσαν ἐννοίαν. Ὑπάρχουν ὅμως πλείσται ἐνδείξεις ὅτι ὑπὸ τὴν ὥλησιν τοῦ Γ. Πεζόπουλου ἀργότερον δὲ καὶ τοῦ Π. Γουναράκη ὑποστηρίζοντων τὴν κατὰ τὸ ἀνωτέρω δυνατόν ἐπέκτασιν παντὸς εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Δ.Ε.Η. τιθεμένου κεφαλαίου ἀνεξαρτήτως τοῦ βραχυπροθέσμου τῆς πιστοδοτήσεως ἢ τῶν παρακαλουθούτων αὐτὴν ὅρων καὶ ἐπισιόντων συνεχῶς τὸν κίνδυνον καθυστέρησεως ἐν περιπτώσει μὴ ἀμέσου προμηθείας τῶν ὑλικῶν, ἡ Δ.Ε.Η. ὑπῆρξε λίαν ἐνδοτικὴ καὶ ὅτι ἡ OL—CO ἐνῆλπε τῶν συνθηκῶν τούτων δὲν ὑπεχώρει εὐκόλως ἢ ἡ ὑποχώρησις αὐτῆς ἦτο λίαν μικρά.

Πρώτην περὶ τούτου ἐνδειξιν ἀποτελεῖ ἡ περίπτωσις τῆς ἀπορριφθείσης κατὰ τὴν 27.12.54 προτάσεως διὰ τὴν προμήθειαν καλωδίων τὴν ὁποίαν ὑπεστήριξεν ὁ Γ. Πεζόπουλος μολοντί ὁ ἴδιος ἀνεγνώριζεν ὅτι ἦτο κατὰ 12 ο)ο ἀνωτέρα τῶν προσφορῶν γερμανικῶν καὶ ἄλλων οἰκῶν, προσφορῶν ἐπιτευχθεῖσων ἄνευ διαγωνισμοῦ. Ὁ Ι. Φλαμπουριάρης ἀναδιδάκει τὸ ποσοστὸν τοῦτο εἰς 14 ο)ο. Τὸ γεγονός ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐν γνώσει τῆς διαφορᾶς ταύτης ἐθεώρει καὶ ὑπεστήριξεν ὅτι ἔπρεπε νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ προμήθεια αὕτη καταδεικνύει τὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον τὸν διέπεν.

Ὁ Ι. Φλαμπουριάρης εἰς τὴν ἀπὸ 6.4.1964 ἐνορκον κατάθεσιν του ἐχαρκτηρίσει τὴν τοιαύτην ἐνέργειαν τοῦ Γ. Πεζόπουλου ὡς μέγα σφάλμα καὶ θεωρεῖ ὅτι ἡ ἀντίδρασις τὴν ὁποίαν αὐτὸς (ὁ Ι. Φλαμπουριάρης) καὶ τὸ Διοικ. Συμβούλιον προέβαλον εἰς τὴν προσπάθειαν τοῦ Γ. Πεζόπουλου νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἔγκρισιν τῆς πρώτης ἐκείνης προμηθείας, ἀπετέλεσε σημαντικὴν συμβολὴν εἰς τὴν περαιτέρω παρείαν τῶν γαλλικῶν προσφορῶν διότι οἱ Γάλλοι ἐμείψαν σοβαρῶς τὰς τιμὰς τῶν.

Ἡ λυσώδης ἐπιμονὴ τῆς OL—CO, ἡ ἐπιστράτευσις οὐ μόνον τοῦ Γάλλου Ἐμπορικοῦ Ἀκολουθοῦ ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ Γάλλου Πρεσβευτοῦ προσερχομένων καὶ μετερχομένων εἰς τὰς σχετικὰς συζητήσεις, τὰς διεξαχθείσας παρουσίᾳ ἐκπροσώπων τῆς OL—CO καὶ τῆς Δ.Ε.Η. εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Βιομηχανίας ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ Δ.Ε.Η. νὰ ἀπορροφήσῃ ὁλόκληρον τὸν ποσὸν τῶν γαλλικῶν πιστώσεων καὶ συγχρόνως νὰ μὴ ἐπιτραπῇ εἰς αὐτὴν ἡ διὰ δημοσίου διαγωνισμοῦ ἐξακριβωσις τῶν τιμῶν ἀπεδείκνυνεν, ὅτι πάντες οὗτοι εἶχόν πλήρη συναίσθησιν τῶν εὐνοικῶν συνθηκῶν ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐκινεῖτο ἡ OL—CO. (Τοῦτο ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ὡς εἰς τὸ πρῶτον μέρος ἐξετέθη ἡ ἀτυχὴς διατύπωσις τοῦ πρωτοκόλλου τῆς 2.11.1953 ἐδίδε καθ' ἡμᾶς σοβαρὰ ἐρείσματα εἰς τὴν ἀπαίτησιν ταύτην).

β) Ἑλλείψει διαγωνισμοῦ ἡ ὑπηρεσία, ἀρχικῶς ὑπὸ τὸν Α. Κοττάκη καὶ ἀργότερον ὑπὸ τὸν Γ. Κιρκήν, περὶωρίζετο διὰ τὸν σχηματισμὸν κρίσεως εἰς τὴν σύγκρισιν τῶν προσφερομένων τιμῶν πρὸς τὰς τιμὰς ἄλλων προγενεστέρων πρὸς τὴν Δ.Ε.Η. προσφορῶν ἀναλόγων ὑλικῶν. Ἀπλὴ ἀναζήτησις πληροφοριῶν περὶ τῶν εἰς ἄλλας Χώρας τρεχουσῶν τιμῶν ἄνευ προδέσεως ἀγορᾶς δὲν διὰ ἀπέδιδε χρήσιμα ἀποτελέσματα. Ἡ ὡς ἄνω ὅμως σύγκρισις πρὸς περὶωρισμένον ἀριθμὸν προσφορῶν, δὲν παρείχεν ἐπαρκῆ στοιχεῖα διὰ τὸν σχηματισμὸν ἀσφαλοῦς κρίσεως.

“Ετερος λόγος ο οποίος εδυσχέρανε την κρίσιν περί του εϋλόγου των τιμών των προσφορών υπήρξεν ή προβλεπομένη υπό των προσφορών αναθεώρησις των τιμών συμφώνως πρὸς τὰς μεταβαλλομένας ἐν Γαλλίᾳ οικονομικὰς συνθήκας διότι ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς των προσφορῶν μέχρι τῆς τελικῆς κρίσεως παρὰ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου παρήχθετο πολὺμηνον διάστημα. Ἡ ἀναπροσαρμογὴ αὕτη (ὑπολογιζομένη κατόπιν τῆς ἀποδοχῆς τῆς Λίρας Ἀγγλίας ὡς λογιστικῆς μονάδος μέχρι τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως) ἐκυμάνθη περὶ τὸ 10 ο) ο εἰς ὠρισμένας δὲ περιπτώσεις λόγῳ τῆς παρατηρηθείσης ἀνατιμήσεως τοῦ χαλκοῦ ὑπερέβη τὸ 30 ο) ο ἀλλ’ ἡ μεγάλη αὕτη αὐξήσις φαίνεται ἀνακοινωθείσα εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον.

Ὡς ἤδη ἐξετέλεθ’ ὁ Γεν. Διευθυντῆς (ἀνωτ. σελ. 272—273) κατὰ τὴν συνεδρίαν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς 16.9.1955 ὑπέβαλεν ἐκθεσιν ἐπὶ των γενομένων ὑπὸ των Γαλλικῶν οἰκῶν προσφορῶν. Αὗται κατενέμοντο ἀφ’ ἐνὸς μὲν εἰς προτοφὰς γενομένας ἐπὶ ἐπιπέδου εὐρωπαϊκῶν τιμῶν (Πίναξ Α’) καὶ ἀφ’ ἑτέρου εἰς προσφορὰς (Πίναξ Β’) αἱ ὁποῖαι ἐχαρακτηρίζοντο ὡς ὑπερβαίνουσαι τὸ ἐπίπεδον τοῦτο κατὰ 5—38 ο) ο. Αἱ τοῦ πίνακος Α’ ἐνεκρίθησαν κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην ὡς πρὸς δὲ τὰς τοῦ πίνακος Β’ ἐξουσιοδοτεῖτο ὁ Γεν. Διευθυντῆς ὅπως πραγματοποιηθῶν αἱ παραγγελίαι ἐφ’ ὅσων ὁ προτείνων οἶκος θὰ ἀπεδέχτο τὴν μείωσιν. Ὡς πρὸς τὰς περιληφθείσας εἰς τὸν πίνακα Β’ προσφορὰς ἐπηκολοῦθησαν διαπραγματεύσεις καὶ ἀποδοχὴ παρὰ των προμηθευτῶν ὠρισμένων μειώσεων αἱ ὁποῖαι ὅμως συνήθως δὲν ἐφθασαν εἰς τὰ ἐπίπεδα τὰ ὁποῖα ἀπ’ ἀρχῆς εἶχεν ὑποδείξει ἡ ὑπηρεσία. Ὡς ἐλέγχθη ὡς πρὸς οὐδεμίαν των προσφορῶν ἐγένετο προσφυγὴ εἰς διαιτησίαν.

γ) Γενικῶς ἡ ὑπὸ των Γαλλικῶν οἰκῶν ἀκολουθηθεῖσα τακτικὴ κατὰ τὴν ὑποβολὴν των προσφορῶν των δικαιολογεῖ βαθυτάτην δυσπιστίαν. Αἱ ἐπακολοῦθησάσαι ὑποχωρήσεις αὐτῶν ὁσάκις ἡ Δ.Ε.Η. ἐθεώρησεν ὡς «μὴ εϋλόγου» τὰς γενομένας προσφορὰς μοιραίως κλονίζει τὴν πίστιν περὶ τῆς ἀντικειμενικότητος των προσφορῶν των, ἡ δὲ ἀκολουθηθεῖσα ὁδὸς των διαπραγματεύσεων, διεξαχθειῶν κυρίως μέσω των Ἑλληνικῶν ἀντιπροσώπων των οἰκῶν τούτων (μὴ ὑπερβαίνοντων τὴν δεκάδα δι’ ὅλας τὰς προμηθείας ἐκ των ὁποίων ὁ Στέφ. Τσουντας συνεκέντρωσε τὰς περισσοτέρας), ἡλλοίωσε πλήρως τὸν τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον θὰ ἀνέμενε τις νὰ διεξαχθῇ ἡ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Γαλ. Κυβερνήσεως προμήθεια των εἰρημένων εἰδῶν. Αἱ πραγματοποιηθεῖσαι μειώσεις των ἀρχικῶν προσφορῶν υπῆρξαν σημαντικαί. Ὑπάρχει τὸ παράδειγμα των προσφορῶν διὰ τὰ μηχανήματα τοῦ ἐξοπλισμοῦ τοῦ Ταυρωποῦ περὶ ὧν ἐγένετο λόγος εἰς ἕτερον κεφάλαιον. Ἀπεδείχθη, ὅτι γαλλικοὶ οἶκοι ἐδέχθησαν μειώσεις λίαν σημαντικὰς κατόπιν διαπραγματεύσεων διεξαχθειῶν παρὰ τῆς Δ.Ε.Η. εὐρισκομένης εἰς μειονεκτικὴν θέσιν λόγῳ τῆς γνωματεύσεως τοῦ Καθηγ. τοῦ τοῦ Πολυτεχνείου τῆς Ζυρίχης BR. BAUER.

Ἀλλὰ σαφὴ ἀπόδειξιν περὶ τοῦ ὅτι αἱ τιμαὶ τὰς ὁποίας ἐπρότειναν οἱ Γαλλικοὶ οἶκοι ἦσαν πολὺ ἀνώτεροι των κανονικῶν δίδουν αἱ περιπτώσεις καθ’ ἃς ἀπορρίφθαι των γαλλικῶν προσφορῶν ἡ Δ.Ε.Η. προέβη εἰς διαγωνισμόν. ὁ πότε οἱ ἱδιοὶ προσφέραντες Γαλλικοὶ οἶκοι COGELEX καὶ SAVOISIENNE ὑπέβαλον προσφορὰς ὁ μὲν πρῶτος κατὰ 45,4 ο) ο ἡ δὲ δευτέρα κατὰ 24,4 ο) ο κατωτέρως. Πῶς εἶναι λοιπὸν δυνατόν νὰ παραδεχθῇ τις, ὅτι ἐφ’ ὅσον ἡ δευτέρα αὕτη διαφορά ἀφώρα μετασχηματιστήν, αἱ ἄλλαι παρὰ τῆς αὐτῆς SAVOISIENNE δοθεῖσαι προσφοραὶ διὰ μετασχηματιστάς (μεγάλαι μονάδες Ταυρωποῦ, προμήθεια C.F. II) ἦσαν εϋλογοὶ ὡς ἐκρίθησαν ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ἐνεκρίθησαν; Ὁ Ι. Φλαμπουριάδης βεβαίῳ ὅτι χάρις εἰς τὴν ἀντίστασιν του περιώρισαν οἱ γαλλικοὶ οἶκοι τὰς ὑπερβολικὰς ἀξιώσεις των, παρὰ ταῦτα αἱ τιμαὶ των ἐξηκολούθουν νὰ εἶναι ὑψηλαὶ ὅπως ἀπεδείχθη καὶ εἰς ἄλλας περιπτώσεις εἰς τὰς ὁποίας τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς Δ.Ε.Η. προέβαλεν ἀντίστασιν. Ὡς παράδειγμα ἀναφέρωμεν τὴν προμήθειαν παρὰ τῆς ALSTHOM μιᾶς γεννητρίας διὰ τὴν 3ην μονάδα τοῦ Ἀχελώου ὅπου ἐναντι ἀρχικῆς προσφορᾶς Λ.Α. 181.418 αἵτινες μετ’ ἀναπροσαρμογῆν

ἐφθάνον τὰς Λ.Α. 199.500 ἡ ALSTHOM ὑπεχώρησεν εἰς Λ.Α. 180.000, καὶ κατόπιν τῆς ἐπιμονῆς τοῦ Διοικ. Συμβουλίου εἰς Λ.Α. 174.600 μολοντί εὐρίσκετο εἰς πλεονεκτικὴν θέσιν λόγῳ τῆς ἐπιθυμίας τῆς Δ.Ε.Η. νὰ ἔχῃ οὐριόμορφον ἐξοπλισμὸν εἰς Ταυρωπὸν, ἐκ τῆς ὁποίας καὶ ἐδικαιολογήθη ἡ κατ’ εὐθείαν πρὸς αὐτὴν παραγγελία.

Εἰς δύο περιπτώσεις καθ’ ἃς ἡ Δ.Ε.Η. προσέκλεσε διαγωνισμὸν δι’ ὑλικά διανομῆς (καλώδια καὶ διακόπται) οἱ ἐνδιαφερόμενοι Γαλλικοὶ Οἶκοι ἠναγκάσθησαν μετ’ ἀσκηθεῖσαν πίεσιν καὶ παρὰ των ἐν Ἑλλάδι ἀντιπροσώπων των νὰ ὑποβιβάσων τὰς ἀρχικὰς των προσφορὰς εἰς τὰ ἐπίπεδα των προσφορῶν τοῦ διαγωνισμοῦ. Οὐδεμίαν περίπτωσιν παρετηρήθη κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Δ.Ε.Η. ν’ ἀπερρίψει τὴν ὑποβληθεῖσαν προσφορὰν ὡς ὑπερβαίνουσαν τὴν εϋλογον τιμὴν καὶ ἡ OL—CO ἐμμένονσα εἰς τὸ εϋλογον τῆς τιμῆς νὰ ζητήσῃ τὴν διὰ διαιτησίας λύσιν τῆς διαφορᾶς. Ἡ ἐπίτεσις συμβιβαστικῶν λύσεων καὶ ἡ ἀποφυγὴ τῆς προσφυγῆς εἰς διαιτησίαν ἐμφανίζει ὠρισμένα πλεονεκτήματα ἀλλὰ καταλείπει στάδιον ἀμφιβολίων καὶ σχολίων ὡς πρὸς τὴν ἀποδοχὴν των προσφορῶν.

10. α) Ἐβεβαιώθη ἐπίσης ἡ ὑπὸ των Γάλλων κατασκευαστῶν καταβολὴ προμηθείας πρὸς τὴν OL—CO μὴ ἐμφανιζομένης ἐναντι τῆς Δ.Ε.Η. ἀλλὰ περιλαμβανομένης εἰς τὸ τίμημα τῆς προσφορᾶς. Ἡ προμήθεια αὕτη διὰ τὴν εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἐκθεσιν, σελ. 45, ἀναφερομένην περίπτωσιν ἀνῆλθεν εἰς 4 ο) ο. Τὸ ποσοστὸν τοῦτο τῆς προμηθείας διὰ τὴν ἀπλῶς παρεμβαλλομένην OL—CO εἶναι λίαν ὑψηλὸν καὶ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἐκδοχὴν, ὅτι δι’ αὐτοῦ ἡ OL—CO ἀπέβλεψε νὰ καλύψῃ τὴν καταβολὴν παρχῶν πρὸς τρίτους ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς ὑποστηρίξεως των διὰ τὴν πραγματοποίησιν των παραγγελιῶν.

β) Χαρακτηριστικὸν παράδειγμα τοῦ τρόπου καθ’ ὃν ἐνῆργει ἡ OL—CO ἀποτελεῖ ἡ προμήθεια μετασχηματιστῶν (C. F. 18). Πλὴν των ἄλλων Οἰκῶν εἶχεν ὑποβάλει προσφορὰν καὶ ὁ Οἶκος MONTJALAT, ἡ ὁποία ἦτο καὶ ἡ συμφεωτέρη. Ἀλλ’ ἡ Δ.Ε.Η. ἐζήτησε τὴν ἔτι περαιτέρω μείωσιν τῆς τιμῆς. Ἐν τούτοις ἡ OL—CO δὲν εἰδοποίησε τὸν ρηθέντα Οἶκον, ὅταν δὲ ὁ ρηθεὶς Οἶκος ἐπληροφορήθη τοῦτο μέσω τοῦ ἐν Ἑλλάδι Ἀντιπροσώπου του ὑπέβαλεν ἀπ’ εὐθείας μειωμένην προσφορὰν πρὸς τὴν Δ.Ε.Η. καὶ τελικῶς ἔλαβε μέρος τῆς παραγγελίας (βλ. εἰσηγ. ἐκθ. σελ. 46).

11. α) Ὡς προϊστάμενος τῆς ὑπηρεσίας διὰ τὴν προμήθειαν των ὑλικῶν διανομῆς διὰ χρησιμοποίησεως των γαλλικῶν πιστώσεων ἐτοποθετήθη ἀρχικῶς ὁ μηχανολόγος—ἡλεκτρολόγος Ἀν. Κοττάκης, ὁ ὁποῖος ἤδη ἔχει ἀποχωρήσει τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ἐργάζεται ὡς μηχανικὸς τῆς AMMANN. Οὗτος παρέμεινεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην μέχρι τοῦ Αὐγούστου 1955, ὅτε μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῆς EBASCO ἡ Ὑπηρεσία γαλλικῶν πιστώσεων συνεχωνεύθη μετὰ τὴν Ὑπηρεσίαν διανομῆς. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ὑπηρετήσεν ὑπὸ τὸν Ἀν. Κοττάκην ὁ μηχανολόγος Νικὼλ. Καρδαράς.

Οὗτοι κατὰ τὸ ἀνωτέρω διάστημα ἠσχολήθησαν μετὰ τὴν σύγκρισιν των γαλλικῶν προσφορῶν πρὸς προηγηθείσας προσφορὰς εἰς γενομένους παρὰ τῆς Δ.Ε.Η. διαγωνισμοὺς ἡ προμηθείας, καταρτίζοντες σχετικούς συγκριτικούς πίνακας. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐπραγματοποιήθη μόνον ἡ παραγγελία μετασχηματιστῶν, ἡ ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς 31.12.54 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ., εἶχε δὲ ἐξ ἄλλου ἀπορριφθῇ ἡ πρώτη ἐπὶ γαλλικῆς προσφορᾶς εἰσηγήσεις τοῦ Γ. Πεζοπούλου διὰ τὴν προμήθειαν καλωδίων.

Ὁ Ἀν. Κοττάκης κατέθεσεν, ὅτι οὐδέποτε ἐλάμβανε γνῶσιν των ἐνεργειῶν τοῦ Γ. Πεζοπούλου πρὸς τὸ Διοικ. Συμβούλιον. Οὕτω δὲν ἔλαβε γνῶσιν τῆς ἀπορρίψεως τῆς γενομένης εἰσηγήσεως διὰ τὰ καλώδια, μόνον δὲ μετὰ τὴν ἐγκρίσιν παρὰ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἔλαβε γνῶσιν ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰσηγήθη τὴν προμήθειαν μετασχηματιστῶν. Εἶναι τοῦτο χαρακτηριστικὸν τῆς πλήρους ἐλλείψεως συνεργασίας μετὰ των ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν τὴν ὁποίαν ἐπέδειξεν ὁ Γ. Πεζόπουλος καθ’ ὅσον τὸ διάστημα καθ’ ὃ διετέλεσε Γεν. Διευθυντῆς. Ὡς πρὸς τὰ καλώδια, ἡ διὰ τὰ ὁποῖα εἰσηγήσεις τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἀπερρίφθη ὁ Ἀν. Κοττάκης κατέθεσεν ὅτι ὡς ἐνθυμείται εἶχεν εἰσηγήθῃ τὴν, διὰ τεχνικὸς

λόγους, χρησιμοποίησιν επενδεδυμένων καλωδίων εσωτερικών εγκαταστάσεων ΝΥΜ και είχε διατυπώσει την παρατήρησιν, ότι τα Γαλλικά δείγματα ήταν κατωτέρως ποιότητος.

β) Από του Αυγούστου 1955 ή προμήθεια των υλικών διανομής υπάγεται υπό τον μηχανολόγον Γ. Κιρκήν μέχρι της 12.9.56. Έξ άλλου δια του από 6 Δεκεμβρίου 1955 σημειώματος του Γεν. Διευθυντού Γ. Πεζοπούλου ώρισθη, ότι ο Ι. Μαγγιώρος θα εκπληγ χρέη συμβούλου της Γενικής Διευθύνσεως επί όλων των θεμάτων της διανομής. Είς το σημείωμα τούτο όρίζεται, ότι ούτος «θα συνεργάζεται μετά των Διευθυντών οτινες θα τον ενημερώσουν επί όλων των ενεργειών. Πάσα εισήγησις του Ι. Μαγγιώρου θα είναι έγγραφος και ό οικείος Διευθυντής θα εκφράζη την γνώμην του. Η αυτή διαδικασία θα ακολουθηται και επί εισηγήσεων των Διευθυντών εφ' όν ο Ι. Μαγγιώρος θα εκφράζη την γνώμην του».

Έκ των ενόπιον της Έπιτροπής γενομένων καταθέσεων αι όποιαι αναλύονται εις τας σελ. 40 έπομ. της μνηθείσης εισηγητικής εκθέσεως, προέκυψεν ότι κατά το διάστημα τούτο έγιναν τακτικώτατα συζητήσεις και διαπραγματεύσεις των Έλλήνων αντιπροσώπων των ενδιαφερομένων Γαλλικών Οίκων μετά των Ι. Κιρκή και Ι. Μαγγιώρου και ενίοτε μετ' αυτού του Γ. Πεζοπούλου. Έκ των αυτών καταθέσεων συνάγεται, ότι εις τον Ι. Μαγγιώρον είχε περιέλθει υπό την έσπευσιν του Γεν. Διευθυντού, ή αρμοδιότης να εισηγηται προς αυτόν την υποβολήν προς έγκρισιν εις το Διοικ. Συμβούλιον της κατακυρώσεως της παραγγελίας και αι πλείσται των σχετικών εισηγήσεων του Γεν. Διευθυντού φέρουσι τὰ αρχικά αυτού.

Από του Δεκεμβρίου 1955 συνεστήθη δι' αποφάσεως του Γεν. Διευθυντού τριμελής Έπιτροπή, της οποίας μετείχε και ο Γ. Κιρκής, δια να ευφέρη γνώμην επί του εϋλόγου των προσφορών, άλλ' ή Έπιτροπή αυτή γνωμάτευσε μόνον δια τας τελευταίας προμηθείας.

Δια την άσκησιν των αρμοδιοτήτων τας οποίας συνεκέντρωσεν ο Ι. Μαγγιώρος, δέν ήτο ούτος λόγω προελεύσεως το κατάλληλον πρόσωπον, διότι ούτος, ό όποιος κατά τὰ λοιπά φαίνεται προικισμένος με αρκετάς ικανότητας, είχε διατελέσει επί μακρόν πρό της προσλήψεώς του παρὰ τη Δ.Ε.Η. ανώτερον στέλεχος της OL—CO όταν δυνάμει της συμβάσεως του 1952 είχε αναλάβει αυτή την κατασκευήν δικτύου διανομής. Η τοποθέτησις εις την πλέον καιρίαν θέσιν της Δ.Ε.Η. ως προς τας μετά της OL—CO σχέσεις εξ όλων των υπαλλήλων της Δ.Ε.Η. εκείνου ό όποιος διετέλεσεν ανώτερον στέλεχος αυτής ιδίως εφ' όσον ούτος εξέφερεν ουσιαστικήν κρίσιν επί του συμφέροντος ή μη των υπό της OL—CO υποβαλλομένων προτάσεων δέν έπετρέπετο, διότι μοιραίως θα δημιουργούντο αμφιβολίαι κατά πόσον ούτος δέν θα επηρεάζετο εκ των προηγουμένων σχέσεων του. Η αποκάλυψις ώρισμένων γεγονότων ήλθεν εις ένισχυσιν της απόψεως ταύτης. Είς το εισηγ. ήμων σημείωμα επί της υποθέσεως του μεταφορέως Ν. Συνεσίου εξέτεθη πως ο Ι. Μαγγιώρος κατηγορήθη ότι υπέγραψε μετά την πρόσληψίν του εις την Δ.Ε.Η. υπό την προηγουμένην ιδιότητά του του προσυπογράφαντος υπαλλήλου της OL—CO πρόσθετον πράξιν επί τη βάσει της οποίας ανεγνωρίζοντο απαιτήσεις των μεταφορέων εις βάρος της Δ.Ε.Η. δραχμών 720.000, το πόρισμα δέ της γενομένης αναρίσεως απέληξεν εις βάρος του Ι. Μαγγιώρου, δέν ώλοκληρώθη όμως δια τούς εις το ρηθέν σημείωμα εκτιθεμένους λόγους ένθα εξέτάζεται και ή εύθύνη του Γ. Πεζοπούλου δια την παρέλκυσιν της αναρίσεως. Πλήν τούτου όμως εκ της γενομένης μετά την αποκάλυψιν των υποχρεώσεων και των πλαστών στοιχείων των μεταφορέων Άλεξάντου—Δούκα και Συνεσίου έρεύνης απέδειχθη ή αφάνταστος αναληγσία την όποιαν επέδειξαν αι ύπηρεσίαι της OL—CO κατά το μέχρι Ιουλίου 1955 διάστημα, των όποιων μετείχε και ο Ι. Μαγγιώρος, δια την προστασίαν των συμφερόντων της Δ.Ε.Η. της οποίας ήτο ανάδοχος. Τέλος και έν τη δίκη κατά του μεταφορέως Συνεσίου δι' είσπραξιν μέσω της OL—CO μεταφορικών επί τη βάσει πλαστών πιστοποιητικών ό Ι. Μαγγιώρος προσήλθε μάρτυς υπέρ του μεταφορέως. Είται

δυνατόν λοιπόν να θεωρηθή ότι ούτος ήτο το κατάλληλον πρόσωπον δια να προστατεύση την Δ.Ε.Η. κατά των συνεχιζομένων προσπαθειών της OL—CO να αρπάξη ότι δυνατόν; Έν όψει της γενικώς προκυπτούσης εύνοιας του Γ. Πεζοπούλου υπέρ της OL—CO όφείλει τις να δεχθή ότι ή τοποθέτησις του Ι. Μαγγιώρου εις την θέσιν αυτήν δέν ύπήρξε τυχαία. Αποτελεί δέ άλληθες σκάνδαλον, ως εις το σχετικόν σημείωμα εξέτεθη, το ότι αναρίσις διεξαγομένη κατά υπαλλήλου κατέχοντος νευραλγικήν έν τη έπιχειρήσει θέσιν και δια την όποιαν μία πρώτη έπιτροπή είχε εκδώσει δυσμενές πόρισμα δέν έπροχώρησε περαιτέρω και δέν ώλοκληρώθη μέχρι και της απομακρύνσεως του Γ. Πεζοπούλου.

Την ακαταλληλότητα ταύτην ανεγνώρισε και ό τότε Βοηθός Αναπληρωτής Γεν. Δ)ντής καθηγ. Ι. Φλαμπουριάρης ό όποιος κατέθεσεν ότι δέν ένεδεικνύετο ή τοποθέτησις του Ι. Μαγγιώρου εις την έν λόγω θέσιν λόγω της προελεύσεως του.

γ) Το Διοικητικόν Συμβούλιον το όποιον ήτο αρμόδιον δια την έγκρισιν της προμηθείας δέν ήδύνατο πραγματικώς να υπεισέλθη εις την εξέτασιν των στοιχείων εξ όν προέκυπτε το εύλογον ή μη της προσφοράς. Έκ πολλών όμως πρακτικών του Διοικ. Συμβουλίου καταφαίνεται ότι το μέλος αυτού Έμ. Βιδάλης, λόγω της ιδιότητός του ως μηχανολόγου άπησχολήθη ιδιαιτέρως με το θέμα τούτο. Ούτω π.χ. εις την άπόφασιν 250)16.9.1955 δια της οποίας ένεκρίθη ή προμήθεια όλων των εις τον πίνακα Α περιληφθεισών παραγγελιών αναγράφεται «ό έχων τεχνικάς ειδικάς γνώσεις κ. Βιδάλης εύρίσκει τας προτάσεις όρθάς». Είς την ενόπιον της ήμετέρας Έπιτροπής κατάθεσιν του ό Έμμ. Βιδάλης ύπήρξεν έν τούτοις έπιφυλακτικός δηλώσας ότι ή έκτασις της αρμοδιότητός του ως μέλους του Διοικ. Συμβουλίου δέν το υ έ π έ τ ρ ε ψ ε ν ά σ χ η μ α τ ί σ η γ ν ώ μ η ν. Είς περαιτέρω δέ έρώτησιν εάν λαμβανομένης ύπ' όψιν της πείρας του (ως ήλεκτρολόγου) έσχμάτισε άτομικήν γνώμην ως προς το εάν αι εισηγήσεις της ύπηρεσίας περι του εύλόγου των τιμών ήσαν γενικώς εύμενείς υπέρ των γαλλικών προσφορών, απήντησε: «Δέν ένθυμούμαι. Πάντως έπειδή έπρόκειτο περι γαλλικών πιστώσεων ήδύναντο αι τιμαί αύται να ήσαν ηύξημένα: δικαιολογημένως πιθανώς κατά μικρόν ποσοστόν».

12. Όλοι αι συνομολογηθείσαι συμβάσεις υλικών διανομής υπεγράφησαν υπό μόνου του Γ. Πεζοπούλου επί τη βάσει παρεχομένων δια των έγκριτικών αποφάσεων του Διοικ. Συμβουλίου σχετικών έξουσιοδοτήσεων. Ός εκ τούτου ή συνήθης διαδικασία έλέγχου ή όποία εφαρμόζεται δια τας υπό άλλων όργάνων, όριζομένων υπό του Κανονισμού, ύπογραφομένας συμβάσεις δέν έτηρήθη εις τας περιπτώσεις ταύτας (βλ. εισηγ. εκθ. σ. 50—51).

13. Έκ της έρεύνης την όποιαν ένηργήσαμεν επί των πραγματοποιηθεισών παραγγελιών των υλικών διανομής διεπιστώθησαν ώρισμέναί άνωμαλίαι εκ των όποιων αι σοβαρώτεροι είναι αι κατωτέρω εκτιθέμεναι:

α) Κατά την συνεδρίασιν του Διοικ. Συμβουλίου της Δ.Ε.Η. της 20 Ιανουαρίου 1956 συνεζητήθη ή δια των ύπ' άριθ. 2134 της 10 Ιανουαρίου και 2147 της 18 Ιανουαρίου 1956 σημειωμάτων του Γεν. Διευθυντού προς τον Πρόεδρον του Διοικ. Συμβουλίου γενομένη εισήγησις δια την προμήθειαν καλωδίων προστατευομένων δι' ειδικής επενδύσεως εκ πλαστικής ύλης (ΝΥΜ).

Δια του πρώτου των σημειωμάτων τούτων ό Γεν. Δ)ντής εξέθεσεν ότι επί τη βάσει σχεδίου προβλέποντος την άλλαγήν 60.000 εσωτερικών εγκαταστάσεων έγένετο κατά Μάιον 1955 δημοπρασία μεταξύ Γερμανικών και Γαλλικών οίκων δια τὰ ρηθέντα καλώδια. Μειοδότης κατά την δημοπρασίαν ταύτην άνεδείχθη ό Γερμανικός οίκος SIEMENS SCHUCKERT. Άνωτέρως τιμάς είχε προσφέρει μέσω της OL—CO ό Γαλλικός οίκος CABLES DE LYON. Επί τη βάσει του αποτελέσματος τούτου προτεινέτο ή ανάθεσις της παραγγελίας δι' ήν ή δημοπρασία εις την SIEMENS.

Έν συνεχεία εκτίθενται τὰ έξής:

Τελευταίως ή OL—CO υπέβαλε και αυτή αναλόγους προσφοράς της Γαλλικής Βιομηχανίας CABLES DE LYON δια

καλώδια τύπου NYM εις τιμὰς ὀλίγον χαμηλότερας τῶν γερμανικῶν. Τὴν προσφορὰν ταύτην τῆς OL—CO δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προκρίνωμεν ἀπέναντι τῆς προσφορᾶς S.S.) δοθέντος ὅτι ὑπάρχει ἡθικὴ ὑποχρέωσις ἡμῶν νὰ ἀγοράσωμεν τὰ ὑλικά ταῦτα ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω Γερμανικὴν Ἑταιρείαν ἀδιαφόρως ἐὰν καθυστέρησεν ἐπὶ τόσον μακρὸν ἢ προμήθεια τοῦ ὑλικοῦ.

Ἐξ ἄλλου ὅμως ἡ προσφορὰ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Βιομηχανίας βάζει τῶν γαλλικῶν πιστώσεων εἰς τιμὰς κατὰ τι χαμηλότερας τῶν Γερμανικῶν εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ δημιουργήσῃ ζητήματα. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον φρονούμεν ὅτι θὰ ἦτο δυνατόν νὰ αὐξήσωμεν τὰς ποσότητας τῶν πρὸς προμήθειαν ἀγωγῶν μεμονωμένων, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ικανοποιηθῶμεν καὶ τὴν γαλλικὴν βιομηχανίαν, δοθέντος ὅτι αἱ ὑπὸ τῆς προσφορᾶς τῆς S.S. καλυπτόμεναι ἀνάγκαι εἰς μεμονωμένους ἀγωγούς ἀντιστοιχοῦν εἰς ἀλλαγὴν 60.000 ἐσωτερικῶν ἐγκαταστάσεων περὶ τῶν ὁποίων εἰσηγήθη ἐκ 24.10.55 πρὸς τὸ Δ. Συμβούλιον καὶ τοῦτο ἐνέκρινε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 286)55 ἀποφάσεώς του.

Ἡδὲ ὅμως διαπιστοῦται ὅτι ἡ ἐπιδιωκόμενη αὐξήσις τοῦ ρυθμοῦ ἐπεκτάσεων τῶν διανομῶν τῆς Δ.Ε.Η. ὁδηγοῦν εἰς αὐξήσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πρὸς ἀλλαγὴν ἐσωτερικῶν ἐγκαταστάσεων.

Ὡς ἐκ τούτου νομίζομεν ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν 60.000 ἐσωτερικῶν ἐγκαταστάσεων τὰς ὁποίας ἀρχικῶς προεβλέπομεν πρέπει ν' αὐξηθῇ εἰς 100.000.

Διὰ τοῦτο εἰσηγοῦμαι ὅπως ἐπὶ πλέον τῆς ὡς ἄνω παραγγελίας πρὸς τὸν οἶκον S.S. ἐγκριθῇ ἡ ἀνάθεσις παραγγελίας καὶ πρὸς τὴν Ἑταιρείαν CABLES DE LYON διὰ μεμονωμένα καλώδια εἰς τὰς ἀπολύτους ποσότητας ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ταῦτα θὰ εἶναι ποιοτικῶς ἐφάμιλλα τῶν καλωδίων τῆς SIEMENS δεδομένου ὅτι τὰ τελευταῖα, ποιοτικῶς εἶναι ἀσυγκρίτως ἀνώτερα τῶν καλωδίων τῶν κατασκευαζομένων συμφώνως πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν Κανονισμῶν VDE».

Ἡ εἰσηγήσις αὕτη συνεπληρώθη διὰ τοῦ δευτέρου τῶν ρηθέντων σημειωμάτων εἰς τὸ ὁποῖον μετὰξὺ ἄλλων ἀναγράφονται τὰ ἑξῆς:

«Οἱ οἶκοι οὗτοι (νοοῦνται οἱ μετασχόντες τῆς δημοπρασίας) μὰς ἠρώτησαν τότε ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ πραγματικῆς δημοπρασίας ἢ ἀπλῶς ἡ Δ.Ε.Η. ἐπέδωκε νὰ βολιδοσκοπήσῃ τὴν ἀγορὰν πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς στάθμης εὐρωπαϊκῶν τιμῶν. Εἰς ἀπάντησιν διεβεβαίωσαμεν τότε τοὺς προσκληθέντας γερμανικοὺς καὶ ἰταλικοὺς οἶκους ὅτι ἐπρόκειτο περὶ κανονικοῦ διαγωνισμοῦ καὶ ἡ ἀγορὰ τοῦ ὑλικοῦ θὰ ἐγίνετο ἀπὸ τὸν μειοδότην.

Παρὰ ταῦτα (τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δημοπρασίας) ἐπὶ μακροῦς μῆνας δὲν κατέστη δυνατόν νὰ δοθῇ ἡ παραγγελία αὕτη πρὸς τὸν μειοδότην οἶκον SIEMENS διότι ἡ Δ.Ε.Η. δὲν εἶχεν ἀποφασίσαι ὀριστικῶς ἐὰν θὰ προέβαινεν ἡ ἰδία εἰς ἀλλαγὴν τῶν ἐσωτερικῶν ἐγκαταστάσεων. Εἰς τὴν ὥς ἄνω καθυστέρησιν προστέθη καὶ πρόσθετος τοιαύτη μέχρι σήμερον λόγῳ ὠρισμένων συνεννοήσεων τὰς ὁποίας διεξήγαγεν ἡ ὑπηρεσία μας ἐπὶ τεχνικοῦ ἐπιπέδου μετὰ τοῦ μειοδοτήσαντος οἴκου.

Κατὰ ταῦτα οὐδεμία ἀμφισβήτησις δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ὅτι ἡ ἀγορὰ τῶν καλωδίων δεόν νὰ γίνῃ ἀπὸ τὴν ἑταιρείαν SIEMENS, ἡ ὁποία ὑπῆρξε μειοδότης κατόπιν διαγωνισμοῦ καὶ ἡ ὁποία δέχεται παρ' ὅλον τὸν διαρρευσάντα μακρὸν χρόνον ἀπὸ τῆς μειοδοσίας τῆς νὰ μᾶς ἐπιβαρύνῃ μὲ τὰς ἰδίαις βασικὰς τιμὰς, ἀναπροσαρμοζόμενας βεβαίως, ὡς εὐνόητον, κατὰ τὸν τιμαριθμικὸν τύπον. Ἀτυχῶς ἡ γαλλικὴ βιομηχανία μάλιστα πρὸ ἑξῆς ἐβδομάδων, ἀσφαλῶς γνωρίζουσα πλέον τὰς τιμὰς τοῦ γερμανικοῦ ὑλικοῦ, προσέφερε καὶ αὕτη τιμὰς διὰ τὴν προμήθειαν ἰσοτίμου ὑλικοῦ ἐσωτερικῶν ἐγκαταστάσεων τὸ ὁποῖον σημειωτέον, ὡς γνωρίζομεν, δὲν εἶναι τρεχούσης κατασκευῆς ἐν Γαλλίᾳ. Οὕτω εὐρισκόμεθα πρὸ τοῦ προβλήματος, ὅτι ἐνὸς νὰ ἔχωμεν προσφορὰς γερμανικὰς ἀπὸ τοῦ Μαΐου 1955 κατόπιν διαγωνισμοῦ καὶ ἄφ' ἑτέρου μετὰ ἑξῆς μηνῶν νὰ λάβωμεν νέας προσφορὰς τῆς γαλλικῆς βιομηχανίας, ἥτις δὲν συμμετέσχε τοῦ διαγωνισμοῦ. Χαμηλότερας τῶν γερμανικῶν προσφορῶν.

Νομίζομεν, ὅτι ἡ μόνη ὀρθὴ λύσις ἡ ὁποία δύναται νὰ δοθῇ εἰς τὴν δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν εἶναι ἡ παρ' ἡμῶν προτεινόμενη τοιαύτη, ἥτις καθίσταται δυνατὴ λόγῳ τῆς γενομένης αὐξήσεως τοῦ προβλεπομένου ἀριθμοῦ ἐσωτερικῶν ἐγκαταστάσεων πρὸς ἀλλαγὴν ἀπὸ 60.000 εἰς 100.000, ἥτοι νὰ προμηθευθῶμεν τὴν μὲν ἀρχικῶς αἰτηθεῖσαν ποσότητα καλωδίων ἐκ τῆς γερμανικῆς ἑταιρείας SIEMENS, τὸ δὲ συμπλήρωμα ταύτης ἐκ τῆς γαλλικῆς βιομηχανίας. Σημειωτέον ὅτι αἱ γαλλικαὶ τιμαὶ αἱ προσφάτως προσφερθεῖσαι πρὸς ἡμᾶς εἶναι ἀνεπαισθήτως χαμηλότεραι τῶν γερμανικῶν αἱ ὁποῖαι προέκυψαν ἐκ δημοπρασίας. Ἀτυχῶς ὅμως ἡ μακρὰ μηχανία νὰ ἐμφανίσῃ τιμὰς τυπικῶς χαμηλότερας, πράγμα καθυστέρησις τῆς ἀναθέσεως τῆς παραγγελίας εἰς τὸν μειοδότην οἶκον SIEMENS, ἐπέτρεψεν εἰς τὴν γαλλικὴν εἰσὶν τὸ ὁποῖον οὐχ ἦττον θὰ ἤγειρε ζητήματα λόγῳ τῆς ἐλληνογαλλικῆς οἰκονομικῆς συμφωνίας ἐὰν δὲν ἐδίδετο ἀντίστοιχος παραγγελία καὶ πρὸς τοὺς γαλλικοὺς οἴκους».

Τὸ Δ.Σ. κατὰ τὴν μνημονευθεῖσαν συνεδρίασιν τοῦ ἐνέκρινε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3)1956 ἀποφάσεώς του τὴν εἰσηγήσιν ταύτην καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀνέτέθη διὰ τῆς συμβάσεως C.F.12 εἰς τὸν οἶκον CABLES DE LYON ἡ προμήθεια καλωδίων ὠρισμένων διατομῶν συνολικῆς ἀξίας Λ.Α. 111.586 —)9.

Πλὴν ὅμως τῶν ἀνωτέρω σημειωμάτων τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ τὰ ὁποῖα ἐτέθησαν ὑπ' ὄψιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, συνετάγη παρ' αὐτοῦ τὸ ὑπ' ἀριθ. 1147)10.11.1955 ὁμοῖον σημείωμα ἀπευθυνόμενον πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Διοικ. Συμβουλίου διὰ τοῦ ὁποῖου ἐκτοτε ἐπροτείνετο ἡ εἰς τὴν SIEMENS κατακύρωσις τῆς δημοπρασίας, ἀλλὰ τὸ σημείωμα τοῦτο, ὡς βεβαιούται διὰ τοῦ ἀπὸ 1.6.1963 σημειώματος τοῦ Α. Ἡλιοπούλου ἔχει μὲν καταχωρηθῇ ὡς ἐξερχόμενον τὴν 11 Νοεμβρίου 1955 εἰς τὸ βιβλίον πρωτοκόλλου τοῦ τότε γραφείου Γενικοῦ Διευθυντοῦ ἀλλὰ δὲν εὐρέθη καταχωρημένον οὔτε εἰς τὸ πρωτόκολλον τῆς Γραμματείας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου οὔτε εἰς τὸ ἐιδικὸν πρωτόκολλον τοῦ Γραφείου τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικ. Συμβουλίου. (Α. Δημητρακόπουλος μέχρι 31.12.55 καὶ Π. Γουναράκης ἀπὸ 1.1.56). Ὅτι δὲν περιήλθεν εἰς χεῖρας τοῦ Προέδρου τοῦ Δ.Σ. καταφαίνεται ἐκ τοῦ ὅτι οὔτε τὸ θέμα τῆς ἐγκρίσεως τῆς γενομένης δημοπρασίας εἰσηγήθη τότε εἰς τὸ Δ.Σ. οὔτε, ὅταν εἰσηγήθη, ἐγένετο μνεῖα τις τοῦ σημειώματος τούτου εἰς τὰ πρακτικά.

Ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ οἴκου τούτου εἰς Ἑλλάδα Στέφανος Τσουντας ἐρωτηθεὶς σχετικῶς πρὸς τὴν προσφορὰν ταύτην κατέθεσε τὰ ἑξῆς:

«Ἡ προσφορὰ τοῦ οἴκου CABLES DE LYON εἶχε θεωρηθῇ παρὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Δ.Ε.Η. ὡς ἀνώτερα τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ ἐπιπέδου τιμῶν τοῦ εἶδους τούτου. Τοῦτο μοῦ εἶχεν ἀνακοινώσει ὁ κ. Γ. Παππᾶς, ἐβεβαίωθην δὲ καὶ προσωπικῶς ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κ. Μαγγιώρου. Κατόπιν τούτου στάς 3 Ἰανουαρίου 1956 μετέβην εἰς Γαλλίαν καὶ ἐξήτιστα ἀπὸ τὸ ἐργαστάσιον νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς Δ.Ε.Η., λαβὼν δὲ σχετικὴν ἐντολὴν ἐπέστρεψα καὶ ἐπισκέφθην τὸν κ. Πεζόπουλον εἰς τὸν ὁποῖον ἐγνώρισα τὸ ἐπιτυχὲς ἀποτέλεσμα τῆς προσπάθειάς μου. Ὑπεβάλαμεν νέαν προσφορὰν ἥλθε καὶ μηχανικὸς τοῦ ἐργοστασίου ὁ ὁποῖος διεπραγματεύθη μὲ τὰς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας καὶ τελικῶς ἡ προσφορὰ μας ἐγένετο δεκτὴ».

Ἡ κατάθεσις αὕτη τοῦ Στεφάνου Τσουντα εἶναι ἀποκαλυπτική. Ἀποδεικνύει ὅτι ἡ φράσις «ἀτυχῶς ἡ Γαλλικὴ βιομηχανία... ἀσφαλῶς γνωρίζουσα πλέον τὰς τιμὰς τοῦ γερμανικοῦ ὑλικοῦ» ἀναφέρεται εἰς ἐπιβεβαιώσιν αὐτοῦ τοῦ ἱ. Μαγγιώρου πρὸς τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Γαλλικοῦ Οἴκου, ὅτι οὐ ἦσθ ὁ Γ. Παππᾶς εἶχεν ἤδη λάβει γνώσιν τῶν γερμανικῶν προσφορῶν. Καθιστᾷ ὅμως ἰδίως σχεδὸν βέβαιον, ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος καὶ ὁ ἱ. Μαγγιώρος ἐκράτησαν ὅσον ἦτο δυνατόν τὴν ὑπόθεσιν (ἐξ οὗ καὶ ἡ μὴ προώθησις τῶν πρωτοκολληθέντων 1147)55 σημειώματος) μέχρι τῆς στιγμῆς καὶ ἢ ὁ Στ. Τσουντας ἐπέτυχεν παρὰ τοῦ Γαλλικοῦ Οἴκου προσφορὰν τοῦ αὐτοῦ περιήλθε πρὸς τοῦ Γερμανικοῦ Οἴκου ὕψους, καὶ ἐσπευσαν ἀμέσως κατόπιν νὰ ὑποβάλλουν τὴν πρὸς τὸ Δ.Σ. σχετικὴν πρότασιν ὠλοκληρωμένην καὶ διὰ τῆς παραγγελίας

εις τον CABLES DE LYON. Διότι είναι προφανές ότι αν επραγματοποιείτο η βάση της δημοπρασίας κατακύρωσης εις την SIEMENS δεν θα ήτο πλέον δυνατή η υποβολή εις το Δ.Σ. της προτάσεως δια συμπληρωματικήν παραγγελίαν αναλογούσαν εις 40.000 εγκαταστάσεις.

Η συμπληρωματική αυτή προμήθεια ήτο άσκοπος, όπως θα καταδειχθῇ και ἐξ ὧν κατωτέρω ἐπ' ευκαιρίᾳ ἄλλης παραγγελίας θὰ λεγθῶσιν, ἀλλὰ καὶ διότι κατὰ σημείωμα τῆς ὑπηρεσίας τῆς 24.6.63, τὴν 26.3.63 παρέμενον εἰς τὰς ἀποθήκας τῆς Δ.Ε.Η. μὴ χρησιμοποιηθεῖσαι ποσότητες ὠρισμένων διακομῶν μέχρι καὶ 80 ο τοῦ τῆς προμηθείας.

Οὕτως:

Ἐπὶ συνόλου παραληφθέντων	Μὴ χρησιμοποιηθέντα	
Διατομή 2 X 1,50	3.048.600	31.793
» 2 X 2,50	747.000	615.046
» 2 X 4	139.000	62.753
» 2 X 6	417.000	53.673
» 3 X 1,50	205.000	8.543
» 3 X 2,50	92.000	43.029
» 4 X 2,50	150.000	103.895
» 4 X 4	110.000	78.580
» 4 X 6	109.000	76.946
» 4 X 10	98.000	77.720

Διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν τῆς ἀλλαγῆς τῶν ἐσωτερικῶν ἐγκαταστάσεων ἐγένετο ὡσαύτως διεθνὴς δημοπρασία διὰ τὴν προμήθειαν διακοπῶν καὶ ἄλλων σχετικῶν ὑλικῶν καλυπτόντων 56.000 ἐγκαταστάσεις. Μειοδόται ἀνεδείχθησαν οἱ Οἶκοι SIEMMEN καὶ MAGRINI. Τὴν εἰς αὐτοὺς κατακύρωσιν εἰσηγγήθη ὁ Γ. Πεζόπουλος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2834)12.3.56 εἰσηγητικοῦ σημειώματός του (ἀρχικὰ Ι. Μαγγινῶρος), ἀλλὰ κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 28.3.56 (7η) καὶ ἦν εἰσῆχθη τὸ θέμα πρὸς συζήτησιν ἐξήτησεν οὗτος τὴν ἀναβολὴν τῆς λήψεως ἀποφάσεως, διότι «πρὸ ἡμερῶν» εἶχε ληφθῇ καλλιτέρα πρότασις Γαλλικοῦ Οἴκου.

Κατόπιν τούτου ἀνεβλήθη ἡ συζήτησις καὶ τὴν 10.4.1956 ὁ Γ. Πεζόπουλος ὑπέβαλε νέον σημείωμα διὰ τοῦ ὁποῦ κατ' ἀναλογίαν τῶν γενομένων διὰ τὰ καλῶδια ἐπρότεινε νὰ δοθῇ καὶ εἰς τὸν Γαλλικὸν Οἶκον MERLIN—GERIN παραγγελία ὑλικῶν ἀναλογούντων εἰς 28.000 εἰς ἀλλαγὰς ἐγκαταστάσεων. Εἰς τὴν πρότασιν ὅμως ταύτην ἀντέδρασαν μέλη τοῦ Συμβουλίου καὶ ἰδίως ὁ Ἑμμ. Βιδάλης, ὁ ὁποῖος ὑπέδειξεν ὅτι ἡ παραματοποιήσις τῶν 56.000 ἀλλαγῶν θὰ ἀπῆται πρὸς τίαν καὶ ὅτι οὐδεὶς συνέτρεχε λόγος νὰ γίνῃ ἔκτοτε προμήθεια ὑλικῶν τὰ ὁποῖα θὰ ἐχρησιμοποιούντο μετὰ τριετίαν. Ὁ Γ. Πεζόπουλος ἀντέστη ἐπ' ὀλίγον, τελικῶς ὅμως καὶ ὁ ἴδιος συνεφώνησε νὰ μὴ γίνῃ ἡ παραγγελία εἰς τὸν Γαλλικὸν Οἶκον. Ἐκτεῖνον ὅμως τὸ ὅποιον ἐγένετο δεκτὸν διὰ τοὺς διακόπτας καὶ τὰ σχετικὰ λοιπὰ ὑλικά ἴσχυεν ἐπίσης διὰ τὰ καλῶδια καὶ διὰ τοῦτο εἶπομεν ὅτι ἡ πρόσθετος προμήθεια καλωδίων τὰ ὁποῖα θὰ ἐχρησιμοποιούντο τοῦλάχιστον μετὰ τριετίαν ἦτο τελείως ἄσκοπος.

Ἡ ἀπόρριψις τῆς προσφορᾶς διὰ τοὺς διακόπτας οὐδεμίαν συνέπειαν εἶχε καὶ ἀπεδείχθησαν οὕτω ἀδικαιολόγητοι ὅλοι οἱ κίνησοι δημοθυρίας ζητημάτων ἐκ τῆς γαλλικῆς πλευρᾶς, τοὺς ὁποῖους ἐπεκατέστη ὁ Γ. Πεζόπουλος διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν πρόσθετον εἰς τὸν Γαλλικὸν Οἶκον παραγγελίαν. Τὴν γνώμην, ὅτι ἡ αὐξήσις τῶν ἐσωτερικῶν ἐγκαταστάσεων ἀπὸ 60.000 εἰς 100.000 δὲν ἐδικαιολογεῖτο, διετύπωσε καὶ ὁ Ἀν. Δημητρακόπουλος εἰς ἡμερολογιακὸν τοῦ σημειώματός τῆς 21.2.1956 (μεφ. 26ον). Εἰς τὸ αὐτὸ σημείωμά του διατυπώνει ὡσαύτως τὴν γνώμην ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ δημιουργηθῇ ζήτημα ἐκ μέρους τῆς OL—CO. Πῶς δύναται νὰ ἐξηγηθῇ ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος δὲν ἀντελήφθη ἀπ' ἀρχῆς τὸ ἀδικαιολόγητον τῆς σοβαρᾶς ταύτης δαπάνης, ἐπιβαρυνομένης καὶ διὰ τῶν ἀσκόπων τόκων τῆς πιστοδοτήσεως, δεδομένου ὅτι τὰ ὑλικά θὰ ἐχρησιμοποιούντο μετὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν γραμματίων; Μία μόνη ἀπάντησις εἶναι λογικῶς δυνατή: Ἡ θέλησις του νὰ ἐξασφαλίσῃ παραγγελίας μέσω τῆς εὐνοουμένης του OL—CO.

β) Ἐτέρα ἀνωμαλία ἐμφανίζεται ὡς πρὸς τὴν παραγγελίαν μετασχηματιστῶν εἰς τὸν Οἶκον SAVOISIENNE.

Ἐνῶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 358)55 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. εἶχεν ἐγκριθῇ ἡ προμήθεια 3 μετασχηματιστῶν καὶ ἡ σχετικὴ σύμβασις ὑπεγράφη τὴν 20.1.56 διὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν, ἐν τούτοις, διὰ συμπληρωματικῆς συμβάσεως τῆς 1.8.56 ὁ ἀριθμὸς τῶν μετασχηματιστῶν ἠυξήθη εἰς 5 καὶ ἀκαλόγως ἡ τιμὴ αὐτῶν ἀνέυ ἐτέρας ἐγκρίσεως τοῦ Δ.Σ. (ἴδε σημ. 24 Μαρτίου 1963 Ἀ. Ἡλιοπούλου). Ἡ αὐξήσις αὕτη ἐνεκρίθη παρὰ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ διὰ σημειώματός του τῆς 23.7.56 κατόπιν εἰσηγητικοῦ σημειώματος τῆς 13.7.56 τοῦ Ι. Μαγγινῶρος, ὁ ὁποῖος καὶ ἔδωκεν ἐν συνεχείᾳ τὴν ἐπὶ τὴν κατάρτισιν τῆς συμπληρωματικῆς συμβάσεως. Ὁ Γ. Κιρκῆς, ὁ ὁποῖος ἠρωτήθη σχετικῶς ἀνεφέρθη εἰς τὰς ρηθείσας ἐνεργείας τὰς ὁποίας φαίνεται ὅτι ἐθεώρησεν ἀρκεστές. Ἡ κατὰ τὸν τρόπον τούτον ἐπαύξεισις τῆς παραγγελίας ἦτο προφανῶς παράτυπος ἐφ' ὅσον ἐγένετο κατ' ὑπέρβασιν τῆς δοθείσης παρὰ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐγκρίσεως ἐπὶ καὶ ἂν ἐγένετο ἐπὶ τῇ αὐτῇ ἐγκριμένῃ τιμῇ. Ὁ Γεν. Διευθυντὴς διετήρει μὲν ὠρισμένην εὐχέρειαν συμπληρωματικῶν τιμῶν πράξεων ἰδίως εἰς τὰ τεχνικὰ θέματα, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποκλίνῃ κατὰ τὰ σημεία τὰ ὁποῖα καθορίζοντο διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ.. Ἰδίως δὲ νὰ αὐξήσῃ τὴν ἐγκριθεῖσαν ποσότητα. Ἐὰν ἡ συμπληρωματικὴ αὕτη σύμβασις ἠκολούθη τὴν κανονικὴν ὁδὸν καὶ ὑπεβάλλετο εἰς τὸν ἐλεγχον θὰ εἶχε σταματήσει.

γ) Ἀνωμαλίας ἐπίσης ἐμφανίζει ἡ προμήθεια ἀλεξιεραιύων ἀπὸ τὸν Οἶκον DELLE (εἰσηγ. ἐκφ. Γ. Χαμπούρη σ. 53 ἐπόμενα).

Διὰ τὴν προμήθειαν ἀλεξιεραιύων ὑπεβλήθησαν μέσω τῆς OL—CO προσφοραὶ ἐφ' ὧν ἐγνωμάτευσεν διὰ τοῦ ἀπὸ 30 Αὐγούστου 1953 σημειώματός του ὁ Α. Κοττάκης. Κατὰ τὴν γνωμάτευσιν ταύτην ἡ προσφορὰ τοῦ οἴκου DELLE ἦτο τεχνικῶς ἀποδεκτὴ ἀλλ' ἡ τιμὴ ὥφειλε νὰ ὑποβιβασθῇ ἀπὸ δολ. 24,08 εἰς δολ. 17,82 εἰς τὴν τιμὴν ὁ αὐτὸς οἶκος εἶχε παλαιότερον προσφέρει ὅμοια ἀλεξιεραιύα, ἄλλως νὰ ἀχθῇ τὸ ζήτημα εἰς διαιτησίαν.

Κατὰ Δεκέμβριον 1955 ὁ αὐτὸς οἶκος ὑπέβαλε νέαν προσφορὰν διὰ τύπον ἐμφανιζόμενον ὡς βελτιωθέντα μετὰ τὴν τιμὴν τῶν Γαλ. Φρ. 7.700 κατὰ μονάδα (δολ. 22). Αἱ προσφοραὶ αὗται ἀφεώρων ἀλεξιεραιύα ὀνομαστικῆς τάσεως σθέσεως τόξου 15KV. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως αἱ τεχνικαὶ ὑπηρεσίαι τῆς Δ.Ε.Η. ἐθεώρησαν ὅτι ἡ τάσις ἔπρεπε νὰ αὐξηθῇ εἰς 17,5 KV. Ἡρωτήθη ὁ οἶκος DELLE ὁ ὁποῖος ἐξήτησε διὰ τὸν τύπον τῶν 17,5 KV Γαλ. Φρ. 8.150 δι' ἑκάστον (ἦτοι περὶπου δολ. 23,28). Τὴν παραδοχὴν τῆς προσφορᾶς ταύτης εἰσηγγήθη ὁ Γεν. Διευθυντὴς διὰ τοῦ σημειώματός του τῆς 27.1.1956 καὶ ἐνεκρίθη αὕτη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21)31.1.1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ. Σ. διὰ ποσὸν 4.000 ἀλεξιεραιύων ἀξίας Γ. Φρ. 32.600.000 ἢ δολ. 93.142.

Ἡ εἰσῆγησις, ἥτις φέρει τὰ ἀρχικὰ τοῦ Παναγ. Δέδε, παραλείπει νὰ μνημονεύσῃ τὴν γνώμην τοῦ Α. Κοττάκη. Ὁ Π. Δέδες ἐρωτήθηκε ἰσχυρίσθαι ὅτι τὸ εἰσηγ. τοῦτο σημείωμα δὲν νὰ συνέταξεν κατ' ὁδηγίας τοῦ Ι. Μαγγινῶρος ἢ τοῦ Γ. Κιρκῆ. Ὁ Γ. Κιρκῆς ἀπήντησεν εἰς σχετικὴν ἐρώτησιν δι' ὑπεκφυγῆς ὡς εἰς ὅλας τὰς ὑποβληθείσας αὐτῷ ἐρωτήσεις.

Εἶναι ἀληθές ὅτι τὰ ἀλεξιεραιύα τῶν ὁποίων ἐνεκρίθη ἡ προμήθεια ἐνεφάνιζον ὠρισμένας βελτιώσεις ἐν σχέσει πρὸς τὰ παλαιότερα ἀλλ' ἡ βελτίωσις αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ταιαύτην αὐξήσιν τῆς τιμῆς οὐδ' ἄλλωστε ἐγένετο οἰαδήποτε περὶ αὐτῆς νύξις.

Ὀλίγον ὅμως μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς σχετικῆς συμβάσεως αἱ τεχνικαὶ ὑπηρεσίαι ἐπανεξετάζουσιν τὴν καταλληλότητα τῆς τάσεως 17,5 KV ἐπανηλθόντες εἰς τὴν παλαιάν των ἀποψιν καὶ ἐξήτησαν ὅπως τὰ ἀλεξιεραιύα εἶναι τάσεως 15 KV. Κατόπιν τούτου ἐξητήθη ἀπὸ τὸ ἐργοστάσιον ἡ διακοπὴ τῆς κατασκευῆς τῶν ἀλεξιεραιύων τάσεως 17,5 KV καὶ ἡ κατασκευὴ τοιούτων 15 KV. Ἀλλ' οὐδεμία προσπάθεια κατεβλήθη διὰ τὴν μείωσιν τῆς τιμῆς μολονότι κατὰ τὰς προσφορὰς τοῦ οἴκου DELLE τὰ ἀλεξιεραιύα τῶν 15 KV ἦσαν κατὰ Γ. Φρ. 450 εὐθηνότερα τῶν 17,5 KV καὶ ἐπομένως

ἐπὶ 4.000 τεμαχίων ἢ διαφορά 3' ἀνῆρχετο εἰς Γαλ. Φρ. 1.800.000 ἢ δολ. 5.000 περίπου.

Ὡς πρὸς τὴν μεταβολὴν ταύτην τῶν ἀπόψεων ὡς πρὸς τὸν χρησιμοποίητον τύπον οὐδὲν ζήτημα γεννᾶται διότι αἱ σχετικαὶ ἐρευνᾶι διεξήχθησαν ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Τεχνικοῦ Συμβούλου τῆς Δ.Ε.Η. καθηγητοῦ Γ. Μ. Πετροπούλου. Τὸ θέμα ὅμως τῆς τιμῆς ἡρευνήθη παρ' ἡμῶν.

Ὁ προϊστάμενος τῆς Ὑπηρεσίας Προμηθειῶν Χριστόφορος Καμπᾶς ἐρωτηθεὶς σχετικῶς κατέθεσεν ὅτι οὐδεμίαν εἶχε γνώσιν τῆς διαφοράς τῶν προσφορῶν τῆς DELLE οὐδ' ἐπεστήθη ἢ προσοχῇ τῆς ὑπηρεσίας του. Ἀρμοδίως προκειμένου περὶ ὑλικῶν διανομῆς τῶν γαλλικῶν πιστώσεων, μόνον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως, ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων συνεπειῶν τῆς μεταβολῆς τοῦ τύπου. Εἶναι πράγματι ἀληθές ὅτι αἱ ρηθεῖσαι προσφοραὶ ἀνευρέθησαν παρ' ἡμῶν εἰς φάκελλον τῆς ὑπηρεσίας γαλλ. πιστώσεων.

Ἡ ἐντολὴ διὰ τὴν μετατροπὴν ταύτην εἶχε δοθῇ εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Προμηθειῶν διὰ σημειώματος τῆς 11.12.1955 ὑπογεγραμμένου παρὰ τοῦ τότε Διευθυντοῦ Μελετῶν καὶ Κατασκευῶν Διανομῆς Γ. Κιρκῆ, εἰς τὸ ὅποιον ρητῶς ἀναγράφεται «να σταματήσῃ τὴν κατασκευὴν τῶν ἀλεξικεράνων τύπου 17,5 KV». Ὁ Γ. Κιρκῆς ἐρωτηθεὶς σχετικῶς ἀπήντησεν ὅτι οὐδεμίαν ἀνάμειξιν εἶχεν εἰς τὴν μεταβολὴν ταύτην. Διὰ σημειώματός μας τῆς 30.7.1964 ἐθέσαμεν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τὸ ρηθὲν ἐγγράφον του.

Ὁ Γ. Κιρκῆς ἀπήντησε διὰ τοῦ ὁποῦ 4.7.1964 σημειώματός του. Διὰ τούτου ἀναγνωρίζετο ὅτι δὲν ἐνεθυμίστο τὸ σημεῖωμα τοῦτο· περὶ αὐτοῦ δὲ περιωρίσθη ἡ ἀπάντησις ἐπὶ τῆς ἐκδομητικότητος τῆς ἀλλαγῆς τοῦ τύπου χωρὶς νὰ δώσῃ οἰανδήποτε ἀπάντησιν ἐπὶ τοῦ ἀρχικῶς τεθέντος αὐτῷ ἐρωτήματος περὶ τοῦ ἂν ἐγένετο συζήτησις περὶ καταβολῆς μικροτέρας τιμῆς. Ὁ Γ. Κιρκῆς ἦτο ὁ μᾶλλον ἀρμόδιος ν' ἀντιληφθῇ τὸ θέμα τοῦτο ἐφ' ὅσον οὗτος εἶχε παράκολουθῇ τὴν ὑποβολὴν τῶν προσφορῶν αἱ ὁποῖαι κατέληξαν εἰς τὴν πρώτην σύμβασιν.

Ὁ ἐν Ἑλλάδι ἀντιπρόσωπος τοῦ οἴκου DELLE Στέφανος Τσουντας ἐρωτηθεὶς σχετικῶς κατέθεσεν (κατάθεσις 27.6.1963) ὅτι ἐκ τῆς ἀνταλλαγίσης ἀλληλογραφίας μετὰ τὴν διατύπωσιν τοῦ αἰτήματος ἐπανόδου εἰς τὸν τύπον τῶν 15 KV προκύπτει ὅτι ἐξητήθη μόνον ἡ μεταβολὴ τῶν τεχνικῶν χαρακτηριστικῶν ἐξυπακουομένου ὅτι ἀπεκλείετο ἡ μεταβολὴ τῆς τιμῆς.

Ἡ ἀποψὶς αὕτη τοῦ ἀντιπροσώπου δὲν στερεῖται θασιμότητος διότι δὲν ἀπεκλείετο νὰ ἀρνηθῇ τὸ ἐργοστάσιον (ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον θὰ ἐπεκαλεῖτο ἐναρξιν τῆς κατασκευῆς) οἰανδήποτε μείωσιν, παραμένει ἐν τούτοις ἀδικαιολόγητος ἡ παράλειψις οἰαδήποτε ἐπιστημάνσεως τῆς διαφοράς ἐκ μέρους τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ἡ ἑλλειψὶς προσπαθείας πρὸς ἐπάνοδον εἰς τὴν ἀρχικὴν τιμὴν. Τοῦτο καταφαίνεται ἐκ τοῦ ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐξετασθέντων ὑπαλλήλων τῆς Δ.Ε.Η. εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὴν διαφορὰν τῆς τιμῆς μεταξὺ τῶν δύο τύπων. Ἡ παράλειψις ἐκαρύνει κυρίως τὸν Γ. Κιρκῆν ὁ οποίος εἶχε λάβει γνώσιν τῶν στοιχείων τῶν προσφορῶν καὶ ὁ ὁποῖος ἔδωκε τὴν ἐντολὴν νὰ σταματήσῃ ἡ κατασκευὴ τῶν ἀλεξικεράνων 17,5 KV.

δ) Κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς ἀνωτέρω μνημονευθείσης συμβάσεως C.F.12 διὰ τὰ καλωδία παρατηρεῖται καὶ τὸ ἑξῆς: Ἐνῷ ἡ ὑπ' ἀριθ. 3) 20.1.1956 ἀπόφασις τοῦ Δ. Σ. ἐνέκρινε τὴν προμήθειαν τῶν καλωδίων CIF Πειραιᾶ ἐν τούτοις ἡ σύμβασις (μὲ τιμὰς ἐλαφρῶς κατωτέρας) ὥρισεν ὡς τόπον παραδόσεως τὴν Μασσαλίαν (FOB) οὕτω δὲ τὸ ἔργον τῆς μεταφοράς τοῦ ὑλικοῦ τούτου ἀπὸ Μασσαλίαν εἰς Ἑλλάδα περιείχετο εἰς τοὺς μεταφορεῖς Ἀλεξάνδρον—Δούκαν. Ὁ λόγος τῆς τοιαύτης μεταβολῆς δὲν προκύπτει, δὲν ἦτο ὅμως συμφέρον. Ὁ Γ. Κιρκῆς ἐρωτηθεὶς δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀπαντήσῃ ἑλλείψει στοιχείων, ὁ δὲ Ι. Μαγγιώρος ἀπήντησεν ὅτι δὲν ἐνθυμίζεται.

Ἐπίσης ἡ Ὑπηρεσία Προμηθειῶν ὑπέδειξεν ὅτι ὡς πρὸς ὠρισμένας συμβάσεις εἰς τὰς ὁποίας ὠρίζετο ὡς τόπος παραδόσεως ἡ Χάδρη θὰ ἦτο σκοπιμώτερα ἢ ἐκ Μασσαλίας φόρτωσις, τῶν ὑλικῶν μεταφερομένων σιδηροδρομικῶς ἐκ τοῦ ἐρ-

γοστασίου εἰς τὴν πόλιν ταύτην. Τῶν συμβάσεων τούτων ἐγένετο πράγματι τροποποίησις ὁρισθέντος ὡς τόπου παραδόσεως τοῦ ἐργοστασίου μειωθείσης λόγῳ τῆς μεταβολῆς ταύτης κατὰ τι τῆς τιμῆς. Ἡ μεταβολὴ αὕτη ἀνεξαρτήτως ἂν τυπικῶς ἐπετρέπετο ἐφ' ὅσον ἀπετέλει παρέκκλισιν ἀπὸ τῆς ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου. δύναται νὰ δικαιολογηθῇ ἰδίως ἀπὸ ἀπόψεως ταχύτητος τῆς μεταφοράς.

Παραλλήλως ὅμως πρὸς τὰς συμβάσεις ταύτας ἐτροποποιήθησαν καὶ αἱ συμβάσεις C.F. 5 καὶ 6 τῶν ὁποίων τὸ πᾶν παραδόσεως ὠρίζετο ἡ Μασσαλία (FOB) ὁρισθέντος καὶ δι' αὐτὰς ὡς τόπου παραδόσεως τοῦ ἐργοστασίου (ἐπὶ βράχυνον) μὲ μικρὰν ἐπίσης μείωσιν τῆς τιμῆς. Ἐκ τῶν δοθέντων ἡμῖν στοιχείων προέκυψεν ὅτι ἡ μεταφορὰ εἰς Μασσαλίαν καὶ φόρτωσις τῶν σχετικῶν ὑλικῶν ἐστοίχισε ἀρκετὰ περισσότερον εἰς τὴν Δ.Ε.Η. τῆς γενομένης μικρᾶς μείωσης τῶν τιμῶν. Πάντως ἡ μεταβολὴ αὕτη οὐδεμίαν σκοπιμότητα ἐξυπνέει. Δὲν ἀποκλείεται ἡ ὑπηρεσία νὰ ὑπερβύρῃ ἐκ τῆς ζητηθείσης μεταβολῆς διὰ τὴν σύμβασιν περὶ τῆς ὁποίας προηγουμένως ἐγένετο λόγος, καὶ νὰ μετέβαλε καὶ τὸν τόπον παραδόσεως τῶν συμβάσεων C.F. 5 καὶ 6, δὲν ἀποκλείεται ὅμως ἐπίσης νὰ ἐγένοντο αἱ ἀνωτέρω μεταβολαὶ διὰ νὰ αὐξηθῇ τὸ μεταφορικὸν ἔργον τὸ ὁποῖον θὰ περιείχετο εἰς τοὺς μεταφορεῖς Ἀλεξάνδρον—Δούκαν, ὅπως αἱ μεταβολαὶ αὗται ἀποδεικνύουσιν εὐνοίαν ὑπὲρ τῶν μεταφορέων τούτων. Δέον δὲ νὰ σημειωθῇ ὅτι ὁ Ι. Μαγγιώρος ὑπῆρξεν ἐκ τῶν κυριωτέρων ὁργάνων τῆς Δ.Ε.Η. ἡ ὁποία ἠνεχθῇ τεσσάρων ὑπερχρεώσεις τῶν μεταφορέων εἰς βάρος τῆς ὑπ' αὐτῆς ἐκπροσωπούμενης Δ.Ε.Η. (πρβλ. τμήμα παρίσματος δι' Ὑποθέσεις Ἀλεξάνδρον—Δούκα καὶ Συνεσίου).

ε) Ἐτέραν περίπτωσιν ἀποδεικνύουσιν τὸν ἀνώμαλον τρόπον καὶ ὃν ἐλαττούργει ἡ ὑπηρεσία γαλλικῶν πιστώσεων ἀποτελεῖ ἡ σύμβασις C.F. 13.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 20) 31.1.56 ἀποφάσεως τοῦ Δ. Σ. τῆς Δ.Ε.Η. εἶχεν ἐγκριθῇ ἡ προμήθεια 12 διακοπτῶν 150 KV ἀντὶ συνολικῆς τιμῆς F.F. 46.280.000 ἤτοι πρὸς F.F. 3.855.000 ἀνὰ τεμαχίον, ἐν τούτοις διὰ τῆς ὑπογραφείσης τῆς 31.1.56 συμβάσεως, ἤτοι τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς ἐγκρίσεως, παρηγγέλθησαν 10 διακόπται πρὸς 3.855.000 καὶ 20 διακόφου τύπου πρὸς 4.239.000 ἀνεληθέντος κατ' ἀκολουθίαν τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ εἰς F.F. 47.028.000.

Πλὴν τῆς τυπικῶς ἀνωμάλου τῆς παρεκκλίσεως ἡ ὑπογραφείσα σύμβασις πρέπει νὰ ἔχῃ προχρονολογηθῇ (ἢ τὸ ἀρχικῶς ὑπογράψαν κείμενον νὰ ἀντικατεστήσῃ δι' ἐτέρου μεταγενεστέρως) ὡς τοῦτο καταφαίνεται ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ὑπ' ἀριθ. 2393) 6.2.1956 σημείωμα τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν Μελετῶν Κατασκευῶν διὰ τοῦ ὁποίου ἀνακοινούται ἡ παρὰ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐγκρίσις τῆς προμηθείας ἐξακολουθεῖ νὰ ἀναφέρει ὡς συνολικὸν ποσὸν F.F. 46.280.000. Δέον ἐν τούτοις νὰ σημειωθῇ ὅτι λόγῳ τοῦ ὅρου τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν τιμῶν μέχρι τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως ἡ προκύπτουσα προχρονολόγησις δὲν ἐβλάπτεν οἰκονομικῶς τὴν Δ.Ε.Η.

14. Ἐν συμπεράσματι θεωροῦμεν ὅτι:

α) Ὑφίστανται πλείστα σοβαραὶ ἐνδείξεις ὅτι οἱ Γαλλικοὶ οἴκοι προτέφερον τὰ ὑλικά εἰς ὑψηλὰς τιμὰς. Εἰς ὅσας περιπτώσεις εὐρέθησαν ἐνώπιον διαγωνισμού ἡ τιμῶν διαμορφωθείσων κατόπιν διαγωνισμού προσέβησαν εἰς μεγάλας μειώσεις τιμῶν περὶ τῶν ὁποίων οὔτε συζήτησιν ἐφαίνοντο δεχόμενοι. Οὗτοι ἐξεμεταλλεύθησαν εἰς τὸ ἔπακρον τὴν ἀνάγκην τῆς Δ.Ε.Η. νὰ ἀποκτήσῃ ὑλικά χρησιμοποιήσας τὰς γαλλικὰς πιστοδοτήσεις μολοντί οἱ ὅροι πιστοδοτήσεως δὲν ἦσαν εὐνοϊκοὶ λόγῳ αὐτῶν ἐνὸς τοῦ βραχυχρονίου τῶν πιστώσεων (κατὰ μέσον ὅρον 18 μηνῶν) καὶ αὐτῶν ἐτέρου τῶν οἰκονομικῶν ἐπιβαρύνσεων. Κατὰ τὸ σημείωμα τῆς 5.8.64 τοῦ Ι. Σηφαλάκη ὁ τόκος ἦτο 3,5 ο) ο φθάνων ὅμως μετὰ τῆς ἀσφαλίσεως πιστοδοτήσεως, τῆς ἐφ' ἧς ἀπαξ προμηθείας καὶ ποικίλων ἄλλων ἐπιβαρύνσεων εἰς 6,128 ο) ο. Πλέον τούτων κατεβάλλετο ἐφ' ἧς ἀπαξ ἀσφάλιστρον 1 ο) ο ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς πιστώσεως καὶ Λ.Α. 10.3.1 δι' ἑξῶς συστάσεως φακέλλου ἀσφαλίσεως. Τὸ σύνολον τῶν καταβληθέντων διὰ τὴν πιστοδοτήσιν τῶν ὑλικῶν διανομῆς τόκων ἀνῆλθε κατὰ τὸ ἀπὸ 10.7.1964 σημει-

ωμα του Ι. Σηφάλακη εις Λ.Α. 152.112—16—3 και F.F. 8.486.28. Είς τὸ ὑψηλὸν τῶν τιμῶν συνετέλει καὶ ἡ διαπιστωθεῖσα ἐπιβάρυνσις μὲ ποσοστὸν 4 ο)ο ὑπὲρ τῆς OL—CO.

β) Ὁ ὅλος τρόπος τοῦ ἐλέγχου τοῦ εὐλόγου τῶν τιμῶν, τῶν σχετικῶν διαπραγματεύσεων καὶ τῆς καταρτίσεως τῶν συμβάσεων ὡς εἶχεν ὀργανωθῇ δὲν παρῆγε τὰ ἀπαιτούμενα διὰ δημοσίαν ἐπιχείρησιν ἐχέγγυα ἐφ' ὅσον τὸ ἔργον τοῦτο ἦσκει προσωπικῶς ὁ Γεν. Διευθυντὴς μὲ μόνον οὐσιαστικῶς βοηθὸν πρόσωπον κατέχων θέσιν συμβούλου τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ καὶ τὸ ὅποιον λόγῳ προελεύσεως δὲν ἦτο τὸ κατάλληλον νὰ συναλλάσσεται μετὰ τῆς OMNIUM LYONNAIS.

γ) Ἐγένετο ἀσκοπος προμήθεια ὑλικῶν (καλώδια) καὶ προσπαθεῖα ἀποτυγοῦσα πρὸς ἑτέραν τοιαύτην (διακόπται) ἐπὶ τῷ προφανεῖ σκοπῷ νὰ ἀναλάβουν τὴν σχετικὴν παραγγελίαν γαλλικοὶ οἶκοι τῆς ὁμάδος τῆς OL—CO καὶ πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου ἐκρατήθησαν ἐπὶ μακρὸν ἐκκρεμεῖς αἱ κατακυρώσεις τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν διεξαχθέντων διεθνῶν διαγωνισμῶν ἵνα καταστήθῃ δυνατὴ ἡ ὑποβολὴ παραδεκτῶν προσφορῶν τῶν γαλλικῶν οἰκῶν.

δ) Ἡ ἔλλειψις τοῦ συνήθως ἀσκουμένου ἐλέγχου ἐπέτρεψε πλείεστας ὅσας τυπικὰς παραβάσεις.

ε) Ὁ Γ. Πεζόπουλος γενικῶς ὑπεστήριξε καὶ ἐδοθήθησεν τὴν κατὰ τὸ δυνατόν ἀνάθεσιν παραγγελιῶν εἰς τοὺς γαλλικοὺς οἰκοὺς, ἐν ᾧ καὶ δὲ τῆς ἐξ ἄλλων στοιχείων προκύψασθαι συναλλαγῆς δημιουργοῦνται σοβαραὶ ὑπόνοιαι ὅτι ἡ Δ.Ε.Η. δὲν προέβαλε τὴν δέουσαν προσπάθειαν κατὰ τὴν προμήθειαν τῶν ὑλικῶν διανομῆς διὰ τὸν περιορισμὸν τῶν τιμῶν τῶν προσφορῶν εἰς τὰ προσήκοντα ἐπίπεδα ὅσας ἡ ἔλλειψις τιμῶν διαγωνισμοῦ ἐπέτρεπε σχετικὰ περιθώρια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΑΝΩΜΑΛΙΑΙ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΜΕΡΟΣ Α'

ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΛΕΞΑΤΟΣ—ΔΟΥΚΑΣ

(Βλέπε εἰσηγ. ἐκθεσιν Γεωργ. Χαμπούρη)

1. Ὡς ἤδη ἔχει ἐκτελεθῇ ἡ EBASCO ἀπεχώρησε, ληξάσης τῆς συμβάσεώς της, τὴν 31 Ἰουλίου 1955 ἔκτοτε δὲ τὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως ἀνέλαθεν εὐθέως ἡ Δ.Ε.Η.

Καθ' ὃν χρόνον τὴν ἐποπτεῖαν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων ἦσκει ἡ EBASCO δύο ἀνάδοχοι ἐκτελέσεως ἔργων ἦτοι ἡ EDISON καὶ ἡ OL—CO συνωμολόγησαν συμβάσεις μεταφορᾶς ἐφοδίων τόσον ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὅσον καὶ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἀνατεθείσης τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν εἰς τὸν Ι. Ἀλεξάνδρου ἢ τὴν ἐταιρείαν Ἀλεξάντου—Δούκα.

Τὴν 31 Ἰουλίου 1955 ἀπεχώρησε καὶ ἡ OL—CO.

Ὀλίγον πρὸ τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ ἀναδόχου τούτου ὑπεγράφησαν συμπληρωματικαὶ συμφωνίαι ὑπὸ τῶν ἀναδόχων διὰ τῶν ὁποίων αἱ ἐκ τῶν συμβάσεων προκύπτουσιν σχέσεις μεταβιβάσθησαν εἰς τὴν Δ.Ε.Η., παρατεινομένης τῆς ἰσχύος αὐτῶν μέχρις ὅτου ἡ Ἐπιχειρήσις γνωστοποιήσῃ εἰς τὸν Μεταφορέα τὴν λύσιν αὐτῶν δι' ἐγγράφου ἀνακοινώσεως 30 ἡμέρας ἐνωρίτερον.

Κατ' ἐφαρμογὴν τῶν συμφωνιῶν τούτων συνεχίσθη καὶ μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῆς EBASCO καὶ τῶν ρηθέντων ἀναδόχων ἡ διὰ τῶν αὐτῶν μεταφορῶν ἐκτέλεσις τῶν μεταφορῶν τῆς Δ.Ε.Η. ἰδίως δὲ τῶν μεταφορῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς συμβάσεως DL 150 OL—CO — Ἀλεξάντου—Δούκα (χάριν συντομίας ἐν τοῖς ἐπομένοις Α—Δ), διότι τὸ ἀντικείμενον τῶν συμβάσεων EDISON — Α—Δ, δὲν ἐδράδυνε νὰ ἐξαντληθῇ.

Μεταξὺ τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως OL—CO — Α—Δ, περιλαμβανέτο καὶ ὅρος διὰ τοῦ ὁποίου ὠρίζετο ὅτι ὁ Μεταφορεὺς θὰ χρεώσῃ τὴν Ἐπιχείρησιν διὰ τιμολογίου μὲ ὅλα τὰ πραγματοποιούμενα ἔξοδα, συνοδευομένου διὰ πρωτοτύπων ἀποδεικτικῶν πληρωμῆς. Ἡ παρὰ τῆς Ἐπιχειρήσεως πληρωμὴ γίνεται ἐντὸς 7 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς.

Ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ ὅρου τούτου ὁ Μεταφορεὺς συνέχισεν ὑποβάλλων πρὸς τὴν Δ.Ε.Η. τὰ πρὸς πληρωμὴν τιμολόγια, ἀλλ' ἡ ἀρμοδίᾳ ὑπηρεσία ἐνεφάνισεν ἀδυναμίαν, ὅπως ἐνεργήσῃ

τὸν ἔλεγχον αὐτῶν ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ὅρου τούτου προβλεπομένης ἐπταήμερου προθεσμίας. Ὡς ἐκ τούτου ἡ καταβολὴ τῆς ἀξίας τῶν τιμολογίων καθυστέρησεν, ὁ Μεταφορεὺς προέβαλεν ἀδυναμίαν προωθήσεως καὶ παραλαβῆς τῶν ἀφικνουμένων ἐφοδίων καὶ ἐν ᾧ καὶ τούτων τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Δ.Ε.Η. κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ ἔλαβε τὴν ὑπ' ἀριθ. 95)1956 ἀπόφασιν αὐτοῦ, διὰ τῆς ὁποίας ἐνέκρινε τὴν εἰς τοὺς ρηθέντας ἐργολάβους καταβολὴν ἐπὶ ἐνὸς ἐκάστου ὑποβαλλομένου τιμολογίου ἢ ἐπὶ τῆς προβλεπομένης δαπάνης δι' ἀρξάμενην μεταφορὰν διὰ τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖται ἡ διάθεσις σημαντικοῦ ρευστοῦ εἶναι δὲ ἀδύνατος ἡ ἄμεσος ἐκδόσις τιμολογίων, ποσοῦ μέχρι τῶν 3)4 τῆς ἀξίας τοῦ τιμολογίου ἢ τῆς προβλεπομένης δαπάνης.

Ὁ τοιοῦτος διακανονισμὸς ἀπὸ ἀπόψεως ἐξασφαλίσεως τῶν συμφερόντων τῆς Δ.Ε.Η. ἦτο λογικὸς, διότι ἂν ἐνὸς μὲν ἐδικαιολογεῖτο ἐκ τῆς ἀδυναμίας τῆς ἐπιχειρήσεως νὰ ἐλέγξῃ ἐντὸς τῆς συμβατικῆς προθεσμίας τὰ ὑποβαλλόμενα αὐτῇ πρὸς ἔλεγχον τιμολόγια, ἂν ἑτέρου δέ, διὰ τῆς κρατήσεως τοῦ 25 ο)ο ὑφίστατο περιθώριον δυνάμενον νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀσφαλές.

Κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἡ Δ)σις Μελετῶν — Κατασκευῶν ἐξέδιδε σχετικὰς ἐντολάς διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ 75 ο)ο τῶν ὑποβαλλομένων παρὰ τοῦ Μεταφορέως τιμολογίων ἄνευ ἄμεσου ἐλέγχου αὐτῶν. Πλὴν ὅμως τῶν καταβολῶν τούτων καὶ ἐπὶ πλέον αὐτῶν κατεβλήθησαν προσέτι κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 29.8.56—4.2.57 καὶ ἔκτακτοι προκαταβολαὶ εἰς τὸν Μεταφορέα συνόλου δραχμῶν 1.050.000 κατόπιν τεσσάρων σημειωμάτων τῆς Διευθύνσεως Μελετῶν — Κατασκευῶν.

Ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ ἔτους 1956 ἡ Ὑπηρεσία Προμηθειῶν εἶχεν ἀντιληφθῇ τὸ ἀμφίβολον ὠρισμένον χρεώσεων τοῦ μεταφορέως χωρὶς ν' ἀντιδρᾷ ἀποτελεσματικῶς, κατὰ τὸ πρῶτον ὅμως τρίμηνον τοῦ 1957 διεπιστώθη ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας ταύτης, ὅτι ὁ μεταφορεὺς προέβαινε εἰς ἀντισυμβατικὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρεομένου ναύλου, ἐξ οὗ σοβαρὰ προέκυπτεν ἐπιβάρυνσις τῆς Δ.Ε.Η.

Ἡ Ὑπηρεσία Προμηθειῶν ἐν ᾧ καὶ τούτων ἐζήτησε τὴν καταγγελίαν τῆς μετὰ τῶν Α—Δ συμβάσεως. Πράγματι δὲ τὴν 12ην Μαρτίου 1957 ἐγένετο πρόσκλησις πρὸς ὑποβολὴν προσφορῶν καὶ ἐπηκολούθησεν ἡ ἀνάθεσις τῶν μεταφορῶν εἰς ἄλλους οἰκοὺς, κατόπιν δ' ἐντολῆς τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ τῆς 29.4.1957 κατηγγέλθη ἡ μετὰ τῶν Α—Δ σύμβασις ἀπὸ τῆς 7 Ἰουλίου 1957 ὅποτε θὰ εἶχε συντελεσθῇ ἡ ἀνάθεσις εἰς τὸν νέον μεταφορέα.

Πλὴν τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω καταβληθέντων εἰς τοὺς Α—Δ ποσῶν ἡ Δ.Ε.Η., ὑπεχρεώθη ὅπως καταβάλῃ δι' ὑπαλλήλου τῆς σοβαρὰ ἀκόμη ποσὰ διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὸν ἐκτελωνισμὸν καὶ τὴν παραλαβὴν τῶν κομισθέντων ὑλικῶν διὰ τὰ ὁποῖα εἶχεν ἤδη προκαταβληθῇ κατὰ τὸ πλεῖστον ἡ δαπάνη.

Μετὰ τὴν ἀποκάλυψιν τῶν ἀνωμαλιῶν τούτων διετάχθη ἡ ἐνέργεια λεπτομεροῦς ἐλέγχου τῶν τιμολογίων τοῦ μεταφορέως μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὁποίου ἡ ἀπαίτησις τῆς Δ.Ε.Η. ὑπελογίσθη εἰς δ ρ α χ μ ᾶ ς 3.913.902,40 καὶ μετ' ἐκπτώσιν τῶν ὑπὸ τῶν μεταφορῶν δοθεισῶν ἐγγυήσεων, πρὸς κάλυψιν προσθέτων τινῶν καταβολῶν, εἰς τὸ ποσὸν τῶν δ ρ α χ μ ῶ ν 2.873.902, 40.

Ἡ Δ.Ε.Η., ἀμφισβητεῖ ὠρισμένας κατηγορίας χρεώσεων περιληφθεισῶν εἰς τὰ τιμολόγια τοῦ μεταφορέως, παρέμεινε δ' αὕτη ἀκάλυπτος ἐφ' ὅσον ὡς εἴρηται πρὸ τοῦ ἐλέγχου εἶχε καταβληθῇ εἰς τὸν μεταφορέα τὸ σύνολον σγεδὸν τῆς ἐμφαινόμενης εἰς τὰ ὑποβαλλόμενα τιμολόγια ἀξίας.

Τὰ κύρια ποσὰ τῶν ἀμφισβητήσεων τούτων κατὰ κατηγορίας καὶ εἰς στρογγυλὰ ποσὰ εἶναι:

Δι' ἀνοικτικὰ καὶ ζυγιστικὰ	δρχ.	80.000
Διὰ διάφορα ἔξοδα ἐκτελωνισμοῦ	»	224.000
Δι' ἀποθηκευτικὰ — ἀργίας ΣΕΚ	»	912.000
Διάφορα μικροκονδύλια	»	178.000
Διορθώσεις κατηγορίας ναύλου	»	308.000
Δι' ἀντισυμβατικὸν ὑπολογισμὸν ναύλου	»	1.220.000
Διὰ μὴ ἐφαρμογὴν συμβατικῆς ἐκπτώσεως	»	243.000

Δέν ἀπεκλείετο ἐν τούτοις καὶ κατὰ τὰς ἀπόψεις τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Δ.Ε.Η., ἐνδεχομένη διαιτησία, μὴ ἀναγνωρίζουσα πλήρως τὰς ἀπόψεις τῆς ἐπιχειρήσεως, νὰ περιόριζεν ὠρισμένα ἐκ τῶν συνθετότων τὸ ἀνοίγμα κονδυλίων.

Πράγματι προσφάτως ἐξεδόθη ἡ ἀπὸ 29.4.1964 διαιτητικὴ ἀπόφασις μὲ ἐπιδιαιτητὴν τὸν Ἐφετὴν Ἀθηνῶν Χρ. Κοντογεώργιον διὰ τῆς ὁποίας ἡ μὲν ἐξ ἀντισυμβατικού ὑπολογισμού ναύλου ἀπαιτήσις Δρχ. 1.220.630 ἀνεγνωρίσθη ἐν συνόλῳ, αἱ δὲ λοιπαὶ ἀπαιτήσεις ἐγένοντο ἐν μέρει δεκταὶ περιορισθέντος τοῦ συνόλου αὐτῶν ἀπὸ Δρχ. 2.693.272,40 εἰς Δρχ. 1.339.382,30. Οὕτω τὸ σύνολον τῆς ἀπαιτήσεως τῆς Δ.Ε.Η. καθωρίσθη εἰς Δρχ. 2.560.012,30. Ἐκπιπτομένων τῶν ποσῶν τῶν ἐγγυήσεων αἱ ὁποιαὶ κατέπεσαν ἐκ Δρχ. 1.040.000 παρέμειναν ἀπαιτητὸν ὑπόλοιπον ἐκ Δρχ. 1.520.012,30.

2. Κατηγορεῖται ὁ Γ. Πεζόπουλος ὅτι προέκρινε τὴν παράτασιν τῆς ἰσχύος τῆς μεταξὺ OL—CO καὶ A—Δ. συμβάσεως καὶ μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῆς OL—CO ἀντὶ νὰ προβῇ εἰς δημοπρασίαν πρὸς σύναψιν νέας συμβάσεως. Διὰ τὸ θέμα τοῦτο εἶχεν ὑποβληθῇ καταγγελία παρὰ τοῦ Γ. Στυλιωτοπούλου κατὰ τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἀλλὰ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2189)2.4.62 βουλεύματος τῶν ἐν Ἀθῆναις Πλημμελειοδικῶν ἡ πρᾶξις αὕτη ἐκρίθη παραγραφείσα.

Εἰς τὸ σκεπτικὸν τοῦ βουλεύματος τούτου ἀναφέρεται ὅτι «ἐθεδαιώθη ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος τὴν 1ην Αὐγούστου 1955 ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς Γεν. Διευθυντοῦ τῆς Δ.Ε.Η. προέκρινε τὴν παράτασιν τῆς ἰσχύος τῆς μεταξὺ O.E. Ἀλεξάνδρου—Δούκα καὶ OL—CO, DL 150 συμβάσεως μεταφοράς ὑλικῶν... χωρὶς νὰ ἐνεργήσῃ μειοδοτικὸν διαγωνισμόν μεταξὺ πλειόνων μεταφορέων ὡς ἔδει, συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ ἀρθρ. 5 παρ. 3 τοῦ Ν. 1633)1951 καὶ τοῦ ἀρθρ. 29 παρ. 3 τοῦ Β.Δ. 28)28 Ἰανουαρίου 1951 καὶ ἐκ τῆς τῶν αὐτῆς παρατάσεως καὶ τῆς μετέπειτα ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ταύτης ὑπέστη ζημίαν ἡ Δ.Ε.Η.».

Πράγματι διὰ τῶν ἐπικαλουμένων διατάξεων προβλέπεται ἡ ἐνέργεια μυστικού διαγωνισμού καὶ ἡ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η. κατακύρωσις τῆς ἀναθέσεως προμηθειῶν ἢ ἐκτελέσεως ἐργασιῶν.

Ὁ Νομικὸς Σύμβουλος τῆς Δ.Ε.Η. Θ. Μακρῆς εἰς τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀνακριτοῦ 3ου Τμήματος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν κατάθεσιν του τῆς 5.5.1961, ἀναφέρει ὅτι ἡ σύμβασις OL—CO — Ἀλεξάνδρου εἶχεν ἀρχικῶς συνομολογηθῇ διὰ τὴν μεταφορὰν ὑλικῶν διανομῆς προοριζομένων διὰ τὰ προγράμματα κατασκευῶν δικτύων διανομῆς τῶν ἐτῶν 1952—53 καὶ 1953—54, ἀκολουθῶς ὁμως διὰ τῆς ἀπὸ 1η Ἰουνίου 1955 συμπληρωματικῆς συμβάσεως OL—CO — Ἀλεξάνδρου συνεφωνήθη, ὅτι αὕτη θέλει ἰσχύσει μέχρι τῆς ἐκ μέρους τῆς Δ.Ε.Η. καταγγελίας τῆς.

Ἀλλ' ἡ οὕτω ὑπογραφείσα ὑπὸ τῆς ἀποχωρήσεως OL—CO σύμβασις δὲν ἦτο δυνατόν νὰ δεσμεύσῃ τὴν Δ.Ε.Η. καὶ ὡς ἐκ τούτου θεωροῦμεν, ὅτι πράγματι ἡ συνέσις ἐφαρμογῆς μετὰ τὸν Ἰούλιον 1955, ὅτε ἀπεχώρησεν ἡ OL—CO, τῆς συμβάσεως ταύτης, δὲν ἦτο νόμιμος διὰ τὰς σκέψεις αἰτινες ἐκτίθενται εἰς τὰς σελ. 22—25 τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως Γεωργ. Χαρμπόρη. Πιστεύομεν ἐν τούτοις ὅτι ἡ παράνομος αὕτη συνέσις ἐφαρμογῆς τῆς ρηθείσης συμβάσεως ἐγένετο ἐξ ἀγνοίας τῆς ὑπηρεσίας ὡς πρὸς τὴν ἐννοίαν καὶ τὴν κατ' ἀντικείμενον ἔκτασιν τῆς γενομένης παρατάσεως, ὅπως ἄλλωστε καταφαίνεται καὶ ἐκ τῆς ἐπικολουθησάσης καταγγελίας. Αὕτη ἄλλωστε ὑπῆρξε καὶ ἡ γνώμη τοῦ παρ' Ἐφέταις Εἰσαγγελέως ἀπορρίψαντος τὴν περὶ ἀσκήσεως ἐφέσεως κατὰ τοῦ βουλεύματος αἴτησιν ἐπὶ τῇ σκέψει, ὅτι δὲν προέκυψαν σφεῖς καὶ ἐπαρκεῖς ἐνδείξεις δολίας ἐνεργείας. (Βλ. εἰσηγ. ἐκθ. σελ. 18).

Ἡ συνέσις ἐφαρμογῆς τῆς ρηθείσης συμβάσεως ἀπεδόθη ἐπίσης εἰς προσωπικὴν πρὸς τοὺς μεταφορεῖς εὐνοίαν εἴτε λόγῳ δωροδοκίας, εἴτε λόγῳ ἄλλων ἀνταλλαγμάτων.

Τὸ θέμα τῆς δωροδοκίας ἐκρίθη δικαστικῶς. Εἶναι ἀληθές, ὅτι τὸ ὑπ' ἀριθ. 2189)2.4.62 βούλευμα ἀπήλλαξε τοὺς κατηγορουμένους ὑπαλλήλους τῆς Δ.Ε.Η. τῆς ἐπὶ ἐκθεσεῖς κατηγορίας, πλὴν ὁμως, ἀφορμὴν εἰς τὴν ποι-

νικὴν δίωξιν ἔδωκεν ἡ ἀπὸ 19.6.59 ἀναφορὰ τοῦ Γ. Στυλιωτοπούλου εἰς τὴν ὁποίαν ρητῶς ἀναφέρει τὴν δωροδοκίαν ὑπαλλήλων παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ κατ' ἀκολουσίαν τὸ θέμα τοῦτο ἐξητάσθη ὑπὸ τῆς ἀνακρίσεως ἥτις διετύπωσε τὴν κατηγορίαν τῆς ἐκθέσεως.

Τὴν κατηγορίαν ταύτην εἶχε στηρίξει ὁ Γ. Στυλιωτοπούλος εἰς τὴν ὑπὸ τῶν Ἀλεξάνδρου καὶ Δούκα ἐπὶ κλησιν, εἰς ὑποβληθέντα εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ὑπομνήματά των τῆς 10 Ἰανουαρίου 1959 ἐπὶ δίκης ἀφορώσης τὰ φορολογητέα αὐτῶν κέρδη κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1954 μέχρι 30 Ἰουνίου 1955, τοῦ ἰσχυρισμοῦ, ὅτι κονδύλιον Δρχ. 862.728 ἐμφανιζόμενον εἰς τὰ βιβλία τῆς ἐπιχειρήσεως των ὡς «ἀναλήψεις ἐταίρων» εἶχε πράγματι διατεθῇ ὡς προμήθεια διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ἐργασιῶν. Κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ Εἰσαγγελέως (φύλλον 6ον) ἡ ἐρμηνεία αὕτη τοῦ Γ. Στυλιωτοπούλου εἶναι ἀνυπαίρετος «διότι τὸ πιθανώτερον εἶναι ὅτι πρόκειται περὶ ἰσχυρισμοῦ φορολογουμένου προσπαθοῦντος νὰ μειώσῃ τὴν ἐπιβληθεῖσαν αὐτῷ φορολογίαν καὶ μὴ ἀνταποκρινόμενου εἰς τὴν πραγματικότητα. Πέραν τούτου ὁμως οὐδ' ἀπλὴ ὑπόνοια περιελεύσεως τοῦ ἀνωτέρου ποσοῦ εἰς τοὺς διωκόμενους διὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην κατηγορουμένους δύναται νὰ ὑπάρξῃ διότι...» καὶ ἀκολουθοῦσιν αἱ σκέψεις ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ κρίσις αὕτη (φύλλ. 6 καὶ 7).

Ὡς πρὸς τὴν σκοπιμότητα τῆς συνεχίσεως ἐφαρμογῆς τῆς μετὰ τῶν A—Δ. συμβάσεως παρατηρούμεν τὰ κάτωθι:

Ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου 1953, ἤτοι ἀφ' ἧς ἐπαρχῆς τὴν διαχείρισιν τῆς Δ.Ε.Η. εἶχεν ἡ EBASCO, εἶχον τεθῇ ὑπ' ὄψιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η. φῆμαι φέρουσαι τὸν Γ. Ἀλεξάνδρου ὡς δωροδοκούντα διάφορα πρόσωπα τῆς EBASCO, ἐπίσης δὲ διὰ παρατυπίας ἢ ἀνωμαλίας κατὰ τὴν ἀνάθεσιν τῶν μεταφορῶν εἰς τὸν ρηθέντα μεταφορέα. Ἐπίσης τὸ 1954 μετεδόθη ἡ πληροφορία, ὅτι ὁ Γ. Ἀλεξάνδρος εἶχε ζητήσει εἰς Γένουαν προμηθείας ἐπὶ τῶν ναύλων μὲ τὴν δικαιολογίαν, ὅτι ἐδωροδοκῆθη τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Δ.Ε.Η.

Τὸν Σεπτέμβριον 1955, ὅτε πλέον ἡ EBASCO εἶχεν ἀποχωρήσει, κατόπιν σημειωμάτων τοῦ τότε Διευθυντοῦ Μελετῶν — Κατασκευῶν Θ. Στόλου ἀνετέθη εἰς Ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν κ.κ. Ζαλοκώστα καὶ Κυριακίδη ἡ ἐξέτασις ὠρισμένων θεμάτων μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τῆς παρὰ τοῦ μεταφορέως ἀναγραφῆς εἰς τὰ ὑποβαλλόμενα τιμολόγια ὠρισμένων χρεώσεων. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη ὑπέβαλε τὸ ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1955 πόρισμα αὐτῆς διὰ τοῦ ὁποίου ἐπεσημαίνοντο ὠρισμένοι παραβάσεις ἀφορῶσαι δαπάνας ἐκτελωνισμού καὶ ζυγιστικά καὶ ἀπέδιδεν εὐδύναν εἰς τὸν τότε προϊστάμενον Προμηθειῶν, ὅστις καὶ ἀντικατεστάθη.

Κατὰ τὰ πρῶτα μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῆς EBASCO ἔτη αἱ ὑπηρεσίαι στεροῦμεναι πείρας καὶ πιεζόμεναι διὰ τὴν ταχέαν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ἐφοβούντο νὰ δημιουργήσουν περιπλοκάς εἰς τὰς μεταφορὰς ἐφ' ὅσον ἀπὸ ἀπόψεως ἐκτελέσεως αὐτῶν ἐξυπηρετοῦντο ἀπὸ τοὺς μεταφορεῖς τούτους, οἵτινες γενικῶς ἀναγνωρίζεται, ὅτι ἦσαν λίαν ἱκανοί, ἐπιτυχάνοντες ταχείας καὶ δυσκόλους μεταφορὰς. Κατὰ Μάρτιον 1956 ἐγένετο ἔρευνα διὰ τὴν δυνατότητα συγκεντρώσεως προσφορῶν πρὸς σύναψιν νέας συμβάσεως καὶ ἐβοηθουμένην διὰ διαφοροὶ οἱκοί, ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἀρνητικόν. Ὅταν ὁμως κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1957 αἱ ὑπηρεσίαι ἀντελήφθησαν τὴν σοβαρώτεραν τῶν ὑποχρεώσεων τῶν A—Δ., τὴν ὁποίαν μέχρι τότε δὲν ἐγνώριζον, ἤτοι ὅτι κατὰ παράτασιν τῶν σχετικῶν ναυολογίων ὁ μεταφορεὺς ὑπελόγιζε τὸν ναῦλον οὐχὶ βάσει τοῦ πραγματικοῦ ὄγκου τῶν μεταφερομένων ὑλικῶν ἀλλὰ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰς τὸ κύτος τοῦ πλοίου καταλαμβάνομένου χώρου. Ἐξήτησαν τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καὶ τὴν προκρούξιν σχετικῆς δημοπρασίας.

Διὰ τῆς προκηρύξεως προβλέπετο ἡ κατάτμησις τοῦ μεταφορικοῦ ἔργου. Ὡς πρὸς ἐν τῶν τμημάτων τούτων ἡ Ἐπιτροπὴ διαγωνισμού ἐγνωμοδότησεν ὑπὲρ τῆς ἀναθέσεως ἐνὸς τμήματος μεταφορῶν εἰς τοὺς A—Δ., μειοψηφῆσαντος τοῦ προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας Προμηθειῶν Χ. Καμπᾶ, ἀλλὰ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον παρὰ τὴν εἰσήγησιν τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ ἐδέχθη τὴν μειοψηφίαν καὶ ἀπέκλεισε τοὺς A—Δ. (Συνεδρ. 3.8.57).

Είναι γεγονός ότι ο Ι. 'Αλεξάνδρος ἐκινείτο ἐντὸς τῶν γραφείων τῆς Δ.Ε.Η., μὲ ὑπερβάλλουσιν ἀνεσιν, ἤδη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν 'Αμερικανῶν. Εἰς τὰ στοιχεῖα φορολογικῆς δίκης τοῦ 'Αλεξάνδρου, περιλαμβάνονται πολλαπλὰ στοιχεῖα διευκολύνσεων κατὰ τὸν ἐκτελωνισμόν εἰδῶν ἢ ἄλλων τὰς ὁποίας παρείχεν εἰς 'Αμερικανούς ἰδίαις δαπάναις ὁ 'Αλεξάνδρος. Ὡς χαρακτηριστικὴ περίπτωσις τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀναφέρεται ἰδίως ἡ τῆς μεταφορᾶς ἐνὸς γερανοῦ κατ' Αὐγούστου 1954 ἀπὸ 'Αλβερτίου εἰς 'Αγραν διὰ τὴν ὁποίαν οἱ 'Αλεξάνδρος—Δούκας ἔλαβον Δρχ. 137.000 ἐνῶ δέκα μῆνας ἀργότερον ἡ μεταφορὰ ὁμοίου γερανοῦ ἀπὸ Πειραιᾶ εἰς 'Αγραν σιδηροδρομικῶς ἐκόστισε μόνον Δρχ. 11.079. Εἶναι ἐν τούτοις ἀληθές ὅτι αἱ συνθήκαι τῶν δύο τούτων μεταφορῶν δὲν ἦσαν ὅμοιαι. Πλὴν τούτου ὡς ἐβεβαίωσαν ἡμᾶς οἱ Ι. Σηφάλακης καὶ Χ. Καμπᾶς, ὁ Ι. 'Αλεξάνδρος, ἀπόφοιτος τοῦ Κολλεγίου 'Αθηνῶν ἦτο πλήρως κάτοχος τῆς 'Αγγλικῆς καὶ τοῦτο διηυκόλυνεν ἐπίσης αὐτὸν εἰς τὴν ἐπαφὴν του μὲ τοὺς 'Αμερικανούς ἰδιώοντας. Μνημονεύσμεν τὸ εἰς τὴν ἀπολογία τοῦ Χ. Καμπᾶ λεγόμενον, ὅτι ἀπαιτεῖτο μυστικότης διότι ὁ 'Αλεξάνδρος ἐπληροφορεῖτο ἐγκαίρως τὰ ἐν τῇ Δ.Ε.Η. συμβαίνοντα. Τοῦτο ἀποδίδεται ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν φιλόφρονα πρὸς πάντας συμπεριφορὰν του. Δὲν ἀποκλείομεν, ὅτι εἰς τοῦτο θὰ συνετέλεσε καὶ ἡ προθυμία του πρὸς παροχὴν ἐξυπηρέτησεως πάντων, μεθ' ὧν ἤρχετο εἰς ἐπαφὴν, ἀλλὰ συγκεκριμένα γεγονότα πλὴν μιᾶς ἐπιστολῆς τοῦ Ι. Σηφάλακη περὶ τῆς ὁποίας ἀργότερον θὰ γίνῃ λόγος ἐλλείπουσι καὶ εἶναι δυσχερὲς νὰ στηρίξῃ τις εἰς τὴν οὕτω κακῶς βεβαίως δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν τὴν κρίσιν, ὅτι ἠθελήμενως καὶ ἐν γνώσει τῆς ζημίας ἢν ὑφίστατο ἡ ἐπιχειρήσις ἠθελήθη ἢ συνέχισις τῆς ἐφαρμογῆς τῆς συμβάσεως μέχρι τοῦ Μαρτίου 1957, ἰδίως ἐκ μέρους τῆς διοικήσεως τῆς Δ.Ε.Η.

Ἐλέγχθη ὡσαύτως, ὅτι ἡ ρηθεῖσα σύμβασις DL 150 περιεῖχε λίαν δυσμενεῖς ὅρους καὶ ὅτι διὰ τῆς συγκεντρώσεως προσφορῶν τοῦ 1957 ἐπετεύχθησαν εὐνοϊκότεροι ὅροι. Ἡ σύγκρισις δὲν εἶναι εὐκόλως διότι ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐγένετο, ὡς εἴρηται, τεμαχισμὸς τοῦ ἔργου τῆς μεταφορᾶς καὶ ἀφ' ἐτέρου ὑπάρχουσι διαφοραὶ ὅρων.

Καὶ ἐκ τῆς παρ' ἡμῶν διεξαγωγῆς ἐρεῦνης δὲν δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν, ὅτι κατελήξαμεν εἰς ἀσφαλὲς συμπέρασμα. Ἐπεὶ σφηνώμεν ἐν τούτοις ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει οὐσιώδης βελτίωσις τῶν ὅρων διὰ τῶν νέων συμβάσεων δὲν ἐπετεύχθη.

3. Μολοντί ὡς ἐξετέθη εἶχον ἐπισημανθῇ αἱ ὑποχρεώσεις εἰς τὰς ὁποίας προέβαινον οἱ μεταφορεῖς, ἐν τούτοις μόλις κατὰ Ἰανουάριον 1958 διεπίστωσεν ἡ Ὑπηρεσία Προμηθειῶν ὅτι ἐκ τῶν ὑποχρεώσεων τούτων ἐδημιουργεῖτο ἀνοιγμά εἰς βάρος τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ὑπεβλήθη πρόχειρος πίναξ εἰς τὴν Νομικὴν Ὑπηρεσίαν. Οὐδὲν ὅμως ἐλήφθη ἐξασφαλιστικὸν τῶν ἀπαιτήσεων τῆς Δ.Ε.Η. μέτρον. Οἱ μεταφορεῖς προσφερόμενοι δὴνεν νὰ διακανονίσωσι τὰς διαφορὰς παρασύρουσι τὰς ὑπηρεσίας (Διευθυντὶν Μεταφορῶν καὶ Νομικὴν Ὑπηρεσίαν) εἰς ἀτέρμονας συζητήσεις, ζητοῦντες τὸν ἀκριβὲς καθορισμὸν τῶν ἀπαιτήσεων τῆς Δ.Ε.Η. Καὶ ἐπιτυχάνεται μὲν ὁ ἔλεγχος τῶν τιμολογίων δι' εἰδικῶν συνεργείων (Σημ. Δ)σεως Οἴκον. Ὑπηρες. πρὸς Γεν. Δ)ντὴν 21.8.1958 ζητούσης ἐπειγόντως τὴν σύστασιν τοῦ συνεργείου) ἀλλ' ἡ πρώτη μὲν ἐκκαθάρισις ἐμφανίζεται εἰς ἐπιστολὴν τῆς 9.1.1959 πρὸς Α—Δ. (ὑπογρ. Ι. Φλαμπουράρη) διὰ τῆς ὁποίας διαπισπύται «ταμιακὴ» ὑπέρβασις τῶν καταβολῶν Δρχ. 1.000.000.—, ἐπακολουθεῖ δευτέρον ἔγγραφον τῆς 2 Ἀπριλίου 1959 καὶ τέλος μετὰ νέον ἔλεγχον καὶ ὠρισμένας διορθώσεις ἀπευθύνεται πρὸς Α—Δ. ἡ ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1959 ἐπιστολὴ τῆς Δ.Ε.Η. (ὑπογρ. Γ. Πεζόπουλος) ἡ ὁποία καθορίζει τὰ καθ' ὑπέρβασιν καταβληθέντα εἰς Δρχ. 3.913.902,40.

Μετὰ τὴν ὀριστικὴν διατύπωσιν τῶν ἀπαιτήσεων τῆς Δ.Ε.Η. ἐπηκολούθησαν συσκέψεις μεταξὺ δικηγόρων τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας, ὑπαλλήλων τῆς Δ.Μ.Κ. καὶ τοῦ 'Αλεξάνδρου μεταξὺ τῆς 6)8 καὶ 7)9)1959 μετὰ τὰς ὁποίας ὑπέβαλεν οὗτος τὰς ἀντιρρήσεις του τὴν 11)12)1959. Τότε πλέον γίνεται ἀντιληπτὸν ἀπὸ τὴν Νομικὴν Ὑπηρεσίαν, ὅτι ὁ μεταφορεὺς οὔτε ἐπιθυμεῖ οὔτε εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἱκανοποιήσῃ

τὰς ἀπαιτήσεις τῆς Ἐπιχειρήσεως (ὁ Νομ. Σύμβουλος Θ. Μακρῆς εἶπε κατὰ τὴν συνεδρίαν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ὅτι «μᾶς ἐνεπαίξεν ὁ 'Αλεξάνδρος», καὶ προτείνεται ἡ λήψις μέτρων περὶ τῶν ὁποίων θὰ ὁμιλήσωμεν ἀργότερον).

Ἐκ τῶν συγκεντρωθέντων στοιχείων καταφαίνεται, ὅτι ἡ Νομικὴ Ὑπηρεσία εἶχεν ἐκάστοτε ἐγκαίρως γνωρίσει τὰς ἀπώψεις τῆς ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας Προμηθειῶν ἀπευθυνθέντων πρὸς αὐτὴν ἐρωτημάτων, σχετικῶν πρὸς τὴν ὁρθότητα τῶν ὑπὸ τῶν μεταφορέων γενομένων χρεώσεων. Κατ' ἀκολουθίαν οὐδεμία εὐθύνη βαρύνει τὴν Νομικὴν Ὑπηρεσίαν διὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ ἀνοιγματος. Ἀφ' ἧς ὅμως διεπιστώθη ἡ ἀδυναμία τῶν μεταφορέων νὰ ἀνταποκριθῶσιν εἰς τὰς ὑποχρεώσεις των, τοῦτο δὲ κατέστη προφανές, ἀφ' ἧς περὶ τὰ μέσα τοῦ 1957 ἡ Δ.Ε.Η. ἠναγκάσθη νὰ διαθέσῃ ἐπὶ ἐγγυήσεϊ ἢ μὴ ποσὰ διὰ τὸν ἐκτελωνισμόν καὶ παραλαβὴν τῶν ἐν μεταφορᾷ ὑλικῶν, καὶ ἰδίως ἀφ' ἧς ὁ Προϊστάμενος τῆς Ὑπηρεσίας Προμηθειῶν παρέδωκε προσωπικῶς εἰς τὸν κ. Μακρῆν ἀπλοῦν σημείωμα (13.1.58) διὰ τοῦ ὁποίου ἡ καθαρὰ ἀκάλυπτος ἀπαιτήσις ὑπελογίζετο ὡς ὑπερβαίνουσα τὰ δύο ἐκατομμύρια δραχμῶν, ἡ Νομικὴ Ὑπηρεσία ὥφειλε νὰ προβῇ εἰς ἐξασφαλιστικὰ τῆς ἀπαιτήσεως τῆς Δ.Ε.Η. μέτρα. Τὴν εὐθύνην τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας ἀνεγνώρισε καὶ ὁ ἐπὶ κεφαλῇ αὐτῆς Νομικὸς Σύμβουλος ὅταν ἐδέχθη, ὅτι ἐνεπαίχθησαν ἀπὸ τοὺς μεταφορεῖς μὲ τὴν ἐλπίδα τοῦ διακανονισμοῦ.

4. Τέλος μόνον τὴν 20.1.60 ὑποβάλλεται παρὰ τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου πρὸς τὸν Γεν. Διευθυντὴν ἡ ὑπ' ἀριθ. 849 ἐκθεσις διὰ τῆς ὁποίας ἐκτίθενται αἱ διαφοραὶ καὶ προτείνονται: α) νὰ καταπέσουν αἱ εἰς χεῖρας τῆς ἐπιχειρήσεως ἐγγυητικαὶ ἐπιστολαὶ τοῦ μεταφορέως, β) ἡ ποινικὴ αὐτοῦ διώξις δι' ἀπάτην καὶ λαθρεμπορίαν συν)τος, ἐφ' ὅσον τελικῶς ἠθελὲ διαπιστωθῇ ὅτι πράγματι διέπραξεν οὗτος τὰ ἐν λόγῳ ἀδικήματα, ἐν σχέσει μὲ τὰς παρ' αὐτοῦ ὑποχρεώσεις ναύλων, γ) τὴν ἐπιδίωξιν εἰσπράξεως τῶν ἀπαιτήσεων καὶ δ) τὸν ἀποκλεισμόν τοῦ Μεταφορέως ἀπὸ πάσης περαιτέρω ὑφ' οἱανδήποτε μορφήν συναλλαγῆς. Ταῦτα ἐνέκρινεν ὁ Γεν. Διευθυντὴς τὴν 30.1.60.

Ἡ Νομικὴ Ὑπηρεσία ἐπελήφθη κατόπιν τούτων τῆς μελέτης περὶ τῆς δυνατότητος ἀσκήσεως ποινικῆς διώξεως. Μετὰ γνώμην τοῦ παρ' αὐτῇ δικηγόρου Δ. Κουρβισιάνου, εἰδικῶς ἀσχολουμένου εἰς τὰ ποινικά, ἐθεώρησεν, ὅτι δὲν ὑφίστατο ἀσφαλὲς ἔδαφος θεμελιώσεως ποινικῆς διώξεως, πλὴν ἂν ἐξ ἐρεῦνης εἰς τὰς 'Ατμοπλοΐας αἱ ὁποιαὶ ἐνήργησαν τὰς μεταφορὰς θὰ προέκυπτον ὀρισμένα γενικώτερα στοιχεῖα. Τὴν γνώμην ταύτην ἀνεκοίνωσε πρὸς τὸν Γεν. Διευθυντὴν διὰ σημειώματος τῆς 2.4.60. Ἀλλ' ἡ ἔρευνα αὕτη δὲν κατέστη δυνατόν νὰ ολοκληρωθῇ λόγῳ μὴ παροχῆς παρὰ τῶν 'Ατμοπλοίων τῶν αἰτηθέντων στοιχείων, κατόπιν δὲ τούτου διετυπώθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 100)10.2.1961 εἰσηγητικὸν σημείωμα τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ πρὸς τὸ Διοικ. Συμβούλιον, μονογεγραμμένον παρὰ τοῦ Νομ. Συμβούλου Θ. Μακρῆ, εἰς ὃ ἐκτίθεται ἡ ὑπάρχουσα διαφορὰ καὶ προτείνεται νὰ μὴ ἀσκηθῇ ποινικὴ διώξις ἀλλὰ νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ διὰ δικαιοδικῆς ἐκκαθάρισεως τῶν διαφορῶν. Τὴν εἰσηγητικὴν ταύτην ἐνέκρινε τὸ Διοικ. Συμβούλιον διὰ τῆς 82)6)3.3.1961 ἀποφάσεώς του.

Ἐκ τῶν ἐστενογραφημένων πρακτικῶν προκύπτει ὅτι πλὴν τῆς νομικῆς ἀπόψεως ἐπηρέασε τὰ μέλη ἡ σαφὴς διατυπωμένη γνώμη, ὅτι ἐνῶ ἡ Δ.Ε.Η. οὐδὲν θὰ ἐκέρδιζεν ἐφ' ὅσον οἱ Α—Δ. δὲν εἶχον περιουσίαν, ἡ δημοσία προβολὴ τῆς ὑποθέσεως μὲ τὰς δυσδικαιολογήτους παραλείψεις τῆς Δ.Ε.Η. θὰ ἐξέθετεν αὐτὴν, μὲ κίνδυνον ὡς λέγεται, «νὰ μετατραπῇ ἀπὸ κατηγοροῦντος εἰς κατηγορούμενον».

Σημειοῦμεν ἐπίσης, ὅτι κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Συμβούλου Μ. Λεβῆ, Δ)ντοῦ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, καταχωρομένην εἰς τὰ αὐτὰ πρακτικά, ποινικὴ διώξις τῶν μεταφορέων διὰ λαθρεμπορίαν συναλλάγματος δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ εὐσταθήσῃ.

Κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἡμετέρας Ἐπιτροπῆς ἡ ἀποψὶς τὴν ὁποίαν ὑπεστήριξεν ὁ Νομ. Σύμβουλος ὑπῆρξεν ἐσφαλμένη διότι ὑφίσταντο ἐπαρκῆ στοιχεῖα δυνάμενα νὰ στηρίξωσι τὴν κατηγορίαν τῆς ἀπάτης, λόγῳ τῆς παρὰ τῶν μεταφορέων ἐμφανίσεως ἐν γνώσει τῶν ψευδῶν στοιχείων ὡς πρὸς τὴν ὑπερ-

χρέωσιν τῶν ναύλων. Τὴν αὐτὴν γνώμην εἶχε διατυπώσει καὶ ὁ παρὰ τῇ Νομικῇ Ὑπηρεσίᾳ δικηγόρος Κ. Κυριακίδης. Παρατηρεῖται ἐπίσης ὅτι διὰ τῆς ἐκδοθείσης προσφάτως διαιτητικῆς ἐπὶ τῆς διαφορᾶς ἀποφάσεως, μετ' ἐπιδικαιωμένην τὸν ἐφέτην Χρ. Κοντογεώργιον, δὲν ἐγένετο δεκτὴ ἡ συνδρομὴ καλῆς πίστεως τῶν μεταφορέων ὡς πρὸς τὴν ἀντισυμβατικὴν τιμολόγησιν τῶν ναύλων. Εὐθὺν ὅμως δὲν δυνάμεθα νὰ καταλογίσωμεν εἰς τὸν Γ. Πεζόπουλον ἐφ' ὅσον ὑφίστατο ἡ γνωμάτευσις αὐτῆς τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἐν τούτοις ἡ προσφυγὴ εἰς τὴν διαιτησίαν δὲν ἐπραγματοποιήθη τότε. Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἀπὸ 29.9.1961 σημειώματος τοῦ δικηγόρου τῆς Δ.Ε.Η. Γ. Μητσοπούλου, συνημμένου εἰς τὸ ἀπὸ 10.10.61 σημ. τοῦ Γεν. Δ' ντοῦ πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Διοικ. Συμβουλίου (μονογεγραμμένου ὑπὸ τοῦ Θ. Μακρῆ), ὁ δικηγόρος τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐδήλωσεν ὅτι δὲν δύναται νὰ συμπράξῃ εἰς διαιτησίαν κατόπιν τῆς οικονομικῆς καταστροφῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου, εἶχον δὲ ἐν τῷ μεταξὺ ἀπωλεσθῇ αἱ ἐλπίδες νὰ ὑπάρξῃ κατάλοιπον τι περιουσίας ἐκ τῆς εὐνοικῆς ὑπὲρ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐκβάσεως ἐκκερμένων τινῶν δικῶν. Ἐν ὅψει τῆς καταστάσεως ταύτης ὁ Γ. Μητσοπούλος ἐθεώρησε ματαίαν πᾶσαν προσπάθειαν διαιτησίας. Διὰ τοῦ σημειώματός του ὁ Γεν. Δ' ντὴς ζητεῖ νὰ εἰσαχθῇ τὸ θέμα εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἵνα τοῦτο ἀποφασίσῃ ἐπὶ τοῦ θέματος, χωρὶς νὰ λαμβάνῃ θέσιν τινά. Τὸ θέμα συνεζητήθη κατὰ τὴν συνεδρίαν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς 26.10.1961 (36η). Ἀπ' ἀρχῆς μέλη τοῦ Συμβουλίου ἐξεδηλώθησαν ὑπὲρ τῆς πραγματοποίησης τῆς διαιτησίας συμφωνήσαντες δὲ καὶ ὁ Γεν. Διευθυντής, ὁ ὁποῖος ἔκρινε δυσμενῶς τὴν παράλειψιν τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας. Τελικῶς τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἐνέμεινε ὁμοφώνως εἰς τὴν προηγουμένην ἀπόφασίν του, ὑπὸ τὴν συναγομένην ἔννοιαν νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ διαιτησία. Μετὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἐκλήθησαν οἱ μεταφορεῖς ὅπως ὑπογράψουν τὸ σχετικὸν συνυποσχετικὸν κατόπιν δὲ τῆς ἀρνήσεώς των ἡ Δ.Ε.Η. ἤγειρε τὴν 23.2.1962 ἀγωγὴν κατ' αὐτῶν. Εἰς τὸ στάδιον αὐτὸ ἐτέλει ἡ ὑπόθεσις κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ Γ. Πεζοπούλου κλπ.

Ἀνεξαρτήτως ἂν ἡ Δ.Ε.Η. θὰ ἠδύνατο ἢ μὴ νὰ ἱκανοποιηθῇ λόγῳ τοῦ ἀναξιοχρέους τῶν μεταφορέων, ὥφειλεν ἐν τούτοις νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν νόμιμον ὁδὸν ὥστε νὰ θεσπισθῇ ἡ ἀπαιτήσις τῆς διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον. Τοῦτο ἐπιβάλλεται ἰδίως εἰς δημοσίαν ἐπιχειρήσιν καὶ ὁρθῶς τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς Ἐπιχειρήσεως, ὅπερ μόνον ἄλλωστε θὰ ἠδύνατο νὰ ἀναλάβῃ τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὴν εὐθύνην τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς ὀφειλῆς, ἐνέμεινε εἰς τὴν ἐνέργειαν αὐτήν. Ἡ νομικὴ ὑπηρεσία κακῶς παρημέλησε καὶ ὅλον τοῦτον τὸν χρόνον τὴν προώδησιν τῆς ἀποφασισθείσης διαιτησίας.

Ἐξετέθη ἤδη πῶς ὁ Ι. Ἀλεξάνδρος ἐπέτυχεν νὰ παρελκύσῃ τὰς συζητήσεις, ζητῶν τὸν ἀκριβὲς καθορισμὸν τῶν διαφορῶν. Ὅταν πλέον ἐγένετο ἀντιληπτόν, ὅτι ὁ Ἀλεξάνδρος δὲν προτίθετο οἰκονομικῶς οὐδὲ ἠδύνατο νὰ καλύψῃ τὸ ἔλλειμμα, ἦτο πλέον ἀργά, λόγῳ τῆς, φαινομενικῆς τοῦλάχιστον, πλήρους οικονομικῆς καταστροφῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου, διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς κατ' αὐτοῦ ἀπαιτήσεως.

Ἡ ἐπιβάρυνσις τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τῶν Ἀλεξάνδρου καὶ Δούκα διὰ προσημειώσεων καὶ κατασχέσεων εἶχον ἦδη ἀρχίσαι ἀπὸ τοῦ 1956 καὶ εἶχε συμπληρωθῇ πρὸ τοῦ τέλους τοῦ 1958, ἵνα ἐπομένως προλάβῃ ἡ Δ.Ε.Η. θὰ ἀπαιτεῖτο ἐξαιρετικῶς ταχὺ χειρισμὸς τῆς Νομικῆς τῆς Ὑπηρεσίας καὶ πάλιν τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἦτο ἴσως ἀμφίβολον λόγῳ τῆς ὑφισταμένης διαιτητικῆς ρήτηρας. Δύναται ὅμως νὰ θεωρηθῇ ὡς βέβαιον, ὅτι ἡ Νομικὴ Ὑπηρεσία τῆς Δ.Ε.Η. ἐνήργησεν ἐν προκειμένῳ μετὰ ἀδικαιολογήτου βραδύτητος. Τὰ χρονικὰ διαστήματα τὰ ὁποῖα διέρρευσαν μετὰ ἐκάστης ἐνεργείας, τὸ γεγονός ὅτι ἡ Νομικὴ Ὑπηρεσία περιωρίσθη εἰς τὸ ἀπὸ 20.1.1960 σημειώματός της νὰ προτείνῃ τὴν ποινικὴν δίωξιν ἐφ' ὅσον ἤθελε διαπιστωθῇ ἀπάτη, μόνον δὲ τὴν 2.4.60 καθώρισεν τὰς προϋποθέσεις ὑπὸ τὰς ὁποίας θὰ ἦτο δυνατὴ ἡ ποινικὴ δίωξις, παρῆλθον δὲ ἄλλοι ὀκτώ μηνες διὰ νὰ κριθῇ, καλῶς ἢ κακῶς, ὅτι δὲν ὑφίσταντο τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα, ἀποδεικνύει ὅτι ὑφίστατο πλήρης ἀνεπάρκεια τῆς

Νομικῆς Ὑπηρεσίας. Καταλογίζεται εἰς τὸν προϊστάμενον αὐτῆς Νομικὸν Σύμβουλον Θ. Μακρῆν ὑπερμέτρος συγκεντρωτικότης μετ' ἀποτέλεσμα τὰ προκύπτοντα ζητήματα νὰ ἀναμένουν ἐπ' ἀκριετὸν τὴν λύσιν των, παρὰ τὴν γενικῶς ὁμολογούμενην ἐξαιρετικὴν ἐργατικότητά του. Δολίαν αὐτοῦ προαίρεσιν ἀποκλείομεν, ὅπως καὶ τῶν λοιπῶν δικηγόρων τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας. Ὑπῆρξαν ὅμως ἀναβολαὶ καὶ ἀμφιταλαντεύσεις αἱ ὁποῖαι ἀνεξαρτήτως τῶν ἀποτελεσμάτων ἔπρεπε νὰ εἶχον ἀποφευχθῇ ἂν μὴ τι ἄλλο τοῦλάχιστον διὰ τὸ κύρος τῆς Δ.Ε.Η.

6. Ὁ Γεώργιος Στυλιωτόπουλος ἦτο ὑπάλληλος τῆς Δ.Ε.Η., ὑπηρετῶν ὡς Προϊστάμενος τοῦ Γραφείου Γεν. Ἐλέγχου τοῦ Τμήματος Ἐλέγχου. Ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην παρηκολούθει τὴν κίνησιν πλὴν ἄλλων καὶ τοῦ λογαριασμοῦ Ἀλεξάνδρου—Δούκα. Ἀπὸ τῶν μέσων 1956 ὑπέβαλε πρὸς τοὺς προϊσταμένους τοῦ σημειώματα διὰ τῶν ὁποίων ἐτόνιζε τὴν καθυστέρησιν τῆς περιελεύσεως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐλέγχου τῶν σχετικῶν στοιχείων καὶ τὴν ἀδυναμίαν οὐσιαστικοῦ ἐλέγχου.

Ἰδιαιτέραν σημασίαν ἔχει σημείωμα τῆς 15.12.56 διὰ τοῦ ὁποίου ἐζήτησεν, ὅπως μεταβαίῃ εἰς τὴν Διεύθυνσιν Μελετῶν—Κατασκευῶν δι' οὐσιαστικὸν ἐλεγχον τῶν τιμολογίων, διότι δι' αὐτοῦ «ἐκτός τῆς κανονικῆς παρακολουθήσεως τοῦ 750 ο θὰ παρακολουθήσωμεν κατ' ἀσφαλῆ τρόπον τὴν ἐν γένει κίνησιν τοῦ λογαριασμοῦ τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ ὅσον ἔχομεν σχηματίζει τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι εἰς τὴν πραγματικότητά ἔχουσι δοθῇ εἰς τὸν ἐργολάβον τοῦτον σημαντικὰ ποσὰ πέραν τῶν δικαιουμένων καὶ ὑφίσταται ἡ Ἐπιχείρησις ζημίαν πολὺ μεγαλυτέραν ἀπὸ τὴν ἀπώλειαν τόκων ἐκ τῶν υπερβάσεων τῶν προκαταβολῶν». Τὴν ὑποβολὴν ὅμως τοῦ τελευταίου τούτου σημειώματος, ὅπερ ἐπικαλεῖται ὁ Γ. Στυλιωτόπουλος, ἀμφισβητοῦν οἱ πρὸς οὗς φέρεται ἀπευθυνόμενος Κ. Παπαχρυσάνθου καὶ Ι. Σηφαλάκης, διατυπώνει δ' ἐπίσης σοβαρὰς ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὴν πράγματι κατὰ τὸν ἐπικαλούμενον χρόνον ὑποβολῆν του τὸ πόρισμα τῆς Ἐπιτροπῆς Κλεώπα—Κυριακίδου—Παπαζογλου (σελ. 17, 18). Ὡσαύτως τὸ ἔτος 1957 ὑπέβαλε πρὸς τὴν Γεν. Διεύθυνσιν καὶ ἄλλας ἀναφορὰς προτείνων διαφόρους βελτιώσεις τοῦ τρόπου διεξαγωγῆς τῆς ὑπηρεσίας.

Τὴν 24 Ἰανουαρίου 1958 ὁ τμηματάρχης ἐλέγχου Κ. Παπαχρυσάνθου ὑπέβαλε πρὸς τὴν Ὑπηρεσίαν Λογιστικοῦ ὑπηρεσιακὸν σημείωμα διὰ τοῦ ὁποῦ ἀναφέρει ὅτι ὁ Γ. Στυλιωτόπουλος προβαίνει συστηματικῶς καὶ εἰς ἐπὶ χρόνον συνάδελφων του, εἰς ἀνοικτοὺς χαρακτηρισμούς, καθυπατομένους τῆς ὑπηρεσιακῆς ἐπαρκείας καὶ ἀκεραιότητος τόσο τοῦ ἀναφερόντος ὅσον καὶ ἀνοητῶν κλιμακίων τῆς ἱεραρχίας καὶ ζητεῖ τὴν μετάθεσιν αὐτοῦ ἐκ τοῦ Τμήματος. Τὴν ἀναφορὰν ταύτην διαβιβάζων ὁ Προϊστάμενος Ὑπηρεσίας Λογιστικοῦ πρὸς τὸν Διευθυντὴν Οἴκον. Ὑπηρεσιῶν διὰ σημειώματος τῆς 11ης Φεβρουαρίου 1958 ἀναφέρει, ὅτι τὰ καταγγελλόμενα ἦσαν γνωστὰ εἰς αὐτὸν ἀπὸ μακροῦ χρόνου, δεδομένου ὅμως, ὅτι στόχος τῶν ἐπιθέσεων ἦτο οὗτος ὁ ἴδιος, εἶχον ἀποφύγει νὰ ζητήσῃ τὴν τιμωρίαν του, θεωρῶν αὐτὸν ὡς στερούμενον παντελῶς σοβαρότητος, ζητεῖ δὲ ὅπως τεθοῦν τὰ σημειώματα εἰς τὸν φάκελλόν του.

Τὰ σημειώματα ταῦτα τεθέντα ὑπ' ὄψιν τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ προεκάλεσαν τὴν δι' ἀποφάσεως Ε)71)6 Μαρτίου 1958 σύστασιν ἀνακριτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν Γ. Νικολαΐδη, Α. Σκαρτσινγκᾶ καὶ Σ. Πανοπούλου ἵνα ἐξετάσῃ τὰ διὰ τῶν ἄνω σημειωμάτων καταγγελλόμενα.

Ἐπίσης κατόπιν προτάσεως τοῦ Διευθυντοῦ Οἴκον. Ὑπηρεσιῶν τῆς 24.1.58 ὅπως ὁ Γ. Στυλιωτόπουλος ἀποσπασθῇ διὰ λόγους ὑπηρεσιακῆς σκοπιμότητος εἰς τὸ Γραφεῖον Συντονισμοῦ Ἔργου Πτολεμαΐδος, ἀπεσπασθῇ οὗτος εἰς τὴν θέσιν ταύτην διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15903)29.1.58 ἀποφάσεως τοῦ Ἀναπληρωτοῦ Γεν. Διευθυντοῦ.

Τὸ ἀπὸ 5 Μαΐου 1958 πόρισμα τῆς ρηθείσης Ἐπιτροπῆς καταλογίζει εἰς τὸν Γ. Στυλιωτόπουλον: α) ὅτι παρέκαμψε τὴν ἱεραρχικὴν τάξιν ἀναφερόμεν ἐπὶ θεμάτων ὑπηρεσιακῶν εἰς τὴν Γεν. Διεύθυνσιν, β) ὅτι ἀνευ βολίας προαιρέσεως καὶ συνεπείᾳ τοῦ αἰσθήματος ὅπερ τρέφει, ὅτι ἀδικεῖται ὑπὸ τῆς Ἐπιχειρήσεως καὶ ὅτι οἱ ἄμεστοι προϊστάμενοί του διάκεινται

έξθρικῶς ὑποβλέποντες αὐτόν, ἐξεφράσθη δυσμενῶς διὰ τοῦς Κ. Παπαχρυσάνθου καὶ Ι. Σηφαλάκη καὶ ἡ ὅλη συμπεριφορὰ του ἔχει δημιουργήσει πνεῦμα δυσφορίας.

Κατόπιν τοῦ πορίσματος τούτου ὁ Γ. Στυλιωτόπουλος ἐκλήθη εἰς ἀπολογίαὶν διὰ τοῦ Ε219) 19 Μαΐου 1958 ὑπηρεσιακοῦ σημειώματος τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ, ἣν καὶ ὑπέβαλε τὴν 28 Μαΐου 1958.

Ἐκ τῶν ὑπ' ὄψιν μας τεθέντων στοιχείων δὲν φαίνεται νὰ ἐδόθῃ ἄμεσος πειθαρχικὴ συνέχρεια εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν.

Τὴν 27 Αὐγούστου συνήλθε τὸ Συμβούλιον κρίσεως διὰ τὴν ἔνταξιν τοῦ προσωπικοῦ, συμφώνως πρὸς τὸν κανονισμόν καὶ κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ, καθ' ἣν ὁ εἰρημένος ἀποσπασθεὶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν Συντονισμοῦ ἔργου Πτολεμαΐδος δὲν ἀπέδωσε λόγῳ κυρίως τοῦ χαρακτήρου του, ἐνέταξεν αὐτὸν εἰς τὸ ἔκτακτον προσωπικόν.

Τὴν 20.2.1959 ὁ Γ. Στυλιωτόπουλος ὑπέβαλε πρὸς τὸν Γεν. Διευθυντὴν ἀναφορὰν διὰ τῆς ὁποίας προέβαιναν εἰς ὠρισμένης καταγγελίας.

Διὰ τὴν ἔρευναν τῶν διὰ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης καταγγελλομένων ὁ Γεν. Διευθυντὴς συνέστησεν ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν Α. Κλεώπα, Κ. Κυριακίδη καὶ Γ. Κοζυράκη, ἡ ὁποία ὑπέβαλε τὴν ὑπ' ἀριθ. 524 τῆς 18.4.1959 ἐκθεσὶν τῆς.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ὅμως αὕτη ἐθεώρησεν, ὅτι ὠφείλε πλὴν τῆς εὐθύνης τῶν ὑπηρεσιῶν διὰ τὴν καταγγελθεῖσαν πράξιν, νὰ ἐξετάσῃ καὶ τὸ ἥθος, τὴν ἐν γένει συμπεριφορὰν, τὰς ἱκανότητας καὶ τὰ πραγματικὰ κίνητρα τοῦ καταγγελλαντος.

Μνημονεύει ἐν πρώτοις, ὅτι αἱ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας Προσωπικοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε προὔπηρεσται ὁ Γ. Στυλιωτόπουλος, ληφθεῖσαι παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς πληροφορίες παρουσιάζουν τὸν Γ. Στυλιωτόπουλον ὡς τύπον ἐριστικόν, καὶ ὡς χαρακτήρα ἀνήσυχον. Παραδέχονται ὅτι πρόκειται περὶ ἱκανοῦ καὶ μορφωμένου ἀτόμου, ἡ ἀπόδοσις ὅμως τοῦ ὁποίου ὑπῆρξε μειωμένη πάντοτε λόγῳ τῆς ἀσυνεπείας του, τῆς ἐλλείψεως συνοχῆς κινήσεων καὶ ἐτι πλέον τῆς ἄκρας ἐπιπολαιότητος του. Δὲν ἐπεδεδαιώθη παρὰ τῆς ὡς ἄνω ὑπηρεσίας ἐτι ἐχρημάτισε ποτε διευθυντὴς ὑποκαταστήματος τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς, ὡς οὗτος ἰσχυρίζεται. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς παρ' αὐτῇ ὑπηρεσίας του, ἔφερε μέσον βαθμὸν ὑπαλληλικῆς ἱεραρχίας. Ἦτο συνεχῶς ἄνευ χρημάτων καὶ εἶχε ταραχώδη οἰκογενειακὸν βίον.

Περαιτέρω δέχεται, ὅτι ναὶ μὲν συνάγεται ὅτι ὁ καταγγελλας εἶχε πεισθῇ, ὅτι ἡ καταγγελία του ἦτο ἀληθὴς («παρὰ ταῦτα ὅμως» ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπιθυμεῖ νὰ τονίσῃ ὅτι ὁ ἐν λόγῳ ὑπάλληλος πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ ὃν ἐπεδίωκε, νὰ ἀποδείξῃ δηλ. ἔνοχον ἰδιοτελείας τὸν προϊστάμενόν του, μεταχειρίσθαι μέσα οὐ μόνον ἥκιστα ἀρμόζοντα εἰς ὑπάλληλον καὶ εἰς ἄτομον σεβόμενον αὐτόν, ἀλλ' ἐπὶ πλέον καὶ συνιστώντα ποινικῶς κολάσιμον ἀδίκημα. Οὕτω μετέφερεν ὁλόκληρον, δύναται τις νὰ εἴπῃ, τὸ Ἀρχεῖον τῆς ὑπηρεσίας του, τὸ σῆσιν ἔχον μὲ τὴν ὑπόθεσιν Ἀλεξάντου—Δούκα, εἰς τὴν οἰκίαν του, ὑπέκλεψε, κατὰ τὴν ἰδίαν του ὁμολογίαν, ἐκ τοῦ φακέλλου τοῦ κ. Ἀλεξάντου, ἐγκαταλειφθέντος πρὸς στιγμὴν ἐπὶ τοῦ γραφείου του, ἐπιστολὴν προσωπικῆς ἀλληλογραφίας τοῦ τελευταίου καὶ ἐδέχθη ὅπως προσφέρει τὰς ἰδιαιτέρας του ὑπηρεσίας εἰς τὸν κ. Ἀλεξάντον, ἀποδεχθεὶς τὴν πρότασιν του, ὅπως ἐργασθῇ ὡς ὑπάλληλός του, πρὸς διεκπεραίωσιν ὠρισμένης ἐργασίας, εἰς τὴν πραγματικότητά ὅμως, ὡς ὁ ἴδιος ὁμολόγησεν, ἐπὶ σκοπῷ ὅπως λάβῃ πλήρη στοιχεῖα τῆς κινήσεως λογαριασμοῦ Ἀλεξάντου—Δ.Ε.Η. καὶ ἀφαιρέσῃ ὠρισμένην ἀλληλογραφίαν τοῦ κ. Ἀλεξάντου ἀποδεικνύουσαν, κατ' αὐτόν, τοὺς ἰσχυρισμούς του, περὶ ἰδιοτελειῶν ἐνεργειῶν τοῦ Σηφαλάκη.

Καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ περαίνει τὸ πόρισμά της διὰ τῆς ἐξῆς περιέργου σκέψεως της: «Ἐξ ὅλων τῶν ἀνωτέρω ἡ Ἐπιτροπὴ εἶναι ὑποχρεωμένη, ὅπως χαρακτηρίσῃ ὡς ἀναξίαν ὑπαλλήλου τὴν συμπεριφορὰν τοῦ κ. Στυλιωτοπούλου, αὐτὸν δὲ τοῦτον ὡς ἐπικίνδυνον διὰ τὴν Ἐπιχείρησιν. Θὰ ἐτόλμα δὲ ὅπως σὰς εἰσηγηθῇ τὴν ἄμεσον ἀπόλυσίν του ἐὰν μία ἀπόλυσις ὑπαλλήλου γενομένη κατόπιν καταγγελίας αὐτοῦ δι' ἀτασθαλίας ἐτέρου ὑπαλλήλου, δὲν ἐκινδύνευε νὰ δημιουργήσῃ παρεξηγήσεις καὶ σοβαρὰς διὰ τὴν Ἐπιχείρησιν ἐνοχλήσεις, ἐὰν

ὁ ἀπολύμενος ὑπάλληλος —τοῦ ὁποίου ἐν προκειμένῳ εἶναι γνωστὸς ὁ τρόπος τοῦ σκέπτεσθαι καὶ ἐνεργεῖν— ἀπεφάσιζε νὰ χρησιμοποιήσῃ τὰ εἰς χεῖρας του στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα, λόγῳ ἀτυχῶν καὶ ἀμελῶν ἐνεργειῶν ἄλλων ὑπηρεσιῶν τῆς Ἐπιχειρήσεως, δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ πείσουν τὸν οἰονδήποτε τρίτον περὶ τοῦ ἀνυποστάτου τῶν ἐκτοξευθησομένων τυχόν κατηγοριῶν».

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πορίσματος τούτου ὁ Γ. Στυλιωτόπουλος ἐκλήθη εἰς ἀπολογίαὶν δι' ἐγγράφου τῆς 1.6.1959 ἣν καὶ ὑπέβαλε. Τὴν 29.7.59 ὅμως οὗτος ἀπελύθη διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἄνευ εἰδικωτέρας τινὸς αἰτιολογίας.

Κατόπιν τούτου ὁ Γ. Στυλιωτόπουλος ὑπέβαλεν αἴτησιν, ὅπως ἡ ἀπόλυσίς του ἐξετασθῇ κατ' ἀναθεώρησιν ἀπὸ τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον τῆς Ἐπιχειρήσεως, ἀλλὰ τοῦτο ἀπερρίψε τὸ αἶτημα τοῦτο ὡς ἀναρμοδίως εἰσαχθέν. Σημειωτέον, ὅτι ὁ Γ. Στυλιωτόπουλος ὡς ἔκτακτος ὑπάλληλος ἠδύναντο ν' ἀπολυθῇ διὰ πράξεως τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ.

Κατόπιν τῆς ἀπολύσεως του ὁ Γ. Στυλιωτόπουλος ἤγειρε κατὰ τῆς Δ.Ε.Η. τὴν ἀπὸ 24 Ὀκτωβρίου 1959 ἀγωγὴν διὰ τῆς ὁποίας: α) ἐπικαλούμενος τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς του ἐξήτει τὰς ἀπὸ ταύτης ἀποδοχὰς του καὶ β) ἠτείτο τὴν ἀναγνώρισιν ὀφειλῆς ἐκ τῆς παραλείψεως καταβολῆς αὐτῷ διαφορῶν προσαυξήσεων.

Ἡ ἀγωγή αὕτη ἀπερρίφθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2333) 60 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικικοῦ Ἀθηνῶν δικάζοντος κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ Ν.Γ.Π.Ο.Δ', ἀσκηθεῖσας ὅμως ἐφέσεως κατὰ ταύτης τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7719) 1962 ἀποφάσεώς του ἐδέχθη ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν, ἰδίως δ' ἐδέχθη ὅτι (φύλλον 7 β') ἡ καταγγελία τῆς μεταξὺ τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῆς Δ.Ε.Η. ἐργασιακῆς σχέσεως ἠσκήθη καταχρηστικῶς. Εἰς τὸ σκεπτικόν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀναγράφεται, ὅτι ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων βεβαιοῦται ὅτι ὁ Γεν. Διευθυντὴς τῆς Δ.Ε.Η. εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς ταύτης σχέσεως «ὠδήθη ἐκ πνεύματος ἐχθρότητος πρὸς τὸν ἐγκαλούμενον ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι διὰ τῶν ὡς εἴρηται ἀναφορῶν του πρὸς τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς ἐφεσιδλήτου ἐξετίθεντο εἰς βεβαίαν πειθαρχικὴν καὶ ἐνδεχομένως ποινικὴν διώξιν ἀνώτατοι ὑπάλληλοι τῆς Δ.Ε.Η. ὡς οἱ Κ. Παπαχρυσάνθου, Ι. Τσιμπούκης καὶ ἰδίως Ι. Σηφαλάκης κ.λ.π. φίλα πρὸς τοῦτον προσκείμενοι, ἐνδεχομένως δὲ καὶ προσωπικῇ του εὐδύνῃ ἐκ τῶν καταγγελλομένων οικονομικῶν ἀτασθαλιῶν τῆς Δ.Ε.Η. θὰ ἀνέκυπτεν ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητος του ὡς ἐπιμελητοῦ τῆς περιουσίας καὶ τῶν ἐν γένει οικονομικῶν συμφερόντων τῆς ἐφεσιδλήτου».

Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἐγένετο δεκτὸν, ὅτι παρανόμως δὲν εἶχε χορηγηθῇ εἰς τὸν ἐνάγοντα προσαυξήσεις Δρχ. 1.300 χορηγηθεῖσα εἰς τοὺς προϊσταμένους γραφείου ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. ἀπὸ τῆς 1.3.56 καὶ ἐπέβαλλεν εἰς τὴν Δ.Ε.Η. τὴν καταβολὴν εἰς τὸν Γ. Στυλιωτόπουλον τοῦ ἀναλογούντος εἰς τὴν αὔξησιν ταύτην μέχρι τέλους Ἰουλίου 1959 ποσοῦ Δρχ. 60.800.

Αἰτήσεις ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀσκηθεῖσαι παρὰ τῆς Δ.Ε.Η. ἀπερρίφθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 666) 1962 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου (Δημοσ. 27.12.62).

Σημειοῦμεν ἐπίσης, ὅτι κατόπιν ἐτέρας ἀγωγῆς τοῦ Γ. Στυλιωτοπούλου ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 6670) 1960 ἀπόφασις τοῦ Ἐργατοδικοῦ Ἀθηνῶν, διὰ τῆς ὁποίας γενομένης δεκτῆς τῆς ἀγωγῆς ὑπεχρεώθη ἡ Δ.Ε.Η. νὰ προβῇ εἰς διόρθωσιν τοῦ χορηγηθέντος εἰς τὸν Γ. Στυλιωτόπουλον μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του πιστοποιητικοῦ ἐργασίας, συνισταμένην εἰς τὸ ὅτι διὰ τὸ ἀπὸ 31 Ἰουλίου 1955 μέχρι τῆς 2 Φεβρουαρίου 1958 διάστημα ἦτο «Προϊστάμενος Γραφείου Γενικοῦ Ἐλέγχου» καὶ ὅχι ἀπλῶς «ἐλεγκτής».

Ἐπίσης ὁ Γ. Στυλιωτόπουλος λαδὼν γνώσιν τοῦ ἀφορῶντος αὐτὸν τμήματος τοῦ πορίσματος τῆς Ἐπιτροπῆς Κλεώπα — Κυριακίδη — Κοζυράκη (524) 13.4.59) ἐξ ἀποσπάσματος τούτου περιληφθέντος εἰς τὰς πρὸς τὸν ἐργατοδικὴν προτάσεις τῆς Δ.Ε.Η. ὑπέβαλε τὴν ἀπὸ 21 Ἀπριλίου 1960 μήνυσιν κατὰ τῶν τριῶν ὡς ἄνω μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ συκοφαντικῇ δυσφημίσει καὶ κατὰ τῶν Ι. Σηφαλάκη, Κ. Παπαχρυσάνθου καὶ Ι. Τσιμπούκη ἐπὶ ἠθικῇ αὐτοσυργίᾳ. Τὸ Συμ-

βούλιον τῶν Πλημμελειοδικῶν παρέπεμψε πάντας, ἀλλὰ τὸ Συμβούλιον τῶν ἐν Ἀθῆναις Ἐφετῶν διὰ τῆς 738)61 ἀποφάσεώς του περιώρισε τὴν παραπομπὴν εἰς τοὺς τρεῖς πρώτους. Τὸ Δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθῆναις Ἐφετῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2548 τῆς 9 Μαΐου 1962 ἀποφάσεώς του ἐκήρυξεν ἐνόχους συκοφαντικῆς δυσφημίσεως τοὺς τρεῖς ὡς ἄνω παραπεμφθέντας, ἥτοι ὅτι διέδωσαν καὶ ἰσχυρίσθησαν ἐν γνώσει τελοῦντες τῆς ἀναληθείας αὐτῶν ἐνῶ ἦσαν ψευδῆ ὅτι «αἱ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας προσωπικοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς ληφθεῖσαι παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς πληροφορίαι παρουσιάζουν τὸν μηνυτὴν ὡς τύπον ἐριστικὸν καὶ ὡς χαρακτῆρα ἀνήσυχον. ὅτι ἡ ἀπόδοσις τούτου ὑπῆρχε πάντοτε μειωμένη λόγω τῆς ἀσυνεπείας του. τῆς ἐλλείψεως συνοχῆς σκέψεων καὶ ἐπὶ πλέον τῆς ἄκρας ἐπιπολαιότητός του, ὅτι ἦτο συνεχῶς ἄνευ χρημάτων καὶ εἶχε παραχώδῃ οἰκογενειακὸν βίον», ἐπέβαλε δὲ τὴν ποινὴν ἑτάμηον φυλακίσεως εἰς ἕκαστον τούτων. Ἀσκηθεῖσθαι ὅμως ἐφέσεως παρὰ τῶν καταδικασθέντων τὸ ὁμολογῶν Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 315)31.10.1962 ἀποφάσεώς του, τοὺς μὲν Κ. Κυριακίδην καὶ Γ. Κοζυράκη ἀπήλλαξεν ἐκήρυξε δὲ μόνον ἐνοχον τὸν Ἀ. Κλεώπαν ἀπλῆς δυσφημίσεως διὰ τὸν χαρακτῆρισμὸν τοῦ μηνυτοῦ ὡς μειωμένης λόγω ἀσυνεπείας ἀποδόσεως, ἐλλείψεως συνοχῆς σκέψεων, τῆς ἄκρας ἐπιπολαιότητός του καὶ ὅτι ἦτο συνεχῶς ἄνευ χρημάτων. Κατὰ τῆς τελευταίας ταύτης ἀποφάσεως ὁ Ἀ. Κλεώπας ἤσκησεν ἀνάρεσιν, ἥτις ἐγένετο δεκτὴ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν ἐξητάσθη τὸ δεδικαιολογημένον τῆς ἀναζητήσεως πληροφοριῶν παρὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς καὶ ἡ ὑπόθεσις ἐπανήλθε πρὸς νέαν ἐκδίκασιν εἰς τὸ Ἐφετεῖον, ὅπερ κατεδίκασε καὶ πάλιν τὸν Ἀ. Κλεώπαν εἰς μηνυαίαν φυλάκισιν, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀνῆρέθη.

Ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον ἐδιώχθη ὁ Γ. Στυλιωτόπουλος ὑπῆρξεν ἐξαιρετικῶς ἄστοχος. Ἡ Διευθύνσις τῆς Ἐπιχειρήσεως διὰ ἡδύνατο βεβαίως νὰ προβῇ εἰς τὸν πειθαρχικὸν ἔλεγχον τοῦ Γ. Στυλιωτοπούλου, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον αἱ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ συναδέλφων του ἢ τῶν προϊσταμένων του διατυπωθεῖσαι κατηγορίαι θ' ἀπεδεικνύοντο συκοφαντικαὶ ἢ καὶ ἀπλῶς ἀβάσιμοι. Ἀλλ' ὡς ἐγένετο ἡ ἀπόλυσις τοῦ Γ. Στυλιωτοπούλου διὰ τὴν ὁποίαν ἐλήφθησαν ὑπ' ὅψιν ἐνέργειαι του, αἱ ὁποῖαι καλῶς ἢ κακοῖς ἀναφανίσκοντο ὡς γενόμεναι διὰ τὴν συγκέντρωσιν στοιχείων πρὸς στήριξιν τῶν παρ' αὐτοῦ γενομένων ἀποκαλύψεων, ἔλαβεν αὕτη τὴν μορφήν διώξεως λόγω ἀκριβοῦς τῶν ἀποκαλύψεων τούτων καὶ ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ταύτην ὁρθῶς ἐκρίθη αὐστηρῶς ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν δύναται βεβαίως νὰ ὑπεισέλθῃ εἰς τὴν κρίσιν τῶν ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων τῶν δικαστηρίων ἐπὶ τῆς μηνύσεως τοῦ Γ. Στυλιωτοπούλου κατὰ τῶν Κλεώπα, Κοζυράκη καὶ Κυριακίδη καὶ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἰδίου δι' ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς του, ἀλλὰ νὰ δεχθῇ τὰ πορίσματα αὐτῶν. Ἐν αὐταῖς ἀναφέρονται στοιχεῖα τὰ ὅποια ἔχουσι καὶ γενικώτερον σημασίαν διὰ τὸν τρόπον διοικήσεως τῆς Ἐπιχειρήσεως. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ἡ χαρακτηρίζουσα τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Γ. Στυλιωτοπούλου ὡς ὀφειλομένην εἰς ἐχθρότητα λόγω τῶν παρὰ τούτου γενομένων ἐπικινδύνων διὰ φίλα πρὸς τὸν καταγγέλαντα τὴν σύμβασιν Γεν. Διευθυντὴν προσκειμένους ὑπαλλήλους ἀποκαλύψεων, ἐνδεχομένως δὲ καὶ δι' αὐτὸν τὸν ἴδιον, δίδει τὴν εἰκόνα ἐπιχειρήσεως εἰς τὴν ὁποίαν ἀπειλεῖται δι' ἀπολύσεως οἱ οὐδ' ἓξ τοῦ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς, ὅστις ἤθελε προσπαθῆσαι νὰ προβῇ εἰς ἀποκαλύψεις περὶ τῆς ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ὑφιστάμενης τυχὸν ἐκρύβουμου καταστάσεως, τοῦτο δὲ εἶναι ἰδιαίτερος ἀπαράδεκτος διὰ δημοσίαν ἐπιχειρήσιν. Τὴν εἰκόνα δὲ ταύτην ἔρχονται νὰ ἐπιτείνουν ἀνεξαρτήτως τοῦ τελικοῦ αποτελέσματος αἱ σκέψεις τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ τῆς μηνύσεως τοῦ Γ. Στυλιωτοπούλου κατὰ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, διὰ τὴν ἀσκήσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν ὑπὸ τοῦ Γ. Στυλιωτοπούλου γενομένων καταγγελιῶν.

Αἱ δικαστικαὶ αὗται ἀποφάσεις, διὰ ἣν καὶ νὰ καταστήσῃ δυσχερὴ τὴν παραμονὴν τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ.

Ὡς δὲ ἤδη ἐλέγχθη ὁ Γ. Στυλιωτόπουλος ἐπέτυχε προσθέτως τὴν ἐκδοσιν καὶ ἐτέρως δικαστικῆς ἀποφάσεως εἰς βάρος τῆς Δ.Ε.Η.

Εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐνέργειαν ὁ Γεν. Διευθυντὴς παρεσύρθη

ἀρχικῶς ὑπὸ τοῦ πορίσματος τῆς Ἐπιτροπῆς Κλεώπα — Κυριακίδη — Κοζυράκη, ἡ συνέχισις ὅμως τῆς διώξεως παρὰ τὰς ἀντιθέτους εἰσηγήσεις (καταθέσεις Γ. Τριανταφυλλίδη, Γ. Κοζυράκη, Α. Δημητρακοπούλου) ὠφέλιμο εἰς τὸν ἐγὼ-κεντρικὸν χαρακτῆρα τοῦ Γ. Πεζοπούλου, μὴ ἀνεχόμενον τὴν διατύπωσιν καταγγελιῶν διὰ τῶν ὁποίων ἐπεσημαίνοντο ἀταξίαι ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῶν ὑπ' αὐτὸν ὑπηρεσιῶν. Δὲν ἐνήργησεν, ὡς ἐνήργησε, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ καταπνίξῃ τὸ ζήτημα, διότι ἤδη εἶχε προειδοποιηθῇ ὑπὸ τῆς ρηθείσης Ἐπιτροπῆς, ὅτι ὁ Στυλιωτόπουλος ἐκέκτητο στοιχεῖα ἀδυναμένα νὰ δημιουργήσουν παρεξηγήσεις καὶ σοβαρὰς διὰ τὴν Ἐπιχειρήσιν ἐνοχλήσεις, ἀλλ' ἀπέβλεψεν ἀπλῶς καὶ μόνον εἰς τὴν ἐπίδειξιν δυνάμεως καὶ τὴν διὰ τοῦ παραδειγματισμοῦ ἀποτροπὴν μελλοντικῶν ἀποπειρῶν κριτικῆς ἐκ μέρους τῶν ὑπαλλήλων.

Εἰς τὰς σκέψεις ταύτας ἀγόμεθα ἐν ὅψει καὶ τῶν λοιπῶν ἐνεργειῶν τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ ἐν τῇ διαχειρίσει τῆς υποθέσεως ταύτης, αἱ ὁποῖαι καὶ ἡμᾶς τὸ αὐτὸ εἶχον κίνητρον: νὰ μὴ κοινολογηθῶν αἱ ἀνωμαλῖαι καὶ νὰ ἀποφευχθῇ ἡ ἀνάμιξις τῆς Δικαιοσύνης ἢ ἄλλος ἔλεγχος εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς Ἐπιχειρήσεως.

7. Ἐξ ἄλλου ὁ Γ. Στυλιωτόπουλος ὑπέβαλεν εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἐπιχειρήσεως τὴν ἀπὸ 19.6.59 ἀναφορὰν του διὰ τῆς ὁποίας μεταξὺ ἄλλων ἀνέφερεν ὅτι ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάντου ἐδωροδοκήθησαν ἀνώτατοι ὑπάλληλοι τῆς Δ.Ε.Η., διὰ ποσῶν ἄνω τῶν 750.000 δραχμῶν. Ἐπ' αὐτῆς δὲν ἐγένετο ἐνέργεια τις ἀλλὰ κατόπιν ἀναφορᾶς τοῦ ἰδίου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Βιομηχανίας ὁ Γ. Πεζόπουλος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 10.840)12.1.60 ἐγγράφου του προέβη εἰς σχετικὴν ἀνακοίνωσιν πρὸς τὸν Εἰσαγγελέα Πλημμελειοδικῶν.

Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσαν ἀνάκρισιν ὁ Γ. Στυλιωτόπουλος κατέθεσε καὶ ἄλλα στοιχεῖα εἰς βάρος τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ καὶ ὠρισμένων ὑπαλλήλων, αἵτινα ἐπίσης ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν διατύπωσιν τῆς κατηγορίας. Ἐπίσης παρέστη οὗτος ὡς πολιτικὸς ἐνάγων.

Τὸ Συμβούλιον Πλημμελειοδικῶν διὰ τοῦ ἡδὴ μνημονευθέντος βουλευμάτος του 2189)2.4.62 ἀπήλλαξε τοὺς κατηγορηθέντας καὶ δὴ 1) τὸν Γ. Πεζόπουλον λόγω παραγραφῆς τῆς κατηγορίας τῆς συνέχσεως τῆς συνθέσεως ΟΛ—ΓΟ Α—Δ. 2) τοὺς κατηγορηθέντας ὑπαλλήλους λόγω μὲν παραγραφῆς ὡς πρὸς τὴν χορήγησιν προκαταβολῶν πρὸς τοὺς Α—Δ. καὶ κατ' οὐσίαν ὡς πρὸς τὴν ἐκδίκασιν. Αἴτησις πρὸς τὸν Εἰσαγγελέα Ἐφετῶν πρὸς ἄσκησιν ἐφέσεως ἀπερρίφθη (βλ. σελ. 18 εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως).

8. Ἡ πρώτη ἐνέργεια τῆς Γεν. Διευθύνσεως πρὸς πειθαρχικὸν ἔλεγχον τῶν ὑπηρεσιῶν ἐξεδηλώθη κατόπιν τῆς ἀπὸ 20.2.1959 ἀναφορᾶς τοῦ Γ. Στυλιωτοπούλου διὰ τῆς ὁποίας πρῶτον μὲν ἐξέθετεν οὗτος τὰ τῆς ἐκδόσεως ἐνὸς ἐντάλματος πληρωμῆς πρὸς τοὺς Α—Δ τῆς 25.1.1967 ποσῶν δρχ. 250.000 καὶ ὑπέρβασιν τῶν ἐπιτροπευμένων (πρόκειται περὶ μιᾶς τῶν προκαταβολῶν περὶ ἧς ἀνωτέρω), δευτέρου δὲ ὑπέβαλε φωτοτυπίαν ἐπιστολῆς τῆς 4.2.1957 τοῦ προϊσταμένου τοῦ λογιστηρίου Ι. Σηφαλάκη πρὸς τὸν Ι. Ἀλεξάντον, διὰ τῆς ὁποίας ἐζήτηι τὴν ἐξεύρεσιν ἐργασίας εἰς φιλικὸν τοῦ πρώτου πρόσωπον. Διὰ τῆς τῆς ἀναφορᾶς ἐτονίζετο τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐστάλη μόνον 10 ἡμέρας μετὰ τὴν χορήγησιν τῆς προκαταβολῆς καί, διὰ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν δύο τούτων, ἀπεδίδετο εἰς ἰδιωτέλειαν ἢ ὑπὸ τοῦ Ι. Σηφαλάκη ἔγκρισις τῆς προκαταβολῆς.

Διὰ τῆς ἀπὸ 6.3.1959 πράξεως τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ συνεστήθη Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Α. Κλεώπα, Κ. Κυριακίδη καὶ Γ. Κοζυράκη ἡ ὁποία τὴν 18.4.59 ὑπέβαλε τὴν ὑπ' ἀριθ. 524 ἐκθεσιν αὐτῆς διὰ τῆς ὁποίας ἀφ' ἐνὸς μὲν καταλογίζει εὐθύνας εἰς τὴν Διεύθυνσιν Μελετῶν - Κατασκευῶν καὶ εἰς τὰς Οἰκονομικὰς Ὑπηρεσίας διὰ τὴν χορήγησιν τῆς ρηθείσης, ἀλλὰ καὶ ἐτέρων ἐκτάκτων προκαταβολῶν εἰς τοὺς Α—Δ καὶ κρίνει ὅτι ὑφίσταται βαρεῖα ἁμέλεια τοῦ Ι. Σηφαλάκη καὶ γενικώτερον τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν, ἀφ' ἐτέρου δὲ ὡς πρὸς τὴν πρὸς τὸν Ι. Ἀλεξάντον ἐπιστολήν, ἀπορρίπτει μὲν τὴν περὶ ἰδιωτελείας κατηγορίαν (δὲν ἐπείσθη), ἀλλὰ χαρακτηρίζει τὴν ἀποστολὴν αὐτῆς ὡς ἐνέργειαν «ἐξαιρετικὰ ἐπιπολαιὴν καὶ ἀξιομυμπτον». Ἐπηκολούθησε κλήσις τοῦ Ι.

Σηφαλάκη εις απόλογίαν και ή υπό του Γεν. Διευθυντού επιβολή εις αυτόν της πειθαρχικής ποινής της έγγραφου επιπλήξεως, δι' αμέλειαν διά την χορήγησιν της προκαταβολής. Διά την ρηθείσαν επιστολήν του Ι. Σηφαλάκη δέν γίνεται μνεία τις έν τη επιβαλλούση την ποινήν απόφασει. Βάσει της αυτής ενθέσεως επεβλήθη και εις τον Κ. Παπαχρυσάνθου άργία 2 ήμερών.

9. Αεπτομερή διερεύνησιν των προκυψάντων άνωμαλιών εις τον λογαριασμόν των μεταφορέων Άλεξάτου—Δούκα διέταξεν ο Γεν. Διευθυντής μόνον μετά την ολοκλήρωσιν του έλέγχου των τιμολογίων συστήσας διά της 4)47 της 25.6.59 απόφασεώς του Έπιτροπήν εκ των Ά. Κλεώπα, Ήλ. Κρίστη και Ι. Παπάζογλου. Ή Έπιτροπή αυτή υπέβαλε τό πόρισμα αυτής την 11 Μαρτίου 1960 άλλ' ο Γεν. Διευθυντής έδωκε άρθε τοτό έλλιπές και διά τό ύπ' άριθ. Ε)320 της 31 Μαΐου 1960 σημειώματός του έζήτησε παρά της αυτής Έπιτροπής την ένέργειαν συμπληρωματικής έρεύνης προς τον σκοπόν, όπως άφ' ενός μέν προσδιορισθώσι διακεκριμένως τά εις έκάστην παράβασιν αναλογούντα ποσά άφ' έτέρου δέ όπως καθορισθή πλέον συγκεκριμένως και ει δυνατόν κατά ποσόν ή ευθύνη έκάστου υπαλλήλου. Κατόπιν αίτήματος του Ή. Κρίστη, κωλυμένου λόγω προσωπικής άπασχολήσεως, άντικατεστάθη ούτος έν τη Έπιτροπή διά του Κ. Κυριακίδη. Ή Έπιτροπή αυτή προέβη εις νέαν έν τώ συνόλω έξέτασιν της υποθέσεως και υπέβαλε τό από 11 Ιουλίου 1961 πόρισμα αυτής.

Διά του πορίσματος τούτου αναπτύσσονται οί λόγοι οί επιτρέψαντες την δημιουργίαν του ανοίγματος και ή ευθύνη έκάστης υπηρεσίας ή ώρισμένων υπαλλήλων δι' έκάστην παράβασιν και έν συμπεράσματι διατυπώνται ή γνώμη, ότι ανακύπτουν βαρεΐαι ευθύνας των υπευθύνως χειρισθέντων την υπόθεσιν των μεταφορέων υπαλλήλων της Δ.Ε.Η., άλλ' ότι «δι' ουδένα εκ των έν λόγω υπαλλήλων ανέκυψαν αποδείξεις εκ των οποίων νά δύναται νά λεχθίη ότι ένήργησε δολίως, ήτοι έν συνεργασία μετά των μεταφορέων, ίνα βλάψη την Δ.Ε.Η. και προσπορίσθ εις έαυτόν και τούς μεταφορείς παράνομον όφελος «ή δέ δημιουργία του ανοίγματος εις βάρος της Δ.Ε.Η. θέον ν' αποδοθί εις «βαρεΐαν αμέλειαν των υπευθύνως χειρισθέντων την υπόθεσιν των μεταφορέων υπαλλήλων της Δ.Ε.Η., έτι δέ και εις ανεπαρκείαν τινών εξ αυτών, ουχι δέ εις δολίαν αυτών πρόθεσιν.» «Ως υπευθύνους ή Έπιτροπή υπέδειξεν εκ μέν της Διευθύνσεως Μελετών — Κατασκευών τον διευθυντήν αυτής Θ. Σβώλον, τον προϊστάμενον της Ύπηρεσίας Προμηθειών Χ. Καμπάν και τούς υπαλλήλους αυτής Π. Ψιμικάκη και Ε. Σταθόπουλον, εκ δέ της Διευθύνσεως Οικονομικών Ύπηρεσιών τον διευθυντήν αυτής Ι. Τιμπούκη, τον προϊστάμενον της Ύπηρεσίας Λογιστικού Ι. Σηφαλάκη, τον προϊστάμενον του τμήματος Γεν. Λογιστηρίου Στ. Γαλανόπουλον, τον προϊστάμενον του Τμήματος Έλέγχου Κ. Παπαχρυσάνθου και τούς υπαλλήλους του Τμήματος τούτου Γ. Στυλιωτόπουλον και Έλ. Καντεράκη και καθώρισε τον βαρύνον ευθύνης έκάστου τούτων. Είς ποσοτικών καταλογισμόν ή Έπιτροπή δέν ήδυνήθη νά προδθ.

Κατόπιν του δευτέρου των πορισμάτων τούτων, ο Γεν. Διευθυντής, παρέπεμψε διά του ύπ' άριθ. Α)219)24.7.1961 έγγραφου του ένώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου τούς λοιπούς, πλην των διευθυντών, ευθυνομένους υπαλλήλους. «Ως προς τούς Διευθυντάς είναι άρμόδιον τό Διοικητικόν Συμβούλιον της Έπιχειρήσεως.

Τό Πειθαρχικόν Συμβούλιον, προεδρευόμενον υπό Συμβούλου Έπικρατείας, διά της από 13 Δεκεμβρίου 1961 απόφασεώς του απήλλαξεν όμοφώνως τούς ένώπιον αυτού παραπεμφθέντας.

Ή απόφασις αυτή δέχεται ότι εκ της εκδόσεως της 95)56 απόφασεως του Διοικητικού Συμβουλίου, καταφαίνεται ότι άπαντα τά κλιμάκια της Ιεραρχίας και τό Διοικητικόν Συμβούλιον, ήσαν έν γνώσει της σημειωθείσης βραδύτητος περί τον έλεγchon και γνώθησιν των τιμολογίων προς εξόφλησιν έντός της συμβατικής προθεσμίας και ή βραδύτης αυτή ήτο δικαιολογημένη εκ των πραγμάτων. Δέχεται ώςάυτως, ότι ως προς μέν την υποχρέωσιν ναύλου δέν ήτο δυνατή ή ευθύς

εξ άρχής διαπίστωσις ταύτης ως προς δέ τάς λοιπάς υφίσταται άμφισβήτησις ήτις θά άπήτη την διά διαιτησίας επίλυσιν. Τέλος ως προς τάς καδ' υπέρβασιν του 75 ο)ο γενομένας προκαταβολάς τό Πειθαρχικόν Συμβούλιον δέχεται ότι υπήρξε μέν αυτή παράτυπος, άλλά μη όφειλομένη εις χαρακτηριστικήν τινα διάθεσιν έναντι του εργολάβου δέν δικαιολογεί τον καταλογισμόν πειθαρχικής ευθύνης, λαμβανομένων ύπ' όψιν των κρατούσων κατά τον χρόνον της ένεργείας των περί όν πρόκειται προκαταβολών συνθηκών αναφορικώς προς την ανάγκην χρηματοδοτήσεως του εργολάβου προς έπίσπευσιν της μεταφοράς των εφοδίων επί τώ τέλει προωθήσεως της κατασκευής των έργων.

10. Κατόπιν της παρά των Έπιτροπών διεξαχθείσης έρεύνης και των δύο μακρών πορισμάτων τά όποια διετυπώθησαν, ως έπίσης και της απόφασεως του Πειθαρχικού Συμβουλίου, δέν έδωκερήσαμεν, ότι άπητείτο ή εκ νέου έρευνα των συνθηκών υπό τάς όποιās έδημιουργήθη τό άνοιγμα εις τον λογαριασμόν των μεταφορέων, ή νέα άξιολόγησις της τυχόν ευθύνης έκάστου των κριθέντων υπαλλήλων. Θά άπητείτο άλλωστε νέα μακρά ανάπτυξις ήτις θά υπερέβαινε τά όρια της παρούσης ενθέσεως, παραπέμπομεν δ' ούτω σχετικώς εις τά ρηθέντα πορίσματα και την απόφασιν του Πειθαρχικού Συμβουλίου.

Ύπεστηρίχθη δέ μετάξυ των δύο πορισμάτων υφίστανται ουσιώδεις διαφοραί ως και ότι ή Διοίκησις της Δ.Ε.Η. προσεπάθησε νά αποκρύψη τό αρχικόν πόρισμα λόγω του δι' αυτού έντονωτέρου καθορισμού των βαρυνουσών υπαλλήλους τινάς ευθυνών.

Εκ της μελέτης των δύο πορισμάτων θεωρούμεν, ότι μεταξύ τούτων υφίστανται ώρισμένα διαφοραί ως προς την αποδιδομένην εις έκαστον υπάλληλον ευθύνην, τό τελικόν όμως συμπέρασμα των πορισμάτων τούτων δέν παραλλάσσει βασικώς διότι άμφότερα δέχονται, ότι δέν προσέκυψαν στοιχεία πείθοντα περί της υπάρξεως ιδιοτελείας εκ μέρους οίονδδήποτε των κατηγορηθέντων υπαλλήλων.

Ο Κ. Κυριακίδης και ο Ι. Παπάζογλου εις τάς ένώπιον της Έπιτροπής καταθέσεις των διετύπωσαν ώςάυτως την γνώμη, ότι δέν υφίστανται ουσιώδεις διαφοραί μεταξύ των δύο πορισμάτων, ως προς τό συμπέρασμα και τάς διαπιστώσεις.

Κατηγορήθη ο Γ. Πεζόπουλος ότι απέκρυψεν από τό Πειθαρχικόν Συμβούλιον ώρισμένα στοιχεία και υπεστηρίχθη, ότι άν και τά στοιχεία ταύτα θά είχον τεθί ύπ' όψιν του Συμβουλίου τούτου ή κρίσις αυτού θά ήτο διάφορος. Τό βούλευμα 217) 1963 έκρινεν αυτόν παραπεμπτόν διά την πράξιν ταύτην άλλά τελικώς άπηλλάγη. «Ως διά μακρών εκτίθεται εις τάς σελ. 35 έσπον. της εκθέσεως Γ. Χαρμούρη τό μέν ύπ' άριθ. 524) 1959 πόρισμα ήτο γνωστόν εις πολλά των μελών του Πειθαρχικού Συμβουλίου, ή ύπαρξις δέ των λοιπών προέκυπτε εκ των ύπ' όψιν αυτού τεθέντων στοιχείων. Τρίσταται πάντως παράλειψις της Γεν. Διευθύνσεως νά θέσθ ύπ' όψιν του Συμβουλίου ολοκλήρον τον σχετικόν φάκελλον περιλαμβάοντα πάντα τά πορίσματα και τάς καταγγελίας του Γ. Στυλιωτοπούλου προς πληρεστέραν διαφώτισιν του Πειθαρχικού Συμβουλίου, άλλά διστάζομεν νά δεχθώμεν, ότι υπήρξε πρόθεσις αποκρύψεως εις βαθμόν παραβάσεως καθήκοντος έφ' όσον ταύτα ήδύναντο νά ζητηθώσι από τό Πειθαρχικόν Συμβούλιον τό όποιον, ως έλέγχθη, έγνώριζε την ύπαρξιν των. Αλλωστε τό Πειθαρχικόν Συμβούλιον ήσυχολήθη επί πολλάς συνεδριάσεις με την υπόθεσιν αυτήν και δέν νομίζομεν, ότι ή απόφασις αυτού θά ήτο διάφορος.

11. Έάν τά πορίσματα δέν έδέχθησαν την ύπαρξιν ιδιοτελείας άπέδιδον πάντως βαρεΐαν αμέλειαν εις τούς υπαλλήλους των άρμοδίων υπηρεσιών, έν όψει δέ της διαπιστώσεως ταύτης άλλά και του γεγονότος της δημιουργίας σοβαρού εις βάρος της Δ.Ε.Η. ανοίγματος ιδίως δέ της εκ των εκτεθέντων καταφανείσης πλήρους ανεπαρκείας των υπηρεσιών προμηθειών και οικονομικών νά παρακολουθήσουν την κίνησιν του λογαριασμού Α—Δ, ή όμόφωνος πλήρως άπαλλακτική απόφασις του Πειθαρχικού Συμβουλίου δυνατόν νά θεωρηθί ως άδικαιολόγητος ή ως εξαιρετικώς επιεικής.

Εκ της όλης μελέτης του φακέλλου και των συνθηκών ύφ' ας εγένετο ή εργολαβία αυτή θεωρούμεν ότι ή απόφασις αυτή

ή οποία είναι έπιεικής δύναται νά δικαιολογηθῇ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἐξῆς στοιχείων α) τοῦ γεγονότος ὅτι καθ' ὅλον τὸν χρονικὸν διάστημα 1955—57 ἡ Ὑπηρεσία Προμηθειῶν εἰργάσθη ὑπὸ ἐξαιρετικῆν πίεσιν διὰ τὴν πραγμάτωσιν μεγάλου ἀριθμοῦ προμηθειῶν καὶ τὴν ταχέαν παραλαβὴν καὶ μεταφορὰν τῶν ὑλικῶν, δεδομένου ὅτι ἄνευ τῆς ἐκτελέσεως τῶν σχετικῶν ἔργων σοδάρην ποσὸν ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας θὰ παρέμενεν ἀδιάθετον, ἀποτέλεσμα δὲ τῆς πίεσεως ταύτης ὑπῆρξεν ἡ ἀδυναμία ἐγκαίρου ἐλέγχου τῶν τιμολογίων (Ἴδε καὶ Εἰσαγγελικὴν πρότασιν εἰς ἀπαλλακτικὸν βούλευμα Συμβουλίου Πλημμελειοδικῶν 2189)2.4.62, 2ον φύλλον 1η σελίς «Τὸ ἔργον τῆς διανομῆς ἔπρεπε νά προωθηθῇ τάχιστα, διότι ὑπῆρχε διαφέσιμος ἐνέργεια καὶ δὲν ὑπῆρχον ἐπαρκεῖς ἐγκαταστάσεις διανομῆς, δι' ἃ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις, ἥσκει πίεσιν ἐπὶ τῶν ὑπηρεσιῶν μελετῶν, προμηθειῶν καὶ κατασκευῶν, πρὸς ἐπιτάχυνσιν τοῦ προγράμματος διανομῆς»), β) ὅτι τῆς ἀνάγκης ταύτης ἐπωφελοῦμενος ὁ μεταφορέυς ἡπέιλει συνεχῶς τὴν ὑπηρεσίαν με διακοπὴν τῶν μεταφορῶν ἂν δὲν τοῦ κατεβάλλοντο χρήματα καὶ ἡ ὑπηρεσία κατὰ τὸ χρονικὸν ἐκεῖνο στάδιον δὲν ἐτόλμα νά ἀντιμετωπίσῃ τὸ ἐνδεχόμενον τοῦτο, γ) τὸ ἐπίσης μὴ ἀμφισβητούμενον γεγονός τῆς ἱκανότητος τῶν Α—Δ νά ἐξασφαλίζουν δυσχερεῖς μεταφοράς, δ) ἡ ἔλλειψις ἐπαρκoῦς ὁργανώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς EBASCO εἰς τρόπον ἐξασφαλίζοντα τὸν οὐσιαστικὸν ἐλεγχον τῶν γενομένων καταβολῶν εἰς τοὺς προμηθευτάς καὶ τὸ γεγονός ὅτι αἱ ὑπερχρεώσεις αἰτίνες προβάλλονται σήμερον, ἰδίως δὲ τῶν ναύλων, ἐγίνοντο δεκταὶ μέχρι τῆς ἀποχωρήσεως τῆς EBASCO (ὡς περαιτέρω μνημονεύεται, ἐκ τοῦ ἐνεργηθέντος ἐλέγχου προέκυψαν ὑπερχρεώσεις ἐκτῶν μεταφορῶν τῶν Α—Δ πρὸ τῆς ἀναλήψεως τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως ἐκ δραχμῶν 5.000.000 περίπου).

ε) Ἐκ πλείστων καταθέσεων προκύπτει ὅτι ἡ EBASCO ἀποβλέπουσα εἰς παράτασιν τῆς συμβάσεώς της δὲν εἶχεν ἐπαρκῶς φροντίσει διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἀρτίας συνεχίσεως τῆς ὑπηρεσίας παρὰ τοῦ ἀναλαμβάνοντος τὴν ὅλην διαχείρισιν ἑλληνικοῦ προσωπικοῦ, με τὴν ἀποχώρησιν δὲ τῶν ἀμερικανῶν προϊσταμένων πολλὰ τῶν ἀνωτέρω θέσεων τότε τὸ πρῶτον ἐπληρώθησαν. Σημειοῦμεν, ὅτι διὰ τὴν ὑπηρεσίαν προμηθειῶν καὶ ὁ μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῆς EBASCO προϊστάμενος ὅστις εἶχεν ὑπηρετήσῃ καὶ πρότερον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην κ. Σαμπετάϊ ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς χωρὶς οὐδεὶς νά μέμψεται τὴν διοίκησιν τῆς Δ.Ε.Η. διὰ τὴν μεταβολὴν ταύτην καί

στ) Ἡ παρ' αὐτοῦ τοῦ προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας Προμηθειῶν Χ. Καμπά, εἰς ὃν πίπτει τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς εὐθύνης διὰ τὸ ἄνοιγμα, ὁ ὁποῖος ὅμως ὡς ἐλέγχθη εὖρε τὴν κατάστασιν αὐτὴν, ἀποκάλυψις μετὰ τοῦ ἐπίσης παραπεμφθέντος Ε. Σταθοπούλου, τῆς κυριωτέρας τῶν ὑπερχρεώσεων ἦτοι τῶν ναύλων, καὶ ἡ εἰσήγησις αὐτοῦ πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως Α—Δ, εἴτι δὲ περαιτέρω ἡ κατὰ τὴν ἐπακολουθήσανσαν μειωθεσίαν διὰ τὴν ἀνάδειξιν νέων μεταφορέων (κατὰ τμήματα ἔργου) μειωφιλία αὐτοῦ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς διαγωνισμοῦ περὶ ἐκ νέου ἀναθέσεως ἐνὸς τμήματος τῶν μεταφορῶν εἰς τοὺς Α—Δ.

Εἶναι ἐπίσης πιθανὸν ὅτι τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον δὲν ἠθέλησε νά τιμωρήσῃ τοὺς ἐνώπιον αὐτοῦ ἀχθέντας ὑπαλλήλους, ἐφ' ὅσον ἀφ' ἐνὸς μὲν δὲν ἐπέισθη περὶ τῆς ὑπάρξεως ἰδιοτελείας, ἀφ' ἑτέρου δὲ διεπίστωσε, ὅτι οἱ διευθυνταὶ τῶν ὑπηρεσιῶν οἱ ὁποῖοι δὲν ἐκρίνοντο παρ' αὐτοῦ καὶ ἰδίως ὁ Διευθυντὴς Κατασκευῶν—Μελετῶν Θ. Σβώλος, ἦσαν ἐν γνώσει τῆς καταστάσεως, εἰδικώτερον δὲ ὁ Θ. Σβώλος, ἐγνώριζε τὴν ἀδυναμίαν τῆς ὑπηρεσίας νά ἐλέγξῃ τὰ τιμολόγια, τὰς καθ' ὑπέρβασιν χορηγηθείσας προκαταβολὰς καὶ τὰ δημιουργηθέντα ὡς πρὸς τὰς τιμολογήσεις τῶν μεταφορέων ζητήματα.

Δέον ἐνταῦθα νά ἐκτεθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς παραπομπῆς εἰς τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον στάσις τοῦ τότε ἀντιπροέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Α. Δημητρακοπούλου. Ὅταν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου 25)26.7.61 ὁ Γεν. Διευθυντὴς ἀνήγγειλε τὴν παραπομπὴν τῶν λοιπῶν πλὴν τῶν Διευθυντῶν ὑπαλλήλων εἰς τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον ὁ Α. Δημητρακόπουλος συνεφώνησεν. Ἀργότερον ὅμως μετέβαλεν ἀποψιν καὶ θεωρῶν ὡς τὸν κύριον ὑπεύθυνον τῆς ὅλης ἀνωμα-

λίας, τὸν Δ)ντὴν Μελετῶν—Κατασκευῶν Θ. Σβώλον, προέβη εἰς διάφορα πρὸς τὸν Γεν. Διευθυντὴν καὶ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον διαβήματα πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν. Ὡς ἀναφέρει εἰς τὸ πρὸς τὴν ἡμετέραν Ἐπιτροπὴν ὑπόμνημά του τῆς 5.6.1963 (ἀρ. 78519 σελ. 8, μετὰ προσφορικὴν πρὸς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν ἐκθέσιν τῶν πραγμάτων ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν τὴν ἀπὸ 27.10.61 φιλικὴν ἐπιστολὴν καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸ ὑπ' ἀριθ. Α)6225)20.11.61 ἔγγραφον. Τελικῶς ὁ Α. Δημητρακόπουλος ὑπέβαλε πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τὴν ὑπ' ἀριθ. Ε)118 τῆς 13.1.62 ἐκθέσιν του, ἣν μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀνεκοίνωσε εἰς τὸν ἀνακριτὴν. Διὰ ταύτης διατυπώνει κατὰ σαφέστατον τρόπον κατηγορίας κατὰ τοῦ Θ. Σβώλου καὶ διαμαρτύρεται διὰ τὴν ληφθεῖσαν εἰσηγήσει τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ ἀπόφασιν διατηρήσεως τοῦ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ μετὰ τὴν κατάληψιν του ὑπὸ τοῦ ὀρίου ἡλικίας, ἐκθέτει δὲ ἐπίσης ἐντόνως τὴν ἀποψιν του, ὅτι τῆς πειθαρχικῆς διώξεως τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων δέον νά προηγηθῇ ὁ ἐλεγχος τοῦ Διευθυντοῦ ὑπὸ τὴν σαφὴ ἐννοίαν, ὅτι θὰ ἦτο ἄδικος ὁ καταλογισμὸς εὐθυνῶν εἰς τοὺς κατωτέρους ὑπαλλήλους πρὶν καθορισθῇ ὁ ἀκριβὲς ρόλος καὶ αἱ εὐθύναι τοῦ Διευθυντοῦ.

Οὐ μόνον τοῦτο ἀλλ' ἐπὶ πλέον ὁ Α. Δημητρακόπουλος, ὅστις ἦτο μέλος τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἐδήλωσε κώλυμα καὶ ἀπέσχε ἀπὸ τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ μετὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ συνεδρίασιν. οὕτω δὲ ἐστερήθη τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον ἐνὸς μέλους ὅπερ θὰ ἦτο εἰς θέσιν πληρέστερον νά τὸ διαφωτίσῃ.

12. Ἐξετέθη ἡδὴ ὅτι διὰ τὸν ἐλεγχον τῶν διευθυντῶν ἀρμόδιον εἶναι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἐπιχειρήσεως.

Ὡς πρὸς τοὺς Διευθυντάς Μελετῶν—Κατασκευῶν Σβώλον καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν Τσιμπούκην ὁ Γεν. Διευθυντὴς διὰ σημειώματός του (Α)222)25.7.61), διὰ τοῦ ὁποῖου ἀνήγγειλε τὴν παραπομπὴν τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων ἐνώπιον τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἐπρότεινεν εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, ὅπως ἀναβληθῇ ὁ πειθαρχικὸς αὐτῶν ἐλεγχος μετὰ τὴν κρίσιν τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 26.7.61 (25η) συνεζήτησε διὰ μακρὸν ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦτο, τοῦ Προέδρου, Ἀντιπροέδρου καὶ τινῶν συμβούλων ἀποδεχθέντων τὴν πρότασιν, ἀπόφασις ὅμως δὲν ἐλήφθη ἵνα δοθῇ ὁ καιρὸς εἰς τὰ μέλη αὐτοῦ νά μελετήσουν τὸ πόρισμα, τιθέμενον διὰ περιφορὰς εἰς τὴν διάθεσιν ἐκάστου μέλους.

Ἡ ὑπόθεσις ἐπανεισήχθη ἐνώπιον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 21.3.62 κατόπιν τοῦ ἀπὸ 29 Ἰανουαρίου 1962 (Α)48) σημειώματος τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ ἐκθέτοντος τὰ τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου καὶ προτείνοντος τὴν διὰ μείζονα λόγον ἀπαλλαγὴν τῶν δύο Διευθυντῶν, ἀλλὰ ἐνώπιον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὁ Γεν. Διευθυντὴς ἐζήτησε τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως, ἵνα μελετήσῃ τι ἀκόμη καὶ ἡ συζήτησις ἀνεβλήθῃ.

Τὴν 26 Μαΐου 1962 ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Γεν. Διευθυντὴν τὸ ὑπ' ἀριθ. Α. 127 26 Μαΐου 1962 σημειώματά του διὰ τοῦ ὁποῖου ἐζήτηι, ὅπως τεθοῦν ὑπ' ὄψιν του αἱ ἀποφάσεις τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου καὶ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 6 Ἰουνίου 1962 (25η) ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Γεν. Διευθυντὴν ἐὰν εἶναι ἔτοιμος ὅπως τὸ θέμα συζητηθῇ. Ὁ Γεν. Διευθυντὴς ἀπήντησεν ὅτι εἶναι ἔτοιμος. Τὴν ἐπομένην 7 Ἰουνίου 1962 ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν καὶ τὸ θέμα δὲν εἰσήχθη πρὸς συζήτησιν.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου διὰ τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους φαίνεται καλύπτουσα πειθαρχικῶς καὶ τοὺς διευθυντάς. τοῦτο δὲ ὑποστηρίζει ὁ Γεν. Διευθυντὴς εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. Α)48 τῆς 29.1.1962 σημειώματά του. Ἀλλ' ἡ ἀποψις αὕτη δὲν εἶναι ὁρθή, διότι διαφοροὶ ἦσαν καὶ αἱ διὰ τῶν πορισμάτων καταλογιζόμεναι εἰς τοὺς Διευθυντάς παραβάσεις. Ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἀδικαιολόγητος ἡ μὴ συζήτησις τοῦ θέματος παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ἰδίως ξενίζει τὸ ὅτι ἀπεσύρθη τὸ ζήτημα κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 21 Μαρτίου 1962, διότι ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀπηγεῖτο ἡ διατύπωσις κρίσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Ἰδίως δὲ διότι ἡ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου ἑλλειψις πειθαρχικῆς παραβά-

σεως βαρυνούσης τούς κατωτέρους υπαλλήλους καθίστα ετι μάλλον επιτακτική την αναζήτησιν των αιτίων αιτινα επέτρεψαν την δημιουργίαν του ανοίγματος και τὰ όποια εδει πλέον νά αναζητηθούν είτε εις έλλειψιν έποπτείας ή οργανώσεως των υπηρεσιών είτε εις γενικώτερα ελαττώματα του τρόπου λειτουργίας των υπηρεσιών, ήτοι εις ευθύνην των ανωτέρω κλιμακίων της υπηρεσίας, υφίστατο δ' ούτω γενικώτερον θέμα, όπερ ώφειλε νά τεθί ή ύπ' όψιν του Διοικητικού Συμβουλίου. Θά ήδύνατό τις έξ αυτού εύλόγως νά συμπεράνη ότι ό Γεν. Διευθυντής είτε ήθελε νά αποφυγή την κριτικήν των μελών του Διοικ. Συμβουλίου τοςούτο δέ μάλλον, όσον ως ήδη εξέτεθη, ήτο γνωστή ή γνώμη του Αντιπροέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου Α. Δημητρακοπούλου, θεωρούντος υπεύθυνον της ανωμαλίας τόν Θ. Σβώλον, είτε έπεθύμει νά διατηρή έν εκκρεμότητι την κρίσιν περί της ευθύνης των Διευθυντών.

13. Τό άρχικόν πόρισμα της Έπιτροπής (πόρισμα 11.3.60) παρείχεν, ως εξέτεθη πλήρη εικόνα της προκύψασας ανωμαλίας, άν δέ διετάχθη συμπληρωματική έρευνα, αυτή σκοπόν είχε, και κατά την αιτιολογίαν της σχετικής έντολής, τόν μάλλον συγκεκριμένον προσδιορισμόν της αιτίας των καθ' έκαστα υπερβάσεων διά τόν ακριβέστερον προσδιορισμόν της ευθύνης εκάστου υπαλλήλου. Ό Ι. Παπάζογλου εις τας ένώπιον της Έπιτροπής ήμων καταθέσεις του άργείται κατηγορηματικώς την ανάγκην της ταιούτης συμπληρώσεως.

Αλλά και άν γίνη δεκτόν, υφίστατο πράγματι ανάγκη ώρισμένων συμπληρώσεων τούτο δέν δύναται νά δικαιολογήσθ την στάσιν του Γεν. Διευθυντού.

Παρέλειψεν έν πρώτοις ως ώφειλε νά προβή εις άμεσον ενημέρωσιν του Διοικητικού Συμβουλίου δεδομένου ότι έπρόκειτο ού μόνον περί σοβαρού ανοίγματος άλλ' ιδίως λόγω των συνδυηθέν υπό τας όποιās έδημιουργήθη τούτο και των υφισταμένων καταγγελιών του Γ. Στυλιωτοπούλου. Μόνον τόν Μάρτιον 1961 όταν προέκυψεν ή ανάγκη λήψεως αποφάσεως περί της ποινικής ή μη διώξεως των μεταφορέων έφερε τό ζήτημα εις τό Διοικ. Συμβούλιον εις τό όποιον άνεκοίνωσε μέν την ύπαρξιν του πρώτου πορίσματος, χωρίς όμως και νά τό κοινοποιήσθ μέ την δήλωσιν, ότι συνεχίζονται αι άνακρίσεις. Έπί του τελευταίου φύλλου του πορίσματος ύπάρχει σημείωσις του Α. Κλεώπα δεβαιούντος, ότι του πορίσματος έλαβε γνώσιν ό Πρόεδρος του Διοικ. Συμβουλίου την 15.3.1961 και ό βοηθός Αναπληρωτής Γεν. Διευθυντού την 22.3.1961, ό τελευταίος δέ μόνον μετά ειδικόν σημείωμα τού Γεν. Διευθυντού. Τόση μυστικότητα περιέλαβε τό άρχικόν πόρισμα. Αλλά και του δευτέρου πορίσματος άνεκοινώθη μέν εις τό Διοικ. Συμβούλιον κατά την συνεδρίασιν της 26.7.1961 τό περιεχόμενόν του, άλλ' άπεφασίσθη νά μη δηθί αντίγραφον εις τούς Συμβούλους ίνα μη διαφύγη εκτός της Δ.Ε.Η. τό περιεχόμενόν του αλλά νά λάβουν γνώσιν διά μεταφοράς.

Έξ όλων τούτων των ενεργειών του Γ. Πεζοπούλου καταφαίνεται ή προσπάθειά του νά μη κοινολογηθί κατά τό δυνατόν ή κατά τό δυνατόν άργότερον ή προκύψασα ανωμαλία, έν όψει δέ της προσπάθειας του αύτης δημιουργείται ή ύπόνοια μή και ή έντολή προς συμπλήρωσιν του πρώτου πορίσματος ώφείλετο επίσης εις την αύτην προσπάθειαν νά κερδίσθ χρόνον, ή ύπόνοια δ' αύτη καθίσταται βάσιμος εκ του ότι ή ζητηθείσα συμπλήρωσις άπέτελεσε την δικαιολογίαν της επί έτος σχεδόν άποσιωπήσεως του πρώτου πορίσματος.

Ός προς τας παραλείψεις του Γ. Πεζοπούλου νά γνωστοποιήσθ προς τας δικαστικάς αρχάς καταγγελίας ή νά χορηγήσθ τὰ άναγκαία στοιχεία άναφορουμεθα εις τας σχετικάς άποσάσεις των ποιν. δικαστηρίων τὰ όποια έπελήφθησαν της ύποθέσεως.

14. Αλλά και έναντι της Αντιπροσωπευτικής Συνελεύσεως της Επιχειρήσεως οι Γ. Πεζόπουλος και Π. Γουναράκης άπέκρυψαν την αλήθειαν.

Εις την υποβαλλομένην εις την Αντιπρ. Συνέλευσιν εκθεσιν του Συμβουλίου έλέγχου διά τό έτος 1960 έγένητο ειδική μεία προκαταβολής εις εργολάβους μεταφορών ποσού υπερβαίνοντος τας 2.500.000, ής ή τακτοποίησις ήτο άμφίβολος άν μη άνέφικτος. Προς την Συνέλευσιν υπεβλήθη επίσης σημείωμα των Γ. Πεζοπούλου και Π. Γουναράκη περιέχον πα-

ρατηρήσεις επί της εκθέσεως έλέγχου εις τας όποιās αναγράφεται : « Προφανώς ή Έκθεσις του Συμβουλίου Έλέγχου έχει ύπ' όψιν της τούς μεταφορείς Άλεξάτον—Δούκαν. Έπ' αυτού του σημείου ανακοινούμεν εις την Συνέλευσιν, ότι ή ύπόθεσις έχει παραπεμφθί εις Διαιτησίαν, την προβλεπομένην υπό της συμβάσεως του μεταφορέως, όστις ισχυρίζεται ότι δέν υφίστανται οι κατ' αυτού άπαιτήσεις της Δ.Ε.Η. Έκ παραλλήλου διεξάγονται άνακρίσεις διά την διαπίστωσιν τυχόν ύπηρεσιακών ευθυνών και τό θέμα παραμένει εκκρεμές μέχρις εκκαθαρίσεώς του».

Κατά την συνεδρίασιν της Αντιπρ. Συνελεύσεως της 11 Δεκεμβρίου 1961 ό Γ. Πεζόπουλος άλλ' ιδίως ό Π. Γουναράκης έβεβαίωσεν, ότι ή διαφορά είχεν υποβληθί εις διαιτησίαν και μετ' αύτην θά κριθί άν καλώς ή κακώς εδόθησαν τὰ σχετικά ποσά έν συνδυασμῳ με διοικητικάς άνακρίσεις αι όποιαί γίνονται εις την Δ.Ε.Η. Έν τούτοις καθ' όν χρόνον έλέγοντο ταύτα ήτο γνωστόν εις αυτούς άφ' ένός μέν ότι διά τούς ήδη εκτεθέντας λόγους ή διαφορά δέν είχεν έτι άχθί εις διαιτησίαν, άφ' έτέρου δέ ότι αι διοικητικάί άνακρίσεις είχαν περατωθί, ού μόνον δέ τούτο αλλά και ή δικαστική αρχή είχεν επιληφθί θεμάτων σχετιζομένων προς την εργολαβίαν ταύτην μεταφοράς. Άπεφεύχθη επίσης νά γίνη μεία του γεγονότος της οικονομικής αδυναμίας του μεταφορέως και της αδυναμίας καλύψεως των τυχόν αναγνωρισθσομένων ποσών. (Ό Γ. Πεζόπουλος άπαντών εις έρώτησιν του κ. Καυκά «έν άν διαιτησία πῃ ότι κακώς εδόθησαν, πῶς θά τὰ πάρετε πίσω;», απήγησεν «αυτός είναι ό άνθρωπος ό όποιος ζῇ και εργάζεται εις τόν τόπον αυτόν»). Γενικώς δύναται νά λεχθί ότι οι Γ. Πεζόπουλος και Π. Γουναράκης δέν ένεφάνισαν ειλικρινώς την πραγματικήν κατάστασιν, τονίζοντες τό άμφίβολον των άπόψεων της Δ.Ε.Η. ως προς την ύπαρξιν υπερχεώσεων.

Ό Π. Γουναράκης, ως εκτίθεται εις τας σελ. 50 και 51 της εκθέσεως Γ. Χαμπούρη δέν ήδυνήθη νά δικαιολογήσθ τας άνακριθείας ταύτας.

15. Κατ' άκολουθίαν των ανωτέρω θεωρούμεν ότι ως προς την κατά την εφαρμογήν της συμβάσεως Άλεξάτου—Δούκα προκύψασαν ανωμαλίαν δέν άπεδείχθη μέν ότι οι Γ. Πεζόπουλος, Π. Γουναράκης και Θ. Μακρής ένήργησαν επί τῷ σκοπῳ παροχής ώφελημάτων ή προστασίας των Άλεξάτου—Δούκα ή προς άποφυγήν ποινικών ευθυνών αλλά αι ένεργειαι του Γ. Πεζοπούλου ώφείλοντο εις ήδηλημένην προσπάθειαν νά αναβληθί κατά τό δυνατόν μακρότερον χρόνον ή προβολή της λίαν σοβαράς ως εξέτεθη ανωμαλίας της δημιουργηθείσης έξ αδυναμίας έλλείψεως συντονισμού, άνικανότητος ή ίσως και επίδειξεως δυσδικαιολογήτου ευμενείας προς τούς μεταφορείς, των υπηρεσιών της ΔΕΗ.Και άν ή προσπάθεια αύτη δέν ώφείλετο εις τόν φόβον ποινικών ευθυνών, προκύπτει όμως ότι ό Γεν. Διευθυντής δέν προσεπάθησε νά βοηθήσθ τό έργον της Δικαιοσύνης ίνα μη ή επέμβασις αύτης εμφανισθί ως προλαμβάνουσα τόν ύπηρεσιακόν έλεγχον, ίσως δέ άπέβλεψε και εις τό νά επίτύχθ την παραγραφήν των δυναμένων νά εμφανίσουν στοιχεία ποινικού άδικήματος ενεργειών ή παραλείψεων των υπηρεσιών, ταύτα δέ πάντα κυρίως διά νά άποφευχθί ή κοινολόγησις των ανωμαλιών της έν τη Δ.Ε.Η. διαχειρίσεως, με μοιραίον άποτέλεσμα την πρόκλησιν κρίσεων και σχολίων διά την καλήν λειτουργίαν της Δ.Ε.Η. αλλά και την διοικητικήν ικανότητα του Γεν. Διευθυντού. Δέν άποκλείομεν, ότι τό πρώτον των δύο τούτων δυνατόν νά ήσκησε σοβαράν επίρροήν επί της σκέψεως του Γεν. Διευθυντού, υφίστανται δέ περί τούτου ένδείξεις εις τὰ μνημονευθέντα πρακτικά του Διοικ. Συμβουλίου πλην όμως προκειμένου περί δημοσίας επιχειρήσεως δέν επιτρέπεται ή έστω και εκ λόγων προβολής της επιχειρήσεως κάλυψις παραβάσεων ή ανωμαλιών, (διότι ή κατά τούς κανόνες του ιδιωτικού δικαίου λειτουργούσα δημοσία επιχείρησις δέν άποτελεί ιδιωτικήν επιχείρησιν), πιστεύομεν όμως ότι ό κυριώτερος λόγος ύπῆρξεν ή έγωκεντρική αντίληψις του Γ. Πεζοπούλου διά την έκτασιν της δικαιοδοσίας αυτού και τόν τρόπον άσκήσεως των καθηκόντων του.

Η ταιούτη στάσις του Γενικού Διευθυντού έν όψει των καθ' όλου συνδυηθέν δέν ήτο δυνατόν ει μη νά θεωρηθί και

ὡς διάβλητή, ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῶν δικαστικῶν ἐπεμβάσεων καὶ τοῦ δημιουργηθέντος δεδικαιολογημένως θορύβου.

Ὡς πρὸς τὸν Θ. Μακρήν προκύπτει ἀδυναμία νὰ κινήσῃ τὴν νομικὴν ὑπηρεσίαν διὰ τὴν ἔγκρισιν λήψιν μέτρων ἰδίᾳ δὲ διὰ τὴν καθοδήγησιν τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν εὐθύς, ἀφ' ἧς ἐνεφανίσθησαν αἱ πρῶται ἀντιθέσεις ὡς πρὸς τὴν ὁρθέτητα τῶν χρεώσεων τῶν μεταφορέων πρὸς ἄμεσον ἐκκαθάρισιν τῶν ἀμφισβητήσεων. Ὁφείλομεν ἐν τούτοις νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι καθ' ἡμᾶς ὑφίστατο καὶ ὁργανικὴ τις ἀδυναμία, διότι ἡ ἀρμοδιότης καὶ εὐδυνία ἐκάστου κλιμακίου ἢ ἐκάστης ὑπηρεσίας ἐν τῇ διαχειρίσει τῆς ὅλης αὐτῆς ὑποθέσεως δυσκόλως δύνανται νὰ προσδιορισθῶσιν. Ὑφίστατο ἑλλείψεις ἐπαρκῶς ὁργανώσεως ὀφειλομένη κυρίως εἰς τὸ νεοσύστατον τῆς ὑπὸ Ἑλληνικὴν διεύθυνσιν διαχειρίσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐπίσης δὲ εἰς τὸ ὅτι δὲν ἀπεδόθη ἡ ἀπαιτούμενη προσοχὴ εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ὁργανώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Δ.Ε.Η.

Διὰ τὸν Π. Γουκαράκην ὀφείλει νὰ λεχθῇ ὅτι ἀφ' ἧς ἐτέθη ὑπ' ὅψιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου κατὰ Μάρτιον 1961 ἡ δημιουργηθεῖσα ἀνωμαλία ἐπαναληφμένως ἐπέστηρε τὴν προσοχὴν τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ ἐπὶ τῆς ἀνάγκης ταχείας διευκρινίσεως καὶ ἐκκαθαρίσεως τῆς ὅλης ὑποθέσεως, τὸ μόνον δὲ τὸ ὅποιον δύναται νὰ καταλογισθῇ αὐτῷ εἶναι ἡ συμπαραστάσις αὐτοῦ εἰς τὴν ἀνακρίβη ἐμφάνισιν τῆς ἀνωμαλίας κατὰ τὴν Γεν. Συνέλευσιν τῆς 11ης Δεκεμβρίου 1961.

Μ Ε Ρ Ο Σ Β'.

MIX. ΣΥΝΕΣΙΟΣ

(Βλέπε εἰσηγ. ἔκθεσιν Γ. Χαμπούρη)

1. Διὰ τῆς συναφείσεως ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Μαρτίου 1952 Συμβάσεως μεταξὺ Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἡλεκτρισμοῦ καὶ τῶν ἐν Παρίσις ἑδρευουσῶν Ἑταιρειῶν «OMNIUM LYONNAIS» καὶ «SOCIETE COMMERCIALE TECHNIQUE ET INDUSTRIELLE» (COTECI), ἐνεργουσῶν ἐν κοινοπραξίᾳ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν OL—CO, ἀντετίθη εἰς αὐτάς ἡ ἐκτέλεσις μελετῶν, προμήθεια ὑλικῶν καὶ κατασκευὴ δικτύων διανομῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας. Πρὸς ἐπιτυχὴ ἐκτέλεσιν τῆς ἀντεδείξεως αὐταῖς ἐργασίας, ἐχορηγήθη εἰς τὰς ἐν λόγῳ Ἑταιρίας καὶ τὸ δικαίωμα ὅπως, ὑπὸ ἰδίαν αὐτῶν εὐχρίνην, ἀναθέσωσι εἰς ὑπεργολάβους τὴν ἐκτέλεσιν διαφόρων ἐργασιῶν ἐκ τῶν ἐν τῇ Συμβάσει διαλαμβανομένων, ἢ τμημάτων ἐκ τῶν ἐν λόγῳ ἐργασιῶν.

Δυνάμει τοῦ χορηγηθέντος διὰ τῆς ἐν λόγῳ Συμβάσεως δικαιώματος, αἱ ὡς ἄνω κοινοπραγεύουσαι Ἑταιρίαι, συνεβλήθησαν μετὰ τοῦ Μιχαὴλ Συνεσίου καὶ ὑπέγραψαν τὴν ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1953 Σύμβασιν DL—150A, δι' ἧς ὁ τελευταῖος ἀνελάμβανε, τὴν μεταφορὰν ἀπάντων τῶν ἀναγκασιούτων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀντικειμένων ὑπ' αὐτῶν ἐργασιῶν ὑλικῶν.

Ἡ προαναφερθεῖσα ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1953 σύμβασις μεταξὺ τῶν Ἑταιρειῶν OL—CO καὶ τοῦ μεταφορέως Μ. Συνεσίου, συνεπληρώθη καὶ ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως διὰ τῶν προσαρτημάτων 2, 3, 3A καὶ 4, ὑπὸ ἡμερομηνίας ἀντιστοίχως 24.5.1955, 25.5.1955, 30.5.1955 καὶ 1.6.1955. Αἱ συμπληρώσεις καὶ τροποποιήσεις αὗται ὑπῆρξαν κατὰ τὸ πλείστον εὐνοϊκαὶ διὰ τὸν μεταφορέα ἐρμηνεῖαι ἢ καὶ τροποποιήσεις τῶν ἀρχικῶν ὅρων τῆς Συμβάσεως, ἐγένοντο δ' ἄλλαι μὲν τῇ ἐγκρίσει τῆς Ἐπιχειρήσεως, ἄλλαι δὲ ἄνευ ἐγκρίσεως αὐτῆς.

Ἐπειδὴ ὁ μεταφορεὺς εἶχε συναντήσῃ δυσχερείας εἰς τὴν σύντομον συγκέντρωσιν τῶν ἀπαιτούμενων δικαιολογητικῶν, ἅτινα ἔδει νὰ συνοδεύουν τὰ ὑποβαλλόμενα ὑπ' αὐτοῦ τιμολόγια, δὲν καθίστατο δ' οὕτω δυνατὴ ἡ ὑπ' αὐτοῦ ταχεία ὑποβολὴ τῶν τιμολογίων, ὁ ἔγκαιρος, ὑπαιτιότητι τῆς OL—CO ἑλεγχος αὐτῶν καὶ ἡ πρὸς αὐτὸν ἐξόφλησις τῶν ὀφειλομένων ἐντός τῆς, ὑπὸ τοῦ κεφαλαίου VI τοῦ παραρτήματος Α τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως, προβλεπομένης προθεσμίας τῶν 7 ἡμερῶν, εἶχε γίνῃ, ὑπὸ τῆς OL—CO, ἀποδεκτὴ αἰτήσις τοῦ μεταφορέως ὅπως χορηγούνται αὐτῷ προκαταβολαί, τὸ ποσὸν τῶν ὁποίων ἐκαλύπτετο μὲ τὴν ἀξίαν τῶν ἐν συνεχείᾳ ὑποβαλ-

λομένων ὑπ' αὐτοῦ τιμολογίων. Πρὸς χορήγησιν τῶν ὡς ἄνω προκαταβολῶν, ὁ ἐν λόγῳ μεταφορεὺς ὑπέβαλε κατὰ καιροῦς πρὸς τὴν OL—CO κατὰστασιν τῶν ὑπ' αὐτοῦ πραγματοποιηθεισῶν μεταφορῶν καὶ λοιπῶν ἐργασιῶν, δι' ἧς δὲν εἶχε τὴν δυνατότητα νὰ παρουσιάσῃ ἀμέσως τὰ ἀντίστοιχα τιμολόγια. Ἡ κατὰστασις ἐκείνη ἠλέγχετο ὑπὸ τοῦ ὑπάλληλου τοῦ Τμήματος Ἀποθηκῶν τῆς OL—CO Π. Ἀντζουλίδη, διὰ τὴν ἐπιβεβαίωσιν τῶν ἀναφερομένων ὡς πραγματοποιηθεισῶν μεταφορῶν καὶ τὴν ἐξακρίβωσιν τυχόν παρουσιαζομένου σημαντικοῦ ὑπὲρ τοῦ μεταφορέως ὑπολοίπου, ἐν συνεχείᾳ δὲ προωθεῖτο πρὸς τὸν ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Τμήματος Ἀποθηκῶν καὶ Ὑλικῶν καὶ ἐπὶ τὴν διάστημα χρηματίσαντα Ὑποδιευθυντὴν τῆς OL—CO Ἰωάν. Μαγγινῶρον, πρὸς ἔγκρισιν καταβολῆς τῆς αἰτουμένης προκαταβολῆς. Μὲ τὰς καταβαλλόμενας πρὸς τὸν ὑπ' ὅψιν μεταφορέα προκαταβολάς, αἱτινες εἶχον τύχει τῆς ἐγκρίσεως τῆς κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην Ἀμερικανικῆς Διοικήσεως τῆς Δ.Ε.Η., ἐνδιαφερομένης διὰ τὴν ταχείαν προώθησιν τῶν ὑλικῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ὑπὸ κατασκευὴν ἐργῶν, ἐχρεῶτο αὐτὸς (ὁ μεταφορεὺς), αἱ δὲ συμπράττουσαι Ἑταιρίαι OL—CO παρέμενον ὑπόλογοι ἀπέναντι τῆς Δ.Ε.Η. διὰ τὰ, πρὸς πραγματοποίησιν τῶν ὡς ἄνω προκαταβολῶν τιθέμενα εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η., κεφάλαια, ἀπέδιδον δὲ κατὰ μῆνα λογαριασμόν, διὰ τῆς πρὸς αὐτὴν (τὴν Δ.Ε.Η.) ἀνακοινώσεως τῶν ὑποβληθέντων ὑπὸ τοῦ μεταφορέως καὶ ἀρθέντων ἐν τῷ μεταξὺ εἰς πίστωσιν τοῦ τιμολογίων, ἅτινα καὶ ὑπεβάλλοντο ἐν συνεχείᾳ αὐτῇ πρὸς ἔγκρισιν. Μόνον μετὰ ταύτην αἱ γενόμεναι πρὸς τὸν μεταφορέα πληρωμαὶ θὰ ἐθεωροῦντο ὡς ἀποδεκταὶ ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. Αἱ ὡς ἄνω προκαταβολαί, ὡς ἀπεδείχθη τελικῶς ὑπερέβησαν τὰ ἐπιτρεπτά καὶ συγχωρούμενα ὑπὸ τῶν πράγματι ὑπὸ τοῦ μεταφορέως δαπανωμένων ποσῶν, ὅρια καὶ ἐὰν ἐτι θεωρηθῶν αἱ ἀντίστοιχοι πρὸς τὰ ὑποβληθέντα τιμολόγια ἀξίαι αὐτῶν ὡς ἀκριβεῖς, ὡς δὲν ἦσαν.

2. Δὲν εἶναι γνωστὸν πότε ἤρχισεν ἡ ὑπὸ τῆς OL—CO πρὸς τὴν Δ.Ε.Η. ὑποβολὴ τιμολογίων τοῦ μεταφορέως Συνεσίου, πρὸς ἐνέργειαν τοῦ ἀνωτέρω μνημονευομένου ἐλέγχου παρὰ τῆς Δ.Ε.Η. Γνωστὸν τυχάνει μόνον ὅτι κατὰ Μάρτιον ἢ Ἀπρίλιον τοῦ 1955 διετάχθη, ὑπὸ τοῦ κ. BLOK WICK, προϊσταμένου τοῦ Τμήματος Ἐλέγχου Κατασκευῶν τῆς ὑπὸ Ἀμερικανικὴν Διοίκησιν Δ.Ε.Η. ὁ ὑπάλληλος τοῦ Τμήματος Ν. Τηνιακὸς ὅπως προβῇ εἰς ἔλεγχον τῶν ὑποβληθέντων πρὸς ἔγκρισιν, ὑπὸ τῆς OL—CO τιμολογίων τοῦ μεταφορέως Μ. Συνεσίου. Κατὰ τὸν ἔλεγχον ἐκείνον διεπιστώθησαν ἀδικαιολογητοὶ πρὸς τὸν μεταφορέα πληρωμαί, ὀφειλόμεναι εἰς γενομένας ὑπ' αὐτοῦ ἀντισυμβατικὰς χρεώσεις, αἱτινες εἶχον γίνῃ ἀποδεκταὶ ὑπὸ τῶν ἐλεγκτῶν ὑπηρεσιῶν τῆς OL—CO. Αἱ ἀντισυμβατικαὶ ἐκείναι χρεώσεις ἀφαιρῶν κυρίως εἰς ἐργασίας μὴ προβλεπομένας ὑπὸ τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως, ἢ μὴ περιλαμβανόμενας εἰς τὰς καθοριζόμενας ὑπὸ τοῦ παραρτήματος Β τιμὰς, ἢ εἰς ἐσφαλμένας χιλιομετρικὰς ἀποστάσεις ἢ ὄγκους, ἢ ἐλλείψεις τῶν ἀπαραίτητων δικαιολογητικῶν πληρωμῆς κλπ. Αἱ γενόμεναι διαπιστώσεις ἀνεφέρθησαν ὑπὸ τοῦ Ν. Τηνιακοῦ πρὸς τὸν κ. BLOCK WICK καὶ τοὺς ἐκπροσώπους τῆς OL—CO κ. κ. BERTRAND—VIGNE, Μαγγινῶρον, ὡς καὶ τὸν ὑπάλληλον Π. Ἀντζουλίδην, ὅστις παρηκολούθη τὴν ἐκτέλεσιν τῆς μετὰ τοῦ μεταφορέως Συνεσίου συμβάσεως καὶ ἤλεγχε ἐκ μέρους τῆς OL—CO τὰ ὑπὸ τοῦ τελευταίου ὑποβαλλόμενα τιμολόγια. Οἱ ἐν λόγῳ ἀντιπρόσωποι τῆς OL—CO καὶ ὁ Π. Ἀντζουλίδης εἶχον ὑπ' ὅψιν τοὺς τὸ πλείστον τῶν διαπιστωθεισῶν ἀντισυμβατικῶν χρεώσεων, ἀπέδωσαν αὐτάς εἰς ἀτελείας τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως καὶ ἐβεβαίωσαν ὅτι εὕρισκοντο ἤδη εἰς συνεννόησιν μετὰ τῶν ἀρμοδίων Ἀμερικανικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Δ.Ε.Η. διὰ τὴν, διὰ συμπληρωματικῆς συμβάσεως κάλυψιν τῶν προκύψαντων διαφορῶν.

Ἐν ἀναμονῇ τῆς ἐκδόσεως συμπληρωματικῆς συμβάσεως, κατοχυρώσεως μέρους τῶν διαπιστωθεισῶν ἀντισυμβατικῶν χρεώσεων, ἐπραγματοποιήθησαν αἱ ἐνδεδειγμένα περικοπαὶ τῶν τιμολογίων, χωρὶς αὗται νὰ καταχωρηθῶν εἰσέτι εἰς χρέωσιν τοῦ μεταφορέως.

Τὰ εἰς τὰς 24 καὶ 25 Μαΐου 1955 ὑπογραφέντα ὑπ' ἀριθ. 2 καὶ 3 συμπληρωματικὰ προσάρτηματα τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως, ἐρρύθμισαν ἀναδρομικῶς μέρος μόνον τῶν διαπιστωθεισῶν ἀντισυμβατικῶν χρεώσεων. Ἐν συνεχείᾳ ὅμως ἐξεδόθη καὶ τὸ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 30 Μαΐου 1955, ὑπ' ἀριθ. 3Α συμπληρωματικὸν προσάρτημα, δι' οὗ ἐγένοντο ὁρισμέναι, προβλεπόμεναι καὶ ὑπὸ τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως, ἀναπροσαρμογαὶ τιμῶν μονάδων ἐργασίας καὶ διευκρινίσθη ἡ θέσις παραδόσεως πρὸς τὸν μεταφορέα τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀφικνουμένων ἐμπορευμάτων. Οἱ ὅροι οὗτοι τοῦ ἐν λόγῳ ὑπ' ἀριθ. 3Α προσάρτηματος, εἶχον τυχεῖ τῆς ἐγκρίσεως τῆς Δ.Ε.Η., διὰ τοῦ πρὸς τὴν OL—CO ἀπὸ 23.7.1955 ἐγγράφου αὐτῆς, ὑπογραφόμενου ὑπὸ τότε Διευθυντοῦ Προμηθειῶν αὐτῆς κ. Χάμιλτον. Ἐκτὸς ὅμως τῶν προαναφερθεῖσιν ρυθμίσεων, συμπιεσθῆναι εἰς τὸ προαναφερθὲν προσάρτημα 3Α, κατὰ τὴν ὑπογραφήν του καὶ αἱ παράγραφοι Β2, Β3 καὶ Β4, διὰ τὸ περιεχόμενον τῶν ὁποίων οὔτε ποτὲ εἶχε ζητηθῇ ἐγκρίσις τῆς Δ.Ε.Η., οὔτε κατὰ φυσικὴν συνέπειαν εἶχε παραχωρηθῇ αὐτῇ, ἀλλ' οὔτε καὶ ἦτο δυνατόν ποτὲ νὰ ὑπάρξῃ ἐγκρίσις αὐτῆς, διὰ ἀπαράδεκτος χαριστικούς διὰ τὸν μεταφορέα ὅρους ὡς οἱ τοῦ ὑπογραφέντος συμπληρώματος.

Τὸ ἀνωτέρω μνημονευθὲν προσάρτημα 3Α τῆς συμβάσεως καίτοι φέρει ἡμερομηνίαν 30 Μαΐου 1955, ἔχει ἡμερομηνίαν ὑπογραφῆς του ὑπὸ τῶν κ.κ. Ἰ. Μαγγιῶρου καὶ BERTRAND—VIGNE τὴν 13ην Αὐγούστου 1955, δέκα τρεῖς δηλ. ἡμέρας μετὰ τὴν λήξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς OL—CO, ὡς ἐντολοδόχου τῆς Δ.Ε.Η., δυνάμει τῆς ἀπὸ 21 Μαρτίου 1953 μετ' αὐτῆς συμβάσεως, ὡς δὲ περαιτέρω μνημονεύεται ὑπογράφῃ ἐν τῇ πραγματικότητι τὴν 19.8.1955. Ἐξ ἄλλου ἡ ἡμερομηνία αὕτη (13.8.1955), ἔχει διορθωθῇ παρ' ἀγνώστων, εἰς τὸ εἰς τὴν κατοχὴν τῆς Ὑπηρεσίας Προμηθειῶν ὑπάρχον ἀντίγραφον τοῦ ἐν λόγῳ παραρτήματος, εἰς 30.7.55, προφανῶς ἵνα ἐμφανίζετο ἡ ἡμερομηνία τῆς ὑπογραφῆς συμπίπτουσα μὲν τὴν τελευταίαν ἡμέραν παραμονῆς τῶν σχετικῶν μὲ τὴν σύμβασιν DL—150Α ὑπηρεσιῶν τῆς OL—CO ἐν Ἑλλάδι.

Βάσει πάντως τῆς ἀρχικῆς μετὰ τοῦ μεταφορέως Συνεσίου ἀπὸ 19.6.1953 καὶ ὑπὸ στοιχεῖα DL—150Α συμβάσεως τῆς OL—CO, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν συνεχείᾳ ὑπογραφεισῶν προσαρτημάτων 2, 3 καὶ 3Α, ἐπανελήφθη ὁ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ὑπαλλήλου κ. Ν. Τηνιακοῦ ἔλεγχος τῶν ἀρχικῶς ὑποβληθέντων πρὸς τὴν Δ.Ε.Η. ὑπὸ τῆς OL—CO τιμολογίων τοῦ μεταφορέως, ἐπεκταθεὶς καὶ ἐπὶ τῶν νέων προωθηθέντων τιμολογίων τοῦ αὐτοῦ μεταφορέως. Ὁ ἔλεγχος οὗτος ἐπερατώθη περὶ τὸ τέλος Φεβρουαρίου 1956 αἱ δὲ ὑποβληθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Ν. Τηνιακοῦ πρὸς τὸν Προϊστάμενον τοῦ Τμήματος Ἑλέγχου Κατασκευῶν Κ. Παπαχρυσάνθου ἀναλυτικαὶ καταστάσεις, ἀνεβίβαζαν τὰς γενομένας ἐκ διαφόρων λόγων περικοπὰς ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω τιμολογίων εἰς δραχ. 936.229,10.

Ἀνεξαρτήτως τῶν περὶ ὧν αἱ προκύπτει ἀντισυμβατικά ἐκ δραχμῶν 936.229,10 χρεώσεων καὶ ἀντιστοίχων περικοπῶν τιμολογίων, εὐθὺς μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῆς OL—CO, ὁ μεταφορέως Συνέσιος, στηριζόμενος εἰς τοὺς ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Δ.Ε.Η. περιληφθέντας εἰς τὸ προσάρτημα 3Α, ὑπὸ στοιχεῖα Β2, Β3 καὶ Β4 ὅρους, ὑπέβαλε, ἀπ' εὐθείας πλέον πρὸς τὴν Δ.Ε.Η., τέσσαρα τιμολόγια τοῦ ἀντιπροσωπεύοντα συνολικὸν ποσὸν δραχ. 721.256 διὰ καταβληθείσας ὑπ' αὐτοῦ, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς μετὰ τῆς OL—CO συμβάσεως DL—150Α, δαπάνας φορτώσεων, κατὰ τὴν παραδοσιν εἰς αὐτόν, πρὸς μεταφοράν, ὀλικῶν προερχομένων ἐκ τῶν Ἀποθηκῶν τῆς OL—CO. Τὰ τιμολόγια ταῦτα ἀπερρίφθησαν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν τῆς Δ.Ε.Η. εὐθὺς ὡς ἐκ τῆς γενομένης ἐρεῦνης προέκυψεν ἀφ' ἐνὸς μὲν ὅτι ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Δ.Ε.Η. περιελήφθησαν αἱ παράγραφοι Β2, Β3 καὶ Β4 εἰς τὸ προσάρτημα 3Α, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι αἱ αἰτούμεναι ἀποζημιώσεις περιλαμβάμενον εἰς τὰς συμφωνηθείσας ἀρχικὰς καὶ ἀναγραφόμενας εἰς τὸ παράρτημα Β τῆς συμβάσεως τιμὰς μεταφορῶν.

Ἡ ἀξία τῶν τιμολογίων αὐτῶν οὐδέποτε ἤχθη εἰς πίστωσιν τοῦ μεταφορέως, δοθέντος ὅτι τὰ ὑποβληθέντα τιμολόγια ἀπερρίφθησαν εὐθὺς ἅμα τῇ ὑποβολῇ των.

Ἐκτὸς ἤδη τῶν ἀναφερομένων ἀνωτέρω ὡς διαπιστωθεισῶν ἀντισυμβατικῶν χρεώσεων τοῦ μεταφορέως ἐκ δραχ. 936.229,10 αἵτινες περιεκόπησαν ἐκ τῆς ἀξίας τῶν τιμολογίων του καὶ ἤχθησαν εἰς χρεώσιν τοῦ λογισμοῦ του, ἐξηκριβώθη, μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῆς OL—CO, ὅτι εἶχον καταβληθῇ ὑπ' αὐτῆς πρὸς τὸν μεταφορέα Συνέσιον, ὑπὸ τύπον προκαταβολῆς, δραχμαὶ 541.485,60 αἵτινες δὲν εἶχον καλυφθῇ ὑπὸ τιμολογίων καὶ διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ὁποίων, ὡς φαίνεται, ὁ μεταφορέως Συνέσιος εἶχεν ἐπιχειρήσει νὰ θεμελιώσῃ ἀξίωσιν του διὰ δραχμὰς 721.256, ὑποβαλὼν πρὸς τὴν Δ.Ε.Η., ἀμέσως μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῆς OL—CO, τὰ τέσσαρα (4) προαναφερθέντα τιμολόγια, ἰσχυροποιούμενα κατ' αὐτόν, ἐκ τοῦ περιεχομένου τοῦ προσαρτήματος 3Α τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως.

Οὕτω εἰς τὰ προαναφερθέντα δύο ποσὰ ἐκ δραχ. 541.485,60 καὶ 936.229,10 εἶχον ἐντοπισθῇ αἱ κατὰ τοῦ μεταφορέως Μ. Συνεσίου ἀξιώσεις, ὅτε, μεσουντος τοῦ ἔτους 1956, ἡγέρθη ὑπὸ ὑπαλλήλου αὐτοῦ ἀντίρρησης ἐπὶ ἀπορριφθείσης, ὑπὸ τοῦ γενομένου ἐλέγχου, ἀποδείξεως ἀντιπροσωπευούσης δαπάνην γενομένων προσθέτων ἐργασιῶν εἰς Λιμένα Βόλου ἐκ δραχμῶν 37.939. Ἐκ τῆς ἐπακολουθήσασας ἐρεῦνης πρὸς ἐξακριβώσιν τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ μεταφορέως προέκυψεν ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἀπόδειξις ἦτο πλαστή, ἐκ τῆς γενομένης δὲ ἐν συνεχείᾳ ἐρεῦνης τῶν ἀποδείξεων διὰ δαπάνας φορτοεκφορτώσεως τῶν ἀφορωσῶν τὰς τέσσαρας πόλεις Θεσσαλονίκης, Βόλου, Λαρίσης καὶ Πατρῶν, διεπιστώθη ὅτι αἱ πλείστα ἐξ αὐτῶν, συνολικοῦ ὕψους 648.669 δραχμῶν, ἦσαν πλασταί, ὑπεβλήθη δὲ τότε παρὰ τῆς Δ.Ε.Η. μήνυσις κατ' ἀγνώστων διὰ τὸ ὡς ἄνω ποσόν. Κατὰ τὸ διάστημα δὲ τῶν κατὰ Μ. Συνεσίου—χαρακτηρισθέντος ὑπὸ τοῦ ἐκδοθέντος βουλεύματος ὡς ὑπευθύνου—δικῶν, προωδήθη ὑπὸ τῆς Ἐπιθεωρήσεως ἡ ἐρευνα τῆς γνησιότητος καὶ τῶν ἀναφερομένων εἰς ἄλλας πόλεις ἀποδεικτικῶν πληρωμῆς, ἅτινα ὡς προελέχθη, δὲν εἶχον ἐξετασθῇ κατὰ τὴν πρώτην γενομένην μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς πλαστῆς ἀποδείξεως Βόλου, ἐρευναν. Κατὰ τὴν γενομένην νέαν κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐρευναν, διεπιστώθη ὅτι ἐκτὸς τῶν πλαστῶν ἀποδείξεων, ἀνεγράφοντο, τόσον ἐπ' αὐτῶν, ὅσον καὶ ἐπὶ τῶν χαρακτηρισθεισῶν ὡς μὴ πλαστῶν τοιούτων, τιμαὶ μονάδος φορτοεκφορτωτικῶν καὶ λοιπῶν ἐργασιῶν, ὑπερβολικαὶ καὶ ἀντίθετοι πρὸς τὰς νομίμως καθιερωμένας τοιαύτας κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκτελέσεως τῶν περὶ ὧν αἱ ἀποδείξεις ἐργασιῶν. Ἐκ τῆς γενομένης δὲ λεπτομερεστάτης ἐρεῦνης ἐξηκριβώθησαν πλείστα ὑπερχρεώσεις ἐπὶ τῶν τιμολογίων τοῦ μεταφορέως, ὡς καὶ πλαστὰ τιμολόγια, ἐπὶ πλέον δὲ τῶν μέχρις ἐκδικάσεως τῆς μηνύσεως γνωστῶν τῇ ἐπιχειρήσει, συνολικοῦ ποσοῦ δραχ. 1.121.809,90.

Κατόπιν τῶν νέων τούτων διαπιστώσεων, ἡ συνολικὴ ἀπαίτησις τῆς Ἐπιχειρήσεως κατὰ τοῦ Συνεσίου καὶ τῆς ἀποδείξεως τὰς ἀντισυμβατικάς αὐτοῦ χρεώσεις καὶ ἐνεργήσεως τὰς πρὸς αὐτόν πληρωμὰς, ἐντολοδόχου τῆς Δ.Ε.Η., Ἐταιρίας OL—CO, ἀνῆλθεν εἰς δραχμὰς 2.967.407,10, ὡς τὸ ποσὸν τοῦτο ἀναλύεται εἰς τὰς σελίδας 4 καὶ 5 τοῦ ἀπὸ 8.2.1961 πρὸς τὸν κ. Γενικὸν Διευθυντὴν ἐμπιστευτικοῦ σημειώματος τῆς ὁρισθείσης ὑπ' αὐτοῦ ἀνακριτικῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ εἰς τοὺς πίνακας τοὺς συνοδεύσαντας τὰ ἀπὸ 10.5.1960 καὶ 19.5.1960 ὑπ' ἀριθ. ἀντιστοίχως 3981 καὶ 4074 ὑπηρεσιακά, πρὸς τὸν κ. Γενικὸν Διευθυντὴν σημειώματα τῆς Ἐπιθεωρήσεως.

Κατόπιν τῆς διαπιστώσεως τῶν ἀνωτέρω ἡ Δ.Ε.Η. ἀφ' ἐνὸς μὲν ὑπέβαλε μήνυσιν κατὰ τοῦ Μ. Συνεσίου καὶ ἀφ' ἑτέρου, δεδομένου ὅτι ὡς εἰς τὸ Ὑπηρ. σημ. τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς 3.7.1956 ἀναγράφεται ὁ Μ. Συνέσιος δὲν εἶχεν ἐμφανῆ περιουσίαν, ἐστράφη κατὰ τῆς OL—CO ὡς ὑπευθύνου διὰ τὴν ἄνευ τοῦ προσήκοντος ἐλέγχου καταβολὴν εἰς τὸν Μ. Συνέσιον ποσῶν, ἅτινα οὗτος δὲν ἐδικαιοῦτο.

Ὁ Μ. Συνέσιος παραπεμφθεὶς εἰς δίκην κατεδικάσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 422)15.2.1960 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν Πάτραις Πλημμελειοδικῶν εἰς φυλάκισιν 4 ἐτῶν ἐπὶ πλαστογραφίᾳ καὶ ἀπάτῃ περιορισθείσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 260)1960 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετερίου Πατρῶν εἰς φυλάκισιν 2 ἐτῶν ἐπὶ πλαστογραφίᾳ μετὰ χρήσεως.

Ὡς πρὸς τὴν μετὰ τῆς OL—CO διαφορὰν ἡ Δ.Ε.Η. προσέφυγεν εἰς διαιτησίαν ἀνατεθείσαν εἰς τὸν Ἀρσοπαγίτην κ. Ἄντ. Φλωρόν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 15 Νοεμβρίου 1961 συνυποσχετικοῦ. Διὰ τῆς ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1962 διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ἀριθ. 34) 1962) ἐγένετο δεκτὸν ὅτι ἡ καταβολὴ εἰς τὸν Μ. Συνέσιον ποσῶν τῶν ὁποίων οὗτος δὲν ἐδικαιῶτο ὀφείλεται εἰς ἀμέλειαν τῶν ὁργάνων τῆς OL—CO ἅτινα δὲν ἤλεγχον προσήκοντως τὰ ὑπὸ τοῦ μεταφορέως ὑποβαλλόμενα τιμολόγια, ἡ δὲ Δ.Ε.Η. δὲν εἶχε ὑποχρέωσιν ἐλέγχου τῶν τιμολογίων, ἅτινα ὤφειλεν ἐπιμελῶς νὰ ἐλέγχει ἡ OL—CO, καὶ συνεπῶς ἡ ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. παράλειψις ἐγκαίρου ἐλέγχου τῶν τιμολογίων δὲν συνιστᾷ πταίσμα αὐτῆς. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐπεδίδικαsen ὑπὲρ τῆς Δ.Ε.Η. τὸ ποσὸν δραχ. 2.727.111,10. Τὸ ποσὸν τοῦτο εἰσπράχθη παρακρατηθέν, κατόπιν συναινέσεως τῆς OL—CO, ἀπὸ ὀφειλὴν τῆς Δ.Ε.Η. πρὸς αὐτὴν ἐκ τοῦ ἔργου Ταυρωποῦ.

Ἡ καθυστέρησις τῆς ἐπιδιώξεως τῆς ἀπαιτήσεως τῆς Δ.Ε.Η. ἀπὸ τὴν OL—CO δικαιολογείται διότι ἦτο σκόπιμον νὰ προηγηθῇ ἡ δικαστικὴ διαπίστωσις τῆς πλαστότητος τῶν ὑπὸ τοῦ Μ. Συνεσίου ὑποβληθέντων δικαιολογητικῶν.

Οὕτω ἐκαλύφθη πᾶσα ἐκ τοῦ λόγου τούτου ζημία τῆς Δ.Ε.Η. διὰ τὸν μέχρι τῆς ἀποχωρήσεως τῆς OL—CO χρόνον, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνάγεται τὸ μέγιστον τῶν παρὰ τοῦ Μ. Συνεσίου ἐκτελεσθεισῶν μεταφορῶν.

4. Διὰ τοῦ 841) 22.3.58 σημειώματος τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ τῆς Δ.Ε.Η. συνεστήθη Ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τῆς Δ.Ε.Η. ὡς Προέδρου, τοῦ Διευθυντοῦ Οἴκου. Ὑπηρεσιῶν Ἰ. Τσιμπούκη καὶ τοῦ Προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας Προμηθειῶν Χ. Καμπᾶ διὰ τὴν ἀνέυρεσιν τῶν ὑπευθύνων τῆς προσθήκης τῶν παραγράφων Β2, Β3 καὶ Β4 εἰς τὸ προσάρτημα 3Α τῆς μετὰ OL—CO καὶ Μ. Συνεσίου συμβάσεως ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν ὁποίων, ὡς ἐξετέθη, ὁ Μ. Συνέσιος εἶχε ζητήσει τὴν ἀναγνώρισιν τεσσάρων τιμολογίων συνολικοῦ ποσοῦ δραχ. 721.256.

Τὴν 24 Μαρτίου 1959 ὁ Γεν. Διευθυντής, ἀφορμὴν λαβὼν ἐξ ὑπηρετικοῦ σημειώματος τοῦ Νομ. Συμβούλου (διὰ τοῦ ὁποῖου οὗτος ἐκθέτων τὰ τῆς υποθέσεως Μ. Συνεσίου ἀναφέρει μετὰ ἄλλων τὰ τῶν εὐνοϊκῶν διὰ τὸν Μ. Συνέσιον καταθέσεων εἰς τὴν κατ' αὐτοῦ ποινικὴν δίκην τῶν Ι. Μαγγιώρου καὶ Π. Ἀντζουλίδη καὶ ζητεῖ τὴν ἐνέργειαν ἀνακρίσεως διὰ τὴν ἀλήθειαν τῶν καταθέσεων τούτων), ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Νομ. Σύμβουλον τὸ ὑπ' ἀριθ. 103) 24.3.59 ἀπόρητον σημείωμα διὸ τοῦ ὁποῖου ὀρίζει ὅτι εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἀναθέτει τὴν ἐρευναν περὶ τοῦ ρόλου τὸν ὁποῖον διεδραμάτισαν καὶ τῆς ἐντεῦθεν τυχὸν εὐθύνης τῶν Ι. Μαγγιώρου καὶ Π. Ἀντζουλίδη ἢ οἰουδήποτε ἄλλου, ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς μετὰ τοῦ Μ. Συνεσίου συμβάσεως, ὡς καὶ μὲ τὴν ἀλήθειαν τῶν παρ' ἐκάστου ἐξ αὐτῶν ἐνδίκως κατατεθέντων ἐνώπιον τοῦ Ἀνακριτοῦ Πατρῶν, ζητεῖ δὲ τὴν ὑποβολὴν ἐντὸς τῶν προσεχῶν ἡμερῶν τοῦ πορίσματος διὰ τὴν συνομολόγησιν τοῦ συμπληρώματος 3Α. Διὰ νεωτέρου ἐγγράφου 123) 28.3.59 ὁ Χ. Καμπᾶς ἀντικατεστάθη τῇ αἰτήσεϊ του διὰ τοῦ Α. Κλεώπα.

Τὴν 27 Ἀπριλίου 1959 ὑπεβλήθη παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης ὑπὸ τὴν ἀρχικὴν τῆς σύνθεσιν (ἥτοι συμμετέχοντος τοῦ Χ. Καμπᾶ) ἐκθέσις, διὰ τῆς ὁποίας ἀποδίδονται εὐθύναι εἰς τὸν ρηθέντα Ι. Μαγγιώρον ὡς πρὸς τὴν καθάρτισιν τοῦ ρηθέντος συμπληρωματικοῦ 3Α τῆς συμβάσεως τὸ ὁποῖον οὗτος προσηύγραψεν ὡς στέλεχος τῆς OL—CO.

Κατὰ τὴν γνώμην τῶν Θ. Μακρῆ καὶ Χ. Καμπᾶ, τὸ συμφωνητικὸν 3Α τῆς 30.7.55 οὐ μόνον ὑπεγράφη ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς OL—CO ἄνευ ἐντολῆς τῆς Δ.Ε.Η., ἀλλὰ μολονότι φέρει ὡς εἴρηται ἡμερομηνίαν 30.7.55, ὑπεγράφει πραγματικῶς, ὅπως ἐξ ὀρισμένων στοιχείων προκύπτει, τὴν 19 Αὐγούστου 1955, ἥτοι εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν εἶχον λήξει αἱ ἐργασίαι τῆς OL—CO εἰς Ἑλλάδα, ὁ δὲ Ι. Μαγγιώρος εἶχεν ἤδη προσληφθῇ παρὰ τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ἦτο ὑπάλληλος αὐτῆς. Τὸ τρίτον μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς (Ι. Τσιμπούκης) ἐδέχθη μόνον τυπικὴν εὐθύνην τοῦ Ι. Μαγγιώρου ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι ὅταν οὗτος συνυπέγραψεν τὸ ρηθὲν συμφωνητικὸν ἦτο πλέον στέλεχος τῆς Δ.Ε.Η., διετύπωνεν ὅμως ἀμφιβο-

λίας ὡς πρὸς τὴν οὐσιαστικὴν αὐτοῦ εὐθύνην, δεχόμενος, ὅτι ὑπὸ τὰς τότε κρατούσας συνθήκας δὲν ἀπεκλείετο ἡ ὑπαρξίς συμφωνίας μετὰ τῆς OL—CO καὶ τῶν ἀρμοδίων τῆς Δ. Ε.Η. διὰ τὴν προσθήκην τῶν ἐπιμέτρων ὄρων, μὴ ἐπιβεβαιωθείσα ἀμέσως δι' ἐγγράφου.

Ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως ταύτης οὐδεμία ἐγένετο ἐνέργεια παρὰ τῆς Γεν. Διευθύνσεως. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν εὐθυνῶν ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς μετὰ τοῦ Μ. Συνεσίου συμβάσεως δὲν ἐπροχώρησε πλὴν τῆς λήψεως συμπληρωματικῶν τινῶν καταθέσεων ὑπὸ τοῦ Α. Κλεώπα καὶ τοῦ Κ. Κυριακίδη (ἀναπληρῶντος τὸν Θ. Μακρῆν). Οὕτω μέχρι τῆς ἀποχωρήσεως τῶν Γ. Πεζοπούλου καὶ Θ. Μακρῆ οὔτε νέον πόρισμα ὑπεβλήθη οὔτε ἄλλη τις ἐνέργεια ἐγένετο πρὸς καθορισμὸν τῆς τυχόν εὐθύνης τοῦ Ι. Μαγγιώρου.

Ἡ παράλειψις αὕτη ἀποδίδεται εἰς τὸν Θ. Μακρῆν, ὁ ὁποῖος διὰ τῆς ἐπὶ ἡμετέρων ἐρωτημάτων ἀπαντήσεώς του τῆς 28.2.63 ἀναγνωρίζει ὅτι λόγῳ τοῦ μεγάλου ὄγκου ἐργασίας τὸν ὁποῖον ἀντιμετώπιζε δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξοικονομήσῃ τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον διὰ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὴν πρόσθετον ταύτην ἐργασίαν. Ὡς δὲ καταθέτει κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὑπέστη τὰς ἐγγράφους καὶ προφορικὰς παραστάσεις τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν ἐκδηλουμένην ἐχθρότητα τοῦ Ι. Μαγγιώρου.

Πράγματι εἰς τὸν φάκελλον ὑπάρχουν πολλαὶ ἐγγράφοι ἐντολαὶ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ πρὸς τὸν Νομ. Σύμβουλον διὰ τὴν προώθησιν τῆς ἀνακρίσεως καὶ τὴν ὑποβολὴν τοῦ πορίσματος, ὑπάρχει δὲ ἐπίσης ἡ ἀπὸ 9.2.61 ἀναφορὰ τοῦ Α. Κλεώπα πρὸς τὸν Γεν. Διευθυντὴν εἰς τὴν ὁποίαν ἀναγράφεται ὅτι δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ συμπλήρωσις τῆς ἐρεῦνης ἐξ αἰτίας τῶν πολλῶν ἀπασχολήσεων τοῦ Νομ. Συμβούλου.

Ἡ ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτουσα παραμέλησις τῆς διαταχθείσης διοικητικῆς ἐρεῦνης καὶ ἡ μὴ ἐκκαθάρισις τοῦ θέματος τῆς εὐθύνης ἰδίως τοῦ κατέχοντος θέσιν τοῦ Συμβούλου τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ καὶ συγκεντροῦντος σπουδαιότητας ἀρμοδιότητος Ι. Μαγγιώρου ἐπὶ τὸσον μακρὸν χρονικὸν διάστημα εἶναι ἀπολύτως ἀδικαιολόγητος. Διότι δὲν ἦτο ἐπιτετραμένον νὰ παραμῆνῃ εἰς τοιαύτην θέσιν μὲ τὴν δικαιολογίαν, ὅτι ἐκκρεμῇ συμπληρωματικὴ ἀνάκρισις, πρόσωπον κατὰ τοῦ ὁποῖου ὑφίστατο ἤδη δυσμενὲς πόρισμα συσταθείσης Ἐπιτροπῆς (διότι καὶ ἡ γνώμη τοῦ Ι. Τσιμπούκη δὲν ἦτο πλήρως ἀπαλλακτικὴ), ἔτερα ἐπιβαρυντικὰ ἐπίσης στοιχεῖα μνημονεύοντα ἐκθέσεις τοῦ Θ. Μακρῆ καὶ ἀναφορὰ τοῦ Α. Κλεώπα, καδ' ἣν ἐκ τῆς ἐνεργουμένης περαιτέρω ἐρεῦνης προέκυπτεν, ὅτι ὁ γενόμενος ἐλεγχος τῶν ὑποβαλλομένων εἰς τὴν OL—CO τιμολογίων τοῦ Μ. Συνεσίου ἐγίνετο τὸσον πρόχειρος παρὰ τοῦ Ἀντζουλίδη ὥστε «νὰ ἐγεῖρωνται ὑπόνοιαι ὅτι δὲν ὠφείλοντο μόνον εἰς ἀμέλειαν», τὸν ἔλεγχον δὲ τοῦτον παρηκολούθει καὶ ὁ Ι. Μαγγιώρος (ἀμφότεροι ὡς ὑπάλληλοι τότε τῆς OL—CO). Ὡς κατέθεσεν ὁ τότε ἀναπληρωτῆς Γεν. Διευθυντής Ι. Φλαμπουράρης εἶχε καὶ οὗτος ὑποδείξει εἰς τὸν Γεν. Διευθυντὴν τὴν ἀνάγκην ταχείας ἐκκαθάρσεως τῆς θέσεως τοῦ Ι. Μαγγιώρου.

Ἡ παραμέλησις τῆς πραγματοποιήσεως τῆς διαταχθείσης ἀνακρίσεως βαρύνει βεβαίως τὸν Θ. Μακρῆν, ὁ ὁποῖος ὤφειλε νὰ ἀντιληφθῇ τὴν σοβαρότητα τοῦ θέματος καὶ ἐφ' ὅσον λόγῳ τοῦ φόρτου τῶν ἄλλων ἐργασιῶν του, ὅπερ δὲν ἀμφισβητεῖται, δὲν ἠδύνατο ν' ἀσχοληθῇ καὶ μὲ τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ὤφειλε νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπαλλαγὴν του. Ἡ εὐθύνη ὅμως τοῦ Θ. Μακρῆ δὲν ἀπαλλάσσει τὸν Γεν. Διευθυντὴν, ὁ ὁποῖος ἐν ὄψει καὶ τῶν πρὸς αὐτὸν γενομένων ὑποδείξεων ὤφειλε νὰ μὴ περιορισθῇ εἰς ὑπομνήσεις, αἱ ὁποῖαι εἰς τοιαύτας περιπτώσεις σκοπὸν ἔχουν μᾶλλον τὴν κάλυψιν τοῦ ὑπομνησκόντος, ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἐξέλεπεν ὅτι ἡ ἀνάκρισις δὲν ἐπροχώρει νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν Ἐπιτροπὴν ἢ τοῦλάχιστον τὸν Νομ. Σύμβουλον.

5. Πλὴν τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω διοικητικῆς ἀνακρίσεως ἀνετέθη ὡσάυτως, κατόπιν ἀναφορᾶς τοῦ Προϊσταμένου τῆς Ἐπιθεωρήσεως, διὰ τοῦ 326) 1.6.60 σημειώματος τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ εἰς Ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν Κ. Κυριακίδη, Α. Κλεώπα καὶ τῶν Ι. Παπάζογλου ἡ διεξαγωγὴ διοικητικῆς ἀνακρίσεως πρὸς διαπίστωσιν ὑφισταμένης τυχόν εὐθύνης, διότι

κατά τους διεξαχθέντας κατά καιρούς ελέγχους υπό των αρμοδίων υπηρεσιών της Δ.Ε.Η. των τιμολογίων του Μ. Συνεσίου δεν διεπιστώθησαν ολαι αι ανωμαλίες αι όποια εύρέθησαν κατά τον επανελέγχον.

Τό πόρισμα της Έπιτροπής ταύτης υπεβλήθη την 9.2.61, διά τούτου δέ κατελογίζετο 1) εύθύνη των Έπιτηρεσιών Έλέγχου ως πρὸς τὸν περιορισμὸν τοῦ επανελέγχου τῶν εἰς τὴν OL—CO υποβληθέντων τιμολογίων ἐπὶ μόνων τῶν ἀφορωσῶν τέσσαρας λιμένας ἀποδείξεων, 2) εύθύνη τῶν αὐτῶν Έπιτηρεσιῶν καὶ τῆς Έπιτηρείας Προμηθειῶν ὡς πρὸς τὸν πλημμελὴ έλεγχον τῶν ἀπ' εύθείας πρὸς τὴν Δ.Ε.Η. υποβληθέντων τιμολογίων. Τό πόρισμα τοῦτο διεβιβάσθη διά ὑπ.ρ. σημειώματος Α)252)9.11.61 τοῦ Βοηθοῦ Ἀναπληρωτοῦ Γεν. Διευθυντοῦ πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν προσωπικοῦ διά τὴν ταχθεῖαν παραπομπήν τῶν κρινόμενων ἐνώπιον τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου. Ἡ παραπομπή ὅμως αὕτη δὲν ἐπραγματοποιήθη, τοῦλάχιστον μέχρι τοῦ Ἰουλίου 1962. Ἐξητάσθησαν οἱ ὑπηρετήσαντες τότε εἰς τὴν Έπιτηρείαν Προσωπικοῦ οἱ όποιοι ἀπέδωσαν τὴν παράλειψιν ταύτην εἰς τὸ ὅτι προέκυψε ζήτημα ὡς ἐκ τῆς προβολῆς παρ' ἐνός τῶν χαρακτηριζόμενων ὡς ὑπευθύνων (Ι. Σηφαλάκη) τοῦ ισχυρισμοῦ ὅτι ἐν μέλος τῆς ὑποβαλούσης τὸ πόρισμα Έπιτροπῆς ὤφειλε νὰ ἐξαίρεθῇ. Ἡ συχνή ἀλλαγὴ προσώπων εἰς τὰς θέσεις τῆς Έπιτηρείας Προσωπικοῦ καὶ ἡ δυσχέρεια συνεννόησεως μετὰ τῆς προϊσταμένης γενικῆς διευθύνσεως ἀνέβαλλον κατὰ τοὺς ἐξετασθέντας τὴν ἐπίλυσιν τοῦ θέματος τούτου μὴ καταστάσης οὕτω δυνατῆς τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον.

Αἱ δικαιολογίαι αὗται δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐπαρκεῖς. Στοιχεῖα περὶ τοῦ ὅτι ἡ καθυστέρησις αὕτη ὤφειλετο εἰς ὑποδείξεις τῶν ἀνωτέρων ὀργάνων τῆς Έπιχειρήσεως δὲν προέκυψαν, πιθανολογεῖται ὅμως ὅτι οἱ χειρισθέντες τὸ θέμα ἐγνώριζον, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ἐλεγχθῶσι διὰ τὴν καθυστέρησιν.

6. Ὁ Μ. Συνέσιος συνέχισεν ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα τὰς μεταφορὰς καὶ μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῆς OL—CO, ἀλλὰ τὸ σύνολον τῶν παρὰ τῆς Δ.Ε.Η. ἐπικαλουμένων διαφορῶν δὲν ὑπερβαίνει τὰς 100.000 δρχ. Ἡ παρὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Δ.Ε.Η. διαπιστωθεῖσα ἑλλειψὶς ἐμφανοῦς περιορίας τοῦ μεταφορέως ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν ποινικὴν αὐτοῦ καταδίκην δικαιολογοῦσι τὴν παράλειψιν ἀστικῆς ἐπιδιώξεως πρὸς ἐπιστροφήν τοῦ ποσοῦ τούτου.

7. Ὡς ἐξετέθη παρὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς OL—CO κατεβλήθησαν ἀδικαιολογήτως εἰς τὸν Μ. Συνέσιον δρχαμαὶ 2.700.000 ὃ δὲ διεξαχόμενος έλεγχος ὑπολογίζει ἐπίσης ὅτι παρὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς OL—CO κατεβλήθησαν ἀδικαιολογήτως εἰς τὸν Ι. Ἀλεξῆτον καὶ τὸν Γ. Δούκαν ποσὸν περὶπου 5.000.000 δρχαμῶν. Τοῦτο ἀποδεικνύει μὲ πόσῃ ἐγκληματικὴν ἀμέλειαν ἐξετέλεσεν ἡ OL—CO τὸ ἔργον τῆς ἐπαπείας καὶ ἐλέγχου τὸ ὅποιον εἶχεν ἀνατεθῇ εἰς αὐτὴν διὰ τῶν εἰρημένων συμβάσεων. Ἡ ἔκτασις τῶν ἀχρεωστήτως καταβληθέντων δικαιολογεῖ καὶ τὴν ὑπόνοιαν δολίως προθέσεως τῶν ὀργάνων τῆς OL—CO.

Εἶναι ὅμως περίεργον ὅτι ἀμφότεροι οἱ μεταφορεῖς Ἀλεξῆτος καὶ Συνέσιος οἱ ὅποιοι τόσον μεγάλα ποσὰ εἰσέπραξαν ἐπὶ πλέον τῶν ὅσων ἐδικαιοῦντο, εἶναι σήμερον κατεστραμμένοι, ὡς τοῦλάχιστον ἐμφανίζονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ 25.8.1960 ΠΑΡΟΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΙΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΝ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ

(Έκθεσις Κ. Παπαϊωάννου Βιβλίον Δ' σελ. 1—198).

1. α) Ἡ ἐν περιλήψει σύμβασις προεκάλεσε μέγαν σάλον τόσον κατὰ τὸν χρόνον τῆς συνάψεως αὐτῆς, ὅσον καὶ κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η., ὡς κηθεῖται ὁ ἑξυτάτης κριτικῆς κατ' αὐτοῦ καὶ ἰδίᾳ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ αὐτῆς Γ. Πεζοπούλου, εἰς τε τὴν Βουλὴν καὶ τὸν τύπον. Ἐπὶ πλέον ἐκ τῶν γνωστῶν ἐπιστολῶν τοῦ Δ. Φιλαρέτου πρὸς τὸν τελευταῖον, ἡ δημοσίευσίς τῶν

ὁποίων ἀπετέλεσε τὴν κυριωτέραν ἀφορμὴν τῆς διὰ τοῦ Ν.Δ. 4230)4.7.62 συστάσεως τῆς ἡμετέρας Έπιτροπῆς ἐκτάκτου ἐλέγχου καὶ τῆς παύσεως τῶν μελῶν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η., ἡ ἀπὸ 9.8.57 τοιαύτη ἀναφέρεται καὶ εἰς τὸ θέμα τοῦτο μὲ τὴν ἀκόλουθον περικοπήν «θέλω νὰ μιλήσωμεν καὶ δι' ἀλουμινίου νὰ Σὲ ἐνημερώσω. ὁ Λαμπρούκος μοῦ εἶπεν, ὅτι Σοὺ ἐξητήθη μελέτη. Ἡ προοπτικὴ Ἀλουμινίου θὰ παραλύσῃ κάθε δισταγμὸν ἐξαγορᾶς τῆς Πάουερ πιστεύω ἂν ὀρίσταιται». Ἐκ τῶν λόγων τούτων κατέστη ἐπιβεβλημένη ἡ ἐπέκτασις τοῦ ἐλέγχου καὶ εἰς τὸ θέμα τοῦτο.

β) Πράγματι ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Έπουργείου Συντονισμοῦ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. Ε.Π. 63)8.3.57 ἐγγράφου τοῦ πρὸς τὸν Γ. Πεζοπούλου, ὑπομνησθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. Ε.Π. 108)16.4.57 ὁμοίου του, παρεκάλεσεν αὐτόν, ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ὅτι «ὁ Ἀμερικανικὸς Οἶκος REYNOLDS, ἐνδιαφερόμενος διὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι Ἱδρυσιν βιομηχανίας Ἀλουμινίου ἐξήτησεν ὀρισμένα στοιχεῖα, ἀφορῶντα εἰς τοὺς Ἑλλ. βωξίτας καὶ τὴν ἡλεκτρικὴν ἐνέργειαν, ὅπως γνῶρῖσις εἰς ποῖαν κατὰ προσέγγισιν τιμὴν προϋπολογίζει ἡ Δ.Ε.Η., ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ πωλῇ εἰς τυχὸν ἱδρυθῆσόμενον ἐργοστάσιον Ἀλουμινίου τὴν ἀπαιτούμενην διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ ἡλεκτρικὴν ἐνέργειαν, λαμβανόμενου βεβαίως ὑπ' ὄψιν, ὅτι μέχρι τῆς ἱδρύσεως τῆς βιομηχανίας ταύτης θὰ ἔχη κατασκευασθῇ καὶ τὸ ἔργον τοῦ Ἀχελώου». Ὁ σύμβουλος τῆς Γεν. Διευθύνσεως τῆς Δ.Ε.Η. Ι. Μαγγιῶρος, κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Γ. Πεζοπούλου, δοθείσης πρὸς αὐτόν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων, μετὰ σχετικὴν ἀπὸ 7.5.57 μελέτην τῆς Διευθύνσεως Μελετῶν καὶ Κατασκευῶν (Θ. Σβῶλος) ὑπέβαλε τὴν ἀπὸ 22.5.57 ἐκθεσίαν τοῦ πρὸς τὸν Γεν. Διευθυντήν, ὅστις δάσει αὐτῆς ἀναικίωσεν εἰς τὸ Έπουργεῖον Συντονισμοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. Ε.457)284)547)22.5.57 ἐμπιστευτικῆς ἀναφορᾶς του, ὅτι «ἐνδεικτικῶς αἱ τιμαὶ παροχῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας διὰ τὸ Έργοστάσιον Ἀλουμινίου ἰσχύος 120.000 KW καὶ διὰ διάρκειαν λειτουργίας 7800 ὥρῶν ἐτησίως... προϋπολογίζονται ὡς ἀκόλουθως 1) εἰς περίπτωσιν ἐγκαταστάσεως τοῦ Έργοστασίου Ἀλουμινίου εἰς τὰς περιοχὰς Πτολεμαίδος, Θεσσαλονίκης ἢ παρὰ τὸν Ἀχελῶν 4,5 χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου καὶ 2) εἰς περίπτωσιν ἐγκαταστάσεως τοῦ ἐν λόγῳ ἐργοστασίου εἰς Ἰτέαν, Χαλκίδα ἢ Στυλίδα 5 ἕως 5,5 χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου ἀνὰ KW», ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι θὰ προηγηθῇ ἡ κατασκευὴ τοῦ Ἱδρυοηλεκτρικοῦ Σταθμοῦ παραγωγῆς Κρεμαστών. Τὴν 13.7.57 ὁ Έπουργὸς Συντονισμοῦ Δ. Χέλμης συνεκρότησε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28605)ΓΔ 775 ἀποφάσεώς του πολυμελὴ Έπιτροπήν, ἧς μετέιχε καὶ ὁ Γ. Πεζόπουλος, εἰς ἣν ἀνέθετε «τὴν προκαταρκτικὴν διερεύνησιν τοῦ θέματος τῆς ἱδρύσεως Βιομηχανίας Ἀλουμινίου ἐν Ἑλλάδι». Εἰς τὸ πλάνισιν τῆς προκαταρκτικῆς ταύτης ἐρεύνης δέον νὰ τοποθετηθῶσι τὰ ἀπὸ 29.7.57 καὶ 30.7.57 σημειώματα τοῦ μνησθέντος Ι. Μαγγιῶρου πρὸς τὸν Γ. Πεζοπούλου, δι' ὧν προσδιορίζεται «τὸ συνολικὸν ἐτήσιον κόστος ἐνεργείας διὰ τὸ Έργοστάσιον Ἀλουμινίου εἰς 5,2 MILLS κατὰ KW, μειουμένων εἰς 4,52 MILLS «μετὰ τὴν ἐνταξιν τοῦ Ἀχελώου εἰς τὸ σύστημα» καὶ διὰ λειτουργίαν 8.000 ὥρῶν ἐτησίως.

γ) Εἰς τὴν συνεδρίασιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η. τῆς 23.10.57, ἐξ ἀφορμῆς ἀνακοινώσεως τοῦ ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ Ι. Πεσματζόγλου ἐπὶ τῆς προσφάτου συναντήσεως ἣν εἶχεν εἰς τὴν Ἀμερικὴν μετὰ τοῦ EDGAR KAISER Προέδρου τῆς KAISER ALLUMINIUM ἐγένετο τὸ πρῶτον συζήτησις εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον περὶ τῆς βιομηχανίας Ἀλουμινίου. Κατ' αὐτὴν ἀπεκαλύφθη, ὅτι πρὸ 4 μηνῶν ὁ Π. Παπαληγούρας συνητηθῇ ἐν Γερμανίᾳ μὲ ἐκπροσώπους τῆς VE-REINIGTE ALUM. WERKE ἐκδηλωθέντος οὕτω ἐνδιαφέροντος διὰ τὴν Ἱδρυσιν βιομηχανίας Ἀλουμινίου ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ δύο πλευρᾶς. Ὁ Γ. Πεζόπουλος διακόπτων τὸν Ι. Πεσματζόγλου, ὅταν οὗτος εἶπεν, ὅτι ἡ τιμὴ «πρέπει νὰ εἶναι 3,5 χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου» παρετήρησεν: «Ὁ KAISER ὡμίλησεν ὁντως περὶ 3,5 χιλιοστών τοῦ δολλαρίου, ἀλλὰ εἶναι χαμηλὴ τιμὴ καὶ θέ-

λει προφανώς να κερδίσουν πολλά». Έν συνεχεία ο ίδιος ανέφερε εις την πρότασιν REYNOLDS και εις απάντησιν του προς τὸ Ὑπουργεῖον Βιομηχανίας, εἰς ἣν ὡς εἶπεν, «ὡμιλοῦσαμε περὶ τιμῆς 4.5. ἔως 5.55 χιλιοστών τοῦ δολλαρίου ἀνὰ λόγῳ τῆς τοποθεσίας» «καὶ ἐξετάζων τὰ τῆς συγκροτήσεως καὶ λειτουργίας τῆς συσταθείσης ὑπὸ τοῦ Δ. Χέλμη ἐπιτροπῆς (σ. 13) κατέληξεν εἰς τὸ ἐξῆς συμπέρασμα: «Νομίζω πάντως, ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ ρεύματος ἡμπορεῖ νὰ φθάσῃ εἰς 4 χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου καὶ ὅχι εἰς 3.5 τῇν ὁποίαν ζητεῖ ὁ KAISER. Αὕτῃ εἶναι ἡ τιμὴ εἰς ὅλον τὸν κόσμον καὶ μὲ πολὺ διαφορετικοὺς ὁρους παραγωγῆς. Ἡ τιμὴ τοῦ ρεύματος κυμαίνεται ἀπὸ 2—7 χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου».

δ) Ὁ Π. Γουναράκης διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 284)15.2.58 καὶ 328)17.2.58 ἐγγράφων τοῦ πρὸς τὸν Γ. Πεζόπουλον ἐζήτησε μίαν ἐκθεσιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ Ἀλουμινίου, κατόπιν τῶν γενομένων ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ Δ. Χέλμη συσκέψεων, εἰς αἷς κατὰ τὰ δημοσιεύμενα εἰς τὸν τύπον, ἔλαβε μέρος καὶ ὁ δεύτερος, «προκειμένου νὰ καταταπίσῃ τὸ Διοικ. Συμβούλιον» καὶ ἐξέφρασε τὴν γνώμην, ὅτι «δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γεννηθῇ ζήτημα ἰδρύσεως τοιαύτης βιομηχανίας ἐὰν προηγουμένως ἡ Δ.Ε.Η. δὲν ἀποφασίσῃ τὴν ἐκτέλεσιν νέων ἔργων, ἐν οὐδὲ μὲν δὲ περιπτώσει πρέπει ἡ τιμὴ..... νὰ μὴ περιέχῃ ἔστω καὶ μικρὸν ποσοστὸν κέρδους». Ἐκ τοῦ οἰκείου φακέλλου δὲν προκύπτει οὔτε, ὅτι ὑπεβλήθη ἡ ζητηθεῖσα ἐκθεσις, οὔτε, ὅτι ἐγένετο ἄλλη τις συζήτησις εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον.

ε) Ὁ Ι. Μαγγιωρὸς εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2119)8. 6.59 ἐγγράφου τοῦ Ι. Πεζόπουλου περὶ ἐκπονήσεως μελέτης καθορισμοῦ «τῶν ὀριακῶν τιμῶν προμηθείας τῆς ἀπαιτουμένης ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας ὑπὸ τῆς βιομηχανίας Ἀλουμινίου» ὑπέβαλε τὴν ἀπὸ 8.6.1959 ἀναφορὰν του, πρωτοκολληθεῖσαν ὑπ' αὐθ. ἀριθ. πρωτ. 2480)2.7.59. Εἰς αὐτὴν ἐκθέτει, ὅτι «ἡ τιμὴ ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας τῶν τριῶν μεγάλων Ἀμερικανικῶν Ἐπιχειρήσεων ALCOA, REYNOLDS καὶ KAISER ἐκυμαίνεται κατὰ τὸ ἔτος 1949 μεταξὺ 1.78 MILLS τοῦ δολλαρίου μέχρι 2.32 ἀνὰ KWH, ἥτις δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῇ ἐν Ἑλλάδι».

Ἐξετάζων δὲ τὴν δυνατότητα τῆς ἰδρύσεως Βιομηχανίας ἐν Ἑλλάδι εὐρίσκει, ὅτι «ἡ μεγίστη ἐπιτρεπομένη τιμὴ ρεύματος δὲν πρέπει νὰ ὑπερβῇ τὰ 3—3.5 MILLS τοῦ δολλαρίου» καὶ ὅτι «πρέπει νὰ εἶναι μικρότερα τῶν 3 MILLS τοῦ δολλαρίου».

2. α) Ὁ Γ. Πεζόπουλος ὑπέβαλε πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Βιομηχανίας τὰ ἀπὸ 2.6.60 καὶ 3.6.60 σημειώματά του, καθὼς καὶ τὸ ἀπὸ 11.6.60 ὅμοιον πρὸς τοὺς Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, Ὑπουργὸν Συντονισμοῦ καὶ Γεν. Γραμματέα τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ. Εἰς τὸ πρῶτον ἐξετάζει τὰ δυνατὰ τιμολόγια Δ.Ε.Η. πρὸς Βιομηχανίαν Ἀλουμινίου καὶ καθορίζει ταῦτα εἰς «9.46 MILLS, ἥτοι 28.4 λεπτά διὰ σήμερινόν σύστημα, περιλαμβανομένης καὶ τῆς πρώτης μονάδος Πτολεμαίδος ὡς καὶ τοῦ Ὑδροηλεκτρικοῦ Ἐργοστασίου Ταυρωποῦ». Ἀπὸ Ὀκτωβρίου 1962, ὁπότε τίθεται εἰς λειτουργίαν ἡ δευτέρα Μονὰς Πτολεμαίδος, «16.5 λεπτά, ἥτοι 5.5 MILLS». Ἀπὸ τοῦ θέρους 1964, ὁπότε τίθεται εἰς λειτουργίαν τὸ Ὑδροηλεκτρικὸν Ἐργοστάσιον Κρεμαστῶν—Ἀχελώου, «12 λεπτά, ἥτοι 4 MILLS», τιθεμένου δὲ εἰς λειτουργίαν καὶ τοῦ Ὑδροηλεκτρικοῦ Ἐργοστασίου Πρεβέντζας—Ἀχελώου ἐν συνδυασμῷ μὲ Κρεμαστά, «10.6 λεπτά, ἥτοι 3.53 MILLS». Ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1962 «δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ χαμηλότερον τιμολόγιον 3.73 MILLS, «ἐφ' ὅσον συναφθῇ συμβόλαιον 30ετοῦς διάρκειας καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν κατασκευῆς καὶ τοῦ Ὑδροηλεκτρικοῦ ἔργου Πρεβέντζας—Ἀχελώου». Εἰς τὸ δεύτερον ἐκθέτει, ὅτι ὑφίστανται συμ-

βόλαια 1ον τῆς REYNOLDS METALS Co καὶ ST. LAWRENCE POWER PROJECT, ἰσχύον ἀπὸ 1.3. 1957 «2.67 MILLS ἀνὰ κιλοβατώραν ἀναλισκόμενῃ», καταλήγοντα «διὰ συνθήκας λειτουργίας 8.500 ὥρων ἐτησίως (ὡς ἐλήφθη διὰ τὸ Ἑλληνικὸν Ἐργοστάσιον Ἀλουμινίου) εἰς μέσην τιμὴν ἀνὰ κιλοβατώραν 4.08 MILLS», 2ον τῆς REYNOLDS METALS Co καὶ TENNESSEEVALEY AUTHORITY, ἰσχύον ἀπὸ 24.12.55)30.9.57 «2.5 MILLS ἀνὰ κιλοβατώραν, ἀναλισκόμενῃ» καταλήγοντα εἰς μέσην τιμὴν 4.19 MILLS» διὰ τὰς ἐν Ἑλλάδι συνθηκὰς ὡς ἄνω καὶ 3ον τῆς ALUMINIUM COMPANY OF AMERICA καὶ BONNEVILLE POWER ADMINISTRATION, ἰσχύον ἀπὸ 21.10.40 καὶ ἀναθεωρηθὲν 20.12.54 «17.50 δολλ. κατ' ἔτος ἀνὰ κιλοβάτ συμπεφωνημένης ἰσχύος», καταλήγοντα εἰς μέσην τιμὴν ὡς ἄνω 2.05 MILLS. Τὸ τελευταῖον ὅμως τοῦτο τιμολόγιον «ὀφείκεται εἰς περιορισμοὺς τῆς χρήσεως, ἐὰν ἡ ὑδατοπαροχὴ τοῦ ποταμοῦ κατέλθῃ κατὰ ὅρισμένον ὅριον». Εἰς τὸ τρίτον ὑπολογίζονται καὶ δαπάναι κατασκευῆς τῶν Ὑδροηλεκτρικῶν Ἐργῶν Πρεβέντζας καὶ Καστρακίου ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἀχελώου εἰς 36.000.000 δολλ. διὰ τὴν περίπτωσιν προμθείας τοῦ ἡλεκτρομηχανολογικοῦ ἐξοπλισμοῦ ἐξ Ἑρωπαϊκῶν πηγῶν καὶ εἰς 43 ἐκατ. δολλ. διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς προμθείας ἐξ Η.Π.Α. Εἰς τὰς ἐτησίας δαπάνας «δι' ἐξυπηρέτησιν καὶ ἀποδόσιν δανεικῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἐπενδυησμένων κεφαλαίων» δεόν νὰ προστεθῶσι καὶ «150.000 δολλ. ἐτησίως διὰ τὴν συνδεδεσμένην λειτουργίαν τῶν δύο Ὑδροηλεκτρικῶν ἔργοστασιων, διὰ τὴν συντήρησιν αὐτῶν καθὼς καὶ διὰ γενικά ἔξοδα».

β) Τὸν Νοέμβριον τοῦ 1956 ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ περιοδικὸν «Χρονικὰ» μελέτη τοῦ Μηχανικοῦ Δ. Ν. Φουντουλάκη ὑπὸ τὸν τίτλον «ἡ Γενικὴ διερεύνησις τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀλουμινίου ἐν σχέσει πρὸς τὴν τιμὴν ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας». Εἰς ταύτην ἐκτίθεται, ὅτι «κατὰ τὴν μελετήσαν τὴν ὑδατόπτωσιν Κρεμαστῶν EMBASCO τὸ κόστος τοῦ Ω.Χ.Β. θὰ εἶναι ἐνεῖ 0.60 σέντ ἥτοι 18 λεπτά, εἰς ὃ δεόν νὰ προσθῶμεν ποσοστὸν 15 ο)ο λόγῳ ἀπωλειῶν ἐκ μεταφορᾶς ρεύματος, ὁπότε τὸ κόστος ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας θὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ Ἐργοστάσιον τοῦ Ἀλουμινίου εἰς 20.7 λεπτά. Ἡ Γαλλικὴ Δ.Ε.Η. χορηγεῖ τὸ ρεῦμα μὲ αὐτὴν τὴν τιμὴν ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας, ἥτοι ἴσην τοῦ Ἀχελώου». Περαιτέρω τονίζεται, ὅτι ἡ διαφορὰ τῶν ἐργατικῶν τὰ ὁποῖα εἰς τὸν Καναδᾶν εἶναι τετραπλάσια καὶ τὰ μεταφορικὰ τὰ ὁποῖα συνίστανται εἰς 42 δολλ. τον. σίφ Πειραιᾶ καλύπτουσι «καὶ τὴν αὔξησιν τῆς τιμῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας μέχρι 35.16 κατὰ Ω.Χ.Β.» (δρα σελ. 25—28).

3. α) Ὁ Γ. Πεζόπουλος, ὁ ὁποῖος ἀπέφυγε νὰ ἐνημερώσῃ τὸ Διοικ. Συμβούλιον καὶ τοὺς κυριωτέρους ἐν τῇ Δ.Ε.Η. συνεργάτας του ἐπὶ τῶν διεξαγομένων διαπραγματεύσεων διὰ τὴν σύμβασιν παροχῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας εἰς τὸ ἔτος Ἰδρυτικῆς Ἐνεργείας Ἀλουμινίου, ἀν καὶ τὸ θέμα τοῦτο ἦτο ζωτικῆς σημασίας διὰ τὴν Δ.Ε.Η. καὶ συναδέετο μὲ τὴν μελλοντικὴν ἐξέλιξιν καὶ πορείαν τῆς, ἀπέστειλε πρὸς τὸν ἀναπληρωτὴν Γεν. Διευθυντὴν Ι. Φλαμπουριάην τὸ ἀπὸ 25.6.1960 «προσωπικὸν — ἀπόρρητον» καὶ ἄνευ ἀριθμοῦ πρωτοκόλλου κατατοπιστικὸν σημειώμα του πρὸς τὸν σκοπὸν, ὅπως ἐξασφαλίσῃ τὴν ὑποστήριξιν αὐτοῦ εἰς τὸ συνελθόν μετὰ 2 ἡμέρας αἰφνιδίως πρὸς ἔγκρισιν τῆς συμβάσεως ταύτης Διοικητικὸν Συμβούλιον. Μάλιστα, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἀπὸ 4.12.1963 ὑπομνήματος τοῦ Ι. Φλαμπουριάη, οὗτος παρεκλήθη ἀπὸ τὸν Γ. Πεζόπουλον νὰ ὑποστηρίξῃ ἀντ' αὐτοῦ εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον τὴν ἡδὴ ἐτοιμὴν σχετικὴν εἰσήγησιν του, δεδομένου, ὅτι ὡς προέβλεπον, ὁ τελευταῖος θὰ ἀνεχόρῃ διὰ τὸ Ἐξωτερικόν, πιθανώτατα διὰ νὰ μετριάσῃ τὰς εὐθύνas του, ὧν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μὴ ἔχῃ συναίσθησιν, δημιουργῶν ἐν ἄλ-

λο-θι. Τοῦ Ι. Φλαμπουριάρη μὴ ἐμπεσόντως εἰς τὴν πα-
γίδα καὶ ἀποκρούσαντος τὴν ἀναπλήρωσιν λόγῳ βασι-
κῶν διαφωνιῶν του, ἰδίᾳ ὡς πρὸς τὴν
συμφωνήθεισαν τιμὴν κατὰ τὸ αὐτὸ
ὑπόμνημά του, ὁ Γ. Πεζόπουλος ἠναγκάσθη νὰ ἀνα-
βάλῃ τὸ εἰς Ἐξωτερικὸν ταξειδίον του καὶ νὰ ἀντιμετωπίσῃ
ὁ ἴδιος τὸ Διοικ. Συμβούλιον καὶ τὰς δυσχερεῖας τῆς ὑπερα-
σπίσεως μιᾶς κακῆς καὶ ὑπόπτου, ὡς θὰ ἴδω-
μεν, ὑποθέσεως. Τὸ παράδοξον ἀλλὰ καὶ ἐν ταύτῳ ἐνο-
χοποιητικὸν δι' αὐτὸν εἶναι, ὅτι ἂν καὶ τὸ πρὸς Ι.
Φλαμπουριάρη σημειώμα του ἀπεστάλῃ τὴν 25.6.1960,
ἢ ὑπ' ἀριθ. 3664/27.6.60 σχετικῇ πρὸς τὸ
Διοικ. Συμβούλιον εἰσήγησίν του, φέρε-
ται συνεχθεῖσα τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς συγκλήσεως τοῦ Δι-
οικ. Συμβουλίου εἰς τρόπον ὥστε νὰ δικαιολογηθῇ, ὑπὸ τὸ
πρόσχημα τοῦ κατεπεῖγοντος, ἡ οὐσιώ-
δης καὶ σκόπιμος παράλειψις τῆς ἐγκρί-
ρου διανομῆς τῆς πρὸς τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου. Εἰρή-
σθω, ὅτι ἡ εἰσήγησις περιεῖχε πολὺ ὀλιγόπερα στοιχεῖα τοῦ
πρὸς Ι. Φλαμπουριάρη σημειώματος, ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι
ἡ τοῦ εὐχερῆς καὶ δυνάστη ἢ διανομῆς τῆς
πρώτης τοῦλάχιστον ἀπὸ τοῦ χρόνου
τῆς ἀποστολῆς τοῦ δευτέρου, ἂν καὶ
εἴναι ἀκατανόητος καὶ διαβλητὴ ἡ συνή-
θης διὰ τὸν Γ. Πεζόπουλον τακτικὴ τῆς συζητήσεως σοβα-
ρωτάτων θεμάτων ἀνευ προηγουμένης ἐνημερώσεως τῶν με-
λῶν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου καὶ ἀνευ παροχῆς εἰς αὐτὰ τοῦ
στοιχειωδῶς ἀναγκαίου πρὸς μελέτην
καὶ συζήτησιν χρόνου. Ἐν προκειμένῳ ὁ Γ. Πε-
ζόπουλος, ὡς ὁμολογεῖ εἰς τὴν μνησθεῖσαν εἰσήγησίν του καὶ
εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 27.6.60, ἐζήτησε τὴν ἔκτακτον σύγ-
κλησιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μόλις «τὴν μεσημ-
βρίαν» «αὐτῆς ἡμέρας ἐκείνης» κατόπιν παρα-
κλήσεως τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ὅπως συζη-
τηθῇ τὸ μονογραφηθὲν συμβόλαιον σή-
μερον καὶ ληφθῇ σχετικὴ ἀπόφασις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου
προκειμένου ἡ Κυβέρνησις νὰ προβῇ εἰς σχετικὰς δηλώσεις
διὰ τῶν πρωινῶν Ἐφημερίδων τῆς αὔριον». Θὰ ἔπρεπε δη-
λαδὴ νὰ ληφθῇ ἀπόφασις ἐντὸς τοῦ ἀπογεύματος, ἥτοι ἐντὸς
ἐλαχίστων ὥρῶν, διὰ νὰ προληφθῶσιν αἱ πρωῒναι ἐφημερίδες
τῆς ἐπομένης.

β) Ἀμφότερα τὰ ἀνωτέρω ἔγγραφα τοῦ Γ. Πεζόπουλου
(εἰσήγησις καὶ σημείωμα) καταχωροῦνται καὶ σχολιάζονται
εἰς τὰς σελ. 28—44 τῆς ἐκδόσεως Κ. Παπαϊωάννου. Εἰς
τὸ σημείωμα πρὸς Ι. Φλαμπουριάρη, ὅπερ ἀπεστάλῃ πρὸς
«ἀποκλειστικὴν αὐτοῦ χρῆσιν» ὁ Γ. Πεζόπουλος ἀνα-
φέρει μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἐξῆς: «... Ἐκ τῆς ἐγγυτέ-
ρας ἐρεύνης τῶν ἀριθμῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς ΕΒΑ-
SCO κατέληξα εἰς τὸ ὅτι ἡ ὀλικὴ δαπάνη τῆς κατασκευῆς
τοῦ Ἔργου τοῦ Ἀχελώου (περιλαμβανομένης τῆς δαπάνης
τοῦ συναφοῦς συστήματος μεταφορᾶς καὶ μετὰ τὴν προϋπόθεσιν
χρησιμοποίησεως Ἀμερικανικοῦ ἐξοπλισμοῦ (διὰ τὸ ὕδρου-
λεκτρικὸν Ἐργοστάσιον μόνον) θὰ ἀνέλθῃ εἰς 84.000.000
δολλ. Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο ἔχουν περιληφθῇ ὅλα τὰ κοινὸν
τὰ κοινὰ ἢ ΕΒΑΣCO ἔχει προβλέψει. Εἰδικώτερον ὅμως
ἔχει προσαρμολογῇ πρὸς τὸ μειωμένον πο-
σόν, τὸ ὁποῖον ἐπετύχουμεν διὰ τὴν περίοδον
ταύτην κατὰ τὸν δανεισμὸν ἀπὸ τὸ ΔΛΦ» ἡ-
τοι πρὸς 3,5 ο)ο διὰ 25 ἔτη ὡς προσθέτει ἐν συνεχείᾳ.» ...

Αἱ ἐτήσιαι δαπάναι διὰ τὸν Ἀχελῶν θὰ ἀνέλθουν εἰς
κάτι ὀλιγώτερον τῶν 8.000.000 δολλ. περιλαμβανομένων καὶ
τῶν ὑπὸ τῆς ΕΒΑΣCO ἐντιμηθεισῶν ἐτήσιων δαπανῶν ἐκ
δολλ. 414.000 διὰ λειτουργίαν, ἐκμετάλλευσιν, συντήρησιν
καὶ διοικητικὰς καὶ γενικὰς δαπάνας τοῦ ἔργου ... Ὑπὸ
τοιαύτας προϋποθέσεις τὸ μέσον κόστος κατὰ KWH ἀνέρ-
χεται εἰς 6.37 MILLS ... Μετὰ τὰς ἀνωτέρω κηρύξεις
ἔνας πελάτης, ὅπως φερ' εἰπεῖν τὸ συζητούμενον Ἀλουμίνιον
Ἑλλάδος, τὸ ὅποιον θὰ ἔχῃ χρόνον φορτίσεως 8.000 ὥρας
ἔτος καταλήγει εἰς μέσην τιμὴν πωλήσεως 2.94 MILLS)
KWH». Οὕτω μὲ συνδυασμοὺς θερμικῶν καὶ ὑδροηλεκτρικῶν

ἐργοστασίων καὶ διαφοροποιήσιν τιμολογίων καὶ ἐπιδάρουν
τῶν λοιπῶν καταναλωτῶν καὶ ἐν γένει μὲ ἐπιχει-
ρήματα ἀμφιβόλου ὁρμώτερος καὶ ἀξίως.
ὡς θὰ ἐκθέσωμεν ἐν τοῖς ἐπομένοις, ἐδέχθη ὁ Γ. Πεζόπου-
λος «μὲ πᾶσαν ἀσφάλειαν τὴν μέσην τιμὴν
τῶν 3 MILLS) KWH», ἐξ οὗ συνήγαγε τὸ συμπέρα-
σμα, «ὅτι ἡ Ἐπιχείρησις Ἀλουμινίου θὰ εἶναι πραγματικῶς
εἰς κερδοφόρος πελάτης τῆς Δ.Ε.Η.». Πλήν
οἱ ἀκροβατικοὶ ὑπολογισμοὶ του δὲν ἐπει-
σαν τὸν Ι. Φλαμπουριάρη.

γ) Εἰς τὴν πρὸς τὸ Διοικ. Συμβούλιον εἰσήγησίν του ὁ
Γ. Πεζόπουλος ἐκθέτει, ὅτι, ὡς ἀνεκοίνωσε εἰς τὸν Ὑπουρ-
γὸν Βιομηχανίας «πρὸ πολλῶν ἐβδομάδων» (διὰ τὴν τότε δὲν
ἐνημέρωσεν ἐν τούτῳ τὸ μεταξὺ τὸ Διοικ. Συμβούλιον;) «τὸ
κόστος κατὰ παραδιδόμενην κιλοβατώραν θὰ ἔπρεπε νὰ
ὑπολογίζηται εἰς 4 χιλιοστὰ τοῦ δολλ. ἥτοι περίπου
εἰς 12 λεπτὰ ἀνὰ κιλοβατώραν», ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι
θὰ κατεσκευάζοντο καὶ τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὴν τροφοδοτή-
σιν τῆς βιομηχανίας Ἀλουμινίου «δύο κατάντη τοῦ φράγμα-
τος Κρεμαστῶν προβλεπόμενα ὑπὸ τῶν παλαιότερων μελετῶν
ἀλλὰ καὶ ὑπ' αὐτῆς ταύτης τῆς μελέτης ΕΒΑΣCO ἑτέρα
ὑδροηλεκτρικὰ ἔργα», δι' ἃ θὰ ἀπαιτεῖτο δαπάνη «κατὰ
τὰς προμελέτας τῆς ΕΒΑΣCO περίπου 44 ἐκατ.
δολλαρίων». Περαιτέρω τονίζει ἐπανειλημμένως ὁ Γ. Πεζό-
πουλος, ὅτι «ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις κατέληξε νὰ δεχθῇ
τὴν πρότασιν» τῶν συμπτυθέντων εἰς μίαν μόνην ὁμάδα δύο
ὁμίλων, ἐν σχέσει πρὸς τὰς τιμὰς τῆς παροχῆς ἡλεκτρικῆς
ἐνεργείας κατὰ τὰ ἐν τῇ μονογραφηθείσῃ συμβάσει ἀναφερ-
μένα, «κρίνοντας τὰς τιμὰς ταύτας ὡς μὴ ζημιολο-
γικοῦς» βάσει «τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ὑπολο-
γισμῶν τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου
Συντονισμοῦ καὶ ὅχι ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἐν
τῇ παρούσῃ μου Σὰς ἀνεκοίνωσα ὡς ἰδικὰ
μου ἀποτελέσματα ὑπολογισμῶν», ἂν καὶ ὡς
ὁμολογεῖ «τοὺς ἀριθμοὺς τούτους ἐδέχθη ἡ Κυβέρνησις, στη-
ριζομένη εἰς τὰ παρ' ἐμοῦ παρασχεθέντα στοιχεῖα ἐξοφλή-
σεως τῶν δανειακῶν ὑποχρεώσεων καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὰς δαπά-
νας λειτουργίας καὶ ἐκμετάλλευσως τῶν ἔργων Ἀχελώου». Κατὰ τοὺς Κυβερνητικοὺς Ὑπολογισμοὺς ἡ ζημία, ἣν θὰ ὑφί-
στατο ἡ Δ.Ε.Η. κατὰ τὴν πρώτην 16ετίαν θὰ συνεψφίζετο
εἰς τὰ μετέπειτα κέρδη, ἐξ ὧν θὰ ἐσχηματίζετο μετὰ μίαν
πεντηκονταετίαν ἀποθεματικὸν 90 ἐκατ. δολλ. ὑπολογιζομέ-
νων τῆς ἀξίας τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ τῶν καθαρῶν εἰσο-
δήματος τῶν 2,5 ἐκατ. δολλ. ἐτήσιως τῆς τελευταίας εἰκο-
σαετίας. Ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἰδικῶν του ἐρευ-
νῶν καὶ ὑπολογισμῶν ὁ Γ. Πεζόπουλος λέγει: «... Ἀποτέ-
λεσμα τῆς ἐρεύνης μου ταύτης ὑπῆρξεν, ὅτι ἐνῶ ἡ μέση
τιμὴ παραγωγῆς ἀπὸ τὰ ἐργοστάσια αὐτὰ
(«Κρεμαστῶν, Πρεβέντζης, Κρικουκίου καὶ ἐκ τοῦ συνδυα-
σμοῦ τούτων μετὰ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ Ἑθνικοῦ δικτύου καὶ
τῶν θερμικῶν ἐγκαταστάσεων αὐτοῦ») θὰ κυ-
μανθῇ μετὰ 5 καὶ 6 χιλιοστῶν τοῦ δολλα-
ρίου κατ' ἔτος κατὰ κιλοβατώραν, οὐχ ἡ τὸν ὀρι-
σμέναι ποσότητες ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας, παρεχόμεναι ὑπὸ
τῆς συνθήκης, ὑπὸ τὰς ὁποίας θὰ ζητοῦνται ὑπὸ τῆς ἐπιχει-
ρήσεως Ἀλουμινίου, ἥτοι ὑπὸ συντελεστῆν φορτίσεως 90 ο)ο
καὶ δυνατὰς διακυμάνσεις μέχρι 81 ο)ο θὰ ἦτο πρέπον
καὶ δυνατὸν νὰ τιμολογηθῶν εἰς τιμὴν οὐχὶ μει-
ζονα τῶν 3 ἕως 3,1 χιλιοστῶν τοῦ δολλαρίου κατὰ κιλοβα-
τώραν καὶ τοῦτο, δοθέντος, ὅτι ἡ ἐπὶ πλεόν ἡ-
λεκτρικὴ ἐνέργεια ἢ ὁποῖα θὰ ἐδίδετο ἀπὸ
τὰ ἐργοστάσια αὐτὰ πρὸς λοιπὴν κατανά-
λωσιν ὑπὸ συντελεστῆν φορτίσεως πολὺ χαμηλότερον καὶ
ἢ ὁποῖα ζητεῖται ἀπὸ τὰ δίκτυά μας, θὰ ἦτο δυνατὸν
καὶ πρέπον κατὰ τὰς ἐπικρατούσας ἐν τῇ τιμολογήσει
τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας ἀρχάς, νὰ διατεθῇ εἰς πολὺ
ὕψηλο τῆρας τιμᾶς. Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτάς ἡ
ἐλαχίστη τιμὴ τοῦ 3,1 χιλ. τοῦ δολλαρίου, κατὰ πᾶσαν
πρόβλεψιν γενομένην παρ' ἐμοῦ δὲν θὰ εἶναι ζη-
μιολογικὴ κατ' οὐδεμίαν περίοδον διὰ τὴν Δ.Ε.Η., ὅποτε ἡ εἰ-
κὼν μεταβάλλεται ἄρδην, ὅσον ἀφορᾷ τὰ ὀφέλη τῆς Δ.Ε.Η.

ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἀλουμινίου, διότι . . . ἀπὸ τοῦ 16ου ἔτους τὸ βραδύτερον ἢ Δ.Ε.Η. θὰ ἀρχίσῃ νὰ συσσωρεύῃ κέρδη, τὰ ὁποῖα τελικῶς μετὰ τὸ 50ὸν ἔτος, εἴτε ὑπὸ μορφὴν εἰσοδήματος ἀνυπάρχοντος κεφαλαίου, εἴτε ὑπὸ μορφὴν ἀποθεματικῶν ἀποσβέσεως, θὰ ἔχουν ὑπερβῇ συνολικῶς τὸ ποσὸν τῶν 130 ἑκατ. δολλαρίων». ἂν καὶ πάντα ταῦτα «ἔχουν καὶ παράγοντα τινὰ ἀσταθείας», ὡς τελικῶς ἀναγνωρίζει.

4. Εἰς τὰς σελ. 44—75 τῆς ἐκδόσεως Κ. Παπαϊωάννου, ἐκτίθενται ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ ὅσα ἐλέγχθησαν εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 27.6.60 τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, καθ' ἣν ἐνεκρίθη ἡ ἐν λόγῳ σύμβασις διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 240 καὶ 240Α ἀποφάσεως. Ἐξ αὐτῶν ἐπιστημαίνουμεν τὰ ἑξῆς:

α) Ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐξέφρασε τὴν λύπην του διότι «ζητεῖται ἀπὸ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον νὰ λάβῃ ἀπόφασιν ἐπὶ ἐνὸς τόσον σοβαροῦ ζητήματος ἐν τῷ μίᾳς ἢ δύο ὥρων, ἄνευ προηγουμένης προετοιμασίας καὶ μελέτης». Καὶ νομίζει, ὅτι ὁ Γεν. Διευθυντὴς «θὰ ἡμποροῦσε νὰ μᾶς συγκεντρώσῃ ἀνεπισήμως διὰ νὰ μᾶς κατατοπίσῃ σχετικῶς χωρὶς νὰ αἰφνιδιάσῃ ὡς αἰφνιδιάσθημεν», ὡς ὁρθῶς παρετήρησε καὶ ὁ Σειραδάκης. Παρὰ ταῦτα συνεφώνησε μετὰ τὴν εἰσηγήσιν, ὡς ἐκ τοῦ γεγοτῶτος, ὅτι «οἱ ὑπολογισμοὶ ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ» τὸν ὁποῖον καὶ παρεκάλεσε νὰ διευκρινίσῃ «ἐὰν δὲν θὰ μειωθῶν τὰ κέρδη πέραν τοῦ σημείου ἐκείνου τὸ ὁποῖον θὰ καταστήσῃ τὴν Δ.Ε.Η. ἀνίκανον νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ πρόγραμμά της ἐν τῷ τοῦ προβλεφθέντος χρόνῳ» ἢ ὡς ἐξήγησε περαιτέρω «ἐὰν ἡ Δ.Ε.Η. θὰ δύνηται νὰ μὴ ὑφίσταται ζημίας μετὰ τὴν 16ετίαν ἢ θὰ εἶναι παγία ἡ ζημία της καὶ τέλος ἐὰν . . . ἡ ζημία αὕτη θὰ εἶναι τοιούτου ὕψους, ὥστε νὰ μὴ τῆς καθίσταται δυσνατὴ ἢ ἐκπλήρωσις τοῦ προορισμοῦ της», φόβον τὸν ὁποῖον διευτύωσαν καὶ ἄλλα μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ἰδίᾳ ὁ Σειραδάκης. Ἐκ τῆς ἀφορμῆς ταύτης ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐπανέλαβεν, ὅτι κατὰ τὴν γνώμην του «δὲν θὰ ὑποστῇ κατ' οὐδεμίαν περίοδον βλάβην ἡ ζημίαν ἡ Δ.Ε.Η.», ὑπελόγησεν ὅμως τὰ συνολικά κέρδη εἰς 99 ἑκατ. δολλ. ἔναντι τῶν 130 τῆς εἰσηγήσεως (σελ. 49). Προσέθεσε δέ, ὅτι «ἐνδεχομένως» κατὰ τὰ πρῶτα 16 ἔτη νὰ ὑποστῇ ζημία μέχρι 11 ἑκατομμυρίων δολλαρίων, αἱ ὁποῖαι ὅμως «προβλέπεται νὰ καλυφθῶν» ἀπὸ τὰ περισσεύματα ἐνεργείας «τὰ ὁποῖα θὰ πωλοῦνται εἰς πολὺ ἀνωτέραν τιμὴν». «Ἦτοι: «εἰς πολὺ ὑψηλοτέραν τιμὴν τῶν 5—6 χιλιοστών τοῦ δολλ.», εἰς ἣν θὰ ἀνέρχεται καὶ κατὰ τὴν παρατήρησιν τοῦ Συμβούλου Παναῆ «τὸ μέσον κόστος τῆς παραγομένης ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας». Ἐν τῇ περικριτικῇ δὲν ἐπαρκέσουν τὰ ἔσοδα τῆς Δ.Ε.Η. διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ προγράμματός της, «ἐλέγχθη ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, χωρὶς τοῦτο νὰ γραφῇ, κατὰ Πεζόπουλον, ὅτι θὰ τῆς δίδονται πρὸς τοῦτο δάνεια», πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐξυπακούει τὴν ἑλλησιψιν οἷα σδήποτε βεβαιότητος ὡς πρὸς τὴν ὁρθότητα τῶν γενομένων ὑπολογισμῶν.

β) Ὁ Γ. Πεζόπουλος ἀνεκοίνωσεν, ὅτι εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπὴν, εἰς ἣν παρέστη κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, «ὁ Διοικητὴς τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος κ. Ζολώτας ἐτάχθη 100 ο) ὁ ὑπὲρ τῆς συνάψεως τοῦ συμβολαίου τούτου, διότι βάσει τῆς γενικῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς εἶναι εὐεργετικὴ διὰ τὴν Ἑλλάδα ἡ ἱδρυσις Βιομηχανίας Ἀλουμινίου καὶ συνεπῶς δὲν πρέπει νὰ ἐξετάζηται με στενὸν πρῖσμα. Συνεπῶς ὅταν ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος διὰ τοῦ Διοικητοῦ της καὶ ὁ Ο.Β.Α. ὑποστηρίζουν τὴν σύναψιν τοῦ συμβολαίου τούτου, νομίζω, ὅτι καὶ ἡμεῖς δὲν θὰ πρέπει νὰ ἔχωμεν ἐνδοιασμόν». Ἐλησμώνησεν ὅμως ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον, ἂν καὶ αὐτονόητον οὐδεὶς δυστυχῶς τῷ ὑπενθυμίσειν. «Ὅτι δηλαδὴ καὶ ὁ Διοικητὴς τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ Ο.Β.Α. δὲν ἐξήτασαν, οὐδὲ ἡτο δυνάτον νὰ ἐξετάσωσιν ἂν καὶ ποία ζή-

μία θὰ ἐπήρχετο εἰς τὴν Δ.Ε.Η. ἐκ τῆς συμφωνηθείσης τιμῆς. Ἀντιθέτως ἐστηρίχθησαν εἰς τὰς ρητὰς διαβεβαιώσεις τῆς τε Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ὅτι θὰ προέκυπτε σημαντικὴ ὡς ἄνω ὠφέλεια. Θὰ ἦτο ἐπομένως ἀκατανόητον καὶ αὐτόχρημα παράλογον νὰ περὶ θώμεθα ἀπὸ ἐκείνους τοὺς ὁποῖους ἡμεῖς ἐπρεπε νὰ περὶ σῶμεν. Ἀντιθέτως ὁ ἴδιος οὐδεμίαν ἀποδίδει σημασίαν εἰς τὸ περιστατικόν, ὅτι οἱ Ἀμερικανοὶ λέγουν, ὅτι τὸ ρεῦμα εἶναι πολὺ εὐθιγὸν καὶ δὲν στέκεται ἡ Δ.Ε.Η.», καθ' ὅσον ὡς ἐξηγεῖ, ἐνισχυθεῖς εἰς τοῦτο καὶ παρὰ τοῦ Ἀναργ. Δημητράκοπούλου «οὐ τοῖ ἀνέκαθεν προσεπάθησαν νὰ τορπιλλίσουν τὴν βιομηχανίαν Ἀλουμινίου διὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους λόγους.

γ) Ἐνδοιασμοὺς καὶ ἀνησυχίας τινὰς ἐξέφρασαν καὶ οἱ ἐκ τῶν συμβούλων Κόλλιας, Παναῆς, Τσάφος, Πουλόπουλος καὶ Λεβῆς. Ὁ πρῶτος φεβείται τὰς ἀντιξοότητας καὶ τὸ ἐνδεχόμενον τῆς κρίσεως τοῦ ἀλουμινίου, ὁπότε ὁ Ι. Φλαμπουριάδης παρετήρησεν «Αἱ ἀνησυχίαι τοῦ κ. Κόλλια εἶναι πολὺ μικραὶ ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ πρῶτον κείμενον τῆς συμβάσεως. Μετὰ πολὺ μεγάλου ἀγῶνος κατωρθώσαμεν νὰ ἐπιτύχωμεν τὸ ὑπὸ ἐγκρίσιν συμβόλαιον», τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν μνησθεῖσαν εἰσηγήσιν τοῦ Γ. Πεζοπούλου «εἶναι ἀποτέλεσμα μακρῶν συζητήσεων αἱ ὁποῖαι ἔλαβον χώραν ἐν τῷ τριῶν εἰκοσιτετραώρῳ». Ὁ δευτέρως, ἀναχωρῶν ἀπὸ τὴν σκέψιν, ὅτι «ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ζημίας ἢ τοῦ κέρδους εἰς τὰ ὑδροηλεκτρικὰ ἔργα εἶναι κατὰ κύριον λόγον συνάρτησις ἐξυπηρετήσεως κεφαλαίων, δανείων καὶ ἀποσβέσεως» ἐρωτᾷ εἰς πόσα ἔτη ὑπολογίζεται ἡ ἀπόσβεσις διὰ τὰ ἔργα Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ, τὸν ἐξοπλισμὸν καὶ τὰ δάνεια διὰ νὰ λάβῃ τὴν ἀπάντησιν τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ὅτι διὰ μὲν τὰ δύο πρῶτα «τόσον τὸ D.L.F. ὅσον καὶ ἡ Τράπεζα παρεδέχθησαν 50 ἔτη κατὰ μέσον ὅρον» διὰ δὲ τὰ δάνεια 25 ἔτη. Ὁ τρίτος θεωρεῖ, ὅτι ὠρισμένοι διαταχμοὶ ἀνετράπησαν ὡς «χάρτινοι», «ἀφ' ἐνὸς μὲν κατόπιν τῆς ὑποσέσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ, ὅτι ἐὰν ὑπάρξῃ ζημιολογία περίοδος αὕτη θὰ εἶναι μικρά καὶ τὸ Κράτος θὰ σταθῇ εἰς τὴν πλευρὸν τῆς Δ.Ε.Η., ἀφ' ἑτέρου δὲ κατόπιν τῶν πληροφοριῶν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ ὁ ὁποῖος εἶναι αἰσιόδοξότερος ἀκόμη τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ, καθ' ὅς ἐὰν ὑπάρξουν ζημίαι αὗται δὲ θὰ ὑπερβοῦν τὰ 400.000 δολλ. ἐτησίως καὶ τοῦτο διὰ μικρὸν ἀριθμὸν ἐτῶν». Ὁ τέταρτος θίγει τὸ θέμα τῆς ἐξαγορᾶς τῆς Η.Ε.Α.Π., εἰς ὃ ὅλοι σχεδὸν ἀνεφέρθησαν, καθὼς καὶ τὸ τοιοῦτον τῆς ἀναπροσαρμογῆς τοῦ προγράμματος 1960—1970. Ὁ πέμπτος καὶ τελευταῖος (Μ. Λεβῆς) τονίζει πρῶτον μὲν «ὅτι ὅπως εἶναι τοποθετημένη ἡ ἐκθεσις τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ ἀναμφισβήτητως δὲν παρέχει ὅλα τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα θὰ ἡμπορούσαμε νὰ ἔχωμεν, ὥστε ἡ συζήτησις νὰ εἴχῃ λῆξῃ πολὺ ἐνωρίτερα». Δεύτερον δέ, ὅτι ὡς προκύπτει ἀπὸ τὴν σελ. 5 τῆς εἰσηγήσεως τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ «ἡ Κυβέρνησις ἔχει προεξοφλήσει τὴν γνώμην τοῦ Δ. Σ. θέλων νὰ εἰπῶ δηλαδὴ, ὅτι ἡ συζήτησις ἔχει κάποιον ἀναδρομικὸν καὶ φιλολογικὸν χαρακτῆρα». Εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο ὁ Γεν. Διευθυντὴς ἀπήντησε κατὰ τρόπον ἐπιβεβαιοῦντα, τὴν ἣν ὑπενίχθη ὁ Μ. Λεβῆς κατὰ ῥησιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου. «Δὲν τὴν προεξώφλησεν αὐθαίρετως ἡ Κυβέρνησις ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει στοιχείων καὶ κατόπιν προϋπολογισμῶν (σ. 68). Δὲν ὑπάρχει θέμα διαφωνίας ἐκ μέρους τοῦ Δ. Σ. διότι καὶ ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως ἐγένετο ὁ χειρισμὸς τῆς ὑποθέσεως κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὅχι διότι ἐπεβάλλετο ἀλλὰ διότι δὲν ὑπῆρχε περιθώριον καὶ δι' ἄλλους χειρισμοὺς» (σ. 71). Ἠγνόησεν ὅμως ἡδηγημένως ὁ Γ. Πεζόπουλος, ὅτι τὸ πρῶτον δὲν ἦτο ἂν ὁρθῶς ἢ ἐξ ἀνάγκης δι' ἑλλησιψιν περιθωρίων ἄλλων χειρισμῶν, ὡς δέχεται σαφῶς

οὗτος, ἡ Κυβέρνησις κατέληξεν εἰς τὴν ἣν ἐπέβαλεν εἰς τὸ Δ. Σ. ἀπόφασιν, ἀλλὰ ἂν ἐδικαιούτο νὰ ἀγνοήσῃ καὶ ὑποκαταστήσῃ τὸ μόνον ἀρμόδιον καὶ ὑπεύθυνον κατὰ νόμον Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Δ.Ε.Η. νὰ ἀποφασίζῃ ἐπὶ τοιούτων θεμάτων. Περαιτέρω ὁ Μ. Λεβῆς, τοῦ ὁποίου τὴν διορατικότητά καὶ τὸ θάρρος ἐλάβομεν ἀφορμὴν νὰ ἐκτιμήσωμεν καὶ νὰ ἐξάρωμεν καὶ εἰς τὸ περὶ ἀσφαλίσεως Κεφάλαιον, ἠνάγκασε τὸν Γεν. Διευθυντὴν νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι «ἐὰν ἡ βιομηχανία ἀλουμινίου δὲν ἔχῃ κανὲν κέρδος δὲν θὰ ὑπάρξῃ καμμία ἀπόσβεσις» ὁπότε θὰ προκύψῃ κατ' αὐτὸν μία συνολικὴ ζημία 11 ἐκατομμ. δολλ. ὡς ἐλέγχῃ, δηλαδὴ κατὰ Λεβῆν «τὸ 25% ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ἔργου». Περαιτέρω ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα, ὅτι «κατὰ τὴν λήξιν τῆς χρονικῆς περιόδου τῆς συμβάσεως δὲν θὰ ὑπάρχουν «μὲνον ἐρείπιαν», τοῦθ' ὅπερ, ὡς εἶπε, θὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ τὸ ἐὰν «αἱ ἀποσβεσεις εἶναι τοιαῦται ὥστε νὰ ἔχῃ καλυφθῇ ἡ ζημία καὶ τὸ κεφάλαιον», περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἀναγκῶν «ποῦ θὰ ἀπαιτηθῶν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἔργων κατὰ τὴν λήξιν τῆς συμβάσεως ὥστε ταῦτα νὰ εἶναι κατάλληλα δι' ἀπόδοσιν 100 ο)ο». Τὸ τελευταῖον τοῦτο φαίνεται, ὅτι δὲν ἀντιμετώπισεν ὁ Γ. Πεζόπουλος, ἀφοῦ εἰς τὴν ὠφέλειαν τῆς Δ. Ε.Η. ὑπελόγησε καὶ ὁλόκληρον τὴν ἀξίαν τῶν νέων ἐγκαταστάσεων. Καθησυχαστικὰς διαβεβαιώσεις παρέσχεν ὁ Γεν. Διευθυντὴς ὡς πρὸς τὴν ἀνακινήσειαν ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου ἐφεδρείαν, ἥτις «αὐτομάτως ὑπάρχει καὶ μάλιστα εἰς σημαντικὸν περιθώριον, δηλαδὴ ἄνω τοῦ 10 ο)ο εἰς τὴν στάθμην πλέον τῶν 1.200 MW ἐγκατεστημένης ἰσχύος».

δ) Ὁ Π. Γουνάρης συνοψίζων εἶπεν, ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον παμψηφεί δέχεται τὴν εἰσήγησιν τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ «ἐφ' ὅσον πρόκειται νὰ γίνῃ τοιαύτης οἰκονομικῆς καὶ ἐθνικῆς σημασίας ἔργον καὶ ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν παρασχεθέντων στοιχείων προκύπτει, ὅτι ἡ Δ.Ε.Η. δὲν πρόκειται νὰ ὑποστῇ προσωρινῶς τοιαύτην ζημίαν, ὥστε νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ ἐκτελέσῃ τοὺς προορισμοὺς τοὺς ὁποίους τῆς ἐπαξεν ὁ νόμος». Καὶ συνέστησεν, ὅπως ἡ αἰτιολόγησις εἶναι τοιαύτη «ὥστε νὰ φαίνεται, ὅτι ἐγένετο πλήρης ἐπεξεργασία τοῦ ζητήματος καὶ κατόπιν κατελήξαμεν εἰς τὴν ἀπόφασίν μας». Οὕτως ὅμως ἐξηλέγχθησαν οἱ ὑπολογισμοὶ καὶ τὰ στοιχεῖα τοῦ Γ. Πεζόπουλου, βάσει τῶν ὁποίων ἐλήφθη ἡ ἀπόφασις. Οὕτως «ἐπεξεργασία τοῦ ζητήματος» ἔγινεν ἡ ἡδύνατο νὰ γίνῃ «ἐν τὸς μιάς ἡ δύο ὥρῃς». Χαρακτηριστικὸν εἶναι, ὅτι κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 240Α ἀπόφασιν ἐπρεπε νὰ τεθῇ ὑπ' ὅψιν τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι «γ) τὸ ἐν τῷ σχεδίῳ συμβάσεως μετὰ τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τῆς παρούσης μνημονευμένων ὁρίων καθοριζόμενον τιμολόγιον εἶναι συνάρτησις τοῦ γεγονότος, ὅτι ἡ παρασχεθεμένη ἐνέργεια θέλει παράγεται ὑπὸ ἐπὶ τούτῳ κατασκευασθεσμένων φραγμάτων καὶ σταθμῶν παραγωγῆς, λειτουργούντων μὲ κόστος ἐπιτρέπον τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἐν τῷ σχεδίῳ συμβάσεως τιμολογίου».

5. α) Εἰς τὰς ἀνακοινώσεις τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως τῆς 28.6.60 οὐδεμία μνεία ἐγένετο περὶ τῆς συμφωνηθείσης τιμῆς τοῦ ηλεκτρικοῦ ρεύματος, ἥτις ἀνεκοινώθη τὸ πρῶτον τὴν ἐπομένην τῆς ὑπογραφῆς τῆς ἀπὸ 27.8.60 συμβάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους περὶ ἰδρύσεως τῆς Βιομηχανίας Ἀλουμινίου. Ἡ σύμβασις αὕτη συνεζητήθη καὶ ἐνεκρίθη ἀπὸ τὴν Εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἔτους 35 τοῦ Συντάγματος εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 13.9.60 βάσει τῆς ἀπὸ 2.9.60 εισηγητικῆς ἐκθέσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Βιομηχανίας. Εἰς τὴν ἐκθεσιν ταύτην μεταξὺ ἄλλων ἐκτίθεται, ὅτι διὰ τῶν ἀποφασισθέντων ἔργων Ἀχελώου (Κρεμαστά), Πρεβέντζας καὶ Καστρακίου «ἐξ α-

σφαλίζεται ἀνέτως ἡ ἀπαιτουμένη εἰς τὸ ἐργοστάσιον ἐνέργεια, ἀντιστοιχοῦσα εἰς ἰσὺν 100.000 KW καὶ ἀνερχομένη περίπου εἰς 900.000.000 KWH. Πάντως τὸ ἐργοστάσιον θὰ εἶναι συνδεδεμένον μὲ τὸ ἐθνικὸν δίκτυον».

Καὶ ὅτι ἡ συμφωνηθεῖσα τιμὴ «ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κόστους, ὅπερ θὰ προκύπτῃ ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων δύο νέων ὑδροηλεκτρικῶν ἔργων τοῦ Ἀχελώου (Πρεβέντζας καὶ Καστρακίου), εἶναι ἐπιωφελέης διὰ τὴν Δ.Ε.Η.».

β) Ἐξ ἀφορμῆς τῶν ζητηθέντων διὰ τῆς ἀπὸ 19.9.1960 αἰτήσεως τῶν βουλευτῶν τότε Κ. Μητσολάκη, Ι. Ζίγη καὶ Ἀλλαμανῆ στοιχείων ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐπέβαλε πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Συντονισμοῦ τὴν ὑπ' ἀριθ. 11586)10.10.60 ἀναφορὰν του, εἰς ἣν ἀναλύει κατὰ διάφορον τρόπον τοῦ ἐν τῇ μνησθείσῃ εἰσηγήσει τοῦ ἀν' ἀφ' ἐρομένου τοῦ κόστους τοῦ παρασχεθεμένου εἰς τὴν βιομηχανίαν ἀλουμινίου ἡλεκτρικοῦ ρεύματος. Οὕτως εἰς αὐτὴν ἀναφέρει ὁ Γ. Πεζόπουλος μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς:

«... Ἡ δαπάνη κατασκευῆς τῶν δύο τούτων ὑδροηλεκτρικῶν ἔργων (Πρεβέντζας καὶ Καστρακίου) προϋπολογίζεται παρ' ἡμῶν, ὡς καὶ τῶν τεχνικῶν συμβούλων τῆς Δ.Ε.Η., ὅτι θὰ ἀνέλθῃ εἰς 37.000.000 δολλάρια, περιλαμβανομένων καὶ τῶν συναφῶν ἐνισχύσεων τοῦ Ἑθνικοῦ δικτύου μεταφορᾶς. Ἡ παραγομένη συνολικὴ ἐνέργεια ὑπὸ τῶν δύο ὡς ἄνω ἐργοστασίων ὑπολογίζεται εἰς 800.000.000 κιλοβατώρας κατ' ἔτος μέσης ὑδραυλικότητος. Ἐκ τῆς ποσότητος ταύτης αἱ 480.000.000 κιλοβατώραι ἐτησίως εἶναι ἐνέργεια πρωτοβάθμιος... Αἱ ὑπόλοιποι 320.000.000... εἶναι δευτεροβάθμιος ἐνέργεια, ἥτοι ποσότης ἐνεργείας, μεταβαλλομένη ἀναλόγως τῆς ὑδραυλικότητος τοῦ ἔτους ἀπὸ μηδενὸς μέχρι περίπου 640.000.000 κιλοβατώρας ἐτησίως. Διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς σταθερότητος τῆς παροχῆς καὶ τοῦ δευτέρου ὡς ἄνω τμήματος τῆς παραγομένης ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας ὑπὸ τῶν δύο ἔργων τοῦ Ἀχελώου, χρειάζεται νὰ διατεθῇ παγίως ποσότης ἰσχύος 70.000 κιλοβάτ. παραγομένη ἐξ αὐτοῦ ἡλεκτρικοῦ σταθμοῦ τῆς παραγωγῆς, τοῦ ὁποίου τὴν δαπάνην ὑπολογίζει «εἰς 12.000.000 δολλάρια... Διὰ τοῦ ἀνωτέρω συνδυασμοῦ τῶν 2 νέων ὑδροηλεκτρικῶν ἔργων τοῦ Ἀχελώου μετὰ θερμικῆς ἰσχύος θὰ εἶναι δυνατόν νὰ παρέχεται, ἀφ' ἐνὸς σταθερῶς καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς ὑδραυλικότητος τοῦ ἔτους ἐνέργεια 800.000.000 κιλοβατῶρων κατ' ἔτος ὑπὸ ἰσὺν σταθερὰν 100.000 κιλοβάτ πρὸς τὴν βιομηχανίαν ἀλουμινίου καὶ ἀφ' ἐτέρου ἐνέργεια 240.000.000 κιλοβατῶρων κατ' ἔτος, ὑπὸ μεγίστην ἰσὺν 60.000 κιλοβάτ πρὸς τὸ Ἑθνικὸν δίκτυον διὰ τὰς λοιπὰς ἀνάγκας αὐτοῦ. Ὑπελογίσθη, ὅτι διὰ τὰς εἰς ξένον συνάλλαγμα δαπάνας θὰ ἐπιτευχθῇ δανεισμός μὲ ἐξόφλησιν 23ετῇ καὶ ἐπιτόκιον 3,5ο)ο διὰ τὰ ὑδροηλεκτρικὰ ἔργα καὶ 4,5ο)ο διὰ τὸ αὐτοῦ ἡλεκτρικὸν ἐργοστάσιον, ἐνῶ διὰ τὰς ὑπολοίπους δαπάνας ὑπολογίζομεν, ὅτι θὰ εἶναι δυνατόν νὰ ἐξευρεθῶν κεφάλαια πρὸς 5,5ο)ο ὡς μέσον δρον ἐπιτοκίου... Βάσει τῶν ἀνωτέρω ὑπολογίζεται ἡ ἐτησία ἐκ τοκοχρεωλυσιῶν ὑποχρέωσις τῆς Δ.Ε.Η. εἰς 2.456.600 δολλ. διὰ τὰ δύο ὑδροηλεκτρικὰ ἔργα καὶ 804.900 δολλ. διὰ τὸ αὐτοῦ αὐτοῦ ἡλεκτρικοῦ Σταθμοῦ, τὸ ὁποῖον ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν ἰσὺν τῶν 70.000 κιλοβάτ, ἡ ὁποία θὰ δεσμευθῇ ὡς θερμικῆς συμπεληρώσεως τῶν ὑδροηλεκτρικῶν ἔργων. Οὕτως ἡ ἐτησία τοκοχρεωλυτικὴ ὑποχρέωσις τῆς Δ.Ε.Η. διαρκείας 23 ἐτῶν θὰ ἀνέλθῃ εἰς 3.260.000 δολλ., εἰς 23 ἐτὸν νὰ προστεθῶσι 200.800 δολλ. διὰ τὰ ὑδροηλεκτρικὰ ἔργα καὶ 525.300 δολλ. ὡς συμμετοχὴ εἰς τὰς δαπάνας τοῦ αὐτοῦ ἡλεκτρικοῦ Σταθμοῦ, πρὸς κάλυψιν τῶν δαπανῶν λειτουργίας, συντηρήσεως

ὡς καὶ συμμετοχῆς εἰς τὰ γενικά ἔξοδα τῆς Δ.Ε.Η., τῶν συνολικῶν ἐτησίων δαπανῶν ὑπολογισθῶν οὕτω εἰς 3.987.000 δολλ. Ἐναντι αὐτῶν ὑπολογίζει ὁ Γ. Πεζόπουλος, ὅτι ἡ Δ.Ε.Η. θὰ εἰσπράττῃ ἐτησίως δολλάρια 1.800.000 ἀπὸ τὴν διαφασιν πλεοναζούσης ἰσχύος 60.000 κιλοβάτ καὶ ἐνεργείας 240.000.000 κιλοβατῶρων ἐτησίως μέσῳ τοῦ ἐθνικοῦ δικτύου πρὸς 30 δολλ. κατὰ κιλοβάτ. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον «δέον νὰ βαρύνῃ τὴν Ἑταιρείαν ἀλουμινίου» περιορίζεται εἰς 2.187.000 δολλ., ὁπότε καὶ τὸ κόστος ἐκάστης ἐκ τῶν 800.000.000 κιλοβατῶρων κατέρχεται εἰς 2.734 χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου, ἀξιοῦμενα εἰς 2.95 ὑπολογιζομένων καὶ ποσοστοῦ 80) ο δι' ἀπώλειας ἰσχύος καὶ ἐνεργείας. Ἐπὶ τῇ βάσει τούτων καὶ μετὰ τὴν σκέψιν, ὅτι ἡ Δ.Ε.Η. θὰ δαπανᾷ ἐτησίως «διὰ τὴν λειτουργίαν καὶ ἠϋξημένην συντήρησιν τῶν δύο ὑδροηλεκτρικῶν ἐργοστασίων ποσὸν 480.000 δολλ. καὶ ἀντιστοίχως διὰ συμμετοχὴν εἰς τὸ Ἀτμοηλεκτρικὸν ἐργοστάσιον ποσὸν 825.000 δολλ. ἤτοι συνολικῶς ποσὸν 1.305.000 δολλ.», καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα, βάσει ἀναλυτικῶν λογαριασμῶν, ὅτι «τὸ συνολικὸν κέρδος τῆς Δ.Ε.Η. καθ' ὁλόκληρον τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως θὰ ἀνέλθῃ εἰς περισσότερα τῶν 135.000.000 δολλάρίων».

γ) Ἐκτὸς τοῦ προαναφερθέντος ὁ Γ. Πεζόπουλος ἀπέστειλε καὶ ἄλλα διάφορα ἔγγραφα, ἀναφορὰς καὶ σημειώματα μετὰ πληροφορικῶν πινάκων, καταχωρούμενα εἰς τὰς σελ. 90—100 τῆς ἐκδόσεως Κ. Παπαϊωάννου, πρὸς τοὺς Ὑπουργοὺς Συντονισμοῦ καὶ Βιομηχανίας, εἴτε ἐν ὄψει, εἴτε ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν γενομένων σχετικῶς μετὰ τὴν σύμβασιν τοῦ Ἀλουμινίου συζητήσεων εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς τῆς 9. 10.1960, 31.10.1960, 9.11.1960, 16.11.1960 καὶ 17.11. 1960, περὶ ὧν γίνεται σύντομος μνεία εἰς τὴν αὐτὴν ἐκθεσιν. Ἐκ τῶν σπουδαιότερων τούτων σταχυολογοῦμεν τὰ ἐξῆς σοβαρὰ καθ' ἡμᾶς στοιχεῖα. Εἰς τὸ ἀπὸ 17.11.1960 σημειωμά του πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Συντονισμοῦ ὁ Γ. Πεζόπουλος προβαίνει εἰς τὴν σημαντικὴν ὁμολογίαν, ὅτι «δὰπάνη καυσίμου διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀντικαταστάσεως τῆς ὡς ἄνω δευτεροβάθμιου ἐνεργείας (τῶν 320 ἐκατομμυρίων κιλοβατῶρων ἐτησίως) ὑπὸ φερμικῆς τοιαύτης κατὰ τὰ ἔτη τῆς δυσμενοῦς ὑδραυλικότητος, ΔΕΝ ΥΠΕΛΟΓΙΣΘΗ». Τοῦτο δὲ διότι κατὰ τὰ ἔτη τῆς εὐμενεστέρως ὑδραυλικότητος ἡ ὑδροηλεκτρικὴ παραγωγή θὰ εἶναι μεγαλύτερα τῆς μέσης τοιαύτης, ἤτοι τῶν 320.000.00 κιλοβατῶρων ἐτησίως καὶ θὰ ἐπιστρέφῃται πρὸς τὸ ὑπόλοιπον Ἐθνικὸν δίκτυον ΣΥΜΨΗΦΙΖΟΜΕΝΗΝ». Εἰς ἄλλο ἄνευ χρονολογίας σημείωμα, ἀπευθυνόμενον πρὸς τὸν αὐτὸν Ὑπουργὸν Συντονισμοῦ, καὶ πιθανῶς προσαρτωμένον εἰς τὸ προηγούμενον παρέχεται ἡ σπουδαίοντάτη πληροφορία, ὅτι «τὸ κόστος τῆς μονάδος ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας εἶναι 57 λεπτὰ διὰ KWH κατὰ τὸ 1959» καὶ ὅτι «τὰ ἀντίστοιχα στοιχεῖα διὰ τὴν Γαλίαν ELETTRICITE DE FRANCE διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1959 εἶναι: κόστος μονάδος ἐνεργείας... 46 λεπτὰ ἀνὰ KWH». Ἐπίσης καθορίζεται ὁ προϋπολογισμὸς διὰ τὰ Ὑδροηλεκτρικὰ ἔργα Πρεβέντζας καὶ Καστρακίου εἰς 36.500.000 δολλάρια, ὑπογραμμίζομένου, ὅτι «τὰ περιθώρια ἀσφαλείας εἶναι εὐρύτατα, διότι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον, συνταχθέντα λεπτομερῶς κονδύλιον πρὸς κονδύλιον εἰς τὴν ὑπάρχουσαν προμελέτην, περιέχονται προβλέψεις δι' ἐμμέτους δαπάνας, ἐπιβαρύνσεις ἐκ γενικῶν ἐξόδων, διαφορὰς λόγῳ τιμαριθμικῶν ἐξελίξεων ἀπροβλεπτὰς δαπάνας καὶ τόκους...». Ἐπὶ πλέον δίδονται αἱ τιμαὶ πωλήσεως ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας διὰ παραγωγὴν ἀλουμινίου εἰς διαφόρους χώρας, ἀνερχόμεναι τὸ πολὺ εἰς 3,2 χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου. Τέλος εἰς τὸ ἀπὸ 15.11.1960 σημειωμά του πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Βιομηχανίας ὁ Γ. Πεζόπουλος ἀναλύει τὸ κόστος τῶν δύο Ὑδροηλεκτρικῶν Ἐργοστασίων Πρεβέντζας καὶ Καστρακίου ὅπερ καὶ

καθορίζει εἰς 31.945.000 δολλ. ἰσχύος ἐν συνόλῳ 116.000 KW, ὁπότε ὑπολογιζομένων τῶν τόκων πρὸς 3,50) ο καὶ 5,5% κατὰ τὰ προσκετθέντα τὸ κόστος ἀνὰ KWH ἀνέρχεται «εἰς 2,82 MILLS, περιλαμβανομένων εἰς τοῦτο τῶν δαπανῶν λειτουργίας, ἐκμεταλλεύσεως καὶ συντηρήσεως ἀμφοτέρων». Ἄν καὶ θεωρεῖ ἐπαρκὴ τὴν ἰσχύον τῶν 116.000 KW διὰ τὴν τροφοδότησιν τῆς βιομηχανίας Ἀλουμινίου ἔκρινεν, ὅτι θὰ ἐπρεπε νὰ αὐξηθῇ αὕτη εἰς 160.000 KW «ἵνα ἀξιοποιηθῇ πλήρως τὰς ἐκτετατοὺς ὑδροδυναμικὸν τοῦ ποταμοῦ Ἀχελώου ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ δικτύου τῆς Χώρας διὰ τὰς λοιπὰς —πλὴν τῆς βιομηχανίας ἀλουμινίου— ἀνάγκας αὐτοῦ». Διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ὑπελογίσθη ἡ δαπάνη κατασκευῆς εἰς 36.456.000 δολλ. εἰς ἣν καὶ ἐστηρίχθησαν οἱ ὑπολογισμοὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 11586) 10.10.1960 πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Συντονισμοῦ ἀναφορὰς του.

δ) Ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰς τὰς δημοσιευθείσας εἰς τὸ Βῆμα ἀπὸ 5ης, 9ης καὶ 16ης Νοεμβρίου 1960 καὶ ἀπὸ 29.11.1960 εἰς τὴν Ἐλευθερίαν ἐπιστολὰς του ἔτι δὲ εἰς συνέντευξιν, ἣν ἔδωκε μετὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Ο. Γ.Α. κατὰ τὴν 22.11.1960 πρὸς 25 ἀντιπροσώπους τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ ξένου τύπου, καθὼς καὶ εἰς ἀνακοινώσεις εἰς τὰς ὁποίας προσέβη πρὸς τὸν τύπον ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Π. Γουναράκη κατὰ τὴν 18.11.1960, ἀπαντῶν εἰς ἐπ' αὐτῶν καὶ ἀνωνύμους ἐπικριτὰς τῆς συμβάσεως περὶ παροχῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας εἰς τὴν βιομηχανίαν ἀλουμινίου, ἐπανέλαβε καὶ ἀνέπτυξε περαιτέρω τὰ περιλαμβανόμενα εἰς τὰ προμνημονευθέντα ἔγγραφα ἐπιχειρήματα καὶ ἀπόψεις του.

6. Εἶναι πρωτοφανὴς ὁ φόρτος καὶ ἡ ἀναταραχὴ τὰ ὁποῖα προεκάλεσεν ἡ ἐν λόγω σύμβασις, ἥτις ἐπὶ μακρὸν ἐπληττετο μετ' ἀσυνήθους σφοδρότητος ἀπὸ πολλοὺς ἐν τῇ Βουλῇ καὶ ἐν τῷ Ἡμερησίῳ καὶ περιοδικῷ τύπῳ.

α) Ἐκ τῶν ἐπιθέσεων τοῦ τύπου μνημονεύομεν 1) τὸ κύριον ἄρθρον τῆς Ἐλευθερίας τῆς 13.9.1960 ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ Ἀλουμίνιον», 2) μακρὸν σχόλιον τῆς Ἐστίας τῆς 14. 9.1960 (σελ. 78) καὶ ὅμοια τῆς Ἰδίας τῆς 14.9.1960, 16.9. 1960 καὶ 21.9.1960, 3) τὸ κύριον ἄρθρον τῆς Ἐλευθερίας τῆς 1.11.1960 (σελ. 88), ὅμοιον τῆς Ἰδίας τῆς 15.11.1960 καὶ σχόλια τῆς 16.11.1960, 4) τὸ ἄρθρον τοῦ Βήματος τῆς 16.11.1960 καὶ 5) ἄρθρα τοῦ Ἐλευτέρου τῆς 4.9.1960 καὶ 25.9.1960.

β) Εἰς τὴν δημοσίαν συζήτησιν τῆς συμβάσεως ταύτης ἀνεμίσχθησαν ἐπ' αὐτῇ καὶ πολλοὶ εἰδικοί, ἐξ ὧν ἀναφέρομεν 1) τὸν μηχανικὸν Κλεώνυμον Στυλιανίδην, ὅστις ἐκτὸς τῶν δημοσιευθεισῶν ἐπιστολῶν του εἰς τὸ Βῆμα τῆς 21.9.1960 καὶ τὸ Ἔθνος τῆς 5.12.1960 καὶ ἄλλας ἐφημερίδας (σελ. 134) ἐκυκλοφόρησε καὶ σχετικὸν φυλλάδιον κατὰ τὸν Ἰανουάριον 1964, 2) τὸν μηχανολόγον—ἡλεκτρολόγον καὶ τέως Διευθυντὴν Μελετῶν Ὑπουργείου Μεταφορῶν καὶ Βιομηχανίας καὶ τέως μέλος τῆς Ἐνώσεως Γερμανῶν Μεταλλουργῶν Χρ. Βοσυνιώτην, ὅστις ἐδημοσίευσε μακρὰν ἐπικρίσιν εἰς τὴν Ἀθηναϊκὴν τῆς 10.11.1960, 3) τοὺς Χρῆστον Βοσυνιώτην, Ἰωάννην Λέφειν καὶ Γ. Παπαμιχαλάκη, οἵτινες «ἐκ μέρους ὁμάδος Ἐπιστημόνων» ἐδημοσίευσαν εἰς τὸ τεύχος τοῦ Νοεμβρίου 1960 τοῦ ὡς ἄνω περιοδικοῦ τῆς Νέας Οἰκονομίας τὴν ἀπὸ 10.9.1960 ἀνοικτὴν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Πρωθυπουργὸν κ.λ.π. καὶ ὑπέγραψαν μετὰ τὴν προσθήκην καὶ τοῦ μνησθέντος Κ.Ι. Στυλιανίδου τὴν ἀποσταλείσαν πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ 24.11.1960 ἐπιστολὴν τῶν καὶ 4) τὸν Γ. Λάβδαν, ὁ ὅποιος διὰ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐλευθερίαν τῆς 26.11.1960 τῆς ἀπὸ 25.11.1960 ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν Γ. Πεζόπουλον χαρακτηρίζει τὰ ὑποστηριχθέντα παρ' αὐτοῦ διὰ τῆς ἀπὸ 10.10. 1960 ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Συντονισμοῦ καὶ διὰ τῶν ἀπαντήσεών του εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ τύπου «σχετικῶς μετὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς συμβάσεως τοῦ ἀλουμινίου» ὡς

«α συνάρτητα, παραπλανητικά και ανακριβή» και επί πλέον θεωρεί αυτόν ως ζημιώσαντα «την Κυβέρνησιν, την Δ.Ε.Η. και το κύρος του Έλληνικού Τεχνικού Κόσμου». Δι' ό και τον εκάλεσε «να ελέγξη άμέσως τας άπόψεις του, ύποστηρίζων ταύτας εις κύκλον ειδικών».

7. Είς την έκθεσιν Κ. Παπαϊωάννου εκτίθενται έν πάση δυνατή λεπτομερεία τὰ σπουδαιότερα έπιχειρήματα των κυριωτέρων της περί ης ό λόγος συμβάσεως έπικριτών. Ένταύθα θά άρκεσθώμεν εις τὸ νά συνοψίσωμεν έν άδροτάταις γραμμαίς τὰ έντυπωσιακώτερα και χαρακτηρηστικώτερα έξ αυτών, παραπέμποντες ως πρὸς τὰ λοιπά εις τας σημειούμενας δι' έκαστην περίπτωσηιν σελίδας της έκθέσεως ταύτης.

α) Ι. Ζιγδης (ανάπτυσις άγορεύσεως έν τη Βουλῇ και ύπόμνημα 26.3.1963, σελ. έκθέσεως 115—133).

1) Διὰ την Βιομηχανίαν Άλουμινίου συμφώνως με την σύμβασιν θά διατίθενται ὡς πρὸς τὰ 900 έκατ. κ.β.ω και 240.000 κιλοβάτ, έναντι των κατὰ τὸν άπολογισμόν τοῦ 1959 της Δ.Ε.Η. «έγκατεστημένης ισχύος 244 χιλ. κιλοβάτ» και αναλισκομένην «995.875.000 κ.β.ω». Τὸ ἐλάχιστον ὅριον κατανάλώσεως ὀρίζεται εις 800 έκατ. κιλοβατώρας άντιστοιχούσας εις παραγωγήν 40.000 τόννων άλουμινίου. Διὰ την προβλεπομένην ὅμως ὑπὸ της συμβάσεως μετὰ τοῦ Δημοσίου παραγωγήν 52.500 τόννων άλουμινίου θά χρειασθῇ άνάλογος έέργεια την ὁποίαν ὑποχρεούται ή Δ.Ε.Η. νά δώσῃ (σελ. 116) 2) Κατὰ τὸ άρθρ. 15 παρ. 2 ή έξαιρετική ξηρασία δέν άποτελεῖ άνωτέραν βίαν, ένῶ διὰ την περίπτωσιν, καθ' ήν τὸ συγκρότημα Πεσινέ θά έκρινεν, ὅτι ή διεθνής παραγωγή του έμειώθη κατὰ 20 ο/ο, προβλέπεται άντίστοιχος μείωσις των ὑποχρεώσεών του. 3) Η ΕΒΑΣCO κατὰ τὸ 1959 έκαμε διὰ τὰ Κρεμαστά τοῦ Άχελώου, ὄχι τεχνικήν μελέτην, οὔδε καν προμελέτην, αλλά μίαν αναγνωριστικήν άπλως προμελέτην «διὰ νά θεμελιώσῃ τὸ αἰτημά μας διὰ την χρηματοδότησιν από τὸ D.L.F». Διὰ τὰ φράγματα της Πρεβάντζας και τοῦ Καστρακίου άσχολεῖται «μόνον εις 3—4 σελίδας», ὅλως παρεμπιπτόντως. Διὰ τὰ τελευταία ταῦτα με ισχύν 160.000 κιλοβάτ ή δαπάνη ὑπολογίζεται εις 36.436.000 δολ. Μὲ ισχύν 240000 κ.β. εις δευτέραν φάσιν αὐξάνεται εις 41.725.000 δολ. Είς αὐτὰ ὅμως «δέν περιέχεται, ὡς άνακριβῶς ισχυρίζεται ὁ κ. Υπουργός ή άξία των γραμμών μεταφορᾶς και των ὑποσταθμῶν». Ἐπὶ πλέον δέν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ πιθαναί υπερβάσεις, αἵτινες άνήλθον διὰ τὸν Αάδωνα εις 56ο)ο διὰ τὸν Άγραν 52ο)ο, διὰ τὸν Λοῦρον 48ο)ο και διὰ τὸν Μέργοθαν 79 ο/ο. Ἐξ άλλου δέν είναι ποσῶς βέβαιον, ὅτι θά εξασφαλισθῶσιν οἱ προβλεπόμενοι ὅροι χρηματοδοτήσεως τοῦ 3,5ο)ο διὰ τὰ 17 έκατ. δολ. και τὰ 5,5ο)ο διὰ τὰ 20—23 έκατομ. δολ. Η παραγωγή θά είναι πρωτοβάθμιος έέργεια 455 έκατ. κιλοβατώραι και δευτεροβάθμιος 375 έκατ. Υπολογιζομένης άπώλειας 6ο)ο κατὰ την μεταφοράν, περιορίζεται ή παραγωγή εις 880 έκατομ. έναντι των άπαιτουμένων διὰ την βιομηχανίαν Άλουμινίου 900 έκατ. 4) Μὲ βάσιν τὸ ὑπὸ τοῦ Γ. Πεζοπούλου καθαρῶζόμενον μετὰ την κατασκευὴν κόστος των 6 χιλιοστών τοῦ δολλαρίου (κατὰ τὸν άπολογισμόν τοῦ 1959 τὸ κόστος είναι 25,27 λεπτά και με τας άπώλειας τοῦ 8ο)ο 27,27, ή δὲ τιμὴ πωλήσεως 62,2 λεπτά. Κατὰ την μελέτην της ΕΒΑΣCO θά άνήρχετο 8,46 χιλ. τοῦ δολ. διὰ την πρωτογενή και 4,37 διὰ την μέσση έτησίαν άπόδοσιν) ή ζημία της Δ.Ε.Η. εκ της συμβάσεως άλουμινίου θά άνέλθῃ εις 1.290.000 δολ. έτησίως κατὰ την πρώτην 16ετίαν και 940.000 έτησίως ές εξῆς ήτοι διὰ την πεντηκονταετίαν 24.500.000 δολ. Μετὰ την 50ετίαν «τὰ έργοστάσια θά εύρίσκωνται εις πολὺ χειροτέραν κατάστασιν» 5) Διὰ την τροφοδότησιν της βιομηχανίας Άλουμινίου με τὰ άπαιτούμενα 955 έκατ. KWH δέν άρκεί ή πρωτοβάθμιος έέργεια των 2 φραγμάτων έξ 780 έκατ., δι' ό και ὁ Γ. Πεζόπουλος ΗΝΑΓΚΑΣΘΗ διὰ πρώτην φοράν εις την από 10.10.1960 άναφοράν του νά ὁμιλήσῃ περί τοῦ θερμικοῦ έργοστασίου άντι δαπάνης 12.000.000 δολ. Ἀλλά εάν με μόνα τὰ 2 φράγματα Πρεβάν-

τζας και Καστρακίου τὸ κόστος θά ήτο ὑψηλόν, θά έγίνετο άσφαλῶς ὑψηλότερον με την προσθήκην των δαπανῶν κατασκευῆς και λειτουργίας τοῦ θερμικοῦ. 6) Τὸ έπιχειρήμα τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ὅτι θά εισπράξῃ 1.800.000 δολ. έτησίως από την πώλησιν εις τὸ Έθνικόν δίκτυον των πλεοναζόντων κατὰ τὰ έτη της ὑδραυλικότητος 60.000 κιλοβάτ τοῦ θερμικοῦ έργοστασίου «καταρρίπτειτα: ὡς χάρτινος ὑπὺρος» και είναι έξωφρενισμός, άφού τὸ Έθνικόν δίκτυον κατὰ τὰ έτη ταῦτα θά έχῃ και τοῦτο περισσειαν ένεργείας, δέν θά εύρίσκωνται δὲ πελάται διατεθειμένοι νά άγοράσουν ένεργείαν, την ὁποίαν δέν θά έχουν κατὰ τὰ έτη της ξηρασίας, 7) Ὁ Γ. Πεζόπουλος παρέλειψε νά ὑπολογίσῃ τας δαπάνας καυσίμων και μεταφορᾶς. Βάσει αυτών ή κιλοβατώρα θά στοιχίξῃ και από τὰ τρία έργοστάσια 6,87 χιλ. τοῦ δολ. κατὰ τὰ έτη της ξηρασίας 4,626 χιλ. κατὰ τὰ έτη της μέσης ὑδραυλικότητος και 3,553 της μεγίστης ὑδραυλικότητος, ήτοι κατὰ μέσον ὅρον 5,01 χιλ. ὁπότε ή καθαρά ζημία της Δ.Ε.Η. κατὰ τὸ τέλος της 50ετίας «θά είναι 176 έκατομ. δολ. λάριον. Αὐξανόμενη της άξίας των φραγμάτων έξ υπερβάσεων μόνον 15 ο/ο θά αὐξηθῇ «ή καθαρά ζημία» της πεντηκονταετίας «εις 381.500.000» ήτοι εις δρχ. 11.445.000,00. Τὸ ποσόν τοῦτο αὐξάνει ἔτι ὑάλλον άν δέν εξασφαλισθῶσιν οἱ προβλεπόμενοι ὅροι χρηματοδοτήσεως και άν ή παραγωγή άλουμινίου φθάσῃ από τοὺς 40.000 τόννους εις τοὺς προβλεπομένους 52.500. 8) Τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποία έδωσεν ὁ Γ. Πεζόπουλος «είναι στοιχεῖα επτερόεντα, άερώδη, δέν έχουσι οὐδεμίαν έγγύησιν άντικειμενικότητος», τὸ δὲ ὑπογραφέν συμβόλαιον «ὀδηγεῖ την Δ.Ε.Η. εις χρεωκοπίαν».

β) Ν. Κιτσίκης (διατριβή δημοσιευθεῖσα εις μηνιαίαν Κοινῶν. και Οἶκον. Ἐπιθεώρησιν «Η ΝΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ» ὑπὸ τὸν τίτλον «ή σύμβασις Άλουμινίου» και ἔνορκοι καταθέσεις σελ. έκθέσεως 101—115).

1) Σημερινόν κόστος 35 λεπτά κατὰ KWH περίπου χωρίς τοκοχρεωλύσιον» έναντι 18 εις την Γαλλίαν και 20 εις Ἑλβετίαν και Γερμανίαν. Έν τούτοις ή Γαλλία ήρνήθη νά προσφοδότησῃ βιομηχανίαν άλουμινίου με εὐθυσνήν ένεργείαν. 2) Πρωτοβάθμιος έέργεια τοῦ μεν Καστρακίου και Πρεβάντζας 480.000.000 KWH, τοῦ δὲ συμπληρωματικοῦ ατμοηλεκτρικοῦ 560.000.000 ήτοι σύνολον 1.040.000.000 Ἀπαιτούμενη έέργεια διὰ βιομηχανίαν άλουμινίου 1.020.000.000 άντι των 800.000.000 τοῦ Γ. Πεζοπούλου και των 900.000.000 της Εἰσηγητικῆς των Υπουργῶν έκθέσεως. Πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον ὑπολογίζει, με βάσιν τας νεωτέρας μεθόδους (HALL—HEROULT), την κατανάλωσιν ήλεκτρικοῦ ρεύματος εις 18.000 KWH άντι των σημερινῶν 20.000 KWH κατὰ τόννον άλουμινίου (52.500X18.000=945.000.000 συν άπώλειαν κατὰ μεταφοράν 8ο)ο 1.020.600.000). 3) Ὁ Γ. Πεζόπουλος ὑπολογίζει την διαθεσίμην ὑπὲρ της βιομηχανίας άλουμινίου ισχύν εις 100.000 KW, ένῶ κατὰ τὰ άρθρα 1 και 4 της συμβάσεως άπαιτεῖται ισχύς 110.000 μέχρι 115.000. Ἄρα δέν θά περισσεύσῃ από τὰ 3 έργοστάσια ισχύς 60.000 KW και έέργεια 240.000.000 KWH, ὡς έσφαλμένως ὑπολογίζει, αλλά μόνον 45.000 (160—115) και 20.000.000 KWH (1.040.000.000—1.020.000.000). 4) Η δαπάνη των 37.000.000 δολ. διὰ 2 Υδροηλεκτρικά Καστρακίου και Πρεβάντζας και 12.000.000 διὰ τὸ ατμοηλεκτρικόν δέν στήρίζεται εις στοιχεῖα, δεδομένου, ὅτι ή ΕΒΑΣCO άπλην και πρόχειρον εκτίμησιν άνευ προὑπολογισμοῦ έκαμε και ὅτι τὸ θερμικόν έργοστάσιον Ἀλιβερίου της αὐτῆς περίπου ισχύος έστοίχισε 19.600.000 δολ., τὸ δὲ ὅμοιον της Πτολεμαΐδος 15.000.000 δολ. 5) Διὰ νά καταλήξῃ ὁ Γ. Πεζόπουλος εις τὰ έτήσια έξοδα των τριῶν έργοστασίων ὑπολογίζει τας δαπάνας λειτουργίας συντηρήσεως κλπ. μὲ

νόν εις 11)20)ο επί των 49 έκ.α.τ. δολ. άντί τοῦ 40)ο ὅπερ ὑπολογίζουσι οἱ Γερμανοὶ καὶ τοῦ 80)ο, ὅπερ πραγματοποιεῖ ἡ Δ.Ε.Η. Ἐπὶ πλέον παραλείπει σκοπίμως νὰ ὑπολογίσῃ, πρῶτον μὲν τὰς δαπάνας καυσίμων διὰ τὸ Ἀτμοηλεκτρικόν, ἀνερχομένης, βάσει τῆς γιγνομένης παρ' αὐτοῦ δεκτικῆς ἐπιβαρύνσεως τῶν 4 χιλιοστῶν τοῦ δολλαρίου κατὰ κιλοβατώραν κατὰ μέσον ὅρον, εἰς 2.240.000 δολ. ἐτησίως· καὶ δευτέρον τὰς δαπάνας ἀποσβέσεως μηχανημάτων ἐκ δολ. 1.645.000 ἐτησίως, αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ ἀποφευχθῶσι μὲ τὴν ἀπαράδεκτον ἀρχὴν τῆς ταμιακῆς ἰσορροπίας, ἀν' ὅλῳ μὲν ὑπερβαίνει ἀπὸ ὀλίγα χρόνια νὰ ἔχωμεν ἐργασπασίαν καὶ ὅχι σκουριασμένην σιδηρικάν. Οὕτω αὐξανόμενων τῶν 3.987.000 κατὰ τὰ καύσιμα καὶ τὰς ἀποσβέσεις προκύπτει κόστος 7.57 χιλ. τοῦ δολλαρίου αὐξανόμενον μὲ τὴν προσθήκην τοῦ ὑπολογιζομένου παρὰ τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ἔστω καὶ ἀνεπαρκούς, ποσοστοῦ ἀπωλείας 80)ο, εἰς 8.18 χιλ. τοῦ δολλαρίου ἤτοι 24.54 λεπτὰ. Ἡ παραμένουσα ἀδιάθετος ἰσχὺς τῶν 45.000 κιλοβάτ, παράγουσα ἄχρηστον δευτεροβάθμιον ἐνέργειαν, δὲν δύναται καὶ τοχὸν χρησιμοποιουμένη νὰ ἀποδώσῃ πλεονάζοντων 500.000 δολ. ἐτησίως, ἅτινα καταβιβάζουσι τὸ κόστος εἰς 7.66 χιλ. τοῦ δολλαρίου. Καὶ αὐτὰ μὲ τὸν «δύσβατον δρόμον» τῆς ἐπιστολῆς Πεζοπούλου. Διότι μὲ τὸν ὁμαλὸν τὸ κόστος φθάνει εἰς 35 λεπτὰ χωρὶς τοκοχρεωλύσιον. Διὰ τοὺς πρώτους ὑπολογισμοὺς τοῦ Γ. Πεζοπούλου, εἰς οὓς δὲν περιλαμβάνετο καὶ τὸ θερμικὸν ἐργαστάσιον καὶ μὲ ἐπιτόκιον 3½ τοκοχρεωλύσιον 6% καὶ κόστος τῶν 2 Ὑδροηλεκτρ. 37 ἐκάτ. δολ., ἤτοι «μὲ βάσιν ὑποθέσεις ἀπραγματοποιήτους» τὸ κόστος θὰ ἀνέλθῃ εἰς 4.49 χιλ. τοῦ δολλαρίου, εἰς ἣν τιμὴν ἐσκέπτετο νὰ χορηγήσῃ τὸ ρεῦμα καὶ ἡ Δ.Ε.Η. πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τῆς PECHINEY. 5) «Ὁ καθηγητὴς BULHOLD εἰς τὸ βιβλίον του «ELECTRISCHE KRAFTWERKE UND NETZE» δίδει διὰ τοιαύτας ὑδροηλεκτρικὰς ἐγκαταστάσεις τὰς ἐξῆς δαπάνας. Τοκοχρεωλύσιον 60)ο (ἀντιστοιχεῖ εἰς ἐπιτόκιον 3 1)20)ο καὶ ἐξόφλησιν 25 ἐτῶν). Α Π Ο Σ Β Ε Σ Ι Σ 2,50)ο Συντήρησις 20)ο. Γενικά έξοδα 20)ο. Σύνολον 12,50)ο. Τὸς οὗτοι εἰναι ὁ συντελεστὴς ἐξυπηρέτησεως τοῦ κεφαλαίου δι' ὑδροηλεκτρικὰς ἐγκαταστάσεις ἐπίσης καὶ κατὰ SCOFFENDERG καὶ GLANK «LAUDES ELECTRICITATS WERKE» σελ. 346». Οὕτω τὸ μὲν ἀνατρέπεται ἡ θεωρία «τῆς ταμιακῆς ἰσορροπίας» περὶ μὴ ὑπολογισμοῦ ἀποσβέσεων, τὸ δὲ αὐξάνεται τὸ κόστος εἰς 6.24 χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου. Ἡ προσθήκη τοῦ θερμικοῦ ἐργοστασίου «μεταβάλλει ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον τὰ πράγματα», αὐξάνουσα τὸ μέσον κόστος εἰς 6.95 χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου (σελ. 112). 6) Διὰ τὴν περιπτώσιν ὅμως τῶν υπερβάσεων τῶν δαπανῶν κατασκευῆς τῶν ἐργοστασίων, τὰς ὁποίας θεωρεῖ λείαν πιθανὰς κατὰ 400)ο, ἐν ὅψει τῶν γεγονότων, ὅτι δὲν ὑπάρχουσι μελέται καὶ ὅτι τὸ Ἔργον Μέργδοθα ἐστοίχισεν ἀπὸ 11.400.000 δολλάρια τῆς KNAPPEN «35.000.000 δολλάρια καὶ ὅχι 30.000.000 δολλάρια, τότε τὸ κόστος θὰ ἀνέλθῃ εἰς 10 χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου (σ. 114) καὶ ἡ ζημία τῆς Δ.Ε.Η. θὰ κυμαίνεται μετὰξὺ 133 καὶ 204 ἐκ.α.τ. δρχ. ἐτησίως» καὶ «διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς προδλεπομένης αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς ἀλουμινίου εἰς 300 ἕως 460 ἐκ.α.τ. ἐτησίως». «Πρόκειται, ἐπιλέγει, περὶ μιᾶς οἰκτρᾶς ὑποθέσεως, χωρὶς ὑπερβολὴν ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗΣ διὰ τὴν Ἑθνικὴν Οἰκονομίαν».

γ) Ἡ προαναφερθεῖσα ὁμάς τῶν Ἐπιστημόνων (σελ. 135—136) ἐπισημαίνει τὴν ἄρνησιν τῆς Γαλλικῆς Δ.Ε.Η., ὅπως χορηγήσῃ εἰς τὴν PECHINEY ρεῦμα, ἀν καὶ τὸ κόστος εἰς Γαλλίαν περιορίζεται εἰς 18 λεπτὰ τῆς δραχμῆς κατὰ KWH· χαρακτηρίζει τὴν σύμβασιν «ὀλι-

σθιρὰν καὶ ὡς ἐγκυμονοῦσαν ζημίαν διὰ τὴν Ἑθνικὴν μαζοικονομίαν» καὶ κατεῖρωνεῦται τὴν γνώμην τοῦ Γ. Πεζοπούλου περὶ κόστους τῶν ἐργοστασίων καὶ κερδῶν τῆς Δ.Ε.Η., προτείνουσα τὴν ἀνάθεσιν τῆς κατασκευῆς αὐτῶν εἰς τὴν PECHINEY μὲ συμμετοχὴν εἰς τὰ κέρδη κατὰ 500)ο.

δ) Ὁ Κλεωνύμος Στυλιανίδης, ὅστις παρὰ τὰ ἐκ.α.τὸν τοῦ ἐτη διατηρεῖ ἀκμαίαν τὴν μαχητικότητά καὶ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ εὐρωστίαν, (σελ. 136-146) ὑποστηρίζει μετὰξὺ ἄλλων, ὅτι: 1) «Ἡ Γαλλία, χώρα πλουσιωτάτη εἰς βωξίτας καὶ μετὰ πλουσίαν παραγωγὴν ἐνεργείας ἐξ ὕδατοπτώσεων πλησίον τῶν ὀρυχείων τῆς δὲν ἀπεφάσισεν οὐδὲ αὐτὴ νὰ δημιουργήσῃ νέας ἐγκαταστάσεις ἀλουμινίου καὶ μεταβάλλουσα τοὺς βωξίτας τῆς εἰς ἀλουμίναν ἐκπέμπει αὐτὴν εἰς τὸ ἐν Ἀφρικῇ Καμερούν, ἔπου τὸ κόστος κυμαίνεται εἰς 1,5 χιλιοστὸν τοῦ δολλαρίου». 2) Ὑπολογίζων τὸν μέσον ὅρον παραγωγῆς τῶν Ὑδροηλεκτρικῶν ἐργοστασίων Καστράκιου, Πρεβέντζας εἰς 670.000.000 KWH (σ. 139) καὶ τὸ μέσον ἐτήσιον ἑλλειμμα τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὴν βιομηχανίαν ἀλουμινίου ἡλεκτρ. ἐνεργείας εἰς 200.000.000 KWH προσδιορίζει τὸ κόστος 5,8 χιλιοστοῦ τοῦ δολλαρίου, ἤτοι «ἀκριβῶς τὸ διπλάσιον τῶν 2,95 χιλιοστῶν τοῦ δολλαρίου, τὸ ὁποῖον κατ' ὀρθοσεν ὁ κ. Πεζόπουλος νὰ προσφέρῃ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν Συντονισμοῦ». Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον «συσσωρεύονται εἰς τὸ πέλος τῆς πεντηκονταετίας ζημίαι διὰ τὴν Δ.Ε.Η. «290.000.000 δολλ. στρογγύλως ἀντὶ τῶν 150.000.000 κέρδους...» Τὸ δὲ περιλάλητον κόστος τῶν 2,95 χιλιοστῶν τοῦ δολλαρίου εἶναι ἀποκύημα ἐνὸς τεχνικοῦ λογιστικοῦ λάθους, περαιτέρω δὲ γέννημα ψευδαίσθησεως, ὅτι μία ἀτμο-ἡλεκτρικὴ ἐγκατάστασις δύναται νὰ παράγῃ ἑκατοντάδας ἑκατομμυρίων KWH χωρὶς νὰ κατανάλισκῃ οὔτε ἓνα χιλιόγραμμον καυσίμου. Ὅτι δὲν ὑπερβάλλω μάρτυς μου τὰ ὅσα ἔχει ὑπογράψῃ ὁ κ. Πεζόπουλος» καὶ 3) Μὲ βάσιν τὸ ἀνακοινωθὲν ὑπὸ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ εἰς τὸ ἐν Ναυπλίῳ Συνέδριον τῶν Μηχανολόγων (Ἐφ. Καθημερινὴ 8.12.1693) κόστος τοῦ συγκροτήματος τῶν Ἐργοστασίων Ἀχελώου ἐκ 210 ἑκατομμ. δολλαρίων καὶ προστιθεμένων 1,80)ο ἐτησίως διὰ δαπάνας λειτουργίας προκύπτει κόστος 7 χιλ. τοῦ δολλαρίου (σ. 142 καὶ 143) ὅποτε ἡ ζημία τῆς Δ.Ε.Η. περιορίζεται εἰς 4.070.000 δολλ. ἐτησίως διὰ τὰ πρῶτα 23 ἔτη καὶ 3.080.000 δολ. διὰ τὰ ὑπόλοιπα 27, ἤτοι σύνολον εἰς τὸ τέλος τῆς πεντηκονταετίας 166.320.000 δολλ. (σ. 144). Καὶ ταῦτα ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι ἡ Βιομηχανία Ἀλουμινίου θὰ ἀρκεσθῇ εἰς τὴν παραγωγὴν τῶν 52.500 τόννων, ἐνῶ συμφέρον αὐτῆς εἶναι «νὰ τὴν προωθήσῃ ἀπὸ τῶν πρῶτων ἡμερῶν πιθανώτατα μέχρι τῶν 100 χιλιάδων τόννων καὶ πλέον». Καὶ καταλήγει εἰς τὸ, ὅτι ἀποτελεῖ «ἀσυγχώρητον ἄμαρτημα καὶ μέγιστον ἔγκλημα κατὰ τῆς χώρας «τὸ νὰ παραδοθῇ εἰς μίαν ξένην καὶ βαρύντατα ζημιολόγον Ἑταιρείαν» ὁλόκληρον τὸ συγκροτήμα τῶν ἐργοστασίων Ἀχελώου, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἠλπίζαμεν νὰ δημιουργήσωμεν «μετριώτερον κόστος ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας, προύργιον καὶ ὅπλον ἀμύνης διὰ τὴν συναγωνιστικότητά, μετὰ βληθέντος οὕτω «τοῦ πανυψηλοῦ φράγματος εἰς ὑπερύψηλον ὁδὸφραγμα ἐπὶ μίαν 50ετίαν κατὰ τῆς ἐξόδου τῆς χώρας ἀπὸ τὸν κλοιὸν τῆς ὑποαναπτύξεως».

ε) Ὁ Γ. Λάβδας εἰς τὸ ἐπιβεβαιωθὲν ἐνόρκως ἀπὸ 27.4.1964 ὑπάντημά του, ἐκθέτει μετὰξὺ ἄλλων (σελ. 146-150) ὅτι: 1) Ὁ Γ. Πεζόπουλος «ἐψεύσθη ἐν γνώσει δημιουργοῦ δηλώσας κατ' ἐπανάληψιν προφορικῶς καὶ διὰ τοῦ τύπου», ὅτι δὲν ἐπέσθη διὰ νὰ ὑπογράψῃ τὴν ἀπὸ 27.6.1960 σύμβασιν ἀν καὶ «ἐγνώριζεν ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς Γεν. Διευθυντοῦ τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ὡς εἰδικοῦ Καθηγητοῦ εἰς τὸ Ε.Μ.

Π. ότι «ή καθοριζόμενη υπό της συμβάσεως τὰ ὑπὲρ της τιμῆς πωλήσεως ὑπὸ τοῦ καθοριζομένου μάλιστα ὅρου ΗΤΟ ΕΠΙΖΗΜΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Δ.Ε.Η.». 2) Ἐγνώριζεν οὗτος, ὅτι ἡ μὲν παραγωγή τῶν Ὑδροηλεκτρικῶν Ἐργοστασίων Πρεσέντζας καὶ Καστρακίου ἀνῆρχετο τὸ πολὺ εἰς 800.000 KWH, ἡ δὲ Ἐταιρεία Ἀλουμινίου ἐδικαιούτο νὰ ζητήσῃ κατ' ἐλάχιστον ὅριον 955.000.000 KWH (σ. 147). 3) «Ἡ ἀντίδρασις τῆς κοινῆς γνώμης καὶ ἡ ἐν τῇ Βουλῇ κριτικὴ ἡν ἀγκάσσει τὸν κ. Πεζόπουλον νὰ ἀναλάβῃ τὴν δικαιολόγησιν πραγμάτων τὰ ὅποια δὲν ἐπίστευεν». Οὕτω ὑπεβίβασε τὴν δαπάνην κατὰ σκευῆς ἀπὸ 44.000.000 δολλάρια τῆς ὑπ' ἀριθ. 36664)27.6.1960 εἰσηγήσεως του εἰς 37.000.000 βάσει ἀτελοῦς προμελέτης τῆς EBASCO συμπληρωθείσης περὶ τὸ τέλος τοῦ 1963 καὶ ὑπολογισάσης τὴν δαπάνην ἐν ὅς ἀντὶ δύο ἔργων εἰς 53 ἑκατομ. δολλάρια, ἀν καὶ ἐγνώριζεν, ὅτι ἐσημειώθη ὑπέρβασις καὶ μάλιστα τὰ ἐναντὶ τῆς τελικῆς μελέτης διὰ τὸ Ὑδροηλεκτρικὸν Δοῦρον 480)α, Ἀγρὰ 520)α, Λάδωνος 660)α καὶ Ταυρωποῦ 790)α. 4) Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ κόστους τῶν 37.000.000 δολλ. καὶ ὑπολογιζομένων τῶν ἐτησίων ἐξόδων ὡς τὰ ὑπελόγησεν ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰς 2.656.000 δολλ. (μὲ τόκον 3,50)ο διὰ τὸ ξένον συνάλλαγμα καὶ 5,50)ο διὰ τὰς δραχμὰς καὶ συμμετοχὴν εἰς γενικὰ ἐξόδα δολλ. 200.800) τὸ προκύπτον βάσει τῶν ἀριθμῶν τοῦ Γ. Πεζοπούλου κόστος ἀγὰ κίλοβατώραν ἐπὶ παραγωγῆς πρωτοβαθμίου καὶ δευτεροβαθμίου ἐνεργείας 800.000.000 KWH ΑΝΑΒΙΒΑΖΕΤΑΙ εἰς τὴν ἐξοδὸν τῶν μηχανῶν εἰς 3,35 καὶ εἰς τὸ ἐργοστάσιον ἀλουμινίου εἰς 3,75)ο χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου. Διὰ τὰ ἔτη ὅμως τῆς ξηρασίας, ὅποτε ἡ παραγωγή περιορίζεται εἰς 480 ἑκατομ. κιλοβατώρας τὸ κόστος αὐξάνει εἰς 6,25 χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου ἐπὶ δαπάνης 37 ἑκατ. δολλ. εἰς 7,35 χιλιοστὰ τοῦ δολλ. ἐπὶ δαπάνης 44 ἑκατομ. δολλ. καὶ 9,20 χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου ἐπὶ δαπάνης 53 ἑκατομ. δολλ. Διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀντιμετώπισεως τοῦ ζητήματος διὰ μόνων τῶν ὑδροηλεκτρικῶν ἔργων τοῦ Ἀχελώου, ὡς «θὰ ἔπρεπε», τὸ κόστος θὰ ἀνῆρχετο διὰ τὸ ἔτος ξηρασίας (πρωτογενὲς ἐνέργεια) εἰς 9,8 χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου καὶ διὰ τὸ ἔτος τῆς μέσης ὑγρότητος 6 χιλιοστὰ. «Ἀκόμη καὶ διὰ τὰ ἔτη μέσης ὑγρότητος (δευτερογενὲς ἐνέργεια) ἡ ζήτημὶς τῆς Δ.Ε.Η. θὰ ἀνέρχεται εἰς 2.300.000 ἐτησίως (ἡτοι 69.000.000 δρχ.) (σ. 149). Τὸ θερμοκὶν ἔργοστασιον, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον θὰ ἐλειτουργεῖ μόνον κατὰ τὰ ἔτη τῆς ξηρασίας, θὰ ἀνεβίβαζε τὸ συνολικὸν κόστος εἰς 6,6 χιλιοστὰ τοῦ δολλ. Ἡ λειτουργία τοῦ θερμοκὶν ἔργοστασίου εἰς τὰ ἔτη μέσης ὑγρότητος θὰ ἐπεβάρυνεν ἀδικαιολογητῶς τὸ κόστος, δεδομένου, ὅτι κατὰ τὰ ἔτη αὐτὰ θὰ παρήγεται πλεονάζουσα ἐνέργεια ἀνευ καυσίμων ἀπὸ τὰ Ὑδροηλεκτρικὰ ἔργοστασια καὶ 6) «Τὴν θεωρίαν περὶ πραγματοποίησεως κερδῶν 1.800.000 δολλ. ἐτησίως ἐκ τῆς διαθέσεως τῆς πλεοναζούσης ἐνεργείας τοῦ θερμοκὶν ἔργοστασίου τὴν θεωρεῖ ὁ Γ. Λάβδας «παραπλανητικὴν», δι' οὗς λόγους ἐξέθεσεν ἐν τῇ Βουλῇ ὁ Ι. Ζιγδης, οὗς καὶ ἐπαναλαμβάνει αὐτολεξεῖ. Καὶ καταλήγει: «Σκοπὸς τῆς μελέτης μου ἦτο νὰ ἀποδείξω ἐσφαλμένους τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Γ. Πεζοπούλου βάσει τῶν παρ' αὐτοῦ χρησιμοποιομένων ἀριθμῶν».

στ) Τὴν σύμβασιν ἐπέκριναν καὶ οἱ Ι. Φλαμπουράκης, Ἀναρχ. Δημητρακόπουλος καὶ Ἑμμ. Βουγιούκαλος (σελ. 151—154). Ὁ πρῶτος ἀναφέρει μεταξὺ ἄλλων εἰς τὸ ἐπιβεβαιωθὲν ἐνῆρχετο ἀπὸ 4.12.1963 ὑπόμνημά του: «Ἡ τιμὴ αὐτῆς (τῶν 3,1 καὶ 3,6 χιλιοστ. τοῦ δολλαρίου) εἶναι πολὺ κατωτέρα» τῆς συμφωνηθείσης εἰς ἀναλόγους περιπτώσεις ὡς πρὸ μεγάλων ἐπιχειρήσεων ἐξηλεκτρισμοῦ μὲ ἐξυμνότερα ἔργα παραγωγῆς. . . . π.χ. ἡ τιμὴ τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας τῆς παρεχομένης ὑπὸ τῆς μεγάλης Ἀμερικανικῆς ἐπιχειρήσεως BONEVILLE POWER ADMINISTRATION, ἥτις ἐφοδιάζεται ἀπὸ τὸ μεγαλύτερον φράγμα

τοῦ κόσμου, τὸ περίφημον GRAND GOOLEE, ἰσχύος 2 ἑκατομμυρίων KW ἀνέρχεται εἰς 4,25 MILLS..... Ἐπιπροσθέτως τὸν κατὰ τὸ διάστημα τῆς 60ετίας συνεχῶς αὐξανόμενον πληθωρισμὸν εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας θὰ ἐπωφεληθῇ ἡ Ἐταιρεία ἀντὶ τῆς Δ.Ε.Η. Δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ τιμὴ αὕτη ἐβασίσθη, ἐστὼ καὶ κακῶς, ἐπὶ τοῦ ἔργου τοῦ Ἀχελώου, ὅπερ εἶναι τὸ εὐδυνότερον τῶν Ἑλληνικῶν ἔργων... Τὴν ὑπὸ τοῦ Πεζοπούλου ὑπογραφείσαν σύμβασιν ἡ ρνήθη νὰ ὑποστηρίξῃ εἰς τὸ Δ.Σ., ἀναβληθέντος λόγῳ τῆς ἀρνήσεώς μου ταύτης τοῦ εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν ταξιδίου αὐτοῦ».

8. α) Εἰς τὴν συνεδρίασιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς 13.3.1963 ὁ νέος Γεν. Διευθυντὴς τῆς Δ.Ε.Η. Καλλίνικης Ἀλ. ἀνεκοίνωσεν, ὅτι ἡ EBASCO ὑπέβαλε τὴν 14.1.1963 τὸ πρῶτον στάδιον τῆς μελέτης τῆς «δι' ἧς ἀφ' ἐνὸς μὲν συνεχώνευσεν τὰ 2 ἔργα Πρεσέντζας καὶ Καστρακίου εἰς ἓν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑπελόγησεν τὴν δαπάνην διὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο εἰς 52.600.000 δολ.» ἐναντι τῶν 36.500.000 δολ., τὰ ὅποια προεβλέποντο καὶ διὰ τὰ δύο. Οὕτω τὸ κόστος ὑπελογίσθη ἀπὸ τὸν ὡς ἄνω Γεν. Διευθυντὴν εἰς 4,3 χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου, ἀνευ διευκρινήσεως ἀν ἀναφέρεται εἰς μόνην τὴν πρωτογενὴ ἐνέργειαν καὶ ἀν περιλαμβάνει καὶ τὰ ἐξόδα μεταφορᾶς. Κατὰ τὴν συζήτησιν ὁ μὲν Ἀναρχ. Δημητρακόπουλος παρετήρησεν ὁρθῶς, ὅτι «ἐκ τῆς μέχρι σήμερον πείρας ἐκτελέσεως ἔργων τοιαύτης φύσεως πάντοτε οἱ προϋπολογισμοὶ εἶναι κατώτεροι τῆς πραγματικότητος» ὁ δὲ Γεν. Διευθυντὴς ἀπεκάλυπεν, ὅτι «εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ φράγματος Κρεμαστῶν ὁ μειοδότης ἔδωκε 31.500.000 δολλ. ἐναντι 500.000.000 δολλ. πού ἔδωκε ὁ ἀμέσως ἐπόμενος». Εἶναι καὶ τοῦτο μία χαρακτηριστικὴ ἀπόδειξις τῆς μεϊνάλης ὥφελείας, ἥτις προκύπτει ἀπὸ τοὺς διαγωνισμοὺς, τοὺς ὁποίους, ὡς εἶδομεν, ἀπέφρυνεν ἡ Δ.Ε.Η. καὶ ὁ Γ. Πεζόπουλος.

β) Ὁ Γ. Ἀποστολάκης ἐκ τῶν ἀνωτέρων στελεχῶν τῆς Δ.Ε.Η. εἰς τὸ ἀπὸ 16.4.64 ὑπόμνημά του, θεβαιωθὲν ἐνῶρως ἐξηγεῖ ὅτι: Κατὰ τὴν προμελέτην τῆς EBASCO τοῦ Ἰανουαρίου 1963 εἰς τὰς σελ. 98—99 αὐτῆς τὸ κόστος τοῦ ἡλεκτρ. ρεύματος ἐκ τοῦ ἔργου Καστρακίου θὰ ἀνῆρχετο εἰς 4,34 MILLS, πρᾶγμα τὸ ὅποιον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἡ Διεύθυνσις Προγραμματισμοῦ τῆς Δ.Ε.Η. κατὰ τὴν γενομένην τὸ θέρους τοῦ 1963 σύνταξιν νέων βιομηχανικῶν τιμολογίων. Κατ' αὐτὴν ὑπελογίσθη τὸ μέσον κόστος τῶν ἔργων Κρεμαστῶν, Καστρακίου, Πτολεμαΐδος καὶ Μεγαλουπόλεως εἰς 5,11 χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἐξόδων μεταφορᾶς. Μειούμενου τοῦ συντελεστοῦ χρησιμοποίησεως 1000)ο αὐξάνει τὸ μέσον κόστος εἰς 5,67 MILLS. Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς διαπιστωθείσης μεταξὺ προϋπολογισμῶν καὶ ἀπολογισμῶν διαφορᾶς προεβλέφθη διὰ τὰ νέα τιμολόγια «ἡ ρήτρα κόστους τῶν ἔργων» βάσει τῆς ὁποίας γίνεται ἀναθεώρησις καὶ ἀναπροσαρμογὴ τῶν συμφωνημένων τιμῶν. Τὸ σχέδιον χρησιμοποίησεως καὶ θερμοκὶν ἔργοστασίου διὰ τὴν τροποδότησιν τῆς Βιομηχανίας Ἀλουμινίου ἐγκτελείφθη ὡς ἀσύμφορον. Εἰς τὰς δαπάνας κατασκευῆς τοῦ ἐνιαίου ἔργοστασίου Καστρακίου δὲν περιλαμβάνονται τὰ ἐξόδα μεταφορᾶς ἐκ δολλαρίων 4.120.000.

γ) Ἐκ τῆς ἀπὸ 3.12.1963 ἐπιστολῆς τοῦ EDGAR KAISER πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Βιομηχανίας ἰσχύουσιν εἰς τὰς κατωθι χώρας καὶ διὰ τὰς ἐξῆς Ἐταιρείας αἱ ἐναντι αὐτῶν σημειούμεναι τιμαὶ (σ. 160—161) 1) TENNESSEE VALLEY AUTHORITY Η.Π.Α. 4,18 MILLS, 2) POWER AUTHORITY Νέας Ὑόρκης 4,47 MILLS, 3) TASIANIA HYPRO—ELECTRIC COMMISSION 4,5 ἕως 4,7 MILLS, 4) Νορβηγικὸν Ἐθνικὸν διασυνδεδεμένον ἐνεργειακὸν σύστημα 3,25 MILLS, 5) KAISER ALLUMINIUM καταβάλλει σήμερα ἀπὸ 2 ἕως 4,4 MILLS, 6) Ἰσπανία 5,8 ἕως 5,83 MILLS, 7) Ἰνδία 4,23 MILLS, 8) Γιουγκοσλαβία 3,10 MILLS, 9) Καναδὰς 3,3 ἕως 3,5 MILLS, 10) Μεξικὸν 5,4 MILLS, 11) Βραζιλία 4 ἕως 4,2 MILLS, 12) Αἴγυπτος 3,8 ἕως 4,3 MILLS, 13) Γκάνα 2,625 MILLS καὶ 14) Σαυδηνία 5,67 MILLS». Ὅπου ἀναφέρονται τιμολόγια τῆς KAISER ταῦτα

είναι ακριβή και ισχύουσι μέχρι σήμερα. Τα έτερα τιμολόγια, ως ανέφερα, έχουν άπλως ανακοινωθεί, είναι δέ ακριβή βάσει πληροφόρων παρασχεθεισών εις ήμᾶς, μη αποκλεισμένης όμως ένδεχομένης τροποποίησεως δι' ειδικών συμβάσεων μη ανακοινωθείσών.

9. Είς τὰς σελ. 161—180 τῆς έκθέσεως Κ. Παπζιωάννου παρατίθενται ένδιαφέροντα άποσπάσματα τῆς από 25.5.1964 έκθέσεως του "Αγγλου ειδικού D. I. BOLTON και τῆς ύπ' άριθ. 21986)19.3.64 άποφάσεως του "Υπουργού Βιομηχανίας συγκροτηθείσης εξ ειδικών "Επιτροπῆς.

α) Είς τήν πρώτην ό "Αγγλος επιστήμων μετά μακράν και ένδελεχή έρευναν διεπίστωσεν, ότι: 1) "Υπήρξε «βασικόν σφάλμα» νά όρισθῇ ή διάρκεια τῆς συμβάσεως διά 50 έτη άνευ προβλέψεως άναπροσαρμογῆς τῆς τιμῆς, δεδομένου, ότι: «άποτελεῖ καθεολικήν σχεδόν ανά τόν κόσμον έμπερίαν, ότι ή αξία του χρήματος πίπτει κατά 2 έως 3ο)ο τουλάχιστον τό έτος», άσχέτως πρὸς τό ότι ή τιμή τῆς ηλεκτρικῆς ενέργειας δέον νά ρυθμίζεται «συμφώνως πρὸς τὰς διακυμάνσεις άλλων παραγόντων, ως ή τιμή τῶν καυσίμων, τὰ ήμερομίσθια και τό κόστος διαβιώσεως» και πρὸς τό ότι εἰς τό μέλλον, αξιοποιηθεῖσών όλων τῶν εὐνοϊκῶν περιπτώσεων, «πρόσθια ηλεκτρικά φορτία πρέπει νά άντιμετωπισθοῦν διά τῆς έκμεταλλεύσεως τοποθεσιῶν υπό πολὺ ὑψηλότερας δαπάνας κεφαλαίου». 2) «Εἶναι λανθασμένον ἀπὸ ἀπόψεως ἀρχῆς», τό ότι δέν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν εἰς τό τιμολόγιον τῆς συμβάσεως «ή ἀνάκιλοβάτ επίβαρυνσις, ἥτις άποτελεῖ τήν πεμπτουσίαν ἐνὸς τιμολογίου ρυθμίζοντος τὰ τῆς παροχῆς ὑδροηλεκτρικῆς ενέργειας», καθ' ὅσον «μετά πάροδον 30 ἐτῶν εἶναι δυνατόν ή "Εταιρεία "Αλουμινίου νά χρησιμοποιῇ διαφορετικὴν κατεργασίαν λειτουργοῦσαν εἰς τό ήμισυ του σημερινοῦ συντελεστοῦ φορτίου», ὁπότε «θὰ ήδύνατο νά ἀγοράζῃ αὐτὴ κιλοβάτ μετρίστες ζητήσεως εἰς τό ήμισυ τῆς σημερινῆς τιμῆς». 3) «"Υπὸ πᾶν νοητόν πρίσμα και ἐάν ἐξετασθῇ» ή συμφωνηθεῖσα τιμή «εἶναι αὐτὴ ἐξαιρετικῶς χαμηλὴ πρὸς οἶον δῆποτε πρότυπον συγκρινομένην». Βάσει τῶν δοθέντων ἀριθμῶν ὡς πρὸς τήν δαπάνην και τήν έτησίαν παραγωγήν, τό κόστος ὑπολογίζει διά μὲν τὰς 2 μονάδας τῶν 80 KW εἰς 12,6 ἔως 12,58 λεπτά τῆς δραχμῆς ἀνά KWH, διά δέ τὰς τρεῖς μονάδας εἰς 13,05 λεπτά. Προσθέτει όμως, ότι κατά τὸν ὑπολογισμόν αὐτὸν «ἐν ὑπάρχει συνήθως πρὸς 10% διά τήν ἐφεδρείαν ισχύος (KW) και ενέργειας (KWH)» ἰδίᾳ «ὑπὸ συνθήκας μεγίστης ξηρασίας» και ότι αποκλείεται ή αύξησις τῆς ισχύος ἐάν τυχόν καθίστατο λόγω ζητήσεως ἀναγκαιά και ἐπὶ πλέον ἀγνοοῦνται αἱ δαπάναι «δισευθύνσεως, γενικῶν ἐξόδων και ἐγκαταστάσεων γενικῆς χρήσεως». 4) «"Η ἀπομόνωσις» ἐνὸς ή περισσοτέρων σταθμῶν παραγωγῆς πρὸς τροφοδότησιν ὠρισμένης βιομηχανίας εἶναι «άντιστοίχονομική» και συνεπάγεται «σημαντικὴν σπατάλην ἐπενδύσεων». "Η Βιομηχανία "Αλουμινίου «πράγματι δέν θὰ ἀγοράζῃ ηλεκτρικὴν ἐνέργειαν ἐκ τινος ὑδροηλεκτρικοῦ σταθμοῦ ἀλλὰ ἐκ τοῦ δικτύου τῆς Δ.Ε.Η. Αὐτὰ εἶναι τὰ φυσικά δεδομένα τοῦ θέματος και τό τιμολόγιον πρέπει νά άντιστοιχῇ πρὸς αὐτά και ὅχι πρὸς φανταστικόν τίφερον. Δέν εἶναι νοητόν, καταλήγει, ή "Εταιρεία "Αλουμινίου νά στηρίζεται διά τήν ἐξασφάλισιν τῆς απαιτουμένης ηλεκτρικῆς ενέργειας εἰς τήν χρησιμοποίησιν τοῦ γενικοῦ δικτύου τῆς Δ.Ε.Η. χωρὶς πληρωμὴν τῶν ἀναγκαίων πρὸς τοῦτο ἀσφαλίσεων. 5) "Η συμφωνηθεῖσα τιμή ρεύματος διά τῆς συμβάσεως μεταξὺ τῆς TENNESSEE VALLEY AUTHORITY και τῆς REYNOLDS Co εἰς Η.Π.Α. 14.40 ἥτοι 432 δρχ. ἀνά KW μεγίστης ζητήσεως σὺν 2,5 MILLS ἥτοι 7,5 λεπτά ἀνά KW θὰ ἰσοδυναμεῖ ὑπὸ τὸν ἀναμενόμενον μέσον έτήσιον συντελεστὴν φορτίου "Ελλήν. "Εργοστασίου "Αλουμινίου πρὸς

μίαν συνολικὴν τιμὴν 13,2 λεπτῶν ἥτις εἶναι μία και ἡμίσεια φερέ μεγαλυτέρα τῆς τιμῆς τῆς "Ελληνικῆς συμβάσεως, ἐνῶ ή T.V.A. εἶναι ἐκ τῶν μεγαλυτέρων και ἐκ τῶν οικονομικωτέρων λειτουργούντων "Οργανισμῶν παροχῆς ηλεκτρικῆς ενέργειας εἰς τὸν κόσμον, τό δέ μέσον κόστος ἀνά KWH εἶναι μικρόν μόνον ποσοστὸν τοῦ μέσου κόστους παροχῆς ηλεκτρικῆς ενέργειας ἐν "Ελλάδι, τῆς συμβάσεως συναφείσης μόνον διά περίοδον 12 ἐτῶν. 6) "Εκ διαφορῶν ἀριθμῶν πινάκων και ὑπολογισμῶν, οὗς παραθέτει, συνάγει τό συμπέρασμα, τό και εἰς άλλην προγενεστέρην μελέτην του σημειούμενον, ότι ή μέση τιμή παραγωγῆς ηλεκτρικῆς ενέργειας κατά τό έτος 1966 «ὑπὸ τοῦ συνόλου τῶν σταθμῶν» τῆς Δ.Ε.Η. θὰ ἀνέλθῃ εἰς 28,6 λεπτά ἀνά KWH, ἥτοι κατά 2,2 φερέ τοῦ ὑποθετικοῦ κόστους τῶν 13 λεπτῶν και 3 φερές περίπου τῆς ἀρχικῆς συμβατικῆς τιμῆς τῶν 9,3 λεπτῶν. 7) «"Υπὸ τήν προϋπόθεσιν ότι κρίνεται ἐπιθυμητὴ ή προσέλκυσις βιομηχανιῶν, ὡς ή τοῦ "Αλουμινίου» θὰ ήδύνατο νά μειωθῇ ή ἀπόδοσις τοῦ χρησιμοποιουμένου κεφαλαίου, νά παρραθῇ τό στοιχείον τῆς «αὐτοχρηματοδότησεως», νά ἐλαττωθῇ ή συμμετοχή εἰς τὰ γενικά έξοδα και νά διαγραφῇ «ή συνεισφορά εἰς τό κόστος καθιερώσεως ἐνιαίου τιμολογίου καθ' ἅπασαν τήν "Ηπειρωτικὴν χώραν και τὰς Νήσους», ὁπότε θὰ ήτο δυνατόν νά προταθῇ «μία συνολικὴ τιμή τροφοδότησεως τοῦ αλουμινίου, ἀνερχομένη εἰς 20 λεπτά κατά K.W.H., ὑπολειπομένη δηλαδή κατά τι τῶν 7 MILLS» και 8) τήν ἀναθεώρησιν τῆς συμβάσεως δικαιολογοῦσιν, ή ἀπαράδεκτος και ἐπικίνδυνος παράτασις αὐτῆς ἐπὶ μίαν πεντηκονταετίαν, ή προβλεπομένη αύξησις τοῦ κόστους διά νέους σταθμούς και ή ὑπαρξίς σοβαρῶν λόγων «νά πιστεύσῃ κανείς, ότι ή πραγματικὴ κατανάλωσις ηλεκτρικῆς ενέργειας ἀνά τόννον αλουμινίου, δέν θὰ ὑπερβῇ τό 80ο)ο τοῦ μεγέθους, ὅπερ κατεγράφη κατά τὰς διαπραγματεύσεις».

β) Εἰς τήν δευτέρην έκθεσιν ή ἐκ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πολυτεχνείου Παύλου Σακελλαρίου τῆς Γενικῆς Χημείας, Μιχ. "Αγγελσπούλου τῆς Πυρηνικῆς Τεχνολογίας και τοῦ μηχανολόγου—ηλεκτρολόγου Κων. Καραλάμους συγκροτηθεῖσα "Επιτροπὴ τονίζει μεταξὺ άλλων ότι: 1) τό κόστος παραγωγῆς τοῦ διατεθειμένου διά τήν βιομηχανίαν αλουμινίου ηλεκτρικοῦ ρεύματος θὰ ἀνέλθῃ εἰς 4,21 MILLS/KWH, 2) ή ισχύς τοῦ "Υ.Η.Σ. Καστρακίου εἶναι μεγαλυτέρα τῆς ὑπὸ τῆς συμβάσεως προβλεπομένης μεγίστης τοιαύτης διά τήν βιομηχανίαν αλουμινίου, ἐνῶ ή ἀναμενόμενη παραγωγή αὐτοῦ «εἶναι κατά μικρόν ποσοστὸν μεγαλυτέρα τῆς απαιτουμένης δι' αὐτὴν ὑπὸ ισχὺν 100 KW και ὑψηλὸν ἐτήσιον βάθμὸν χρησιμοποίησεως. "Εν τούτοις δέν εὐσταθεῖ ή ἄποψις, ότι ή μεγαλυτέρα διαθέσιμος ισχύς θὰ διατίθεται ὑπὸ πολὺ ὑψηλότερον τιμολόγιον, ἀλλὰ άποτελεῖ οὐσιαστικῶς ὑπολογισμόν κατά βάσιν οικονομικοῦ ἰσοζυγίου τοῦ "Υ.Η.Σ.», 3) «οἰαδήποτε προσαρμογὴ τῆς έκμεταλλεύσεως πρὸς ἐξυπηρέτησιν μιᾶς συγκεκριμένης κατανάλώσεως άποτελεῖ τοῦλάχιστον σπᾶτάλιν χρησιμοποίησιν μιᾶς ἐγχωρίου πηγῆς ενέργειας», 4) τό ἄρθρον 6 τῆς συμβάσεως μεταξὺ T.V.A. και τῆς REYNOLDS METALLS Co δίδει κόστος 4,15 χιλιοστών τοῦ δολλαρίου ἀνά KWH «ἐάν ή REYNOLDS ἀπορροφᾷ καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τοῦ μηνὸς σταθερῶς τήν συμπεφωνημένην ισχύν». Σημειωτέον, ότι ή σύμβασις αὐτὴ ὑπεγράφη τὴν 24.12.55, δι' ἐναρξιν τροφοδότησεως ἀπὸ 1.11.57 και λήξιν τὴν 31.8.67 και προβλέπει ἀναθεώρησιν τῶν τιμῶν, 5) ἠδὲ ή τὸ ὕψος ἐπενδύσεων διά τὰ δύο εργοστάσια ἀπὸ τό ἀρχικῶς προβλεφθέν ποσὸν τῶν 75.000.000 εἰς 113.500.000 με άντίστοιχον αύξησιν τῆς παραγωγῆς τοῦ μὲν εργοστασίου τῆς "Αλουμινίας ἀπὸ 100.000 μ.τ.ε. εἰς 200.000 μ.τ.ε., τοῦ δέ εργοστασίου "Αλουμινίου ἀπὸ 52.500 εἰς 62.300 μ.τ.ε. πράγμα τό ὁποῖον, ὡς εἶδομεν ἔχει

ἄμεσον σχέσιν μετὰ τὴν καταναλισκομένην ἢ ηλεκτρικὴν ἐνέργειαν καὶ τὸ ἐξ' αὐτῆς προσδιοριζόμενον κόστος. 6) Αἱ προβλεπόμεναι δαπάναι τῶν δύο ἐργοστασίων Ἀλουμίνης καὶ Ἀλουμινίου, αἵτινες ἀπετέλεσαν τὴν βάσιν καὶ προϋπόθεσιν τῆς ζητηθείσης καὶ ἐπιτευχθείσης «ἐξαιρετικῶς χαμηλῆς τιμῆς ἢ ηλεκτρικῆς ἐνεργείας» παρουσιάζονται ἐξογκωμέναι «ἐκτιμώμεναι ἐνίοτε εἰς τὸ τριπλάσιον τῶν τρεχοῦσων τιμῶν δι' ἀνάλογα ἔργα» (σελ. 185—190) καὶ 7) «Ἐκ πάντων τῶν ὡς ἄνω στοιχείων προκύπτει, ὅτι τὸ ὑπὸ τῆς Α.Ε. προϋπολογισθέν ὕψος ἐπενδύσεων εἶναι ἐξογκωμένον καὶ τὸ πιθανώτερον ὕψος τῆς ἀπαιτηθευμένης δαπάνης θὰ κυμανθῇ περὶ τὰ 80 ἐκατ. δολλάρια (ἐναντι τῶν 113.457.300 δολλ.). Σημασίαν ἐξέχουσιν ἀποκτᾶ ἢ ὑπερτίμησις αὕτη ὡς ἐκ τῆς ἐπιπτώσεως τῆς Α ἐπὶ τοῦ κόστους παραγωγῆς καὶ ἐκμεταλλεύσεως Β ἐπὶ τοῦ τρόπου ἀποσβέσεως τῶν ἐγκαταστάσεων Γ ἐπὶ τῶν πραγματικῶν σχέσεων τῶν συμβαλλομένων μερῶν, ὡς αὗται καθορίζονται εἰς τὸ ἄρθρον 5 τῆς συμβάσεως καὶ ἰδιαίτερα τῆς θέσεως τῆς Ἑλληνικῆς ἐκπροσωπούμενης ὑπὸ τοῦ Ο.Β.Α. Τέλος ἡ ὑπερτίμησις αὕτη ἀποκτᾶ ὅλως ἰδιαιτέραν σημασίαν διὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 6 τῆς συμβάσεως προβλεπόμενα δάνεια καὶ ἰδιαίτερα τὰ ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς τοιαῦτα, ὡς καὶ διὰ τὴν ἀπεριόριστον δυνάμειν ἀνεξελέγκτων οἰκονομικῶν συνδυασμῶν ποὺ δημιουργοῦνται διὰ τοὺς ἐξ ἄλλοδαπῆς μετόχους τῆς Α.Ε.».

10. Ἐκ τῆς προσεκτικῆς μελέτης τῶν προαναφερθέντων στοιχείων καὶ τῆς ἐν ἀντιπαράθεσιν σταθμίσεως αὐτῶν, δυνάμεθα χωρὶς νὰ ἐμπλακώμεν εἰς τεχνικοοικονομικὰ λεπτομερείας καὶ τὰς περὶ αὐτῶν ἀμφισβητήσεις, νὰ συναγάγωμεν τὰ ἀκόλουθα ἐν γενικαῖς γραμμαῖς συμπεράσματα, τὰ ὁποῖα θεωροῦμεν ἀσφαλῆ καὶ κατὰ τὴν γνώμην μας ἀδιάσειστα.

1. Ὁ Γ. Πεζόπουλος, ἂν καὶ ἀπὸ τοῦ 1957 ἐμελέτα τὸ ζήτημα τῆς παροχῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας εἰς τὴν βιομηχανίαν ἀλουμινίου ἀπέφυγεν ἐπιμελῶς νὰ ἐνημερώσῃ σχετικῶς τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐξαιρέσει τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 43) 23.10.57, οὐχὶ ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας, ἀλλὰ προκλήθῃς ἐκ σχετικῶν ἀνακοινώσεων τοῦ Ι. Πεσματζόγλου, παρέσχε σχετικὰς πληροφορίες. Ἡ παράλειψις αὕτη γίνεται ἀκόμη βαρύτερα ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 1959, ὅποτε αἱ μετὰ τῶν Κυβερνητικῶν παραγόντων καὶ ἄλλων ἀρμοδίων συζητήσεις καὶ συνεργασίαι αὐτοῦ προσλαμβάνουσι συγκεκριμένην μορφήν καὶ τείνουσιν εἰς τὴν διαπίστωσιν τῆς χαμηλοτέρας δυνατῆς τιμῆς τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας καὶ ἐν ὅψει αὐτῆς εἰς τὴν ἐξέτασιν ὠρισμένων προτάσεων ἀξιοποιήσεως τῶν Ἑλληνικῶν Βωξιτῶν. Ἡ ἔκτακτος καὶ αἰφνιδιστικῆς, ἄνευ προηγουμένης κοινοποιήσεως τῆς οἰκείας Εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως, σύγκλησις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ἡ ψυχολογικὴ πίεσις αὐτοῦ διὰ τῆς ἐπικλήσεως τῆς Κυβερνητικῆς ἐπιθυμίας πρὸς ἄμεσον ἔγκρισιν τῆς πρὸ διημέρου μονογραφηθείσης συμβάσεως τοῦ ἀλουμινίου ἐντὸς ὀλίγων ὡρῶν, δημιουργεῖ τὴν εὐλογον ὑπόνοιαν, ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος δὲν ἠθέλησε τὴν ἐνημέρωσιν τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐπεδίωκε νὰ ἐπιτύχῃ ἐξ ὑφαρπαγῆς τὴν ἔγκρισίν των. Τοῦτο ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος τὸ μὲν, ὅτι τὸν Ι. Φλαμπουριάδην κατετόπισεν ἐγγράφως ἀπὸ τῆς 25.6.60, τὸ δὲ ὅτι ἡ σύμβασις μετὰ τοῦ Δημοσίου ὑπεγράφη μετὰ δύο ἀκριβῶς μηνῶν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων, ἂν μὴ καὶ πολὺ πρότερον, ἠδύνατο καὶ ἔπρεπε νὰ συζητηθῇ ἐξονυχιστικῶς ἡ τόσον σπουδαία διὰ τὴν Δ.Ε.Η. σύμβασις ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, τὰ ὁποῖα καὶ μόνον αὐτὰ κατὰ νόμον ἐδικαιούοντο νὰ ἐκφράσωσιν ἐγκύρως τὴν βούλησιν τῆς καὶ ἔφερον τὴν εὐθύνην τῆς ἐπιμελοῦς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τῆς.

2ον Ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐγνώριζεν, ὅταν ἐδέχετο εἰς τὴν σύμβασιν τῆς 25.6.60 καὶ ὅταν ἐν συνεχείᾳ ὑπεστήριξε τὴν τιμὴν τῶν 3,1 καὶ 3,6 χιλιοστών τοῦ δολλαρίου, ὅτι τὸ κόστος τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας διὰ τὴν Δ.Ε.Η. ὑπὸ οὐδεμίαν πρόφασιν καὶ εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν ἠδύνατο νὰ κατέλθῃ κάτω τῶν 4 χιλιοστών ἀνὰ χιλοβατώραν.

Τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι: α) Ὁ σύμβουλος τῆς Γεν. Διευθύνσεως Ι. Μαγγιώρος διὰ τῆς ἀπὸ 22.5.57 ἐκθέσεώς του, μετὰ σύμφωνον ἀπὸ 7.5.57 μελέτην τῆς οἰκείας Διευθύνσεως μελετῶν τῆς Δ.Ε.Η., ὑπελόγησε τὸ κόστος τοῦτο εἰς 4—91 χιλιοστὰ δολλαρίου. β) Ὁ ἴδιος ὁ Πεζόπουλος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 457) 284) 547) 22.5.57 ἐμπιστευτικῆς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Συντονισμοῦ ἀναφορᾶς του ἀνεβίβασε τὸ αὐτὸ κόστος «εἰς περίπτωσιν ἐγκαταστάσεως τοῦ ἐν λόγω ἐργοστασίου εἰς Ἰτέαν, Χαλκίδα ἢ Στυλίδαν εἰς 5 ἔως 15,5 χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου ἀνὰ KWH. γ) Ὁ αὐτὸς εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 43) 23.10.57 συνεδρίαν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐπιβεβαίωσεν τὴν ἀναφορὰν του ταύτην, προσθέτει: «Νομίζω πάντως, ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ ρεύματος ἡμπορεῖ νὰ φθάσῃ εἰς 4 χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου καὶ ὅχι εἰς 3,5 τὴν ὁποίαν ζητεῖ ὁ KAISER». δ) Ὁ χημικὸς — μηχανικὸς Κούμπος εἰς μελέτην του, συνταχθεῖσαν κατ' ἐντολὴν τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ 1957 ὑπολογίζει εἰς τὴν σελ. 83 αὐτῆς δυνατὴν τιμὴν τῆς παροχῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος διὰ τὴν βιομηχανίαν ἀλουμινίου ἐν Ἑλλάδι εἰς 4,5 μέχρι 5,5 χιλιοστὰ. ε) Εἰς τὴν ἐκδοσιν τῆς Οἰκονομικῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν ὑπὸ τὸν τίτλον «Δυνατότητες ἐπενδύσεων ἐν Ἑλλάδι» τεύχος Β σ. 95 ὑποστηρίζεται ἡ τιμὴ «πέρι ξ τῶν 5 MILLS κατὰ KBΩ». στ) Ὁ ρηθείς Ι. Μαγγιώρος, ἐνεργῶν κατ' ἐντολὴν τοῦ Πεζοπούλου, ὑπέβαλε πρὸς αὐτὸν τὴν ἀπὸ 8.6.59 ἀναφορὰν του (ἀριθ. Πρωτ. Δ.Ε.Η. 2480) 2.7.59, δι' ἧς ἀπεφάνθη, ὅτι δὲν εἶναι ἐφικτὴ διὰ τὴν Ἑλλάδα ἡ πραγματοποίησις

κόστους 3 ἔως 3,5 χιλιοστών τοῦ δολλαρίου ἀνὰ KWH. ζ) Ὁ Πεζόπουλος διὰ τοῦ ἀπὸ 2.6.1960 σημειώματός του πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Συντονισμοῦ ὑπολογίζει τὸ κόστος ἀπὸ τοῦ θέρους 1964 διὰ μὲν τὰ Κρεμαστὰ Ἀχελώου εἰς 4 MILLS διὰ δὲ τὸν συνδυασμὸν Κρεμαστῶν Πρεβέντζης καὶ Καστρακίου εἰς 3,53 MILLS, προφανῶς εἰς τὸ ἐργοστάσιον παραγωγῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, ἄνευ ἐξόδων μεταφορᾶς καὶ ἄλλων ἀπωλειῶν καὶ η) Ὁ ἴδιος εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 3664) 27.6.60 εἰσηγήσειν του πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Δ.Ε.Η. ὑπογραμμίζει, ὅτι, ὡς ἐδήλωσεν εἰς τὸν Ὑπουργὸν Βιομηχανίας, «τὸ κόστος κατὰ παραβιδομένην χιλοβατώραν θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπολογιζέται εἰς 4 χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου».

3ον Ὁ Γ. Πεζόπουλος ἀκριβῶς διότι δὲν ἐπίστευεν εἰς ὅσα ὑπεστήριξεν ἐν σχέσει μετὰ τὴν συμφωνηθεῖσαν τιμὴν τῶν 3,1 καὶ 3,6 χιλιοστών τοῦ δολλαρίου, τὸ μὲν προσεπάθησε νὰ ἐξασφαλίσῃ («τὸ ἄλλο θιν»), δηλώσας διὰ τῆς μνησθείσης πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἐκθέσεώς του, ὅτι τὰς τιμὰς ταύτας συνεφώνησεν ἡ Κυβέρνησις βάσει («τῶν ὑπολογισμῶν τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ») καὶ ὅχι τῶν τοιούτων τοῦ Πεζοπούλου ἐνῶ ἀντιθέτως ἡ Κυβέρνησις ἐδήλωσεν ὅτι ἐστηρίζετο εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Γ. Πεζοπούλου τὸ δὲ ἐπεδίωξε νὰ ἀποφύγῃ τὴν λεπτομερῆ συζήτησιν εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ εἰ δυνατόν καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν κατ' αὐτὴν προσωπικὴν παρουσίαν του.

4ον Διὰ τὸν λόγον τοῦτον τῆς ἐλλείψεως πίστεως καὶ στοιχείων παρουσιάζονται ἀντιφάσεις μεταξὺ τῆς ἐν λόγω εἰσηγήσεως καὶ τῶν διὰ μεταγενεστέρων ἐγγράφων καὶ ἰδίᾳ τῆς ἀπὸ 10.10.1960 ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Συντονισμοῦ ἐκτεθεισῶν ἀπόψεών του. Οὕτω, ἐνῶ ἄρχικῶς ὑπεστήριξε τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς παροχῆς τοῦ ἀναγκαίου διὰ τὴν βιομηχανίαν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος διὰ μόνων τῶν ὑπὸ κατασκευὴν ἐργοστασίων Καστρακίου καὶ Πρε-

βέντζης, βραχύτερον, αποκαλυφθείσης τῆς ἀνεπαρκείας αὐτῶν, ὠμίλησε καὶ περὶ κατασκευῆς νέου πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον θερμοκροῦ ἐργοστασίου.

Ὦν εἶναι τῶ ὄντι Ἀπίστευτον ἀλλὰ δυστυχὲς ἀληθές, ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐν τῇ ἀγωνιῷδῃ ἀλλὰ ματαίᾳ προσπάθειά του, ὅπως συγκαλύψῃ τὴν ἐκ τῆς συμφωνηθείσης μετὰ τῆς Πεσινὲ τιμῆς τοῦ παρασχετοῦ εἰς αὐτὴν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος τεραστίαν ζημίαν τῆς Δ.Ε.Η., τοῦτο μὲν παρέσχε πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀνακριβῆ στοιχεῖα τοῦτο δὲ ἀπέκρυψεν ἐσκεμμένως ἄλλα, τὰ ὅποια θὰ ὠδήγουν ἀναποφύκτως εἰς διάφορα συμπεράσματα. Οὕτω α) ὑπελόγισε τὴν ἀπαιτούμενὴν διὰ τὴν βιομηχανίαν Ἀλουμινίου ἠλεκτρικὴν ἐνέργειαν εἰς 800 ἐκατομμύρια κιλοβατώρας, ἐνῶ εἶναι βέβαιον, ὅτι, ὑπολογιζομένων καὶ τῶν ἀναγκαστικῶν ἀπωλείων θὰ ἀνῆρχετο εἰς τὸ ἐν περίπου δις εκατομμύριον. Ἡ εἰσγηγητικὴ ἐκθεσις πρὸς τὴν Βουλὴν τὴν ἀναβιβάζει εἰς 900 ἐκατομμύρια, ὁ Ι. Ζιγδῆς εἰς 955 καὶ ὁ Ν. Κιτσίκης εἰς 1020 ἢ 1040 ἐκατομμύρια καὶ ταῦτα ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι δὲν θὰ ἠξάνετο, ὡς εἶναι βέβαιον, ὅτι θὰ αὐξήσῃ καὶ δὴ ἀπὸ τῶν πρώτων ἐτῶν κατὰ τὸν Στυλιανίδην, ἡ παραγωγὴ τοῦ ἀλουμινίου, πέραν τῶν 52.500 τόνων, πράγμα τὸ ὁποῖον καὶ ἐπετεύχθη διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ ὕψους τῶν ἐπενδύσεων καὶ τῆς ἀντιστοίχου παραγωγῆς τοῦ Ἐργοστασίου Ἀλουμινίου εἰς 62.300 τόνους κατὰ τὰ ἀνωτέρω. β) Ὑπελόγισε τὴν διατεθησομένην πρὸς τὴν βιομηχανίαν ἀλουμινίου ἰσχύϊν εἰς 100.000 KW ἐνῶ ἀπὸ τὴν συμβασιν προβλέπεται 110.000 ἕως 115.000 KW τοιαύτη. γ) Ὑπεβίβασε αὐθαίρετως τὰ εἰς τὴν εἰσγηγῆσιν του πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀναφερόμενα 44 ἐκατομμύρια δολλ. διὰ κόστος κατασκευῆς τῶν δύο Ἐργοστασίων Πρεσβέντζης καὶ Καστρακίου εἰς 37 ἐκατομμύρια, ἂν καὶ ἐγνώριζεν, ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ὀριστικὴ μελέτη οὐδὲ καὶν προμελετῇ, οὐδὲν δὲ παρόμοιον ἔργον ἐξτελέσθη εἰς τὸ παρελθὸν ἄνευ σημαντικῆς ὑπερβάσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, κυμαινομένης ἀπὸ 20 μ. ἕχρι καὶ πέραν τοῦ 70%. Τοῦτο ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ νεωτέρα μελέτη τῆς EBASCO ἀνεβίβασε τὸ κόστος εἰς 52.600.000 δολλάρια, ἄνευ δαπάνης τῶν γραμμῶν μεταφορᾶς ἐκ δολλ. 4.120.000 (ἔρα ὑπόμνημα καὶ ἀναλυτικὴν κατάστασιν τοῦ Γ. Ἀποστολάκη). δ) Ἐβέβαιωσεν ἀνακριβῶς, ὅτι τὸ διὰ τὴν βιομηχανίαν ἀλουμινίου ἰδρυθησόμενον θερμοκροῦ ἐργοστάσιον θὰ μεϊώσῃ, ἐνῶ πράγματι θὰ αὐξήσῃ τὸ ἐκ τῶν ὑδροηλεκτρικῶν ἐργοστασίων προκύπτον κόστος, κατασκευάσας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον διαφόρους ἀστηρίκτους καὶ παραλόγους κατὰ τὴν γνώμην τῶν Ζιγδῆ, Στυλιανίδη, Κιτσίκη, D. I. BOLTON, Ἐπιτροπῆς Π. Σακελλαρίδου, Μ. Ἀγγελόπουλου καὶ Κ. Χαλαμπους, καὶ ἄλλων θεωρίας περὶ διαφοροποιήσεως τοῦ κόστους τῶν τιμολογίων, περὶ συμψηφισμοῦ ρεύματος, ταμιακῆς ἰσορροπίας κλπ. Ἀπόδειξιν ἀδιάσειστον τῶν τοιούτων ἀνακριβειῶν τοῦ Γ. Πεζόπουλου ἀποτελεῖ τὸ γεγονός, ὅτι, κατὰ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Γ. Ἀποστολάκη ἐγκυβερνήσει τῇ ἰδέᾳ τοῦ θερμοκροῦ Ἐργοστασίου ὡς ἀσύμφορος καὶ ἔγινε προσφυγὴ εἰς τὸ ἔργον Κρεμαστῶν, αὐτοῦ ὁποῖον τὸ κόστος παραγωγῆς ἐνεργείας εἶναι ἐγγὺς πρὸς τὰς εἰς τὴν σύμβασιν ἀλουμινίου περιεχομένας τιμὰς. Εἰρήσθω, ὅτι κατὰ τὴν προσαρτωμένην εἰς τὸ ὑπόμνημα τοῦτο ἀναλυτικὴν κατάστασιν, τὸ κόστος ἐνεργείας βάζει τῆς νέας μελέτης τῆς EBASCO θὰ ἀνέλθῃ εἰς 4.343 χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου, ὑπολογιζομένων ἐξόδων ἀποσβέσεως. ε) Ἐνῆργησεν ἐσφαλμένους λογαριασμοὺς ὑπολογίσας τὸ κόστος εἰς 2.95 χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου (ἔρα ἐπιστολὴν 10.10.1960), ἐνῶ πράγματι οἱ διδόμενοι παρ' αὐ-

τοῦ ἄριθμοὶ ἀπολήγουσι κατὰ μὲν τὸν Γ. Λάβδαν εἰς 3,35 χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου εἰς τὸ ἐργοστάσιον παραγωγῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας καὶ 3,75 χιλιοστὰ τοῦ δολλαρίου εἰς τὸ ἐργοστάσιον ἀλουμινίου (ἔρα κατὰθεσιν 27.4.64 Γ. Λάβδα), κατὰ δὲ τὸν BOLTON εἰς 12,6 ἕως 13,05 λεπτά ἀνὰ KWH, μὴ ὑπολογιζομένων τῶν ἐτῶν ξηρασίας. στ) Παρέλειψε νὰ ὑπολογίσῃ εἰς τὰς δαπάνας λειτουργίας τοῦ θερμοκροῦ ἐργοστασίου τὰ καύσιμα, ὡς καὶ ὁ ἴδιος ἐγγράφως ὡμολόγησε (ἔρα κατὰθεσιν Ν. Κιτσίκη 29.4.64 καὶ ἀνωτ. σελ. 93). ζ) Παρέλειψε νὰ ὑπολογίσῃ εἰς τὰς ἐτησίους δαπάνας καὶ τὰς ἀποσβέσεις ἰδίαιτων μηχανημάτων αἱ ὁποῖαι κατὰ παγίαν συνήθειαν ἐπιβαρύνουσι τὸ κόστος τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων εἰς πᾶσαν βιομηχανίαν καὶ εἰδικώτερον τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας ἐπὶ ὑδροηλεκτρικῶν καὶ ἀτμοηλεκτρικῶν ἐργοστασίων. η) Παρέλειψε νὰ ἀναφέρῃ, ὅτι οἱ ὅροι χρηματοδοτήσεως, ἐφ' ὧν ἐστήριξε τοὺς λογαριασμοὺς του, δὲν ἦσαν ποσὸς βέβαιοι καὶ ἀσφαλεῖς. Ἀρκεῖ νὰ ὑπομνησθῇ, ὅτι ὑπολογίζει τόκους διὰ τὰς εἰς δραχμὰς ἀνάγκας 5.500 ἀντὶ 6,6 1)2 καὶ 70)ο, ὡς ἀναφέρει εἰς τὸ σημείωμά του πρὸς τὸν Φλαμπουριάρη (ἔρα ἀνωτ. σ. 30, 120 καὶ 121). θ) Ὡς προκύπτει ἀπὸ τὸ μνησθὲν ὑπόμνημα τοῦ Ι. Φλαμπουριάρη, καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν 3.12.1963 ἐπιστολὴν τοῦ EDGAR F. KAISER καθὼς καὶ ἀπὸ τὰς ἀναφερόμενας ἐν τῇ προηγουμένη παραγράφῳ ἐκθέσεις πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Βιομηχανίας, ὁ Πεζόπουλος, ἂν δὲν παρεποίησεν, ἀπέκρυψεν ἐπιμελῶς τοὺς ἀχίςτον ἀπὸ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Δ.Ε.Η. τὰς τιμὰς, εἰς ἃς παρέχεται ἡ ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια διὰ τὴν βιομηχανίαν ἀλουμινίου εἰς τὰς διαφόρους χώρας (ἔρα καὶ ἀπὸ 3.6.60 πληροφορικὸν του Σημείωμα πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Βιομηχανίας).

Ἰδιαιτέραν ἀξίαν ἔχει ἡ ἀποσιώπησις τοῦ πολλὰ πλῶς μαρτυροῦμένου γεγονότος, ὅτι ἡ Γαλλικὴ Δ.Ε.Η. ἠρνήθη νὰ χορηγήσῃ τὸ ἀναγκαιὸν εἰς τὴν Πεσινὲ ρεῦμα διὰ τὸ ἐργοστάσιον ἀλουμινίου εἰς τιμὴν τεσσάρων καὶ πλέον χιλιοστών τοῦ δολλαρίου κατὰ κιλοβατώραν (ἔρα ἀνωτ. σελ. 22, 78, 94 καὶ 135), καθὼς καὶ ἡ τμὴ τῶν 4.15 MILLS τοῦ δολ. τῆς ἀπὸ 24.12.55 συμβάσεως μετὰ τὴν TVA καὶ τῆς REYNOLDS METALLS Co καὶ ἡ ὕπολογίζει τὰς δαπάνας κατασκευῆς τοῦ θερμοκροῦ ἐργοστασίου, ἄνευ οὐδεμίαν μελέτης ἢ προμελέτης εἰς 12 ἐκατομμύρια δολλάρια, ἐνῶ εἰς τὸ ποδὸς Φλαμπουριάρη σημείωμά του (ἔρα σελ. 31), τὰς ἀναβιβάζει εἰς 13,3 ἐκατ. δολλάρια καὶ μάλιστα δι' ἐργοστάσιον 67.000 KW, ἀντὶ τῶν 70.000 εἰς ἃς θὰ ἀνῆρχετο ἡ ἰσχύς τοῦ προβλεφθέντος, ἡ δὲ δαπάνη τοῦ ὁμοίου ἀκριβῶς ἐργοστασίου τοῦ Ἀλιβερίου ἀνῆλθεν εἰς 15.000.000 δολλάρια ὡς ἄνω.

Ὦν ὁ Γ. Πεζόπουλος εἶναι εἰδικὸς διὰ τὴν ἠλεκτρικὴν οἰκονομίαν καὶ ἡγετῆς τοῦ Ἑθνικοῦ Μετασβίου Πολυτεχνείου καὶ ἔχει πανθομολογουμένην εὐφυίαν, ἱκανότητα καὶ πείραν, εἰς τὸν ὅσον ὥστε νὰ ἀποκλείηται οἰονόηποτε λάθος αὐτοῦ, ὅπερ ἄλλως δὲν εἶναι νοητὸν οὐτὲ εἰς τοιοῦτον σοβαρῶτατον θέμα, οὔτε μετὰ τοσαύτας συζητήσεις, ἀμφισβητήσεις καὶ ἐπικρίσεις. Ἐπομένως τὰ λάθη του ὑπῆρξαν ἡθελημένα ὡς δέχονται πάντες ἀνεξαίρετως οἱ ἐπικριταὶ του, με ἐπὶ κεφαλῇ τὸν Γ. Λάβδαν ὅστις ἀνεπιφυλάκτως ἐβεβαίωσεν, ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος «ἐψεύσθη ἐν γνώσει».

Τὸν Δὲν εἶναι βέβαιον τὸ ποσὸν τῆς ζημίας, ἥτις θὰ προκύψῃ διὰ τὴν Δ.Ε.Η. ἐκ τῆς συμφωνηθείσης τιμῆς τῆς παρασχεθησομένης εἰς τὴν Πεσινὲ ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας. Αὐτὸ θὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ τὸ τελικὸν κόστος τῶν Ὑδροηλεκτρικῶν ἐργοστασίων Ἀχελώου, τὰς ἐτησίους δαπάνας διὰ χρεωλύσια, ἀποσβέσεις καὶ λοιπὰ εἰδικὰ καὶ γενικὰ ἐξόδα, τὴν παραχθῆσομένην πρωτοβάθμιον ἠλεκτρικὴν ἐνέργειαν, τὴν

ἀπαιτηθρομένην τοιαύτην διὰ τὸ ἐργοστάσιον ἀλουμινίου κλπ. Πάντως δύναται ἀπὸ τοῦδε μετὰ βεβαιότητος νὰ λεχθῇ, ὅτι ἡ ζημία αὕτη ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν 100 ἐκατομμυρίων δραχμῶν ἐτησίως, καὶ τῶν πολλῶν δισηκατομμυρίων δι' ὅλην τὴν πεντηκονταετη διάρκεια τῆς συμβάσεως. Ἀπὸ τοὺς περισσότερους ὑπολογίζεται εἰς 300 ἐκατομμύρια ἐτησίως περίπου.

8ον Δὲν νομίζομεν, ὅτι τυχὸν ἀσκηθεῖσα ἐπὶ τοῦ Γ. Πεζοπούλου Κυβερνητικῇ πίσει κατὰ τὴν ἀποψιν τῶν ἐπικριτῶν τοῦ ἦν πράγματι διημιόλυνεν ἡ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δυσχερὲς θέσις εἰς ἣν εἶχε περιέλθει οὗτος λόγῳ τοῦ ἐκ τῶν ἀποκαλύψεων τοῦ Νοσολόγου δημιουργηθέντος ὡς πρὸς τὰς ἐπιστολάς Δ. Φιλαρέτου Φορύβου, δικαιοδοτεῖ μόνῃ αὐτῇ τὰς προαναφερθείσας δολίας πράξεις καὶ παραλείψει αὐτοῦ. Ἀντιθέτως πιστεύομεν, ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος προήλθεν εἰς ἀθέμιτον συνεννόησιν καὶ συναλλαγὴν μετὰ τῶν ἐνδιαφερομένων, πράγμα τὸ ὁποῖον ἐνισχύεται τὸ μὲν ἐκ τῆς βεβαιωθεῖσης μετὰ τῆς OL—CO παρομοίας συναλλαγῆς του· τὸ δὲ ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν οὗτος ἄνευ ἀνταλλαγμάτων νὰ βοηθήσῃ θετικῶς εἰς τὴν πραγματικοποίησιν πολλῶν ἐκατοντάδων ἐκατομμυρίων ἀθεμίτων κερδῶν, ἢ περὶ τῶν ὁποίων εὐθύνῃ κατ' οὐσίαν θὰ ἐβάρυνε κυρίως αὐτόν. Πάντως ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐγνώριζεν, ὅτι ἐνεργῶν ὡς ἐνήργησεν, θὰ ἐπέφερον, εἰς τὴν Δ.Ε.Η. τὴν ἀνυπολόγιστον ταύτην ζημίαν. Καὶ τοῦτο ἔχει ἀποφασιστικὴν διὰ τὴν ποινικὴν τοῦ εὐθύνῃν σημασίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ

ΚΡΕΜΑΣΤΑ — ΑΧΕΛΩΟΥ

(Εἰσηγ. Ἐκθέσεις Γ. Χαρμπούρη).

1. Ὑπὸ τοῦ Ἀν. Δημητράκοπούλου διευπώθησαν ὠρισμέναι ἀπόψεις περὶ τοῦ ρόλου τῶν ὁποίων διεδραμάτισεν ὁ Π. Γουναράκης κατὰ τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως διὰ τὴν ἀνάθεσιν τῆς μελέτης καὶ ἐπιβλέψεως τοῦ ὑδροηλεκτρικοῦ ἔργου εἰς θέσιν Κρεμαστὰ τοῦ Ἀχελώου (1ον φράγμα Ἀχελώου) εἰς Ἀμερικανικὸν οἶκον.

Διὰ τὴν ἀνάθεσιν ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου τούτου, τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς Δ.Ε.Η. ἡσυχολήθη διὰ πρώτην φορὰν κατὰ τὴν 37ην)28.8.58 συνεδρίσιν αὐτοῦ καὶ ἐνέκρινε, διὰ τῆς 314)58 αποφάσεως, κείμενον διακηρύξεως διὰ τὴν ἐκδήλωσιν ἐνδιαφέροντος ὑπὸ ξένων ἐμπειρῶν οἴκων, οἱ ὅποιοι θὰ προέβαινον εἰς τὴν ὀριστικὴν μελέτην καὶ ἐπιβλέψιν — προμήθειαν μηχανημάτων — κατασκευὴν — χρηματοδότησιν τοῦ ἔργου Ἀχελώου.

Εἰς τὴν σχετικὴν διακήρυξιν ἀπήντησαν 82 ξένοι οἶκοι ἐκ τῶν ὁποίων ἡ ὑπὸ τὸν Καθηγητὴν Α. Κουτσινώστα ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ὡς δυναμένους νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν 50.

Κατὰ τὴν συνεδρίσιν τοῦ Δ.Σ. τῆς 16.3.59 (6η) ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἐκ τῶν πρώτων ἐντυπώσεων τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως συνάγεται ὅτι αἱ ὑποβληθεῖσαι προσφοραὶ στρέφονται ὡς πρὸς τὸ θέμα χρηματοδότησεως περίξ δύο πόλων. Ἄφ' ἐνὸς τὸ δάνειον πού θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιτευχθῇ ἀπὸ τὸ DLF καὶ ἄφ' ἑτέρου περὶ τὰς ἰταλικὰς ἐπαινοδόσεις. Ἡ Κυβέρνησις ἀπεδέχθη σκέψιν τῆς Δ.Ε.Η., τὴν ὁποίαν καὶ ἐνεργῶς ἐνίσχυσεν, ὅπως αὕτη ἀπευθυνθῇ ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ DLF.

Κατόπιν τούτων ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς ἀπηρθύνθη εἰς τὴν EBASCO ἀπὸ τὴν ὁποίαν καὶ ἐζήτησε τὴν κατάρτισιν μέχρι τοῦ Ἰουνίου 1959, τὸ βραδύτερον, ὀριστικῆς προμελέτης τοῦ ἔργου, ἥτις ἀπαιτεῖτο διὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ DLF, χωρὶς ἐκ τῆς καταρτίσεως τῆς προμελέτης ταύτης νὰ δημιουργεῖται ἐτέρα τις δέσμευσις τῆς Δ.Ε.Η., ἡ δὲ Κυβέρνησις ἀπηρθύνθη εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Κυβέρνησιν, αἰτουμένη τὴν χρηματοδότησιν τῆς διὰ τὴν ἐκπόνησιν τῆς προμελέτης ἀπαι-

τουμένης δαπάνης ἀπὸ τὸ Πρόγραμμα Τεχνικῆς Βοηθείας.

Αἱ ἐνέργειαι εὐωδώθησαν καὶ μεταξὺ τοῦ DLF, τῆς Δ.Ε.Η. καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ὑπεγράφη ἡ ἀπὸ 29 Ἰανουαρίου 1960 σύμβασις περὶ παροχῆς δανείου παρὰ τοῦ Ταμείου μέχρι ποσοῦ 31 ἐκατομ. δολλαρίων Η.Π.Α., διὰ τὴν χρηματοδότησιν τοῦ ὑδροηλεκτρικοῦ ἔργοστασίου τοῦ Ἀχελώου, ἐπηκολούθησε δὲ ἡ ἀπὸ 23 Μαρτίου 1960 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν (Ἐφ. Κ. τ. Β' 130), διὰ τῆς ὁποίας παρεσχέθη ἡ ἐγγύησις τοῦ Δημοσίου.

Ἐν τῷ μεταξὺ εἶχεν ἀποφασισθῇ ὅπως ἡ μὲν μελέτη καὶ ἐπιτοπτεία τοῦ ἔργου ἀνατεθῇ εἰς ἓνα οἶκον, ἡ δὲ κατασκευὴ εἰς ἑτερον. (Πρακτ. Δ.Σ. 34)26.1.60 σελ. 14).

Μετὰ τὴν ὑπογραφήν τῆς μετὰ τῆς DLF συμβάσεως ἐτέθη τὸ θέμα τῆς ἐκλογῆς τοῦ μελετητοῦ καὶ ἐπιβλέποντος τοῦ ἔργου Ἀχελώου, ὅστις κατὰ τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως ταύτης ὄφειλε νὰ εἶναι Ἀμερικανικὸς Τεχνικὸς Οἶκος. Σημειωτέον ὅτι κατὰ τοὺς εἰς Η.Π.Α. ἰσχύοντες κανόνες, ἀναγκωριζομένους ὑπὸ τῆς Ἐνώσεως Μηχανικῶν Συμβούλων κλπ., ὡς ἡθικῆς τάξεως, δὲν ἐπιτρέπεται διαγωνισμὸς διὰ τὴν ἀνάθεσιν μελέτης καὶ ἐπιβλέψεως ἔργων. Ὁ ἐργοδότης ὀφείλει πρῶτον νὰ διαπραγματευθῇ μεθ' ἐνὸς οἴκου καὶ ἂν δὲν ἐπέλθῃ συμφωνία, νὰ διακόψῃ καὶ νὰ ἀρτίστῃ διαπραγματεύσιν μεθ' ἑτέρου καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς.

Ἡ Δ.Ε.Η. ὅμως πιεζομένη καὶ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἡ ὁποία διὰ λόγους ἀδιαιρέτου ἐπέμενεν εἰς τὴν διενέργειαν διαγωνισμοῦ, ἠκολούθησε μίαν μέσσην ὁδὸν καὶ ἐπρότεινε νὰ ζητήσῃ προσφοράς ἐπὶ τοῦ καταρτισθέντος σχεδίου συμβάσεως ἀπὸ πλείονας, ἤτοι 4, οἴκους, οὕτως ὥστε νὰ δύναται νὰ προέλθῃ εἰς σύγκρισιν τιμῶν. Σημειωτέον ὅτι ἡ ἐνέργεια αὕτη προσεκάλεσε διαμαρτυρίας ἐκ μέσους Ἀμερικανικοῦ οἴκου.

Κατὰ τὴν συνεδρίσιν τῆς 4.2.1960 ὁ Γεν. Διευθυντὴς ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον ὅτι εἶχον ἀποσταλῇ ἀπὸ 1.2.1960 προσκλήσεις πρὸς τοὺς ἐξῆς 4 Ἀμερικανικοὺς Τεχνικοὺς Οἴκους, ἤτοι: 1) ENGINEERING CONSULTANTS INC (E.C.I.), 2) EBASCO SERVICES INC, 3) HARZA ENGINEERING CO, 4) STONE AND WEBSTER ENGINEERING CO. Οἱ οἶκοι οὗτοι ἐπελέγησαν μεταξὺ τῶν συμμετασπόντων κατὰ τὸν ἀρχικὸν διαγωνισμὸν καὶ κριθέντων ὑπὸ τῆς τότε συσταθείσης ἐπιτροπῆς ὡς συγκεντρουν τὰς ἀπαιτουμένας προϋποθέσεις ἀναφέρονται δὲ ἐν τῇ εἰσηγήσει οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους ἀπεκλείσθησαν ἑτεροὶ τῶν ἀρχικῶς ἐπιλεγέντων. Ὁ πίναξ οὗτος ἐνεκρίθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42 τῆς 5)4.2.1960 συνεδριάσεως τοῦ Δ.Σ.

Μετὰ τὴν παρὰ τῶν τεσσάρων τούτων οἴκων ὑποβολὴν τῶν προσφορῶν, ὁ Γεν. Διευθυντὴς συνέστησεν ἐπιτροπὴν κοίσεως ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πολυτεχνείου Α. Κουτσινώστα.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ 1348)11.3.1960 σημειώματος τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ, παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας διευπώθη ἡ ἀποψις ὅτι ἡ ἀποσφαγίσις τῶν προσφορῶν ὄφειλε νὰ γίνῃ ἐνώπιον τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Ἐπιχειρήσεως. Ὡς ἐκ τούτου, μολοντί ὁ Γεν. Διευθυντὴς δὲν ἀπέδενετο τὴν ἀποψιν ταύτην, ἐκλήθησαν ὅπως παρὰ τοῦ κατὰ τὸ ἀνοιγμα τῶν ποσοσῶν ὁ Πορτέρος καὶ ὁ Ἀντιπορτέρος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου καὶ ὁ Σύμβουλος πλήρους ἀπασγολήσεως Ν. Πουλόπουλος. Ἡ ὑπόδειξις αὕτη δὲν δύναται ἢ νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐνδείξεις δυσπιστίας πρὸς τὰς ὑπηρεσίας τῆς Δ.Ε.Η.

Ἡ Ἐπιτροπὴ προέβη εἰς τὸ ἀνοιγμα τῶν ποσοσῶν παρουσία τῶν ὡς ἄνω καὶ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ ὡς ἐπίσης καὶ ἀντιπροσώπων τῆς EBASCO καὶ τῆς E.C.I. (ENGINEERING CONSULTANT INC.) τὴν 15 Μαρτίου 1960.

Τὴν 19 Μαρτίου 1960 ἡ E.C.I. κατόπιν ἀδείας, ὡς λέγει τοῦ Καθηγητοῦ Α. Κουτσινώστα, νὰ μελετήσῃ τὰς προτάσεις τῶν ἐτέρων τριῶν ἐταιρειῶν, ὑπέβαλε τὴν ἀπὸ 18 Μαρτίου 1960 ἀναφορὰν διὰ τῆς ὁποίας διατυπώνει ὠρισμένας παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὰς ἐτάσας ποσοσῶς.

Τὴν 22 Μαρτίου 1960 ἡ Ἐπιτροπὴ ὑπέβαλε τὸ πρῶτον τὰς διὰ τὸ ὅπου ἐκρίνε 1) ὅτι αἱ ἑταίρειαι STONE καὶ HARZA ὑπέβαλον προτάσεις λίαν διαφερούσας ἀπὸ τὴν προ-

κέρυξιν, 2) ότι η E.C.I. συνεμορφώθη μὲν πλήρως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς προκηρύξεως, ἐνῷ ἡ EBASCO δὲν συνεμορφώθη ἐπακριδῶς, πλὴν ἡ προσφορά τῆς EBASCO ἐμφανίζεται τοσοῦτον πλέον συμφέρουσα ὥστε αὕτη νὰ ἐμφανίζεται μειοδοτούσα καὶ ἐπρότεινεν ὁμοφώνως ὅπως ἡ Δ.Ε.Η. διαπραγματευθῇ πρῶτον μὲ τὴν EBASCO ἐν τῇ ἐπιδιώξει προσαρμογῆς τῆς προσφοράς τῆς πρὸς τὴν πρόσκλησιν τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ἐν ἀποτυχίᾳ πρὸς τὴν E.C.I.

Μεταγενεστέρως ἐγένετο ἀντιληπτὸν ὅτι ἡ E.C.I. δὲν εἶχεν ἐκτελέσει ὑπὸ ἰδίαν εὐθύνην ὡς ἀρχικῶς εἶχε νομισθῇ ἀνάλογα πρὸς τὸ μελετώμενον ἔργον, ἀλλ' ὅτι ἀνάλογα ἔργα εἶχον μελετηθῇ ὑπὸ προσώπων ἀνηκόντων εἰς τὸ ἐπιτελεῖον τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ συνεργαζομένων μετ' αὐτῆς. Τὴν ἀποψιν ταύτην ἀπεδέχθη καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ προσφορῶν, ἡ ὁποία, μετ' ἀκρόασιν ἐκπροσώπων τοῦ οἴκου τούτου, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὴν ὅλως ἰδιαιτέραν σημασίαν ἡ ὁποία κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς θὰ ἔδει ν' ἀποδοθῇ ἐν τῇ ἐκτιμῇ τῶν ὑποβληθεισῶν προσφορῶν, συμφώνως μὲ τὰ ἐν τῇ προσκλήσει τῆς Δ.Ε.Η. ρητῶς προβλεπόμενα, εἰς τὴν ἰδίαν ἐμπειρίαν τῶν προσφερόντων οἴκων, προέβη εἰς τὴν τροποποίησιν τῆς κρίσεως τῆς καὶ μεταβάλλουσα τὴν σειράν διαπραγματεύσεως ἔθεσε τὴν E.C.I. μετὰ τὰς Ἐταιρείας HARZA καὶ STONE (Πρακτ. 6.4.1960).

Ἐπηκολούθησεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 172)6.4.1960 Εἰσηγητικὴ Ἐκθεσις τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ σύμφωνα πρὸς τὸ πόρισμα τῆς Ἐπιτροπῆς. Τοῦ θέματος ἐπελήφθη τὸ Διοικ. Συμβούλιον κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ 12) τῆς 9 Ἀπριλίου 1960.

Ἐν ἀρχῇ ὁ Γ. Πεζόπουλος προέβη εἰς τὴν ἐξῆς δήλωσιν:

Πεζόπουλος: «Πρὸ πάσης ἄλλης συζητήσεως ἐπὶ τοῦ θέματος θὰ ἐπεθύμουν νὰ πληροφορήσω τὸ Συμβούλιον ὅτι ὁ Ὑπουργὸς Συντονισμοῦ εἰδικοῦσε νὰ μὴ ληφθῇ ἀπόφασις ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ Ἀχελώου. Εἰς τοῦτο τοῦ ἀπήντησα ὅτι καὶ ἐὰν λάθῃ τὸ Δ.Σ. ἀπόφασιν ἀσφαλῶς αὕτη θὰ τεθῇ ὑπ' ὄψιν τῆς Κυβερνήσεως. Δεδομένου δὲ ὅτι διὰ λόγους ὑγείας θὰ ὑποχρεωθῶ ἀτυχῶς νὰ ἀπουσιάσω ἐπὶ 10 ἡμέρων, θὰ ἤθελον νὰ εἶπω σήμερον τὰς ἀπόψεις μου ἐπὶ τοῦ θέματος, ὥστε λόγῳ τῆς σπουδαιότητος αὐτοῦ κατὰ τὴν λήψιν ἀποφάσεως νὰ σᾶς εἶναι γνωσταὶ αὐταί».

Σχετικῶς πρὸς τὴν ἀποψιν ὅπως ἡ Κυβέρνησις λάβῃ γνώσιν τῶν ἀπόψεων τῆς Δ.Ε.Η. σημειῶ καὶ τὰ ἐξῆς σημεία τῶν πρακτικῶν:

Ἀντιπρόεδρος: Ἐὰν πρόκειται νὰ ληφθῇ ἀπόφασις ἐπὶ τοῦ θέματος θὰ εἶπω τὰς ἀπόψεις μου ἄλλως νὰ ἐπιφυλαχθῶ δι' ἄλλην φοράν, δεδομένου μάλιστα ὅτι ὁ Γενικός Διευθυντὴς εἶπεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις διετύπωσε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ μὴ ληφθῇ ἀπόφασις.

Πεζόπουλος: Νομίζω ὅτι θὰ ἔπρεπε σήμερον νὰ καταλήξωμεν εἰς ἀπόφασιν τὴν ὁποίαν ὅμως νὰ μὴ διατυπώσωμεν καὶ νὰ μὴ κοινοποιήσωμεν ὥστε νὰ μὴ δυσχερευθῇ καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Βιομηχανίας ὁ ὁποῖος διετύπωσε τὰς ἀπόψεις του εἰς τὸν κ. Πανᾶν.

Πανᾶς: Ὁ Ὑπουργὸς μοῦ εἶπεν ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ ἔχῃ καὶ τὰς ἀπόψεις τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι καὶ ἡ Κυβέρνησις ἐξετάζει εἰσέτι τὸ θέμα τοῦτο. Ἀπὸ τὴν συζήτησιν ὑπέθεσα ὅτι εἶχε προηγηθῇ μία συνομιλία μεταξὺ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ μετὰ τοῦ Ὑπουργοῦ.

Πεζόπουλος: Εἶδον τὸν Ὑπουργὸν πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν καὶ τοῦ ἐξηγήσα πῶς ἔχει ἡ κατάσταση. Νομίζω ὅτι ὥφειλον νὰ πράξω τοῦτο καὶ διότι ἤμην ὑπεύθυνος διὰ τὸν διαγωνισμὸν καὶ διότι δι' ἐμοῦ εἶχον διαβιβασθῇ αἱ ἐπιθυμίαι τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Τοῦ εἶπον λοιπὸν ὅτι κατὰ τὴν γνώμην μου ὁ διαγωνισμὸς ἀπέτυχεν. Ἐχῶ τὴν γνώμην ὅμως ὅτι δὲν πρέπει νὰ κάμωμεν ἀνεπίσημα διαβήματα οὔτε πρὸς τὸν Ὑπουργὸν οὔτε πρὸς τὸν Ἀντιπρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ἀλλὰ νὰ καταλήξωμεν ἐν Δ.Σ. εἰς ἀπόφασιν τὴν ὁποίαν νὰ κοινοποιήσωμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ νὰ ἐρωτήσωμεν τί ἐπιθυμεῖ.

Πρόεδρος: Λοιπὸν ἐπὶ τῇ βάσει ὅτι θὰ καταλήξωμεν εἰς ἀπόφασιν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀνὰ τὴν διατυπώσωμεν

καὶ θὰ τὴν κοινοποιήσωμεν ἐγγράφως εἰς τὴν Κυβέρνησιν παρακαλῶ τὰ μέλη νὰ εἴπουν τὴν γνώμην των».

Ἐν συνεχείᾳ ἐξετέθησαν τὰ τοῦ συστήματος τῶν διαπραγματεύσεων ἃς ὑπεχρεοῦτο νὰ ἀκολουθήσῃ ἡ Δ.Ε.Η. λόγῳ τῶν κρατούσων ἐν Ἀμερικῇ ἀρχῶν καὶ τὸ προκύψαν διὰ τὴν E.C.I. ζήτημα.

Διεξήχθη μακρὰ συζήτησις καθ' ἣν διεφάνη ἡ ἐπικράτησις τῆς ἀπόψεως ὅτι ὁ διαγωνισμὸς δὲν ἀπέδωκεν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα καὶ ὅπως αἱ διαπραγματεύσεις ἀρχίσουν ἀπὸ τὴν EBASCO, ἀλλὰ πρὶν ληφθῇ ἀπόφασις ὁ Γ. Πεζόπουλος ἀπεχώρησε λόγῳ ἄλλης ἀπασχολήσεως καὶ μετ' ὀλίγον καὶ ὁ Γρ. Πανᾶς. Εἰς τὸ τέλος τῶν πρακτικῶν ἀναγράφεται: «Πρόεδρος: Ἐφ' ὅσον ἀπουσιάζουν οἱ κ.κ. Πεζόπουλος καὶ Πανᾶς καὶ ἔχομεν ἀναλάβει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συνενοηθῶμεν μὲ τὴν Κυβέρνησιν πρὶν ἢ καταλήξωμεν εἰς ὁριστικὴν ἀπόφασιν, φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ σταματήσωμεν ἐδῶ, καὶ νὰ ἐπανέλθωμεν ἐν ὁλομείᾳ ἀφοῦ λάβωμεν γνώσιν καὶ τῶν ἀντιλήψεων τῆς Κυβερνήσεως.

Ὡς ἀναφέρεται εἰς ὑπ.ρ. σημ. 687)20.4.60 τοῦ Προέδρου τοῦ Δ.Σ. πρὸς τὸν Βοηθὸν Ἀναπληρωτὴν Γ.Δ., ὁ Π. Γουνιράκης ἐκλήθη τὴν πρωΐαν τῆς 20 Ἀπριλίου μετὰ τοῦ Ἀ. Κουτσουώστα παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας ὁ ὁποῖος ἐζήτησεν ὅπως μέχρι τῆς αὐτῆς ἐσπέρας ἔχῃ τὰς ἀπόψεις τῆς Δ.Ε.Η. ἐπὶ τῶν πλεονεκτημάτων καὶ μειονεκτημάτων τῶν προσφορῶν τῆς EBASCO καὶ τῆς E.C.I. προκειμένου τὴν ἐπομένῃ νὰ κάμῃ εἰσήγησιν ἐπὶ τοῦ θέματος εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἀναγράφονται τὰ ἐξῆς:

«Εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν ἀπήντησα ὅτι, ἐξ ἀνακοινώσεων πρὸς ἐμὲ τοῦ κ. Γενικοῦ Διευθυντοῦ γενομένων τὴν Μ. Τετάρτην, 13 τρέχ., πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του διὰ τὸ ἐξωτερικόν, ὁπόθεν ἀναμένεται νὰ ἐπιστρέψῃ αὐρὸν ἢ μεθαύριον, καθ' ἃ μοι εἶπεν, προκύπτει ὅτι ἡ δημοπρασία ἡ ὁποία ἐγένετο κατ' ἐπιθυμίαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Δ.Ε.Η. διὰ τὴν ἐπιλογὴν μελετητοῦ καὶ γενικοῦ ἐπιβλέποντος τοῦ ἔργου Ἀχελώου, δὲν ἀπέδωσε πλήρως τὰ ἀναμενόμενα ἀποτελέσματα, δεδομένου ὅτι δύο ἐκ τῶν προσκληθέντων Οἴκων δὲν ὑπέβαλον προτάσεις σύμφωνα μὲ τὴν διακήρυξιν. Ἀφ' ἐτέρου δέ, ἡ Δ.Ε.Η. καὶ τὸ Διοικητικὸν τῆς Συμβουλίου, τὸ ὁποῖον ὅπως δὴποτε θὰ ἀποφανθῇ τελικῶς ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς, ἔχει λάβει γνώσιν τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐπιθυμεῖ νὰ καταποτισθῇ ἐπὶ τῶν συμπερασμάτων εἰς τὰ ὁποῖα θὰ καταλήξῃ τοῦτο, προκειμένου καὶ αὕτη νὰ δώσῃ τὸ συμφωνοῦν ἢ μὴ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Δ.Σ. τῆς Δ.Ε.Η. Ἐκεῖ εὐρίσκονται τὰ πράγματα καὶ ἀναμένεται ἡ ἐπάνοδος τοῦ κ. Γενικοῦ Διευθυντοῦ διὰ νὰ κινήθῃ περαιτέρω ἡ ὑπόθεσις.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι ἀγνοεῖ πάντα ταῦτα καὶ θέλει, ἐπισήμως ἡ Δ.Ε.Η. μέχρι τῆς ἐσπέρας τῆς σήμερον, νὰ διατυπώσῃ τὰς ἀπόψεις τῆς πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω θέματος. Ἐθεώρησα καλόν, ἀφοῦ σᾶς ἀνεκοίνωσα προφορικῶς καὶ τὰ ἀνωτέρω νὰ ἀναπολήσω τὰ λεχθέντα ἐν σχέσει μὲ τὸ θέμα τοῦτο κατὰ τὴν 12ην συνεδρίαν τῆς 9.4.60, καθ' ἣν ἀπεφασίσθη ὅπως διαπιστωθῇ ὑπὸ τοῦ Δ.Σ. ἀποτυχία τοῦ γενομένου διαγωνισμοῦ. Ἡ ἀπόφασις ἐλήφθη μὲ 7 ψήφους κατὰ 2 λευκῶν ὑπὲρ τῆς εἰσηγήσεως τοῦ κ. Γενικοῦ Διευθυντοῦ ὑπ' ἀριθ. Ε. 172 τῆς 8.4.60.

Ἀλλὰ συγχρόνως ἀπεφασίσθη νὰ μὴ διατυπωθῇ ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις διότι εἰς ὁρισμένην στιγμὴν τῆς συνεδριάσεως ὁ κ. Πεζόπουλος ἀνεχώρησε, κληθεὶς δι' ὑπηρεσιακὸν ζήτημα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συντονισμοῦ».

Κατὰ τὸ ἐπισυναφέν σχέδιον ἀποφάσεως, αἱ ὑποβληθεῖσαι προσφοραὶ χαρακτηρίζονται ὡς μὴ σύμφωνοι πρὸς τοὺς ὅρους τῆς διακηρύξεως καὶ ἀποφασίζεται ἡ διεξαγωγὴ διαπραγματεύσεων κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς καθορισθεῖσαν σειράν ἥτοι ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τὴν EBASCO.

Τὴν ἐπομένην 21.4.60 ἐπηκολούθησε δεύτερον σημείωμα τοῦ αὐτοῦ Προέδρου τοῦ Δ.Σ., ὑπομνηματικὸν τῶν διαμειφέντων μεταξὺ αὐτοῦ καὶ μελῶν τῆς Κυβερνήσεως τὸ ἐσπέρας τῆς προηγουμένης 20.4.1960.

Τὸ καίμενον τοῦ σημειώματος τούτου παρατίθεται ὁλόκληρον:

«Τὴν μεσημβρίαν τῆς 20.4.60 καὶ περὶ ὥραν 15.00, ὁ κ. Ὑπουργὸς Βιομηχανίας μὲ ἐζήτησεν εἰς τὸ σπίτι μου, διὰ νὰ μοῦ ἀνακοινώσῃ ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως μὲ πα-
ρακαλεῖ νὰ εὐρίσκωμαι τὴν ἐσπέραν εἰς τὸ Πολιτικὸν Γρα-
φεῖον εἰς τὰς 8 μ.μ. προκειμένου νὰ παράσχω εἰς αὐτὸν πλη-
ροφορίας ἐν σχέσει μὲ τὴν θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται τὸ
ζήτημα τῆς ἐπιλογῆς μελετητοῦ καὶ γενικοῦ ἐπιβλέποντος τοῦ
ἔργου Ἀχελώου.

Ἀποτυχὼν νὰ ἐπικοινωνήσω μετὰ τοῦ κ. Βοηθοῦ—Ἀναπλη-
ρωτοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ καὶ γνωρίζων ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἢ
συσταθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Γεν. Διευθυντοῦ διὰ τὸ θέμα τοῦτο θὰ
συνήρχετο εἰς τὰς 6 μ.μ. (κατόπιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 684 τῆς 20.
4.1960 ἐγγράφου μου πρὸς αὐτόν) ἤλθον εἰς τὰ γραφεῖα τῆς
Δ.Ε.Η. Ἐκεῖ εὗρον τὸν κ. Ἀποστολάκη, μέλος τῆς ἐν λόγω
Ἐπιτροπῆς καὶ τὸν παρεκάλεσα νὰ μεταβῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον
Βιομηχανίας καὶ νὰ κατατοπίσῃ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν
σχετικῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς σχετικῶς μὲ τὸ
ἐν λόγω θέμα, ἐν συνεχείᾳ δὲ νὰ εὐρίσκεται εἰς τὰς 8 μ.μ.
εἰς τὸ Πολιτικὸν Γραφεῖον.

Μετέβην καὶ ἐγὼ εἰς τὰς 8 μ.μ. εἰς τὸ Πολιτικὸν Γρα-
φεῖον, ὅπου εὗρον ἀναμένοντάς τὸν κ. Ὑπουργὸν Βιομηχανίας,
τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ κ. Λαμ-
προῦκον, τὸν Σύμβουλον τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ κ. Γού-
στην καὶ τὸν κ. Ἀποστολάκη. Οἱ κύριοι τοῦ Ὑπουργείου
Συντονισμοῦ μᾶς ἠρώτησαν διατὶ εὐρισκόμεθα ἐκεῖ, ὅπως
καὶ ἡμεῖς τοὺς ἠρωτήσαμεν διὰ ποῖον θέμα ἐκλήθησαν οὗτοι.
Καὶ αὐτοὶ δὲν ἀπήντησαν ὅτι εὐρίσκονται ἐκεῖ, κατόπιν προσ-
κλήσεως τοῦ κ. Προέδρου Κυβερνήσεως, προκειμένου νὰ συ-
ζητηθῇ τὸ ζήτημα τοῦ ἀλουμινίου, ἡμεῖς δὲ ἀπηντήσαμεν ὅτι
εὐρισκόμεθα ἐκεῖ, κατὰ παράκλησιν τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχα-
νίας κ. Μάρτη, διὰ νὰ κατατοπίσωμεν τὸν κ. Πρόεδρον διὰ
τὸ ζήτημα τῆς δημοπρασίας τοῦ Ἀχελώου.

Μετ' ἀναμονήν, ἐζήτησεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως
τὸν κ. Μάρτην, μετὰ τοῦ ὁποίου παρέμεινεν ἐπὶ τι χρονικὸν
διάστημα καὶ μετὰ 10 περίπου λεπτὰ ἐκλήθην εἰς τὸ Γρα-
φεῖον τοῦ Προέδρου μόνος ἐγὼ (χωρὶς τὸν κ. Ἀποστολάκη
καὶ τοὺς δύο κυρίους τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ) ὅπου εὗρον
τὸν κ. Πρόεδρον, τὸν κ. Ἀντιπρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως κ.
Κανελλόπουλον, τὸν Ὑπουργὸν Συντονισμοῦ κ. Πρωτοπαπα-
δάκη καὶ τὸν Ὑπουργὸν Βιομηχανίας κ. Μάρτην.

Ὑπὸ τοῦ Προέδρου παρεκλήθη νὰ τὸν κατατοπίσω ἐπὶ
τοῦ σημείου εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται ἡ ὑπόθεσις τῆς ἐπιλο-
γῆς μελετητοῦ καὶ γενικοῦ ἐπιβλέποντος τοῦ ἔργου Ἀχελώου.
Ἐξήγησα εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὰ λοιπὰ
κατὰ τ' ἄνω μέλη αὐτῆς ποῖαι αἱ ἀποφάσεις τῆς ὑπὸ τοῦ
κ. Γενικοῦ Διευθυντοῦ συσταθείσης Ἐπιτροπῆς καὶ ποῖαι αἱ
σκέψεις τοῦ Δ.Σ. ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, αἱ ἀνταλλαγίσαι
κατὰ τὴν συνεδρίασιν τοῦ Δ.Σ. τῆς 9.4.1960.

Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐξεδήλωσεν ἀνησυχίαν
μήπως χάνεται χρόνος πολὺτιμος καὶ δὲν προβαίνομεν ὡς
Δ.Ε.Η. μετὰ τῆς δεύσεως γοργότητος εἰς τὴν προώθησιν τοῦ
ζητήματος.

Ἐπ' αὐτοῦ ἀπήντησα εἰς τὸν κ. Πρόεδρον ὅτι α) ἡ δημο-
πρασία δι' ἐπιλογὴν μελετητοῦ καὶ γενικοῦ ἐπιβλέποντος τοῦ
ἔργου Ἀχελώου, ἢ μᾶλλον ἢ ἐκ μέρους τῆς Δ.Ε.Η. πρόσκλη-
σις 4 Ἀμερικανικῶν οἰκῶν ὅπως ὑποβάλουν προσφορὰς βάσει
τῶν ὁποίων θὰ εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ ἀκώμωμεν τὴν ἐπιλογὴν,
ἐγένετο τὴν 1η Φεβρουαρίου ἐ.ε. καὶ ἐνεκρίθη διὰ τῆς ἀπὸ
4.2.1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ., β) αἱ σχετικαὶ ἐπιστολαὶ
ἀπευθύνθησαν πρὸς τοὺς οἰκοὺς 1) EBASCO SERVICES
INC, 2) HARZA ENGINEERING CORPORATION, 3) STONE καὶ WEBSTER ENGINEERING CORPO-
RATION, 4) ENGINEERING CONSULTANTS INC, γ) ὅτι τὴν 15.3.60 τελευταίαν ἡμέραν λήψεως τῶν προσφο-
ρῶν ἠγοίχθησαν αὗται ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς ἐκ μελῶν τοῦ
Δ.Σ. καὶ ὑπηρεσιακῶν μελῶν, δ) ὅτι τὴν 9ην Ἀπριλίου ἐ.ε.
ὁ κ. Γενικὸς Διευθυντὴς δι' εἰσηγήσεώς του ἀπὸ 8 τρέχ.
πρὸς Δ.Σ. ἀνεκοίνωσεν εἰς αὐτὸ τὰ πορίσματα Ἐπιτροπῆς
ὑπὸ τούτου συσταθείσης δι' ἐπεξεργασίαν τῶν προσφορῶν,
μετὰ τῆς σχετικῆς γνώμης του, καὶ τέλος ε) ὅτι τὸ Δ.Σ.
κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 9.4.1960 ἀντήλλαξε σκέψεις
ἐπὶ τῶν πορισμάτων τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῆς εἰσηγήσεως τοῦ

κ. Γενικοῦ Διευθυντοῦ τὰς ὁποίας καὶ ἐξέθεσα ἐν συντομίᾳ.
Κατὰ τὴν συνεδρίασιν ταύτην, σύμφωνα μὲ τὰ ὅσα ἀνεκοί-
νωσεν ὁ κ. Γενικὸς Διευθυντὴς ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως,
ἐλήφθη ἡ ἀπόφασις ὅπως μεταδοθῶν εἰς τὴν Κυβέρνησιν αἱ
σκέψεις τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. αἱ διαλαμβανόμεναι εἰς τὰ σχε-
τικὰ πρακτικὰ προκειμένου αὕτη νὰ σχηματίσῃ γνώμην καὶ
νὰ ἐκφράσῃ τὰς ἰδικὰς τῆς ἀπόψεις ἐπὶ τοῦ προκριτέου με-
λετητοῦ, πράγμα τὸ ὁποῖον φρονεῖ ὅτι δικαιοῦται νὰ πράξῃ,
δεδομένου ὅτι ἡ Κυβέρνησις παρέσχεν εἰς τὸ ΔΛΓ τὴν ἐγ-
γύρησιν τῆς διὰ τὸ δάνειον τῶν δολ. 31 ἐκατομ. ἐκ τοῦ προϊόν-
τος τοῦ ὁποίου θέλει πληρωθῇ ἡ ἀμοιβὴ τοῦ μελετητοῦ καὶ
γενικοῦ ἐπιβλέποντος καὶ ἐπὶ πλεόν θέλει μεριμνήσῃ καὶ
βοηθήσῃ τὴν Δ.Ε.Η. διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῶν ὑπολειπομένων
καφαλαίων εἰς συνάλλαγμα καὶ δραχμάς. Ἀπὸ τῆς ἐπομέ-
νης, 10ης τρέχ., ἀνεχώρησεν ἐξ Ἀθηνῶν ὁ κ. Πρόεδρος
τῆς Κυβερνήσεως, ἐν τῷ μεταξὺ δὲ παρενεβλήθησαν αἱ ἐορ-
ταὶ τοῦ Πάσχα. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν μόλις χθὲς παρέσχο-
μεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰς ἀνωτέρω πληροφορίες.

Οὕτω ἡ διαδικασία ἡ ἀνήκουσα εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς
Δ.Ε.Η. διὰ τὸ προκείμενον θέμα ἠκολούθησε τὴν ταχύτεραν
δυνατὴν ὁδὸν καὶ αἱ διαρρευσασαὶ ἀπὸ τῆς 10.4.60 μέχρι
σήμερον ἡμέραι ἀπετέλουν περίοδον καλὴν, λόγῳ τῶν ἐορ-
τῶν, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ προώθησις πρὸς τὴν Κυβέρ-
νησιν διὰ τὴν λήψιν τῶν τελικῶν ἀποφάσεων».

Τὴν μεθεπομένην 23.4 ἡ Ἐπιτροπὴ κρίσεως, ἐξ ἀφορμῆς
τῶν διαμειφθέντων κατὰ τὴν συνάντησιν τῶν Π. Γουναράκη
καὶ Α. Κουτσοκόστα μετὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας, ὑπέ-
βαλε νέον σημείωμα ἐν τῷ ὁποίῳ ἀναλύονται ἐκτενέστερον
τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰ μειονεκτήματα τῶν προσφορῶν
EBASCO καὶ E.C.I. καὶ οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους ἡ προσφο-
ρὰ τῆς EBASCO ἐκρίθη πλεόν συμφέρουσα.

Ἐκ τοῦ φακέλλου δὲν προκύπτει ἐτέρα τις ἐνέργεια τῶν
ὀργάνων τῆς Δ.Ε.Η. μέχρι τῆς κατὰ τὴν 25.5.1960 συνε-
δριάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου (Συνεδρ. 14η), πλην
ἐκείνης ἣτις θέλει κατωτέρω μνημονευθῇ.

Ἀρχομένης τῆς συνεδριάσεως ταύτης (15.60), ὁ Πρό-
εδρος τοῦ Δ.Σ. ἐξέθεσε τὰ τῶν γενομένων ἐπαφῶν μετὰ τῆς
Κυβερνήσεως, κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς συνεδριάσεως τῆς 9.4.1960
διαδραμὸν διάστημα. Κατὰ τὰ πρακτικὰ οὗτος ἤρξατο διὰ
τῶν ἐξῆς: «Ἐνθυμείσθε ὅτι κατὰ τὴν συνεδρίασιν κατὰ τὴν
ὁποίαν συνεζητήσαμεν τὸ θέμα τοῦτο δὲν διευτυπώσαμεν ἀπό-
φασιν τελικῶς ἐπὶ τῇ προϋποθέσει ὅτι θὰ ἐπηγγίναμεν εἰς
τὴν Κυβέρνησιν διὰ νὰ τῆς ἀνακοινώσωμεν τὰς σκέψεις εἰς
τὰς ὁποίας κατέληξεν εἰς τὴν προηγουμένην του συνεδρίασιν
τὸ Διοικ. Συμβούλιον. Ἡ ἐπικοινωνία αὕτη ἐγένετο μὲ τὴν
Κυβέρνησιν καὶ θὰ σὰς παρακαλέσω νὰ ἀκούσετε τὰς ἀπό-
ψεις τῆς». Κατόπιν ἀνέφερεν ὅσα εἰς τὰ προμνημονευθέντα
σημειώματά του τῆς 20 καὶ 21 Ἀπριλίου ἀναγράφονται καὶ
ἐσυνέχισεν ὡς ἐξῆς: «Ὁ κ. Πρόεδρος εἰς αὐτὸ ἀπήντησεν
ὅτι παρουσιάζεται κενὸν, ἀναφερόμενον εἰς τὴν γενομένην ἀπὸ
ἐνὸς ἤδη ἔτους πρόσκλησιν τοῦ οἴκου CONSULTANTS
INC πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὸν ἀρχικὸν διαγωνισμόν, ὡς καὶ
εἰς τὴν ἐπιλογὴν τοῦ αὐτοῦ οἴκου, μετὰ τῶν λαβόντων μέ-
ρος εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς Δ.Ε.Η. διὰ τὴν ὑποβολὴν προσφο-
ρῶν μέχρι τῆς 16.3.60 ἡμῶς μὲ ἐτέρους τρεῖς Ἀμερικανι-
κοὺς Οἴκους. Τὸ κενὸν τοῦτο κατὰ τὴν γνώμην τοῦ κ. Πρω-
θυπουργοῦ δὲν καλύπτεται ἐκ τῶν ὅσων ἐκ τῶν ὑστέρων ἀνε-
φέρθησαν περὶ τοῦ οἴκου τούτου, δι' ὃ καὶ φρονεῖ ὅτι, πρὸς
ἀποφυγὴν πιθανῶν διαμαρτυριῶν καὶ πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ
ἀδιαβλήτου τῆς ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε.Η., δέον τὸ Διοικητικὸν
Συμβούλιον τῆς Δ.Ε.Η. νὰ ἐπανεξετάσῃ μήπως πρέπει νὰ
κληθῇ ὁ οἶκος οὗτος πρῶτος πρὸς ἐναρξιν διαπραγματεύσεων.
Τοῦτο κατὰ τὴν γνώμην τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ἐπιβάλλεται, το-
σοῦτω μᾶλλον καθ' ὅσον ὁ ἐν λόγω οἶκος εἶναι καὶ ὁ μόνος
ὅστις συνεμορφώθη πρὸς τοὺς ὅρους διακηρύξεως τοῦ δια-
γωνισμοῦ, ἐὰν δὲ δὲν ἐγένετο εἰς αὐτὸν ἀπ' εὐθείας ἡ ἀνά-
θεσις, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι ὑπὸ τὴν σημερινὴν νομικὴν
μορφήν του δὲν ἔχει ἐκτελέσει πολλὰ ἔργα ἀνάλογα μὲ τὸ
προκείμενον καὶ δὲν εἶναι εἰσέτι γνωστὸν ἐὰν γίνεται δεκτὸς
ὑπὸ τοῦ ΔΛΓ. Ὁ κ. Πρόεδρος κατέληξεν εἰς τὸ ὅτι θὰ ἔδει
πάντως νὰ διαπιστωθῇ ἐπισήμως ὅτι ὁ οἶκος CON-

SULTANTS INC. είναι δεκτός από το D.L.F. ως μελετητής και γενικός έποπτεύων. Την γραμμή ταύτην ο κ. Πρόεδρος είπε ότι υποδεικνύει εν τω πνεύματι της προστασίας όχι μόνον της κυβερνητικής θέσεως, αλλά και της θέσεως της Δ.Ε.Η. επί ενός θέματος επί του οποίου είναι ένδεχόμενον να γίνουν δημοσκοπία εις βάρος της Δ.Ε.Η. και του έργου. Τα άνωτέρω επανεληφθήσαν υπό του Υπουργού Βιομηχανίας κ. Ν. Μάρτη εις τον κ. Γενικόν Διευθυντήν, παρούσα μου, την παρελθούσαν Δευτέραν 25 'Απριλίου, εις επίσκεψίν του εν τοίς γραφείοις της Δ.Ε.Η., όπου μάς παρόδωσε την τηλεγραφικήν απάντησιν του εν Ουάσιγκτον Οικονομικού Συμβούλου κ. Σισμανίδη, εις ιδίον του έρώτημα, γενόμενον κατόπιν των κατά την άνωτέρω σύσκεψιν λεχθέντων, όστις ανακοινώι ότι το D.L.F. θεωρεί τον όικον CONSULTANTS INC. ως δέκιμον όικον τον όποιον δέχεται τοúτο ως μελετητήν και γενικόν έποπτεύοντα).

Εκ της παραβολής του περιοριζόμενου των σημειωμάτων προς τὰ εν τω Συμβουλίω λεχθέντα παρά του Π. Γουναράκη προκύπτει ούσιώδης διαφορά διότι δια μέν των σημειωμάτων εκτίθεται ή επίδειξις ενδιαφέροντος της Κυβερνήσεως δια την προώθησιν της έπιλογής του μελετητού ενώ δια των ενώπιον του Συμβουλίου λεχθέντων αποδίδεται εις την Κυβέρνησιν σαφής και θετική υπόδειξις ενάρξεως των διαπραγματεύσεων μετά της Ε.Ε.Ι. Δέν αποκλείεται ο Π. Γουναράκης να προσέτιμης να μη μνημονεύση εις τὰ ύπηρεσιακά σημειώματα την γενομένην προς αυτόν υπόδειξιν παρά του Προέδρου της Κυβερνήσεως (ΐδε και εκθεσιν Π. Γουναράκη προς ήμετέραν Έπιτροπήν της 27.3.61 σελ. 12).

Την επίσκεψιν του Υπουργού Βιομηχανίας και την δι' αυτού μεταβίβασιν της κυβερνητικής υπόδειξεως έπεβεβαίωσε και ο Γ. Πεζόπουλος (σελ. 6 πρακτικών).

Κατά την συνεδρίασιν ταύτην ο Γ. Πεζόπουλος ύπεστήριξε την έναρξιν των διαπραγματεύσεων με την Ε.Ε.Ι. άνέφερε δέ προς δικαιολόγησιν της τοιαύτης μεταστροφής ότι ή άρχική του εισήγησις είχε προσαρμολη προς την άποψιν της Έπιτροπής κρίσεως και δέν ενόπκει να κάμη συγκεκριμένην εισήγησιν ύπερ ώρισμένου όικου, αλλά τελικώς θά έθετε κατά διάφορον τρόπον το θέμα αν δέν ήναγκάζετο να άποχωρήση πρό του τέρματος της συζητήσεως. Άλλ' ή τοιαύτη πρόσθεσις του ουδέ καν διαφαίνεται εκ των πρακτικών της συνεδριάσεως της 9.4.1960, τὰ δέ λεχθέντα άπετέλουν άπλην δικαιολογίαν δια την μεταβολήν της στάσεως του ώφειλομένην εις τους λόγους τους όποιους άναγνωρίζει δια της προς την Έπιτροπήν καταθέσεώς του, περί των κατωτέρω γενήσεται μεναι.

Επί πλέον κατά την συνεδρίασιν της 2.5.1960 ο κ. Πεζόπουλος άνεκοίνωσεν ότι προς επεβεβαίωσιν, ως είπε, της κατ' άρχήν έγχερίσεως του D.L.F. δια την ανάδοσιν του έργου εις την Ε.Ε.Ι. είχε άποστείλει προς το Τμήμα του τουτο τὸ από 25.4 (τηλ)μα έχον ούτω: «Η Δημοσία Έπιχειρήσις Ηλεκτρισμού άπεφάσισε να άρχίση διαπραγματεύσεις σχετικώς με την εξασφάλισιν ύπηρεσιών μελετών δια το Υδροηλεκτρικόν Έργον Άγελώου μετά της ENGINEERING CONSULTANTS INC, DENVER COLORADO. Παρακαλούμεν πληροφορησάτέ μας εάν ή εταιρεία αυτή έγκρίνεται υπό του D.L.F.». έφ' ου έληφθη ή έξής απάντησις του D.L.F.: «Σχετικώς με το τηλεγράφημά σας της 25ης Άπριλίου, το Τμήμα Δανείων Άναπτύξεως δέν φέρει αντίρρήσεις εις την έναρξιν υπό της Δ.Ε.Η. διαπραγματεύσεων με αντικείμενον την σύμβασιν μετά της εταιρείας ENGINEERING CONSULTANTS INC, DENVER COLORADO άναφορικώς με ύπηρεσίας τεχνικών μελετών D.L.F.».

Προς δικαιολόγησιν του τηλ)τος τουτου ο Γ. Πεζόπουλος άνέφερε τὰ έξής: «Έπιθυμώ να δηλώσω ότι ύπεχρώθη να τηλεγραφήσω εις το D.L.F. ύπ' αυτόν τον τύπον δια τους έξής λόγους. Κατόπιν της υποδείξεως ενώπιον του κ. Προέδρου του Υπουργού Βιομηχανίας να άρχίσωμεν διαπραγματεύσεις με τον CONSULTANTS εις περίπτωσιν καθ' ήν το Διοικητικόν Συμβούλιον θά άπεφάσιζε τοúτο, έσκέφην ότι δέν έπρεκει το τηλεγράφημα του κ. Σισμανίδη άλλ' ότι άπητείτο έπίσημος δήλωσις περί της άποδοχής του D.L.F. προς την

Δ.Ε.Η. Έάν όμως εν τοιούτον τηλεγράφημα άπηνόυετο ύπ' έμου προσωπικώς, θά ήμπορούσε να ειπή το D.L.F., ποίος είσαι εσύ, και δι' αυτό ήναγκάσθην να κάμω αυτόν τον τύπον του τηλεγραφήματος, ότι δηλαδή «ή Δ.Ε.Η. άπεφάσισε» διότι άλλως, ασφαλώς, δέν θά άπήντα το D.L.F. Και βλέπετε ή απάντησις του είναι δι' έναρξιν διαπραγματεύσεων, έπιφυλασσόμενον συνεπώς να έγκρίνη εκ των ύστερων τὰ άποτελέσματα των διαπραγματεύσεων».

Παρά τὰς κατά την συζήτησιν διατυπωθείσας αντίρρήσεις το Δ. Σ. κατέληξε τελικώς όμοφώνως εις την έναρξιν διαπραγματεύσεων μετά του όικου Ε.Ε.Ι., προκύπτει όμως σαφώς ό έπηρεασμός αυτού εκ των Κυβερνητικών απόψεων.

Σημειώτέον ότι κατά την διάρκεια της συνεδριάσεως άνεκοινώθη υπό του Προέδρου του Δ. Σ. έπιστολή της EBASCO λεηφθείσα όλίγα λεπτά πρό της ενάρξεως της συνεδριάσεως δια της όποιας αυτή έδήλου ότι είναι έτοιμή να διαπραγματευθί σύμβασιν σύμφωνον προς την προκήρυξιν.

Κατόπιν της άποφάσεως ταύτης ο Γεν. Διευθυντής ήρχισε τὰς διαπραγματεύσεις μετά της Ε.Ε.Ι. και δια του ύπ' αριθ. 21)21.5.1960 ύπηρεσιακού του σημειώματος άνεκοίνωσεν εις τον Πρόεδρον του Δ. Σ. ότι ή Ε.Ε.Ι. κατά τὰς μετά της Δ.Ε.Η. διαπραγματεύσεις είχε μειώσει το ποσόν των δαπανών από 3.300.000 εις 2.680.000. Είς το σημεϊον τουτο ο Γεν. Διευθυντής είχε σταματήσει τὰς διαπραγματεύσεις και «κατέστησεν ενήμερον τον Υπουργόν Βιομηχανίας εις όν και άνέπτυξεν ότι θά έδει δια κυβερνητικής παρεμβάσεως να αίτηθί από τον όικον Ε.Ε.Ι. περαιτέρω μειώσεις του ποσού τουτου. Τελικώς και κατόπιν παρεμβάσεως του Ν. Βλαχοπούλου, Γεν. Δ)ντού Υπουργείου Βιομηχανίας ενεργούντος κατ' έντολήν του Υπουργού Βιομηχανίας, ή Ε.Ε.Ι. έδέχθη όπως κατέλθη περαιτέρω εις 2.590.000 δολλ.».

Είς την αυτήν εισήγησιν αναγράφεται ότι το προσωπικόν της Ε.Ε.Ι. φαίνεται να είναι ικανοποιητικόν κατά το μέγιστον. Το ποσοστόν της επί πλέον καταβληθησομένης άμοιβής έξ 1,20)ο επί της αξίας του όλου έργου, έθεωρήθη κανονικόν. Κατά την επακολουθήσαν συνεδρίασιν της 23.5.1960 (18η) το Δ. Σ. άποδεχθέν όμοφώνως την εισήγησιν ενέκρινε την υπό τους ρηθέντας όρους ύπογραφήν της συμβάσεως, άφου προηγουμένως το κείμενον της συμβάσεως γίνη δεκτόν παρά του D.L.F.

Δεδομένου ότι από απόψεως ποσών ή προσφορά της EBASCO παρέμενε κατωτέρα, εξητάσθη κατά την συνεδρίασιν ταύτην και ή έννοια της ύποβληθείσης παρ' αυτής έπιστολής δια της όποιας ο όικος ούτος έδήλου ότι θά άπεδέχετο τους όρους της συμβάσεως. Κατά την υπό του Γ. Πεζόπουλου ύποστηρικθείσα άποψιν, εκ της έπιστολής και της μετά του άντιπροσώπου της EBASCO προφορικής συνεννοήσεως δέν προέκυπτεν ή άπλή άποδοχή των όρων της διακηρύξεως αλλά ή έπιθυμία διεξαγωγής διαπραγματεύσεων δια σύναψιν συμβολαίου βάσει των όρων αυτής. Ο Πρόεδρος του Δ. Σ. έθεώρησεν ότι κατόπιν της βεβαιώσεως ταύτης του Γεν. Δ)ντού, του διεξαγαγόντος τὰς διαπραγματεύσεις, ή έννοια αυτή δέον να θεωρηθί ως δεδομένη.

Κατόπιν της άνωτέρω άποφάσεως επακολουθήσεν άλληλογραφία μετά του D.L.F. το όποιον διετύπωσεν ώρισμένας αντίρρήσεις (μεταξύ των όποιων και τον καθορισμόν της άμοιβής εις ώρισμένον ποσόν, όπερ κατόπιν συνεννοήσεως μετὰ της Ε.Ε.Ι. καθωρίσθη εις 600.000 δολλ. ήτοι κατά τι ευνούκωτερον του 1,20)ο), και τελικώς ή σύμβασις μετά της Ε.Ε.Ι. ύπεγράφη.

2. Είς το από 13 Αυγούστου 1960 σημειώμα του (Κεφ. 5ον σημειωμάτων) ο τότε Άντιπρόεδρος του Δ. Σ. Άν. Δημητράκοπουλος κατηγορεί τον Π. Γουναράκη δια την στάσιν του κατά την συνεδρίασιν της 9 Άπριλίου 1960 και αποδίδει εις αυτόν α) ότι δέν έλαβε σαφή θέσιν επί του τεθέντος θέματος της έπιλογής του τεχνικού όικου μεθ' ου θά έγίνετο έναρξίς διαπραγματεύσεων δια την έπίτευξιν συμφωνίας, ίνα κατευθύνη το Συμβούλιον και β) ότι εϋθύς μετά την διακοπήν της συνεδριάσεως (ΐδε σημειώμα 19.2.62, Άντιπρ. Δ. Σ. προς Πρόεδρον και μέλη Δ. Σ.) των μελών εύρισκομένων επί ποδός προς άναχώρησιν είπεν ότι «έφ' όσον έχομεν αναλάβοι

τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συνεννοηθῶμεν μὲ τὴν Κυβέρνησιν, πρὶν ἢ καταλήξωμεν εἰς ὁριστικὴν ἀπόφασιν, φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ σταματήσωμεν ἐδῶ καὶ νὰ ἐπανέλθωμεν, ἀφ' οὗ λάβωμεν γνῶσιν καὶ τῶν ἀντιλήψεων τῆς Κυβερνήσεως», σημειοῖ δὲ ὁ Ἄν. Δημητρακόπουλος ὅτι «ὄχι μόνον δὲν εἶχεν ἐξουσιοδοτηθῇ ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου παρ' αὐτοῦ νὰ ἀναλάβῃ τοιαύτην ὑποχρέωσιν, ἀλλ' οὐδὲ ἰδέαν εἶχε τοῦτο τοῦ ζητήματος».

3. Κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς 9 Ἀπριλίου 1960, ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς συνεδριάσεως ἀνεκοινώθη παρὰ τοῦ Γεν. Δ/ντοῦ ἡ ἐπιθυμία τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ ὅπως μὴ ληφθῇ ἀπόφασις ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ Ἀρχελώου, εἰς παρατήρησιν δὲ τοῦ Ἀντιπροέδρου τοῦ Δ. Σ. διευκρίνησεν ὅτι θὰ ἔπρεπε τὸ Δ. Σ. νὰ καταλήξῃ εἰς ἀπόφασιν τὴν ὁποίαν ὅμως νὰ μὴ διατυπώσῃ καὶ νὰ μὴ κοινοποιήσῃ πρὶν λάβῃ γνῶσιν ἡ Κυβέρνησις. Ταῦτα ἐπεβεβαίωσε ὁ Γρ. Πανᾶς ὅστις πλὴν τῆς ιδιότητος τοῦ μέλους τοῦ Δ. Σ. ἦτο καὶ Σύμβουλος τῆς Κυβερνήσεως. Εἰς τὰ αὐτὰ λεχθέντα οὐδεμίαν ἀντίδρασιν παρουσίασε τὸ Συμβούλιον. Θεωροῦμεν ὅτι ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. Π. Γουναράκης δὲν εἶπε τι διάφορον ὅταν κατὰ τὸ τέλος τῆς συνεδριάσεως εἶπεν ὅτι «ἔχομεν ἀναλάβει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συνεννοηθῶμεν μὲ τὴν Κυβέρνησιν πρὶν ἢ καταλήξωμεν εἰς ὁριστικὴν ἀπόφασιν. . . .» καὶ κατ' ἀκολουθίαν δὲν εἶναι ἀκριβὲς τὸ ὑπὸ τοῦ Ἄν. Δημητρακοπούλου λεγόμενον ὅτι τὸ Δ.Σ. δὲν εἶχε ἰδέαν περὶ τοιοῦτου ζητήματος, διότι καὶ ἡ ἀπόφασις ἡ ὁποία θὰ ἐλαμβάνετο μὲν ἀλλὰ δὲν θὰ διετυπώτο πρὶν λάβῃ γνῶσιν ἡ Κυβέρνησις (κατὰ τὴν φράσιν τοῦ Γεν. Δ/ντοῦ) δὲν θὰ ἀπετέλει τυπικὴν ἀπόφασιν τοῦ Δ.Σ., ἀλλ' ἀπλὴν ἔκφρασιν τῆς γνώμης τὴν ὁποίαν τοῦτο κατ' ἀρχὴν θὰ εἶχε σχηματίσει. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὅταν ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. εἶπε τὰ ἀνωτέρω εἶχον ἤδη ἀποχωρήσει (ὡς ἀναγράφεται εἰς τὰ πρακτικὰ) οἱ Γ. Πεζόπουλος καὶ Γρ. Πανᾶς πλὴν καὶ τὰ ὡς ἄνω ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Δ.Σ., λεχθέντα κατεχωρήθησαν εἰς τὰ πρακτικά, ἅτινα ἐθεωρήθησαν παρὰ τῶν μετασχόντων μελῶν ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἐλέγχθησαν μετὰ τὴν λήξιν τῆς συνεδριάσεως, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει δὲν εἶχον, ὡς ἐλέγχθη, οὐσιώδη σημασίαν, ἀλλ' ἀπετέλουν ἀπλὴν πρόσθετον αἰτιολόγησιν τῆς λόγῳ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἀνάγκης διακοπῆς τῆς συνεδριάσεως.

4. Ἐξεθέσαμεν ἤδη τὰ ἐπακολουθήσαντα κατὰ τὰς ἐπομένας ἡμέρας, καθ' ἃς ὁ Γ. Πεζόπουλος ἀπουσίαζεν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἤτοι τὰς συναντήσεις τοῦ Π. Γουναράκη μετὰ τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως περὶ ὧν τὰ ἀπὸ 20 καὶ 21.4.1960 σημειώματά του. Ἐὰν ὁ Ἄν. Δημητρακόπουλος θέλῃ νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι αἱ συναντήσεις αὗται ὠφείλοντο εἰς ἐνέργειαι τοῦ Π. Γουναράκη ἀποδιδόντος εἰς ὠρισμένον σκοπὸν ὁ τοιοῦτος ἰσχυρισμὸς του δὲν εὐρίσκει ἔρεισμα εἰς τὰ ὑπ' ὅψιν ἡμῶν στοιχεῖα.

Δὲν φαίνεται πιθανὸν ὅτι τὰ εἰς τὰ ρηθέντα σημειώματα τοῦ Προέδρου τοῦ Δ.Σ. ἀναγραφόμενα καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Δ.Σ. λεχθέντα ὡς πρὸς τὰς παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διατυπωθείσας ἀπόψεις ἐχαλεύθησαν παρ' αὐτοῦ. Τὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. καὶ ὁ παριστάμενος Κυβερν. Ἐπιτροπὸς θὰ ἠδύνατο εὐκόλως νὰ ἐλέγξουν τὴν ἀλήθειαν αὐτῶν. Ἀλλωστε τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἔναρξιν διαπραγματεύσεων μετὰ τῆς Ε.Ο.Ι. ἐπεδείχθη καὶ διὰ τῆς παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας ἀποστολῆς τηλεγραφήματος ἵνα πληροφορηθῇ ἂν ἡ Ε.Ο.Ι. θὰ ἐγίνετο δεκτὴ παρὰ τοῦ Δ.Λ.Ε.

Ὅταν τὸ Δ.Σ. συνήλθεν ἐκ νέου μετὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἡ συζήτησις ἔλαβεν ἐντελῶς ἄλλον τόνον ἐκείνου ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐπικρατήσῃ κατὰ τὴν προηγουμένην συνεδρίαν. Ὡς δὲ ἤδη ἐλέγχθη ὁ Γεν. Δ/ντης ὁ ὁποῖος εἶχεν, υἱοθετήσας τὴν πρότασιν τῆς Ἐπιτροπῆς προτείνει ἔναρξιν διαπραγματεύσεων μὲ τὴν ΕΒΑΣΟ ἐπρότεινε κατὰ τὴν νέαν ταύτην συνεδρίαν τὴν πρόταξιν τῆς Ε.Ο.Ι. Κατὰ τὴν διατύπωσιν τῆς γνώμης τοῦ ταύτης ἀνέφερεν «κατόπιν τῶν ἀπόψεων τὰς ὁποίας ἐξέφερον ἡ ἡ Κυβέρνησις καὶ τῆς ἐν

γένει ἐξελιζέως τῆς ὑποθέσεως (τηλ.)ματα ΔΛΕ κλπ.»). Ἐπίσης εἰς σελ. 6 «καταλήγω λοιπόν, κατόπιν τῶν ὅσων εἶπεν ὁ κ. Πρόεδρος καὶ ὅσων εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργὸς Βιομηχανίας ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, εἰς τὸ ὅτι δὲν βλέπω τὸν λόγον ἐφ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις νομίζει ὅτι πρέπει νὰ ἀρχίσωμεν διαπραγματευόμενοι μὲ τὸν οἶκον ἐκεῖνον ὅστις ἦτο μὲν ἀκριβώτερος ἀλλ' ἐπλησίασε περισσότερο ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους εἰς τὴν προκήρυξιν, δὲν βλέπω τὸν λόγον διὰ τὸν ὁποῖον δὲν θὰ ἔπρεπε ν' ἀρχίσωμεν διαπραγματευόμενοι μὲ τὸν οἶκον Ε.Ο.Ι. μὲ τὸν ὁποῖον νομίζω ὅτι ἡμποροῦμεν νὰ καταλήξωμεν εἰς εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα». Εἰς τὰ λεχθέντα συμφωνεῖ καὶ ὁ Κυβερν. Ἐπιτροπὸς. Περαιτέρω τονίζεται ἐπίσης ἀπὸ τὸν Γ. Πεζόπουλον ὅτι αὕτη εἶναι ἡ ἀποψὶς τῆς Κυβερνήσεως, «ἡ ὁποία βεβαίως δὲν ἀποτελεῖ καὶ διαταγὴν τῆς». Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐπίσης συνεδρίαν ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. ἀναφέρει ὅτι δὲν ὑπάρχει κυβερνητικὴ παρέμβασις ἀλλ' ὅτι ἡ γνώμη τῆς Κυβερνήσεως εἶναι αὕτη (σελ. 15) καὶ περαιτέρω ὅτι ἐδέχθημεν τὴν λύσιν τὴν ὁποίαν ἐπεθύμει ἡ Κυβέρνησις, διὰ νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὸ ἀδιάβλητον (σελ. 22). Ἐκ τῶν ἐγγράφων τοῦλάχιστον στοιχείων δὲν προκύπτει ὅτι αἱ κυβερνητικαὶ ὑποδείξεις ὑπεκινήθησαν ὑπὸ τοῦ Π. Γουναράκη, οὐδὲ ὅτι πρὸ τῶν εἰρημένων συναντήσεων μὲ τοὺς κυβερνητικούς παράγοντας ὁ Π. Γουναράκης ἠνόσει τὴν Ε.Ο.Ι., ὥστε νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι αὗται ἀνταπεκρίνοντο εἰς ἐπιθυμίαν του. Ἀντιθέτως ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 687 τῆς 20.4.1960 ὑπῆρ. σημειώματός του πρὸς τὸν Βοηθὸν—Ἀναπληρωτὴν Γ.Δ., συνταγέντος μετὰ τὴν πρώτῃν συνάντησιν, φαίνεται τείνων εἰς τὴν διατύπωσιν ἀποφάσεως εὐνοοῦσης τὴν ΕΒΑΣΟ. Ἀπλῶς μετὰ τὰς ἐπαφὰς ἃς εἶχεν οὗτος μετὰ κυβερνητικῶν παραγόντων ἔσπευσε νὰ εὐθυγραμμισθῇ πρὸς τὰς ἀπόψεις αὐτῶν.

Ὁ Ἄν. Δημητρακόπουλος εἰς τὸ ὑπόμνημά του (Κεφ. 5 σελ. 12) τονίζει ἰδιαιτέρως τὸ ἀναγραφόμενον εἰς τὸ ἀπὸ 20 Ἀπριλίου 1960 σημείωμα τοῦ Π. Γουναράκη ὅτι, ὁ Ὑπουργὸς Βιομηχανίας ἐπὶ τῶν λεχθέντων παρὰ τοῦ Πρ. τοῦ Δ.Σ. ὅτι τὸ Διοικ. Συμβούλιον τὸ ὁποῖον ὁπωςδήποτε θὰ ἀποφανθῇ τελικῶς ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς, ἔχει λάβει γνῶσιν τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐπιθυμεῖ νὰ κατατοπισθῇ ἐπὶ τῶν συμπερασμάτων εἰς τὰ ὁποία θὰ καταλήξῃ τοῦτο, προκειμένου καὶ αὕτη νὰ δώσῃ τὸ συμφωνὸν ἢ μὴ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Δ.Σ. τῆς Δ.Ε.Η., εἶπεν εἰς τὸν κ. Γουναράκη ὅτι ἀ γ ν ο ε ἰ π ἄ ν τ α τ α ὡ τ α καὶ θέλει ἐπιστήμῃς ἡ Δ.Ε.Η., «μέχρι τῆς ἐσπέρας τῆς σήμερον, νὰ διατυπώσῃ τὰς ἀπόψεις τῆς πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω θέματος». Ἐκ τούτου ὁ Ἄν. Δημητρακόπουλος συνάγει ὅτι αἱ δηλώσεις τοῦ Προέδρου τοῦ Δ.Σ. περὶ ἀνεπιλημμένης ἔναντι τῆς Κυβερνήσεως ὑποχρέωσιν πρὸς ἐνημέρωσιν τῆς «ὠφείλοντο εἰς ἰδικὴν του καθόχον ἐπινόησιν» (Κεφ. 50 σελ. 122). Ἡ φράσις ὅμως αὕτη τοῦ σημειώματος ἦν ἐπικαλεῖται ὁ Ἄν. Δημητρακόπουλος καὶ ἡ ὁποία ἄλλωστε καὶ ἂν ὁρθῶς διετυπώθῃ θὰ ἠδύνατο κατὰ διαφόρους τρόπους νὰ ἐρμηνευθῇ, δὲν ἀρκεῖ διὰ νὰ ἀνατρέψῃ τὰ ἐκ τῆς σαφούς διατυπώσεως τοῦ λοιποῦ κειμένου τοῦ σημειώματος ἀναμφισβητητικῶς προκύπτοντα περὶ τοῦ ἐκδηλωθέντος κυβερνητικοῦ ἐνδιαφέροντος, ὡς ἤδη ἐξετέθη.

Ὁ Π. Γουναράκης διὰ τοῦ πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν ἀπὸ 27.3.63 σημειώματός του, ἀπαντῶν εἰς τετὸν αὐτῷ σχετικὸν ἐρώτημα, δίδει τὴν ἐξηγήσιν, πα ρ α δ ε κ τ ῆ ν κ α θ' ἡ μ ᾶ ς, ὅτι διὰ τῆς φράσεως ταύτης ἠνόει ὅτι «Ὁ Ὑπουργὸς μού εἶπεν ὅτι δὲν τὸν ἐνδιαφέρουν ὅλαί αἱ λεπτομέρειαι τὰς ὁποίας τοῦ ἐξέθετον ὡς πρὸς τοὺς λόγους οἱ ὁποῖοι ἔκαμαν τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς ΔΕΗ νὰ καταλήξῃ εἰς τὰ συμπεράσματα εἰς τὰ ὁποία κατέληξε, διότι ἐκεῖνο πού τὸν ἐνδιέφερε μόνον ἦτο νὰ γνωρίζῃ ποῖα ἡ τελικὴ γνώμη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου (ἀνεξαρτήτως τῶν λόγων οἵτινες ἔκαμαν τὸ Διοικ. Συμβούλιον νὰ καταλήξῃ εἰς τὴν α' τὴν β' γνώμην) διὰ νὰ ἀναφέρῃ σχετικῶς περὶ αὐτῆς εἰς τὸν Πρωθυπουργόν, ὅταν θὰ τοῦ ἐισηγήτο περὶ τοῦ ζητήματος». Εἶναι καθ' ἡμᾶς γεγονὸς ὅτι τὸ Δ.Σ. εἶπε ἀποδεχθὲν τὴν ἀποψιν τῆς Κυβερνήσεως, ὡς ἐξασφαλίζουσιν πληρέστερον τὸ ἀδιάβλητον τῆς ἐπιλογῆς, εἴτε σεβασθὲν ταύτην, εἴτε τέλος ἐπηρεαζόμενον ἐκ τῶν ἀορίστως ὑπὸ τοῦ Ἄν. Δημητρακοπούλου ἀναφερομένων θρύλων

περί ύφισταμένης έντυπώσεως είς κύκλους τής Έκτελεστικής του Κράτους εξουσίας και ιδιώτας ότι ύφίστατο έν τή Δ.Ε.Η. άθέμιτος έπιρροή τής EBASCO, άνευ πολλής δυσκολίας και όμορφώως άπεφάσισε τήν πρόταξιν τής ECI διά τās διαπραγματεύσεις, λησμονηθέντος πλὴν άλλων και του λόγου του τυπικού άποκλεισμού της (διά τόν όποιον και έτερος σοβαρός Οίκος, ό KULJIAN CORP. INC, είχεν έν τούτοις άποκλεισμήν. Ίδε Πρακτ. Δ.Σ. 4.2.60, σελ. 13).

Σημειούμεν ότι έν τών πρακτικών προκύπτει και έτερον περιστατικόν, τó όποιον δέν προσεκάλεσεν αντίδρασιν τινα. Έλέχθη ήδη ότι πρωτοβουλία του Έπουργού Βιομηχανίας είχεν έρωτηθή τó DLF αν θά έδέχετο κατ' άρχήν τήν άνάθεσιν του έργου είς τó ECI και τούτο άπήντησε καταφατικώς, πλὴν δέ τούτου ό Πρόεδρος του Δ.Σ. άνεκοίνωσεν είς τó Συμβούλιον τήν παρά του Γεν. Διευθυντού άποστολήν του από 25.4.60 τηλεγραφήματος προς τó DLF, ούτινος τó κείμενον παρετέθη (Ίδε σελ. 452 παρούσης). Παρετέθη επίσης ή δικαιολογία ήν έξέθεσεν ό Γ. Πεζόπουλος διά τήν άποστολήν του τηλεγραφήματος. Τήν δικαιολογίαν ταύτην δέν εύρομεν πειστικήν.

Πράγματι τó τηλεγράφημα του Έπουργού Βιομηχανίας έθετεν άπλους έρώτημα περί του αν τó DLF θά έδεώρει τήν ECI ως παρέχουσαν τά άπαιτούμενα έχέγγυα, ένω τó παρά του Γεν. Διευθυντού σταλὲν τηλεγράφημα δηλοί ρητώς, ότι ή Δ.Ε.Η. άπεφάσισε νά άρχίση διαπραγματεύσεις με ECI, τούθ' όπερ πλὴν του ότι ήτο έτι άνακριβές θά έξέθετε τήν Δ.Ε.Η. έναντι του DLF (έλεύθερον νά έγκρίνη ή μη τήν χρηματοδότησιν) εάν δέν κατέληγεν είς τήν άπόφασιν ταύτην.

Διά τόν λόγον τούτον έθέσαμεν σχετικόν έρώτημα είς τόν Γ. Πεζόπουλον, ό όποιος είς τήν κατάθεσιν του τής 24.8.63 καταθέτει επί του σημείου τούτου τά ακόλουθα:

«Είς τήν τοιαύτην διατύπωσιν του τηλεγραφήματος κατέληξα μετά τηλεφωνικήν έπικοινωνίαν μετά του κ. Σισμανίδου, είς Ουάσιγκτον, ό όποιος με έπληροφόρησεν ότι τās πληροφορίες τās όποιας έτλησε έφασκε προς τόν Έπουργόν Βιομηχανίας, τās είχεν άρσθή, κατόπιν προφορικού διαδήματός του, προς τήν Τεχνικήν Έπιτροπήν του DLF. Νεώτερον διάδημα δέν θά ήτο δυνατόν νά γίνη, παρά μόνον διά έπισήμου αίτήσεως τής Δ.Ε.Η. προς τó DLF. Κατόπιν τούτου διετύπωσα και άπέστειλα τó περί ού ό λόγος τηλεγράφημα. Ένθυμούμαι όμως καλώς, ότι τής ένεργείας μου ταύτης, ήσαν γνώσπαι τόσον ό τότε Πρόεδρος του Δ.Σ., όσον και ό τότε Αντιπρόεδρος τόν όποιον είχον τηρήσει ένημερον επί τής έπεμβάσεως τής Κυβερνήσεως είς τήν ύπόθεσιν έπιλογής έργολάβου Κρεμαστών. Τούτο έξηγήει διατί ούτε ό Πρόεδρος, ούτε ό Αντιπρόεδρος άντιδρασαν πώς ή έυκαμαν κριτικήν τινα του τηλεγραφήματός μου έκείνου. Από άπόψεως άναλήψεως ευθυνών, έστω και τυπικών, λόγω του τηλεγραφήματος τούτου, έχω νά καταθέσω τά ακόλουθα: Έναντι μὲν τής Δ.Ε.Η., δηλαδή του Δ.Σ. αὐτῆς, ούδεμίαν άμφιβολίαν είχαν ότι μετά τήν, διά του Έπουργού Βιομηχανίας, διαδιδασθείσαν άπόφασιν του Προέδρου τής Κυβερνήσεως, τó Διοικ. Συμβούλιον θά άπεδέχετο ταύτην, δηλαδή θά έλάμβανεν άπόφασιν τελικώς ν' άρχίση διαπραγματεύσεις ή Δ.Ε.Η. με τήν ECI και τούτο άνεξαρτήτως του τί θά έλέγετο, ή τί δέν ν' έλέγετο. Συμβούλιω. Έναντι δέ του DLF άνεξαρτήτως τής ως άνω θεατιότητός μου περί τῆς τελικής άποφάσεως του Διοικ. Συμβουλίου τής Δ.Ε.Η., δέν ένόμιζον ούδ' νυν νομίζω, ότι θά έδημιουργείτο σοβαρόν ζήτημα, εάν τó Διοικ. Συμβούλιον άπεφάσιζεν άντιθέτως. Τούναντίον έφρόνουν ότι ή κατὰ τοιοῦτον τρόπον διατύπωσις του τηλεγραφήματος, θά προσκάλει τās αλληλεΐς και ειλικρινείς αντίδράσεις του DLF όσον άφορᾷ τόν Οίκον ECI και τās ίκανότητες αὐτοῦ. Είχαν τότε τήν έντύπωσιν και τήν γνώμην ότι ό τρόπος κατὰ τόν όποιον παρούσασεν ό κ. Σισμανίδης τó έρώτημα του Έπουργού Βιομηχανίας προς τήν τεχνικήν έπιτροπήν του DLF, είχεν ως συνέπειαν τήν καταφατικήν περί ECI άπάντησιν του, παρ' όλον ότι τó DLF δέν είχε μέχρι τότε, είς καμμίαν περίπτωση συνεργασθή με τήν ECI. Πόσον είχον δίκαιον επί του σημείου τούτου άπεδείχθη κατὰ τó

παρελθόν έτος, όπότε μετά τήν, έν τῆς έν τῇ Δ.Ε.Η. θέσεώς μου, άπομάκρυνσιν μου, άνέκυψαν μέγιστα δυσκολία είς τήν κατασκευήν του έργου Κρεμαστών, ή δέ ΔΕΗ, ως έξωδίκως έπληροφορήθη, προσέφυγεν είς τήν όργάνωσιν A.I.D. με τήν όποιαν είχε συγχωνευθή τó DLF διά νά παραπονεθή σχετικώς με τούς Άμερικανούς έργολάβους».

Τά ύπό του Γ. Πεζόπουλου έκτεθέντα φαίνονται δικαιολογούμενα από έλλειψιν πάσης αντίδράσεως έν τῷ Διοικ. Συμβούλιω διά τήν προσέβλησιν τής άποφάσεως του.

Κατ' ακολουθείαν δέν προκύπτει καθ' ήμās τó βάσιμον τών κατὰ του Π. Γουναράκη έν τούτῳ κατηγοριών.

Υπάρχει όμως και έτερον σημείον του έργου, όπερ δίγει ό Άν. Δημητράκοπουλος, είναι δέ τούτο τó παρ' αὐτοῦ είς τó από 6.7.61 ήμερολογιακόν του σημείωμα (Κεφ. 49) λεγόμενον ότι παρά τά λεχθέντα κατὰ τήν συνεδρίαν τής 23.5.60 (18η), (Ίδε άνωτέρω σελ. 454 παρούσης εκθέσεως) ή EBASCO είχεν άνεπιφυλάκτως άποδεχθή τούς όρους τής προκηρύξεως και ούδέποτε ύπανεχώρησεν από τής δηλώσεως της ταύτης. Είς τά σημειώματά του ό Άν. Δημητράκοπουλος άναφέρει: α) "Οτι έν μεταγενεστέρως τής συνεδριάσεως ταύτης συνομιλίας του μετά του Γεν. Διευθυντού είχε σχηματίσει τήν έντύπωσιν ότι πράγματι ή EBASCO δέν είχεν άνακαλέσει τήν δήλωσιν της αλλά ότι ό Γεν. Διευθυντής τής Δ.Ε.Η. Γ. Πεζόπουλος εύρέθη είς τήν άνάγκην νά άναφέρη τó αντίθετον είς τó Διοικ. Συμβούλιον, ίνα δώση διέξοδον είς μίαν ίσχυράν πίεσιν, ήτις είχε βάσιν τήν κατ' αὐτοῦ καταφοράν και τούς ψιθύρους ότι ή EBASCO ήνωείτο έντός τών κόλπων τής Δ.Ε.Η. (Κεφ. 49 σελ. 2). β) "Οτι κατὰ τινα τυχαίαν άργότερον συνάντησιν του με τόν αντιπρόσωπον τής EBASCO τόν ήρώτησεν αν αὐτῇ είχεν άνακαλέσει τήν ρηθείσαν άποδοχήν και οὗτος ήρήθη και έν συνεχείᾳ δια τῆς από 3 Ιουλίου 1962 προς τόν κ. Δημητράκοπουλον έπιστολῆς του έγνώρισεν αὐτῷ ότι «πράγματι ύφίσταται έπιστολή διά τῆς όποιας ή EBASCO άποδέχεται όλους τούς όρους του διαγωνισμοῦ και ότι ή έπιστολή αὐτῇ δέν άπεσύρθη» (Κεφ. 49, Συνημ. Δ'). Θεωρούμεν ότι τó θέμα δέν έχει άκριβώς ως τίθεται ύπό του Ά. Δημητράκοπουλου. Καθ' ήμās εκ του πρακτικού τῆς εισημένης συνεδριάσεως, προκύπτει ότι ό Γεν. Διευθυντής διά τών γενομένων ένώπιον του Διοικ. Συμβουλίου άνακοινώσεών του δέν ύπεστήριξεν ότι ή EBASCO άπέσυρε τήν έπιστολήν της ή άνεκάλεσε τήν δήλωσιν της ή ύπανεχώρησε τῆς προσφοράς της, αλλά διετύπωσε τήν άποψιν ότι ή γενομένη διά τῆς έπιστολῆς τῆς EBASCO δήλωσις δέν είχε τήν έννοιαν άνεπιφυλάκτου άποδοχῆς τών όρων τῆς προκηρύξεως, αλλά εκδηλώσεως τῆς προθέσεως όπως διεξαγάγη διαπραγματεύσεις διά σύναψιν συμβολαίου βάσει τών όρων τῆς προκηρύξεως, προσέθεσε δέ ότι τήν άποψιν του αὐτῇ ένίσχυσε και ή γενομένη προφορική συζήτησις μετ' εκπροσώπων τῆς EBASCO. Η έξακρίβωσις τών λεχθέντων κατὰ τήν συνάντησιν τών εκπροσώπων τῆς EBASCO μετά του Γ. Πεζόπουλου δέν θά ήτο σήμερα εύκόλως δυνατή, όφείλομεν ως εκ τούτου νά περιορισθώμεν είς τήν εκτίμησιν μόνον του περιεχομένου τῆς έπιστολῆς τῆς EBASCO.

Πλὴν όμως τῆς έπιστολῆς ύπάρχει είς τόν φάκελλον και τηλεγράφημα, τó όποιον ό Πρόεδρος τῆς EBASCO άπήνθουν εκ Ν. Έόρκης προς τόν Πρόεδρον του Δ.Σ. δύο ήμέρας μετά τήν έπιστολήν και τó όποιον ό τελευταίος οὗτος άνεκοίνωσε προς τόν Γεν. Διευθυντήν διά σημειώματός του τῆς 5.5.60 (800). Τó τηλεγράφημα τούτο δέν φαίνεται νά έτέθη ύπ' όψιν του Δ.Σ. Τó κείμενον του τηλεγραφήματος (κατὰ μετάφρασιν) έχει οὕτω: «Από τῆς άναχωρήσεώς μου έξ Αθηνών, περιέπεσεν είς τήν προσοχήν μου ότι ή προς ήμās έπιστολή μου τῆς 1ης Μαΐου σχετικώς με τήν προσφοράν μας διά τήν παροχήν ύπηρεσιών διά τó έργον Κρεμαστών, θά έπρεπε νά διευκρινισθή περαιτέρω ώστε νά μή ύπάρξη ούδεμίαν παρεξήγησις ως προς τούς σκοπούς μας. Σᾶς θεβαιώ, ότι ή EBASCO είναι έτοιμή νά συνάψη σύμβασιν μετά τῆς Δ.Ε.Η., ή όποία θά εύρίσκειται έν πλήρει συμφωνία με τούς έν τῇ διακηρύξει σας όρους».

Ἐὰν ἡ διατύπωσις τῆς ἐπιστολῆς τῆς 1 Μαΐου 1960 εἰς τὴν ὁποίαν ἀναγράφεται ὅτι «εἰμεθὶς ἐτοιμοὶ νὰ διαπραγματευθῶμεν μίαν σύμβασιν ἀπολύτως συμμορφωμένην μετὰ τὴν πρόσκλησίν σας χωρὶς ἐπαύξεισιν τῆς τιμῆς» θὰ ἦτο δυνατόν νὰ δώσῃ λαβὴν εἰς ἀμφιβολίαν, θεωροῦμεν ἀντιθέτως ὅτι τὸ τηλεγράφημα σταλὲν ἀκριβῶς πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἄρῃ τὴν θυμαμένην νὰ προσκύβῃ ἀμφιβολίαν ταύτην ἔχει σαφῶς τὴν ἐννοίαν τῆς ἀποδοχῆς τῶν ὅρων τῆς προκηρύξεως. Ἐν πάσῃ ὁμῶς περιπτώσει θὰ ἀπηρτεῖτο ἐν ὄψει τῆς ἐγγράφου καὶ ἀρκούντως σαφούς δηλώσεως τῆς EBASCO καὶ ἂν ἔστω κατελείπετο ἀμφιβολία τις, ἡ ἐπιδιώξις ἐγγράφου περαιτέρω διευκρινιστικῆς δηλώσεως.

Ἐν τούτοις κατὰ τὴν συνεδρίαν τοῦ Δ.Σ. καὶ προκειμένου νὰ ληφθῇ μίαν τοσοῦτον σοβαρὰ ἀπόφασις, ὡς ἡ τῆς κατακυρώσεως τοῦ ἔργου τῶν Κρεμαστῶν, δὲν ἐξητήθη νὰ ἀναγνωσθῇ ἐκ νέου τὸ ἐγγράφον τῆς EBASCO, ἵνα τοῦλάχιστον διατυπώσῃ γνώμην περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἐν αὐτῷ περιεχομένης δηλώσεως, ὁ νομικὸς σύμβουλος, ἀλλ' οὐδ' ἐγένετο μνεία τοῦ συμπληρωματικοῦ τηλεγραφήματος ὅπερ ἦτο καὶ ἡμᾶς λίαν οὐσιῶδες καὶ οὕτως δὲν φαίνεται νὰ εἶχε λάβει ποτὲ γνώσιν τὸ Δ.Σ., ἀλλὰ τὸ Συμβούλιον ἠρώτησε εἰς τὴν ἀποφάν τοῦ Γ. Πεζοπούλου.

Εἰς τοῦτο τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἐπηρεάσθη ἀσφαλῶς καὶ ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτοῦ ὅστις παρέσυρε τὸ Συμβούλιον εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

«Πρόεδρος: Μὴ λησμονήτε, Κύριοι, ὅτι κατ' ἐντολὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τὴν ὅλην ὑπέθεσιν τὴν ἐχειρίσθη ὁ Γεν. Διευθυντὴς προσωπικῶς, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ μᾶς ἐπηρεάσῃ. Ἐφ' ὅσον ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς λέγει ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ ἐντύπωσίς μου, δὲν ἡμποροῦμεν νὰ ἀγνοήσωμεν ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου μᾶς λέγει οὕτως, ὁ ὁποῖος ἐπανειλημμένως συνεζήτησεν ἀπὸ τῆς 9.5.60 ὅπου τοῦ ἐδόθη ἡ ἐντολὴ μέχρι σήμερον καὶ μετὰ τὸν E.C.I. καὶ μετὰ τὴν EBASCO. Δι' αὐτὸ νομίζω ἐγὼ τοῦλάχιστον ὅτι κατόπιν τῶν διευκρινίσεων τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ (καὶ παρακαλῶ νὰ μὴ εἰσέλθωμεν εἰς κακὴν ὁδὸν ζητοῦντες νὰ κάμωμεν συγκρίσεις μεταξὺ E.C.I. καὶ EBASCO ἐφ' ὅσον τὰ πρᾶγματα εἶναι ὅπως τὰ λέγει ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς), εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ δεχθῶ τὰς ἀπόψεις τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, αἰσθανόμενος ἀδυναμίαν νὰ εἶπω ὅτι οὗτος δὲν ἔχει δίκαιον. Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς ἐσχημάτισε μίαν ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν μᾶς λέγει. Δι' ἐμὲ τοῦτο εἶναι δεδομένον καὶ προχωρῶ περαιτέρω».

Σημειοῦμεν τέλος ὅτι καὶ κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 2 Μαΐου 1960 καὶ ἦν τὸ πρῶτον ἀνεγνώσθη ἡ ὀλίγον πρὸ τῆς συνεδριάσεως ληφθεῖσα ἐπιστολὴ τῆς EBASCO ὁ Κυβερν. Ἐπιτροπὸς Ν. Βλαχόπουλος εἶχεν εἶπει ὅτι «δὲν εἶμαι ἀπολύτως βέβαιος διὰ τὸ ὅτι ἡ EBASCO διὰ τῆς ἐπιστολῆς τῆς δέχεται πλήρη συμμόρφωσιν πρὸς τὴν προκηρύξιν διότι δὲν λέγει ὅτι ἀποδέχεται τὴν πλήρη προσαρμογὴν τῆς ἀλλ' ὅτι εἶναι πρόθυμος νὰ διαπραγματευθῇ μετὰ τῆς Δ.Ε.Η., πρᾶγμα τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι ἐνδεχομένως θὰ καταβάλῃ προσπάθειαν καὶ νὰ πείσῃ τὴν Δ.Ε.Η. Δηλαδή ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον λέγει εἶναι ὅτι εἶναι διατεθειμένη νὰ διαπραγματευθῇ μετὰ τῆς Δ.Ε.Η.». Καὶ εἰς ἀπάντησιν τοῦ Γ. Πεζοπούλου παρατηρήσαντος ὅτι: «Νομίζω ὅτι χρησιμοποιοῖ αὐτὴν τὴν ἔκφρασιν διὰ νὰ μὴ θεωρηθῇ ὡς ἀντιπροσφορά ἡ ἐπιστολὴ τῆς» συνέχισεν «Δὲν συμφωνῶ διότι μεταξὺ τῆς προσφορᾶς τῆς καὶ τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς ὑπάρχουν σαφεῖς ἀντιθέσεις. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον θεωρῶ τὴν σημερινὴν ἐπιστολὴν τῆς EBASCO σαφῶς ὡς ἀντιπροσφορὰν αὐτῆς. Καὶ νομίζω ὅτι πάντως δὲν ἡμποροῦμεν παρὰ νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Κυβερνήσεως νὰ γίνῃ ἔργον ἀδιάκλητον λόγῳ ἀκριβῶς τῆς σημασίας του. Εἰς τὸ τέλος - τέλος δὲ περισσότερα θὰ λάβῃ ἡ Δ.Ε.Η. ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν παρὰ ἀπὸ τὸ D.L.F. διὰ τὸ ἔργον τοῦ Ἀγελώου» (σελ. 24).

Ὁ Π. Γουναράκης διὰ τοῦ ἤδη μνημονευθέντος πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν ὑπομνήματός του τῆς 27.3.1963 καὶ ἐτέρου τῆς 20.4.1963, ὡς πρὸς τὴν μὴ ἀνακοίνωσιν τοῦ τηλεγράφου τοῦ κ. GARDNER εἰς τὸ Συμβούλιον, ἐκθέτει ὅτι ἀνῆκεν εἰς τὸν Γεν. Διευθυντὴν νὰ θέσῃ τοῦτο ὑπ' ὄψιν

τοῦ Συμβουλίου, ἀντιθέτως ὁμῶς ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰς τὴν ἀπὸ 23.8.63 κατάθεσιν του θεωρεῖ ὅτι ἐφ' ὅσον τὸ τηλεγράφημα ἀπηρτύνετο πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Δ. Σ., ἀνῆκεν εἰς αὐτὸν νὰ ἐνημερώσῃ τὸ Δ. Σ. Τὴν ἀποφάν τοῦ Γ. Πεζοπούλου θεωροῦμεν ὀρθοτέραν.

Ἀπὸ ἀπόψεως οὐσίας ὁ Π. Γουναράκης λέγει ὅτι κατὰ τὴν ἀντίληψιν του διὰ τῆς ἀπὸ 1 Μαΐου 1960 ἐπιστολῆς τῆς EBASCO, αὕτη «δέχεται νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τοὺς ὅρους τῆς διακηρύξεως τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ὅτι τὸ τηλεγράφημα τοῦ κ. GARDNER δὲν προσέθεσε τι τὸ οὐσιώδες» ὑποστηρίζει ὁμῶς ὅτι καὶ ἂν τὸ Δ. Συμβούλιον διάφορον ἐσχημάτιζε γνώμην περὶ τῆς ἐννοίας τῆς δηλώσεως τῆς EBASCO καὶ πάλιν ἡ ἀπόφασίς του θὰ ἦτο ἡ αὕτη λόγῳ τῆς Κυβερνητικῆς ὑποδείξεως ἀλλὰ καὶ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ Δ. Συμβουλίου διὰ τὴν λήψιν ἀδιαβλήτου ἀποφάσεως.

Ἡ οὕτω ἐκτιθεμένη παρὰ τοῦ Π. Γουναράκη ἀποφάν περὶ τῆς ἐννοίας τῆς δηλώσεως τῆς EBASCO εἶναι ἀντικρὺς ἀντιθέτος πρὸς τὴν ἐν τῷ Δ. Συμβούλιῳ διατυπωθεῖσαν γνώμην του, καὶ ἦν ἐφάνη πιστεύων ὅτι ἡ EBASCO δὲν εἶχεν ἀποδεχθῇ ἀνεπιφυλάκτως τοὺς ὅρους τῆς διακηρύξεως, ἡ ἀντίθεσις δὲ αὕτη οὐδεμίαν ἄλλην δύναται νὰ ἔχῃ ἐξηγήσιν εἰμὴ ὅτι ὁ Π. Γουναράκης πιστεύων διὰ τοὺς λόγους οἵτινες ἐξετέθησαν, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀποφευχθῇ ἡ συζήτησις τῆς προσφορᾶς τῆς EBASCO, ὑπεστήριξε τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ Γ. Πεζοπούλου χωρὶς νὰ πιστεύῃ εἰς αὐτά.

Ἀντιθέτως ὁ Γ. Πεζόπουλος διὰ τῆς ἀπὸ 23.8.63 κατάθεσεως του ὑποστηρίζει ὅτι ἡ διατύπωσις τοῦ τηλεγράφου τῆς EBASCO δὲν εἶχε τὴν σημασίαν ὅτι ἦσαν ἐτοιμοὶ νὰ υπογράψουν τὸ τυπικὸν συμβόλαιον τῆς διακηρύξεως τῆς Δ.Ε.Η.», τονίζει ὁμῶς καὶ οὗτος ὅτι κατόπιν τῆς ἐκδηλωθείσης κυβερνητικῆς ὑποδείξεως «δὲν εἶχε πλέον μεγάλην βαρύτητα τὸ τι διευκρινήσεις ἐδίδεν ἢ δὲν ἐδίδεν, πάντως ὁμῶς μεταγενεστέρως, ἡ EBASCO ἐπὶ τῆς προσφορᾶς τῆς.

Ἡ ἐπιστολὴ καὶ τὸ τηλεγράφημα τῆς EBASCO ἐτέθησαν παρ' ἡμῶν ὑπ' ὄψιν τοῦ ἄλλοτε Νομ. Συμβούλου τῆς Δ.Ε.Η. Θ. Μακρῆ καὶ ἐξητήθη παρ' αὐτοῦ, λόγῳ τῆς μακρᾶς του πείρας ἐπὶ διαπραγματεύσεων μετὰ ξένων οἰκων, ὅπως ἐκθέσῃ τὴν γνώμην του ἐπὶ τῆς ἐννοίας τῶν ἐν λόγῳ κειμένων.

Ἡ ἀπάντησίς του περιλαμβανομένη εἰς τὸ ἀπὸ 4.9.1963 σημειωμὰ του πρὸς τὴν ἡμετέραν Ἐπιτροπὴν εἶναι ἄνευ ἐνδοιασμοῦ: «Κατόπιν τῆς διὰ τοῦ τηλεγραφήματος παρασχέσεως διευκρινήσεως, κατὰ τὴν γνώμην μου, δὲν ἀπομένει ἀμφιβολία περὶ τῆς ἐκ τῶν ὑστέρων συμμορφώσεως τῆς εταιρείας EBASCO πρὸς τὸν ὅρον τῆς προσκλήσεως περὶ ἀποδοχῆς ἐκ μέρους τῶν διαγωνιζομένων καὶ ὅλας του τὰς διατάξεις τοῦ ἐπισυναπτομένου εἰς τὴν πρόσκλησιν κειμένου συμβάσεως. Καὶ ὅσον δὲ γνωρίζω, ὑπὸ τὴν ὡς ἀνωτέρω ἐννοίαν ἀντελήφθησαν τὴν εἰς τὸ ἀπὸ 4ης Μαΐου 1960 τηλεγράφημα τῆς εταιρείας EBASCO περιεχομένην διευκρίνησιν καὶ ἅπαντες οἱ παράγοντες, οἵτινες ἔλαβον μέρος εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς ὑποθέσεως ταύτης».

Εἰς περαιτέρω ἐρώτησιν ἡμῶν ὁ Θ. Μακρῆς διὰ τῆς ἀπὸ 12.9.1963 κατάθεσεως του ἐπανέλαβεν ὅτι ἡ ἐννοία τοῦ τηλεγράφου «εἶναι σαφής», καὶ ἐδήλωσεν ὅτι τοῦ κάμνει ἐντύπωσιν πῶς δὲν ἐγένετο καθόλου λόγος περὶ αὐτοῦ κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 23.5.60 ὁ Θ. Μακρῆς περαιτέρω διετύπωσεν ὡς δυνατόν δικαιολογίαν τῆς παραλείψεως ταύτης τὴν παρὰ τῶν Π. Γουναράκη καὶ Γ. Πεζοπούλου ἐκθέσιν τῶν γεγονότων ὡς εἶχον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν διαπραγματεύσεων μετὰ τῆς ECI. Ἡ δικαιολογία ὁμῶς αὕτη δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ δεκτὴ. Προσθέτει ὅτι δὲν ἐνθυμείται ἂν ὁ ἴδιος εἶχε λάβει γνώσιν τοῦ τηλεγράφου τῆς EBASCO πρὸ τῆς ρηθείσης συνεδριάσεως ἀλλ' ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν θὰ διετύπωνε παρατήρησιν τινὰ κατὰ τὴν συνεδρίαν ὡς γνωρίζων ὅτι ὑπῆρχεν εἰλημμένη ἀπόφασις νὰ παραλειφθῇ ἡ Ἐταιρεία EBASCO λόγῳ τῆς μὴ συμμορφώσεώς της πρὸς τοὺς ὅρους τῆς διακηρύξεως.

Οὕτω μόνον ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐξακολουθεῖ ὑποστηρίζων τὴν ἀντίθετον ἐννοίαν τῆς προτάσεως τῆς EBASCO ἀλλ' ἀμφιβάλλομεν ἂν πράγματι πιστεύῃ καὶ οὗτος εἰς αὐτήν.

Ὡς ἐκθέτει ὁ Π. Γουναράκης εἰς τὸ ἀπὸ 27 Μαρτίου 1963 ὑπόμνημά του, ὑπῆρχεν ἡ ἀντίληψις ὅτι ὅλαι αἱ ὑπὲρ

ρεσίαι της Δ.Ε.Η. είχαν συγχωνωτισθή πολύ με τὰς υπηρεσίας της EBASCO πράγμα τὸ ὅποιον ἀφ'ηνε νὰ διαχέεται ἡ ἀγλὺς ὅτι λόγω τῶν ἱστορικῶν τούτων δεσμῶν, υπηρεσιῶν καὶ EBASCO, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι αὕτη ὁ μελετητής καὶ ἐπιβλέπων τοῦ ἔργου τοῦ Ἀγελώου ταῦτα δὲ εἶχον ἔλθῃ εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας διὰ τοῦ τύπου καὶ διὰ συζητήσεων ἐν τῇ Βουλῇ (σελ. 9), μνημονεύει δὲ ἐπίσης φράσιν τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως εἰπόντος ὅτι πολλὰ λέγονται περὶ δεσμῶν Πεζοπούλου καὶ υπηρεσιῶν τῆς Δ.Ε.Η. μετὰ τῆς EBASCO καὶ ἰδίως λέγονται ἐκ μέρους τῆς συναγωνιστρίας ECI (σελ. 12). Ὡς ἤδη ἐλέχθη (σελ. 459) τὴν ὑπαρξίν τοιούτων θρύλων βεβαίως καὶ ὁ Ἄν. Δημητρακόπουλος εἰς τὰ ὑποβληθέντα εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἡμερολογιακά του σημειώματα (Κεφ. 5ον) ἐνθα ἀναφέρει ὅτι ὑφίστατο «διάχυτος εἰς κύκλους τῆς Ἐκτελεστικῆς τοῦ Κράτους Ἐξουσίας, ἄλλων προσωπικοτήτων καὶ εἰς ἰδιώτας φήμη, ὅτι ἡ EBASCO, δι' ἀθεμίτων μέσων, ἐχόντων ἀφετηρίαν τὴν εἰς αὐτὴν ἐν Η.Π.Α. ἀπ' εὐθείας ἀνάθεσιν τῆς προμελέτης τοῦ ἐν λόγω ἔργου, ἐπεδίωκε ν' ἀναλάβῃ τὴν ὀριστικὴν αὐτοῦ μελέτην καὶ ἐπιβλέψῃ» (σελ. 10, ἴδε καὶ σελ. 18).

Ἡ ἀποψις ἦν ἐκθέτει ὁ Π. Γουναράκης ὅτι τὸ Δ.Σ. πάντως θὰ προέκρινε τὴν ECI δὲν στερεῖται ἴσως βασιμότητος. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὑπὸ τὴν δημιουργηθεῖσαν ἀτμόσφαιραν, ἐφ' ὅσον τυπικῶς ἐγένετο δεκτὴ ἡ ECI, ἡ ὁποία εἶχεν ἀπαρχῆς ἀποδεχθῇ πάντας τοὺς ὅρους τῆς προκηρύξεως καὶ ἤρχισαν αἱ μετ' αὐτῆς διαπραγματεύσεις, θὰ ἦτο δυσχερὲς, ὑπὸ τὸν ἐφαρμοζόμενον λόγω τοῦ ἀμερικανικοῦ συστήματος τρόπον διαπραγματεύσεων, νὰ ἀποκλεισθῇ ἡ ECI καὶ ἡ Δ.Ε.Η. νὰ στραφῇ πρὸς τὴν EBASCO.

Ἡ ἀρχικὴ ὁμως προσφορά τῆς EBASCO ἐξηκολούθει νὰ εἶναι κατωτέρα τοῦ ποσοῦ εἰς τὸ τελικῶς περιωρίσθη ἡ προσφορά τῆς ECI κατὰ δολλ. 281.450 (ἐναντι τῆς ἀρχικῆς διαφοράς ἐκ δολλ. 991.450) καὶ δὲν ἀπεκλείετο διὰ διαπραγματεύσεων μετὰ τῆς EBASCO νὰ μειωθῇ καὶ ἡ προσφορά ταύτη, ὥστε ἡ διαφορά νὰ πλησιάζῃ καὶ πάλιν τὴν ἀρχικὴν. Σημειῶ ἐν τούτοις τὴν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τοῦ Δ.Σ. τῆς 23.5.1960 διατυπωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ἄν. Δημητρακόπουλου γνώμην, καθ' ἣν, ἐψηφισ ἐπὲρ τῆς ἀναθέσεως τοῦ ἔργου εἰς τὴν ECI λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὴν «ἀπροσδιοριστίαν» τῆς προσφοράς τῆς EBASCO ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν «προστασίαν τοῦ ἀδιελέγχτου ἀπὸ ἀπόψεως Δ.Ε.Η.».

Καὶ ἂν ὁμως ἐκ τῶν ἀνωτέρω λόγων, ἐκ τῆς ἐπιθυμίας τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ φόβου τῆς διαβλητότητος ἐθεωρεῖτο ὅτι ἡ ἀπόφασίς τοῦ Δ. Συμβουλίου δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εἶναι διάφορος, ὁ τρόπος οὗτος ἐνεργείας τῶν Π. Γουναράκη καὶ Γ. Πεζοπούλου εἶναι κατακρηστικός. Οὗτοι ἀποβλέποντες, εἴτε ἐξ ἰδίας πεποιθήσεως, εἴτε πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἐπιθυμίας καὶ ὑποδείξεων κυβερνητικῶν παραγόντων εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς ECI κατακρύψουν, προσηπάθησαν νὰ ἀποτρέψουν τὰς ἐνδεχομένας ἀντιδράσεις ἐκείνων οἱ ὅποιοι ἤθελον νὰ κρίνουν ἄνευ παρωπίδων καὶ διὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν συζήτησιν προετίμησαν νὰ ἐμφανίσουν, διαστρεβλοῦντες τὰ πράγματα, ὑπὸ διάφορον τῆς ἦν ἐγνώριζον ἔννοίαν τὴν πρότασιν τῆς EBASCO ἵνα σταματήσῃ ὅπως καὶ ἐσταμάτησεν ἡ σχετικὴ συζήτησις. Τί δύναται νὰ πράξουν οἱ Σύμβουλοι ὅταν εὕρισκονται πρὸ τῆς κυβερνητικῆς ἐπιθυμίας ὑπὲρ ὀρισμένου τῶν διαγωνιζομένων, δέχονται εἰσηγήσεις τῶν ἀρμοδιωτέρων ἐξ αὐτῶν εὐθυγραμμισμένας πρὸς αὐτὰς καὶ τελικῶς ἀποκρύπτονται ἀπ' αὐτοὺς οὐσιώδη ἔγγραφα καὶ στοιχεῖα;

Τῆς μεθόδου ταύτης τῆς ἀποφυγῆς ἀνεπιθυμήτου συζητήσεως διὰ τῆς ἐπιλικύσεως ἀναληθῶν ἢ ἀνακριβῶν πληροφοριῶν ἢ γεγονότων ἐπανειλημμένως ἐγένετο χρῆσις. Ἡ μέθοδος δὲ αὕτη ἀσκουμένη ἐν τῷ Δ.Σ. ἀποτελεῖ σαφὴ παράβασιν καθήκοντος.

Ὁ Νόμος ἐδημιούργησε τὴν Δ.Ε.Η. ὡς αὐτόνομον ὀργανισμόν με διοίκησιν παχυλῶς ἀμειβομένην καὶ πολυμελὴ διοικούντα ὄργανα καὶ κυβερνητικὸν ἐπιτροπὸν πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἀποχωρίσῃ τὴν διαχείρισιν τοῦ τομέως τούτου κρατικῆς δραστηριότητος ἀπὸ τῶν ἀμέσων κυβερνητικῶν ἐπεμβάσεων, πλὴν καθ' ὃ μέτρον ὁ νόμος ὀρίζει. Τὸ θέμα τῆς ἐπιλογῆς

ἐνὸς τῶν ὑποβαλλόντων προτάσεις ἀμερικανικῶν οἰκῶν ἀνήκεν ἀπολύτως εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῶν διοικούντων τὴν Δ.Ε.Η. ὀργάνων, οὐδεμίαν δὲ ἠδύνατο ν' ἀσκήσῃ ἐν τούτῳ ἐπιρροήν, ὡς λίαν ἀστόχως ἐνόμισεν ὁ Κυβ. Ἐπίτροπος (ἴδε πρακτ. Δ.Σ. 2.5.1960 καὶ 23.5.1960) τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ἡγγυάτο τὸ δάνειον ἢ μελλοντικῶς θὰ ἐχρηματοδοτοῖ τὴν Δ.Ε.Η. διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου τούτου. Διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἡ Κυβέρνησις βεβαίως θὰ εἶχε προέχουσαν γνώμην ἐπὶ τοῦ τρόπου καὶ τῶν συνθηκῶν χρηματοδοτήσεως, ἢ περὶ τῶν γενικωτέρων ὅρων κατασκευῆς τοῦ ἔργου, ἀλλ' ἡ θέσις εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Δ.Ε.Η. ὀρισμένων ποσῶν ἐκ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν σκοπῶν τῆς δὲν σημαίνει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀποκτᾷ καὶ τὸ δικαίωμα ἡξήμενης ἐπεμβάσεως εἰς τὸν τρόπον διαχειρίσεως αὐτῶν.

Συνεπῶς τὸ ζήτημα τῆς ἐπιλογῆς μεταξὺ τῶν δύο οἰκῶν ὡς ἐν προκειμένῳ διεμορφώθη, ἀνήκεν ἀπολύτως εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Δ. Συμβουλίου. Ἡ ὅλη ὁμως ἐξιστόρησις κατέδειξεν ὅτι οἱ Π. Γουναράκης καὶ Γ. Πεζόπουλος ἀπεδέχθησαν ἀπ' ἀρχῆς ἐντονὸν ἀνάμειξιν τῆς Κυβερνήσεως με ἀποτελεσματὰ νὰ ἐξουδετερωθῇ ἡ πρωτοβουλία ἡ ὁποία κατὰ νόμον ἀνήκεν εἰς αὐτοὺς.

Εἶναι πάντως ἰδιαίτερος ἀπαράδεκτος ἡ διοίκησις τῆς μεγαλύτερας ἐν Ἑλλάδι Δημιουργίας Ἐπιχειρήσεως καλουμένη νὰ κρίνῃ μεταξὺ δύο ἐνδιαφερομένων διὰ τὴν ἀνάληψιν ἐνὸς τῶν σοβαρωτέρων ἐν Ἑλλάδι ἔργων νὰ χαρακτηρίζεται καὶ αὕτη νὰ ἀποδέχεται ὅτι ἡ πρόκρισις τοῦ ἐνὸς τούτων θεωρεῖται ἐκ προοιμίων ὡς διαβλητὴ. Ἡ δημιουργία τοιαύτης ἀτμοσφαιρας ἀποδεικνύει μείωσιν τοῦ κύρους τῶν διευθυνόντων τὴν Ἐπιχείρησιν, διότι εἰς αὐτοὺς ἀντανάγκουν αἱ ὑπόνοιαι, καὶ ἀδυναμίαν αὐτῶν ν' ἀσκήσωσι τὰ καθήκοντά των κατὰ πεποίθησιν καὶ νὰ διαπραγματευθῶσιν ἐλευθέρως. Ὡς χαρακτηριστικὸν τῆς καταστάσεως ταύτης σημειοῦται τὸ ἤδη μνημονευθὲν γεγονὸς ὅτι τὴν τελικὴν διαπραγματεύσιν ἐνήργησεν ὁ Γεν. Δ)ντὴς τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας ἐνεργῶν κατ' ἐντολὴν τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ ἐπέτυχε τελευταίαν μείωσιν τῆς προσφοράς ἐκ δολλ. 90.000 (ἴδε καὶ καταθ. 27.8.1963 Νικολάου Βλαχτοπούλου).

Ἡ βασικὴ ἀντίθεσις πρὸς τὴν ἰδέαν ἐνδεχομένης ἀναθέσεως τοῦ ἔργου εἰς τὴν EBASCO καταφαίνεται καὶ ἐκ τοῦ λεχθέντος κατὰ τὴν συνεδρ. τῆς 2.5.1960 (σελ. 7 πρακτ.) ὑπὸ τοῦ Κυβερν. Ἐπιτρόπου ὅτι ὁ Ὑπουργὸς Βιομηχανίας εἶπεν ὅτι εἰς περίπτωσιν ἀποτυχίας τῶν μετὰ τῆς E.C.I. διαπραγματεύσεων «θὰ ἀποταθῶμεν διὰ κλήρου εἰς ἓνα ἐκ τῶν ὑπολοίπων τριῶν» ἐνῷ οὐδεμία ἠδύνατο νὰ γίνῃ σύγκρισις μεταξὺ τῆς προσφοράς τῆς EBASCO καὶ τῶν λοιπῶν δύο.

Ἐντὸς τῆς ἀτμοσφαιρας ταύτης κινηθεῖσα ἡ Δ.Ε.Η. δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπωφεληθῇ ἐπὶ ζημίᾳ αὐτῆς τῆς προσφοράς τῆς EBASCO ἥτις κατὰ τὴν κρίσιν τῶν Ἐπιτροπῶν ἐνεφανίσθη ἀπ' ἀρχῆς καὶ παρέμεινε μέχρι τέλους συμφερωτέρα. Διὰ ταύτην βαρύνονται δι' ἑλλειψιν τοῦ ἀπαιτουμένου ἡθικοῦ σθένους κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων των κατὰ πρῶτον μὲν λόγον ὁ Γ. Πεζόπουλος καὶ ὁ Π. Γουναράκης, δὲν εἶναι ὁμως ἀμέτοχα καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου.

Ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰς σχετικὴν ἐρώτησίν μας ἀπήντησε διὰ τῆς ἀπὸ 24 Αὐγούστου 1962 καταθέσεώς του εἰς τὴν ἰστοίαν ἀναφέρει τὰ ἑξῆς: «Ἀφ' ὅτου ὁμως ἡ πολιτικὴ κατάσταση τοῦ τόπου, ἐν ἀρχῇ ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ Συναγερμοῦ καὶ ἐν συνεχείᾳ τῆς EPE ἐπέτρεψε, παρεμβάσεις ἐν τῇ Δ.Ε.Η., πρὸς τὰς ὁποίας δυσκόλως ἠδύνατο αὕτη ν' ἀντιδράσῃ, ἐγὼ προσωπικῶς ἔκρινα ὅτι πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς διατηρήσεως τοῦ Θεσμοῦ τῆς Δ.Ε.Η. καὶ τῆς μὴ καταπύσεως τούτου, θὰ ἦτο ὑποχρεώσις μου νὰ ὑπεχώρουν εἰς ὀρισμένας Κυβερνητικὰς ἀξιώσεις, ἐφ' ὅσον αὐταὶ δὲν θὰ κατέληγον εἰς βλάβην τῆς Δ.Ε.Η., ἢ εἰς προσωπικὴν μείωσιν μου πέραν τοῦ ἐπιτρεπτοῦ, ἀκόμη καὶ δι' ἓνα τόσον μεγάλον σκοπὸν, ὅπως ἐγὼ ἐθεώρουν καὶ θεωρῶ τὴν Δ.Ε.Η. Εἰδικῶς εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν, ἐφρόνουν ὅτι πλὴν τῆς ζημίας τῶν 290.000 δολλ. αἰρίων, λόγω τῆς προκρίσεως τῆς ECI ἀντὶ τῆς EBASCO καὶ διὰ τὴν ὁποίαν ζημίαν ὑπῆρξε καθαρά καὶ

άναντίρητος ή παρά τής Κυβερνήσεως ανάληψις ευθύνης, έστω και με την άνευ πείρας και νεαράν όργάνωσιν τής ECI θά ήτο δυνατόν νά φέρω εις πέρας τό έργον Κρεμαστών— Άχελώου άνευ δλάθης διά τήν Δ.Ε.Η., ως τούτο είχαν δηλώσει εις τάς έν τώ Διοικ. Συμβουλίω σχετικώς συζητήσεις». Τάς σκέψεις αυτές περί του πώς έπρεπε νά χειρίζομαι εκάστοτε θέματα Κυβερνητικών παρεμβάσεων άπέναντι μιās Κυβερνήσεως ή όποια λόγω πολυετούς παραμονής έν τή άρχή, είχαν αποκτήσει ιδιότυπον νοοτροπίαν και με την εμπιστοσύνην πού είχαν εις τόν έαυτόν μου, διά τήν συγκριμένην περίπτωση τής εκτελέσεως του έργου Άχελώου, έδέχθη νά προσαρμολώ, προς τήν Κυβερνητικήν άποψιν περί έπιλογής τής ECI τσοούτον μάλλον, καθ' όσον ή αντίθετος άποψις, ήτοι έπιλογής τής EBASCO, προς έναρξιν διαπραγματεύσεων, δέν ήτο άκαταμάχητος —χωρίς νά δύναμαι νά όμιλήσω διά τά άλλα μέρη του Δ.Σ., νομίζω ότι αναλόγους άπόψεις είχαν τότε ό Πρόεδρος και ό Αντιπρόεδρος του Δ. Σ.

Η τήν σκοπιμότητα έξυπηρετούσα θεωρία αύτη θά ήτο ίσως δυνατόν νά υποστηριχθή προκειμένου περί άνωμάτων πολιτικών καταστάσεων ούχι όμως άπλώς εις περιπτώσεις ισχυρών Κυβερνήσεων, έν πάση περιπτώσει τά ως άνω υπό του Γ. Πεζοπούλου εκτεθέντα έπιβεβαιούσι τάς ήδη παρ' ήμών εκτεθείσας άπόψεις.

Σημειούμεν, ότι ή δυσπιστία και επέμβαις τής Κυβερνήσεως έξεδηλώθη έντονώτερον κατά τήν ένέργειαν του διαγωνισμού διά τήν ανάθισιν τής μελέτης του δευτέρου επί του Άχελώου ύδροηλεκτρικού έργου εις θέσιν Καστράκι Πρεθέντζα, κατά τήν όποίαν εύρέθησαν και πάλιν αντιμετώποι ή EBASCO και ή ECI, διά τής παρουσίας του Γεν. Γραμματέως του Υπουργείου Βιομηχανίας Ν. Φαρμακίδη κατά τό άνοιγμα τών προσφορών (31.1.62) και τής παρ' αυτού προσυπογραφής αύτών, τούτο δέ παρά τήν παρουσίαν του Διοικητ. Συμβουλίου και του Κυβερν. Επιτρόπου, άνεχθέντων τήν επέμβασιν ταύτην.

Εις τήν σελ. 440 παρόντος έγένετο μνεία, ότι τήν 19 Μαρτίου 1960 ή ECI κατόπιν, ως λέγει, άδείας του Καθηγητού Ά. Κουτσοκώστα, έμελέτησε τάς προτάσεις τών έτέρων μετεχόντων Οίκων.

Ο Γ. Πεζόπουλος εις τήν προς τήν ήμετέραν Έπιτροπήν έκθεσίν του τής 8.8.63 άφού εκθέτη ότι κατά τούς διαγωνισμούς έτηρείτο ή άρχή νά ανακοινούνται εις τούς ένδιαφερομένους κατά τό άνοιγμα τών προσφορών αί γενικαί προτάσεις και ή προσφερομένη τιμή, ούδεμία δ' άλλη ανακοίνωσις νά γίνεται προς αυτούς πριν ή Έπιτροπή κρίσεως ύποβάλει τό πόρισμά της, αναφέρει σχετικώς: «Κατά τόν διαγωνισμόν Κρεμαστών, ως μεταγενεστέρως έπληροφρήθην, ό Υπουργός Βιομηχανίας έπίσεε τόν Πρόεδρον τής Έπιτροπής όμότιμον Καθηγητήν Ά. Κουτσοκώσταν νά παραβιάση τήν άρχήν ταύτην, τούτο δέ έπροκάλεσε προστριβάς και ψυχρότητα μεταξύ τών δύο».

Ο αύτός εις άρθρον του δημοσιευθέν εις εφημερίδα «Βήμα» τής 11 Σεπτεμβρίου 1962 είχε γράψει: «σημειωτέον ότι ό γράφων, άπουσιάζων τότε έξ Ελλάδος, δέν είχε λάβει γνώσιν τής μοναδικής αύτης προϋπαρξάσης περιπτώσεως παραβάσεως τής γενικής άρχής έν τή Δ.Ε.Η.».

Ο Α. Κουτσοκώστας όμως έξετασθείς παρ' ήμών κατέθεσεν ότι τήν 16 Μαρτίου 1960 ούτος συμφώνως προς τήν τηρουμένην άρχήν ήρνήθη νά άποδεχθή αίτημα του εκπροσώπου τής ECI όπως θέσθ ύπ' όψιν του τήν προσφοράν τής EBASCO, αλλά τήν έπομένην 17ην «ό Γενικός Διευθυντής Γ. Πεζόπουλος, φαίνεται ύπέκκων εις έξωτερικώς πιέσεις με παρεκάλεσε νά θέσω εις τήν διάθεσιν τής ECI τάς προσφοράς τών αντιπάλων τής . . . όπερ και έπραξα».

Επί του θέματος τούτου έξητήθησαν διευκρινήσεις παρά του Γ. Πεζοπούλου κατά τήν εξέτασίν του τής 23.8.1963.

Ούτος άρχικώς ύπεστήριξεν ότι ή κατάθεσις του Α. Κουτσοκώστα δέν έρχεται εις αντίθεσιν προς τήν έκθεσίν του και ότι δέν ένδυμείται άν τελικώς ό ίδιος είχε δώσει έντολήν διά τήν παραβίασιν τής ρηθείσης άρχής. Επί νεωτέρας

ερωτήσεως άπήντησεν ότι άπρέπει νά παραδεχθώ ότι ό Υπουργός Βιομηχανίας έξήσκησε τήν πίεσιν ταύτην δι' έμού. Όμολογώ ότι μέχρις αύτης τής στιγμής είχαν τήν έντύπωσιν ότι ή πίεσις αύτη ήσκήθη άπ' ευθείας ύπό του τότε Υπουργού Βιομηχανίας επί του καθηγ. κ. Α. Κουτσοκώστα». Έν συνεχεία όταν έτέθη ύπ' όψιν αύτου τό άρθρον του Βήματος και ήρωτήθη άν δύναται νά βεβαιώση ότι τότε άπουσίαζε πράγματι έξ Ελλάδος, παρεδέχθη ότι «τό διατυπωθέν εις άρθρον μου έν Βήματι ότι κλπ. πρέπει νά όφείλεται εις ιδιικήν μου σύγχυσιν. Κατά τήν έποχήν κατά τήν όποίαν έτέθησαν ύπ' όψιν τής ECI τά άνωτέρω στοιχεία, συνάγω ότι εύρισκόμενη έν Ελλάδι, ένω τούναντίον έλλειψα εις τό Έξωτερικόν, άφ' ου μοι παρεδόθη ή έκθεσις τής Έπιτροπής Κουτσοκώστα, ήτις έπηκολούθησε τήν υπό τής ECI έρευναν τών στοιχείων του διαγωνισμού. Δοθείσης όμως τής σημασίας, τής ψυχολογικής καταστάσεως και τής από μνήμης συγγραφής, λόγω πολυετούς τότε έλλείψεως γραπτών στοιχείων, τών άρθρων του Βήματος, είναι εύλογον νά έσημειώθησαν τοιαύται αναδρομαί ή και παραδρομαί . . .».

Είχεν έν τούτοις δοθή εις τόν Γ. Πεζόπουλον ή εύκαιρία νά έπανορθώση τήν ανακρίθειαν τής άπουσίας του όταν προεκλήθη διά τής δημοσιευθείσης εις τό Βήμα τής 15.9.1962 έπιστολής του άλλοτε Αναπληρωτού Γεν. Δ)ντού Ι. Φλαμπουριάδη, εις τήν όποίαν όμως άπήντησε τότε δι' ύπεκφυγής. (Ίδε και σημ. Κυβερν. Έπιτρόπου προς Γεν. Δ)ντήν 127310)21.9.1962 και 134509)23.10.1962).

Τό περιστατικόν τούτο άν και δευτερευούσης σημασίας ήρευνήθη παρ' ήμών και έξετέθη διότι άφ' ένός μόν άποσαφηνίζει έν στοιχείον τών συνθηκών ύφ' ός έδημιουργήθη κατά Φεβρουάριον 1962 ή διάστασις μεταξύ του τότε Υπουργού Συντονισμού Π. Παπαληγούρα και τών Π. Γουναράκη και Γ. Πεζοπούλου, ανταλλαχισών τών κατά τήν έν τή Έπιτροπή Έξουσιοδοτήσεως του άρθρου 35 του Συντάγματος συζητήσιν μνημονευθεισών έπιστολών αλλά και διότι έπιρρώνει τήν εκτεθείσαν άποψιν ότι ό Γ. Πεζόπουλος εύκόλως έπικαλείται ανακρίθειας έν τή διατυπώσει τών άπόψεών του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

ΕΞΑΓΟΡΑΙ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

(Εισήγησις Γεωργ. Σακελλαρίου)

α) Διά του Ν.Δ. 3523)1956 «περί όργανώσεως τής διανομής τής ήλεκτρικής ένεργείας», από 1ης Αύγούστου 1956 εκηρύχθησαν λήγουσαι αί προνομιακαί και λοιπαί πάσης φύσεως συμβάσεις και αί άπλάι άδειαι, βάσει τών όποίων έλειτούργουν αί παρ' ιδιωτών και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου ασκούμεναι έπιχειρήσεις παραγωγής και διανομής τής ήλεκτρικής ένεργείας. Από τής αύτης ήμερομηνίας, 1ης Αύγούστου 1956, εκηρύχθησαν έπίσης τερματιζόμεναι αί εκ μέρους Δήμων, κοινοτήτων, ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ασκούμεναι ως άνωτέρω έκμεταλλεύσεις.

Η ρύθμισις αύτη άναφερομένη άρχικώς εις ήλεκτρικάς έπιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις, λειτουργούσας εις Ηπειρωτικήν Ελλάδα και Εύβοιαν, έπέξετάθη έν συνεχεία από 1ης Ιουλίου 1957 και επί έπιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων, λειτουργουσών εις τήν λοιπήν, τήν νησιωτικήν Ελλάδα, δυνάμει του από 7)19 Ιουνίου 1957 Β.Δ.

Από τής, ως άνωτέρω, θεσπισθείσης λήξεως τής συμβάσεως ή άδείας τής εκμεταλλεύσεως και καθ' όλην τήν χρονικήν περίοδον μέχρι τής παρά τής ΔΕΗ ανάληψεως τής εκμεταλλεύσεως τής παρ' αύτών έξυπηρετουμένης περιοχής, αί ήλεκτρικαί έπιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις ύπήχθησαν (άρθρον β2 παράγρ. 1) εις τό διά του άρθρου 4 ρυθμιζόμενον μεταβατικόν καθεστώς.

Κατά τήν μεταβατικήν περίοδον, αί τιμαί πωλήσεως τής ήλεκτρικής ένεργείας καθορίσθησαν ίσαι προς τά δι' έκάστην κατηγορίαν χρήσεως τιμολόγια τής Δ.Ε.Η., έφ' όσον ταύτα ήσαν κατώτερα τών έν ισχύϊ εις τήν έπιχείρησιν ή εκμετάλλευσιν, ή δέ Δ.Ε.Η. υπεχρεώθη νά καλύπτει διά μνηναιών καταβολών τήν, εκ τής εφαρμογής τών κατωτέρων τιμολογίων αύτης εις τάς έπαρχιακάς ήλεκτρικάς έπιχειρή-

σεις και εκμεταλλεύσεις, προκύπτουσιν μείωσιν εσόδων (επιδοτήσεις).

Η μεταβατική περίοδος τερματίζεται εις εκάστην περίπτωσιν διά της ανάληψης παρὰ της Δ.Ε.Η. της εκμεταλλεύσεως της υπό της επιχειρήσεως ή εκμεταλλεύσεως εξυπηρετούμενης περιοχής, ή παρὰ της Δ.Ε.Η. δὲ ανάληψις της εκμεταλλεύσεως πραγματοποιείται διά της παρ' αὐτῆς προσκτήσεως τῶν εγκαταστάσεων της επιχειρήσεως ή εκμεταλλεύσεως κατὰ τινὰ ἐκ τῶν ἐν τῷ Ν.Δ. 3523)1956 προβλεπομένων διαδικασιῶν.

Τὸ ἀνωτέρω Ν.Δ. προβλέπει τὰς ἀκολουθοῦσας τρεῖς διαδικασίας ἐξαγορᾶς τῶν εγκαταστάσεων τῶν ὡς ἄνω Ἐπιχειρήσεων καὶ Ἐκμεταλλεύσεων, ἐξαιρέσει τῶν της Η.Ε.Α.Π.:

Α) Τὴν «ἐλευθέραν συμφωνίαν» (φιλικὴν ἐξαγοράν) (ἄρθρον 2 παρ. 2, 3 καὶ 4). Διὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς συμφωνίας ἀπαιτεῖται 1) εἰσῆγησις της ἀρμοδίας ὑπηρεσίας της Δ.Ε.Η. 2) γνωμοδότησις ἐιδικῆς ἐπιτροπῆς ἐξ ἐμπειρογνομόνων (ἥς ἡ σύνθεσις καὶ λειτουργία καθορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου της Δ.Ε.Η. ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας) καὶ 3) ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Β) Τὴν διαιτησίαν (ἄρθρον 5), ἡ προσφυγὴ εἰς τὴν ὁποίαν (ἐντὸς ὁρισμένης προθεσμίας) εἶναι δικαίωμα τοῦ ἰδιοκτῆτου της επιχειρήσεως ή εκμεταλλεύσεως. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ ἀποτίμησις τῶν εγκαταστάσεων γίνεται κατὰ τρόπον καθοριζόμενον λεπτομερῶς ὑπὸ τοῦ νόμου (ἄρθρα 6, 7, 9 παρ. 2 καὶ 11).

Γ) Τὴν ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτριώσιν (ἄρθρον 3), ἐν περιπτώσει μὴ προσφυγῆς εἰς τὴν διαιτησίαν καὶ μὴ ἐπιτεύξεως ἐλευθέρως συμφωνίας (λόγω ἀποτυχίας τῶν σχετικῶν διαπραγματεύσεων). Ἡ διαδικασία αὕτη ἐνέχει τὴν ἀπειλὴν διὰ τὸν ἰδιοκτῆτην της επιχειρήσεως, ὅτι δὲν θὰ ἐξαγορασθῶν ὅλαι αἱ εγκαταστάσεις, ἀλλὰ μόνον αἱ κατὰ τὴν κρίσιν της Δ.Ε.Η. ἐξ αὐτῶν χρήσιμοι, ὑπεστηρίχθη ὅμως ἡ γνώμη, ὅτι τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 17 τοῦ Συντάγματος (βλέπε γνωμοδότησιν Μ. Δένδια καὶ Χρ. Σγουρίτσα, τελευταία παράγραφος).

β) Πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ Ν.Δ. 3523)1956 περὶ ἐξαγορᾶς τῶν εγκαταστάσεων τῶν ἡλεκτρικῶν επιχειρήσεων καὶ εκμεταλλεύσεων, ὁργανώθη ἐιδικὴ ὑπηρεσία ἐκ μηχανικῶν καὶ βοηθητικῶν προσωπικῶν, ὀνομασθεῖσα Τεχνικὸν Ταχυσυνεργεῖον. Τὸ τεχνικὸν Ταχυσυνεργεῖον ὡς ἔργον ἔχει τὴν ἀποτίμησιν τῶν εγκαταστάσεων τῶν επιχειρήσεων καὶ εκμεταλλεύσεων (βλέπε πρακτικὸν 2ας συνεδριάσεως Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς).

Διὰ της ὑπ' ἀριθ. 181)1959 ἀποφάσεως προβλέπεται ἡ συγκρότησις δύο Ἐπιτροπῶν, της Πρωτοβαθμίου ἐκ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν Διευθυντῶν της Ἐπιχειρήσεως καὶ της Δευτεροβαθμίου ἐκ τεσσάρων καθηγητῶν τοῦ Πολυτεχνείου καὶ ἐκ τοῦ Βοηθοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ καθηγητοῦ Γ. Κακριδῆ ὡς εἰσηγητοῦ (ἐραδύτερον οὗτος ἀποβίβσας ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ Κ. Ἀπέργη, Διευντοῦ Ἐκμεταλλεύσεως Διανομῆς).

Ἡ ἀρμοδιότης τῶν Ἐπιτροπῶν εἶναι ἡ διαδοχικὴ κρίσις τῶν εἰσηγήσεων δι' ἐκάστην ἐπιχείρησιν ή εκμετάλλευσιν. Τὰς διαπραγματεύσεις διὰ τὴν σύναψιν της ἐλευθέρως συμφωνίας ἐνεργεῖ ὁ Νομικὸς Σύμβουλος, τῇ ἐντολῇ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ κατόπιν συμφώνου γνώμης τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ της σχετικῆς εἰσηγήσεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, της γενομένης πρὸς αὐτὸν βάσει της ἐκθέσεως της Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς (παράγραφος 3 της ὑπ' ἀριθ. 181)1956 ἀποφάσεως).

γ) Ἡ ὑπ' ἀριθ. 181)1956 ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας διὰ της ὑπ' ἀριθ. 56470)11266)18.8.1956 ἀποφάσεως αὐτοῦ, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ ὡς ἄνω Δευτεροβάθμιος Ἐπιτροπὴ ἐθεωρήθη, ὅτι ἐπέχει θέσιν της ὑπὸ της παραγρ. 4 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.Δ. 3523)1956 προβλεπομένης «ἐιδικῆς ἐξ ἐμπειρογνομόνων ἐπιτροπῆς».

2α) Διὰ τὴν ἐπίτευξιν της φιλικῆς ἐξαγορᾶς ἐκρίθη, ὅτι δεόν νὰ προσφέρηται εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας τῶν επιχειρήσεων καὶ εκμεταλλεύσεων ποσὸν τι ἐπὶ πλέον της ὑπὸ τοῦ

Τεχνικοῦ Ταχυσυνεργεῖου γενομένης καὶ τῶν Ἐπιτροπῶν ἐγκριθείσης ἀποτιμήσεως, πρὸς ἀπόλυσιν της αὐστηρότητος τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένου τρόπου ἀποτιμήσεως.

Ἡ Πρωτοβάθμιος Ἐπιτροπὴ ἀπεφάνθη, ὅτι ἡ ἀρμοδιότης της περιορίζεται εἰς τὴν ἐξέτασιν της εἰσηγήσεως της ὑπηρεσίας ἐπὶ της ἀποτιμήσεως καὶ μόνον (Πρακτικὰ 1ης καὶ 2ας συνεδριάσεων).

Ἡ Δευτεροβάθμιος Ἐπιτροπὴ μετὰ μακρὰς λεπτομερεῖς συζητήσεις (Πρακτικὰ 3ης, 6ης, 7ης καὶ 8ης συνεδριάσεων, ἀποφάσεις 4)1956 καὶ 6)1956) ἐδέχθη, ὅτι ἡ Δ.Ε.Η. προκειμένου νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἐλευθέραν συμφωνίαν, δύναται κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῆς νὰ ἀυξάνῃ τὴν κατὰ νόμον ἀποτίμησιν τῶν εγκαταστάσεων τῶν ἐξαγοραζομένων δι' ἐλευθέρως συμφωνίας ἐπιχειρήσεων κατὰ ποσοστὸν 10—15%.

β) Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἡ διαδικασία της φιλικῆς ἐξαγορᾶς ἔλαβε τὴν ἐξῆς μορφήν:

Ἡ μέχρι της Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς διαδικασία περιορίζετο εἰς τὴν ἀποτίμησιν τῶν ἐξαγοραζομένων εγκαταστάσεων καὶ μόνον, περαιτέρω δὲ διεξήγοντο διαπραγματεύσεις μετὰ τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων πρὸς ἐπίτευξιν συμφωνίας καὶ ἐπηκολούθει εἰσῆγησις τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, εἴτε προτείνοντος τὴν ἐγκρίσιν της ἐπιτευχθείσης συμφωνίας, εἴτε θέτοντος ὑπ' ὅψιν αὐτοῦ τὰς διισταμένκας ἀπόψεις πρὸς λήψιν ἀποφάσεως καθοριζούσης τὸ δυνάμενον νὰ γίνῃ δεκτὸν τίμημα διὰ τὴν φιλικὴν ἐξαγοράν. Ἐπὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν διαπραγματεύσεων, αἱ ὁποῖαι ἀπεσκοποῦν κυρίως εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ποσοῦ φιλικότητος δὲν ἐκαλεῖτο ὅπως γνωμοδοτήσῃ ἡ Δευτεροβάθμιος Ἐπιτροπὴ.

Διὰ τὰς κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων γενομένας ἐξαγορὰς ἐπιχειρήσεων καὶ εκμεταλλεύσεων (πλὴν της ἐξαγορᾶς τῶν εγκαταστάσεων της Ε.Η.Ε. διὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἀσχοληθῶμεν ἐιδικότερον περαιτέρω) δὲν ἐβεβαιώθη τι πλεόν τοῦ, ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δὲν ἐτήρησε τὸν νόμον πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως δώσῃ, ὡς πράγματι ἔδωσεν ἀνελέγκτως καὶ κατὰ τὸ δοκοῦν ἄνευ οὐδενὸς ἀντικειμενικοῦ κριτηρίου πλεόν της νομίμως γενομένης ἀποτιμήσεως ποσὰ διὰ κυμαίνοντα εἰς ποσοστὰ 0ο)ο μέχρι καὶ πέραν τοῦ 100ο)ο. Ἀπὸ τὸ γράμμα τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 4 τοῦ Ν. Δ. 3523)1956 καθίσταται σαφές, ὅτι, τοῦ νόμου μὴ διακρίνοντος, ἡ παρ' αὐτοῦ ἀξιουμένη γνωμοδότησις ἐιδικῶν ἐμπειρογνομόνων δεόν νὰ περιλαμβάνῃ ὅλους τοὺς ὅρους της προτεινομένης περὶ φιλικῆς ἐξαγορᾶς συμβάσεως καὶ ἐπομένως καὶ τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν καταβολὴν ποσοῦ ἐπὶ πλέον της γενομένης ἀποτιμήσεως. Οὐδεὶς λόγος δικαιολογεῖ τὴν ὡς πρὸς αὐτὸν ἐξαιρέσιν. Ἀντιθέτως, της καταβολῆς τοῦ ἐπὶ πλέον ποσοῦ ἐξερτωμένης ἐκ της ἐκτιμήσεως τῶν ἰδιαίτερων ἐκάστης συγκεκριμένης περιπτώσεως συνθηκῶν, τῶν ἀναφερομένων κατ' ἀνάγκην εἰς τοὺς τεχνικοοικονομικοὺς ὅρους της λειτουργίας καὶ ἐξαγορᾶς τῶν ἐιδικωτέρων ἐπιχειρήσεων, καθίσταται ἀπαράτῃς ἡ γνώμη τῶν ἐιδικῶν τοσούτω μᾶλλον καθ' ὅσον ἀφορᾷ θέμα, δυνάμενον ὡς ἐκ της φύσεώς του νὰ προκαλέσῃ τὰς πρὸς τὸ συμφέρον ὅλων φευκτέας παρεξηγήσεις.

Παρεκτὸς ὅμως τοῦ γράμματος ἐπιβάλλουσι τὴν ἐρμηνείαν ταύτην καὶ τὰ ἐπόμενα:

β) Ὁ Π. Γουνεράκης κατὰ τὴν διάρκειαν της συζητήσεως τοῦ ἀπὸ 18.6.56 νομοσχεδίου περὶ ἐξαγορᾶς τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἡλεκτρισμοῦ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 331 Δ.Σ.) 14.7.56 ἐγγράφου πρὸς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν Γ. Πεζόπουλον, «συμφωνήσαντα ἀπολύτως μετὰ τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ», διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4301)16-7-56 ὁμοίου του, ὑπεστηρίξεν ὁρθῶς, ὅτι ἡ δι' ἐλευθέρως συμφωνίας ἐξαγορὰ αὕτη ἔπρεπε «νὰ ἀπασχολήσῃ σοβαρῶς τὴν Διοίκησιν της Δ.Ε.Η., ἀπὸ της ἀπόψεως κυρίως, ὅτι ἡ ἐπιτευχθεῖσα ὡς ἐπὶ ἐξ ἀγορᾶς συμφωνία αὕτη πρέπει νὰ εἶναι ἀδιάβλητος. Θὰ εἶναι δὲ ἀδιάβλητος ἐὰν διεσπισθῶν ὑπὸ

του Διοικ. Συμβουλίου τοιαῦτα διατάξεις ὥστε νά δύνανται πᾶς τις νά βεβαιωθῇ, ὅτι ἐκ τῆς διαδικασίας ἡ ὁποία ἠκολούθησε διὰ τήν κατάληξιν ἡ Δ.Ε.Η. εἰς τήν ἐλευθέραν ἐξαγοράν καλύπτεται πᾶσα καλόπιστος ἡ κακόπιστος ὑπόνοια περί διαβλήτου τῶν ὄρων τῆς συμφωνίας. Κατά τὰς συζητήσεις, αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο εἰς τήν Ἐπιτροπὴν ἐξουσιοδοτήσεως, ἐπεσημάνθη τὸ σημεῖον τοῦτο, δηλαδή ἐξανεστήσαν τινὲς τῶν κυρίων Βουλευτῶν τῆς ἀντιπολιτεύσεως, οἵτινες ἐξέφερον τὴν γνώμην, ὅτι δὲν ἦτο σκόπιμον νά ἀφαιρῇ ἀνεξέλεγκτον τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Δ.Ε.Η. νά κλείνῃ συμφωνίας περί ἐξαγορᾶς ἀνευ οἰουδήποτε ἐλέγχου. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ἡ κοινὴ γνώμη ἐπιθυμεῖ νά ὑφίστανται ἐγγυήσεις, αἵτινες νά καλύπτουν ἀδιάβλητον τήν ἐλευθέραν συμφωνίαν». Δι' ὃ καὶ ἐπρότειναν, ὅπως ἡ μὲν πρωτοβάθμια Ἐπιτροπὴ συντάσῃ πρακτικὸν ἀπεριέχον τὰ συμπεράσματα εἰς τὰ ὁποῖα κατέληξαν αἱ διαπραγματεύσεις, αἵτινες θὰ λαμβάνουν χώραν μετὰ τῆς Δ.Ε.Η. καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων, αἱ ὁποῖαι θὰ ζήτουν νά ἠκολουθήσουν τὴν φιλικὴν διαδικασίαν τῆς ἐξαγορᾶς ἡ δὲ δευτεροβάθμια Ἐπιτροπὴ τῶν τεχνικῶν «ἐλέγχει τὰ συμπεράσματα ταῦτα καὶ ἐγκρίνει ἢ ἀπορρίπτει ταῦτα, ὑποδείκνυουσιν καὶ τὰς τυχόν ἐνδεεῖς γιμένας τροποποιήσεις».

γ) Εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 18.7.56 συνεζήτηθη ἡ ἐν λόγω πρότασις τοῦ Προέδρου καὶ ἐγένετο δεκτὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 181)18.7.56 ἀποφάσεως μετὰ τὴν τροποποίησιν τοῦ Ε. Βιδάλη, ὅτι «ἅπαντα τὰ ὡς ἄνω σχετικὰ μετὰ τῶν παρατηρήσεων τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ θὰ τίθωνται ὑπὸ τῆς κρίσεως τῶν τεισάρων τεχνικῶν συμβούων τῆς Ἐπιχειρήσεως Καθηγητῶν Ε.Μ.Π. Κακριδῆ, Ραυτοπούλου, Πετροπούλου καὶ Ρωμαΐδη, οἱ ὁποῖοι θὰ συντάσσουν ἔκθεσιν μετὰ τῶν τυχόν παρατηρήσεων τῶν, ἣν θὰ ὑποβάλουν ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ, ὅστις θὰ συντάσῃ ἡτιολογημένας καὶ λεπτομερεῖς ὑπευθύνους κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ εἰρηγῆσαι». Ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐξηγήσας, ὅτι οἱ τεχνικοὶ σύμβουλοι διὰ τῆς προτάσεως Βιδάλη σεν θὰ παρεμβάλλωνται ὡς ὑπηρεσιακὰ ὄργανα καὶ διαδελώσας τὴν συμφωνίαν «ἐπ' αὐτοῦ» προσέθετο: «Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦτο ὅλως νά Σας πληροφορήσω, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς Βιομηχανίας, εἰς τὸν ὁποῖον πληροφόρησα τὴν γνώμην Σας, θὰ κάμῃ σήμερον ἀνακοίνωσιν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἐξουσιοδοτήσεως εἰς τὴν ὁποίαν θὰ λέγῃ, ὅτι ἂν αὐτοῦ τῆς ἡ Δ.Ε.Η. ἔχει προβλέψει περὶ αὐτῶν τῶν πραγμάτων, πρὶν ἀκόμη γίνῃ ὑπόδειξις καὶ νύξις εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἐξουσιοδοτήσεως, θὰ ἀνακοινώσῃ δὲ τὸ περιεχόμενον τῶν ἐπὶ τοῦ θέματος ἀποψέων μας χωρὶς φυσικὰ λεπτομερεῖας».

δ) Ἡ τελευταία αὕτη προσήκῃ καθιστᾷ σαφὲς τὸ μὲν, ὅτι ἡ ὡς ἄνω ἀπόφαισις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η. ἀπέβλεπεν εἰς τὸ νά διασκεδάσῃ τὰς ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ Ἐξουσιοδοτήσεως δημιουργηθείσας ἀντισυγχίας ὡς πρὸς τὰς ἐνδεχομένας αὐθαίρεσάς τῆς Δ.Ε.Η. καὶ τὸ διαβλήτῶν τῶν περὶ ἐξαγορᾶς ἀποφάσεων αὐτῆς. Τὸ δέ, ὅτι ἡ ἀπόφαισις αὐτῇ διαφωτίζει τὴν ἔκτασιν καὶ εὐρύτητά τῆς ὑπὸ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. Δ. 3523)56 ἀπαιτουμένης ἐπὶ ἐλευθέρας συμφωνίας «γνωμοδοτήσεων» εἰδικῆς ἐξ ἐμπειρογνομῶν Ἐπιτροπῆς, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι αὕτη θὰ ἀναφέρεται κατ' ἀνάγκην εἰς ὅλα τὰ συμπεράσματα, εἰς ἃ κατέληξαν αἱ περὶ ἐξαγορᾶς διαπραγματεύσεις, τοῦθ' ὅπερ ἄλλως τε ἐξυπακούεται καὶ ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι ἡ γνωμοδότησις αὕτη, οὔτε δι' ὠρισμένα μόνον μέρη τῆς ἐλευθέρας συμφωνίας ἀπατεῖται, οὔτε εἰς περιορισμὸν τινὰ ὑποβάλλεται τοῦ νόμου οὐδεμίαν ποιουμένου διάκρισιν κατὰ τὰ προεκτεθέντα.

ε) Εἶναι ὡς ἐκ τοῦτου ἀδικαιολόγητον τὸ ὅτι τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς Δ.Ε.Η. τῇ πρωτοβουλίᾳ τῶν Π. Γουνιράκη καὶ Γ. Πεζοπούλου, ἐνέμεινε πεισμώνως, παρὰ τὰς περὶ τοῦ ἐναντίου ἐπανειλημμένας προφορικὰς καὶ ἐγγράφους διαμαρτυρίας τοῦ Ἀναρ. Δημητράκοπούλου, εἰς τὴν ἀποψιν, ὅτι ἡ γνωμοδότησις ἐδεῖ νά περιορίζηται μόνον ἐπὶ τῆς ἀποτιμήσεως τῆς ἀξίας φυσικῶν στοιχείων τῆς ἐξαγοραζομένης ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως. Τοιοῦτος ὁμοῦ περιορισμὸς οὔτε ἀπὸ τὴν ὑπ' ἀριθ. 181)18.7. 56 ἀπόφαισιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου προσβλέφθη, οὔτε ἀπὸ τὸ ὡς εἴρηται Ν. Δ. ἐπεβλήθη, παρὰ τὴν ἀντίθετον ὑπ' ἀριθ. 5164) 15.6.57 γνώμην τοῦ Θ. Μακρῆ.

στ) Καὶ ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν, ὅτι ἡ γνωμοδότησις δὲν ἦτο κατὰ νόμον ἀπαραίτητος ἐπὶ τοῦ δοθησομένου φιλικοῦ ποσοστοῦ, τοῦ γνωστοῦ ὡς ἄερα, ἐρωτᾶται ἀπὸ ποῖον νόμον ἐδεσμεύετο τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς Δ.Ε.Η. νά ζητήσῃ ἐπ' αὐτοῦ τὴν γνώμην εἰδικῶν, ὅχι μόνον διὰ νά καταστήσῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἀδιάβλητον, ὡς ἐσκοπήθη παρὰ τοῦ ὡς εἴρηται Ν.Δ. καὶ καθωρίσθῃ ἀπὸ τὴν ὑπ' ἀριθ. 181)18.7.56 ἀπόφασιν αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ διὰ νά τὴν χρησιμοποιοῦσιν πρὸς ἀντισυγχίαν τῶν αὐτονοήτων παντοειδῶν πίσεων καὶ ἔτι πλέον πρὸς διευκλύνσιν τῶν περαιτέρω περὶ ἐλευθέρας συμφωνίας διαπραγματεύσεων;

4.α) Οὕτω τὸ Διοικ. Συμβούλιον καὶ ἰδίᾳ οἱ Π. Γουνιράκης καὶ Γ. Πεζόπουλος, ἐξαίρουμένου μόνον τοῦ πάντοτε διαμαρτυρομένου καὶ πάντοτε μειοψηφούντος ὡς πρὸς τοῦτο Ἀναρ. Δημητράκοπούλου, ἐδημιούργησε τὴν δεδικαιολογημένην ἐντύπωσιν, ὅτι ἀπέκλεισε σκοπίμως τὴν γνωμοδότησιν ἐπὶ τοῦ «ἄερα», ὁ ὁποῖος ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του ὑπέκειτο εἰς παρεξηγήσεις καὶ διαβολάς, διὰ νά εἶναι τελείως ἐλευθέρων, ἀδέσμευτον καὶ ἀνεξέλεγκτον εἰς τὰς αὐθαίρετάς ἀποφάσεις του.

β) Τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι τὸ μὲν τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἠγνόησε τὴν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 4)56 καὶ 6)56 ἀποφάσεων τῆς Δευτεροβάθμιας Ἐπιτροπῆς μετὰ μακράς καὶ ἐξονυχιστικᾶς συζητήσεως (Πρακτικὰ 3ης, 6ης, 7ης καὶ 8ης συνεδριάσεων αὐτῆς) ἐκφρασεῖσαν γνώμην αὐτῆς «ὅτι ἡ Δ.Ε.Η. προκειμένου νά ἐπιτύχῃ τὴν ἐλευθέραν συμφωνίαν δύνανται κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῆς νά αὐξάνῃ τὴν κατὰ νόμον ἀποτίμησιν τῶν ἐγκαταστάσεων τῶν ἐξαγοραζομένων δι' ἐλευθέρας συμφωνίας ἐπιχειρήσεων κατὰ ποσοστὸν 10—15% τὸ δὲ δὲν ἠκολούθησεν ὠρισμένα ἀντικειμενικὰ κριτήρια, ἀλλὰ αὐθαίρετως καὶ ἀδικαιολογητῶς καθώρισε τὸ ποσοστὸν τῆς αὐξήσεως καὶ ἀποτιμήσεως ἐκάστης ἐπιχειρήσεως ἀπὸ 0ο)ο μέχρι καὶ ἄνω τοῦ 100%. Τὸ καταβλήθην τίμημα διὰ τὰς ἐξαγορασθείσας μέχρι τῆς 31.7.1962 ἐν ὅλῳ 381 ἡλ.ε. ἐπιχειρήσεις, μὴ περιλαμβανομένης τῆς Η.Ε.Α.Π. ἀνῆλθεν 1) δι' ἀξίαν ἐγκαταστάσεων καὶ ὑλικῶν εἰς δρχ. 487.819.127, 2) δι' ἀποζημιώσεις προνομίων καὶ προσδοκίας Δήμων 69.824.697, 3) διὰ ποσοστὸν αὐξήσεως λόγω φιλικότητος Δρχ. 130.756.134 καὶ 3) διὰ λοιπὰς διαφορὰς Δρχ. 10.158.020 ἥτοι ἐν ὅλῳ δρχ. 698.557.978. Ἐάν, ὡς ἐγνωμοδότησεν ἡ δευτεροβάθμια Ἐπιτροπὴ τὸ ποσοστὸν φιλικότητος περιωρίζετο εἰς 10—15% τὸ καταβλήθην ποσὸν θὰ ἐμειοῦτο κατὰ πεντήκοντα καὶ πλέον ἐκατομμύρια, αὐξανόμενα ἔτι μάλλον καὶ ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι εἰς πλείστας περιπτώσεις τὸ δοθὲν ποσοστὸν ἦτο πολὺ κατώτερον τῶν 15%. Ἡ αὐθαίρεσις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι, ἂν καὶ ἐτηρήθῃ ἡ αὕτη διαδικασία ὡς πρὸς τὴν ἀποτίμησιν δι' ὅλας τὰς ἐξαγορασθείσας ἐπιχειρήσεις καὶ ἐγνωμοδότησαν περὶ αὐτῆς βάσει τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τοῦ νόμου ἀντικειμενικῶν κριτηρίων αἱ αὐταὶ Ἐπιτροπαὶ καὶ τὰ αὐτὰ πρόσωπα, ἐν τοῦτοις ἢ διαφορὰ τῶν ποσοστῶν αὐξήσεως ὑπὲρ ἢ ἐν μεγίστῃ, διακυμανθεῖσα μετὰ ἑξὺ 0 καὶ ἄνω τοῦ 100%, ὡς ἐρρέθη, πρᾶ-

γμα τὸ ὁποῖον δὲν δύναται λογικῶς νὰ ἐξηγητῇ ἄλλως εἰμὴ μόνον μετὰ τὴν διαφοράν τῆς ἀσκηθείσης ἐκ διαφόρων πλευρῶν καὶ παραγόντων πίεσεως καὶ τοῦ ἐκδηλωθέντος ἐκ μέρους ἰδίᾳ τῶν Π. Γουναράκη καὶ Γ. Πεζοπούλου διαφύρου ἐνδιαφέροντος.

γ) Πρέπει νὰ προστεθῇ, ὅτι οἱ Γ. Πεζόπουλος καὶ Π. Γουναράκης ἐτόνιζον εἰς ἐκάστην περίπτωσιν, ὅτι ἡ ἀναγκ. ἀπαλλοτριώσις δὲν συνέφερε τὴν Δ.Ε.Η., κυρίως διὰ λόγους παρατάσεως τῆς δικδικασίας. Κατ' αὐτὸν ὅμως τὸν τρόπον τὸ ὅπλον, ὅπερ παρέσχευεν ὁ νόμος εἰς τὴν Δ.Ε.Η. πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἐξαγορῶν, δεδομένου, ὅτι ἡ ἀναγκ. ἀπαλλοτριώσις θὰ ἐγένετο ὑπὸ δυσμενετέρους διὰ τὰς ὑπὸ ἐξαγορὰν ἐπιχειρήσεις ὁρους, ἐστράφη τελικῶς ἐναντίον τῆς. Καθ' ὅσον αἱ ἐπιχειρήσεις ἐπετύγγανον τόσον μεγαλύτερα ποσοστὰ αὐξήσεων, ὅσον περισσότερον ἀντέδρων εἰς τὴν φιλικὴν ἐξαγορὰν. Δι' ὃ καὶ κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τὰ χρηρηθέντα ποσοστὰ ἦσαν ἐν τῷ συνόλῳ τῶν μικρὰ καὶ δὲν ὑπερέδωσαν τὸ 20%.

δ) Ἡ διατυπωθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀναρχ. Δημητρακοπούλου γνώμη, ὅτι ἐδικαιολογεῖτο ἡ διάφορος μεταχειρίσις τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ἀκουσμένων ὑπὸ τῶν Δήμων ἢ Νομικῶν προσώπων δημ. δικαίου ἐκ τοῦ λόγου ὅτι «τὰ ἐπὶ πλεόν τῆς ἀξίας τῶν ἐξαγοραζομένων ἐγκαταστάσεων ἐσοδὰ θὰ διετίθεντο πρὸς κοινωνοφελεῖς σκοποὺς» εἶναι ἀπαράδεκτος καὶ ἐσφαλμένη, καθ' ὅσον τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς Δ.Ε.Η. δὲν ἐδικαιούτο νὰ διαθέτῃ χρήματα δι' ἄλλους ἐκτὸς τῶν ρητῶς ὀριζομένων ὑπὸ τῶν περὶ αὐτῆς διατάξεων σκοποῦς, οὐδὲ νὰ ἀσκῇ γενικωτέραν πολιτικὴν, ἀφορῶσαν τὴν ἐνίσχυσιν τῶν Δήμων καὶ τῶν Νομ. Προσώπων Δημοσίου Δικαίου. Τοσοῦτω μᾶλλον καθ' ὅσον οὕτως ἤλεγξεν, οὕτως ἡδύνατο νὰ ἐλέγξῃ τὴν σκοπιμότητα καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ἐνίσχυσεως ταύτης, δι' ἣν ἄλλως τε οὐδαμῶς ἐφῆρμοσε τὰ αὐτὰ μέτρα καὶ τὰ αὐτὰ σταθμὰ, μὴ τηρηθέντος σταθεροῦ τινός κριτηρίου.

5.α) Ὁ Γεν. Διευθυντὴς Γ. Πεζόπουλος διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. Ε 110)12.8.58 καὶ Ε. 147)17.4.58 εισηγητικῶν ἐκθέσεων αὐτοῦ ἐζήτησε, ὅπως ἐγκριθῇ ἡ ἐπιτευχθεῖσα κατόπιν διαπραγματεύσεων συμφωνία περὶ ἐξαγορᾶς τῶν ἐγκαταστάσεων τῶν ἐπιχειρήσεων τῆς Ε.Η.Ε. τῆς Ἡπειρωτικῆς Ἑλλάδος (Καλαμών, Πύργου, Χαλκίδος, Κατερίνης, Τριπόλεως, Ἰωαννίνων, Λουτρακίου, Λουτρῶν Αἰδηψοῦ, Ἀργους καὶ Ἀργολικοῦ Πεδίου) ἀντὶ συνολικοῦ τιμήματος 79.000.000 δρχ., ὡς «οἰκονομικῶς συμφέρουσα διὰ τὴν Δ.Ε.Η. καὶ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἰδαιτέρως ἐπωφελής». Ἡ κατὰ νόμον ἀποτίμησις τῶν ἐξαγοραστῶν ἐγκαταστάσεων καθωρίσθη ὑπὸ τῆς δευτεροβάθμιας Ἐπιτροπῆς εἰς 47.091.461, ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι τὸ διὰ τῆς ἐν λόγω συμφωνίας παρεχόμενον «λόγῳ ἀέρος» εἰς τὴν Ε.Η.Ε. ποσὸν συνίσταται εἰς 31.908.539 δρχ. ἤτοι εἰς ποσοστὸν 68% περίπου. Ὁ Γ. Πεζόπουλος κατέβαλε τῷ ὄντι προσπάθειαν τόσον εἰς τὴν πρώτην ἐκ 54 σελίδων εισηγήσιν του, ὅσον καὶ εἰς τὴν δευτέραν ἐκ 4 τοιούτων, ὅπως ἐξαντλήσῃ ὅλην τὴν ὑπὲρ τῆς ἐπιτευχθείσης συμφωνίας πειστικότητα καὶ ἐπιχειρηματολογίαν του. Τὸ κυριώτερον ὅμως ἐπιχειρημὰ του ἦτο, ὅτι ἡ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτριώσις θὰ παρέτεινε τὴν ἐκκρεμότητα «ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα, τὸ ὁποῖον ἐνδεχόμενως θὰ ἡδύνατο νὰ φθάσῃ τὴν διετίαν» καὶ θὰ εἶχεν «ὡς συνέπειαν τὴν ἐπιβάρυνσιν τῆς Δ.Ε.Η. λόγῳ ἀντιστοίχου παρατάσεως τῆς ἐπιδοτήσεως τῆς Ε.Η.Ε. με ποσὸν ὑπολειπόμενον μόνον κατὰ δρχ. 75.000 τοῦ ποσοῦ τῆς προσαυξήσεως τῆς βασικῆς ἀποτιμήσεως (μέση μηνιαία ἐπι-

δοτήσις δρχ. 1.326.400X24=31.833.600 ἐναντὶ προσαυξήσεως τῆς βασικῆς ἀποτιμήσεως κατὰ δρχ. 31.908.539).

β) Εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 21.4.58 ὁ μὲν Ι. Πεσματζόγλου παρετήρησεν, ὅτι «ἐστὼ καὶ ἂν δεχθῇ, ὅτι ἡ Ε.Η.Ε. ἀποκομίζει δι' ἀφανῶν τρόπων κέρδη, ἐν τούτοις τούτο δὲν δύναται νὰ ἀποδειχθῇ καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ Ε.Η.Ε. δὲν δύναται νὰ ἀποδειχθῇ, ὅτι ἀποκομίζει κέρδη καὶ ὅτι εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ στηριχθῇ εἰς τοὺς ἰσολογισμοὺς τῆς καὶ τοὺς ἀπολογισμοὺς τῆς καθ' οὗς καὶ ἡ ἐκαστὴν χρῆσιν παρουσιάζετο ζημία». Ἀναφερόμενος δὲ εἰς παρατήρησιν τοῦ Προέδρου, ὅτι τελικῶς ἡ Δ.Ε.Η. θὰ καταβάλῃ τὸ κατ' αὐτὸν (Ι. Πεσματζόγλου) ἀπαράδεκτον ποσὸν τῶν 79.000.000 λόγῳ τῶν ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἐπιδοτήσεων προσέθεσε: «Καὶ ἂν τούτο εἶναι ἐνδεχόμενον ἀπὸ τῆς ἄλλης πλευρᾶς ἡ Ε.Η.Ε. διατρέχει κινδύνους τεραστίους ἐὰν ἀποφασίσῃ ἡ Δ.Ε.Η. νὰ καταλήξῃ εἰς τὴν ἀπαλλοτριώσιν καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου ἐγκρίνῃ πολὺ ὀλιγώτερὰ ἀπὸ ὅ,τι σήμερον ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς προτείνει. Νομίζω δὲ ὅτι αὕτη ἀκριβῶς θὰ εἶναι ἡ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου. «ἐγκρίσις δηλαδὴ ὀλιγώτερον ποσῶν». Ἐπομένως ἡ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτριώσις, ἐν ᾧ δὲν θὰ βλάβῃ εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν τὴν Δ.Ε.Η. ἐγκυμονεῖ κινδύνους διὰ τὴν Ε.Η.Ε.. Παρέλειπεν ὅμως ὁ Ι. Πεσματζόγλου, ὡς ἄλλωστε καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ Δ.Σ., νὰ υπομνήσων, ὅτι καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς παρατάσεως τῆς ἐκκρεμότητος συνεπεία τῆς ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως ἐπὶ διετίαν, πρᾶγμα ἀσυνήθες διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν καὶ ταχεῖαν ταύτην δικδικασίαν, περατομένην εἰς ὅτι ἀφορᾷ τὴν παράδοσιν τῶν ἀπαλλοτριωμένων κατὰ κανόνα ἐντὸς 2 ἢ καὶ 3 μηνῶν, τὰ εἰσπραχθέντα κατ' αὐτὴν παρὰ τῆς Ε.Η.Ε. λόγῳ ἐπιδοτήσεως ποσὰ θὰ περιέχωσι, ἂν περιέχωσι, κέρδη μόνον καθ' ὁρισμένον ποσοστὸν. Εἰρήσθω, ὅτι ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐρωτήθη παρὰ τῶν Δ. Γαλάνη καὶ Ι. Πεσματζόγλου «ἐὰν ὑπάρχωσι στοιχεῖα τὰ ὁποῖα νὰ ἀποδεικνύωσιν, ὅτι τὸ ἡμῖς περιήπου τῆς χορηγουμένης εἰς τὴν Ε.Η.Ε. ἐπιδοτήσεως ἀποτελεῖ διὰ τὴν Ἐταιρείαν ταύτην καθ' ἅρῳν κέρδος» ἀπήντησεν ὅτι «ἐντὸς τῶν δικαιολογουμένων ποσῶν ὑπάρχουν ἐμφανῇ ἡ ἀφανῇ κέρδη τοῦ ἀναδόχου, τὰ ὁποῖα δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπάρχουν καὶ ὅτι κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς ὑπηρεσίας τὸ 50ο) τοῦ συντελεστοῦ ἀποτελεῖ κέρδος», ἐγνώρισεν δὲ προσθέτως, ὅτι «ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἔχει ἀποταθῇ κατ' ἐπανάληψιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Βιομηχανίας». Ὁ Ε. Βιδάλης σημείει ὅτι «δὲν συνέφερεν εἰς τὴν Ε.Η.Ε. νὰ προβῇ εἰς τὴν πώλησιν τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου περὶ διανομῶν διότι ἐὰν συνέβαινε τοιοῦτον τι ἔνθα ποσοστὸν ἀνερχόμενον εἰς 20—25ο) περίπου ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς ἔπρεπε νὰ περιχθῇ εἰς τὸν Δῆμον», δεδομένου ὅτι «πρὸ τοῦ νόμου ἐκαστος Δῆμος συμμετείχε εἰς τὴν ἡλεκτρικὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς περιοχῆς του κατὰ ποσοστὸν 20—25ο)». Εἰς δὴλῶσιν τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ὅτι «ἔδωκε τὴν ἐρμηνείαν αὐτὴν διότι πιστεύει ὅτι ὁ ἀνάδοχος τοῦτέστιν ἡ Ε.Η.Ε. δὲν διέρχεται κρισίμους οἰκονομικὰς στιγμὰς ὥστε νὰ ἐπείγηται νὰ πωλήσῃ τὴν ἐπιχειρήσιν τῆς». Ὁ Δ. Γαλάνης παρετήρησεν, ὅτι «ὁ ἀνάδοχος δέον νὰ ἐπείγηται διὰ τὴν ταχυτέραν ἐπίτευξιν συμφωνίας ἀντιμετωπίζων καὶ φοβούμενος τὸ ἐνδεχόμενον τῆς ἀπαλλοτριώσεως». Παρὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος Π. Γουναράκης, ἂν καὶ δεχθεὶς ρητῶς «τὴν ὁρθότητα τῶν λεχθέντων», τονίζει, ὅτι «τὸ ὀγκῶδες ἐπιχειρημὰ στὴν ὑπόθεσιν εἶναι, ὅτι ἡ Ε.Η.Ε. δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ ἐξαγορασθῇ καὶ ἐπιθυμεῖ τὸναντίον τὴν παράτασιν τῆς κρατούσης καταστάσεως, διότι αὕτη ἀκριβῶς τῆς ἐπιφέρει τὴν μηνιαίαν ἐπιδότησιν. Εἶναι χαρακτηριστικὸν γεγονός

ὅτι ἐνῶ πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου δὲν ὑπῆρχεν ἀγοραστικὴ καὶ εὐχαρίστως ἡ Ἐταιρεία αὐτῇ θὰ προέβαινε εἰς τὴν πώλησιν τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς, ἥδη ἡ ἰδίᾳ Ἐταιρεία δὲν ἐπιθυμεῖ σήμερον τὴν πώλησιν τῶν στοιχείων τῆς». Ὁ Β. Κόλλιας προσέθεσε συναφῶς τὰ ἐξῆς μεταξὺ ἄλλων βαρυσήμαντα: «Τὸ ποσὸν τῶν 47.091.461 τὸ ὁποῖον καλύπτει τὸ κόστος τῶν ἐξαγοραζομένων ἐγκαταστάσεων τῆς Ε.Η.Ε., καθ' ὃ μέτρον αὐταὶ δὲν ἔχουσι φθαρτὴν ἢ ἀπωλέσει τὴν τεχνικὴν χρησιμότητά των, εἶναι κατὰ πολὺ ἀνώτερον τῆς ἀξίας, ἣν προσδίδει εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις αὐτάς ἡ διὰ τὴν Ε.Η.Ε. οἰκονομικὴ ὠφελιμότης αὐτῶν. Ὁ βαθμὸς τῆς ὠφελιμότητος αὐτῆς χαρακτερίζεται ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι αἱ τελευταῖαι 22 ἐτήσια ὀφικονομικαὶ χρήσεις τῆς Ε.Η.Ε. ἦσαν ἄγονοι ἢ ἐπιζήμιοι καὶ ἀπεικονίζονται εἰς τὴν χρηματιστηριακὴν ἀξίαν τοῦ συνόλου τῶν μετοχῶν τῆς Ε.Η.Ε., ἥτις οὕτω εἰς σημερινὰς δραχμὰς κατωτέρα ἀνέκαθεν τοῦ μνημονευθέντος ποσοῦ τῶν δραχμῶν 47.091.461 δὲν ὑπερέβη μεταπολεμικῶς τὸ ποσὸν τῶν δραχμ. 10.000.000. εἰ μὴ μόνον μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ Ν.Δ. 3523 τὸ ὁποῖον ὑπῆρξεν ΑΛΗΘΗΣ ΕΥΛΟΓΙΑ διὰ τὴν Ε.Η.Ε. Παρὰ ταῦτα ὁμῶς ὀφείλομεν νὰ δεχθῶμεν τὸ ποσὸν τῶν δραχμ. 47.091.461 καὶ τὴν ὑφ' ἡμῶν ἀνάληψιν τῶν ὑποχρεώσεων τῆς Ε.Η.Ε. ἐναντι τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, διότι τὰ ἀνταλλάγματα αὐτὰ καθορίζονται ὑπὸ τοῦ νόμου. Τὰ ἀνταλλάγματα αὐτὰ εἶναι λίαν ἐπωφελῆ τόσοι διὰ τοὺς μικροὺς μετόχους τῆς Ε.Η.Ε., διότι θὰ ἐπιφέρωσι πολλαπλασιασμόν τῆς ἀξίας τῶν μετοχῶν των, ὅσον καὶ διὰ τοὺς μεγάλους μετόχους τῆς Ε.Η.Ε., διότι ἀντικαθιστῶσι τὰς ἀγόνους οἰκονομικὰς ἐγκαταστάσεις τῆς Ε.Η.Ε. διὰ γονίμων ρευστῶν κεφαλαίων ἐκ δραχμῶν 47.000.000 καὶ ἀπαλλάσσουν συγχρόνως τὴν Ε.Η.Ε. ἀπὸ τὸν φόρτον τῶν εὐθυνῶν τῆς ἐναντι τοῦ πολυαρίθμου προσωπικοῦ τῆς. Ἀλλ' ἡ Ε.Η.Ε. παρ' ὅτι ΕΛΕΟΥΜΕΝΗ ὑπὸ τοῦ Ν.Δ. 3523 ΑΠΟΔΕΙΚΝΥΕΤΑΙ ΑΠΑΝΗΣΤΟΣ. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ πρὸς ἀποφυγὴν «τῆς ὑποταγῆς τῆς ΔΕΗ εἰς τὰς τόσον ὑπερφιάλους ἐξιώσεις τῆς Ε.Η.Ε.» προτείνει, ὅπως ἐρευνηθῇ ἡ δυνατότης τῆς μεταβολῆς τῶν πραγματικῶν καὶ νομικῶν συνθηκῶν (ἐννοεῖ κυρίως τὴν ὑπερβολικὴν ἐπιδότησιν) «αἵτινες θὰ ἀλπουσι τὴν ἀπληστείαν τῆς Ε.Η.Ε. Διότι νομίζω, ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Ε.Η.Ε. θὰ γεννηθῇ ἐκ τῆς παρ' ἡμῶν ἀποδοχῆς τοῦ ποσοῦ τῶν 32.000.000 ΕΝΑ ΖΗΤΗΜΑ ΗΘΙΚΗΣ ΤΑΞΕΩΣ. Ἡ Κοινωνία θὰ σκεφθῇ, ὅτι ἡ πολιτικὴ τοῦ ἐξελεκτισμοῦ τῆς χώρας ΕΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕ ΤΗΝ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟΝ ΔΕΣΧΗΜΙΑΝ νὰ πλουτίσῃ ἀπὸ τῆς μιᾶς ἡμέρας εἰς τὴν ἄλλην, ΜΙΑΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΝ ΚΑΡΚΙΝΟΒΑΤΟΥΣΑΝ ΕΠΙ ΜΙΑΝ ΟΛΟΚΛΗΡΟΝ ΕΙΚΟΣΑΕΤΙΑΝ». Καὶ ὁμῶς τὰ τόσον ἀπλὰ ἀλλὰ τόσο συντηρητικὰ ἐπιχειρήματα, τὰ ὁποῖα οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ ἀντασκύσῃ, ἡγήσαν ἡμελημένους οἱ εὐθυγραμμισθέντες καὶ ἐν τούτῳ Π. Γουνάρκης καὶ Γ. Πεζόπουλος. Ἐν τούτοις εἶναι τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα ὡς ἐκ τῆς θέσεως καὶ ιδιότητος των ὠφελοῦν περισσότερο πᾶν τὸς ἄλλου 1) νὰ ὑπερασπίσωσι τὰ συμφέροντα τῆς ΔΕΗ, ἢ διαφύλαξις τῶν ὁποίων τοῖς εἶχε διαπιστευθῇ ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας καὶ 2) ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ ἐρευνηθῶσι καὶ νὰ θέσωσιν ὑπ' ὅψει τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀκαταποκρίτων μελῶν τοῦ Δ.Σ. ὅλας τὰς ἀντιτιθεμένας ἀπόψεις. Εἶναι ὡς ἐκ τούτου ἀξιοπαρατήρητον τὸ γεγονός, ὅτι εἰς τὰς 58 σελίδας τῶν εἰσηγήσεων τοῦ Γ. Πε-

ζοπούλου, τὰς ὁποίας ἐκθύμως υἰοθέτησε καὶ ὑπεστήριξεν ὁ Π. Γουνάρκης, δὲν μνημονεύεται οὔτε ἐν ἀπὸ τὰ προαναφερθέντα ἐπιχειρήματα κατὰ τοῦ προταθέντος ποσοῦ ἐξαγορᾶς τῶν 79.000.000. Ὁ ἀναγιγνώσκων τὰς εἰσηγήσεις μένει μετὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ἀναγιγνώσκει ὑπόμνημα τῶν δικηγόρων τῆς Ε.Η.Ε.. Πρέπει νὰ προστεθῇ, ὅτι 1) Ὁ Π. Στουπάκης ἐπέμεινε εἰς «τὴν ἀπορίαν, ὅτι ἐνῶ ἡ Ε.Η.Ε. σήμερον δὲν ἐπιθυμεῖ τὴν ἐξαγορὰν τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς, ἐκ παραλλήλου ἀπὸ τοῦ ἐισολογισμοῦ καὶ ἀπὸ τὴν θέσιν τῶν μετόχων τῆς εἰς τὸ χρηματιστήριον συνάγεται ὅτι ΗΤΟ ΕΥΤΥΧΗΜΑ ΔΙ ΑΥΤΗΝ ΕΑΝ ΤΗΣ ΕΔΙΔΕΝ Η Δ.Ε.Η. ΤΟ ΠΟΣΟΝ ΤΩΝ 47 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΔΡΑΧΜΩΝ». 2) Ὁ Γ. Πεζόπουλος ἀποκρούων τὴν πρότασιν τοῦ Β. Κόλλιας περὶ ἐπιδιόξιν τῆς μεταβολῆς τῶν πραγματικῶν καὶ νομικῶν συνθηκῶν εἶπεν ὅτι «ὁ ἀντίπαλος (Ε.Η.Ε.) εἶναι ἐξαιρετικὰ ἰσχυρὸς (ὡς γνωρίζων ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα τῆς ΔΕΗ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ΕΒΑΣCO) καὶ κατὰ συνέπειαν συντάσσεται ἀπολύτως μετὰ τὴν διατυπωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου ἄποψιν, ὅτι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ σήμερον συμφέρει νὰ τεθῇ ἐπὶ τάπητος τὸ ζήτημα τῆς ἀλλαγῆς τοῦ νόμου περὶ διανομῶν». 3) Ὁ Σ. Κιτριλάκης ἐπανέλαβεν «ὅτι ἡ ΔΕΗ δὲν πρέπει νὰ καταβάλῃ τὸ ποσὸν τῶν 79 ἐκατομμυρίων δραχμῶν καὶ νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν ἀπαλλοτριώσιν». 4) Ὁ Ε. Βιδάλης ἐμμένει εἰς τὰς ἀπόψεις τοῦ «μετὰ ὅμως τὰ ὅσα ἐξέθεσαν εἰς τὴν παρούσαν συνεδρίαν ὁ Πρόεδρος καὶ Γεν. Διευθυντὴς νομίζει, ὅτι πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐπιχειρήσεως θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἀποδεχθῇ ἓνα ποσὸν ἕως 400)ο κατ' ἀνώτατον ὅριον ἐπὶ πλέον τῆς ἀποτιμήσεως», καὶ ἀρνούμενης τῆς Ε.Η.Ε. «νὰ προσφύγῃ ἡ ΔΕΗ. τὸ παχύτερον δυνατόν εἰς τὴν ἀπαλλοτριώσιν», καὶ 4) Ὁ Δ. Γαλάνης «νομίζει ἐπίσης, ὅτι τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον προσφέρεται εἰς τὴν Ε.Η.Ε. ἀνέρχεται εἰς 2 ἐκατομμύρια δολλάρια εἶναι τεράστιον ποσὸν καὶ ὅτι ἡ προσφορά αὕτη θὰ συγκινήσῃ ἀσφαλῶς τὴν Ε.Η.Ε. ἢ ὁποῖα πρέπει νὰ θεωρῇ τὴν προσφορὰν ὡς ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΩΦΕΛΗ».

Οὕτω καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν τοῦλάχιστον ἀρχικῶς, ὡς καί, δυστυχῶς, εἰς ἄλλας τινάς, ὀλιγαριθμοῦς, (ἐλέπε λάθος 50 ἐκατομμυρίων Γαλλικῶν φράγκων—Ἀπολογιστικὰ) ἔμειναν μόνοι οἱ Π. Γουνάρκης καὶ Γ. Πεζόπουλος, τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. ἀπορριψάντων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 116) 21.4.1958 ἀποφάσεως τῶν τῆς εἰσηγήσιν Γ. Πεζοπούλου καὶ καθορισάντων τὸ τίμημα ἐξαγορᾶς εἰς 59.000.000 δραχμὰς.

6. α) Ὁ Γ. Πεζόπουλος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1701) 3.6.58 σημειώματός του πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Δ.Σ. κατέστησε γνωστόν, ὅτι τὸ Δ.Σ. τῆς Ε.Η.Ε. ἀπεφάσισε νὰ μὴ ἀποδεχθῇ τὴν ἐξαγορὰν ἀντὶ τοῦ καθορισθέντος ὑπὸ τῆς ΔΕΗ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 59.000.000. Ἐν συνεχείᾳ ὁ Νομικὸς Σύμβουλος τῆς ΔΕΗ Θ. Μακρῆς, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν καλόπιστος θαυμαστής καὶ ἄδολος συνήγορος τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ὑπέβαλε τῇ ὑποδείξει του τὴν ἀπὸ 10.6.58 ἀπόρρητον γνωμοδότησιν του. Δι' αὐτῆς ἐτόνιζε τὴν ἀνάγκην, ὅπως πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐνστάσεως ἀντισυνταγματικότητος ἐπιδιώξῃ ἡ ΔΕΗ τὴν ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτριώσιν, ὅχι μόνον τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ Ν.Δ. 3523) 56 ὡς χρήσιμων δι' αὐτὴν στοιχείων ἀλλὰ καὶ τοῦ συνόλου τῶν ἐγκαταστάσεων. Περαιτέρω θεωρῶν πιθανὴν τὴν παρὰ τὸ Ν.Δ. τοῦτο ἀποζημίωσιν τῆς Ε.Η.Ε. καὶ διὰ τὴν πρόωρον λήξιν τοῦ προνομίου αὐτῆς καὶ ἐτι πλέον φοβούμενος τὴν σύγκρισιν πρὸς τὸ ποσὸν ἐξαγορᾶς τῶν ἐγκαταστάσεων Βόλου, ἀφίνει νὰ ὑπονοηθῇ σαφῶς, ὅτι ὑπάρχει κίνδυνος «θᾶσαι τῆς συγκρίσεως ταύτης κατὰ τὴν ἐπιχειρηματολογίαν ταύτην θὰ ἔδει νὰ καταβληθῇ εἰς Ε.Η.Ε. τίμημα ἐξαγορᾶς τριπλάσιον ἐκείνου τὸ ὁποῖον ἡ ΔΕΗ. ἐλευθέρως συνωμολόγησε διὰ τὴν ἐξαγορὰν τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς Ε.Η.Ε.». Δι' ὃ καὶ κατέληξεν, ὅτι «καθίσταται σαφὲς ἐξ ὅλων τῶν ἀνωτέρω, ὅτι ἡ προσφυγὴ εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτριώσιν περικλείει πολλοὺς κινδύνους, ὅχι μόνον μακρῶν καθυστερήσεων

ἀλλὰ καὶ καθορισμοῦ τελικῶς ἀποζημιώσεως σημαντικῶς ἀνωτέρας τῆς ὑπὸ τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς καθορισθείσης». Ἐλησμόνησεν ὁμοῦς ὁ πιστὸς συνεργάτης τοῦ Γ. Πεζοπούλου πρῶτον μὲν, ὅτι αἱ ἐγκαταστάσεις τοῦ Βόλου ἐξηγοράσθησαν μὲ ποσοστὸν «ἀέρος» 12.570ο ἐναντι τοῦ διδομένου εἰς τὴν Ε.Η.Ε. τοῦ 680ο. Καὶ δευτέρον ὅτι τὰ Ἑλληνικὰ Δικαστήρια δὲν ἠδύναντο νὰ ἀγνοήσουν, ὅτι ἡ Ε.Η.Ε. ἐπὶ 20 ἔτη ἐκαρκινόβαται καὶ εἶχε ζημίας καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ πωλήσῃ τὰς ἐγκαταστάσεις τῆς, αἱ ὁποῖαι εἶχον πρὸ τοῦ Ν.Δ. 3523)56 χρηματιστηριακὴν ἀξίαν ΜΟΝΟΝ ΔΕΚΑ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΔΡΑΧΜΩΝ». Τὴν ἀπόρρητον ἔκδασιν ὑπέβαλεν ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰς τὸ Δ.Σ. διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. Ε.397) 31.7.58 ἀπορρήτου σημειώματός του, εἰς ὃ ὑπολογίζει τὸ κατὰ τὸ Ν.Δ. 3523)56 καταβλητέον βάσει τῆς ἐκτιμήσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς τίμημα εἰς δραχμάς 41.884.859, μὴ ὑπολογιζομένων κατὰ νόμον εἰς περίπτωσιν τῆς ἀναγκ. ἀπαλλοτριώσεως οὔτε τῶν ἀχρήστων διὰ τὴν Δ.Ε.Η. ἐγκαταστάσεων ἐκ δραχμῶν 3.597.925, οὔτε ἀποζημιώσεως διὰ τὴν πρόωρον λήξιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Ἐξήτησεν ὁμοῦς, ὅπως πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐνστάσεως τῆς ἀντισυνταγματικότητος περιληφθῶσιν εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτριώσιν καὶ αἱ μὴ χρήσιμοι εἰς τὴν Δ.Ε.Η. ἐγκαταστάσεις.

γ) Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσαν συνεδρίασιν τῆς 4.8.58, καθ' ἣν ἀνεγνώσθη καὶ ἐπιστολὴ τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἐκ τῶν μετόχων τῆς Ε.Η.Ε. Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, ὑπὲρ τῶν ἀπόψεων τῆς Ἐταιρείας, ἐσημειώθη ἡ πρώτη κάμψις εἰς τὸ ἐνιστάμενον μέτωπον τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου. Ὁ Ε. Βιδάλης ὁ ὁποῖος καὶ εἰς ἄλλας περιπτώσεις ὑπῆρξεν ὁ πλησιέστερος ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ Διοικητ. Συμβουλίου συνεργάτης τοῦ Γ. Πεζοπούλου, θεωρῶν ὅτι τὰ ἐφαρμοσθέντα ὑπὸ τῆς δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς κριτήρια τῶν ἀποσβέσεων προβλέπονται ὑπὸ τοῦ νόμου μόνον διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς Διαίτησιν εὐρίσκει, ὅτι «ἡ ἀντιπροσφορά τῆς Δ.Ε.Η. ἐπὶ τῶν αἰτουμένων 79 ἑκατομ. δρχ. δέον νὰ καθορισθῇ εἰς τὸ ποσοστὸν τῶν 70 ἐκ. α. τ. μ. μ. ὑ.». Δὲν τολμᾷ ὁμοῦς νὰ εἰσηγηθῇ τὴν ἀποδοχὴν του, πρὶν ἢ κληθῇ ἡ Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπὴ νὰ ἐπανεκτιμήσῃ τὴν κατὰστασιν τῶν ὑπὸ ἐξαγορὰν ἐγκαταστάσεων καὶ ἐπὶ πλεόν (γνωματεύσῃ ἐὰν τὸ προτείνονόμενον ποσοστὸν αὐξήσῃ εἰς τῶν 200ο) εἶναι εὐλόγον ἢ οὐ. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐπεβεβαίωσε τὴν ὁρθότητα τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις ὑποστηρικθέντων περὶ τῆς νομικῆς καὶ πραγματικῆς ἀνάγκης, ὅπως ὑπάρχῃ γνωμοδότησις τῶν εἰδικῶν καὶ περὶ τοῦ «ἀέρος». Ὁ Σ. Κιτριλάκης, συνταχθεὶς μὲ τὴν ἄποψιν ὅτι «ἡ ὁδὸς τῆς ἀπαλλοτριώσεως θὰ ὀδηγήσῃ τὴν Δ.Ε.Η. εἰς μεγάλας περιπετείας, νομίζει ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ μία πρότασις πρὸς τὴν Δ.Ε.Η. διὰ τὸ ποσοστὸν τῶν 65 ἑκατομμυρίων δρχ.». Τέλος ὁ Π. Στουπάλης ὑπεστήριξεν, ὅτι «δὲν πρέπει ἡ Δ.Ε.Η. ἀτέγκτως νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ θέμα» καὶ προέτεινε «βολιδοσκοπήσεις διὰ περαιτέρω διαπραγματεύσεις», χωρὶς ὁμοῦς νὰ καθορίσῃ εἰς ἐρώτησιν τοῦ Προέδρου «μὲ ἕχμι ποίου σημείου ἔδει νὰ ὑποχωρήσῃ ἡ Δ.Ε.Η.» διότι, ὡς εἶπεν «δὲν εἶναι ὥριμος νὰ ἀπαντηθῇ ἐπ' αὐτοῦ». Ἀκαμπτοὶ εἰς τὰς ἀπόψεις τῶν ἔμειναν 1) ὁ Ἀναρχ. Δημητρακόπουλος ὁ ὁποῖος ἔδωκε λευκὴν ψήφον δι' ἑλλειψιν γνωμοδοτήσεως ἐπὶ τοῦ ποσοστοῦ αὐξήσεως, 2) ὁ Ι. Πεσματζόγλου ὁ ὁποῖος παρετήρησεν, ὅτι «δὲν εἶναι ὁρθὸν τὸ Διοικ. Συμβούλιον νὰ συζητῇ ὑποθέσεις καὶ νὰ ἀποφασίζῃ ἀναλόγως τῆς ἀσχοιῦμένης ἐπ' αὐτοῦ πιέσεως» καὶ προσέθεσεν, ὅτι «ἐὰν ἡ ἀποτίμησις τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς Ε.Η.Ε. ἐγίνετο ἐπὶ τῇ βάσει ἄλλων κριτηρίων εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ἦγεν εἰς δυσμενέστερα διὰ

τὴν Ε.Η.Ε. ἀποτελέσματα... Αἱ ἀνησυχίαι τῆς Δ.Ε.Η. περὶ τῆς ἐκβάσεως τῆς ἀπαλλοτριώσεως ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΒΑΡΥΝΟΥΝ περισσότερο ἀπὸ τὰ ἄλλα καὶ κατηγορηματικὰ στοιχεῖα τὰ ὑφιστάμενα ὑπὲρ τῶν ἀπόψεων τῆς Δ.Ε.Η.» καὶ 3) ὁ Β. Κόλλιας, ὅστις ὑπεγράμμισεν, ὅτι «ἐν ἐκ τῶν σημαντικωτέρων ἐπιχειρημάτων, τὰ ὁποῖα θὰ ἀρύνουν εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστοῦ εἶναι καὶ ἡ βάσις τῆς ἀξίας τῶν μετοχῶν τῆς (δέκα ἑκατομμυρίων ὡς ἐρρέθη) ἀποδεικνυομένη ὡφελιμότης τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς Ε.Η.Ε.». Καὶ προσέθεσεν, ὅτι ἡ Ε.Η.Ε. πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τῆς, ὅτι εἰς περίπτωσιν ἀναγκ. ἀπαλλοτριώσεως «θὰ πληρώσῃ διὰ φόρους ἕνα ἀρκετὰ ὑψηλὸν ποσόν», ὁπότε καὶ ἐπιτυχανομένης εὐνοικῆς δι' αὐτὴν δικαστικῆς ἀποφάσεως «θὰ ἀπομείνῃ εἰς χεῖρας τῆς ὀλιγοτέρας» τοῦ προσφερομένου ποσοστοῦ. Ἐν τέλει τὸ Διοικ. Συμβούλιον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 266) 4.8.58 ἀποφάσεώς του, ληφθεῖσης κατὰ πλειοψηφίαν, μὲ μειοψηφίαν μόνον τῶν Γ. Πεζοπούλου καὶ Π. Γουναράκη, ἐξουσιοδότησε τὸν Γεν. Διευθυντὴν, «ὅπως προβῇ εἰς τὴν λήψιν ἀπάντων τῶν ἀναγκαζούντων μέτρων διὰ τὴν κήρυξιν τῆς ἀπαλλοτριώσεως», ἀποτυχόντος καὶ τοῦ νέου ἐλιγμοῦ τῶν Γ. Πεζοπούλου καὶ Π. Γουναράκη.

δ) Εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 18.8.1958 ἀνεκινώθη, ὅτι ἡ Ε.Η.Ε. ἐξήτησε παράτασιν «τῆς δοθείσης προθεσμίας προσφυγῆς εἰς διαίτησιν», ἐν ᾧ ἄλλοτε ἐδήλου κατηγορηματικῶς, ὅτι δὲν θὰ προσέφευγεν εἰς αὐτὴν. Εἰς τὴν ἐπομένην τῆς 23.8.1958 οἱ Π. Στουπάλης καὶ Ε. Βιδάλης ἐξήτησαν τὴν ἐπανασυζήτησιν, ἣτις καὶ ἐγένετο κατὰ τὴν 25.8.1958, ὁπότε ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου «ἀνακεφαλαίων» διεπίστωσεν, ὅτι «ἂν ἐν συνόλῳ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐπιθυμοῦν νὰ καθορισθῇ ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. τὸ προτείνονόμενον ποσοστὸν διὰ τὴν ἐξαγορὰν τῶν 69 ἐκ. α. τ. δρχ. μ.», καὶ προέτεινεν, ὅπως μὴ μεταβληθῇ ἡ ἀπόφασις περὶ τῶν 59 ἑκατομ. δρχ. μέχρις ὅτου ἡ Ε.Η.Ε. «καθορίσῃ σαφῶς τὴν στάσιν τῆς». Οἱ ἐμμένοντες εἰς τὰς ἀπόψεις τῶν περιορίσθησαν εἰς τοὺς Α. Δημητρακόπουλον, Β. Κόλλιαν καὶ Ι. Πεσματζόγλου. Ὑπὸ τὸ προεκτεθὲν πνεῦμα τῆς προτάσεως τοῦ Π. Γουναράκη διετυπώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 300) 25.8.58 ἀπόφασις. Κατὰ τὴν συνεδρίασιν ὁμοῦς τῆς 24.9.1958, καθ' ἣν ἀνεκινώθησαν ἀπλῶς αἱ ἐκδηλωθεῖσαι προθέσεις τοῦ «Πολογέωργου» «ὅπως μειώσῃ τὰς ἀπαιτήσεις του» ὁ Β. Κόλλιας ἐδήλωσε χωρὶς νὰ ἀντικρουσθῇ, ὅτι «ἡ πλειοψηφία τοῦ Δ.Σ. δὲν ἐδέχθη, ὅπως ἡ Δ.Ε.Η. προτείνῃ διὰ τὴν ἐξαγορὰν τὸ ποσοστὸν τῶν 69 ἐκ. α. τ. μ. καὶ ὅτι ἀπλῶς ἀνεφέρθη τὸ ποσόν τοῦτο κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συζήτησιν».

ε) Εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 22.10.1958 παρενεβλήθη καὶ ἐν νέον σημαντικὸν στοιχεῖον. Ἡ ἀνεκινώθεισα ἐν ἀρχῇ τῆς συζητήσεως ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου «συγκίνησις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ» διὰ τὴν ἐκκρεμότητα τῆς ἐξαγορᾶς καὶ ἡ παράκλησις του, ὅπως μεταδοθῇ εἰς τὸ Συμβούλιον ἡ ἀπόφίς του, ὅτι ἀσχετῶς τοῦ τρόπου καθ' ὃν τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἔκρινε τὸ θέμα τῆς ἐξαγορᾶς, πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ἐκκρεμότης ἡ ὁποία θὰ ἐπακολουθήσῃ τὴν ἀπόφασιν περὶ ἀπαλλοτριώσεως θὰ δημιουργήσῃ ἀσφαλῶς ζήτηματα οἰκον. φύσεως διὰ τὴν Δ.Ε.Η. λόγῳ κυρίως τῆς παρατάσεως τῆς ἐπιδοτήσεως ἡ ὁποία ἰδίᾳ διὰ τοὺς χιμερινοὺς μῆνας ἀνέρχεται εἰς σημαντικώτατα ποσά, ἐγγίζοντα τὰ 2 ἑκατομ. μηνιαίως, ἐκτὸς τῆς τάλαιπωρίας, ἡ ὁποία μέλλει «νὰ προκύψῃ ἐκ τῆς ἀμφισβήτησεως τῆς συνταγματικότητος τοῦ νόμου». Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσαν συζήτησιν ὁ μὲν Π. Στουπάλης προέτεινε ποσοστὸν «κυμαινόμενον μετὰξὺ 67 καὶ 69 ἐκ. α. τ. μ. δρχ.», οἱ δὲ Ε. Βιδάλης καὶ Σ. Κιτριλάκης δρχ. 68.000.000. Καὶ οἱ τρεῖς, κατόπιν τῆς γνώμης τοῦ Κυ-

θερνητικού Επιτρόπου, ότι η ΔΕΗ θα έπρεπε να χαλάρωσει την διαφορά ανάμεσα στην δυνάμει και στην πραγματική παραγωγή (από 70 εκατ. δρχ. προκειμένου να αποφυγή την ταλαιπωρία της απαλλοτριώσεως), έδωκεν την διαφορά των 70 εκατ. δρχ. Χαρακτηριστικόν των λόγων, δι' ους εκάμφθησαν τα μέλη του Δ.Σ. και έδωκεν την τελικήν την εξαγοράν αντί 70 εκατομ. δρχ. είναι τα εξής υπό του Β. Κόλλια εις την αὐτήν συνεδρίασιν λεχθέντα. «... Αλλά βλέπω τούτο σήμερον: ότι ὅλοι οἱ παράγοντες τόσον οἱ τῆς Δ.Ε.Η., ὅσον καί οἱ Κυβερνητικοί δὲν εἶναι πρόθυμοι νὰ χρησιμοποιοῦν τὰ μέσα τὰ ὅποια ἔχουν εἰς τὴν διάθεσίν των διὰ νὰ ἐπιβάλλουν τὸ ποσὸν τῶν 59 εκατομ. "Ὅταν λοιπὸν ὑπάρχῃ ἀπροθυμία ἐκ μέρους τοῦ ἐνὸς διαδίκου καὶ ὅταν μάλιστα ὁ διάδικος αὐτὸς ἔχη τὰς κινήσεις του δεσμευμένας ἀπὸ ὠρισμένας διατάξεις καὶ διασπᾶται τρόπον τινὰ ἡ ἑνότης του εἰς πολλὰς σκέψεις καὶ πολλὰς ἀρμολογήσεις, φυσικὸν εἶναι ἡ θέσις τοῦ ἐτέρου διαδίκου τῆς Ε.Η.Ε. νὰ καθίσταται προνομιακή. Προσθέτως ἡ Ε.Η.Ε. πληροφανεῖται λεπτομερῶς τί σκεπτόμεθα καὶ τί λέγομεν, ἐνῶ ἡμεῖς δὲν γνωρίζομεν ποτὲ τί σκέπτεται καὶ τί λέγει ἡ Ε.Η.Ε.». Δι' ὃ καὶ κατέληξε νὰ προτείνῃ ὅπως «ἀφ' ἑξῆς ἡ Γεν. Διευθύνσις νὰ διαπραγματευθῇ μετὰ τῆς Ε.Η.Ε. διὰ τὴν ἐξέδυσιν βάσεως συνεννοήσεων, τὸ δὲ ἀποτελεσματὸν ὑποβληθῇ πρὸς τὸ Δ.Σ. πρὸς ἐπικύρωσιν». Οὕτω ἐξέφρασε κατὰ τὸν σεμνότερον ἀλλὰ καὶ ζωηρότερον ἐν ταύτῳ τρόπον ὅλην τὴν πικρίαν, τὴν ἀπογοήτευσιν καὶ διαμαρτυρίαν του δι' ὅσα ἐγίναν καὶ ἐπρόκειτο νὰ γίνωσι. Δὲν ὑπῆρχε λόγος, εἶπεν ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, νὰ ἀσχολῇται τὸ Δ.Σ. ἀπὸ τελικῶς ἡ γνώμη του παρεκκλινέτω καὶ ἐξουδετερωτο. Ἀς κληθῇ τοῦτο μόνον πρὸς ἐπικύρωσιν καὶ ὅχι ἔγκρισιν τῶν ἀποφασισθησάντων ἀπὸ τὸν Γεν. Διευθυντὴν. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. συνώψισε τὰ συμπεράσματα τῆς συζητήσεως εἰς τὸ ὅτι οἱ Ι. Πεσματζόγλου καὶ Β. Κόλλιας ἦσαν ὑπὲρ τῶν 59 εκατομ., ὁ Ἄναρ. Δημητρακόπουλος ὑπὲρ τῆς λευκῆς ψήφου καὶ οἱ Γεν. Διευθυντῆς, Πρόεδρος, Ε. Βιδάλης, Σ. Κιτριλάκης καὶ Π. Στουπάλης ὑπὲρ τῶν 70 εκατ. δρχ. Ἡ ἀπόφασις ὅμως 355/1958 διευτυπώθη ὑπὲρ τῆς απαλλοτριώσεως πρὸς διευκόλυνσιν τῶν διαπραγματεύσεων, ἀποφασισθέντος, ὅπως παρὰ κληθῇ ὁ Ὑπουργὸς Βιομηχανίας καὶ βολιδοσκοπήσῃ σχετικῶς τὴν Ε.Η.Ε. Εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 21.11.1958 ἀνεκοινώθη ἡ συμφωνία τῆς Ε.Η.Ε. ἐπὶ τοῦ ποσῶν 70 εκατομ. δρχ. καὶ ἐλήφθη κατὰ πλειοψηφίαν ἡ ὑπ' ἀριθ. 396/1958 ἀπόφασις. Ἐμειοψήφισαν 1) ὁ Ι. Πεσματζόγλου ὁ ὁποῖος ἀπεχώρησε τῆς συνεδριάσεως ἀπὸ τοῦ ἐδήλωσε: «Παραμένω ἐπιμόνως εἰς τὴν ὁμοφώνως ἀποφασισθεῖσαν ἀποζημίωσιν τῶν 59 εκατ. δρχ. καὶ τονίζω, ὅτι εἰλικρινῶς πιστεύω, ὅτι αὐτὸς ὁ χειρισμὸς τῶν διαπραγματεύσεων ὁ ὁποῖος γίνεται εἶναι ὅχι μόνον μὴ ἐξυπηρετικὸς διὰ τὴν Δ.Ε.Η. καὶ διὰ τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου ἀλλὰ ἀντιθέτως εἶναι καὶ διετικῶς ἐλαττικὸς διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποῖους ἐξήγησα ἐπανειλημμένως».

2) Ὁ Β. Κόλλιας, ὁ ὁποῖος ἠρκέσθη νὰ δηλώσῃ, ὅτι ἐμμένει εἰς τὰ 59 εκατομμύρια καὶ 3) Ὁ Ἀνάργυρος Δημητρακόπουλος ὁ ὁποῖος ἐξηγῶν τὴν λευκὴν ψήφον του εἶπεν, ὅτι θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν γνώμην τῆς δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ὑπερβάσεως, τοσούτω μάλλον καὶ ὅσον πρόκειται περὶ μεγάλης ἐπιχειρήσεως τῆς ὁποίας τὰ ἐξαγοραστέα πραγματικὰ στοιχεῖα εἶναι πολὺπλοκα. (Καὶ εἰς τὴν προκείμενῃν περίπτωσιν, προσέθεσεν, ἀκολουθῶν τὴν γραμμὴν πού ἀνέφερε καὶ πάντοτε ἠκολούθησα, δὲν θὰ ἀνεγνώριζα ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει ἀποζημίωσιν μεμεγάλυντέραν τῶν 54.000.000 δρχ. ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἀπλῶν στοιχείων ἀπὸ τὰ ὅποια νὰ δύνανται νὰ ἐξαγάγῃ συμπεράσματα. Δηλαδή αὐξήσιν μεγαλυτέραν τοῦ 150) οἱ ἐπὶ τῆς ἀποτιμῆ-

σεως, ἣν διὰ πᾶσαν περίπτωσιν ἀνεγνώρισα ὡς ἀνώτατον ὄριον. Πρόκειται ὅμως περὶ ὀγκώδους ἐπιχειρήσεως μετὰ πολλὰ καὶ πολὺπλοκα στοιχεῖα καὶ δυσκολεσόμενος νὰ προσδιορίσω ἀριθμὸν διδῶ λευκὴν ψήφον». Ὁ πρῶτος εἶπεν ὀλίγα ἀλλὰ προφανῶς ἡγνῶει πολλὰ.

5) α) Ἐνῶ μετὰ τὴν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 3496/58 ἀπόφασιν ἤρχισαν καὶ παρετείνοντο ἀδικαιολογητῶς ἐπὶ τετράμηνον περίπου καὶ μετὰ τῆς Ε.Η.Ε. συνεννοήσεως πρὸς σύναψιν τῆς ἀποφασισθείσης περὶ ἐξαγορᾶς συμβάσεως, συνεκλήθη ἐκτακτὸς συνεδρίασις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τὴν 20.3.58, καὶ ἦν ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. ἀνέγνωσεν εἰς τὰ κατὰ πλῆκτα μέλη αὐτοῦ τὸ συνταγέν τὴν αὐτὴν ἡμέραν (20.3.58) καὶ ὑπογράφειν παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ Γ. Πεζοπούλου πρακτικὸν περὶ τῶν διαμεριζέντων κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 19.3.59 τῆς ἐξ Ὑπουργῶν Οἴκου. Ἐπιτροπῆς, εἰς τὴν κληθέντες παρέστησαν ἀμρότεροι. Κατὰ τὸ πρακτικὸν τοῦτο καὶ τὰς ἐπεξηγηματικὰς ἀνακοινώσεις τοῦ Π. Γουναράκη ὁ τότε Ὑπουργὸς Συντονισμοῦ Α. Πρωτοπαπαδάκης «ἤκουσε διακόρους νὰ συζητοῦν μήπως ἡ Δ.Ε.Η. ἔδωκε πολλὰ χρήματα εἰς τὴν Ε.Η.Ε. καὶ ἐφοβεῖτο μήπως ἐδημιουργοῦντο ζητήματα τόσον διὰ τὴν Δ.Ε.Η. ὅσον καὶ διὰ τὴν Κυβέρνησιν». Παρ' ὅλον ὅτι ὁ Π. Γουναράκης κατόπιν συνεννοήσεως του μετὰ τὸν τότε Ὑπουργὸν Βιομηχανίας «προσέφερε νὰ διαφωτίσῃ τὸν Ὑπουργὸν Συντονισμοῦ καὶ νὰ τοῦ ἀποδείξῃ, ὅτι τίποτε τὸ διαβλητὸν δὲν ὑπάρχει εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν», ἐκλήθησαν «ἐξαφνα» αὐτὸς καὶ ὁ Γεν. Διευθυντῆς εἰς τὴν χθυσινήν Συνεδρίασιν τῆς ἐξ Ὑπουργῶν Οἴκου. Ἐπιτροπῆς, εἰς τὴν παρέστησαν ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ οἱ Ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν, Γεωργίας, Βιομηχανίας καὶ Ἐργασίας, καὶ ὁ Γ. Γουναράκης.

Κατ' αὐτὴν ὁ μὲν Ἀντιπρόεδρος εἶπεν ὅτι, ὡς ἀμετέδωκε ὁ Ὑπουργὸς Συντονισμοῦ τὸ ἀποφασισθὲν τίμημα ἐξαγορᾶς θεωρεῖται παρὰ σοβαρῶν οἰκονομικῶν κύκλων τῆς χώρας ὡς ὑπερβολικὸν καὶ ἡ καταβολὴ τούτου εἰς τὴν Ε.Η.Ε. ἐνδέχεται νὰ ἐκθέσῃ οὐ μόνον τὴν Δ.Ε.Η. ἀλλὰ καὶ τὴν Κυβέρνησιν, ὡς ἐννοοῦσαν ἰδιαιτέρως τὸν κ. Πολυγέωργον» ὁ δὲ Α. Πρωτοπαπαδάκης προσέθεσεν, ὅτι «δὲν δύναται νὰ παραλέσῃ τὸ γεγονός, ὅτι ἐνῶ κατὰ μέσον ὅρον διὰ τὰς μέχρι 31.12.58 ἐξαγορασθείσας 12 ἐπιχειρήσεις κατεβλήθη πέραν τῶν ὑπηρεσιῶν ἀποτιμήσεων ποσὸν μὴ ὑπερβαῖνον τὰ 18.80) οἱ εἰς μίαν μεγάλην καὶ ἰσχυρὰν ἐπιχείρησιν ἀποφασισθὴν ὑπὸ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου νὰ καταβληθῇ ἐπὶ πλέον ἀντὶ τοῦ 18.80) οἱ ποσοστὸν ἐγγίζον τὸ 480) οἱ». Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς συσκέψεως προσήλθε καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ὁποῖου ὁ τότε Ὑπουργὸς τῆς Βιομηχανίας ὑπεστήριξε τὴν αὐτονομίαν τῆς Δ.Ε.Η. καὶ τὴν ἀναρμολόγητα τῆς ἐξ Ὑπουργῶν Οἴκου. Ἐπιτροπῆς. Ὁ τότε Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως «διεπίστωσεν, ὅτι οἱ κ.κ. Ὑπουργοὶ λαμβάνουν σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν τοὺς ἐθνικοὺς τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ» καὶ κατόπιν τούτου ἐξέφρασε τὴν γνώμην, «ὅτι τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς Δ.Ε.Η. πρὸς ἀποφυγὴν δημιουργίας ἐντυπώσεων ἔστω καὶ ἐσφαλμένων θὰ ἦτο σκόπιμον νὰ ἐπανεξετάσῃ τὴν περίπτωσιν τῆς ἐξαγορᾶς δι' ἀπαλλοτριώσεως», ἐκτὸς ἐὰν ἡ Ε.Η.Ε. «ἐφάνητο ὑποχωροῦσα εἰς τὰς μεγάλας ἀξιώσεις τῆς». Εἰς ἐρώτησιν τοῦ Π. Γουναράκη εἰς ποῖον ποσὸν «θὰ ἦτο δυνατόν νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἐξαγορά» προέτεινεν ὁ Κ. Καραμανλῆς «τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον ὑπεστήριξε νῦν ἡ μειοψήφια τοῦ Δ.Σ. δηλαδή τὸ ποσὸν τῶν 59 ἢ 60 εκατομ. δρχ.

χ.μ.ω.ν». Κατά την επακολοιούθησαν συζήτησιν ὁ μὲν Σ. Κιτριλάκης παρετήρησεν ὅτι «τὸ ζήτημα τῆς ὑπογραφῆς τοῦ συμβολαίου ἐβράδυνε πάρα πολὺ δεδομένου ὅτι παρήλθον ἤδη 5 μῆνες». Ὁ δὲ Γ. Πεζόπουλος ἀπεκάλυψεν, ὅτι «ὁ Ὑπουργὸς Συντονισμοῦ εἶπεν, ὅτι «κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως) μετὰ τρεῖς μῆνας θὰ κἀμ.ω.μ.εν κατὰ τὴν». Ὁ Θ. Μακρῆς παρετήρησεν, ὅτι φοβεῖται ὅτι θὰ ἀπαιτηθῇ πολὺ περισσότερον δῖάστημα καὶ εἰς ἐρώτησιν τοῦ Ε. Βιδάλη «εἰς 6 μῆνας;» ἀπήντησεν «ἴσως». Ἀπὸ τοῦς «6 ἴσως» τοῦ Θ. Μακρῆ μέχρι τῶν 24 μηνῶν τοὺς ὁποίους ὑπελόγησεν ὁ Γ. Πεζόπουλος, ὑπάρχει νομιζομένη ἀπόστασις, μὴ δυναμένη νὰ καλυφθῇ μὲ μόνον τὴν ἀμέλειαν τοῦ Γ. Πεζοπούλου πρὸς συγκέντρωσιν ἀκριβῶν πληροφοριῶν. Ὁπωσδήποτε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 78) 20.3.59 ἀποφάσεως ἀνεκλήθη ἡ περὶ ἐξαγορᾶς ὑπ' ἀριθ. 396) 58 ὁμοία καὶ ἀπεφασίσθη ἡ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτριώσις.

β) Εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 31.3.59 ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Ν. Βλαχόπουλος ἐδήλωσεν, ὅτι μετὰ τὴν ὑπογραφὴν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας τῆς περὶ κηρύξεως τῆς ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως ἀποφάσεως ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων διετυπώθη τὸ παράπονον ὅτι θὰ ἔδει πρὶν ἢ ὑπογραφῇ ἡ ἀπόφασις νὰ κληθῶν ἵνα διατυπώσων τὰς ἀπόψεις των καὶ ἐνδεχομένως ἀποφασθῇ ἡ τόσον κατὰ φύλιν τιμὴ δι' αὐτοῦς λόγους τῶν ταλαιπωριῶν καὶ μακρῶν δικαστικῶν ἀγώνων ἀποφασίς περὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως, ἥτις εἰρήσθω δὲν ἐφημερίσθη εἰς οὐδεμίαν ἐτέραν περίπτωσιν μέχρι σήμερον». Πράγματι ὁ Ὑπουργὸς Βιομηχανίας «ἐκράτησε τὴν ὑπογραφὴν ἀπόφασιν καὶ θέτει εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Δ.Ε.Η. ὅπως δώσῃ τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὴν Ε.Η.Ε. πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἀπαλλοτριώσεως καὶ λάβῃ ἀπόφασιν ὅπως, ἐὰν δεχθῇ ὡς τίμημα τὸ ποσὸν τῶν 59.000.000 δρχ. ἐν συνόλῳ — δι' ἡλ.δ.η. νὰ συμπεριληφθῶν καὶ αἱ γενόμενα ἀπὸ τῆς ἀποτιμῆσεως νέαι ἐγκαταστάσεις ἢ βελτιώσεις — ὑπογραφῇ ἡ σύμβασις κατὰ τοὺς λοιποὺς ὁρους ὡς συμφωνήθη, πλήν, τοῦ ποσοῦ ὀριζομένου ὡς ἀνωτέρω». Οὕτω κατ' οὐσίαν ὁ Ὑπουργὸς ὑποκατέστησε τὸ Διοικ. Συμβούλιον καὶ ὑπεγράψεν τὴν ἀπόφασιν πρὸς τὸ συμφέρον βεβαίως τῆς Δ.Ε.Η., ὅπερ τοῦτο, ὡς ἀπεδείχθη, δὲν ἐπρόσταυσε. Κατὰ τὴν επακολοιούθησαν διελλώδη συζήτησιν, ὁ Π. Γουναράκης ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ οἰονεῖ ἀπολογουμένου εἰς τὴν ὁ ἴδιος περιήγαγεν αὐτόν, μετὰ μακρὰν ἐξιστόρησιν τῶν γεγονότων καὶ τὴν δήλωσιν ὅτι οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Ε.Η.Ε. ἐδήλωσαν εἰς τὸν κ. Ὑπουργόν ὅτι ἀποδέχονται ὡς τίμημα τῆς φιλικῆς ἐξαγορᾶς τὸ ποσὸν τῶν 59 ἑκατομμυρίων δρχ.μὲν εἰς τὸ ποσὸν περιλαμβανόμενα καὶ αἱ ἀπὸ 1.2.1958 γενόμενα ἐπεκτάσεις τῶν δικτύων τῆς καὶ βελτιώσεις τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς», προσέθετε τὰ ἐξῆς: «Πρέπει ὅμως ἐκ παραλλήλου νὰ προσθέσω, ὅτι τὸ ποσὸν τῶν 59.000.000 δρχ. οὐσιωστικῶς δὲν εἶναι οὐσιωδῶς διάφορον τοῦ ποσοῦ τῶν 79.000.000 δρχ. τὸ ὁποῖον εἰσῆλθε ὁ Γεν. Διευθυντὴς τὴν 12ην Μαρτίου 1958 ἢ τῶν 70.000.000, τὰ ὁποῖα εἶχον ψηφίσαι ὡς Διοικ. Συμβούλιον κατὰ πλειοψηφίαν τὸν Νοέμβριον 1958. Καὶ τοῦτο διότι ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Ε.Η.Ε. ἐπραγματοποίησε προσδευτικῶς ὑπὲρ αὐτῆς τὴν διαφορὰν περίπου κατὰ τὴν ὁποίαν φαίνεται σήμερον ὑποχωροῦσα, εἰσπράξεσα ἀπὸ τὴν Δ.Ε.Η. διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ Φεβρουαρίου 1958 μέχρι καὶ Ἰανουαρίου 1959 (ἐλλείπουσιν στοιχεῖα διὰ τοὺς μῆνας Φεβρουαρίου καὶ Μάρτιον 1959) ποσοῦ ὡς ἐγγύστα 20 ἑκατομ. δρχ.μὲν». Ἡ δήλωσις αὕτη τὸς Πρόεδρου προσέκαλε τὰς ἐξῆς παρατηρήσεις 1) τοῦ Ν. Βλαχόπουλου, ὅτι «τὰ προτεινόμενα νῦν 59.000.000 «εἶναι ἀκόμη ὀλιγώτερα» ἀπὸ τὰ γενόμενα ἄλλοτε δεκτὰ ὑπὸ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου «διό-

τι τότε δὲν περιλαμβάνοντο εἰς τὰ 59 ἑκατομμύρια αἱ ἐγκαταστάσεις αἱ ἐκτελεσθεῖσαι ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου 1958, ἐν ᾧ σήμερον περιλαμβάνοντα». 2) Τοῦ Ε. Βιδάλη, ὅτι «ἄλλως τε τὰ 20 ἑκατομμύρια περὶ ἐπιδοτήσεως δὲν τὰ ἔλαβεν ὡς κέρδος ἐξ ὁλοκλήρου ἡ Ε.Η.Ε., δεδομένου, ὅτι τὰ περισσότερα ἐξ αὐτῶν τὰ ἐξώδευσεν». Εἰς τοῦτο ἀπήντησεν ὁ Π. Γουναράκης, ὅτι «τὸ 50ο) οὐ πάντως ἐξ αὐτῶν εἰσῆλθεν εἰς τὰ θυλάκια τῶν μετόχων ὡς καθαρὸν κέρδος» καὶ 3) τοῦ Ι. Πεσματζόγλου, ὅτι ἡ ἀπόφασις περὶ ἀπαλλοτριώσεως δὲν ἐλήφθη ὡς εἶπεν ὁ Πρόεδρος, τὸν Αὐγούστου τοῦ 1958, ἀλλὰ «πρὸ ἐνός ἐτους». «Θεωρῶ, προσέθετε, τὴν καθυστέρησιν ἢ ὁποῖα ἔλαβε χώραν καὶ τὰ ἐμπόδια τὰ ὁποῖα παρενεβλήθησαν, καθ' οἷον διήκοντες τρόπον, ὥστε νὰ μὴ κατὰστέῃ δυνατὴ ἡ ραγδαία πρόοδος τῶν ἐνεργειῶν μας πρὸς ἐναρξιν τῆς ἀπαλλοτριώσεως, ἐφ' ὅσον ἡ Ε.Η.Ε. δὲν ἀπεδέχθη τὸ ποσὸν τῶν 59 ἑκατομ. δρχ.μὲν ΩΣ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΓΟΝΤΕΥΤΙΚΟΝ. Τὸ ἀναφέρω διότι ἐπανειλημμένως εἰς τὸ παρελθὸν τὸ ἀνέφερα τοῦτο». Ὁ Π. Γουναράκης ὡμολόγησεν, ὅτι τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1958 ἀπερρίφη ἡ εἰσήγησις τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ περὶ 79 ἑκατομ. δρχ. χωρὶς νὰ ἀποφασισθῇ ἡ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτριώσις, ἀλλὰ ὡς εὐλόγως ἠρώτησεν ὁ Ι. Πεσματζόγλου, ποῖαν ἔνοιαν εἶχε τότε ὁ ταυτόχρονος καθορισμὸς τοῦ τιμήματος εἰς 59.000.000 δρχ.; Εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ὁ ἐξείαν διαλογικὴν συζήτησιν Γουναράκη—Πεσματζόγλου παρενέβησαν οἱ Θ. Μακρῆς καὶ Ἀναργ. Δημητρακόπουλος, ὁ μὲν πρῶτος διὰ νὰ εἴπῃ, ὅτι ἐγεννήθη ζήτημα προθεσμίας προσφυγῆς εἰς τὴν δικαιοσύνην 2 μηνῶν, ἢ ὁποῖα ὅμως δὲν ἐδικαιολογεῖ τὴν καθυστέρησιν πέραν τοῦ «Μαΐου καὶ Ἰουνίου ἔστω» κατὰ τὸν Ι. Πεσματζόγλου, ὁ δὲ δευτερός διὰ νὰ ὑπενθυμίσῃ, ὅτι, ὡς νομίζει, «ἀναγράφεται εἰς τὰ σχετικὰ πρακτικὰ τῆς 21.4.58, ὅτι εἰς περίπτωσιν μὴ ἀποδοχῆς ὑπὸ τῆς Ε.Η.Ε. «τῶν 59.000.000» θὰ προσφύγωμεν εἰς τὴν ἀπαλλοτριώσιν». Ἐν τέλει ὁ Ι. Πεσματζόγλου ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου 1958 σημειωθείσα καθυστέρησις «ἦτο ἀπαράδεκτος καὶ ὠδήγησεν εἰς ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα εἶναι εἰλικρινῶς λυπηρότατα διὰ τὴν Δ.Ε.Η.» δεδομένου, ὅτι ἐκτοτε κατεβλήθησαν ἐπιδοτήσεις «ἀν καὶ δὲν συμφωνεῖ μετὰ τὸν χαρὰκτῆρα» τὸν ὁποῖον ἔδωκεν εἰς αὐτὰς ὁ Π. Γουναράκης. 4) Τοῦ Γρ. Πανᾶ, ὅτι «παρέστη εἰς τὰς συζητήσεις αἱ ὁποῖαι διεξήχθησαν εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως. Ἐκ τῶν ὁποίων προκύπτει ἐπιβεβαίωσις τῆς γνώμης τοῦ κ. Πεσματζόγλου, ὅτι αὐτὴ ἡ ἱστορία μᾶς ἐπροξένησε κάποιον τραυματισμόν» καὶ 5) Τοῦ Ἀναργ. Δημητρακοπούλου, ὅτι διεξήχθη ἀλληλογραφία μετὰ τὴν Κυβέρνησιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος καὶ τὸ Δ.Σ. δὲν εἶχεν ἰδέαν». Ἐν τέλει ἐλήσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 97) 31.3.58 ἀπόφασις περὶ ἐξαγορᾶς κατὰ τὰ ἀνωτέρω.

6) Ἐν ὅψει τῶν προεκτεθέντων συμπεράνουμεν ὅτι: α) Τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἐξαιρουμένου τοῦ Ἀναργ. Δημητρακοπούλου παρέβη τὰς διατάξεις τοῦ ὡς εἴρηται Ν.Δ. 3523) 56 κατὰ τὴν φιλικὴν ἐξαγορὰν τῶν ἐγκαταστάσεων τῶν δικτύων ἡλεκτροικῶν ἐπιχειρήσεων, μὴ ζητήσαν τὴν παρ' αὐτοῦ ἐπιβαλλομένην γνωμοδότησιν τῶν εἰδικῶν πραγματογνωμόνων ἐφ' ὅλων τῶν ὄρων τῶν σχετικῶν συμφωνιῶν καὶ εἰδικώτερον τοῦ ἀφορῶντος τὴν καταβολὴν ποσοῦ ἐπὶ πλέον τῆς γενόμενης ἀποτιμῆσεως. Τοῦτο δὲ ἐπραξε σκοπίμως διὰ νὰ διευκολυνθῇ εἰς τὸν αὐθαίρετον καὶ ἐν πολλοῖς ἀδικαιολόγητον καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τούτου εἰς ἐκάστην περίπτωσιν, ὡς ἐπεβεβαιώθη ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο διευκολύνθη ἀπὸ 0α) οὐ μὲχρι καὶ πέραν τοῦ 100α) ο. Μεγαλύτεραν εὐδύνην ὡς πρὸς τοῦτο ἔχουσιν οἱ Π. Γουναράκης, Γ. Πεζόπουλος καὶ Θ. Μακρῆς, τῆς πρωτοβουλίας ὀφειλομένης πιθανώτατα εἰς τοὺς δύο πρώτους, καὶ β) Εἰς τὴν ἐξαγορὰν τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς Ε.Η.Ε. ἡ στάσις τῶν Π. Γουνα-

ράκη και Γ. Πεζοπούλου, ενισχυθέντων πως και από τον Θ. Μακρήν, υπήρξεν εκδήλως χαρακτηριστική προς την Ε.Η.Ε. και είχε ως αποτέλεσμα να ζημιώσει την Δ.Ε.Η. με 20 περίπου εκατομμύρια δραχ. τα οποία επλήρωσαν εις επιδοτήσεις, ως ωμολόγησε και ο Π. Γουναράκης κατά τα ανωτέρω. Επὶ πλέον δὲ ἐτραυματίσεν ἡθικῶς τὴν Δ.Ε.Η. καὶ ἐδημιούργησε βασίμους ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὴν θέλησιν καὶ τὴν ἱκανότητα τῶν διοικούντων αὐτὴν πρὸς ἀποτελεσματικὴν ὑπεράσπισιν τῶν συμφερόντων της. Ὡς κυριώτερα χαρακτηριστικά της τοιαύτης ἀπαράδεκτου στάσεως τῶν γεγονότα δύναται νὰ ἐπισημανθῶσι 1) τὸ ὅτι ὑπελόγησαν τὸν χρόνον τῆς διαδικασίας τῆς ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως εἰς 24 μῆνας, ἐνῶ ἦτο βέβαιον, ὅτι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἡδύνατο νὰ φθάσῃ τὸ τέταρτον αὐτῶν, δεδομένου ὅτι μετὰ τὴν Προεδρικὴν ἀπόφασιν θὰ παρεδίδωντο αἱ ἀπαλλοτριωτικαὶ ἐγκαταστάσεις εἰς τὴν Δ.Ε.Η., 2) τὸ ὅτι ὑπελόγησαν ὡς κέρδη τῆς Ε.Η.Ε. ὅλας τὰς ἐπιδοτήσεις τῆς διατίας, ἐνῶ οἱ ἴδιοι ἠναγκάσθησαν νὰ παραδεχθῶσιν, ὅτι ταῦτα δὲν θὰ ὑπερέβαινον τὰ 500) οὐ τὰ ὅποια ἐν πάσῃ περιπτώσει θὰ εἰσέπραττον ἐντὸς διατίας καὶ ὅχι ἀμέσως διὰ τῆς ἐξαγορᾶς ὡς προέτειναν ἀρχικῶς, 3) τὸ ὅτι ἀπέφυγαν νὰ ἐρευνήσωσι καὶ νὰ ἐπικαλεσθῶσι τοὺς κινδύνους οὓς συνεπήγετο διὰ τὴν Ε.Η.Ε. ἡ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτριώσις κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἐνῶ ὑπερέβαλον τοὺς διὰ τὴν Δ.Ε.Η. ἐξ αὐτῆς ἀπειλουμένους καὶ 4) τὸ ὅτι ὑπὸ διαφόρους προφάσεις παρέλειψαν τὸ καθήκον τῶν νὰ χωρήσωσιν εἰς τὴν ἀποφασισθεῖσαν ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου 1958 ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτριώσιν. Ἡ προθυμία μετὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ε.Η.Ε. ἐδέχθη (ὀλιγώτερᾳ) τῶν προσφερόμενων εἰς αὐτὴν τότε καὶ ἡ ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος πραγματοποιήσις τῆς ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς Κυβερνήσεως ἀποφασισθείσης ἐξαγορᾶς ἀποδείκνυσι πόσον ἀβάσιμοι εἶναι αἱ προβλεψθεῖσαι δικαιολογίαι.

Ὡς πρὸς τὰ ανωτέρω ἐν τῷ κεφαλῷ τούτῳ ἐκτιθέμενα ὁ ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Γεώργιος Σακελλαρίου διατύπωνε τὴν γνώμην ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Δ.Ε.Η. εἶναι ἐλεύθερον νὰ συνομολογήσῃ συμφωνίαν περὶ φιλικῆς ἐξαγορᾶς ὑπὸ τοὺς ὅρους τοὺς ὁποίους ἤθελεν εἰς ἐκάστην περίπτωσιν κρίνει ἀνταποκρινομένους πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Δ.Ε.Η., κρίνει δὲ περαιτέρω ὅτι ἡ ἀποφίς τοῦ Ἀν. Δημοπρακόπουλου καὶ τοῦ πορίσματος τούτου, καὶ ἡ ἡ γνώμοδοτῆσις τῆς Εἰδικῆς ἐξ Ἐμπειρογνομόνων Ἐπιτροπῆς δέον ὑποχρεωτικῶς νὰ ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τοῦ ποσοστοῦ φιλικότητος δὲν εὐρίσκει ἔρεισμα εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 4 τοῦ Ν. Δ. 3523/1956. Ἀντικείμενον τῆς ἐν τῇ ἄνω διατάξει ἀναφερομένης γνωμοδοτήσεως τῆς Εἰδικῆς ἐξ Ἐμπειρογνομόνων Ἐπιτροπῆς ἀποτελεῖ μόνον ἡ ἀποτίμησις τῆς ἀξίας τῶν φυσικῶν στοιχείων τῆς ἐξαγοραζομένης ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως. Τοῦτο συνάγεται σαφῶς ἐκ τοῦ ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἀπαιτεῖ γνωμοδότησιν Εἰδικῆς ἐξ Ἐμπειρογνομόνων Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ γεγονότος, ὅτι τὰ θέματα τὰ ἐπιδεχόμενα ἐν προκειμένῳ γνωμοδότησιν τοιαύτης Ἐπιτροπῆς εἶναι τὰ ἀναγόμενα εἰς τὴν ἀποτίμησιν τῶν φυσικῶν στοιχείων τῆς ἐξαγοραζομένης ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως καὶ βάζει ἀκριβῶς τοῦ ὡς ανωτέρω περιεχομένου τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Εἰδικῆς ἐξ Ἐμπειρογνομόνων Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 4 τοῦ ἄνω Ν. Δ., τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον καθόρισε τὴν σύνθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης ἐκ τῶν εἰδικῶν καθηγητῶν τοῦ Ἑθνικοῦ Μετσόβιου Πολυτεχνείου δι' ἐκάστην κατηγορίαν φυσικῶν στοιχείων τῶν ἐξαγοραζομένων ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων, πρὸς τὴν τοιαύτην δὲ σύνθεσιν εὐρέθῃ σύμφωνος ὁ Ὑπουργὸς Βιομηχανίας, ὁ ὁποῖος ἐνέκρινε τὴν ἀπόφασιν ταύτην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Τὰ πέσαν τῆς ἀποτίμησεως ταύτης δι' οἰονδήποτε λόγον καταβαλλόμενα ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. ποσὰ εἰς τὴν ἐξαγοραζομένην ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν, καταβάλλονται διὰ λόγους ἐκφεύγοντας τῆς κρίσεως τῆς Εἰδικῆς ἐξ Ἐμπειρογνομόνων Ἐπιτροπῆς. Ἄλλως τε κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 183 τῆς Ποιν. Δικονομίας πραγματο-

γνώμονες ἢ ἐμπειρογνώμονες διορίζονται οἱ ἔχοντες τὰς ἀπαιτούμενας εἰδικὰς γνώσεις τέχνης ἢ ἐπιστήμης, κατ' οὐδεμίαν δὲ ἐκδοχὴν οἱ διορισθέντες ἐν προκειμένῳ ὡς ἄνω ἐμπειρογνώμονες καθηγηταὶ τοῦ Ε.Μ. Πολυτεχνείου δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἔχουσι τὰς ἀπαιτούμενας εἰδικὰς γνώσεις τέχνης ἢ ἐπιστήμης διὰ νὰ προσδιορίσωσι τὸ ποσοστὸν φιλικότητος τὸ δοθησόμενον εἰς ἐκάστην ἡλεκτρικὴν ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν, ἀντικείμενον ἄλλως τε τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ εἶναι θέμα ἐμπειρογνομόνων. Σημειωτέον ὅτι τόσον ἡ ἀντιπροσωπευτικὴ συνέλευσις ὅσον καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ ἐλέγχου οὐδέποτε ἠμφεσθέτησαν τὸ δικαίωμα χορηγήσεως ποσοστοῦ φιλικότητος ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὰς ἀγορὰς ἡλεκτρικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἄνευ τῆς ἄνω γνωμοδοτήσεως. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον, διατελοῦν ἐν γνώσει τῶν ανωτέρω, οὐδέποτε ἐπενέβη διὰ νὰ ὑποδείξῃ τὸ μὴ νόμιμον τῆς τηρηθείσης ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. διαδικασίας, τὴν αὐτὴν δὲ τακτικὴν ἀκολουθεῖ καὶ τὸ νῦν Διοικητικὸν Συμβούλιον. Ἀσχέτως ὅμως πάντων τῶν ανωτέρω μετὰ τὴν ἀπὸ 15 Ἰουνίου 1957 γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η. Θ. Μακρή, ἀσφανεύοντος ὡς ἄνω, δὲν δύναται νὰ καταλογισθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η. ὡς καὶ εἰς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν αὐτῆς εὐθύνη διὰ τυχόν κακὴν ἐρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 4 τοῦ Ν. Δ. 3523/1956. Περαιτέρω κατὰ τὴν γνώμην τοῦ αὐτοῦ μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς οὐδαμῶς προέκυψεν ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὕλικου, ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀπέκλεισε σκοπίμως τὴν γνωμοδότησιν ἐπὶ τοῦ ποσοστοῦ φιλικότητος, ἵνα τοῦτο εἶναι τελείως ἐλεύθερον καὶ ἀνεξέλεγκτον εἰς τὰς αὐθαίρετους ἀποφάσεις του, δεδομένου μάλιστα ὅτι τὰς διαπραγματεύσεις διὰ τὴν ἐξαγορὰν διεξήγαγεν ὁ Νομικὸς Σύμβουλος τῆς Δ.Ε.Η. κ. Μακρῆς ἡ ἐντιμότης τοῦ ὁποῖου εἶναι ἀναμφισβήτητος. ("Ἰδετε ἐκτὸς ἄλλων καὶ Ἀνάγκυρον Δημοπρακόπουλον εἰς τὸ ἀπὸ 1.7.1963 ὑπόμνημά του πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν ἡμῶν ἐκθέτοντα ὅτι «ὁ Νομικὸς Σύμβουλος τῆς Δ.Ε.Η. ἦτο ἐγνωσμένης ἐντιμότητος ἄνθρωπος»).

Τὸ αὐτὸ μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Γ. Σακελλαρίου διατύπωνεν ὡσαύτως τὴν γνώμην ὅτι οὐδεμία χαρακτηριστικὴ διάθεσις ἐξεδηλώθη ὑπὸ τῶν Π. Γουναράκη, Γ. Πεζοπούλου καὶ Θ. Μακρή κατὰ τὴν ἐξαγορὰν τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς Ε.Η.Ε. διὰ τοὺς ἐν τῇ εἰσηγήσει του ἐκτιθεμένους λόγους.

Βεβαίως ἐντύπωνιν προκαλεῖ τὸ γεγονός, ὅτι τὸ Δ. Σ. τῆς Δ.Ε.Η. εἰς ἐπανειλημμένας συνεδριάσεις ἀπασχοληθὲν διὰ μακρῶν, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν προκύπτει, μετὰ τὸ ζήτημα τῆς ἐξαγορᾶς τῆς Ε.Η.Ε. ἐξέδωκεν ἀλληλοσυγκρουόμενας ἀποφάσεις, ἀλλ' ἐν προκειμένῳ δὲν πρέπει νὰ παραδίδεται τὸ γεγονός ὅτι αὕτη (Ε.Η.Ε.) ἦτο μετὰ τὴν Η.Ε.Α.Π. ὁ μεγαλύτερος οικονομικοτεχνικὸς ὀργανισμὸς παραγωγῆς καὶ διανομῆς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος, ἔχουσα προνόμιον διανομῆς εἰς δέκα ἐπαρχιακὰς πόλεις. Ὡς ἐκ τούτου ἀναμφισβήτητος ἦτο δέσχερὲς εἰς τὰ μέλη τοῦ Δ. Σ. νὰ σχηματίσωσαν ἀκριθεῖς γνώμην περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐξαγορᾶς, ὡς καὶ ὁ Ἀνάργ. Δημοπρακόπουλος ἐδέξατο. Πρέπει νὰ μεταφερθῶμεν εἰς τὴν ἐποχὴν καὶ ἡ ἐγένοντο αἱ συνεδριάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὅποτε εἰς τὰ πλείστα τῶν μελῶν αὐτοῦ ἐπεκράτει ἡ ἀντίληψις τῆς ταχίας ἐξαγορᾶς ἀντὶ πάσης θυσίας τῶν ἐπαρχιακῶν ἐπιχειρήσεων. Εἰδικότερον διὰ τὴν Ε.Η.Ε., ὡς προκύπτει ἐκ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν, λόγοι δικαιολογούντες τὴν ταχίαν ἐξαγορὰν ταύτης μετὰ ποσοστὸν φιλικότητος μεγαλύτερον ἐκείνου τὸ ὁποῖον συνήθως ἐχορηγεῖτο κατὰ τὴν ἐξαγορὰν τῶν ἐπαρχιακῶν ἐκμεταλλεύσεων ἦσαν 1) ὅτι αἱ ἐγκαταστάσεις τῆς Ε.Η.Ε. περιερχόμενα εἰς τὴν Δ.Ε.Η. θὰ καθίσταντο πλέον προσδοφόροι διὰ ταύτην ἐφ' ὅσον θὰ εἰσπραττόντο ἀπὸ τοὺς καταναλωτὰς ἀπ' εὐθείας τιμὰς λιανικῆς πωλήσεως καὶ ὅχι τιμὰς χονδρικῆς τοιαύτης, αἵτινες εἰσπραττόντο ἀπὸ τὴν Ε.Η.Ε. καὶ 2) διότι διὰ τῆς ἐξαγορᾶς θὰ ἔπαυεν ἡ ἐπιδότησις τῆς Ε.Η.Ε. ἀπὸ τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ἦτις ἐπιδότησις ἀνῆρχετο εἰς δραχμὰς 1.300.000 περίπου μηνιαίως. Τέλος εἰς τὰ πλείστα τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὑπάρχον ἐνδοιασμοὶ διὰ τὴν συνταγματικότητά ὡρι-

σμένων διατάξεων του Ν. Δ. 3523/1956 προελθόντες εν σχετικής γνωμοδοτήσεως Καθηγητών του Πανεπιστημίου. Δέον να λεχθῇ επίσης ὅτι αἱ ἀρχικαὶ ἀξιώσεις τῆς Ε.Η.Ε. ἀνῆρχοντο εἰς δραχμὰς 120.000.000, αὕτη δὲ καὶ νῦν εἰσέτι ἐξακολουθεῖ διαμαρτυρομένη ὅτι ἡδίκηθη καταφῶρος διὰ τοῦ ποσοῦ τῶν 59.000.000 δραχμῶν.

Ἐπίσης ὁ ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Γ. Χαρμπούρης παρατηρεῖ ὅτι ἀνεξαρτήτως τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου συνεπεία τῆς ὁποίας ὑπῆρξεν ὁ αὐθαίρετος καὶ κατ' ἀκολουθίαν διαβλητὸς προσδιορισμὸς τοῦ χορηγηθέντος ποσοστοῦ φιλικότητος, τὸ συνολικῶς διατεθέν ποσοστὸν φιλικότητος 23 ο)ο περίπου δὲν ὑπῆρξεν ὑπερβολικὸν ἐν ὅψει τῆς ἐπιτευχθείσης φιλικῆς ἐξαγορᾶς 350 ἐπιχειρήσεων καὶ τῆς ἀποφυγῆς τῆς προσφυγῆς εἰς τὸ ἐπαχθὲς μέτρον τῆς ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως καὶ μάλιστα ἐπακολουθούσης τὸ ἤδη ἐπαχθὲς μέτρον τῆς νομοθετικῆς ἄρσεως χορηγηθεισῶν ἀδειῶν πρὸς ἄσκησιν ἐπιχειρήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΗΣ Δ.Ε.Η. ΔΙΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΥΠΟΝ

(Εἰσθηγητικὴ ἐκθεσις Γ. Χαρμπούρης)

1. Ἐκ τῶν στοιχείων τὰ ὁποῖα ἐδόθησαν εἰς ἡμᾶς παρὰ τῆς ἀρμοδίας Ὑπηρεσίας προέκυψεν ὅτι διετέθησαν τὰ κάτωθι ποσὰ διὰ δημοσιεύσεις εἰς τὸν τύπον κατὰ τὰ ἔτη 1959, 1960 καὶ 1961 (εἰς χιλιάδας δραχμῶν):

1959	4.184
1960	4.221
1961	6.230

Τὸ διὰ τὸ ἔτος 1960 διατεθέν ποσὸν ἀναλύεται ὡς κάτωθι:

Ἡμερήσιος τύπος Ἀθηνῶν—Πειραιῶς	1.121
Ἐσθόγλωστος τύπος	111
Ἡμερήσιος τύπος ἐπαρχιῶν	964
Περιοδικὰ	1.525
Περιοδικὸς τύπος Ἀθηνῶν—Ἐπαρχιῶν	500
	4.221

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ διετέθησαν:

δι' ὑπηρεσιακὰς ἀνακοινώσεις	486
διὰ γενικὴν διαφώτισιν	1.451
διὰ διαφήμισιν ἐκδόσεως ὁμολογ. δανείου	2.284

Τὸ διὰ τὸ ἔτος 1961 διατεθέν ποσὸν ἀναλύεται ὡς κάτωθι:

Ἡμερήσιος τύπος Ἀθηνῶν	2.407
» » Πειραιῶς	63
» » Θεσσαλονίκης	406
Ἐσθόγλωστος τύπος	368
Περιοδικὸς τύπος καὶ περιοδικὰ Ἀθηνῶν	1.659
Ἡμερήσιος τύπος ἐπαρχιῶν	861
Περιοδικὸς τύπος ἐπαρχιῶν	466
	6.230

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου διετέθησαν:

δι' ὑπηρεσιακὰς ἀνακοινώσεις	1.009
διὰ γενικὴν διαφώτισιν	1.809
διὰ διαφήμισιν ἐκδόσεως ὁμολογ. δανείου	3.412

Ἡ ἡμετέρα Ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ κρίνῃ τὴν σκοπιμότητα τῆς καταβολῆς τῶσιν μεγάλων ποσῶν διὰ λόγους καθαρὰς διαφημίσεως προκειμένου περὶ δημοσίας ἐπιχειρήσεως. Αἱ ἀνωτέρω ὅμως δαπάναι φαίνονται ὑπερβολικαί.

Κατωτέρω περιοριζόμεθα νὰ μνημονεύσωμεν τὰ ἐκ τῆς ἐρεῦνης ἡμῶν προκύψαντα στοιχεῖα καὶ νὰ ἐπιστημάνωμεν ὀρισμένα σημεῖα τὰ ὁποῖα κινοῦν τὴν προσοχήν.

2. Ἐξετάζοντες τὰς καταβολὰς τοῦ ἔτους 1961, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε τὸ τελευταῖον πρὸ τοῦ Ν. Δ. 4230/1962 ἔτος, παρα-

τηροῦμεν ὅτι, ὡς πρὸς τὰ ποσὰ τὰ καταβληθέντα εἰς τὰς ἐφημερίδας τοῦ ἡμερησίου τύπου Ἀθηνῶν παρατηρεῖται ὀρισμένη προτίμησις πρὸς τὰς ἐφημερίδας τὰς ὑποστηρίζουσας τὸ τότε εἰς τὴν Κυβέρνησιν πολιτικὸν κόμμα, ἀλλὰ σοβαρὰτα ποσὰ ἐδίδοντο ἐπίσης καὶ εἰς ἐφημερίδας τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Οὕτω ἔλαβον τὰ κάτωθι ποσὰ (εἰς χιλιάδας δραχμῶν):

Ἐφημερίς	Σύνολον	καὶ ἀνακοινώσεις	Διαφώτισις	Ὁμολογ. δάνειον
Ἀκρόπολις	338	79	32	227
Καθημερινή	277	65	3	209
Ἐθνικὸς Κήρυξ	260	47	35	178
Νέα	243	57	3	183
Βῆμα	195	58	2	135
Ἐλευθερία	166	42	—	124
Ἀπογευματινὴ	164	44	22	98
Ναυτεμπορικὴ	162	11	62	89
Ἐθνος	143	22	42	79
Ἀθηναϊκὴ	139	18	52	69
Ἔστια	111	25	—	86
Βραδυνή	92	20	2	70
Ἡμερησία	82	9	—	73

κ.λ.π.

Μεγάλᾳ ἐπίσης ποσᾷ καταβλήθησαν εἰς ὀρισμένας ἐπαρχιακὰς ἐφημερίδας (εἰς χιλιάδας δραχμῶν):

Ἐφημερίς	Σύνολον	καὶ ἀνακοινώσεις	Διαφώτισις	Ὁμολογ. δάνειον
Μακεδονία	125	15	—	110
Ἑλλην. Βορρᾶς	120	14	—	106
Δράσις	97	21	35	41
Νέα Ἀλήθεια	61	5	—	56

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταβολῶν προκαλεῖ ἐντύπωσιν τὸ πρὸς τὸν Ἐθνικὸν Κήρυκα καταβληθὲν ποσὸν δραχ. 260.284 λαμβανόμενου ὑπ' ὅψιν ὅτι κατὰ πληροφориὰς δοθείσας διὰ τοῦ 636)Γ τῆς 23 Ἀπριλίου 1963 ἐγγράφου τῆς Προεδρίας Κυβερνήσεως ἡ κυκλοφορία τοῦ Ἐθνικοῦ Κήρυκος ἀνῆλθεν δι' ὁλόκληρον τὸ ἔτος 1961 εἰς 3,5 ἑκατομμύρια φύλλα ἑναντι 12 ἑκατ. τῆς Καθημερινῆς, 10,5 ἑκατ. τοῦ Βήματος καὶ 7 ἑκατ. τῆς Ἐλευθερίας. Ἀλλὰ καὶ τὸ 1960 ὁ Ἐθνικὸς Κήρυξ ἔλαβε δραχ. 88.858 ὑπολειφθεῖς μόνον τῆς Ἀκροπόλεως, Καθημερινῆς καὶ Ἀθηναϊκῆς (δραχ. 105—113.000).

Ὅλα ἡ σχεδὸν ὅλα τὰ πολυποικίλα περιοδικὰ τῶν Ἀθηνῶν, περισσότερον ἢ ὀλιγότερον γνωστὰ, ἔλαβον κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος μεγάλον ἢ μικρόν τι ποσόν. Εἰς 163 περιοδικὰ διανεμήθησαν δραχ. 1.659.463 ἐκ τῶν ὁποίων 76.995 δι' ὑπηρεσιακὰς ἀνακοινώσεις, 1.026.645 διὰ γενικὴν διαφώτισιν καὶ 555.823 διὰ διαφήμισιν τοῦ ὁμολογιακοῦ δανείου. Πολλὰ τούτων ἔλαβον ἀπὸ 500 ἕως ὀλίγας χιλιάδας δραχμῶν, ἀλλὰ ὀρισμένα περιοδικὰ ἔλαβον σοβαρότερα ποσὰ. Οὕτω καταβλήθησαν τὰ κάτωθι ποσὰ (εἰς χιλιάδας δραχμῶν):

Περιοδικὰ	Σύνολον	καὶ ἀνακοινώσεις	Διαφώτισις	Ὁμολογ. δάνειον
Βιομ. Ἐπιθεώρ.	155	—	110	45
Ἐμπρός	98	—	38	60
Τὸ Πρῶτο	82	—	51	31
Οἰκονομ. Πορεία	78	—	63	15
Πρόγραμμα Λυρικῆς Σκηνῆς	75	—	75	—
Ὁ Ταχυδρόμος	61	—	36	25
Εἰκόνες	52	—	14	38
Διάπλασις	—	—	—	—
τῶν Παίδων	50	—	40	10
Ἀρχιτεκτονικὴ	50	—	50	—

κ.λ.π.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταβολῶν ἐντύπωσιν προκαλεῖ ἡ καταβολὴ ποσοῦ δραχ. 98.505 εἰς τὸ Ἐμπρός ἐξ ὧν δραχ. 60.000 διὰ διαφήμισιν τοῦ ὁμολογιακοῦ δανείου. Σημειοῦται ὅτι καὶ

κατά το 1960 το Έμπρος έλαβε 133.920. (Κατά τα αυτά έτη ο Ταχυδρόμος έλαβεν 61.000 και 62.250 μολοντί κα-
τά το άνωτέρω μνημονευθέν έγγραφον της Προεδρίας Κυβερ-
νήσεως ή κατ' έκδοσιν κυκλοφορία του μέν Έμπρος άνήρχε-
το εις 30.000 φύλλα του δε Ταχυδρόμου εις 40.000). Δυσ-
νόλογος επίσης είναι έν σχέσει προς τα ανάλογα περιοδικά ή
καταβολή δραχ. 82.560 εις «Τό Πρώτον».

Διά τον περιοδικόν τύπον των έπαρχιών διετέθη ποσόν δραχ.
466.187 έξ ών δραχ. 152.471 διά ανακοινώσεις, δραχ.
89.896 διά διαφώτισιν και 223.820 διά τόν όμολογιακόν δά-
νειον, διανεμηθέντα εις 150 περίπου περιοδικά.

Τό μεγαλύτερον μέρος των καταβληθέντων εις τόν έπαρ-
χιακόν τύπον δι' ανακοινώσεις ποσών διετέθη εις τās περιο-
χάς όπου εξετελούντο έργα. Έκ της δαπάνης διαφωτίσεως
τό μόνον μάλλον ποσόν, τό όποιον κατεβλήθη είναι δραχ.
50.000 εις τούς Νέους Όρίζοντας Θεσσαλονίκης διά σειράν
άρθρων. Κατά τās χορηγήσεις ήμιν πληροφορίας διά του
μνησθέντος έγγράφου πρόκειται περί μηνιαίας εφημερίδας εκ-
τυπωμένης εις 12—14 χιλιάδας αντίτυπα.

Έκ του συνολικώς διατεθέντος ποσού δραχ. 1.808.855 διά
γενικήν διαφώτισιν τὰ σοβαρώτερα ποσά κατεβλήθησαν διά
τήν δημοσίευσιν άρθρων ή σειράς άρθρων (καμπάνια) διά
των όποιων εκτίθεται ή μάλλον εξαίρεται τό υπό της Δ.Ε.Η.
έπιτελούμενον έργον. Η ανάγκη των διαφωτίσεων τούτων εί-
ναι λίαν αμφίβολος τό μάλλον δε πιθανόν είναι ότι αι δη-
μοσιεύσεις αύται έγινοντο περισσότερον προς ικανοποίησιν των
ένδιαφερομένων εκδοτών.

3. Προς ήμερησίας εφημερίδας και τινα περιοδικά ή Δ.Ε.
Η. έχορήγησε προκαταβολάς. Ο σχετικός λογαριασμός ένε-
φάνισε τὰ κάτωθι χρεωστικά ύπόλοιπα:

τήν 31.12.59	619.677
τήν 31.12.60	286.741
τήν 31.12.61	467.588

Τās προκαταβολάς τούτας έλαβον (αναγράφονται τὰ υπό-
λοιπα κατά τό τέλος έκάστου έτους), εις χιλιάδας δραχμών:

	1959	1960	1961
Άκρόπολις	45	63	—
Άπογευματινή	60	38	20
Άθηναϊκή	62	7	—
Βραδυνή	51	15	80
Δράσις Έρακλείου Κρήτης	8	5	—
Έθνικός Κήρυξ	92	127	97
Έμπρος	67	—	99
Έλευθερία	75	6	—
Έθνος	29	—	—
Μεσόγειος Έρακλείου	20	12	—
Νεολόγος Πατρών	10	10	10
Πρόδος Σερρών	9	—	—
Πρωινή Καβάλλας	49	—	50
Σεραϊκόν Βήμα	2	—	—
Ταχυδρόμος Καβάλλας	35	—	30
Διάπλασις Παίδων	—	—	30
Έλληνικός Βορρās	—	—	20
Έλεύθερος Λαός	—	—	20
Θεατής	—	—	20

Έκ των άνωτέρω επισημαίνουμεν τήν προς τόν Έθνικόν
Κήρυκα προκαταβολήν και υπενθυμίζουμεν ότι έλαβεν ούτος
δυσανάλογον προς τήν κυκλοφορίαν του ποσόν καταχωρήσεων.
Επίσης τήν χορήγησιν προκαταβολών προς περιοδικά.

Αί προκαταβολαι αύται ουδεμίαν άλλην δύνανται νά έχουν
δικαιολόγησιν ή τήν επιθυμίαν περιποιήσεως του τύπου προς
εξασφάλισιν ύποστηρίξεως. Δεδομένου δε ότι αι προκαταβο-
λαι αύται μόνον τή έγκρίσει του Γ. Πεζοπούλου έγινοντο εί-
ναι προφανές ότι εξυπηρετούν και τόν ίδιον προσωπικώς. Τό
έρώτημα είναι άν μία Δημοσία Έπιχειρήσεις δύναται νά ενερ-
γή ούτω.

Σχετική συζήτησις έγινετο κατά τήν συνεδρίασιν της Άντι-
προσωπευτικής Συνελεύσεως της 14.11.1960 κατόπιν σχετι-
κής παρατηρήσεως του έλέγχου. Ο Π. Γουναράκης ανέφε-

ρεν αρχικώς ότι ή χορήγησις των προκαταβολών σκοπόν είχε
τήν εξασφάλισιν του απαιτούμενου χώρου διά τās αναγκάιας
διαφημίσεις κατόπιν δε εις άπάντησιν άπορίας του Προεδρεύ-
οντος Σ. Σολιώτη ο Γ. Πεζοπούλος προς δικαιολόγησιν των
προκαταβολών ειπε τὰ εξής: «ή Δ.Ε.Η. πληρώνει πολύ όλι-
γώτερον άπ' ότι πληρώνει οίσοδήποτε διαφημίζεται. Δέν θέ-
λω νά εισέλθω εις λεπτομερείας πώς χρεομεθα, αλλά νά
είσθε βέδαιοι, ήμπορώ νά φέρω όλα τὰ στοιχεία, ότι ουδείς
διαφημιζόμενος πληρώνει τόσον όλίγα, σχετικώς όσα πληρώ-
ναι ή Δ.Ε.Η. Δι' αυτόν τόν λόγον μάς ζητούν προκαταβολάς.
Έάν έπρόκειτο νά ζητήσωμεν ως κοινοί πελάται νά μάς δη-
μοσιεύσουν κάτι θα μάς έχρέωναν κατά 50% ο άκριβώτερον».

Έκ της γενομένης έρεύνης διαπιστώθη ότι διά τās γενο-
μένας δημοσιεύσεις ή Δ.Ε.Η. κατέβαλε επί τη βάσει τιμολο-
γίων, τὰ όποια ήσαν αντίστοιχα προς τὰ κρατούντα και δι'
άλλους όργανισμούς και κατ' ακολουθίαν ο ίσχυρισμός του
Γ. Πεζοπούλου ήτο άνακριβής. είναι άλλωστε λίαν άπίθανον
νά ήρουντο αι εφημερίδες ή τὰ περιοδικά νά εξυπηρετήσουν
τήν Δ.Ε.Η., ή όποια ήτο από τούς καλλίτερους πελάτας.

Σχετικώς προς τό άνωτέρω θέμα ο Κωνστ. Τριανταφυλλί-
δης, διατελέσας Προϊστάμενος της Έπιμετείας Δημοσίων
Σχέσεων από Ιουλίου 1956 μέχρις Αύγουστου 1958 και έν
συνεχεία Διευθυντής Γενικών Έπιμετεσιών άσκων και τήν Έ-
πιμετείαν επί της Έπιμετείας Δημοσίων Σχέσεων μέχρις Ιου-
νίου 1961, κατά τήν ένώπιον ήμων εξέτασιν του της 5.3.63
αρχικώς κατέθεσεν ότι κατά γενικήν κανόνα ίσχυον τὰ έμ-
πορικά τιμολόγια των εφημερίδων, τὰ όποια είναι κατώτερα
των ίσχυόντων διά τούς όργανισμούς. Τούτο δε, καθ' όσον κυ-
ρίως άφορά τās ήμερησίας Άθηναϊκάς εφημερίδας και τόν
τύπον Θεσσαλονίκης, εξησφάλιζε μεγάλην οικονομίαν διά τήν
έπιχείρησιν. Άνεξαρτήτως του ως άνω κανόνος, κατεβάλλε-
το πάντοτε προσπάθεια όπως επιτευχθούν χαμηλά τιμολόγια,
χαμηλώτερα ακόμη και από τὰ ίσχύοντα έμπορικά τοιαύτα.
Είς έρώτησιν εάν κατά τόν χρόνον της έπιμετείας του είχε
εξακριβώσει επί τη βάσει τίνων τιμολογίων κατέβαλλον άλλοι
ανάλογοι προς τήν Δ.Ε.Η. Όργανισμοί περιωρίσθη νά άπαν-
τήση ότι «έξ έρεύνης, τήν όποίαν είχα ενεργήσει είχα δια-
πιστώσει ότι τὰ τιμολόγια, επί τη βάσει των όποιων κατέβαλ-
λε τās άμοιβάς ή Δ.Ε.Η. δέν ήσαν, έν πάση περιπτώσει, άνω-
τερα των ίσχυόντων δι' άλλους δημοσίους όργανισμούς ή τās
μεγάλας Τραπεζάς». Η διαφορά μεταξύ των δύο περικοπών
είναι τόσον προφανής ώστε νά μή απαιτούνται σχόλια.

Επίσης ο Προϊστάμενος του Τμήματος Τύπου της Δ.Ε.
Η. Ευθύμιος Τζαμουράνης, έρωτηθείς κατέθεσεν (4.5.63),
ότι κατά τήν γνώμην του αι προκαταβολαι έδίδοντο μόνον
προς ταμιακήν διευκόλυνσιν των εφημερίδων, αι όποιαι εξή-
τουν αύτάς και προσθέτει: «δέν νομίζω ότι εξησφάλιζαν πλε-
ονέκτημα εις τήν Δ.Ε.Η. Ουδέποτε υπήρξε δυσχέρεια διά τήν
τοποθέτησιν διαφημίσεως σοβαρού πελάτου εις τόν Έλληνικόν
τύπον».

4. Η Δ.Ε.Η. κατέβαλλεν επίσης κατά τό 1961 δραχ.
75.000 περίπου διά συνδρομάς εις περιοδικά, μέγα μέρος των
όποιων διανέμεται εις τὰ περιφερειακά κέντρα.

Επισημαίνεται μόνον ή καταβολή δραχ. 24.000 διά 10
συνδρομάς του έβδομαδιαίου «Δελτίου Οικονομικής Ένημερώ-
σεως». Τούτο άποτελεί δεκατέλειον πολυγραφημένον δημοσίευ-
μα εις μέγεθος συνήθους έγγράφου και άπεστέλλετο προσωπι-
κώς προς δέκα άνώτερα στελέχη της έπιχειρήσεως. Συνδρομή
δραχ. 200 κατά μήνα. Κατεβλήθησαν επίσης δραχ. 5.000
διά πέντε συνδρομάς του ανάλογου περιοδικού «BALKANIA
—BALMEDO».

5. Τὰ άνωτέρω ποσά άφορούν μόνον τās διά του τύπου δη-
μοσιεύσεις. Έξ άλλων δαπανών προς διαφήμισιν σημειούμεν
τήν διά διαφήμισιν του όμολογιακού δανείου 1961 εκ πλέον
του ένός έκατομμυρίου δραχμών και τήν διά συμμετοχήν εις
τήν Διεθνή Έκθεσιν Θεσσαλονίκης (1960) εκ δραχμών
967.000.

6. Έκ της έρεύνης προέκυψεν ότι αι σχετικαι διά τās δη-
μοσιεύσεις έγκρίσεις πλήν των υπηρεσιακών ανακοινώσεων έδί-
δοντο είτε υπό του ίδιου του Γ. Πεζοπούλου είτε υπό του
Προϊσταμένου της Έπιμετείας Δημοσίων Σχέσεων είτε τέ-

λος υπό του Διευθυντού Γενικών Υπηρεσιών. Πολλοί τῶν ἐγκρίσεων φέρουσι μόνον τὴν θεώρησιν τοῦ Γ. Πεζοπούλου.

Ὁ ἤδη μνημονευθεὶς Τμηματάρχης Τύπου κατέθεσεν ὅτι οἱ ἐκάστοτε προϋπαρξάντες δημοσίων σχέσεων ἀπεφάσισαν κατὰ τὴν ἀπόλυτον κρίσιν των περὶ τῶν δραστηριοτήτων καὶ τῶν δαπανῶν τῆς ὑπηρεσίας, «οὐδέποτε» προσθέτει («μὲ συνεβούλευθῆσαν, ὡς πρὸς τὰς διδομένας ὑπ' αὐτῶν ἐντολὰς δημοσιεύσεων... Ἀκόμη καὶ κατὰ τὸ ὀλιγόμηνον διάστημα τῆς Ἀνοίξεως 1959 καθ' ὃ μὲν εἶχον ἀνατεθῆ τὰ καθήκοντα Προϋσταμένου Ὑπηρεσίας—μετὰ τὴν προαγωγὴν τοῦ κ. Τριανταφυλλίδη εἰς Διευθυντὴν—αἱ ἐντολαὶ καταχωρήσεων καὶ ὅλαι αἱ δραστηριότητες τῆς ὑπηρεσίας παρέμενον εἰς χεῖρας τοῦ κ. Τριανταφυλλίδη. Καὶ ἀρχικῶς μὲν μὲν προσεκομίζοντο πρὸς ὑπογραφήν τὰ σχετικὰ ἐντάλματα πληρωμῶν, ἀλλ' ἐγὼ ἤρνω ὅμως νὰ ὑπογράψω, ἀκριβῶς διὰ νὰ ἀποχωρίσω τὰς εὐθύνας μου».

Ἔτι μᾶλλον χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ κατάθεσις τοῦ Ἡλ. Κουτσούκου ἀσκήσαντος προσωρινῶς καθήκοντα Προϋσταμένου Δημοσίων Σχέσεων κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ 22.12.61 μέχρι 22.3.62. Οὗτος κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἠρνήθη τὴν ὑπογραφήν τιμολογίων συνολικοῦ ποσοῦ δραχ. 1.451.720 ἐπιθυμῶν οὕτω, ὡς καταθέτει («νὰ θέσω φραγμὴν εἰς τὴν μεγάλην κατὰ τὴν γνώμην μου δαπάνην διὰ διαφημιστικὰς δημοσιεύσεις»). Ἡ καταβολὴ τῶν σχετικῶν ποσῶν ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ Γεν. Ὑπηρεσιῶν Κ. Γκιώνη ἢ τῆς Γεν. Διευθύνσεως. Μεταξὺ τῶν μᾶλλον οὐσιαστικῶν στοιχείων, τὰ ὁποῖα ἐτέθησαν ὑπ' ὅψιν ἡμῶν παρὰ τοῦ Ἡλ. Κουτσούκου περιλαμβάνονται α') χειρόγραφον σημείωμα τοῦ Κ. Γκιώνη ἔχον οὕτω «Προκαταβολὴ 20.000 δι' ΗΜΕΡΑΝ ΠΑΤΡΩΝ λόγῳ νέων τυπογραφείων εἰς τὸ παρελθὸν ἐδοθήθη διὰ τὸν Γλαυκὸν πολὺ» καὶ ἐπ' αὐτοῦ μονογραφή τοῦ Γ. Πεζοπούλου. β') Αἱ αἰτήσεις πληρωμῆς διὰ προκαταβολὰς ἐναντὶ δημοσιεύσεων ἄνευ ἄλλης αἰτιολογίας τῆς Διαπλάσεως τῶν Παίδων τῆς 18.1.1962 διὰ δραχ. 30.000 καὶ τῆς Δράσεως Θεσσαλονίκης τῆς 20.1.1962 διὰ δραχ. 20.000 ἐγκεκριμένας διὰ μόνης τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Γ. Πεζοπούλου καὶ γ') σημείωμα τοῦ Ἡλ. Κουτσούκου (ὡς Προϋσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας Δημοσίων Σχέσεων) πρὸς τὴν Διευθύνσιν Γεν. Ὑπηρεσιῶν διὰ τοῦ ὁποίου ἀναφέρει ὅτι κατόπιν δοθείσης ἐντολῆς «παρ' ἀγνώστου εἰς αὐτόν» εἰς τὸ περιοδικὸν «AIR FRANCE REVUE» διὰ τὴν δημοσίευσιν διαφημίσεως, τὸ περιοδικὸν τοῦτο ἐξήτει Ν. Γαλ. Φρ. 15.000 ἥτοι σύνολον δραχ. 89.610. (Σημειοῦται ὅτι καὶ κατὰ τὸ 1961 εἶχον καταβληθῇ δραχ. 71.874 εἰς τὸ αὐτὸ ξενόγλωσσον περιοδικόν).

Τέλος ὁ ἄλλοτε Βοηθὸς Ἀναπληρωτῆς Γεν. Διευθυντοῦ Ἰ. Φλαμπουριάδης εἰς τὴν γενομένην τὴν 4.4.1964 κατάθεσιν του βεβαίει ὅτι ἐνθυμεῖται δύο περιπτώσεις καθ' ἃς ἠρνήθη τὴν χορήγησιν προκαταβολῶν εἰς δύο ἡμερησίας ἐφημερίδας Ἀθηνῶν, ἀλλὰ δὲν ἐνθυμεῖται ποίας. «Ἡ χορήγησις ὅμως προκαταβολῶν πρὸς ἐφημερίδας ἦτο τι τὸ σύνθημα διὰ τὴν Δ.Ε.Η. ὅπως μὲν ἀνεκοίνωσαν οἱ ἀρμόδιοι ὑπάλληλοι».

Αἱ καταθέσεις αὗται ἐπιρρωνύουν τὴν ἐκ τοῦ ὕψους τῶν διατεθέντων ποσῶν δημιουργηθεῖσαν ἡμῖν ἐντύπωσιν περὶ τοῦ υπερβολικοῦ τῶν γενομένων διὰ διαφημίσεις δαπανῶν κατὰ τὰ πρὸ τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἔτη.

7. Κατωτέρω ἐξετάζεται μία κατάθεσις τοῦ Π. Γουναράκη γενομένη ἐνώπιον τοῦ Τριμελοῦς Δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθῆναις Πλημμελειοδικῶν σχετικῇ πρὸς τὰς διδομένας παρὰ τῆς Δ.Ε.Η. δημοσιεύσεις εἰς τὸν τύπον.

Τὸν Αὐγούστου 1959 ἐδικάζοντο ἐνώπιον τοῦ ρηθέντος Δικαστηρίου οἱ Ἰωάννης Πουρνάρας καὶ Κωνστ. Κύρκος, ὡς ἰδιοκτῆται καὶ διευθυνταὶ τῆς ἐφημερίδας «Ἀνεξάρτητος Τύπος», διὰ δυσμενῆ κρίσιν τῆς Δ.Ε.Η. καὶ τῆς παρ' αὐτῆς ἐκδόσεως ὁμολογιακοῦ δανείου.

Αἰτήσις τῆς ὑπερασπίσεως τὸ Δικαστήριον ἐκάλεσε τὸν Π. Γουναράκην, Πρόεδρον τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η. ὅπως προσέλθῃ καὶ καταθέσῃ κατὰ τὴν δίκην ταύτην. Κατὰ τὰ πρακτικὰ τοῦ Δικαστηρίου ὁ Π. Γουναράκης κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 24.8.59 κατέθεσε μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς:

«Ἡ Κυβέρνησις ἐπιθυμοῦσα νὰ πριμοδοτήσῃ διὰ νὰ ἐνισχύσῃ ὠρισμένας Κυβερνητικὰς ἐφημερίδας, ἀναθέτει ταύτην ἐμμέσως εἰς τὴν Δ.Ε.Η. ἢ εἰς ἄλλας μεγάλας ὁργανώσεις.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὴν διαφῆμισιν τὴν δίδομεν ἢ εἰς μεγαλύτεραν τιμὴν ἀπὸ τὴν καθοριζομένην διὰ τῆς ταρίφας ἢ χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ σοβαρὸς λόγος διαφημίσεως. Πάντως ἡ γενομένη πριμοδότησις τοῦ τύπου δὲν ἐγένετο χαριστική, δηλαδὴ πρὸς τὴν Δ.Ε.Η. δὲν ἐγένετο οὐδεμία χαριστική ὑπόδειξις πρὸς ὠρισμένας ἐφημερίδας, ἀλλὰ καὶ ἂν τις ἐγένετο τοιαύτη ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, ἡ Δ.Ε.Η. δὲν θὰ τὴν ἐδέχετο».

Ἐπίσης ὁ Διευθυντὴς τῆς Δ.Ε.Η. Γεώργιος Ἀποστολάκης ἐξεταζόμενος κατὰ τὴν αὐτὴν δίκην κατέθεσε, μεταξὺ ἄλλων, κατὰ τὰς αὐτὰς πρακτικὰς, τὰ ἑξῆς:

«Τὴν πολεμικὴν τοῦ «Ἀνεξαρτήτου Τύπου» πρὸς τὴν Δ.Ε.Η. ἀποδίδω εἰς τὴν πικρίαν ἣν ἐδοκίμασεν αὕτη ἐκ τῆς μὴ πριμοδοτήσεως ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η., ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλλας ἐφημερίδας αἰτίνας ἐπριμοδοτήθησαν. Δὲν γνωρίζω πότα ἀκριβῶς καὶ τί ποσὰ ἐδόθησαν ὑπὸ τύπον πριμοδοτήσεως εἰς τὰς ἐφημερίδας, οὔτε ἔχω πληροφορίας ἐὰν οἱ κατηγορούμενοι ἐζητήσαν πριμοδότησιν διὰ τὴν ἐφημερίδα των».

Εἰς τὸν Π. Γουναράκην ὑπεβλήθησαν παρ' ἡμῶν σχετικαὶ ἐρωτήσεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων οὗτος ἀπήντησε διὰ τοῦ ἀπὸ 12.3.1963 ἀπαντητικοῦ του σημειώματος.

Εἰς τὸ σημείωμα τοῦτο ὁ Π. Γουναράκης ἀναφέρει, ὅτι κατ' Ἀπρίλιον 1962 ἐπληροφορήθη ὅτι εἰς διεξαγομένην τότε ἄλλην δίκην ἐγένετο ἐπικλήσις τῆς ἀνωτέρω παρατεθείσης καταθέσεώς του τοῦ Αὐγούστου 1959. Ἀνεζήτησε τὰ πρακτικὰ εἰς τὰ ὁποῖα ἀνεγράφετο ἡ κατάθεσις του καὶ μετ' ἐκπλήξεως, ὡς λέγει, ἀνέγνωσε τὴν ρηθεῖσαν περικοπὴν κατόπιν δὲ τούτου ὑπέβαλεν αἰτήσιν πρὸς τὸν Προεδρεύσαντα τοῦ Τριμελοῦς Πλημμελειοδικείου Ἀθηνῶν κατὰ τὴν δικάσιμον τοῦ Αὐγούστου 1959, αἰτούμενος τὴν διόρθωσιν τῶν πρακτικῶν ὡς ἀποδιδόντων ἀνακριβῶς τὴν κατάθεσιν του, ἀλλ' ἡ αἴτησις του δὲν ἐγένετο δεκτὴ διότι εἶχε παρέλθει ἡ ὑπὸ τοῦ Νόμου τεταγμένη προθεσμία ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐπιτρέπεται ἡ διόρθωσις λαθῶν εἰς τὰ πρακτικά. Παραλλήλως ὁ Π. Γουναράκης ὑπέβαλε σχετικὴν ἀναφορὰν εἰς τὸν Ὑπουργὸν Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως ὑποστηρίζων τὴν ἀνακριβῆ διατύπωσιν τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντων.

Εἶναι πράγματι λίαν ἀμφίβολον ἂν τὰ πρακτικὰ ἀποδίδουν ὀρθῶς τὰ ὑπὸ τοῦ Π. Γουναράκη κατατεθέντα διότι μεταξὺ τῶν δύο πρώτων περικοπῶν καὶ τῶν ἐπομένων παρουσιάζεται ὁξεία ἀντίφασις. Διότι ἐνῷ εἰς τὰς πρώτας περικοπὰς λέγεται ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀναθέτει ἐμμέσως τὴν πριμοδότησιν ἐφημερίδων εἰς τὴν Δ.Ε.Η. καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὴν διαφῆμισιν «δίδομεν» εἰς μεγαλύτεραν τιμὴν κλπ., ἥτοι ἡ πριμοδότησις καθ' ὑπόδειξιν τῆς Κυβερνήσεως ἐμφανίζεται ὡς γεγονός, ἐν τούτοις εἰς τὰς ἐπομένας περικοπὰς βεβαιούται, ὅτι οὐδεμία ἐγένετο χαριστικὴ ὑπόδειξις πρὸς ὠρισμένας ἐφημερίδας «ἀλλὰ καὶ ἂν τις ἐγένετο τοιαύτη ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, ἡ Δ.Ε.Η. δὲν θὰ τὴν ἐδέχετο».

Πλέον τούτου μία δῆλωσις τοῦ Προέδρου τοῦ Δ.Σ. τῆς Δ.Ε.Η. ὡς ἡ ἀναγραφείσα εἰς τὰ πρακτικά θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴ προκαλέσῃ σωρεῖαν περαιτέρω ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων καὶ νὰ μὴ ἀποτελέσῃ ἐν τῶν οὐσιαστικωτέρων στοιχείων τῆς κρίσεως τοῦ δικαστηρίου, δεδομένου ὅτι μεταξὺ τῶν ἀποδιδόμενων εἰς τοὺς κατηγορουμένους ψευδῶν εἰδήσεων περιελαμβάνετο καὶ ἡ παρὰ τῆς Δ.Ε.Η. χρησιμοποίησις τῶν πόρων αὐτῆς διὰ τὴν χρηματοδότησιν τοῦ κυβερνητικοῦ καὶ κρυπτοκυβερνητικοῦ τύπου, ἐνῷ ἡ καταδικαστικὴ τοῦ Δικαστηρίου ἀπόφασις ἐπικαλούμενη εἰδικώτερον τὰς καταθέσεις τῶν Π. Γουναράκη καὶ Γ. Ἀποστολάκη δέχεται ὅτι δὲν ἀπέδεχθη ὡς ἀληθὲς ὅτι «τὰ χρήματα τῆς Δ.Ε.Η. διατίθενται ἀπὸ τὴν διεφθαρμένην διοίκησιν τῆς πρὸς ἐξαγορὰν τοῦ τύπου ὑπὲρ τῆς ΕΡΕ, ἥς πρακτορεῖον ἀποτελεῖ».

Εἶναι μᾶλλον πιθανόν, ὅτι ὁ Π. Γουναράκης ἐξέθεσε ἐν ἀρχῇ κατὰ ποῖον τρόπον δύναται νὰ γίνῃ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως κεκαλυμμένη χαριστικὴ πριμοδότησις ὠρισμένων ἐφημερίδων, ἀπέκρουσε δὲ ἐν συνεχείᾳ ὅτι ἔλαβε χώραν τοιαύτη προκειμένου περὶ τῆς Δ.Ε.Η.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν κατ' ἔσριν δίκην ὁ Π. Γουναράκης κατέθεσε καὶ πάλιν ὅτι «οὐδέποτε ἡ Κυβέρνησις μᾶς ὑπέδειξε νὰ δώσουμε διαφημίσεις εἰς ἐφημερίδας».

Εἰς τὸν Γ. Ἀποστολάκην ἐτέθη παρ' ἡμῶν ἡ ἐρώτησις «πῶς ἐγένετο ἡ πριμοδότησις καὶ ὑπὲρ τίνων» τὴν ὁποίαν

φέρεται μνημονεύσας εις την κατάθεσιν του. Ούτος διά της από 16.3.1963 ενόρκου καταθέσεως ενώπιον ημών εκθέτει, ότι κατά την ενώπιον του Δικαστηρίου κατάθεσιν του εδήλωσεν, ότι δεν γνωρίζει πόσα ακριβώς και τι ποσά εδόθησαν εις τας εφημερίδας διά καταχωρήσεις δημοσιευμάτων αφορώντων την Δ.Ε.Η. και θεωρεί ότι αδοκίμως περιελήφθη εις την κατάθεσιν του ή λέξεις «πριμοδοτήσεις», ής επανειλημμένως εγένετο παρ' άλλων χρήσις εις την δίκην. Εις ειδικωτέραν ερώτησιν ημών απήντησεν, ότι ουδέν περιέπεσεν εις την αντίληψιν του σχετιζόμενον προς την μεταχείρισιν εφημερίδων και περιοδικών. Σημειούμεν, ότι εις την κατάθεσιν δίκην ο Γ. Αποστολάκης κατέθεσεν: «ουδεμίαν σχέσιν έχει ή Δ.Ε.Η. με τὰ κόμματα και ουδέποτε έγινε πριμοδοτήσεις εφημερίδων. Αί πληρωμαί εγίνοντο πάντοτε βάσει τιμολογίων. Η Δ.Ε.Η. ουδενός πρακτορείου είναι».

Εν όψει τών ανωτέρω αποκλίνοντων προς την άποψιν, ότι εις τὰ πρακτικά εγένετο χρήσις της λέξεως «πριμοδοτήσεις» και εις περιπτώσεις ένθα ήννοείτο απλώς ή προς τας εφημερίδας παροχή παρὰ της Δ.Ε.Η. καταχωρήσεων και ως εκ τούτου δεν πρέπει νά δοθῇ ιδιαίτερα τις σημασία εις τας κατά τὰ πρακτικά του Δικαστηρίου καταθέσεις τών Π. Γουναράκη και Γ. Αποστολάκη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

ΔΙΑΦΟΡΑ

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΒΑΡΕΩΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΛΗΠΤΩΡΥΧΕΙΩΝ ΛΙΠΤΟΛ

Εισηγητής: Κων. Παπαϊωάννου.

1. α) Έξ άφορμής του ύπ' αριθ. Δ)100 από 11.1.1963 άπαρρήτου έγγραφου του Κυβερνητικού Έπιτρόπου της Δ.Ε.Η. Άναρχ. Δημητράκοπούλου προς την ήμετέραν Έπιτροπήν, αναφερομένου εις την δι' έντυπωσιακών τίτλων γενομένην υπό του Νεολόγου Πατρών της 8.11.62 καταγγελίαν περί «ΑΣΥΛΛΗΠΤΩΣ ΙΤΑΜΟΥ ΣΚΑΝΔΑΛΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΛΗΠΤΩΡΥΧΕΙΟΝ ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΟΣ» με «ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΑΣ ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΤΟΥΣ ΓΟΥΝΑΡΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΝ» κατέστη αναπόφευκτος ή εξέτασις και της υποθέσεως ταύτης τοσούτω μάλλον, καθ' όσον έζητήθη και από τόν Π. Γουναράκη διά της από 13.11.62 άναφοράς του, κατέστη δέ αντικείμενον και σχετικής έρωτήσεως του βουλευτού Γερικ. Βασιλάτου, δημοσιευθείσης εις τό ύπ' αριθ. 24602 της 17.11.62 φύλλον της Έφημερίδος Έστίας. Η εξέτασις αύτη, αφορώσα την έμπέπτουσαν εις τόν ενεργούμενον παρὰ της Έπιτροπής έλεγchon της συνδεομένης με την Δ.Ε.Η. δραστηριότητος τών προαναφερθέντων προσώπων, περιορίσθη κατ' ανάγκην εις μίαν ειδικήν αλλά και συνοπτικήν έρευναν της περί της ή καταγγελία προμηθείας τών μηχανημάτων έκσκαφής και άποθέσεως τών εν λόγω λιγνιτωρυχείων και ιδίως του τρόπου καθ' όν ενήργησαν τὰ πρόσωπα ταύτα υπό την ιδιότητά των ως Γενικού Διευθυντού και Προέδρου του Διοικ. Συμβουλίου της Δ.Ε.Η., ύφ' ήν μετέσχον εις τό Διοικ. Συμβούλιον της ΛΙΠΤΟΛ και ανεμίσθησαν εις την προμήθειαν ταύτην.

β) Κατά Μάρτιον του 1959, εξαγορασθεισών τών μετωχών της ΛΙΠΤΟΛ κατὰ μέν τὰ 9)10 παρὰ της Δ.Ε.Η., κατὰ δέ τό 1)10 παρὰ της Έθνικής Τραπέζης της Έλλάδος, εξέλεγη τό νέον Διοικητικόν Συμβούλιον αύτης με Πρόεδρον τόν Διοικητήν της Έθνικής Τραπέζης Δ. Χέλμην, Άντιπρόεδρον τόν Π. Γουναράκη και έντεταλμένον Σύμβουλον τόν Γ. Πεζόπουλον.

2. α) Κατόπιν της από 18.12.60 μελέτης του Τεχνικού Γραφείου Δρ. HEHLERS άπεφασίσθη υπό του Διοικ. Συμβουλίου της ΛΙΠΤΟΛ, όπως ζητηώσι προσφοραί διά την προμήθειαν του βαρέος εξοπλισμού και άποθέσεως μόνων από Γερμανικούς Οίκους, δοθέντες, ότι «ό εξοπλισμός ούτος, έφευρεθείς και εξέλιγχεύεις εν Γερμανία και χρησιμοποιούμενος μέχρι σήμερα εις τὰ Γερμανικά Λιγνιτωρυχεία κατασκευάζεται σχεδόν κατ' άποκλειστικότητα εν Γερμανία» (δρα από 26.1.63 υπόμνημα Γεν. Διευθυντού ΛΙΠΤΟΛ Κων. Γεωργαντά). Κατόπιν συνειληθείσων μετά του Έμπειρικού άνωλούδου της ένταύθα Γερμανικής Πρεσβείας άπεστάλησαν σχετικά και προσλήψεις προς τούς υποδειχθέντας παρ' αυτού 12 Γερμα-

νικούς Οίκους, εξ όν ενδιεφέρθησαν διά την εν λόγω προμήθειαν μόνον 4 και δη οί: 1) MASCHINEN — UND STAHLBURHEINHAUSEN — KRUPP, 2) LUBCKER MASCHINEN GESELLSCHAFT, 3) BUCKAU R. WOLF και 4) LAUCHHAMMER. Άπό έπιτόπιον εξέτασιν, ήν ενήργησεν εν Γερμανία, ό Τεχνικός Διευθυντής της ΛΙΠΤΟΛ Γκρός και ό μηχανολόγος—ήλεκτρολόγος Σ. Καταφυγιώτης διεπιστώθη, ότι «και οί τέσσαρες ως άνω Οίκοι δύνανται νά θεωρηθώσιν ισόδύναμοι και διαδέτουν εγκαταστάσεις δυνάμεως νά εξασφαλίσουν την κατασκευήν του υπό προμήθειαν εξοπλισμού».

β) Την 5.4.61 εκλήθησαν οί προαναφερθέντες Οίκοι, όπως υποβάλωσι τας προσφοράς των μέχρι της 20.5.61, παραιτάμεναις μέχρι της 3.6.61. Την ιδίαν ήμέραν συνεκροτήθη υπό του Γενικού Διευθυντού της ΛΙΠΤΟΛ όκταμελής Έπιτροπή προς έλεγchon τών προσφορών τούτων και υποβάλῃν σχετικού πορίσματος μετά συγκριτικών πινάκων.

3. α) Τας άρχάς Αύγούστου 1961 ό έντεταλμένος Σύμβουλος Γ. Πεζόπουλος, προκειμένου νά αναχωρήσῃ εις τό εξωτερικόν την 12.8.62, παρεκάλεσε νά έπισπευδῇ ή εκδесиς της Έπιτροπής, ήτις και υπεβλήθη την 10.8.61 με πρότασιν, όπως «ή προμήθεια άνατεθῇ εις τούς μειωδότης Οίκους KRUPP STAHLBAU RHEINHAUSEN διά τούς έκσκαφείς και LAUCHHAMMER διά τόν άποθετήν και άναδιπλωτήν. Έκ τών 8 μελών τὰ 7 ήσαν σύμφωνα με αύτην εκτός του Σ. Καταφυγιώτη, όστις ήρνήθη νά υπογράψῃ την εκδесιν με την δικαιολογίαν, ότι «λόγω του περιορισμένου χρόνου δεν κατώρθωσε νά μορφώσῃ γνώμη». Με την πρότασιν της Έπιτροπής ετάχθη και ή σύμφωνος χειρόγραφος εισήγησις του Γεν. Διευθυντού Κ. Γεωργαντά, όστις έμαλέτρεσ και ό ίδιος προσωπικώς τας υποβληθείσας προσφοράς.

β) Την 11.8.62 ό ρηθείς Γεν. Διευθυντής έδесιν ύπ' όψιν τών Π. Γουναράκη και Γ. Πεζόπουλου την τε εκδесιν της Έπιτροπής και την εισήγησιν του. Διακρινούσης της συνεργασίας τών τριών ελήφθησαν έπιστολαί εκ μέρους τών Οίκων BUCKAU WOLF και KRUPP STAHLBAU RHEINHAUSEN, δι' όν άμφότεροι παρείχον νέας εκπτώσεις. Διά τών εκπτώσεων τούτων, κατὰ τόν Κ. Γεωργαντά, καθίστατο ευδυνότερος ό Οίκος BUCKAU WOLF κατὰ Γερμ. μάρκα 200.000 περίπου. Η διαφορά αύτη όμως έμειούτο σημαντικώς, εάν ελαμβάνετο ύπ' όψιν, ότι ό Οίκος KRUPP — RHEINHAUSEN λόγω του γεγονότος, ότι είχεν ήδη εν λειτουργία εις Παλαιαίδα 2 εκσκαφείς παραμίου τύπου προσέφερε μικρότερον ποσόν ανταλλακτικών τὰ όποία ό ίδιος υπεύθυνως έθεώρει απαραίτητα διά την λειτουργίαν τών μηχανημάτων δι' εν έτος.

4. α) Εις την επακολουθήσαν συνεδρίσιν της 11.8.61 του Διοικ. Συμβουλίου της ΛΙΠΤΟΛ, κατόπιν της διαπιστωθείσης μειώσεως τών τιμών υπό τών Οίκων KRUPP και BUCKAU όλίγον τι πρό της έναρξεως της συνεδριάσεως του Διοικ. Συμβουλίου, συνεζητήθη πρότασις του Προέδρου Δ. Χέλμη, όπως «κληθώσιν οί δύο ούτοι οίκοι ένα έμφανεώς πλέον μέχρι της αύριον είπουν τας τελευταίας των τιμάς». Οί εκ τών μελών του Συμβουλίου Α. Πολίτης και Α. Τρυπάνης άντεπρότειναν, όπως κληθώσι και οί 4 οίκοι, πρᾶγμα τό όποϊον άπεδέχθησαν οί Δ. Χέλμης, Π. Γουναράκης και Σ. Λοβέρδος. Ό τελευταίος μάλιστα εζήτησεν, όπως ταχθῇ πενθήμερος προθεσμία. Ό Γ. Συκώκης έκαμε παρατηρήσεις τινάς εν σχέσει με την μη υπογραφήν της εκδέσεως της Έπιτροπής υπό δύο μελών αύτης και με τὰ μειονεκτήματα της προσφοράς KRUPP. Μετά μακράν συζήτησιν διεπιστώθη τό μέν, ότι μόνον ό Σ. Καταφυγιώτης δεν υπέγραψε την εκδесιν ως άνω τό δέ, ότι «και οί 4 οίκοι οί όποιοι ελαβον μέρους εις την δημοπρασίαν είναι πολλοί καλοί, ότι τὰ μηχανήματα τὰ όποια προσέφερον είναι σύμφωνα με τας προδιαγραφάς και από τεχνικής πλευράς ή προσφορά του KRUPP έχει τό πλεονέκτημα της όμοιομορφίας τών ανταλλακτικών». Δι' ό και ό

Πρόεδρος Δ. Χέλμης προέτεινε τελικώς, όπως κληθῇ ὁ KRUPP νὰ δηλώσῃ «ἐὰν εἶναι διατεθειμένος νὰ προβῇ εἰς περαιτέρω μειώσεις δεδομένου, ὅτι μετὰ τὰς ἀντιπροσφορὰς τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὡς τελευταῖος μειοδότης ἐνεφανίζετο ὁ BUCKAU R. WOLF. Ὁ Γ. Συκώκης ἐπιμένει, ὅτι καὶ περαιτέρω μειώσεις τῆς τιμῆς τοῦ KRUPP δὲν θὰ εἶχεν ἀξίαν ἐφ' ὅσον κατ' αὐτὸν «τὸ μηχανήματα τοῦ B.W. εἶναι ἀνώτερον». Ἀποχωρήσαντος τοῦ Α. Πολίτου, ὁ Δ. Χέλμης εἰς ἐρώτησιν τοῦ Α. Τρυπάνη «τὶ ἀπεφάσισε τὸ Συμβούλιον» ἀπήντησε κατηγορηματικῶς «Νὰ κληθῶν οἱ δύο τελευταῖοι μειοδότες ἢ τοὶ KRUPP καὶ BUCKAU — WOLF νὰ δώσουν τὰς τελικὰς ὁριστικὰς τιμὰς τῶν». Ἀποχωρήσαντος δὲ μετὰ τοῦτο καὶ τοῦ Προέδρου λόγω ὑπηρεσίας, ὁ Σ. Λοβέρδος συνώψισεν, ὅτι «ὡπάρχει ἡ ἀπόψις τοῦ Α. Τρυπάνη, ὅπως κληθῶσι καὶ οἱ 4 οἱ». Ἡ δευτέρα ἀπόψις τῆς πλειοψηφίας τοῦ Συμβουλίου νὰ κληθῶν μόνον οἱ δύο τελευταῖοι μειοδότες. Καὶ ἡ ἀπόψις τοῦ Χ. Καρόλου, ὅτι «δὲν παρίσταται ἀνάγκη νὰ κληθῶν καὶ οἱ δύο οἱ», παρὰ μόνον ὁ τελευταῖος μειοδότης καὶ ἀπὸ ἀπόψεως τιμῆς καὶ ἀπόψεως προσαρμογῆς εἰς τὰς προδιαγραφάς, μετὰ τὸν ὅποιον νὰ γίνουσι διαπραγματεύσεις διὰ τὴν σύναλιν συμβάσεως περὶ προμηθείας τῶν μηχανημάτων». Μετὰ τὴν ὑποστήριξιν τῶν Σ. Λοβέρδου καὶ Γ. Συκώκη καὶ μετὰ τὴν σύμφωνον εἰσήγησιν τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἐλήφθη μετὰ σύντομον συζήτησιν ὁμόφωνος ἀπόφασις, ὅπως κατακυρωθῇ ἡ δημοπρασία ἐπ' ὀνόματι τοῦ τελευταίου μειοδότη τοῦ οἴκου BUCKAU R. WOLF «τοῦ ὁποίου καὶ τὰ τεχνικὰ δεδομένα τῶν ὑπ' αὐτοῦ προσφερομένων μηχανημάτων εἶναι εὐνοϊκώτερα τοῦ ἐν τῇ μελέτῃ προτεινομένου προτελευταίου μειοδότη». Ἐξουσιοδοτήθη ὁμοῦ ἐν ταύτῃ ὁ Γεν. Διευθυντὴς τῆς ΔΙΠΤΟΛ, «ὅπως διεξαγάγῃ μετὰ τοῦ B.W. διαπραγματεύσεις διὰ περαιτέρω μείωσιν τῶν τιμῶν του». Οὕτω κατ' οὐσίαν ἀπεκλείσθησαν τοῦ περαιτέρω συναγωνισμοῦ οἱ λοιποὶ οἱ στερηθείσης τῆς ΔΙΠΤΟΛ τοῦ μοναδικοῦ ὅπλου, ὁ περ διέειπε πρὸς ἐπίτευξιν τῶν χρηθεῖστων ἀναγκαιῶν περαιτέρω μειώσεων τῶν τιμῶν.

β) Τὴν ἐπομένην 12.8.61 ἀνεκοινώθη εἰς τὸν BUCKAU R. WOLF προφορικῶς παρὰ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ Κ. Γεωργαντά, τῇ ἐντολῇ τοῦ ἐντεταλμένου συμβούλου Γ. Πεζοπούλου, ἡ ὡς ἂν ἀπόφασις καὶ κατόπιν διαμαρτυριῶν τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ ἐπεμβάσεως τοῦ Δ. Χέλμης ἐκλήθησαν καὶ οἱ 4 ἄλλοι, ὅπως ὑποβάλωσι νέας βελτιώσεις τῶν προσφορῶν τῶν μέχρι τῆς 17.8.61.

5. α) Εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς 22.8.61 καὶ 29.8.61 ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου Π. Γουναράκης, ἐνισχυθεὶς καὶ ἀπὸ τοῦ Γ. Συκώκη καὶ Σ. Λοβέρδου, προσεπάθησε νὰ πείσῃ τὸ Συμβούλιον, ὅτι διὰ λόγους ἡθικῆς τάξεως ἔπρεπε νὰ μὴ ἀνακαλέσῃ τὴν πραγματοποιημένην ἀπόφασιν του, ἡ ὁποία κακῶς ἐθεωρήθη ὡς «διὰ βλητὴν» καὶ ὡς δημιουργοῦσα «σκάνδαλον» ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν KRUPP καὶ L.M.G., «οἱ ὅποιοι ἐνώπιον τῆς ἐξυπηρετήσεως τῶν συμφερόντων τῶν καὶ τῆς πιθανότητος ἀποκομίσσεως μεγαλυτέρων κερδῶν παρέβλεψαν τοὺς στοιχειώδεις κανόνας εὐπρεπείας, χρησιμοποίησαντες ἐκφράσεις, αἵτινες μόνον ὡς ὑβρεῖς κατὰ τοῦ Δ. Σ. δύνανται νὰ θεωρηθῶν». Ἀξιοσημείωτος εἶναι ἡ παρατήρησις τοῦ Δ. Χέλμης, ὅτι ὅταν ἀπαχώρησε κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίαν «διετέλει μετὰ τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι δὲν ἐλήφθη ὁριστικὴ ἀπόφασις βάσει, τῆς ὁποίας κατεκυρώθη ἡ δημοπρασία εἰς τὸν οἶκον B.W.». Ὁπωσδήποτε ἐλήφθη ἀπόφασις, ὅπως κληθῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι καὶ ὑποβάλωσιν ἐνσφαιρίστους τελικὰς προσφορὰς μέχρι τῆς 4.9.61 καὶ ἐνισχυθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ κρίσεως ἀπὸ τὸν Μ. Συκώκη ὡς Πρόεδρον αὐτῆς (ὅχι τὸ μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου), παραινόμενος καὶ τοῦ Σ. Κιαταφυγιώτη, ἐκτὸς

ἐὰν παραιτηθῇ μόνος του. Ὁ Γεν. Διευθυντὴς Κ. Γεωργαντάς καὶ ὁ Τεχνικὸς Διευθυντὴς Γ. Γκρός, θεωρήσαντες ἑαυτοὺς διγίνοντας ἐκ τῆς ἀναδέσεως τῆς Προεδρίας τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὸν Μ. Συκώκη, ὑπέβαλον τὰς παρατιθέσας, αἵτινες ὅμως, μὴ γενόμεναι δεκταὶ εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 6.9.61 ὑπὸ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἀπεσύρθησαν, ἐν ὅψει καὶ τῶν δοθεισῶν ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἐξηγήσεων.

β) Τὴν 22.9.61 ὑπέβαλεν ἡ Ἐπιτροπὴ κρίσεως ὑπὸ τὴν ἀρχικὴν σύνθεσιν αὐτῆς, μὴ συμμετασχόντος τοῦ Μ. Συκώκη, σχετικὴν ἐκθεσιν αὐτῆς μετὰ μειωθῆσαν τοῦ Σ. Κιαταφυγιώτη, ἣτις προέτεινε τὴν κατακύρωσιν τῶν μὲν ἐκσκαφῶν εἰς τὸν οἶκον KRUPP — RHEINHAUSEN τοῦ δὲ ἀποθέτου καὶ ἀναδιπλωτοῦ εἰς τὸν οἶκον L—M—G. Ὁ Σ. Κιαταφυγιώτης διὰ τῆς ἀπὸ 4.9.61 ἐπιστολῆς του ἐτάχθη ὑπὲρ τῶν ἐκσκαφῶν τοῦ οἴκου LAUCHHAMMER. Ὁ Μ. Συκώκης, μὴ ἀποδεχθεὶς τὴν Προεδρίαν τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπέβαλε τὴν ἀπὸ 23.9.1961 ἰδιαιτέρην ἐκθεσίν του, δι' ἣς τὰς σκεπταὶ ὑπὲρ τῆς προσφορᾶς BUCKAU—WOLF. Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς Κ. Γεωργαντάς διὰ τῆς ἀπὸ 29.9.61 εἰσηγήσεώς του ἀπέκρουσε τὰ ἐπιχειρήματα Σ. Κιαταφυγιώτη καὶ Μ. Συκώκη καὶ προέτεινε τὴν κατακύρωσιν τῶν ἐκσκαφῶν εἰς τὸν οἶκον KRUPP — RHEINHAUSEN, τοῦ ὁποίου ἡ προσφορὰ ἐνεφάνισεν ἐπὶ ἑλαττον διαφοράν εἰς Γερμανικὰ μάρκα 750.000 (18.150.000 — 17.400.000). Ὁ οἶκος B.W. διατηρήσας τὴν ὑψηλὴν τιμὴν του, προσέφερεν εἰς ἀντιστάθμισμα μίαν διάταξιν μεταβολῆς τῆς κλίσεως τῶν κάδων τοῦ καδοτροχοῦ τοῦ ἐκσκαφέως ἢ οὗτος προέβαλεν ὡς σημαντικὸν πλεονέκτημα. Ἡ συσταθεῖσα ὅμως ἐξ ἐιδικῶν Ἐπιτροπῇ εἰς τὸ ἀπὸ 30.9.61 πρακτικὸν τῆς ἀπεφάνθη ὁμοφώνως, ὅτι εἶναι ἀσφαλές τερα ἡ χρῆσις τοῦ καδοτροχοῦ μετὰ διαφορὰς κάδων.

6. Τὴν 2.10.61, ἐπανελθόντος τοῦ Γ. Πεζοπούλου συνεζητήθη ἐκ νέου τὸ θέμα καὶ ἀνεκοινώθη παραίτησις τοῦ ἐκ τῶν συμβούλων Χ. Καρόλου, ὁ ὁποῖος ὅμως ἐπανῆλθεν εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον τὴν 5.12.61. Ἐν τέλει ἐγένετο δεκτὴ ἡ εἰσήγησις τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ὅπως ἡ κατακύρωσις γίνῃ εἰς τὸν οἶκον B.W. ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μειώσῃ τὴν προσφορὰν του. «Εἰς τὰ ὅρια τῆς τιμῆς τῆς προσφορᾶς τοῦ οἴκου KRUPP — LAUCHHAMMER» τοῦ οἴκου B.W. ἀρνηθέντος νὰ μειώσῃ τὰς τιμὰς του τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἀπεφάσισε τῇ προτάσει τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ὅπως προμηθευθῇ τοὺς μὲν 2 ἐκσκαφεῖς ἀπὸ τὸν τελευταῖον μειοδότην KRUPP — RHEINHAUSEN, τοῦ δὲ τρίτου ἀπὸ τὸν οἶκον B.W. Ἐμειοψήφισαν οἱ Μ. Συκώκης, Α. Πολίτης καὶ Α. Τρυπάνης. Ὁ τελευταῖος ὑπεστήριξε τὴν κατακύρωσιν καὶ τῶν 3 ἐκσκαφῶν εἰς τὸν τελευταῖον μειοδότην KRUPP. Ἀμφότεραι αἱ τελευταῖαι συνεδριάσεις ἐγένοντο ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Π. Γουναράκη.

7. Αἱ ἐν πολλοῖς ἀλληλοσυγκρουόμεναι ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἡ ἐκάστοτε πρόσκλησις τινῶν ἢ ὅλων τῶν μετασχόντων οἴκων νὰ ὑποβάλωσι νέας προσφορὰς ἢ μεταβολὴ τῆς συνδέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως ἐδημιούργησαν, ὡς ἦτο φυσικόν, κλίμα ἀμφιβολίας διὰ τὸ ἀμερόληπτον τῆς τελικῆς κρίσεως.

Ἐπὶ πλέον ἡ παρὰ τὴν γνώμην τῶν ὑπηρεσιακῶν παραγόντων παραγγελία τοῦ ἐνὸς τῶν ἐκσκαφῶν εἰς τὸν οἶκον B.W. εἰς μεγαλυτέραν τιμὴν τῶν ἄλλων 2 προσέκλεισεν εὐλόγους παρεξηγήσεις καὶ σχόλια. Ἀλλὰ καὶ ὁ Μ. Συκώκης προσεπάθησε νὰ ἐπαναφέρῃ πρὸς ἐπανασύζητησιν τὸ θέμα καὶ ἐπέκρινε τὴν τακτικὴν τῶν Γ. Πεζοπούλου καὶ Π. Γουναράκη δι' ἐπανειλημμένων ἐπιστολῶν του πρὸς τὸν Δ. Χέλμην καὶ τὴν Κυβέρνησιν. Τὸ δημιουργηθὲν οὕτω ζήτημα συνεζητήθη εἰς ἐπανειλημμένας συνεδριάσεις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐξ ὧν σημειούμεναι τὰς τοιαύτας τῆς 27.11.61, 21.2.62, 28.2.62, 7.3.62 καὶ 14.3.62.

Τὸ τελικὸν συμπέρασμα εἶναι, ὅτι οἱ Γ. Πεζοπούλος καὶ Π. Γουναράκης δὲν ἐχειρίσθησαν τὸ ὅλον ζήτημα κατὰ τὸν ἐπιβαλλόμενον ἀδιάβλητον καὶ ἀφορον τρόπον.

**ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΠΥΛΩΝΩΝ
(ΠΥΡΓΩΝ) ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΡΕΥΜΑΤΟΣ
(Εισήγ. "Εκθεσις Γ. Χαρμπούρη σελ. 1—5)**

Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν κατηγγέλθη ὅτι ἐγένετο ἀνάθεσις ἄνευ κανονικῶν διαγωνισμῶν παραγγελιῶν πυλώνων (πύργων) μεταφορᾶς ρεύματος εἰς τοὺς οἴκους ILVA Ἰταλίας καὶ VOLST Αὐστρίας καὶ εἰς τιμὰς κατὰ 15 ο)ο ὑψηλότερας τῶν τιμῶν συναγωνισμοῦ.

Διεπιστώθη ὅτι εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις προετιμήθησαν οἱ ἀναλαμβάνοντες τὴν ὑποχρέωσιν διαθέσεως τῆς ἀξίας δι' ἀγορὰν καὶ ἐξαγωγὴν Ἑλληνικῶν σιδηρομεταλλευμάτων. Τοῦτο ἐγένετο καθ' ὑπόδειξιν ἢ ἐντολὴν τῶν Ὑπουργείων Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας. Πράγματι κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δευτέρας δημοπρασίας ἴσχυεν τὸ Ν. Δ. 3982) 1959 παρέχον τὸ δικαίωμα εἰς τὸν Ὑπουργὸν Βιομηχανίας νὰ καθορίσῃ προκειμένης τῆς προμηθεύειας ἀγαθῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὑπὸ Ἐπιχειρήσεων Κοινῆς Ὁφελείας τὸν τρόπον τῆς προμηθεύειας. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς πρώτης δημοπρασίας, γενομένης πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ρηθέντος Ν. Διατάγματος, ὑπῆρξε κυβερνητικὴ δήλωσις ὅτι δὲν θὰ ἐνεκρίνετο ἢ ἄνευ ἀναλλαγῆς σιδηρομεταλλεύματος προμήθεια τῶν πυλώνων ὡς δὲ προκύπτει ἐκ τῶν ὑπ' ὅψιν ἡμῶν τεθέντων στοιχείων τὸ μέτρον τοῦτο ἐφημέριος ἐπανειλημμένως. Ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας καὶ ἀνεξαρτήτως ἂν νομίμως ἀπητήθῃ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἡ τήρησις τοῦ ρηθέντος ὅρου, δὲν θεωροῦμεν ἀδικαιολόγητον ὅτι ἡ Δ.Ε.Η. ἀντεπεκρίθη εἰς τὴν Κυβερνητικὴν αὐτὴν ὑπόδειξιν.

**ΒΟΗΘΟΣ ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΒΑΣ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ
(Εισήγ. ἑκθεσις Γ. Χαρμπούρη σελ. 1—7)**

Ἀπεδόθησαν εἰς τὸν Π. Γουναράκην ὠρισμέναι παρατυπία κατὰ τὸν διορισμὸν τοῦ Β. Χατζοπούλου εἰς θέσιν Συμβούλου τῆς Γεν. Διευθύνσεως διὰ τὰ οἰκονομικά, ἐπίσης δὲ ἡ μὴ ἀνακοίνωσις πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Βιομηχανίας ἀφορῶντος τὴν ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν τῶν συμβούλων Γεν. Διευθύνσεως.

Ἐκ τούτων θεωροῦμεν ὅτι μόνον ἡ τελευταία εἶναι βάσιμος κατὰ τὰ κατωτέρω ἐκτιθέμενα. Ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς ἀναφερόμεθα εἰς τὴν ἀναφερομένην ἐν ἐπικεφαλίδι εἰσηγητικὴν ἐκθεσιν.

Συζητουμένου κατὰ τὸ 1960 τοῦ κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. ὁ Ὑπουργὸς Βιομηχανίας διετύπωσε προφορικῶς πρὸς τὸν Γεν. Διευθυντὴν τὰς ἀπόψεις του ἐπ' αὐτοῦ ἐν συνεχείᾳ δὲ ἀπέστειλεν εἰς τὴν Δ.Ε.Η. τὸ ὑπ' ἀριθ. 40995 ἀπὸ 14.5.1960 ἐγγράφον του εἰς τὸ ὁποῖον πλὴν ἄλλων ἀνεγράφετο «ὁ θεσμὸς τῶν συμβούλων γενικοῦ διευθυντοῦ δέον νὰ καταργηθῇ ἐντός ἔτους ἀπὸ σήμερον, τὰ δὲ πρόσωπα τὰ κατέχοντα τοιαύτας θέσεις, ἐφ' ὅσον κρίνοντι ἱκανὰ καὶ κατάλληλα θὰ εἶναι ἀσφαλῶς δυνατόν νὰ καταλάβουν θέσεις ἐν τῇ ὁργανώσει τῆς Ἐπιχειρήσεως». Ἐν τούτοις εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 183 τῆς 21.5.1960 εἰσηγήσιν τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ καὶ κατὰ τὴν συνεδρίαν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς 27.5.60 ἐξετέθησαν μὲν αἱ μετὰ τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν συνεννοήσεις καὶ αἱ ὑποδείξεις αὐτῶν διὰ τὸν περιορισμὸν ὠρισμένων ἐκ τῶν προβλεπομένων εἰς τὸ σχέδιον κανονισμοῦ θέσεων, οὐδεμία ὅμως ἐγένετο μνεία τοῦ ἐγγράφου καὶ ὡς καταφαίνεται ἐκ τῶν πρακτικῶν μεταξὺ τῶν ἀνακρινόμενων ἀπόψεων τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας δὲν περιελαμβάνετο καὶ τὸ θέμα τῶν συμβούλων Γεν. διευθυντοῦ. Ὁ Ἄν. Δημητρακόπουλος βεβαίωσεν ὅτι πληροφορηθεὶς ἐκ τῶν ὑστέρων τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἐγγράφου τούτου ἠρώτησε σχετικῶς τὸν Γεν. Διευθυντὴν ὁ ὁποῖος ὅμως τοῦ ἀπήντησεν ὅτι τοιοῦτον ἐγγράφον δὲν εἶχε λάβει. Κατόπιν τούτου ὁ Ἄν. Δημητρακόπουλος ἐζήτησεν ἀντίγραφον ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου καὶ τὸ ἐκοινοποίησε πρὸς τὰ μέλη τοῦ Δ. Συμβουλίου διὰ τοῦ ἀπὸ 1.6.1960 σημειώματός του.

Ἐκ πρώτης ἐρεύνης ἡμῶν διεπιστώθη ὅτι τὸ ρηθὲν ἐγγράφον ἀπεστάλη διὰ φακέλλου εἰς τὸν ὁποῖον ἀνεγράφετο «πρὸς τὴν Δ.Ε.Η. εἰς χεῖρας κ. Προέδρου Δ. Συμβουλίου». Τὸ ἐγγράφον τοῦτο δὲν ἐπρωτοκολλήθη οὔτε εἰς τὸ γεν. πρωτόκολλον οὔτε εἰς τὸ εἰδικὸν τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, δὲν ἀνευρέθη δὲ καὶ εἰς τὸ ἀρχεῖον του. (Βλ. εἰσηγ. ἑκθεσιν σελ. 5).

Ὁ Π. Γουναράκης ἐρωτηθεὶς σχετικῶς παρ' ἡμῶν ὑπεστήριξεν ὅτι κατόπιν μεταγενεστέρων συνεννοήσεων τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ μετὰ τοῦ Ὑπουργείου αἱ κυβερνητικαὶ ἀπόψεις ὡς πρὸς τὸ θέμα τῶν Συμβούλων εἶχον τροποποιηθῇ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ὁ Γεν. Διευθυντὴς παρέλειψε νὰ περιλάβῃ τὸ θέμα τοῦτο εἰς τὴν εἰσηγήσιν του. Τὴν τοιαύτην μεταβολὴν τῶν κυβερνητικῶν ἀπόψεων ὁ Π. Γουναράκης θεωρεῖ ἀποδεκνυμένην ἐκ τοῦ ὅτι καὶ ὁ Ν. Βλαχόπουλος, Γεν. Διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας (ἐκ τῆς Διευθύνσεως τοῦ ὁποῖου προήρχετο τὸ ἐγγράφον), ὁ ὁποῖος παρίστατο ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, οὐδὲν περὶ τοῦ θέματος εἶπεν ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς μεταγενεστέρως παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ διατηρήσαντος τὰς ἐν λόγῳ θέσεις. Ὁ Π. Γουναράκης ἐπικαλεῖται ὡσαύτως ὅτι οὐδὲν τῶν μελῶν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου καὶ ἀφοῦ ἔλαβον γνῶσιν τοῦ ἐγγράφου τούτου διετύπωσαν διαμαρτυρίαν τινὰ ἢ τὴν ἀποφιν ὅτι ἐὰν εἶχον λάβει γνῶσιν τοῦ ἐγγράφου θὰ εἶχον ὑποστηρίξει διάφορον γνώμην.

Οἱ ἰσχυρισμοὶ οὗτοι τοῦ Π. Γουναράκη εἶναι ἀληθεῖς. Ξενίζει δὲ τὸ ὅτι ὁ Ἄν. Δημητρακόπουλος, ἐφ' ὅσον εἶχε λάβει τυχαίως γνῶσιν τῆς ὑπάρξεως ἐνὸς ἐγγράφου τὸ ὁποῖον ἐθεώρει ὅτι ἔπρεπε νὰ εἶχε τεθῇ ὑπ' ὅψιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου δὲν διετύπωσε κατὰ τινὰ πλέον συγκεκριμένον τρόπον σχετικὴν διαμαρτυρίαν ἀλλ' ἠρκέσθη εἰς τὴν κοινοποίησιν αὐτοῦ πρὸς τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου πλὴν τοῦ Προέδρου αὐτοῦ «εἰς ἐνδειξιν, ὅτι, ἐγνώρισεν τὴν προσκεθεῖσαν σκηνοθεσίαν». (Ἡμερολ. σημείωμα Ἄν. Δημητρακοπούλου κ.φ. 10ον σελ. 7).

Ἀνεξαρτήτως ὅμως τῶν ἀνωτέρω παραμένει ἀληθὲς ὅτι ἐφ' ὅσον δι' ἐγγράφου τοῦ ἐποπτεύοντος Ὑπουργοῦ ἀπευθυνθέντος πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Διοικ. Συμβουλίου διετυπώθησαν ὠρισμέναι ἀπόψεις καὶ ὑποδείξεις ἐπὶ τοῦ ὑπὸ μελέτην κανονισμοῦ, εἶχεν ὑποχρέωσιν οὗτος νὰ θέσῃ τὸ ἐγγράφον ὑπ' ὅψιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, ἔστω καὶ ἂν ὁ Ὑπουργὸς χωρὶς νὰ ἀνακαλέσῃ τοῦτο δι' ἄλλου ἐγγράφου, θὰ εἶχεν ἐν τῷ μεταξὺ κατὰ προφορικὰς συνεννοήσεις μεταβάλλῃ ἀπόψεις. Διαπιστοῦται οὕτω μία τοῦλάχιστον τυπικὴ παράλειψις ἢ ὁποία βασίμως ἔδωκε λαβὴν εἰς δυσμενεῖς διὰ τὸν Π. Γουναράκην ἐντυπώσεις ἐφ' ὅσον συνεδέετο μὲ τὴν διατήρησιν στενοῦ ἐν τῇ Δ.Ε.Η. συνεργάτου του.

**ΣΥΜΒΑΣΙΣ Δ.Ε.Η. — Ι. ΡΙΖΟΥ
(Εἰσηγήσεις Κ. Παπαϊωάννου)**

Ὁ Γ. Πεζόπουλος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1158) 3.3.1960 εἰσηγήσεώς του προέτεινεν ὅπως τὸ Δ.Σ. προσλάβῃ τὸν Ι. Ρίζον ὡς ἀρχιτέκτονα μηχανικὸν ἀντὶ μηνιαίας ἀποζημιώσεως δραχμῶν 8.000 καὶ ἐπὶ πλέον ποσοστοῦ 5 ο)ο «ἐφ' ὅλοκλήρου τῆς δαπάνης τῶν ἔργων», ἐὰν τὸ κόστος αὐτῶν ὑπερβαίῃ τὰς 50.000 δραχμάς.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 1.4.1960 ὁ Γ. Πεζόπουλος ὑποστηρίζων τὴν εἰσηγήσιν του ἀνέφερεν εἰς τὸ Συμβούλιον ἀνακριθεὶς, τὸ καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 28.3.1960 ἐγγράφου σημειώματός του ὑποστηριχθέν, ὅτι ἡ προβλεπόμενη ὑπὸ τοῦ Κώδικος περὶ Μηχανικῶν ἀμοιβὴ διὰ τοὺς Ἀρχιτέκτονας συνίστατο εἰς 20 ο)ο ἐπὶ τοῦ κόστους τῶν ἔργων, ἐνῶ ὡς παρετήρησαν ὁρθῶς οἱ Γρ. Πανάς καὶ Β. Κόλλιας ἀνήρχεται εἰς 7,5 ἔως 8 ο)ο διὰ τὰ μεγάλα δὲ ἔργα περιορίζετο εἰς 5 ο)ο.

Πράγματι ἐκ τοῦ διαδιδασθέντος παρ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Γ. Πεζοπούλου διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3309) 7.6.1960 ὑπηρεσιακοῦ του σημειώματος πίνακος τοῦ ἀπὸ 19.2.1938 σχετικοῦ Διατάγματος προκύπτει, ὅτι τὸ ποσοστὸν τῆς ἀμοιβῆς διὰ τὰ μεγάλα οἰκοδομικά ἔργα ἄνω τῶν 50.000 δραχμῶν καθορίζεται κατὰ κατηγορίας ἀπὸ 1,70 ο)ο μέχρι 8,58 ο)ο κατ' ἀνώτατον ὅριον. Διὰ τὰ στατικά ἀπὸ 3,5 ο)ο μέχρι 10,4 ο)ο.

Μόνον δι' ἔργα «ἀρχιτεκτονικῶν διακοσμητικῶν χαρακτήρων π.χ. θεάτρου, αἰθουσῶν, περιπτέρων, σχέδια κήπων κ.λ.π. τὸ ποσὸν τῆς ἀμοιβῆς ὀρίζεται εἰς 20 ο)ο ἐπὶ τῆς δαπάνης», πράγμα τὸ ὁποῖον ἀνεγνώρισεν καὶ ὁ Γ. Πεζόπουλος εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 17.6.1960.

Εἰς τὸ προαναφερθὲν ὑπ' ἀριθ. 3309 σημείωμά του ὁ τελευταῖος ἐμφανίζει ὡς ἐπιτυχίαν του τὸ νὰ δεχθῇ ὁ Ι. Ρίζος, ὅπως τὸ 5 ο)ο παρέχεται δι' ἔργα ἀξίας πλέον τῶν 100.000 δραχμῶν ἀντὶ τῶν 50.000 δραχμῶν καὶ δὴ διὰ τὸ

πέραν αὐτῶν ποσόν. Κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 17.6.1960 κατόπιν πολλῶν ἀντιρρήσεων καὶ ὑπὸ τὸν διπλοῦν περιορισμόν, ὅτι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ σύμβασις θὰ ἴσχυεν ἐπὶ μίαν διετίαν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι (ἀδὲν θὰ ὑπάρχῃ δέσμευσις τῆς Δ.Ε.Η. ὡς πρὸς τὴν ἀνάθεσιν ἐργασιῶν εἰς τὸν Ρίζον), ἐλήφθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 212) 17.6.1960 ἀπόφασις εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ὁποίας ὑπεγράφη σχετικὴ σύμβασις, ἥτις ἂν καὶ ἀναφέρεται εἰς αὐτήν, προσχρονολογήθη εἰς τρόπον ὥστε φέρεται ὑπογραφεῖσθαι τὴν 1.1.1960, ἥτοι 6 1) 2 μῆνας καὶ πλεον πρὸ τῆς μνημονευομένης ἐν αὐτῇ ὡς ἄνω ἀποφάσεως. Ἡ τοιαύτη προχρονολόγησις, ὡς δέχεται καὶ ὁ Ι. Ρίζος εἰς τὴν ἀπὸ 7 Σεπτεμβρίου 1964 ἔντοκον κατὰφασίν του, ἐγένετο προφανῶς, ὅπως προσδῶσθαι εἰς τὴν ἐν λόγω σύμβασιν ἀναδρομικὴν ἰσχύιν ἀπὸ τῆς 1.1.1960 κατὰ παράβασιν τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως, ἡ ὁποία οὐδεμίαν περὶ τούτου διάταξιν διέλαβε. Σημειωτέον, ὅτι καὶ ἡ τελευταία σύμβασις τῆς Δ.Ε.Η. μετὰ τοῦ Ι. Ρίζου, φέρουσα χρονολογίαν συνάψεως τὴν 1.1.1964, ὑπεγράφη κατὰ τὸν Ι. Ρίζον τὸν Αὐγούστου τοῦ 1964, ἀλλ' εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν ὑφίσταται μὲν προχρονολόγησις ἀλλ' ἡ σχετικὴ ἀπόφασις τοῦ Δ.Σ. προέβλεπε τὴν ἀπὸ 1.1.1964 ἰσχύιν τῆς καταρτισθεῖσας συμβάσεως.

Ἡ σύμβασις τῆς 1.1.1960 διὰ τὴν σύναψιν τῆς ὁποίας ἐξεδηλώθη ἀμέριστος τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Γ. Πεζοπούλου καὶ πρὸ παντὸς ἡ κατόπιν αὐτῆς προφορικὴ ἀνάθεσις εἰς τὸν Ι. Ρίζον τῆς μελέτης τοῦ Οἰκισμοῦ τοῦ Ἀχελώου ἀξίας 15.000.000 δραχμῶν, ἦτο λίαν εὐνοϊκὴ δι' αὐτόν. Καθ' ὅσον ἐκτὸς τῆς παγίας ἀμοιβῆς τῶν δραχμῶν 8.000 μηνιαίως καὶ τῆς δυνατότητος ἣν εἶχεν ὅπως ἀναλαμβάνῃ καὶ ἄλλας ἐκτὸς τῆς Δ.Ε.Η. ἐργασίας τῷ ἐξησφάλισε καὶ ποσοστὸν 50) ο, ὅπερ διὰ τὸν Οἰκισμόν τοῦ Ἀχελώου, ὡς ἐκ τῆς φύσεως καὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἔργου, ὑπερέβαινε προφανῶς τὴν ὑπὸ τοῦ μνησθέντος Διατάγματος πρόβλεπομένην ἀμοιβήν. Διὰ τὸν Οἰκισμόν τοῦτον ὁ Ι. Ρίζος εἰσέπραξε μέχρι σήμερον δραχμὰς 408.000 ἢ 458.000, τῆς ὑπολοίπου ἀμοιβῆς τοῦ καταβληθῆ-σომῆνης μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου.

Τὸ γεγονός τοῦτο προεκάλεσε σχόλια καὶ παρατηρήσεις, δι' ὃ καὶ ὁ Διευθυντὴς Μελετῶν Παραγωγῆς καὶ Μεταφορᾶς Ε. Μαλαγαρδῆς διὰ τῆς ἀπὸ 21.8.1962 ἐμπιστευτικῆς ἀναφορᾶς του πρὸς τὸν Γεν. Διευθυντὴν ἐπέσυρε τὴν προσο-χὴν του ἐπὶ τούτου καὶ ἐζήτησεν εὐθέως τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ἣν καὶ ἐχαρακτήρισεν ὡς ἐτερο-6 α ρ ἦ.

Δεδομένου, ὅτι εἰς τὰς ἀναλόγους περιπτώσεις τῶν Οἰκισμῶν Πτολεμαίδος καὶ Μέργδοβα ἡ Δ.Ε.Η. δὲν ἐπεβαρύνθη μὲ δαπάνας ἀρχιτεκτονικῶν μελετῶν αἱ ὁποῖαι ἐξετελέσθη-σαν εἴτε παρὰ τοῦ ἀναδόχου (ἔρα ὑπ' ἀριθ. 34 ἀπάντησιν Δ. Παπαλεονάρδου), εἴτε ἀπὸ αὐτὸν καὶ τοὺς μηχανικοὺς τῆς Δ.Ε.Η. (ἔρα ἀπὸ 4.2.1963 ἔντοκον κατὰφασιν Ε. Μα-λαγαρδῆ), καταλήγομεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ μετὰ Ι. Ρίζου σύμβασις ὑπεργорεύθη καθ' ὃν τρόπον ἐγίνε ἀπὸ τὴν χαριστικὴν πρὸς αὐτὸν διάθεσιν τοῦ Γ. Πεζοπούλου καὶ ἀπο-δεικνύει ἂν μὴ τι ἄλλο τὴν κρατοῦσαν καὶ ἄλλοθεν πολλα-πλῶς ἀποδεικνυομένην ἑλλειψιν τῆς ἐπιβαλλομένης εἰς πάντα Ὁργανισμόν καὶ πᾶσαν ἐπιχειρήσιν φειδοῦς, οἰκονομίας καὶ τάξεως.

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΠΑΡΑ ΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ «ΕΘΝΙΚΗ» (Εισηγητικὴ Ἐκθεσις Γ. Χαρμοῦρου)

Διευτώθησαν κατηγορίαι διὰ τὴν ἀσφάλισιν τοῦ προσωπι-κοῦ τῆς Δ.Ε.Η. παρὰ τῇ Ἀσφαλιστικῇ Ἐταιρείᾳ «Ἐθνικῇ». Ἐκ τῶν στοιχείων τὰ ὁποῖα προέκυψαν ἐκ τῆς διεξαγωγῆς ἐρεῦνης (ὡς ταῦτα ἐκτίθενται εἰς τὴν εισηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ Γ. Χαρμοῦρη) δὲν προέκυψεν ἀνωμαλία τις δυναμένη νὰ καταλογισθῇ.

ΠΡΟΣΘΗΚΗ

Μετὰ τὸ πέραν τῶν ἀνακρίσεων καὶ τὴν σύνταξιν τοῦ πο-ρίσματος τῆς ἡμέτερας Ἐπιτροπῆς περιήλθεν ἡμῖν μόλις τὸ τελευταῖον δεκάμηρον τοῦ λήξαντος μηνὸς ὁ φάκελλος τῆς ἐν Γαλλίᾳ διεξαγωγῆς παρὰ τῶν Γαλλικῶν Ἀρχῶν ἀνα-κρίσεως, τὴν ὁποίαν εἰχομεν ζητήσει ἀπὸ τῆς 10 Ἀπριλίου 1963 δι' ἐγγράφου ἡμῶν ἀπευθυνθέντος πρὸς τὰς ἀρμοδίας ἐν Γαλλίᾳ Δικαστικὰς Ἀρχάς.

Διὰ τοῦ ἐγγράφου τούτου εἶχε ζητηθῇ ἡ ἐνέργεια δικαστι-κῆς ἀνακρίσεως ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἐπαληθεύσεως 1) ἂν οἱ Γαλλικοὶ οἰκοί, οἱ ὁποῖοι ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν διὰ τοῦ πρω-τοκόλλου τῆς 15.10.1953 χορηγηθεῖσων πιστώσεων ἐπρομή-θυσαν εἰς τὴν Δ.Ε.Η. ἠλεκτρολογικὸν ὑλικὸν καὶ μηχανή-ματα, κατέβαλον χρηματικὰ ποσὰ πρὸς πρόσωπα ἐν Γαλλίᾳ ἢ ἐκτὸς αὐτῆς δι' οἰασδήποτε φύσεως ὑπηρεσίας πρὸς τὸν σκοπὸν διευκολύνσεως τῆς ἐπιτεύξεως παραγωγῆς ἢ τῆς ἐκτελέσεως συναφθεῖσων συμβάσεων. 2) ἂν τὰ τυχόν κατα-βληθέντα ποσὰ περιεληφθῶσαν εἰς τὰς συμφωνηθείσας τι-μὰς καὶ κατὰ ποῖον ποσοστὸν.

Μετὰ τὴν ολοκλήρωσιν τοῦ ἀνακριτικοῦ ἔργου ἡμῶν ἠρχί-σαμεν νὰ καταρτίζωμεν τὴν παρούσαν χωρὶς νὰ ἀναμείνωμεν τὴν καθυστέρησάν ἥδη ἐπὶ 15 μηνὸν παρὰ τὰς ὑπομνήσεις μας ἀπάντησιν τῶν Γαλλικῶν Ἀρχῶν τὸ μὲν διότι τὸ συγ-κεντρωθὲν παρ' ἡμῶν ὑλικὸν ἐκρίθη ἐπαρκὲς πρὸς συναγω-γὴν τῶν ἀναγκαίων συμπερασμάτων, τὸ δὲ διότι οὐδεμίαν εἶχο-μεν πληροφορίαν περὶ τοῦ ἂν καὶ πότε θὰ διενηργεῖτο καὶ ἐπερατοῦτο ἡ ζητηθεῖσα ἐν Γαλλίᾳ ἔρευνα.

Τὰ ἐκ τῶν ἐν Γαλλίᾳ διεξαχθεῖσων ἀνακρίσεων προκύ-ψαντα στοιχεῖα ἐμελετήθησαν παρ' ἡμῶν καὶ ἐξητάσθη ἰδίᾳ ἂν καὶ κατὰ πόσον ἐπηρεάζοντο τὰ συμπεράσματα εἰς τὰ ὁποῖα εἰχομεν ἥδη καταλήξει. Ἐκ τῆς μελέτης ταύτης ἐπαί-σθημεν ὅτι δὲν ὑφίσταται περὶ τῶν μεταβολῆς τῶν διευ-τωθεῖσων κρίσεων μας, δι' ὃ καὶ περιοριζόμεθα εἰς τὴν ἐν ἰδιαιτέρᾳ προσθήκῃ σύντομον ἐξέτασιν καὶ κριτικὴν τῶν Καλ. διαπιστώσεων.

Δεόν ἐν πρώτοις νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι ἡ ἔρευνα δι-ε-ξ ἤ χ θ η ο ὑ χ ῖ ὑ π ὸ δ ι κ α σ τ ι κ ῶ ν, ἄ λ λ ὃ ἄ σ τ υ -ν ο μ ι κ ῶ ν ἄ ρ χ ῶ ν τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας τοῦ Γαλλικοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν. Ἐν τέλει τῶν ἀνακρίσεων διευτώθη πόρισμα παρὰ τοῦ «COMMISSAIRE PRINCIPAL» Ἀνδρέα PIERAUGE-LLI. Ἀν καὶ ἐζητήθη ἀπὸ τὰς Γαλλικὰς Ἀρχάς ἡ διεξα-γωγὴ ἀνακρίσεων καὶ ὅχι ἡ σύνταξις πορίσματος, θεωροῦμεν ὑποχρεώσιν μας νὰ ἀσχοληθῶμεν καὶ μὲ αὐτό.

Κατὰ τὸ πόρισμα τοῦτο οὐ μόνον οὐδὲν στοιχεῖον προέκυψε, δυνάμενον νὰ βασίσῃ τὴν ὑπόνοιαν εἴτε δωροδοκίας τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἢ ἄλλων προσώπων εἴτε γενικώτερον τῆς κατα-βολῆς οἰωνδήποτε ποσῶν διὰ προμηθείας κλπ. πλὴν τῶν κα-νονικῶς ληφθεῖσων ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν διαμόρφωσιν τῶν τι-μῶν, ἀλλ' ἀντιθέτως ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν ἐμπορικῶν βιβλίων καὶ τῶν ὑπὸ τῆς ἐπιχειρή-σεως τηρουμένων στοιχείων ἐβεβαιώθη ὅτι ἀποκλείεται τοιαύ-τη ὑπόνοια.

Ἡ κρίσις αὕτη τοῦ πορίσματος στηρίζεται εἰς δύο δια-πιστώσεις:

α) Ὅτι αἱ τιμαὶ τῶν πραγματοποιηθεῖσων προμηθειῶν, συνεχῶς συζητηθεῖσαι καὶ ὑποβιβασθεῖσαι, δὲν ἐδικαιολογοῦν ἰδιαιτέρον ἐνδιαφέρον τῶν Γάλλων κατασκευαστῶν διὰ τοι-αύτας προμηθείας καὶ μάλιστα εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ φθάσουν οὗτοι εἰς τὴν διάπραξιν ἀδικήματος, καὶ

β) ὅτι ἡ συμπεριφορὰ τοῦ Γ. Πεζοπούλου ἐναντι τῆς OL—CO δὲν ὑπῆρξε τοιαύτη ὥστε νὰ δικαιολογῇ τὴν πιθα-νότητα, ὅτι οὗτος ἐδωροδοκήθη παρ' αὐτῆς.

Α) Ὡς πρὸς τὰς πραγματοποιηθείσας τιμὰς αἱ ληφθεῖ-σαι καταθέσεις καὶ τὰ ἐξετασθέντα στοιχεῖα δικαιολογοῦν τὸ συμπέρασμα, ὅτι αὗται ἦσαν πολὺ κατώτεραι τῶν ἰσχυου-σῶν ἐν Γαλλίᾳ.

Οὕτω ὁ Διευθυντὴς ἐξαγωγῶν τῆς Ἐταιρείας F.A.C.E. DE JEUMONT κατέθεσεν, ὅτι ἡ τιμὴ, ἡ ὁποία τελικῶς παρεχωρήθη εἰς τὴν Δ.Ε.Η. διὰ τὴν προμήθειαν 550 μετα-σχηματιστῶν (C. F. 5) ἦτο Γαλλικὰ φράγκα 109.673, ἐνῶ διὰ τὰς ἐν Γαλλίᾳ πωλήσεις ἡ τιμὴ ἦτο ὑπὸ ἀναλόγους συν-δράκας (ἄνευ φόρων κλπ.) Γαλλικὰ φράγκα 142.258, ἥτοι ἡ πραγματοποιηθεῖσα διὰ τὴν Δ.Ε.Η. τιμὴ ἦτο κατὰ 300) ο κατώτερα. Καταθέτει ἐπίσης, ὅτι ἡ παραγορευθεῖσα τιμὴ ὑπῆρξε τοσοῦτον χαμηλὴ ὥστε νὰ μὴ καλύπτῃ τὰ γενικὰ ἐξόδα.

Ὁ κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον διευθυντὴς τοῦ Οἴκου T. ET L. DU HAVRE κατέθεσεν, ὅτι διὰ τὴν προμήθειαν ἀγω-γῶν χαλκοῦ καὶ ἀλουμινίου (C. F. 8) αἱ συμφωνηθεῖσαι τι-

μαί ήταν κατώτεροι κατά 70)ο περίπου των εν Γαλλία τρεχουσών (μετ' έκπτωσης φόρων κλπ.).

Επίσης ο Διευθυντής του Δικαστικού της ALSTHOM κατέθεσεν, ότι διά την προμήθειαν 340 μετασχηματιστών (C.F. 1) και 200 μετασχηματιστών (C. F. 6), αί παραχωρηθείσαι τιμαί ήταν κατά 220)ο και 290)ο κατώτεροι των αντίστοιχων τιμών πωλήσεως όμοιου ύλικού προς την ELECTRICITE DE FRANCE.

Τέλος εκπρόσωπος του οίκου ELECTRO — CERAMIQUE κατέθεσεν, ότι εκ της γενομένης προμήθειας μονωτήρων (C.F. 2 και 9) ως προς μέν δύο τύπους μονωτήρων δεν υπάρχει αναλογία ετέρων πωλήσεων λόγω ειδικής κατασκευής, ως προς δέ τον τρίτον τύπον ή πραγματοποιηθείσα τιμή υπολείπεται κατά 180)ο περίπου αναλόγων πωλήσεων εις την Γαλλικήν αγοράν.

Ανωτέρω εις την σελ. 294 του πορίσματος ήμων εξετάθησαν οί λόγοι οί όποιοι έπεισαν ήμās περί του ύψηλου των τιμών των γαλλικών προμηθειών, τό κυριώτερον δέ στοιχείον κρίσεως ύπήρξε τό γεγονός, ότι όσάκις ή Δ.Ε.Η. έπροχώρησεν εις διαγωνισμόν έπετεύχθησαν τιμαί πολύ κατώτεροι, αυτοί δέ ούτοι οί προσφέροντες Γαλλικοί οίκοι μετέσχον του διαγωνισμού με τιμάς εις μέαν περίπτωσιν κατά 45,50)ο και εις έτέραν κατά 24,40)ο κατωτέρας των αρχικών προσφορών των. Αντιθέτως αί έμφανιζόμεναι παρά των εξετασθέντων ως σκληραί διαπραγματεύσεις της Δ.Ε.Η., όσάκις έλαβον χώραν, κατέληγον εις μικράς έκπτώσεις κάτω των 100)ο, συνήθως δέ όλίγων εκατοστών.

Η διαφορά την όποιαν μνημονεύουν οί ανωτέρω μάρτυρες, των 300)ο μεταξύ των τιμών των προσφορών προς την ELECTRICITE DE FRANCE ή όποια είναι ή τακτικώτερος πελάτης των, και προς την Δ.Ε.Η., είναι τόσον ύπερβολική και άπίθανος, ώστε είναι περίεργον πώς δεν επέστρεψεν ή προσοχήν των ένεργησάντων την άνάκρισιν.

Οί εκπρόσωποι των εξετασθέντων οίκων έπικαλέσθησαν την εύκολον δικαιολογίαν της πραγματογνωμοσύνης του Έλβετου καθηγητού BR. BAUER, κρίναντος ως εύλογους τάς προταθείσας τιμάς διά τον ήλεκτρομηχανικόν έξοπλισμόν του Ταυρωπού. Πλήν όμως, ανωτέρω, εις τάς σελ. 127 έπου, του πορίσματος ήμων (ιδε και σελ. 134) εξέτεθι με πόσον έλαφράν άτυχώς συνεβησιν έκρινεν ή BR. BAUER, ως τοϋτο άντικειμενικώς άπεδείχθη πρώτον εκ του ότι οϋτε οί Γαλλικοί ενδιαφερόμενοι οίκοι δεν ετόλμησαν νά άπαιτήσουν τον σεβασμόν της πραγματογνωμοσύνης και δεύτερον εκ των έπιτευχθεισών, όπου έπηκολούθησε διαγωνισμός, τιμών αί όποιαί ήταν κατώτεροι άπό 24,4 έως 53,60)ο.

Ο εξέτασθείς διά την έταιρείαν ALSTHOM κατέθεσεν, ότι τό προκύψαν εκ της άρνήσεως της Δ.Ε.Η. νά δεχθί την πραγματογνωμοσύνην του BR. BAUER διά τάς γεννητρίδας ζήτημα, ήχθη εις συζήτησιν κυβερνητικού επιπέδου και ελύθη εις σύσκεψιν, εις την όποιαν μετέσχον ή πρέσβυς της Γαλλίας, ή Έλλην Έπουργός Συντονισμού, ή Πρόεδρος και οί Διευνυνται της Δ.Ε.Η. και οί μηχανικοί της έταιρείας. Κατά την σύσκεψιν ταύτην ή ALSTHOM άπεδέχθη «έμπορικήν έκπτωσην 120)ο», και ή μάρτυς συμπεραίνει: «όταν γνωρίζη τις εις ποίαν τιμήν αύται» (σημ. αί γεννητρίαι) «έγένοντο δεκταί—ήτοι μετ' έκπτώσιν 120)ο, μιάς τιμής άναγνωρισθείσης ως διεθνούς επιπέδου παρ' οϋδετέρου διαιτητού— ή άντιληφθί τις, ότι ή έταιρεία ALSTHOM δεν είχε οϋδέν συμφέρον νά εκθιάσθι την συνομολόγησιν τοιαύτης συμφωνίας». Τά γεγονότα όμως διαψεύδουν τοϋς ισχυρισμούς του τοϋτοϋς. Απλώς διά την άκρίβειαν σημειούται, ότι ή επί της τιμής έκπτώσις ήτο μέν 120)ο αλλά λόγω μεταβολής των όρων πιστοδοτήσεως περιωρίσθη πράγματι εις 90)ο περίπου (έλ. ανωτέρω σ. 130, 131). Η άνακρίβεια όμως της καταθέσεως συνίσταται εις τό ότι τό ζήτημα ήχθη μέχρι κυβερνητικού κλιμακίου όχι διά νά πεισθί ή ALSTHOM νά δεχθί την παραγγελίαν έστω και με την έκπτωσην των 90)ο ή 120)ο αλλά διά νά πεισθί ή Δ.Ε.Η. ή όποια έθεώρει τοσούτον άπαραδέκτους τάς προσφερθείσας τιμάς ώστε είχαν αποφασίσει την άμεισον προκήρυξιν δημοπρασίας (όρα σελ. 129 και έπ.). Ο παραστάς εις την ύπουρ-

γικήν σύσκεψιν Γάλλος πρέσβυς δεν προσεκήρυξε από τον Έλληνα Έπουργόν διά νά πείσθι την ALSTHOM νά δεχθί μείωσιν, αλλά παρά της έταιρείας ταύτης διά νά κάμψι μέσθ της Κυβερνήσεως την αντίστασιν της Δ.Ε.Η. όπερ και έπετεύχθη. Κατ' άκολουθίαν είναι κομικόν τό λεγόμενον, ότι ή ALSTHOM οϋδέν συμφέρον είχε διά την άνάληψιν της παραγγελίας.

Τέλος παρατηρούμεν, ότι ή ισχυρισμός, ότι αί πραγματοποιηθείσαι εν τῷ πλαίσίῳ των γαλλικών πιστώσεων παραγγελίαι ήσαν όλίγον συμφέρουσαι εις την γαλλικήν βιομηχανίαν, διαψεύδεται εκ των επιμόνων προσπαθειών της Γαλλικής Κυβερνήσεως νά χορηγήσθ και νέας πιστοδοτήσεις, πολύ μεγαλύτερου των αρχικών ύψους διά την προμήθειαν και άλλων παραγγελιών (ιδε ανωτέρω σελ. 278—287).

Κατ' άκολουθίαν τό πρώτον έρεισμα του Γαλλ. πορίσματος πλήρως περιείται.

Αλλά και τό δεύτερον έρεισμα δεν άντέχει εις σοβαρόν έλεγχον.

Ο εξέτασθείς A. RUMILLY, γενικός διευθυντής της OMNIUM LYONNAIS, κατά τον κρίσιμον χρόνον, έπεκαλέσθη, προς ύποστήριξιν της άπόψεως, ότι ή Γ. Πεζόπουλος δεν ηνόνησε την OL—CO, ώρισμένα περιστατικά, ως της διαιτησίας επί των κακώς καταβληθέντων υπό της OL—CO εις τον μεταφορέα Συνέσιον ποσών. Ο ισχυρισμός οϋτος δεν είναι σοβαρός. Προσπαθεί νά άγνοήσθ ή μάρτυς ότι ή Γ. Πεζόπουλος προϊστάτο δημοσίας έπιχειρήσεως με προσωπικόν και νομικούς συμβούλους και συνεπώς ήτο άδύνατον δι' αυτόν νά σταματήσθ μίαν ύπόθεσιν ή όποια είχε δημιουργηθί εξ έλέγχου ένεργηθέντος υπό της ύπηρεσίας. Εις τάς σελ. 365—380 του ύπομνήματός μας τοϋτου εξέτεθισαν λεπτομερώς αί συνθήκαι, ύφ' ός άπεκαλύφθη ή έλλειψις στοιχειώδους ενδιαφέροντος, κατά τον έπεικρίστερον χαρακτηρισμόν, την όποιαν έπεδείξαντο τά όργανα της OL—CO, κατά τον έλεγχον των καταβαλλομένων ποσών τόσον εις τον Μ. Συνέσιον όσον και τον Άλεξάτον—Δούκαν. Η ποινική καταδίκη του Μ. Συνεσιού εκ παραλλήλου με την έτέραν κοχλάζουσιν ύπόθεσιν του έναντι της Δ.Ε.Η. άνοίγματος των Άλεξάτου—Δούκα άπέκλειον άπολύτως οίανδήποτε επέμβασιν του Γ. Πεζόπουλου διά νά σταματήσθ την άναρχαίαν συνέπειαν της καταδικαστικής αποφάσεως, ήτοι την επιδίωξιν ίκανοποιήσεως παρά της OL—CO διά της προβλεπομένης όδοϋ της διαιτησίας. Κατ' άκολουθίαν ή εις την περίπτωσιν αυτήν στάσις του Γ. Πεζόπουλου δεν δύναται ν' αποτελέσθ οίασδήποτε φύσεως ένδειξιν. Εις τό πόρισμα ήμων εξέτεθισαν άντιθέτως πλείστοι περιπτώσεις κατά τάς όποιάς αί ένέργειαι του Γ. Πεζόπουλου ήσαν σαφώς εύνοϊκαι διά την OL—CO, έπετυγχάνοντο δέ τοϋτο ιδίως εις περιπτώσεις ένθα ένήργει άνευ συμμηνείας των ύπηρεσιών, άλλα και πολλάκις εν άντιθέσει προς τάς εισηγήσεις της ύπηρεσίας όπου ύπήρχε σχετική δύνατότης. Ως προς τάς τιμάς των ύλικών διανομής εξέτεθι (σελ. 316), ότι ή συγκέντρωσις της ουσιαστικής κρίσεως εις χείρας του με συνδρομήν προσώπου προϋπηρετήσαντος εις αυτήν την OL—CO παρείχε εις αυτόν πάσαν εύχέρειαν εύνοϊκών κρίσεων.

Εκ των γενομένων καταθέσεων έβεβαιώθη ότι διά τά ύλικά διανομής κατεβλήθη παρά των κατασκευαστών εις την OL—CO προμήθεια κυμαινομένη. Η ήμετέρα έρευνα είχαν ήδη διαπιστώσει την παρ' ένός των οίκων τοϋτων καταβολήν προμηθείας 40)ο, περιληφθείσαν εις την τιμήν. Η επιβάρυνσις της τιμής διά της προμήθειας ταύτης και τό ύψος αυτής εις οϋδέν έγγραφον της OL—CO προς την Δ.Ε.Η. ή άλλο στοιχείον είχαν έμφανισθί, ή διαπίστωσις δέ περί της όποιάς έγέμετο λόγος προέκυψεν εξ εξέτάσεως μάρτυρος. Η γενομένη όμως άνακρίσις εν Γαλλία δεν επέμεινε νά εξακριβώσθ εκ των βιβλίων της OMNIUM LYONNAIS τό συνολικόν ύψος των εισπραχθεισών προμηθειών, και αν όλόκληρον τοϋτο φέρεται εις τά έσοδα της έταιρείας ή αν άντιστοίχως έγένοντο καταβολαί και ποίαι εκ του ποσού τοϋτου. Εξ άλλου δεν ύφίσταται κατηγορηματική δήλωσις των οίκων οί όποιοι έπρομηθευσαν τον ήλεκτρολογικόν έξοπλισμόν Ταυρωτού, ότι δεν κατέβαλον προμήθειαν εις την OL—CO.

Εις την κατάθεσιν του A. RUMILLY παρατηρείται εξ άλλου μία άνακρίβεια:

Καταθέτει ούτος: Τὸ ἔργον τῆς OL—CO συνίστατο εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν τεχνικῶν χαρακτηριστικῶν τῶν ὑλικῶν εἰς τὴν αἴτησιν προσφορῶν ... καὶ εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ τεχνικῶς συμφώνου τῶν ὑλικῶν... Αἱ τελικαὶ τιμὰι καθορίζοντο μετὰ συζήτησιν μεταξὺ τῶν προμηθευτῶν καὶ τῆς Δ.Ε.Η. εἰς Ἀθήνας ... ἡ OL—CO δὲν παρενέβη κατ' οὐδένα τρόπον εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῶν διαφορῶν τούτων ἐνεργειῶν».

Διὰ τὰ μὴ ἀναφέρωμεν ἄλλας περιπτώσεις ἐκ τῶν ὁποίων προέκυψε ἡ ἄμεσος ἀνάμιξις τῆς OL—CO κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις τῶν τιμῶν, μνημονεύομεν μίαν τὴν κατὰ τὴν ἐν Γαλλίᾳ ἀνάκρισιν γενομένην καταθέσεων.

Ὁ Μ. DENOIX, διευθυντὴς ἐξαγωγῶν κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον τοῦ οἴκου TREFILERIES ET LAMINOIRS DU HAVRE, κατέθεσε τὰ ἐξῆς ἐν σχέσει πρὸς γενομένην προσφορὰν δι' ἀγωγὸς χαλκοῦ:

«Ἡ προσφορὰ παρεδόθη εἰς τὴν OL—CO τὴν 7.12.1954 ... Τὴν 9.6.1955 ἡ OL—CO ἐσημείωνε μικρὰν διαφορὰν τῆς τιμῆς πρὸς γερμανικὰς καὶ ἰταλικὰς προσφοράς, ἀλλ' ἠλπίζε τὴν πραγματοποιήσιν τῆς παραγγελίας ... Τὸν Σεπτέμβριον 1955 ἡ Δ.Ε.Η. ἐζήτησε μείωσιν 5 ο)ο ἐπικαλουμένη Βελγικὴν προσφορὰν ... Τὴν 28.10.1955, ἡ T.L.H. ἐδέχετο ἔκπτωσιν 2,3 ο)ο καὶ ἐζήτησε ἀπὸ τὴν OL—CO νὰ ἀναλάβῃ 1,8 ο)ο ἐπὶ τῆς προμηθείας τῆς ἐπεμβάσεως ... Τὸν Δεκέμβριον 1955 ἡ T.L.H. ἐδέχετο νέαν μείωσιν 0,7 ο)ο, τῆς προμηθείας τῆς OL—CO καθορισθείσης εἰς 2,82 ο)ο. Συγχρόνως κατέθεσεν ἀντίγραφον τῆς ἀπὸ 30.12.55 ἐπιστολῆς του πρὸς τὴν OL—CO εἰς τὴν ὁποίαν, ἀφοῦ ἐκτίθενται τὰ ἀνωτέρω, ἀναγράφεται «Ἐσημειώσαμεν τὴν συμφωνίαν σας ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω καὶ τὴν πρόθεσιν σας νὰ τηλεγραφήσῃτε αὐθημερὸν εἰς Ἀθήνας τὴν ἀποδοχὴν τῆς συμπληρωματικῆς μειώσεως τοῦ 0,7 ο)ο».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταφαίνεται οὐ μόνον ἡ ἄμεσος ἀνάμιξις τῆς OL—CO ἀλλὰ καὶ τὸ ἄμεσον αὐτῆς ἐνδιαφέρον διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν παραγγελιῶν.

Ὁ Α. RUMILLY διεβεβαίωσεν ἐπίσης, ὅτι «ὁ κ. Φιλάρετος οὐδέποτε ὑπῆρξεν οικονομικὸς σύμβουλος τῆς OL—CO». Ἡ ἀνακρίβεια τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου προκύπτει ἐκ τῶν ἤδη ἐκτεθέντων εἰς τὸ πόρισμα ἡμῶν, εἰς ὃ ἐπανειλημμένως ἀναφέρονται περιπτώσεις, καθ' ὧς ὁ Δ. Φιλάρετος συμπάρεστη εἰς συζητήσεις καὶ μάλιστα ἐπὶ ἀνωτάτου ἐπιπέδου μετὰ τῶν ἐκπροσώπων τῆς OL—CO.

Τέλος παρατηροῦμεν, ὅτι τὴν κατηγορηματικὴν βεβαίωσιν, ὅτι οὐδεμίαν φύσεως μεσιτεία ἢ προμήθεια κατεβλήθη ἐν Ἑλλάδι διαψεύδει ἡ σαφὴς μαρτυρία τοῦ Δ. Φιλαρέτου, ὅτι εἶχε συμφωνήσει προμήθειαν 2 ο)ο ἐπὶ τῶν πραγματοποιηθῆσόντων παραγγελιῶν ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν Γαλλικῶν πιστώσεων, ἐξετέθησαν δὲ καὶ οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους ἡ μαρτυρία αὕτη τοῦ Δ. Φιλαρέτου, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὕψους τοῦ ποσοστοῦ, ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰ ἐκ τῆς ἀνακρίσεως ἡμῶν προκύψαντα στοιχεῖα. Προφανῶς ὁ Α. RUMILLY καὶ ὁ Μ. BILLARD, μὴ λαβόντες γινῶσιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἀποκαλυφθέντων, ἐθεώρησαν, ὅτι ἡδύνατο νὰ ἀρνηθῶσι τὴν καταβολὴν οἰασθῆποτε προμηθείας ἐν Ἑλλάδι.

Διὰ πάντας τοὺς ἀνωτέρω λόγους καὶ παρὰ τὴν κατηγορηματικότητα τοῦ συμπεράσματος τοῦ πορίσματος τοῦ Α. PIERANGELI, ὁ ὁποῖος μάλιστα μετεχειρίσθη ἀσυνήθους ὀξύτητος διατύπωσιν («καὶ κατηγοροῖ αἱ ὁποῖαι συνιστοῦν τὴν ἀφετηρίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ αἰτήματος κακοποιούν (BOUSCULENT) μετὰ τῆς αὐτῆς ἀδιαφορίας καὶ τὴν ἀληθοφάνειαν καὶ τὴν ἀλήθειαν») θεωροῦμεν ὅτι δὲν ὑφίσταται λόγος μεταβολῆς τίνος εἰς τὰς ἐν τῷ πορίσματι ἐκτεθείσας γνώμας ἡμῶν.

ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ἀνακεφαλαιώντες καὶ συνοψίζοντες τὰ ὑφ' ἑκάστον κεφάλαιον ἐκτιθέμενα μερικώτερα συμπεράσματα προβαίνομεν εἰς τὰς ἀκολούθους γενικώτερας καὶ σπουδαιότερας διαπιστώσεις.

Α'. ΔΙΑ ΤΟΝ Γ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΝ

1. α) Εἶναι ἀποδεδειγμένον ἐκ τῶν ἐπιστολῶν Δ. Φιλαρέτου (Κεφ. Α') καὶ τῶν προαναπτυχθέντων εἰς τὸ Κεφ. Β' περὶ τοῦ εἰσπραχθέντος κατὰ τὴν προμήθειαν τῶν κυρίων μηχανημάτων τοῦ Ὑδροηλεκτρικοῦ Ἐργοστασίου Μέργδοβα (Ταυρωποῦ) ἐπὶ πλεόν τῆς ἀξίας αὐτῶν ποσοστοῦ 5 ο)ο «διὰ τὴν ἀμοιβὴν» ὠρισμένων προσώπων ἐν Ἑλλάδι καὶ ἰδίᾳ τοῦ Γ. Πεζοπούλου, ὅτι οὗτος συνεφώνησε μετὰ τῆς OL—CO μέσῳ τοῦ Δ. Φιλαρέτου ἢ ἄλλων προσώπων ὡρισμένα χρηματικὰ ἀνταλλάγματα, τὰ ὁποῖα καὶ ἔλαβε τμηματικῶς καὶ κατ' ἐξακολουθήσιν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1955 καὶ ἐφεξῆς, διὰ πρᾶξεις καὶ παραλείψεις ἀντικειμένων εἰς τὰ καθήκοντά του ὡς Γεν. Διευθυντοῦ τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ἀποδεδειγμένως εἰς παράνομον περιουσιακὸν ὄφελος τῆς OL—CO ἐπὶ ἀντιστοίχῳ ζημίᾳ τῆς Δ.Ε.Η. Δὲν εἶναι διηκρινισμένον τὸ ποσὸν οὔτε τῆς συμφωνηθείσης, οὔτε τῆς εἰσπραχθείσης ἀμοιβῆς.

β) Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς συμφωνίας ταύτης ὁ Γ. Πεζόπουλος, ἔχων τὴν ἐπιμέλειαν καὶ διαχείρισιν τῆς περιουσίας τῆς Δ.Ε.Η. ὡς Γεν. Διευθυντῆς αὐτῆς, ἐζημίωσεν ἐκ προθέσεως αὐτὴν ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς OL—CO διὰ πολλῶν μερικωτέρων πράξεων καὶ παραλείψεων αὐτοῦ, τελεσθεισῶν κατ' ἐξακολουθήσιν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν κατὰ τὴν αὐτὴν χρονικὴν περίοδον. Διὰ τὰ ἐπιτύχη δὲ τὴν ἐγκρίσιν ἢ τὴν σιωπὴν καὶ ἀνοχὴν τοῦ Δ.Σ. τῆς Δ.Ε.Η. πολλὰκις ἐχρησιμοποίησεν ἐν γνώσει ψευδοῦ ἡστορίας καὶ γεγονότα καὶ ἐπὶ πλεόν ἀπέκρυψεν ἢ παρεσιώπησεν ἀθεμίτως ἀληθῆ τοιαῦτα καὶ οὕτως ἐβλάψε τὴν περιουσίαν τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ὠφέλησε παράνομως τὴν OL—CO καὶ τοὺς παρ' αὐτῆς ἐκπροσώπους. Ἡ προκύψασα ἐντεῦθεν ζημία τῆς Δ.Ε.Η. συνίσταται διὰ τὰς σπουδαιότερας τῶν περιπτώσεων 1ον) εἰς 3.000.000 δρχ. ἀπὸ τὸ λάθος (Κεφ. Γ'), 2ον) εἰς 40.000.000 δρχ. κατ' ἐλάχιστον ὅριον ἀπὸ τὴν προμήθειαν τοῦ κυρίου Μηχανικοῦ Ἐξοπλισμοῦ τοῦ Ὑδροηλεκτρικοῦ Ἐργοστασίου Μέργδοβα καὶ πολλὰ ἐκατομμύρια δραχμᾶς, μὴ δυνάμενα νὰ ὑπολογισθῶσιν, ἐκ καθυστερήσεως τοῦ ἔργου ὡς ἐκ τοῦ τρόπου τῆς προμηθείας καὶ τῆς τηρηθείσης δι' αὐτὴν διαδικασίας (Κεφ. Δ'), 3ον) Πολλὰ ἐκατομμύρια δραχμᾶς ἀπὸ τὴν παράλειψιν τοῦ καθορισμοῦ ἐν τῇ ἀρχικῇ συμβάσει τοῦ ποσοτοῦ τῆς ἀμοιβῆς τοῦ ἀναδόχου διὰ τὰ ἀπολογιστικὰ (σελ. 171) καθὼς καὶ τὴν ὑπὸ δυσμενεῖς ὁρους ἀνέθεσιν τῆς ἀπολογιστικῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων Πολ. Μηχανικοῦ τοῦ αὐτοῦ ἔργου Μέργδοβα εἰς τὴν OL—CO ἀντὶ τῆς διεξαγωγῆς δημοπρασίας δι' ὑπεργολαβικὴν ἐκτέλεσιν μὲ τιμὰς μονάδος ἢ ἔστω καὶ τῆς βελτιώσεως τῶν ὥρων τῆς οἰκείας συμβάσεως, 4ον) Δραχμᾶς 65.000.000 ἀπὸ σπατάλας καὶ υπερβάσεως κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἐτέρας δραχμᾶς 12.600.000 ἀπὸ συμβιβαστικὴν παραχώρησιν εἰς τὴν OL—CO ἀμοιβῆς πλεόν τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῆς συμβάσεως. Ὡς πρὸς τοῦτο διετύπωσεν ἐπιφυλάξεις ὁ Γ. Χαρμοῦρης κατὰ τὰ ἀνωτέρω (Κεφ. Ζ') καὶ 5ον) Πολλὰ ἐκατομμύρια δραχμᾶς, ἄγνωστον πόσα, ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἐγένοντο αἱ προμήθειαι ὑλικῶν διανομῆς (Κεφ. Η').

γ) Ἐτήρησε περίεργον καὶ διαβλητὴν στάσιν εἰς τὰς ἀποκαλυφθείσας οικονομικὰς ἀνωμαλίας κατὰ τὰς μεταφοράς. Προέβη εἰς ἀπόλυσιν τοῦ καταγγελλάντος τὰς ἀνωμαλίας ταύτας ὑπαλλήλου, ἢ ὁποῖα ἐχαρακτήρισθη ὑπὸ τῶν δικαστηρίων ὡς καταχρηστική. Σκανδαλώδης ὑπῆρξεν ἡ παράλειψις αὐτοῦ ὅπως λάβῃ τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα κατὰ τοῦ Ἰ. Μαγγιώρου, τὸν ὁποῖον προσέλαβε μετὰ τὴν ἀποχώρησίν του ἐκ τῆς OL—CO, ἥς ἦτο ἀνώτερον στέλεχος καὶ διετήρησεν ὡς βοηθὸν του, ἀν καὶ ἐβεβαιώθη, ὅτι χάριν τῆς OL—CO καὶ ἰδίᾳ τῶν μεταφορέων ἔφθασε καὶ μέχρι πλαστογραφίας.

δ) Συνετέλεσεν ἀποφασιστικῶς εἰς τὴν κατακύρωσιν τῆς δημοπρασίας διὰ τὸ Ὑδροηλεκτρικὸν Ἔργον Κρεμαστῶν Ἀχελώου εἰς τὴν Ε.Γ.Ι. ἀντὶ τῆς τελευταίας μειοδότηδος ΕΒΑ-

SCO, ἐξ ἧς ἐπὶ τὴν ζήμια εἰς τὴν Δ.Ε.Η. 290.000 δολλ. περίπου (Κεφ. ΙΑ').

ε) Ἐζημιώσε τὴν Δ.Ε.Η. μὲ 20 περίπου ἑκατομύρια δρχ. μὲ τὸν ἐπιλήψιμον τρόπον διαχειρίσεως τοῦ ζητήματος τῆς ἐξαγορᾶς τῶν Ἡλεκτρικῶν Ἐγκαταστάσεων τῆς Ἑλληνικῆς Ἡλεκτρικῆς Ἐταιρείας. Ὡς πρὸς τοῦτο ἐμειοψήσισεν ὁ Γ. Σακελλαρίου κατὰ τὰ ἀνωτέρω.

στ) Ἡνέχθη ἂν δὲν προεκάλεσε τὸν ζησιώσαντα τὴν Δ.Ε.Η. ἀνώμαλον τρόπον τοῦ χειρισμοῦ τῶν ζητημάτων τῆς ἀσφαλίσεως καὶ ἐκ χαριστικῆς διαθέσεως πρὸς τὴν ALSTHOM ἀπεπειράθη νὰ ζημιώσῃ τὴν Δ.Ε.Η. μὲ ὑπεροκτακτικὰς χιλιάδας δραχμὰς εἰς τὰς ἀσφαλίσεις τῶν μηχανημάτων Πτολεμαΐδος (Κεφ. Ε').

καὶ ζ) Ἐκτὸς ἄλλων ἐπιζημιῶν διὰ τὴν Δ.Ε.Η. ἐνεργειῶν καὶ παραλείψεων (Κεφ. ΙΔ') ἐκ προθέσεως καὶ πιθανώτατα ἐπ' ἀνταλλάγματι εἰσηγήθη καὶ ἐπέβαλλεν εἰς τὸ Δ.Σ. μὲ δολίαν παράστασιν ψευδῶν γεγονότων ὡς ἀληθῶν καὶ δολίαν ἀποσιώπησιν ἄλλων κρίσιμων τοιούτων τὴν σύμβασιν περὶ παροχῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας εἰς βιομηχανίαν Ἀλουμινίου δι' ἧς ἐν γνῶσει ἐζημιώσε τὴν Δ.Ε.Η. μὲ ἐκ αὐτὸν ἐκατομύρια ἐτησίως ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ προσεπόρυσεν ἀντίστατον παράνομον ὄφελος εἰς τὴν ἀντισυμβαλλομένην Ἐταιρείαν (Κεφ. Ι').

Β'. ΔΙΑ ΤΟΝ Π. ΓΟΥΝΑΡΑΚΗΝ

Δὲν ὑπάρχουσιν ὡς πρὸς αὐτὸν αἱ θαρύνουσαι τὸν Γ. Πεζόπουλον ἀποδείξεις τῶν ἐπιστολῶν καὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων τοῦ ὅρου δι' ἀθέμιτον συναλλαγὴν. Εἶναι ὅμως βέβαιον, ὅτι καὶ οὗτος ἀφ' ἧς ἀνέλαβε τὴν Προεδρίαν τοῦ Δ. Σ., ἤτοι ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1956, ἐβόηθη σὲν ἀποτελεσματικῶς τὸν Γ. Πεζόπουλον εἰς τὰς ὑπὲρ τῆς OL-CO προσπάθειάς του καὶ ἐχρησιμοποίησεν ἐν πολλοῖς τὰς αὐτὰς μὲ ἐκείνον παραπλανητικὰς τοῦ Δ.Σ. μεθόδους καὶ οὕτω ἐν γνῶσει προεκάλεσε τὰς εἰς τὴν Δ.Ε.Η. ζημίας. Οὕτω εἰς τὰ ἀπολογιστικά, τὴν προμηθεῖαν τῶν κυρίων μηχανημάτων τοῦ ἐργοστασίου Μέργοβα, τὰς ἀσφαλίσεις, τὴν συγκαλύψιν τοῦ λάθους καὶ τῆς προμηθείας τοῦ ὅρου, τὴν κατακύρωσιν τῆς δημοπρασίας τῶν Κρεμαστῶν Ἀχελώου, εἴτι δὲ καὶ εἰς τὰς ἐξαγορὰς τῶν ἡλεκτρικῶν ἐπιχειρήσεων διεδραμάτισε πρωτεύοντα καὶ ἐνεργὸν ρόλον. Ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον τοῦτο μειοψήφει ὁ Γ. Σακελλαρίου κατὰ τὰ ἀνωτέρω. Διὰ τὴν σύμβασιν τῆς παροχῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας ἡ εὐδύνη του περιορίζεται εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ἐδέχθη τὴν αἰφνιδιαστικὴν συζήτησιν καὶ λήψιν ἀποφάσεως ἐπὶ τοσοῦτον σοβαροῦ ζητήματος ἄνευ προηγουμένης ἐνημερώσεως τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. καὶ ἄνευ ἐξονυχιστικῆς ἐξετάσεως ὅλων τῶν ἀναγκαίων στοιχείων καὶ λεπτομερειῶν. Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως αὐτὴν ἔπεσε θύμα τῶν μεθόδων τὰς ὁποίας ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Γ. Πεζόπουλου εἰσηγάγε καὶ ἠκολούθει εἰς τὰ σοβαρώτερα τῶν θεμάτων, δι' ἃ συνήθως δὲν ἐνημεροῦντο ἐγκαίρως καὶ ἐπαρκῶς τὰ μέλη τοῦ Δ.Σ., ἡ παράλειψις δὲ αὕτη ἐγένετο πολλάκις σκοπίμως.

Γ' ΔΙΑ ΤΟΝ Θ. ΜΑΚΡΗΝ

Οὗτος δὲν ἤσκει διοίκησιν. Ὡς νομικὸς ὅμως σύμβουλος ἐβόηθησε πολλάκις τὸν Γ. Πεζόπουλον εἰς τὰς ζημιολογίας πράξεις καὶ παραλείψεις του, ὡς εἰς τὰ θέματα τῶν ἀπολογιστικῶν, τῆς διακτησίας BAUER καὶ τῶν ἀσφαλίσεων, ἄνευ δόλου καὶ ἐξ ἀμελείας του, συντελοῦντος εἰς τοῦτο καὶ τοῦ φόρτου τῆς ἐργασίας του. Παρὰ τὴν μεγάλην ἐργατικότητά του εἰς πολλὰς περιπτώσεις ἡ ἔντονος συγκεντρωτικότης του ἀπετέλεσε τὴν αἰτίαν καθυστερήσεως ἐπιβαλλομένων μέτρων ἢ ἐνεργειῶν. Εἶναι πανδομολογούμενὴ ἡ ἐντιμότης του, δι' ἣν θεωρεῖται παρὰσυρθεὶς ἀπὸ τὸν Γ. Πεζόπουλον.

Δ' ΔΙΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ἐκ πληθὺς περιπτώσεων προέκυψεν, ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἐπελαμβάνετο τῆς ἐξετάσεως τῶν θεμάτων σχεδὸν ἀκατατόπιστον κρίνον ἐπὶ τῇ βάσει εἰσηγήσεων τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ αἱ ὁποῖαι περιήρχοντο πολλάκις εἰς τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τὴν προτεραιάν ἢ καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς συνεδριάσεως. Ἡ πλέον χαρακτηριστικὴ περίπτωσις ὑπῆρξεν ἡ

τῆς ἐγκρίσεως τῆς εἰσηγήσεως τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ διὰ τὴν τιμὴν τῆς χορηγηθρομένης ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας διὰ τὴν βιομηχανίαν Ἀλουμινίου περὶ τῆς ὁποίας ἐγένετο λόγος εἰς τὸ οἰκτεῖον κεφάλαιον.

Δημιουργεῖται ἡ ἐντύπωσις ὅτι πολλάκις τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δὲν εἶχον τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον ἢ τὴν διάθεσιν πρὸς πληρεστέραν ἐνημέρωσιν. Παρετηρήθη ἐπίσης αἰσθημα φοβίας διὰ τὴν προβολὴν ἀντιστάσεως κατὰ τῶν κυβερνητικῶν ἐπιθυμιῶν.

Ἡ συνήθως εὐθυγραμμισμένη πείσις τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ Γ. Πεζόπουλου καὶ τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Π. Γουναράκη ἑκαμπτον εὐχερῶς τὸ πλεῖστον τῶν ἐνδοιαζόντων, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δημιουργεῖ τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι τὸ Δ.Σ. ἦτο σχεδὸν ἀνύπαρκτον εὐκόλως παραπειθόμενον ἢ καὶ παραπλανώμενον. Ὑπῆρξαν ὅμως ὡς ἐξετέθη καὶ ὠρισμένα περιπτώσεις ὅπου ἡ ἔντονος ἀντίδρασις μέλους τινὸς ἠνάγκασε τὴν Γεν. Διεύθυνσιν νὰ ὑπαναχωρήσῃ τῆς εἰσηγήσεως τῆς.

Ἐξαιρέσιν ἀπετέλεσεν ὁ Ἀναγρ. Δημητρακόπουλος, ὁ ὁποῖος λόγω καὶ τῆς ιδιότητός του ὡς Ἀντιπροέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μετὰ τὴν 1.1.1956 ἠτάετο φιλότιμον προσπάθειαν ὅπως κατατοπιζέται καὶ ἐνημεροῦται ἐπὶ τῶν συζητούμενων εἰς τὸ Δ.Σ. θεμάτων, διετύπωνε δὲ πάντοτε εὐδαρῶς τὰς γνώμας του καὶ ὅταν αὐταὶ ἦσαν ἀντίθετοι πρὸς τὰς γνώμας τῶν Γ. Πεζόπουλου καὶ Π. Γουναράκη.

Ἐντεῦθεν ἔπεται τὸ μὲν ὅτι ἕκαστον ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ. εὐθύνεται δι' ἀμέλειαν ὅπου ἔδωκε τὴν ψήφον του ἢ παρέλειψε νὰ ἀντιδράσῃ ὡς ὀφείλει εἰς τὰς περιελθούσας εἰς γνῶσιν τοῦ ζημιολογίου διὰ τὴν Δ.Ε.Η. πράξεις καὶ παραλείψεις τῶν ὁργάνων καὶ ὑπαλλήλων αὐτῆς· τὸ δὲ ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ ἀναδιάρθρωσις τῆς Διοικήσεως κατὰ τρόπον ἐξασφαλίζοντα μεγαλύτεραν συναίσθησιν τῆς εὐδύνῃς καὶ πληρεστέραν εἰδίκευσιν καὶ ἐνημερότητα, πρὸ πάντων δὲ περισσοτέραν ἀνεξαρτησίαν καὶ χειραφέτησιν ἀπὸ τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν τῶν συμμετεχόντων εἰς αὐτήν. Καί

Ε'. ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ ΤΗΣ Δ.Ε.Η.

Μὲ τὴν εἰδικωτέραν εὐδύνῃν ἐνὸς ἐκάστου ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Δ.Ε.Η. οὔτε ἡσχολήθη, οὔτε ἠδύνετο νὰ ἀσχοληθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ. Ἐκ τῶν ἐκτιθεμένων ὅμως εἰς ἕκαστον κεφάλαιον καθίσταται σαφές, ὅτι δι' ὠρισμένας ἀνωμαλίας καὶ καταχρήσεις βαρύνονται ὠρισμένοι ὑπηρεσιαὶ καὶ ὠρισμένοι ὑπάλληλοι, οἵτινες καὶ μνημονεύονται εἰς τὰ οἰκτεῖα μέρη. Γενικῶς δύναται νὰ σημειωθῇ, ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἡ ἀπαιτούμενη ὁργάνωσις καὶ ὁ ἐπιβαλλόμενος συντονισμός, εἰς τὸν ὅσον νὰ μὴ ἀνευρίσκηται πάντοτε ἰδίᾳ διὰ τὰς παλαιὰς ὑποθέσεις ὁ ἀρμόδιος καὶ νὰ ἐπέρχηται ἐντεῦθεν σύγχυσις καὶ χαλάρωσις τοῦ αἰσθηματος τῆς εὐδύνῃς. Χαρακτηριστικὸν τῆς τοιαύτης καταστάσεως εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι δι' ὠρισμένας περιπτώσεις ἐτήρει ἴδιον Ἀρχεῖον ὁ Γεν. Διευθυντής καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου οἵτινες ἐχειρίζοντο αὐθαίρετως τὰς σχετικὰς ὑποθέσεις χωρὶς ὑπεύθυνον, ἀπὸ ὑπηρεσιακῆς πλευρᾶς, εἰσηγητήν.

Γενικὸν ἐξ ἄλλου ὑπῆρξε τὸ παράπονον τῶν ἐξετασθέντων ὑπαλλήλων διὰ τὰς ἀφαντάστους δι' ἐπιχειρήσιν δυσχερείας τὰς ὁποίας συνήντων διὰ νὰ ἔλθωσιν εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸν Γενικὸν Διευθυντήν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. ΧΑΡΜΠΟΥΡΗΣ

Σύμβουλος Ἐπικρατείας

Κ. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ

Ἀρεοπαγίτης

Γ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Σύμβουλος Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου

Ἀκριδὲς ἀντίγραφον ὑπηρεσιακόν

Ἀθῆναι τῇ 16 Σεπτεμβρίου 1964

Ὁ Γραμματεὺς

Δ. ΕΥΝΟΓΑΛΟΣ

